VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 281. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — KEDD, 1953. DECEMBER 1

A MAI SZÁMBAN:

A külföldi sajtó a négy hatalom külügyminiszteri tanácskozásának összehívásáról (2. o.) — A dolgozók jobb ellátásáért, magasabb életszínvonaláért (2. o.) — Gyorslista (2. o.) — Férfiak! Jöjjetek a pécsi szénbányákba! Legyetek bányászok! (3. o.) — Úgy dolgozzunk, hogy gyártmányainkkal még nagyobb megbecsülést szerezzünk a magyar iparnak (3. o.) — Harmadszor avatták élüzemmé a Pécsi Állami Gazdaságot (3. o.) — A pásztor-művészet Baranyában (3. o.)

Használjuk ki falun a téli esték kulturális lehetőségeit

Pártunk és kormányunk egész sor olyan rendeletet és határozatot dolgozott ki, amelyek megkönnyítik a falusi dolgozók életét. A kormányprogramm elhangzása után fokozottabb mértékben láttunk a határozatok és rendeletek maradéktalan végrehajtásához, harcot indítottunk azért, hogy a törvény betartásával megteremtsük a gazdag, jómódú, művelt parasztságot.

Az elmúlt rendszer iskolapolitikája elzárta paraszt fiataljaink elől a továbbtanulás lehetőségeit, de gondoskodott arról, hogy a „Szívgárdában" és a „Katolikus Legényegylet"-ben olyan nevelést kapjanak, amely kiöli belőlük az emberi érzést, az öntudatot, amely közömbössé teszi őket a körülöttük zajló eseményekkel szemben. A kormány minden „gondoskodása" arra irányult, hogy a falu dolgozóit szellemi sötétségben tartsa.

A mi parasztfiataljaink tízezrei tanulnak főiskolákon és egyetemeken, — hogy onnan kikerülve az életbe — irányítói legyenek annak a hatalmas munkának, amelynek sikeres megvalósulásáért egész népünk harcol. Nem egy helyen működik sikeresen a dolgozók esti iskolája, ahol a munkában megkérgesedett kezű emberek ismerkednek az írással, olvasással, nappal élenjárnak a munkában, versengenek a fiatalokkal, az esti órákban írkájuk fölé hajolva a betűvetést tanulják.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy sok helyen a falu kulturális életét „megoldottnak" vélik akkor, ha a fiatalok szórakozási vágyai kielégítésére színjátszó csoportot alakítanak. Korántsem elegendő ez. A falu kulturális munkája oly sokrétű, hogy azt csupán a színjátszó csoporttal megoldani nem lehet. Kellenek a színjátszó csoportok, hiszen előadásaikkal ápolják népi hagyományainkat, szórakoztatják, felüdítik a munkában elfáradt embereket, de ez csak egy kis része annak a munkának, ami a falu kulturális felemelkedését vonja maga után. Helytelen az az álláspont, hogy a színjátszócsoportok és tánccsoportok szervezésénél nem kérik az öregek tanácsát, támogatását. A színjátszók szereplését csakúgy, mint a tánccsoportét, az teszi értékessé, nevelővé, ha ott, ahol élnek, annak a falnak a jellemző szokásait, szépségeit szeretteti meg a tömegekkel, mélyíti el bennük az igaz hazafiság érzését.

Az aratás ideje alatt színjátszóink, tánccsoportjaink felkeresték dolgozóinkat a mezőkön és ott a pihenő alatt elszórakoztatták az aratókat. Az „öregek" először csak figyelték őket mosolygós arccal és aztán az ő ajkukon is felcsendült a népdal, majd ott ropták a tarlón a fiatalokkal együtt a táncot. A falusi ember öregségének nem az évek száma a fokmérője, hanem a munkában való helytállása, éppen ezért nagy figyelmet kíván azoknak az „öregeknek" egy-egy rendezvénybe való bevonása.

Népkönyvtára minden falunak van, de nem minden helyen használják azt rendeltetésének megfelelően, sok helyen még a katalógusok is hiányoznak. Nem elégséges csak meghirdetni a könyvismertetés idejét, hanem a népnevelőket is mozgósítani kell, akik felkeresik otthonukban a dolgozókat, elmondják, hogy miről is lesz szó. Nem korlátozódhat csak a szépirodalomra a könyvismertetés, hanem azzal párhuzamosan természettudományos műveket is meg kell szerettetni parasztságunkkal.

Mezőgazdaságunk a felszabadulás után sok olyan növény termelésével kísérletezett, amelyet azelőtt nem is ismert. Nem minden esetben vált be a kísérletezés, mert hiányzott a szakszerű ápolás, kezelés, amelyet pedig megkívánt az új növény. Vannak szakkönyveink, amelyekben megtalálható az igényes munkafolyamatok leírása. A mostani időszak kiválóan alkalmas arra, hogy különböző növénytermesztési tanfolyamokon ismerkedjenek meg a falu dolgozói azokkal a módszerekkel, amelyek segítségével meghonosítják a busás hasznot hozó növényfajtákat. Nagyszerűen fel lehet használni az ilyen ismeretterjesztő előadásokhoz a diafilm vetítést, gyakorlatiassá, érdekessé lehet tenni a hallgatók előtt az anyagot, amellett tisztázódnak előttük az egyes nehezebben érthető fogalmak.

Nagy jelentősége van az úgynevezett családi estek rendezésének, amikor is a falu fiatalja, öregje, zeneszó mellett tölti el szórakozva az estéjét. Az MNDSZ-re hárul az a feladat, hogy megszervezze az ilyen közvetlenhangú, baráti összejöveteleket, de hálás szerep jut itt a fiatalságra is, mert egy jólsikerült műsorral nagyban emelni tudják az est értékét. Összeszoktatja a falu lakóit a többízben megtartott családi est, itt közös az örömük, de közösen tudnak harcolni is a munkájukban előforduló nehézségek ellen.

A hosszú téli estéket eredményesen, hasznosan lehet kihasználni, csak bátran kell kezdeményezni és a siker nem marad el.

Megrövidítik a határidőket a Megyeri-uti kislakásépítő

A Baranyamegyei Építő és Tatarozó Vállalat Megyeri-uti építkezésén dolgozó kőművesei és segédmunkásai az eddiginél jobb munkával támogatják a kormányprogramm megvalósítását. Elősegítik, hogy a szövetkezeti tagok minél előbb beköltözhessenek új otthonukba.

Egy-egy családi ház belső közlekedésére, mennyezet és oldalvakolására, nyolc darab ajtó elhelyezésére — a terv szerint 110 kőműves óra áll rendelkezésre, ugyancsak 110 segédmunkaórával. Az ott dolgozó építők lerövidítik ezeket a határidőket.

Az Orsolics-komplex-brigád tagjai elhatározták, hogy 110 óra helyett 100 óra alatt végzik el egy-egy házon az előírt munkát. Váradi elvtárs — aki eddig mindig vonakodott felajánlások megtételétől — ugyancsak csatlakozott a mozgalomhoz. Vállalta, hogy egy-egy családi ház belső munkáját 110 óra helyett 90 óra alatt végzi el jó minőségben.

A dolgozók nem teljesíthetnek felajánlásukat, ha Laki elvtárs, az építkezés műszaki vezetője nem nyújtana ehhez megfelelő segítséget. Állandóan beszél velük, munkahelyről-munkahelyre járva viszi az elért eredményekről a híreket. Segít a dolgozóknak azzal is, hogy jól osztja be a munkát és állandóan gondoskodik megfelelő munkaterületről.

A Megyeri-uti építők példája követésremélto. Végezzenek jó munkát valamennyi építkezésen dolgozóink!

HAJNAL JÁNOS párttitkár.

Befejezték évi tervüket a komlói Anyagellátó és Szállító Vállalat dolgozói

Az ÉM 49/4. sz. Anyagellátó és Szállító Vállalat dolgozói jelentik Komlóról:

„Az ÉM 49/4. sz. Anyagellátó és Szállító Vállalat november 24-én befejezte évi tervét. A szállítással, anyagtárolással foglalkozó munkahelyek már november 15-én, a lovasrészleg dolgozói november 19-én teljesítették évi előirányzatukat.

Az évi terv teljesítésében az anyagtelep 103.2, a lovasrészleg 102.4, a gépkocsirészleg dolgozói 94.3 százalékkal értek el november 24-ig.

Dicséretet érdemelnek jó munkájukért Kálmán Győző, Szabó István, Kovács József, Keszthelyi József, Római Antal, Milotai Péter, Kiss István, Huszár Béla, Kovács János, Pauler Sebestyén elvtársak és a Rotter-brigád tagjai."

PUSKÁS IMRE párttitkár,
TÁRNAI JÁNOS igazg. h.
SZABÓ JÓZSEF ÜB-elnök.

Sürgősen végezzük el a trágyázást és a mélyszántást!

A vetési, betakarítási munkák mellett legfontosabb teendő most az összes istállótrágya kihordása, alászántása és a mélyszántás befejezése. Ebben a munkában súlyosan elmaradtunk. Csak a sellyei és mohácsi járások fejezték be trágyázási tervüket, de vannak olyan termelőszövetkezetek, mint a székelyszabari, ahol a rendelkezésre álló trágyamennyiség még 10 százalékát horták ki. A pécsváradi járásban 77, a pécsiben 70, a sásdiban 69, a siklósiban 61 százalékban végezték el ezt a munkát. Ezekben a járásokban különösen az egyházaskozári, nagyhajmási, mekényesi, mágocsi és mattyi termelőszövetkezetek maradtak el.

A trágyahordással tovább várakozni már nem lehet, mert a trágyázás elmulasztása a talaj kizsarolását jelenti.

Az a feladat, hogy a gépállomások agronómusai a termelőszövetkezetekkel megbeszélve állítsák munkába az összes vontatókat, a rendelkezésre álló fogatokat, hogy a mélyszántással egyidőben leszánthassák a földekre hordott trágyát.

A trágyázás elvégzése magasabb termést jelent. Elsősorban az érett istállótrágyát kell kihordani és csak utána a kevésbbé érettet. Bár az istállótrágya kihordása és felhasználása legmegfelelőbb a nyár végén és az ősz elején, de ez nem jelentheti azt, hogy most már nem lehet trágyázni. Ez egy évi kiesést jelentene a föld táperejének fokozásában, a bővebb termésben.

Egy hold terület 140—160 mázsa istállótrágyával való trágyázása helyes talajműveléssel és növényápolással öt mázsa többletterméstet jelent kukoricából,

míg a következő évben a kalászos terméshozamát mintegy két mázsával emeli.

A községi tanácsok tartsanak udvarszemléket és állapítsák meg, kinél mennyi istállótrágya nincs még kihordva és hívják fel a gazdák figyelmét, hogy saját érdekükben cselekszenek akkor, ha mielőbb elvégzik ezt a munkát.

A másik nagyon fontos feladat a mélyszántás meggyorsítása és mielőbbi befejezése. Ebben a munkában megyénk minden járása súlyosan lemaradt. Még a legjobban teljesítő mohácsi járás is csupán 46.1 százalékra végezte el a mélyszántást, de ugyanakkor a siklósi 34.8 a sásdi 27.9, a pécsváradi 18, a villányi 17 százalékra teljesítette tervét.

Az ősszel megszántott talaj a téli csapadékot könnyebben beszívja, többet tartalékol belőle.

A mélyszántás jelentőségét jól bizonyítja a siklósnagyfalusi és a kistapolcai termelőszövetkezetek példája. A kistapolcai tsz ősszel elvégezte a mélyszántást, a siklósnagyfalusi csak tavasszal szántott. Annak ellenére, hogy a siklósnagyfalusiak jobban végezték a növényápolást, mint a kistapolcaiak, mégis náluk csak 191, Kistapolcán pedig 214 mázsa cukorrépa termett, holott a talaj egyforma képességű volt. Hasonló többletermést ért el a mohácsszigeti Vörös Fény tsz az ugyancsak szigeten lévő Uj Tavasz tsz előtt kenderből, mert az Uj Tavasz tsz tagsága, vezetősége ősszel nem végezte el a mélyszántást. 21 mázsával több kendert takarított be a Vörös Fény tagsága egy holdról.

A nedvesség tárolása mellett nagyjelentőségű a mélyszántás elvégzése azért is, mert

a talajt morzsalékossá teszi, a tél fagya szétrepeszti a hantokat és olyan tápanyagok is feltáródnak a növényzet részére, amelyeket a gyökérzet megközelíteni nem tudott.

Tehát a mélyszántás a talaj tápanyagkészletét is növeli. A mélyszántással ezenkívül növeljük a termőréteg vastagságát is, amely lehetővé teszi, hogy a növények akadálytalanul kifejleszthessék növényzetüket, ami elősegíti az erőteljesebb növekedést, a magasabb termést.

A mélyszántásnál a mennyiségi munka mellett a minőségre is törekedni kell. A mélyszántás legyen valóban mélyszántás.

Baranyában 20—25 cm mélységű szántás elengedhetetlen.

Ezt a fontos munkát most kell sürgősen végezni, míg a talaj le nem fagy. Végezze ezt a munkát minél több traktor, minél több fogat. Agronómusaink pedig ellenőrizzék a mélyszántás minőségét segítsenek a körzeti mezőgazdászok, a brigádvezetők az ekéket jól beállítani és adjanak tanácsokat az egyénileg gazdálkodóknak, hogy e munka minél előbb befejeződjön.

Traktorosaink pedig érezzék, a szántás minőségétől függ, hogy jövőre milyen lesz a termés.

A mélyszántás és trágyázás rendeletben megállapított határideje a mai nap lejár. Az elmaradást sürgősen pótolni kell és teljes erővel gyorsítani kell ezt a munkát.

Baracs József
megyei főagronómus.

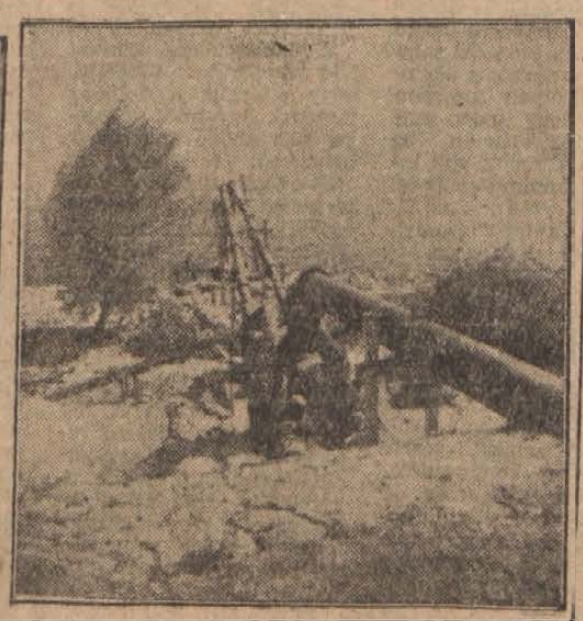
A Bári Állami Gazdaság kertészete

A gazdaság kertészetének távlati képe

Vigenfeld Éva és Scheler Magdolna osztályozzák a káposztát

A Dunáról szivattyúzzák az öntözéshez szükséges vizet.

Új idők — új elnevezések

Egy kis Odera-menti lengyel falunak a legutóbbi időkig „Nincs kenyér" volt a neve. A régi Lengyelországban sok ehhez hasonló elnevezés volt. A felszabadulás előtt még az akkori hivatalos statisztika szerint is 9 milliő nincstelen és szegényparaszt csupán burgonyával táplálkozott Lengyelországban. Éhínség, szegénység uralkodott a parasztviskókban. A kis falu újjászületett, amikor a nép vette kezébe a hatalmat. Nemrégiben gyűlést tartottak a parasztok és összehasonlították a multat, mai életükkel. „Miért is nevezik falunkat ‚Nincs kenyér'-nek, mikor minden házban bőség van. — Ezen változtatni kell. Nem illik már hozzá ez a név" — mondották. Kívánságuk teljesült. A falu bejáratánál most már szép tábla ékeskedik ezzel a felírással: „Kenyérfalva."

A külföldi sajtó a négy hatalom külügyminiszteri tanácskozásának összehívásáról

Newyork: A Szovjetuniónak a négyhatalmi külügyminiszteri értekezlet összehívásáról az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormányához intézett újabb jegyzéke továbbra is a közvélemény érdeklődésének középpontjában áll.

A Washington Post szemlefrója megállapítja, hogy mint Washingtonban mondják: „az oroszok ténylegesen kiragadták a kezdeményezést az Egyesült Államok kezéből."

Ugyancsak a Washington Post szerkesztőségi cikkében azt írja, hogy a szovjet javaslatok „magukra vonhatják azoknak a figyelmét, akik sok franciához hasonlóan el akarják kerülni Németország felfegyverzését... Ha az amerikai külügyminisztérium meg akarja tartani a diplomáciai és erkölcsi kezdeményezést, akkor ezzel a szovjet lépéssel a vállvonogatásnál valamivel lényegesebbet kell szembeállítania."

A kormánykörökhöz közelálló szemlefrók beismerik, hogy a szovjet jegyzék Párisban és Londonban egészen más visszhangot keltett, mint az Egyesült Államok hivatalos köreiben.

A New York Times tudósítója washingtoni jelentésében közli, hogy az amerikai külügyminisztériumnak a szovjet jegyzékkel kapcsolatos „hűvös és határozatlan" állásfoglalása — amely az amerikai külügyminisztérium november 27-én közzétett nyilatkozatában jutott kifejezésre — éles ellentétben áll „a jegyzék londoni és párisi kedvező visszhangjával."

A United Press washingtoni tudósítója kiemeli: „Az amerikai diplomatákat ‚megdöbbentette', hogy Angliában derülátó visszhangot keltett a szovjet jegyzék."

A Star című lap szemlefrója közli, hogy az első nézeteltérések az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország között a szovjet jegyzékre küldendő válasz idejének kérdésével kapcsolatban merültek fel.

Anglia és Franciaország azt tartja, — állapítja meg a szemlefró, — hogy a választ még a bermudai értekezlet kezdete előtt kell elküldeni. Az Egyesült Államok azt indítványozza, hogy a jegyzékre az értekezlet után válaszoljanak.

„Az amerikai stratégiát irányító diplomaták — írja az UP — a legcsekélyebb kétséget sem hagyták az iránt, hogy ellenzik a szovjet jegyzékkel kapcsolatos ‚közvetlen' egyeztetést." — „Mindazonáltal beismerik, hogy ez a jegyzék „módosítja a bermudai értekezlet jellegét az értekezletnek a hónap elején előirányzott jellegéhez képest."

LONDON

Anglia különböző társadalmi köreinek képviselői latolgatva a szovjet kormány legutóbbi jegyzékét, egyetértenek abban hogy „nem szabad elszalasztani a békés rendezés lehetőségét."

A Yorkshire Post diplomáciai szemlefrója ezeket írja:

„Anglia hivatalos köreiben azt tartják hogy... a nyugati hatalmak csak ártanának az ügynek, ha figyelmen kívül hagynák az orosz jegyzéket..."

A Yorkshire Post című lap szerkesztőségi cikkében ezeket írja: „A nyugati hatalmak észszerűen járnának el, ha külügyminisztereiket elküldenék, hogy találkozzanak Molotovval."

PÁRIS

Valamennyi francia lap beismeri, hogy a három nyugati hatalom kormányához intézett új szovjet jegyzék nagy politikai visszhangot keltett Franciaország legkülönbözőbb köreiben.

Az új szovjet jegyzékkel „remény született, hogy elkerülhető a német háborús veszély újjáteremtése" — írja a Libération.

Coste-Floret MRP-képviselő a Parisien Libéré című lap munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette: ő és a vele egy nézetet vallók „örülnek, hogy Moszkva elvben egyetért a négyhatalmi tanácskozással. Ebben ők reményt látnak a Kelet és Nyugat közötti feszültség enyhülésére.

A Le Monde vezércikket szentel a szovjet jegyzéknek. A lap a többi között ezeket írja: „A Kreml egyetért a négy külügyminiszter értekezletének összehívásával. Ez a fő. Ennél fogva a szovjet jegyzék nem kiábrándító, mint azt az amerikai külügyminisztérium sietett megállapítani. Londonban és Párisban inkább a derülátás kerekedik felül."

A lap azt a kívánságát fejezi ki, hogy Franciaország és Anglia kormánya „igyekezzék kivívni amerikai partnerének beleegyezését ahhoz, hogy a nemzetközi tárgyalásokon Kína is résztvegyen."

BERLIN

A Neues Deutschland a szovjet kormány november 26-i jegyzékével kapcsolatban hangsúlyozza, hogy az igazi akadályokat a tárgyalások elé az imperialista hatalmak, de mindenekelőtt az Egyesült Államok — gördítik.

GONDOLATOK VÖRÖSMARTYRÓL

153 esztendeje, hogy született a magyar reformkor legnagyobb költője, Vörösmarty Mihály. A felszabadulás után voltak irodalmi életünkben olyan hangok is, amelyek féltek Vörösmarty költeményeit a magyar nép kezébe adni. Azóta már bebizonyosodott, hogy tévedtek. Vörösmarty a maga korában nemzetének ébresztője volt, s kétségtelenül a haladás eszméit képviselte, a nemesi reakcióval szemben.

Vörösmarty szavai nemcsak korának szóltak. Ma is tanulhatunk belőlük hazaszeretetet és emelkedett igazi humanizmust, és kíméletlen harcot a zsarnoksággal szemben. Tanulhatnak tőle íróink és költőink is nemes pátoszt, és ezzel egyetértésben a nép számára érthető kifejezésmódot, de megtanulhatjuk tőle a magyar nyelv iránti felelősséget is. Legfőképpen megtanulhatjuk tőle mindannyian azt, hogy egyéni életünk és a haza sorsa szorosan összetartozik. Vörösmarty versei ezt sugározzák.

Első nagyobb alkotásában a „Zalán futásá"-ban a nemzetet öntudatra ébreszteni akaró költő hangja szólal meg. Kezében a harcos dicső múlt felidézése a harcos és még dicsőbb jövő előkészítője lett. Tökéletes hexametereivel képgazdagságával iskola példája lehet fiatal íróinknak. Felhasználta a nyelvújítás eredményeit is, és megteremtette az erőteljes gazdag, s egyben árnyalatos magyar nyelvet, amely alkalmas volt arra, hogy ebben az időben kifejezze a politikai élet és a költészet terén egyaránt lezajló harcokat.

S hogy mennyire szükséges íróink és nyelvészeink együttműködése, talán az ő munkássága bizonyítja legínkább. Hiszen igen sokat fáradozott azért, hogy az Akadémia gyűjtse össze tájszavainkat és adja ki nyelvemlékeinket. Nyelvészeti működésében a magyar nyelv szeretete vezette és az a törekvés, hogy egyre behatóbban megismerje költészetének az eszközét.

Talán mindennél többet mond számunkra a Gondolatok a könyvtárban című bölcselkedő költeménye. Ez a vers tükre a mult század negyvenes évei szellemi életének, annak, hogy a kultúra csak néhány ezer kiváltságos személy számára létezik. Fájó hangon kérdez:

„Hol a nagyobbrész boldogsága?
— Mentse
A könyvek által a világ előbb?"

Sorai harcra buzdítanak bennünket, mindazon erők ellen, amelyek ismét csak a felső tízezer számára akarják biztosítani a művelődés lehetőségeit.

Vörösmarty a magyar nép korszerű költője marad és sorai ma is — amikor álmai sorra megvalósulnak, — szólnak mindannyiunknak:

„Előttünk egy nemzedék sorsa áll.
Ha azt kivittük a mély süllyedésből
S a szellem harcok tiszta sugaránál
Olyan magasra tettük, mint lehet,
Mondhatjuk, térvén őseink porához:
Köszönjük, élet! áldomásaidat,
Ez jó mulatság, férfi munka volt!"

L. L.

A dolgozók jobb ellátásáért, magasabb életszínvonaláért

A bánya- és iparvidékek postaszolgálatának javítására Kazincbarcikán — a Békeváros területén — postahivatalt létesítettek. Sztálinvárosban és Várpalotán pedig egy-egy új postahivatalt rendeztek be.

A posta azokon a helyeken, ahol állandó jellegű, vagy alkalmi postahivatal nem működik, kiterjesztette a mozgó értékcikkárusítási rendszert.

*

A Budapesti Háztartási Eszköz és Bádogárugyár dolgozói különféle háztartási kisgépek gyártásával segítik a dolgozó háziasszonyok háztartási munkáját. November közepéig 5.650 húsőrlőgépet készítettek el és az év hátralévő ideje alatt további tízezer darabot gyártanak belőle. Mákdarálóból 1.500 darabot adnak a kereskedelemnek ebben az évnegyedben. Zsemlyeőrlőből már eddig mintegy kétezer darab készült el. Nagymennyiségben gyártanak még ebben évnegyedben kávédarálót, burgonyanyomót és háztartási mérleget is.

*

Ebben az évben a mezőgazdaság, így elsősorban az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és gépállomások kilencven kutat kaptak. Folyamatban van további tizenhat kút mélyítése, amelyekből a dolgozók már decemberben, illetve januárban jó ivóvizet nyernek. Kormányzatunk nagymértékben javítja az ipartelepek ivóvízellátását is. Így Tatabánya ivóvízszükségletét a VI-os aknáról biztosították, a várpalotai ivóvízszükségletet egy inotai kútból fedezik. Sajókazán pedig új vízmű létesült. A nógrádi szénmedencében 7 a borsodiban 2, a középdunántúli szénmedencében 2, a dorogi szénmedencében 2 helységben újították fel a vízművet, illetve rendbehozták a vízvezetékhálózatot.

*

A vásárlóközönség körében régen felmerült az a panasz, hogy a gyermekruházati cikkek terén az állami áruházakban nincs bőséges választék. Az áruházi kereskedelmi igazgatóság most elhatározta, hogy a fenyőfa-ünnepi csúcsforgalomra saját üzemeiben készíttet gyermekruházati cikkeket. A munka már megindult és decemberre ötvenegyezer darab különféle gyermekruházati cikket hoznak forgalomba. Így a többi között tízezer darab gyermekinget és pizsamát, tízezer darab gyermek esőkabátot és gallért.

Lothar Bolz, a Német Demokratikus Köztársaság külügyminisztere sajtónyilatkozatában üdvözölte a szovjet kormány új jegyzékét

Berlin (MTI): Dr. Lothar Bolz, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökhelyettese és külügyminisztere sajtónyilatkozatot tett.

„Örömmel üdvözlöm a szovjet kormánynak az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kormányához intézett jegyzékét, amelyben javasolja, hogy tartsanak négyhatalmi értekezletet Berlinben — hangzik a többi között a nyilatkozat.

— A Szovjetunió javaslata szerint Berlinben tartandó négyhatalmi értekezleten tárgyalások útján a német kérdés békés megoldását jelentő határozatok születhetnek. Az összné met kormány részvételével kidolgozott békeszerződés megkötése véget vetne hazánk áldatlan szétszakítottságának, elhárítaná az új háború veszélyét és lehetővé tenné független, egységes, békeszerető demokratikus Németország megteremtését. Ez felel meg a német nép igazi érdekeinek.

Gyorslista az Első Békekölcsön ötödik sorsolásának negyedik napjáról

100.000 forintot nyert egyenkénti húzással

Sorozatszám:	Sorszám:
2092	0015

Ötvenezer forintot nyertek egyenkénti húzással:

Sorozatszám:	Sorszám:
0750	0746
1395	0051
1419	0617
2984	0027
4418	0655
4986	0870

25 ezer forintot nyertek egyenkénti húzással:

Sorozatszám:	Sorszám:
0389	0210
0967	0259
0974	0995
1387	0554
1459	0317
1462	0255
1498	0076
2030	0028
2069	0081
5115	0182
5796	0293
5915	0138

Tízezer forintot nyertek egyenkénti húzással:

Sorozatszám:	Sorszám:
0088	0752
0240	0320
0502	0601
0647	0060
0943	0596
1067	0409
1116	0673
1367	0248
1448	0510
1456	0260
1547	0077
1621	0621
1790	0962
1969	0946
2007	0086
2041	0175
2054	0879
2077	0480
2094	0500
2123	0439
2591	0293
2593	0257
2766	0473
3215	0326
3467	0472
3568	0243
4039	0570
4592	0977
4664	0709
4798	0674
4931	0654
5348	0144
5371	0279
5427	0921
5801	0737
5825	0512
5898	0076
5999	0650
6004	0133
6018	0624

Ötezer forintot nyertek: egyenkénti húzással:

Sorozatszám:	Számtólszámig:
0079	0115
0101	0349
0117	0670
0119	0911
0149	0438
0152	0510
0293	0359
0312	0913
0365	0876
0424	0457
0429	0225
0443	0221
0477	0692
0506	0887
0649	0598
0793	0549
0969	0730
1144	0013
1108	0415
1169	0830
1239	0351
1243	0133
1403	0433
1476	0418
1566	0697
1601	0865
1618	0790
1636	0117
1653	763
1663	244
1702	651
1796	928
1838	115
1848	803
1868	846
1975	166
2007	199
2169	165
2174	425
2182	132
2245	404
2293	157
2844	194
2975	290
2988	406
3158	462
3341	144
3639	205
3648	324
3650	056
3654	098
3658	485
3770	1001
3815	401
3843	031
3963	375
4077	1005
4087	966
4127	502
4195	133
4202	124
4245	281
4252	745
4256	055
4276	358
4385	202
4392	817
4394	965
4466	877
4536	826
4567	487
4582	611
4663	821
4668	676
4697	007
4716	219
4770	883
4844	594
4898	173
5022	909
5096	888
5102	058
5113	136
5228	931
5258	911
5275	553
5278	879
5485	256
5497	112
5794	723
5797	841
5860	441
5871	480
5981	820
6045	059
6076	789

Ezer forintot nyertek sorozathúzással

Sorozatszám:	Számtólszámig:
1361	101—200
4253	901—1000

Ötszáz forintot nyert sorozathúzással:

Sorozatszám:	Számtólszámig:
0506	001—100
1141	101—200
1263	601—700
1605	501—600
2491	301—400
4129	001—100
5213	601—700

Ez a gyorslista közvetlenül a húzás után készült. Az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk. A hivatalos nyereményjegyzék december elsején kedden jelenik meg.

A WHITE-ÜGY

WILLIAM Z. FOSTER cikke

New York. William Z. Foster, az Egyesült Államok Kommunista Pártjának elnöke, a „Daily Worker" hasábjain a „White-üggyel kapcsolatban többek között a következőket írja:

A kommunistaüldözők a második világháború befejezése óta évről-évre merészebbekké és szemtelenebbekké váltak.

Szovjetellenes és kommunistaellenes hajszájuk fő célja, hogy ürügyet teremtsenek a háború a fasizmus és a munkások fokozottabb kizsákmányolása számára. Ez a lényege a McCarthyzmusnak is, amely az amerikai népre az ideológiai terror legborzalmasabb uralmát kényszerítette, amely e népnek történetében valaha is osztályrészül jutott.

Mi „kommunisták e hadjárat kezdete óta, — amely lényegében a fasizmus amerikai változatát jelenti, — szüntelenül hallattuk intő szavunkat és hangoztattuk, hogy ezek a támadások, amelyeket távolról sem kizárólag a kommunisták ellen intéztek, — mint ahogy azt feltüntetni igyekeznek, — arra irányulnak, hogy elpusztítsák az amerikai szabadságot, zátonyra juttassák a szakszervezetek és a különféle haladó szervezeteket és végzetes háborúba sodorják országunkat. A háborús-uszító kommunista-üldözők szétágazó terrorisztikus akciói során olyan messzire mentek, hogy most már azt állítják: Truman, az Egyesült Államok volt elnöke a kommunistákkal cimborált, azok és az általában „kémek", védelmezője és pártfogója.

Truman, mint elnök a Szovjetunió hirhedt gyűlölője volt. Az ő uralma alatt élesztették fel a háborús hisztériát, szorgalmazták a koreai háborút, az ő elnöksége idején vált fenyegető nemzeti veszedelemmé a kommunistaüldözés, kezdték meg a kommunisták elleni koholmányokon alapuló tárgyalásokat és jelent meg a színen a McCarthyzmust.

De reakciós tevékenysége sem nyujtott neki védelmet az ultra-kommunista üldözők ellen. E nyilvánvaló ellentmondás magyarázata, hogy a fasisztabarát háborús uszítók a Truman-ellenes támadással demoralizálni akarják azokat a haladó elemeket, amelyek még egyáltalán fellelhetők a demokrata pártban.

A fantasztikus Whiteféle kémtörténet fő célja, hogy elterelje a dolgozó tömegek figyelmét az egyre súlyosbodó gazdasági helyzetről és hogy az 1954-es választásokon köztársasági párti győzelmet erőszakoljanak ki. A McCarthystak végcélja, hogy uralomrajuttassák a fasizmust és az Egyesült Államokat az atomháború szakadékába taszítsák.

A szakszervezetek legfelső vezetőségét súlyos felelősség terheli a McCarthyzmus pestisének elterjedéséért. Vad szovjetellenességükkel és a kommunisták szakadatlan üldözésével ugyanis közvetlenül táplálják ezt a veszélyes, fasiszta irányzatot.

Mivel az Eisenhowerkormány egyre merészebben háborúra uszító és reakciós politikát folytat, a szervezett munkásságnak az előtte álló politikai harc folytatásához szorosabbra kell fűznie sorait. A szakszervezeteknek a sok sürgető feladat között követelniök kell, hogy mozdítsák el a kormányból Dulles külügyminisztert, az agresszív háború jelképét, Benson földmüvelésügyi minisztert, a farmerek elnyomásának fő szorgalmazóját és Brownell igazságügyminisztert, a McCarthyzmus megtestesítőjét.

De mindenekelőtt gyökerestől ki kell irtani a szakszervezet soraiból a kommunistaellenesség fasiszta mérgét. A szakszervezeti mozgalomnak állást kell foglalnia a Wall Streetnek a szovjetellenes háborúval kapcsolatos terveivel szemben és politikáját az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti békés együttműködés lehetőségének reális alapjaira kell fektetni. Ezt a fő tanulságot kell a munkásoknak a White-ügyből levonniok — fejezi be cikkét William Z. Foster.

Áruzók és kémek pere Csehszlovákiában

Prága (TASZSZ): A prágai katonai törvényszék hazaárulók és kémek egy csoportjának perét tárgyalja. A kémcsoport katonai és gazdasági adatokat gyüjtött és azokat az amerikai titkos szolgálatnak adta át. A csoport rádióadókészülékkel, rejtjelekkel és fegyverrel is rendelkezett. A bűnös csoport tagjai kapcsolatban állítak imperialista államoknak Csehszlovákiába csempészett ügynökeivel. A kémbanda tevékenységét abból a százmillió dollárból fedezték, amelyet az amerikai kongresszus a Szovjetunió és a népi demokratikus országok elleni aknamunkára utalt ki.

Johannes Dieckmann: „Szabad az út a német kérdés békés megoldásához és a nemzetközi feszültség enyhítéséhez"

Berlin (MTI): Johannes Dieckmann, a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának elnöke a szovjet kormány új jegyzékével kapcsolatos sajtónyilatkozatában hangsúlyozta:

— A november 26-i szovjet jegyzék átnyujtása után szabad az út a német kérdés békés megoldása és a nemzetközi feszültség enyhítése felé. A német nép mélységes hálával fogadta a Szovjetunió új békelépését és elvárja, hogy a nyugati hatalmak haladéktalanul elfogadják a világbéke biztosítását célzó szovjet javaslatot.

Férfiak! Jöjjetek dolgozni a pécsi szénbányákba! Legyetek bányászok!

Számos iparágunkban munkaerőhiány van. Építőiparunk, szénbányászatunk állandóan keres új munkásokat. Szükség van a bányában a sok munkáskézre, népgazdaságunknak több szénre van szüksége, mint valaha. Ha több ruhát, cipőt, ha több közszükségleti cikket akarunk gyártani, több szenet is kell termelnünk. Ehhez pedig nem elegendő a bányaüzemek régi létszáma, új munkásokra van szükség.

A Pécsi Szénbánya Vállalat a jelentkező dolgozókkal szerződést köt. A szerződést kötő új munkás 600 forint szerződési jutalomban részesül. Munkábaállásakor egy öltöny munkásruhát, egy rend alsóruhát, egy pár bakancsot, vagy gumicsizmát, két pár kapcát kap teljesen díjtalanul, ha azután becsületesen megállja a helyét és nem mulaszt igazolatlanul műszakot.

A bányamunkára jelentkező dolgozóknak egy év után 18 nap fizetett szabadság jár és évi keresetüknek öt százalékát kapják már az első év után hűségjutalom címén. A nős, vagy családfenntartó munkavállalók évente negyven mázsa aknaszenet, vagy 60 mázsa iszapszenet kapnak díjtalanul.

A családos dolgozók részére a Pécsi Szénbánya Vállalat egy éven belül lakást biztosít. Ennek érdekében meggyorsítják Meszesen is az építkezést, hogy ebben az évben és a jövő évben is minél több lakás álljon az új dolgozók rendelkezésére. Az egyedülálló dolgozók részére díjtalan szállást biztosítanak a korszerűen felszerelt legényotthonokban. (Természetesen azokat is elszállásolják, akik családjukat egyelőre még nem tudják idehozni). A legényotthonokban az ellátás bőséges. Napi 30 forintba kerül egy-egy dolgozó élelmezése, de ebből a dolgozóknak csak 8 forint 40 fillért kell fizetniök naponta, a többit a vállalat téríti. A nyolc forint negyven fillérért bőséges reggelit, ebédet és vacsorát kapnak.

A kereset átlagosan 800 Ft-nál kezdődik. Aki szorgalmas, sokkal többet is megkereshet, mert felső határ nincs!

Kormányunk hatalmas összegeket fordít a bányászok ellátására. Életük napról-napra szebbé, gondtalanabbá válik. Az utóbbi években igen sok pécsi bányász vásárolt bútort, szőnyeget, csipkefüggönyt, kerékpárt, fényképezőgépet, órát. Érdemes bányásznak lenni! Jelentkezzen minél több falusi dolgozó bányamunkára! Segítsen a bányában a kormányprogramm megvalósításáért küzdeni, használja ki azokat a lehetőségeket, amelyeket a kormány és a párt nyújt számára!

Jelentkezni Molotov utca 9 szám alatt, a pécsi bányaigazgatóságon, vagy a kerületi irodákban Szabolcson, Vasason és Pécsbányán lehet.

Férfiak! Gyertek dolgozni a pécsi szénbányákba! Legyetek bányászok!

Várnak Benneteket a
Pécsi Szénbánya Vállalat
dolgozói.

Az a célunk, hogy négy kalász nőjön ott, ahol eddig kettő termett, — két litert fejjenek, ahol eddig csak egyet fejtek

Harmadszor avatták élüzemmé a Pécsi Állami Gazdaságot

Szombat, délután öt óra. Fejkendős asszonyok, ünneplős, csizmás férfiak forgolódnak a Pannonia szálló előcsarnokában. Bizonytalan lépésükön, megilletődöttségükön látszik — még nem szoktak a fényes parketthez és a süppedő szőnyegekhez. Az egyik tükör előtt kétméteres traktoros igazítja el mellén a sztahanovista csillagot, — Szubotics Imre a Szentmártonpusztai Állami Gazdaság híres traktoros brigádvezetője. Nyulna a fésűje után, de hirtelen egy fürge asszonyka surran elé és máris ő igazítja kendőjét a tükörben. Póth Ferencné — a bári gazdaságból. Bluzán kitüntetés villan: az Állami Gazdaságok Kiváló Állattenyésztője.

Ujabb csoport jön be az üveges forgóajtón: megjöttek a hetvehelyiek. Ismerősök, köszöntik egymást a baranyai és fejérmegyei gazdaságokból, Somogyból, Tolnából. Se vége, se hossza az örömteli üdvözléseknek, a hosszú, meleg kézrázásoknak. Nincs sok idő a beszélgetésre, a rendezőség már hívja is a terembe az érkezetteket. Öt perc mulva kezdődik a Pécsi Állami Gazdaság harmadik élüzem avató ünnepsége.

Akkor érezte így magát amikor mellére tűzték a kitüntetést. Rázták a kezét, látta, hogy mosolyogva beszélnek hozzá, — de nem hallotta a szerencsekívánó elismerő szavakat, valami boldog rózsaszín ködben úszott minden.

Most itt ül a színpadon, a vörössel leterített hosszú asztal mellett. Öreg szemét szüntelen elborítja valami nedvesség — talán az erős fénytől? Elmosódik előtte a terem, a fehérre terített asztalok, az ismerősök arca...

Hatvankét éves Tóth Vince bácsi — a Pécsi Állami Gazdaság legjobb fejőgulyása. Ötven esztendőt hánykolódott az uradalmakon, végigszolgálta Fridrich Ferdinánd főhercegtől kezdve Eszterházyig az összes nagykutyát. Reggel háromtól — amikor az öregbéres megverte a vasat — éjszaka tizenegyig, inaszakadtáig dolgozott. — Ugy dűlt le a többiek is szénára, kábultan, mint az állatok — álom nélkül, fáradtan aludtak, míg újra vert a kolomp. — Robot, robot, robot — látszatja pedig semmi, — ha csak a szaggatás nem a derekában, meg a hosszú, öreges köhögés, amely úgy megmegrázza, mint az öreg fát a szélvihar.

Azóta él igazán, hogy idekerült a gazdaságba. Akármilyen lerongyolódott tehenet adtak kezére — pár hónap alatt úgy megjavította, hogy rá sem ismerhettek. Öt évtizedes tapasztalatával tanítója lett a tehenészetnek, a segédagronómusnak, igazgatónak egyaránt. És ezért — amit olyan természetesnek vett tőle a felszabadulás előtt az intéző, a kasznár, a gróf — amiért soha egy szó elismerést nem kapott, — hatvanhét éves korára a népi demokrácia kitüntette az „Állami Gazdaságok Kiváló Állattenyésztője" éremmel.

Pólya Tibor elvtárs, a Keletdunántúli Állami Gazdaságok igazgatója beszél:

— Sokkal jobb adottságokkal rendelkező állami gazdaságaink vannak — és mégis itt avatunk ma harmadszor is élüzemet. A Pécsi Állami Gazdaság példája mutatja, hogy nem az adottságok döntőek, hanem az, hogy milyen szakértelemmel irányítják a gazdaságot vezetői és milyen szívvel végzik munkájukat a dolgozók. Ahol nem törődnek a munkásokkal, ahol bizonytalan a vezetés — semmit sem érnek a legjobb adottságok is.

Egri Gyula elvtárs, a megyei pártbizottság titkára emelkedik szólásra. Arról beszél, hogy pártunk és kormányunk igen határozottan felvetette a mezőgazdaság viszonylagos elmaradottsága felszámolásának kérdését. Az élenjáró állami gazdaságok, mint a Pécsi Állami Gazdaság is — hozzájárulnak ahhoz, hogy megmutassák — milyenné kell alakítanunk az egész mezőgazdaságot. A pécsiek feladata megmutatni a többi gazdaságnak is azt az utat, amelyen ők elértek a harmadik élüzemavatáshoz.

A pécsiek eredményei rekorderedmények — szép teljesítmények, ha csak a többi gazdasághoz hasonlítjuk. De hol vannak ezek az eredmények a lehetőségekhez?! A háromszoros élüzemet szigorúbb mértékkel mérjük, mint többi gazdaságainkat és a pécsieknek ezért nem visszafelé, a többi gazdaságra kell néznlök, hanem azok felé a hatalmas lehetőségek felé, amelyeket még nem valósítottak meg, de mindnyájan feltétlenül el akarnak érni, ahová mindnyájan fel akarják fejleszteni gazdaságukat.

*

A színpadon piros-kék-fehér szoknyák forgataga. A sárközi Állami Gazdaság népi együttese köszönti rigmusokkal, tolnamegyei népitáncokkal a háromszoros élüzemet. És amint ott fent szállnak a szebbnél-szebb népdalok, köszöntők, amíg a négyszázfőnyi vendégsereg veresre tapsolja tenyerét egy-egy tánc után — jöjjenek ide a gazdaság tizennyolc kitüntetett és megjutalmazott dolgozójának nevét, — akik harmadszorra is kiszögezték a gazdaság falára az élüzem csillagot:

Tóth Vince, Kerekes Sándor, Schiffer János, Bernáth István, Szilovits Mihályné, Gvenis István, Tischler György, Dávid István, Baksai Antal, Merling Bálint, Foras István, Vincze Jánosné Halász Mihály, Krammer János, Rózsavölgyi Lajos, Frank János, Ritz János, Gelli Ádám.

Nevek, ismerős arcok. Öregek, akik most találták fel ifiúságukat, fiatalok, akik előtt kitárult a mi nagyszerű életünk — hatalmas lehetőségeink.

Az ünnepség végén az utca sötétében eszembe jutnak Óbert ÜB-elnök szavai:

„Az a célunk, hogy négy kalász nőjön ott ahol eddig kettő termett, — két litert fejjenek, ahol eddig csak egyet fejtek."

Negyénk dolgozó népe további sikereket kíván a háromszoros élüzemnek.

(O. I.)

„Ugy dolgozunk, hogy gyártmányainkkal még nagyobb megbecsülést szerezzünk a magyar iparnak"

A mohácsi hajóállomás melletti nagy, emeletes épület a selyemszövőgyár. Az emelet egyetlen hatalmas csarnok, közel száz állandóan zúgó, zakatoló szövőgéppel, a mennyezetig érő ablakokkal és száz, meg száz lámpával. A gépek katonásan sorakoznak — hatot egy szövőnő kezel.

A szövődében gondos munka folyik. Naponta többszáz méter finom selymet szőnek ingre, blúzra, fehérneműre. A nyersszínű selyem, amelyet később egy pesti gyárban színeznek, — a sok mohácsi, fürgekezű szövőnő kincse, messze országokban szerez még nagyobb megbecsülést a magyar iparnak. Kiválónak kell tehát lennie a mohácsi selyemszövetnek — ezt jól tudják a dolgozók. De beszéljenek erről ők, — mondják el: mit tesznek gyártmányaik minőségének állandó javításáért, az exportterv teljesítéséért.

Sárosi István párttitkár és Csobánci Kálmánné üb. elnök:

— Gyárunk egyelőre csak exportra termel. Exportkötelezettségünknek csak úgy tehetünk eleget, ha becsületesen teljesítjük a tervünket.

— A terv teljesítésének oroszlánrésze a dolgozókra vár. Minden hónapban termelési értekezletet tartunk, amelyet minden esetben a dolgozók felajánlása követ. A dolgozók 99 százaléka szokott vállalást tenni. A felajánlások nagy része a minőség tovább javítását célozza. Októberben a gyártott puplin 80.1 százaléka volt elsőrendű, az előírt 80 százalék helyett. Azóta romlott az eredményünk. Ennek az az oka, hogy a Váci Finompamutfonóból rossz minőségű nyersanyagot kapunk. Ennek ellenére dolgozóink azt ígérték, hogy november első és második dekádjában az általuk gyártott puplin 90 százaléka „ex'ra", vagy elsőrendű minőségű lesz. Szavukat be is tartották. Polgár Ferencné, Seregély Jánosné, Emberics Júlia, Cziegler Magda tervüket jóval túlteljesítették és csupán elsőrendű puplint gyártottak.

— Nem mulasztjuk el egyetlen taggyűlésen sem felhívni a kommunisták figyelmét az exportterv teljesítésének fontosságára. Ilyenkor számos javaslatot tesznek a hibák megszüntetésére. Azon leszünk, hogy legelsősorban kommunistáink mutassanak példát a munkában, az exportterv teljesítéséért folyó harcban, és ragadják magukkal a többieket.

Haraszti János a „szövőde II" művezetője

A szövőműhelyben 86 gép dolgozik ,ebből negyvenhármat kezelek, segédművezetőmmel, Glancz Lajossal. Minden szövőnő hat-hat gépen dolgozik egyszerre.

Az exportterv túlteljesítése érdekében állandó versenyben vagyok a műhely másik művezetőjével, Wáhl György elvtárssal. Kihívtuk egymást versenyre, a minőség javításáért is. A harmadik negyedévben az én részlegem ért el jobb eredményt, 86.5 százalékot. A „szövőde I." 84 százalékot teljesített az előírt 80 százalék helyett. November második dekádjában a versenytársaink 71.5 százalékot, mi pedig 75.5 százalékot értünk el minőségben.

Sokat ront a minőségen, ha a szál elszakad, vagy a pamut rossz minősége miatt fejteni kell. A fejtés később is meglátszik az anyagon, mert a szál megtörik. Az 5—10 centiméteres „vendégszálak" is sok bajt okoznak. Ha a szövőnők nem veszik észre azonnal, sok hibának, gépállásnak lesznek a forrásai. A Váci Finompamutfonóban dolgozó elvtársak megígérték, hogy a jövőben sokkal jobb minőségű nyersanyagot küldenek gyárunknak, hogy feltétlenül teljesíthessük exporttervünket.

Én is régóta, 19 éve dolgozom a gyárban. Legfőbb vágyam, hogy becsülettel teljesíthessük exporttervünket.

N. Varga Péterné, szövőnő

Tizenkilenc éve dolgozom már a gyárban. 14 éves koromban kezdtem. Nagyon megszerettem ezt a munkát. Hat géppel dolgozom egyszerre. Tervemet állandóan 130 százalékra teljesítem. Vigyázok a minőségre is. Novemberben 94.5 százalékot értem el az előírt 80 százalékkal szemben. Volt már olyan hónap is, amikor csak kiváló minőségű selymet szőttem.

Mindent elkövetek, hogy minél jobban teljesíthessem tervemet. Állandóan a gépek mellett vagyok, ha valami hiba fordul elő, hamar észreveszem és gyorsan kijavítom. Ha megszakad egy szál, azonnal kikapcsolom a gépet és visszabontom, hogy ne rontson a minőségen. Egy műszakon 18—19 méter puplint szövök gépenként. Ha nem vigyáznék lelkiismeretesen a minőségre — alacsonyabb volna a teljesítményem is. Ugyanis, ha „vendégszál" kerül az orsómba és azt a gép beszövi, le kell állítani a munkát és fejteni az elkészült anyagot — egésszen a beszőtt „vendégszálig". Ha nem veszem időben észre a hibát, nagyon sokat fejthetek. 20—25 centiméter fejtése már több, mint egy óra kiesést jelent. Ez idő alatt legalább két méter puplint szőhetek gépenként.

Eredményeim másik „titka": minden gépemen már előre készen áll egy vetély, ha a „hajóból" elfogy a fonal rögtön cserélhetem. Ezzel a módszerrel a hat gépnél már jelentős mennyiségű időt nyerek, gépenként két méter anyaggal szőhetek többet. Hat gépnél tehát már 12 méterrel szövök több puplint minden nap.

A pásztorművészet Baranyában

Népművészeti alkotásaink sorában jelentős helyet foglalnak el a fából, csontból, szarvból faragott használati tárgyak. A multban készítőik általában pásztoremberek voltak, művészetüket ezért pásztorművészetnek is nevezzük.

A népművészet, népi díszítőművészet nem öncélú. A faragó művész mindig használati tárgyat: botot mángorlót, mosósulykot, tükröst, borotvatartót, ostornyelet, rokkakat, sótartót stb. díszít. Anyagát tökéletesen ismeri a faragó művész. Tudja, hogy például jó és szép osornyél szilvafából, mosósulyok nyárfából és tűzfából, rokkata kecskerágó ágából készül. A fát, szarut a megmunkálás előtt elő kell készíteni, sokszor áztatni, pácolni kell. Ha már a tárgy elkészült, akkor kerül sor a díszítésre. A díszítés készülj domborított vagy mélyített faragással, karcolással, a mélyítéseket sokszor megtöltik színes spanyolviasszal — „spanyolozással", — ólombeöntéssel, a faragáson kívül sokszor találkozunk festett díszítéssel

és különösen ostornyeleken, fémveretttel.

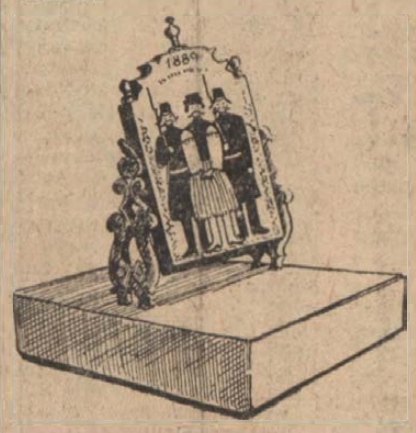
A faragó művész a díszítő elemeket a környezetéből veszi, növényi mintákkal, állatokkal és mértani elemekkel díszít. Egyes, arra alkalmas tárgyakon pedig emberábrázolással találkozunk. Az emberábrázolás igen sokszor a szabadság eszméjét, az elnyomottakkal való együttérzést domborítja ki. A betyárábrázolások és az 1848-as szabadságharc hőseinek, különösen Kossuthnak, Bemnek, Petőfinek, valamint az aradi vértanuknak ábrázolása a szabadság eszméjét tükrözi.

Pásztorművészetről lévén szó, elsősorban mindjárt a somogyi faragó pásztorokra gondolunk. Sokan talán nem is tudják, hogy igen szép multja és jelene van Baranyában is a faragó művészetnek, csak a somogyiak nevét a hír jobban a szárnyára vette. Pillantsunk most be egy percre a Janus Pannonius Múzeum Néprajzi Osztályának tudományos raktárába. Külön erre a célra készített tartókban, állványokon és dobozokban sorakoznak a gondosan konzervált, szebbnél-szebb népművészeti alkotások. Az egyik polcon mosósulykokat és mángorlókat látunk, mellettük dobozokban borotvatartók, gyufatartók és tükrösök vannak, másutt szebbnél-szebb botokat látunk, mellettük pedig rokkatákat, hogy csak egy-egy példát említsünk.

Vegyük ki az egyik borotvatartót. Hosszú ideig tart, míg megtaláljuk, hogyan kell kinyitni a fedelét. Készítője elmés zárt készített rá, magát a tartót mértani díszítéssel látta el. Az elsőnek kezünkbe kerülő ostornyelet rézveret díszíti, a másikon domború faragású kígyó tekeredik.

Egy szépen spanyolozott tükrön a faragó pandúrok által közrefogott betyárt ábrázolt. Igy sorolhatnók tovább és tovább a többnyire névtelen alkotók által készített alkotásokat. Ezekből adott ízelítőt a Múzeum mult évi díszítőművészeti időszaki kiállítása.

A névtelen művészeken kívül vannak ismert népművészeink is. Közéjük tartozott a mult században az ormánysági Radics István. Szép faragásokat készített a szaporcai Holler János. Magyarmecskén dolgozott Zsinkó János. Még 1940-ből ismerjük szép munkáit. A legnagyobb nevet pedig méltán szerezte magának a somogyhárságyi Kapoli Antal. Népköztársaságunk néhány hónapja „Kiváló népművész" címmel tüntette ki. Művészetének ismertetésére lapunkban még visszatérünk. — Tehetséges, most kibontakozó művészetű faragót ismerünk Kővágótöttösön Harmat János személyében. Igen szép szipkákat farag. Régebbi munkái közt van egy remek 7 tia-

A felszabadulás óta fokozott megbecsülésben részesülnek népművészeink. A múzeumok, a Népművészeti Intézet és a Népművészeti és Háziipari Vállalat támogatja munkájukat. A hagyományok megismertetésével biztosítjuk fejlődésüket. Évről évre Budapesten kiállításon mutatják be új alkotásaikat. Ezekből a munkákból rendezett kiállításokkal a dolgozó tömegekhez visszük egyre közelebb és közelebb a népművészeti alkotásokat, kereskedéseink pedig lehetővé teszik, hogy az egyes tárgyakat megvásárolva, dolgozóink lakásuk díszéül használhassák őket.

dr. KODOLÁNYI JÁNOS
múzeológus,
TTIT tört. szakosztály.

„TÉLAPÓ-DÉLUTÁNT" RENDEZNEK A PÉCSI GYERMEKEK RÉSZÉRE

A Pécsi Vendéglátóipari Vállalat december 6-án, vasárnap délután 3 órakor a Kereskedelmi és Pénzügyi Dolgozók Szakszervezetének kultúrházában (József utca 15.) „Télapó-délutánt" rendez a pécsi gyermekek részére.

A vállalat Télapó-csomagokat készíttetett, amelyek megtekinthetők az Éva-cukrászdában, továbbá az I., és II. számú Büffé kirakataiban. Ezeket a csomagokat a műsor után Télapó osztja ki a gyermekeknek, ha szüleik előzőleg gyermekeik részére megvásárolták a Télapó csomagszelvényt, amely minden vendéglátóüzemben, cukrászdában és vendéglőben kapható.

Dolgozóink elszánt békeakaratát tükrözték a vasárnapi járási béketalálkozók

PÉCS

Igen nagy sikerrel tartották meg november 29-én, vasárnap délelőtt a pécsi járási béketalálkozót. Ez alkalommal városunkba érkezett Trinidad Waldes, kubai békeharcosnő és Devecseri Gábor, Kossuth-díjas költő, megjelentek a községek, falvak, üzemek dolgozói.

A gyűlés előtti rövid műsort a pécsi úttörők bevonulása nyitotta meg, akik zászlókkal és rövid, lelkes beszéddel köszöntötték a békeküldötteket. A Himnusz után „Levél Koreából" címmel megrázó verset hallottunk, majd a koreai diákok énekkara következett. Dr. Losonczi István elnöki megnyitója után az ünnepi beszámoló: Devecseri Gábor tartotta, amelyet számtalan hozzászólás követett.

*

Legelőbb néhány szót a koreai fiatalokról. Nyolcan ültek az egyik asztal körül, sötétkék ruhában ünnepiesen. Nyolcan voltak, de oly fegyelmezettek, komolyak, hogy szinte kívántam — bár szólnának már egy hangosabb szót, hisz oly fiatalok még, majdnem gyerekek. S csodálatosan önállóak. Összeálltak kis csoportba — távoli országból maroknyi fiú — és énekeltek hazájuk nyelvén, később oroszul és magyarul. Daluk ismert, saját anyanyelvünkön énekelhettük volna velük együtt. Önkéntelenül arra gondoltam milyen jó, hogy baráti nép karolta fel és vette pártfogásába ezeket a fiúkat, de mennyivel jobb lett volna még, ha nem ismerik meg a háború borzalmait s maradhattak volna boldog, nevető gyerekek még hosszú ideig — saját hazájukban.

*

Mély benyomást tett minden jelenlévőre Devecseri Gábor. Kossuth-díjas költőnk a békeharcról és a békeharcos feladatairól mondott beszédet. Az egyszerű, közvetlen hang, az előadó tájékozottsága nagy figyelmet váltott ki a hallgatókból.

Beszélt ausztriai, berlini és finnországi élményeiről a békeharccal kapcsolatban s elmondta két versét úgy, ahogyan költő mondja el, hogy lelkébe vésse mindenkinek — követeljük a békét, küzdjünk érte, hogy elkerülhessük a háborút.

*

A hozzászólók mind-mind arról beszéltek, amit az első felszólaló, a Sopiana Gépgyár egyik dolgozója mondott, hogy munkájukba építik s vele küldi szét, szerte az országba és annak határain túl békeakaratukat, hogy tiltakozzanak a háború akarók mesterkedései ellen. Hitet tettek a tsz-ek dolgozói, a nevelők, vasutasok, bányászok, egészségvédelmiek, falvak és községek dolgozói egyaránt.

Majorlaki elvtárs mecsekaljai dolgozó idézte az egykori „vaskancellárnak", Bismarcknak mondását, ki a német-francia békekötés alkalmával kardjára csapva felkiáltott, hogy az „Igazság előtt jár a hatalom!"

Akik ma akarnak az igazság előtt járni a saját hatalmukkal, azok szembe találják magukat a béke hatalmas táborával. Egyik igen jó példáját ismertette ennek a kubai békeharcos, Trinidad Waldes, aki elmondotta többek között, hogy amikor az amerikai kormány rendeletére katonákat akartak szállítani Koreába a kubai nép egy emberként kiáltott „Nem"-et s a nép akarata elsöpörte a kormány parancsát. — „Vive la pace!" — fejezte be beszédét. — Éljen a béke!

Leszkó Margit

SÁSD

A szombat esti táncolás nyomai még látszottak vasárnap reggel a sásdi járási kultúrotthon nagytermében, amikor Mihalecz Józsefné elvtársnő, a kultúrotthon igazgatója a kultúrcsoport tagjainak segítségével hozzálátott a terem feldíszítéséhez. Az ablakokra fehér papírból kivágott békegalambok kerültek s néhány perc múlva már a színpadon is ott díszelgett a világoskék drapéria, a falakon pedig jelmondatok hirdették: békét akarunk. A bejáratnál könyvkiállítás — békemüvek — fogadták a belépőket, a sásdi járás békeharcosait.

Lehettek vagy százötvenen. Öregek, fiatalok egyaránt, büszkén tűzték kabátjukra valamennyien a kis szabadságszobrot ábrázoló kartonlapot. Kik ti voltak a békeharcosok, akik összejöttek itt a teremben, hogy legdrágább kincsünkről, a békéről beszéljenek? Egyszerű emberek, mint Göndöcs József szászvári bányász, Héger Ferencné, Ág község harcos dolgozója.

Hégerné elvtársnő gondosan átkötött csomagot tartott ölében a kezében. Sokan szerették volna megtudni, mire vigyáz olyan gonddal a mosolygósarcú, csendes asszony. Megtudták, elmondta hozzászólásában. Szombaton kapott értesítést arról, hogy neki jutott az a dicsőség, hogy járási béketalálkozó küldötte. Nem akart üres kézzel jönni. A falu üzenetével együtt még ajándékot is hozott. Este tíz óráig vasárnap reggel öt óráig dolgozott rajta szorgalmasan. Nagy türelemmel, gonddal készítette el a pirosbársony díszpárnát, rajta fehér békegalambbal és „Ág község dolgozói a békéért" felirattal.

— Boldog voltam, hogy jöhettem. Hat órakor gyalog indultam el 15 kilométeres útra, nehogy megkéssem a nagy napról. Kilenc órára érkeztem meg — mondotta és a fáradtság nak még a legkisebb jele sem látszott rajta. Mikor megkérdezték tőle, nem félt-e a hosszú úttól, rosszalóan nézett a kérdezőre: „Az elvtárs nem tenné meg? Mert én igen. Ha kell éjt éjszakán, bármilyen utakon 20 kilométert is, sőt még többet is megtennék — a békéért mindent!

Karinthy Ferenc író saját élményein keresztül tolmácsolta a béke. harc ezernyi szépségét. Beszélt a koreai gyermekekről és Csehszlovákiáról, arról hogyan küzdenek az emberek milliói a nagy ügyért, a békéért.

A találkozó délután két órakor ért véget. A szívekben újabb elszántság, elhatározás kelt életre. Mindenki örült, mindenki mosolygott. A sásdi járás községeinek dolgozói megfogadták, hogy az eddiginél sokkal nagyobb mértékben küzdenek a népek közötti együttműködés megvalósításáért.

(P. J.)

Szünet az általános- és középiskolákban

Az oktatásügyi miniszter rendelet. ben intézkedik az általános- és középisko'ák második negyedévének időtartamáról, valamint a téli és félévi szünetről.

A második évnegyed január 30-ig tart. A félévi bizonyítványosztás napja 1954. január 30.

A téli szünet december 24. napjával kezdődően január hó 10-ig tart. Az első tanítási nap január 11. A félévi szünet február 1. és 2. A második félév első tanítási napja február 3.

Az á'talános iskolai napköziotthonokat az iskolai szünet idején is minden munkanapon nyolc óráig, legfeljebb 18 óráig igénybevehetik a tanulók.

A tanítás a téli szünet idején a dolgozók általános és középiskoláiban is szünetel

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

Látogatás a Pécsi Irószövetségben. Hírek.

Felkeressük a pécsújhegyi szénelőkészítő mű dolgozóit.

Mikrofonnal a Szigetvári Cipőgyárban.

A Pécsi Rádió zenei műsora.

20.00: Műsorzárás.

HELYREIGAZITÁS

Lapunk november 29-i számában a „Nem mind arany, ami fénylik" című cikkben elírás történt; nem a Geisler Eta-utca 15-ös, hanem a 11-es számú házról van szó.

„Nagyon jól érezzük magunkat, dolgozunk és szépen keresünk"

Tázlár község kis alföldi falucska. Lakóinak többségével a környező uradalmak gazdái rendelkeztek, cselédeik voltak majd nem mind azok voltak Vargáék is. Az éhség és gond mindennapos vendégekként látogatták a családot s ahogy szaporodtak a gyermekek, nőtt az inség és nélkülözés is.

— Mi lesz velünk — sóhajtott az asszony valahányszor egy-egy újabb jövevény kopogtatott.

Teltek az évek, a gyermekek nőttek s az élet is megváltozott. A felszabadulás után Vargáék 10 hold földet kaptak, meghozzá a jobbikból, hisz már hatan voltak a gyerekek.

— Nem kell most már félnünk — mondta akkor Varga néni. — Van földünk, dolgozhatunk, aratha tunk, és ehetünk is.

A Varga család jól művelte a földet, néhány esztendő után már az állatállományban sem volt hiány s az elsők között léptek a termelőszövetkezetbe.

A gyerekek felcseperedtek. 1953. januárjában már sehogy nem érezték jól magukat a faluban. Péter sem és a 16 esztendős Jenő sem. Éppen jókor jött haza a nagybátyjuk szabadságra. Elkezdett mesélni a bányászok életéről, a bányamunka szépségéről. Péternek és Jenőnek nem volt szükség különösebb agitációra, elég volt az, ha ránéztek nagybátyjukra. Az legtöbbször új ruhában jött haza és mindig hozott valamit, amire csak a jó bányászkeresetből futotta. Elhatározták, ők is bányászok lesznek. Igenám, csak a mama nem egyezett bele.

— Hát azért kínlódtam veletek annyit, hogy most meg itt hagyjatok?

— Nem hagyunk mi itt édesanyám, hisz mi is jövünk szabadságra. Na meg hát ne féljen, küldünk pénzt is.

Péter és Jenő Béke-aknán jelentkezett. Az elvtársak meleg szeretettel fogadták őket és nyomban gondoskodtak szállásukról is. Az újmeszesi „Török István" legénységi otthonban laknak. Minden reggel tejeskávé, munkáról hazajövet jó ebéd este finom vacsora várja őket s mindez kedvezményes áron.

A fiúknak már az első hetekben megtetszett az új élet. Először szállító brigádba kaptak beosztást. Az ott dolgozó fiatalok jól bántak velük, a csillézés minden apró-cseprő fortélyát megmagyarázták, ha leesett a csille, tüstént segítségükre siettek. Minden kezdeti nehézséget közösen oldottak meg.

Megjött az első elszámolás. „Vajon mennyi pénzt kapunk" — kérdezgették egymástól műszakra menet és jövet. Nem csalódtak. Több, mint kétezer forintra rúgott együttes keresetük már az első hónapban. Ebből a szép összegből Varga néninek is jutott 500 forint és ekkor előkerült a ceruza.

— Tudatjuk, hogy nagyon jól érezzük magunkat, dolgozunk és szépen keresünk.

Ez volt az első levél tényege. Mikor otthon voltak szabadságon, természetesen érdekelte a fiúkat az első küldemény és a levél hatása. El is mesélte apjuk, az öreg Varga bácsi, hogy anyjuk a szemét törölgette, amikor olvasta a leveleket és egyre csak azt hajtogatta:

— Ugye hogy megmondtam, jó lesz ott a gyerekeknek, csak menjenek.

Varga bácsi pedig huncutkodva mosolygott:

— Ejnye asszony, hát nem te voltál legjobban ellene, hogy elmenjenek bányásznak?

— Na jó, hát mégis csak az én gyerekeim — ütötte el a szót.

Teltek a hónapok, Péter és Jenő mind jobban megismerkedtek munkájukkal s nőtt teljesítményük is. A magasabb teljesítményért pedig több fizetés is jár. 1.100, 1.200, 1.300, legutóbb már 1.400 forintot kerestek fejenként. Szép fizetésüket nem herdálták el, mint egyesek, hanem minden hónapban 400—500 forintot hazaküldtek édesanyjuknak. S néhány hónap alatt két-két új öltöny ruhát, alsóneműt, cipőt, kerékpárt és ki tudná felsorolni mindazt a sok apróságot, amit már vásároltak.

Varga néni még mindig az alföldi Tázlár falucskában lakik férjével. Ők már nem is tudnának megválni e kis községtől, hisz ott születtek, ott is akarnak dolgozni. Most már nem bánják, hogy gyerekeik bányászok lettek. Amikor azonban levelet ír Varga néni, sosem feledkezik meg arról, hogy beszámoljon munkájukról, a falu életéről. Ezt azért teszi, nehogy a fiatalok azt gondolják, csak ők végeznek jó munkát. Nem, legalább is így érzi Varga néni, amikor büszkén számolt be legutóbbi levelében a faluban működő Haladás termelőszövetkezet jó eredményeiről. Vargáék ketten 360 munkaegységet teljesítettek. Egy munkaegységre pedig 8.60 forintot osztottak. Ezenkívül 18 mázsa gabonát, 20 mázsa burgonyát, nyolc mázsa kukoricát, 20 kiló babot, 600 liter bort, két kocsi szénát és két kocsi takarmányrépát kaptak.

Varga néni alig várja a postást, hogy hírt halljon fiairól. A levelek Szabolcson is meg Tázláron is újabb és újabb lendületet adnak a munkának.

Hidvég Margit

Vesztettünk a diósgyőriek ellen

Vasárnap kezdődött a négy NB II-es csoportbajnok NB I.be való jutásáért folyó osztályozó küzdelem. A négy bajnok a budapesti Üllői-uti pályán találkozott egymással. Az első forduló mindkét mérkőzésen az esélyesek győzelmét hozta. A számszerű eredmény azt mutatja, hogy a Diósgyőri Vasas, a Vasas Izzó biztosan győzött a Pécsi Lokomotiv, illetve Szikra Gázművek ellen. A valóságban az volt a helyzet, hogy a pécsiek a mezőnyben nagyrészt egyenrangú ellenfelei voltak a győrieknek és ha csatársoruk egy kicsit is jól játszik, legalább döntetlen eredmény születhetett volna. Az Izzó lényegesen jobb képességű a Gázműveknél, de ha a Szikra 0:0 állásnál két-három helyzetét értékesíti, itt is más lett volna az eredmény. A pécsieket érdeklő mérkőzésről munkatársunk a következőket jelentette:

DIÓSGYŐRI VASAS—PÉCSI LOKOMOTIV 3:0 (1:0)

Üllői-út, 12.000 néző, vezette: Harangozó. **Diósgyőr:** Károlyi — Dudás, Kakuszi, Szőcs — Reiter, Pesti — Nagy, Dobó, Szigeti, Gondos, Pócsai. **Pécs:** Rácz — Udvaros, Hegyi, Göttlinger — Szőke, Schvara — Mózsi, Tura, Máté, Horváth II, Horváth III.

A pécsi csapat feltűnően idegesen kezdett, ezért a valamivel nyugodtabb diósgyőriek teremtették az első veszélyes helyzeteket. Az 5. percben formás pécsi támadás után Tura 10 méterre kivárt a kaputól, könnyen mentettek előle a védők. Lelkesen küzdött ezután a Lokomotiv, még is a védők idegessége miatt a 14. percben felesleges gólt kapott. A labda szögletre tartott.

Udvaros azonban rosszul húzta hátra, pontosan az ötös sarkán álló Gondos elé, aki gondolkodás nélkül védhetetlenül bombázott a léc alá. 1:0.

A gól után valamivel nyugodtabban játszottak már a pécsiek is és a diósgyőri tizenhatosig több góllal kecsegtető támadásuk jutott el. A csatárok azonban igen sokat habáztak és nem tudták magukat lövő helyzetbe hozni. A 37. percben Szőke hatalmas partdobását Károlyi a pécsi csatárokról szorongatva újból a fedezet elé ökölte, aki a szögletszászlótól kitűnően ívelt ismét a kapu elé.

Horváth II. jó ütemben ugrott fel és éles fejesé: Károlyi csak a zólvonat mögül ütötte vissza.

A közönség nagy része a gól meg nem adása miatt tüntetett a játékvezető ellen. A félidő végére a pécsi védelem is feljavult és a Lokomotiv maradt fölényben.

Szünet után úgy kezdődött a játék, hogy sikerült kiegyenlítenie a Pécsi Lokomotivnak. Előbb Hegyi lapos távoli szabadrúgását tapsolta meg a közönség, majd újabb pécsi támadások következtek — de csak a diósgyőri tizenhatosig. Félóra után csökkent a játék eddigi nagy iramа és részint ez a nagy iram, részint pedig a párás, ködös levegő láthatóan sokat kivett a pécsi játékosokból.

A 35. percben Gondos beadását Dobó közvetlen közelről a hálóba fejelte. 2:0.

Még ezután is lett volna alkalom a szépítésre, de a pécsiek szögletét Károlyi ökölözéssel mentette. A 38. percben váratlan góllal eldőlt a mérkőzés sorsa. Pesti erős lövése Göttlingerről visszapattant Reiter elé és

a fedezet laposan, a lábak között mintegy 8 méterről a balsarokba lőtt. 3:0.

Nem sokkal a gól után Gondos megütötte Szőkét, a játékvezető kiállította a sportszerűtlen játékost.

Bírálat: A Pécsi Lokomotiv jobban játszott, mint a legutóbbi bajnoki mérkőzéseken, azonban most is kiütközött a csapat egyik nagy hibája, a csatársor meddősége. A diósgyőriek semmivel sem játszottak jobban a mérkőzés nagy részében, azonban valamivel pontosabban adogatták a labdát és a kapu előtt jobban feltalálták magukat. A pécsi csapat végig igen nagy lelkesedéssel, hatalmas akarattal játszott, nem érdemelte meg a háromgólos vereséget. Ha a csatársor játéka feljavul, a következő két mérkőzésen lényegesen jobb teljesítményt érhetnek el. Egyénileg Rácznak nem akadt sok védenivalója, legfeljebb azért lehetne hibáztatni, hogy a második gól előtt beragadt a kapuban. A hátvédhármas legjobbja Hegyi volt. Kitűnően rombolt, fejjel is mindig ő maradt a győztes és a leütések esetben jól adta előre a labdát. Göttlinger a kezdeti bizonytalanság után feljavult és kemény, határozott közbelépéseivel hasznos tagja volt a csapatnak. Udvaros nagy lelkesedéssel küzdött, de az első gól előtt nagyot hibázott. A két fedezet közül Schvara megfelelésre nagyszerűen megállta a helyét, jól tartotta a legveszélyesebb diósgyőri csatárt, Dobót. Szőke jó kezdés után visszaesett régi hibájába, védekezésben könnyelmű volt. A csatársorban egyedül Turát lehet dicsérni. Az összekötő az első félidőben hatalmas munkát végzett, szinte mindenhol jelen volt. A második félidőre azonban már elkészült ereivel. Mózsi mezőnyben sokat volt játékban, igyekezett, de kapura nem jelentett veszélyt. Máté nehézkesen mozgott, csak 1—2 perdített labdája volt használható. Nem tudta magát egyetlen egyszer sem lövőhelyzetbe hozni. Horváth II. játéka ezúttal nélkülözte a megszokott színességet és ötletességet. Feleslegesen és a csapat részére nem hasznosan mindkét lábával kapura lőtt. Horváth III. keveset volt játékban, de a kapott labdákat is elszeleskedte.

A győztes diósgyőri csapatból Kakuszi Dudás, Reiter és Szigeti voltak a legjobbak.

Új országos csúcs a Pécsi Honvéd pisztolylövő versenyén

A Pécsi Honvéd vasárnap igen jólsikerült hadipisztoly versenyt rendezett, amelyen a pécsieken kívül a Bp. Honvéd, Bp. Légierők és a Bp. Dózsa teljes csapatokkal, míg a Debreceni Honvéd egyéni versenyzőkkel vett részt. A verseny nagy eseményeként két csapat is túllőtte a Bp. Dózsa eddig fennálló országos csúcsát. Jók voltak az egyéni eredmények is, mert hatan az I. osztályú szinten belül lőttek. Takács Károly olimpiai bajnokunk biztosan szerezte meg a győzelmet. Eredmények:

Hadipisztoly összetett egyéni: 1. Takács (Bp. Honvéd) 60/548, 2. Décsei (Bp. Honvéd) 60/545, 3. Gyönyörű (Bp. Honvéd) 60/539, 4. Tremmel (Pécs) 60/535, 5. Gáli (Pécs) 60/531, 6. Simon (Légierők) 60/530, 7. Veres (Bp. Honvéd) 60/529, 8. Hamvai (Bp. Honvéd) 60/525, 9. Antal (Légierők) 60/525, 10. Andráska (Bp. Dózsa) 60/522. Csapatban 1. Bp. Honvéd (Takács, Décsei, Zsigmond, Bodó, Demeter, Hamvai) 2632. Országos csúcs! (Régi: Bp. Dózsa 2598), 2. Pécsi Honvéd (Tremmel, Gáli, Czudar, Milicz, Sápi) 2606. Bp. Légierők 2538. 4. Bp. Dózsa 2590.

KÉZILABDA

A megyei teremkézilabda bajnokság vasárnapi fordulója során az esélyes csapatok győztek. Nagy meglepetés volt azonban a Szigetvári Fáklya férfi csapatának győzelme a Pécsi Dózsa ellen és a Pécsi Haladás női csapatának nagyarányú veresége a Szigetvári Lokomotiv ellen. A forduló eredményei: Férfiak: Pécsi Lokomotiv—Pécsbányatelepi Bányász 13:14, Szigetvári Fáklya—Pécsi Dózsa 23:8, Ped. Haladás—Mohácsi Vörös Lobogó 23:7. Női mérkőzések: Szászvári Bányász—Pécsújhegyi Bányász 4:3, Szigetvári Lokomotiv—Tud. Haladás 17:0, Szigetvári Vörös Lobogó—Komlói Bányász mérkőzésen a komlói csapat kevés játékossal jelent meg, a mérkőzést elvesztette.

BIRKÓZÁS

Vasárnap került sor az 1953. évi területi szabadfogású egyéni és csapatbajnokságára. A bajnokságon egyes súlycsoportokban kemény küzdelmet harcoltak ki. A mérkőzés eredménye: Légsúly: 1. Horváth (Kaposvári Dózsa), Lepkesúly: 1. Módos (Pécsi Dózsa). Pehelysúly: 1. Könnyű (Pécsi Dózsa). Könnyűsúly: 1. Nagy (Pécsi Lokomotiv). Váltósúly: 1. Böltös (Dombóvári Lokomotiv). Középsúly: 1. Budavári (Kaposvári Dózsa). Félnehézsúly: 1. Budavári J. (Kaposvári Dózsa). Nehézsúly: 1. Szabó (Kaposvári Dózsa).

Csapatversenyben: 1. Kaposvári Dózsa, 2. Dombóvári Lokomotiv, 3. Pécsi Dózsa.

A Totó 12 találatos szelvénye 48. hét

1. Szombathely—Bp. Kinizsi		döntetlen
2. Szeged—Bp. Postás		x 0:3
3. Izzó—Gázművek		1 3:0
4. Diósgyőr—Pécsi Lokomotiv		1 3:0
5. Bp. Gyárépítők—Bp. Haladás		1 3:0
6. Miskolci Lok.—Salgótarján		1 3:0
7. Miskolci Honvéd—Miskolci Ép.		1 2:0
8. Ózd—Pereces		1 6:1
9. Kaposvár—Székesfehérvár		döntetlen
10. Veszprém—Sopron		1 2:1
11. Újszeged—Kistext		2 0:1
12. Portugália—Ausztria		x 0:0
13. Kecskeméti Honv.—Jászberény		1 3:1
14. Gödöllő—Békéscsabai D.		1 2:0

* **Felhívjuk** az ökölvívó, birkózó és súlyemelő társadalmi sportszövetség elnökségét, valamint az összes edzőket és játékvezetőket, hogy ma este 18 órakor az MTSB helyiségében az OTSB nehézatlétikai osztályának kiküldötte (Rózsahegyi elvtárs) értekezletet tart.

HIREK

KEDD, DECEMBER 1

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK: 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Oszkár. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás kedd estig: változó felhőzet, több helyen párásság, vagy köd. Néhány helyen, főként északon és keleten eső. Mérsékelt nyugati, majd élénkebb északnyugati szél. Az enyhe idő tovább tart. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: kedd reggel északon 0 plusz 3, délen 2—5, délben északkeleten 6—9, másutt 11—14 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet kedden 0 plusz 3 fok között.

— **Tanácstagok fogadóórái.** A gyárvárosi kirendeltségen december 2-án délután 5—6 óráig Rózsinger János és Ramaisel Ferencné tanácstagok fogadóórát tartanak.

— **Találtak** egy csonikereszt szemüveget. Igazolt tulajdonosa átveheti a pécsi kapitányság házipénztárában.

— **Halálozás.** Dr. Nádor Tamásné szül. Tóth Erzsébet temetése hétfőn volt.

Kraupa Józsefné (dr. Hantai Dénesné édesanyja) temetése kedden fél 3-kor lesz.

Id. Lex Gyuláné temetése kedden délután 4 órakor lesz.

ÚJSZERŰ állapotban Gombor-féle gombos mély gyermekkocsi eladó. Pélmonostor-u. 20

180 kg-os SERTÉS, hasonló súlyú kornwall hasas göbe, 4 hónapos süldő eladó. Marx-u. 126.

ÚJ, MODERN konyha berendezés olcsón eladó Doktor Sándor-u. 60.

SOMA DEZSA, modern előszobafal eladó. Petőfi-u. 62.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ

Leányvásár. Szelvénybérlet „B". Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Revizor (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Park: Nevess velünk (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Elveszett melódiák (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét: (Pécsszabolcs): Felszabadult föld (fél 6, fél 8 órakor).

Előadás

A November 7. Kultúrotthonban „Mély tengerek elővilága" címmel előadás lesz fél 7 órai kezdettel (fdszt. 50.)

A Bólyai János Matematikai Társulat pécsi tagozata a oktatási osztály továbbképző csoportjának együttes rendezésével december 2-án este 7 órai kezdettel „Matematikai feladat megoldó délutánt" tart az általános és középiskolai nevelők számára a Nagy Lajos gimnázium fizikai előadó termében.

VENNÉK modern ruhaszekrényt. Kossuth Lajos u. 8. em. Pálfi.

KOMBINÁLTSZEKRÉNY eladó. Tel.: 32-47.

NEHÉZ igáslószerszámot és erdei favarázsra alkalmas lószekeret 50—60 kg-os jeggel használható állapotban vásárol a Mecsek Keleti Erdőgazdaság. Írásbeli ajánlatot ármegjelöléssel és pontos lakáscímmel Sztálin-út 12. szám alá kérünk december 5-ig.

KÖZÉPKORÚ, nyugdíjas asszony lakást és kosztot kaphat gondozásért. Cím: Fürj u. 35. szám.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó: FÖRI GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-36

Előfizetési díj: havi 11 — forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10 sz. Telefon 20-27

A nyomdáért felel: MELLES REZSŐ

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 282. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — SZERDA, 1953. DECEMBER 2

A MAI SZÁMBAN:

A világsajtó a négy hatalom külügyminisztereinek tanácskozásáról. (2. o.) — A Pécsi Állami Pedagógiai Főiskola hangversenye. (2. o.) — Baranya őskora. (2. o.) — A Pécsi Dohánygyár dolgozói megjavítják a cigaretta minőségét. (3. o.) — Pogány délszláv dolgozó parasztjai befejezték a vetést, de elmaradtak a begyűjtésben. (3. o.) — A nagysikerű Karinthy-estet jövő hétfőn megismétlik. (4. o.) — Pedagógus-nap Kaposszekcsőn. (4. o.)

Valósítsuk meg következetesen minden bányában és üzemben az egyenletes termelést

A kormány programmja nagy vállalást jelent a baranyai és pécsi dolgozók életében, munkájában. A kormány számos intézkedése, de különösen az árleszállítás, az életszínvonal fokozatos és állandó emelése új lendületet ad az üzemekben a munkának. Uj versenymozgalom van kibontakozóban, az évi terv határidő előtti teljesítéséért. A pogányiaki feketeszénbányászok, a pécsi Hangszer- és Asztalosárugyár dolgozói, a komlói Anyagellátó és Szállító Vállalat dolgozói már befejezték évi tervüket és új fogadalmat tettek még nagyobb munkasikerek elérésére. Egyre több pécsi bányaüzem csatlakozik az élenjárókhoz és teljesíti túl tervét. Pécs VI. kerület és Béke-akna bányászai már hosszabb idő óta elsők az üzemek közötti versenyben, nemcsak tervüket teljesítik, hanem jelentős mennyiségű szántöbblettel gazdagítják országunkat.

Az eddig elért eredmények — az évi terv teljesítésében — biztatók. De még jobbak lehetnének azonban. Mert sok üzemünkben nem tervszerűtlen, kapkodó, hajrámunka folyna, ha az üzemek vezetői tervszerűen, átgondoltan valósítanák meg azokat a feladatokat, amelyekre megbízatást kaptak. Főleg a bányaüzemekben tapasztalható dekádon a hóvégi hajrá, ami a negyedévi és az évi terv teljesítésében is megmutatkozik. A hajrák idején van minden üzemben a legtöbb túlóra, a legtöbb selejt. Ez okozza azt, hogy a dekádok, hónapok, negyedévek és évek végén több pala van a szénben, rossz a csilleltöltés, — mint ez legutóbb Béke-aknán is tapasztalható volt —, hogy gyengébb a bőr minősége, több porcelánbögre, tál, tányér kerül selejtbe. Ha egy gépet meghajszolnak, nem osztják el számára egyenletesen, tervszerűen egyszerre a munkát, — előbb kikopnak alkatrészei. Igy van ez az emberrel is. A rohammunka nemcsak a termelés ügyének, a minőségnek, az önköltség csökkentésének, a takarékosságnak, hanem a dolgozók egészségének is árt. És éppen ezért a kormányprogramm és a Központi Vezetőség határozata alapján szigorúan fel kell vennünk ellene a harcot a fejtésektől kezdve az esztergapadokig, a szövőgépekig.

Ahhoz azonban, hogy a rohammunkát végleg száműzzük üzemeinkből, az üzemek vezetőinek és fizikai dolgozóinak közös összefogására, akaratára van szükség. Közös erővel kell használniok minden lehetőséget az egyenletes termelés megteremtésére. Ennek érdekében legelsősorban olyan lehetőségeket kell megragadniok amelyek korlátlanul állnak rendelkezésre.

Az első ilyen lehetőség a szovjet tapasztalatok felhasználása a munka megszervezésében. A Szovjetunió élenjáró munkásai, sztahánovistái már eddig is hatalmas segítséget adtak a baranyai dolgozóknak is. — Szentes János, a Sopiana Gépgyár fiatal esztergályosa a szovjet vágási módszerek, többek között a Kolesov-módszer alkalmazásával állandóan túlteljesíti tervét és keresete 1500 forinton felül van. Üzemeinkben meg kell keresni és meg kell találni a munka szervezésének élenjáró módszereit. Bányaüzemeinkben alkalmazni kell a ciklusos munkaszervezési módszert — nemcsak papiron, — ahogy azt a Pécsi Szénbánya Vállalat üzemeiben eddig tették, — hanem a gyakorlatban is. Az élenjáró munkaszervezési módszerek természetesen nagyobb követelményeket állítanak a műszaki vezetőkkel, művezetőkkel, mesterekkel szemben. A szovjet munkaszervezési módszerek alkalmazása megköveteli, hogy a munkások számára megfelelő időben és mennyiségben rendelkezésre álljanak a szükséges anyagok, szerszámok és munkaeszközök. A vezetőknek meg kell teremteni, a dolgozóknak pedig követelniök kell a jobb munkafeltételeket!

Az egyenletesen emelkedő termelés másik alapvető feltétele, — megfelelő tartalék raktározása anyagokból, félkészárukból, alkatrészekből. Az anyagellátást tervszerűsítenünk kell és biztosítani a megfelelő félkészáru és alkatrésztartalékot. Üzemeinkben ma még gyakran előfordul, — ha elromlik egy gép, — hosszú ideig nem tudják megjavítani, mert nincs hozzá tartalékban megfelelő alkatrész. A hidasi lignitbányában például egy szénkombájnt tartanak „tartalék"-ban. Ha a másik három közül valamelyik elromlik, a „tartalék"-ból szedik ki az alkatrészt. Az alkatrészek ilyenfajta „tartalékolása" elítélendő, mert a termelés rovására megy. Nem termelésképes gépeket, hanem alkatrészeket kell tartalékolni a zavartalan termelés biztosítása érdekében! Számos vállalatunknál is találunk hibákat ezen a területen. Vannak olyan hibák is, amelyek nem közvetlenül, hanem közvetve hatnak ki a termelésre. A MÁVAUT egyik távolsági járatra beállított kocsiján például már hónapok óta hiányzik egy ablaküveg, a dolgozók dideregve érkeznek meg ezzel a kocsival munkahelyeikre, nem beszélve arról, hogy az autobusz vezetőjének és jegykezelőjének is veszélyezteti az egészségét egyesek nemtörődömsége. Ha itt is időben gondoskodtak volna a megfelelő „alkatrész"-ekről, elkerülhették volna a hibát.

Az egyenletes termelés megteremtése érdekében meg kell szilárdítani a tervfegyelmet és meg kell javítani az anyagellátás tervezését. Ezen a téren gyakran tapasztalhatók még hibák. A komlói bányában néhány nappal ezelőtt nem kaptak a bányászok ácsoláshoz szükséges fát, napokon keresztül csak lézengtek a bányában, mert Fülöp István, a szállítási üzem faelosztó üzemvezetője nem talált módot a fa szállítására. Ha a vezetők egy kissé előrelátóbbak, és időben gondoskodnak az anyagellátási terv betartásáról, nem fordul elő a hiba, nem okoztak volna tetemes károkat népgazdaságunknak a széntermelés csökkentésével!

A termelés egyenletessé tételét a termelés vezetői tekintsék egyik legfontosabb feladatuknak, következő láncszemnek az évi terv teljesítésében. Az egyenletes termelés megteremtése azonban nemcsak a vezetők, hanem a dolgozók ügye is. Minden dolgozó vegye ki részét az egyenletes termelésért, a rohammunka felszámolásáért indított harcból. Használják ki jól a munkaidőt, üzenjenek hadat a munkaidő alatti ácsorgásnak, fecsegésnek, lógásnak. A műszak megkezdésekor dolgozzanak éppen olyan lendülettel, mint amilyen a műszakok befejezése előtt tapasztalható. Lépjenek fel bátran mindenütt a munkafegyelem lazítói ellen, ítéljék el az olyanokat, mint Balgovits László, Váci Mihály, Sebők Miklós és Porkoláb Mária, akik a komlói bánya hírhedt bumlizói! Vezetőiktől követeljenek bátran munkát, szerszámot, anyagot; segítsék újításaikkal, ötleteikkel, javaslataikkal a vezetés nehéz munkáját. Pártszervezeteink különös gonddal vizsgálják meg az egyenletes termelés megszervezésének feltételeit, ellenőrizzék ezen a területen is az üzemek vezetését. A szakszervezeti bizottságok és DISZ-szervezetek harcoljanak azért, hogy a munkaverseny további kiszélesítésével, lendületének állandó fokozásával a verseny is egyenletesen, visszaesések nélkül fejlődjék.

Nagy feladatok előtt állanak megyénk üzemei. Pártunk és kormányunk, egész dolgozó magyar népünk azt várja tőlük, hogy álljanak helyt, nyujtsanak minél nagyobb segítséget a kormány célkitűzéseinek megvalósításában, az életszínvonal fokozatos emelésében. Az életszínvonal emeléséhez elengedhetetlenül szükséges, hogy üzemeink termelése állandóan és egyenletesen emelkedjék. Erre megvan minden lehetőség, csak a vezetők és dolgozók összefogásával ki kell használni azokat.

Száz tonna szén terven felül: ez a Páncél frontbrigád válasza a minisztertanács legutóbbi határozatára

A Pécs VI. kerületi Páncél Ferenc frontbrigádjának tagjai közül legtöbben már vasárnap olvasták az újságból a minisztertanácsnak a szénbányászati dolgozók bér- és munkaviszonyainak javításáról hozott újabb határozatát. Aki pedig még nem tudta, azzal társai hétfőn reggel műszakkezdéskor közölték az örömhírt.

Kedd reggel leszállás előtt szinte az új határozatról beszélgettek a brigád tagjai, hiszen ezen a napon elért teljesítményükért már az új bérezés szerint kapják a jutalmat.

Katona Ferenc kétszeres sztahánovista vájár, aki a mult hónap nagyobbik felében fontos ácsolási munkát végzett — és keddtől kezdve dolgozik ismét a szénfalon, — erősen fogadta, hogy ebben a hónapban újból az üzem őt legjobb vájára között olvashatják majd a nevét.

— Decemberben nagyon „rámegyek" — mondta. — Legalább 170 százalékos átlagteljesítményt akarok elérni. Ez az én válaszom a határozatra. Aztán a minap a család is megszaporodott. Kislányom született. Most már az ő jövőjéért is dolgozom.

Szabó Illésnek, a csapat fiatal csillésének is sokat jelentett és talán egész életére kihat a minisztertanács határozata. Szabó alig egy éve dolgozik a bányában. Ezerötszáz forintnál kevesebbet sohasem vitt haza. Ugy vélte azonban, hogy asztalos mesterségét folytatva könnyebben kereshet meg ugyanennyit. Szerződése december 17-én jár le és már be is jelentette csapatvezetőjének, hogy itthagyja a bányát.

A minisztertanács határozata azonban gondolkodásra késztette.

— Kétszer is meggondolom mostan, hogy elmenjek-e? — mondja.

A Páncél frontbrigád valamennyi tagjának van mit hozzáfűznie az új határozathoz. A rövid beszélgetést elhatározás követte.

— Ebben a hónapban száz tonna szenet adunk terven felül. Ez a mi válaszunk a minisztertanács határozatára — mondotta Páncél Ferenc, a csapat vezetője.

A Páncél frontbrigád ezzel az elhatározással kezdte meg munkáját átadva a szót a fejtőkalapácsoknak.

GARAY FERENC

Szovjet tapasztalatok alkalmazásával csökkentik a kocsifordulót Reith András tolatóbrigádjának tagjai

A vasút munkájában igen fontos a kocsipark jó kihasználása. Ha jól akarunk gazdálkodni, a kocsifordulót állandóan csökkenteni kell. A csökkentés leghatásosabb eszköze a be- és kirakás meggyorsításán kívül a beállítások, kihúzások, rendezések idejének lehető legkisebb mértékre való szállítása.

Állomásaink nagyrésze még ma is elavult, lassú, gazdaságtalan tolatási módszereket használ. Pedig minden állomáson rendelkezésre állanak a jól bevált, munkát megkönnyítő és meggyorsító szovjet módszerek. A szovjet módszerek alkalmazása Pécs Állomáson nagyon jó eredményt hozott. Reith András sztahánovista tolatás-vezető brigádja az előírt biztonsági szabályok betartásával igen szép eredménnyel használja a szovjet síktolatási módszereket, de különösen a visszatolatás-közbeni úgynevezett „csurgatást" és a megállás nélküli „szalasztást." Ennek tudható be, hogy Reith András és tolatócsapata kocsitartózkodási tervét az eddig elért 70-ről 105, kocsimozgatási tervüket 86-ról, 92, kocsibeállítási tervteljesítésüket 98-ról 100-ra, a menetrendszerinti indítási tervet 105 százalékról 108 százalékra fokozták. Ezért Pintér János állomásfőnökhelyettest, mint az állomás tolatási felelősét, Reith András tolatásvezetőt, Barna József kocsimestert, Bóka Mátyás, Csermák József és Lengyel József kocsirendezőket 200—200 forint pénzjutalomban részesítette az igazgatóság.

Várnai László tudósító
MÁV Pécsi Igazgatóság.

A Pécsi Hangszer- és Asztalosárugyár befejezte évi tervét

A Pécsi Hangszer és Asztalosárugyár dolgozói november 30-án befejezték évi tervüket — jelentette Zámbó Mária elvtársnő, a gyár agitátora.

— Most az a tervünk — mondta — hogy az év végéig a helyiipari rendeléseket teljes egészében kielégítjük. Ezeket a rendeléseket abból az összegből eszközöljük az üzemek, amelyeket a kormány programmja után póthitelként kaptak államunktól. A Baranyamegyei Szikra Nyomda dolgozói részére öltözőszekrényeket, ebédlőasztalokat gyártunk. A komlói bányászok számára ugyancsak öltözőszekrények készülnek. Komoly segítséget akarunk nyujtani a gépállomások traktorosainak munkájához is azáltal, hogy határidő előtt készítjük el öltözőszekrényeiket.

Az új tervek megvalósításáért a Pécsi Hangszer- és Asztalosárugyárban új lendülettel indult meg a munka.

Négyezerkétszázhetvennégy vállalati lakás a nehézipar dolgozóinak

Az utóbbi esztendőkben jelentős mértékben megszaporodott a bányavidékeken és a vidéki ipari centrumokban azoknak a dolgozóknak a száma, kik a falvakból, a mezőgazdaságból kerültek az iparba. Ezeknek lakásigényét teljes mértékben természetesen nem sikerült még kielégíteni, de kormányzatunk minden lehetőt megtesz, hogy egyre több lakást juttasson számukra. Ez évben eddig a nehézipar dolgozóinak 1374 vállalati lakást építettek, így többek között Tatabányán 277, Kazincbarcikán negyvennyolc, Komlón 132, Pécsett 168, Ajkán 138, Várpalotán 125, Székesfehérvárott nyolcvannyolc lakást.

Jelenleg kétezerkilencszáz lakás építésén dolgoznak, amelyekbe még ez évben beköltözhetnek a bányászok, ipari dolgozók. Eszerint tehát ez évben összesen 4.274 vállalati lakás épült, illetve épül a nehézipari dolgozóknak.

Jobb anyagellátást a Kossuth-aknai Bánkuti-körletben!

November 30-án fél háromkor Tomaskó Antal aknász felháborodottan nyitott be a komlói Bánkuti körlet irodájába.

— Csak 47 csille szenet szállítottunk egész műszakon — mondotta bosszusan Dobos József körletvezető helyettesnek. — Már megint az ereszke miatt. Ez nem mehet így tovább. Már három hónap óta állandóan baj van az ereszkével. Szorgalmasan dolgoznak az embereink, de a szén a fejtésben marad!

Tomaskó Antalnak igaza van! Bánkuti Antal a körlet vezetője szerint 150 180 üresscsillére van szüksége a körletnek műszakonként, de ebből csak 60—70-et kapnak, mert a szállítóüzem nem látja el a feladatát, s már három hónap óta állandóan baj van az ereszkével. November utolsó napján például az ereszkén csak öt üresscsillét küldhettek, mert a szállítómotor megállt. A gépnek nem volt semmi baja de hiányzott a kisfeszültségű áram, nem égtek a lámpák és a jelzők. Anélkül pedig nem folyhat az ereszkében szállítás. Nyolc villanyszerelő reggeltől délutánig kereste a hibát, de nem találták, A gép továbbra is rossz. Bánkuti elvtárs már sokszor szólt Elekes elvtársnak a szállítóüzem vezetőjének, de még nem tett intézkedést a hibák kijavítására.

A Bánkuti-körlet fennálló hibák miatt — lemaradt a terveljesítésben. November 28-ig csak 85.5 százalékot értek el. Komoly akadályokat jelentett a körlet dolgozóinak, hogy az elmúlt héten öt napon keresztül nem kaptak fát. Fülöp István, a szállítási üzem faelosztó üzemvezetője arra hivatkozik: azért nem tudott fát küldeni, mert nincs lánc, mellyel a szállítókocsikat összekötik. Egyesek felelőtlensége miatt nem tudták a dolgozók terveiket teljesíteni.

Egymásután érkeznek az aknászok és csapatvezetők az irodába és panaszkodnak: nem tudnak termelni, mert nincs üres csille. Jauck György elvtárs, a 201-es fejtés frontmestere is erről beszél. 85 csille szén az előirányzat, de 30-án is csak 22 üresscsilét kaptak. Valamennyi töltőgarat megtelt már 20—30 csille szén van azokban. De mennyi van a fejtésben?! A sok szén útjában lesz majd a délutános harmadnak.

Bánkuti elvtárséknak a sok nehézség sem szegi kedvét. Ők mindent megtesznek Dobos elvtárssal a helyettes körletvezetővel és az aknászokkal, hogy a körlet teljesítse tervét. Szeretettel foglalkoznak az új munkásokkal, tanítják őket, beszélnek velük. Bánkuti elvtárs minden mulasztóval külön-külön beszél. Megmagyarázza, hogy milyen kedvezménytől esnek el, ha nem járnak becsületesen dolgozni. Különösen az utóbbi időben jár sikerrel ez a beszélgetés. Októberben még 30 igazolatlan mulasztó volt naponta, novemberben már 12—15-re csökkent a számuk. Bánkuti elvtárs nem elégedett ezzel az eredménnyel sem, hanem tovább folytatja a harcot a „bumlizás" ellen. Márton Imre vájár hívonta 5—6 műszakot mulasztott igazolatlanul. Bánkuti elvtárs az irodába hivatta, a „lelkére beszélt." Márton Imre akkor megígérte, hogy rendesen jár munkába. Azóta nem volt mulasztása.

Bánkuti elvtárs rendszeresen megbeszéli a helyettes körletvezetővel, hogy mi a legfontosabb munka a bányában. 28-án figyelmeztette Dobos elvtársat, hogy a legfontosabb a 201 es pászta előrehaladása, ezért két emberrel több dolgozzék annál a munkánál. Ugyanis ettől függ, hogy a fejtést december elsején megkezdhessék. Dobos elvtárs megértette és jól végrehajtotta a feladatát. November 28-án hét métert haladt előre a pászta. A körletvezető minden aknásszal és csapatvezetővel is beszél leszállás előtt, sőt még az éjjeles aknászokat felhívja telefonon, hogy elmondja mi a legfontosabb munka. Ennek a szervezett munkának van is eredménye. Kossuth-akna I-es üzemegységének nem egyszer volt legjobb körlete a Bánkuti-körlet.

De hiábavaló a Bánkuti körlet vezetőinek és dolgozóinak igyekezete, ha nem támogatják őket a munkában. Hiába győzik meg az aknászok a körlet dolgozóit a több szén termelésének fontosságáról, ha közben öt napot kell állniok a felelőtlenségből, szervezetlenségből fakadó fahiány miatt.

A felsőbb vezetők gondoskodjanak arról, hogy a Bánkuti-körlet vezetőinek munkája dúsan gyümölcsözzék. Adjanak nekik lehetőséget és módot arra, hogy pótolják a novemberi lemaradást és tervtúlteljesítéssel zárják le az idei esztendőt.

A világsajtó a négy hatalom külügyminisztereinek tanácskozásáról

LONDON

Az angol sajtó továbbra is nagy figyelmet fordít a szovjet kormánynak a négy hatalom külügyminiszterei tanácskozásáról szóló jegyzékére. A The Times úgy véli, hogy a Szovjetunió bejelentése, amely szerint „részt vesz a négy hatalom tanácskozásán, kétségtelenül jó visszhangra talál."

A Daily Mail véleménye szerint a négy hatalom tanácskozása egyszeriben nem old meg minden problémát és nem teremt csodát, de egy nehéz fejezet végét és egy könnyebb kezdetét jelezheti."

A Reuter iroda közli, hogy a három nyugati hatalom között már volt előzetes véleménycsere a november 26-i szovjet jegyzékről. Amennyire ismeretes, Anglia nem tiltakozik Oroszországnak azon javaslata ellen, hogy Berlin legyen a találkozó színhelye.

A Reynold's News szerkesztőségi cikkében megjegyzi: „Angliának már régen közölnie kellett volna (Franciaországgal együtt, vagy nélküle) Amerikával, hogy a világközvélemény nem tűri tovább az obstrukciós taktikát minden olyan kísérlettel szemben, amely arra hivatott, hogy biztosítsa a nagyhatalmak tanácskozásának összehívását a békés rendezés megkísérlése céljából."

A Reynold's News rámutat, hogy a parlament 32 munkáspárti tagja támogatta a Crossman és Herald Wilson által benyujtott határozati javaslatot, amely indítványozta, hogy „bármelyik fél részéről megszabott előzetes feltételek nélkül tartsák meg az öt hatalom értekezletét."

PÁRIS

A francia sajtó tovább kommentálja a szovjet kormány jegyzékét.

Pierre Courtade a l'Humanitéban felhívja a figyelmet az Egyesült Államok kormányának mesterkedéseire és a következőket írja: „Teljesen világos, hogy a jelenlegi körülmények között Franciaországnak rendkívül kedvező alkalma nyílik arra, hogy megmutassa: nemzeti függetlenséget akar."

BERLIN

A szovjet kormány november 26-i jegyzéke zavarba ejtette az Egyesült Államok kormányköreit és a bonni Adenauer-klikket. Ez a zavar tükröződik a nyugatberlini lapok hasábjain.

Az Adenauer-féle sajtó ellenséges hangnemben foglalkozik a három nyugati hatalom kormányához intézett szovjet jegyzékkel.

A Die Neue Zeitung című lap közlése szerint a Német Szociáldemokrata Párt sajtószolgálata nyilatkozatot tett közzé. E nyilatkozat szerint a nyugati hatalmaknak az új szovjet jegyzékkel kapcsolatban fel kell adniok „egyes, Németországra vonatkozó politikájukban szereplő kedvenc elgondolásaikat."

A lap közli Ollenhauernak, a Német Szociáldemokrata Párt elnökének nyilatkozatát is, amely szerint „üdvözölni" kell az új szovjet jegyzéket.

RÓMA

A l'Unita a szovjet kormánynak a négy hatalom külügyminiszterei tanácskozásáról szóló jegyzékével kapcsolatban hangsúlyozza, hogy az Egyesült Államok a négy hatalom tanácskozásának ellenzésében egyedül találta magát.

STOCKHOLM

A Stockholms Tidningen vezércikkében megállapítja: „A szovjet jegyzék és európai hatása egyszeriben megváltoztatta az egész helyzetet. Az Egyesült Államok politikája előtti meghunyászkodás helyett remény éledt — habár még nem szilárd — hogy el lehet majd kerülni Németország újrafelfegyverzésének növekvő terheit és veszélyét. A bermudai értekezlet iratlan programmját meg kell változtatni..."

BUKAREST

A román sajtó széles körben kommentálja a szovjet kormány november 26-i jegyzékét. A Scanteia ezeket írja: „A szovjet kormánynak Franciaország, Anglia és az Egyesült Államok kormányához intézett jegyzéke újabb és meggyőző lépése a Szovjetunió következetes békepolitikájának."

VARSÓ

A lengyel központi lapok hangsúlyozzák, milyen nagy jelentősége van a szovjet kormány jegyzékének a nemzetközi feszültség enyhítésében.

A Pécsi Állami Pedagógiai Főiskola hangversenye

November 29-én tartotta a Pécsi Pedagógiai Főiskola nagysikerű hangversenyét. A műsor igen jól és szépen felépített volt. A madrigáloktól a barokk és romantikus zenén keresztül korunk zenéjéig mindenből kaptunk ízelítőt. A madrigál az első világi-zenei termék, mely mai napig megőrizte frisseségét, üdeségét, báját és amelynek a mai emberhez is van már sok művészi mondanivalója.

Jannequin, Hassler, Dowland, Scandelli egy-egy madrigálját hallottuk első számokként. A madrigál-éneklésnek külön stílusa van, mit ugyan nem mindegyikben valósítottak meg maradéktalanul, helyenként kissé nehézkes volt, de mindvégig élvezetes volt a tiszta harmóniák. Természetszerűleg könnyedébben hangzottak a fürgébb ritmusú madrigálok. A barokk zenét két Bach- és egy Händel-kórus képviselte. Szép, tömör, stílusos előadás volt, csak a Händel-kórusnál éreztük az érett térfihangok hiányát. Ez utóbbinál külön meg kell említenünk dr. Varga Károly gyönyörűen simuló, a zenei értelmet teljesen fedő magyar szövegét. — Brahms igen nehéz Árnyas erdő c. kórusát az énekkar bravúrosan tiszta intonációval oldotta meg. Vönöczky Endre Brahms A-dur intermezzóját és G-moll rapszódiáját adta elő zongorán hibátlan technikával. Ez utóbbiban különösen a lírai részek sikerültek szépen. Puccini Tosca imáját és a Pillangókisasszony ária-ját Vági Istvánné énekelte.

Ismét megemlítjük azt amit legutóbb írtunk, hogy énekművészeink gondosabban válasszák meg hangjukhoz és egyéniségükhöz mérten az előadandó műveket. Bár a két szerepet Puccini drámai szoprán-ra képzelte el Vági Istvánné koloratur-hangjával és mélyen átérzett előadásával mindent megtett, hogy a művekben rejlő szépségek érvényre jussanak.

A Gyakorló Iskola énekkara három Kodály kórust adott elő üdén és fiatalos lendülettel Hamvas György vezényletével. Székely Júlia Bartók Régi magyar táncok és Kodály Marosszéki táncok című művét játszotta zongorán. Különösen a Bartók műben lobbant magasra a művészi szikra. Székely Júlia játékában a sodró lendület, az őszinte átélt ség, a művek stílusos interpretálása magával ragadták a közönséget. Valami őserővel dobogtak a paraszti ritmusok.

Az énekkar Bartók Ne menj el és Huszárnóta c. kórusainak, valamint Négy szlovák népdalának tiszta intonálással és átéltséggel való előadásában művészi szépet nyujtott. Az utóbbi zongorakíséretét Tillai Aurél látta el pontos alkalmazkodással. Popov és Svesnyikov szép népies hangú kórusainak tovább Bárdos Lajos vidáman-ötletes bogojai táncdalainak hibátlan előadása után a szépen sikerült estet Liszt Magyar ünnepi dala fejezte be.

Az ismertetés igyekezett röviden, de a lényeget elmondani. Mégis azt hiszük, hogy felesleges minden ugyanazt elismerni az egyes szerzőkről, talán jobb lenne inkább a műveket ismertetni pár szóval. Hegyi József, Tillai Aurél és Vönöczky Endre vezényeltek. Helyesnek tartjuk, ha egy-egy nagyobb egységet más-más vezényel, egyikhez talán a madrigál, másikhoz a modern kórus áll közelebb; de nem helyeselhetjük a karmester állandó váltását. Igen furcsa volt, ahogy egymásután egy-egy rövid madrigál befejeztével jöttek-mentek a karmesterek, mintha csak zeneművészeti főiskolai karmester-vizsgahangverseny lett volna.

Örömmel kell megállapítanunk, hogy a főiskola énekkara ezzel a hangversennyel nagy fejlődéséről tett szert. A további fejlődésnek biztosítéka az a komoly ének-zenetanári munka, melyről a hangverseny ugyancsak tanubizonyságot tett.

HORVÁTH MIHÁLY
TTIT művészeti szakosztály.

„Azonnal lehetséges a „tüzet szüntess" és a béketárgyalás Indokínában"

— írja a „l'Humanité"

Páris (MTI). A „l'Humanité" közli Pierre Courtade vezércikkét, amelynek címe: „Azonnal lehetséges a „tüzet szüntess" és a béketárgyalás Indokínában."

Pierre Courtade a többi között ezeket írja:

Nyilvánvaló, hogy a megbeszélések megkezdése érdekében fel kell hagyni azzal a hetvenkedéssel, amely már senkit sem téveszt meg Vietnamban. El kell ismerni, hogy tárgyalást kell kezdenünk egy hatalmas ellenféllel, egy törvényes kormánnyal, amelyet a Francia Köztársaság is elismert, a Vietnami Demokratikus Köztársaság kormányával.

A tárgyalások megkezdése érdekében fel kell hagyni azzal a nevetséges magatartással is, hogy e törvényes kormánnyal szemben a kalandorok maroknyi csoportját helyezik szembe.

Annál is inkább fel kell hagyni ezzel a politikával, mivel e klikk tagjai között ott vannak a béke legelkeseredettebb ellenségei. Ez érthető is. Hiszen ezeket az embereket — akár a csangkajsekeket ésUsinmanokat — csak a háború tartja felszínen.

Ho Si Minh elnöknek igaza van, amikor nyilatkozatában emlékeztet arra, hogy nemcsak Vietnam függetlenségét érte támadás, hanem súlyos veszélyben van Franciaország függetlensége is. Ez a kijelentés azt tükrözi, hogy a vietnami hazafiak mély barátságot táplálnak Franciaország népe iránt.

Helyreigazítás

Tegnapi számunkban „Sürgősen végezzük el a trágyázást és a mélyszántást" című cikkben a mezőgazdasági rovat vezetőjének hibájából elírás történt. A cikkben összehasonlítás szerepel: „Az Uj Tavasz tagsága, vezetősége nem végezte el a mélyszántást, 21 mázsával több kendert takarított be a Vörös Fény tagsága egy holdról" — írja a cikk mert a Vörös Fény őszi szántásba vetette a kendert. A valóság az, hogy az Uj Tavasz tsz elvégezte a mélyszántást és a Petőfi tsz nem és a két tsz kendertermésében mutatkozott a terméskülönbség.

*

A Dunántúli Napló december 1-i számában a „Dolgozóink elszánt békeakaratát tükrözték a vasárnapi járási béketalálkozók" című cikk sásdi részében névelírás történt. A béketalálkozót Komjáthy István író tartotta.

Megszüntetik a nevelőknek egyéb munkákkal való túlterhelését

Oktatásügyi kormányzatunk utasítása intézkedik az iskolaigazgatók és pedagógusok túlterhelésének csökkentéséről.

Az utasítás értelmében csökkenteni kell a jelentések, kimutatások számát.

Korlátozni kell az értekezletek, a röpgyűlések, megbeszélések számát és időtartamát.

Meg kell akadályozni, hogy külső szervek különböző feladatokkal terheljék az iskolákat, illetve nevelőtestületeket.

A tanulókkal csak a tantervben előírt dolgozatokat irathatnak. A tanulók kivonulásához, kultúrcsoportok szerepeltetéséhez az igazgató csak azokban a legszükségesebb esetekben járulhat hozzá, amelyekben az elősegíti az oktató-nevelő munkát.

A jövőben megszüntetik az oktatónevelőmunka tervezésével kapcsolatos túlzott követeléseket is.

A francia lapok Ho Si Minh nyilatkozatáról

Páris (TASZSZ). A francia lapok részletesen foglalkoznak Ho Si Minhnek az „Expressen" című svéd lapban megjelent nyilatkozatával.

— Egy tűzszünethez és azt követő fegyverszünethez Vietnamban csak és kizárólag a hadviselőknek van hozzászólásuk — írja a „Libération". — Erről csak azok tárgyalhatnak, akik egymással fegyveresen szembeállnak, tehát a franciák és a vietnamiak. Elképzelhetetlen lenne, hogy mások is igényt jelentsenek be arra, hogy beleszólhassanak az ilyen tárgyalásokba. Természetesen Eisenhower elnöknek sem lehet semilyen jog címe arra, hogy megtiltsa a francia kormánynak azt, hogy fegyverszünetet kössön Ho Si Minh-hel. Mindenféle külső nyomás nemcsak nagyon időszerűtlen lenne, hanem azt a francia közvélemény jogos felháborodással vissza is utasítaná.

A „L'Aurore", amely a legtúlzóbb módon száll síkra az indokínai háború folytatása mellett, most mégsem mer nyíltan állást foglalni a tárgyalások ellen. A nyilatkozatról szóló cikkében a vietnami népi felszabadító mozgalomra szórt rágalmak ellenére is kénytelen leszögezni: „Ami a tárgyalások kérdését illeti az ellenséggel, természetes, hogy készségünket nem fogjuk megtagadni, amennyiben kézzelfogható lehetőség nyílik a béke helyreállítására."

— A bermudai konferencia küszöbén, amelynek tárgysorozatán az ázsiai problémák kétségtelenül első helyen fognak szerepelni, a Ho Si Minh nyilatkozatáról érkezett hírek alkalmasak arra, hogy a legnagyobb visszhangra találjanak — írja a „Combat". — A francia kormány máris reagált, amidőn Marc Jaquet, a három indokínai társország ügyeinek intézésével megbízott miniszterelnökségi államtitkár kijelentette: ha ezek a hírek valónak bizonyulnak, akkor világjelentőségűeknek mondhatók! Márpedig eddig semmi sem mutat arra, mintha kételkedni kellene Ho Si Minh nyilatkozatának hitelességében. Éppen ellenkezőleg. Nem hangoztatták-e mindig újból és újból — kérdezi a „Le Monde" — hogy azon okok egyike, amiért nem lehet végetvetni az ellenségeskedéseknek Indokínában az, hogy az ellenfél részéről nincs meg a tárgyalási készség. Nos, most Ho Si Minh félreérthetetlenül meghazudtolja ezt a kifogást.

Li Szin Man újabb agresszióra készül

Sanghái (TASZSZ). Hírügynökségi jelentések szerint Li Szin Man, miután visszatért Tajvanról, kijelentette, hogy a kuomintangistákkal megtárgyalta a „katonai együttműködés" kérdését. A hírügynökségi jelentésekből arra lehet következtetni, hogy Li Szin Man és Csang Kai-Sek között lefolyt tárgyalások tartalma: újabb provokációk szervezése a kínai és koreai nép ellen.

Li Szin Man Csang Kai-Sekkel folytatott tárgyalása után agresszív kijelentéseket tett, amelyekben azzal fenyegetőzött, hogy amennyiben az indiai katonák nem térnek vissza Indiába és a kínai népi önkéntesek alakulatai a közeljövőben nem vonulnak ki Észak-Koreából, úgy csapatai ismét megkezdik a háborút.

Taylor tábornok, a Koreában állomásozó nyolcadik amerikai hadsereg parancsnoka, támogatva ezeket a fenyegetéseket, kijelentette, hogy az Egyesült Államok és Li Szin Man érdekei azonosak.

A Német Szociáldemokrata Párt és a bonni kormánykoalíció alkotmánymódosításról tárgyal

Bonn (ADN): Hétfőn a bonni parlament épületében találkoztak a kormánykoalíció és a Német Szociáldemokrata Párt képviselői, hogy közösen előkészítsék az Adenauer által tervezett alkotmánymódosítási javaslatot.

BARANYA ŐSKORA

Te kis ősember! — mondja feleségem, mikor álmából ébredve kislányom fölemeli kócos, szőszi fejét. Egyikünk sem látott ugyan ősembert, mégis ráhagyom. Igy ismerjük valóban: kócosnak, torzonborznak, s hogy a haja általában a szemébe lóg. Kezének ötágú fésűjével — mely ágak között még elég magasan felhúzódnak az úszóhártyák — gyakran félretúrja ugyan kemény üstökét, de azok változatlanul csak igen rakoncátlanok. — Szőke ősembert azonban valahogy furcsa elképzelni. De akárhogy is van, azt már megtanultam, hogy ha a gyermekről van szó, családom nőtagjainak nem szabad ellentmondanom. — Mostanában azonban olyasmi történt, amihez vita nem férhet: Hajni olyan szót mondott, amit minden kétséget kizáróan pontosan megértettem. Azt mondta, hogy mammut. Ezt. Tisztán és világosan. S ebbe nem lehetett semmi mást belemagyarázni. Még annyit sem, hogy a „tette". — kislányom szereti a kettőzéseket — szépet jelent. — És mi az, hogy mammut? Mi mindent rejt magában ez a szó?

Északi rokonaink nyelvén, finnül és szamojédül a „ma" azt jelenti, hogy „erdő". Nyelvészeink ebből meg állapították, hogy a mammut neve az erdővel kapcsolatos, annyit jelent, hogy erdei állat. — Déli rokonaink nyelvén, törökül az „orman" szintén „erdő" jelentésű. Az Ormánságot a régiségben Ormánköz-nek, azaz erdőköz-nek nevezték. S valóban az erdők között települt meg itt e hun (turk) eredetű nép. — Tehát északon, a tundrák vidékén élő finnugor ágnak, s a déli török-hun ágnak egyesüléséből született hun-ugor (hungar) magyarság a mammutot, s a többi erdőben élő elefánt-rokonát ormányosnak nevezte.

De élt-e egyá talán Baranyában mammut?

A Mecsek és a Villányi hegység őshegység. Az osztrák Alpok kölykök hozzájuk képest. A geológusok, a föld keletkezését, anyagát, anyagának változását, fejlődését, csodálatos történetét kutató tudósok megállapítása szerint ezek az őshegyek 150 millió évvel ezelőtt keletkeztek. A Mecsek és a Villányi hegy között elterülő tájra ekkor pálmaerdők vetettek árnyékot. A trópusi bujaságú sűrűben itt csörtettek a rettentő ősgyikok, szauruszok, a mocsarakban ősteknősök fetrengtek, a bozótban antilopok, gazellák, iramszarvasok nyüzsögtek, a kövérfűvű mezőkön a háromujju ősló ménesei idegesen mozgatva orrlikaikat neki-nekiiramodtak biztonságosabb legelőt keresni, ha a szé a kardfogú tigris szagát hozta.

DIPLODOCUS 22 M-ES ŐSHÜLLŐ

E csupaszbőrűek a baranyai ég alól a harmadkor végén tüntek el fokozatosan, tehát a jégkorszak kezdetével. A gleccserek jeges árját a Kárpátok felfogták ugyan, de a jégkorszak fagyos lehellete, a hóviharok kemény tombolása is elég volt ahhoz, hogy ezt az állatvilágot délre és délkeletre űzze. A Mecsek és Villányi hegy közt lévő medencét egykor benépesítő fauna, állatvilág ma egyrészt az indomaláji szigetekre szorult, másrészt a Kilimandzsáró lábánál, Kelet-Afrikában és Hátsó Indiában nyargalászik, természetesen az idők folyamán átalakult, fejlődési szakaszokon átment formájukban.

A jégkorszak kezdetével az ormányosok életében is nagy események történtek. Ebben a már nem déli, de még nem valódi jégkorszakbeli állapotban, e preglaciális szakaszban növesztett a mammut a hideg ellen bozontos prémbundát. De idővel már ez sem használt. Megindultak a hatalmas, jeges ősök, s egyre kevesebb lett a táplálék is. Még a föld is új anyagra tett szert. Ez az új föld-anyag, a jégkorszak egyik legnevezetesebb képződménye, a lösz, népiesen: sárga föld. Néhol, különösen Kínában, tetemes vastagságban és hatalmas területeket borít. A löszt, e dús mésztartalmú finom porszemcsés földtakarót — gyönyörűen látható például Kárász és Köblény között is — tudósaink hol a tengerből lerakódott üledéknek, hol gleccser-iszapnak, hol a jégesővel együtt hullott pornak tartják. — A löszhöz hasonlóan bizonytalan eredetű és előfordulásában ritkább az európai „terra rossa" — „vörös föld", mely kivált a Villányi hegységben

roppant érdekes jégkorszak előtti gerincesmaradványokat tartalmaz.

A Villányi hegy preglaciális faunáját tudósaink már több ízben tüzetesen tanulmányozták. A beremendi csonttorlat" vizsgálata alkalmával például kiderült, hogy a mediterráni vidékekre jellemző tengerinyulnak itt volt az ose, s ugyancsak kideritették, hogy a beremendi intőgyik (Varanus) legközelebbi rokona Kis-Ázsiában, Szíriában él, mint a legtöbb magyarországi kétéltű és hüllő. — Itt azonban érdemes egy pillanatra megállanunk. A magyar nyelvfejlődés történetében a v-nek b-re való átalakulása igen gyakori. Nyelvészeink még nem nyultak a Baranya szó megfejtéséhez megnyugtató módon. Igen valószínűnek látszik, hogy e területnek jellegzetes hidegvérű állatja volt a varanus, s ezt az ősi jelleget őrzi a mai napig a Baranya név. Az őshüllők, óriás gyikok, szauruszok, repülő gyikok, sárkányok a Duna-Dráva szögben a mocsaras és hőforrásokkal is teli területen (még is marádt belőle Sikonda és Harkány) igen sokáig tarthatták itt magukat. — A Villányi hegy preglaciális üledékéből eddig több, mint hat-

A Pécsi Dohánygyár dolgozói megjavítják a cigaretta minőségét

Az elárusító alig tárta ki a dohánybolt külső ajtaját, egyszerre ketten-hárman is beállítottak hozzá.

— Harmóniát kérek! — mondta a pult mellett álló.

— Én is — tette hozzá a mögötte levő lódenkabátos. — De nem pécsit kérek, hanem lágymányosit. Az jobb.

— Miért lenne az jobb? — hökkent meg a trafikos.

— Mert jobb. Izesebb, illatosabb.

— És nincsenek benne olyan finánclábak, mint az ujjam — tódította nagy hévvel a harmadik.

— A finánclább?! — legyintett a lódenkabátos. — Az még hagyján. Azt kihajítom belőle, azután jól van. De amikor penészes, nedves a cigaretta?! Négyet-ötöt kell eldobni egy csomagból, mert elszívhatatlan.

A kis dohányboltot egyszerre panaszok áradata töltötte el. A boltos egy darabig zavartalanul tett-vett, menteni próbálta, ami menthető, de aztán megadta magát. Egy farekeszre mutatott, amelyben egymás hegyén-hátán hevertek a kettétört, szakadt, átnedvesedett, rosszulragasztott, kifeslett cigaretták.

— Tessék megnézni mi van itt! — túrt bele a selejtbe. — Ezeket a penészes Harmonia cigaretták a vevők hozták vissza. Kérem, akárhogy is nézzük, ez nem külső nedvesedés, ez a gyár hibája. Tegnap felbontok egy 25-ös Harmoniát, kihúzok belőle egy fél marékravalót, hát többnek is csak a fele jön ki. A másik vége leragadt a doboz fenekére . . .

Folyt, folydogált a beszéd és egyre többet emlegették a Pécsi Dohánygyárat, a rossz cigaretták készítőjét.

Jogos-e a dolgozók panasza?

— Jogos, — mondja Ivanocák János, a gyár igazgatója a válogatóban. — A forgalomban lévő cigaretták nagy tömege a régi keverés alapján készült és még nem érezhető az a változás, amely az új keverésből adódik.

Nagy ládákban hever előttünk a dohány. Asszonyok válogatják szaporán. Szétveszik az összeszáradt csomókat, a beteg leveleket leválasztják, félredobják, az egészségeseket pedig bevizezik és megforgatják, hogy a további munkafolyamatok után a vágógéphez kerüljenek.

A vágógép hengere alatt kétarasznyi magasságú összepréselt dohány van. Élénksárga csíkok viritanak belőle.

Ez az új keverék, amelyben sokkal több a nagylevelű jóillatú hazai dohány, mint az aprólevelű külföldi. Ebben már azok a levelecskék sincsenek benne, amelyek eddig a cigarettadohány kihullását okozták.

Zakatolnak, dolgoznak a gépek, de alig lépünk kettőt, az egyik gép hirtelen leáll.

— Mi az? Mi történt? — fordulunk vissza.

— Szorítunk egyet a vágón, mert nagyot fog — világosít fel a minőségi ellenőr, egy magas, szőke fiatalember.

A gyárban kibővítették a gyártásközi ellenőrzést.

A vágógépnél arra ügyelnek, hogy a vágottdohány ne legyen 0.6 milliméternél vastagabb. A csomagolásnál az elcsúszott ragasztású dobozokat válogatják ki. Egy emelettel feljebb pedig kis asztalkák mellett csipkedik-kapkodják a kész cigarettákból a laza, kettényílt, rosszulragasztott selejtes darabokat.

Régi panasz, hogy a cigarettákban még mindig sok az úgynevezett finánclább, a csutka. Ebben is változás lesz. Megnövelték a kocsánykiverőgép fordulatszámát és ílymódon az apróbb kocsányoktól is megtisztul a dohány.

A dohányosok egészségének megóvása érdekében tovább csökkentik a dohány portartalmát. Eddig gépenként egy másfél lóerős motorral történt a porelszívás. Ez korántsem volt olyan tökéletes, mint a nemrégen üzembehelyezett 25 lóerős porelszívó, amelyet minden géphez bekapcsoltak.

A dolgozók számtalanszor kifogásolták és kifogásolják a cigaretta nedvességtartalmát. A gyár MEO-szervezete a megengedett 12 százalékos nedvességtartalom betartása érdekében a gyártás során és készáruként is ellenőrzi a nedvességtartalmat.

Ha a csomagolóból vett átlagmintáról a laboratórium megállapítja, hogy túl nedves, nem szállíthatják el a cigarettát. Akkor sem kerül ki a gyárból a cigaretta, ha a súlya 1—1.2 grammnál kevesebb.

A Pécsi Dohánygyár dolgozói októberben az első helyen végeztek az ország dohánygyárainak minőségi versenyében. Mostani erőfeszítéseik sem kisebbek, mint az eddigiek és a közeljövőben, amikor munkájuk eredménye a fogyasztókhoz kerül, méltán hallják majd az elismerő szót a jó „Tervért", az ízes „Kossuth"-ért és az illatos „Harmoniáért."

Horváth Gyula

Pogány délszláv dolgozó parasztjai befejezték a vetést, de elmaradtak a begyűjtésben

Vigasztalanul bukdácsol gépkocsink a poros földúton, amint befordulunk a siklósi országútról Pogány felé. Mi lenne, ha az ősz nem volna ilyen száraz? — ötlik eszünkbe. A válasz nem nehéz: a község megközelíthetetlen volna, mint korábban a legtöbb baranyai falu. — Igen. Pogány szinte intő jelként maradt itt a multra emlékeztetőn. Se bekötőútja, se villanya. Postája, telefonja, tanácsa, kultúrotthona azonban már van. Az új élet szele már felborzolta az elhagyatott kis falu életét, s most az élet számos megnyilvánulásában furcsán keveredik a mult a jelennel.

Nagy port verve robog felénk ennek a furcsa keveredésnek egyik megtestesülése: egy délszláv viseletbe öltözött emberek dolgoznak a földeken is. Most egy trágyahordó szekeret kerülünk ki, odébb sokszoknyás délszláv parasztasszonyok, lányok vágják szorgalmasan a tengeriszárat, a domb hajlatában a motoroséhoz hasonló bársonyruhában paraszt baktat a szikkadt földet hasító eke után. A motor jó — tartják a pogányiak, mert ha jó az út, hamar be lehet érni vele a városba. Akinek motorja van, az nem érzi sem a vasútállomás, sem az autobuszjárat hiányát. De a traktor? A termelőszövetkezet? — Azt még majd meglátjuk! Ha nem is mondják, bizonyára így gondolkoznak, mert a határban egyetlen traktor sem látszik. Sok a szépen megművelt föld, zölden viruló friss vetés, de sok az elhagyatottan, búsan lengedező tengeri-, napraforgószár parcella, felszántatlan burgonyaföld is.

— Hogy áll a község az őszi munkákkal? — tesszük fel a kérdést Kozma Gézának, a községi tanács VB-titkárának.

— A vetéssel november hetedikére elkészültünk — válaszolja Kozma Géza. — Tavaly ilyenkor még csak 75 százalékra álltunk.

Az eredmény, mint megtudjuk, elsősorban Jankovics József új VB-elnök érdeme. Ő mozgósította a mezőgazdasági állandóbizottságot. Segítséget nyujtott nekik egy 20 tagu népnevelőgárda megszervezésében, akik kisgyűléseken vették fel a harcot a maradi felfogással, az esővárással szemben.

A jó eredmény elérésében komoly érdemeket szerzett Zsupán Mihály 10 holdas középparaszt, a mezőgazdasági állandóbizottság elnöke is. Elsők között vetette el három és fél hold búzáját és egy hold árpáját; mégpedig kitűnően előkészített talajba. Bozsánovics Mihály 10 holdas középparaszt, VB-tag is úgy indult el agitációs útjára a vetés érdekében, hogy előbb saját vetésével végzett. Hasonló példamutató dolgozó parasztokból került ki a tanács 20 népnevelője is, akik nap, mint nap kisgyűléseken beszélték meg a gazdákkal az időben történő vetés fontosságát.

A gabona zöme határidőre a földbe került, s november hetedikére azok is elvetették, akik nem rendelkeznek fogattal, mint például Blaskovics József 4 holdas dolgozó paraszt. Persze voltak olyanok is, akik saját fogat nélkül is jóval a határidő előtt végeztek a vetéssel, mint például Draganics Márk 3 holdas, aki már október 9-én elvetette őszi kalászosait.

A faluban járkálva aztán kiderült még az is, hogy Pogány délszláv dolgozó parasztjai nemcsak a vetés terén követtek el mindent a jövő évi jó termésért. Az őszi mélyszántás megkezdése előtt kihordtak minden trágyát földjeikre. Mintegy 200 holdat trágyáztak meg az őszi mélyszántásra kerülő földek közül. Ezzel 400 holdra nőtt az idén megtrágyázott földterület, ami egyharmadát adja összes szántóterületüknek.

Amikor megkérdezzük, hogy a szántóföldön miért oly sok a levágatlan tengeriszár, azt a választ kapjuk, hogy a vetés miatt maradt el ez a munka. S a silózás? Egyetlen köbméter siló sem készült még, s most már nem is készül a községben. Pedig de hasznos lenne a falu 214 darab szarvasjószága és 174 ló, ha a tengeriszárat idejében letakarították volna, s nem száraz kóróként, hanem ízletes silótakarmányként adnák elébük a hosszú téli hónapok folyamán.

A begyűjtés? „Az sajnos nagyon rosszul áll" — mondják a tanácson. A faluban kiderül, hogy az ellenség új ötlettel támad Pogányban. Az a szólásmondás terjedt el, hogy ráérünk majd májusban teljesíteni a tengeribeadást. Ugyis májusi morzsolt tengerit kell beadni. — Hátha nem szárad be annyit, amennyit most a beszáradásra levonnak. Hogy honnan származik ez a hang? Nem nehéz kitalálni. A község 7 kulákja közül hatot csak az elszámoltatás bírt „jobb belátásra". Hiba, hogy késik a VB-tagok, és a párttagok példamutatása is. Hogyan agitáljon eredményesen a tanács végrehajtó bizottsága, ha a VB egyik tagja Szláncsánin Mihály 10 holdas középparaszt 507 kiló tengerivel, 383 kiló napraforgóval és 608 kiló burgonyával adós a nép államának?!

A pogányi délszláv dolgozó parasztok várják a villanyt, várják a bekötőutat, s egy részük nem gondol arra, hogy mindezt csak úgy tudja teljesíteni államunk, ha minden állampolgár, minden dolgozó paraszt teljesíti kötelességét.

(H—J.)

Ünnepi brigádértekezlet a palotabozsoki gépállomás sombereki brigádszállásán

A palotabozsoki gépállomás körzetében egyre közelebb kerülnek egymáshoz a gépektől nemrég még idegenkedő falusi dolgozók és a szántóföldeken keményen helytálló traktorosok.

Ennek bizonyítéka volt az a nagysikerű ünnepi brigádértekezlet, amelyet vasárnap délután tartottak a gép állomás és a Baranya legjobb traktorosbrigádjának a szállásán, Sombereken.

Eljöttek erre nemcsak a vendéglátó Szabadságharcos brigád összes tagjai, de a gépállomás vezetőin, a többi brigádvezetőkön és traktorosokon kívül a környékbeli termelőcsoportok tagjai, egyénileg dolgozó parasztok, a párt- és tömegszervezetek, a tanácsok irányítói is.

Az ünnepi brigádértekezlet során a Szabadságharcosok beszámoltak arról, hogy a sombereki Béke termelőcsoportban — amelynek valamennyien tagjai — és a környékbeli egyéni gazdák földjén, valamint az elmaradó brigádok megsegítésére azok munkaterületén 5, két műszakban dolgozó gépükkel november 29-ig a tervszerinti ezévi 4520 normálholddal szemben 7393 normálholdas talajmunkát végeztek.

A gépállomás vezetői ennek a brigádnak, amely egész évben a legjobban dolgozott, egy szép új zenegépet ajándékoztak.

Az értekezleten elhangzó felszólalások ezután arról számoltak be: hogyan harcolnak tovább a palotabozsoki traktorosok a gépállomás évi tervének további túlteljesítéséért.

Szinnyey Henrietta

Százegyven szántótraktort javít a téli időnyben a Baranyai Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat

November 28-ig mindössze 16 szántótraktor javításával készültek el a Baranyai Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat dolgozói, akik előtt a téli gépjavítási időnyben még százhuszonnégy gép generáljavításának nagy feladata áll.

A munka meggyorsítására több intézkedést tettek. Többek között a hengerfúrások idejét úgy rövidítik, hogy ezeket a hengereket a jövőben nem a gépállomások küldik egyenként vasúton a korszerű gépi berendezéssel rendelkező kaposvári gépjavítóba, hanem a baranyai vállalat gyüjti össze azokat és egyszerre továbbítja — a két gépjavító között tervezett „ingajárat" segítségével — Kaposvárra. Ez mintegy kéthetes idő megtakarítást jelent a generálozásnál.

A mult tapasztalatain okulva, ezévben a nagyjavításokhoz szükséges pótalkatrészek nagyrészét helyben készítik el. Erre a célra a közeljövőben a vállalathoz öt új gép — köztük csúcseszstergapad, hengerfúró, daraboló — érkezik.

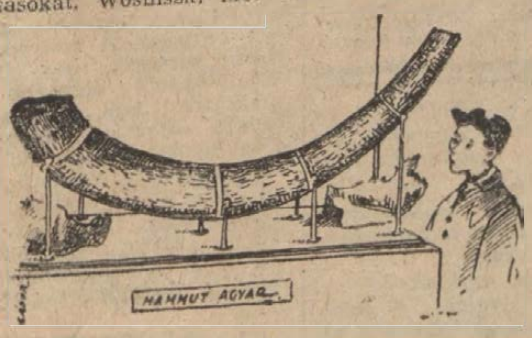
A dolgozók ötletekkel, új kezdeményezésekkel járulnak a feladat sikeres teljesítéséhez. A Gépjavító Vállalat legjobb esztergályosa, Szedmák György sztahanovista ifjúmunkás a Sopiana Gépgyár élenjáróitól a közelmultban megtanulta a Koleszov-módszer alkalmazását. Azóta generálozáshoz szükséges dugattyúmegmunkálásokat fele idő alatt végzi. A gépjavítóban dolgozó kilenc ipari tanuló a meleg mosóberendezés korszerűsítésére vállalkozott.

A mennyiség növelésén túl a minőség javítására is törekszik a vállalat. A részletenkint működő minőségellenőrök nemcsak munkafolyamatonkint vizsgálják a javítás minőségét, ezenkívül átadás előtt — a tavaly felszerelt fékpad segítségével az elkészült gépek teljesítményét, lóerejét, stb. megmérik. Így a gépjavítás hibái nem kinn a szántóföldön derülnek majd ki, munka közben, hanem a javítás során

200 000 forintot fordítanak a baranyamegyei malmok villamoshálózatának korszerűsítésére

Az új kormányprogramm lehetőséget nyujt arra, hogy a vállalatok a dolgozók érdekében az eddiginél is nagyobb összegeket fordítsanak munkavédelemre és olyan beruházásokra, amelyek a tűzbiztonságot szolgálják. Az új kormányprogramm értelmében a Baranyamegyei Malomipari Egyesülés most 200 ezer forintot fordít a baranyamegyei malmok belső vill.-hálózatának korszerűsítésére. Acélpáncélcsőbe helyezik a világítást szolgáló villanyvezetéket és ezzel megakadályozzák azt, hogy az esetleg előforduló rövidzárlatok baleseteket és tüzeket okozzanak a malmokban.

A 200 ezer forintos keretből a Pécsi Gőzmalom, a pécsi villanymalom, a siklósi, sásdi, kémesi és mohácsi malom belső villanyhálózatát korszerűsítik.

Ahogy így nyomozom és tanulmányozom Baranya őskorát, illetve a 50 millió évvel ezelőtti jégkort, ölembehull a folyóirat, s a kályha mellett egyszercsak, mintha a földből nőtt volna ki, elémbe áll a puha mohát

1911-ben Németpalkonyától — akkor még így hívták — délre a Villányi hegyen, a községtől körülbelül félórányira a szőlőkbe vezető meredek úton agyagrétegben 7 méter hosszú és 2 méter széles mammut megkövesedett csontját találták. Jó állapotban volt a fog, fejrészlet, agyarak. — A falubeliek a csontokat Drachenstein-nak (sárkánykő) nevezték. A kifejezés onnan ered, hogy régen a föld méhében talált nagyobb csontokról azt hitték, hogy azok kihalt óriások, sárkányok maradványai. — A lakosok szerint a kútfurrásokat 5—6 méter mélységig a sok sárkánykő igen megnehezíti. Tehát itt igen sok mammut-maradvány lehet.

1916-ban Helesfán találtak mammut-csontot.

1939 nyarán Villányban a szőlő hegy egyik vízmosásában újra mammutcsontokat mosott ki az eső.

1952 tavaszán a villánykövesdi téglagyárnál — ami pedig nem is szorosan a Villányi hegy lábánál van — földkitermelésnél akadtak mammutcsontokra.

*

Ahogy így nyomozom és tanulmányozom Baranya őskorát, illetve a 50 millió évvel ezelőtti jégkort, ölembehull a folyóirat, s a kályha mellett egyszercsak, mintha a földből nőtt volna ki, elémbe áll a puha mohát ülánozó szőnyegre egy szakállas, bőrruházású ember, s fütykösére támaszkodik. Rögtön ráismertem. Előírásosan jelent meg. De azért meglepődtem.

— Honnan jött Kartárs? — kérdem szorongva.

— Az „Élet és Tudomány" című folyóirat 1952. évi áprilisi Darwin-számából, a 484. lapról, alulról, a negyedik sor . . .

— Igen, igen, most már tudom, honnan ismerjük egymást. Jó, hogy találkoztunk. Szeretnék néhány dolgot megkérdezni. Hát mondja, milyen volt az élet ott Villánynál?

— Jó sorunk volt ott, aranyélet volt. Hanem, míg el nem felejtem, én is kérdeznék valamit. Palkonyánál, közel a mammut-csont lelőhelyéhez van egy csöpp, jelentéktelen kis forrás. Az is olyan volt, mint a harkányi: sose fagyott be, de azért más is volt. Ezt nem lehetett inni. Szaga van, s a teteje színekben játszik. Mitől van ez?

— Én nem vagyok ehhez szakértő, de majd én is megkérdezem — Los Angeles közelében is olajos pépbe sok ősgerinces süllyedt el, talán valami hasonló eset lesz itt is. De ugye megért, ha szakmámba vágó ügyről: a kultúráról érdeklődöm?

— Oh, ha látná azokat az utolérhetetlenül érdekes, gyakran csodálatos remekműveket a spanyol Altamira, vagy a La Paslega, az olasz Terra. d'Otrantoi Romanelli, a francia dordognei Font-de-Gaume-barlangokban a kőbe vésett őslovakat, barlangi medvéket, azokat a vörössel, vagy barnával festett szarvasvadászatokat, bölényeket, galoppozó vadmenést, vagy a mézgyűjtést, a mammutagyarból faragott szobrainkat, szép motívumokkal festett kavicsainkat, láthatná, hogy a mi művészetünk mennyire sajátságos, s milyen nagyszerű.

Valóban, Martyn Ferenc is nagy ismeréssel beszélt ezekről, — jutott eszembe. Ő sokat látott belőlük. Biztos, lendületes vonalvezetésüket dícsérte. S olyan tisztelettel szólt róluk, ahogy csak az örökkévaló művészetről lehet beszélni . . .

*

Fríadtam. Néhány millió vagy néhány ezer év annyi, mint néhány perc? Igen, Itt vagyok a jelenben, ismét felveszem a folyóiratot és tovább tanulmányozom Baranya megye őskorát . . .

Dr. Harcos Ottó.

A nagysikerű Karinthy-estet jövő hétfőn megismétlik

Zsúfolásig megtelt nézőtér előtt, kivételes sikerrel mutatták be az Irószövetségben az „Igy írt Ő" műsort, Karinthy Frigyes műveiből.

Ezzel megkezdődött a Művészeti Hétfők sorozata. A kezdeményezés helyes, hiszen eddig a színvonalas szórakozásnak ez a fajtája szinte teljesen hiányzott a város kulturális életéből. Hosszabb ideje már — minden ok nélkül — talán azért, mert a műsorokat egy-egy évfordulóhoz vagy időszerű eseményhez kötötték, hiányzott a magyar és a világirodalom számottevő íróinak bemutatása, szórakoztató, népszerű és reálisan értékelő formában. Ezért nem hallhattuk már évek óta Tóth Árpád, Eluard, Aragon, Juhász Gyula, Kosztolányi, Szimonov, Babits, Villon, Vajda János műveit.

Az Irószövetség helyesen ítélte meg feladatát, amikor a művészeti ágak együttműködését kezdeményezte. Ennek első eredménye volt a Karinthy-est, amelyen írók, színészek végeztek közös munkát és a műsor színhelyén a pécsi képzőművészek rendeztek színvonalas kiállítást. A továbbiakban komoly részt vállalnak a baranyai zeneszerzők és előadóművészek is. Ritkán hallott klasszikus és modern zeneművek előadását, illetve bemutatását tervezik itt.

A Karinthy-estek után a XX. század legszebb magyar szerelmes versei-ből állítottak össze gyönyörű csokorravalót, a legkiválóbb pécsi versmondók tolmácsolásában. Ezt követően a magyar népköltészet gazdagságát elevenítik fel, megmutatva, mennyi szív, humor, érzelem árad a magyar nép névtelen költőiből. Ebben a műsorban Bartók és Kodály művei is szerepelnek. A Művészeti Hétfők sorozatában mű sorra kerül többek között az igazi Villon, megszabadítva a hamisításoktól.

Az „Igy írt Ő" műsora kitűnő bevezetőjét Galsai Pongrác tartotta. Tömör, összeszerű előadása a humoros és a komoly Karinthyról szólt.

Ez a kettősség jellemezte a változatosan, színvonalasan összeállított műsort is. Hol a nevetés harsant fel, hol a figyelem komoly csendje ülte meg a termet, attól függően, hogy az áradó humorú „Igy írtok ti", az „Ő ad nekem témát", a „Tegezés", az „Ugyan-az férfiben", vagy a komoly mondanivalójú „Cirkusz", az „Utazás a koponyám körül" és a mindkét területre elkalandozó „Rossz tanuló felel" szerepelt a műsoron.

A legnagyobb kacagást a „Visszakérem az iskolapénzt" című szatirikus egyfelvonásos váltotta ki. Szabó Samu bővérű humorral formálta meg Wasserkopf típussá emelkedő figuráját. Minden szereplő hozzájárult ahhoz, hogy megteremtsék a színpad egységes, vígjátéki levegőjét. Emlékezetes marad Szakall Dénes számtantanára és Stadrucker Péter (a Pécsi Rádió művészegyüttesének tagja) földrajz tanár-alakítása. Külön ki kell emelnünk Győri Ernő színművész felolvasásait a „Tanár úr kérem" című műből. Győri kevés eszközzel, de nagy átéléssel, élményszerű hatást ért el és az írások lírai mélységeit is teljes mértékben kiaknázta. Arany Kató az „Ugyan-az férfiben" című jelenetben kitűnően megformálta Bella alakját. Dr. Albertné, Hegyi Rózsi versmondó művészete, az árnyalatokat is kifejező készsége különösen a Szép Ernő-verskarrikatúrában érvényesült.

Igen jól illeszkedtek bele a művészi produkcióba a rádió együttesének fiatal tagjai. Csak Haász Miklós, a konferáló helyenkénti modorossága és kevésbé érthető szövegmondása kifogásolható. A műsorszámokat jó keretbe ágyazó, szellemes összekötő szöveget Szántó Tibor írta.

Az első Karinthy-estre már többszáz néző nem kaphatott jegyet. Az érdeklődők kívánságára a műsort december 7-én, hétfőn este 8 órakor változatlan összeállításban megismétlik. Jegyek már kaphatók a színház pénztáránál a Széchenyi-téri könyvesboltban és az Állami Áruház közönségszolgálatánál.

A nagy érdeklődés biztosítja, hogy a Művészeti Hétfők sorozata az igényesség és a színvonal tekintetében betölti feladatát.

Zalavári László

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ

Leányvásár. Szelvénybérlet „B". Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Revizor (tel: 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Nevess velünk (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Elveszett melódiák (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét: (Pécsszabolcs): Leány a talpán (fél 6, fél 8 órakor).

Előadás

Dr. Krassóy Kálmán egyet. m. tanár az orvos-egészségügyi szakszervezetben december 2-án este fél 8 órakor előadást tart a körzeti és a megyei rendelőintézeti orvosok részére a „Vese és vérnyomás betegségek" címmel.

A Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Tudományos Egyesület pécsi csoportja december 3-án délután 6 órakor az MSZT székházban (Janus Pannonius u. 11.) „Az élelmiszeripar néhány mérési problémája" címmel előadást tart. Előadó: Varga István (Budapest).

— **Tanácstagok fogadóórái.** A pécsbányatelepi kirendeltségen csütörtökön délután 4—6 óráig Nemes Jánosné és Garai Gáspár, a pécsszabolcsi kirendeltségen 6—7 óráig Bozsér János és Vindics Mihályné, tanácsháza félemelet 26-os helyiségében 6—7 óráig Martyn Ferenc és Szekeres Józsefné tanácstagok fogadóórát tartanak.

Ez év decemberében kell megfizetni a kötelező tűz- és jégbiztosítás 1954. évi díját

A kötelező biztosítás a dolgozó parasztság érdekében hozott fontos törvény: védi az egyéni és szövetkezeti tulajdont és ezzel előmozdítja az állami tervgazdálkodást, a termelés zavartalanságát. A kötelező biztosítás célja az, hogy segítségére siessen mindazoknak, akiket tűz-, vagy jégkár sujtott.

A biztosítottak az 1954. évre biztosítási kötvényt kapnak. Akinek a kötvényt december elejéig nem kézbesítik, az Állami Biztosító járási felügyelőségétől kérje. A kötvény át nem vétele nem mentesít a fizetési kötelezettség alól.

A biztosítási kötvény fontos okirat: ismerteti a biztosítottak jogait és kötelezettségeit és tűz, vagy jégkár esetén igazolja a kártérítéshez való jogosultságot.

Mindenkinek saját érdeke ellenőrizni, hogy a kötvény adatai helyesek-e? (Név, pontos lakcím, a lakóház szobáinak száma, a földterület nagysága.) A kötvény pontos adatai — különösen jégkár esetén — megkönnyítik a kártérítés kifizetését. Ha a kötvény helytelen adatot tartalmaz, a helyesbítés iránti bejelentést a tanács igazolásával az Állami Biztosító járási felügyelőségének kell megküldeni.

A Minisztertanács határozata értelmében a kötelező biztosítás 1954. évi díja 1953. december 1-én esedékes és a hónap végéig késedelmi pótlékmentesen fizetendő. Akiknek az 1953. évre a biztosítási díjból még hátralékuk van és azt az 1954. évi biztosítási díjjal együtt ezév december 31-ig teljesen idegyenlítik, mentesülnek az 1953. évre felszámított késedelmi pótlék megfizetése alól.

Késedelmes fizetésnél az esedékességtől számítva minden megkezdett hónap után 3 százalék késedelmi pótlékot kell fizetni. A kötelező biztosítási díj közadók módjára behajtandó.

A dolgozó parasztság érdekében az 1954. évre a szőlő és gyümölcsös terület kötelező jégbiztosítási díja jelentősen olcsóbb lett, a tűzbiztosításnál pedig a melléképületek után eddig fizetett 10.— forint pótdíj megszűnt.

A kötelező biztosítás a mezőgazdaság fejlesztésének szolgálatában áll, fokozza dolgozó parasztságunk biztonságérzetét és hozzájárul ahhoz, hogy gondoktól mentesen dolgozhasson a mezőgazdaság felvirágoztatásáért.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

Élenjáró dolgozóink tízperce.

Hírek.

Látogatás a szentegáti kísérleti gazdaságban.

A Pécsi Rádió ifjúsági műsora.

20.00: Műsorzárás.

Van lehetőség a hibák kijavítására

Megjegyzések a vasárnapi osztályozókhoz

Talán azzal kezdjük, hogy az osztályozómérkőzések jelenlegi rendszerét nem tartjuk igazságosnak. Ugyanis akkor, amikor egy csapat egy éven keresztül szorgalmas, lelkiismeretes munkával dolgozott és bajnokságot tudott szerezni, a feljutás szempontjából ezt a kitűnő eredményt helytelen a „lutrin" eljátszani. Szándékosan használtuk ezt a kifejezést, mert a nagy tétért folyó osztályozó mérkőzésen inkább az ideges küzdelmében a csapatok csak a legritkább esetekben tudják igazi képességeiket kifejteni. Az osztályozómérkőzések során tehát igen sokszor nem reális eredmények születnek és a csapatok egyéni lelkes munkája vész kárba. Éppen ezért szükségesnek tartjuk ennek a rendszernek a sürgős felülvizsgálatát. Biztosítsák a labdarúgócsapatok részére az NB II-től a megyei bajnokságokig, hogy az első helyezett közvetlenül jusson feljebb és a téli szünetet a nyugodt felkészülésre használhassa fel! Vasárnap két pécsi csapat játszott a fővárosban osztályozómérkőzést, ezekhez fűzzük az alábbi megjegyzéseket:

TULZOTT BORULATÁS

Amilyen helyes a nagyfontosságú mérkőzések előtt az elbizakodottság letörése, olyan helytelen a csapat önbizalmát csorbító túlzott borulátás előidézése. Még az NB II-es bajnokság befejezése előtt a pécsiek kikiáltották a Diósgyőri Vasast az osztályozók esélyesének. A Lokomotiv játékosai és vezetői túlságosan „mumusnak" tartották őket. Bár a mérkőzés előtti utazásnál alig esett szó róluk, mégis vasárnap délelőtt azzal mentek ki a vasutas játékosok a mérkőzésre, hogy azon kevés keresnivalójuk lesz. A csapat érthetően ideges volt. Még soha nem láttuk a Lokomotiv játékosokat ennyire kapkodni, mint a mérkőzés első félórájában. Különösen a védelem bizonytalankodott emiatt. Ha nincs ez a felesleges izgalom, a védelem nem hozta volna össze az első gólt és enélkül a legnagyobb valószínűség szerint máshogy végződött volna a találkozó. Emiatt az idegesség miatt nem tudott játékba lendülni a mérkőzés nagy részében a pécsi támadósor. A játékosok igyekeztek a labdától szabadulni rossz leadásokkal. Ezeket mind a túlzott borulátás számlájára írjuk. Sajnos ez a pesszimista hangulat nem csökkent a mérkőzés után sem. A vezetőknek feltétlenül oda kell hatni, hogy a játékosok a héten megnyugodjanak és a visszalévő két mérkőzésre jól felkészüljenek.

A VÉDŐK PASSZOLASA

A korszerűen játszó csapat védői nemcsak a védekezésre fordítanak nagy gondot, hanem sok esetben hosszú, pontos labdákkal támadásokat is indítanak el. A vasutas védőkben is minden jóakarat megvolt ehhez a játékhoz, de ez az első félidőben nem járt sikerrel. A védelem ideges volt, még a tapasztalt Hegyinél is előfordult néha, hogy rossz helyre ment a labdája. Látszott, hogy a Lokomotiv védőknek nem ez a megszokott játéka és ők éppen ezen a nagyfontosságú mérkőzésen erőltették. Hiányoztak az egészséges felszabadító rúgások, a labda alig ment el sokszor 15—20 méterre és még jobban idegesítette a hátvédeket, amikor látták, hogy leadásuk nem jutott el a saját játékosokhoz. Göttlinger volt közülük az első, aki a hosszú felszabadító rúgásokkal megpróbálkozott. Ez az első félidő közepén volt és innen kezdve hosszú, előrenyúgott labdákkal a pécsi csatárok sokszor eljutottak a diósgyőri tizenhatosig. Helyes tehát a hátvédjátékosok passzolása, de csak akkor, ha nyugodtak, ha ezt a játékot már begyakorolták. Vasárnap helyesebb lett volna az „el a kaputól" jelszóval kezdeni!

A PÉCSI CSATÁROK ÉS KÖZÖNSÉG

Sok szó esett már arról, hogy a Lokomotiv vasárnapi vereségéért elsősorban a meddő csatársor okolható. A támadósor — bár végig hatalmas lelkesedéssel küzdött — játékából hiányzott az ötletesség. Amikor a vasutas csatárokhoz került a labda, szinte előre látható volt a közönség, hogy a csatár milyen megoldást fog választani. Túlságosan tisztelték csatáraink a diósgyőri védőket, pedig nem egyszer könnyen átjátszhatták volna őket. A közönség az első percekben a diósgyőrieknek szurkolt, de a védelmi hibákból kapott gól után átpártolt a pécsiekhez. Pécsi gólt akartak látni és fergetegesen biztatták a Lokomotivot. Ilyen biztatásban és lelkesítésben még Pécsett sem volt része a csapatnak. Különösen csatáraink megmozdulásait kísérték nagy érdeklődéssel és ha egy csel, vagy leadás sikerült, zajos tapsot kaptak. A második félidőben is biztatták a pécsi csatárokat, csak akkor hagyták fel a szurkolással, amikor 3:0 után már esélytelenek lettünk a pontszerzésre.

A FIATAL SCHVARA JÁTÉKA

Amikor a fővárosi szakemberek megindták, hogy Dobó, a kitűnő diósgyőri csatár ellen a pécsiek legfiatalabb és legtapasztalatlanabb játékosa, Schvara játszik, előre elkönyvelték vereségünket. A fiatal Schvara azonban igen kellemes meglepetést szerzett. Tanulva a Pécsi Dózsa elleni mérkőzésről, keményen, bátran harcolt Dobó ellen és a párharcból legtöbbször a pécsi fiú került ki győztesen. Dobónak szemmel láthatóan nem „ízlett" a pécsi fiú kemény játéka, hamarosan kedvét vesztette, kizökkent megszokott játékából és hátrahúzódva jóval kevesebbet vett részt a diósgyőri támadások előkészítésében. A diósgyőri gólok így nem felépített támadásokból, hanem inkább a pécsi védők hibáiból születtek. Ezért mondjuk, hogy a látottak alapján kicsit is jobb csatárjátékkal pontot szerezhettek volna a pécsiek.

A KÖVETKEZŐ ELLENFELEK

A Pécsi Lokomotiv játékosai a mérkőzés után az „A" leláton egycsoportban figyelték soronkövetkező két ellenfelüknek, az Izzónak és a Gázműveknek a játékát. Tura Emil, a vasutasok jobbösszekötője így látta pécsi szemüvegen keresztül a két csapatot: — Az Izzó igen technikás játékosokból áll, különösen csatárai játszanak ötletesen. A régi „újpesti iskola" szerint a legtöbbször egyoldalon „háromszögelve" hozzák fel a labdát. A Gázgyár védői helytelenül majdnem mindig a háromszög közepére helyezkednek, így hozzásegítették az Izzót a támadásokhoz. Mi majd ügyelünk erre és ha a csatárokat meg tudjuk zavarni — és érzésem szerint meg is tesszük ezt — sikerrel játszhatunk ellenük, hiszen védelmüket könnyen zavarba lehet hozni. A Gázmű lelkes csapat, jó a védelme és a két fedezet a második félidőben igen jól támogatta a csatárokat. A csatársor azonban — akárcsak a miénk — erőtlenül játszott. Ha csak egy kicsit is jobban megy a mi csatársorunknak, sikerrel szerepelhetünk ellenük.

KI FELELŐS A HALADÁS VERESÉGÉRT?

A Pécsi Haladás utolsóelőtti osztályozómérkőzését játszotta és váratlanul vereséget szenvedett. A rokonszenves főiskolás csapat már féllábbal az NB II-ben volt és esélyesek voltak az eddigi eredmények alapján. Semmiképpen sem tartjuk azonban végleges pályán ez a győzelem nem is maradt volna el. A Haladás vezetői azonban érthetetlenül pályaelőnyt adtak a Belspednek. Ennek a csapatnak ugyanis Pesten aránylag nagy szurkolótábora van. A pécsi vezetők úgy látszik nagyon lebecsülték ennek ellenére is őket. Vasárnap a Mező-utcában az első percekben már látszott, hogy a Belsped „otthon" játszik. A közel kétezer szurkoló bekiabálásaival zavarta a pécsi játékosokat, a játékvezetőt és a vereség bekövetkezett. A másik hiba az volt, hogy már pénteken kivonták a fiúkat a megszokott otthoni környezetből és szombaton a mérkőzés helyszínén hatvanperces „szaktartó" edzést végeztek. Ez talán még egy jó erőben lévő csapatnak is sok lett volna. Tetézte a bajokat, hogy Kövér dr ezen az edzésen sérült le és a Haladás csatársora irányító nélkül maradt. Ha az eredeti kiírás szerint Simontornyán játszák le ezt a mérkőzést, minden bizonnyal a Haladás már nyugodtan nézhetne az NB II. tavaszi idénye elé. Így a vezetők könnyelműsége miatt csak az utolsó mérkőzésen dől el a feljutás. És ha véletlenül vereséget szenvednének, joggal okolhatnák azokat, akik „átadták" a vasárnapi mérkőzést.

T. Z.

HÍREK

SZERDA, 1953. DECEMBER 2

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK: 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Aranka. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás szerda estig: Változó felhőzet, legfeljebb néhány helyen futóeső. A szélvédettebb helyeken párásság, vagy köd. Mérsékelt, időnként élénkebb nyugati, északnyugati szél. Az éjszakai lehűlés alig változik, a nappali hőmérséklet nyugaton kissé csökken, keleten emelkedik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: szerdán reggel egy-négy, délben a déli megyékben 9—12, másutt 7—10 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet négy fok felett.

— **Halálozás.** Gyurasics József temetése szerdán fél 4-kor lesz.

— Özv. Kristóf Ferencné temetése szerdán 3-kor lesz.

ÖSSZECSUKHATÓ fürdőkád (fürdőszoba hiányában nélkülözhetetlen) és Petrofor eladó. Toldi Miklós-u. 5. II. emelet 5. ajtó.

HASZNÁLT hálószobabútort vennék. Bakóné, Pécs, Vorosilov-u. 10. 849

PRIVÁT vágást vállalok garanciával. Schweitzer Béla, Zöldfa-u. 5. 850

GYÜMÖLCSSZESZIPARI Vállalat átvesz minden mennyiségű borsenpőt, gyümölcseért cserepálinkáért. Szőlőtörkölyt előzetes bejelentés alapján. Átvétel minden szerdán és szombaton. Malom-u. 25. Telefon: 34-04.

FIATAL gépésztechnikus elhelyezkedne. Cím: Hegedüs András, Pécs, Tiborc-u. 6.

NEHÉZ igáslószerszámot és erdei fuvarozásra alkalmas lószekeret 50—60 kg-os tengellyel használható állapotban vásárol a Mecsek Keleti Erdőgazdaság. Irásbeli ajánlatot ármegjelöléssel és pontos lakáscímmel Sztálin-út 12. szám alá kérünk december 5-ig.

SOPIANA GÉPGYÁR segédmunkásokat azonnal felvesz. Jelentkezés a személyzeti osztályon. 215

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja
Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megyeu. 10. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34
Előfizetési díj havi 11 — forint
Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. az. Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MELLES REZSŐ

PEDAGÓGUS-NAP KAPOSSZEKCSŐN

November 29-e, vasárnap reggel. A télelő korai hidegében didergő dombok odatartják hátukat a ragyogó reggeli napnak, hadd süsse, hadd melegítse. A barnult erdők, megfakult mezők felett úgy feszül a felhőtlen vasárnapi ég, mint egy tisztára mosott kék kendő. Vonalunk robog a reggelben, mozdonya gomolygó fehér vattacsomókat dobál a kék ég felé, aztán utánuk hajít még egy hosszú vidám fütyört, lassít és pöfékelve megáll. Kaposszekcső! — Leszállok és velem együtt leszállnak még sokan. Egész tömeg. — „Mi az, talán búcsú lesz Szekcsőn?" — csodálkozik a vonatkísérő elvtársnő. — „Nem, nem búcsú, több annál. Pedagógus napot tartanak a sásdi járás nevelői odalgyekszünk." De nemcsak mi, hanem azok is, akik távoli tanyai iskolákból, vagy messzi dombok közé bujt falvakból kocsikon jönnek kendőkbe, prémes kabátba bugyolálton, kerékpárról vagy pöfögő motorokról szállnak le az iskola előtt és kicsit didergve, topogva verik össze tenyerüket. Bizony csíp ez a kemény, korai hideg, de nem baj, mert a rendezőség belülről, barátságos termekkel várja az érkezőket. Vidám lárma, kacagás zsibong, amíg fölmelegszünk, barátit szóval köszöntjük egymást, régi iskolatársak, ismerősök. Aztán el érkezik a 9 óra és kezdetét veszi a nap műsora.

Elsőnek a csikóstöttösi úttörők kedveskednek színvonalas műsorral a járás nevelőinek. — Énekkaruk Kender János igazgató vezetésével népdalokat és kétszólamú klasszikusokat ad elő igen kidolgozottan, nívósan, majd remek kopós táncuk arat nagy sikert. Megtapsoljuk a gyerekeket, aztán átsétálunk a mozihelyiségbe, ahol az előadást tartják. A tél falu népe kint áll a kapukban, erősen köszönget a nevelőknek; érzik, milyen megtiszteltetés falujukra, hogy éppen Kaposszekcsőn rendezik meg a járási pedagógus napot. Mi pedig azt érezzük ezekből a köszönésekből, hogy a mi népünk, a dolgozó magyar nép előtt, becsületben áll a nép nevelője: a magyar tanító.

A mozihelyiséget zsúfolásig megtöltik a nevelők, lehetnek talán 150-en is. Ennyien jöttek el a járás minden részéből, nem törődve a hideggel, rázós, hosszas utakkal, hogy vasárnapjukat tanulásra, tapasztalataik kicserélésére, fejlődésük jegyében töltsék. Ez a nagy szám is azt mutatja, hogy nevelőink rajongó szeretettel csüngnek hivatásukon. Tudják, hogy aki nem tanul, nem fejlődik, az elmarad. Márpedig később a felszólalásokból, vitákból, beszélgetésekből is az derül ki, hogy a sásdi járás nevelői nem akarnak elmaradni, hanem minden erővel a lehető legtökéletesebb szocialista pedagógiát akarják megvalósítani.

Nagy József előadó a pedagógus szakszervezet járási elnöke üdvözli a megjelenteket, majd Vasvári László bakócai nevelő olvassa fel „Mestert választanak" című elbeszélését. A novella arról beszél, hogy milyen keserves, megalázó harcot kellett vívnia a régi világ tanítóinak, míg álláshoz jutottak. Szomorú visszaemlékezés ül az idősebb nevelők arcára; saját sorsukra ismernek a fiatalabbak szemében pedig ott a kérdés: hogyan, hát ilyen is volt? Őket már biztos kenyérrel, állással várta a nép állama, amint kiléptek az iskola kapuján.

Ezután Lemle Géza, megyei oktatási osztály főelőadója emelkedik szólásra, hogy megtartsa előadását. Arról beszél Lemle elvtárs, hogy a szocialista nevelés több területén milyen súlyos hibákat követünk el s hogyan kell azokat kijavítani. A párthatározat nyomán a nevelési munkát is alapos bírálat tárgyává tették s a közelmultban igen fontos oktatásügyi rendeletek jelentek meg, amelyek változtatnak az eddigi állapotokon. Lebontják a nevelői munkáról a formalizmus, a bürokrácia, a sematizmus burkát, hogy az igazi nevelőmunka levegőhöz, térhez jusson. Az igazi ismeretek megtanítására kell a fősúlyt helyeznünk! A gyakorlati életre kell nevelnünk! — Lemle elvtárs részletes elemzését adja a hibáknak és a hibák kijavítására szolgáló eljárásoknak osztályonként és tantárgyanként. A hallgatók nagy tetszésére bejelenti, hogy már a közeljövőben az eddiginél jóval nagyobb segítséget biztosít kormányzatunk az iskoláknak és azt is, hogy sürgősen megszünteti a nevelők túlterhelését és minden fajta nem hivatásukba vágó igénybevételét.

Óriási taps jutalmazza a rengeteg gyakorlati példával illusztrált előadást, majd a hozzászólások következnek. Jeszenszki, Váradi elvtársak, az őszbajuszú Horgos János bácsi Jágónakról, aki 40 éve tanít, Lőrincz, Kiss Gyuláné, Bertalan, Marótí György járási tanulmányi felügyelő, kiváló pedagógus és még sokan mások, mind örömmel üdvözlik felszólalásukban az új szellemet, amely a párt útmutatása nyomán a pedagógia területén is érvényre jutott. Záporoznak a tapasztalatok, javaslatok s ahogy hallgatom ezeket az okosan szenvedélyes felszólalásokat, arra gondolok, hogy milyen jó is, hogy minket a párt vezet! A párt, amely mindig megmutatja az utat. Mennyi munkakedv, alkotóerő szabadult fel most is. A felszólalók minden szavában ott virágzik a szándék: javítani, javítani, minél jobban, eredményesebben nevelni az új, szocialista embert.

Már két óra van, amikor a vita végetér. — Most Pozsgai elvtárs, a kaposszekcsői párttitkár üdvözli pedagógusainkat a párt nevében és biztosítja őket: a párt ismeri nehézségeiket, s minden segítséget megad, többet és jobban, mint eddig.

Kovács József, a napokban kitüntetett járási oktatási csoportvezető, kiváló pedagógus zárja be az igen eredményes értekezletet. Zsibongva, az elhangzottakat élénken tárgyalva vonulunk át az iskolaudvarra, ahol a kaposszekcsői úttörők tornaszakköre szépen sikerült bemutatója gyönyörködtet. Biztos, szép a kicsik minden mozdulata, öröm nézni őket.

Sohogy a szellem után a test is megkapja táplálékát, a szekcsői szülői munkaközösség tagjai barátságosan hívnak mindannyiunkat, ízes, ünnepi közös ebédre. Szinte megható kedves gondoskodásuk, vendégszeretetük. Fehér asztalnál telik el vidámságban, barátságban a délután. Amikor este útrakerekedünk arra gondolunk: szép nap volt, eredményes nap volt.

V. L.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 283. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 3

A MAI SZÁMBAN:

A szovjet kormány jegyzéke Pakisztán kormányához (2. o.) — **József Attila emlékezete** (2. o.) — **Uj élet virágzik ki Dobrudzsában** (2. o.) — **Kétemeletes kultúrház épül új bányavárosunk, Komló építőinek** (3. o.) — **Csatlakozzék minél több vájár a tatabányaiak kezdeményezéséhez** (3. o.) — **Elegendő téli takarmányt az állatoknak** (3. o.) — **„Az ügyvéd úrnak tárgyalása van"** (4. o.) — **Virágzásnak indult a délszláv népi kultúra Mohácson** (4. o.)

Régi nóta új dallamra

Irta: D. Zaszlavszkij

Az Északatlanti Egyezmény kemencéjében sülő „európai közösség" körül nagy a tolongás. A minden rendű és rangú kibicek között ott kibicelnek a valaha híres strassburgi sütemények módjára, de amerikai töltelékkel készült sületlen strassburgi „Európa parlament" képviselői is. Fecsegők, pletykafészkek, nemzetközi Bobcsinszkijek és Dubcsinszkijek (Revizor) bőven akadnak itt. Nagy a zsivaly, a lárma. Vége-hossza nincs a perlekedésnek. Mind magáénak vitatja a „nemzetekfeletti európai állam" eszméjét.

Pedig hát plagizátorok ők mind egy szálig. Az „európai közösség" nem az ő ötletük, német-fasiszta eredetű, a német militarizmus szülötte ez a reakciós eszme. Hitler Adolf karolta fel és gyúrta át a maga szájaíze szerint. Hitler dicstelen bukásával aztán leáldozott az „európai közösség" eszméjének csillaga. Maga az eszme azonban nem mult ki. Exportálták az Egyesült Államokba, s onnan átfestve és új csomagolásban visszaexportálták Nyugat-Európába. Származása persze így is meglátszik rajta.

A Führer összes volt munkatársai tökéletesen tisztában vannak mindezekkel. Tőlük telhetően támogatják is az új amerikai tervet. Jól emlékeznek rá, hogy Hitler rabló „birodalma" szintén amerikai dollárokon nőtt fel.

Ilyen volt hitlerista például Walter Dornberger tábornok a „V-2" tervezője is. Nemrég megjelent „A V-2"-lövés a világűrbe" című könyvében emlegeti Himmlerrel folytatott beszélgetéseit. Himmler, Hitler közeli munkatársa beavatta alárendeltjét a Führer titkos terveibe, elsősorban az európai közösség létrehozásának tervébe. Hitler ezt „európai élettérnek" nevezte.

Dornberger Himmlerre hivatkozva megállapítja, hogy Hitler elvetette a kis országok nemzeti szuverénitását. Azt írja, hogy Hitler egyáltalában elavult fogalomnak tartotta a szuverénitást. Az volt a véleménye, hogy az emberek érintkezésének új lehetőségei „többé már nem igazolják a nemzeti határok mostani jelentőségét. A gazdaságilag függő kis nemzeti államokban az erősebb államokhoz kell tartozniok." Megelőzte tehát ezzel az amerikai professzorokat, akik a burzsoá politikai tudomány legújabb vívmányának állítják be a „nemzetekfeletti egyesülések" eszméjét.

Dornberger szerint Himmler és Hitler elgondolása alapján Európa a következőképpen festett volna: „A nagy európai térségnek a gazdasági- lag és politikailag legerősebb ország köré kell csoportosulnia. Az egyes országoknak tulajdon érdekükben örömmel alá kell rendelniök magukat a legerősebb központi ország vezetésének... A Führer úgy véli, — mondotta Himmler, — hogy e nagy európai gazdasági térség magva csakis Németország lehet."

Mint tudjuk, Hitler nemcsak álmodozott az „európai közösségről", hanem meg is valósította ezt a maga fzlése szerint. Franciaország, a jelenlegi Benelux-államok, a skandináv országok és Olaszország kerültek ennek a „közösségnek" kötelékébe, s egyúttal a fasiszta Németország parancsnoksága alá. Hitler a „parlamentet" sem sajnálta volna kiterjedt „birodalmától", ha ez megmaradt volna. Ez az egész építmény azonban kártyavárként omlott össze, mikor fasiszta építészeti vereséget szenvedtek. Petain, Laval, Quisling és más árulók, az „egyesült Európa" összes építőmesterei gazdáik sorsára jutottak.

Ma az amerikai militaristák felügyelete alatt a népek szuverénitásának különféle árusítói hemzsegnek az „európai térség" romjain. Szeretnék helyreállítani a roskatag falakat és a beomlott tetőzetet. Adenauer a legenergikusabb köztük. Azt hiszi hogy intrikákkal és félrevezetéssel elérheti azt, ami Hitlernek fegyverrel nem sikerült. Adenauer fennen hirdeti, hogy az „európai közösség" állítólag „védelmi" célokat szolgál. Hitler azonban tudvalévőleg távolról sem a védelem, hanem az agresszió, a Szovjetunió elleni háború céljából hozta létre az „európai térséget". A strassburgi bohócok vethetnek bukfencet, amennyit jólesik, az „új" amerikai eszme zsákjából mégis kibújik az agresszió és a háború szöge. Hiába adnak akármilyen nevet ennek az eszménck, hiába fonja be fürtjeivel Adenauer ártatlan szűzek rózsaszín szalagjával, — ez nem védelem, hanem agresszió.

A történelem megcáfolhatatlanul bizonyítja, hogy a népek szilárdan kitartanak nemzeti függetlenségük, állami szuverénitásuk mellett. A népek tudják, hogy a „védelem" szó az agresszor száján „háborút" jelent.

Az épségben maradt hitleristák tisztában vannak vele, hogy bármilyen virágéneket költenek az amerikai trubadúrok az „európai közösség" régi fasiszta dalából, ennek a közösségnek ura a poraiból feltámadt hitlerista Németország lenne. Miért ne turbékolna hát Adenauer öreg hímgalambként hő szerelméről szomszédainak?!...

A világ népei azonban ezt a „védelmi" galambturbékolást a régi baljós hitlerista varjúkárogásnak hallják.

A NAGYOBB ÁRUBŐSÉGÉRT...

Rekordteljesitményt értek el novemberben a budapesti háztartásieszköz és bádogárugyár dolgozói. A fogyasztók által sürűn keresett háztartási vederből eddig 25—27 ezret gyártottak havonta. Novemberben jóval túlteljesitették ezt a mennyiséget és a hónap utolsó napjáig 40.156 horganyzott, háztartási vedret készítettek.

*

A Rákosi Mátyás Művek dolgozói indították el azt a mozgalmat, hogy nehézipari üzemeink is gyártsanak terven felül közszükségleti cikkeket. Az RM-ben már elkészítették a gyártáshoz szükséges szerszámokat és a gyártásra kerülő közszükségleti cikkekből még a hét végéig legyártják az első mintasorozatot.

A kerékpárgyárban terven felül az év végéig ötszáz gyermekkerékpárt készítenek, ezen kívül habverőket, futballpumpákat gyártanak majd. A szerkezet és emelőgépgyárban szenes lapátokból, ródlikból és tűzhelyajtókból készülnek az első darabok. A motorkerékpárgyár dolgozói palacsintasütőket, gáztűzhelygyujtókat, asztaliteniszhálófeszítőket gyártanak tervükön felül.

Miután a gyárak elkészítik a különböző közszükségleti cikkekből az első mintasorozatot, hozzákezdenek majd a nagy tömegű gyártáshoz. Ezek az árucikkek december közepén már piacra is kerülnek.

*

175 ezer töltőtollat készit a negyedik negyedévben a budapesti töltőtollgyár. A választékot is növelik, cellulóidból, műanyagból változatos színekben három-négy újfajta töltőtollat készítenek.

*

A vásárló közönségnek gyakran okozott gondot egy-egy kis olajozó kanna beszerzése, mert a szaküzletekben nemigen volt kapható. A fém doboz- és tubusművek dolgozói most elkészítették a varrógép- és kerékpárolajozók sorozatgyártásához szükséges szerszámokat és még ebben az évben mintegy hetvenezer darabot bocsátanak a kereskedelem rendelkezésére.

MI UJSÁG MOHÁCSSZIGETEN?

A Riha-tó multja, jelene, jövője

Felsőlögtől Riha községig patkó alakban húzódik a Riha tó 190 holdas nád- és vízrengetege. A felszabadulás előtt Szieberl Károly kulák tulajdona volt. Harmadában vágatta le a nádat, a környék szegényparasztjaival, napszámosaival és munkájukból anélkül, hogy ő akár egy kévét is megemelt volna, busás összegeket vágott zsebre.

Elmúlott már az az idő, hogy egy embernek nő a nád a Pórsziget körül és dagadtak három-négy kilósra a pontyivadékok. A Riha ma már az egész környéknek kenyeret és munkát ad Sárháttól Ujfokig. Öntözésre is használt, vize három-négy kilós káposztát nevel a Vörös Fény és a Béke termelőszövetkezet földjein és komoly összegekkel emeli a tagok részesedését. A nád sem Szieberté többé. Az állami tógazdaság vette kezelésbe és évente mintegy 40.000 kéve nádat szállít nádpallónak, stukaturnak az állami gazdaságok építkezéseihez.

A püspökpusztai családból lett halászember Robár István nemrég került ide, de már úgy ismeri a tavat, mint saját tenyere vonásait. Elmondja, hogy a kormányprogramm nyomán átalakul az egész Riha képe. A nád eddig évről-évre kisebbítette a vízterületet, de megfékezik a nád terjedését és ahonnan idén még csak 64 mázsa halat fogtak, ott a következő években rendszeres haltenyésztéssel, többszáz mázsa halat emelnek ki a vízből. Igaz az, hogy idén nem a legjobban gazdálkodtak a tó vizével. Ugy fogták ki a halakat, hogy leszivattyúzták vizét. Aki elrendelte, nem gondolt arra, hogy csak az összegyülemlő talajvíz táplálja a tavat és az ilyen módon való halászatot alaposan megsínyli a vízterület.

Riadt vadlibák szállnak ékalakban a tó vize felé. Időnként, különösen munkaszüneti napokon, puskalövések dupláznak rájuk, de már nem Sziebert, hanem Kalinity József középparaszt vezetésével a tsz-tagok és az egyéni gazdák — akik tagjai a vadásztársaságnak, — teszik hátizsákukba a Riha ajándékát, a kövérhúsú vadludakat.

Uj embereknek, új gazdáknak szolgálatában áll a Riha. A mohácssziget dolgozó parasztoké, az egész országé.

Tolómérce segitségével — hengerfejfúrás

Duhog, durrog a traktor a mohácsszigeti gépállomás szerelőműhelye előtt — saját szavát alig érti, ki beszél. A téli nagy gépjavítás első üteme zajlik le. November 30-ig a terv szerint egy generáljavítás és két folyójavítást kellett volna elvégezniök.

A nagy javítás kész, kettő helyett három folyójavítást fejeznek be és a Megyei Gépjavító Vállalatnak egy helyett már három traktort adtak át kijavitani.

A gépállomás komolyan felkészült a téli karbantartásra. A Megyei Gépjavító Vállalat csupán nyolc traktor-generáljavítást tudott vállalni tőlük, de tavaszig 14-nek kellene a hengerét kifúrni. Segítettek magukon a mohácsszigetiek. Rendbetettek egy legalább 80 éves esztergapadot és azon saját maguk készítik el a hengerfejek fúrását.

Aki kicsit is ért ehhez a munkához, jól tudja, hogy a főtengelybeszabályozás, a hengerfejfúrás bonyolult munka, tudja, hogy ehhez precíz mérőműszerek szükségesek. Ezzel azonban nem rendelkezik a gépállomás. Megkísérelték a szinte lehetetlent is — és sikerrel. Furcsán hangzik, de rönkmérő tolómércével (subler) és colstokkal végzik a mérést. Nehéz, irgalmatlanul nehéz ilyen „műszerekkel" dolgozni. De leküzdik a nehézségeket.

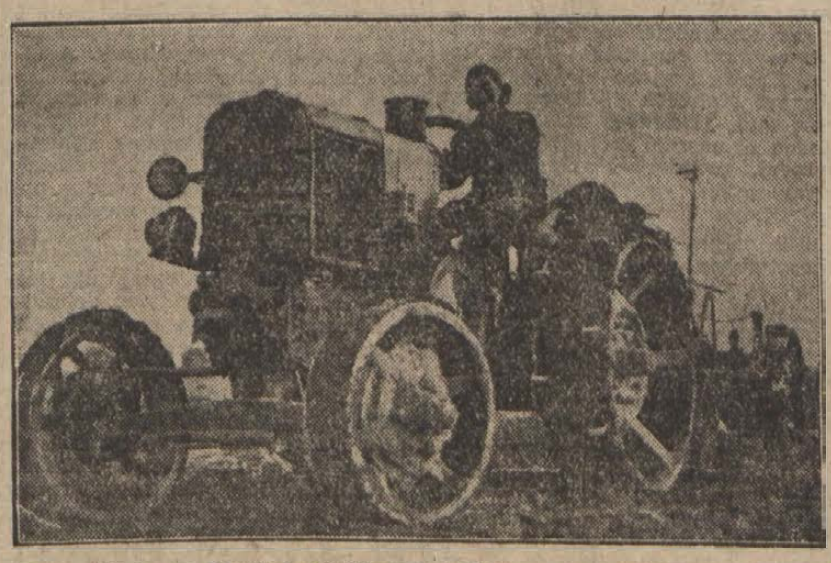
Az első hengerfej-fúrott traktort kedden járatták be először és az ottani szakemberek egybehangzó véleménye szerint is úgy működik, mint egy jó óra.

Azonban ez nem lehet végső megoldás és a gépállomások megyei igazgatóságának segítségével mielőbb gondoskodni kell arról, hogy precíz mérőeszközöket kapjanak a gépállomáson. Sokszorosan visszatérül a kiadás, mert a házilag elvégzett hengerfúrásokkal a gépállomás közel 40 ezer forintot takarít meg a népgazdaságnak.

Másutt is segíteni kellene a megyei igazgatóságnak. A hengerfejfúrás felelősségteljes munkáját 4.40 forintos órabérért végzik, — annyit kap a szakember, mintha az ekék csavarjait huzigálná. Ez így nem helyes, — a komoly, nagy szaktudást igénylő munkáért magasabb díjazás is jár. S ha ez így van — mert így van, — akkor oda kell hatni, hogy azok, akik ezt megérdemlik, meg is kapják.

*

Homorud község dolgozó parasztjai öntudatos emberek. Idén is pontosan megadják azt, ami az államnak megjár. Einviller Ferenc hétholdas gazda a begyüjtési állandó bizottság elnöke jár élen a beadási kötelezettség teljesítésében, de az állandóbizottság tagjai sem maradnak el. A példamutatás nagyban hozzájárult, hogy Homorud községben szép eredményeket értek a begyüjtésben. Hasonló szép eredmény van az adófizetésben is. Mint a tanácsot értesítették, a kis szigeti tanyaközpont, legjobban teljesíti adófizetési kötelezettségét az egész megyében.

Papp Mária, az újpetrei gépállomás traktorosa a tervteljesitésben nem marad el a férfi traktorosoktól. Éves tervét 107 százalékra teljesitette. 413 normálhold helyett 434 normálhold munkát végzett el és 50 százalékkal felemelt munkabérért dolgozik.

Petróleum, — gumicsizma — az illetékesek figyelmébe

A tyukokkal fekszenek le aludni a homorudiak, hogy már kora este sötétek az ablakok? Nem az álomkór lepte meg a szigeti parasztembereket, hanem azt szállta meg a nemtörődömség kórsága, aki a földművesszövetkezet petróleum-ellátását intézi. Ötszáznegyven házból áll Homorud. A villanyt még nem vezették be, így hát nagy szükség van a petróleumra, de a földművesszövetkezet november hónapra mégis csak 195 litert kapott. Könnyű kiszámolni: három deci jut egy házra. Még egy városi petróleumfőzőnek is nagyobb a fogyasztása, hát hogy lenne elég egy parasztembernek, aki kora hajnalban már az istállóban világít és a korán leszálló estéken a gyerek is tanulni szeretne. De más kellemetlenséget okoz az a bürokrata, akit megszállt a nemtörődömség kórsága azzal, hogy úgy dezizi a petróleumot, mintha pálinkát mérne. A köves úton nem mernek közlekedni este a szekerek, mert a viharlámpába nincs olaj. — Vagy kerülnek a dűlőúton, vagy megkérik a rendőröket: kísérjék már őket el hazáig, nehogy egy másik szembejövő felírja, hogy nem világít a lámpa és megbüntessék.

Csányi István, a földművesszövetkezeti ügyvezető perceken át sorolja a jogos panaszokat. A sziget tanyavilágából, Ujfokról, Alsófokról, Gatti-tanyáról hat-hat kilométer távolságról járnak a gyermekek a homorudi iskolába. Most még megjárja, mert a dűlőút száraz, mint a beton, de mi lesz ha megered az eső. Egyetlen pár gumicsizmát, gyermekcsizmát nem lehet kapni a szigeten. Legalább száz pár kellene, de hiába rendelik, még csak válaszra sem méltatják.

Vagy ott van a tűzhely. Idén jó volt a termés, sok a lakodalom, kellene új tűzhely a háztartásokba. — Már legalább tizen keresték a szövetkezetben, de hiába. Pécsett a vaskereskedési központban miután megnézték az igénylést, azt mondták: talán kettőt kap az egész sziget. — Annyi a tűzhely a pécsi kirakatokban, üzletekben, hogy úntig elég. — Miért nem adnak hát Homorudra a megyei áruelosztók? Talán kedvesebb nekik, ha Mohácsszigetről Pécsre utaznak a homorudiak tűzhelyet venni?

Trafik? Jobb nem beszélni róla. Ezer „Munkás"-t kapnak egy hónapban, de „Tulipán", illatosított pipadohány, meg hasonló füstölni való van rogyásig. Ugyan kinek kell ez a tanyavilágban, ahol erős dohányhoz szoktak az emberek, ahol a gyönge dohány nem dohány.

Kedden este ülést tartott a homorudi tanács. Megtárgyaltak azon több kérdést, ami fontos a falu életében. De mivel petróleum nincs, benzint kértek kölcsön a gépállomástól. Elővigyázatosak azonban a homorudiak és a biztonság kedvéért (azért másért is) meghívták a doktort, hogy kéznél legyen, ha esetleg felrobban a lámpa. Megkérdezzük a Megyei Szövetkezetek Szövetségét: mondják, igazán nincs ezer liter petróleum Homorudnak?

*

Eleven élet lüktet a mohácsszigeti tanyavilágban. Kanda, Sárhát, Riha, Ujfok, Homorud dolgozó parasztsága igyekszik legjobb tudásával hozzájárulni a kormányprogramm megvalósításához. Törekvésüket hátráltatják a petróleumelosztás féle bosszúságok, de nem sokáig. Biztosak vagyunk benne, hogy az illetékesek végre tettekben (nemcsak szavakban) intézkednek és munkájukban a nemtörődömséget, a gondosság, a törődés váltja fel.

A szovjet kormány jegyzéke Pakisztán kormányához

Moszkva (TASZSZ): A. G. Szlecenko, a Szovjetunió pakisztáni nagykövete november 30-án felkereste D. A. Rahimot, Pakisztán helyettes külügyminiszterét és a következő jegyzéket adta át neki:

„Az utóbbi időben különböző országok sajtójában, így az amerikai sajtóban is közlemények jelentek meg arról, hogy Pakisztán kormánya és az Amerikai Egyesült Államok kormánya olyan egyezmény megkötéséről tárgyal, amely lehetővé teszi amerikai katonai légitámaszpontok létesítését pakisztáni területen.

Ezzel kapcsolatban figyelmet érdemelnek néhány amerikai államférfi kijelentései Pakisztán kormánya és az Egyesült Államok kormánya említett tárgyalásaival kapcsolatban. E kijelentések cáfolják, hogy ilyen tárgyalások folynak.

Ezenkívül közlemények jelentek meg, melyek szerint Pakisztán kormánya és az Egyesült Államok kormánya tárgyal arról a kérdésről, hogy Pakisztán csatlakozzék a középkeleti agresszív katonai tömb létrehozásának terveihez.

A szovjet kormány szükségesnek tartja felhívni Pakisztán kormányának figyelmét arra, hogy a Szovjetunió nem fogadhatja közömbösen az említett tárgyalásokról szóló közléseket, minthogy olyan egyezmény megkötése, amelynek alapján Pakisztán területén, azaz a Szovjetunió határának közelében amerikai katonai légitámaszpontok létesülnének, valamint Pakisztánnak az említett középkeleti tömb létrehozását célzó tervekhez való csatlakozása közvetlenül érinti a Szovjetunió biztonságát.

A szovjet kormány szeretne magyarázatot kapni Pakisztán kormányától a fentiekre vonatkozóan."

JEGYZŐKÖNYV 33 NÉMETORSZÁGI SZOVJET VÁLLALAT ELLENSZOLGÁLTATÁS NÉLKÜLI ÁTADÁSÁRÓL A NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁGNAK

Berlin (TASZSZ): December 1-én Berlinben jegyzőkönyvet írtak alá „harminchárom németországi szovjet vállalatnak a Német Demokratikus Köztársaság tulajdonába való ellenszolgáltatás nélküli átadásáról."

A jegyzőkönyv értelmében a vállalatok ellenszolgáltatás nélküli átadás„ az összes aktívákkal és passzívákkal együtt, — beleértve a szabadalmakat, a szabadalmi bejelentéseket és a technikai dokumentációt is, teljes üzemben, az említett vállalatok 1954 január elsejei állapotának megfelelően történik.

Az átadás lebonyolítása érdekében minden egyes vállalatnál kétoldali okmányokat szerkesztenek és írnak alá a németországi szovjet javak igazgatóságának képviselői, valamint a német részről felhatalmazott személyek.

A jegyzőkönyvhöz csatolták azoknak a vállalatoknak jegyzékét, amelyeket ellenszolgáltatás nélkül átadnak a Német Demokratikus Köztársaság tulajdonába.

Kis hírek a nagyvilágból

BERLIN

Christian Gneuss, a Nyugatnémet Szociáldemokrata Párt vezetőségének tagja egy mainzi értekezleten közölte, hogy a Szociáldemokrata Párt „korszerűsítésére" alakított bizottság december 5-én tartja első ülését.

Gneuss kijelentése szerint a bizottságnak az a feladata, hogy kellő gonddal előkészítse „A párt elválasztását a marxista ideológiától."

SZÓFIA

A „Szabad görög rádió" közli a Görög Kommunista Párt Központi Bizottságának nyilatkozatát, amely a Görögországban foganatosított újabb letartóztatásokkal foglalkozik.

— Népünk harcolni fog legjobb fiainak megvédéséért, — hangzik a többi között a nyilatkozat. — Az amerikai megszállók és görögországi szolgáik gúnyt űznek népünkből, meg akarják törni népünk harci akaratát, rabbá akarják tenni a görög népet. De semmiféle terrorral, gyilkossággal és népellenes intézkedéssel nem tudják elérni sötét céljaikat. A görög nép tovább folytatja harcát és sohasem hajtja majd járomba fejét. A görög kommunisták ennek a harcnak az első soraiban fognak küzdeni és a végsőkig teljesítik a nép és a haza iránti kötelezettségüket, bármilyen áldozatokat is követel tőlük ez a harc.

PÁRIS

Az Isere-megyei Domene helységben tartott pótválasztáson a kommunista jelöltet választották meg 549 szavazattal, míg ellenfele, akit a szocialista beállítottságú községi tanács jelölt, 426 szavazatot kapott.

PÁRIS

Az állami üzemek dolgozóinak egységes harca első sikerként elérte, hogy több állami üzemben, így a tarbesi, toulousi és velencei üzemekben, elhalasztották a december 1-re tervezett munkáselbocsátásokat.

RÓMA

Vasárnap Siena-megyében községi választások voltak, amelyeken a Kommunista és a szocialista pártok hatalmas sikert értek el. A népi erők nemcsak hogy megtartották különben is igen erős állásaikat ebben a megyében, hanem még újabb jelentős előrehaladást is értek el. Chiusi városában a népi erők ismét megszerezték maguknak a közigazgatás irányítását azzal, hogy megkapták a szavazatok 87 százalékát. Egészen kivételes eredmény ez, amely talán egyedülálló egész Olaszországban.

A vasárnapi választásokon Siena-megyében összesen körülbelül huszonháromezer szavazó szavazott. A huszonháromezer szavazatból a baloldali pártok összesen több, mint tizenhatezer szavazatot szereztek meg.

MOSZKVA

V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere december 1-én fogadta S. Eliasivot, Izrael állam szovjetunióbeli rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét. S. Eliasiv rövidesen átnyújtja megbízólevelét a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének.

MOSZKVA

V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere december 1-én fogadta Gulam Jahja-Khán Tarzit, Afganisztán szovjetunióbeli rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. A nagykövet rövidesen átnyújtja megbízólevelét a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének.

LONDON

Anglia közvéleményét súlyosan felháborította a kormány, illetve Lyttelton gyarmatügyi miniszter eljárása, amellyel II. Muteszát, Buganda (Uganda legnagyobb tartománya) törzsfőnökét megfosztotta trónjától és országából számüzte, mert ellenezte országa bekebelezését a tervezett keletafrikai államszövetségbe.

A „Daily Herald" kiemeli: Mutesza attól tartott, hogy országa a federáció révén a fehérek uralma alá kerül. Ezt az aggodalmát teljes mértékben osztotta az országos tanács is, amely november elején hozott határozatával a legerélyesebben ellenezte a politikai egyesülés bármely alakját szomszédos területekkel.

A burzsoá lapoknak a kormány eljárását bíráló megjegyzései mögött világosan felismerhető az egész angol gyarmati imperializmus válsága miatt érzett súlyos aggodalom.

MTI

A „Reuter" hírügynökség nairobi közleménye szerint az ottani bíróság kedden halálra ítélt 44 Kikuju törzsbeli bennszülöttet, ezenkívül különböző időtartamú börtönbüntetést szabott ki négy más kikujura.

DELHI

A delhi rádió november 30-án közölte:

Nehru az indiai képviselőházban elhangzott felszólalásában foglalkozott Eisenhowernek azzal a közelmultban tett kijelentésével, hogy az Egyesült Államok rendelkezésére bocsátandó pakisztáni katonai támaszponthasználati jogáért cserében Pakisztánnal nyujtandó amerikai katonai „segély" kérdését nem tárgyalták meg részletesen, a Pakisztán fővárosában folytatott megbeszélésen.

Nehru elmondotta, hogy ez a kijelentés egész sor felelős amerikai és pakisztáni személyiség nyilatkozatával együtt azt bizonyítja, hogy tárgyaltak ilyen kérdésről. Nehru a továbbiakban kijelentette, hogy India kormánya világosan utalt arra, hogy igen nagy nyugtalansággal figyel minden ilyen eseményt. Minden jövőbeni lépésünk — mondotta Nehru — az esetleg bekövetkező események től függ.

Arra a kérdésre, vajjon az indiai kormány ezen események miatt módosítani szándékozik-e semlegességi politikáját, Nehru azt válaszolta, hogy ezek az események éppen alátámasztják az indiai semlegességi politika helyességét.

József Attila emlékezete

1937 december 3-án egy ködös, késő őszi napon a balatonszárszói tehervonat elé vetette magát egy elkínzottarcú, lobogóhajú fiatalember. A vonat kerekei összeroncsolták sokat nélkülözött testét. A holttestet körülállók még szánakozva mondtak néhány sajnálkozó szót, majd elszéledtek.

József Attila haláláért korának társadalmi rendje felelős, mely felőrölte egészségét, megsemmisítette fiatal életét. Kilátástalan helyzete magárahagyatottsága és sorozatos csalódásai összeroppantották idegrendszerét és öngyilkosságba kergették. Ma már tudjuk, kit vesztettünk benne: a két világháború közötti korszak legnagyobb magyar költőjét. Ő valóban elmondhatta:

„Én egész népemet fogom
nem középiskolás fokon
tanítani."

Halála azonban nem jelenti a költő József Attila halálát. Ő érezte költői elhivatottságát és ezért a legnagyobb anyagi nyomorúságában is megvetéssel utasította el a gerinctelen kiadók ajánlatait. Mindvégig hűséges maradt osztályához. Mi tette őt korának Majakovszkij után legnagyobb proletár költőjévé? Írói magatartását már determinálta származása is. A szegény szappanfőző fia hamar megtanulta az élet keserűségeit. Erről részletes önéletrajza is meggyőz bennünket. József Attila — mint annyi proletár gyermek társa — fiatal életének súlyos terheként hordozta a nélkülözés és a szellemi guzsbakötés átkát. Később csak súlyosbodtak terhei. Az ellenforradalmi rend urai nem tudták elszenvedni az élő lelkiismeretként megszólaló költő bátor harcos hangját és minden alkalmat megragadtak arra, hogy elzárják előle a felemelkedés útját.

Költői érésének zenitjén már világosan látta, hogy a kapitalizmus legfejlettebb stádiuma az imperializmus, végső válságban vajúdik. A kapitalista államok egymás közti marakodását azóta sem ábrázolták olyan kifejezően, mint ő, a „Munkások" c. versében.

„Forgolódnak a tőkés birodalmak.
Csattog világot szaggató fogak.
Lágy Ázsiát, borzolt Afrikát falnak.
S mint fészket ütik le a kis falut."

Költészete magasfokú összefoglalása a korábbi költői nemzedékek eredményeinek. Nála megtalálhatjuk a nemzeti versidom ősi formáit éppen úgy, mint a klasszikus görög-római verselés és a nyugateurópai verselés formáit. Azonban az ő formai gazdasága különbözik a Nyugat-nemzedékétől, mert nem öncélú formai kísérletekat tett, hanem haladó, forradalmi mondanivalói számára keresett a megfelelő nemzeti formát. Költészete soha nem válik szimbólikussá, mint Adyé, hanem alapvetően realista jellegű marad. Nyelvében a tájnyelv nem különül el a városi nyelvtől. Legsúlyosabb emberi és költői elszigeteltsége idején született olyan versei is, amelyeknek nyelve elvont és nehezen érthető. Mégis elmondhatjuk róla, hogy egyike képekben, hasonlatokban leggazdagabb költőinknek.

Sajnos, a harmincas években a Kommunisták Magyarországi Pártja olyan szektáriánus vezetők kezébe került, akik Horváth Márton szavával „nem értették meg a művészetet." Ezért történhetett meg, hogy a legnagyobb magyar proletár költőt kizárták a Kommunista Pártból. Ezzel meggyorsították a fiatal élet tragédiáját. József Attila következetessége nem engedte meg, hogy a polgári író esztétikáját magáévá tegye. Ezért írja:

„Rongy ceruzámat inkább leteszem
s köszörülöm a kasza élit,
mert földünkön az idő érik
zajtalanul és félelmesen."

Hazaszeretete klasszikus példaként állhat sok évszázad magyarsága előtt. Pedig előfordult, hogy nálánál jóval kisebb, de egyben jellemtelen költők is hazafiatlansággal vádolták. A „Hazám" c. költeménye bebizonyítja — a többi verse mellett — hogy József Attila igazi patrióta volt és megérdemli a magyar proletár-költő címet.

„S mégis, magyarnak számkivetve,
lelkem sikoltva megriad —
édes Hazám, fogadj szívedbe,
hadd legyek hűséges fiad"

(L. L.)

Az osztrák kisparasztok siralmas helyzete

Bécs (MTI): A közelmultban zajlott le Bécsben a kisparasztok szövetségének III. kongresszusa. A kongreszuson kialakult vita híven tükrözte az osztrák kisparasztok egyre siralmasabb helyzetét.

Igy Steiner burgenlandi hozzászóló elmondotta, hogy a jó termés ellenére nem csökkent a kisparasztok gondja. Egyre esik a tenyészállatok ára. Ugyanakkor egyre növekednek az adók és a végrehajtók gyakran látott emberek a falvakban.

Panzenböck, eisenstadti paraszt elmondotta a kisparasztok nyomorúságának fő okait. A Burgenlandban például 13.833 kisparaszt kevesebb, mint 2—2 hektár területen, 12.468 kisparaszt pedig 5—5 hektáron aluli területen kénytelen gazdálkodni míg 152 földbirtokos ugyanannyi területet bitorol, mint az említett számú kisparasztok együttvéve. Panzerböck elmondotta, hogy ennek az áldatlan helyzetnek csakis egy földreform vethetne véget.

Az utóbbi hónapokban több, mint ötezer iparengedélyt adtak ki az országban

A kormányrendelet megjelenése óta az országban tízezer iparengedély-kérelmet nyujtottak be. Eddig több, mint ötezer iparengedélyt adtak ki. Az új kisiparosok zöme már dolgozik. Szabó, cipész és építőipari engedélyeket kértek a legtöbben.

A legjobban működött Baranya megye, ahol 397 kérés érkezett a tanácshoz, s már valamennyi iparengedély ügyében érdemi döntést hoztak.

Heves, Vas, Veszprém megyében sok iparengedély kérelmet utasítottak vissza. A KIOSZ budapesti központjából ellenőrök mentek a megyékbe. Minden visszautasított kérelmet a helyszínen vizsgálnak meg. Megnézik az elutasítás indokait. Ha ezek nem helytállóak, akkor a korábbi döntést megváltoztatják.

Az eddig javasolt iparigazolványok kétharmadrésze községekre, egyharmadrésze városokra szól. Országos viszonylatban eddig körülbelül a kérelmek egyötödét utasították el. Főleg azokat utasították el, akik nem olyan iparágra kértek engedélyt, melyre a jelentkezési helyen szükség volt. Ezeknek a kisiparosoknak is lehetővé teszik a munkát, — hisz az iparengedélyt megkapják, ha ott akarnak működni, ahol munkájukra szükség van — úgy, hogy a KIOSZ megmondja a kisiparosoknak, az ország melyik területén van nagyobb szükség munkájukra.

Az új iparengedélyesek közül eddig 311 kisiparos majdnem kétmillió forint hitelt kapott az államtól.

Uj élet virágzik ki Dobrudzsában

Irta: PETRU DUMITRIU

1949 tavaszán tudósok és technikusok tanulmányozták a tervbevett Duna—Feketenger Csatorna vonalát. Terveket készítettek Dobrudzsa egész középső részének a villamosítására, öntözésére, iparosítására. Arról volt ugyanis szó, hogy ezt az elmaradott, szegény és magárahagyatott területet a fiatal Román Népköztársaság virágzó tartományává alakítsák át. Dobrudzsa az egész mult tükörképe volt, annak minden nyomasztó örökségével, nyomorával, tudatlanságával, betegségeivel együtt, egy letarolt, szárazság sujtotta kiaszott területen.

1949 májusától Dobrudzsa egyre fokozottabban válik az ország jelenének és jövőjének tükörképévé. Ma mindenütt munkatelepek, vasútvonalak, új országutak láthatók, melyeket hatalmas, motorral hajtott hengerek simítanak. A puszta sztyeppén, melynek régen egyedüli ura a szélvész volt, ma távíró és telefonpóznák sorakoznak, rövidesen pedig a magasfeszültségű villanyvezetékek tartóoszlopai fogják e sorokat sűríteni. Mindenütt az építőmunkának egyforma moraja zúg. Még 1949-ben a puszta mezőkön vagy Medgidia és Cernavoda városok szomszédságában munkatelepek nyíltak meg. Ősszel, télen és a következő év tavaszán a munkatelepekre az ország minden részéből szüntelenül érkeztek a munkások különféle nemzetiségű dolgozók, akik népköztársaságunk népét alkotják.

Minden átalakul ezen a területen, megváltoznak az életkörülmények, megváltozik a dobrudzsai mezők arculata s még Dobrudzsa éjszakáinak sötétsége is megváltozik. A falvak megnagyobbodnak, világos és tágas házak épülnek az új városok, — Navodari, Poarta Alba, Medgidia és Cernavoda — házainak stílusában; megváltoznak és megjavulnak az életfeltételek, amikor majd a parasztok valamennyien a mezőgazdaság szocialista átalakításának útján fognak haladni, — Dobrudzsában számos kolléktív gazdaság jött létre — és amikor számtalan dobrudzsai lakos a csatorna mentén épülő gyárakban és üzemekben munkás lesz. Kultúrpaloták születtek Navodari és Poarta Alba városokban; színházak, filmszínházak és új könyvtárak létesülnek. Az új Dobrudzsában maga a természet is átalakul. A messziről jött utas már láthatja az erdőfüggönyöket, melyek ma még csak derékig érnek, de ha megnőnek, még az éghajlatot is átalakítják. Az éjszakák évszázados sötétjében, melyben a multban csak egy-egy fáklya, vagy petróleumlámpa világított, ma a villanyégők ezrei sugárzózák a fényt. Ha az ember éjszaka kiáll az Ovodiu és Nazarcea közötti hegyhátra, a távolban számtalan, megszámlálhatatlan fénypontot lát, a domboldalakon, a tengerparton; a sztyeppe mélyében a munkatelepek, az új városok fényei világítanak, az eszkavátorok, a vonatok és a tehergépkocsik fénycsóvái. Szinte úgy tűnik, hogy az égbolt tengernyi csillaga, leköltözött a földre. Itt dolgoznak a hatalmas gépek, melyeket a szovjet emberek, a kommunizmus építői küldtek nekünk. Az Ural hegység gyáraiban készített eszkavátorok karjai erőteljesen megmarkolják a dobrudzsai agyagot és sziklát; ZIS vagy GAZ tehergépkocsik szállítják a földet; román sztahánovisták szovjet sztahánovisták munkamódszereit alkalmazzák, hogy egy órával a kitűzött idő előtt megbirkózzanak a természettel. Most amikor voltaképpen a nagy átalakulások elsősorban a csatorna tulajdonképpeni medrénél mennek végbe, már kikristályosodik Dobrudzsa eljövendő arculata. Mégis, mint ahogyan 1949-ben nehezen tudtuk elképzelni, hogy miképpen fog kinézni 1952-ben ez a pusztaság, ugyanúgy ma is merész képzelő tehetségre van szükségünk, hogy meglássuk Dobrudzsa eljövendő arculatát. Képzeljük magunk elé a Navodari-i nagy kikötőt, gátjai között a tükörsima vizet, rajta a teher- és személyszállító hajók sokaságával, melyek különféle tengerekről érkeztek. Villamos és autobuszok szállítják a munkásokat és tisztviselőket otthonukba.

A csatorna mentén vasútvonal szeli át Dobrudzsát. A csatornán teherhajók és személyhajók közlekednek. A csatorna partjait fák fogják szegélyezni; erdőfüggönyök fognak keresztül-kasul szelni a műtrágyával feljavított s a csatorna vizével öntözött földet. A számtalan földeken traktorok fognak zúgni, a falvak fénye messzire elragyog. Az erdőkön túl gyárkémények füstölögnek és messzire fénylenek a magasfeszültségű villanyvezetékek tartóoszlopai. Egészséges, szorgalmas, boldog emberek fognak itt élni, akik szabad óráikban irodalmunk legkiválóbb termékeit olvassák vagy elmennek egy-egy színi előadásra, vagy megtekintenek egy-egy filmet. Uj technikusok, munkások fognak itt felnevelkedni.

Ilyennek fogjuk látni Dobrudzsa arculatát a közeljövőben. Ennek az álomnak a megvalósításáért dolgoznak hősiesen a csatorna építői, az új Dobrudzsa megalakítói. Ennek az álomnak a megvalósításáért az egész nép a párt és a kormány vezetésével odaadóan támogatja az építőket, hogy felvirágoztassák az életet ezen a területen, amelyen a multban elmaradottság és szegénység uralkodott, hogy Dobrudzsa megismerhesse a szocializmus ragyogó és boldog életét, melyet a szovjet emberek nagyszerű vívmányainak példája nyitott meg előttünk.

„Büszke vagyok arra, hogy csapatom teljesíti előirányzatát"

István-aknán Ney Ferenc fejtési csapatában dolgozik Parragi Mária készlettoló, 19 éves, csillogószemű, szőkehajú lány — igazi bányász. Munkáját becsületesen végzi, ezért megbecsülik és szeretik.

Két éve dolgozik a bányában. Zalabesnyőről került ide, amikor bátyját, Parragi Józsefet meglátogatta. Ő most mint vájár dolgozik a bányában. A látogatás egy kicsit hosszúra sikerült és Parragi Mária itt maradt. Leszerződött a bányához, amely azóta a szívéhez nőtt annyira, hogy most már itt sem tudná hagyni. Szereti a bányát és szívén viseli a csapat dolgait is. Büszke arra, ha a csapat előirányzatát túlteljesíti. Boldogan mondja el, hogy 28-án az előirányzott 70 csille szén helyett 95 csille szenet adtak, ami azt jelenti, hogy napi tervüket 135.7 százalékra teljesítették. Ha munkája megengedi, szívesen segít a csilléseknek is, mint ahogy ő mondja: „Lényeg az, hogy minél több szenet adjunk, mert mi így harcolunk a békéért".

— A havi terv teljesítésében egy kicsit lemaradtunk, ami nem teljesen a mi hibánkból következett be, — folytatja, — a hónap elején ugyanis sok meddő munkát kellett elvégezni, ami gátolta a munkánkat. Nem volt elegendő fa bekészítve fejtésünkbe és így elég messziről kellett fát vinni az ácsoláshoz és a biztosításhoz. Most már azonban egyenesben vagyunk és a december havi tervünket teljesíteni fogjuk.

Parragi Mária munkáját megbecsülik. Fizetésén kívül hűségjutalmat, 40 mázsa szenet, fát, munkaruhát és 18 nap fizetett szabadságot kap évente.

— Az új kormányprogramm megjavította életkörülményeinket. — Az árleszállítás után vettem magamnak egy pár cipőt 280 forintért. A cipő ára az árleszállítás előtt 340 forint volt, így a megtakarított 60 forintért vásároltam még egy pár selyemharisnyát és egy kendőt is. Eszembe jut első fizetésem is. Régi vágyamat teljesítettem akkor, amikor megvettem egy kerékpárt.

Terveiről beszélve elmondja: „Jövőre nyaralni megyek Hévízre. De egy karórát is veszek magamnak."

Az első szerződése már lejárt, de most újra aláírt egy évet. Munkáját továbbra is igyekszik becsületesen elvégezni. Legnagyobb öröm akkor érte, amikor felvették a Magyar Dolgozók Pártjába tagjelöltnek.

— Most azért igyekszem, — búcsúzik, — hogy minél előbb a párt tagja lehessek. A kormányprogramm megvalósításáért továbbra is harcolok és azon leszek, hogy minden nap több és több szenet adhasson csapatunk az országnak.

SZŐKE LÁSZLÓ

Kétemeletes kultúrház épül új bányavárosunk, Komló építőinek

Öt év alatt fejlődött faluból szocialista bányavárossá Komló. Ezzel a fejlődéssel azonban nem állt arányban az új város építőiről való kulturális gondoskodás.

Az új kormányprogramm Komló építőinek is megadta a lehetőséget e hiányosság megszüntetéséhez. A főtértől párszáz méterre már a földszintjét falazzák az építők kétemeletes kultúrházának.

Az ötszáz személyt befogadó kultúrtermet bársonyfüggönyökkel, az építők életét ábrázoló dombormüvekkel díszítik majd. A nagyterem film, színdarab, zene- és énekelőadásra egyaránt alkalmas lesz.

A jövő év elejétől nem okoz gondot Komló építőinek, hol töltsék el a téli estéket. Ping-pongozók, sakkozók, színjátszók, zenekedvelők külön-külön termet kapnak itt. Teljesül a nődolgozók kívánsága is: a szabó-varró szakkörnek két helyiséget adnak. Hasonlóan gondoskodnak a fotó, sztahánovista, újító, irodalmi és még számos más szakkör zavartalan működéséről. A műszaki dolgozóknak műszaki klubot állítanak fel. Akik olvasni szeretnek, a kultúrotthonban 15 ezer kötetes könyvtárban válogathatnak majd.

A színjátszók 32 ezer forintért ruhákat kapnak, a zenekarnak már megrendelték a hangszereket. A szabó-varró szakkört új varrógéppel ajándékozzák meg. Az építők kultúrházának felszerelésére összesen több, mint 800 ezer forintot fordítanak.

Elegendő téli takarmányt az állatoknak

A siklósnagyfalusi Uj Élet termelőszövetkezet tagsága gondoskodik az állatok téli takarmányának biztosításáról. Eddig 250 köbméter silót készítettek. Most kukoricaszárat silóznak, amelyet sós vízzel öntenek le, hogy az állatok szívesebben fogyasszák. Még készítenek 250 köbméter silót, mert 60 szarvasjószágukat jó erőben akarják átteleltetni.

*

Még nem mindenütt igyekeznek biztosítani az állatok téli átteleltetését. A pécsi járásban komoly elmaradás van a silózási terv teljesítésében. A terv szerint a pécsi járás termelőszövetkezeteinek július 1-től szeptember 30-ig 2998 köbméter silót kellett volna készíteniе. Ezt a tervet csak 52 százalékra teljesítették. Október 1-től december 31-ig 7467 köbmétert a terv. Ebből még egy köbmétert sem készítettek el.

A beérkezett jelentések is a tervlemaradásról beszélnek. A görcsönyi tanács jelentése arról beszél, hogy a községbeli tsz-nek 1321 köbméter a terve, amelyből csak 150-et teljesített. A cukorgyár leszállította részükre a répaszeletet, de az már több, mint egy hete ott áll a silógödör mellett. Szentlőrincen és Belvárdgyulán is elmaradtak a munkával. Szentlőrincről már háromszor egymásután 1230 köbmétert jelentettek — amely szerint csak 0.75 százalékra teljesítették a tervet. Kisherenden is csak 75 köbmétert silóztak az egyéni gazdák, Szökéden még meg sem kezdték a munkát.

Mi a lemaradás oka? Elsősorban az, hogy bár szavakban elismerik a termelőszövetkezetek többségében a silózás jelentőségét, de tettekben már ez nem mutatkozik meg. — a munkát másodrendű feladatként kezelik. Hosszú időn át azzal válaszoltak a silózás elmaradására, „most nem érünk rá, vetni kell." A legtöbb helyen a vetés zömét, — sőt számos helyen teljesen — befejezték, de még sem kezdték meg a silózást.

Másutt arról beszéltek, „majd silózunk akkor, ha megjön a répaszelet." Számos helyre megérkezett a répaszelet, mint a görcsönyi tsz-be, de mégsem indult meg a munka. Ezzel a halogatással szakítani kell, mert az idő igazán kedvező, hogy a silózást mindenütt elvégezzék.

A lemaradás másik oka, hogy számos községi tanács is közömbösen nézi a silózás elmaradását. A községi tanácsok minden héten kötelesek jelenteni a járási tanácsnak, hogy mennyi az elért eredmény. Több községi tanács még a jelentést is felesleges tartja. November 30-ig csak 15 község küldött jelentést a járási tanácshoz.

Tehát a tanácsoknál is meg kell szüntetni a silózásnál mutatkozó nemtörődömséget és felvilágosító szóval kell e munka mielőbbi elvégzésére mozgósítani a termelőszövetkezeteket, egyénileg gazdálkodókat.

„Csatlakozzék minél több vájár a tatabányaiak kezdeményezéséhez"

Meszesen, egyik új családi házban lakik Dobszai János vájár. Ebben semmi különös nincs, hiszen a mezsi új családi és emeletes házakban rajta kívül még igen sok vájár lakik. Dobszai János azonban azok közé a kiváló bányászok közé tartozik, akik elsőnek ismerték fel, hogy mit jelent a tatabányai VI-os akna kommunistáinak és sztahánovistáinak felhívása: „Nevelj új bányászt!" Szeretettel foglalkozott a hozzá beosztott új bányászokkal. Minden erejével azon volt és van ma is, hogy minél több szakképzett és a bányát igazán szerető vájárt neveljen. Munkája eredményes. Azok, akik nála dolgoztak meg a bányászok nemes, de szép életével, megszerették a bányát és ma már hivatásuknak tekintik a bányászmesterséget. — Ezek közé tartozik Tamás Ferenc vájár is, aki 1948-ban mint csillés dolgozott Dobszai Jánossal.

Dobszai elvtárs szívesen beszél munkájáról és fiatal tanítványairól:

— 33 éves vagyok és 17 éve dolgozom a bányában. 1946-ban lettem vájár. Munkámat szeretem és igyekszem jól elvégezni. Ezért megbecsülnek. Elővájási csapatvezető vagyok. Szeptemberben került hozzám S. Németh Imre csillés. Szeretettel foglalkoztam vele és mindent elkövettem, hogy ő is megszeresse a bányát. Az oktatást egészen elölről kezdtem a szerszámok megfogásával, helyes alkalmazásával. Később a gépek kezelésére és karbantartására is kioktattam az „új" bányászt. Megmagyaráztam neki az ácsolat elkészítését és a biztosítás fontosságát. Türelmesen magyarázok mindent és ha kell, hát többször is megismétlem.

— *Hogyan vezeti be az új bányászokat a szakmai fogások elsajátításába?* — teszi fel a kérdést. — *Hiszen igen fontos, hogy megismerjék azokat a jó eredmények elérése érdekében.*

— Valóban — mondja — ez nagyon fontos. Ezt munka közben magyarázom meg munkatársamnak. Figyelem és közben rámutatok arra, hogy hol és milyen hibát követ el, s mindjárt megmagyarázom, hogyan csinálja meg helyesen. Egy alkalommal azzal a panasszal fordult hozzám Németh Imre, hogy a csille egy helyen állandóan kiugrik és igen nagy nehézséget okoz neki azt a helyére emelni. Elmentem a megjelölt helyre. Észrevettem, hogy egy sínszög hiányzik és ezért a sín elmozdult a helyéről. A hibát kijavítottam és így a munka már folyamatosan ment tovább. Közben Németh Imre is tanult.

Problémáikkal is bátran fordulnak az új bányászok Dobszai elvtárshoz, mert tudják, hogy elintézi azokat. Októberi tervét 111.3 százalékra teljesítette és így napi keresete elérte az 57.60 forintot, míg S. Németh Imre keresete 46.— forint volt. Havi keresete 1800—2000 forint körül mozog.

Munkája elismeréséül november 29-én felküldték Budapestre a „Szabad Nép" székházában rendezett ankétra, ahol az ország legjobb bányászai tárgyaltak a tatabányai VI-os akna felhívását: „Nevelj új bányászt!"

— Ez az értekezlet örökké az emlékemben marad — mondja. — Itt ismerkedtem meg személyesen Loy Árpád elvtárssal is. Elhatároztuk, hogy felvilágosító munkával és állandó segítséggel vérbeli bányászokat nevelünk. Nemcsak a bányában leszünk segítségükre, hanem szállásukon is elbeszélgetünk velük. Elhatároztam, hogy azt, amit az értekezleten hallottam, elmondom itthon is, hogy minél több vájár kapcsolódjék a tatabányaiak mozgalmához és így minél több szakképzett bányászt neveljünk. Olyanokat, akik szeretik majd a bányát és a bányász életet hivatásuknak is fogják tekinteni. Ehhez pedig az kell, hogy az új munkásokat szeretettel fogadjuk, legyünk hozzájuk türelmesek és szép szóval magyarázzuk meg nekik azt, amit mi már tudunk.

Dobszai elvtárs szeretettel neveli az új bányászokat és amikor már elég tájékozottak a tanítványok, újak nevelését kezdi el. Az eredményekről és a fiatal bányászok képzettségéről hetenként beszámol Nyulik Lajos körletaknásznak, akivel megbeszéli azt is, hogy az új bányászokat hova osszák be dolgozni. Dobszai elvtárs munkája eredményes, de igazán akkor érhetünk el komoly és nagy eredményeket, ha minél több vájár követi példáját és minél több fegyelmezett, szorgalmas, a bányamunkát ismerő és szerető új bányászokat nevelnek hazánknak.

Sz. L.

Élműhely lett a Pécsi Bőrgyár blankosműhelye

1950. május 22-én a bőrgyári blankos-műhely kommunistái és pártonkívüli dolgozói gyűlést tartottak. Nemcsak azért, mert veszélyeztetve volt a második negyedévi terv teljesítése, hanem azért is, mert az azévi aratáshoz, csépléshez, több gépszíjat várt a falu a Pécsi Bőrgyár dolgozóitól. A dolgozók elhatározták, hogy 600 kiló hajtószíjjal többet termelnek a második negyedévben. A műhely dolgozói egyben megfogadták, hogy alkotmányunk ünnepére elérik a 130 százalékos átlagteljesítményt. „Nagy szó volt ez, hiszen a legmagasabb átlageredmény, amelyet a műhelyek abban az időben elértek — 106 százalék volt, de nem volt ritka a százszázalékon aluli teljesítmény sem.

— Akkor minden erőt termelés fokozatos emelésére dobtunk be, — így emlékszik Bárdosi Lajos munkaérdemrendes sztahanovista, aki úgy tanított a hengerlőgépen a fiatalokat, mintha saját fiai lettek volna.

Ebben a harcban határoztak el a műhely dolgozói, hogy a siker érdekében megtanítják egymást a munkaközben előforduló összes műveletre, hogy esetleges átcsoportosításnál is eszközölhessenek, sokat is eszközölhessenek, ha arra szükség lesz. Közben kísérleteket folytattak a gépszíj kézzel való húsolása helyett gépi munkálásra. Ettől az újítástól sokat vártak. Géptástól sokat vártak. Géptápel ötször annyit lehetett termelni, mint kézzel. Gergely elvtárs, a művezető — kezdeményezésére a blankos-műhely dolgozói megoldották ezt a feladatot is. Ma már az összes bőrgyáriak sikerrel alkalmazzák a gépszíjbőrök gépi húsolását...

Ez volt az első győzelem. A blankosműhely az igért 130 százalék helyett 133 százalékot ért el. A terven felül igért gépszíjakat három nappal a negyedév lejárta előtt készítették el...

Ekkor „születtek" a műhelyben az első sztahanovisták. A legjobb dolgozókat, Tompa Józsefnét, Bárdosi Lajost, Kibédi Bélát, Varga Józsefet, Horváth Józsefet (2) tüntették ki ezzel a megtisztelő címmel.

Az 1951-ben rendezett normákat a blankosműhely dolgozói már egy hét mulva túlteljesítették. Ma már kizárólag sztahanovisták dolgoznak a blankos-műhelyben. Gergely György elvtárs, a művezető büszkén viseli a könnyűipar kiváló dolgozója kitüntetést és emellett a „Szakma legjobb művezetője" címet is.

A blankos-műhely dolgozóinak győzelme a gyár győzelme is volt. Az egész gyárban hatalmas szárnyakkal bontakozott ki a sztahánov-mozgalom. 1949-ben csak nyolc sztahanovistánk volt, ma már 300 azoknak a száma, akik élvonalban harcolnak a terv teljesítéséért.

Most már az 1953-as évi terv befejezéséért harcolunk. Nem mindegy, hogy fejezzük be ezévi tervünket. Ha minél több követőre talál a sztahánov-mozgalom, minél többen zárkóznak fel az élenjárók mögé, annál jobbak lesznek eredményeink, annál előbb fejezhetjük be szocializmust építő ötéves tervünket!

Harvan József tudósító
Pécsi Bőrgyár.

Az átteleltetés fokozatos javításával küzdenek a tejhozam növeléséért a Csobokapusztai Állami Gazdaság dolgozói

A csobokapusztai törzsállattenyésztő gazdaság hatalmas állatállomány nevelésének, gondozásának fontos feladatát látja el. Csupán szarvasmarha-tarmjuk közel hétszáz állatot, köztük 250 tejőstehenet tart számon.

Az átteleltetés tavaly komoly gondot okozott a gazdaság vezetőinek. Nem termesztettek kukoricát és siló takarmánynak mindössze az innenonnan vásárolt kukoricaszárat vágták ősze, ami kevés és gyenge takarmányt adott.

A rosszul áttelelt tehénállomány istállóátlagát így ebben az évben csupán két literrel — a tavalyi 8-ról 10 re — növelték. A gazdaság legkiválóbb dolgozóinak, mint a munkaérdemérmes Király István tejgulyásnak a véleménye szerint megfelelő átteleltetéssel 12 literre emelhették volna az átlagot.

— A mult tapasztalatain okulva ezt az esztendőt már másként kezdték. Több, mint 300 holdon termesztettek kukoricát, s így saját földjükről elegendő szár jutott a silótakarmányba. Hatvan holdon — másodvetésként — kukoricát, 50 holdon pedig takarmányrépát vetettek.

Ezzel biztosítható a nagyszámú állatállomány, átteleltetése. A takarmány minősége azonban még mindig nem kielégítő, mert bár répaszelettel és silókukoricával részben izesebbé tették, a gyenge silókukorica- és répatermés nem biztosítja az egész készlet feljavítását.

Miközben a silózás két géppel, szalagszerűen folyik, a gazdaság vezetői máris a jövőt tervezik. Hiszen jól tudják, nem elegendő ha törzsállományukat csak átmentik jövőre. Ezért elhatározták, hogy a következő évben nemcsak mennyiségileg, de minőségileg is kielégítő silót készítenek. A silókukoricát nem másodvetésként vetik majd el, hanem korataavasszal és úgy, hogy gépi művelésre alkalmas legyen. Ezzel mintegy háromszorosát kapják az idei termésnek. Nagyobb gondot fordítanak a takarmányrépa egyelésére és többszöri kapálására, hogy az ezévi gyenge eredményt megsokszorozzák.

A jobb átteleltetéssel és a jövő évre tervezett minőségjavítás segítségével a csobokai tehenészet istállóátlagát — a számítások szerint — a következő év végére 12—13 literre növelik.

SZINNYEY HENRIETTA

SZEP KIVITELŰ FŰTŐ- ÉS TÖLTŐKÁLYHÁK ÉRKEZTEK A PÉCSI VASBOLTBA

A Kossuth Lajos utca 9 sz. alatt lévő Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat 9-es számú Vasboltjába jó minőségű és az eddiginél sokkal szebb kivitelű fűtőkályhák és töltőkályhák érkeztek. A kályhák 632 forintos árban kaphatók.

UTCÁN IS VÁSÁROLHATÓ BOR A FENYŐFA-ÜNNEPRE

A Pécsi Vendéglátó Vállalat gondoskodott arról, hogy a Fenyőfa-ünnep alkalmával megfelelő mennyiségű bor álljon a dolgozók rendelkezésére. A Pécsi Vendéglátóipari Vállalathoz tartozó vendéglőkből utcán is lehet majd bort vásárolni a Fenyőfa-ünnep alkalmával.

„Az ügyvéd úrnak tárgyalása van"

Mint aki jól végezte dolgát, elégedetten igyekeztem szombaton délelőtt 9—10 óra tájban lefelé a megyei tanács lépcsőjén. Sietve haladtam végig a kijárati folyosón, amikor a portásfülke előtt hirtelen megtorpantam. Hét-nyolc férfi és nő a bebocsátásra vártak, míg a portás és egy fiatalasszony hangosan vitatkoztak, felmehet-e vagy sem.

— Értse meg, az ügyvéd úrnak tárgyalása van — nem mehet fel! — szögezte le a „jószívű" portás, a főbejárat teljhatalmú ura.

A fiatalasszony — mi mást tehetett volna — lehajtotta a fejét és elment.

Az utcán utolértem s megkérdeztem, miért volt olyan paprikás a portás?

— Szerettem volna bejutni dr. Visi László ügyvédhez hivatalos ügyben. Nagyon fontos... — felelte Nagysváb Lajosné akadozva s egy könnycsepp csillant meg a szeme sarkában.

— Pécsújhegyről utaztam be és okvetlen beszélnem kellene az ügyvéddel...

Együtt mentünk vissza a portáshoz.

— Kérem elvtárs, nagyon fontos ügyben akar bemenni itt ez a fiatalasszony. Nem lehetne mégis... — hajoltam a portásfülke ablakához.

— Már megmondtam, hogy az ügyvéd úrnak tárgyalása van!

— De kérem nagyon fontos az ügy...

— Nem érdekel!... Megmondtam, hogy nem lehet bemenni!.. Értsék meg, hogy az ügyvéd úr fontos ügyben tárgyal!

— Megértem, megértem, de ez a fiatalasszony Ujhegyről jött be...

Hiábavaló volt minden próbálkozásom, a portás hajthatatlan maradt. Még egy végső kísérletet tettem, gondolván, hátha sikerül az ügyvéddel beszélni, ha most nem, hát később.

— Kérem portás elvtárs, legyen szíves telefonon megkérdezni az ügyvédtől, mikor mehet fel hozzá Nagysváb Lajosné?...

— Nem lehet!... — volt a rövid válasz. De ekkor már dühösen ugrott fel trónszékéről, kiviharzott a fülkéből és elém állt.

— Igazolja magát a kartárs! — szólt rám erélyesen.

Szabály-szabály, előkotorásztam zsebemből egy igazolványt és felmutattam.

De nem használt semmit sem a kérelem, sem az igazolvány. — Most már ketten, de eredménytelenül hagytuk el a megyei tanácsot. Nagysváb Lajosné visszautazott Pécsújhegyre, én visszaültem a munkahelyemre.

Nem hagyott nyugton az eset.

Úgy határoztam, felhívom telefonon doktor Visi László ügyvédet és megkérdezem tőle, valóban olyan fontos tárgyalása volt-e szombaton délelőtt, hogy senkit sem tudott fogadni?

— Halló?! Dr. Visi László ügyvéd elvtárs?

— Igen!... — hangzott a drót másik végéről.

— Kérem, érdeklődni szeretnék, hogy önnek valóban olyan fontos tárgyalása volt-e, hogy senkit nem tudott fogadni a délelőtti órákban?

— Nem volt semmiféle különös tárgyalásom. Nagyon szívesen fogadtam volna bárkit is. — adta meg a választ kérdésemre. — Közben az esetet is elmondtam, amely a fiatalasszonnyal és velem történt.

Megköszöntem a szíves felvilágosítást és visszatettem helyére a hallgatót. Most már csak azon gondolkozom, hogy a szombaton délelőtt szolgálatot teljesítő portás milyen jogon beszél úgy a „felekkel", mint kocsis a lovával? Mert ha nem is engedi fel a folyosón várakozókat, akkor legalább kérdezze meg telefonon az illetékes osztályt, hogy fel szabad-e menni és mikor. A portás vegye tekintetbe különösen a vidékről beutazó dolgozókat, hiszen senkinek sincs felesleges kidobnivaló pénze a be- és visszautazgatásokra. — Javaslom a portásnak, többször olvassa el ha úgy tetszik, vagy hivatalokban jár, a feliratot: Csak annyi megbecsülést kérünk dolgozóinknak, mint amennyit magadnak megkívánsz." **K. V.**

Kiállítás

Gádor Emil és Kelle Sándor festőművészek kiállítását a Néprajzi Múzeum kiállítóhelyiségében (Rákóczi-út 15) december 6-án délelőtt 11 órakor nyitja meg Martonossy József elvtárs, a megyei tanács oktatási osztályának vezetője. A kiállítás december 31-ig megtekinthető vasárnap, hétfőn, csütörtökön és szombaton 9—13 óráig, szerdán és pénteken 15—19 óráig. A kiállítást a Társadalom és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat rendezi a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének baranyamegyei munkacsoportja és a Pedagógus Szakszervezet bevonásával.

Télapó-matiné a színházban

A Pécsi Nemzeti Színház december 6-án délelőtt 10 órai kezdettel Télapó matinét rendez 3—8 forintos helyárakkal. Az előadás keretében fellépnek a színház összes művésztagjai.

Kérjük a szülőket, hogy a gyermekeiknek szánt ajándékcsomagokat megcímezve adják le a színház pénztáránál. A csomagokat a matiné keretében Télapó osztja ki a gyermekeknek.

Jegyek már válthatók a színház pénztáránál.

HÍREK

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 3

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Ferenc. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás csütörtök estig: Párás, többfelé ködös idő, néhány helyen ködszitálás. Kevés felhő. Mérsékelt légáramlás. A hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: csütörtök reggel míniusz 1 — plusz 2, délben északkeleten plusz 2 — plusz 5, máshol 8—11 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható napi középhőmérséklet csütörtökön négy fok felett lesz.

— **Tanácstagok fogadóórái:** A Budai I. alapszervezet helyiségében december 4 én 5—6 óráig Kult Emil, Budai II. alapszervezet helyiségében este 6—7 óráig Turner Béláné, Nagy Jenő-utca 36-os kerületi irodában este 6—7 óráig Bálint Mihályné tanács tagok fogadóórát tartanak.

— **Új fényképész kisipari szövetkezeti műterem nyílt meg Pécsett.** a Doktor Sándor-utca 15. szám alatt a Fényképész Kisipari Szövetkezet csütörtökön reggel megnyitotta legújabb műtermét. Ennek berendezése mintaszerű s a dolgozók minden igényét kielégíti. Az új Fényképész Kisipari Szövetkezet új műterme megközelíti a fővárosi nívót, belső berendezése a legkorszerűbb, külső kirakatában pedig a legszebb nagyított fényképek láthatók. A Fényképész Kisipari Szövetkezet a közeljövőben Bem-utca 22. szám alatt újabb műtermet nyit meg.

— **Találtak** egy használt spárga-szatyrot benne üveg és különböző tárgyakkal. Igazolt tulajdonos átveheti a pécsi kapitányság házipénztárában.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

A rádió gyermekműsora.

Hírek.

Beszámoló a pécsi Dohánygyár munkájáról.

Mikrofonnal a szentegáti kísérleti gazdaságban.

Játékot veszek a fiamnak — Garami László írása.

Hanglemezek.

20.00: Műsorzárás.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZÍNHÁZ

Leányvásár. Szelvénybérlet „B". Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Hajókkal a bástyák ellen. Flotta hőse II. rész (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Park: A város alatt. Új színes magyar film. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: A város alatt. Új színes magyar film. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor

Jószerencsét: (Pécsszabolcs): Leány a talpán (fél 6, fél 8 órakor).

Varrótanfolyam:

Szabó-varró tanfolyamot indít a November 7 kultúrotthon kezdők részére december 11-én, délután 5—7 óráig. Jelentkezés az irodában.

Szeretettel köszöntjük hős labdarúgóinkat

Ma érkeztek haza Londonból, diadalmas útjukról hazánk derék fiai, azok az újtípusú sportemberek, akik 1953. november 25-ét arany betűkkel vésték be a magyar labdarugás történetébe, akik ezen a napon a Wembley stadionban magukra vonták a világ sporttársadalmának figyelmét. Ez a tizenegy nagyszerű fiú egyben teljesítette a magyar dolgozó nép forrón óhajtott kívánságát:

„Győztesen elhagyni a Wembley stadiont!" Megtörni a hazájában 90 éve veretlen angol válogatott csapat erejét. Ez a 90 éve fennálló veretlenség megtört, játékosaink tudásán, küzdőerején, harcos akaratán. A magyar csapat megmutatta a világnak, hogy a szocialista sport nem ismer legyőzhetetlent és nem ismer babonásan hangzó hosszú évtizedes sporthegemóniákat és a magyar 11 nem azzal a elhatározással lépett a pályára, mint az elmult 90 év alatt a legtöbb „áldozat", hogy „úgyis kikapunk, mint az előbbiek". A magyar csapat győzni akart és győzött is.

Mi pécsi dolgozók, büszkeséggel és forró szeretettel köszöntjük a 6:3-at elért győzteseket, szeretett elvtársainkat, akik öregbítették a magyar sport tekintélyét és kisszük, hogy az elkövetkezendő nehéz sportmérkőzéseken további dicsőséget fognak szerezni, amellyel bebizonyítják azt, hogy a sportolók méltóak államunkhoz és dolgozó népünkhöz. A dolgozók ebből az eredményből új erőt merítettek a napi munkához és az eredmény hatására nem egy helyen kimagasló termelési eredmények születtek. Minden dolgozó tisztában van már azzal, hogy jobb munkával ő is részese ennek a sportsikernek, éppen ezért valamennyiünknek feladata az, hogy a termelés frontján ugyanúgy megálljuk a helyünket, mint 11 labdarugónk Londonban, mert ezzel mi is hozzájárulunk sportolóink zavartalan felkészüléséhez és a további sikeres szerepléshez.

Ma mikor hazaértek labdarugóink, köszöntsük őket túlteljesítő lelkesedéssel és tegyünk ígéretet, hogy munkánkkal igyekszünk elősegíteni a további sikeres szereplésüket és ők, mint eddig is, úgy továbbra is újabb győzelmekkel és dicsőséges szereplésekkel hálálják meg dolgozó népünk gondoskodását.

Csibi Pál textilip. dolgozó

A téli pihenés alatt képezzék magukat tovább játékvezetőink szakmailag és politikailag

Népi demokráciánk fejlődése az élet minden területén nap, mint nap megmutatkozik. Így megmutatkozott a sport területén is. Az elmult évben az Olimpián aratott világraszóló siker, az idén a Népstadion felavatása, a világraszóló labdarugó eredmények, a nemzetközi versenyeken a sport minden ágában elért nagyszerű eredmények, mind egy-egy új mérföldkő volt a magyar sport fejlődésében. Céltudatos sport politikának, az MHK rendszer bevezetése eredményeképpen egyre nő a sportolók száma és mind több és több fiatal és öreg kapcsolódik be a rendszeres sportolásba. A sport ma az ifjúság nevelésének egyik legdöntőbb területe és éppen ezért vigyáznunk kell arra, hogy a sport területén dolgozó elvtársak ezt a feladatot maradéktalanul és legjobb tudásuk szerint végrehajtják.

A sport fejlesztésében és a sportolók nevelésében kimagasló szerepük van a bíráknak, a mérkőzés vezetőinek. Ők biztosítják a versenyszabályok megtartását, a reális eredmények kialakulását, a „győzzön a jobb" elvének zavartalan érvényesülését, ezen túlmenően a pályán nevelik a sportolókat a helyes viselkedésre és egymás iránti szeretetre és megbecsülésre. A rosszul, igazságtalanul működő versenybíró meghamisítja az eredményt, sokhónapos, lelkiismeretes felkészülés eredményét percek alatt megsemmisítheti, kedvét szegheti a sportolóknak, sportpályafutásokat törhet ketté és rengeteg bosszúságot szerezhet a dolgozók ezreinek, akik szórakozásukat a sportpályán találják meg a különböző mérkőzéseken. Mindez fokozott mértékben áll a labdarugó játékvezetőkre, hiszen ez a sport mozgatja meg a legnagyobb tömegeket egy-egy mérkőzésen.

A játékvezető csak akkor tud megfelelni hivatásának, ha állandóan tovább képezi magát és alaposan felkészül a bajnokságra. A felkészülés kettős irányú kell, hogy legyen. Kiadós edzésekkel biztosítani kell a megfelelő testi erőt, hogy a bajnoki mérkőzés kilencven perces játékideje alatt a mérkőzés minden mozzanatát végig tudja kísérni és mindég ott tudjon lenni, ahol a játék folyik és közelről lássa az esetleges szabálytalanságokat, mert csak így hozhat helyes ítéletet. Nem tud helyes ítéletet hozni az a játékvezető, aki nem kíséri a játékot és lemarad a játéktól. Nem elég azonban csak a testi erő felkészítése a mérkőzésekre. Elengedhetetlen a játékvezető számára a szellemi felkészülés is. A szabályokat tökéletesen ismerni kell és el kell mélyülni bennük, hogy a legkülönbözőbb helyzetekben is azonnal határozottan tudja azokat alkalmazni. A testileg és szellemileg felkészült játékvezető jó szakember. Azonban ez még nem elég ahhoz, hogy mint az ifjúság nevelője is eleget tudjon tenni hivatásának. Népi demokráciánknak nem akár milyen szakemberekre van szüksége. Olyan szakemberekre van szüksége a magyar sportnak, aki népi demokráciánknak feltétlen híve, szívvel-lélekkel a Szovjetunió által vezetett táborhoz tartozik, aki tisztában van a fejlődéssel és kész ezt a fejlődést a legjobb tudása szerint szolgálni. Ezt pedig csak úgy tudja teljesíteni a játékvezető, ha politikailag is állandóan képezi magát és a politikai kérdésekkel tisztában van. A politikai továbbképzés biztosítja, hogy a játékvezetők helyesen lássák el feladatukat az ifjúság nevelésében. Világosan kell látniok, hogy a társadalomban milyen szerepe van a testedzésnek, a sportversenyeknek és a sportnak milyen összefüggése van emberi élet különböző területeivel.

De nem csak azért van szükség a politikai továbbképzésre, hogy a játékvezetők lássák társadalmi szerepüket, hanem azért is, mert a játékvezetők széles tömegekkel, nagyszámú sportolóval és sportbaráttal érintkeznek, sűrűn vannak és a legkülönbözőbb foglalkozású emberekkel érintkeznek. A játékvezetők ezen alkalmakkor komoly politikai nevelő munkát tudnak végezni. Jó nevelő azonban csak az lehet, aki kellően tájékozódott a bel- és külföldi eseményekben és akinek a marxista-leninista ismeretei biztos irányítást adnak a legkülönbözőbb helyzetekben való eligazodáshoz. Az ilyen játékvezető szemlye tud szólni a sport területén is a helytelen megnyilatkozásokkal és eredményes nevelő munkát tud végezni és munkájával előre segíti a szocialista sport kialakulását és további fejlődését. Ezért minden játékvezetőnek és sportvezetőnek kötelessége, hogy a téli időszakban, amikor felkészül a következő bajnoki küzdelmekre, ne csak szakmailag, hanem politikailag is fejlessze magát, mert csak úgy tud eleget tenni annak a kötelességének, amit egyre fejlődő és terebélyesedő szocialista sportunk a mérkőzések vezetői elé feladatul kitűz.

Jóslataink a Tedóra:

Bp. Kinizsi—Bp. Honvéd 2, 1, Szeged—Bp. Dózsa 2, x, Salgótarján—Bp. Vasas 2, Sztálin Vasmű—Dorog 1, x, Diósgyőr—Izzó 1, 2, Gázművek—Pécsi Lokomotív 2, x, Sajószentpéter—Ózd x, 2, Miskolci Honvéd—Miskolci Lokomotív 2, x, Peneces—Miskolci Építők 1, x, Gödöllő—Kistext x, 1, Pénzügyőrök—Pécsi Haladás 2, x, Sopron—Szombathelyi Dózsa 1, Pótmérkőzések: Békéscsaba—Jászberény, 2, x.

HELYREIGAZÍTÁS

A tegnapi lap sportrovatában megjelent „Van lehetőség a hibák kijavítására" című cikkünkben nyomdahiba folytán két értelemzavaró hiba csúszott be. A bevezetés 8. sora helyesen így hangzik: „...és a csapatok egy évi lelkes munkája vész kárba." A Pécsi Haladással foglalkozó fejezet 16. sorában a mondat helyesen: „A másik hiba az volt, hogy már pénteken kivonták a játékosokat a megszokott otthoni környezetükből és szombaton a mérkőzés helyszínén 60 perces „szoktató" edzést végeztek."

Melegen süt a téli nap

Mohács utcáira, ahol a déli órákban megélénkül a forgalom, a járdán gyerekes anyák sütkéreznek, nyitott kocsiban kincsüket, sétálgatnak, hallgatják a hangoshíradó zenés lemezeit.

Azonban a naptár mégis csak decembert mutat, amikor már nem lehet tartósan számolni a jó idővel, meg aztán a napnak is foga van — mondják az emberek.

Decemberben mindig „egy kakas lépéssel" rövidül meg minden nappal és ugyanannyival hosszabbodnak az éjjelek, később virrad, de annál korábban sötétedik. A téli évszak velejárója, hogy ilyenkor leghangosabb a kultúrterem a színjátszók és tánccsoportok próbáitól, a különböző előadásoktól. Nagy munka hárul ilyenkor a népművelési osztályra, amelynek irányítania kell a város kulturális életét, hogy olyan előadásokat szervezzen, amelyek elmélyítik a dolgozókban a haza, a nép iránti szeretetet. Emellett Mohácson a délszláv nemzetiségi sajátosságokat, tájszokásokat is figyelembe kell venni, mert — bár a délszlávok szívesen és örömmel veszik ki részüket a magyar vonatkozású kulturális rendezvényekből — magukhoz közelállónak mégis nemzeti kultúrájukat tekintik.

A városnak több neves üzemi kultúrcsoportja van, ezek mellett jelentős szerepet tölt be a délszláv kultúrcsoport — amelynek megszerzéséért most folyik a harc. Eddig az volt a helyzet, hogy sok esetben kárbavesztek a délszláv kultúrcsoport hosszú, hónapokig tartó felkészülései, mert — a többi kultúrcsoportok rendezvényei miatt — nem tudtak maguknak termet biztosítani. A városi kultúrotthon és a helyi DISZ szervezet verseng azért, hogy melyikük szerzi meg a délszláv kultúrcsoportot. — Csak az a félő, amíg a versengés tart, feloszlik a kultúrcsoport, mert a terem biztosítása így nem nyer megoldást. Szó van ugyan arról, hogy szervezetileg a városi kultúrotthonhoz tartozzanak — és ez lenne a jó, — míg a csoport politikai nevelőjéért a helyi DISZ-szervezet lenne felelős. Így megoldódna a terem kérdése, de ugyanakkor lehetőség nyílna arra is, hogy a DISZ-szervezet rendezvényeiben is többször láthatnák a város dolgozói a délszlávok művészetét.

Több olyan levél érkezett a városi népművelési osztályhoz, amelyben javaslatokat tesznek arra, milyen kulturális előadásokat szervezzenek részükre, de megírták azt is, hogy milyen hanglemezeket akarnak hallani a hangoshíradón keresztül. Jellemző a kultúra utáni vágyukra, a művészet iránti szeretetükre, hogy a legtöbb beérkezett levélben operarészletek közlését kérik. Itt is elsősorban a Pillangókisasszony nagyáriáját szeretnék minél többször hallani. De nemcsak levélben, hanem személyes beszélgetések alkalmával is többször kérték már, hogy rendezzenek balett esteket.

Virágzásnak indult a delszláv népi kultúra Mohácson

Nagyon szeretnének operaelőadásokat látni Mohácson — nemzetiségre való tekintet nélkül, — erről is tanuskodnak a levelek. A népművelési osztály érintkezésbe is lépett a Filharmóniával, kérték a gördülő opera vendégjátékát. Csak később derült ki, hogy a színpad kis mérete miatt ez lehetetlen. Egyébként rossz véleménnyel vannak a Filharmónia műsorairól, mert legutóbb is olyan alacsony színvonalú műsort tartottak, hogy a közönség csalódottan hagyta el a nézőteret. Sokan már szünetben elmentek az előadásról.

A délszláv lakosság igényeit kultúrájuk hagyományait is figyelembe kell venni, amikor részükre tartanak előadást. Helyes az a kezdeményezés, hogy a város hangoshíradóján keresztül a délszláv tamburazenekar dalokat játszik a termelésben élenjárók tiszteletére.

A tamburazenekar legutóbbi műsorát már a dolgozók bevonásával állította össze. Játékuk alatt megtelt a tér, még az időközben megeredt eső sem tudta elkergetni a hallgatóságot.

Szívesen hallgatják Mohácson a Pécsi Rádió esti délszláv adását; sokhelyen csoportosan. Bár szeretik ezt a műsort, még sincsenek teljesen megelégedve vele. Több olyan rövid előadást, felolvasást, jeleneteket szeretnének, ami az ő életüket, problémájukat tükrözi vissza.

A kérdés-felelet estét közösen akarták megtartani, úgy tervezték, hogy a tanács vezetői válaszolnak a beérkezett kérdésekre, — ez csak terv maradt. Kevés volt a kérdés, amit a dolgozók bedobtak a levelesládába, meg aztán alig voltak páran a teremben. Okultak ebből az esetből, nem elégednek meg a jövőben a kérdés-felelet est meghirdetésével, hanem népnevelőmunkát is fejtenek ki a siker érdekében.

Ez volt a helyzet a Szabad Föld Téli Esték egyik rendezésénél is. Nem vették figyelembe a dolgozókat érdeklő problémákat, nem rendeztek közvéleménykutatást, hogy mire is kíváncsiak, milyen előadást, is akarnak hallgatni. Ráadásul oly magas színvonalú előadást kaptak, — ami mellesleg nem is érdekelte őket, — mintha csupa egyetemi hallgató ült volna a teremben, nem pedig a dolgozók. Nem is igen lehetett többet hallgatóságot „fogni" az ilyen előadásra, amin aztán ugy próbált „segíteni" a népművelési osztály, hogy szerveztek egy 23 előadásból álló sorozatot és — három forintos áron — bérleteket adtak el. Aki fizetett, az eljön, — gondolták, de nem vált be ez a „megoldás" sem. Nem is ezt kell tenni, hanem kérdezzék meg a dolgozókat, hogy miről is akarnak előadásokat hallgatni. A DISZ és a többi üzemi kultúrcsoport bevonásával adjanak színvonalas kísérőműsort — és akkor nincs szükség a „bérletekre", ami úgysem érte el a célt, inkább távoltartotta a dolgozókat, akik azt hitték, ezután mindig fizetni kell.

Most nagy érdeklődéssel várják a Pécsi Nemzeti Színház vendégszereplését, már egyetlen jegyet sem lehet kapni az előadásra, pedig naponta futnak be újabb jegyigénylések, főleg a délszláv lakosság részéről. Azt szeretnék, ha nem egy, hanem két esti előadás lenne, mert a délutáni előadás munkaidő alatt van s arra nem tudnak elmenni.

Mohácson minden lehetőség megvan arra, hogy a délszláv dolgozók a magyar népi kultúra haladó hagyományaival megismerkedjenek közelebbről is, de amellett saját, nemzeti kultúrájukat is fejleszthetik. Még kissé döcög a szervezés, de jó úton haladnak. A népművelési osztály is megad minden támogatást a délszláv kultúrcsoportnak, vezetőit kultúriskolára küldi, hogy onnan visszatérve még nagyobb szakértelemmel irányíthassák a kulturális munkát.

Egyik legfontosabb feladat most a viszszahúzódók aktivizálása, az öregek csatasorba állítása. Nem elfogadható „indok" az, hogy „fejlődőképtelenek", „nem akarnak tanulni", stb. Szívós felvilágosító munkával el kell érni, hogy „szedjék az öregeket" bevonják a kulturális munkába, hiszen a fiatalok lendülete mellett az idősebbek tanácsai, tapasztalatai biztosítják a kultúrélet szépségét, hitelességét.

KOMLÓI Helyiipar vegyes és javító vállalat felvesz 1954. év január hó 1-i belépéssel adminisztratív dolgozókat anyagkönyvelőt, anyagbeszerzőt, könyvelőt, képesített vizsgával rendelkezőt, gyors és gépíró, minőségi ellenőrt, pérzárosokat, személyzeti előadót, általános adminisztrátort. Jelentkezni lehet, Komló, Kölcsei-u. 2. sz. központi irodában önéletrajz szükséges és feltétlenül már hosszabb gyakorlattal rendelkezők jöhetnek számításba.

KÖMŰVESEKET, szobafestő-mázolókat, bádogos és víz-vezeték szerelőt és üvegest felveszünk. Jelentkezés: Pécsi Általános Építő Ksz. Pécs, Sallai-u. 11.

PÉNZTÁROS-egyszerűsített gyakorlattal, azonnali belépésre keres Bólyi Állami Gazdaság. Ajánlatokat önéletrajzzal eddigi működés megjelölésével ugyancsak kérünk.

ÉPÍTKEZÉSHEZ minden mennyiségben azonnal szállít építőkövet a Siklósi Kőbányaüzem. Magánosok és állami vállalatok megrendeléseikkel forduljanak közvetlenül a Siklósi Kőbányaüzemhez. Kiutalás nem szükséges.

HELYI munkára segédmunkásokat és kőműves szakmunkásokat felvesz a 3. sz. Mélyépítő Vállalat, Szabadság-u. 40.

SZAKKÉPZET géplakatosokat felveszünk, fizetés kollektív + prémium, Pécsi Cementáruipari Vállalat, Siklósi út 10.

PONYVÁT és kompresszort vesz a Pécsi Cementáruipari Vállalat, Siklósi-út 10.

4+2 TELEFUNKEN rádió eladó. Csaba-u. 18. Megtekinthető 4—8 óráig.

SOPIANA GÉPGYÁR segédmunkásokat azonnal felvesz. Jelentkezés a személyzeti osztályon. 215

DUNANTÚLI NAPLÓ

a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó: EGRI GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34.

Előfizetési díj: havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon 20-27

A nyomdáért felel: MELLES REZSŐ

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 284. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — PÉNTEK, DECEMBER 4

A MAI SZÁMBAN:

Az ENSZ-közgyűlés december 1-i teljes ülése (2. o.) — Hírek a világ minden részéből (2. o.) — A londoni „Times" keserű beismerései. (2. o.) — A gépállomások és traktorosok új feladata. (3. o.) — A Pécsujhegyi Szénelőkészítő dolgozói jobb minőségű gázszenet adnak iparunknak. (3. o.) — Mi újság Pécsett? (4. o.) — Ami nem tetszik a dolgozóknak (4. o.)

Építkezzünk gyorsabban, olcsóbban!

Az életszínvonal gyors emelése szükségessé teszi, hogy minél több egészséges, korszerű lakást építsünk dolgozók számára. A felszabadulás óta már igen sok lakást építettünk. Sásdkönyös, Kenderföld, az új Mecsek, szinte a földből nőtt ki. Most meg még gyorsabb az építés üteme. Olyan lakásokat építünk, elsősorban a bányászterületeken, amilyenek a múltban soha nem készültek a munkások részére. De az, amit eddig épített, még csak a kezdet. Az eddigieknél is nagyobb tervek megvalósítása előtt állunk. Ezért az építőiparban dolgozó műszaki vezetőknek, szakmunkásoknak és segédmunkásoknak minden erejüket, tudásukat arra kell felhasználniok, hogy az építési terveket maradéktalanul, határidőre teljesítsék.

— „Terveink — tanítja Sztálin elvtárs, — nem tervprognózisok, nem tervtalálgatások, hanem tervutasítások, amelyek kötelezőek a vezetőszervek számára és meghatározzák az egész országra kiterjedően a jövő gazdasági fejlődés irányát." A terveiket nem teljesítő vállalatok vezetői felett gyakorolt kritika során Bulganyin elvtárs a következőket mondotta: „Az állami terv: törvény. Minden egyes üzemnek teljesíteni kell a reá kiszabott feladatot. Ebből kell kiindulnia nem csupán az iparnak, de egész szocialista építésünk valamennyi egyéb ágazata dolgozóinak is."

Ahhoz, hogy építőiparunk dolgozói pontosan betartsák a tervet, elengedhetetlenül szükség van a termelékenység állandó fokozására és a termelési önköltség fokozatos csökkentésére. Meg kell valósítanunk a jelszót: „Építkezzünk gyorsabban, olcsóbban!"

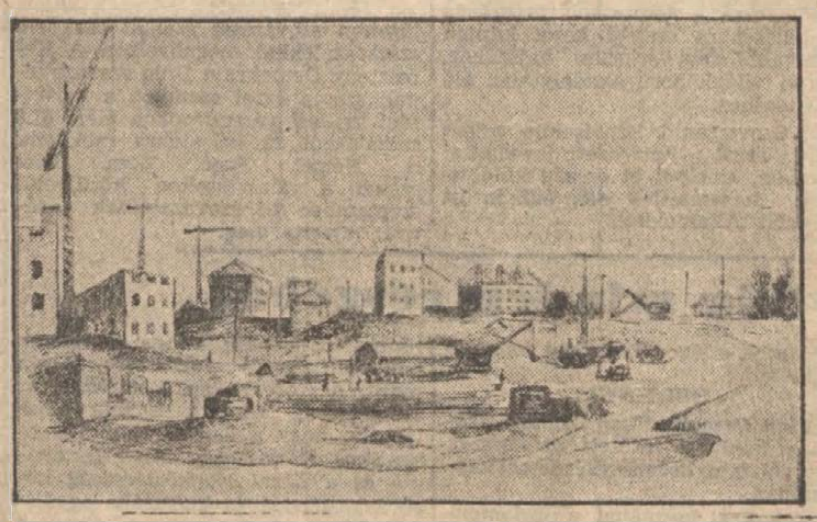
A termelékenység növelése érdekében mindenütt alkalmazni kell az élenjáró szovjet tapasztalatokat, fel kell használni az új munkamódszereket. A régi falazási módszer alkalmazásával például egy jó kőműves nyolc óra alatt 1—1.5 köbméter falat húzott fel. A szovjet tapasztalatok felhasználásával egy kőműves és hat segédmunkás — ha a falazás sablonban történik — nyolc óra alatt tizenhatezer téglát rak fel. Ez 39 köbméter falnak felel meg. Ez az egy példa is bizonyítja, milyen hatalmas eredmények elérésére van lehetőség építkezéseinken ha az építkezések vezetői, pártszervezetei, szakszervezetei és DISZ szervezetei szívügyüknek tekintik azt és bátran alkalmazzák az élenjáró tapasztalatokat. A jó építésvezető már az építkezés megkezdése előtt tervet készít arról, hogy az építkezés területén milyen és mennyi gépre van szüksége. Megtervezi az anyagok lerakási helyét, a munkagépek felállítási helyét, hogy így a gépeket a legtökéletesebb módon, lehetőleg száz százalékig kihasználhassák. Ennek ellenkezője tapasztalható Mecsekesen, ahol a kiszállított gépeket mindössze 50—60 százalékban használják ki, ugyanakkor olyan gépek is találhatók, amelyeket egyáltalán nem üzemeltetnek. Ez a példa azonban nem egyedülálló. Ehhez hasonló esetek más építkezésen, többek között Komlón is előfordulnak. Pedig a gépesítés legfőbb feladata, hogy megkönnyítsük a dolgozók munkáját és ezáltal gyorsabbá és olcsóbbá tegyük az építkezéseket! Másik fontos dolog: a munkaerők helyes elosztása. A munkaerők helyes elosztása lehetővé teszi, hogy az építőiparban ma még mindig megtalálható munkásvándorlást — főleg a segédmunkások körében, — teljes mértékben felszámoljuk, de legalábbis nagymértékben csökkentsük. A munkaerővándorlás egyik fő okozója, a munkaerők tervszerűtlen, sokszor rossz elosztása. Az építésvezetők és munkavezetők sok esetben több segédmunkást állítanak egy munka elvégzésére, mint amennyire ténylegesen szükség volna. Ez azt eredményezi, hogy a dolgozók teljesítménye alig éri el a 70—80 százalékot és így természetesen csökken a fizetésük is. Négy kőműves kiszolgálásához szükséges segédmunkaerő falazásnál a normatáblázat szerint három segédmunkás. Ha a kőműveseket jól ellátják anyaggal és ha azok 100 százalékra teljesítik tervüket, az ő teljesítményük 122 százalék lesz. (Alapulvéve, hogy a habarcsot és a téglát húsz méteres körzeten belül szállítják!) Ha növeljük a segédmunkások számát, teljesítményük állandóan csökken. Négy segédmunkás ugyanezen a munkán 91 százalékot ér csak el.

A teljesítménnyel együtt természetesen a fizetés is csökken. Amíg a 122 százalékot elérő dolgozók naponta 27.26 forintot keresnek, addig a 91 százalékot teljesítők csak 20 forint és 90 fillért kapnak műszakonként. Hiba az is, hogy sokszor a tervfelbontás alapján számolják el a segédmunkások bérét, holott a rossz munkaszervezésből kifolyólag gyakran előfordul, hogy az előírtnál nagyobb távolságokról szállítják a téglát, habarcsot, stb. Így nem csoda, ha a dolgozók elvesztik munkakedvüket és új helyet keresnek maguknak. Elmennek Komlóra, Sztálinvárosba, vagy más építkezésekre Meszesről, másutt pedig megfordítva. Ez elkerülhető lenne, ha munkavezetőink és építésvezetőink úgy szerveznék a munkát, hogy a száz százalékon aluli teljesítők száma minél kisebbre csökkenne. Ez azt eredményezné, hogy minden dolgozó megtalálná számítását és több keresetéből jobban élhetne. Másrészt megszüntethetnénk a munkaerővándorlást és építkezéseinknek biztosítanánk a megfelelő létszámú munkaerőt is. Ezen keresztül előbb fejezhetnénk be meglévő építkezéseinket, előbb kezdhetnénk újabb terveink megvalósításához. A termelékenység fokozása és az építkezések határidő előtti befejezése biztosítja az önköltség csökkentését is.

Építkezéseinken súlyos hiányosságnak tekinthetjük, hogy az építkezések vezetői nem támaszkodnak munkájukban kellően a pártszervezetekre, szakszervezetekre, és a DISZ-szervezetekre, nem használják ki azt a hatalmas szervező és segítő erőt, amelyet ezek a szervezetek képviselnek. A munka megjavítása érdekében építésvezetőink, munkavezetőink kérjék a párt tanácsait, használják fel a párt és a DISZ-szervezetek segítségét a terv teljesítésében, a munka szervezésében. A párt-, a szakszervezetek, és DISZ-szervezetek segítségével irányt kell venni a szalagrendszerű gyorsépítkezés minél előbbi megvalósítására azokon a területeken is, — mint Meszes —, ahol eddig nem alkalmaztuk. Ezenkívül az építésvezetők, a pártszervezetek, a szakszervezetek és a DISZ-szervezetek vezetőinek, tagjainak összefogásával harcot kell indítani a szovjet módszerek, az élenjáró tapasztalatok alkalmazásáért és olyan munkakörülmények megteremtéséért építkezéseinken, amelyekben jól érzik magukat a dolgozók!

Nagy feladatok várnak építkezéseink vezetőire. De a párt helyes irányításával, a szakszervezetek és a DISZ-szervezetek támogatásával meg lehet oldani azokat.

Épül új nagy bányavárosunk, a szocialista Komló

Kenderföldön egyszerre négy épületsoron folyik az építkezés. Tavaly december elején még nyoma sem volt az új városrésznek. Egy év alatt csodát műveltek az építők. Öt épületet már átadtak és december 31-ig még közel 400 lakásba költözhetnek a bányászok.

A tapasztaltabb bányászok munkamódszerátadása nyomán túlteljesíti tervét a komlói Szinger DISZ-brigád

A komlói Kossuth-akna III-as üzemében ezelőtt egy hónappal az elővájó brigádok új frontot adtak át a bányászoknak. Az üzem fiataljai akkor határozták el, hogy brigádot alakítanak és az új fronton ők kezdik meg a szenelést.

Brigádvezetőül Szinger Márton idősebb vájárt kérték fel és még három tapasztaltabb vájárt hívtak a csapatba, hogy munkamódszereik átadásával segítsék őket munkájukban.

A tizenhat tagú DISZ-brigád november elején munkához látott. A fiataloknak szokatlan volt még az 50 fokos meredek dőlésű fejtésben dolgozni, nem volt még kellő gyakorlatuk hozzá.

Szinger Márton, a csapat vezetője mindennap más és más fiatal vájárnak mutatta meg a fejtés egyes fogásait.

De szívesen magyarázott Balázs István gyakorlottabb vájár is, hogyan kell egy segédácsolatot vagy egy támfát helyesen beépíteni.

A fiatalok novemberben nem teljesítették havi tervüket.

— Decemberben túlszárnyaljuk a tervet — fogadták meg egyöntetűen. Erre lelkesítette a DISZ-brigádot a minisztertanács legutóbbi határozata is, amely már 90 százalékos terviteljesítés felett kétszeres bért biztosít, a száz fölött pedig megháromszorozódik a kereset.

December elsején az első kassal szállt le a fiatalok csapata.

Változtattak ezen a napon a szenelés módján is. A hazafelé tartó frontfejtésben nem szembetámadták a frontot, mint eddig, hanem lépcsőzetesen, egymás mögött haladtak egészen le a szállítóvágatig.

Műszak végeztével győzelmet jelentettek. 43 csille előirányzatuk helyett 58 csille szenet szállítottak külszínre. Másodikán pedig a másfélórás üresciilehiány ellenére is három csillével túlteljesítették napi tervüket.

Garay Ferenc

Újabb huszonnégy lakást adtak át Komlón a kenderföldi városrészben

Komlón a kenderföldi városrészt építő 44/3-as vállalat dolgozói csütörtökön már negyedízben adtak át lakást az új város bányászainak. Két kockaépületben 24 család jutott két-háromszobás, napfényes, korszerű otthonhoz. Egy hét mulva újabb 24 lakást készítenek el a kenderföldi építők.

A Kenderföldön épülő többszáz lakás mielőbbi felépítéséért vívott harcban jelentős szerepük van a vállalat előgyártó üzeme dolgozóinak. Az elmúlt héten a tizezredik elem legyártásával már teljesítették évi tervüket. Azóta 250 elemet készítettek terven felül. A határidő előtti terviteljesítés egyik döntő mozgatója a Buzás—Tóth-brigádok versenye volt. Alig fél évvel ezelőtt ismerkedtek meg a szovjet rendszerű előgyártással, az üreges födémelemek készítésében országos viszonylatban legjobb eredményt értek el. Ezeknek a födémelemeknek az alkalmazása teszi lehetővé, hogy a 44/3-as vállalat dolgozói az év végéig 370 lakást adjanak át Komló hős bányászainak.

HAJNAL LAJOSNÉ.

A Pécsi BELSPED Vállalat teljesítette évi tervét

A Pécsi BELSPED Vállalat dolgozói nevében jelentjük, hogy évi tervünket november 30-án befejeztük.

Eddig már 101 százalékot értünk el évi tervünk teljesítésében. December folyamán minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy a város dolgozóinak tüzelőanyagát minél rövidebb idő alatt leszállítsuk és eleget tegyünk az állami vállalatok ipar- és szállítmányozási igényeinek is.

MEHN JÓZSEF
pártitkár.
SALAMON GYÖZÖ
igazgató.
PONGRÁCZ JÓZSEF
forg. vez.

Hazaérkezett a Londonban diadalmasan szerepelt magyar labdarúgó válogatott

A Londonban diadalmasan szerepelt magyar labdarúgó válogatott kedden éjjel folytatta útját Párisból hazafelé és csütörtökön hajnalban érkezett meg magyar földre. A magyar sportolókat Svájcon és Ausztrián keresztül minden városban lelkesen üdvözölték. Bécsben a pályaudvaron megjelentek fogadásukra az Osztrák Labdarúgószövetség vezetői, több egyesület képviselői és virágcsokrokat nyujtottak át a sportküldöttség vezetőinek és a játékosoknak.

A Keleti pályaudvar előtt a hideg, ködös kora reggel ellenére, már félnyolc előtt megkezdődött a főváros dolgozóinak gyülekezése.

Kilenc óra után egymás után érkeztek a városcsarnokba a párt, a kormány a magyar kulturális és társadalmi élet képviselői, a válogatott csapat játékosainak hozzátartozói és sokezer lelkes sportbarát. A fogadáson ott volt a budapesti angol követség több tagja is.

Pontosan féltízkor jelezte a hangosan beszélő a Páris-Basel-Wien-Hegyeshalom-Győr felőli gyorsvonat érkezését.

Megállt a vonat, a játékosok és vezetők egymás után szálltak ki a kocsikból s a mindent elsöprő hangorkánnal feltört éljenzés szinte túlharsogta a DIVSZ-indulót. Sebes Gusztáv, az OTSB elnökhelyettese, Barcs Sándor, az Országos Társadalmi Labdarúgó Szövetség elnöke és a csapat többi vezetői, valamint a játékosok a vörös szőnyegen végighaladva, átvették az úttörőktől a fővárosi tanács virágcsokrait, majd a díszemelvényen sorakoztak fel a többezer főnyi tömeg leírhatatlan lelkesedése közben. Felhangzott a Himnusz, utána Kristóf István, az MDP Politikai Bizottságának tagja, a SZOT elnöke mondta el üdvözlő beszédét.

— A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége, a magyar kormány és az Elnöki Tanács nevében szeretettel üdvözlöm a magyar válogatott labdarúgócsapat mindenegyes tagját, a csapat vezetőségét, az edzőket, a rádió és sajtó munkatársait — mondotta többek között Kristóf István.

— A rádió közvetítésén keresztül éreztük, hogy soha még ilyen győzniakarás nem hatotta át labdarúgóinkat, mint ezen a mérkőzésen.

— Köszönet és hála sportolóinknak, hogy méltók voltak a nagy érdeklődéshez és várakozáshoz.

— Köszönet és hála dolgozó népünknek, amely megteremtette a lehetőséget arra, hogy sportolóink tudása ilyen magas színvonalat érhetett el.

— Ezen a mérkőzésen nemcsak a sport, a futball becsületéről, hanem a magyar dolgozó nép becsületéről és dicsőségéről is szó volt. Ezt éreztük mindnyájan itthon a rádió hangjainál, és biztos vagyok, ezt érezték játékosaink is a Wembley-stadionban az angol-magyar válogatott mérkőzésen.

— Ez a győzelem méltó folytatása volt a nagy győzelmi sorozatnak és méltó bizonyítéka annak, hogy mire képesek egy olyan népi fiai, akik izzó hazaszeretettől fűtve, akadályt nem ismerve szereznek dicsőséget hazájuknak, népüknek.

— Sportolóinkat ez az eredmény serkentse még nagyobb eredmények és dicsőség elérésére, szerezzenek a magyar dolgozó népnek sok-sok boldog percet és órát nagyszerű teljesítményeikkel és legyenek a további eredmények hirdetői szocializmust építő hazánk nagy ügyének.

Ezután Magyari Károly, a Lőrinci Hengermű sztahanovista ifjúmunkása üdvözölte a csapat tagjait.

Puskás Ferenc, a magyar labdarúgó csapat kapitánya válaszolt az üdvözlésekre. Köszönetet mondott a meleg fogadtatásért, majd így folytatta:

Bármilyen dicsőséges út is áll mögöttünk, most vagyunk a legboldogabbak, amikor újra itthon lehetünk. Ezt a pillanatot használom fel arra, hogy csapatom nevében megköszönjem a dolgozó magyar nép bizalmát és szeretetét, amely egész uton végigkísért bennünket.

— A mérkőzésen megtettük kötelességünket, de a győzelem dicsősége az egész dolgozó magyar népé is. Köszönjük pártunknak és kormányunknak, hogy lehetővé tette számunkra a zavartalan felkészülést életünk eddigi legnagyobb sportfeladatára. Kérjük, bízzanak bennünk továbbra is, mi ígérjük, hogy a további nagy feladatokat szívvel-lélekkel és minden tudásunkat harcbavetve igyekszünk megoldani.

Az ünnepélyes fogadtatás a Sportinduló hangjai mellett sokezres tömeg lelkes éljenzésével fejeződött be.

Az ENSZ közgyűlés december 1-i teljes ülése

New York (TASZSZ). Az ENSZ közgyűlésének december 1-i teljes ülésén folytatták annak az amerikai küldöttség által felvetett kérdésnek vitáját, amely szerint a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság katonái és a kínai önkéntesek állítólag „kegyetlenkedtek" az „Egyesült Nemzetek Szervezete fegyveres erőinek" katonái közül ejtett hadifoglyokkal.

A. J. Visinszkij, a Szovjetunió képviselője felszólalásában kimutatta az amerikai küldöttség e lépésének rágalmazó és provokatív jellegét.

Az északkoreai fegyveres erők és a kínai népi önkéntesek rovásukra írt úgynevezett „kegyetlenkedések" egész története példátlanul cinikus és álnok propaganda manőver, amelynek az a célja, hogy elleplezzék azokat a szörnyű gaztetteket, amelyeket az amerikai beavatkozók követtek el Koreában az emberiség ellen.

A Szovjetunió képviselője ezután több tényt ismertetett, amelyek tanúsítják, hogy az amerikai táborokban embertelenül bánnak az északkoreai és kínai hadifoglyokkal. Emlékeztette a közgyűlést arra a tényre, hogy az amerikai fegyveres erők barbár módon irtották Korea békés polgári lakosságát.

A világ népei — folytatta Visinszkij — világosan látják, kik követtek el valójában bestialitásokat, kik sértették meg a hágai konvenciót és a nemzetközi jog elemi szabályait és kik azok, akik most az északkoreai fegyveres erőkkel és a kínai népi önkéntesekkel szemben felhozott rágalmakkal és hazug vádakkal próbálják ezt leplezni.

Az a tény, hogy a közgyűlésre rákényszerítették egy kérdés megvitatását, amely szerint az északkoreai fegyveres erők és a kínai népi önkéntesek megszegték a nemzetközi jog alapelveit és szabályait, annak az amerikai külpolitikának megnyilvánulása, amelynek célja, hogy megakadályozza a nemzetközi feszültség enyhülését és szabad kezet kapjon a további fegyverkezési hajszához, egy új világháború akadálytalan elő készítéséhez.

A Szovjetunió képviselője állást foglalt azzal a határozati javaslattal szemben, amelyet öt ország küldöttségei terjesztettek elő, élükön az Egyesült Államokkal.

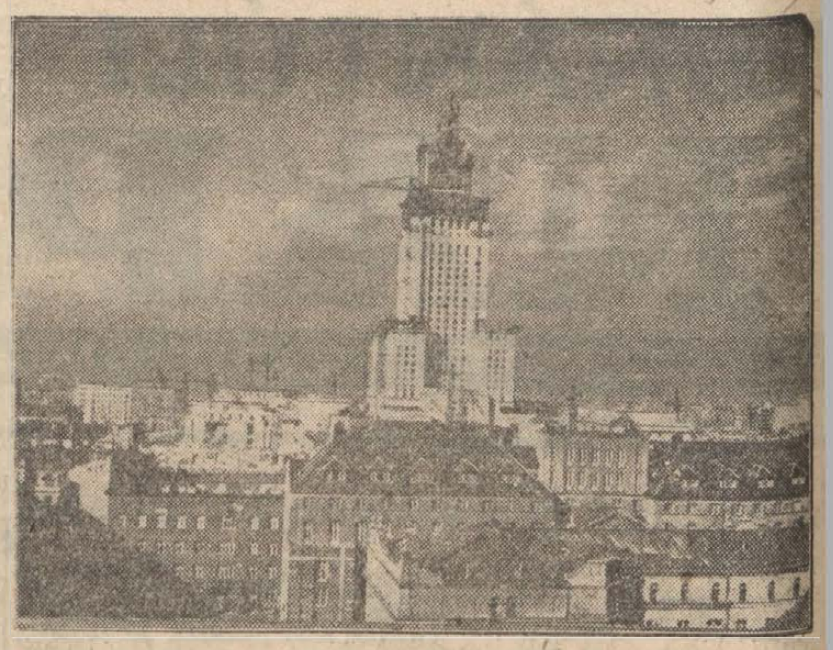
Pavel Fjodorovics Jugyint kinevezték a Szovjetunió kínai rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnöksége Pavel Fjodorovics Jugyint kinevezte a Szovjetunió kínai rendkívüli és meghatalmazott nagykövetévé.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnöksége Vaszilij Vasziljevics Kuznyecovot, a Szovjetunió külügyminiszterhelyettesét felmentette a Szovjetunió kínai rendkívüli és meghatalmazott nagykövetsége alól.

A baden-württembergi községi választások eredménye: a Kommunista Párt előretörése

Stuttgart (ADN). Németország Kommunista Pártjának sikerült a délwürttembergi kerületben november 15-én megtartott községi választásokon szavazatai számát csaknem százszázalékkal megnövelnie. A Keresztény Demokrata Unio szavazatainak száma ezzel szemben a szövetségi gyűlési választásokon elért 61.8 százalékról 23 százalékra csökkent. A Német Szoc. dem. Párt ezeken a választásokon körülbelül szeptember 6-i szavazatainak arányát tartotta meg.

A Szovjetunió baráti segítségének jelképe a Lengyel Népköztársaság felé. Kép: A Josef Sztálin Kultúra és Tudomány Palotájának építése Varsóban

Hírek a világ minden részéből

PEKING

Szingapuri jelentés közli, hogy az ottani angol gyarmati hatóságok november 19-én rendeletet adtak ki a délkeletázsiai angol gyarmatok lakosságának kötelező katonai sorozásáról. A sorozási kötelezettség minden tizennyolc éves személyre vonatkozik, aki a Maláj Államszövetség, Sarawak, Brit Észak-Borneo és Brunei területén született.

LONDON

A Reuter hírügynökség tudósítójának blantyrei (Nyasszaföld) jelentése szerint december 15-én „választások" lesznek az úgynevezett Rodézia és Nyasszaföld Államszövetség parlamentjébe. (A Rodézia és Nyasszaföld Államszövetség Észak- és Dél-Rodéziából és Nyasszaföldből áll.)

A hatóságok által megállapított választási feltételek (vagyoni, képzettségi, illetőségi és más feltételek) következtében csak nagyon kevés nyasszaföldi néger kapott választójogot.

MTI

A Reuter hírügynökség jelenti, hogy Nagib egyiptomi köztársasági elnök Ghulam Mohammed, pakisztáni főkormányzóval folytatott kedd esti megbeszélése után sajtóértekezletet tartott.

Az angol hírügynökség jelentése szerint Nagib a sajtóértekezleten bejelentette, hogy közölte a pakisztáni főkormányzóval, „Egyiptom egy tapodtat sem enged nemzeti jogaiból a Szuezi-csatorna ügyében fennálló angol-egyiptomi vitával kapcsolatban."

MTI

A Reuter hírügynökség jelenti, hogy Ernest Weir, a National Steel Corporation alapítója és elnöke szerdán felhívta az Egyesült Államokat, hogy „békés tárgyalások útján oldja meg a Szovjetunióval fennálló ellentéteit."

HELSINKI

A Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség felhívást intézett az ország ifjúságához a kormánykérdéssel kapcsolatban.

A jelenlegi kormányt a parlamentáris út megkerülésével alakították meg — szögezi le a felhívás.

A nép részvétele nélkül megalakult kormány nem érdemli meg a nép támogatását. Olyan kormányt kell alakítani, amely védi a nép és az ifjúság érdekeit, megszünteti a munkanélküliséget azáltal, hogy kiszélesíti a kereskedelmet a válságmentes országokkal, gondoskodik az életszínvonal emeléséről és közreműködik a népek közötti barátság fejlesztésében.

A Finn Demokratikus Ifjúsági Szövetség felhívja a fiatalokat, harcoljanak a mostani kormány lemozdításáért és olyan kormány megalakításáért, amely a parlament három legnagyobb csoportjára (Agrárpárt, Finn Nép Demokratikus Szövetsége, Szociáldemokrata Párt) támaszkodik.

PHENJAN

A Koreai Központi Távirati Iroda közölte a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának határozatát, amelyet Kim Ir Szennek, a minisztertanács elnökének a Kínai Népköztársaságban járt koreai kormányküldöttség munkájáról szóló jelentése alapján hozott. A határozat leszögezi, hogy a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsa teljes mértékben helyesli és üdvözli a Pekingben folytatott tárgyalások eredményeit és mély háláját fejezi ki a Kínai Népköztársaság központi népi kormányának és a testvéri kínai népnek azért a segítségért, amelyet a Kínai Népköztársaság központi népi kormánya a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népgazdaságának helyreállítása és fejlesztése terén nyújt. A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsa elhatározta, hogy a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsa és a Kínai Népköztársaság közötti gazdasági és kulturális együttműködési egyezményt jóváhagyás céljából a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság legfelső nemzetgyűlése elé terjeszti.

MTI

A Reuter hírügynökség jelenti Pittsbourgból, hogy kedden éjfélkor sztrájkba lépett az American Can Company és a Continental Can Company, az Egyesült Államok két legnagyobb konzervdobozgyártó vállalatának munkássága. A két vállalat munkássága az Egyesült Acélipari Munkások Szakszervezete felhívására lépett sztrájkba.

Az American Can Company és a Continental Can Company harmincháromezer munkása sztrájkol.

A szakszervezet béremelést követel a munkások számára.

PEKING

Az amerikai hatóságok némán hallgatnak azóta, amióta a koreai—kínai fél amerikai hadifogoly repülőtisztek korábbi vallomásain kívül az amerikai légierő újabb tizenkilenc fogságbaesett pilótájának az Egyesült Államok baktériumhadviselését beismerő részletes vallomásait közzétette. A döntő bizonyítékok ilyen tömegével szemben nincs mit mondaniok.

A PÉNZNEK NINCSEN SZAGA

Palm Springs, Californiа egyik legdivatosabb fürdőhelye. Csak „kiválasztottak" szórakoznak itt. Olyanok, akiknek évi jövedelmét legkevesebb ötnullás számjeggyel lehet kifejezni. Az elegáns palm-springsi urak és dámák a californiai dollárarisztokrácia hangadói.

A palm-springsi botránykrónika riportere azonban egy szép napon „rendkívüli felfedezést" tett. Kiderítette, hogy Palm Springsben az „előkelő társaság" jelentős részt... — gengszterekből áll!

Az egyik pompás villa például a hírhedt Al Capone egyik volt bizalmasáé, aki most a chicagoi vendéglőtulajdonosok egyesülésének megbízottja.

A szemfüles riporter a „kiválasztottak" közül még soknak a kilétét leplezte le. Kiderült, hogy itt majdnem mindenki gengszter, vagy az volt.

Palm Springs nyugati negyedében él Mr. Joe Rasco, Al Capone volt szárnysegédje. Jelenleg sörgyártulajdonos Chicagoban.

Mr. Clarkról, akinek villája 75 ezer dollárt ér, mindenki tudja, hogy összeköttetésben állt valamennyi ismert gengszterrel és szélhámossal.

A vállalkozószellemű riporter „felfedezése" csöppet sem érintette a palm-springsi léhűtőket. Egy szolíd üzletember, aki sajtónyilatkozatot tett az esettel kapcsolatban, cinikusan kijelentette: „Mindenki úgy csinál pénzt, ahogy tud. Nincs abban semmi." Más szavakkal: a pénznek nincsen szaga.

MINDENKIT A MAGA HELYÉRE

A baltimorei Mr. Bright (Maryland állam) egy automobilkereskedelmi cég tulajdonosa. Mindenki „derék amerikai"-nak ismeri. Hosszú ideje pályázik már Maryland állam kormányzójának tisztére.

Mr. Bright nemrég újabb tanujelét adta „államhűségének". Saját költségén gránit emlékművet állíttatott irodája előtt — McCarthy szenátornak.

A nagy „boszorkányvadász" alakja pőrén áll talapzatán, ádázul küzd a testét tekerőző kígyókkal, amelyek természetesen a „vörös veszélyt" akarják jelképezni.

A rendőrség azonban hamarosan kénytelen volt éjjel-nappal őriztetni az emlékművet, mert ismeretlen személyek nap, mint nap sárral mocskolták be, „tiszteletlen" feliratokkal írták, horogkeresztekkel rajzolták tele. De mindennek teteje, a „superpatriot" (szuperhazafi) feliratot átváltoztatták „stuporpatriot"-ra, ami eszelős hazafit jelent.

Legvégül olyasvalami történt, ami még magát McCarthy szenátort is felingerelte. Az őrizet ellenére egy szép napon az emlékmű a pőre szenátorral és a kígyókkal nyomtalanul eltűnt helyéről. Mozgósították az egész baltimorei rendőrséget. Hosszadalmas nyomozás után az emlékművet, helyesebben maradványait megtalálták — a városi szeméttelepen.

Jól mondja az amerikai közmondás: „Mindenkit a maga helyére".

A londoni „Times" keserű beismerései

Irta: M. SZTURUA

A londoni „Times" szingapuri tudósítójának „Zsákutca Malájföldön" címmel nemrég megjelent cikke tanulságos kommentár a malájföldi dzsungelekből Londonba érkező győzelmi hírekhez.

Mint ismeretes, Malájföldön az utóbbi években egymást váltják az angol főbiztosok. Menesztésük oka a legkülönbözőbb. Az egyik nyilván alkalmatlannak bizonyult a nemzeti-felszabadító mozgalom elfojtására, a másiknak „megrendítette egészségét" a malájföldi éghajlat, a harmadik — Sir Henry Garney — számára az ottani éghajlat egyáltalán végzetesnek bizonyult: megölték a felkelők. Minden eddigi maláji-földi angol főbiztosnak azonban különböző sorsa ellenére van egy közös vonása. Valamennyi összetévesztette vágyait a valósággal, s ismételten bejelentette, hogy végzett a malájföldi nép szabadság- és függetlenségi mozgalmával, sikerült „megtisztítania a dzsungeleket a lázadóktól."

A legutolsó győzelmi híreket Templer tábornok, a jelenlegi malájföldi angol főbiztos küldözgette Londonba. Megboldogult elődje, Briggs tábornok szívbajban halt meg (ravasz dolog ez a malájföldi éghajlat!). Templer tábornok jelentéseinek azonban tökélete sen ellentmond a „Times" szingapuri tudósítójának közleménye. De ami még rosszabb, (mármint London számára) a tudósítónak és nem a tábornoknak van igaza.

Templer azt jelentette, hogy megnyerte Malájföldön a „meleghábort", s a „lázadók teljes kudarcot szenvedtek." A „Times" tudósítója viszont ezt írja: „A kézzelfogható és teljes győzelem továbbra is elérhetetlen. Elérhetetlen, mert a felkelők sziklaszilárdan ellenállnak és számuk egyre nő... Mind nyilvánvalóbbá válik most, hogy a rendkívüli helyzet végleges megoldása lehetetlen."

A „Times" beismeri, hogy a malájföldi nemzeti-felszabadító mozgalom elfojtásának kísérletei kudarcot szenvedtek, s elégedetlenséget, sőt felháborodását fejezi ki amiatt, hogy Templer tábornok a rendelkezésére bocsátott legkülönbözőbb eszközök ellenére nem képes biztosítani a Themse-parti bankárok malájföldi tőkebefektetéseinek biztonságát. Pedig hát Templer tábornok kétségkívül komoly erőkkel rendelkezik. A „Times" ezt írja: „A malájföldi belső biztonsági szolgálat a leghatásosabb és a legerősebb a maga nemében és viszonylag az ország kiterjedéséhez arányítva a legnagyobb is. Nem kímélik a költséget, csaknem három hadosztály, óriási rendőrerők, csendőrség... fenntartására. Egyes körzetekben minden második lakosra jut egy fegyveres őr és minden nyílt terroristára vagy 65 fegyveres figyel." De ez még nem minden. A „Times" szerint a „biztonsági erőket" légikötelékek és hadihajók támogatják. Helikopterek is állnak rendelkezésükre, ejtőernyős egységeket küldenek segítségükre. A „nyílt terroristák" mégis legyőzhetetlenek.

Az angol gyarmatosítók annak láttán, hogy fegyveres erővel nem tudják letörni az ellenállási mozgalmat Malájföldön, megpróbálták megfojtani az éhhalál csontkezével. Ez volt a hírhedt Briggs-terv, amely előírta, hogy szigeteljék el a hazafiak ellenőrzése alatt álló körzeteket, teljesen romboljáksét összekötő vonalaikat, fosszák meg élelmiszerektől a lakosságnak azt a részét, amely a hazafiakat ellátja, az utóbbiakat meg „füstöljék ki" a dzsungelekből. A „Times" „a dzsungelek blokádjának" nevezte a Briggs-tervet.

Ám a Briggs-terv is csúfos kudarcot vallott. „Csapataink és a rendőrség élelmiszerkorlátozási rendszabályai ellenségge tették a lakosság millióit, s a terroristákat még sem sikerült kiűzni az úgynevezett semleges dzsungelekből," ismeri be most a „Times". A lap nyiltan kijelenti, hogy „a Briggs-terv már nem elégséges."

Vajjon miért? A „Times" igen érdekes beismeréssel felel erre a kérdésre. Kiderül, hogy nem dzsungelben rejtőzködő terroristák, „lázadók" és „banditák" harcolnak az angol gyarmatosítók ellen, hanem az egész malájföldi nép harcol! A hazafiak azért erősek, mert elszakíthatatlan a kapcsolatuk a néppel. Ezt a kapcsolatot lehetetlen úgy elvágni, mint az ellátási vonalakat.

A „Times" kényszerű, keserű beismerései igen tanulságosak. Az angol imperializmus azért jutott „zsákutcába Malájföldön", mert mint a lap is írja, a nép nemzeti-felszabadító mozgalmát „nem lehet rendőrséggel és szögesdróttal megállítani." Ez a mozgalom erősödik, nyomására porba omlanak az angol büntetőoszlagok tervei.

Londoni rádiókommentár a küszöbönálló bermudai értekezletről

(MTI) A nyugati hatalmakhoz intézett szovjet jegyzék hatására a világ országainak közvéleménye egyre határozottabban szembeszáll az Egyesült Államok háborús terveivel és mind egyöntetűbben követeli a négyhatalmi tárgyalásokat.

A londoni rádió kommentárjából visszatükröződik, hogy Anglia uralkodó körei is mennyire tartanak a közvélemény állásfoglalásától. — A londoni rádiókommentár szerint „a nyugati hatalmak számára külön nehézséget jelent a hidegháborús politikában az, hogy nem csupán egymással kell sűrűn tanácskozniok eltérő szempontjaik összeegyeztetése végett, hanem tekintettel kell lenniök saját közvéleményükre is. — Emellett minden egyes nyugati kormánynak nemcsak saját országa közvéleményére kell tekintettel lennie, hanem figyelembe kell vennie a többi nyugati ország közvéleményét is.

A londoni rádió kommentárjából aggodalom csendül ki amiatt is, hogy a nyugati nagyhatalmak között több kérdésben éles ellentétek vannak és ezek kihatással lehetnek a nyugati tömb helyzetére a négyhatalmi külügyminiszteri értekezleten.

A kommentátor a nyugatiakat megbontó kérdések közé sorolja többek között a négyhatalmi értekezlet kilátásaival kapcsolatos állásfoglalásaikat. Utal arra, hogy az Egyesült Államok szerint egy négyhatalmi értekezlet nem sok sikerrel kecsegtet, ugyanakkor az angolok szerint meg kell tartani az értekezletet, a francia közvélemény széles rétegei pedig örömmel fogadnák azt.

A londoni rádió a továbbiakban megemlíti a trieszti problémát, mely véleménye szerint „fontosságánál aránytalanul nagyobb kárt okozhat a nyugati koalíciónak", majd a középkeleti kérdéseket, mint például a Szuezi csatorna és az iráni kőolaj problémái.

A kommentátor végül az indokínai kérdéssel és az „európai védelmi közösséggel" kapcsolatban a következőket mondja: „A bermudai értekezleten nagy figyelmet kell szentelni az európai problémával szorosan összefüggő indokínai kérdésnek. Ho Si Minh célzást tett arra, hogy lehetséges lenne a fegyverszünet. A francia közvélemény természetesen örömmel kap minden olyan jel után, amely arra mutat, hogy megegyezést lehetne elérni Indokínában. A bermudai értekezleten ezt a kérdést az európai védelmi közösséggel kapcsolatban kell megvizsgálni.

Az európai védelmi közösséget illetően a francia nemzetgyűlésben lefolyt vita megmutatta, milyen mélyen megoszlik a francia közvélemény ebben a kérdésben. Kétséges tehát, hogy bármely francia kormány bízhat-e az európai védelmi közösségre vonatkozó egyezmény ratifikálását."

A gépállomások és traktorosok új feladata

Miért vannak jogos panaszok Mohácsszigeten a gépállomásra

A mohács-szigetiek a legfrisebb értékelés szerint is ötödikek a tizenhat baranyai gépállomás versenyében. Éves tervüket már most 110.4 százalékra teljesítették és jól gördülő gépjavításukról csütörtöki számunkban hírt adtunk.

Miért van mégis, hogy e sikerek ellenére Homorudtól Bógig, Telektől Ujfokig jogos panaszokkal fordulnak a kérdezőhöz az egyénileg dolgozó parasztok?

*

Ezen az őszön

minden a feje tetejére állt. Nem elég, hogy minden percben cseng a telefon — hol Csomor elvtárs követel még egy traktort a kölkedi tsz részére, hol a Vörös Fény-től noszogatják őket a szántás miatt, — az egyéniekkel „sem lehet bírni" a kormányprogramm óta. Tavaly csak 210 hold talajmunkára kötöttek szerződést, most csak augusztus elsejétől 1355 hold vetőszántásra, őszi mélyszántásra fizették be a pénzt. Az igazgató — Hullám elvtárs és Gulyás, a vezető agronómus úgy érzik, ha ezerfelé szakadnának, akkor sem tudnak mindenkinek eleget tenni. A nagy szorultságban gyorsan terem a megoldás: a traktorosokat úgy is a brigádvezető dirigálja, főjön az ő fejük, azért fizetik őket. Adja csak ki a könyvelés a munkautalványokat Matkónak meg Bajainak a két brigádvezetőnek. Majd ők eligazítják a dolgot.

Kátoli István szegényparaszt nem tud a dolgok ilyenfajta elrendeződéséről. Azért jött, hogy megkérdezze: mi lesz már a vetőszántással? Több, mint egy hónapja befizette a díját és Hullám elvtárs ígérete ellenére még mindig nem értek el az ő egy holdjára.

Az udvaron ott áll Balla, a körzeti gazdász, meg egy hosszú, szerelőruhás ismeretlen. Tisztességgel köszön nekik, pedig mindkettő a fia lehetne. Előadja mi járatban van. A hosszabbik végig sem hallgatja, nagyfitymálóan odaveti:

— Be sem fizette öregem, mit akaratoskodik!

Az öreget elönti a méreg. Kezei az indulattól reszketve kutatnak a mellényzsebben, aztán a hosszú orra alá dugja a két cédulát:

— Hát ez mi?!

Az meg sem nézi, csak a vállát rántja: nem rá tartozik, hanem arra a másikra. De észreveszi, hogy nagyot hall és nem szalaszt el egy jó tréfát:

— Álljon ki öregem a háza végébe, aztán ha valamerről traktorpuffogást hall, keresse meg és hívja az egy holdjára!

Kátoli bácsi sarkonfordul és iszonyú haraggal hazafelé tart. Még jóformán be sem nyitja az ajtót, az asszony már újságolja: kint vágta a szárat, látja ám, hagy a Balatinácz kulák földjére rákanyarodik egy traktor. Fut oda, biztos összetévesztette a Pálfi gyerek az ő tarlójukat a kulákéval.

— Nem tévedtem én Kátoli néni, azt mondták itt kell a mélyszántást csinálni.

— De mi vetni akarunk fiam, meg már egy hónapja kifizettük előre. A Balatinácz mikor fizetett?

— Tegnap este. De eresszen, mert sürgős a munkám.

Reggelre felszántva a kulák tarlója. A traktoros felpakolja a hordókat az ekére és úgy eldurrog Kátoliék háza előtt, hogy csak úgy rezeg az ablak. A földjüket szántatlanul hagyta.

*

Hirek érkeznek a homorudi tanácshoz:

Kárász István sárosi szegényparaszt szántást és tárcsázást fizetett ki a gépállomáson. Kérdi a traktorost: mikorra lesz meg? Holnapután már vethet. Fuvarost fogadott — neki nincs fogata — mennek vetni a megadott napon. A földjén hatalmas hantok, nyilvánvaló nem tárcsázták meg. A traktor két dűlővel odébb szánt.

— Holnap utánra megtárcsázom. Ne féljen meglesz.

És a másik holnaputánra sem lett meg. 120 forintot fizetett a fuvarosnak, vetés meg sehol.

A tanácselnöknek fő a feje: egy esztendeje is elmúlt, hogy Hullám elvtárs tanácsülésen volt Homorudon. Ha Mohamed nem megy a hegyhez... a tanácselnök megy a gépállomásra. Sorolja a panaszokat, az igazgató hallgatja egy darabig, aztán kijelenti: Nem felel meg a valóságnak.

A tanácselnök szavai azért szöget ütöttek a fejébe. Minap is itt volt Légrádi János felesége és szörnyű patáliát csapott. Még október 9-én leszerződtek és még mindig nem kaptak traktort. A munkautalványt Ifsity traktoros kapta meg, aki földjüktől 400 méterre szántott. Ő tovább adta Novács Jánosnak, de az is elkerülte Légrádiékat. Beállt Mamuzsics József volt kupec táblájába.

— Hát ha csak ott szántanak a traktorosok, ahol bort kapnak, akkor elmegyek a rendőrségre, feljelentem magukat! Ugy vágta be az ajtót Légrádiné, hogy csak úgy durrant.

A tanácselnök is, Légrádiné is... — úgylátszik ez több kettőnél. Ki kell menni a határba, hívja Gulyást, a mezőgazdászt. Nem kell messze menniök. A táblán üresjárattal puffog két G—35-ös. A traktorosok a föld szélén törökülésben, meg hasonfekve. A hasas demizsonnak már csak az alján lötyög a jóféle tavalyi sillerből.

*

Nagyon helyesen tette Hullám elvtárs,

hogy a fiatal Matkó Jánost — aki nem tudta irányítani és fegyelmezni embereit — leváltotta brigádvezetői tisztségéről és iskolára küldte tanulni. De azzal vajjon, hogy Matkó brigádját a tapasztalt, higgadt Bajai elvtárs vette át, megjavulnak egycsapásra a bajok? Mert miben hibázott Matkó?

Matkó a termelőszövetkezetek nagy tábláihoz szokott, ahol egy-egy utalvány 50, meg 100 holdakra szólt. De itt?! Napról-napra kapta a papírokat, az egyik Bógba szólt, a másik Telekbe, a harmadik Alsólögbe, majd megint Telekbe, aztán Homorudra. Száz holdak helyett 300 négyszögölek, — táblák helyett nadrágszíjak. Kár folytatni — ezen nem tudott tervszerűen eligazodni. Mit tehetett mást, — ráhagyta a traktorosokra.

És a traktorosok?

Kezükbe nyomtak egy csomó utalványt. Az üresjáratot nem fizetik, igekeztek tehát rendesen sorjára venni a földeket, de másnap arra a területre kaptak utalványt, amit már három nappal ezelőtt elhagytak. Forduljanak vissza? Ez őket is megzavarta. Az idő sürgetett, a gazdák vetni akartak és mivel igával nem bírták, hát egymástól csalták el a gépállomásiakat. Soha ekkora keletjük nem volt a traktorosoknak. A kocsiderékból szinte illegették magukat a hasas demizsonok. A jó bor sosem rossz! A traktorosnak ugyan még fülében csengett, hogy mit mondott a politikai helyettes az osztályharcról, de a siller itt kotyog az üvegben, csavarintott hát egyet a kormányon. A bor jól fűt a hideg hajnalokon.

Hol van akkor a hiba forrása?

Ott kell keresni, hogy a gépállomás — traktorostól Hullám elvtársig és Matkó brigádvezetőtől a politikai helyettesig — nem készült fel alaposan az egyéni dolgozó parasztoknál végzendő munkára.

*

Gépállomásaink — és nemcsak a mohácsszigeti — az idén is és az elmúlt egy-két év során megszokták, hogy javarészt csak termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban dolgozzanak. Elfelejtették azt az időt, amikor télviz idején házról-házra jártak szerződtetni az egyénileg dolgozó parasztokhoz. Az igazgató megszokta, hogy egy-két tsz-elnökkel elintézheti az egészévi munkát. A politikai helyettes is abból a szemszögből irányította a nevelőmunkát, hogy a traktorosok szocialista szektorban dolgoznak. Az agronómusoknak sem fájt sokat a fejük: a nagy táblákon könnyen eligazodnak a brigádvezetők, nekik csak a szaktanácsadás marad. Az egész gépállomás hozzádomult a nagyüzemi munkához.

Az új kormányprogramm megjelenésekor Mohácsszigeten és több más gépállomásunkon azt hitték, — hogy bár a feladatok újak, de a régi módszerek továbbra is megfelelőek. A mohácsszigetiek példája mutatja, hogy ez nem így van. Az új kormányprogramm azt a feladatot tűzi gépállomásaink elé, hogy a termelőszövetkezetekben végzett munkájuk megjavítása mellett minél több egyénileg dolgozó parasztnak is ugyanolyan felelősséggel és pontossággal végezzenek talajmunkákat.

Uj feladatot jelent-e ez vagy visszatérést az 1950. évi módszerekhez? Feltétlenül új feladatot. Akkor még azért kellett dolgozni, hogy meggyőzzük az egyénileg dolgozót: szántasson traktorral. Két-három év tapasztalatai, azonban már minden ékesszólásnál jobban megmutatták a falu népének, hogy nagyobb a termése, bőségesebb a jövedelme, ha géppel dolgoztat. Most már nem kell rábeszélni — szerződtet annyit, hogy csak győzzék a gépállomások.

Hogy fogjanak hozzá az új feladathoz?

A vezető agronómusoknak a szaktanácsadás mellett szervezőknek is kell lenniök. A téli gépjavítás mellett még időben kérdezzék meg a dolgozó parasztokat, melyik dűlőben milyen munkára akarnak szerződést kötni? Mire elérkezik a tavaszi munkák ideje, legyen minden traktoros kezében menetrend, amely pontosan eligazítja a porcellák között.

A megváltozott környezet felelősségteljesebb, többoldalú nevelőmunkát követel a politikai helyettesektől. Gépállomási pártszervezeteink helyesen cselekszenek, ha felveszik a harcot a „megvesztegetés" ellen és a kormányprogramm fényében megmagyarázzák a traktorosoknak a munkás-paraszt szövetség megszilárdításának feladatait. Nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a politikai helyettes az egyénileg gazdálkodó parasztok tanítója is. Saját traktorosaink munkáját könnyíti meg, ha nevelő munkájának eredménye meglátszik a gépállomás segítségét igénybe vevők között.

A gépállomás munkáját javítja

az, ha az igazgatónak szoros kapcsolata van a területéhez tartozó községek pártszervezeteivel, tanácsaival, — nem úgy, mint Homorudon, ahol nem tudják időben észrevenni a dolgozó parasztok szükségleteit, panaszait. Sokoldalú gondoskodást kíván a megnövekedett feladat. Tavasszal már a tsz táblái mellett a szétszórt egyéni földeken is dolgoznak a traktorosok, messze a meleg ételtől, sokszor az ivóvíztől is. A gépállomás igazgatójának figyelmét ez sem kerülheti el.

S végül, amit mindemellett szem előtt kell tartani: a tisztességes szó, a megbecsülés ugyanúgy megjár az egyénileg gazdálkodó parasztnak is, mint a termelőszövetkezetek tagjainak.

*

Az új feladat — a termelőszövetkezetek mellett az egyénileg dolgozók igényeinek gondos kielégítése nehéz, de végrehajtható feladatként áll gépállomásaink előtt. Végrehajtható és végre is hajtjuk, ha a téli gépjavítások mellett napirendre kerül egy nemkevésbbé fontos feladat: alaposan felkészülni az egyénileg dolgozóknak végzendő tavaszi talajmunkára. Ekkor elérik, hogy a sziget településein is megszűnnek a panaszok.

Minden évben jövedelmezőbb a termelőszövetkezeti gazdálkodás

1949-ig gazdálkodtam egyénileg 18 hold földemen. Termésemmel meg voltam elégedve, mert ha nem volt aszály, 12 mázsa búzám termett holdanként, de ez kevés volt ahhoz, hogy azt mondhassuk: mindenre van pénz bőven. A gyerekek nőttek, több kellett ruhára is. Sokat gondolkodtam, de nem találtam módot a jövedelem növelésére egészen addig, amíg ide Bólyba is eljutott a termelőszövetkezet híre. Ez egészen új volt, ismeretlen a parasztságnak és mint minden újtól, ettől is féltek. Sokat vitatkoztak, beszéltek róla kint a szántóföldön, ebédidőben, este az utcán, ha két-három ember összekerült, mindjárt arról beszéltek: a közösben lenne-e jobb, vagy egyénileg. Számbavették a segítséget, amit a párt és a kormány adott az alakuló szövetkezetnek. Gépek, vetőmag, adókedvezmény. Velük vitatkoztam én is.

Végre eldőlt a vita és 1949 szeptemberében megalakult az Árpád termelőszövetkezet. Én is ennek lettem tagja. Láttam, hogy így nagyobb lesz a jövedelem, a családot jobban el tudom látni ételemmel és ruházattal. Másképpen megy a munka is a közösben. Nem esik annyi az emberre, mint amíg egyénileg dolgozik. A természetes magasabb, mert géppel jobban meg lehet munkálni a földet, lehet új módon termelni. Ebben az évben 14 mázsás átlagterméseink volt búzából, árpából 20 mázsán felül. Ilyen termés mellett nagyobb a jövedelmem, mint egyéni gazdálkodással. 470 munkaegységet szereztem ebben az évben. 23 mázsa 50 kiló búzát, 11 mázsa 98 kiló árpát, 470 kiló kukoricát, 282 kiló burgonyát, 16 kiló 92 deka cukrot, 41.83 kiló olajat, 20 kiló szappant, 12 kiló babot kaptam ezért.

A háztáji területen 18 mázsa kukoricám termett. Az eltelt négy év alatt hozzánőttem a termelőszövetkezethez. Nincs és nem is volt szándékom megválni tőle, mert évről-évre könnyebb a munka, nem kell látástól vakulásig dolgozni, mégis megvan minden, amire szükség van. Minden évben jövedelmezőbb a termelőszövetkezeti gazdálkodás.

Elmondta:
R. Szabó Imre,
a bólyi Kossuth tsz tagja.

Az igéret szép szó...

November 1-től február 25-ig felelősségteljes munkát kell a gépállomások dolgozóinak elvégezniök. Kijavítják a munka- és erőgépeket, hogy azoknak a tavaszi munka megkezdésétől egészen az őszi szántás befejezéséig ne legyen hibájuk, zökkenőmentesen folyhasson a munka. A gépjavítás alapos elvégzése komoly feladat elé állítja a gépállomások igazgatóit, politikai helyetteseit. Gondoskodniok kell arról, hogy legyen megfelelő mennyiségű pótalkatrész, fűthető szerelőhelyiség, hogy ne ázzanak, és fázzanak a dolgozók.

A szentlőrinci gépállomáson a vezetőség igyekszik a gépjavítás sikeres elvégzésének feltételeit biztosítani. A javítást brigádok végzik. — Szerveztek cséplőgép, erőgép, vetőgép és talajművelőgép javítóbrigádokat. A munkát technikus irányítja. A javítás befejezésének határidejét a gépállomás dolgozói február 10-re tűzték ki. A pótalkatrészeket is biztosítja a vezetőség, a hiányzó elevátor csúszó lemezek is minden bizonnyal rövidesen megérkeznek.

A szerelőműhellyel már több a probléma. Fedett ugyan a helyiség, fűthető is, de az ajtókon széles rések tátonganak és a hideg szabadon dől befelé. A gépállomás vezetősége e hiba kijavítására is megtette a szükséges intézkedéseket. A munkák elvégzését a görcsönyi kisipari termelőszövetkezetre bízták. A megbeszéléskor a görcsönyiek meg is ígérték, hogy három-négy nap múlva kezdik a munkát. A megbeszélés óta már elmúlott többször két-három nap, de a munka nem indult meg. A gépállomás vezetői, dolgozói csak arra kíváncsiak, hogy meddig tart még a két-három nap?

A Pécsújhegyi Szénelőkészitő dolgozói jobb minőségű gázszenet adnak iparunknak

Hajnal odik. Lassan-lassan kigyúl a keleti ég csodálatos, tüzes fényessége és egyre élesebben karcolódnak bele a halványkék égbe a meddőhányók komor, fekete kúpjai.

Füstölnek a kúpok, Sovány, kajtorgó füsttel.

Olyanok, mintha kivénhedt, elfáradt vulkánok lennének. Nem alszik ki a lappangó tűz, mert a hegy gerincén végigkúszó palahidon egymás-ra jönnek a teli csillék és új meddővel szórják be a hegy oldalát.

A meddőhegyektől kicsit odább, a palahid lejtője tövén emelkedik a Pécsújhegyi Szénelőkészítő hatalmas, háromemeletes épülete.

Ide érkeznek vissza a megüresedett csillék, hogy a szénből kimosott palával újra a hegyre kapaszkodjanak.

Reggel van. Kemény az idő. A mosómű azonban zavartalanul dolgozik.

Villamosmozdony zúgását hozza felénk a szél. Most érkezik az új szállítmány. Lárma, kiabálás hallik a rakodóból.

— Feri bácsi! Hé, Feri bácsi!... — hadonászik egy magas idősebb ember.

— Megyek mán — válaszol az öreg rakodó. Rálehel egypárszor meggémberedett ujjaira, aztán megindul az ömlesztő felé.

Mire odaér, a mozdony is behúz és megkezdik a szén leeresztését. A leeresztő vasrácsára nagy kődarabok is hullanak. Ezeket Feri bácsiék félrelódítják.

A szén pedig eltűnik a szem elől, hogy azután az elevátorok serlegeiben megkezdje útját a mosóban.

A mosó roppant építmény. Földtől a menynyezetig gépek rázzák a levegőt. Mindenütt finom szemcsékben száll a szénpor.

Miközben a vaslépcsőkön kapaszkodunk, — furcsa hasonlat jut eszünkbe.

Hiszen ez a mosómű olyan, mint egy kenyérgyár. Ott a liszt az alapanyag — itt a szén. Az egyik az ember táplálója, a másik az iparé. A pékek kenyeret és süteményeket készítenek a lisztből, a mosóüzem dolgozói pedig magasabb kalóriájú szénfajtákat a nyerszénből.

— A szenet abban a pillanatban, ahogy kikerül a bányából, nem lehet jól, gazdaságosan felhasználni — magyarázza Somogyi András, az ülepítőgép mellett. — Van abban kő, pala, fatörmelék és egy csomó olyan anyag, amely a szén kalóriatartalmát csökkenti. Üzemünkben ezektől a szennyezőanyagoktól tisztítjuk meg a szenet. Ez a durvamosó — mutat az előttünk zúgó, kavargó fekete folyamra. — Itt választjuk le a széntől a palát. Odább pedig a középterméket.

Somogyi András egyszerre itthagy bennünket és egy fát ragadva, sietve belepiszkál a sötét áradatba, amely hirtelen feldagadt.

— **Hé, András!** Csak nincs valami baj?! — vágja fel a fejét Csányi János felvigyázó. De Somogyi fel se néz, csak egyre lázasabban, egyre türelmetlenebbül szúrkálja, böködi a vizet. Keresi a fennakadt palát.

— Leállunk emberek! Leállunk — kiabál Csányi a kicsapni készülő piszkos folyam láttán és indul, hogy leállítsa a gépet.

Hármat se lép, amikor Somogyi lehuppan a mosó oldaláról és utánaszól:

— Megvan már! Ne menj sehová!

A szennyes patak csakugyan csendesebben folyik tovább és Csányi János immár együtt örül Somogyi Andrással, hogy nem kellett leállni.

— Ilyen emberek vannak minálunk — mondja Herrfurth Emő, az üzem főmérnöke és hozzáteszi: — Az ilyen embereknek köszönhető, hogy a gépállást egyharmadára csökkentettük az utóbbi hónapban.

Továbbmegyünk. Az úgynevezett Rep-csattorna munkáját figyeljük. Fontos munkahely ez. Itt készül a koksz és gázgyártásunk számára nélkülözhetetlen gázszén.

Fischer János jár a gépek mellett. Minden figyelmét a gép működésére összpontosítja. — Ügyel, hogy minél kevesebb pala és víz legyen a gázszénben. Az ő jó munkájának is része van abban, hogy az üzem, ebben a hónapban, eddig 22 százalékkal túlteljesítette gázszéntermelési tervét, hogy több és magasabb kalóriaértékű gázszenet kap iparunk.

A mosómű rakodójába érkezünk. Folyik, ömlik a szén. Nőnek, egyre magasodnak a kockaszén, diószén, borsószénkupacok. A nyerszén innen indul el és új alakban ide kerül vissza. Igaz, nemcsak új alakban, hanem magasabb kalóriatartalommal is.

A Szénelőkészítőmű dolgozói az utóbbi hónapokban minden szénfajtánál átlagosan négy százalékos kalóriajavítást értek el. Sőt. A háziasszonyok által használt háztartási parázsszén kalóriája tizenkét százalékkal emelkedett.

A tervteljesítés és a minőség javítása terén elért nagyszerű eredményeik bizonyítják, hogy az üzem dolgozói mindent megtesznek kormányunk programmjának megvalósításáért.

A vállalat igazgatóságának pedig ezekhez az eredményekhez méltóan kellene gondoskodnia a dolgozók ellátásáról, a megfelelő munkakörülményekről. Nem megengedhető például, hogy a munkások, a szabad ég alatt meleg ruha nélkül dolgozzanak. Attól, hogy a ruhaigénylés megtörtént, — még nem lesz melegük a dolgozóknak. Annak sem szabad előfordulnia, hogy a melegvízszolgáltatást éppen akkor állítsa le a Villanytelep, amikor a dolgozók műszak után fürödni készülnek. Az sem egészen érthető, miért nincs a merő porban dolgozó munkásoknak védőszemüvegük.

Röviden szólva az eddiginél nagyobb megbecsülést érdemelnek a mosómű dolgozói, akik ezekben a napokban már évi tervük teljesítéséért harcolnak lelkes versenyben.

H. Gy.

MI ÚJSÁG PÉCSETT?

KOMMUNISTA PÉLDAMUTATÁS — 252 CSILLE SZÉN TERVEN FELÜL

Nagy János fejtési vájár egy héttel ezelőtt Komlón 106 csillével szárnyalta túl esedékes havi tervét, 15 csillés napi átlagteljesítményével. Azóta Nagy János napról-napra többet termel, mint amennyi a tervelőirányzata. — 220—260 százalékra teljesítette tervét és november 28-ig 252 csillével termelt többet, napi átlaga 18 csille. Ezzel az eredményével magasan túlszárnyalta versenytársát, Székely János fejtési vájárt, aki „csak" 73 csillével termelt többet esedékes havi tervénél. Nagy János elvtárs II. üzemi versenytársát: Pfeiffer Alajos fejtési vájárt is túlszárnyalta 81 csillével és ezzel első helyet biztosított magának a Komlói Szénbányászati Trösztnél.

MŰSOROS CSALÁDI EST

A 19. számú Gépipari Technikum Szülői Munkaközössége és DISZ-szervezete december 5-én, szombaton este 7 órakor a Magyar-Szovjet Társaság székházában, a Janus Pannonius utca 11 szám alatt műsoros családi estet rendez. A megnyitót Lakatos Györgyné, a Szülői Munkaközösség elnöke tartja, majd Deák Erzsébet Majakovszkij: Csudajó című művéből részleteket ad elő. Az iskola tánccsoportja a széki leánytáncot és a birjáni üveges táncot mutatja be. Belmel Károly Suppe: Könnyűlovassági nyitány és Albert Vassen: Repülő levelek című zeneszerzeményét adja elő harmonikán, míg az iskola színjátszócsoportja Kisfaludy Károly: Három egyszerre című egyfelvonásos vígjátékát mutatja be. A műsor után megérkezik Télapó, majd sor kerül a táncra.

A POSTA FELKÉSZÜL A FENYŐFA-ÜNNEPI CSOMAGFORGALOMRA

A pécsi posta felkészül a fenyőfaünnep alkalmával várható nagy csomagforgalom zavartalan lebonyolítására. Ezzel kapcsolatban a pécsi posta igazgatósága kéri a postát igénybevevő közönséget, hogy a feladásra szánt csomagját gondosan burkolja és a címiratot tartósan erősítse csomagjára. A csomagban a címiratmásolatot feltétlenül helyezze el. A csomag tartalmát a szállítólevélen és a csomag burkolatán részletesen tüntesse fel, például: 1 liba, 3 kiló alma, stb. A szállítás zavartalanságának biztosítása, torlódások elkerülése érdekében nem romló tartalmú csomagjait mindenki lehetőleg december 15-ig, romló tartalmú csomagjait pedig december 22-ig adja postára. A fentiek betartásával mindenki a küldeményének gyorsabb, pontosabb továbbítását, kézbesítését segíti elő.

ANKETOT RENDEZ A DÉLDUNANTÚLI ÁRAMSZOLGÁLTATÓ VÁLLALAT

A Déldunántúli Áramszolgáltató Vállalat december 5-én délelőtt 9 órakor a vállalat kultúrtermében ankétot rendez. Az ankét tárgya: „Műanyagborítási kábelhálózatok tervezése, szerelése és üzemvitele." Az ankét előadói Verkits György főosztályvezető, Eichmüller József osztályvezető és Kádár Aba mérnök, a Budapest Fővárosi Elektromos Művek dolgozói.

VIDÁM ÚTTÖRŐ-VASÁRNAP PÉCSETT

A Társadalom és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat december 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a dr. Doktor Sándor Kultúrotthonban vidám úttörő-vasárnapot rendez. Ennek keretében dr. Gebhardt Antal a pécsi Természettudományi Múzeum igazgatója „Kis természettudós" címmel tart előadást. Utána Télapó-ünnepség következik zenés, vidám műsorral. Fellépnek a Pécsi Nemzeti Színház művészei, akik az úttörő pajtásokat szórakoztatják. Műsor után ajándékokat osztanak ki az úttörők között.

HIREK

PÉNTEK, DECEMBER 4

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Borbála. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás péntek estig: többhelyen még köd, ködszitálással vagy esővel. Mérsékelt légáramlás. A hőmérséklet emelkedik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: pénteken reggel északkeleten plusz 1, mínusz 2, máshol 2—4 délben északkeleten plusz kettő, plusz öt, máshol nyolc-tizenegy, a déli határ mentén tíz-tizenhárom fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet pénteken négy fok felett, azonban Borsod, Abaúj, Zemplén, Szabolcs, Szatmár megyékben 0—+3 fok között.

— **Helyreigazítás.** A december 3-i számban „Tolómérce segítségével — hengerfejfúrás" című cikkben elírás történt. Nem hengerfejfúrást, hanem hengerfúrást végeznek a gépállomáson.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délsz'ávi műsor.

Baranya versekben. Válogatja és bevezeti: Galsai Pongrác.

Hírek.

A bőrgyár dolgozóinak harca az évi terv teljesítéséért.

Mikrofonnal a harkányi moziban.

Uj nyelvsziget Baranyában. Szatíra.

A Pécsi Rádió hanglemezműsora. (Népi zeneszámok).

20.00: Műsorzárás.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZÍNHÁZ

Leányvásár. Szelvénybérlet „B". Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Hajókkal a bástyák ellen. Flotta hőse II. rész (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Park: A város alatt. Uj színes magyar film. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: A város alatt. Uj színes magyar film. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor.

Szépen fejlődik megyénk kézilabda sportja

A labda játékok eredete több ezer évre nyúlik vissza, azonban a mai értelemben vett kézilabdát csak a század elején kezdik el játszani. 1910-ben Csehországban játszák a „hazénát", ahol a labdát kézzel adogatják, de a játék még népszerűségben messze elmarad a labdarúgás mögött. 1915-ben Németországban összeállították a torball szabályait, azonban a szabály adta lehetőségek miatt inkább csak nők játszották. 1919-ben módosították a szabályt és ettől kezdve a férfiak számára is küzdő jellegű lett a sport. A kézilabda-sport 1920-ban indult el hódító útjára. 1923-ban Németországban játszottak először kézilabda bajnokságot. Az első válogatott mérkőzés Németország és Ausztria között 1925-ben került sorra. A kézilabda terjesztői legfőképpen munkássport egyesületek voltak. 1928-ban az amsterdami olimpián bemutatót tartottak a kézilabdából. 1931-ben megalakult a Nemzetközi Kézilabda szövetség 12 ország részvételével. Hazánkban az első kézilabdamérkőzést, ahol magyar csapatok álltak szemben egymással 1927-ben játszották. Az első bajnokság kiírása 1928-ban történt. Ezután rohamos fejlődésnek indult. A berlini olimpián kézilabda férfi csapatunk a negyedik helyen végzett.

A felszabadulás mint mindenben, úgy a kézilabdában is meghozta a korlátlan fejlődés lehetőségét. A felszabadulás után évről-évre újabb és újabb csapatok alakultak és már nemcsak Budapesten, hanem vidéken is és ma már az egész országban a csapatok százai vesznek részt a különböző bajnoki küzdelmekben. Megyénkben hosszú ideig nem volt kézilabda-sport és csak 1950-ben indult meg a kézilabda élet. A Honvéd megalakította kézilabda csapatát, mivel a megyében még nem volt más kézilabda csapat, benevezett a nagypálya Dunántúli bajnokságba és ott az élőkből helyen végzett. A nagypálya kézilabda sport azonban nem tudott elterjedni. A nagypálya mellett a Honvédnál foglalkoztak a kispálya kézilabdával is és ez a sport a megyében is elkezdte hódítását. Női vonalon megalakult a Honvéd női csapata is. A kézilabda bemutatókon keresztül azután mind többen és többen szerették meg ezt a sportot és 1951-ben megalakult a kézilabda társadalmi szövetség. Ettől kezdve egymás után jelentkeztek a csapatok a bajnoki küzdelmekre. Az első évben megindult terem kézilabda férfi bajnokságban a Honvéd mellett már a Haladás, a Bástya, a Vörös Lobogó, Pécsbányatelep indított férfi, a Pécsújhegy, Szigetvár, Honvéd, Haladás pedig női csapatot. A tavaszi bajnokságban azután egymás után alakultak az új csapatok. Az első bajnokságban a Honvéd csapata tapasztalatával és játéktudásával kimagaslott a mezőnyből és az országos középdöntőkön is szépen szerepelt. A csapatok azonban nagy harcot vívtak egymással a helyezésekért és a bajnokság végére már komoly fejlődésről tettek tanuságot. A Honvédból Kesjárt Budapestre vitték, ahol a válogatottnak lett a tagja és most már az erőviszonyok is kiegyenlítettebbek lettek a csapatok között. Az elmult év bajnokságai alatt már nem nyerte olyan könnyen a mérkőzéseit a Honvéd, mert a többi csapat erősen felzárkózott. Ma már nem mehetnek a csapatok biztosra, mert a férfi csapatok közül a Honvéd mellett, a Ped. Haladás, Komló, Tud. Haladás, Dózsa, Pécsbányatelep is komoly játékerőt képvisel és legtöbbször csak egy-két gól a csapatok közötti különbség. A női mezőnyben is teljesen kiegyensúlyozott a helyzet és itt főleg a vidéki csapatok az erősek. A női csapatok közül a Szászvár, Szigetvár, a Komló, Pécsújhegy, Petőfi, Ped. Haladás és Tud. Haladás csapatai között mind jobban és jobban kiegyenlítődnek az erőviszonyok. A Társadalmi Szövetség jó munkát végez a szervezésnél és ennek tudható be, hogy míg két három évvel ezelőtt alig ismerték a megyében ezt a sportot, addig ma már Szászváron, Szigetváron, Mohácson, Komlón, Sellyén is működnek csapatok és résztvesznek a megye bajnokság küzdelmeiben. A legerősebb a vidéki helyek közül Szigetváron a kézilabda sport fejlődése, ahol két női csapat működik és most alakult meg a Szigetvári Fáklya férfi csapata is, amely komoly játékerőt képvisel és szép eredmény várható tőle. A kézilabda-sport előnye, hogy egész évben lehet üzni és amikor a szabadban már nem játszhatnak a csapatok. Télen amikor a labdajátékok nagyrészt szünetelnek, akkor a kézilabda-sport a teremben tovább folytatódhat. Nagy hiányosság azonban megyénkben, hogy csak egy terem van a Lokomotiv sportcsarnok, amely kicsi, csak kevés ideig áll a kézilabda rendelkezésére és csapataink nagy része kellő terem hiányában nem tud megfelelően edzeni. Ennek ellenére — azonban évről-évre fejlődik a kézilabda és mind több és több egyesület jelenti be kézilabda csapatának indulását. Az idei terembajnokságban a Szigetvári a Pécsi Fáklya, a Pécsi Lokomotiv is indított férfi csapatot. A női csapatok létszáma pedig a Lokomotiv csapatával növekedett. A sport fejlődése mellett azonban nem tart lépést a játékvezetők fejlődése. A társadalmi szövetség fordítson nagyobb gondot a játékvezetők tovább képzésére, hogy minél több jó játékvezető legyen a megye területén. Jóllehet, állandóan folyik játékvezetői tanfolyam és mind újabb és újabb játékvezetőket képeznek ki, de jelenleg még játékvezetőink nagy részének fejlődése nem tart lépést a sport fejlődésével. A társadalmi szövetségek közül talán a kézilabda a legfiatalabb és hogy jó munkát végez, azt bizonyítja az is, hogy ma már felfejlődött a többi labdajátékokhoz és megyénk területén mind nagyobb és nagyobb tért hódít ez a sport és állandóan újabb és újabb csapatok alakulnak. A labdarúgás mellett a labdajátékok közül a kézilabda a legnépszerűbb vidéken és a megyebajnokság küzdelmeiben is itt vesz részt a legtöbb vidéki csapat. Ha a jövő évben a szabadtéri bajnokság megindulásakor több helyen rendez a szövetség kézilabda bemutatókat, akkor remény van rá, hogy még nagyobb lesz ennek a sportnak a népszerűsége vidéken és egykét év alatt a vidéki kézilabda-sport nagy minőségi javuláson mehet át.

Nagy magyar siker a bécsi vívóversenyen

Több napja folyik Bécsben Bécs város vívóbajnoksága. A versenyen az osztrák versenyzők mellett a legjobb külföldi versenyzők is elindultak. Résztvettek a versenyen Magyarország, Olaszország, Svájc, Dánia, Franciaország és Jugoszlávia versenyzői is. A magyar vívók minden fegyvernemben jól szerepeltek és szép eredményeket értek el. Hétfőn került sor a verseny utolsó számára, a kardvívásra, ahol a magyarok nagyszerűen megálltak a helyüket és megszerezték az elsők a világon s az idei versenyek során lényegesen nyerték meg a pontversenyt.

A kardvívőbajnokság végeredménye: Bécs város 1953. évi kardvívőbajnoka Gerevics Aladár (Magyarország) 7 győzelem, 2 kapott találat, 2. Kárpáti Rudolf (Magyarország) 5 győzelem, 9 kapott találat, 3 Loisel (Ausztria) 5 győzelem, 15 kapott találat, 4. Papp Bertalan (Magyarország) 4 győzelem, 5. Comini (Olaszország) 3 győzelem, 6. Roulot (Franciaország) két győzelem 6 kapott találat. Magyarország ezzel a nagyszerű győzelmével megnyerte a nemzetek nagydíját. A pontverseny végeredménye: 1. Magyarország 55 pont, 2. Ausztria 30 pont, 3. Olaszország 17 pont. A magyar vívók ezzel az újabb győzelemmel bebizonyították, hogy kardvívásban elsők a világon s az idei versenyek során már a harmadik pontversenyt nyerte meg a csapat.

* **A Tenisz Társadalmi Szövetség** vasárnap délelőtt levezető mecseki túrát rendez, melyre valamennyi szakosztályának tagjait elvárja. — Gyülekezés: Széchenyi téren a Vörös Meteornál. Turavezető: Bajtai István.

* **Az Országos Testnevelési Sportbizottság** november 5-én és 6-án Pécsett rendezi meg az országos hadipisztolybajnokságot. A bajnokságon résztvesznek a Budapesti Honvéd, a Debreceni Honvéd, a légierők és a Zalka Máté lövészkörök versenyzői. Résztvesz Takács Károly olimpiai bajnokunk is.

TERMÉSZETJÁRÁS. A megyei természetjárók Társadalmi Sportszövetség megbízásából a Pécsi Lokomotiv SK természetjáró szakosztálya 6-án egésznapos turát vezet. Útirány: Tettye, Misina, Remete-rét, Szuadó, Jakab-hegy, Babásszerkövek, Istenkúti th., Találkozás 7 órakor a Tettyén, vezető: Pozsgai Károly.

AMI NEM TETSZIK A DOLGOZÓKNAK

„Várjon, amig meggyógyul a kezelőorvosa"

Sok panasz érkezett az utóbbi időkben dolgozóinktól, hogy nem részesülnek megfelelő orvosi kezelésben. Ha kezelőorvosuk megbetegedik, az illetékes szervek nem tesznek intézkedést a beteg orvos helyettesítésére. — Magyarszéken dr. Antóni Alfonz rendelőorvos hat hete beteg, de még mindig nincs helyettese.

Nemzi János elvtárs, Kossuth aknai vájár, **hiába járt magas lázzal napokig a rendelőbe, nem volt, aki megvizsgálja. Ha másik orvosnál jelentkezett, elküldték azzal, hogy „nem ide tartozik."**

Hasonló eset történt Komlón is. A 117-es legénységszállás lakója Mucsik Árpád csillés négy hét óta fekszik betegen. A mult héten kezelésre kellett mennie. Társai segítségével el is ment autobuszon a rendelőbe. Hosszu ideig várakozott, de végül kiderült, hogy rendelőorvosa (dr. Ormos) beteg és helyettese nem hajlandó megvizsgálni. Tanácsot adott neki: várja meg, míg meggyógyul a kezelőorvosa.

Az ilyen esetek tűrhetetlenek! Az illetékes szervek gondoskodjanak sürgősen a hibák megszüntetéséről.

Elmondta: MOZSGAI ÁGOSTON,
a Kossuth-aknai II-es üzem ÜB-elnöke.

Csak néhány villanykörtén múlik

Mint Béke-aknai bányász Szabolcs faluból járok munkára. Már régóta sérelmezzük, hogy a faluból a bányáig vezető út és a villanyhálózat elhanyagolt állapotban van. Vagy a villanyégők hiányoznak a villanyoszlopokról, vagy egyáltalán nincs se oszlop, se lámpa. Lassan rászorulunk, hogy gyertyával menjünk műszakra. Már többször fordultunk kérelemmel az üzemhez, de azt a választ kaptuk, hogy a jelzett hely városi terület. A város meg bebizonyította nekünk, hogy az üzemi kocsimesteri lakástól az üzemig — üzemi területen járunk.

Szeretnénk, ha kijavítanák a hibát és a kocsimester lakásától a falu felé az erdőszélen felállítanának egy villanyoszlopot is, természetesen lámpával felszerelve. Erre azért van szükség, hogy a hosszú téli estéken nyugodtabb és biztosabb legyen a bányászok járása.

Pintér József (3)
vájár,
Pécs-Szabolcs, Vörös Hadsereg u. 44.

KIRE TARTOZIK?

A Déldunántúli Áramszolgáltató Vállalatnál dolgozom. 1951 óta tüdőbeteg vagyok. Öt hónapos kisfiam van. Egyszobakonyhás lakásban lakom családommal. Betegségem miatt külön szobára volna szükségem, de sajnos eddig nem tehettem erre szert.

Nemrég komoly alkalom kínálkozott. A Rigóder-tetőn egy szép családi házat vásároltam, kétszoba, fürdőszobás, elő szobás lakással. Kormányunk lehetőséget adott arra, hogy a ház árát 30 év alatt, egyenlő részletekben törleszthessem. Nagyon örültem feleségem mel, mert napi munkám után friss levegőn lehetek, kipihenhetem magam és kisfiamat is megóvhatom a betegségtől.

Nem sokáig örülhettem. Amikor a lakásba akartunk költözni, kiderült, hogy az Ingatlanközvetítő Vállalat 1950-ben eladta a házban lévő lakást. Nagyon csodálkoztam ezen az intézkedésen és elmentem a Mezőgazdasági és Szövetkezeti Bank igazgatójához felvilágosításért. Ő azt mondta, hogy az INKÖZ jogtalanul adta el a lakást. Györkő Antal elvtárs, a városi tanács elnökének is ugyanez volt a véleménye. Ezután Kiss elvtárshoz, az INKÖZ vezetőjéhez mentem. Kiss elvtárs nagyon furcsán viselkedett. Kijelentette: „Kérem, mi jogosan adtuk el a lakást!" De hogy miért, erre nem adott magyarázatot. Később azt javasolta: Ha maga be akar költözködni a házába, beszélje meg a lakás tulajdonosával. Nekem semmi közöm hozzá."

Nem tudtam, hova forduljak? Ha az INKÖZ vezetőjének semmi köze hozzá, akkor miért adta el? Felmentem a városi tanács kommunális osztályára, ahol Krivicz Gyula elvtárs szabadkozott. „Mi ebbe az ügybe nem szólhatunk bele, mert a megyei tanácshoz tartozik."

Elmentem a megyei tanács kommunális osztályára, hiszen szerettem volna mindenáron beköltözni most már a saját házamban lévő egyetlen lakásba. Innen is elutasítottak. Lőrincz elvtárs azt mondta, hogy írjak a könnyűipari minisztérium lakásgazdálkodási osztályára, mert a megyei tanács nem intézkedhet ebben az ügyben.

De én azt gondoltam, hogy el lehet ezt Pécsett is intézni, hiszen az, hogy házat vásároltam magamnak és be akarok költözni a házamba, nem országos ügy. Ismét felmentem a kommunális osztályra, de most már Bódis elvtárssal beszéltem: Ő „megvigasztalt", mondván: „Nem maga az egyedüli háztulajdonos, aki nem költözhet be a házába. Az INKÖZ jogosan adta el a lakást, próbáljon megegyezni a lakóval. Ha szerencséje van sikerül, de az is előfordulhat, hogy nem lesz..."

Kénytelen voltam a házban lakó Mucsi Dezsőhöz fordulni. Mucsi Dezső fennhéjázva ezt mondta: „Nekem is volt egy házam, de azt államosították. Magának biztosan van „protekciója". Intézze el, hogy visszakapjam a házamat, akkor maga megkaphatja a magáét...

Most csak azt szeretném megtudni az illetékesektől, kire tartozik az én ügyem, és ki fogja nekem azt elintézni? Én nem azért vettem a házat, hogy háztulajdonos legyek, hanem azért, mert egészségügyi szempontból égető szüksége van rá a családomnak. Nekem az a véleményem, hogy az INKÖZ követett el hibát a lakás eladásával. De ha elkövették az ottani vezetők, miért nem akarják helyrehozni? Én fizessek Mucsi Dezsőnek kártérítést? Vagy hagyjam az egészet, fizessem a házra a részleteket és éljek továbbra is a régi, szűk lakásomban betegen? Erre várok választ az illetékesektől.

Garamvölgyi Ferenc
lakatos.

— **Találtak egy női zippzáras pénztárcát,** egy sárga bőrkesztyűt, női kézmelegítőt (muff). Igazolt tulajdonosai átvehetik a pécsi kapitányság házipénztárában.

ÜVEGEZÉST lakásán vállal Friesz üvegesmester. Márton-u. 18. (Kossuth L.-u. végénél).

180 KG-OS SERTÉS, hasonló súlyú cornwall hasas göbe, 4 hónapos süldő eladó. Marx-u. 126. 838

PRIMA kézihajszárító eladó. Schneider fodrász. Városház-u. 2. 852

3+1 RÁDIÓ 700 forintért eladó. Sztálin-út 62. szám. 850

Szürke és kék csikos
KAMGARN ÖLTÖNY
Ára 1.180.- Ft
Kapható:
ÁRUHÁZAKBAN, SZAKÜZLETEKBEN

GYERMEKSZERETŐ nő gyermekek gondozását vállalja. Beloiannisz-u. 16. 854

MODERN, sötét teleháló szobabútor eladó. Rókus-u. 1. 853

JÁTÉK-BABAKOCSI, gyermek-játékok, mozigép, fényképezőgép, antóklips, eladó. Vasváry Pál-b. 2. 854

TÖBB ÉVES gyakorlattal rendelkező kereskedelmi végzettségű könyvelőt azonnalra keres pécsi kereskedelmi vállalat. Részletes ajánlatokat kérjük „Pontos és szorgalmas" jeligére a kiadóhivatalba küldeni.

GYÜMÖLCSSZESZIPARI Vállalat átvesz minden mennyiségű borsenrőt, gyümölcsecetért cserepálinkáért.. Szőlőtörkölyt előzetes bejelentés alapján. Átvétel minden szerdán és szombaton. Malom-u. 25. Telefon: 34-04.

PÉNZTÁROS-egyszámlavezetőt megfelelő gyakorlattal, azonnali belépésre keres Bólyi Állami Gazdaság. Ajánlatokat önéletrajzzal eddigi működés megjelölésével ugyanide kérünk.

HELYI munkára segédmunkásokat és kőműves szakmunkásokat felvesz a 3. sz. Mélyépítő Vállalat, Szabadság-u. 40.

KŐMŰVESEKET, szobafestő-mázolókat, bádogos és új vízvezeték szerelőt és üvegest felveszünk. Jelentkezés: Pécsi Általános Építő Ksz. Pécs, Sallai-u. 11.

ELVESZTETTEM pénztárcámat iratokkal, megtalálója jutalom ellenében adja a bennelévő címre.

PRIVÁT vágást vállalok garanciával Schweitzer Béla Zöldfa-u. 5.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja
Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 13-32, 13-33, 13-36.
Előfizetési díj: havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály utca 10 sz.
Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MELLES REZSŐ

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 285. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — SZOMBAT, 1953. DECEMBER 5

A MAI SZÁMBAN:

Az ENSZ közgyűlésének 8. ülésszakán a december 2-i délelőtti teljes ülés (2. o.) — Erősödik a barátság a Szovjetunió és a világ népei között (2. o.) — A Pécsi Bőrgyár dolgozói még ebben a hónapban több, mint félmillió forint értékű készárut termelnek terven felül. (3. o.) — Felelőtlen felelősség, önállótlanság a dolgozók jogos kérése útjában. (4. o.) — Mire készül a színház? (4. o.)

A kormányprogramm megvalósulásának újabb állomása

Pártunk Központi Vezetősége október 31-én megtartott ülésén a dolgozók anyagi és kulturális színvonalának emelése érdekében nagyjelentőségű határozatot hozott. A határozat többek között kimondja: „Gondoskodni kell arról, hogy a minisztertanács sürgősen tárgyalja meg és fogadja el a Munka Törvénykönyvének olyan módosítását, amely kiszélesíti a munkásosztály és az alkalmazottak jogait."

Ennek a határozatnak a szellemében járt el a minisztertanács akkor, amikor a Népköztársaság Elnöki Tanácsa elé terjesztette a Munka Törvénykönyvének módosításáról szóló tervezetet, amely azóta már törvényerejű rendelet lett. A Munka Törvénykönyvének módosítása újabb jelentős lépés pártunk politikájának gyakorlati megvalósításában, kormányunk programmjának érvényesülésében.

Felvetődik a kérdés, vajjon miért vált szükségessé 1953 őszén az 1951-ben elkészített Munka Törvénykönyvének módosítása? Azért, mert a szocializmus építésében, a termelés területén, valamint a dolgozók öntudatának fejlődésében olyan eredményeket értünk el, amelyek lehetővé teszik a dolgozók jogainak kiszélesítését. A Munka Törvénykönyvének új rendelkezéseit azonban nemcsak az jellemzi, hogy lerögzíti a dolgozók kiszélesített jogait, hanem az is, hogy biztosítékot nyujt arra, hogy a dolgozók ezekkel a jogokkal valóban éljenek is.

A Munka Törvénykönyvének módosítása újabb bizonyítéka annak, hogy szocializmust építő hazánkban a legfőbb érték a dolgozó ember. A törvényerejű rendelet minden egyes sora a dolgozókról való fokozottabb gondoskodást tükrözi vissza. Gondoskodik az ipari dolgozók, a leendő anyák, a fiatalkorúak, a közalkalmazottak pihenési jogának biztosításáról, lehetővé teszi azt, hogy a dolgozók szabadidejüket jól használják fel, hogy művelődjenek, szórakozzanak és családjuk körében több időt tölthessenek el.

Az Elnöki Tanács törvényerejű rendelete a dolgozó nők védelméről hozott eddigi intézkedések megerősítése mellett, tovább szilárdítja a nők helyzetét és a jogok kiterjesztésével is kifejezésre juttatja azt a megbecsülést, amelyben szocializmust építő társadalmunk a dolgozó nőt részesíti. A rendelet megtiltja, hogy a dolgozó nőt terhessége ideje alatt egészségére ártalmas munkakörben dolgoztassák és munkaviszonyát felmondhassák. A Munka Törvénykönyvének módosítása előtt az volt a helyzet, hogy a dolgozó nőt a terhesség hatodik hónapjától a szoptatás hatodik hónapjáig nem volt szabad sem nehéz, vagy éjszakai munkára, sem túlmunkára beosztani. Ezzel szemben a Munka Törvénykönyvének módosítása azokat a jogokat, amelyeket a nők a terhesség hatodik hónapjától élvezték eddig, most már a terhesség negyedik hónapjától kezdve biztosítja. A dolgozó nők jogai kiterjesztésének fényes bizonyítéka az is, hogy a törvényerejű rendelet kimondja: az egyedülálló dolgozó nőnek, ha egy évesnél idősebb de kétévesnél fiatalabb beteg gyermekét ápolja, az eddigi évi 30 nap helyett 60 napig jár táppénz.

A módosított Munka Törvénykönyve a fiatalkorúak számára kedvezőbb munkafeltételeket biztosít, a tanulást lehetőséget még szélesebb alapokra helyezi és módot ad arra, hogy ifjaink jólképzett, egészséges, öntudatos szocialista emberekké fejlődjenek.

Sok sérelmet szüntet meg az Elnöki Tanács törvényerejű rendelete azzal, hogy megszigorítja a túlmunka elrendelésének lehetőségét és ezzel biztosítja a dolgozóknak a pihenéshez való jogát. A legtöbb üzemben és vállalatnál eddig az volt a helyzet, hogy a túlórát nem pénzben fizették ki, hanem a dolgozók „csúsztattak", a túlórát „lesétálták". A gyakorlatban ez azt jelentette, hogy a „csúsztatás" ideje alatt munkájuk feltornyosult. A Munka Törvénykönyve most biztosítja azt, hogy a túlmunkát — a minisztertanács által engedélyezett egyes kivételes esetektől eltekintve — csak pénzben lehessen megváltani.

Az Elnöki Tanács törvényerejű rendelete elejét veszi azoknak a jogtalanságoknak, amelyek a dolgozókkal a felmondás és áthelyezés esetén előfordultak. Számos példa van arra, hogy sok esetben ridegen elutasították a dolgozók felmondását olyan esetben, amikor családi helyzete, vagy egészségi állapota miatt mondott fel. Ha pedig a felmondás el nem fogadása esetén mégis elhagyta munkahelyét, önkényes kilépőnek minősítették. A Munka Törvénykönyve most kizárja a dolgozókkal való önkényes bánásmód lehetőségét, mert kimondja, hogy a dolgozónak felmondási joga van többek között akkor is, ha például házastársát más helységbe helyezik át. Áthelyezés esetén a rendelet biztosítja a dolgozónak azt a jogát, hogy felmondhasson, vagy eredeti munkahelyére való visszahelyezését kérje, ha az áthelyezés után hat hónap elteltével nem kap lakást.

A munkafegyelem megszilárdítása területén is új vonás tükröződik vissza a Munka Törvénykönyvében. Adminisztratív intézkedések, pénzbírságok és rendbírságok helyett olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek a munkafegyelemre, a munkához való új viszonyra nevelik a dolgozókat. Előírja, hogy fegyelmi büntetésként alacsonyabb munkakörbe áthelyezni dolgozókat csak akkor lehet, ha szakképzettségüket az áthelyezés után is hasznosítani tudják. Meghatározza az alacsonyabb munkakörbe történő áthelyezés leghosszabb időtartamát, ugyanakkor lehetőséget ad arra, hogy ha a dolgozó ezidő alatt munkáját jól végzi, hamarabb visszakerüljön eredeti helyére.

A módosított Munka Törvénykönyve hatalmas feladatokat ró a szakszervezetekre. Az a feladatuk, hogy biztosítsák a Munka Törvénykönyve rendelkezéseinek végrehajtását és megteremtsék azokat a feltételeket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy e rendelkezések dolgozó népünk életében maradéktalanul érvényesüljenek. A szakszervezeteknek szem előtt kell tartaniok Lenin elvtárs tanítását és úgy kell dolgozniok, hogy az általuk képviselt dolgozók csoportjának a legtöbb előnyt biztosítsák, ugyanakkor szem előtt tartsák a dolgozók széles tömegének, az egész népgazdaságnak az érdekeit.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete a Munka Törvénykönyvéről a munkásosztály újabb vívmánya, a dolgozó ember fokozottabb megbecsülése, jogainak kiszélesítése, kormányunk programmjának gyakorlati megvalósítása, további előrehaladás azon az úton, amely dolgozó népünket a még boldogabb, szebb élet felé vezeti.

A megyei tanács ipari osztálya jelenti:

A munkaverseny és a jó munkaszellem eredményeként a megyei helyipar november 11-én teljesítette 1953. évi tervét. Kiváló eredményeik lelkesítsék még jobb munkára a helyipar dolgozóit a lakosság szükségleteinek kielégítése érdekében.

A MEGVALÓSULÓ KORMÁNYPROGRAMM

A Nagymányoki Brikettgyár november 21-én befejezte évi tervét

A brikettgyári dolgozók évi tervükön felül 1514.7 tonna szenet adtak terven felül novemberben. Ez annak köszönhető, hogy mindhárom harmad dolgozói résztvettek és vesznek a munkaversenyben. Vállvál mellett haladnak a harmadok. November hónapban a legjobbnak a Bódog-harmad bizonyult 138.8 százalékával. — De szorosan mögötte halad a Werstron- és a Lindauer-harmad 137.2, illetve 133 százalékos eredményükkel.

A gyár dolgozói a napokban helyeztek üzembe egy különleges prést, amelynek napi teljesítménye minimum 25 vagon. A dolgozók mindent elkövetnek annak érdekében, hogy 1954-es évi tervüket még szebb eredménnyel zárhassák.

MARTON SZILVIA

A Komlói Szénbányászati Tröszt igazgatósági épületébe is bekapcsolták a távfűtést

A budapesti „Április 4" Kisipari Szövetkezet 15 tagú brigádjának két és félheti lelkes munkája eredményeként a négyezerszemélyes bányászfürdő épülete után a Komlói Szénbányászati Tröszt igazgatósági épületébe is bevezették a távfűtést. Ezzel mintegy háromszáz személyt befogadó irodaépület egészséges, jó fűtését biztosították.

Barát Sándor vezető szerelőnek és brigádjának, amely 300 százalékos átlagos teljesítménnyel érte el ezt az eredményt, pénteken délelőtt nyujtották át a Szénbányászati Tröszt vezetői a kitűzött 15 ezer forint jutalmat.

A Baranyamegyei Építő és Tatarozó Vállalat

november 28-án átiratot kapott a Pécsi Bőrgyártól. Az átiratban kérik a Tatarozó Vállalat dolgozóit, hogy a cseres-műhely és átjáróhíd építését gyorsítsák meg, mert ha nem készül el időben a munka, akadályozza a Bőrgyár terveljesítését.

A Tatarozó Vállalat üzemi párttitkára felkereste a vállalat bőrgyári építkezésén dolgozó munkásait és felolvasta nekik a levelet. A dolgozók elmondták, hogy azért lassult a munka üteme, mert többször volt tervmódosítás, bontás, átépítés és átcsoportosítás. Kérték a vállalat műszaki vezetőinek segítségét: biztosítsák időben a vasszerelő és ácsmunkák elvégzését és az Épületszerelő Vállalaton keresztül a vasajtókat.

Ugyanakkor felajánlást is tettek: a munkát december 25-ig feltétlenül befejezik.

Izsáki Imre levelező.

Hetven holdon telepítenek szőlőt a baranyamegyei termelőszövetkezetek

Egyre több baranyai termelőszövetkezet foglalkozik szőlőtermesztéssel. Csupán ezév őszén és télen közel hetven holdon forgatják újtelepítésű szőlő alá a földet a baranyai tsz-ek. Munkájukhoz sok ösztönzést, segítséget kapnak a megye kutató tudósaitól. A Pécsi Szőlészeti Kísérleti Intézet például két szőlőtermelő csoportot patronál, a szederkényi Dózsát és a mohácsi Békét.

A szederkényi Dózsa tíz holdon termel szőlőt. Ezévben fagy és jégverés érte tábláikat. Az őket patronáló kutatók tanácsára a súlyosan károsult szőlőt még nagyobb gonddal kezelték — kapálták, permetezték, kötözték —, hogy a vesszőállományt átmentsék a jövőre. A hajtások válogatásával és permetezésével elérték, hogy a vesszők őszre tökéletesen beérnek és biztosítják a jövőévi termést.

Nemcsak a pécsi, villányi kutatók is segítenek a környékbeli termelőszövetkezeteknek. Erre különösen nagy szüksége van a villánykövesdi Alkotmány tsz-nek, amelynek tagjai nemcsak új szőlőt telepítenek, de három holdon az oltványtermelő gazdaságban tanultak alapján — anyatelepet és oltványiskolát is létesítenek. A szaktanácsok alapján kezdett és folytatott nagyszabású munka eredményeként jövőre már nemcsak a saját felújításukat, de más termelőcsoportok vesszőszükségletét is biztosíthatják.

SZINNYEY HENRIETTA

Szerelik a turbókompresszort a komlói III-as akna kompresszorházában

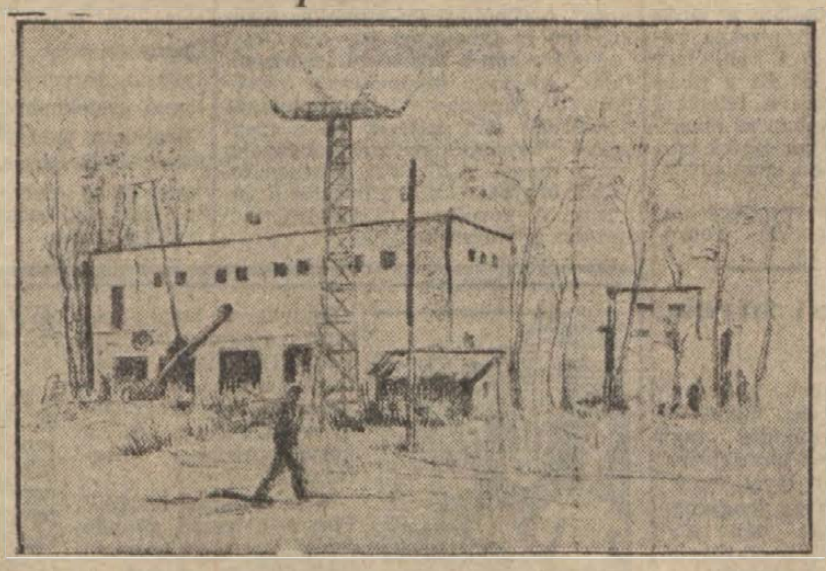
Növekedés, építkezés, fejlődés, gépesítés. Ez jellemzi változatlanul Komlót az ötéves terv városát. A kanyargós hegyi úton egyik legfontosabb építkezéshez tartunk, oda, ahol a III-as akna épületeit emelik, mégpedig egyszerre vagy ötöt. Ez az építkezés mindjárt a kezdetén hírnévre tett szert. Közel ötven ezer köbméter szikla kellett lerobbantani a hegy oldalából, hogy helyet csináljanak az akna épületeinek.

Ha senki sem tájékoztatott volna bennünket, hogy hol van a III-as akna, akkor is könnyen odatalálnánk. Lánctalpas vontatók hordják oda a szerelés alatt álló turbókompresszor többtonnás alkatrészeit, s a furcsa, alacsony, szélesnyomtávú szállítókocsik jellegzetes nyomain kalauzolás nélkül odatalálnánk.

Éppen most húz el mellettünk egy ilyen alkotmány. Elöl a lánctalpas vontató ütemtelen csörömpöléssel, mögötte a kis szállítókocsi egy hatalmas ládával, melyre ötven munkás vigyázz. Leipzigből jött a láda. S nem hiába vigyáznak annyira tartalmára a munkások. Ez lesz a szó legszorosabb értelmében a bánya motorja. A kompresszor által előállított sűrített levegő hajtja majd a bányában a gépek, a légkalapácsok százait.

Az akna építményei közül először is a két vadonatúj beton hűtőtorony tűnik szemünkbe. Az egyiken még rajta a zsaluzás. Mögötte a Komlón annyira általános nyüzsgés. Az építőmunkások megszokott sürgés-forgása látszik. Teherautókról nádpallókat raknak le. Ezek a téli építkezéshez kellenek. Védik a friss betont a fagy ellen.

Dénes István építésvezető elmagyarázta, hogy az először szembetűnő két épület közül az első a kompresszorház, a második a szállítógépház lesz.

Az épülő új kapcsolóház III-as aknán

A domb mögött húzódik meg a szögállomás és egy ideiglenes trafóépület, valamint az 50 vagonos raktár készülő monstrumja. Nem telik bele fél esztendő, s az egykori elhagyatott hegy oldalán új épületekben nagyszerű új gépek segítik a bányászok munkáját.

— Messze még az út addig — mondja elgondolkozva Dénes István. Nem lemondás, inkább a nehézségekkel való józan számolás érzik hangjából.

— Egy kicsit elcsúszott a kompresszorház építése. Először a hibás tervezés miatt vesztettünk mintegy két és fél hetet, majd a nyári munkás- és anyaghiány vetette vissza mintegy három hétre a munkát. Az, hogy mégis így állunk, hogy november 10-én elkezdődhetett a gépek szerelési munkája elsősorban dolgozóink lelkes munkaversenyének köszönhető. Nem ritka a 140—150 százalékos átlag beszámolt teljesítmény.

Benn a kompresszorházban a kőművesek, ácsok, vasbetonszerelők összekeveredtek a Bányagépjavító szerelőivel, akik Rudolf Möller lipcsei főszerelőmester irányítása mellett végzik a turbókompresszor hatalmas alkatrészdarabjainak összeillesztését.

— Hogy halad a munka — kérdezzük a főszerelőmestert.

— Sajnos, még elég gyengén, — válaszolja, s közben felnéz a feje felett kapálódzó szakiszó munkásokra, majd nevetve teszi hozzá: — Várom, mikor esik fejemre egy fejsze vagy tégla.

— Az építők megnyugtatják, hogy vigyázunak addig is, amíg a védőállvány elkészül.

— Dolgozunk! — folytatja tovább Rudolf Möller. — Kissé primitív körülmények között megy a munka, mert az építkezés még nem tart ott, ahol kellene. Sokkal fokozottabb támogatásra lenne szükségem az építésvezetőség részéről éppúgy, mint a Bányagépjavító Vállalat részéről. Nincs darum. Ennek a háromtonnás alkatrésznek a összerelése — mutat az előtte álló vasalkotmányra — két hetet vett igénybe a csigával. Ugyanezt a munkát a Kossuth-aknán két nap alatt elvégeztük.

— De azért dolgozunk. Minden percet kihasználunk, mert a kompresszor a bánya szive.

Ez a tudat lelkesíti a szerelőket, ácsokat, kőműveseket egyaránt. Varga Éva és Kertes János tanulók büszkén mondják, hogy az elmúlt hónapban 117 százalékos átlaggal dolgoztak. Reméljük, a Bányagépjavító Vállalat is segítségére lesz a szerelőknek, rendelkezésükre bocsátja a szükséges gépeket, hogy december 22—23-ára a kompresszorházat elkészíthessék.

H. Á.

Az ENSZ közgyűlésének 8. ülésszakán a december 2-i délelőtti teljes ülés

Newyork (TASZSZ): Az ENSZ közgyűlésének december 2-i délelőtti teljes ülése „az ENSZ fegyveres erőinek hadifogságba esett katonáin elkövetett kegyetlenkedések" elnevezésű amerikai vádaskodással foglalkozott.

Az ülésen A. M. Baranovszkij, az Ukrán SzSzK küldöttségének vezetője kijelentette, hogy az úgynevezett „kegyetlenkedések" kérdésének az ENSZ-ben történt felvetésével az Egyesült Államok agressziv körei teljesen határozott célra törekszenek: meg akarják nehezíteni a koreai kérdés békés rendezését és az ellenségeskedés, gyülölködés érzését akarják felkelteni a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Kinai Népköztársaság ellen. Az Egyesült Államok és néhány más ország bizonyos körei — mondotta A. M. Baranovszkij — szeretnék még feszültebbé tenni a nemzetközi helyzetet, hogy az megfelelőbb legyen a „hidegháború" kiszélesítésére és a fegyverkezési hajsza fokozására irányuló tervek megvalósítására.

Az amerikai katonai parancsnokság — mutatott rá Baranovszkij, — szörnyű büntetteket követett el a koreai lakosság és a koreai-kinai hadifoglyok ellen, majd eljátszotta „a kegyetlenkedések kinyomozásának" komédiáját. Ennek megrendezésében liszinmanista rendőrök, provokátorok és árulók közül kikerült bünöző elemeket használtak fel. — Ezek a koreai és a kinai nép ellen elkövetett gaztettek bűnrészeseinek utasítására tettek vallomást.

Az Ukrán SzSzK küldöttsége világosan látja, hogy e hamisitványnak a közgyülés napirendjén történt megjelenése kapcsolatban van a Szovjetunió és más demokratikus országok ellen az Amerikai Egyesült Államokban folyó gyülölethadjárat utóbbi időben történt fokozódásával.

Eisenhower sajtóértekezlete

Washington (TASZSZ). December 2-án, Eisenhower szokásos heti sajtóértekezletén az egyik tudósító megkérdezte Eisenhowert, hogy

mi a véleménye a Szovjetunió részvételével megtartandó négyhatalmi értekezlet kilátásairól, figyelembevéve a Szovjetunió legutóbbi jegyzékét.

Az elnök kitérő választ adott, kijelentve, hogy az amerikai küldöttségnek „nagyon sok dolga lesz", hogy a Churchillel és Laniellel folytatandó tárgyalások a kérdések kölcsönös jobb megértéséhez vezessenek. Ilyenek például Franciaország indokinai problémái, Anglia iráni és egyiptomi problémái és az Egyesült Államok egyes területeken felmerülő problémái.

Eisenhowert a továbbiakban megkérték arra, hogy

mondja el véleményét a fegyverek erők tizszázalékos csökkentésének lehetőségéről,

azonban Eisenhower nem volt hajlandó megnevezni bármilyen százalékos arányt is.

Az Egyesült Államok jövőévi költségvetését érintve, Eisenhower lényegében a katonai kiadások bármilyen csökkentése ellen szállt síkra.

Eisenhower kijelentéseinek jelentős része a sajtóértekezleten az Egyesült Államok helyzetének kérdéseiről szólt,

különösen a „kommunizmus elleni harcról az Egyesült Államokban", vagyis az ország haladó elemeinek üldözéséről. Eisenhower szavaiból látható, hogy a haladó elemek üldözése tovább fog folyni. Szavai szerint az Egyesült Államok kormányának jóval az 1954-es választások előtt „sikerül a kommunisták eltávolításában olyan sikert elérni a Bronwell igazságügyminiszter által kidolgozott biztonsági programm alapján, hogy a kommunistákat nem lehet majd többé komoly veszélynek tekinteni. Mint önök előtt már ismeretes, körülbelül 1.500 olyan embert már eltávolitottak, akik veszélyt jelentettek a biztonságra."

„A legjobb módszer arra, hogy kirekesszük a felforgató elemeket kormányunkból — mondotta Eisenhower — hogy elsősorban ne alkalmazzuk őket. A kormány folytatni fogja a kormányszervekben dolgozó valamennyi ilyen ember felkutatását, a kongresszusi bizottság által felfedett minden felforgató elemet pedig éppoly gyorsan el fognak távolitani, mint bárki mást."

„Örömtanyák" amerikai katonák számára Hokkaido szigetén

Bécs. Mint az „Österreichische Volkstimme" írja, „cirkusznak" nevezték el az amerikaiak a japán Hokkaido szigetén lévő piszkos várost, ahol a prostitúció a kábítószer és feketepiac „virágzik." Ez a város mintapéldánya azoknak a településeknek, amelyek Japánban az amerikai repülőterek és gyakorlóterek közvetlen szomszédságában gombamódra nőnek ki a földből.

A „cirkusz" ötszázhatvannégy bordélyháza „ellenállhatatlan vonzóerőt" gyakorol az amerikai megszálló katonákra. Igen látogatott a „cirkusz" hatvanhat sörcsarnoka, nyolc étterme és táncterme is.

A városban a legutóbbi „népszámlálás" megrázó eredménnyel végződött. A városban kétezernégyszáz prostituált van, kétezer nő a megszálló katonák „menyasszonyának" vallja magát. A fizetési napokon további négyezer katona özönlik a városba. A városban 15.100 amerikai katona állomásozik.

A „Daily Mirror" és a „Tribune" a bermudai értekezletről és a négyhatalmi tanácskozásokról

London (MTI): A bermudai értekezlet kilátásaival foglalkozva, a Daily Mirror felteszi a kérdést vezércikkében:

„Vajjon megértethető-e Churchill Eisenhowerral, hogy mit gondol az angol nép a világeseményekről? Az amerikai politika rémülettel tölt el bennünket. Az ég szerelmére, Eisenhower, értsd ezt meg! Cimboráid: Csang Kai-Sek és Li Szin-Man elrémítenek bennünket. McCarthyéktól háborog a gyomrunk. Ismerd el a kommunista Kínát, tartsunk négyhatalmi megbeszéléseket, ne szabotáld el ismét ezt a találkozót!"

A Bevanékhoz közelálló Tribune írja „Szétzúzott hazugság" cimalatt: *„A jelek arra mutatnak, hogy létrejön a négyhatalmi konferencia. Ez alól még Dulles sem bujhat ki.*

Két héttel ezelőtt az angol sajtó nagyrésze azt hirdette, hogy a szovjet vezetők bereteszelték a kaput a tárgyalások előtt, lehetetlen feltételeket követelnek, nem akarnak konferenciát. Való tény az, hogy a nyugati külügyminiszterek, durván félrevezették a világot a korábbi szovjet jegyzék értelmét illetően. A sajtó nem közölte annak szövegét, a jelentések hamis képet adtak tartalmáról. Most, hogy a konferenciát mégis megtartják, egyesek még mindig remélik, hogy kudarcot fog vallani. Igy csak azok gondolkodnak, akik harcolnak bármely konferencia megtartása ellen. De egyszer már sikerült meghiusítani a szabotőrök üzelmeit és ez újból sikerülni fog.

Tiltakozás az angol alsóházban McCarthy kirohanásai ellen

London (TASZSZ): December 2-án az angol alsóházban konzervatív és munkáspárti képviselők bírálták McCarthy szenátornak az angol—kinai kereskedelem ellen intézett kirohanásait. John Peyton konzervatív képviselő felkérte Selwyn Lloyd, külügyi államminisztert, hogy értesítse a kormányt „az alsóházban és egész Angliában széles körben mutatkozó mély elégedetlenségről, amelyet McCarthy szenátor igazságtalan és rágalmazó kirohanásai váltottak ki..."

Sztrájk Spanyolországban

Páris (TASZSZ): Mint a „l'Humanité" jelenti, Bilbaoban, az „Euzkal-Duna" hajógyárban 2000 munkás sztrájkba lépett, noha a Franco-Spanyolországban érvényben lévő fasiszta törvények súlyosan büntetendő cselekménynek tekintik a sztrájkban való részvételt. A munkások a sztrájkkal tiltakozásukat fejezik ki az ellen, hogy a hajógyártulajdonosok csökkenteni akarják a munkabéreket.

Ma tartja I. küldöttgyűlését a Kisipari Szövetkezeti Kölcsönös Biztosító Intézet

A szövetkezeti mozgalom az utóbbi években komoly fejlődésen ment keresztül. Hatalmas lendületet adott ennek a fejlődésnek pártunk II. kongresszusa, amelynek eredményeképpen ma már minden számottevő községben és városban a lakosság helyi szükségleteinek zömét a kisipari szövetkezetek elégítik ki.

Ahogy a szövetkezeti mozgalom fejlődött és erősödött, párhuzamosan javult a kisipari szövetkezeti tagok társadalombiztosítási ellátása is. 1949. július 1-ével létrejött az önkéntes biztosításuk, 1951 július 1-ével pedig a kötelező biztosítás. Ezek az intézkedések igen nagyjelentőségüek voltak, mert egy olyan réteg szociális ellátását biztositották, amelyek a multban semmiféle betegségi, öregségi ellátásban nem részesültek.

A szövetkezeti mozgalom fejlődése és erősödése most már odáig jutott, hogy lehetővé vált a szövetkezeti tagok önálló biztosító intézetének létrehozása. A párt és a kormány intézkedése értelmében 1953. január 1-vel jött létre a Kisipari Szövetkezeti Kölcsönös Biztosító Intézet (K. SZ. K. B. I.)

Az intézet létrehozása igen nagy jelentőségű lépés volt. Elsősorban azért, mert az intézet nemcsak a biztosítással kapcsolatos igényeket elégíti ki, hanem a szövetkezeti tagok egyéb szociális igényeinek kielégítése is feladatkörébe tartozik, így a balesetelhárítás, a munkavédelem megszervezése, a szövetkezeti tagok üdültetése, egészségvédelem, napköziotthonok és bölcsődék létesítése.

Az intézet feladatainak jobb elvégzése és a hatékony tömegellenőrzés érdekében a szövetkezetekben munkavédelmi és szociális bizottságokat választottak. A munkavédelmi és szociális bizottságok az intézetnek a szövetkezetekben működő társadalmi szervei.

A Népgazdasági Tanácsnak a Kisipari Szövetkezeti Kölcsönös Biztosító Intézet felállításáról szóló határozata, valamint az ugyanerről szóló 91/1952. M. T. számú rendelet úgy intézkedett, hogy a biztosító intézet a kötelező kölcsönös biztosítással kapcsolatos tennivalókat a szövetkezeti demokráciának megfelelően választott szervei és hivatali szervei útján végzi. Ezeket 1953. december 31-ig kell megválasztani. Baranya megyében 1953. november 9- és 25-e között minden kisipari szövetkezet közgyülést tartott. Ezeken a közgyüléseken a szövetkezetek meg választották küldötteiket a megyei küldöttgyülésre. A küldöttgyülést ünnepélyes külsőségek között a mai napon tartják meg a Pannónia szálló nagytermében.

A küldöttgyülésen a K. Sz. K. B. I. Országos Szervező Bizottság beszámol az intézet eddigi munkájáról, az eddig elért eredményekről, hiányosságairól és annak okairól. A beszámoló után a küldöttgyülés megvitatja az elhangzottakat, majd megválasztja az országos gyülésre a küldötteket.

Az országos küldöttgyülés tagjai közül fogja megválasztani a választmányi tagokat és póttagokat, az ellenőrző bizottságot, majd az országos vezetőséget. Az országos küldöttgyülés egyik legfontosabb feladata lesz az intézet alapszabályának a megvitatása és elfogadása. Ez az alapszabály hivatva van arról is intézkedni, hogy a megyei vezetőségeket és ellenőrző bizottsági tagokat hogyan és mikor kell megválasztani.

Eddig igen sok helyen csak papíron működtek a bizottságok és előfordult, hogy a tagoknak a létezésükről nem is volt tudomásuk. Ilyen helyeken azután sok hiányosságot lehetett találni az egészségvédelem és balesetelhárítás területén.

A megtartott közgyüléseken most került igazán közel egymáshoz az intézet és a szövetkezeti tagság. Ez meg fog mutatkozni eredményesen mindkét oldalon. A feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében szükséges, hogy a bizottságok a szövetkezet vezetőségével karöltve összefogjanak és sürgősen kijavítsák mindazokat a hiányosságokat, amelyek a szövetkezeti tagok jó munkafeltételei kialakításának jelenleg még akadályát képezik. A tagság mindenütt olyan elvtársakat választott megyei küldöttnek ,akik szívvel, lélekkel képviselni akarják a szövetkezetük ügyét.

A december 5-i küldöttgyülésnek kormányunk új programmjának megvalósításával kapcsolatosan, valamint a még jobb társadalombiztosítási ügyintézés kiépítése érdekében hatalmas jelentősége van. Az intézet működésének első évében már többezer szövetkezeti dolgozó és gyermeke vett részt üdülésben. Napköziotthonok és bölcsődék beállítása most van folyamatban. Bizunk abban, hogy a küldöttgyülés a szövetkezeti mozgalom fejlődésében, valamint a tagok társadalombiztosítási ellátásának további megjavításában újabb állomást jelent megyénkben.

Nagy János
K. Sz. K.-B. I. ügyvezető.

Magyar-jugoszláv tárgyalások

A magyar és jugoszláv kormány megbízottai között december 3-án Suboticán tárgyalások kezdődtek a megsemmisült vagy megrongálódott határjelek helyreállításának kérdéséről.

A tárgyalásokat Suboticán és Szegeden felváltva tartják.

Külpolitikai hírek

KESZON

Li Szan-Csu tábornok, a katonai fegyverszüneti bizottság koreai-kinai küldöttségének rangidős tagja csütörtökön a semleges hazatelepítési bizottsághoz intézett levelében felkérte a bizottságot, hogy tongjangni hadifogolytáborban két nap alatt készítse el a hadifoglyok elkülönítésére szükséges összes berendezéseket.

Li Szan-Csu tábornok levelében rámutat, semilyen körülmények között sem lehet megengedni, hogy a tongjangni táborban az ENSZ-haderők közvetlen utasítására működő ügynökök továbbra is akadályozzák a hadifoglyok elkülönítését és ezzel lehetetlenné tegyék a koreai—kinai fél felvilágositó munkáját. A felvilágosítások ötödik felfüggesztése immár 17-ik napja tart.

RÓMA

Mint már jelentettük, hatmillió olasz ipari munkás 24 órás általános országos sztrájkra készül a bérkérdés rendezésének kiharcolására. A CGIL és a CISL már hivatalosan döntött a sztrájk megtartásáról.

A CGIL azt javasolja, hogy a sztrájkot még december 12-e előtt tartsák meg.

A CISL úgy döntött, hogy a sztrájkban a közszolgálati dolgozók is vegyenek részt.

A vasutasok december 11-ére bejelentett 24 órás országos sztrájkját valószinüleg egyetlen országos megmozdulásban egyesítik az ipari munkások sztrájkjával.

EGY „REMEK" ÖTLET

Sok udvarlásnak házasság a vége — tartja a közmondás. Júliusban megvolt az esküvő és — és azután is csak úgy, mint eddig. Kiss elvtárs szorgalmasan utazgatott szombatonként Pest felé — most már nem a menyasszonyához, hanem a feleségéhez — hétfőn pedig az 500 kilométeres utazástól, az éjjelezéstől, a kényelmetlen vasúti padoktól meggyürődve, meggyötörve, vörös-álmatlan szemmel szidta az Óbudai Textilt:

— Nem engedik az asszonyt, a nyavalya essen beléjük! Azt mondják, hogy ha felmond, ha utánam jön, az önkényes munkahely-elhagyásnak számít!

A július, augusztus, szeptember, október unalmas egymásutánban, a hétvégi utazások, találkozások, visszautazások és káromkodások jegyében telt. Novemberben azonban gyorsan követték egymást az események:

A Textilnél kijelentették:

— Ha hoz az elvtársnő igazolást, hogy a férje valóban Pécsett van állásban, — elengedjük!

A vasútigazgatóság illetékese alig egy hét alatt megírta az itt következő három sort:

„Hivatalosan igazoljuk, hogy Kiss elvtárs a pécsi MÁV igazgatóságon állandó munkaviszonyban dolgozik."

A Textil kiadta Kissné munkakönyvét.

Kissné november végén Pécsre érkezett.

És a most már végre símán szaladó szál kezdett ismét összegubancolódni.

Mert mi Pécsett a helyzet? Az ember azt hinné, hogy a nőiruha-készítő iparban is szakmunkáshiány van. Hogy miért? Azért, mert egyik-másik szövetkezetben 4—5 hétig is kell várni egyik-másik ruhára vagy fehérneműre. Kérdezze csak meg valaki: miért tart ilyen soká? A válasz: mert rengeteg kérem a munka! Kevés az emberünk! Javul az életszínvonal, mindenki ruhát csináltat! — és így tovább. Mondanunk sem kell, hogy ezektől a kifogásoktól még nem lesz előbb készen a sürgetett kosztüm vagy kombiné.

No, de kövessük csak Kissné útját.

Elsőnek a szakszervezethez ment, ott kijelentették, hogy ők nem foglalkoznak elhelyezéssel, menjen saját maga az ügye után, ne hárítsa azt a szakszervezetre. Kissné tehát tovább indult egyik szövetkezetből ki, a másik vállalathoz be. Egyik helyen elegen voltak, másutt csak volt önálló kisiparost vesznek be, harmadik helyen arra hivatkoztak, hogy nagyon kellene ugyan a jó munkás, de újabb dolgozót csakis a megyei tanács ipari osztályának engedélyével fogadhatnak kebelükbe, az viszont ilyen engedélyt nem ad — hivatkozva a „béralaptúllépés" nevű ragályos betegségre.

Kissné végül is egy hivatalban — a Munkaerőgazdálkodásnál vagy Munkaközvetítőnél, ki tudná a sok séta után megjegyezni pontosan a nevét, — kötött ki. Előadta, hogy jó szakmunkás, elmondta, hogy milyen kálváriát járt és kérte a Hivatalt képviselő tisztviselőt, segítse álláshoz jutni, hisz szükség is van munkaerőre, meg azután szociális szempontok is vannak és így tovább.

Érvei a követ is meglágyították volna, nemhogy a Hivatalt képviselő tisztviselőt. Az lapozgatott egy darabig a nagykönyvben, majd a következő „barátságos" ajánlatot tette:

— Van egy remek ötletem! Menjen el az elvtársnő kőművestanulónak! Az ötéves terv építése során elsőrendű feladatunk, hogy...

A többit Kissné már nem hallotta. Kiszédült az ajtón és arra gondolt, milyen is lenne az élet megcsontosodott vaskalaposok, lélektelen bürokraták nélkül...

Talán szebb, napsugarasabb lenne! Nem is talán — bizonyosan!

jó munka meghozta gyümölcsét

Szép jövedelem, új belépők a reménypusztai Uj Élet termelőszövetkezetben

Gyorsan szárnyra kelt a reménypusztai Uj Élet termelőszövetkezet évi jó zárszámadásának hire. Erről beszélnek a járási tanácson, a megyei tanácson, de a környékbeli falvakban is. A tsz-ek tagjai és az egyénileg dolgozó parasztok.

Nem volt könnyű munka megszerezni a hírnevet. Sok nehézséget, csalódást kellett leküzdeniök, de a nagy mérvű harc, meghozta gyümölcsét: a közös vagyon és a tagok jövedelme egyik évről a másikra jelentősen megnőtt. 1950-ben, 1951-ben és néhány százezer forintot tett ki közös vagyonuk; a mostani zárszámadásuk 1.554.682 forint értéket mutat, ezen felül a vetőmagtartalékra és az állatok takarmányozására 158.653 forint értékű gabonát és szálastakarmányt tettek félre.

— Az eredmény „titka" az, — mondja Körmendi Viktor, a tsz elnöke, — hogy az utóbbi két évben már

megismertük szövetkezetünkben a lehetőségeket,

amelyek nagyobb jövedelmet hoztak. A közmondás azt tartja: „aki mer, nyer." Az Uj Élet tsz tagjai merték, s valóban nyertek is. Ebben az évben 200 ezer szemporos téglát vetettek, ebből 150 ezer darabot adtak el 60 ezer forintért, a nagyárpási út mellett elterülő 10 holdas kertészetük 150 ezer forintot jövedelmezett. Az állatállomány 97 ezer forint hasznot hozott. Ez tehát a „titok" és ezért jár szájról-szájra a hír, hogy a remi.lypusztai termelőszövetkezet tagjai 16.40 forintot kapnak munkaegységenként. 13 mázsás búza és a 17 mázsás árpatermésük holdanként pedig lehetővé tette, hogy egy-egy munkaegységre 2.60 kiló búzát és 1.50 kiló árpát osszanak ki.

Az ezévi jövedelem igazi jelentőségét legjobban az mutatja, ha összehasonlítjuk a tavalyival. Szücs Jánosnak 1952-ben 618 munkaegysége volt és az összkeresete pénzbe számítva 8.839 forint volt, a mostani gazdasági évben csak 396 munkaegységet szerzett, mégis évi keresete — a természetbeni járandóságot is pénzben számítva — meghaladja a 12 ezer forintot.

Az idei év Latin Jánoséknak is szépen jövedelmezett. A Latin család 1165 munkaegységet teljesített és így csak pénzből 18.698 forintot kapnak.

— Bizony, most van mit aprítani a tejbe. Huszonnégy mázsa búzát, 14 mázsa árpát és 16 mázsa burgonyát kapunk eddig. Ha megkapjuk a pénzt, József, István és Vilmos fiamnak egy-egy nagykabátot és egy-egy öltöny ruhát veszünk, de jut bakancsra, cipőre és alsóruhára is. Tegnap vágtunk egy 160 kilós hízót, a másik — mire levágásra kerül — a két mázsát is meghaladja.

Latin Jánosékhoz hasonlóan dicsekedhetnek Sós Györgyék, Szücs Jánosék, Hamvas Istvánék, Horváth Jánosék és a tsz minden egyes tagja, hiszen mindannyiuknak bőven jutott termény a kamrába. A sertésólak sem üresek, mint tavaly, mert mindenkinek az óljában 2—3 hízó is röfög.

A termelőszövetkezeti tagok ezévi jövedelme több egyénileg dolgozó parasztot győzött meg, hogy a nagyüzemi gazdálkodás a helyes út.

Eddig négyen kérték felvételüket,

— amit a tagság el is fogadott. Körmendi Győző, aki október 1-én lépett a tsz-be, így beszél a kollektív gazdálkodásról:

— Eddig ipari üzemben dolgoztam, nem panaszkodom, mert ott is jól kerestem. Havonta megvolt az 1300—1400 forintom, de jobban szeretek a mezőgazdaságban dolgozni. Az Uj Élet tsz munkáját régóta figyelem. Meggyőződtem, hogy a szövetkezet évről-évre gazdagabb lesz. A tagok jövedelme is évről-évre több.

A kertészetbe osztottak, de azt akarom, hogy a 10 hold kertészetünk a következő évben megkétszerezze a jövedelmet. Persze sok tennivaló van, hogy számításunk megvalósuljon. Bele kell fúratni a kútba, mert el van tömődve és gyengén adja a vizet. Rendbe kell hozni a melegágyakat ,a csatornákat, hogy tavasszal korán elkezdhessük a növények kiültetését.

A keresetről így beszél Körmendi Győző:

— Októberben és novemberben kerestem 90 munkaegységet, a feleségem 60-at, ha annyit kapunk jövőre is, mint az idén kaptak, munkaegységenként, akkor a kettőnk keresete október és november hónapra a természeti járandóságot is pénzbe átszámítva, meghaladja a 4.400 forintot.

Természetes, hogy a nagyobb jövedelmet, amelyre Körmendi elvtárs mint új tag számít, csak úgy lehet megszerezni, ha az Uj Élet tagjai egyemberként megfogják a munkát, kihasználnak minden olyan lehetőséget, amely még jövedelmezőbbé teszi a közös gazdálkodást, a tagok jövedelmét.

Az állatállomány minőségét ugyan már megjavították, hiszen a selejteken túladtak és továbbtenyésztésre alkalmas jó fejőstehéneket vásároltak. Azonban a jövedelem érdekében be kell vezetni az egyedi takarmányozást, a háromszori fejést.

Ebben az évben hiba volt a növénytermelésben is, mert nem osztották fel a területeket egyénekre. Ez okozta aztán, hogy kukoricájuk egynegyedét egyszer sem kapálták meg, de a többit is csak egyszer. Ebben hibás volt a kozármislenyi gépállomás is, mert a leszerződött területből csak 18 holdat kapált meg gépi erővel. Igy aztán nem is csoda, hogy összes kukoricatermésüket tartalékolni kellett a közös állatállomány részére.

Sok még a vitatkozás, az összeférhetetlenség a tsz-ben amit szintén meg kell szüntetni. A tagok még mindig a volt nagybirtokos által visszahagyott lakásokban élnek, amelyek egyetlen kis szobából állnak. Pártunk és kormányunk ezen a téren is segített. Az új lakásépítési hitel az Uj Élet tsz tagjainak is biztosítja, hogy minden család külön-külön építhet magának családi házat.

Eddig tizenöten kértek lakásépítésre hitelt

és előreláthatólag január, február, hónapban már el is kezdik a 15 lakás építését.

Az Uj Élet termelőszövetkezet, ahogy a tervek és a számítások mutatják, ebben az évben már gyorsabban haladnak az új élet, a boldogulás útján. Ezen az úton indultak aztán el Markó Istvánné, Molnár Teréz és Bandicz Rozália is, akik október 1-én határoztak el, hogy az Uj Élet tagjai lesznek.

A Sátorhelyi Béke Ore Állami Gazdaságban dolgozik Mogyorósi János zetoros. Könnyű gépével a vetés kezdetétől a végéig résztvett a munkában. Vetés közben örömmel tanította Lengyel Imre brigádvezetőhelyettest a Zetor vezetési és kapcsolási szabályaira.

Az Állattenyésztő Állomás az állattenyésztés fellendítéséért

Megyénkben ezév november 1-én alakult az Állami Állattenyésztő Állomás Megyei Igazgatósága. Az állattenyésztő állomás rendeltetése, hogy legfőbb irányítója és szervezője legyen a megye területén az állattenyésztés fejlesztésének, segítse olyan állatállomány kitenyésztését, amelynek hozama kielégíti a szükségleteket, sőt képes arra, hogy szükségleten felül is adjon húst és állati termékeket.

A megyei igazgatóság szerdán tartotta első gyűlését, amelyen értékelték a megalakulás óta eltelt egy hónap munkáját, a tapasztalatokat. A gyűlésen résztvettek a járási állomások vezetői és a körzeti állattenyésztők. Sas Kálmán elvtárs, a megyei állomás igazgatója, beszámolójában elmondta, hogy

most a legfontosabb feladat az állatok téli takarmányszükségletének biztosítása, hogy az egyoldalú takarmányozást elkerüljük.

— Sok helyen, mint például a pécsváradi és a siklósi járásban a termelőszövetkezetek kevés gondot fordítanak a takarmánytárolásra. A szálastakarmányt úgy rakták össze, hogy esős időjáráskor beázik és elrohad, — mondotta Sas elvtárs.

A beszámoló foglalkozott az állatok elhelyezésével és a tsz állattenyésztők premizálási problémáival is

A tapasztalat az, hogy számos helyen rossz az állatok elhelyezése, az istállók és ólak egészségtelenek, nedvesek és több termelőszövetkezetben az állatok a falu különböző részén lévő istállókban vannak.

Több termelőszövetkezetben tapasztalták az állattenyésztő állomás dolgozói, hogy az állattenyésztőknek megszabják az alapmunkaegységet, de az eredményesség munkaegységgel már nem törődnek, aminek következménye, hogy az állattenyésztő nem törekszik a tenyésztést és a hozamot növelni.

A beszámoló foglalkozott a politikai és szakmai oktatás fontosságával is. A most beinduló mester-képző tanfolyamok célja — amelyeken brigádvezetők és állattenyésztők vesznek részt — hogy a hallgatók elsajátítsák a fejlett zootechnikát, az új módszerek alkalmazását.

Sas elvtárs befejezésül arra hívta fel a résztvevők figyelmét, hogy sokkal nagyobb gondot fordítsanak az állatok törzskönyvezésére, mert ez állattenyésztésünk fejlesztésének egyik igen fontos feladata.

Kozma József elvtárs, a sásdi járási állomás vezetője hozzászólásában a következőket mondta:

— Állatállományunk feljavításához feltétlen szükséges a téli takarmányszükséglet biztosítása. Járásunk lemaradt a silózási terv teljesítésében, eddig csak két termelőszövetkezetben teljesítették százszázalékra a silózást. Négy termelőszövetkezetben 80 százalékot, a többinél még az 50 százalékot sem érték el. A terveljesítést akadályozzák a gépállomásokon lévő szervezetlenségek is. Helyenként például azért nem halad a silózás, mert a traktorosok szabadságra mentek és nem volt gépkezelő. Napokon keresztül kihasználatlanul állt a silótöltő és az erőgép.

Csonka Géza elvtárs, a szigetvári járási állomás vezetője:

— Járásunk területén egy-egy termelőszövetkezetben igen rossz az állatok elhelyezése ,a tsz vezetői és állattenyésztői egyes helyeken keveset törődnek a közös állatállománnyal.

A nagypeterdi és a boldogasszonyfai termelőszövetkezetekben az állatokat éjszakára is kinn hagyják a szabadban és van eset, hogy meg sem fejik a teheneket.

Pék János elvtárs hozzászólásában arról beszélt: a termelőszövetkezetekben meg kell szüntetni azt a helytelen gyakorlatot, hogy azokat, akik állattenyésztési szakiskolát végeztek, növénytermelésben foglalkoztatják az állattenyésztésbe pedig olyan dolgozókat raknak, akik nem értenek ehhez a munkához. Elmondta, hogy a termelőszövetkezetekben is módot kell találni az előrehaladott szemléletűek és a betegségre gyanus állatok elkülönítésére. Emellett a fertőző betegségek terjedését nem lehet megakadályozni.

Sárfi Ede elvtárs a baromfitenyésztés fontosságáról, Vastag József elvtárs a megyei igazgatóság juhtenyésztői előadója a juhtenyésztés jövedelmezőségéről beszélt. Elmondta, hogy

megyénkben a termelőszövetkezetek és egyénileg dolgozó parasztok még nem ismerték fel a juhtenyésztés jelentőségét, jövedelmezőségét és éppen emiatt kevés gondot is fordítanak erre.

Az értekezlet azzal ért véget, hogy a résztvevők megfogadták: mindent elkövetnek a hibák kijavításáért és mindent megtesznek azért, hogy termelőszövetkezeteink rövid időn belül olyan állatállománnyal rendelkezzenek, amely jelentősen növeli a közös vagyont, a tagok jövedelmét és dolgozó népünket ellátja bőségesen zsírral, hússal és tejtermékkel.

A Pécsi Bőrgyár dolgozói még ebben a hónapban több, mint félmillió forint értékű készárut terme'nek terven felül

Szegény Riska...

Nemrég a napfényes, meleg mezőket járta, egyik kedvűen legelgette az ősz ezüstös sarjadó gyenge füvecskét és most itt fekszik kiterítve a Bőrgyár udvarán.

Derék, jámbor állat volt. Türelmesen állta a fejőst, egyszersem döntötte fel a sajtárt, és sok életerős bocit hozott a világra.

Mégis, mégis... kiadta páráját...

Csak a bőre van már meg, az is besózva várja sorsának beteljesedését.

És ez könnyen megy...

Jönnek a felgyűrt ingujjú, gumiköpenyes legények és belódítják a vízbe. Ázik egy napig, kettőig, aztán gyerünk a mezes-hordóba.

A hatalmas vasalkotmányban odalesz az utolsó megkülönböztető jel is, a szép pirostarka szőr, és Riska végkép megszűnik Riska lenni. Eltűnik, átalakul a munka forgatagában, hogy végül is új alakban pompázva egyenest a vagonba zuhanjon.

De nemcsak ez a Riska sorsa így. Így jár minden Riska, és minden koca, ha egyszer idekerült. Mert itt aztán nincs kímélet. Kivált most nincs!

A esztendő végefelé járunk. Rohamosan közeleg a számadás napja, és a bőrgyár dolgozói úgy igyekeznek, hogy ne kelljen szégyenkezniök ezen a számadáson.

Bármerre megyünk mindenütt javában folyik a munka.

A gyár legfiatalabb üzemrésze előtt találjuk magunkat. Bemegyünk.

Korszerű üzem. Már az ajtóból végiglátni az egész termen.

Hőség csap meg bennünket. Egy csigasoron hatalmas üvegtáblák bukkannak elő.

Az egyik helyen lemosások, pár méterrel odább, majdnem embermagasságú bőröket ragasztanak rá. Egyszer-kétszer megtapogatja, le s fel huzogatja rajta kezét egy fiatal, könnyen öltözött lány, aztán megtaszítja. És a bőr bekerül a szárítóba.

— Nagyszerű újítás az üveglapos berendezés — magyarázza Makári János, művezető, s végighúzza karját szüntelenül gyöngyöző homlokán. — Ezelőtt formákon, szöggel kifeszítve szárítottuk a bőrt. Vesződséges munka volt. Beletelt két nap amíg megszáradt és mégsem lett jó. Nem simult ki rendesen. Ráadásul a szegek helyét is ki kellett hasítani belőle.

— De ez szívem szerint való munka. — mutat a szárítóra. — Evvel az üveglapos eljárással 8 órára csökken a szárítás ideje, és ami a legfontosabb: a bőr tökéletes kisimulásával 10—15 százalékos felületnyereséget érünk el.

— Mi lesz ebből a többletből?

— Mi lenne? Terven felüli cipő lesz belőle! Meghozzá hamarosan.

Csakugyan. Igaza van Makári elvtársnak, mert a vállalat még ebben a hónapban több, mint félmillió értékű készárut termel terven felül a megtakarított nyersbőrből.

Nagyszerű meglepetések re készülnek a gyár dolgozói.

Az áruk elkészítésénél elsősorban figyelembe veszik a cipővásárlók igényeit.

Választék kibővítésére a krómosüzem, mely eddig csak fekete és barna disznóbőrt készített, a tavaszi divatigényekre is gondolva, most a legkülönfélébb színekben dolgozza fel a disznóbőrt.

Mezőgazdaságunk dolgozói számtalanszor panaszkodtak és panaszkodnak, hogy a cipőboltokban kevés a munkacsizma.

A bőrgyár dolgozói most olyan felsőbőr készítésén kísérleteznek, amelyből a megfelelő próbagyártás után nagymennyiségű, tartós vixoscsizmát készíthet cipőiparunk.

A vásárlók körében nagy kereslet mutatkozik a könnyűcipők iránt. Cipőgyárainknak azonban nincs megfelelő tartalékuk. Ezért a talpkészítő üzem dolgozói elhatározták, hogy már december 15-re elkészítik a hónap végére előirányzott kruppon mennyiséget.

Ha már a vállalásoknál tartunk, azt is említsük meg, hogy az apróbőr és szerszámbőr kikészítő üzem, még ebben a hónapban dús színskálában 24 féle mintát készít, amelyből munkavédelmi eszközöket és sok más, apróbb-nagyobb bőrárut gyárt majd a Rákospalotai Bőrkonfekció.

De ne higyje senki, hogy a gyárban csak a Riskák bőrét hasznosítják. Nem vész kárba a szőrük sem. Igaz, eddig olymódon választották le a szőrt, hogy azt pusztán csak tömésre használhatták. Most azonban úgy választják le, hogy azt a továbbiak során teljes értékűen felhasználhatja, kefe és ecset gyártó iparunk. Ez egyben jelentős importanyag megtakarítást is eredményez.

A gyár laboratóriumában is nagy a munka. A minőség további javítása érdekében gyakrabban ellenőrzik a felsőbőrök krómoxidtartalmát, mert ezen múlik a bőr tartóssága, a vízzel szemben való ellenállóképessége és festhetősége. Az olyan felsőbőrt, amelynek krómoxid tartalma nem éri el a 3.5 százalékot, természetesen nem engedik elszállítani a gyárból.

Csak jó és minőségi árut a cipőgyáraknak!

Ez a gondolat lebeg a műszaki értelmiség, a gyár minden dolgozója előtt, és ennek jegyében valósul meg a nagyszerű terven felüli felajánlás.

Változatosabb étrendet!

A Kazinczy utcai étkezdébe járunk ebédelni. Az ebéd elég bőséges, ízletes, de nagyon egyforma.

Ha csak a mult hetet vizsgáljuk, megállapithatjuk, hogy mennyire felületesen állitják össze az étrendet (ha egyáltalán van étrend). — Például:

Vasárnap: pörkölt tésztával
Hétfőn: kelkáposztafőzelék hússal
Kedden: burgonyafőzelék hússal
Szerdán: babfőzelék hússal
Csütörtökön: pörkölt tésztával
Pénteken: pörkölt tésztával.

Aki ezt az étrendet tervezi, bizonyára nem ezt az ebédet eszi, mert különben megúnná az egyformaságot. Arra kérjük a Kazinczy-utcai étkezde vezetőjét és személyzetét, hogy a jövőben szüntessék meg ezt az egyhangúságot, tegyék változatossá az étrendet.

KALMÁR MATILD, RÉZMŰVES TIBORNÉ, KERTÉSZ IMRÉNÉ
a Baranyamegyei Szőlőpont Vállalat dolgozói.

Mire készül a színház?

A Pécsi Nemzeti Színház nagyszerű sikereket ért el az elmúlt esztendőben, de az utóbbi hetek érdeklődése mégis páratlan. Az aznapi előadásra még véletlenül sem lehetett kapni jegyet, a pénztár előtt hosszú sorban állnak naponta a jegyigénylők, a szerencsések boldogan szorongatják kezükben „kincsüket" a többiek nem kis irígységére.

A színház vezetői mindent megtesznek, hogy a dolgozók megnőtt kultúrigényeit, szórakozás utáni vágyát kielégítsék. A „Leányvásár" nagysikerű előadásai után — ma szombaton kerül bemutató előadásra K. Iszajev és A. Galics „Nem magánügy" című vígjátéka. Ez a mű a mulatságos félreértések tömkelegével kísérti el egészséges nevetésre a nézőt, emellett visszatükrözi a szovjet emberek izzó hazaszeretetét, a közös ügyért való megalkuvás nélküli harcot.

Vasárnap — 6-án — délelőtt tíz órai kezdettel nagyszabású matiné lesz — elsősorban a kicsinyek részére, — de a Télapó ünnepélyen a felnőttek is megtalálják szórakozásaikat.

Kellemes meglepetést hoznak a fenyőünnepek az operett kedvelőinek. Ugyanis 25—26 és 27-én a színház a legnagyobb sikert aratott operetteket viszi ismét színpadra. — Schubert: „Három a kislány", Lehár: „Luxemburg grófja" és Jacobi: „Leányvásár" c. operettjeit láthatják a pécsi dolgozók, premieri szereposztásban.

Január 1, 2 és 3-án színes szilveszteri műsorral szórakoztatja a színház a pécsieket.

Érdekes ígérkezik Tabi László amerikai szatírájának január 16-i ősbemutatója. Tabi elvtárs személyesen irányítja a darab próbáit.

Ugyancsak január végén, február elején kerül előadásra a Fővárosi Operettszínházban nagy sikerrel futó „Boci-boci tarka" című operett.

Előkészületben van Gogol: „Revizor"-ja, amit filmen is láthattak a pécsiek — és Shakespeare: „Romeó és Júlia"-ja, így a nehezebb műfaj hódolói is megtalálják szórakozásukat.

Az utóbbi időben minden előadás táblás házzal fut, ami azt bizonyítja, hogy a pécsi dolgozók magukénak vallják a színművészetet, de tanuskodik arról is, hogy a színház dolgozói tudásuk legjavát adják.

Annál inkább érthetetlen, hogy a színház próbaterem-hiánnyal küzd. Ha a nagy színpad „foglalt", a többi szereplő kiszorul a színházból, a SZOT kultúrotthonban kénytelenek próbálni.

Itt az ideje, hogy minél hamarabb megoldódjék ez a probléma, mert az idegen környezet, a kellékek hiánya gátolja színészeinket művészi alakításuk kifejtésében.

Bírósági ítéletek

1953. tavaszán a zalatai postahivatal vezetőjét tanfolyamra küldték. Ezidő alatt Vörös Rózsa postakezelőnő helyettesítette. Amikor a helyettesítés véget ért, Vörös Rózsának 8.000 forint hiánya mutatkozott. Ez nemcsak a felületes anyag- és pénzkezelésből keletkezett, mert Vörös Rózsa az állam pénzéből is jelentős összeget a saját céljaira fordított.

A pécsi megyei bíróság most vonta felelősségre Vörös Rózsa postakezelőnőt. Vörös Rózsát hasonló cselekményéért egyszer már öthónapi börtönre ítélték, de a büntetés kitöltését felfüggesztették. Most elkövetett cselekményéért: a társadalmi tulajdon sérelmére ismételten elkövetett sikkasztás és számos közokiratharmisítás miatt, három évi börtönre ítélték és a közügyektől öt évre eltiltották. Az ítélethirdetés után a bíróság elrendelte Vörös Rózsa azonnali letartóztatását.

*

Takács Imre, komlói gépkocsivezető vállalatától jogtalanul nyolc személyautót szerzett meg. Ezek közül négyet hamis adatokkal töltött ki, ezután eladta, a kapott pénzt pedig a saját céljaira elköltötte. A bíróság Takács Imrét a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett csalás és magánokiratharmisítás miatt egy évi börtönre, 400 forint pénzbüntetésre ítélte és a közügyektől két évre eltiltotta.

*

Antal István komlói csillést korábban lopás miatt tíz hónapi börtönre ítélték. A büntetés kitöltése alól a legutóbbi közkegyelmi rendelet folytán szabadult. Ennek ellenére sem becsülte meg magát, hanem munkahelyét önkényesen elhagyta, a kapott munkaruhákat nem szolgáltatta vissza, hanem eladta és a pénzt elitta. Ezenkívül a legényszállóson egyik munkatársa gumicsizmáját is ellopta.

A pécsi megyei bíróság most tárgyalta Antal István komlói csillés ügyét és a társadalmi tulajdon sérelmére sikkasztással elkövetett büntett, valamint házközösségben élő kárára elkövetett lopás miatt egy évi és hathónapi börtönre, 300 forint pénzbüntetésre ítélte. Ezenfelül ki kell töltenie a kegyelemből elengedett tízhónapi börtönbüntetést is.

A Karinthy-est másodszor: hétfőn nyolc órakor

A Művészeti Hétfők sorozatában a közönség kívánságára hétfőn, decemben 7-én este 8 órakor megismétlik az „Igy írt Ő" műsorát, Karinthy Frigyes műveiből. A műsor tartalma és sorrendje változatlan. Közreműködnek: Futaky Hajna, Galsai Pongrác és Szántó Tibor az Irószövetségi Pécsi Csoportjának tagjai, Arany Katá, Győri Ernő, Szabó Samu és Szakal Dénes színművészek, valamint a Pécsi Rádió művészegyüttese. Az Irószövetség helyiségében (Széchenyi-tér 16., I. em.) megtartandó vidám irodalmi est jegyeit az Állami Áruház közönségszolgálata, a Széchenyi-téri könyvesbolt és a színházi pénztár árusítja.

HIREK

SZOMBAT, DECEMBER 5

ÜGYELETES GYÓGYSZERTARAK: 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Vilma. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás szombat estig: több helyen még párás, ködös idő, néhány helyen ködszitálással vagy esővel. Mérsékelt légáramlás. A hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: szombat reggel keleten 0 — mínusz 3, másutt mínusz 1 — 2, délben északkeleten 1—4, másutt 6—9, a déli határszélen 10—13 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet szombaton négy fok felett, azonban Borsod, Abaúj, Zemplén és Szabolcs-Szatmár megyékben nulla, plusz három fok között.

— **Áramszünet.** Áramszünet lesz 6-án, vasárnap reggel 7 órától 12 óráig hálózatátépítés miatt Keszű, Gyód, Regenye, Szőke, Szilvás, Szalánta, Németi, Bosta, Garé és Szava községekben, valamint Patacs-Cserkút vasútállomáson és a Tortyogói 15 kV-os gerincvezeték Pécs—Tortyogó közti szakaszára kapcsolt egyéb fogyasztási helyeken.

— **Értesítjük a város dolgozóit,** hogy a Doktor Sándor Kultúrotthonban december 5-én és 6-án, tehát szombaton és vasárnap este 7 órai kezdettel táncmulatság lesz. Azonfelül értesítjük a város ifjúságát, hogy december 6-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel „Télapó várás" címmel ifjúsági előadás lesz a Doktor Sándor kultúrotthonban. Belépő-díj: 1.— forint.

— **Az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet** Pécsi Városi és Járási és a Megyei Rendelő Intézeti Alapszervek következő tömegoktatása 8-án 19 órakor lesz Széchenyi-tér 16. szám alatti Kultúrteremben. Előadás: Petőfi. Előadó: a TTIT kiküldötte.

Országos hadipisztoly bajnokság és Pécs—Budapest középiskolás labdarúgómérkőzés a vasárnapi sportműsoron

Vasárnap kerül lebonyolításra Pécsett az országos hadipisztoly bajnokság. A versenyt az OTSB rendezi a Dózsa Lövész tiszti iskola lőterén. A verseny két részből áll, 30 pontlövésből és 30 gyorslövésből. Mindkét versenyszámot 25 méterre, 5—5 próbalövés lelövése után lövik a versenyzők. A pontlövést körös céltáblára hajtják végre, melyben a tizes kör átmérője 5 cm. A gyorslövést fekete árnyalakon (olimpiai céltáblára), mely 7 mp-es szünetek után 3 mp-ig mutatkozik a lövő előtt. A verseny igen nagy felkészültséget kíván a résztvevőktől, mert a pont és a gyorslövés között bizonyosfokú ellentétes beidegződések adódnak. A pontlövésnél az a lényeg, hogy a fegyver fokozatos szorításából szinte tudat alatt süljön el a fegyver. A gyorslövésnél pedig éppen a legnagyobb tudatosságra van szükség, hogy a 3 mp. alatt a kéz fellendítése, célzás és a lövés kiváltása késedelem nélkül megtörténjen.

A versenyen a Budapesti Honvéd, Budapesti Dózsa, Budapesti Légierők, Debreceni Honvéd és Pécsi Honvéd csapatai vesznek részt. A mérkőzés kimenetele teljesen nyílt. A mult héten a Pécsi Honvéd által megrendezett ugyanilyen versenyen úgy a Budapesti Honvéd, mint a Pécsi Honvéd csapata túllőtte a fenntálló országos csúcsot és csupán kis pontkülönbség döntötte el a versenyt a Budapesti csapat javára. Teljesen egyenrangú ellenfél a Légierők csapata és esélyes is, mert az eddigi edzésein jóval a csúcson felüli eredményeket ért el. Nem kevésbé jön tekintetbe a Budapesti Dózsa csapata sem, bár a legutóbbi szereplése a várakozáson aluli volt. A csapat lövői azonban rutinos, tapasztalt versenyzők, akik bajnokságokon is tudnak javítani és erősíteni.

A Pécsi lövők az elmult heti verseny tapasztalatait felhasználva, igyekeztek a meglévő hiányosságokat még javítani és a csapat szerint az országos bajnokságon újabb csúcseredménnyel szerepelni. A Pécsi csapat rövid két-három év alatt emelkedett az élvonalba és már sok versenyen ért el szép sikereket. A tavalyi évben egyik versenyzője országos bajnokságot nyert, maga mögé utasítva több élvonalbeli versenyzőt. Szakkörökben nagy érdeklődés előzi meg a versenyt, egyrészt azért, mert elsőízben rendeznek országos bajnokságot vidéken, másrészt azért, mert igen keményű küzdelem várható az élversenyzők csoportja, élükön Takács Károly kétszeres olimpiai bajnokkal, és a feltörő utánpótlás (a Pécsi Honvéd és Légierők) csapatai között. A verseny vasárnap reggel 8 órakor kezdődik a Lövész tiszti iskola lőterén.

A Pécs—Budapest ifjúsági labdarúgómérkőzés vasárnap délelőtt 11 órakor a pécsi Bőrgyár pályáján kerül megrendezésre. A pécsi fiatalok lelkesen készültek a mérkőzésre és szeretnének győzni Budapest válogatottja ellen. A budapesti csapatban több NB I és NB II-es játékos is helyet kapott. A pécsi csapat is szerepeltet több NB II-es játékost. A mérkőzés kemény, színvonalas küzdelmet ígér és ha a pécsi fiatalok végig teljes tudással és lelkesedéssel játszanak, akkor jól megállhatják a helyüket a mérkőzésen.

A Pécsi Lokomotiv Szombathelyen játsza második osztályozómérkőzését vasárnap

Vasárnap délután 12 óra 30-kor Szombathelyen kerül sor a Pécsi Lokomotiv—Szikra Gázművek osztályozómérkőzésre, az NB I-be jutásért. A Lokomotiv csapata az első fordulóban 3:0 arányú vereséget szenvedett a diósgyőri csapattól. A csapat ezen a mérkőzésen végig nagy lelkesedéssel játszott, azonban csatársorozata szétesett volt s a tervszerűtlen támadások nem tudtak veszélyesek lenni a diósgyőri kapura. Az eheti edzések során igyekeztek a csatársor hibáin javítani és ha a csapat a vasárnapi mérkőzésen végig olyan lelkesedéssel játszik, mint az első fordulóban és ha a csatársornak jobban megy a játék, akkor ezen a mérkőzésen minden a két pontot megszerezheti a csapat. A szombathelyi pálya a Lokomotiv mellett szólt, tekintve, hogy a vasutas csapat már többször mérkőzött Szombathelyen és minden valószínűség szerint a szombathelyi közönség is buzdítani fogja a pécsi csapatot.

MAI SPORTMŰSOR

Ma délután 14 órakor a Versenyutcai sportpályán Pécsi Vörös Lobogó—Pécsi Honvéd labdarúgó csapatával barátságos mérkőzést játszik. A Pécsi Honvéd csapatában szerepelnek a most bevonult NB II-es játékosok is.

* A LABDARUGÓ EDZŐ TANÁCS értesíti az összes edzőket, hogy 7-én, hétfőn este 18 órakor a Városi TSB helyiségében fontos ügyben értekezletet tart. Felhívja valamennyi edző figyelmét, hogy az értekezleten a napirend fontosságára való tekintettel feltétlenül jelenjen meg.

* A Baranyamegyei Férfi Egyéni Sakkbajnokság küzdelmei hétfőn, december 7-én megindulnak. Játékkezdés naponta délután 6 órakor. Részt vesznek a megyei I. oszt. minősítésű játékosok, a városi és járási első helyezettek, valamint a meghívottak. A versennyel kapcsolatban mindennemű előzetes észrevételt vagy bejelentést vasárnap, 6-án délelőtt a P. Vörös Lobogó, Rákóczi-úti sakkhelyiségében Páncél J. versenyvezetőnél kell eszközölni.

* **Barátságos labdarúgómérkőzést** játszik a Pécsbányatelepi Bányász—Pécsszabolcsi Bányász vasárnap, december 6-án délután fél kettőkor a pécsbányatelepi sporttelepen. A Pécsbányatelepi Bányászban az új játékosok is bemutatkoznak.

A VTSB FELHIVJA a sportkörök figyelmét, hogy az MHK jelentések beadási határideje tegnap lejárt. Ezideig azonban csak kevés sportkör adta be jelentését. A VTSB ismételten felhívja a késlekedő sportköröket, hogy jelentéseiket haladéktalanul küldjék be.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

A Pécsi Rádió levelesládája.

„Ki mint vet, úgy arat" — hasznos tanácsadó a falusi dolgozóknak.

Ügyészségünk a dolgozók szolgálatában — előadó Radnai Zoltán, a városi ügyészség vezetője.

A Pécsi Rádió színházi híradója.

Milyen sportesemények várhatók vasárnap.

„Tarka tarisznya" — a Pécsi Rádió hétvégi zenés irodalmi műsora.

20.00: Műsorzárás.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHAZ

Nem magánügy. Szelvénybérlet „C". Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Hajókkal a bástyák ellen. Flotta hőse II. rész (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Park: A város alatt. Uj színes magyar film. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: Mongol Népköztársaság. Utazás a mongol tájakon (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét: (Pécsszabolcs): Gyöngyvirágtól lombhullásig (fél 6, fél 8 órakor).

Táncestély

A szakérettségis tanfolyam DISZ-szervezete ma 8 órai kezdettel a Ped. Főiskola dísztermében táncestélyt rendez.

Divatbemutató

A Doktor Sándor kultúrotthonban délután 4 órakor divatbemutató lesz.

Tudományos ülés

A Pécsi Orvostudományi Egyetem és az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Pécs-Baranyai Területi Bizottságának Tudományos Szakosztálya 1953. december hó 7-én, hétfőn délután 6 órakor az I. sebészeti klinika tantermében tartja V. Tudományos ülését. Napirendi pontok: 1. Radochay Lajos, Halmos László, Márton Zoltán és Metzl János: Adatok a szervezet víztereinek és elektrolytjeinek változására gyomorresectió kapcsán (előadás). 2. Zoltán Vilmos és Bacsa Antal: A choriongonadotropin szint jelentősége a fenyegető vetélések kórjóslatában (előadás). 3. Dr Beőthy Konrád: Kézsérültek munkába állítása (előadás).

— **Orvos ügyelet.** A Megyei Rendelőintézet a biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ünnepi ügyeletes szolgálatot tartanak 1953. december 5-én déli 12 órától 1953. december 7-én reggel 6 óráig lakásukon a következő orvosok: I. tömb: a város nyugati fele, Sztálin-út, Széchenyi-tér, Bem-u., Bajcsy Zs.-út és a Siklósi-úttól nyugatra. Pellérd felé eső részen: dr Keczeli Ferenc, lakik: Doktor Sándor-u. 39., tel.: 22-58; II. tömb: a város keleti fele Pécsvárad felé eső részen: dr Germán István, lakik: Sztálin-út 2., tel.: 10-80; III. tömb: Gyárváros, Uszög, Ujhegy részen: dr Cselényi József, lakik: Fürst Sándor-u. 63. Az orvosi ellátásra szoruló járóképes betegek délelőtt 9—10 és délután 4—5 óra között keressék lakásán az orvost, mert más időpontban a fekvő betegeket látogatja. — Ismételten értesítjük az SZTK biztosítottakat, hogy a hétköznapi ügyeletes szolgálatot az orvos a Megyei Rendelőintézet gyermekgyógyászati osztályán elhelyezett ügyeletes szobában tartják délután 6 órától másnap reggel 6 óráig. A sürgős esetek ellátására szoruló betegek az ügyeletes orvost ott keresheti fel, vagy 70-00 számon távbeszélő hívhatják a fekvő beteg lakására. Arienyiben az orvos ezen a számon nem jelentkezne, mivel fekvő beteget látogat, kérem a 08-at postai tudakozót felhívni, aki a kihívott üzenet formájában továbbítja az ügyeletes orvosnak.

HELYI munkára segédmunkásokat és kőműves szakmunkásokat felvesz a 3. sz. Mélyépítő Vállalat, Szabadság-u. 40.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34
Előfizetési díj havi 11 — forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10 sz. Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MEILER PÉTER

Felelőtlen felelősség, önálótlanság a dolgozók jogos kérése útjában

Az anyakönyvi hírek nyomában

Szerkesztőségünkbe egymásután érkeznek a dolgozók levelei, amelyekben azt kérik, hogy a „Dunántúli Napló" időnként anyakönyvi híreket is közöljön. Ezt kéri Hegedüs Jánosné, Gyimesi Sándor hivatalsegéd, Czetti Béla és a többi sok száz dolgozó, akiket érdekel az, hogy kik születtek, kik kötöttek házasságot és kik haltak meg.

A dolgozók jogos kívánságának teljesítése érdekében elmentem Pécs város tanácsának anyakönyvi hivatalába. Boldogan kopogtattam be Tausz Lászlóhoz, az anyakönyvi hivatal vezetőjéhez. Arra kértem, minden héten rendszeresen közöljék a szerkesztőséggel az újszülöttek, a házasságot kötöttek és elhalálozottak nevét, hogy a dolgozók kívánságának megfelelően az újságban közölhessük.

— Nagyon szívesen megcsináljuk — mondotta Tausz László. Kérem ennek nincsen semmi akadálya, de...

Itt egy kissé elgondolkozott, majd hozzáfűzte:

— Előbb kérjen az elvtárs engedélyt a fölöttes hatóságomtól, az első fokú anyakönyvi felügyelőtől. Temesi Ernő elvtárstól.

Néhány perc mulva már ott is voltam Temesi Ernőnél.

— Jaj! — kiáltott fel örömében — nagyon helyes az, hogy az újság közölni akarja az anyakönyvi híreket. Higyje el az elvtárs, hogy erre nagy szükség van, mert érdekli a dolgozókat. Jómagam is szívesen olvasnám a lapban az anyakönyvi híreket. Hogy ne mondjak mást, meghalt egy ismerősöm és csak hat hét mulva tudtam meg. Az újságból pedig közvetlenül a haláleset után értesülhettem volna. Elvtárs, már régen be kellett volna vezetni az anyakönyvi hírek közlését, de még most sem késő. A magam részéről a legmesszebbmenőkig támogatom a dolgozók és a szerkesztőség kérését, de....

Lelkesedése itt hirtelen lelohadt. Fiókjából elővett egy könyvet és böngészni kezdte.

— Van kérem a belügyminiszternek egy rendelkezése, a 9/1952 B. M. „anyakönyvi utasítás". Tessék itt a 27. paragrafus, amely nem ad lehetőséget az anyakönyvi hírek nyilvánosságrahozására.

Kezembe adta a rendeletet és olvasni kezdtem a 27 paragrafus szövegét:

„Az anyakönyvi bejegyzéseket a felügyeletet gyakorló szerveken felül csak az tekintheti meg, akinek a betekintést az anyakönyvvezető, vagy felügyelő hatóságok engedélyezik. Az anyakönyvi bejegyzések megtekintését csak annak a számára szabad engedélyezni, aki személyazonosságának igazolása mellett személyére szóló meghatalmazással igazolja, hogy az anyakönyv megtekintésére hivatalos eljárással kapcsolatban van szüksége és akinek meghatalmazásában pontosan fel van tüntetve, hogy az anyakönyv megtekintése milyen adatok megállapítása céljából szükséges.

Nagyobb tömegű anyakönyvi bejegyzés kijegyzését csak az elsőfokú anyakönyvi felügyelő előzetes hozzájárulása után lehet engedélyezni."

— Ez a paragrafus — mondom Temesi Ernőnek — csak az anyakönyvbe való betekintést tiltja. En nem akarok betekinteni, megelégszem azzal, ha az anyakönyvi hivatal kiírja nekem a születéseket, házasságokat, halálozásokat.

— Nem is erről van szó — hangzik a válasz.

— Hanem miről?

— Ha az újság leközli az anyakönyvi híreket, akkor már publicitást kap — feleli Temesi Ernő.

— Hát éppen ezt akarjuk, hogy eleget tegyünk a dolgozók kívánságának. A paragrafus utolsó mondata pedig éppen erre ad lehetőséget az elsőfokú anyakönyvi felügyelőnek.

Temesi Ernő elgondolkozik, próbálja magyarázni a paragrafus értelmét, aztán újból megszólal:

— Kérem a helyzet az, hogy nekem van egy feletes hatóságom, Török Géza, a megyei másodfokú anyakönyvi felügyelő. Ha ő vállalja a felelősséget az anyakönyvi hírek kiadásáért és engedélyezi, akkor boldogan kiadom. A felelősség szempontjából ezt a kérdést majd megbeszélem vele.

— Hogy lehet az, hogy a Szombathelyen megjelenő „Vasmegye", a Zalaegerszegen megjelenő „Zala", a debreceni „Néplap" és több más újság már rendszeresen közli az anyakönyvi híreket? — teszem fel a kérdést.

— Valószínűnek tartom — feleli, — hogy ezeken a helyeken már megszerezték a belügyminisztérium engedélyét az anyakönyvi hírek közlésére.

Másnap a megyei tanácsnál éppen akkor kopogtam be Török Géza másodfokú anyakönyvi felügyelőhöz, amikor Temesi Ernővel, az elsőfokú anyakönyvi felügyelővel együtt összedugták fejüket. A 27. paragrafus fölé hajoltak és egymásnak magyarázták a tartalmát. De nem tudták eldönteni, hogy a rendelet értelmében kiadhatják-e az anyakönyvi híreket, vagy sem. Féleg azt nem tudták eldönteni, ha kiadják az engedélyt, vajjon ki vállal érte felelősséget a belügyminisztériummal szemben (!?)

— Van nekem egy feletteс hatóságom — mondotta Török Géza, — a belügyminisztérium IX/4 anyakönyvi alosztálya. Ha ez engedélyezi, akkor én is örömmel engedélyezem. Ez felelősség kérdése. Telefonon mindjárt megérdeklődöm az ügyet.

Egy óra mulva már csörgött a telefon és Budapestről a belügyminisztérium anyakönyvi alosztálya jelentkezett. Török Géza az engedély megadását kérte és hivatkozott arra, hogy számos vidéki lap már közli is az anyakönyvi híreket, mert ez a dolgozók kérése. Felsorolja a lapok címét és az anyakönyvi hírek megjelenésének napját, dátumát.

A telefondrót másik végéről hamarosan elhangzik a belügyminisztérium IX/4 alosztálya rövid válasza:

— Az anyakönyvi híreket kiadását nem engedélyezzük!

Török Géza szomorúan közli a kurta választ.

— Nem baj, — mondja, — mindjárt írok egy beadványt a belügyminisztérium anyakönyvi alosztályának és írásban is kérem az anyakönyvi hírek kiadásának engedélyezését. Jól alátámasztom majd és újból hivatkozok azokra a vidéki lapokra, amelyek már rendszeresen, hétről-hétre közlik az anyakönyvi híreket. Már írtam is a beadványt.

Amíg a minisztériumban ezt a „problémát kitárgyalják", „átbeszélik", „felülvizsgálják", „kiértékelik" és a kiadott rendelkezést „eseteg" visszavonják, kérjük olvasóinkat, a dolgozókat, hogy legyenek türelemmel. Ugyanis az anyakönyvi hírek megszerzése és közlése egyáltalán nem tart olyan hosszú ideig, mint ahogy azt az ember gondolná, — hacsak a belügyminisztériumnak is nincs egy feletteс hatósága, amelytől engedélyt kell kérnie a születések, házasságok, halálozások kiadására. Mert ugyebár fő a felelősség kérdése és a szabály, az szabály.

PUSZTAI JÓZSEF

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 286. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — VASÁRNAP, 1953. DECEMBER 6

A MAI SZÁMBAN:

A népnevelő. (2. o.) — Kémcsoport pere Lengyelországban. (3. o.) — Uj belépők, visszavételüket kérők. (4. o.) — A szerkesztőség válasza a dolgozók javaslataira, bírálatára. (5. o.) — Zárszámadás a rózsafai „Közös Út" termelőszövetkezetben (5. o.) — A Pécsi Egyetemi Könyvtár (6. o.) — Mascagni (6. o.) — Az a bizonyos egyenjogúság. (7. o.) — Megemlékezés Lomonoszovról, a nagy természettudósról. (7. o.)

A DISZ alapszervezetek vezetőségválasztása elé

A felszabadulás előtt a magyar ifjúság színe-virága a kizsákmányolók rabszolgája volt, számára a szörnyű inasévek, a munkanélküliség jutott osztályrészül. A nagy tettek, azok a vágyak, amelyek a fiatalokban éltek, csak most, a szabad nép hazájában tudnak kibontakozni.

Pártunk figyelmesen, szeretettel neveli az ifjúságot és arra törekszik, hogy a magyar ifjak, lányok százezreiben erősödjék az odaadás nagy ügyünk iránt, hogy a magyar ifjúság tüzön-vizen át kövesse a pártot, egész népünk boldogabb életéért, a szocializmus felépítéséért vívott harcában.

Az a nagyjelentőségű határozat, amit nemrég a párt és a kormány hozott a dolgozók jólétének fokozása érdekében, kiváltotta a dolgozókból, a fiatalokból a még nagyobb lelkesedést, tettvágyat; többet kapunk, többet adjunk a nép államának.

A fiatalok nagy többsége felismerte a még nagyobb lehetőségeket mutató jövőt. A fiatalok keze nyomán több szén kerül a felszínre, gyorsabban dolgozik a traktor a szántóföldön — eredményesebb a tanulás az iskolában. Tettekkel mutatják, hogy méltók akarnak lenni arra a gondoskodásra, amely övezi őket, hogy a párt és a kormány intézkedéseinek szellemében akarnak dolgozni. A feladatok nagyok s hogy elvégzéséhez méltóan hozzájárulhasson az ifjúság, az a legfőbb feladat, hogy sorait még szorosabbra zárja, még egységesebben kövesse a pártot és megjavuljon a szervezetekben a vezetés.

Közelebb az élethez, közelebb az ifjúsághoz, közvetlenebb törődést a fiatalokkal! Ezt kell többek között a vezetés egyik új módszerének tekinteni. A vezetésnek el kell érnie, hogy minden fiatal érezze: köze van az ifjúsági szövetséghez, el kell érnie, hogy minden fiatal várjon a DISZ-től segítséget, olyat, amely közös problémákat old meg, amely elősegíti a DISZ-munka fellendülését, biztosítja a színvonalasabb, vidámabb szórakozást.

A DISZ központi vezetősége X. ülésén határozatot hozott, hogy alapvető változásokat kell létrehozni az ifjúsági szövetség egész munkájában. Ezt DISZ szervezeteink úgy érhetik el, ha az alapszervezetek élére olyan vezetőket választanak, akik megfelelő képességgel, tudással rendelkeznek a soronlévő fontos feladatok végrehajtására. Kik értenek a vezetés tudományához? Olyan fiatalok, akik rendelkeznek élettapasztalattal, akik ismerik a multat, akik nem akarják azt könnyen elfeledtetni, akik tudják, hogy mit vár tőlünk a ma és a holnap. Akik fel tudják mérni a jövő lehetőségeit, eddigi munkánk gyümölcseit, meg tudják mutatni a fiataloknak a legfontosabb teendőt. Olyan vezetőket kell a DISZ szervezetek élére állítani, akik jól megállják helyüket a termelésben, akikben bízik a gyár, a falu, a hivatal egész ifjúsága, akik életükkel, munkájukkal példát mutattak.

Az ilyen vezetők képesek arra, hogy a fiatalokat vezessék, neveljék. Az ilyen vezetők képesek arra, hogy munkájuk nyomán az ifjúsági szövetség kapcsolata a fiatalokkal az eddiginél sokkal jobban elmélyüljön és megvalósulhat, hogy a DISZ olyan szilárd erővé váljék, hogy jóbarát és ellenség egyaránt látja: jelentős helyet foglal el a szocializmust építő országunk politikai és társadalmi életében.

A párt vezetése mellett a párt szellemében az egész magyar ifjúság vezetőjévé, nevelőjévé kell válnia a DISZ-nek. Amikor az elkövetkezendő napokban december 5 és január 15-e között a fiatalok az alapszervezetekben vezetőséget választanak, érezzék a felelősség súlyát, érezzék, hogy övék, a fiataloké az ifjúsági szövetség és rajtuk múlik elsősorban, hogy az eddig hiányos és egészségtelen vezetésben gyökeres változás következzék. Az eddigi hibák feltárásának fegyvere a bírálat és önbírálat legyen, amely felmérhetetlen segítséget ad, hogy a DISZ teljesítse az előtte álló feladatokat. Éljenek a fiatalok a DISZ szervezeti szabályzatban lefektetett jogaikkal, amelyben a következőket olvashatják: „A Dolgozó Ifjúság Szövetsége tagjának joga, hogy — a) Résztvegyen a szövetség munkáját érintő kérdések megvitatásában és a határozatok meghozatalában — a szövetség gyűlésein bármely szervezet vagy vezető munkája felett írásban vagy szóban bírálatot gyakorolhat; b) Résztvegyen a szövetség szerveinek megválasztásában, mint választó és választható; c) Használja azokat a sporttelepeket, klubokat, könyvtárakat, amelyeket a szövetség tagjai rendelkezésére bocsát."

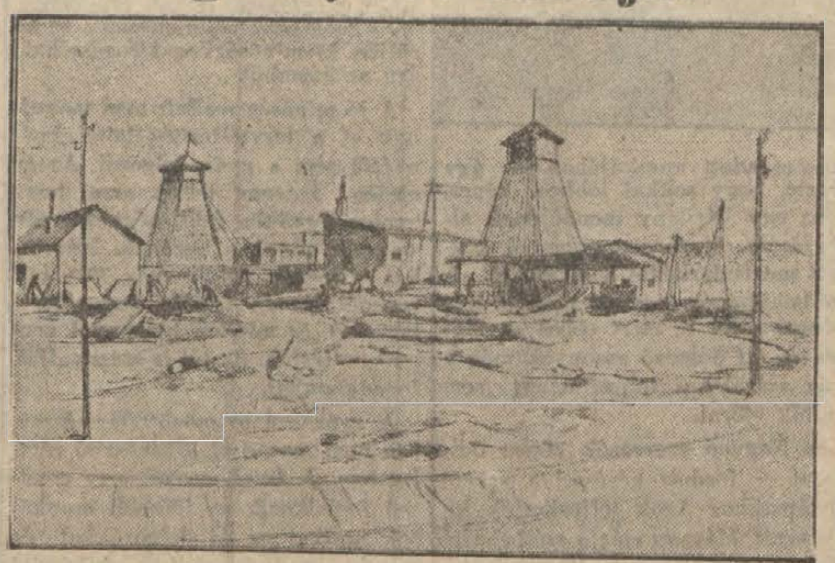
A gyűléseken mondják el a fiatalok, hogy mi volt eddig jó a DISZ szervezetek, vezetők munkájában, mutassanak rá a hibákra, azok kijavításának módjára. A fiataloknak aktívan kell résztvenni a vezetőségválasztó gyűléseken és érezniök kell, hogy valamennyien egyenjogú tagjai a szervezetnek. Eddig a gyűlések és a viták sokszor öncélúak voltak, az előadó felment az emelvényre, a hozzászóló szólásra emelkedett és beszélt-beszélt saját munkájáról, ahelyett, hogy az alapszervezet vezetőségének vagy a bizottság jelentését vizsgálta volna kritikus szemmel és javaslatot tett volna a munka megjavítására, a hibák megszüntetésére. Ez nagyrészt azért fordult elő, mert a két beszámoló közötti időszakban a DISZ-tagokat nem vonták be a szervezet életébe, nem adtak nekik megbízatásokat és emiatt nem is értékelhették a végzett munkát. Ezt a hibát is meg kell szüntetni.

Legyen minden alapszervezet életében emlékezetes nap az új vezetőség megválasztása, legyen a választás az egész üzem, az egész falu egész ifjúságának ügye. Lássák az idősebb dolgozók is, hogy a fiatalok még erősebbé teszik szövetségüket, aminek eredménye a bányákban üzemekben a negyedévi tervek teljesítésében, a mezőgazdaságban pedig a munkák elvégzésében mutatkozik meg. A vezetőségválasztás legyen buzdítás a munka még jobb elvégzésére, a DISZ befolyásának kiszélesítésére, a munka megjavítására.

A jövőben az eddiginél jobban segítsék, ellenőrizzék a fiatalok vezetőiket, akik bizalmukból kerülnek az alapszervezetek élére, segítsék munkájukkal a DISZ-t, hogy olyan szervezetté erősödjön, amely méltó a szocializmus építésének rohamcsapata címére.

Tóth Sándor
DISZ megyei titkár h.

Mélyítik Közép-Európa legmélyebb aknáját

Nemrég új szállító- és légakna mélyítését kezdték meg Zobákon. Az új akna, amely 1959-re készül el naponta 2500 tonna szenet ad majd Sztálinvárosnak. A mérnökök számítása és a meglévő tervek szerint 1955-ben érnek le az első szintre.

A péntek-mozgalom eredményei Pécs VI. kerületben

A Pécs VI. kerületi Tricki és a Bukovszki-csapat már régóta részt vesz a péntek-mozgalomban. Mindkét csapat tagjai elhatározták, hogy a tatabányai Pruzsina-brigád tagjainak kezdeményezését magukévá téve, minden hét péntekjén befejezik heti tervüket, szombaton pedig már a heti terv túlteljesítésén dolgoznak.

Az elmúlt héten is ezzel az elhatározással indult harcba a két brigád. Harcuk eredményes volt. Bukovszki Gyula elvtárs csapatával 124.1 százalékra teljesítette péntek estig heti tervét. Az előírt 846 csille helyett 1050 csille szenet szállítottak lejtésükből.

Tricki István elvtárs csapata második helyen végzett, de teljesítette a péntek mozgalom követelményeit: péntek estig 57 csille szénnel szállítottak többet az előirányzatnál.

Kövessék a két élenjáró csapat példáját az elmaradó Parragi, Krainez Páncél, Kotoucs, Glock és Dudveier-csapatok tagjai!

A Pécsi Szénbánya Vállalat üzemeinek terveljesítése december 1-től 5-ig

1. Béke-akna	104.98 %
2. Petőfi-akna	98.8 %
3. András-akna	93.4 %
4. István-akna	91.8 %
5. Széchenyi-akna	90.9 %

A rádió kísérleti adója minden este 11-ig ad műsort

A Magyar Rádió december 7-től, hétfőtől a kísérleti adón 20 órától 23 óráig rendes műsort sugároz a 344 méteres hullámhosszon (872 kc).

Az első hét műsorán a többi között Mozart „Varázsfuvola" című operája, Háy Gyula „Három nehéz nap" című drámája szerepel.

Három kiváló komlói vájár a feltárás sikeréért

A komlói Kossuth-akna III-as üzemének feltárási körlete november havi tervét 114.9 százalékra teljesítette. A tizenegy feltáróbrigád decemberben újult erővel indul küzdelembe, hogy erre a hónapra esedékes több mint háromszáz méter vágat kihajtásával mielőbb megteremtsék az új frontfejtések lehetőségét.

Ebben a munkában jár élen Szieber Pál és két fia: a 26 éves Pál és a 25 éves György.

Mindhárman egy csapatban dolgoznak. Idős Szieber Pál a csapatvezető és két fia az egymást váltó harmadok vezetői.

— A melegesákányváltás nálunk már otthon kezdődik, — mondja mosolyogva az 50 éves Szieber Pál. A feladatokat is már otthon beszéljük meg, „kézre" dolgozunk egymásnak. Néhány napja azt is megtárgyaltuk, hogy rátérünk a ciklusos munkamódszerre, amivel még nagyobb eredményeket érhetünk el.

Az idősebb Szieber Pál mikor meghallotta, hogy a tatabányaiak „Neveljünk új bányászokat" — mozgalmat indítottak, elhatározta, hogy egy új, fiatal bányászt fogad a csapatába. December 1-én maga mellé vette Barna Józsefet. Barna József már az első naptól lelkesen együtt dolgozott a csapattal. Mikor a havi felajánlást beszélték meg, Szieber Pál az előirányzott 40 méter helyett 45 méter vágat kihajtását javasolta.

— Megcsinálunk mi ötven métert is — vetette közbe Barna József csillés. Fogadom, hogy nem lesz üres csillehiány, kell a pénz, mert tangóharmonikát akarok venni.

A csapat 50 méter vágat kihajtását vállalta. Barna állja a szavát, üres csilléről lelkiismeretesen gondoskodik.

A csapat lelkes munkáját siker koronázta. December 4-ig előírt 3.5 méter helyett közel öt métert haladtak előre és ezzel az eredménnyel az üzem élővájó csapatai versenyének az élén haladnak. Munkájukkal nagymértékben hozzájárultak ahhoz hogy a körlet december 4-ig terjedő előirányzatát 142 százalékra teljesítette.

„CSODA" SIKLÓSON

Történnek még csodák! Méghozzá milyen csodák! Csodásabb csodák, mint valaha... Mert milyen csodákról olvasgattunk azelőtt, régi-régi iskoláskönyvek rojtosra lapozott levelein? László királyról, amint egy botütéssel vizet fakaszt a sziklából, Mózesről, aki egy sereg embert 40 napon át mannával táplált (egyhangu étek lehetett) vagy a fehér szarvasról, amely új hazába csalogatott egy egész népet. De mennyire eltörpül mindez amellett, ami a minap történt megyénkben, pontosan Siklós község TÜZÉP boltjában. Itt egy egyszerű papírlap több mázsa szenet és némi fát varázsolt elő egyetlen röpke pillanat alatt a semmiből.

A csodahívők számára, az utókor okulására íme a történet:

Sokan fordulnak meg mostanában a siklósi TÜZÉP-telepen. Ez még önmagában egyáltalában nem csoda, hiszen télvíz idején mindenki szereti a kellemesen fűtött szobát, az ínycsiklandozóan illatozó aranyszínű teát — különösen, ha rum adja meg a zamatát, és tudvalévő, hogy a kémény csak úgy füstölög, a tea úgy forr, ha alaposan alátüzelnek a kályhának, tűzhelynek, kemencének, ehhez pedig nem utolsósorban tüzelő kell: szén és fa, ami hála a kormányprogrammnak, elegendő mennyiségben van már a TÜZÉP-telepen.

Azaz mégsincs egészen így! Legalább is Siklóson nem ez a helyzet. Erre a szomorú tapasztalatra ébredt Vass elvtárs, a járási tanács egyik újonnan Siklósra helyezett funkcionáriusa, amikor téli tüzelővásárlását akarta lebonyolítani. No de még ez sem csoda. Vannak hanyag telepvezetők, akik nem gondoskodnak az áru utánpótlásáról, közlekedési, szállítási nehézségek is közbejöhetnek — röviden: egy kis objektív nehézségért soha sem kell szomszédba menni... Vass elvtárs is belenyugodott volna, hogy csak egy mázsa szenet és egyetlen dekagramm fát sem kap ha... Igen, igen ha a TÜZÉP előtt nem látott volna jónéhány jólhízott kulákot, akik megelégedett mosollyal rakták kocsijukat a finomabb brikettel, fűrészelt fával. Azonban látta és így visszament a boltba némi reklamáció végett:

— Ha nekem nem ad, ha nekem nem jut tüzelő, hogyan jutott azoknak a kulákoknak — érdeklődött jogos haraggal.

A várt válasz helyett azonban kérdésre kérdést kapott feleletül:

— Hogy mer maga felelősségre vonni engem?! (Ez az engem úgy hangzott, mint egy csatakiáltás. Benne volt a TÜZÉP-telep teljhatalmú urának minden méltatlankodása, a volt járásbírósági bürokrata minden száraz szenvedélye). És az első érdeklődést egy második, egy hanggal emelt kérdés, majd csattanós felszólítás követte:

Kicsoda maga? Igazolja magát!

Ugy látszott, hogy a már megígért egy mázsa szén is veszélyben forog, ha... Nos igen, hacsak valamilyen csoda nem történik. És ekkor előkerült az a bizonyos papírlap, mely egyből lepipálta László király vizetfakasztó csodabotját...

— Hát miért nem mondta elvtársam, hogy a járási tanácstól van — vált olvadékonnyá az imént még jégcsapszerűen hideg tüzép-ember. — Nem ismerhetek mindenkit, igaz, elvtársam?! Elnézést kérek, máris adom a szenet... Mennyit parancsol? Tíz-húsz mázsát? Mennyi fát? — Tessék már mondani elvtársam! Ha kívánja, hazaküldetem, hadd legyen jó meleg az elvtárséknál, elvtársam!

Vass elvtárs azonban alig jutott szóhoz. Az oly durván követelt igazolvány jótékony hatására igazán nem számított. Meg azután — valljuk meg őszintén — nem is őrült ennek a csodának, az igazolvány-varázsolta sokmázsa tüzelőnek. Eszébe jutott, hogy mi történt volna akkor, ha nem rendelkezik azzal a varázspapírral? Vajjon a termelőszövetkezeti tagok, a dolgozó parasztok, akiknek „csak" egyszerű bejelentőlapjuk van, hogyan jutnak a siklósi TÜZÉP-telepen téli tüzelőhöz? Milyen csoda árán, milyen jelszóra nyílik meg nekik a tüzelőt rejtő barlang?

Talán a siklósi TÜZÉP felettes szerve, a TÜZÉP-központ, vagy a kereskedelmi igazgatóság válaszolni tud a kérdésre.

Bognár József 6. élővájási csapata párosversenyre szólította a vasasi Elter-csapatot

Az évi terv maradéktalan teljesítése érdekében versenyre hívom Pécs VI. kerület összes élővájási csapatát és Elter Aladár elvtárs, Petőfi-aknai élővájási csapatát.

Csapatommal együtt vállalom hogy az előírt biztonsági és munkavédelmi szabályokat 100 százalékig betartjuk. Igéretet teszünk arra, hogy 1954 január elsejére 30 méter alapvágat kihajtása mellett még 30 méter gurító kihajtást is elvégezzük, vagyis a VII. szintet összekötjük a hatodik szinttel. Nekünk január 1-ig 52 méter alapvágatot és gurítót kell kihajtanunk. Csapatunkban nem lesz egy igazolatlanul mulasztó sem. Igéretünket becsülettel teljesítjük.

Bognár József (6)
csapatvezető.

Nekünk fiataloknak nemcsak a szórakozásban, hanem a munkában is élen kell járnunk

A Szigetvári Cipőgyár dolgozói a felszabadulás óta sok dicsőséget szereztek gyáruknak, a hazai cipőiparnak. Kiváló minőségű munkájuk nemcsak belföldön, hanem a külföldi piacokon is híres.

A kikészítő üzemben vagyunk. Ez a cipők és szandálok utolsó állomása. Itt fényezik, csinosítják a rövidesen piacra kerülő árukat. A hatalmas teremben hosszú asztalok, az asztalok mellett pedig jókedvűen megy a munka. A kikészítőben csupán asszonyok dolgoznak Jó kedvük kezük gyorsasága már az első pillanatokban elárulja: jól értik mesterségüket, hisz maguk is szeretnek szép csinos cipőkben járni, na meghát — mint mondják is — nem mind egy nekik, hogy a magyar dolgozók és a külföldiek milyen véleményt alkotnak gyárukról, munkájukról. Az asztalok mellett majdnem a mennyezetig magas állványokon rengeteg cipő és szandál várja az utolsó simításokat. Ahogy belépünk a terembe, egy munkaköpenyes fiatal leány siet elénk. Rövid beszélgetés után megtudjuk, hogy ő ennek a részlegnek a mestere.

Igen ő, a fiatal 23 éves leány, akit Antal Ilonának neveznek. De nem is erről akarunk beszélni, hanem arról, hogy ez a fiatal mester hogyan érdemelte ki a gyár vezetőségétől azt, hogy ilyen kényes és felelősségteljes munkát reábízzon. Adjuk tehát át a szót Antal elvtársnőnek:

— Szegény családból származom nyolcan ültünk mindennap az asztalhoz. Én, mint a lányok általában szeretem a szépet és a csinosat. Szerettem mindig cipőben is a szépet az ízléseset. De azelőtt erre sohogy sem futotta. Így esztendőt meg bennem az a gondolat, hogy cipőgyári munkás leszek 1949-ben jelentkeztem felvételre. Felvettek.

Itt megáll és a többit már másoktól tudjuk meg róla. Mint kézilány kezdte működését. Az első napokban szokatlan volt neki az új terület, de mint a közmondás mondja: „A gyakorlat teszi az embert mesterré" nap-mint nap javult nemcsak a terveljesítése, de a minőségi százaléka is. A gyár vezetősége rövidesen felfigyelt a fiatal lány szorgalmára képességeire. Kitüntetésként beosztották szakmai továbbképzésre. Antal elvtársnő pedig szorgalmasan tanult és munkájában igyekezett hasznosítani a tanultakat. Ez újabb lendületet adott munkájához és úgy érezte, hogy sokkal többre képes, mint egy kézilány teendőjének elvégzésére. Magánszorgalomból kezdett megismerkedni a gépekkel. A szélbehajtógép tetszett neki a legjobban, azért is, mert ebben az időben az itt dolgozó aszonyok még a száz százalékos teljesítményt sem tudták elérni.

— Nagyon szeretnék gépen dolgozni — fordult kéréssel a vezető elvtársakhoz Azok teljesítették kívánságát .Másnap már a szélbehajtó géphez mehetett és melléje egy tanító mestert is biztosítottak. Firdmanné pontosan megmutatta neki, hogyan kell bánnia a géppel. Nem kellett sokat magyarázni Antal elvtársnőnek, hisz minden vágya teljesült Teljesítménye szépen ívelt felfelé, úgy, hogy már az első hónapban elérte a 130 százalékot. Ez volt 1952-ben, amikor jó munkája elismeréséül a gyár vezetősége felterjesztette sztahanovista oklevélre. Antal elvtársnő meg is kapta az oklevelet és mellette még 300 forint jutalmat is.

A sztahanovista oklevél ,a jutalom, a vezetők megbecsülése és munkájának elismerése, még nagyobb ösztönzést adott a fiatal lánynak Ezután következett a még nagyobb meglepetés A gyár elküldte Budapestre egyéves művezetőképző iskolára. Antal elvtársnő szívesen vállalta a szép, de nehéz megbízatást. Az iskolán szorgalmasan tanult és jó bizonyítvánnyal tért haza. Utána beállították a kikészítőüzem mesterének

Nagyobb felelősség mindig több gonddal jár. Így van ez Antal elvtársnő esetében is. Most már nemcsak saját, hanem az egész gyárrészleg munkájáért felelős Feladata azelőtt is volt, de ez még jobban fokozódott az új kormányprogramm megjelenése óta.

Az, hogy a gyár egésze novemberben 99.98 százalékra teljesíthette minőségi tervét, abban nagy része van Antal elvtársnőnek is. Naponta 740 pár női szandál megy keresztül a kikészítő üzemrészlegen. A fiatal mester mindenegyes munkát külön-külön megvizsgál annak érdekében hogy még csak véletlenségből se kerüljön ki minőségileg kifogásolható áru az üzemből.

A jó minőség mellett nem maradnak el a terveljesítés követelményétől sem a gyár dolgozói. Az év elején ígéretet tettek arra, hogy export tervükön felül négyezer pár szandált adnak a hazának. Ígéretüket teljesítik. Eddig már 3921 pár szandál terven felüli termelésnél tartanak és minden bizonnyal nem csak teljesítik, de túl is szárnyalják fogadalmukat.

A gyár egésze mögött természetesen nem marad el a kikészítő részleg sem. A fiatal mester nagy gonddal foglalkozik az idősebb munkások mellett az új dolgozókkal és ennek eredményeként a kikészítő üzem dolgozói novemberben 139 százalékkal zárták a hónapot.

Így dolgozik a fiatal mester. Hogy miért, arra már csak röviden válaszol: „Azért mert megváltozott az életem, most látom csak igazán hogy érdemes jól dolgozni. Menyasszony is vagyok — mondja mosolyogva — hamarosan férjhez megyek Szépen keresek, minden hónapban megkapom az 1200 forintot. Meg van már a kelengyém, megvan mindenem, amire csak szüksége van egy férjhezmenő lánynak. Apám is jól keres, rövidesen családi házat építtetünk. De nem is ez a lényeg — vágja el a beszéd fonalát Antal elvtársnő — DISZ tag vagyok és úgy érzem, nekünk fiataloknak nemcsak a szórakozásban, hanem a munkában is élen kell járnunk.

Hidvégi Margit

Több akarattal István-aknán is ki lehet javítani a hibákat

István-aknán a kifüggesztett versenyeredmények és a teljesítményeket kimutató táblák előtt szinte állandóan vannak olyan bányászok, akik figyelmesen nézik a kiírt eredményeket. A fekete táblák több szép eredményről, de ugyanakkor sok lemaradásról is tanuskodnak. István-akna elmaradt tervének teljesítésével, s ezért komoly feladatok hárulnak az üzem vezetőire, a műszaki vezetőkre, a vájárokra és a csillésekre egyaránt.

— A lemaradás egyik fő tényezője — mondja Szilas László üzemvezető elvtárs, — az, hogy az aknán nagy a munkaerőhiány, továbbá a munkafegyelem sem olyan, mint amilyennek lennie kellene. Nagy a száma azoknak, akik igazolatlanul hiányoznak. A „bumlizásban" élenjárnak: Markó Lajos csillés, aki az elmúlt hónapban kilencszer, Horgosi István csillés nyolcszor, Lakatos János (7) csillés hétszer, Stróbl Vendel, Lázár Zoltán, Kalmár József csillések, akik hatszor mulasztottak igazolatlanul műszakot. Ha csak az ő műszakjaikat összesítjük, — amivel megkárosították elsősorban saját magukat, de ezen túl egész népünket, — számszerint eléri a 48-at, vagyis 384 munkaórát. De rajtuk kívül sok olyan vájárral, csilléssel és felszíni munkással találkozunk, akik egy, kettő, esetleg három esetben mulasztottak igazolatlanul. Ezek a dolgozók természetesen egyéni terveikkel is el vannak maradva. Fatler Gyula vájár például 1953 október 30-ig különféle okokból összesen 71 munkanapot mulasztott, de ez tervének teljesítésében is meglátszik. Jelenleg is 1953 júliusi tervén dolgozik.

— Nagy a munkaerővándorlás is István-aknán. Főleg az új bányászok körében. A régi bányászok közül is vannak azonban olyanok, akik elmentek, vagy el akarnak menni. Ezekre a jelenségekre a pártszervezetnek is komolyan fel kell figyelnie.

— Nett István sztahánovista vájár elmondta, hogy ő már megúnta a csapatban lévő veszekedést és „piszkálódást." Ha valaki hibát követ el, annak nem igyekeznek megmagyarázni a hibáját, hanem ledorongolják.

— Farkas Ferenc vájár, aki öt éve dolgozik a bányában, ezért akar elmenni:

„A munkák elosztása igazságtalanul történik és érvényesül „a haveri szellem." Ebben a hónapban már harmadszor akartak a csúszdához beosztani. Mivel a csapatban voltak olyanok is, akik még nem voltak oda beosztva, nem vállaltam el. De előfordult, hogy november 13-án az elvégzett munkát nem írták be részemre. Sokszor pedig úgy beszélnek velem, mintha nem is ember volnék."

— Az új munkásokkal való foglalkozást is meg kell javítani István-aknán. Meg kell magyarázni Klárics György vájár elvtársnak is, hogy az új bányászokkal a bányát, a bányászéletet meg kell szerettetni. Nagyobb szeretettel foglalkozzék a hozzá beosztott új bányászokkal és ne legyen durva, vagy goromba hozzájuk. — Neveljen belőlük olyan vájárokat, akikre később ő maga is büszke lehet.

— A terv maradéktalan teljesítése megköveteli, hogy mindenki teljes mértékben kihasználja munkaidejét. Sok esetben tapasztalható, hogy nem kezdik meg a munkát pontos időben. Október 9-én Süle Imre vájár és Parragi János csillés fél 9-kor még mindig nem kezdték el a munkát. Handa Ferenc és Vichmann János vájárokat október 10-én 9 órakor az ellenőrző aknász fekve találta. Kovács István (46) október 8-án egész műszak alatt aludt. Ezek a fegyelmezetlenkedők talán nem is gondolnak arra, hogy helytelen magatartásukkal milyen hatalmas kárt okoznak népgazdaságunknak.

— A hibák kijavítására — mondja Szilas elvtárs — nagy gondot fordítunk. Minden reggel, mielőtt leszállnak a dolgozók a bányába, hívjuk a figyelmüket az eddigi hiányosságokra és arra, hogyan javítsák ki azokat. A munkafegyelem megbontóival külön, egyénileg is foglalkozunk. A továbbiakban a kultúrmunkát is a munkafegyelem megszilárdítására irányítjuk.

Sok esetben előfordul, hogy hibák csúsznak be az üréscsille-elosztásba. De előfordult, hogy a csapatokat helytelenül állítják össze és így azokban sok a vájár. Például Mehlmann János frontmester csapatában 14 vájár dolgozott és azok közül kettő-három mindig mellékmunkát végzett.

A terv teljesítése tehát megköveteli az üzemvezetőségtől, hogy nagyobb gondot fordítson a munka helyes megszervezésére.

A NÉPNEVELŐ

Körösközi feketeföldű bólyi határban alszanak a dértől csillogó mezők. A gyapotföldeken száraz kórók meredtek az ég felé, s most már csak zuzmarát érlelnek ágaikon. Csak az országút mellett dübörög egy G—35-ös, végzi a mélyszántást.

Lassányi Lászlót keresem, hozzá igyekszem. Sokat hallottam róla. A járási bizottságon, a községi pártszervezetnél, a tanácsnál felderül az emberek arca, ha a Rákóczi termelőcsoport népnevelőjét emlegetik. Mosolygósarcú, pöttömnyi gyereket szólítok meg. „A Laci bácsi? Jöjjön csak, a bácsi... És az ötévesforma emberpalánta otthonosan vezet a girbe-gurba utcákon. „Itt, itt lakik" — bök kezével a deszkakapura, aztán mint a szélvész vágtat az utcán lefelé.

Már útközben és most is próbáltam magam elé képzelni. Vajjon milyen lehet? S most ott áll előttem ismerkedünk. Lassányi Lászlóhoz hasonlót sokat lehet találni Bólyban Olyan középtermetű, gyermekiesen mosolygó arcú. Mindig mosolyog különösen ha megszólal. A vidáman csillogó szempár erőt, energiát mutat. Tud vágni, ütni is, ha kell — gondolom magamban. Nó de térjünk a tárgyra, amiért jöttem. S amíg vele, feleségével, és másokkal beszélgettem, megtudtam: miért éppen őt tartják az egyik legjobb nénnevelőnek, megértettem, miért dicsérik járásszerte.

1949-ben lépett a pártba. Addig gondolkodott, tanakodott, melyik képviseli a sok közül az ő érdekeit. S amikor döntött, akkor végérvényesen a kommunisták mellé állt. Ekkor mintha egyszerre pótolni akarta volna az eltelt éveket, minden munkát elvállalt. De nemcsak vállalta becsülettel el is végezte. Utcabiztos volt, dűlőfelelős, résztvett a választási munkában. Amikor megkérdezték, hogy lenne-e népnevelő, szívesen vállalkozott erre is. Nem szokott valamin rágódni, de azért mindig meghányja-veti a dolgokat és ha valamire elhatározza magát arra mindenét felteszi. Hire járt a faluban, hogy megalakul a Rákóczi ő az elsők között jelentkezett: engem is vegyetek számításba.

Amikor a csoport megalakult brigádvezetőnek tették meg. Nem dirigálni állt az élükre, hanem velük együtt dolgozni. Amikor eljött az őszi szántás-vetés ideje, mint azóta mindig a nagy munkák előtt — a kis család összeült. „Nó, most mondjátok el, hogy csináljuk." A vélemények javaslatok csakúgy záporoztak. Miután a kollektíva elhatározta: így csináljuk — akkor a munkáé lett a szó. Olyan pompás munkát végeztek hogy csodájára jártak. A kis brigád erős, harcos kollektívává fejlődött hallgattak vezetőjük szavára. Tudták, hogy Lassányi László jó szakember, szereti a földet, első a munkában.

Két dolog van, amit a legjobban szeret: a munka és az emberek nevelése. Mint mondja, a kettő együttjár, az emberek a munkában nevelődnek, edződnek. A munka tekintetében irgalmatlan konok tud lenni Ha valaki immel-ámmal dolgozik vagy huncutkodik, keményen rászól, de mindig szemtől szembe. „Nézd ez így nem jó, rosszul csinálod" — szokta mondani. Nem szeret az emberek hátamögött beszélni, inkább hadd harcoljanak a vélemények. De ugyanilyen gyorsan dicséri a dolgost, az éleniárót, elismeri a jó munkát. Szava ilyenkor melegebbé válik. Mindenkiben az embert látja, az új hajtásait nyomban észreveszi, biztatja, bátoritja. „Csak így tovább ól csinálod." Sohasem durva, vagy éles. Tetszik ez az embereknek és éppen ezért nemcsak vezetőt látnak benne, hanem forrószívű jóbarátot is, aki bajban, örömben, éjjel-nappal együtt van velük.

„Ugye furcsálja ezt csak így éjjel-nappal, — kérdi nevetve. — Elmondom," Azon a vasárnapon, amikor a kormány programmja megjelent mint a megzavart méhkas, olyan volt a szövetkezet. A brigád, a csoport minden tagja a határban dolgozott. Felütötte fejét a kétkedés, az ingadozás. Mondogatták: ki lehet lépni... mit csináljunk. Voltak, akik már határoztak is. „Megálljunk emberek — szólt akkor, a legnagyobb tanácstalanság közepette Lassányi. — Gondolkoztok ti, vagy csak úgy hebehurgyán határoztok. Mert csak gondolkozzatok." Az embereknek jól esett a biztató szó, mint a rendezett földnek a májusi eső. Lassányi Lászlót pedig becsülték mindnyájan, hallgattak rá. Tudták, félti a szövetkezetet.

Megkérdeztem Lassányitól: miről beszélt nekik? Elmosolyodott. Az igazságról! A kormány nem azt akarja, hogy a szövetkezetek felbomoljanak, inkább két kézzel támogatja őket. Mennyi mindent jelent nekik a tíz százalékos kedvezmény, a hosszú lejáratú hitel, a háztáji beadás elengedése, és még ki tudná sorolni... És itt tudnák hagyni ezeket a szép nagy tábla földeket. Egyben az egész határt! Traktor szántja, vető gépág jár a hatalmas táblákon és a nagyszerű termés, a jobb élet Milyen vidáman dolgoznak így együtt, az aranysárga búzatábla felett hangosan, kacagón szállt az ének. „Féltsétek ti is a szövetkezetet" — mondta. A Rákóczi tagjai féltették: senki nem lépett ki.

És az éjjel... Amikor a sötétség ereszkedik, az apró házakra, Lassányi László felkerekedik. Nem megy messze, csak a szomszédokhoz, akiket a párt rája bízott. Felkeresi őket szinte mindennap. Meg kell mondani, beszélgetni, azt nagyon szeret. Es valóban beszélgetni is megy. Nem utasítást visz. Nem, ő nem így dolgozik. A párt nem utasít — beszélget az emberekkel. S Lassányi László a pártot képviseli. Nehéz visszaadni egy ilyen beszélgetést.

Az a nyolc csoporttag nem is tudta, milyen rosszul teszik, hogy a kukoricájukat nem adják be. De hiába a felszólítás, megmakacsolták magukat. Ha ekkor Lassányi elvtárs úgy tért volna be hozzájuk: már pedig azt le kell adni, sohasem tudta volna meg a húzókodás okát. De akkor is beszélgetni ment hozzájuk, megtudni mi a panaszuk, mi fáj nekik. Megtudta. Mind a nyolcan erősen méltatlankodtak. Mégis csak gyalázat, hogy a beadott búza után egy krajcárt sem fizetnek, pedig a vételi jegyre leadott után kellene. Hangoskodtak az emberek: „Nem bizony, nem adjuk be a kukoricát, az éppen kiteszi a búza árát." Lassányi elvtárs utána járt.

A tanácsnál megtudta, hogy a vételi jegyre leadott búza után azért nem fizettek, mert tojást és egyebet nem kellett beadniok. Másnap este már elmondta mindenütt. „Ha így van, megértjük" — mondták az emberek. Beadták a kukoricát az utolsó szemig. Tetszett ez az embereknek. Kiváltképpen pedig az tetszik, hogy egyszerűen beszél. Nem keresi a szavakat, ízes paraszti nyelven beszél, mint akihez naponta szól. Szerénysége, a kommunista ember szép jellemvonása segíti abban, hogy a falu lakói a legnagyszerűbb barátot ismerjék meg benne.

Házának ajtaja mindenki előtt nyitva van. Betér hozzá öreg, fiatal, leány és asszony. Vendégmarasztaló, szíves szó fogadja. Az emberek szinte egymásnak adják a kilincset. Vörös Ferenc bácsi egyszer elpanaszolta, hogy kicsi a hízója, sok az éhes szája és nem tudja majd a zsírt leadni. Megbeszélték, mit lehetne tenni. Emlékezett rá, van egy olyan rendelet, amely szerint indokolt esetben lehet csökkenteni a leadást. De így fejből nem volt biztos benne, hogy csakugyan így van-e. Lassányi elvtárs megint a tanácshoz fordult. Kiderült, jól emlékezett. Vörös Ferenc ügyét is elintézte. A többit még sorolni is hosszú lenne, nemhogy elmondani velejét, magvát. De az az egy igaz: dolgavégezetlenül, megnyugvás nélkül nem megy el tőlük. Minden sebre van ir. Lehetetlent sohasem ígér. Amiben biztos, ereje van hozzá, azt kijárja. Mint mondja az ilyen beszélgetéssel két legyet üt egy csapásra: megnyugszik egy háborgó ember, ugyanakkor világosabban, tisztábban látja: értem, értünk van a programm. Jobban, harcosabban, áldozatkésszebben dolgozik érte.

So't népnevelő tétlenkedik, válaszolatlanul hagy fontos dolgokat, ha erejéből, tudásából nem futja. Egy-két évvel ezelőtt talán vele is előfordult. Azóta tanultabb, okosabb. Tanácsülésen — mert Lassányi elvtárs tanácstag — mindig elmondja: mi a választók panasza, kérése. Itt kér maga is segítséget. Nem röstell személyesen is felkeresni a pártvezetőséget, vagy a tanácsot. Hajtja az a tudat, hogy az emberek bíznak benne, kezébe tették gondjukat-bajukat. A bizalmat megszerezni nehéz, nagyon nehéz, de elveszteni — egy pillanat műve. A dolgozók bizalmát pedig naponta újból és újból meg kell szerezni — meg kell tartani.

— Tudja, nehéz a mi munkánk — mondja egy kicsit elgondolkozva. — De szép. Az emberek most különösen kíváncsiak, sokat kérdezősködnek, érdekli őket minden. Erre kell nekünk válaszolnunk és kérdezés nélkül is felkeresnünk a bólyi dolgozó parasztokat.

S tegyük hozzá: Villányban úgy, mint Kacsótán, Mekényesen, mint Pécsváradon az ottani népnevelőknek.

Bocz József

KÜLFÖLDI HÍREK

LOS ANGELES

Kennedy amerikai methodista püspök egy losangelesi egyházi gyűlés ezerkétszáz résztvevője előtt kijelentette, hogy az Egyesült Államokban ma senki sincs biztonságban a „boszorkányüldözés" és a „vizsgálatok" miatt. Éppen ezért legfőbb ideje, hogy az egész amerikai nép tiltakozzék ezek ellen a „nagy hazugságokra" támaszkodó üldözések ellen.

BERLIN

A bonni parlament csütörtöki ülésén Schubert postaügyi miniszter egy interpellációra válaszolva közölte, hogy a Nyugat-Németországban működő idegen megszálló hatóságok elsősorban az amerikai és az angol megszállók szervei, rendszeresen cenzurázzák a leveleket és lehallgatják a telefonbeszélgetéseket.

BERLIN

Coudenhove — Kalergi gróf, a kozmopolita Páneurópa-mozgalom kezdeményezője Majna-Frankfurtban tartott sajtóértekezletén kijelentette: „Be kell ismerni, hogy a hidegháborúnak csak a Kínai Népköztársaság részvételével tartandó öthatalmi értekezlettel lehet végetveni. Lehetetlen figyelmen kívül hagyni, hogy egész Kína, Tajvan-szigetének kivételével, Mao Ce-Tung fennhatósága alatt áll.

LONDON

Palme Dutt, Nagy-Britannia Kommunista Pártjának alelnöke egy Wembleyben tartott gyűlésen kijelentette, hogy a két-millió hajóépítő- és gépipari munkás huszonnégyórás sztrájkja jelt adott az egész munkásmozgalomnak.

Soha nem volt olyan kedvező a pillanat az egész munkásmozgalom számára az előnyomuláshoz a bérkérdések és a politika terén egyaránt, mint most — írja a „Daily Worker". — A tory kormányt lejáratta a nép életszínvonala elleni intézett támadás és az Egyesült Államok iránt tanusított szolgai behódolása. Most kitűnő alkalom nyílik arra, hogy felhívjuk a Munkáspárt parlamenti csoportját engedelmeskedjék a tagok követelésének és a nép nevében harcoljon az új politikáért. Legyen a Munkáspárt a szervezett munkásság bérköveteléseinek szószólója a parlamentben, hozza összhangba a parlamenti harcot a munkások akciójával az egész országban. Nem kétséges, hogy az olyan politikáért folytatandó egységes harcot, amelyet Harry Pollitt, Nagybritannia Kommunista Pártjának főtitkára körvonalazott legutóbbi röpiratában, támogatná az ország túlnyomó többsége és meggyorsítaná a tory kormány bukását.

A lap végül hangoztatja: „Az egész munkásosztály egyesített erejével megbuktathatjuk ezt a tory kormányt és általános választásokat tűzhetünk ki, amelyek alapján a nép követeléseit teljesítő kormányt választanánk. A győzelemhez vezető út: akcióegység."

MTI

Az „ANA" hírügynökség közli az egyiptomi külügyminisztérium szóvivőjének pénteki bejelentését, mely szerint a bermudai értekezlettel egyidőben Washington, London, Uj-Delhi és Karaesi között megbeszélések folynak az angol-egyiptomi kérdésről.

PÁRIS

Az indokínai francia expedíciós hadtest egyik szóvivőjének nyilatkozata szerint péntekre virradó éjjel Tonkinban ismét fellángoltak a harcok. A vietnami néphadsereg osztagai több támadást intéztek a franciák előretolt megerősített állásai ellen. Egy további jelentés közli, hogy a néphadsereg november 27-én meghiusította az expedíciós hadtest és Bao Dai fegyveres erőinek osztagaiból álló különítményt Thai-Binh-tól húsz kilométernyire délkeletre végrehajtott partraszállási kísérletét. A különítmény százötven halottat és sebesültet, valamint több, az amerikaiak által szállított kétlaki partraszállító járművet vesztett.

A „Pasteur" nevű hajó Marseilleből jövet Oranban, indokínai rendeltetéssel, ezernégyszáz francia katonát vett fedélzetére.

PÁRIS

Benoit Frachon a CGT főtitkára a Francia Vasutasok Országos Szövetségének Párisban megtartott küldöttgyűlése utolsó napján, pénteken, hatalmas lelkesedéssel fogadott beszédet mondott. Beszédében rámutatott az augusztusi sztrájkok következtében a szakadár szakszervezetekben bekövetkezett mélyreható erjedési folyamatra és az egység eszméjének növekvő térhódítására a munkástömegekben. „Ennek oka, hogy a néptömegeknek mindinkább meggyőződése: szükséges Franciaország politikai irányvonalának gyökeres megváltoztatása" — mondotta Benoit Frachon.

MTI

A „Donia Emruz" című lap „Akik az ellenség malmára hajtják a vizet" című cikkében felháborodottan írja hogy az utóbbi napokban gombamódra elszaporodtak az eddig ismeretlen heti- és napilapok, amelyek nyiltan támogatják az olajkérdésben külföldi gazdáikat.

A lap hazaárulóknak nevezi ezeket a lapokat.

A „Donia Emruz" szenvedélyeshangú felhívást intéz a kormányhoz: „Hallgassátok meg népünk millióinak kiáltását:

Szabad és független életet akarunk! Saját hazánkat akarjuk építeni és meg akarjuk szüntetni a nyomort. Gyalázat és szégyen azokra, akik nem hallják meg népünk kiáltását, gyalázat és szégyen azokra akik a külföld malmára hajtják a vizet, akik elhagyják a népet és a gyarmatosítókhoz akarják kapcsolni sorsunkat."

HELSINKI

(TASZSZ). Ilta Sanomat Nya Tid" című finn lap jelenti. Paasikivi Finnország elnöke 1954. január 1-i hatállyal Tor Brenninget nevezte ki az Aaland-szigetek kormányzójává.

PÁRIS

A francia belügyminisztérium kényszerítette volt hatálytalanítani 1953. április 16-i rendeletét, amelynek értelmében feloszlatta az Indokínából hazatért francia katonáknak és a vietnami háborúban elesett katonák családjainak országos szövetségét. Mint ismeretes, e szervezet feladatai közé tartozik, hogy harcoljon a francia-vietnami konfliktus békés megoldásáért. A szövetség közleményt adott ki, amely rámutat, hogy a francia demokratikus közvéleménynek a felosztási rendelet hatálytalanításakor elért győzelme elősegíti a vietnami béke létrehozását azoknak a határozott javaslatoknak elfogadása alapján, amelyeket Ho Si Minh tett.

Terjeszd, o'vasd a Szabad Földet!

A Szabad Föld a magyar dolgozó parasztság hetilapja már eddig is széles olvasótábort nyert meg. A hetenként megjelenő újság a dolgozó parasztok napi problémáira, a soronkövetkező feladatokra ad rendszeresen választ és megmutatja hogyan lehet a mezőgazdaság jövedelmezőségét, az állattenyésztés hozamát növelni. Tájékoztatja dolgozó parasztságunkat az élenjáró agro- és zootechnika eredményeiről, azok alkalmazásának módszereiről — nagy segítséget ad a falu dolgozóinak mindennapi munkájához.

Megyénkben is a „Szabad Föld" ki akarja szélesíteni olvasótáborát, még több példányban akar eljutni a dolgozó parasztokhoz, hogy segítséggel, tanáccsal szolgálja a mezőgazdaság fellendítését. Népnevelőink ezekben a napokban ellátogatnak a gépállomások, állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és a magángazdaságok dolgozóihoz, hogy új előfizetőket szervezzenek a lapnak. — Mindenütt, ahol a népnevelők eddig megfordultak, szívesen fogadják őket. Ujpetrén Fodor Sándorné eddig 16 új „Szabad Föld"-előfizetőt szervezett, Ivánbattyánban Kauder Rozália 7 előfizetővel növelte a Szabad Föld" olvasóinak táborát; Keszüben Tanczi Jánosné 14 dolgozót világosított fel arról, hogy miért fontos számukra a „Szabad Föld" rendszeres olvasása. A „Szabad Föld" olvasótáborának kiszélesítésében nemcsak a népnevelők, a sajtófelelősök, hanem a postai kézbesítők is részvesznek, akik megkérdezik a dolgozókat, hogy akarják-e előfizetni a dolgozó parasztság hetilapját, elmondják nekik, hogy milyen hasznos tanácsokat ad számukra, hogyan segíti munkájukat.

A „Szabad Föld" olvasótáborának kiszélesítése egész pártunk és összes tömegszervezetünk ügye is. Célunk, hogy minél műveltebb legyen a falu, minél több kérdésben lásson tisztán és minél több élenjáró módszert alkalmazzon mind a földművelésben, mind az állattenyésztésben. A „Szabad Föld" olvasótáborának kiszélesítése egybeesik a mezőgazdaság fellendítéséért folyó munkával. Ezért a gépállomásokon, állami gazdaságokban termelőszövetkezetekben és községekben lévő pártszervezetek feladata, hogy irányítsák és szervezzék a „Szabad Föld" olvasótáborának kiszélesítéséért folyó agitációt. Olvassa minél több falusi dolgozó a magyar dolgozó parasztság hetilapját!

Hitlerista kitüntetéltek

Heuss nyugatnémet elnök személyes utasítására nemrég fontos értekezletet tartottak. Kesselring tábornagy, von Manteuffel páncélos tábornok, Stumpf vezérőrnagy, Hessler és Pohle, volt miniszterek, magasrangú katonatisztek részvételével. Fontos kérdést vitattak meg. A hitlerista kitüntetések viseléséről volt szó.

Az értekezlet résztvevői tökéletesen egyetértettek abban, hogy a Hitler adományozta kitüntetéseket lehet és kell viselni a bonni birodalomban. Egyébként ez a kérdés Bonnban tulajdonképpen már nem is kérdés. — Csupán azt kellett megoldani, hogy milyen formában lehet ezt törvényesíteni. Meg aztán mi legyen a kitüntetéseken lévő horogkeresztekkel? Nem lesz-e botrány belőle, ha a horogkereszt megint állami jelvénnyé lép elő?

A bizottság végülis határozatot hozott, s azt közzétette a bonni kormány hivatalos közlönyében. A határozat mindenkit feljogosít a hitleri Wehrmacht kitüntetéseinek viselésére, amennyiben a „becsület jelvényei voltak és maradtak, s viselőik tettei méltóak voltak és maradtak az elismerésre." A bonni bizottság tehát magasztalja a hitlerista hadsereg martaloctevékenységét.

A tábornokok gondoskodnak arról, hogy rehabilitálják a háborús bűnösöket. A bizottság javasolja, hogy engedélyezzék a szovjet-német fronton elkövetett banditatettekért adományozott kitüntetések, többek között a „Keleti érem", valamint a krími, gyemjanszki, kubányi és holmi harcokért adományozott érmek viselését...

A bizottság valamenynyire azonban mégis tekintettel volt a korszellemre, s a kitüntetések némi megváltoztatását ajánlotta. Javasolta például, hogy a „Vaskereszten" a horogkeresztet helyettesítsék tölgyfalombbal, egyes érmekről vegyék le a kiterjesztett szárnyú sast, másikon pedig takarják le babérkoszorúval.

A bonni tábornokok sietve fel akarják éleszteni a porosz-náci militarizmus hagyományait. Egyre azonban nem gondoltak. Nem biztos, hogy a „keleti" vagy „krími" érmek láttán a németek azt fogják érezni, amire Kesselring és Manteuffel számítanak. Hamarabb megtörténhet ennek az ellenkezője. — Gondolhatnának például arra, hogy a németek a „keleti érmet" a háború alatt „fagyhalál éremnek" nevezték. Lehet, hogy a „krími" vagy „gyemjanszki" érmek is a hitlerista hadsereget ért szörnyű vereségekre, ennek a hadseregnek dicstelen végére fogják emlékeztetni a volt katonákat.

Vlko Cservenkov beszéde a bolgár termelőszövetkezetek harmadik országos értekezletén

Szófia (MTI). Csütörtökön este véget ért a bolgár termelőszövetkezetek harmadik országos értekezlete.

Az értekezlet záróbeszédét Vlko Cservenkov mondta. Beszéde elején hangsúlyozta a termelőszövetkezetek 1950. évi második értekezlete óta elért eredményeket, majd kijelentette:

— A mezőgazdaság szocialista alapon történő átalakulása felé tett utunk helyes és kipróbált út. A végső győzelem a miénk lesz, de ezért a győzelemért harcolnunk kell. Célunk az, hogy a termelőszövetkezetek tagjait jómódúvá, a termelőszövetkezeteket pedig gazdaggá tegyük.

A többtermelés, az önköltségcsökkentés és a minőség javítása fontosságának hangsúlyozása után Cservenkov így folytatta:

— Ne gondolják azonban azok a dolgozó parasztok, akik nincsenek benn a termelőszövetkezetekben, hogy elfelejtjük őket. Hogy is lehetne megfeledkezni a bolgár parasztok teléről. Ők a mi testvéreink és mint igazi hazafiak állnak a kormányzat mellett. Figyelik a termelőszövetkezetekben folyó munkát, de még nem döntöttek. Senki sem kényszeríti őket arra, hogy siessenek döntésükkel. A termelőszövetkezetek szemléltető előnyei határoznak majd. Csináljunk valamennyi termelőszövetkezetből mintagazdaságot, akkor majd megláthatják, melyik egyénileg dolgozó paraszt tud ellenállni a jómódú kulturált élethez való csatlakozásnak.

A délkoreai hadifoglyok felvilágositásának harmadik napján sorra került 30 hadifogoly közül sem kérte senki hazatelepitését

Keszon (Uj Kina) A délkoreai hadifoglyok felvilágosításának pénteki harmadik napján az elkeseredett liszinmanista felvilágosító megbizottak a semleges hazatelepitési bizottság indiai albizottsági elnökeitől kértek segitséget, hogy kihúzzák magukat a délkoreai hadifoglyok által feltett zavarbaejtő kérdések megválaszolása alól. A négyes számú sátorban az egyik liszinmanista felvilágositó sebtében beszüntette tevékenységét, amikor egy hadifogoly azt kérdezte tőle, vajjon megigérheti-e, hogy a hadifoglyok békés életet folytathatnak, ha visszatérnek Dél-Koreába.

A pénteki felvilágositó ülések, amelyeken ismét harminc délkoreai hadifogoly vett részt, mindössze két óra és 50 perc hosszat tartottak. Ugyanúgy, mint az első két napon, egyetlen hadifogoly sem kérte hazatelepitését.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

VASÁRNAP

18.40: Délszláv műsor.
19.00: Magyarnyelvű adás.
Élenjáró dolgozóink köszöntése. Mosolygó Pécs. — A Pécsi Rádió vidám, zenés vasárnapi műsora. Friss hírek a vasárnapi sporteseményekről.

HÉTFŐ

Kettesben a mikrofonnal.
Hírek.
Látogatás a rózsafai Közös út tsz zárszámadásán. — Szerelik a turbókompresszort a komlói III-as aknán. Remek ötlet — Garami László szatírája.
Hanglemezek.
20.00: Műsorzárás.

— **Pécs város tanácsa** begyüjtési csoportja felhivja a bortermelőket akik borbeadási kötelezettségüknek még nem tettek eleget, a legrövidebb időn belül — mivel a borbeadási határideje lejárt — tegyenek eleget. Ellenkező esetben már 10 százalékkal felemelt kötelezettséget kell teljesiteniök.

Kémcsoport pere Lengyelországban

Varsó (TASzSz) December 3-án a szczecini körzeti katonai bíróságon megkezdődött a bonni kormánynak alárendelt és az amerikai titkos szolgálattal együttműködő kémközpont ügynökei egy csoportjának pere.

A vádlottak padján H. Langvoigt, A. Machura és K. Wruck kémek ülnek.

December 3-án a vádbeszéd elhangzása után elsőnek H. Langvoigtot hallgatták ki, aki beismerte bűnösségét. H. Langvoigt elmondotta: 1953 márciusában Nyugat-Berlinben azt a feladatot kapta Kaisertől és Torglertől, a nyugatberlini kémközpont vezetőitől, hogy szervezze meg kémügynökök átdobását Lengyelországba. A vádlott beismerte, hogy az Adenauer-féle titkos szolgálat mellett ugyanakkor amerikai titkos szolgálatnak is dolgozott.

A megcáfolhatatlan bizonyítékokkal sarokba szorított vádlott ismertette azt a szerteágazó kémhálózatot, amelynek megszervezésével a nyugatberlini rendőrség úgynevezett ötödik osztálya foglalkozik.

A törvényszék ezután meghallgatta A. Machura vallomását, aki különleges kémiskolát végzett a nyugatnémetországi Majna Frankfurtban. Elmondta, hogy 1952 novemberében Lengyelországból Nyugat-Berlinbe szökött és ott felkereste a nemzetközi menekültügyi szervezet kirendeltségét. Miután kapcsolatba került az amerikai titkos szolgálat munkatársaival, különleges kémiskolára küldték. A vádlott elbeszélése szerint Langvoigt segítségével különleges kémfeladat elvégzésére Lengyelországba küldték. E feladatot azonban nem sikerült teljesíteni, mert a határ átlépését követő napon lengyel határőrszervek letartóztatták.

A jövő héten megkezdik a fenyőfák árusitását

Budapesten és vidéken december 10-től megkezdik a fenyőfák árusitását. Mintegy 500 000 darab 50-től 200 centiméter nagyságú fenyőfa kerül forgalomba. A fenyőfák ára tíz centiméterenként 1.40, 2.— és 2,40 forint.

Az izraeli szovjet követ átnyujtotta megbizólevelét

Tel Aviv (TASzSz) December 4-én A. N. Abramov, a Szovjetunió izraeli rendkívüli és meghatalmazott követe átnyújtotta megbízólevelét Isaac Ben Cvi izraeli elnöknek.

A CSALÓ FARKAS

(Mongol népmese)

Élt, éldegélt az öreg kecske kis fiaival. Szomszédságában egy szürke farkas lakott, aki egész életén keresztül rablásból tartotta fenn magát. Vénségére azonban eltompultak a fogai, így hát ravaszsághoz folyamodott.

Egyszer a kecske szénáért ment és ez alatt a farkas csellel bejutott a házába és felfalta a kis kecskéket.

Hazatért a kecske. Kereste a fiait, de bizony csak egy kis csomó farkasszőrt talált. Tudta mindjárt, hova lettek a kis kecskék.

Elment a farkashoz és így szólt hozzá:

— Add vissza a fiaimat!

— Nem adom — felelte a farkas.

— Nem adod? — kérdezte fenyegetően a kecske. — Nos, akkor állj ki velem, megbirkózunk életre-halálra!

Megijedt ám a farkas, s szaladt a kovácshoz. — Megkérte szépen; élesítse meg a fogait. De, mivel zsugori is volt őkelme, elhatározta, hogy majd becsapja a kovácsot és fizetségnek magával vitt egy nagy bőrzsákot. Telefújta levegővel, a tetejére pedig két darab csontot tett. Azt mondta a kovácsnak, hogy hús van benne.

A kovács hozzáfogott a munkához. Mikor már élesek voltak a fogai, a farkas köszönetet sem mondva, megindult hazafelé. Igen ám, de a csalás mindig napfényre kerül! Amint a kovács kinyitotta a bőrzsákot, az egyik csont megkarcolta az ajkát. Mérges lett nagyon, s rohant a farkas után.

— Állj meg! — kiáltotta. — Az egyik fogadat elfelejtettem megélesíteni!

A farkas megállt, kitátotta a száját és az ügyes kovács harapófogójával mind egy szálig kihúzta a csaló fogait.

Ordított a farkas, ahogy torkán kifért, de már ordíthatott.

A kecske is elhatározta, hogy a küzdelem előtt megélesítteti a szarvát. Elment ő is a kovácshoz egy nagy bőrzsákkal.

— Élesítsd meg a szarvamat — kérte — megfizetek érte.

A kovács először nem hitt neki.

— Mutasd a zsákot, mi van benne!

A kecske átadta a finom aludttejjel telt bőrzsákot. A kovács egyhajtásra kiitta, ereje is megnőtt tőle. Ugy megélesítette a kecske szarvát, hogy jobban se kellett.

Másnap reggel volt a küzdelem. A kecske éles szarvával egy másodperc alatt felvágta a farkas hasát, a kis kecskék pedig szépen kisétáltak.

Ugy kellett a gonosz rablónak!

MI ÚJSÁG BARANYÁBAN?

NÉMET FILMHETET RENDEZNEK PÉCSETT DECEMBER 10—16-IG

„Ismerd meg az új német filmművészetet, a béke harcosát!" — jelszóval december 10—16-ig Pécsett másodszor rendeznek német filmhetet. A Német Filmhét megrendezése azt a célt szolgálja, hogy megismertesse a baráti Német Demokratikus Köztársaság népének munkáját, harcát az egységes Demokratikus Németország megteremtéséért és leleplezze azt az imperialista politikát, amely a német egység megakadályozásával akarja kirobbantani az új világháborút. Különös jelentőséget ad a Német Filmhét megrendezésének az, hogy a német kérdés megoldása változatlanul a nemzetközi külpolitikai érdeklődés középpontjában áll.

A Német Filmhetet december 10-én este fél 7 órakor a Park-moziban díszelőadással nyitják meg, amelyen felcsendül majd a magyar és a német himnusz, elhangzik az ünnepi beszéd, majd szavalat következik, amely után bemutatják az „Utolsó padban" című német filmet. Ezt december 13-ig játszák, majd december 14-én a „Kék kardok", december 15-én a „Tarkakockás", december 16-án pedig a „Hív a tenger" című német filmeket mutatják be a Park-moziban.

Nemcsak Pécsett, hanem vidéken is megrendezik a Német Filmhetet. Mohácsszigeten és Olaszon 10—13-ig, Ivándárdán és Pellérden 12—13-ig, Szentlászlón és Palkonyán 9—13-ig, Szebényben, Nagynyárádon, Kölkeden, Harkányban, Királyegyházán, Idamajorban és Dunaszekcső-szigeten 12—13-ig, Máriagyűdön 14—20-ig, Ligeten 16—17-ig, Fazekasbodán 7—13-ig, Zalátán 12—17-ig, Komlón pedig az Anna-aknán 14-én mutatnak be német filmeket.

VASÁRNAP MEGNYÍLIK AZ ÁLLAMI ÁRUHÁZ JÁTÉKKIÁLLÍTÁSA

December 6-án, vasárnap délelőtt a Pécsi Állami Áruház Széchenyi-tér 15. szám alatt lévő kultúrtermében (a Mecsek-cukrászda mellett) megnyílik az Állami Áruház gyermekjáték-kiállítása. Ennek keretében bemutatják a legszebb gyermekjátékokat. Érdekessége a kiállításnak a színpad, amelyen egy baba zongorázik, négy baba pedig zenére táncol.

JÁRÁSI BÉKETALÁLKOZÓT TARTANAK MA SZIGETVÁROTT ÉS SIKLÓSON

Baranya megyében december 6-án, vasárnap délelőtt két helyen tartanak járási béke-találkozót: Szigetvárott és Siklóson. Szigetvárott reggel 9 órakor a járási kultúrházban dr. Gál Gyula egyetemi tanársegéd és Dimitriado Thina görög békeharcos ismertetik a béke-mozgalom eredményeit és tájékoztatást adnak a nemzetközi külpolitikai helyzetről.

Siklóson délelőtt 10 órakor a járási kultúrházban tartják meg a járási béke-találkozót. Az előadó dr. Szabó Pál Zoltán, a Dunántúli Tudományos Intézet igazgatója, Pécs városi békebizottság elnöke és Kim Zun Hjáb koreai tanító lesz.

Sellyén december 13-án, vasárnap délelőtt 9 órakor ugyancsak a járási kultúrházban tartják meg a járási béke-találkozót, amelyen Rónai Béla főiskolai adjunktus részletesen beszámol a nemzetközi külpolitikai helyzetről és ennek keretében a béke-mozgalom sikereiről. Mindhárom béketalálkozóra lelkesen készülnek a baranyai békeharcosok.

HOZZÁSZÓLÁS AZ UDVARIASSÁGI MOZGALOMHOZ

Örömmel csatlakozunk a Bártfa-utcai iskola udvariassági mozgalmához. Bizony ezen a téren sok tennivalónk akad. Én úgy gondolom a legcélravezetőbbnek az udvariassági mozgalom megszervezését, hogy a szülők a család körében fogják gyerekeiket szigorúbban, ha látják, hogy viselkedésük és magatartásuk nem szocialista emberhez méltó. Ezzel a pedagógusok válláról is nagy terhet veszünk le. Volna még egy igen célravezető eszköz, az, hogy a szülők mutassanak jó példát gyermekeiknek. A szülői munkaközösség tagjai úgy is segíthetnek ebben a mozgalomban, ha az utcán, vagy közlekedési eszközökön fegyelmezetlenül viselkedő tanulókat találnak, próbálják azokat először szép szóval a rendre figyelmeztetni, vagy ha ez nem használ, kérdezzék meg az iskolájukat, nevüket és az iskola figyelmét hívják fel ezekre a rendbontókra.

Falragaszok helyett gyermekeink öntudatába vessük a „légy udvarias" jelszót, mert azt eső nem mossa el, szél le nem tépi és örökké ott marad a fogékony fiatal lelkekben.

Dr. Szabó Endréné
a Leöwey gimnázium kultúrfelelőse.

HANGLEMEZBOLT, BÖRDISZMŰ ÉS NÉPVISELETI BOLT NYÍLIK MEG PÉCSETT DECEMBERBEN

December közepén a Kossuth Lajos utcában, a volt Textilnagykereskedelmi Vállalat Mintatermének a helyiségében egy korszerűen berendezett hanglemez-bolt nyílik meg. Az üzletben két lemezjátszó fülke lesz és a legújabb gyártmányú rádiókat, lemezjátszókat, szovjet és magyar hanglemezeket hozzák forgalomba.

A Kossuth Lajos utcában a Zetkin Klára utcával szemben lévő helyiségben decemberben egy szakosított börönd-bőrdíszmű üzletet létesítenek.

A Bajcsy Zsilinszky utcában népviseleti bolt nyílik, ahol megvásárolhatók a baranyai nemzetiségek népviseleti ruhái.

ÚJABB SZEREPLŐKKEL BŐVÜL A MÁSODIK KARINTHY-EST MŰSORA

December 7-én, hétfőn este 8 órakor közkívánatra megismétlik a Művészeti Hétfők sorozatában az „Így írt Ő" című Karinthy-estet. Ismét bemutatják Karinthy Frigyes vidám egyfelvonásosait: a „Visszakérem az iskolapénzt", a „Tegezés" és az „Ugyanaz férfiben" című műveket. A darabokban fellépnek: Szabó Samu, Arany Kató, Szakall Dénes és Győri Ernő a Pécsi Nemzeti Színház művészei, valamint a rádió művészegyüttesének tagjai. A hétfői előadáson Orbók Endre, a színház rendezője konferál. Uj közreműködő Polgár István a Pécsi Nemzeti Színház tagja is, aki Karinthy prózájából ad elő, dr. Albertné Hegyi Rózsi pedig az „Így írtok ti" legnépszerűbb verseit mondja el. Jegyek öt forintos árban a színházi pénztárban, a Széchenyi-téri könyvesboltban és az Állami Áruház közönségszolgálatánál kaphatók.

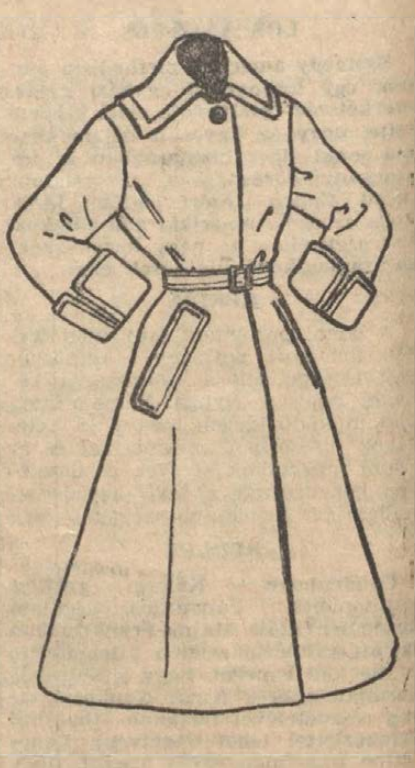
Öltözködjünk egyszerűen — csinosan

Csinos szövetruha. Bármilyen sima, vagy divatos kockás szövetből elkészíthető. A ruha anyagánál sötétebb, elütőszínű bőr, vagy anti'opövet viselhetünk hozzá.

Pettyes piké-flanel iskolaruhácska 6—10 éves kislányoknak. A szoknyácska harangszabású és húzott.

Jószabású té'ikabát. Egyszínű gyapjúszövetből készül. Bármilyen alakú nőnek jól áll.

Ujszabású fiú-nadrág. Sötét kasha vagy más szövetből készítjük. Meleg kockás flanell ingecskét varrhatunk hozzá.

Új belépők, visszavételüket kérők

Öt hónap tapasztalatai mérlegen

Elérkezett az ideje — tartani kell a zsákot! Boldogasszonyfától Dunaszekcsőig, Mekényestől Majsig zárszámadó közgyűléseket tartanak termelőszövetkezeteink a hosszú decemberi estéken. Ahol nem heverték ej a hűvösben a nyári munkák dandárját, ahol nemcsak vendégségben látta a kapát a kukorica, a cukorrépa, a dohány — ahol nem a hörcsögre bízták az aratást és az esőre a cséplést — ott a szorgalmas tagoknak „beütött" a számadás! Érdemes volt kitartani, megérte, hogy a közösben maradtak!

Mi van a kilépettekkel? Boldogulnak-e, hogy nagy hirtelenkedéssel visszafordították szekerük rúdját? Meggyökeresztek-e újra az egyéni parcellákon? A termelőszövetkezetekből kilépett egyéni gazdáké a szó:

LUKÁCS ISTVÁN, nyolc holdas gazda Katádfa

Hetvennyolc esztendős vagyok, nehezemre esik már a munka. A tavalyi aszály tönkretette mindenemet, úgy gondoltam, jobb helyem lesz a csoportban. Beadtam a felszerelést és az állatokat is. Nehéz volt az indulás. A vetőmagot is úgy adtuk össze. Mondtam az elnöknek, van nekem jófajta kukoricám, vessetek abból is. Vettetek. A felszerelésért, meg a lóért az első részleteket megkaptam. Nem is volt hiba egy darabig. Hanem jött a tavasz, meg a nyár. A feleségem — pedig 71 éves — nem mulasztott egy napot sem, de engem még az első háborúban nyakonlőttek Galíciában — én nem tudok úgy menni, mint a fiatalok. Tisztel, becsül az egész község, a szemem láttára cseperedtek emberré a gyerekek — nem mondtak rám egy rossz szót sem. De hogy csak mindig kisegítő munkára hívtak, gereblye után a kuszálékot összeszedni, meg ilyenre, ez nagyon bántott. — Alig dolgoztam valamit az egész nyárban.

Egyszer csak jöttek hozzám az emberek, hogy Pista bácsi lépjen ki maga is a csoportból. Én? Minek? Hát maga mindig venni akarja a kenyeret, mint idén aratásig? — Meg hogy van olyan ember még maga, hogy elgyőzi sajátján a munkát!

Ötödik kerék voltam eddig a csoportban, de majd lesz még becsületem, ha újra magam dolgozok. Azzal biztattak ezek, visszakapom a régi földjeimet, ők felmennek Pestre, kijárják, a sajátjuké mellett. Kiléptem. Harmadnap jöttek vissza, hogy csak a közös szélén kapjuk meg.

Láttam, hogy elbolondítottak. Akkor egymásnak adták a kapum kilincsét, most meg tájamra sem néznek. Hogyan dolgozza meg a földet két olyan tehetetlen öreg, mint mi? Rösteltem vén fejemmel, de szóltam az elnöknek: vegyetek vissza, mert elemésztem magam. Vissza is vettek. Most állandó helyem lesz a disznók mellett, ott eldolgozgatok, nem mondhatnak semmit a fiatalok. A kenyerem megvan. — Kettőnk 150 munkaegységére hat mázsa búzát, hét és fél mázsa kukoricát, 31 és fél kiló cukrot, 45 liter étolajat kapunk. A háztáji kukorica 25 mázsát adott, tehenemnek egész téli répa, polyva, szalma adagját megadja a tsz. A 600 forint részesedés mellett még 3000 forintot kapok a lóért, pénzünk is lesz, nem félünk a megélhetéstől. Csak annyit mondok, hogy jöhet most már akárki, én ki nem lépek a közösből!

AMBRUS LAJOS, 18 holdas középparaszt Kistapolca

Sohasem akartam kilépni a csoportból! Három esztendeje, hogy megalakult a kistapolcai csoport és mi három esztendő óta tagjai vagyunk, egész a nyárig. És nem akármilyen tagok! Akárkit kérdez a faluban, megmondhatják: dolgoztam én, a feleségem, a fiam, aki traktoros, a menyem és még 78 éves öregapám is elszószmőlött, 1140 munkaegységet szereztünk az idén.

A Nagy Imre beszéde után egyszerre fölzúdult a falu. Jöttek hozzánk a Borbély, a Sóti, meg a Nárainé egy ívvel, hogy írjuk alá, oszlodjék szét a csoport. Azt ti nem értitek meg — mondom nekik, amikor elkezdtek kígyót-békát kiabálni: hogy én tartom vissza az egész falut, meg nekem jó csak a közös! Hát nekem jó is a közös! Míg magam gazdálkodtam, ha jól is végeztem a munkám, még félni kellett, nem jön-e a jég, azelőtt meg mikor perdül házam előtt a végrehajtó dobja. Közös erővel még a legnagyobb csapásokat is kiheverhetjük, olyanokat, amiben az egyéni gazdák tönkremehetnek!

Beszélhettem ezeknek. Elmentek, rámuszitották a többi kilépőt, meg akartak verni, miért maradok! Ilyen emberekkel nem lehet dolgozni, kiléptem, de még aznap átmentem Siklósnagyfaluba és kértem a felvételemet. Alig múlik el egy-két hét, hát mit tapasztalok? Azok, akik állandó ajtárat tartottak a lefcsest, Borbély meg Nárainé, mintha nem ők üldözték volna ki a tagokat, egyszerre csak újra tsz-tagok. Hallom, újra alakul a csoport, megyek azonnal jelentkezni. Másnap kérdi a feleségem Cuni Julist, a párttitkárt, hogy hát mit döntöttek? Ő csak hímel hámol. Mondja neki az asszony, mert komasasszonya: Komasszony, ne hímelj hámolj, mondd meg az igazat. Hát megmondta: nem vettek vissza. Állítólag kintjárt valaki a járási pártbizottságtól, hogy egy évig kint tapasztaljon az, aki kilépett. Megy az asszony be Siklósra Valkai elvtárshoz, mondja, mit csináltak itt Kis tapolcán a népekkel — mert nemcsak egyedül vagyok így. Azt mondta, kijön a zárszámadásra, akkor eligazítja.

Én nem akarok egyéni gazda lenni és az sem akar egy sem, akiket a Borbély, meg a Nárainé kibolondítottak. Ha itt nem vesznek fel, elmegyek Nagyharsányba, de mi, az egész család termelőszövetkezeti tagok leszünk!

KARL JÓZSEF, szegényparaszt Székelyszabar

Fiatal ember vagyok, most szereltem le a katonaságtól. Földem nincs, választhattam: vagy napszámos leszek, vagy belépek a székelyszabari Boldog Élet-be. Én már megúntam, hogy más igya annak a szőlőnek borát, amit én kapálok, én metszek, én szüretelek. Mondták nekem, hogy mennyien kiléptek a nyáron, te meg belépsz? Gondolkodtam is rajta, de végül arra jutottam: ha Leopold János bátyám a fiával 1029 munkaegységére 41 mázsa búzát, 19 mázsa árpát, majd négy mázsa rozsot, több, mint tíz mázsa kukoricát, 10 és fél liter étolajat és ugyanannyi pálinkát kapott a pénzen, meg a háztájin kívül — akkor nem lehet olyan rossz a termelőszövetkezetben. — Előbb csak magam léptem be, de hozom a feleségemet is.

Nemcsak én gondolkodok így, hanem sokan mások is a faluban. — Hehl János, Aubert Henrik, Lauer Jánosné mellett még tizenhatan léptek az elmúlt héten a Boldog Életbe.

TURCSIN FERENC, 17 holdas középparaszt, Szentdénes

A nagyapám is, ükapám is itt élt Szentdénesen, együtt éltek, együtt haltak a többi parasztokkal. Amikor beléptem, jöttek a többiek is, amikor jött a kormányprogramm és ki akartak lépni, hívtak, hogy Turcsin Ferenc, most nem jössz velünk? Mondtam, ne menjünk emberek, mert a kormány két kézzel segíti most a termelőszövetkezeteket, az egyénieket meg csak eggyel. Hallgattak a szavamra — brigádvezetőjük voltam. Este azzal feküdtünk le, hogy maradunk, reggel azzal virradtunk, hogy kilépünk. Kiléptünk.

Az vitt idáig, hogy nagyon sok földet szedtünk fel a mult évben, nem győztük el munkával. Gazban volt az egész határ, a jó szentdénesi földek. Pedig dolgoztunk, hogy dolgoztunk!?! Nekem 483 munkaegységem volt, a feleségemnek meg 146. A háztáji kukoricánk kapálatlan maradt, mert az asszony is a közöset kapálta. Ne mondhassa senki Turcsin Ferencre, hogy kíméli a feleségét!

Meg más is bántott. A Gyula fiam tavalyig velem dolgozott, de aztán elkívánkozott ipari tanulónak a MÁVAG-ba. Hadd menjen a gyerek. Magyari, az elnök, azt mondta, hogy 127 munkaegységet csak akkor fizeti ki, ha állítok helyette másvalakit. Állítottam, az asszony azóta dolgozik. A járandóságát mégsem fizették ki!

Alig hogy kiléptem, mégis, mindjárt megbántam. Ettem magamat, aludni se tudtam. Turcsin, Turcsin, mit csináltál?! És egyszer csak — pedig egyenes gerincet örököltem öregapámtól, Turcsin Lőrinctől, — odaálltam az elnök elé: „Hallod, Magyari, vegyetek vissza!" Soha ki nem állhattam a spiónkodást, de én, Turcsin Ferenc, most mégis odaálltam a csoport ablaka alá, halljam, hogy mit szavaznak rólam. Nem vettek vissza! Azt sem tudom, hogy keveredtem haza. Nagyon fáj a szívem a csoportért!

*

Hosszú utat tettek meg a kilépők júliustól decemberig. A kalendáriumban csak öt hónapot tesznek ez az idő, tapasztalásokban — öreg esztendőket. Akiket elbolondítottak, azóta ráébredtek: egy rossz esztendő alapján nem lehet az egyéni gazdaság jó oldalait sem leértékelni, nemhogy egy olyan nagy üzemét, mint a termelőszövetkezet, ahogy oktalanság kívánni az almalét is, ha egy évben kevesebbet terem.

Azok is befejezték már számításaikat, akik a kormány rendeleteit olvasva úgy gondolták, — kint jobban járnak. És rájöttek arra, amire Turcsin Ferenc Szentdénesen: igaz, hogy segíti a kormány az egyéni gazdákat is, de a termelőszövetkezeteket két kézzel segíti.

Ez az oka annak, hogy a kilépettek visszafordulnak a tsz-ek felé, — ezért kérik visszavételüket.

Termelőszövetkezeteink nagyon — azok a kipróbált tsz-tagok, akik nem lántorodtak meg, — bizalmatlansággal fogadják őket. Nem futnak-e meg az újabb nehézségek elől?

Sokan léptek ki annak idején az orvosolatlan panaszokért, egyes elnökök önkényeskedéséért, az alapszabályok áthágásáért is. Most, hogy ezek az emberek visszavételüket kérik, nincs-e joguk a jogos sérelem kiküszöbölését kérni? Ha visszavesszük őket a termelőszövetkezetekbe, akkor is örökösen megbélyegezetten járjanak. Vagy megilletik őket az alapszabályban lefektetett jogok?

Feltétlenül megilletik őket, a jogok is, kötelességek is. A termelőszövetkezet a dolgozó parasztok önkéntes társulása; nincs helye a bentmaradottak részéről megkülönböztetésnek. A visszalépőknek, ugyanakkor az eddiginél sokkal nagyobb szorgalommal kitartó munkával, a közös vagyon megóvásával kell megmutatniok: tényleg szolgálnak a bizalomra!

O. I.

Harcosabbá, sokoldalúbbá, érdekesebbé tesszük lapunkat

A szerkesztőség válasza a dolgozók javaslataira, bírálataira

Nem egészen egy hete, hogy megyénk dolgozóihoz, az olvasókhoz fordultunk és kértük őket: írják meg, mit olvasnak szívesen a lapban, mit hiányolnak a lapból, mit javasolnak, hogy érdekesebb, színesebb, változatosabb legyen az újság, milyen észrevételeik vannak az élet különböző területein, amelyekkel a szerkesztőség nem foglalkozik. A dolgozók, az olvasók válasza nem késett. Tizesével, húszasával érkeztek egész héten a vélemények, a javaslatok, az észrevételek, amelyeknek mondanivalóját nagy érdeklődéssel tanulmányozta a szerkesztőbizottság, a szerkesztőség munkatársai.

Hatalmas segítséget jelentenek ezek a levelek. Új erőt adnak a munkához, mert ismét azt bizonyítják, hogy a dolgozók szeretik a párt sajtóját, magukénak érzik azt és szívesen mondják el tanácsaikat, szívesen adják segítségüket.

Néhány kivételtől eltekintve a levelek többsége „lapunk"-ról, „lapom"-ról beszél, amely azt mutatja, hogy a párt sajtója, a párt szava milyen mély és kitéphetetlen gyökereket eresztett dolgozó népünkben.

Mit mondanak a válaszok? A dolgozók válaszainak zöme különböző szavakkal, elképzelésekkel, de lényegében egy jogos kívánságot tolmácsol: a lap többet foglalkozzék az élet „apróbb" eseményeivel is. Ezek: adjon hírt a lap a balesetekről, anyakönyvi hírekről, törvényszéki tárgyalásokról, a hazaszeretetre, a szocialista munkafegyelemre való nevelés mellett nevelje az embereket, hogy udvariasabbak legyenek. Ezekkel foglalkozik a javaslatok, az észrevételek, a lapot ért bírálatok zöme. E kívánságok úgy is mint javaslatok, úgy is, mint észrevételek és úgy is, mint a lapot ért bírálatok jogosak és már e héten lépéseket tett a szerkesztőség, hogy ezeknek eleget tegyen. A tanácsok, a javaslatok, a bírálatok nagyon sokoldalúak. Ezekből kötöttünk össze egy csokorral.

Aburkó László Siklósról arról ír, hogy legszívesebben a külpolitikai cikkeket olvassa és kéri, hogy bővebben írjunk a sporteseményekről, általában a sportról, a kiemelkedőbb eseményekről közöljünk képeket. Rendszeresen közöljük az elhelyezkedési lehetőségeket, mennyit keresnek, a juttatásokat és főleg azt, hogy hol kell jelentkezni, térjünk vissza rendszeresebben a lapban megjelent bíráló cikkek hatására. Egy „Özvegyasszony" aláírású levél kéri, hogy többet foglalkozzunk a családparosokkal, az ő problémáikkal. Helyesen egyes helyeken komoly hibák vannak az anyagellátásban. Olvashattam aláírással a következőt válaszolták Kozármisleny-Ujtelepről, arra a kérdésre, hogy mi hiányzik a lapból, amiről szívesen olvasna? „Kozármisleny-Ujtelepre már nyolc éve várjuk a villany bevezetését. — ott vagy el 200 méterre a vezeték. — szeretnénk már újságban is olvasni hogy bevezették a villanyt és főleg szeretnénk, ha a lakásokban már világítana." Molnár Kálmán cipész Pécs Szigeti-u. 52. részletesebb különféle anyagokat kér és arra figyelmezteti a szerkesztőséget, hogy egyes területeken még nagyon „divat" a protekció és ezt meg kellene már szüntetni. Szabadi Péter Mekaljáról több napi eseményt szeretne olvasni és szeretné, ha bővebben foglalkozna a lap a nemzetközi cikkezletek anyagával. Czett Béla csaknem valamennyi levélben megtalálható javaslatok mellett arról ír hogy a pécsújhegyi erőmű hatalmas nagyságú porral, korommal árasztja el Gyárvárost, amit valahogyan meg kellene szüntetni. Szilvás Mona Pécs, Beloiannisz-u. 85-ből több raizos képet kér a Szovjetunió épületeiről, mert ő építőipari technikumba jár és ez érdekli legjobban. Sok olvasónk kéri, hogy a lap hetenként egyszer sakkfeladványt közöljön. Gadányi Valéria Pécs, Bartók-u. 8-ból azt írja, hogy szívesebben az elbeszéléseket olvasná és kéri, hogy több szépirodalmi anyagot, filmismertetést, könyvismertetést közöljön a lap. Kovács Pál Komlóról a borbálatelepi bányász hiányosságokra figyelmezteti a szerkesztőséget. Nagy Mária Pécs, Bajcsi Zs.-u. 10-ből a kollégiumok életéről, az iskoláról, a tanulmányi eredményekről szeretne többet olvasni, több képet látni. Hegedüs Jánosné Pécs, Ságvári Endre-u 10-ből azt kéri, hogy rendszeresebben írjon a lap a kereskedelmi kérdésekről, több képet közöljön a pécsi gyárak életéről. Sáfrán Béla Pécs, Kossuth-u. 57. arról ír, hogy legszívesebben a szocialista termelésről és a külpolitikával foglalkozó írásokat olvassa és az ilyenirányú cikkek közlését kéri. Kapitány Sándor Siklósról azt írja, hogy több figyelmet fordítsunk a gyermekekre, a természettudományos kérdésekre és foglalkozzunk többet az egyénileg dolgozó parasztok problémáival. Piski János pályamunkás Siklósról azt írja, hogy legszívesebben a vezéreiket olvassa és azt kéri, hogy a DISZ és a vasút életével többet foglalkozzon a lap. Zágon Gyula szigetvári nevelő több színes novellát, több történelmi leírást kér és azt írja, hogy több figyelmet fordítsunk az emberek szépérzékre való nevelésére. Geresdről arra figyelmeztetik a szerkesztőséget, hogy még mindig előfordul a bírálók, a hibákat feltárók üldözése, elbocsátása. Egy másik levél keresztrejtvényt, ételrecepteket kér, a következő ruhamintákat, kötésmintákat. Garamszegi György több hírt és riportot szeretne olvasni a bányákról, a bányász lakótelepek életéről, egy másik levél írója azt kéri, hogy többet írjon a lap országos eseményekről, a következő pedig azt, hogy kevesebbet az országos eseményekről, többet a megyeiről.

Az idézett levelek csak töredékét teszik ki a beérkezetteknek, de bennük, mint cseppben a tenger, meglátszik, milyen sokoldalúak a javaslatok.

Nagy értékek a javaslatok, tanácsok, annak ellenére, hogy csaknem valamennyinek található ellentmondója. Van, aki több külpolitikát szeretne olvasni, a másik kevesebbet, a tsz-ben dolgozó még több írást kér a tsz-ek életéről, a nem tsz-ben dolgozó pedig azt kifogásolja, hogy túlságosan sok a termelőszövetkezettel foglalkozó írás, többet kér a falu más területéről. Ennek ellenére jól el lehet igazodni a javaslatok között, mert mit mutat több hónapi lap átlapozása? Vannak a lapban elhanyagolt területek. Ilyenek a gyermekekkel, tanulókkal való foglalkozás, a háziasszonyok problémái, a polgári rétegek kérdései, az egyénileg dolgozó parasztok élete, az elméleti kérdések, a falu áruellátása, a nem műszaki értelmiség élete, munkája, a tömegszervezetek munkájának segítése és még néhány. Ezek azok a területek, amelyek magukba foglalják a javaslatok, észrevételek zömét és azt mutatják, hogy a lap még mindig nem szól elég széles rétegekhez.

A beérkezett levelek között vannak olyanok, amelyekre külön is válaszolni kell. Egy dolgozó paraszt azt írja, hogy töröljük el a kulák szót, mert mint írja: Nagy Imre elvtárs is megmondta, hogy megszűnt a kuláklista. Ez a kérés kétségtelenül félreértésből fakad. Nagy Imre elvtárs valóban mondta hogy megszüntetjük (és meg is szüntettük) a kuláklistát, ez azonban nem jelenti azt, hogy a kulák az nem kulák többé. A valóság az, hogy sok igazságtalanság történt a kuláklistával kapcsolatban. Számos helyen egyesek, akik hajlamosak a túlkapásra vagy személyi ellentétből középparasztokat vettek fel a kuláklistára, kizsákmányolónak nyilvánították őket, — holott ez nem felelt meg a valóságnak. A kulák azzal nem szűnt meg kuláknak lenni ha meg is szüntettük a kuláklistát. Ettől függetlenül igyekszik kizsákmányolni és ki is zsákmányolja azokat, akik hálójába akadnak, amire nagyon friss példákkal szolgálnak a közelmúlt eseményei, amikor a termelőszövetkezetből kilépésre biztatták a tagokat, hogy ők majd adnak igát, munkát, segítséget. Adtak is, de ebben az adakozásban nem volt köszönet és éppen számosan azért léptek vissza a termelőszövetkezetbe, mert látták, hogy a kulák karmaiba kerülnek. Nem kétséges, — ahogy a farkasból nem lesz bárány, úgy a kulákból nem lesz önzetlen jótevő, a kizsákmányolással felhagyó. Martonkai János Felsőhavi utca 3-ból a fentebb már elmondott hiányosságokat írja levelében, amelyeket örömmel, szívesen fogadtunk. — Javaslatokat is tesz, hogy vizsgáljuk meg: miért udvariatlanok egyes kiszolgálók, miért jelentkezik sokára a 08, milyen goromba a 01 és milyen udvarias a 03. Azonban nem lehet szó nélkül hagyni levelének néhány részét, mert éppen vele szemben követnénk el mulasztást, ha nem hívnánk fel figyelmét a következőkre: Martonkai János bírálata számos kérdésben nélkülözi a tárgyilagosságot, csaknem demagógnak mondható hangot üt meg és olyanokat ír, amit a többi levelek tizesével cáfolnak. Nem kételkedünk benne, hogy Martonkai Jánost a segíteni akarás, a jóindulat vezette, de arra kérjük, hogy a hibák feltárásakor se veszítse el higgadtságát, körültekintését az életben, mert ha erről elfeledkezik, az igaz bírálat is segítés helyett dorongolássá fajul.

Enyhén szólva, derültséget is keltett néhány (számszerint: 4) beérkezett levél. Mint mindig, az ellenség most is megpróbálta hallatni hangját. Írt néhány rá jellemző mondatot. Éppen azok fecsegnek igazságról ezekben az írásokban, akik a multban az újságok, a szerkesztőségek, az újságírók százait állították a maguk szűk rétegének szolgálatába és vezették félre vele a kizsákmányolt milliókat. — Azt az újságírót pedig, aki megpróbálta az igazságot megírni, perbe fogták, börtönbe zárták. Hány példát soroljunk — tizet, huszat, százat? Mi elhisszük, fáj ezeknek az uraknak, hogy lekerültek a trónról, a dolgozók nyakáról, nem az övék a sajtó sem és afelől ezúton is megnyugtatjuk őket hogy az ő „igazságukra" a dolgozók százai válaszoltak a most beérkezett levelekben is, mégpedig így: hazugság!

A dolgozók bírálata, javaslata nyomán a szerkesztőség megtette az első intézkedéseket, hogy a hibákat kijavítsa, a javaslatokat megvalósítsa.

Már e héten láthatták olvasóink a lapban megvalósuló javaslataikat, láthatják a mai lapban és lépésről-lépésre mindazt, ami hasznos, viszontláthatják, amikor kezükbe veszik az újságot. Azt is megígérjük hogy nem csak általános, hanem egyéni kívánságokat is teljesítünk amelyek érdeklődésre tarthatnak számot az olvasók között. A beírt panaszokat a szerkesztőség megvizsgálja és amennyiben az közérdekű, a lapban is helyet kap vagy pedig levélben válaszolunk a következő napokban a panaszosoknak.

A beérkezett levelek új erőt adnak a szerkesztőség tagjainak, lelkesedéssel és nagy szeretettel kezdtük meg a munkát, hogy a „Dunántúli Napló"-t sokoldalúbbá, színesebbé, érdekesebbé, a dolgozók ügyét jobban szolgáló lappá tegyük.

A „Dunántúli Napló" cikke nyomán

November 10-én állattenyésztési mintaszemle volt a mágocsi Rákosi termelőszövetkezetben, ahol a szemlebizottság a tsz eddigi eredményei mellett komolyan felvetette az állattenyésztés terén a meglévő hiányosságokat is a termelőszövetkezet vezetősége felé.

A tsz vezetősége megtárgyalta a termelékenységben fennálló nehézségeket és hiányosságokat és azok megszüntetésére intézkedéseket tett minek máris megmutatkozik az eredménye: Fejési istállóátlaguk 10 nap alatt 0,9 literrel emelkedett ami naponta 260 forint többletjövedelmet jelent a termelőszövetkezetnek. De a tsz nem áll meg ezen eredményeknél, hanem még azokat tovább fokozza saját jövedelmének emelése és dolgozó népünk jobb ellátása érdekében. A fenti eredmény elérése úgy volt lehetséges, hogy bevezették a takarmányok helyes előkészítését, az egyedi takarmányozást, a háromszori fejést és a tőgymasszázst és a vízenyős takarmányok állandó etetését.

1900 köbméter jóminőségű silótakarmányt készítettek és a silózást teljes erővel tovább folytatják, hogy tejtermelésük fokozásának alapjait egész az új zöldtakarmányokig megteremtsék. Még 1.100 köbméter silót készítenek.

Megyénk többi termelőszövetkezetei kövessék a mágocsi példát. — Számoljanak fel a még meglévő hiányosságokat és a rendelkezésre álló takarmányféleségek helyes felhasználásával, a silózási terv minélőbbi teljesítésével, a fejlett módszerek bevezetésével harcoljanak az állatok termelékenységének fokozásáért.

„Fogjunk össze, tervezzünk valamennyien, hogy szövetkezetünket még gazdagabbá tegyük"

Zárszámadás a rózsafai „Közös Út" termelőszövetkezetben

Három nap óta mindenki a Közös Út termelőszövetkezet zárszámadásáról beszél a községben. Még az iskolásgyermekek is azon vitatkoznak a tízperces szünetekben és hazafelé menet az utcákon, hogy: az én apám tsz tag, én is ott leszek pénteken este az ünnepélyen. Ugyan is a tagság úgy határozott — és a járási tanácstól is azt a hírt kapták már a hét elején — hogy pénteken este tartják a zárszámadási közgyűlést. De nem is akármilyen közgyűlés lesz ez — mondogatták a tagok. Nagy volt a készülődés már a hét elején is, hiszen pénteken este adnak számot ezévi munkájukról, pénteken este hoznak határozatot a jövőévi feladatokról. Az évi munkájukra ezen a napon tesznek pontot, amely jövedelemben igen gazdag volt, eseményekben dús.

A gazdagságról beszéljenek a számok, amelyek bebizonyították a nagyüzemi gazdaság fölényét.

Búzatermésük jóval túlhaladta a tízmázsát, repcéből rekordtermésük volt, 9 mázsát adott egy-egy hold. Kukorica 20, napraforgó 13, cukorrépa 116, takarmányrépa 280, burgonya 130 mázsa termett holdanként. Állatállományuk olyan, hogy a környékben keresni kell hozzá hasonlót. 23 ló, 84 szarvasmarha, 140 sertés, 350 törzsbaromfi tölti be az istállókat és az ólakat, olyanok, hogy a rózsafai Közös Út tagjai jogosan büszkék lehetnek állataikra. Ezenfelül 30 méhcsaládjuk van, amit tavaly szereztek be állami kölcsönből, de már az első évben olyan jövedelmet hozott, amiből vissza tudták fizetni a felvett kölcsönt. A tsz gazdasága ezévben nagy lépést tett előre. Közös vagyonuk értéke meghaladja a két millió 78 ezer forintot, pedig csak 406 hold földön gazdálkodnak 27 családdal, 43 taggal.

A bő termést adó esztendő és az állatállomány mellett, hogy növelte a közös vagyon értékét, a tagoknak is szépen jövedelmezett. Munkaegységenként 3,17 kiló búzát, 1,87 kiló árpát, 3 kiló kukoricát, 1,52 kiló szénát, 44 deka burgonyát, 44 deka napraforgót, 27 deka cukrot, 10 kiló takarmányrépát, 44 deka sárgarépát és 6,40 forintot osztottak ki.

Egy-egy munkaegységre a természetbeni járandóságot is pénzbe átszámítva 44,20 forint jutott.

Eseménydús volt az esztendő. Így beszélnek róla a szövetkezet tagjai: „A kormányprogramm megjelenése után a huza-vona a veszekedés, a marakodás napirenden volt. Nem haladt a munka, mert a kilépni akarók nem akartak dolgozni. A nagyszájúnak, a bomlasztók azt hangoztatták: szétosztani mindent. Ilyen volt többek között Gulyás István és Sértő Sándor, akik úton-útfélen ágáltak a szövetkezet felosztása mellett."

Az egyik ilyen esetről S. Hatta József elvtárs, a tsz elnöke, a következőket mondotta el:

„Két hónappal ezelőtt történt. Egyik este tizenegyen álltottak be Gulyás és Sértő vezetésével, követelték, hogy adjuk ki a lovaikat, gazdasági felszerelésüket. Látták, hogy nem teljesítjük követeléseiket, másnap Gulyás szó nélkül hazavitte a boronáját."

Ekkortájt forrt-havargott a község, ami odafelé dött, hogy Gulyások bomlasztó munkájának hatására a becsületes tagok közül is a szövetkezet ellen fordultak.

Olasz Mihályék is úgy határoztak akkor, hogy elhagyják a tsz-t, pedig az egyik legjobban dolgozó család volt. Szorgalmas munkájuk után megbecsülésben volt részük a szilárdan kitartó tagok előtt. Az ellenség bomlasztó munkájának az lett a vége, hogy sok becsületes tagot megtévesztettek, akik október elsejével otthagyták a közöst és most egyénileg gazdálkodnak. A szilárdan kitartó tagok — olyanok mint Lovász István, Kovács György, Nagy Dezső elvtársak és rajtuk kívül még negyven tag — állták a sarat és nem engedték elherdálni, széthordani a négy éven keresztül szerzett közös vagyont.

Eljött a nagy nap, a zárszámadást ismertető közgyűlés napja. A felkelő nap alig törte át a reggeli ködöt, de máris szokatlanul elevenné vált a falu. A Közös Út tsz udvarába siettek a korán felkelő emberek, asszonyok, ahol arról tárgyaltak korán reggel, hogy miként tegyék emlékezetessé ezt a napot. Azt már az egész falu tudta, hogy a járási kultúrgárda köszönti őket az esti ünnepségen. Értesültek arról is, hogy az eseményeket a rádió is közvetíti, de ők a tsz tagok mit tegyenek? Erről is gyorsan határoztak hiszen sok szép hízójuk van, a beadásukat már rég teljesítették, így a disznótoros-vacsora mellett döntöttek.

A munka haladt, mint más napokon, Pataki István állatorvos hat ember segítségével a vérvételt végezte a szarvas jószágoknál, a sertéseknél. A takarmányosok takarmányt készítettek az állatoknak a következő napra. Csupán néhány hozzáértő férfi és asszony foglalatoskodott az ünnepély előkészületeivel.

A közgyűlést este 7 órára hirdet ék, de már hat órakor adták egymásnak az gitókilincset az ünneplőbe öltözött tagok. Megérkeztek a vendégek is, a katádfai és a szentdénesi termelőszövekezetekből, hogy szemtanui legyenek a Közös Út tsz évvégi zárszámadásának.

S. Hatta József elvtárs beszámolójában a szövetkezet ezévi munkájáról és jövedelméről adott számot. Rámutatott azokra a hibákra is, amelyeket a következő évben feltétlenül ki kell javítaniok. „Nem lehetünk megelégedve az ezévi termésátlagunkkal, — mondotta —. Ha az elmúlt év őszén korán vetettünk volna és száz százalékban elvégeztük volna a tavasziak alá az őszi mélyszántást, akkor kukoricánál legalább 10, cukor és takarmányrépánál 100 mázsával növelhettük volna holdankénti átlagtermésünket. Hiba volt az is, hogy a vezetőség maga akarta elvégezni a feladatokat, nem nevelte a brigádvezetőket önállóságra és így karcsodó szervezetlen volt a munkánk. Megfürtük sorainkban a lógósokat, a munkakerülőket, a föld területünket nem osztottuk fel egyénekre, ami szervezetlenséget fegyelmezetlenséget okozott... — S. Hatta elvtárs befejezésül a következőket mondatta:

„Fogjunk össze, tervezzünk valamennyien, hogy szövetkezetünket még gazdagabbá tegyük, Harcoljunk, hogy életünket szebbé és boldogabbá tegyük."

A tagok közül elsőnek Olasz Mihályék a tsz traktoristája szólt:

— Ezelőtt két hónappal mi is beadtuk a kilépési nyilatkozatot, mert félrevezettek bennünket. De most látjuk, hogy kár lett volna itthagyni a közöst, hiszen csak kukoricánk annyi van a padláson, hogy felnyomja a cserepet a tetőn.

Nagy Dezső tsz tag hozzászólásában elmondotta:

— Amíg egyéni voltam 20 hold földön gazdálkodtam, de soha sem volt annyi búzám, kukoricám és annyi mindenem, mint most van. Annyi pénzem van, amennyire még soha nem emlékszem. Eszembe se jutott soha, hogy kilépjek. Úgy határoztam, hogy jövőre belép az egész család a közösbe. Azt akarom, hogy a következő évben még nagyobb jövedelmünk legyen.

Lovász István elvtárs:

— Azelőtt éjt nappallá tettem, fuvaroztam, hat hold földön gazdálkodtam, de két évre soha nem tudtam félretenni, kenyérnek valót mint most. A következő évben úgy gazdálkodunk, hogy a szövetkezetünk jó híre ne csak a járásba, hanem a megyébe, az országba elkerüljön. Arra kérem a vezetőséget, hogy akit ezután felveszünk sorainkba, azt jól nézzük meg.

Kovács György elvtárs:

— Én is ki akartam lépni a szövetkezetből, de rosszul tettem volna. Most kezd igazán virágozni közös vagyonunk. Arra kérem a tagtársaimat, hogy legyünk éberek, vigyázzunk a vagyonunkra. A vezetők ne legyenek elnézőek a jövőben. A közösben nincs sógor, koma, jóbarát, mint ahogy ebben az évben történt. Csak azt a munkaegységet írják be a brigádvezetők és munkacsapatvezetők amiért a tag meg is dolgozik.

A zárszámadást ismertető közgyűlés azzal ért véget, hogy határozatokat hoztak a munka megjavítására, a jövedelmezőség emelésére, arra, hogy december 31-ig kialakítják a munkaszervezeteket.

A területeket kijelölik a brigádnak, munkacsapatok részére. Bevezetik a premizálási rendszert a növénytermelésben és az állattenyésztésben, a háromszori fejést, az egyedi takarmányozást. Állandóan 15 sertést hizlalnak, amit havonta értékesítenek szabadpiacon. Ebből évente több, mint 200.000 forint jövedelemhez jutnak. Biztosítják a tagok téli foglalkoztatását, nádpallókat és kaptárokat készítenek eladásra. Januárban felállítják a tejfeldolgozó üzemet és a tejbeadáson kívül termelt tejet házilag dolgozzák fel, így a fölözött tejet és savót a saját sertéseiknél tudják értékesíteni.

A határozat elfogadása után a Közös Út termelőszövetkezet tagjai, a meghívott vendégek közösen szórakoztak és a felejthetetlen nap után új erővel indultak el a szebb és boldogabb jövő felé.

GÁDOR EMIL ÉS KELLE SÁNDOR KÉPKIÁLLÍTÁSA

Ma nyílik meg két pedagógus festőművésznknek, Gádor Emilnek és Kelle Sándornak a gyűjteményes kiállítása a Néprajzi Múzeum Rákóczi-úti kiállítóhelyiségében. Mindketten választékos, jó anyagot hoztak az utolsó év termését. Változatos együttes olajfestményekből, akvarellekből, grafikai művekből, el sem fért a szűk kis teremben mindaz, amit alkotókedvük egy esztendő alatt létrehozott.

Tárgyválasztás szempontjából sokoldalú és érdekes a kiállítás. Bár a tájképek dominálnak, eleven, karakteres arcképek, hangulatos csendéletek és kisebb kompozíciós szintén szóhoz jutnak a színes együttesben. Megnyilatkozik a pedagógus-festő élményvilága: iskolába induló kisleányok, elmélyült foglalkozások elmerült tanulószobások, majd nyári emlékek, aratásban serénykedő dolgozók, balatoni és soproni tájélmények... Szóval mindaz, ami élménnyé vált a művész szemében. Mindkét festő reális, józan természetlátása, valamint a becsületes mesterségbeli készség, amelyhez mondanivalójukat kifejezésre juttatják, a mi számunkra is szívesen látott vizuális élményt jelent.

Az új színekben megnyilatkozás igénye, a hangsúlyozott koloriznus az a formai elem, ami az egyébként különböző két művészegyéniséget közelhozza egymáshoz. Távol áll tőlünk minden formai átköltés, stilizáló, dekoratív szándék. Viszont a legigénytelenebb téma is megkapó ihletettséggel jelenik meg a palettájukról áradó színgazdagságban. Példázza ezt Kelle Sándornak az a képe, amelyen egy tájarozás előtt álló belvárosi udvarkort mutat az állványvázrideg hálózatával. Esztétikailag iskolázatlan szem számára maga a jelenség semmitmondó, nincs benne fantázia. A kolorista festő azonban mintha csak színes fénybe mártotta volna ecsetjét, derengő ragyogást csillantott fel a sivár felület fölött és mindjárt érdekessé, hangulatossá válik a kép. A hangulati elemnek ez a kiválasztása a szürke valósághoz adott többlet révén, ez a festő igazi hivatása.

Több ízben jártam Sopronban és mindig szívesen gondolok vissza a zegzugos kis utcákra, romladozó kapualjak sajátos ódon bájára. Most, amikor Gádor Emil akvarelljein a szürke, kopottas építmények mesevilág színeiben felfrissülten jelennek meg, az élmény gazdagabbá vált, az emlékek megszépültek. — Amikor Kelle Sándor a Bajnok-utca új arculatát mutatja meg, akkor az egyre szebbülő, folyton változó városképünk élményére hívja fel a figyelmet.

Finom valőrkultúra nyilvánul meg Gádor Emil konyhai csendéletén, a fény- és árnyhatások gondosan mérlegelt egységbefoglalásával. Másik csendélete haladó történelmi hagyományainkat idézi, szabadságharcos emlékeket csoportosított hangulatos képpé. Összehangolt színeivel, nyugodt képhatásával kellemes látvány. — Jó emlékezetünkben marad Szántó Károlynak, a Pedagógiai Főiskola igazgatójának őszinte és komoly portréja, amely arról tanuskodik, hogy Gádornak ezen a téren is van érdemleges mondanivalója. Karakterlátása, formakezelése egyaránt nívós.

Kelle Sándor újabb tanúmiség két tőjük közül, olyan a palettúrája, mint a csellő zengése, mélyrehangolt, fűrfias. Tónusai tömör foltokban rendeződnek egységben, majd lágyan ömlenek egymásba, de formabontó szándékok nélkül. A részleteket általában a tömeghatásnak rendeli alá. Koloriznusában nem egyszer drámai feszültség vonul meg, ezzel sajátos atmoszférát ad képeinek.

Pedáns részletezéstől mentesen, kevés de hatásos eszközzel jeleníti meg tájképeit. Bravúrosan megfestett balatoni estéje jellemző példa erre. Aratási jelenetje csupa mozgás, csupa fényvillanás, nyüzsgés, nyüzsgés, nyüzsgés, csupa fényhajlások felszínjük a vonalrajzot. Éles megfigyelés, ügyes technikával párosulva.

Nem nagyméretű kiállítás, de szerény keretei között is sok becsületes művészi törekvés jut kifejezésre. Decemberi hó végén zárul, addig remélhető, hogy sok látogatónk szerezhet a kiállított képek igaz örömet.

ACHATZ IMRE
TIT művészeti szakosztály

Levelezőink írják:

Ami hátráltatja a kultúrmunkát

Tanácsaink egyik feladata, hogy gondoskodjanak a dolgozók kulturális fejlődéséről, neveléséről.

Azokon a helyeken, ahol a tanácselnökök szívügyüknek tartják a község kulturális életét, mogadnak minden támogatást a kulturális rendezvényekhez, ott szép eredményekről számolhatunk be.

Kékesden, Mecseknádasdon és Erdősmecskén állandóan csinosítják a kultúrotthont, olyan berendezésekről gondoskodtak, hogy dolgozó parasztjaink jól érzik ott magukat, otthonossá varázsolták a helyiségeket. Pereked község az elmúlt héten kapott egy ötvenezer forintos költséggel épített új kultúrotthont. Az avatási ünnepségen jókedv, öröm fejezte ki a dolgozók megelégedését, hogy egy új művelődési, szórakozási lehetőséghez jutottak.

Több helyen azonban a tanácsok nem tesznek eleget kötelességüknek és a kultúrtermek üresen tátonganak. Ez a helyzet Nagypallon, Zengővárkonyban és Ellenden. Nem kapnak itt segítséget a népművelési ügyvezetők, magukra vannak teljesen hagyatva. Nem érez senki felelősséget a kultúrházak rendbentartásáért, de még a károkozókat sem vonják felelősségre. Sürgősen változtatni kell ezen, fel kell számolni a népművelési munka eredményességét gátló nehézségeket, a falu kultúrigénye és tudásszomja is ezt követeli.

KÁLMÁN IMRE
járási népm. előadó, Pécsvárad.

Községünkben megvan a lehetőség arra, hogy dolgozóink művelődjenek, szórakozzanak. Kibővített könyvtárunk van, amelyhez igen nagy segítséget adott a siklósi körzeti könyvtár. Azonban hiba van az iskolánál községünkben, mert annak ellenére, hogy pártunk és kormányunk biztosította a tüzelőellátásra kiutalt összeget, mégis fűtetlen tantermekben kénytelenek tanulni a gyerekek, mivel az illetékesek, nem gondoskodnak a tüzelőellátásról. Hiba még az is, hogy az iskolának nincs kútja, de kerítés is kellene, mert a naponta arra járó állatok szennyezik az iskola környékét.

Kovács elvtárs, az iskola orvosa ezt az állapotot egészségügyi szempontból többször kifogásolta, de még a mai napig sem történt intézkedés. Kovács elvtárs azt is javasolta, hogy a régi iskolában tanítsanak, amely kihasználatlanul áll. Ugyanis az a helyzet, ahol a gyerekek most tanulnak, sötét a tanterem és ezenkívül nedves is.

Helyes volna, ha az illetékesek intézkednének végre a páprádi iskola ügyében. A hibák kijavítására megvan a lehetőség, párunk és kormányunk ezt is biztosította, csak többet kell törődni Páprádon a dolgozók panaszával. Nem az asztalfiókban kell tartani a tüzelőanyagra kiutalt pénzösszeget.

Sors Konrádné nevelő

Mascagni

1953 december 7-én van Pietro Mascagni, a világhíres olasz zeneszerzőnek kilencvenéves születési évfordulója. Kevés zeneszerző van, akinek neve, sikere egyetlen műhöz kapcsolódik. Mascagni a Parasztbecsület c. operájával megírta élete egyetlen világsikerét. Pietro Mascagni Livornóban született. Édesapja itt szerény pékmester volt és minden módon arra törekedett, hogy fia folytassa az ő mesterségét. De az ifjú, aki 16 éves korában már szimfóniát írt, egy jótevője támogatásával bekerülhetett a milánói konzervatóriumba. Ugy látszik azonban, hogy a rendszeres, kemény tanulás nem volt túlságosan kedvére, ezért egy év mulva már egy vándor színtársulatnál találjuk, mint karmestert. Huszonötéves korában végre Cerignolában telepedett le és itt zenetanításból élt; emellett a szerény kis városi zenekar karmesteri tisztét is ellátta. — Egész természetes, hogy nem lehetett meg elégedve sorsával; leveleiben állandóan panaszkodik sanyarú helyzete fölött.

Sonzogno, a híres milanoi kiadó 1889-ben pályadíjat tűzött ki olyan egyfelvonásos operára, mely szerzőjének első színpadi műve. A pályázat célja az volt, hogy az egyre inkább Wagner nyomdokain haladó olasz zenét ismét visszavezesse az olasz nép igényeihez alkalmazkodó nemzeti talajra. Mascagni figyelmét megragadta a felhívás és miután alkalmas szöveget kapott Verga híres Parasztbecsület c. egyfelvonásos drámájának operaszöveggé való jó átdolgozásában, sürgősen hozzálátott a munkához. Alig két hónap alatt elkészült a mű és szerzője benyujtotta a pályázatra. Hosszú ideig kellett várnia a döntésre. Közben Mascagni egykori milanoi tanulótársához, G. Puccinihez fordult és kérte, hogy befolyásával tegye lehetővé azt, hogy bekerülhessen a milanoi zenekarba, mint nagybőgős. De Puccini még ezt sem tudta elérni. Mármár kétségbeesett a fiatal komponista, mikor tudomására jutott végre a döntés: 73 beérkezett mű közül a Parasztbecsület nyerte meg az első díjat.

Néhány hónap mulva, 1890-ben bemutatták az operát. Hatalmas, régen tapasztalt siker volt. Már a bevezetésben felhangzó Turiddu szerenádot szünni nem akaró tapsorkán fogadta; az előadottatás mindvégig fokozódott: a mű sikere biztosítva volt. Szemtanuk leírása szerint több, mint öt percig nem engedték le a színpadról a szerényen hajlongó zeneszerzőt. Az ismeretlen kis olasz karmester egy csapásra világhírnévre tett szert. A római siker után alig egy esztendő alatt a világ majdnem minden nagyobb operaszínpadán folytatta diadalmas útját a Parasztbecsület.

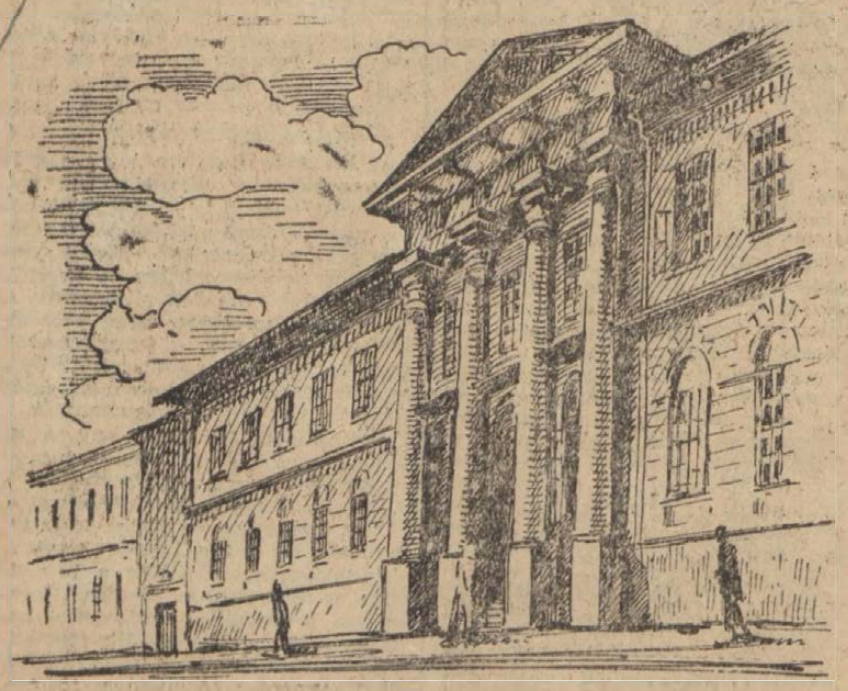
Az opera a század végén még Olaszországban is egészen Wagner a valóságtól elvonatkoztatott szimbolizmusának hatása alatt állt. Ez ellen az ősz Verdi is felemelte több ször tiltakozó szavát. A wagneri hang pátosza után újnak, üdének hatott a színpadon az olasz paraszt hangja. A Parasztbecsület cselekménye szicíliai parasztok között lejátszódó szerelmi tragédia. Különösen Dél-Olaszországban gyakran történnek az életben hasonló megrendítő, véres kimenetelű szerelmi párbajok. Sikerét behízelgően őszinte lírájának, mélyen a népiségben gyökerező dallamainak és lélegzetelállító drámai megjelenítő erejének köszönheti. A Parasztbecsület történeti jelentősége éppen abban van, hogy az olasz muzsika a színpadon népi környezetbe került.

A hatalmas világsiker új iskolát teremtett, amelyet „verismo"-nak az igazság, az élethűség irányának nevezenek. Az utánzók azonban nem a Parasztbecsület haladó elemeit követték, hanem művészik cselekményeinek központjává a nyers, zabolátlan ösztönéletet tették, amely véres kimenetelű szerelmi tragédiákban csúcsosodik ki. A 19. század végén és a 20. század elején százával teremnek a színpadot vérbeborító, borzalmas cselekményű operák. Pedig a Parasztbecsület drámai csúcspontja nem is Turiddu megölésekor emelkedik a legmagasabbra, hanem Santuzza fohászának szívettépő panaszában. A verizmus reakciós irányának hatalmas táborából csak az a néhány mű élte túl a pusztulást, melyek örök emberi értékek hordozói és meleg lírájukkal, a drámai összeütközés tisztult hatásával a mai emberhez is szólnak.

Mascagni több operát is írt, köztük zeneileg igen értékeseket is (Fritz barátunk, Iris), de a Parasztbecsületet sem értékben, sem sikerben nem tudta többé megközelíteni. Ugy látszik, hogy ösztönösen talált rá arra az útra, melyen való továbbhaladáshoz nem volt többé ereje, nem tudta többé kiaknázni a Parasztbecsület útjának haladó lehetőségeit. A Parasztbecsület c. operája azonban az emberiség örök értékei között foglal helyet.

Horváth Mihály

A PÉCSI EGYETEMI KÖNYVTÁR

A minisztertanács 1952 májusában határozatot hozott a könyvtárak fejlesztéséről. A határozat kimondja, hogy „az egyetemi könyvtárak az egyetemi szükségletek ellátása mellett nyilvános könyvtári tevékenységet is végezzenek, nyujtsanak rendszeres bibliográfiai és módszeres segítséget a tömegkönyvtárak részére."

Pécsnek igen régi kapcsolatai vannak a könyvvel. Első püspöke, Bonipertus Hilduin nevű papját (1009—1042) elküldi Chartresbe, Fulbertushoz és Priscianus Grammatikáját kéri tőle. Nagyjelentőségű történeti tény, hogy Pécsett íródott az első magyar, latinnyelvű könyv. Mór, Pécs magyar származású püspöke 1060 körül írta Szent András és Zoerard legendáját. A magyar krónikák ősét, a „Gesta veterát" I. László idejében (1077—1095) ugyancsak Pécsett írták. Calanus Juvencus Coelius Dalmata 1200 táján írta „Historia de Athila Hunorum rege" című Attiláról szóló könyvét. Alsáni Bálint olasz egyetemeken nevelkedett európai nevű humanista Pécsett írta „Translatio" című munkáját.

— 1367-ben alapítják az első egyetemet Pécsett. — Az Anjouk és Hunyadiak idejében virágzásnak indul a szellemi élet Pécs városában és fejlődik a könyvkultusz is. Hantó György prépost 300-nál több könyvet gyüjtött össze és könyvtárát egyes érdeklődők előtt megnyitotta. Janus Pannonius híres könyvbarát volt, aki számos könyvet hozott olasz útjairól haza Pécsre. Pécs városához sok könyvtörténeti és könyvtári emlék fűződik. A török uralom alatt számos török könyvet írtak Pécsett. Gházi Girai kán a „Kávé és a bor vetélkedése" c. híres tanköltemányát Pécsett írta.

A Pécsi Egyetemi Könyvtárat Klimó György püspök alapította 1774-ben. Tulajdonképpen ez az első magyar nyilvános könyvtár. A könyvtárat a püspöki palotában állította fel. A könyvállomány törzsét a jeles egykorú könyvgyüjtőtől, Dobai Székely Sámueltől vett könyvanyag alkotta, amelyet elődjének, Berényi Zsigmondnak hagyatékával egészített ki. Igen sok könyvet szerzett külföldről. Bécsben és Rómában voltak megbízottjai. Gyüjteménye mintegy 15 000 kötetre rugott.

A püspöki palotában lévő könyvtárhelyiség már Klimó életében szűknek bizonyult és ezért egy toronyszerű szárnyépületet építtetett és abban helyezte el a könyveket. A könyvtár innen került jelenlegi helyére. Ezt az épületet Szepessy Ignác építtette 1830—31. évben jobbágymunkával, 40 ezer forint költséggel. Klasszicista stílusban Piatsek József pécsi építész tervei szerint.

Az épület első emeletén három gyönyörű termet találunk. E három terem régi könyveket, könyvritkaságokat tartalmaz. Berendezésük Mária Terézia korában készült finom tölgyfából, művészi rokokó stílusban. A könyvállványokat oromfaragványok és a régi tudományosság és irodalom nagynevű alakjainak mellszobrai díszítik. A szobroknak egy részét Bartalits Mihály, híres pécsi szobrász faragta. E három terem, az „arany", a „fehér v. hártya" szoba könyveinek egyöntetű bőr, illetőleg fehér pergamen kötése szemet gyönyörködtető látvány. Az „arany" szoba könyveinek díszítésére, a szép barna bőrkötések arany nyomására a hagyomány szerint 21 kiló könyvkötő aranyat használtak fel. E könyvek egy része egyházi jellegű, de az egykorú filozófiai és szépirodalmi anyag is megtalálható, továbbá szótárak, enciklopédiák, nyelvtanok.

Az „arany"- és a „fehér"-terem könyvanyaga Klimó püspöknek a korkérdések iránti fogékonyságát tanusítják. A Klimó utáni gyüjtés azonban elveszti kapcsolatát az eleven élettel, befelé fordul és teljesen kizárják a haladó szellemet és a könyvtár nyilvános volta gyakorlatilag megszünik. Az 1800-as évek elején elkészítették a könyvtár katalógusait. Az „arany" szobát díszíti egy földés egy éggömb. XVIII. sz. elejéről valók. A középső szoba tárlóiban láthatók az 1848—49. szabadságharc könyvtárunkban meglévő emlékei. A többi tárlók a könyv történeti fejlődését mutatják be, az ősnyomtatványtól kezdve. Külön tárlók a könyvtár ritkaságait, kódexeit, kéziratait mutatják be. Külön figyelmet érdemelnek a török emlékek, Korán kéziratok, továbbá a budai és érsekujvári basák magyarnyelvű levelei.

A Horthy-korszak alatt a könyvtár nem sokat fejlődött.

A felszabadulás a könyvtár életében is új fejezetet jelentett. Néhány szemléltető adat pontos képet ad arról, hogy a könyvtár, — amely még messze van ugyan attól, hogy teljesen meg tudjon felelni fontos célkitűzéseinek — a biztató fejlődés útján indult el. 1938-ban a beiratkozott olvasók száma 492, 1953-ban az év első 10 hónapja alatt már 2646. Jellemző a kölcsönvett kötetek száma is. 1938-ban 8423, 1953 első tíz hónapjában 31 ezer könyvet kölcsönöztünk. A könyv- és folyóirat beszerzésre biztosított összeg a Horthy korszak alatt nagyon kicsiny és bizonytalan volt. Ezzel szemben népi demokráciánk 1950-ben évi 60 ezer forintot és 1952-ben évi 123 ezer forintot adott e célra.

Lenin azt mondotta: „Tegyük a tudást, a tudományt mindennapi életünk alkotórészévé." Fejlődésünk gyors üteme megköveteli, hogy a tudományos könyvtárak ne csak múzeális értékeket gyüjtő és megőrző intézmények legyenek, amelyek csak egy szük kör számára hozzáférhetőek, hanem tárják ki kapuikat a tömegek előtt és a könyvek adta lehetőséget és tudást nyissák meg minden érdeklődő előtt. A múzeális értékek megóvása mellett olyan könyvekkel kell ellátni dolgozóinkat, amelyek az őket érdeklő dolgokról írnak. A Pécsi Egyetemi Könyvtár feladata sokoldalú; kapui szélesre tárva várják az érdeklődőket és olvasókat.

Scher Tibor
az Egyetemi Könyvtár igazgatója.

A TUDOMÁNY FÉNYÉNÉL

Hogyan keletkezik a villám?

Megemlékezés Lomonoszovról, a nagy természettudósról

A természet érdekes jelenségét figyelték meg azok a szovjet hegymászók, akik felfedező útra indultak a Tjan-San hegységbe. Közel a hegy csúcsához, amikor a felhők sötétlen összesűrűsödtek, vihar keletkezett. Villámok cikáztak, és a mennydörgés visszhangjától volt hangos a terület. „Ég a hajad!" kiáltott fel társához fordulva az egyik hegymászó. Valóban, a hegymászó hajából szikrák pattantak ki, de nemcsak annak az egynek, hanem valamennyiük haját ragyogó fény vette körül. Hasonlóképpen apró felvillanásokkal szikrák csaptak ki a fémgombok, botok, csákányok hegyén is. A vihar, amilyen hirtelen jött, olyan gyorsan elült.

Mi a magyarázata a tapasztalt jelenségnek? Hasonló tüneményekkel találkoznak a tengerészek vihar előtt, amikor sötétkék fényt figyelhetnek meg az árbócok csúcsán és a hajók kéményein. Sík területen rittebben láthatók e fényló bojtok. E jelenségeket légköri elektromos kisülések idézik elő. A légköri elektromossággal kapcsolatos kutatásokat M. V. Lomonoszov, a kiváló orosz tudós a XVIII. században tudományos alapokra fektette. Kétszáz évvel ezelőtt jelentette ki a pétervári tudományos akadémia ülésén — a világon elsőnek — tudományos teóriáját az atmoszféra (légkör) elektromosságának eredetéről. Számos kísérletet végzett. Papírsárkány segítségével felfogta a kisülési jelenségeket és társával, Richmann-nal ezeket kockáztatásával végeztek különböző kísérleteket. Egy ilyen kísérletezés alkalmával Richmann villámcsapástól sújtva meghalt. Lomonoszov tovább folytatta a munkát. Kísérleteihez, melyeket a kémia és a fizika terén végzett, abban az időben sem megfelelő kísérleti eszköz, sem módszer nem állt rendelkezésére. Így történhetett barátjának halála is, amely őt mélyen lesújtotta, de nem törte meg akaraterejét és munkakedvét. Kísérleti eszközök egy számát találta fel, amelyeket maga is szerkesztett. A meteorológia különösen érdekelte. Ennek tanulmányozására készítette el a világ első helikopter-repülőgépének modelljét. Saját műszerei segítségével feltárta a Vénusz-bolygó atmoszféráját. A légköri elektromosság kutatásával kapcsolatban a mai tudomány már ismeri a villámok keletkezését és kísérőjelenségeit.

Közismert tény, hogy a szárazföldről és a tengerekről felszálló vízgőz az atmoszférában sűrűsödik és felhőket alkot. Ha erős felszálló légáramlatokkal találkoznak, ezek bizonyos részeket szakítanak ki belőlük és felfelé fújják, miközben e részek negatív töltést kapnak. Ugyan akkor a felhőből a felszállás következtében esőként lehulló cseppek pozitív elektromossággal telítődnek. — A viharfelhők felső része negatív, alsó része pozitív töltésű. Amikor az elektromosság nagy feszültséget ér el, bekövetkezik a kisülés. A felhő részei között hatalmas szikra — villám — ugrik át, melyet erős dördülés — mennydörgés — követ. Ha a felhő pozitív töltése a földre hullik, akkor a szikra a felhő és a föld között cikázik át, mivel a föld vette át a pozitív töltést.

A hegymászók által tapasztalt „tüzek" csendes kisülések, melyek a vihar előtt, majd a vihar alatt keletkeztek. A különböző tárgyak csúcsain és élein keletkezett elektromos kisülést a tudomány korona-kisülésnek nevezi. E jelenség alapja, hogy a nagy görbületű helyeken például csúcsokon, nagy térerősség lép fel, ami abban nyilvánul meg, hogy az elektromos töltéssel bíró részecskékre erős hatást gyakorol, úgy, hogy a vele egyező töltésűeket taszítja, a különneműeket vonzza. A térerősség hatására a levegőrészecskék ionizálódnak. (töltéshordozókká válnak). Az ionizált levegőrészek a vonzás következtében minden oldalról a csúcshoz igyekeznek. A csúcson a csúcs töltésével ellenkező töltések közömbösülnek, az egynemű töltéseket pedig a csúcs eltaszítja. Ez az elektromos szél. — A koronás-kisülés nemcsak a csúcsoknál, de a huzalok közelében is keletkezhet. Nagy feszültségű vezetéknél ez a jelenség káros tünemény, melyet figyelembe kell venni az elektromos vezetékek tervezésénél, hogy a nagy energiaveszteségeket elkerülhessék. A mérnökök a korona-kisülést az ipar különböző területein, elsősorban a különféle anyagok szétválasztásánál, vagy a fűtőgázok tisztításánál alkalmazzák.

Lomonoszov, az orosz tudós, a tudomány egyik legdicsőbb képviselőie költő és tudós egyszemélyben. Nem évekkel, de évszázaddal előzte meg saját korát. Előhírnöke volt annak a kornak, amelyben mi élünk. Életével és műveivel jelölte meg az orosz tudomány útját. Méltán nevezték el „minden hasznos ismeretek atyjá"-nak.

Dr. Göres László
TTIT szakmai titkár.

A PÉNZÜGYŐRSÉG

értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy december 7-én, hétfőn Pécsszabolcson

8-án, kedden Pécsújhegyen (Kozármislenyújhegy) I.—VIII. dűlőben.

9-én, szerdán a nyugati kőhidi dűlőben, Nagy- és Kispostavölgyben, a Nagyhidi és Basamalom-dűlőkben.

10-én, csütörtökön Meszes, Diós-dűlőkben Borbála-telepen, Pécsbányatelepen, Nagybányáréti, Cerék-völgyben, Gesztenyés, Alsó-Felsőbánom, András-aknán és Mecsekszabolcsi-úton.

11-én, pénteken Istenáldás-völgy, Lámpásvölgy és Lámpástetőn, Nagy- és Kispiricsizma, Rigóder, Havi, Tettye- és Kálváriadűlőben, Visy László- és Buzási Abel-úton.

12-én, szombaton Alsó, Közép- és Felsőgyükésben, Marx- és Magyarszéki országúton.

14-én, hétfőn Nagy- és Kiszkókő, Aranyhegyen.

15-én, kedden Bálics, Csoronika-dűlőben és Jakabhegyi-úton.

16-án, szerdán Tibare-utca, Közép- és Felsőmakár, Makárietó, Kismélyvölgy, Makárialja és Magyarürögi-út.

17-én, csütörtökön Csurgó-dűlő, Kisdeindol-dűlő tető és Hegyháton.

18-án, pénteken Közép- és Nagydeindoldűlő és Hegyháton.

19-én, szombaton pedig a Pécs belterületén lévő bortermelőknél tartja a borkészletfelvételt.

Minden termelő tartozik a meghirdetett napokon 8—16 óra között a bor tárolási helyén megjelenni, magával hozva szemleívét és azok mellékleteit.

Tartozik továbbá a készletfelvételt végző pénzügyőri közegeknek a fennálló borforgalmiadó hátralékot, valamint az esedékes borforgalmiadót a helyszínen kifizetni.

Készüljenek fel a sportlörök az évvégi jelentések pontos és határidőre való elkészítésére

Két-három hét és végetér az 1953-as esztendő. Népi demokráciánk ez év folyamán is hatalmas fejlődésen ment keresztül, nagy fejlődés tapasztalható a sportban is. A magyar sport ebben az évben újabb világraszóló sikereket ért el. Minőségi sportunk fejlődéséről tanuskodnak a különböző nemzetközi versenyen elért eredmények, de a tömegsport is egyre nagyobb tömegeket kapcsol be a rendszeres sportolásba. Az év végén mint minden évben, a sportkörök kötelesek megcsinálni évvégi beszámolójukat és azokat a jelentéseket, amelyek megmutatják a sportkör fejlődését. A hátralevő néhány hetet fel kell használnia minden sportkörnek és elő kell készíteni a munkát, hogy az évvégi jelentések pontosan és időben érkezzenek az illetékes szervekhez és fel lehessen mérni a magyar sport számszerű fejlődését.

Ha megnézzük a sportkörök eddigi munkáját, azt kell megállapítanunk, hogy sok helyen elhanyagolták az adminisztrációt, különösen a minősítés és az MHK területén. A fejlesztési tervről készített jelentés a sportkörök évvégi jelentései közül az egyik legfontosabb. A fejlesztési terv ad hű képet arról, hogy a sportkör mennyire teljesítette feladatait.

A fejlesztési terv első része a minősített versenyzők jelentéséről szól. Ezen a területen komoly lemaradás van minden sportkörnél. A legtöbb sportágban a bajnoki versenyek már régen befejeződtek, de még mindig nagyszámú sportkörnek a száma, amelyek a minősítési meg sem kezdték, pedig már többször felhívták figyelmüket ennek fontosságára. Fontos az új minősítés azért, mert az a versenyző, aki az idén nem újítja meg minősítését és nem kapja meg az új minősítési könyvet, a jövő versenyévben már nem indulhat meglévő, régi minősítési könyvével a versenyeken és mérkőzéseken. Az állam a sport részére biztosított anyagi támogatást a minőségi sporthoz mérten adja és így kapják a sportkörök is. Annak a sportkörnek tehát, amelyik nem teljesíti fejlesztési tervét, anyagi támogatása is csökken. Azok a sportkörök, amelyek eddig nem fordítottak gondot a minősítésre, máris elkésték és hanyagságukkal a nyilvántartó szervek munkáját is megnehezítik az év utolsó heteiben. A sportköri elnökök lépjenek fel erélyesen és utasítsák a szakosztályokat, hogy haladéktalanul adják be a minősítéseket.

A jelentések másik része az MHK-ról szól. MHK tervét a megye globálisan teljesítette, vannak azonban sportkörök, amelyek ezen a területen is lemaradtak. A decemberi szép idő lehetővé teszi, hogy ezek pótolják a mulasztottakat. Sok helyen hiányosan vezették a nyilvántartásokat. Az MHK ellenőrző bizottsága mutasson rá a hibákra a sportkörök pedig javítsák ki a hibákat. A sportkörök szeretik az MHK jelentések beadását halogatni és minden hónapban csak többszöri felhívás és figyelmeztetés után késve adják be jelentéseiket. Az illetékes szervek hassanak oda, hogy az megszűnjön és intézkedjen erélyesen azokkal a sportkörökkel szemben, akik nem teljesítik időben kötelezettségeiket.

A fejlesztési tervjelentés harmadik része a társadalmi aktívák munkájáról, nevelésével foglalkozik. A társadalmi aktívák nevelésére és újabb aktívákat a különböző tanfolyamokon a versenyzők és jelentkezők közül. A fejlesztési tervek előírják, hogy a sportköröknek mennyi új társadalmi aktívát kell kiképezniök az év folyamán. Erközben ez is háttérbe szorult, mert a versenyek miatt a versenyzők edzéseken vettek részt és nem tudtak a különböző tanfolyamokra eljárni. Most azonban, a téli pihenő idején ezt is meg lehet oldani. A sportkörök többsége küld ugyan megfelelő számú aktivát a tanfolyamokra, a hiba azonban az, hogy utána nem ellenőrzi a javasolt személyek, valóban eljárnak-e és el is végzik-e a tanfolyamot.

Az idő gyorsan halad, hamarosan itt az évvége, amikor a sportköröknek egész sor jelentést kell elkészíteniök. A sportkörök készítsék elő az évvégi jelentéseket. Feltétlenül tartsak be a határidőket, mert a jelentések alulról felfelé határidőkhöz vannak kötve és azok a sportkörök, amelyek feladatukat és kötelességüket lelkiismeretlenül nem tartják be a határidőket egy egész sor később szerzett munkáját hátráltatják, megnehezítik és késleltetik az országos értékelést, amely megmutatja majd azt, hogy sportmozgalmunk 1953-ban a versenyeredmények mellett számszerűen milyen mértékben fejlődött.

MAI SPORTMŰSOR:

Labdarúgás. Osztályozó az NB I-be jutásért. Pécsi Lokomotiv—Szikra Gázművek, Szombathely 12.30.

Osztályozó az NB II-be jutásért Pécsi Haladás Bp. Pénzügyőrök, Pécs, Középiskolai válogatott Budapest középiskolai válogatott, Verseny-utca 11.

Kézilabda. Megyei terembajnokság. Lokomotiv tornacsarnok. Szigetvári Lokomotiv—Szászvári Bányász női 10.30. Mohácsi Vörös Lobogó Lövész Tiszti Iskola ffi 11.40. Kom'ói Bányász—Pécsi Lokomotiv női 12, Pécsi Lokomotiv—Komlói Bányász ffi 12.50.

Céllövészet. Országos hadinisztoly bajnokság. Lőv. Tiszti Iskola lőtere 8.

---

* **Vetítettképes előadás a cseppkőbarlangokról.** A Pécsi Lendület S. K. Természetjáró Szakosztálya idei második túristaelőadását szombaton, 12-én rendezi meg a Központi Egyetem alagsori fizikai előadótermében, Rákóczi-út 80. sz. alatt, este 6 órakor. Az előadás címe „A barlangok keletkezése, különös tekintettel a mecseki barlangokra." A vetítettképes részben láthatja meg a hallgatóság az aggteleki cseppkőbarlang legújabban feltárt Békebarlang ágát is, továbbá a csehszlovákiai deményfalvi híres cseppkőbarlang részleteit is.

HÍREK

VASÁRNAP, DECEMBER 6

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK: I. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 17. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Miklós. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás vasárnap estig: Több helyen még köd és ködszitálás, az ország északi felében néhány helyen kisebb eső. Mérsékelt északnyugati-északi szél. Az enyhe idő tovább tart. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: vasárnap reggel 0 — plusz 3, délben északon 4—7, délen 7—10 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható napi hőmérséklet vasárnap négy fok fölött lesz.

— **Tanácstagok fogadóórái.** Szabadság-úti általános iskolában december 8-án délután 5—6 óráig Szebeni Jánosné tanácstag fogadóórát tart.

— **Halálozás.** Fránvics Józsefné, Nemeskéri Erzsébet temetése hétfőn 3 órakor lesz.

— Makai István cserepes-mester temetése hétfőn fél 4-kor lesz.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

Vasárnap

SZÍNHÁZ

Nem magánügy. Bérletszünet. Délután 3, este 7 órakor.

Télapó-matiné a színházban

A pécsi Nemzeti Színházban délelőtt 10 órai kezdettel Télapó-matinét rendez 5—8 forintos helyárakkal. Az előadáson fellépnek a színház összes művésztagjai.

MOZI

Kossuth: Sötétség (délelőtt 10 órakor). Hajókkal a bástyák ellen. Flotta hőse II. rész (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Expressz szerelem (délelőtt 11 órakor). Mongol Népköztársaság. Utazás a mongol tájakon (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Döntő fordulat (délelőtt 10 órakor). Város alatt (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét: (Pécsszabolcs): Gyöngyvirágtól lombhullásig (fél 4, fél 6, fél 8 órakor).

„Télapóvárás"

A Doktor Sándor kultúrotthonban délelőtt 10 órakor vidám úttörő műsor. Közreműködnek a Pécsi Nemzeti Színház művészei. A műsor keretében rövid előadás lesz a budapesti állatkertről, diafilm kíséretével.

Télapó ünnepély

A November 7 kultúrotthonban délután fél 4 órai kezdettel (Szt. 30.) Télapó-ünnepély lesz az üzemi dolgozók gyermekei részére, a Pécsi Porcelángyár bábcsoportjának közreműködésével. A termelésben élenjáró dolgozók gyermekeit jutalmazzák.

Képkiállítás

A Néprajzi Múzeum kiállítóhelyiségében (Rákóczi-út 15) délelőtt 11 órakor megnyitják Gádor Emil és Kelle Sándor képkiállítását. A kiállítás december 6—31-ig marad nyitva. Megtekinthető vasárnap, hétfő, csütörtök, szombat 9—13 óráig, szerda, péntek 15—19 óráig.

Hétfő

Színház. Nincs előadás.

MOZI

Kossuth: Hajókkal a bástyák ellen. Flotta hőse II. rész (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Mongol Népköztársaság. Utazás a mongol tájakon (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: A város alatt. Új színes magyar film. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét. (Pécsszabolcs): Gyöngyvirágtól lombhullásig (fél 6 fél 8 órakor).

Ismeretterjesztő előadások

A Megyei Bíróság kultúrtermében délután háromnegyed 5 órakor „A magyar sport diadala" címmel előadást tart: Solymosi Econ olimpikon. A műsor keretében bemutatják az „Így győztünk az olimpián" című sportfilmet.

Karinthy-est

Az Írószövetség helyiségében a Művészeti Hétfők sorozatában a közönség kívánságára este 8 órai kezdettel megismétlik az „Így írt Ő" műsort. Karinthy Frigyes műveiből.

Boross elvtárs lassú, kényelmes mozdulatokkal összehajtotta beszédvázlatát. Nem is ment közben kezére, hiszen nem elsőízben tartott előadást s már valósággal vérévé vált a mozdulat, ahogyan az előbb még tétlenül papírt hegyét türte. Inkább körülnéztetta szemét a kultúrterem közönségén, és gondos kertész módjára igyekezett betakarítani a termést — azaz az elismerő pillantásokat.

Amint felállt, oszolni kezdett a hallgatóság. A kitelé igyekvők beszélgetése lágy morajjá szelídült, mire Boross elvtárs tüléhez ért. Az egyenletes zümmögésből csak egyes hangosabb felkiáltásokat birt kihámozni.

— Ez aztán előadás!

— Mától kezdve másképpen bánok otthon a feleségemmel!

— Szerencse, hogy a feleségem otthon maradt! Ha ezt hallotta volna, tudom, az életben nem birnék vele!

Ez utóbbit az a szerencsétlen Zács, a raktárnok éppen csak dünnyögte, a szavak mégis eljutottak Boross elvtárshoz, aki igyekezetében az ajtó felé. Zács mellé sodródott. Az előadó elkomorodott és megszólította Zácsot:

— Az elvtárs megjegyzéséből arra következtetek, hogy nincs minden rendben otthon, az asszony körül... Ha egyébként nem is gondolna rá, szeretném, ha legalább előadásom emlékeztetné arra, hogy nálunk, a népi demokráciában, a nők egyenrangúak, egyenjogúak a férfiakkal!

— De Boross elvtárs! — védekezett akadozva Zács. — Nálunk ilyesmiről szó sincs... Sőt, ellenkezőleg, inkább... Feleségem nagyanis igazgatóhelyettes... Olyan képzett, hogy... Ezidén befejezi az egyetemet is...

— Nem erről van szó! — vágott közbe szemöldökét összevonva Boross, miközben arra gondolt, egy mulyán nehezen érti meg a másik, mire is akar ő kilyukadni. — Nem erről beszélek... Arra jellemző inkább kíváncsi, hogyan segíti őt otthon? Hallotta ugye az előadást? A mi dolgozó asszonyainktól nem várhatjuk, hogy egyenjogú asszonyainktól nem várhatjuk, hogy szolgáljanak bennünket, mint egykor Budavárban a török basákat...

— Nem is várom — derült fel Zács arca és Boross elvtárs baloldalára került közben (anyanis kiértek az utcára). — Segítek én neki, ahol csak tudok. Hiszen éppen elég dolga van szegénynek az üzemben, meg az egyetemen. Azt azonban be kell vallanom, hogy nem mosogatok és nem törölgetek... Ez szerintem asszonyi munka lenne... ugye... de...

— Semmi de! — vágott közbe Boross, az elő. és olyan megbotránkoztató arccal nézett utána, mint aki legyet talált levesében. — Egyvalamit: ne kerteljünk, mégsem segít neki! Nem azért mondom... Tudom, hogy ebbe semmi beleszólásom, dehát az előadás lényege...

Ekkor elakadt, észrevette, hogy hazaérkezett. Feje fölött magasodalt a háromemeletes bérkaszárnyaszerű palota és meg mert volna rá esküdni, hogy a második emelet jobboldalán terpeszkedő balkon felől finom, csudafinom bablevesszagot érez. Vagyishogy inkább talán spékelt disznósült illata száll, pikáns fokhagymaillattal ingerelve érzékeny orrát? Igaz, az is lehet, hogy mindkettő, keverve...

— Egyszóval: javuljon meg! — nyujtotta a búcsúzóra kezét. — Hagyjon fel a törökbasáskodással, Zács elvtárs!

Nekilendült a lépcsőnek. A félemeleten összefutott a szájában a nyál arra a gondolatra, hátha felesége vesevelővel várja vacsorára. Annak is hasonló illata van. Mire a második emeletre ért, úgy vélte, az se lenne nagy baj. Csak jó bőven legyen benne tojás!

Az előszobában azonban gyanus csend fogadta. A gyerekek zsivalyoglak ugyan, feleségét hangját is hallotta, csak az illatok — azok nem voltak sehol.

Boros nem akart hinni az ortának. Csak úgy foghegyről, csalódott keserűen vetette oda:

— Szervusztok!

A gyerekek és az asszony nagy örömmel fogadták:

— Már megjöttél?

— Később re vártunk!

— Vége az előadásnak?

— Miről tartottál előadást, édesapám?

Bátran, pattogva érkeztek a friss gyerekhangok, mindmegannyi kedves kérdés. Csak az asszony toldta még a kérdéseket egy bátortalan mondattal:

— Most jöttem az értekezletről...

— Miért jelented ezt be nekem? — vetette oda kedvetlenül a férj.

— Mert a vacsorához még hozzá se kezdtem... Rendbe kellett, hogy rakjam a gyerekeket...

Egy pillanatra döbbenetes csend támadt, csak Boross vélte úgy, hogy a tejében doboszered vonul méla, ütemes dobolással. Egy pillanatra még gyomra korgásának vélte a zajt, de azután ráébredt, hogy az ütőere ver indulót a halántékán. Szörnyűmód haragudott és közben — mivel puha szíve volt, miként a vaj, — sajnálta, igenigen sajnálta magát.

— Itt van, lám, ez a vége — tűnődött. — Egész napon át dolgozom, hajszolom magam, előadásokat tartok, esetleg éppen az asszonyokról és lám ezek a hálátlanok, még vacsorával se várnak! Hát érdemes?! Tegnap a cipőm nem tisztították ki, három napja a szürke selyemingemről hiányzott egy gomb, a múlt héten meg nekem kellett elmennem az iskolába, szülői értekezletre! Egész szabadidőm ráment... És miért? Mi közöm nekem az értekezletéhez?! Mi közöm ahhoz, hogy öltöztetni kell a gyerekeket?! Hát mi vagyok én? Pesztonka?

És ahogy meglogamzott agyában a kérdés, már ki is mondta:

Az a bizonyos egyenjogúság

— Hát mi vagyok én? Pesztonka?! Egyszer pesztonka, máskor meg szakácsné? Vagy esetleg házivarrónő?! Talán a vacsorát is magam főzzem? Egész nap dolgozom, mint egy állat... — Mint két állat... Hát van értelme? Itt van ni! Ehen maradok!

Az asszonyka nem akart a gyerekek előtt sírni vagy veszekedni. Nem való az. Így hát halkan, de letojtott nagy-nagy indulattal mondta:

— Nem mondtam, hogy főzz vacsorát. De hát egyáltalán nem akarsz nékem segíteni, étkezünk az üzemi konyhán! Nálatok vagy nálunk, ahogy tetszik! Arra is vagy százszor kértelek, hogy legalább a cipődet tisztítsd ki magad! De nem, beszélhetek én neked! A cipőd tölöl is én görnyedhetek, mert az — szerinted — női munka... A ruhádat magam vasalom, mert a szabó — szerinted — tönkreteszi... Meg itt van még a mosás... A Patyolat neked nem jó, de teregetni már nem akarsz! Így aztán megszakadhatok itthon, pedig nekem is van egy „mellékfoglalkozásom", ha nem tudnád...

— Tudom, tudom... — vágta el a felesége szavát Boros. — Hát hagyd ott a gyárat és tartsd inkább rendben a családot. Elég az egy asszonynak! És ne várd, hogy mindent én csináljak, je meg törökbasa módjára... — hirtelen abbahagyta, mert úgy rémlett, hogy néhány perce használta ezt a hasonlatot, csak valahogyan más formában. — Egyszóval: elég az egy asszonynak! Rakd aludni a gyerekeket és eredj, készíts végre vacsorát! Én már disznósültről meg vesevelőről ábrándoztam... Kapok is én ilyesmit itthon!

Az asszony nem felelt. Csak arra figyelt föl, mikor Szöszike, a legkisebb lány megkérdezte:

— Édesapám... Kiknek tartottál előadást?

— A munkásoknak szívecském!

— És hol?

— Az üzemi kultúrteremben.

— És miről tartottad az előadást? — kíváncsiskodott tovább Szöszike.

— A nők egyenjogúságáról... Te ezt úgy sem érted — hessegette el a gyereket szórakozottan Boross. — Elolvasom mégegyszer az anyagot, míg megjő a vacsora... Ugyanis felkértek arra, hogy a másik telephelyen ismételjem meg az előadást.

— A gyerek az valóban nem érthet hozzá, de te annál inkább! — jegyezte meg a felesége és csendben leoldozta kötényét, hogy elinduljon bevásárolni. — Azt ajánlom, hogy alaposan készülj fel, mert én is eljövök meghallgatni azt az előadást. Hozzá is szólok! Többek között elmondom a példát arról a papról, aki...

A többit nem hallotta Boros elvtárs, mert az ajtó becspódott a asszony mögött. De a folytatást jól ismerte: aki vizet prédikál és bort iszik. És a közmondáson tűnődve gyanakodni kezdett, hogy helyes lenne már holnaptól, sőt még ma estétől kezdve sürgősen áttérni a „vízivásra."

GARAMI LÁSZLÓ

RÁDIÓMŰSOR

ÁLLANDÓ MUSORSZAMOK:

KOSSUTH-RADIÓ: 6.30: Hirek, időjárásjelentés. — 6.40—8.30-ig: Reggeli zene. — 8.00: A „Szabad Nép" mai vezércikke. — 8.00: Falurádio. — 8.30: Színházak és mozik műsora. — 8.50: Torna. — 9.00: Hirek, időjárásjelentés. — 8.20: Műsorismertetés. — 8.30: Műsorszárás — 12.00: Hirek. — 14.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 15.15: Hirek szerbül — 17.00: Hirek, időjárás) — 18.40: Hirek németül. — 19.30: Hirek szerbül. — 20.00: Időjárásjelentés. — 20.10: Mit hallunk holnap. — 22.00: Hirek, sport. — 24.00: Hirek.

PETŐFI-RADIÓ: 6.00: Torna. — 6.10: Reggeli zene — 6.45: A „Szabad Nép" mai vezércikke. — 7.00: Jó reggelt, gyerekek. — 7.15: Hirek szlovénül. — 10.00 Hirek. — 11.30: Műsorszárás. — 18.25: Hirek szlovénül — 20.00: Műsorszárás.

December 7., hétfő

KOSSUTH-RÁDIÓ

5.25: Vasárnapi sporteredmények. — 6.45: A Szabad Nép mai vezércikke. — 11.30: Hanglemezek. — 12.10: Déli hangverseny. — 13.00: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 13.30: Bányászdalok — 14.15: Ütőrő-híradó. — 14.40: Ifjúsági fejtörő. — 16.25: Műsor az úttörők zenei szakköreinek. — 16.40: Válaszolunk falusi hallgatóink kérdéseire. — 17.10: A Rádió válaszol a hozzá érkezett levelekre. — 17.20: Hanglemezek. — 17.30: Lukas Matyi. Fazekas Mihály elbeszélő költeménye. — 18.10: Hanglemezek. — 19.15: Jó munkáért szép muzsikát. — 20.15: Bartók: Dudások. — 22.10: Tíz perc külpolitika. — 22.20: Vidám népi muzsika. — 22.50: Téli képek Maupassant és Babits Mihály verse. — 23.00: Részletek Fall Leó műveiből.

PETŐFI-RÁDIÓ

7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Hanglemezek. — 9.26: Orosz nyelvlecke az általános iskola VIII osztályának tankönyve alapján. — 9.40: Gyermekzene — 10.10: Népdalkórusok. — 10.30: Óvodások műsora. — 11.00: Hanglemezek. — 14.40: Könnyű zene. — 15.30: Kossuth-díjas művészeink műsorából — 16.00: A kilencedik hullám — 16.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik — 16.40: Zenekari hangverseny — 17.20: Művészek az ifjúsági rádió mikrofonja előtt. — 17.40: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.45: A rádió operettjeiből. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: Sporthíradó.

December 8., kedd

KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: Szovjet népek zenéje. Hanglemezek. — 12.15: Részletek az Aranyesillag c. operettből. — 12.57: Hanglemez. — 13.00: Új lemezeinkből. — 13.30: Csajkovszkij: Hattyúk tava c. balettjének II. felvonása. — 14.15: Hangverseny gyermekeknek. — 14.45: Népdalok és csárdások. — 15.30: Részletek Mascagni operáiból. Hanglemezek. — 16.00: Az ifjúság titka. Majakovszkij verseiből. 16.40: Válaszolunk falusi hallgatóink kérdéseire. — 17.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.20: Szabad Szél zúg a rónán. Zenés irodalmi műsor. — 18.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 18.30: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.00: Hangos újság. — 20.15: Boci-boci tarka. Operett három felvonásban. — 22.50: Hanglemezek. — 23.00: Mi történik a nagyvilágban? — 23.05: Hanglemezek. — 23.45: Dalok és csárdások.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00: Fúvósindulók. — 7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Hanglemezek. — 9.20: A kisiskolások műsora. — 9.40: Zenélő doboz. — 10.10: Szórakoztató zene — 11.00: Táncok. — 14.00: Hanglemezek. — 15.00: A Magyar Rádió kisegyüttese játszik — 15.40: Fiatal írók és költők művei. — 16.30: Filmzene. 17.15: Beszélő atlasz. 17.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 18.00: Pártoktatási előadás. — 18.20: Hanglemez. — 18.45: Tánczene. — 19.15: Egy falu — egy nóta.

December 9., szerda

KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: Tánczene. — 12.15: Hanglemezek. — 13.00: Szovjet szerzők operettjeiből. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.40: Népdalkórusok és népzene. — 15.30: Mongol műsor. — 16.00: A mocsárjárók. Bán Róbert ifjúsági rádiójátéka. — 16.40: Válaszolunk falusi hallgatóink kérdéseire. — 17.10: A Rádió válaszol a hozzáérkezett levelekre. — 17.25: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.00: Ifjúsági műsor. — 18.30: A Magyar Rádió énekkara énekel. — 19.00: Hangos Ujság. — 20.15: Tudományos híradó. — 20.35: Amor betege. Pálóczi Horváth Ádám Ötödfélszáz ének c. gyüjteményéből. — 20.50: Csokonai Vitéz Mihály élete és művei. — 21.20: Jó munkáért szép muzsikát. — 22.10: Tíz perc külpolitika. — 22.20: Tánczene. — 22.50: Csillagok, Keszthelyi Zoltán költeménye. — 23.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 23.30: Hanglemezek.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00: Hanglemezek. — 8.20: Hanglemezek. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. — 9.40: Daltanulás. — 10.10: Hanglemezek. — 10.30: Óvodások műsora. — 11.00: Magyari Imre és zenekara játszik. Hanglemezek. — 14.00: A Magyar Rádió kisegyüttese játszik. — 14.45: Rachmaninov: Nocturne. Hanglemez. — 14.50: Tíz perc tudomány. — 15.00: Operettnyitányok. — 15.40: Rozmár-vadászok, Elbeszélés. — 16.00: Haydn és Mozart műveiből. — 17.00: A Textil- és Ruházatipari Dolgozók Szakszervezetének énekkarának műsora. — 17.20: Hanglemezek. — 17.25: A dollár álarc nélkül. — 17.40: Édes anyanyelvünk. — 18.00: Bartók és Kodály műveiből. — 18.45: Hanglemezek. — 19.00: Szivt a Vadvízország c. film zenéjéből. — 19.40: Sporthíradó.

December 10., csütörtök

KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: Fúvószene. — 12.15: Hanglemezek. — 13.00: Ifjúsági kórusok énekelnek. — 13.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 14.15: A Rádió Gyermekújság műsora. — 15.00: A Gyermekrádió műsora. — 15.30: Szovjet sorozat. — 15.45: Részletek Prokofjev Romeo és Julia c. balettjéből. — 16.00: Írók a mikrofon előtt: Méray Tibor Kossuth-díjas. — 16.30: Rácz Béla és zenekara játszik. — 16.40: Válaszolunk falusi hallgatóink kérdéseire. — 17.10: Jó munkáért szép muzsikát! — 17.45: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk. — 18.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 18.30: Hanglemezek. — 19.00: Hangos Ujság. — 20.15: Szivárvány. Zenés irodalmi tarka-est. — 21.00: Egy falu — egy nóta. — 21.30: 800 millió . . . — 22.20: Berlioz-hangverseny. — 23.40: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00: Hanglemezek. — 7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Hanglemezek. — 9.20: Történelmi hangjáték. — Ifjúsági műsor. — 10.10: Kamarazene. — 10.30: Nótacsokor. — 11.00: Hanglemezek. — 15.00: A Magyar Rádió kisegyüttese játszik. — 15.40: Romantikus operákból. Hanglemezek. — 16.30: Fiatalok zenei újsága. — 17.25: Az üzemterv: a jövedelmező gazdálkodás hányítője. Előadás. — 17.40: Hanglemezek. — 18.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.10: Balettzene. — 19.40: Sporthíradó.

December 11., péntek

KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: Ünnep. Elbeszélés. — 12.15: Déli hangverseny. — 13.00: Nádor Mihály: Elssler Fanny — balettszvit négy tételben. — 13.25: Hanglemez. — 13.30: Lengyel népi muzsika. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.40: Hanglemezek. — 15.30: Muzsikáról. Előadás. — 16.00: Orosz nyelvlecke a gimnáziumok IV. osztályának tankönyve alapján. — 16.20: Fiatalok sporthíradója. — 16.40: Válaszolunk falusi hallgatóink kérdéseire. — 17.10: Hangverseny üdülőknek. — 17.40: Pártoktatási előadás. — 18.00: Válaszolunk ifjú hallgatóink kérdéseire. — 18.30: Tánczene. — 19.00: Valerij Brjusszov versei. — 20.15: Tegnaptól — holnapig. Esti krónika. — 21.00: Részletek Verdi: Aida című operájából. — 22.10: Tíz perc külpolitika. — 22.20: Maleczky Oszkár visszaemlékezései. — 22.50: Hazánk zenei életéből.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00: Fúvószene. — 8.20: Hangszerszólók. — 8.50: Hanglemezek. — 9.20: Az inkák kincse. Ifjúsági rádiójáték. — 10.10: Dalok. — 10.30: Óvodások műsora. — 10.50: A Gyermekrádió műsora. — 11.00: Népdalok. — 14.00: Részletek Sárközi „Szelistyei asszonyok" c. daljátékából. — 14.40: Dobrzynski: d-moll quartet. — 15.18: Filmzene. — 16.00: Szív küldi szívnek szívesen. — 16.45: Külpolitikai előadás. — 17.00: Berlioz. — Lehel György előadása. — 17.45: Operettmuzsika. — 18.05: Politikai előadás. — 18.45: Keringők filmekből. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: Sporthíradó.

December 12., szombat

KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: Hanglemezek. — 12.15: Szórakoztató zene. — 13.00: Operettrészletek. — 13.30: A Belügyminisztérium Központi Együttesének fúvószenekara játszik. Hanglemezek. — 14.15: Zenei Ujság. — 15.30: Szív küldi szívnek szívesen. — 15.50: Készülő könyvekből. — 16.20: Részletek Bachu Ana Lugojana c. operettjéből. — 16.40: A Rádió válaszol a hozzáérkezett levelekre. — 17.10: Hanglemez. — 17.15: Szánt a traktor. A Magyar Rádió népi zenekara. — 17.30: Szövetkezeti Híradó. — 18.00: Egy falu — egy nóta. — 19.00: Tasku szombatesti muzsika. — 20.15: Láttuk, hallottuk, olvastuk. — 22.00: Tánc éjfélig.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00: Hanglemezek. — 8.20: Hanglemezek. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. — 9.45: Görög gyermekek műsora. — 10.10: Hanglemez. — 10.28: Szórakoztató muzsika. — 11.00: Hanglemezek. — 14.00: A Fővárosi Népi Zenekar játszik. — 14.45: Szórakoztató zene. — 15.20: Mindenki operája. Kodály: Háry János. — 16.20: Történelmi előadás. — 16.40: Hanglemezek. — 17.10: Külpolitikai előadás. — 17.20: Tanuljunk énekszót oroszul. — 17.40: Tánczene. — 18.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 18.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.00: Hangos Ujság. — 19.30: Sporthíradó.

December 13., vasárnap

KOSSUTH-RÁDIÓ

6.00—8.00: Zenés vasárnap reggel. — 6.45: A „Szabad Nép" mai vezércikke. — 7.30: Színházak és mozik műsora. — 8.00: Hirek, Időjárásjelentés. — 8.15: Egy falu — egy nóta. — 9.00: Zenés fejtörő. — 10.00: Vasárnapi levél. — 10.10: A Gyermekrádió műsora — 11.00: Épülő szép hazánk. — 12.15: A Magyar Rádió szimfonikus zenekara játszik. — 13.18: Szymanovszki: Téma és változatok. Hanglemez. — 13.30: Hanglemezek. — 14.15: Üzemi kórusok énekelnek. — 14.45: Külpolitikai előadás. — 15.00: Szív küldi szívnek szívesen. — 15.30: Zenés részletek a Déryné c. filmből. — 16.00: Zenés irodalmi műsor. — 16.40: Tánczene. — 17.40: Kincses Kalendárium. — 19.00: Népzene. — 20.15: Mégis talentum Kyszlich! Mikszáth Kálmán elbeszélése. — 20.50: A magyar opera története. — 21.30: A vasárnap sportja. — 22.20: Tánczene. — 22.50: Hanglemez.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Táncok. — 8.30: Szivja a „Feledhetetlen 1919" c. film kísérőzenéjéből. — 9.00: Falurádió. — 9.30: Miska bácsi lemezesládája. — 10.10: A keringő története — 11.15: Moniuszko: Verbum nobile — nyitány. — 11.35: Jó ebédhez szól a nóta. — 12.30: A világirodalom humora. — 13.00: Strauss-hangverseny. — 14.00: Művészlemezek. — 15.00: Tudományos fejtörő. — 15.20: Saljapin orosz népdalokat énekel. Hanglemez. — 15.30: Fiatal művészek operahangversenye. — 16.40: A Rádió Gyermekszínházának műsora. — 17.20: Igy látom én . . . Orkény István szatirája és Hajnal Gábor szatirikus verse. — 17.40: Hanglemezek. — 18.45: Kamarazene. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: A „Tartós békéért, népi demokráciáért" c. lap ismertetése.

BARANYAMEGYEI Bánya- és Építőanyagipari Egyesülés megvételre keres: spedíterkocsit, löszerszámokat, fürdő-kályhákat és fürdő-kádakat, állványos körfürészt, kézivillanyfúrót. Perczel-u. 2. Anyagosztály.

AUTÓSZERELŐKET, hegesztő lemezlakatosokat és fűtésre idősebb férfi munkerőt azonnal felvesz a XIV. sz. Autójavító Vállalat. Pécs, Munkácsy Mihály-u. 35. sz.

AZ ÁLLAMI Hirdető Vállalat pécsi kirendeltsége Boltív-köz 4. felhívja a kiugró és portál cégtábla tulajdonosokat, hogy a táblák után 1953. évre fizetendő közterülethasználati díjakat, valamint hátralékaikat folyó hó 15-ig fizessék be, mert a nemfizetőket az idevonatkozó Kormányrendelet szerint közadók módjára történő behajtás végett az adóhivatalnak kell átadni, ami 100 százalékos felárat von maga után.

HARMÓNIUM eladó. Erdősi orgona és zongorahangoló. Műhely: Kossuth L.-u. 89.

ZONGORA, rövid eladó, Erdősi zongorahangoló, Műhely: Kossuth L.-u. 89. 892

CSERÉLNÉK göbét malacokkal, vagy anélkül, hízott sertésért. Alkotmány-u. 67.

HIZOTT sertés eladó. Antónia-u. 11. 908

200 KG-OS prima hízott sertés eladó. Felsőbalokány-u. 26. 900

HEVERŐ olcsón eladó. Doktor Sándor-u. 9. szám. 902

HIZOTT SERTÉS eladó, ugyanott nagy asztali tűzhely. Pécs, Szövetség-u. 30. 906

NÉHÁNY tanítványt elfogadnék zongora, cimbalom, vagy hegedű tanulásra. Jankovics János, Pécs, József-u. 3. 1

HUSFUSTOLÁS újból megkezdődött. Özv. Márics Mátyásné, Kiss Ernő-u. 50. 702

KOMBINÁLTSZEKRÉNY eladó. Telefon: 32-47. szám. 718

CSINOSAN bútorozott szoba férfi részére kiadó. Cím: József-u. 2. szám. 896

AZONNALI belépésre grafikust felveszünk. Cím a kiadóban. 248

ELADÓ Olasz mesterhegedű, 100 éves, tok vonóval. Árpád-u. 17. 882

KERESEK bútorozott szobát, telefonhasználattal előnyben. D. Kovács József, Színház. 871

KÉTSZEMÉLYES rekamié, prima, új szezlon eladó. Tavasz-u. 15. 859

Jó kabát: JÓ MEGJELENÉS!

TÉLIKABÁT

Ára 1037. - Ft

Kapható:

ÁRUHÁZAKBAN SZAKÜZLETEKBEN!

IFJ. TAMÁS KÁLMÁN motoros fafűrészelést vállal. György-u. 6. Tel.: 39-91. 877

PRIVÁT vágást vállalok garanciával. Schwietzer Béla, Zöldfa-u. 5. 829

GOMBOR-FÉLE, mély gyermekkocsi eladó. Antal-utca 9/1. 841

JÓKARBANLÉVŐ, kis Singer varrógép eladó. Cím: Mezőszél-u. 14. 867

ELADÓ asztalitűzhely, szekrény, virágállvány, cserépkályha. Zombor-u. 11. 860

ELADÓ mély, steppelt gyermekkocsi, rádió, asztal. Perczel-u. 36. sz., felső csengő.

GYERMEK, fehér, sportkocsi eladó. Kossuth-tér 3. szám. 868

JÓÁLLAPOTBAN lévő, férfi szürke félikabát eladó. Mátyás király-u. 8. 865

NAGY Kalor-kályha, sertésól, 3+1 világvevő rádió eladó. Tavasz-u. 2. 904

MÄRKLIN játékok, villanyvonat, világvevő Orion rádió eladó. Székely Bertalan-u. 2.

JÓKARBANLÉVŐ asztalitűzhely, Csibikályha, üstház eladó. Major-u. 5. 869

RUHAALAKÍTÁS, fordítás, fehérnemű javítás, kötések, összeállítása szakiparosnál. Rilkernél, Nagy Flórián-u. 16. 883

ELADÓ egy sterr lapát. Sándor-u. 23. Shönig Györgyné. 884

ELHASZNÁLT tűzhelyet veszek. József Attila-u. 13. 881

ELADÓK méhcsaládok és széna. Ringué, Ürög templom mögötti úton. 888

300x380-as SZŐNYEG, gyermekasztal székkel eladó. Bajcsy Zs.-út 7. 844

FÉRFI BUNDÁBA szőrmebélést vennék. Toldi-u. 6. I. 4 ajtó. 907

BANKSZAKMÁS férfi pénztárosi könyvelői állást keres. Kandó Kálmán-u 8. 873

UJ, MODERN, sötét háló eladó. Siklósi-út 7. sz. (vasút alatt). 872

FARAGOTT, antik félháló eladó. Cím: Mecsek, Fenyves-sor, Kató-villa. 873

DR KOVÁCS nőiszabó felvesz nőiruha, kabát, kosztüm rendelést. Bajcsy Zsilinszky-út 5., emelet. 874

KELETI ebédlőszőnyeg, csillár, egyebek eladók. Városház-u. 2. II. 9., szombat, vasárnap. 866

KOMBINÁLTSZEKRÉNY és kétszárnyas itó eladó. Hold-u. 13. 894

FEHÉR terméskövet, mészpergetőt, kombinált szoba, asztalt, gardrobszekrényt vennék. Vajda J. Perczel-u. 18. Tel.: 21-48. 901

UJ, SÖTÉT SZINRE fényezett hálószobabútor eladó. Vas-Gereben-u. 37. 880

TANGÓHARMONIKA, 120 basszusos, 8 váltós eladó. Nyár-u. 17. 878

4+2-es NYUJTOTTSÁVOS, Orion rádió eladó. Bartók Béla- (Árpád)-utca 32 887

IRÓGÉPPEL rendelkező otthoni munkát vállalok. Megye-u. 9., emelet. 879

TORONTÁLI összekötőszőnyeg, mély gyermekkocsi, fürdőkád, zománcozott eladó. Váradi Antal-u. 14. 870

KIFOGÁSTALAN zongorát bérelnék. Schmidt, Sztálin-u. 67. 903

ORION 844 világvevő rádió eladó. Vasalórezső, javítás: Aradi vértanuk-útja 11. 889

DIÓFA háló, asztal, székek és félháló eladó. Virág-u. 14. 890

ROSSZ rádióját megjavítja, használt telepes és hálózati rádiót vesz Bagi rádió-műszerész. Vasas II. 11. szám. 897

SZELLEMI munkára kezdőket is rövid idő alatt gyakorlatilag átképzem. Kostyál Tivadar, Pécs, Ady Endre- (Ágoston)-u. 47. I. em. este 6-tól. 863

KONYHABÚTOR, páros-ágyak, szekrény, székek, asztal, szelon, tűzhely, deszkák, olcsón eladó. Anna-u. 11. 847

ELADÓ salgótarjáni Rádiusz folytonégő, zománcozott kokszkályha. Kiss Ernő-u. 15.

KOMBINÁLTSZEKRÉNY, rézüst, férfikabát, gyermekcipők eladók. Horváthné, Munkácsy Mihály-u. 23. 833

SZORME kuli-kabát eladó. Perczel-u. 21., udvar. 791

RÁDIÓT javít, világvevőre alakít, vasalót, rezsót rendbehoz. Horgas, Teréz-u. 837

ZENESZEKRÉNY és egy önkioldós fényképezőgép eladó. Teréz-u. 12. 862

GUMIKERÉKÚ stráf kocsit megvételre keresünk. Tel.: 30-14. (10—2-ig). 895

PARKETT kefélőgép eladó. Deák-u. 1.

ELADÓ villany parkett kefélő, kétkerekű tragacs. Gyárváros, Dózsa Gy.-u. 21.

PERZSABUNDA, jóállapotban lévő, nagyméretű és márkás porcelánok eladók. Ibarruri Doloresz-u. 19. II. em. bal. 905

ELADÓ 2 darab elsőrendű zsírsertés. Donátus kápolnától 2 perc. Gál Imre. 899

SÖTÉT, fényezett, keményfa háló eladó. Kis-Rókus-u. 12. 891

DOLGOZÓ család keres vidékre háztartás vezetéséhez középkorú nőt. Jelentkezni: Endresz György-u. 42-ben, vasárnap délelőtt 11—12-ig.

MANGALICA sertés 160 kg-os eladó. Pozsony-u. 4. szám. 876

KOMLÓI Helviipar vegyes és javító vállalat felvesz 1954. év január hó 1-i belépéssel adminisztratív dolgozókat (anyagkönyvelőt, anyagbeszerzőt, könyvelőt, képesített vizsgával rendelkezőt, gyors és gépírót, minőségi ellenőrt, pénztárosokat, személyzeti előadót, általános adminisztrátort. Jelentkezni lehet: Komló, Kölcsei-u. 2. sz. üzemi irodában, önéletrajz szükséges és feltétlenül már hosszabb gyakorlattal rendelkezők jöhetnek számításba. 2330

PÉNZTÁROS-egyszámlavezetőt megfelelő gyakorlattal, azonnali belépésre keres Bólyi Állami Gazdaság. Ajánlatokat önéletrajzzal eddigi működés megjelenésével ugyanide kérünk. 231

TÖBB ÉVES gyakorlattal rendelkező kereskedelmi végzettségű könyvelőt azonnalra keres pécsi kereskedelmi vállalat. Részletes ajánlatokat kérjük „Pontos és szorgalmas" jeligére a kiadóhivatalba küldeni.

LÁBBELI és hócsizma javítások kifogástalanul 6 napon belül készülnek Finommechanikai és Motorjavító Vállalat gumijavító részlegénél. Bajcsy Zsilinszky-u. 12. Tel.: 30-47.

MOTORKERÉKPÁROK, alkatrészek adás-vétele Pécsi Finommechanikai és Motorjavító Vállalat használt motorkerékpár részlegénél: Hal-tér 1. szám.

AZONNALI belépésre keresünk több éves gyakorlattal rendelkező gyors- és gépíró nőt. Pécsbaranyamegyei Népbolt, Pécs, Rákóczi-út 50. 237

LOVASZHETÉNYI Állami Gazdaság keres azonnali belépésre vezető bérelszámolót, anyagkönyvelőt, gépírni jól tudó adminisztrátort. Csak hosszabb gyakorlattal rendelkezők ajánlatát kérjük. Jelentkezés személyesen, vagy írásban részletes önéletrajzzal. Cím: Lovászhetényi Állami Gazdaság, ua. Pécsvárad. 249

TISZTVISELŐ különbejáratú bútorozott szobát keres. Címeket: Bedekovics fodrászüzlet, Sallai-u. 3-be kérem leadni. 893

MOTORSZERELŐKET és egy motorokhoz és belsőberendezéshez értő villanyszerelőt felvesz a Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat. Pécs, Nagy Jenő-u. 3. 242

TÉGLÁT IV. o. minőségben 200.— Ft/1000 db-kénti leszállított egységárban magánszektor és szövetkezetek felé december 31-ig értékesít Baranyamegyei Téglagyári Egyesülés bakócai, dunaszekcsői, hídasi, mohácsi, pécsi, sásdi, siklósi, villánykövesdi üzemei. 234

VILLANYMOTORT 5/6 LE-e, továbbá elektromos mérőműszereket (Amper, Volt, szigetelésmérőt, stb.) veszünk. Ajánlatokat Finommechanikai és Motorjavító V. Bajcsy Zs.-út 12. számra kérünk. Telefon: 30-48.

GYÜMÖLCSSZESZIPARI Vállalat átvesz minden mennyiségű borseprőt, gyümölcsecetet cserepálinkáért. Szőlőtörkölyt előzetes bejelentés alapján. Átvétel minden szerdán és szombaton. Malom-u. 25. Telefon: 34-04.

BÁDOGOS és szerelő szakmunkásokat, segédmunkásokat azonnali belépésre felveszünk. Pécsi Gázmű, Légszeszgyár-u. 11.

KERESÜNK megvételre 70—80 hl 50—350 literig boroshordót és különböző nagyságú demizsonokat, fonottat és fonásnélkülit is. Cím: Vidéki Vendéglátó Vállalat, Pécs, Tettye-tér 3. 235

MEGVÉTELRE keresünk kifogástalan állapotban lévő zongorát. Cím: Járási Kultúrház, Siklós. Telefon: 53. 204

PÉCSI Közlekedési Vállalat azonnali belépésre keres gépkocsivezetőket, középfokú jogosítványnyal. Jelentkezés: Bacsó Béla-u. 4.

SEGÉDMUNKÁSOKAT, kőműveseket, ácsokat felvesz a Tatarozó Vállalat, Pécs, Beloiannisz-u. 4. 252

A HIRDI Kendergyár fűtőket, férfi segédmunkásokat és villanyszerelőket felvesz. Jelentkezés reggel 8 órától délután fél 4 óráig, a busszal való bejárás biztosítva. Valamint kettő db szoba-kályhát veszünk.

VESZÜNK párnázott székeket, dohányzóasztalokat, villanymelegítőket. Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat, Rákóczi-út 30. 250

NAPTÁRAK és fenyőfaünnepi cikkek árusítására mozgóárusokat azonnalra felveszünk. Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat, Rákóczi-út 50. 230

Egy fél házrész eladó. Lakáscserével beköltözhető. Garéban 7314 négyszögöl területen lévő ház, gazdasági épületekkel, mely udvar, gyümölcsös, szántóból áll, 2300 négyszögöl földdel, mely kertészetre alkalmas eladó. Pécsi szőlővel is elcserélhető. Eladó Szigetváron kétszoba-konyhás, kertes családi ház. Egy egyszoba, konyhás, előszobás és egy egyszoba-konyhás, előszobás, társbérleti lakást elcserélnék kettőszobásért. Egyszoba-konyhás és kétszoba-konyhás lakásunkat elcserélnénk egy háromszobásért. Kertes, cél-ra 600—1.200 négyszögöl belterületet bérbe keresek. Elcserélném mohácsi nagyszoba-konyhás lakásomat hasonló pécsiért. Hirdi kendergyár üzemi lakatost felvesz. Lakást pécsi lakás átadása esetén biztosítunk. Kaposvári családi házban lévő kétszobás, mellékhelyiséges lakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Elcserélném mohácsi, csekaljai szoba-konyhás, kertes lakásomat pécsiért. Címek: INKÖZ-nél. 240

HÁROMKERÉKŰ Zetka, riksára, vezetőt keresünk felvételre. Mezőker Kirendeltség. Bajcsy Zs.-út 6. 245

FELKÉRJÜK azokat a vállalatokat, ahol régiminkben Ü. Sz. 001. sorszámú és L. K. jelű értékkönyvelési kartonok vannak, azokat eladásra ajánlják fel a Pécsi Rövikötnek. Telefon: 28-39. 244

FIGYELEM! FIGYELEM! Versenyzászlók, zászlószalagok készítését (Kiss Gyuláné kézimüködésével, vállalja a Fehérnemű Szövetkezet, Színház-tér. 247

A PÉCSI taxi kirendeltség keres gékocsiszerelőket. Jelentkezés a taxi műszaki irodában. Pécs, Citrom-u. 3. sz. alatt. 241

PÉCSI Épületkarbantartó Vállalat Alkotmány-utca 14. felvesz kőműves, ács, tetőfedő szakmunkásokat és segédmunkásokat.

FIATAL és jól fejlett macskákat vásárol az Ideklinika darabonként 10 forintért.

FENYŐFAÜNNEPRE AJÁNDÉKOT:

az AJÁNDÉKBOLTBÓL (Kossuth Lajos-u. 10.)

JÁTÉKOT:

a 13. sz. JÁTÉKBOLTBÓL (Kossuth L.-u. 21.)

és a 17. sz. JÁTÉKBOLTBÓL (Sallai-ut 8.)

Nem okoz gondot az ajándékozás, ha megtekinti választékos raktárkészletünket.

Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat.

Hatalmas készletekkel,

minőségi áruval, udvarias kiszolgálással,

a város minden részén elhelyezett

szaküzleteinkkel

várjuk a vásárló dolgozókat.

PÉCSI RUHÁZATI BOLT

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó: EGRI GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34

Előfizetési díj: havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon 20-27

A nyomdáért felel: MELLER ERZSÓ

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 287. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — KEDD, 1953. DECEMBER 8

A MAI SZÁMBAN:

Az ENSZ különleges politikai bizottságának december 4-i és 5-i ülése (2. o.) — Berlioz (2. o.) — A Mongol Népköztársaság (2. o.) — „Mi békét akarunk, de nemcsak akarjuk, harcolunk is érte" (3. o.) — Nem ilyen választ várnak Hosszú Sándor főmérnöktől a Cementáruipari Vállalat dolgozói (3. o.) — Csak egészséges és szemétmentes burgonyát hozhatnak forgalomba a Zöldség- és Gyümölcsboltok (4. o.) — Tartsuk be a közlekedési szabályokat! (4. o.)

A BÉKÉÉRT

Három évvel ezelőtt, 1950 december 8-án, elsőnek a világ összes országai közül, a Magyar Népköztársaság törvénybeiktatta a béke védelmét.

Békevédelmi törvényünk újabb fegyvert adott dolgozó népünk kezébe a békéért folyó hatalmas harcában. Amikor békevédelmi törvényünket törvénybeiktattuk, — épúgy mint ma is — élénken élt még emlékezetünkben a pincékben eltöltött sok álmatlan éjszaka, a lerombolt hidak, házak, a háború minden borzalma. Ezt a törvényt annak a dolgozó népnek a képviselői hozták, amely nép nem is olyan rég emberfeletti áldozatokat hozott egy esztelen háború minden borzalmában. Az országgyűlés tagjai között ott voltak az anyák és az anyák képviselői, azok, akik fiaikat adták, ott voltak a feleségek és ott az apák, akik szeretteiket vesztették e háborúban. És ezek a képviselők a magyar nép nevében kiáltották oda a világnak: békét akarunk, a békéért küzdünk, harcolunk! Dolgozó népünk e törvénybeiktatással még szorosabban csatlakozott ahhoz a hatalmas, az emberiség többségét magábanfoglaló táborhoz, amely „egy közös nyelven, a béke nyelvén beszél: azon a nyelven, amelyre a nagy Sztálin tanította meg az egész világ békére sóvárgó dolgozóit."

Békevédelmi törvényünk tökéletesen kifejezte dolgozó népünk békeakaratát. Egész népünk szívvel-lélekkel részt vett és ott volt a békemozgalom minden megnyilvánulásán. Népünk az első pillanattól kezdve részt kér és részt vesz abban a mozgalomban, amely újabb ember milliók hasztalan elpusztítását akarja megakadályozni, amely nemzedékek munkájának gyümölcsét, a társadalom hatalmas anyagi és kulturális értékeit akarja megóvni a pusztulástól. Népünk — a béketábor erőinek tudatában — magáévá teszi Joliot Curie-nek, a világhírű francia tudósnak, a békemozgalom kimagasló harcosának a Béke Hívei I. Világkongresszusának tanácskozásain mondott szavait: „Mi nem azért gyűltünk itt össze, hogy kérjük a békét a háború híveitől, hanem azért, hogy rákényszerítsük őket a békére." Igen, mi nem kérünk, mi összefogva a világ minden békéért harcoló dolgozójával, követeljük a békét. Ilja Ehrenburgnak a kiváló és szerte a világon ismert békeharcosnak a szavaival: „Nem engedjük meg, hogy kitörjön a háború. Mi elfordítjuk az ágyúcsövet az emberek mellétől. Ebben mi, kommunisták és katolikusok, liberálisok és szocialisták, oroszok és amerikaiak, angolok és kínaiak egyek vagyunk." Egyek vagyunk, mert mi magyar dolgozók is: „hiszünk a józan észben, hiszünk a tudósban, aki minden erejét annak szenteli, hogy meg lehessen menteni az embereket a legsúlyosabb betegségektől. Hiszünk a költőben, aki szellemének tényével megvilágítja a bányászok és kőművesek éjszakáját. Hiszünk a kertészben, aki magot vet és hiszünk az anyai szívben; az anya tudja, mit jelent életet adni és az életet megvédeni. Ezek a szavak a Béke Híveinek II. Világkongresszusán 1950 november 18-án hangzottak el. És még egy hónap sem mult el, a magyar dolgozók magukévá tették a Varsói Békekongresszus felhívását. Ezeknek a gondolatoknak a jegyében mondotta ki az 1950. évi V. törvény a béke védelméről: „A Magyar Népköztársaság Országgyűlése annak tudatában, hogy a háború az emberiség mérhetetlen szenvedéseinek forrása, felismerve, hogy a megnövekedett háborús veszély elhárítása világnézeti meggyőződésre való tekintet nélkül az egész emberiség közös érdeke és hogy a béke biztosításához szükséges a világ népeinek közös összefogása, megfontolta a Béke Hívei II. Világkongresszusának felhívását és magáévá tette azt a megállapítást, hogy a háborús propaganda súlyosan veszélyezteti a nemzetek békés együttműködését. Ezért a Magyar Népköztársaság Országgyűlése elhatározta, hogy a béke védelmében a törvény szigorával sújt le a háborús propaganda terjesztőire és mindazokra, akik a népek békéjét veszélyeztetik..." Ezek a béke védelméről szóló törvény szavai. Ezek a szavak világosan bizonyítják, hogy a magyar nép helyesen ismerte fel a Béke Hívei II. Világkongresszusának felhívását és e felhívásnak eleget is tett.

Mindez azonban még nem minden, sőt egymagában kevés. Ma nem a szavak idejét éljük. És a magyar nép megmutatta azt is, hogy cselekedeteiben is a béke népe, a béke harcosa. A Magyar Népköztársaságban minden talpalatnyi hely a békeharc színterévé változott. A magyar föld aranyló kalászt ringató mezőit traktorok búgása töltötte be és a traktorok kezelői: egy-egy békeharcos, aki a dúsabb kalászért, a nagyobb termésért szállt csatába a béke érdekében. A békeharc csatájának színtere lett a magyar föld kincseket rejtő méhe: bányászaink hősökké, a békeharc harcosaivá váltak. De ugyanígy a békeharc katonája lett minden dolgozó: a gigászi gépek mellett őrködő munkás, a fehér papír fölé hajló költő, aki fekete betűivel szíveket gyújt lángra a béke szent ügye érdekében. A békeharc aktív harcosa lett a tudomány munkása éppúgy, mint az iskoláit végző gyermek. A békéért küzd hazánk minden jószándékú embere. És e békeharcnak hatalmas sikerei vannak: alkotó népünk dicsőségét hirdetik a rombadöntött hidak helyén felépült karcsú hídóriások, a villanyfény, amely kigyúl a csendes, álmos falusi éjszakában, a gigászi gépóriások, új gyáraink, iskoláink, kultúrotthonaink, kórházaink és az új magyar élet minden szívdobbanása.

Három év távlatában ismételten megállapíthatjuk, hogy a béke védelmének törvénye „olyan természetesen hajtott ki a mi új és igaz törvényeinknek nagy termőföldjén, mint a szabadság jogai, mint a munka kötelessége, mint a művelődés jogának biztosítása. Természetesen illeszkedik többi törvényünk közé. Mert a béke védelmének törvényét ugyanaz a szellem hatja át, mint a többi törvényünket: az élet védelme, az ember védelme, a munka, az eredmény, a kultúra, az egészség, a gyermekek védelme — jövőnk, fejlődésünk biztosítása."

Azon a földön, ahová évszázados elnyomás után a szabadság első népe hozta meg a felszabadulást, a magyar nép új életet teremtett és ezt az új életet meg akarja tartani, ezt az új életet napról-napra még szebbé, még boldogabbá akarja tenni, ezért nem sajnál semmi áldozatot, ezért képes minden harcra, minden küzdelemre. A magyar nép tudja, hogy ebben a küzdelemben nem áll egyedül. Tudja, hogy szerte a világon békeharcosok ezrei és milliói küzdenek napról-napra vállvetve a békéért, az emberiség szebb és boldogabb jövőjéért.

És a magyar nép érzi és tudja a Béke Világtanács budapesti ülése felhívásának mély igazságát: „A béke elérhető távolságra van, Rajtunk áll, hogy el is érjük." A magyar nép el is akarja érni ezt. Ezért dübörögnek a traktorok a magyar földeken, ezért csattog a csákány a föld mélyében, ezért izzik az acél a kohók tüzében, ezért zúgnak tompa búgásukkal gyáraink gépei, ezért dolgoznak tudósaink, művészeink, ezért írják kicsiny gyermekeink reszkető kezelkkel első betűiket: Béke. Mi tudjuk, a békét nem elég kívánni, a békét ki kell harcolni! Kivesszük részünket a békeharcban és hisszük hogy harcunk győzelmeképpen még szebbé, még boldogabbá tesszük az életet, az egész emberiség életét!

Begyüjtési versenyt indítottak a villányi járás dolgozói

Néhány hét választ el az év végétől és a baranyai dolgozó parasztok beadási kötelezettségüket tojásból nem sokkal több, mint 40 százalékra, baromfiból pedig alig egyharmadában teljesítették. Messze jár még a tervteljesítéstől a tojás- és baromfibegyüjtésben legjobb járás, a villányi is, amely december harmadikán baromfiból 43.6, tojásból pedig 62.2 százalékos eredménynél tart.

Pedig

a járás egyik legjobb községe, Villánykövesd,

példát mutatott arra, hogyan lehet a begyüjtés ügyét sikerre vinni. Néhány sertés és pár kiló baromfi kivételével már mindenből eleget tettek beadási kötelezettségüknek. Nem volt itt nehézség a tojással, baromfival sem, mint más községekben, mert a begyüjtési állandóbizottság tagjai mindjárt az év kezdetén sorra látogatták a község gazdáit. Akinek volt baromfiállománya, azt meggyőzték: keltessen idejében és már a tavasszal kezdje meg a beadást. Akinek nem volt, azt az Alkotmány tsz segítette ki jól gondozott állományából kotlóssal, tojással. Igy a baromfi- és tojásbeadás nagy részén már tavasszal túljutottak és ezév őszén nem kellett bajlódniok ezzel, jutott idő és erő a többi kötelesség teljesítésére.

Nemcsak ez a példa, más is a begyüjtés meggyorsítására ösztönzi a villányi járás községeit, termelőcsoportjait. Az itt dolgozók jól tudják: államunk megtette a magáét, most rajtuk a sor. Hiszen nagy szó hogy ennek a határmenti kis járásnak minden falujában szól már a telefon, két újabb helyen — Pócsán, és Virágoson is, — bekötőút könnyíti meg a közlekedést, csaknem minden községben működik idényböcsőde, a tíz új kultúrház mellett hat állandó és tizenhat körzeti mozi biztosítja a szórakozást, a villányi tanulóifjúság számára pedig új, emeletes, általános iskola épül.

Sokat jelent a villányi járás lakóinak a begyüjtési kötelezettség csökkentése is. Terményből mintegy négyezer mázsa, hízottsertésből 59 mázsa, vágómarhából pedig 39 mázsa marad meg számukra saját fogyasztásra, vagy szabadpiaci értékesítésre a kedvezmény nyomán.

Mindez új tettekre, nagyobb helytállásra sarkalja őket. Elhatározták: az év hátralévő időszakára tojás- és baromfibegyüjtési versenyt indítanak. Vállalták, hogy

december 21-re tojásból és baromfiból elérik a száz százalékot.

Ennek biztosítéka az a sok kacsa és liba, amelyet azóta hízóba állítottak a villányi járás [illegible] hogy az ígéretnek megfelelően hízott baromfival teljesítsék hátralékos kötelezettségüket.

Sz. I.

Eredményes zárszámadás a termelőszövetkezetekben

Bármerre járunk a megyében, mindenütt a zárszámadásról hallunk. Mennyi termett, mennyi jut? Ez a kérdés foglalkoztatja a falvak dolgozóit. Nemcsak a termelőszövetkezetek tagjai, hanem az egész község várja, hogy megtörténjen egy-egy zárszámadás. — Kíváncsiak az eredményekre, s arra, hogy egy-egy tag mennyit kapott egészévi munkájáért Az előlegosztásról sokat hallottak már, de ez csak olyan félhivatalos eredmény volt. A zárszámadás a valóság, a zárszámadás az több olyan tagot gondolkodóba ejt, aki elhatározta, hogy kilép. Igy volt ez Magyarmecskén is. — Itt négy család kérte visszavételét. A csoport ebből a zárszámadási taggyülésen kettőt vissza is vett. Az egyik Vas Sándorné volt, aki elmondta, hogy nem hitt az eredményekben. A másik Bohár Ernő, őszintén megmondta, hogy félrevezették. Ő eddig is becsületesen dolgozott, — számíthatnak rá. A csoport Vas Sándornét és Bohár Ernőt visszavette.. Két tagot azonban nem vettek vissza, mert az elmúlt év folyamán hanyagul dolgoztak.

Gyöngyösmelléken

is megtörtént a zárszámadás. Eddig munkaegységenként 7 forint huszonnégy fillért osztottak. Most a zárszámadás azt mutatja, hogy még egy forint jut munkaegységenként. A gyöngyösmellékiek egy munkaegységre 3.40 kilogramm búzát, 1.57 kiló árpát, 1.50 kiló burgonyát, 12 dkg cukrot és 8 forint 14 fillért osztanak. Ezek a felsorolt számok azt jelentik, hogy Balogh Endréné, aki 350 munkaegységet teljesített ebben az évben 12 mázsa búzát, 5 mázsa árpát, 10 mázsa szénát, 5 mázsa kukoricát, 44 kiló cukrot és 2849 forint készpénzt kapott. Ha beleszámoljuk azt is, hogy Balogh Endréné háztáji földje 4 ezer forintot jövedelmezett, akkor a Balogh család jövedelme ebben az évben 13 ezer forint körül mozog. Bakonyi Dánielék sem panaszkodnak. Ők 580 munkaegységre 20 mázsa búzát, 9 mázsa árpát, 16 mázsa szénát, több mázsa burgonyát, 73 kiló cukrot és 4711 forint készpénzt kaptak.

A kisharsányi Béke

termelőszövetkezetben búzából 2.5 kilogramm, kukoricából egy kilogramm, répából egy kilogramm, pálinkából 0.5 deci, kölesből 40 deka jutott s ezen felül még 3 forintot kapott minden tag munkaegységenként. Ipacsfán az Uj Élet termelőszövetkezet tagjai közül ifj. Osváth János családjával együtt 841 munkaegységet teljesített és 41 mázsa búzát, 4 mázsa rozsot, 8 és fél mázsa árpát, nyolc és fél mázsa kukoricát, 13 mázsa burgonyát és 6560 forint készpénzt kapott.

A megemlített néhány adat azt bizonyítja, hogy azokban a termelőcsoportokban, ahol becsülettel dolgoztak, bőségesen jut osztalék a tagoknak. Nem hiába dolgoztak. A jó termés, a becsületes munka eredménye.

Uj kapcsolóállomás létesül Pécsett

A villamos hirtelen lassítani kezdett és megállt. A vezető dühösen legyintett, amikor egy szemüveges fiatalasszony megkérdezte: „Üzemzavar?"

— Az — adta meg a feleletet egy vöröshajú fiatalember a vezető helyett is, rögtön mesélni kezdett. — A napokban éppen műszakon voltam. Egyszercsak leállt az esztergapad. Sürgős munkadarabon dolgoztam és nem készült el időre, mert két órán keresztül nem volt áram.

— Este is sokszor elalszik a villany — vágott közbe a jobboldalon ülő zöldkabátos nő és a mellette ülőnek magyarázta tovább az esetet.

— Képzelje, bekapcsoltam a rádiót. A „szív küldi" akartam meghallgatni.

— No és?...

— Nem volt áram — vetette oda dühösen a zöldkabátos.

***

Ez a kis történet jutott eszembe, amikor beléptem az Erkel utca végén lévő épületbe. Ünnepélyes csend fogadott. Első benyomásra úgy tünt, hogy itt nem dolgozik senki. Egyet két lépést előre, aztán ugyanennyit hátra tettem és máris megérkeztem a kapcsolók, kábelek és szigetelők birodalmába.

Mint óriáskígyók tekergőznek a hét centiméter átmérőjű kábelek. Az egyik kis fülkéből kopácsolás hallatszik. Itt dolgozik Kersity Antal szerelő. Szívesen beszél munkájáról, de keze beszéd közben is ügyesen dolgozik.

— Ennek az új kapcsoló állomásnak nagy jelentősége van a város nyugati részének zavartalan áramellátásában, többek között a tortyogói vízátemelő hibamentes működtetésében is.

— Ide 15 ezer volt szalad be — mutat a terem hátsó részében egy kis fülkére. — Onnét abba a vasajtós cellába kerül és amikor az áram a 12 cellából álló 10 kilóvoltos részbe jut, már csak három ezer voltos.

Szőkehajú, középtermetű 25—30 év körüli férfi Kovács Géza, a szerelőbrigád vezetője. Szeme kutatva siklik végig a termeken, ahol hibát talál, tanácsokkal látja el a szerelőket. Nehezen ered meg a nyelve, egész lényéből kitünik, hogy nem a szó, hanem a tett embere.

— Hát dolgozunk, — kezdi meg a beszélgetést, siettünk, hogy minél előbb tehermentesíteni tudjuk a Légszeszgyár-utcai Kapcsolóállomást.

— Ez azt jelenti, — szól közbe ifj. Megyeri János művezető, — hogy Pécs nyugati részének áramellátása nem a Légszeszgyár-utcai állomásra hárul, hanem erre.

— Természetesen csak akkor, ha teljesen kész lesz — teszi hozzá Kovács elvtárs.

A tehermentesítés már december 15-én nagymértékben megtörténik. Akkor két cellát is helyeznek áram alá. Eredetileg december 31 volt a határidő, de Kersity elvtárs vállalta, hogy 31-e helyett 15-re elvégzi a szerelvényezési munkákat.

— December 2-án én is tettem felajánlást — folytatja Kovács elvtárs, — vállaltam, hogy december 15-re elvégzem a kábelezési munkálatokat, mert így rövidebb időn belül oldódik meg az áramellátás problémája.

Vállalták — teljesítik is. Erre döntő bizonyíték az, hogy a mult hónapban is a nyolc tagból álló brigád 152 százalékot teljesített.

Savanya Sándor kezében felszisszen a hegesztőpisztoly és a lilaskék fény élesen megvilágítja a szerelőket. Török Verona, transzformátor-szerelő kezében még fürgébben mozog a reszelő. Az egykori cselédlány büszke arra, hogy mint szakmunkás vehet részt abban a harcban, amely dolgozóinknak egyik szinte mindennapos bosszúsága, az áramszünet ellen irányul.

***

Hazafelé sietek a napsütötte utcán. Villamos robog el mellettem és eszembe juttatja a vezető bosszus arcát. Elmosolyodom — Már nem sokáig kell bosszankodnia, ismét megszüntetünk egy gondot, egy kellemetlenséget az ő és sokezer dolgozó életéből.

Sz. J.

Az ENSZ különleges politikai bizottságának december 4-i és 5-i ülése

Newyork (TASZSZ): Az ENSZ különleges politikai bizottsága december 4-i délelőtti és délutáni ülésén folytatta az általános vitát a Délafrikai Unióban tapasztalható faji megkülönböztetés érdekében.

G. Szakszin, a Szovjetunió képviselője feltárta a Délafrikai Unió kormányának barbár faji megkülönböztető politikájának lényegét, majd rámutatott:

tarthatatlan egyes küldöttek kijelentése, amely szerint az ENSZ nem illetékes megvitatni azt, hogy a Délafrikai Unióban megszegik az ENSZ alapokmányában lefektetett alapelveket.

Szakszin végül kijelentette: a szovjet küldöttség támogatja a 17 ország küldöttségének határozati javaslatát, emellett és a Délafrikai Unió küldöttségének határozati javaslata ellen fog szavazni, tehát amellett, hogy a bizottság folytassa a színesbőrűek helyzetének tanulmányozását a Délafrikai Unióban.

Az ENSZ különleges politikai bizottsága december 5-én befejezte a kérdés tárgyalását, valamint az e kérdéssel kapcsolatban előterjesztett határozati javaslatok megvitatását. A vita befejeztével szavazásra került sor.

Elsőnek a Délafrikai Unió küldöttségének határozati javaslata felett szavaztak, amely szerint a bizottság „nem illetékes" a szóbanforgó kérdés megvitatására.

E javaslat ellen negyvenkét küldöttség szavazott, köztük a Szovjetunió, az Ukrán SzSzK, a Bjelorusszi SzSzK, Lengyelország, Csehszlovákia, az ázsiai, az arab államok küldöttsége és a latinamerikai államok több küldöttségének küldöttségei. E javaslat azt ajánlja, hogy a Délafrikai Unió faji viszonyait tanulmányozó bizottság folytassa munkáját és tegyen jelentést a közgyűlés 9. ülésszakának.

A javaslat ellen tíz küldöttség szavazott. (Délafrikai Unió, Anglia, Franciaország, Kanada, Belgium, Hollandia, Görögország, Ausztrália, Columbia, Uj-Zéland). Kilenc küldöttség, köztük az Egyesült Államok, Törökország, Argentina, Dánia, Norvégia, és Svédország küldöttségei tartózkodtak a szavazástól.

A Délafrikai Unió javaslata mellett csak hét küldöttség szavazott, hét küldöttség pedig tartózkodott a szavazástól. Ilyenformán a bizottság túlnyomó többsége elvetette a Délafrikai Unió küldöttségének határozati javaslatát, ami az imperialista hatalmak és az agresszív északatlanti szövetség tagállamaiból kikerülő hívek komoly vereségét jelenti.

A tizenhét ország küldöttségének határozati javaslatát a chilei küldöttség módosításával harminchét küldöttség szavazott köztük a Szovjetunió, az Ukrán SzSzK, a Bjelorusszi SzSzK, Lengyelország, Csehszlovákia, az ázsiai, az arab államok küldöttsége és a latinamerikai államok több küldöttségének küldöttségei. E javaslat azt ajánlja, hogy a Délafrikai Unió faji viszonyait tanulmányozó bizottság folytassa munkáját és tegyen jelentést a közgyűlés 9. ülésszakának. A javaslat ellen tíz küldöttség szavazott. (Délafrikai Unió, Anglia, Franciaország, Kanada, Belgium, Hollandia, Görögország, Ausztrália, Columbia, Uj-Zéland). Kilenc küldöttség, köztük az Egyesült Államok, Törökország, Argentina, Dánia, Norvégia, és Svédország küldöttségei tartózkodtak a szavazástól.

Ezzel a közgyűlés 8. ülésszakának különleges politikai bizottsága befejezte munkáját.

A Japán Kommunista Párt központi vezető szerve közös akcióra szólította fel a japán szakszervezeteket és népi szervezeteket az újrafelfegyverzés ellen

Peking (Uj Kína) „Az Amerikai Kölcsönös Biztonsági Hivatal által folyósított „segély" elfogadása annyit jelent, hogy a háború és a nemzeti megalázás útját követjük" — állapítja meg a Japán Kommunista Párt központi vezető szervének közleménye.

Egy Tokióból érkezett jelentés szerint a párt közleménye közös akcióra szólítja fel az összes japán szakszervezeteket és népi szervezeteket a japán újrafelfegyverzésre vonatkozó amerikai cselszövés megakadályozására.

Az amerikai „segély" elfogadása — hangsúlyozza, a párt közleménye, — az amerikai megszállás folytatását, az Egyesült Államok háborús előkészületeinek fokozását, a fasiszta elnyomás erősödését, Japán iparának teljes militarizálását és a japán nép jogainak megsemmisítését jelentené.

Ujabb terrorhullám zudul végig Nyugat-Németországon

Berlin (MTI) Adenauer terrorbírósága Cellében felháborító terrorítéletet hozott 28 fiatal békeharcos bűn perében. A terrorbíróság 21 vádlottat együttvéve 51 havi fogházra ítélt, hetet pedig kénytelen volt felmenteni.

Az ítélet indoklása szerint a fiatal hazafiak „államellenes bűncselekményeket" követtek el, mert a nyilvánosság előtt bírálták az Adenauer-kormány háborús politikáját.

A lüneburgi politikai különbíróság 15 havi fogházra ítélte a 22 éves Leni Junget, aki az ifjú úttörők alsószászországi szervezetének munkáját irányította.

A brémai büntetőbíróság megkezdte 15 hazafi ügyének tárgyalását. A vádlottak az Adenauer-kormány politikáját bíráló röplapokat terjesztettek.

A vádlottak padjára ültetett béke harcosok között van Arthur Böpple, Németország Kommunista Pártja brémai bizottságának első titkára és Wilhelm Müller munkás, aki antifasiszta küzdelme miatt a hitleri uralom idején több mint tíz évet náci koncentrációs táborokban töltött.

A bermudai tanácskozások

(MTI) A három nyugati külügyminiszter — mint az AFP és a Reuter jelenti — vasárnap tartott ülése után közleményt adott ki. A közlemény szerint a külügyminiszterek befejezték a szovjet jegyzékre adandó válasz megvitatását. A közlemény egyben utal arra, hogy a külügyminiszterek ezzel kapcsolatban kikérték Adenauer kancellár véleményét is.

Az Adenauer-kormány Ribbentrop bizalmas munkatársát akarja állandó megfigyelőként kiküldeni az ENSZ-be

Berlin (MTI): A Frankfurter Rundschau közli, hogy Adenauerék az amerikai kormány segítségével állandó megfigyelőt akarnak kiküldeni az ENSZ-be. Erre a tisztségre az Adenauer-kormány Peter Pfeiffert, a bonni külügyminisztérium főosztályvezetőjét szemelte ki. Pfeiffer a hitleri uralom idején Ribbentrop bizalmas munkatársa volt.

Francia nemzetgyűlési képviselők látogatása Lengyelországban

Varsó (TASZSZ): December 5-én francia nemzetgyűlési képviselők kilenctagú csoportja érkezett Varsóba. A csoport tagjai: Edouard Daladier (volt miniszterelnök, a radikálszocialisták pártjának egyik vezetője) Soustelle (volt miniszter, a gaulleista RPF párt volt főtitkára, a gaulleisták parlamenti frakciójának elnöke), Conte (szocialista), Darou (szocialista), Denis (MRP), Lanet (Ellenállók Demokratikus Szocialista Uniója), Lehon (gaulleista parlamenti frakció), Loustanau-Lacau (a független csoporttal rokon parasztakció tagja), Verneuil (radikál-szocialista).

December 10-én mutatják be a magyar-angol labdarúgó mérkőzésről készült híradófilmet

A londoni magyar-angol labdarúgómérkőzésről készült, nagy érdeklődéssel várt híradót „Az évszázad mérkőzése — 6:3" címmel december 10-én mutatja be 47 fővárosi filmszínház. A híradót Szabó Árpád és Macskássy János felvételeiből és az angol-francia híradóból Varasdi Dezső, a Híradó- és Dokumentum Filmgyár híradószerkesztőségének tagja állította össze.

Belföldi hírek

Az egészségügyi intézmények jó munkájának fontos feltétele a műszerellátás. Az egészségügyi minisztérium a gyakorlati orvosi munkához és a tudományos kutatáshoz tizenhat millió forint értékben juttatott, illetve juttat még ez év hátralévő részében orvosi műszereket, laboratóriumi eszközöket, készülékeket a kórházak, szakorvosi rendelőintézetek, klinikák, gondozók, körzeti-orvosi rendelők részére.

*

A Budapesti Harisnyagyár a dolgozók kérésére a megszokott kétféle mintájú férfizoknik és női teniszzoknik helyett már nyolcféle férfi- és női zoknit készít, amelyek 1954-ben kerülnek kereskedelmi forgalomba. Ugyancsak a jövő év első felében jelennek meg a divatáru boltokban bokafixes női- és férfi nylonzoknik.

*

A Budapesti Csokoládégyár és a Szerencsi Csokoládégyár a közelgő fenyőfaünnepre ötvenezer darab különféle csokoládés függelékeket és más csokoládéfigurát gyártott.

Az utolsó negyedévben megnövekedett a kekszfogyasztás. Az édesipar még közel másfélmillió kiló kekszet készít a negyedik negyedévben. Ebből közel negyedmillió védőkeksz lesz.

Az édesipar már november 30-án befejezte tervét és ez évben terven felül még hárommillió kiló különböző fajta édességet gyárt.

*

Szovjet tapasztalatok alapján kutatóink megteremtették a hazai citruskultúra alapjait. Keszthelyen, Cserszegtomajon, Badacsonyban, Akaliban, Tihanyban, Fertődön, Villányban és Pécsett virágzó citromtelepek vannak. A cserszegtomaji árkostermesztésű citruszligetben már tíz, három-négy éves mandarintő fordult termőre s mindegyik legalább négy-öt gyümölcsöt érlel. Az árkokat a fagy ellen most török és polyvatakaró fedi.

BERLIOZ

Születésének százötvenéves évfordulóján emlékezünk a nagy francia zeneszerzőről. Hector Berlioz forradalmár volt természetében, zenéjében és írásaiban egyaránt. Már gyermekkorában szembeszállt orvosatyja akaratával, mikor az nem akarta zongorára taníttatni. Később ugyan beiratkozott a párisi orvosegyetemre, de a zene vonzásának nem tud ellenállni: otthagyja az egyetemet és megírja atyjának, hogy muzsikus lesz. Hogy függetlenítse magát szülei támogatásától, kóristának áll be. Közben cikkeket, kritikákat ír, feltűnést hajszol, zenei elképzeléseit pedig következetes kitartással igyekszik megvalósítani.

1830-ban kantátát ír, miközben a forradalom golyói süvítenek ablakai alatt. Mikor befejezi művét, kimegy „Páris utcáira, a szent csőcselékkel, markában pisztolyt szorongatva" (az idézeteket Berlioz emlékirataiból vettük). A Marseillaise-t énekelteti „mindenkivel, akinek hangja, szíve és vére van." Itáliai útjában olasz forradalmár hazafiakkal utazik együtt és kölcsönösen lelkesítik egymást. Szenvedélyesen szerette a szabadságot. „A szívnek, a szellemnek, a léleknek, mindennek szabadsága! Igazi, föltétlen, óriási szabadság!"

Zenei munkásságában korszakalkotó, iránytjelző jelentőségű, hogy kiépítette a romantikus zeneirány új műformáját, a programmot adó szimfónikus költeményt, melyben a zeneköltő művei tartalmát meghatározott programmban ismerteti hallgatóival. Ennek következtében a régi formák kitágulnak és a zene kifejező eszközeiben rendkívül mértékben gazdagodott. Első lázálmait írja le a zene nyelvén. Hangszerelése határvonal a klasszikus és a romantikus hangszerelés között és nagymértékben előremutató. Az a Berlioz, akit kora társadalma nem méltatott arra, hogy a Consevatoire-ban tanszéket kapjon, megírta hangszereléstanát, mely elhatározó befolyással volt Liszt és Wagner hangszerelésére és azóta is a legjobb ilyen irányú tankönyvek közé tartozik.

Berlioz, aki állandó kapcsolatot tartott fenn a francia forradalmi tömegekkel, ösztönszerűen meg érezte, hogy milyen muzsika az, mely a néptömegeknek megfelel. De a zenekritikusok értetlenül álltak zenéje előtt és a hivatalos körök semmi segítséget nem adtak neki. Pedig olyan zenét írt, melyről Wagner is így írt: „e szimfónia hallgatása közben az az eleven benyomásom volt, hogy a legelső kékzubbonyos, vörössapkás fiatalember is egészen megérti." A hivatalos Franciaország azonban állandóan gáncsolta, zenéjének haladó elemeit pedig a mindinkább reakcióssá váló burzsoázia nem értette meg. Éppen ezért Berlioz élete magára erőszakolt pózok sorozata volt. A hazug társadalomban élő művész sorsa volt az övé. „Hiába erőlködöm, az élet szétfolyik és darabokra hull, csak rongyai maradnak a kezemben." Egyedül marzit művész-öntudatával és nyomorúsággal; a legnagyobb élő francia zeneszerzőnek hazája csak nyomorúságot, állandó gondokkal küzdő megélhetést biztosított.

Az a művész, akit hazájában nem értettek meg, sőt állandóan akadályozták művészetének kifejlődésében, azoknál a népeknél aratott nagy sikert, akik hosszú elnyomás zsarnokságát akkor készülnek lerázni. Művészileg is, anyagilag is, első nagy sikereit Oroszországban aratta; azt az országot, azt a népet, mely egyidőre visszaadta önbizalmát a művészetben, a hivatásban és az életben, így aposztrófálja: „Ls te, Oroszország, ki megmentetted engem...." Balakirjev szerint Berlioz „az egyetlen francia zenész." 1846-ban Pesten is járt és két hatalmas sikerű hangversenyt adott. Bécsből való elutazása előtt megismerkedett a Rákóczi indulóval, melyet azonnal feldolgozott nagyzenekarra és budapesti hangversenyén tomboló sikerrel vezényelte a gyújtó hatású, forradalmi indulót. Emlékirataiban le is írja az induló hatását a közönségre: „Mikor a téma a nagy dob távoli ágyudörgéshez hasonló ütéseitől megszakítva felhangzott, a teremben leírhatatlan moraj kezdett forrongani: abban a pillanatban, mikor a zenekar nekieresztette fortisszimóját, hallatlan ordítozás, lábdobogás reszkettette meg a termet. Az izzó lelkek elfojtott indulata hátamat mégborzongató hangokban tört ki..." Az indulót Berlioz később a Faust elkárhozása c. drámai legendába illesztette be.

Berlioz halhatatlan érdeme, hogy megnyitotta Franciaországban a népies művészet útját. — Talán az első francia muzsikus volt, aki franciául mert gondolkozni. Csodálatosan szép, új utakat tárt fel a zeneművészet előtt, melynek hatásait ma is érezhetjük. Az életből, a művészetből, az emberekből és talán önmagából is kiábrándulva, 1869-ben Párisban halt meg. Ez volt a sorsa egy nagy művésznek a század hazug társadalmában. De egyben szilárdan bízott, hitt: az őt meg nem értő burzsoá társadalmat leromboló forradalomban. Prófétai előrelátással megérezte, hogy a 20. század közepe táján kezdik őt igazán megérteni, mert akkor már új társadalom friss erői igazságosan ítélkeznek felette. „Zenei pályafutásom végül igen kedves lenne, ha százegyven esztendeig élnék."

Horváth Mihály
TTIT Művészeti Szakosztály

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság legfelső nemzetgyűlésének elnöksége ratifikálta a kínai-koreai gazdasági és kulturális együttműködési egyezményt.

Phenjan (Uj Kína) A „Koreai Központi Távirati Iroda" közölte, hogy a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság legfelső nemzetgyűlésének elnöksége ratifikálta a kínai-koreai gazdasági és kulturális együttműködési egyezményt.

Lemondott Izrael miniszterelnöke

Páris (TASZSZ): Párisi jelentések szerint Ben Gurion, Izrael miniszterelnöke december 6-án hivatalosan benyujtotta lemondását.

Izrael miniszterelnöki teendőit ideiglenesen Saret külügyminiszter látja el.

A MONGOL NÉPKÖZTÁRSASÁG

A Mongol Népköztársaság Közép-Ázsiában fekszik, területe 1,531.000 négyzetkilométer. Északról a Szovjetunióval, keletről, délről és nyugatról pedig a Kínai Népköztársasággal szomszédos. Ezen a hatalmas területen mintegy egymillió ember lakik.

Az ország felszíne igen változatos. Nyugati és északi részein a Mongol-Altáj hegység 2000—3000 méter magas, erdőkoszorúzta gerincei emelkednek. Örök hóval borított, ködbevesző hegyormok, gleccserek lejjebb pedig hatalmas kiterjedésű tű- és lomblevelű erdőségek jellemzik ezt a vidéket. A legmagasabb hegycsucs a Kújtün, eléri a 4.653 métert.

Az Altáj vonulatai délkeleti irányban mélyen belenyúlnak a Gobi-sivatagba, amely az országnak csaknem egyharmadát foglalja el. A Gobi-sivatag nem összefüggő kihalt homoksivatag, ritkás bokrok, topolya fa ligetek teszik változatossá. Ennek a területnek alig 3 százaléka kietlen homok.

Keleten gazdag pusztai növényzettel borított lankás dombvidéket találunk.

Az ország meglehetősen gazdag folyókban és tavakban. A folyók egy része, mint a széles Szelenga, a bővizű Iro, a kék Kerulen, a Szovjetunió területén folytatja útját, a tenger felé. Más folyók, mint a Kobdo, vagy a Dzabhan, az ország belsejében lévő tavakba ömlenek. Ezek a folyók felső szakaszukon gyors hegyipatakok sok vízeséssel és zuhogóval, alsó szakaszukon viszont kijerebélyesednek és lassan hömpölyögnek a széles völgyekben.

Az ország többszáz édes- és sósvizű tava közül a legszebb és az egyik legnagyobb a Hubszugul. Hossza 135 kilométer, szélessége 35 kilométer, mélysége pedig eléri a 250—280 métert. Sok a tó a Gobi vidékén is.

A Mongol Népköztársaság éghajlata szélsőséges. Télen gyakori a 40-45 fokos hideg, nyáron pedig néha 30—40 fokos hőséget is mérnek. Általában kevés a csapadék, az év nagy részében teljesen felhőtlen az ég. A legszebb évszak az ősz, amikor csendes, derűs az időjárás, a dombvidék és az erdőségek ezernyi színben pompáznak.

A növény- és az állatvilág igen gazdag. Az ország területének több mint 8 százalékát — 117.000 négyzetkilométert — erdők borítják. Északon a legtöbb a karcsú vörösfenyő és a hatalmas cirbolyafenyő, de találunk erdei-, luc- és jegenyefenyőt is. Az alacsonyabb hegyeket nyír- és nyárfaerdők borítják. Jávorszarvas, vaddisznó, őz, hiúz, farkas, róka, medve és számos értékes prémes állat tanyázik ezekben a rengetegekben. A mókus, a coboly, a hópárduc és a tarbagán nevű rágcsáló gereznája igen jelentős kiviteli cikk.

Az erdőövezet fölött nedvdús havasi legelők biztosítják a háziállatok friss takarmányát a rekkenő nyári hőségben is.

Az ország középső részén elterülő sztyeppe-vidék szintén kitűnő legelő. Ezen a vidéken találjuk az ország jellegzetes állatfajtáit: a vadlovat, a vadszamarat, a vadtevét és az antilopot. Ezek rendkívül ritka állatok és ma már csak Mongóliában találhatóak.

A hegyek mélyén gazdag telérek húzódnak. Sok az ólom-, réz-, mangán-, ezüst- és vaslelőhely. A völgyekben arany is akad, a kutatások legértékesebb kincse azonban a jóminőségű kőszén, amely vastag rétegekben fordul elő. Már a Gobi-sivatagban is több szénbányát tártak fel.

A sóstavak bőségesen biztosítanak konyhasót és más ásványi sókat. Az északi hegyvidéken sok az ásványvíz és gyógyvízforrás, amelyek versenyre kelhetnek Európa legismertebb ásványvízforrásaival. Különösen híresek a kudzsirtui és a hundini források, amelyek környékén korszerű gyógyüdülők és szanatóriumok épültek.

A hegyekben és a sivatag köves részein bőségesen található az építőkő.

A Mongol Népköztársaság tehát változatos, természeti kincsekben igen gazdag ország. A föld mélyének kincseit nagyrészt az utóbbi évtizedek folyamán tárták fel, amióta megalakult az országban a népi hatalom, amely a természet erőit és gazdagságát a nép jólétének szolgálatába állította.

Nem ilyen választ várnak Hosszu Sándor főmérnöktől a Cementáruipari Vállalat dolgozói

November 27-én termelési értekezletet tartottak a Pécsi Cementáruipari Vállalat dolgozói. Géber Nándor elvtárs, a vállalat igazgatója számolt be az elmúlt havi eredményekről és a novemberi munkáról. Kijelentette, hogy addig, amíg októberben 32 százalékkal teljesítették túl a tervet, novemberben komoly lemaradás fenyeget a mozaiklapok gyártásában.

A beszámoló után sokan kértek szót. Többek között Hoffmann József elvtárs kőfaragó is felszólalt. Felelősnek érezte magát a lemaradásért. Hoffmann elvtárs arról beszélt, hogy a kőfaragók szeretnének segíteni a hibán, már december 21-re befejezik évi tervüket, ha.... — Ami ezután következett — bírálat volt. Hoffmann elvtárs a műszaki vezetőket, névszerint Hosszú Sándor főmérnököt, Karsai Tibor technikust és Marosi József technikust bírálta, mivel elhanyagolják a munkát, nem törődnek azzal, hogy a termelés ütemesen, egyenletesen folyjék. Egyszóval: nem látják el jól a feladatukat.

— Ha a hibán változtatunk, ellátnak minket minden esetben és időben, a munkákhoz szükséges rajzokkal, anyaggal és menetközben is érdeklődnek az eredmények felől, gyakorlati segítséget adnak — befejezhetjük december 21-re a tervünket! — mondta befejezőül. Hasonlóan vélekedtek a dolgozók közül még sokan.

Hoffmann József elvtárs után a dolgozók elmondták, nem ritka eset, hogy három-négy napon keresztül nem a terv szerint dolgoznak, mert Hosszu Sándor elutazott, a két technikus is vidékre ment, a rajzok pedig a fiókjukban maradtak... Babella Károly betonos és Futó Károly vashajlító is bírált. Valamennyien azt hangsúlyozták: jobban, észszerűbben kell megszervezni a munkát.

Az értekezleten Marosi József technikus is felszólalt. Hosszú Sándor főmérnök helyett is beszélt. „Igéretet teszek a műszaki vezetés részéről, — mondotta, hogy minden segítséget megadunk ahhoz, hogy a dolgozók december 21-re befejezhessék évi tervüket."

A dolgozók egy kicsit bizalmatlanul fogadták az ígéretet. Nemsokára kiderült az is, hogy miért.

Másnap reggel Marosi József technikus közölte Hoffmann Józseffel és munkavezetőjével, Fránvics Józseffel, hogy azonnal menjenek be Hosszu Sándor irodájába.

— Nem értem rá tegnap lemenni a termelési értekezletre — fogadta őket Hosszu Sándor az irodában. — De hallom, mi készül itt én ellenem! Maguk merik bírálni a műszakot, amikor én éjjel-nappal futkosok a terveljesítés érdekében? Ezt érdemlem én? Dolgozom, dolgozom és akkor még bírálattal mernek támadni engem?

A két munkás hallgatott, de a főmérnökből áradt a szó.

— A tetejébe még Géber Nándort, fiatal igazgatónkat is befolyásolják. Hej, nem ismeri az még az itteni munkásokat! Különben nem maguknak adna igazat!

Fránvics elvtárs ezt nem tűrhette már szó nélkül. Kiabált ő is, akárcsak Hosszu Sándor és most már szemtől-szembe, újból felsorolta a hibákat.

— Felmondok! Visszaküldöm az érkező munkákat! Magukért nem teszek itt a gyárban semmit! — zárta le a vitát a főmérnök.

Ezekután egy-két napig úgy látszott, mégiscsak eredményes volt a bírálat. A dolgozók megkapták a terveket, nem akadt meg sehol sem a munka. A két fiatal technikus kint járt a dolgozók között. Segítettek. — November 30-án azonban, a műköves Hoffer-brigádnak egész nap nem volt munkája. Ugyanis a vállalat főmérnöke, Hosszú Sándor Dombóvárra utazott. A dolgozók aggódnak: vajjon befejezhetik-e ilyen körülmények között december 21-ig a tervet? A termelési értekezleten elhangzott bírálat segítő szándékú volt. Segíteni akarták a vállalat főmérnökének a munkáját, és ugyanilyen segítséget joggal elvárnak főmérnöküktől is. Szeretnék azt hinni, hogy már nem sokáig kell várniok.

A Nagymányoki Szénbánya Vállalat liászrészlegének dolgozói befejezték évi tervüket

Nagymányokról jelentik:

A Nagymányoki Szénbánya Vállalat liasz-részlegének dolgozói elhatározták, hogy december 17-ig befejezik évi tervüket. A dolgozók erejüket, tudásukat megfeszítve dolgoztak, rendszeresen túlteljesítették terveiket. Ennek eredményeként december 5-én, reggel 7 óra 30 perckor befejezték évi tervelőirányzatukat.

A terv befejezésekor ígéretet tettünk, hogy az év végéig 11.900 tonna fekete szenet termelünk terven felül.

Ugyancsak befejezte évi operatív tervét a vállalat szászvári üzeme is. Az itt dolgozó bányászok tíz nappal előbb, december 6-án, reggel hat órakor teljesítették ígéretüket, fejezték be éves tervüket.

A szászvári bányászok azt ígérik: az év végéig 5.500 tonna terven felül termelt szénnel járulnak hozzá a kormányprogramm minélőbbi megvalósításához.

LAKOS JÓZSEF
pártbiz. titkár
MÓKA ISTVÁN
igazgató.
DÉVAI ANTAL
ÜB-elnök
Nagymányoki Szénbánya Vállalat

A nagymányoki vájártanulóintézet versenyfelhívása a minisztertanács és a DISZ vörös vándorzászlajának elnyeréséért

Évenként két alkalommal, április 4-én és a tanév végén adják át a szocialista versenyben kitűnt vas-, építő- és bányaipari intézeteknek a minisztertanács és a DISZ vörös vándorzászlóját, s az ezzel járó pénzjutalmat.

A nagymányoki 504 es számú MTH ipari tanulóintézet nevelői és tanulói a zászló elnyeréséért versenyfelhívással fordultak valamennyi vájár tanuló intézethez. A felhívás a többi között így hangzik:

„A tanulónormát tíz százalékkal túlteljesítjük. Javítunk a minőségi munkán, hogy tejtési csapataink palamentesen termeljenek. A tanbánya felszerelését megóvjuk, a napi nyolc óra munkaidőt teljes mértékig kihasználjuk. Az otthonmunka megjavítása és nevelőink képzettségének emelése érdekében a nevelők 50 százaléka tanítói képesítést szerez."

Eltűnt a kukorica

Történet a vásárlóról, a MÁV-ról, a kukoricáról, meg a bürokráciáról

A napokban, pontosan november 24-én délelőtt ilyen kérdést kaptam: „Olvastad a Szabad Nép-ben a szállítólevél bürokráciáját?"

— Olvastam.

— „Hát egy hasonló eset történt a vasúton, de most a kukoricával." El is mondták a történetet, ahogy a panaszostól hallották és rövidebb vita után a türelemre jellemzően a megállapodás így hangzott: „Majd Papp elvtárs elmondja, de addigra talán megkerül a kukorica." Egy közmondás olyasmit állít, hogy a türelem rózsát terem, — hát ez a türelem nem rózsát, de még kukoricát sem termett. Mert kukoricáról van szó, méghozzá eltűntről.

Három telefonbeszélgetés is lezajlott az ügyben: „Megkerült a kukorica?" Háromszor röviden így hangzott a válasz: „Nem!" Ezek után — mivel a türelem is fogy, — nem maradt más, mint megírni, hogy nemcsak eltűnt háziállatok, kesztyűk, kabátok, kalapok léteznek, hanem van eltűnt kukorica is. Ez azért is fontos, hogy hírt adjunk a bürokrácia eme varázslatos „tudományáról", s hogy ennek az ezerkarú, ezerarcú, sokszor észrevehetően, máskor pedig alattomban „dolgozó" lénynek levágjuk az egyik karját, leleplezzük egyik arcát, hogy aztán kisebb legyen az, amit bürokráciának nevezünk. A történet a következő:

November elején két mázsa kukoricát vásárolt Papp Imre elvtárs a sásdi járásban, amit november 18-án a sásdi vasútállomáson feladtak, hogy az egy-két nap alatt Vasasra ér. A kukoricát vásárló is, az ólban röfögő sertés is, várta a kukoricát. November 20-ra még is jött az értesítés: megérkezett a kukorica a vasasi állomásra. Ebben nincs bürokrácia.

Értesítéssel a kézben Papp elvtárs apósa beállít a vasasi állomásra. A főnök mosolyog: „Ja, az nem itt, hanem Pécsett van." Én Vasason lakom — próbál érvelni az após, mire a főnök — mit is tehetett volna egyebet, — sajnálkozását fejezte ki, a kukorica Pécsett van és így nincs Vasason. Ez ugyebár csak világos?

Mit tehet az após? — Beutazik Pécsre, vigye kánya, majd innen hazaviszi. Elmegy az állomásra, ajtót nyit, ajtót csuk, irodába bemegy, irodából kijön, végre elmondhatja, hogy mit is akar. Elmondja: „kérem, munkásember vagyok, nem érek rá napokat elölteni két mázsa kukorica miatt." Keresik a kukoricát, s kiderül, hogy Pécsett nincs. „Itt komoly mulasztás történt, — felelősségre vonjuk a mulasztókat — állapította meg a vasúti ember —, az elvtárs pedig küldje meg ajánlott levélben, mennyi kiadása merült fel és a kukorica már megy is."

Az ajánlott levél nem késett, megkapta az a raktárfőnökség, de nem arra a logikus következtetésre jutottak, hogy a kárt meg kell téríteni, hanem arra, hogy a „fél" biztos a kukoricát is megkapta.

Ezután az történhetett, hogy a kukorica előkerülését várók vártak. Három nap mulva érdeklődés telefonon; nem hozzá tartozik, kapcsolják Sánta elvtársat, ő viszont — egy női hang mondja — értekezleten van. Délután a raktárfőnökség telefonja csenget s a megnyugtató válasz így hangzik: a rendőrség már nyomoz. Másnap már nem [illegible] elvtárs megy a vasútra és Dobszai elvtárs szavaiból kiderül, hogy a rendőrség nem nyomoz, viszont hívtak telefonon Vasast, de az nem jelentkezett. — „Hej, — sóhajt Dobszai elvtárs — ha csak az az egy volna. — De mit tegyünk?"

Múlnak a napok. 5-én ismét telefonon keresik Dobszai elvtársat, aki azt mondja, hogy menjen le Papp elvtárs személyesen, — majd elmondja neki, hogyan lehet gyorsan a kártérítést „kieszközölni." Papp elvtárs elmegy a vasútra a megbeszélés szerint fél 1 és 1 között, keresi Dobszai elvtársat, akinek ebben az időben híre-hamva sincs és azóta sincs se tanács, se kártérítés, se kukorica, csak papír arról, hogy a kukorica „megérkezett."

A jótanács sosem rossz és mivel nemcsak ez az egy eset van, azt szeretnénk kérdezni: Nem lehetne-e gyorsan elintézni, orvosolni, megszüntetni az ilyen panaszokat, hogy a károsult kártérítést kapjon, vagy kukoricát. **(k)**

„Mi békét akarunk, de nemcsak akarjuk, harcolunk is érte"

— *fogadják a járási béketalálkozók küldöttei*

SZIGETVÁR

Vasárnap reggel van. Szitáló, permetező decemberi sűrű ködben egymásután érkeznek a békeküldöttek a járási béketalálkozóra. A szigetvári járási kultúrház nagytermében a zöld fenyőfágakkal díszített, fehér térítővel letakart hosszú asztalok mellett már ott ülnek a békeharcosok. Itt van Kovács Vincéné, a szentegáti Kísérleti Gazdaság dolgozója, Farkas Vendelné, Szulimán község békeküldötte, Bakos Mihályné, szülésznő Dencsházáról, Navratil István Nagypeterdről, Mailinger Jánosné, a szentmártonpusztai Állami Gazdaság dolgozója, Sípos István, Almamellék békeküldötte és a többiek.

Az asztalon dióstészta és forró tea előttük, hogy felmelegedjenek a hidegben megtett hosszú út után. Előkerülnek a népi díszítőelemekkel megrajzolt díszes béke-üzeneteket és büszkén mutogatják egymásnak.

A színpad mellett a fehér úttörő zászló alatt felsorakoznak a piros-nyakkendős szigetvári úttörők. A békeküldöttek felállnak és mély átérzéssel énekelik a Himnuszt. Utána szétnyílik a barna bársonyfüggöny és a színpadon a szigetvári járási kultúrház kultúrcsoportja másorral köszönti a békeküldötteket. Megszólal a harmonika és a színpad fölött kitört szárnyú fehér békegalamb alatt, színes magyar népviseletben, magyar népi táncokat járnak a szigetvári leányok és legények. Majd Sátár László, Devecseri Gábor: „Béla katonája" című versét szavalja el.

Jambrik Kázmér szigetvári gimnáziumi tanár megnyitja a járási békeházkozót. Üdvözli a megjelent békeküldötteket, majd Gál Gyula dr., a Pécsi Tudományegyetem tanársegéde részletesen beszámol a nemzetközi külpolitikai helyzetről és ennek keretében a békemozgalom eddig elért eredményeiről.

A szünetben koreai békeharcosok Magyarországra küldött leveleit osztják szét a békeküldöttek között. Szeretettel lapozgatják a leveleket. El olvasni ugyan nem tudják, de megértik belőle, hogy a békeharcban a koreai dolgozók is velük együtt vannak, együtt harcolnak a tartós béke kivívásáért.

A teremben fokozódik a figyelem, amikor Dimitriadu Tina görög leány, a Pécsi Pedagógiai Főiskola hallgatója először görög, majd magyar nyelven szólal meg:

— Én abból az országból jöttem ahol a fasizmus meggyilkolta Boljanniszt elvtársat, ahol nap mint nap bebörtönzik a legjobb hazafiakat, a kommunistákat. Mi felesküdtünk arra, hogy egész életünkön át harcolunk a reakció és a háború ellen, a népek szabadságáért és békéjéért — fejezi be szavait, a békeküldöttek lelkes tapsa között.

Kovács Vincéné, Farkas Vendelné, Berta József, Bernhardt Jánosné, Navratil István, Szabó Gyuláné, Horváth Istvánné, Balázs Gábor, Cser Györgyné, Steiger Józsefné, Murai Olga, Sipár József, Mailinger Jánosné békeharcosok elmondják, hogy még jobb munkával, az állam iránti kötelezettség pontosabb teljesítésével kívánnak hozzájárulni a béke megvédéséhez, mert maguknak és gyermekeiknek tartós békét akarnak biztosítani.

A békeküldöttek feszült figyelemmel hallgatják Győri Judit, a szigetvári gimnázium növendékének harcos szavait. „Zrinyi — mondja Győri Judit — felvette a harcot a külső ellenség: a török ellen és a belső ellenség: a viszálykodók, a széthúzók ellen is, hogy a magyarság békéjét biztosíthassa. Mi, diákok tanultunk a történelemből és ezért Zrinyi Miklós példáját akarjuk követni. Mi is megvédjük hazánkat a külső és belső ellenség ellen, ha kell életünk árán is".

A járási béketalálkozó vége felé közeledik. A kultúrház nagytermében felcsendül a Demokratikus Világifjúsági Szövetség pattogó indulója.

A békeküldöttek még egy darabig együtt maradnak, elbeszélgetnek egymással. Azután elindulnak haza kedves községükbe, ahol a hosszú téli estéken békeestjeiken számolnak be feledhetetlen élményeikről a szigetvári járási béketalálkozóról.

PUSZTAI JÓZSEF

SIKLÓS

Ködös decemberi vasárnap. Az emberek fázósan összedörzsölik kezüket. Nincs hideg, de szokatlan a szinte tavaszias napok után. A siklósi járási kultúrház előtt emberek gyülekeznek faluról jött parasztok, ipari munkások, kisiparosok, tanítók, értelmiségiek.

A járási kultúrház nagytermében feszült figyelik az előadó dr. Szabó Pál Zoltán szavait.

— Ha a népek millói nem akarják a háborút, akkor nincs az a hatalom, amely háborút mer kezdeni — hangzik a beszámoló.

— Nem akarjuk azt, hogy új városaink, hatalmas építkezéseink, gyáraink, iskoláink, védtelen gyermekek és anyák, fiatalok és öregek egyaránt a háború martalékai legyenek.

— A tőkések azt hirdetik, hogy a túlnépesedés megakadályozása, vagyis a földön élő emberek egy részének kipusztítása az az út, amely a megmaradt emberek jóléthez vezet. Ez az állítás hazug. Az emberek jólétének és feleme'kedésének nem a pusztulást hozó háború, hanem a béke az útja.

A sokat szenvedett, de hősiesen harcoló Korea küldötte Kim Zun Hjáb tanító tört magyarsággu, de csengő szavai markolnak az emberek szívébe.

— Mi békét akarunk, de nemcsak akarjuk hanem harcolunk is érte a munka frontján és ha szükség le rá, fegyverrel a kezünkben is.

A harmadik-negyedik sorból egy 35 év körüli, zömöktestű ember, ifj. Kónya József, harkányi dolgozó emelkedik szólásra.

— Nekünk béke kell. Nem akarunk jeltelen sírokat, kéz és lábnélküli hadirokkantakat, gyermekük és férjük után síró anyákat. Mi építeni akarunk, szebb és boldogabb életet akarunk teremteni és azt akarjuk, hogy a felszálló békegalamb szárnyán ez a három aranybetűkkel írt szó legyen: Békét a világnak.

A felszólalók sorra számolnak be a munkasikereikről, mert tudják hogy a béke elválaszthatatlan a munkától, ahogy a munka elválaszthatatlan gyümölcsétől, a jóléttől.

Takács Istvánné Kistótfaluból arról számol be, hogy községükben 42 lakóház épül és hogy ezek ne váljanak romhalmazzá, még jobb munkával harcolnak a békéért.

Soványképű, szőke ember Sértő Ferenc, a bissei békatitkár. Kezében kis papírt szorongat. Versét írta a járási béketalálkozó tiszteletére:

— Nekünk béke kell!... Fény és béke,
Napsugaras nyár, nem boru...
Vesszen ki a népek lelkéből,
A gyilkos, szennyes háború!
Fogjunk, hát össze elvtársaim — hangzik tovább a vers és gyujtó szavára figyel a paraszt, a munkás és a tanító egyaránt.

A küldöttek kezében Koreából küldött levelek zizegnek. Az egyiket könnyes szemű anyá írta, a másikat iskolás fiú, a harmadikat öreg paraszt, értelmiségi dolgozó vagy éppen a néphadsereg katonája. Ezek a levelek egyek, mert mindegyik azt akarja, hogy Korea földjén is traktorok és ne tankok szántsanak...

A szitáló ködben hazafelé indulnak a küldöttek, hogy elvigyék falujukba, a szántóföldekre és üzemekbe a béke szavát. Elindulnak, hogy őrt álljanak déli határainkon. Elindulnak és dr. Szabó Pál Zoltán szavaira gondolnak: „Az új kormányprogramm csak a békében valósulhat meg" Szun Csinlán asszony, a nagy kínai békeharcos a népek bécsi kongresszusán mondotta: „Az én elképzelésem az, hogy a béke valóban olyan, mint a földi mennyország. Nem olyan ígéret ez, ami majd csak a gyermekeinknek jut osztályrészül, hanem még magunk is elvezhetjük, mert létrehozzuk a magunk életében."

Szalai János

Szokola Ferenc Pécs VI. kerületi főbányamester a IV. negyedévi terv sikeres befejezéséért

A Pécsi Szénbányák Vállalatához tartozó üzemek vezetői, műszaki dolgozói, kiváló vájárjai ezév október 18-án együttesen beszélték meg a IV. negyedévi terv sikeres befejezéséhez szükséges tennivalókat.

Szokola Ferenc Pécs VI. kerület főbányamestere e naptól kezdve még alaposabban nézett körül bányájában, hogy még több segítséget adhasson a csapatoknak, több szenet az országnak.

A VII. szinten szeneló brigádok arról panaszkodtak, hogy a lovasszállítás már nem képes ellátni őket kellő számú üresesillével.

Néhány nap mulva az újonnan beállított mozdony már 50 csillés szerelvényeket vontatott, míg lovasszállítással csak 10 csillét továbbítottak a rakodóhoz egy-egy fordulóval.

Az üresesille ellátás azonban — a felvigyázó lelkiismeretlen munkája miatt — a gyors intézkedés ellenére sem javult meg a VII. szinten. Szokola Ferenc ekkor a felvigyázót, Tóth Ferenc vájár fejtésébe vezette és ott mutatta meg neki, hogy a hatalmas szénkészlet mennyire akadályozza a vájárokat munkájukban. A felvigyázó — látva hanyag munkájának következményeit — ezután már jobban látta el a csapatot üres csillével. Tóth Ferenc csapata pedig azóta az üzem első és az ország egyik legjobb frontbrigádja lett.

De más tények is bizonyítják Szokola Ferenc következetes, harcos munkájának eredményeit. A VI. szinten hosszabb kutatómunkát végzett egy új széntelep felfedezéséért. Sokáig meddően haladt az elővájás és számosan már nem is remélték az új széntelep felfedezését. A kitartó munka azonban meghozta eredményét: novemberben már szenet termelt egy új, százhúsz méteres frontfejtés.

Szokola Ferenc főbányamester munkájának nagy része van abban, hogy Pécs VI. kerület hónapról-hónapra túlszárnyalja tervét: októberben 101.6, novemberben 111.6 százalékot értek el, december 7-én reggelig pedig már 275 tonna szenet adtak esedékes havi tervükön felül.

GARAY

MOST OLVASTUK:

RIDEG SÁNDOR:

Daruszegi vasárnapok

Érdekes olvasmány, nehéz letenni. Hogy mi az, ami elsősorban ragadja meg az olvasót? A természetes, őszinte hang, mely ott muzsikál a sorokban, mosolyra enyhítva a vonásokat. Izes, zamatos írás.

Hősei, az Avas oldalában megbúvó Laposberec község „szegény jánosai". Ahogy a mag szárba szökken, úgy nő és bontakozik ki előttünk ennek a szürke falunak új élete s szülessen szemünk előtt a hétköznapok egyszerű hősei, a királygergők, kocsislajosok, katapalcsik, veronjánosok.

Az új és maradi küzdelmének jelképeként gyűrközik egymással Daruszeg, az alvég, — a vastagnyaku, zsíros gazdák falurészével, Főszeggel.

A cselekmény 1944-ben, közvetlenül a front elvonulása után kezdődik, mikor Király Gergő egykori kubikos nyolc földnélküli társával bemegy a piszokban fürdő faluházára s ott a tanácsterem x lábu asztalánál elhatározzák, hogy a környéken elterülő uradalmi földeket széjjelosztják és megművelik.

— Nem lesz ebből baj? — kérdezi az egyik fázós paraszt — attól tartok, hogy korán gyöttünk.

A krisztusbocskorban topogó Király Gergő azonban leinti az óhitű parasztot:

— Van az uraknak annyi eszük, hogy nem gyünnek vissza. Én úgy gondolom, nagyon is későn érkeztünk. Legalább harminc esztendőt késtünk, ha nem többet.

S ezzel előkerül a mérőléc, új gazdákat kapnak a zöldelő százholdas táblák.

De megmozdulnak a felvég nagygazdái, a „málagyar" Csányi, a „sántalábu" Bán, a részeges Kasuba s a busafejű hentes vezetésével, nekik nem tetszik az új honfoglalás. Azonban hiába suttognak, uszítanak, hiába minden bajkeverés, az igazság a rongyosok oldalán áll s ezt az igazságot még gyilkosság árán sem tudják elföldelni. Kocsis Lajos járási párttitkár mártírhalála még jobban megerősíti a mezitlábasokat ügyük igazában. Mindnyájan megtanulják azt, amit Pap János 72 éves őszbajuszu árvagyerek így summáz:

— Ha mindent tudni akartok, az ját most a mi kulákjainknak, hogy kinyílt a szegényember szeme és nem akarja megölni egyik munkásember a másikat.

Az az író képes úgy élő színekkel megrajzolni a nincstelenek életét, kinek bőven volt alkalma ellesni szokásaikat, beszédüket, megismerni gondolkozásukat. Rideg Sándorba maga az élet plántálta ezeket a mélyen emberi vonásokat, maga is a szegények szegénye volt.

Hatalmas utat járt be első novellaskötete, a „Tükrösszivü huszár" megjelenése óta. Megizmosodott, tehetsége kiteljesedett. Az élet mélyreható ismeretét művészi tehetséggel, az események pontos ábrázolásával párosítja.

Aki soha életében nem járt Laposberecen, az is elhiszi, hogy mind az megtörtént, és úgy történt, mint leírja.

Erőtől duzzadó, plasztikus alakjai kevés szavukkal is sokat mondanak. Történelmi leckét adnak.

Az egyes fejezetek szervesen kapcsolólnak a cselekmény egységébe. Szinte bosszantó, hogy a szépen görbülő eseménysorozat olyan váratlanul, hirtelen szakad meg. Kocsis Lajos halála után, de a végleges kibontakozás elől.

Hiányérzetet érzünk, mintha valamiről még kellett volna írni. A jelenről. Hisz mindaz, ami tegnap történt, már kissé a mult.

Ha ma kimondjuk azt a szót, hogy falu, megjelennek előttünk a földeket hasogató traktorok, gabonát szállító teherautók, végtelen sora a villany, meg távbeszélő oszlopoknak s halványabbak a várost és falut elhatároló kontúrok.

Ezt a képet hiányoljuk a műből.

LIPPENSZKY ISTVÁN
T. T. I. T. szervező titkár

Csak egészséges és szemétmentes burgonyát hozhatnak forgalomba a Zöldség- és Gyümölcsboltok

Szerkesztőségünkbe nap-nap után érkeznek a dolgozók panaszos levelei, amelyekben arról írnak, hogy a Zöldség- és Gyümölcsös Boltokban több helyen minőségileg kifogásolható burgonyát hoztak forgalomba.

Megállapítottuk azt, hogy a dolgozók panasza jogos és ennek orvoslása érdekében felkerestük a MEZŐKER Vállalatot, ahol a következő felvilágosítást adták:

A Zöldség- és Gyümölcsboltok burgonyaellátását a MEZŐKER Vállalat tárolóhelyekről, vermekből biztosítja. A levermelt burgonyánál elkerülhetetlen, hogy a felszedéskor szemét, szalma, vagy föld bele ne kerüljön.

Ezzel kapcsolatban az összes Zöldség- és Gyümölcsboltok dolgozói szigorú utasítást kaptak, hogy a fogyasztóknak sem földet, sem szalmát, semmiféle szemetet ki nem adhatnak, illetve azt nem mérhetik a burgonyához, mert a MEZŐKER Vállalat jóváírja a bolti dolgozóknak.

Ezért a MEZŐKER Vállalat felhívja a vásárlók figyelmét, ha a Zöldség- és Gyümölcsboltok dolgozói a kiadott szigorú utasítás ellenére, homokos, szemetes, vagy fagyott burgonyát próbálnak eladni, azt semmiképpen se vegyék át. Ilyen esetben használják a boltokban lévő panaszkönyvet, vagy hívják fel telefonon a MEZŐKER Vállalatot (14-30), vagy az Állami Kereskedelmi Felügyelőséget (36-11), hogy a jogos panaszokat orvosolja.

Bírósági ítéletek

Kovács (Patkány) József, 29 éves pécsszabolcsi lakos, fuvaros, ezév augusztus 30-án kocsival ment kifelé a határba. Utközben 60 kilogramm tengerit és 22 tököt lopott el az útmenti földekről. Amikor a tulajdonosok a lopást észrevették, utána futottak. Utól is érték és a kocsit a rendőrségre akarták behajtani. Kovács (Patkány) József azonban nemcsak hogy ellenszegült, hanem a tulajdonosok közül kettőt megvert és csak egy véletlenül arra járó férfi segítségével sikerült megfékezni és bekísérni a tanácshoz. Kovács (Patkány) József — munkakerülő. Abból élt, hogy a bányaüzemhez tartozó és zárt helyen lévő palahányóról összeszedte a hulladékfát, a szenet és üzérkedett.

A pécsi járásbíróság most vonta felelősségre és rablás és közveszélyes munkakerülés miatt 3 évi és 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte.

*

Simon József, 41 éves luzsoki lakost a járási tanács közellátási kihágás miatt már többször megbüntette. Ennek ellenére 30 kiló tojással és 930 liter tejjel hátralékban maradt. Ezév október 21-én megjelent nála az elszámoltató bizottság. Simon József, a bizottság tagjaként eljáró VB-titkárt ökölcsel kétszer megütötte. A siklósi járásbíróság ezért 8 hónapi börtönre, 500 forint pénzbüntetésre és 1000 forint értékű vagyonelkobzásra ítélte. A fellebbezési bíróság a járásbíróság ítéletét helybenhagyta.

*

A pécsi megyei bíróság most vonta felelősségre a kulákcsaládból származó Fábián Irén 37 éves hajadont, berkesdi lakost. Fábián Irén 1953 februártól szeptember 15-ig a berkesdi postahivatal vezetője volt és ezidő alatt folyamatosan 4890 forintot sikkasztott el. Amikor szabadságra ment, tettének elpalástolása érdekében a jegyzéket és a pénztárszámadást meghamisította. A pécsi megyei bíróság ezért Fábián Irént a társadalmi tulajdon sérelmére okirathamisítással összefüggően elkövetett hivatali sikkasztás bűntette miatt jogerősen 2 évi börtönre ítélte és a közügyektől 3 évre eltiltotta.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ

Nem magánügy. Szelvénybérlet „C". Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Hajókkal a bástyák ellen. Flotta lőtte II. rész (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi. A város alatt. Uj, színes magyar film. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: A város alatt. Uj, színes magyar film. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Jószerencsét. (Pécsszabolcs): Gyöngyvirágtól lombhullásig (fél 6, fél 8 órakor).

Előadás

A Magyar Jogász Szövetség pécsi csoportjának polgárijogi és büntetőjogi szakosztályai 9-én, szerdán délután 6 órakor az igazságügyi kultúrteremben együttes ülést tartanak. Az ülésen „Feladataink a kormányprogramm megvalósítása terén" című téma kerül megvitatásra. Bevezető előadást Schaffhauser István megyei ügyész elvtárs tart.

— **Tanácstagok fogadóórái.** A gyárvárosi kirendeltségen december 9-én délután 5—6 óráig Süvecz György és Albert Lajosné tanácstagok fogadóórát tartanak.

— **Halálozás.** Özv. Petschnigg Márkusné temetése december 8-án, kedden délután 2 órakor lesz.

Seltényi (Scholz) Ervin temetése kedden fél 2 kor lesz.

Benkő Tibor temetése szerdán 3 órakor lesz.

Ismét vereséget szenvedett a Lokomotiv

Az NB I-be jutásért folyó osztályozómérkőzések során vasárnap került sor a második fordulóra. A Pécsi Lokomotiv Szombathelyen esélyesként került szembe a Szikra Gázgyár együttesével. Változatos, jó mérkőzésen a nagy fölényben lévő pécsi csapat váratlan vereséget szenvedett. Budapesten a Diósgyőri Vasas 2:1 arányban legyőzte a Vasas Izzót. A feljutás szempontjából az utolsó forduló előtt a diósgyőriek állanak a legjobban és a pécsi vasutasok a legrosszabbul. A Pécsi Lokomotiv—Szikra Gázgyár mérkőzéséről munkatársunk a következőket jelentette:

Szikra Gázgyár—Pécsi Lokomotiv 3:2 (1:1)

Szombathely, 1000 néző, vezette: Kallós. *Gázgyár:* Mezőlaki — Wild, Zallár, Horváth I. — Kapitány, Rigó — Mohácsi, Krecsmár, Száva, Szobek, Horváth II. — *Lokomotiv:* Rácz — Göttlinger, Hegyi, Szegedi — Szőke, Schvara — Udvaros, Tura, Máté, Mózsi, Horváth II.

A mérkőzést pécsi támadások vezették be és Tura 25 méteres jó lövése jelentette az első eseményt. Kevéssel ezután Horváth II. igen biztató helyzetben a kifutó Mezőlakiba lőtte a labdát. A pécsi fölény után a 7. percben váratlanul a Gázgyár lőtt gólt: a pécsi védők kivártak a felszabadítással és Szobek félmagasan a kapu elé ívelt.

Rácz kifutott, de kiejtette a csúszós labdát, amit Mohácsi mintegy 16 méterről az üres kapu bal felső sarkába lőtt, 1:0.

A gól nem törte le a pécsieket, bár játékukon mintegy negyedórán át szemmel látható volt az idegesség. Sorozatos Lokomotiv támadások után a 23. percben a pesti kapus kirúgását Göttlinger csípte el és hosszan, magasan ívelt a gázgyáriak kapuja elé.

A megtorpant pesti védők közül Horváth II. ugrott ki és éles fejessel egyenlített, 1:1.

Ezután a pécsi vasutasok tovább rohamoztak. Ötletes, formás támadásokkal közelítették meg a Gázgyár kapuját, de egyrészt pontatlanok voltak a pesti térfélen a leadások, másrészt pedig a csatárok erőtlen lövéseit háritották a védők. A félidő vége előtt néhány perccel igen jó Lokomotiv támadás után Mózsi csak a kapussal állt már szemben, de lábáról lecsúszott a lövés.

A szünetben a pécsi csapat cserélt: Mózsi helyett Horváth III. állt be, középcsatár lett és Máté a balösszekötő poszton játszott tovább.

Ugy indult a második félidő, hogy a Lokomotiv gólokkal nyeri a találkozót, hiszen már az első percekben egymásután négy szögletet harcoltak ki a csatárok. Előbb Horváth II. hagyott ki nagy helyzetet, majd Udvarosnak egy erős, de nem túlságosan helyezett lövését védte a pesti kapus. Az első negyedóra után keményebbé vált a küzdelem. Száva fejberúgta Hegyit, de sorozatos szabálytalanság fordult elő ezután is a két csapat játékosai részéről. A pécsi védelem időnként zavarbajött a gyors gázgyári támadások hatása alatt. Ez történt a 15. percben is, amikor

Mohácsi beadását Száva a kissé bentragadt Rácz mellett közelről a kapuba lőtte, 2:1.

Rövid megtorpanás után ismét nyomasztó fölénybe került a Lokomotiv, teljesen kapujához szegezte ellenfelét. A 25. percben pécsi szögletrúgás után Hegyi feleslegesen az ellenfél tizenhatosa előtt a játék hevében megrúgta a gázgyári Horváth II-t, mire a játékvezető a pécsi játékost kiállította. Tíz emberrel sem adták fel a pécsiek a küzdelmet és Horváth II-nek két alkalommal is lett volna alkalma az egyenlítésre. A mérkőzés sorsa a 38. percben dőlt el, amikor

Mohácsi éles beadását Száva védhetetlen fejessel küldte a pécsiek kapujába, 3:1.

Ezután Udvaros közeli ballábas lövése ment mellé, majd az utolsóelőtti percben szépített a Lokomotiv. A pestiek tizenhatosa vonalától

Schvara szabadrúgására Horváth III. jó ütemben ugrott ki és közelről a kapu jobboldalába lőtt, 3:2.

Szögletarány 12:4 (6:3) a Pécsi Lokomotiv javára.

Bírálat. A Pécsi Lokomotiv ezen a mérkőzésen sokkal jobban játszott, mint a diósgyőriek ellen. Elsősorban a támadósor játékában volt sok elgondolás és a csatárok aránylag többet lőttek kapura. A mérkőzés sorsát azonban nagyrészt az döntötte el, hogy ezek a lövések, vagy pontatlanok voltak, vagy pedig erőtlenek. A pécsi védelem halványabban játszott ezúttal és a Gázgyár csatárai ki is használták a megtorpanásokat. A játék képe alapján még így sem szolgált rá a Lokomotiv a vereségre.

Rácz helyzetét a csúszós labda megnehezítette, a kapus különösen az első gól előtt hibázott. A védelemben ezúttal *Szegedi* játszott a legegyenletesebben. Jól szerelt, tisztán rúgott. *Hegyi* nem nyujtotta a legutóbbi hetek kiváló teljesítményét, de játéka így is hasznos volt. Teljesítményét kiállítása rontja le. *Göttlinger* nem vigyázott eléggé szélsőjére, viszont néhány esetben jó labdákat adott előre. *Schvara* volt ismét a jobbik fedezet, bár ezúttal inkább a védekezésben nyujtott játéka volt eredményesebb. *Szőke* lassúnak bizonyult, erőtlenül játszott. A csatársorban *Horváth II.* nyujtotta a legjobb teljesítményt. Különösen az első félidőben futott jól el és adott használható labdákat. Hibája viszont, hogy egész sereg helyzetet hagyott ki. *Tura* is jól vitte fel a labdát, bár beadásai és lövései nem mindig sikerültek. *Máté* összekötő poszton meglepő nagy igyekezettel játszott. Középen most sem ment neki a játék, lövései nem sikerültek. *Udvaros* lendületesen, jól kezdett, később erősen visszaesett, sportszerűtlenséggel rontotta teljesítményét. *Mózsi* aránylag jól vett részt a csapat összmunkájában, kapura azonban egyáltalán nem jelentett veszélyt. A helyette beállt *Horváth III.* nagy igyekezettel és lendülettel játszott, gólt is lőtt. A Gázgyár legjobbjai: Zallár, Kapitány, Száva és Mohácsi.

A Pécsi Haladás nem került be az NB II-be

Az NB II-be jutásért folyó osztályozómérkőzések utolsó fordulójára vasárnap került sor. Ezen a mérkőzésen a Pécsi Haladás a Pénzügyőrök csapatával került össze. A Haladás az első három mérkőzés sikeres szereplése után a negyedik fordulóban váratlanul vereséget szenvedett és most az utolsó fordulóban dőlt csak el, hogy tud-e pontot szerezni és bekerül-e az NB II-be. Az utolsó fordulóban azonban ismét vereséget szenvedett és ezzel a csapatnak nem sikerült bejutni az NB II-be.

Pénzügyőrök—Pécsi Haladás 3:0 (3:0). Fonyód, 300 néző, vezette: Somogyi. A mérkőzés végig hatalmas küzdelmet hozott. A jobb csatársorral rendelkező pénzügyőri csapat azonban már az első félidőben behozhatatlan előnyre tett szert és ezzel biztosította győzelmét. Góllövő: Vad 2 (egyet tizenegyesből), Sasgáti, Jók, Molnár, Vad, Sasgáti, Szőcs, Molnár, Kövér dokter.

Az osztályozó első csoportjának állása:

1. Pénzügyőrök	5	3	2	—	11:5
2. Belsped	4	3	1	—	9:5
3. Pécsi Haladás	5	3	—	2	16:10
4. Székesf. Építők	4	2	1	1	9:7
5. Nagymányoki Bányász	5	1	—	4	5:18
6. Kaposvári Vasas	5	—	—	5	4:9

A Totó 12 találatos szelvénye

1. Bp. Kinizsi—Bp. Honvéd	x	0:0
2. Szeged—Bp. Dózsa	1	4:1
3. Salgótarján—Bp. Vasas	1	3:0
4. Sztálin Vasmű—Dorog	x	1:1
5. Diósgyőr—Izzó	1	2:1
6. Gázművek—Pécsi Lokomotiv	1	3:2
7. Sajószentpéter—Ózd	1	5:1
8. Misk. Honvéd—Misk. Lok.	1	2:1
9. Pereces—Misk. Építők	1	7:1
10. Gödöllő—Kistex	1	3:2
11. Pénzügyőrök—P. Haladás	1	3:0
12. Sopron—Szombath. Dózsa	1	0:3

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délsz'áv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

Látogatás a komlói Kossuth-aknán — Molnár Aurél riportja.

Riport a komlói Kenderföldről.

A szigetvári békeküldöttek között — Fusztai József írása.

Helyszíni közvetítés a rózsafai „Közös út" tsz ünnepi zárszámadásáról.

20.00: Műsorzárás.

HIREK

KEDD, DECEMBER 8

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK: 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Mátyás. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás kedd estig: Felhős, párás, néhány helyen ködös idő, főként délnyugaton ködszitálással, esővel. Mérsékelt szél, a hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére kedden reggel 1—4, a Tiszántúlon egy-két helyen gyenge talajmenti fagy. Délben északnyugaton 3—6, máshol 6—9 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet 4 fok felett.

JÓKARBANLÉVŐ, használt írógépet veszünk. Cím 1000 számon a kiadóban.

GYAKORLOTT könyvelőben is jártas adminisztrátort keresünk. Cím 1000 számon a kiadóban.

BEJÁRÓNŐT keresek azonnalra. Kossuth Lajos-u. 17., emelet.

BENTLAKÓ mindenest keresek. Ugyanott fehér, mély gyermekkocsi eladó. Rákóczi-út 75. I. 4. 861

HELYI munkára segédmunkásokat és kőműves szakmunkásokat felvesz a 3. sz. Mélyépítő Vállalat, Szabadság-u. 40.

ÉPITKEZÉSHEZ minden mennyiségben azonnal szállít építőkövet a Siklósi Kőbányaüzem. Magánosok és állami vállalatok megrendeléseikkel forduljanak közvetlenül a Siklósi Kőbányaüzemhez. Kiutalás nem szükséges.

NEHÉZ igáslószerszámot és erdei fuvarozásra alkalmas lószekeret 50—60 kg-os tengellyel használható állapotban vásárol a Mecsek Keleti Erdőgazdaság. Irásbeli ajánlatot ármegjelöléssel és pontos lakáscímmel Sztálin-út 12. szám alá kérünk december 5-ig.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megyeu. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34
Előfizetési díj: havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10 sz. Telefon: 20-27
A nyomdáért felel: MELLES REZSŐ

Tartsuk be a közlekedési szabályokat!

Lelépek a gyalogjáróról. Ebben a pillanatban vészes tülkölés sel rohan el mellettem egy háromtonnas Csepel teherautó. Ijedten ugrom vissza, kabátom két szárnyát meglobogtatja a légáramlat. — Éreztem, hogy a hátam közepén lassan elindul egy verejtékcsepp.

— Az elvtárs nem látja, hogy tilosat mutat a jelző? — int magához a rendőr s míg kitörölgetem a szemembe csapódott port, lehorgasztott fejjel, — mint aki rossz fát tett a tűzre, — hallgattam a rendreutasítást. — Hát igen — én most megmenekültem — állapítottam meg fellélegezve, de nézzük meg, mások mennyire óvatosak, mennyire tartják szem előtt azt, hogy ahova indultak, oda el is érjenek — inkább öt perccel később, — mint a kórházba, vagy a hullaházba.

*

— Nagy a forgalom a Széchenyi-téren. Több irányú a közlekedés, villamosok járnak, autóbuszok érkeznek és indulnak a tér sarkáról, a Népbüffébe áramlanak az emberek. Sokan „csak egy pillanatra" lépnek be, hogy éhségüket csillapítsák, aztán ha meghallják a villamos zörgését, futva igyekeznek a megálló felé. Figyelmük csak arra irányul, nem indul-e még a villamos, elérik-e még az indulás előtt. És ha elindul, — hát olyan lassan kezd „indulatba" jönni, hogy fel lehet rá ugrani.

Most is így történt. Kicsapódott a büffé ajtaja és egy ballonkabátos fiatalember ugrott ki rajta, nem nézett se jobbra, se balra, futott a már induló villamos után. Megkerült egy lovaskocsit, s ijedten torpant meg az éppen Kozármisleny felől bejáró autóbusz előtt, aztán még gyorsabban akarta folytatni útját.

— Ne fusson, fiatalember, jöjjön vissza a gyalogjáróra! Nem tudja, hogy nem szabad felugrani a mozgó villamosra?

— A Zsolnayba akartam kimenni, ez a villamos épp oda tart — azért futottam utána, ha nem jön az autóbusz még elértem volna — mondja lihegve.

— S majdnem az autóbusz alá került, mert „siet."

Lehorgasztja a fejét, látszik rajta, hogy számot vet magában, aztán azt mondja: „Igaz, még nem ugrottam mozgó villamosra, most akartam először, többé nem teszem meg."

Nézzük csak tovább, mi történik még a téren.

A központi gyógyszertár előtt az úttesten két férfi találkozik. Régi barátok lehetnek, mert nagy örömmel üdvözlik egymást. — aztán megállnak a legnagyobb forgalomban az úttest közepén és elkezdenek beszélgetni.

— Miért nem jönnek az elvtársak a gyalogjáróra, itt nem akadályozzák a forgalmat s főleg nincsenek kitéve annak, hogy baleset érje?

— Tudjuk, hogy nem szabad megállni az úttesten, dehát az ember „megfeledkezik" erről, meg aztán sietünk is mind a ketten (!), jól esett kicsit mégis beszélgetni.

— De elvtársak, lent az úttesten?!...

S míg magyarázzuk, pontosan az a cél, hogy elkerüljük a fegyelmezetlenségből adódó baleseteket, hogy az emberek egymás figyelmetlenségét a szabálytalanságokra, bemutatkoztunk egymásnak. Úber és Adorján elvtársak voltak, reméljük, hogy többet nem állnak az úttestre, ha mégoly rikkán is találkoznak...

A Kossuth Lajos utcában a megállóhoz közeledő villamos lépcsőjén jólöltözött fiatalember áll. Veszélyes a lépcsőn való állás, mert egy váratlan fékezés esetén a kerekek alá lehet esni, de azt a szándékát is elárulja a lépcsőn álló, hogy nyilván még a villamos megállása előtt akar leugrani.

— Azt hittem, hogy előbb megáll a villamos — feleli kérdésünkre a lépcsőn utazó, — nem akartam előbb leugrani. Megköszönte a figyelmeztetést. Grósz Györgynek hívják, szigorló orvos.

Pécsnek amúgyis elég szűkre szabták a gyalogjáróit, akarva, akaratlanul leszorul róla az ember az úttest szélére, ki van téve annak a veszélynek hogy elsodorja valamilyen gyorsan haladó jármű. Éppen ezért a Kossuth Lajos utcában a járművek nappal is csak korlátozott sebességgel haladhatnak.

Nem úgy a BD-833-as számú motorkerékpár, amelynek vezetője legalább negyven kilométeres sebességgel ment végig az utcán állandó tülkölés közben. Tevézte a szabálytalanságát azzal, hogy az út baloldalán robogott végig. Szerencsére nem fordult ki a mellékutcából semmilyen jármű, így nem okozott balesetet a gondatlansága...

*

Apróságoknak látszanak az ilyen rendetlenségek, de közvetlen előidézői lehetnek súlyos kimenetelű szerencsétlenségeknek.

A tapasztalat azt mutatja, hogy szombaton, vasárnap és hétfőn sokkal nagyobb a balesetek száma, mint a többi napon. Szombaton mennek haza családjukhoz a vidéki munkavállalók, és hétfőn reggel jönnek vissza, mindenki siet, nehogy elkéssék.

Az üzemekben a kimagasló munkateljesítmények eléréséért folyó nevelőmunkát oly irányban is kellene folytatni, hogy a dolgozók az utcán is vigyázzanak testi épségükre, mert ha kiesnek a munkából, a teljesítmény is csökken, kára lesz belőle az üzemnek és a dolgozó népnek.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 288. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — SZERDA, 1953 DECEMBER 9

A MAI SZÁMBAN:

A bermudai értekezlet záróközleménye (2. o.) — Képek a mongol nép ősi életéből (2. o.) — Igy értem el falkámnál a 73 dekás súlygyarapodást (3. o.) — A Sopiana Gépgyár forgácsoló üzemrészének pártcsoportja az évi terv teljesítéséért (3. o.) — 88 új lakás áll átadás előtt Kenderföldön (3. o.) — „Nem magánügy" — közügy (4. o.) — Látogatás a Pécsi Hangszer- és Asztalosárugyárban (4. o.) —

Javítsák ki olcsón és jól gépállomásainkon a gépeket

Még dübörögnek a földeken a traktorok, forgatják a földet, hogy a téli nedvesség jól beleszivároghasson, de máris új, évről-évre visszatérő nagyon fontos feladat elvégzése áll gépállomásaink előtt: a téli gépjavítás. E munka elvégzésétől függ döntő mértékben, hogyan tudnak eleget tenni gépállomásaink kötelezettségeiknek, milyen mértékben tudják segíteni a termelőszövetkezetekben, az egyénileg dolgozó parasztoknál a jövő évi mezőgazdasági munkákat. A gépek jó, időben történő kijavításától nagyon sok függ: a tavaszi munkák időben való elkezdése, a növényápolás jó elvégzése, a szemveszteség nélküli aratás, a megfelelő időben végzett cséplés, az őszi mélyszántás. Nagyrészt a gépjavítások sikerétől függ, milyen mértékben tudjuk fokozni terméseredményeinket, mennyivel több élelmiszert tudunk biztosítani dolgozó népünknek, mennyivel több ipari növényt gyárainknak.

A gépjavítások már megkezdődtek. Azok a gépek vannak most a javítók keze alatt, amelyek ebben az évben már nem vesznek részt a munkában. November 25-ig 21 erőgép fő és folyójavítását, 26 eke, 5 vetőgép, 24 cséplőgép, 14 kazalozógép, 8 tárcsa és egy aratógép javítását végezték el a gépállomásokon.

A munkák jó elvégzésére megyénk gépállomásain gondosan, lelkiismeretesen készülődnek. A legtöbb helyen megértették: a gépjavítások sikere attól függ, hogyan gondoskodnak e fontos munka elvégzőjéről, az emberről. Tavaly e téren komoly hibák fordultak elő és a tavalyi tapasztalatokból okulni kell. A legtöbb helyen fűtetlen, csapadéktól és széltől nem védett műhelyekben javították a gépeket. Idén már a gépjavítások megkezdése előtt intézkedések történtek, hogy megfelelően fűthető, jóvilágítású, egészséges műhelyek álljanak a dolgozók rendelkezésére. A gépszínek javítását a kisipari termelőszövetkezetek végzik, de még csak kezdeti eredményeket tudnak felmutatni. Ez azért van, mert sok helyen vontatottan kezdték el a munkát, vagy mint a szentlőrinci gépállomás esetében, húzták, halogatták. A munka jelenlegi üteme azt mutatja, hogy még decemberben sem fejeződik be a gépszínek kijavítása. Ez komoly kihatással van a gépjavítások sikerére és ezért a KTSZ-eknek gyorsítaniok kell javítómunkájukat a gépállomásokon. E munka minél előbbi elvégzésével jelentékeny mértékben hozzájárulhatnak a kormányprogramm végrehajtásához.

A tavalyi gépjavítások ideje alatt — és még most is néhány helyen — komoly hiányosságok voltak a szállásokon is. Ilyenkor nagyobb a gépállomások szállásainak igénybevétele, tehát nagyobb gondot is kell erre fordítani, mint bármikor. E téren még most sincs minden rendben. A bólyi, mohácsszigeti, ócsárdi és szentlőrinci gépállomásokon és másutt is vannak tennivalók. Elsősorban a rend és tisztaság, ami a legfontosabb. Sajnos, még most is található olyan szállás gépállomásainkon, ahol a hálóterem egyik sarkában különböző tárgyak felhalmozva hevernek, rendetlenség van és a tisztaságra sem lehet azt mondani, hogy nincs semmi kívánnivaló. A szálláshelyeket a gépállomások dolgozóinak második otthonává kell alakítani most ezekben a napokban, hogy ott mindenki jól érezze magát, ne fázzon, álljon rendelkezésére megfelelő tisztálkodási lehetőség. Hasonló gondot kell fordítani az élelmezésre is, hogy az változatos, ízletes legyen. Az emberről való gondoskodás másik igen fontos része, a kulturális igények kielégítése. Gépállomásainkon erre komoly lehetőségek vannak. Nincs olyan gépállomásunk, ahol legalább három rádió ne lenne, de van sakk asztalitenisz, röplabda és egyéb sport felszerelés, van könyvtár és más szórakozási lehetőség. Ezekre a lehetőségekre fel kell hívni a dolgozók figyelmét és a szakszervezet helyi bizottságainak módot és lehetőséget kell adnia, hogy éljenek is mindenütt a lehetőségekkel. Nem szabad elfelejteni, hogy a szórakozásban fel frissül az ember és jobban, gyorsabban megy nyomában a munka.

A gépjavítások elvégzése nem egyszerű, soronkövetkező feladat, hanem nagyon fontos gazdasági és politikai kérdés. Fontos, hogy a gépeket mindenütt úgy javítsák ki, hogy azok ne csak a kipróbálás, hanem az egész jövő évi munkák ideje alatt üzemképesek legyenek. Ezért meg kell magyarázni minden gépállomáson a szerelőknek, a szerelők segítőinek, hogy alapos minőségileg kifogástalan javítás biztosítja csak a gépek üzemképességét. A minőség ellenőrzésénél igen fontos feladatuk van az e célra beállított szakembereknek, akiknek figyelmét nem szabad elkerülnie a legkisebb felületességnek, pontatlan munkának sem. Fontos, hogy a gépállomások politikai helyettesei, a pártszervezetek népnevelői megmagyarázzák a gépjavításon dolgozóknak: a termelőszövetkezetek erősítése, jövedelmezőségük növelése, az egyénileg gazdálkodók munkájának fokozott segítése nagyrészt a gépjavítások sikerétől függ.

A munkaverseny előrelendítője, motorja a gépjavításoknak. — Nagy lehetőség van minden gépállomáson arra, hogy a gépjavítást végző brigádok összemérjék erejüket: melyikük tud több gépet minél jobb minőségben kijavítani, melyikük tud több újítást, észszerűsítést alkalmazni, anyagot megakarítani, használt alkatrészt felújítani vagy házilag elkészíteni. Nagy lehetőségek vannak arra, hogy leleményességgel, akaratattal házilag is elvégezzenek olyan munkákat, amit azelőtt gondolkodás nélkül küldtek a megyei javítóba. A mohácsszigeti gépállomáson néhány hete házilag végzik a hengerfúrást. Rendbehoztak egy kivénhedt esztergapadot és tolómércével — a pontos méreszközök hiányában — nehezen, de jól elvégzik a munkát, olcsóbban, előbb készül el a gép. A pártszervezetek, szakszervezetek buzdítsák kezdeményezésre, versenyre a dolgozókat és támogassák tetteiket, segítsék őket. A segítés, serkentés egyik nagyon fontos része a jó versenynyilvánosság. Legalább 10 naponként helyes értékelni a verseny egy szakaszának eredményeit, de ez nem jelenti azt, hogy közben egy-egy nap nem lehet mindenkinek hírül adni, hogy egyik javítóbrigád hogyan tör előre, hogyan igyekszik jó munkájával elkerülni a másikat. A segítés másik igen fontos része, a munkaközben felmerült javaslatok, észszerűsítések, újítások közkinccsé tétele. Időnként megbeszéléseket tartanak a gépállomásokon a munka eredményeiről, hibáiról, a feladatokról. Ezek a termelési értekezletek legyenek széleskörű tapasztalatcserék, amelyek ötletet, bátorítást, segítséget adnak a kezdeményezésre, a helyi lehetőségek jobb kihasználására.

Gépállomásainknak az őszi mélyszántás meggyorsítása mellett a gépjavítás ütemét is fokozniok kell, mert lemaradás van a munkában. Nem érünk rá a munkával még akkor sem, ha „messze van" február. Gondos, alapos gépjavítás megköveteli, hogy a rendelkezésre álló idő minden percét hasznosan töltsük, mert a mostani ráérés a későbbi kapkodás, felületes hajrázás alapja. Kétségtelenül befolyásolja a gépek javításának eredményét, hogy sok traktor dolgozik a mélyszántáson, de ez nem jelenti azt, hogy a többi gép már kijavítva, biztos üzemképességgel várja, hogy munkába állítsák. Ugy kell dolgozni, hogy mire a most még szántó traktorok a gépszínbe kerülnek, a többi gépből minél több már jól kijavítva várja, hogy az utolsónak sorrakerült traktorokkal együtt majd „jó erőben" „egészségben" útnak indulhassanak, amikor elérkezik a tavaszi munkák ideje.

MI ÚJSÁG BARANYÁBAN?

CSÜTÖRTÖKÖN PÉCSETT IS BEMUTATJÁK AZ ANGOL—MAGYAR LABDARUGÓMÉRKÖZESRŐL KESZÜLT HIRADÓFILMET

A londoni magyar—angol labdarúgómérkőzésről készült és nagy érdeklődéssel várt híradófilmet december 10-én, csütörtökön 47 budapesti filmszínház mutatja be. A fővárosi filmbemutatóval egyidőben Pécsett is december 10-én, csütörtökön kerül sor a magyar—angol labdarúgómérkőzésről készített híradófilm bemutatására este fél 7 órakor a Park-moziban a Német Filmhét megnyitásának díszelőadása után.

A magyar—angol labdarúgómérkőzésről készült híradófilmet december 10-től kezdve egy teljes héten keresztül mutatják be Pécsett a Park-moziban. Jegyek elővételben is válthatók a Kossuth Lajos utcai Közönségszervező Irodában.

SZOBROT ÁLLITANAK LEÓWEY KLÁRÁNAK PÉCSETT

Decemberben lesz száz esztendeje, hogy Leőwey Klárát, aki a magyar szabadságharc ideje alatt haladó szellemű pedagógiai elveket hirdetett, az osztrák reakció elfogatta és öt évi börtönre ítélte.

Az évforduló alkalmából a pécsi Leőwey Klára gimnázium tanári kara és diáksága felkutatja a Leőwey Klárára vonatkozó összes, eddig még ismeretlen adatokat és azt brosurában kívánja kiadni. Ugyanakkor december 19-én és 20-án délután 6 órakor a Leőwey Klára gimnázium növendékei díszelőadás keretében megtartják névadójuknak, Leőwey Klárának szoborleleplezési ünnepségét. A centenáriumi ünnepséget a gimnázium dísztermében tartják meg.

„HARC A GÜMÖKOR ELLEN" CIMMEL FILMET KESZITETT A KOMLÓI MÁJUS 1 KULTUROTTHON FOTÓSZAKKÖRE

A komlói Május 1 kultúrotthon fotó-szakköre „Harc a gümőkor ellen" címmel közel 300 méter hosszú keskenyfilmet készített, melynek forgatókönyvét és zenéjét is maguk állították össze.

A keskenyfilm, amely Komlón játszódik le kis mese keretében, nemcsak a tbc megbetegedés keletkezését és az ellene való védekezést, hanem Komló fejlődését is bemutatja.

A keskenyfilm feliratainak készítésén, valamint a negatívnak pozitívra való átkopirozásán most dolgoznak a fotókör lelkes tagjai.

A tanulságos film amelynek szereplői mind komlói dolgozók, a közel jövőben a komlói Május 1 kultúrotthonban kerül bemutatásra.

UJ ÉPITŐIPARI SZAKKÖNYVEK ÉRKEZTEK BARANYÁBA

A baranyai Állami Könyvterjesztő Vállalathoz három új építőipari szakkönyv érkezett. Ilyen Jevnyevics: „Emelő- és szállítóberendezések az építőiparban" c. műve is. A könyv a Szovjetunió Építőanyagipari Minisztériuma technikumainak gépészeti tagozata részére rendezett „Emelő- és szállítóberendezések az építőanyagiparban" c. tanfolyamon bevezetett tankönyv. Közli az iparban alkalmazott legfontosabb emelő- és szállítógépek szerkezeti leírását és főbb számításait. A gyári műszaki dolgozók valamint a tervezőintézetek segédkönyvül használhatják.

A második építőipari szakkönyv a „Durvakerámia kézikönyve". Ez a munka nemcsak a szorosan vett kerámiai problémákkal foglalkozik, hanem egyúttal az általános üzemvezetés körébe vágó kérdésekkel is, különös tekintettel a durvakerámiai üzemekre. Az első rész az üzem vezetéséhez szükséges számtannal, mértannal, mechanikával, elektromossággal, vegytannal és hőtechnikával, a második rész pedig a kerámiai üzemek által gyártott termékek nyersanyagával, a gyártási technológiával, és az ehhez szükséges berendezésekkel foglalkozik.

A harmadik szakkönyv Karatjáh László: „Alkalmazott talajmechanika" című műve, amely a talajmechanikai alapfogalmakkal, a talajok osztályozásával, a helyszíni gyors meghatározási módszerekkel, síkalapozásokkal, munkagödrök víztelenítésével, cölöpalapozásokkal, földmunkákkal, valamint ütépítés támfalak és gépalapozások talajtechnikájával foglalkozik. Laboratóriumi vizsgálatokat és elméleteket csak olyan mértékben ismertet, mely elkerülhetetlen a mű megértéséhez.

A fenti könyvek nagy segítséget nyújtanak az építőiparban dolgozóknak szakmai tudásuk továbbfejlesztésében.

HARMINC BARANYAI FALUSI SZÖVETKEZETI BOLTNAK NYUJT SZAKMAI SEGITSÉGET A PÉCSI ÉLELMISZERKISKERESKEDELMI VÁLLALAT 12 KIVÁLÓ SZAKEMBERE

A Pécsi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat elhatározta, hogy 1954 január 1-től 1954 június 30-ig a Baranyamegyei MESZÖV felügyelete alá tartozó, a pécsi járás területén lévő 30 falusi szövetkezeti boltnak szakmai segítséget nyújt a helyszínen. E cél elérése érdekében a vállalat 12 legkiválóbb szakemberét küldi ki a falusi szövetkezeti boltokba, akik tanácsadásaikkal hozzájárulnak majd ahhoz, hogy a szövetkezeti boltok a városi szocialista kereskedelem színvonalára emelkedjenek.

A Pécsi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat felhívással fordult az ország valamennyi kiskereskedelmi vállalatához, hogy kezdeményezéséhez csatlakozzanak és ezzel minél több falubaa segítsék elő a kulturált kereskedelem megvalósítását. A felhívást Horváth Jánosné pártitkár, Kettel Jakabné szb. elnök és Nagy László igazgató írta alá.

A KISHARSÁNYI BÉKE TSZ NYERTE EL A JÁRÁSI BEGYŰJTÉSI OSZTÁLY VÁNDORZÁSZLAJÁT

A kisharsányi Béke tsz kitüntetésben részesült, mert a siklósi járás legjobb példát mutató csoportja. A tsz ugyanis beadását határidő előtt száz százalékra teljesítette. A kisharsányi kultúrotthonban Boguli Károly begyűjtési osztályvezető adta át a tsz-nek a járási begyűjtési osztály vándorzászlaját. Boguli Károly beszédére Iványi János tsz-elnök válaszolt. Hangsúlyozta, hogy a tsz igyekszik a vándorzászlót minél tovább megtartani és további jó munkájával példát mutatni a járás többi termelőszövetkezetének. Ezután a járási tanács kultúrcsoportja színvonalas kultúrműsorral köszöntötte a tsz dolgozóit, akik a kultúrcsoport tagjait vendégül látták.

MAKAY ZOLTÁN
igazgató-tanító,
Kisharsány.

AZ UJ KORMÁNYPROGRAMM MEGVALÓSITÁSÁN DOLGOZNAK A PÉCSI TERVEZŐ IRODÁBAN IS

A Pécsi Tervező Iroda dolgozói építik, szépítik egész Baranyát. Csupán 1954 első negyedében 60 millió forint értékű városi és mezőgazdasági beruházás tervezése a feladatuk.

A jövő évben Komlón mintegy 500 lakást, több szociális, kulturális létesítményt terveznek. Pécsett hat bölcsőde, óvoda és napközi, a szénbányának laboratórium, nemrégiben megnyílt Deák-utca folytatásában pedig 80 lakás terveit készítik. A Délidunántúl területén a jövő évben 300 bányászsajátház épül a pécsi tervezők munkája nyomán.

A tervezők arra is törekednek, hogy többféle épülettípussal változatos utcaképet nyerjenek. A készülő új típusterv alapján épülő lakásoknak jobb lesz a belső elrendezése: jobban kapcsolják a helyiségeket egymáshoz. A fürdőszobán kívül külön WC-t létesítenek, a kétszobás lakásokban a második szobát külön bejárattal oldják meg. A lakások mérete az eddigi típustervnél mintegy négy négyzetméterrel lesz nagyobb.

Különös gonddal szeretettel készítik a tervező iroda dolgozói a pécsi bányászok új városrésze. Meszes rendezési tervét. Itt 1954-ben 425 lakás és a hozzátartozó kommunális létesítmények épülnek. A hatalmasívű papirokon nemcsak a folyó és közeljövőben kezdődő munkák láthatók. Mintegy 25 ezer lakosú, külön kis város tervén dolgoznak. Munkájukban a szovjet várostervezés tapasztalatait használják fel. Négy-ötezer fő részére nagy tömbben épülő, utcákkal határolt lakóegységeket, úgynevezett „szomszédsági egységeket" terveznek, amelyeknek közepén hatalmas park létesül. Ezekbe a tömbökbe benyuló utca csak annyi van, ami ezeknek az egységeknek a megközelítéséhez feltétlenül szükséges. A parkon át semmiféle forgalmi út nem vezet. Igy a gyermekek számára biztonságos belső területet, nagy zöld pázsitos és sétatéret hoznak létre. Ebbe a parkba építik be a gyermekintézményeket: iskolákat, bölcsődét, óvodát is. A meszesi bányászváros terveit február elején [illegible]

HAJNAL LAJOSNÉ

KORSZERŰ RENDELŐINTÉZET, 24 UJ LAKÁS, MOSDÓ, ÖLTÖZŐ ÉPÜL A PÉCSI VASUTAS DOLGOZÓKNAK

Az új kormányprogrammnak a szociális ellátás megjavítását célzó gondoskodása a pécsi vasutasok életét is szebbé, jobbá teszi.

A mostani orvosi rendelő helyett — ahol egy helyiségben többféle szakrendelést is végeztek — már épül az új rendelőintézet. A 28 méter hosszú épületben valamennyi szakrendelés korszerű, világos, külön helyiséget kap. A gyermekgyógyászati részen a fertőző betegeknek teljesen elkülönített terem áll majd rendelkezésére. Most elhatározták, a rendelőkön kívüli fekvőszobát is létesítenek, ahol kisebb műtét — mint például mandulakivétel — után, néhány napra elhelyezik a betegeket.

Az épülő rendelőintézetben a rendelőorvos, az egészségügyi hivatal és a szakrendelés az eddigi három helyett egy helyen lesz.

Az új MÁV Rendelőintézet elkészítése után öt kétszobás lakás szabadul fel a pécsi vasutasoknak.

Az így felszabaduló lakásokon túlmenően másfélmillió forintos költséggel huszonnégy új lakás is épül a régi vasutasbérház mellett. A munkát már meg is kezdték, a földkiemelést még az év végéig befejezik.

Az új otthonokat igénylő, többgyermekes családok azonban csodálkozva vették tudomásul, hogy amikor a párt és a kormány korszerű, kényelmes lakások építését, a dolgozók életszínvonalának állandó emelését írja elő, a pécsi vasutas családok részére csak egyszobás lakásokat építenek. Mindössze hat olyan lakás lesz — amelyhez még egy kicsiny helyiséget építenek.

A rendelőintézeten és lakásokon kívül befejezéshez közeledik a pécsi állomás kereskedelmi dolgozói részére épülő mosdó, öltöző és korszerű műhely építése is.

A bermudai értekezlet záróközleménye

(MTI) Az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország kormányfői és külügyminiszterei december 4-től 7-ig a Bermuda-szigeteken különértekezletet tartottak. Az értekezlet 8-án hajnalban ért véget. Az értekezletről záróközleményt adtak ki.

A záróközlemény — tekintet nélkül az értekezleten felmerült nézetellentétekre, amelyekről a nyugati hírügynökségek korábban beszámoltak — hangsúlyozta a három ország „egyetértését" és „célkitűzésének azonosságát". A záróközleményből kitűnik, hogy a három nyugati nagyhatalom továbbra is folytatni szándékozik a hirbedt „erő politikáját". Mint a közlemény kijelenti, az északatlanti szerződés „a három ország politikájának alapja marad." Az értekezlet résztvevői eszmecserét folytattak azokról a módokról, amelyek — a közlemény szavai szerint — „alkalmasak szövetségünk védelmi kapacitásának növelésére". A közlemény ezzel kapcsolatban megemlíti, hogy Lord Ismay, a Nato főtitkára jelen volt az erre vonatkozó tárgyalásokon.

A záróközlemény szerint a három hatalom továbbra is az „egységes Európa" felé halad, amelynek „Németország is részét kell hogy képezze." A záróközlemény kijelenti: „Megerősítettük, hogy az európai védelmi közösségre szükség van az atlanti közösség védelmi kapacitásának megszilárdítása szempontjából az európai védelmi közösség az atlanti közösség integráns része lesz." Ezzel kapcsolatban a záróközlemény — a francia kormánykörök bizonyos ellenirányú „fenntartásával" összefüggésben — hozzáfűzi: „Ebben a keretben biztosítjuk majd a szoros és tartós együttműködést az európai kontinensen az amerikai és brit erők, valamint az európai védelmi közösség erői között".

Az úgynevezett „európai hadsereggel" kapcsolatban felmerült francia aggályokra vonatkozóan a záróközlemény csupán a következő közbevetett mondatra szorítkozik: „A francia külügyminiszter meghatározta azokat a problémákat, amelyek az európai védelmi közösséggel kapcsolatban kormánya előtt felmerültek". A záróközlemény a továbbiakban a hirbedt dulles-i „felszabadítási politika" némileg óvatosabb megfogalmazásaként — azt állítja: a három nyugati hatalom reméli, hogy „békés eszközökkel elősegítheti", hogy „adott pillanatban" a kelet-európai országok „betölthessék szerepüket a szabad Európában".

A záróközlemény bejelenti, hogy az értekezlet résztvevői jóváhagyták a négyhatalmi külügyminiszteri értekezletre vonatkozó szovjet jegyzékre adandó válaszuk szövegét.

A távolkeleti helyzettel kapcsolatban a záróközlemény azt mondja, hogy a három hatalom „a normálisabb viszonyoknak a Távol-Keleten és Délkelet-Ázsiában történő helyreállítása felé akar haladni". Indokínával kapcsolatban a záróközlemény „elismeréssel" emlékezik meg a francia gyarmatosítók és az indokínai bábállamok haderőiről.

A záróközlemény a továbbiakban olyan kijelentést tartalmaz, hogy a három kormány nem mulaszt el olyan alkalmat, amely „hozzájárulhat a világra nehezedő feszültség csökkentéséhez."

Hírek a Szovjetunióból

A Szovjetunió villamoserőműveinél széleskörűen alkalmazzák az új technikát.

Az erőművekben a kazánberendezések többségét különleges készülékekkel látják el, amelyek szabályozzák a szénpor előkészítését, a tüzőanyag adagolását és égetését, valamint a kazánok vízellátását. A vízierőművek egész munkáját automata készülékek segítségével irányítják. A vízierőművek többségénél bevezették a távirányítást.

*

A szovjet nép jólétének emelkedését világosan tükrözik a lakosság pénzbeli megtakarításai.

A Szovjetunióban mintegy negyvennégyezer takarékpénztár működik. A betéttulajdonosok száma csupán az idén, januártól novemberig 9 millióval emelkedett. Ez év végéig a takarékpénztárakban elhelyezett megtakarítások összege meghaladja a 36 milliárd rubelt, a háború előttinek ötszörösét.

Ebben az évben több, mint egymilliárd rubelre rug a betéteseknek kamatok és nyereségek formájában kifizetett összeg.

A jobb minőségért, a nagyobb árubőségért

A Gabona és Lisztkísérleti Intézet kutatói két kísérlet eredményeinek továbbadásával lehetővé teszik, hogy 1954-ben jelentősen tovább javuljon a liszt és a kenyér minősége. A tudományos intézet dolgozói most újrendszerű őrlési módszert dolgoznak ki. Ennek segítségével kevesebb munkával és kisebb gépi erővel több fehérlisztet lehet kiőrölni a gabonából, emellett javul a liszt minősége is, mert kevesebb korpa kerül bele. A pékipar számára új kenyérsütési technológiát dolgoztak ki. Különösen a dagasztás módszere javul, erőteljesebb és folyamatosabb lesz.

*

A fogyasztók kérésére az újpesti cérnagyár növeli a varró cérnák és a gépselymek választékát. A házi-asszonyok ugyanis sokat panaszkodtak amiatt, hogy nem mindenféle szövethez kapnak gépselymet. Ezért most az ötven méteres „Fenyő" gépselymet 80—90 féle színben állítják elő, több mint kétszerannyi színárnyalatban, mint eddig. A „Lánc" ötszázyardos gépselymet húsz helyett negyven féle színben készítik. A tömőpamutot, (stoppolópamutot) húsz féle színárnyalatban állítják elő.

*

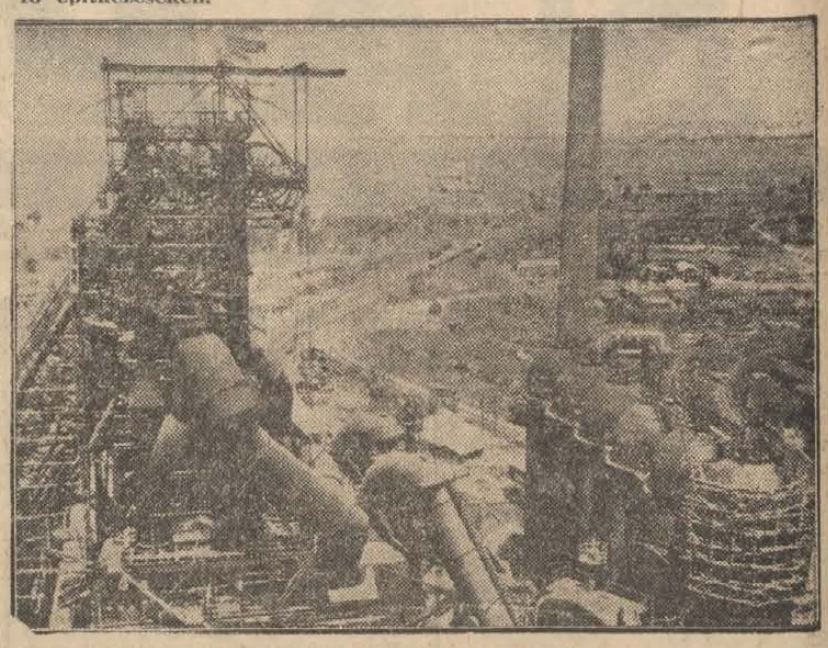
A Budapesti Villamosgép- és Kábelgyár dolgozói sokféle, eddig hiányolt közszükségleti cikk gyártásához kezdtek. A Közért és a Vasért rendelésére például háromezerötszáz darab fém- és fa fenyőfatalpat készítenek.

Még ebben az évben száz ruhaszárítót is gyártanak galvanizált alumíniumdróttal, ami a háziasszonyok kényelegedésére nem hagy foltot a ruhán.

Ezer húsverőkalapács, kétszáz üstfedő, ötszáz törülközőtartó és tízezer műanyaghajcsavaró is szerepel a gyár jövőévi tervében.

1953. A kínai ötéves terv első éve

Legfontosabb feladata a tervnek, minden erőt összpontosítani a nehéz ipar fejlesztésére, hogy a szocialista iparosítás alapjait lefektessék. Új gépek beállításával, a munkamódszerek korszerűsítésével, a munkások lelkesedésével, az utolsó hónapok alatt nagy eredményeket értek el a fő építkezéseken.

Az ansani vas és acéltársaság 7. sz. kohója Kína önműködő kohói legnagyobbjának egyike.

IMIGYEN SZÓLOTT CHRYSLER . . .

November 12-én Detroiban a Chrysler automobil cég idei kiállításán olyan esemény történt, amely nemcsak a lapok, hanem a hivatalos körök figyelmét is felkeltette. Ez a nevezetes esemény korántsem valami ultramodern automobil bemutatása volt, hanem .... Thomasnak, az exportosztály vezetőjének beszéde.

Thomas magasztalta a kiállítás látogatói előtt a Chrysler cég új márkáit, majd kijelentette: kedvező „lehetőség" nyílt meg, hogy a közeljövőben amerikai automobilokat lehessen eladni a Kínai Népköztársaságnak. Márpedig ez az ország „nagy új piac", amellyel ellensúlyozni lehetne az amerikai gépkocsikivitel csökkenését. Hozzátette ehhez, hogy tudomása van arról, miszerint a kereskedelmi minisztérium nemrég tanulmányozta a Kínával való kereskedelem lehetőségét. A Chrysler cég szívesen résztvenne ebben a kereskedelemben ...

Thomas beszéde az amerikai sajtó közleménye szerint zűrzavart keltett Washingtonban. A külügyminisztérium és a kereskedelmi minisztérium képviselői sietve kijelentették: a „jelenlegi körülmények között" minisztériumaik nem gondolnak arra, hogy engedélyezzék az exportot Kínába, s az ezzel kapcsolatos szóbeszéd aligha egyéb „ábrándnál".

A Chrysler cég vezetői azonban továbbra is mondták a magukét. Az említett hivatalos cáfolatokat követő napon a cég alelnöke újból nyilvánosan hangoztatta, hogy ő és kollégáit felkérte a kereskedelmi minisztérium, nyilatkozzanak arra nézve, hogyan vélekednének az embargo megszüntetéséről. Rövidesen közlemények jelentek meg a lapokban, amelyek szerint más amerikai cégekhez is érkezett hasonló megkérdezés.

A külügyminisztérium és a kereskedelmi minisztérium minden hűhó nélkül megkezdte annak kiderítését, érdekében áll-e a vállalkozóknak a Kínával folytatott kereskedelem esetleges felújítása a közeljövőben, — közölte november 21-én a New York World Telegramm and Sun című lap. — ... A megkérdezés eddigi eredményei azt mutatják, hogy a vélemények általában megegyeznek a Chrysler cég képviselőjének véleményével."

Milyen következtetést lehet ebből levonni?

Először is: a Chrysler cég vezetőinek nyilatkozatai láthatóan azt mutatják, hogy az Egyesült Államok üzleti körei egyre inkább szeretnék helyreállítani a kereskedelmi kapcsolatokat a Kínai Népköztársasággal.

Másodszor: az amerikai üzleti körök érdekei mindinkább ütköznek a washingtoni hatóságoknak a nagy Kínát el nem ismerő és gazdasági blokád alá helyező értelmetlen és kilátástalan politikájával.

Vita az angol alsóházban Brit-Guyanáról

London (MTI) Az angol alsóházban a munkáspárti ellenzék javaslatot terjesztett elő a kormány azon intézkedéseinek visszavonására, amellyel októberben felfüggesztette Brit-Guyana alkotmányát, Attlee az ellenzék vezetője — mint a londoni rádió jelenti — „azt a gondolatot vetette fel, hogy talán helyesebb lett volna új választásokat tartani az alkotmány felfüggesztése helyett s így a választások eredményeként egy új párt kerülhetett volna hatalomra".

„Lyttelton gyarmatügyi miniszter ezt válaszolta: „Biztosnak látszott, hogy ebben az esetben megint csak a Néppárt került volna ki győztesen a választásokból." Lyttelton — jellemző képmutatással — hozzáfűzte: „Ilyen körülmények között egyedül az alkotmány felfüggesztése látszott a legegyenesebb és legbecsületesebb dolognak ..."

A vita után az angol alsóház többsége szavazattal jóváhagyta Brit-Guyana alkotmányának felfüggesztését.

Külpolitikai hírek

LONDON

December 6-án Londonban Nagy-Britannia Kommunista Pártja végre hajtó bizottságának nemzetközi kérdésekkel foglalkozó munkacsoportja értekezletet tartott „Anglia és a gyarmatok" kérdéséről. A beszámolót Palme Dutt, Nagybritannia Kommunista Pártja végrehajtó bizottságának elnökhelyettese tartotta.

Palme Dutt kijelentette, hogy Anglia jelenlegi problémái csak a gyarmati kérdésen keresztül érthetők meg. Hangsúlyozta az angol munkásosztály és a gyarmati népek közötti szövetség fontosságát.

A beszámolót követő vita során a hozzászólók az angol munkásosztálynak a gyarmati népek felszabadító mozgalma iránti szolidaritása elmélyítése mellett foglaltak állást.

RÓMA

December 11-én pénteken kétszázezer olasz vasúti dolgozó huszonnégy órás országos sztrájkot tart. A vasutasok sztrájkjához a minisztériumok dolgozói is csatlakoznak.

Ezzel december 11-én, pénteken összesen egymillió közalkalmazott tart huszonnégyórás sztrájkot. A sztrájk célja azonnali fizetésemelés kiharcolása és tiltakozás a közalkalmazottak szolgálati rendszerének megváltoztatására vonatkozó törvényjavaslat ellen.

December 15-én, kedden, hat millió olasz ipari munkás lép 24 órás országos sztrájkba.

UJ-DELHI

Az Indiai Nemzeti Kongresszus Párt végrehajtóbizottsága újdelhi ülésén határozati javaslatot fogadott el „a gyarmati uralomról és a faji megkülönböztetésről." Mint a londoni rádió jelenti, a végrehajtóbizottság bírálta „az arra irányuló kísérleteket, hogy megszilárdítsák a külföldi ellenőrzést Ázsia és Afrika több országában".

„Ezekben az országokban — mondja a határozat — erőfeszítések történnek, hogy visszájára fordítsák a fejlődést a gyarmati rendszerből a függetlenség felé vezető úton".

Huszonöt éven felüli nő csak nehezen kap munkát Angliában

London (MTI) A „Daily Mail" arról ír, hogy Angliában 25 éven felüli nő csak nehézségek árán tud munkához jutni. Sok munkaadónak az a véleménye, hogy egy 25 éves nő már túlságosan idős a munkához. A gyárvezetőknek az a véleményük, hogy a 25. év betöltésével a nők „elvesztik az ügyességnek egy bizonyos fokát és nem tudják olyan gyorsan felfogni az új munkának az ellátását."

A lap végül rámutat, hogy a hivatalok és üzletek is szívesebben alkalmaznak fiatalabb női munkaerőket.

Képek a mongol nép ősi életéből

Több, mint 700 évvel ezelőtt Európa földjén a mongol lovak patái dübörögtek. Tűz lángolt és vér ömlött nyomukban, amerre a mongol harcosok jártak. Meg akarták hódítani a világot. A lakosság mindenütt rettegve menekült a „kutyafejű tatároknak" emlegetett harcosok elől. Egykorú rajzok alapján visszagondolva, valóban borzasztó látványt kelthettek a hasonszőrű arccal, varkocccsal, jellegzetes mongol típusú fürgetegesen rohamozó harcosok.

A legenda szerint, egy ezüst kard és egy ezüst nyereg az emléke ezeknek az időknek. Dzsingisz kán, a félelmetes vezér, egykori távoli harcokra vezénylő kardja és villámgyors lovának szerszámai ezek. A kar, mely a kardot forgatta, elporladt; a vezért száguldtató paripa csak legenda már; Dzsingisz kán ereklyéjét pedig — legalább is a nép annak tartja, — a múzeum őrzi Mongólia fővárosában, Ulán Bátorban.

A mongolok ma már nem akarják meghódítani a világot, de küzdenek a békéért harcoló népek milliójával a világ dolgozóinak szabadságáért.

Azonban még élnek és szállnak a legendák a multból. A mongol mezők földje alatt a magyarok ősei is nyugszanak, s az itt-ott még fellelhető ősi sirok maradványai ékesen hirdetik, hogy nincs okunk szégyenkezni a távoli „rokonokra". — Nemcsak harcoltak, alkottak is. Emlékeik tanuskodnak erről.

*

Amikor Batu kán, — Egedei kánnak, — Dzsingisz fiának egyik alvezére a számunkra emlékezetes „tatárjárás" idején Európában járt és győztes csapataival már Európa nyugati része ellen akart vonulni, hírt kapott, hogy meghalt a nagy uralkodó, Egedei kán. A csaknem 10 ezer kilométeres mérhetetlen távolságból a haláleset híre 12 nap alatt érkezett meg az „Urton"-postával. Dzsingisz kán, Nagy-Mongólia megalapítója szervezte meg az „urtont", azaz a lovasposta szolgálatot, mely nemcsak személyeket, hanem értékesebb tárgyakat is szállított. Ez a postaszolgálat még az ezerkilencszázharmincas években is híven teljesítette feladatát. A jó urton-lovasok három, legfeljebb négy nap alatt 1300—1400 km-t is megtettek. Ezek a kiváló lovasok különleges képzést nyertek, mely már kisgyermekkorukban megkezdődött. A teljesítményeket kiállott urton-lovas, külön jelvényt, sapkája mellé pedig sastollat kapott, ami azt jelentette, hogy úgy kellett szállnia, mint a sasnak. Más kellékei is voltak azonban a gyors lovaglásnak. Az urton-lovasok például napközben semmit sem ettek. A 30—40 kilométeres távolságokban felállított urton-állomásokon, — ahol a lovakat cserélték, — megihattak egy-egy csésze teát, ételt azonban nem fogyaszthattak. Ebből az egészségügyi rendszabályból szinte dogmaszerűen alakult ki az a szokás, mely megtiltotta az urton-lovasoknak a napközben való étkezést. Enniök csak ott volt szabad, ahol éjjeli szálláson maradtak. Itt viszont legnagyobb bőségben vendégelték meg őket. Hogy a lovas belső részeit tönkre ne tegye az állandó nyeregben való rázkódtatás, 10—15 méter hosszú széles övvel szorították le hasuk tájékát. Ez a nemzeti öltözet egy része is volt, amely természetszerűleg a nomad pásztorkodó lovasnép foglalkozásából eredt. A harminc-negyven kilométeres utat a jól megedzett, kitartó apró kis mongol lovak vágtában tették meg. Nekünk talán ez fantasztikusnak látszik, mert nálunk alig akad olyan tüdejű ló, amelyik ezt kibírná.

*

Magánszemélyek is igénybevehették az urtont. Amennyiben valaki az arra hivatott főtisztviselőtől megkapta az engedélyt — „zará"-t, akkor az első urton, vagyis lovasállomás parancsnokától igénybevehette a „zará"-ban feltüntetett ló-, vagy tevelétszámot. Ez, kívánsága szerint azonnal, vagy az általa megjelölt időben rendelkezésére állt. Az utazáshoz természetesen magával kellett vinnie saját nyergét, vagy saját kocsiját, mert ezt nem kaptak. Jobb is volt, mert mindenki szívesebben ült megszokott nyergében, vagy kocsiján. Az igényelt lovakkal, tevékkel kísérőt is kapott az utas, aki a következő urtonig kísérte el. Az állomáson, amíg a váltás folyt, az utas megismerkedhetett az állomás parancsnokával, kicserélhették a híreket, kapott egy csésze teát — ez minden jövevénynek kijárt, — s alig öt perc mulva, már újra úton lehetett.

Az urton-posta mellett működött még az „urga"-szolgálat. Azokon a helyeken ugyanis, ahol szabályszerűen kiépített úrton-vonal nem volt, ott sátortól-sátorig szállították a lakosok az utast, s közben természetesen élelmezték is.

*

A mongol nép szíves, vendégszerető. Vendégének örül; Szein baina (jónapot) köszönti, majd felfelé fordított tenyerét kinyujtva „Örülök, hogy vendégszerető sátram megoszthatom Veled" — szavakkal fogadja el a tenyerére fektetett kezeket. Ha valakit egyszer sátrukba, illetve házukba fogadtak, mindenben kedvére akarnak lenni. Mindenüket a vendég rendelkezésére bocsátják; ezzel természetesen visszaélni illetlenség, s a vendégjoggal való visszaélést jelentette volna. A vendéglátó — ily esetben — haragját a világ minden kincséért sem mutatta, — csak akkor, — ha vendége már eltávozott, s elhagyta területét.

*

A felszabadulás előtt mondotta egy mongol: „Az én népem régóta barangol a pusztákban, anélkül, hogy bárki is törődött volna vele. Mindenki csak elvenni akart tőle, mindenki csak kihasználta. De most már vége lesz ennek. Mongólia szabad lesz. Mi akarunk az urak lenni saját országunkban. Majd meglátod, hogy mi lesz itten." A mongol nép felszabadult. Építi gyárait, üzemeit, iskoláit, kórházait. Az urton már csak a multé. Telefon és távirópózna szelik át a hatalmas mezőket, sivatagokat, autók, traktorok zúgásától hangos a mező, erdő, fent a légben, pedig büszkén hasítja a levegőt az acélmadár, a „Tumor Pe-

S. J.

A pártélet hírei

A Sopiana Gépgyár forgácsoló üzemrészének pártcsoportja az évi terv teljesítéséért

A Sopiana Gépgyár forgácsoló üzemrészének pártcsoportja tevékenyen harcol az 1953-as évi terv teljesítéséért, illetve túlteljesítéséért. Az egyik versenytábla tükrözi ezt a munkát: Ujvári József, Szentes János és még hatan már 1954-es terv ütemében dolgoznak; az üzemrész dolgozóinak zöme rendszeresen túlteljesíti tervét.

A pártcsoportban ez a jelszó uralkodik: „A kommunisták példamutatóan teljesítsék tervüket." Erről már sokat beszéltek taggyülésen, pártcsoportértekezleten egyaránt. A párttagok nem is hoznak szégyent a pártcsoportra. Kelemen Kálmán elvtárs az elmúlt hónapban 120 százalékon felüli átlagot ért el. A többiek hasonlóan kiemelkedő termelési eredményekkel serkentik jobb munkára a pártonkívülieket. Ennek eredménye az, hogy csak egy-két dolgozó marad el tervével, azok sem rendszeresen.

Törődik azzal is a pártcsoport, hogy a lemaradóknak, a gyengébbeknek minden lehető segítséget megadjanak. Ez elsősorban a művezetők feladata, de Németh elvtárs a pártcsoportbizalmi több párttagot is megbízott fiatal szakmunkások istápolásával. Bálint Mihály elvtárs két ifjúmunkásnak adja át értékes tapasztalatait. Maga Németh elvtárs is sok tanácsot ad a vele egy műszakban dolgozóknak, bármikor felkereshetik gépénél. A patronálók időközben beszámolnak munkájukról, megbeszélik, hogyan dolgozzanak tovább. A fiatal szakmunkások a nyáron még alig érték el a 40—50 százalékot, ma zömmel 100 százalékon felül dolgoznak: Illés József és Baka Mária például 140 százalékon felül termelnek, Szabó Ferenc pedig egyetlen selejtes munkadarabot sem készít.

A pártbizalmi jól együtt dolgozik a művezetőkkel is. A munkában nincs is komolyabb fennakadás. — Deák József, Jászó Antal elvtársak időben biztosítják az anyagot, munkadarabot. Arra törekszenek, hogy valamennyi dolgozónak állandóan legyen munkája, ne kelljen tétlenül állva értékes tízperceket veszíteni.

A pártcsoportban a jelentős eredmények mellett van néhány fogyatékosság is. Ne tűrjék, hogy a versenytáblán november elején kitűnő eredmények „díszelegjenek." A dolgozók minden nap, minden dekádban tudni akarják termelési eredményeiket, ezek serkentően hatnak a munkaversenyre. Még néhányan vétenek a munkafegyelem ellen is: késve érkeznek reggel. A pártcsoport tagjai beszélgessenek ezekkel a dolgozókkal, ha kell, nyilvánosság előtt is dorgálják meg őket. A hibák, éppen az eredményekre támaszkodva kijavíthatók. Akkor a forgácsoló részleg dolgozói a kommunisták vezetésével jobban, eredményesebben küzdhetnek az évi terv túlteljesítéséért, a kormány programmjáért.

Szoros együttműködés a pártszervezet és tanács között Bánfán

A bánfai dolgozó parasztok becsülettel teljesítik állampolgári kötelességüket: az őszi kapások begyűjtési tervét pár százalék híján teljesítette a község. Ugy számolják, a közeli napokban elérik a száz százalékot. Ebben az eredményben jelentős szerepe van a bánfai pártszervezet munkájának is.

A pártszervezet szorosan együtt dolgozik a tanáccsal, irányítja, ellenőrzi munkáját. Igy minden nap tájékozódnak a begyűjtés helyzetéről, tudják, hol szorít a cipő. Nemrégiben még például sok hátralékos volt. A pártszervezet figyelmeztette a tanács tagjait: teljesítsék elsőnek ők kötelességüket. A tanácstagok megfogadták a pártszervezet szavát, a példamutatás pedig fellendítette a versenyt. A pártszervezet vezetőségének, Sós elvtársnak, a párttitkárnak rendszeresen beszámol a tanács a hátralékosokról. Ezekhez azután a pártszervezet elküldi a népnevelőket, beszélgessenek velük.

Sós elvtárs irányítja a népnevelőgárdát is. Rendszeresen megbeszélik a következő feladatokat, kicserélik a hasznos tapasztalatokat. Érvekkel látja el őket, tanítja őket, hogyan agitáljanak. — Amikor még nem büszkélkedtek ilyen eredményekkel, megkérték a nagyobb iskolás gyerekeket: segítsenek ők is. A fiúk és a lányok szívesen vállalkoztak erre. Otthon, a családban beszélgettek a begyűjtés fontosságáról, szüleiket serkentették a beadás teljesítésére.

Sok községben az a hiba, hogy a begyűjtési állandó bizottsággal nem törődik a pártszervezet. Bánfán gondoltak erre is és mozgósították az állandóbizottság tagjait. Kis Koszár Vince, az elnök elsőnek teljesítette kötelességét, őt követték a többiek is. A hátralékosokat ők is jól ismerik, esténként felkeresik őket.

Régész szakkör hozza felszínre az ősi kultúra emlékeit Zókon

Néhány évtizeddel ezelőtt még csak a múzeológusok ügye volt a pécsi járásbeli Zók községben folytatott ásatások kérdése. Ma már a kis falu fiatalját-öregjét foglalkoztatják a többévezredes kultúra felszínre jövő emlékei.

Az ezév augusztusában felavatott falusi kultúrotthonban régészeti szakkör alakult, amely a helybeli tanító vezetésével és a pécsi Múzeum irányításával végzi munkáját. A szakkör tagjai a zóki „Várhegyen" élt ősemberek cserépedényeiből, kőszerszámaiból kis múzeumot létesítettek, az akkori életet — halászatot, vadászatot, művészetet — pedig három hatalmas festményben örökítették meg.

A régészeti szakkör a közeljövőben megkezdi az ásatásokat a „Várhegy" szomszédságában lévő „Kopasz"-hegyen is.

Szinnyey Henrietta

Működik már a komlói III-as akna 2500 köbméteres ventilátora

A komlói III-as akna 2500 köbméteres szellőztetőműve december 6-án megkezdte működését. A szellőztetőmű, amely a komlói Kossuth akna kitűnően kokszolható szenet adó „B" mezejének levegőellátását javítja meg, óránként közel 150 ezer köbméter elhasznált levegőt húz ki a bányából.

88 új lakás áll átadás előtt Kenderföldön

Láttad már Komlót, egy épülő ház tetejéről? Nem sok embernek adatott meg ez a szerencse. Azért szerencse, mert ha az utcáról nézed, túl közel, ha valamelyik komlói dombról, túl messze vagy ahhoz, hogy jól kivehesd, hogy miképpen dolgozik az a néhányezer ember, aki a fejébe vette, hogy ha törik, vagy szakad, régi kis bányászfaluból korszerű iparvárost épít.

Itt állunk a 44/3. Építési Vállalat kettes számú főépítésvezetőségének egyik épülő kétemeletes háza tetején. Körülöttünk a kenderföldi dombok szeldelt lankáin még száraz kukoricakórókat lengetnek az őszi szellő. A következő lankán viszont dübörgő Sztáliniyecek, talajgyaluk készítik a jövő évi építkezés helyét. Ha hátra fordulunk, Komló jókora darabját fogjuk fel tekintetünk. Az erőmű nagy kéménye bodor, fekete füstpamacsot eregetett, s a szél szeliden szétteríti az Imre-telepi apró bányászházak fölött, hogy mindenkinek jusson belőle azon a vidéken. De ide látszik az épülő új kémény is. Rajta hangyányi emberek, akik azon szorgoskodnak, hogy mielőbb elkészüljön az új füstszűrős nagykémény, amely, ha kész lesz, a komlói asszonyoknak nem kell szívrepesve figyelni a meteorológia jelentését a nagymosás előtt.

A túlsó domboldalról büszkén integetnek felénk a kökönyösi házak, míg lenn a komlói utcákon zajlik az élet. A zaj nem igen ér a fülünkhöz, legfeljebb a mecsekjánosi úton közlekedő gépkocsik dudája, vagy egy éppen induló, tolató mozdony fütyülése üt át a zsivajon, ami körülvesz bennünket. Mert bármennyire is érdekes volna tovább szemlélni a várost, az az élet, ami közvetlenül körülöttünk kavarog, mágnesként vonzza magához figyelmünket.

Vagy tíz házat fényképez egyszerre pillantásunk. Jobboldalt öt kétemeletes épület húzódik a mecsekjánosi úttal párhuzamosan. Ezeken már az utolsó simításokat végzik. Baloldalt négy ház áll, valamennyin rajt a kétszerkezet, s az ötödiken, amelyen mi állunk, talegyenhez közeledik a munka. A két ház között utca húzódik. S ez az utca, a szegélyező házakkal rendkívül tanulságos dokumentum filmet adhatna az építőipari szakemberek kezébe. Mert innen mindent lehet látni. Jót, rosszat egyaránt.

Nagyszerű látvány, ahogy a minden félezer ember: kőművesek, ácsok, tetőfedők, bádogosok, vízvezetékszerelők, csatornamunkások és még ki tudja hányfajta mesterember kavarog a szemünk előtt. Az ember szinte azt várná, hogy úgy összekeveredjenek, hogy saját maguk sem tudják majd kibogozni magukat.

S a rengeteg gép! A baloldali házak falához négy transzportőr támaszkodik. Örökmozgó szalagjukra mint valami gyorsított filmfelvételen, kapkodva rakják a téglát, a homokot, a salakot, a mellette dolgozó emberek. Amellett az épület mellett, amelyen mi állunk, hernyótalpas daru dolgozik meglepően mozdulatokkal. Az utcán végighúzódó iparvasúton éktelen berregéssel közeledik egy kisvonat. Kocsijai puposra rakva lyukacsos válaszfallal. Közvetlenül alattunk egy hatalmas teherautó áll ürülmesen. Fénylő horganyból készült tetőbádog és csatornaalkatrészek, vízvezeték, fürdőszoba kellékek kerülnek le róla, s növelik az utca mesteri rendetlenségét.

***Mert rendetlenség az van.** A teherautók, kocsifogatok jó hogy mozdulni tudnak. Középen egy csatornaárok, amelyet kétoldalt földhányás kísér. A földhányáson csődarabok, deszkák, gerendák. A házak tövében pedig rengeteg anyag. Tégla, kő, fa, vas, cserép, összevisszasága.*

S hogy fest a munkaverseny innen a magasból?

Itt mellettünk, azon a házon, amelyen állunk, csak úgy ég a munka az éppen felszabadult ipari tanulók keze alatt.

— Ma reggel elvezényelték a segédmunkásokat, de az ipari tanulók, azaz ma már gyakorló kőműveseink eltakarították, ha törik, vagy szakad, itt ma talegyen lesz — mondja Farkas József főépítésvezető.

Itt mindenki megfeszített erővel dolgozik. Nincs egyetlen elveszett perc sem. A Veres, a Krizsán, a Szeredes és a Kaponya brigádok szélsebesen dolgoznak. Mégis, közülük is kiválik két fiú. Szemlátomást nő a faj a kezük alatt. Kiderül, hogy Veres József brigádvezető és Böti Imre a két rendkívül ügyes kőműves.

De ninil Itt nincs segédmunkás, ott meg a szomszédban a tetőlécek közül kandikálnak ki a lányok, s nézik az utcát.

Látjuk, hogy Farkas József főépítésvezető is észrevette őket.

— Kéményt húznak ott és azt látjuk, most van elég anyag a kőműves kezeügyében, hát bemészkodnak egy kicsit. De majd adok én munkát nekik mindjárt. A salakot fogják teríteni a födémlemezekre — s már jegyzi is noteszébe.

Most már mi is kritikus szemmel nézzük az utcát.

— Sok a felesleges anyag itt — mondjuk Farkas főépítésvezetőnek.

— S milyen rendetlen a depózása! — válaszolja. Mentségünkre szolgáljon hogy elcsúsztunk egy kissé a határidőkkel, s nem értünk rá rendet csinálni. Még két hét, s a jelenlegi négy napos hátrányunkat is behozzuk, de addig is hozzálátunk a rendcsináláshoz — mondja s szorgalmasan jegyez.

— Az ott mi? — kérdezzük egy vashalmazra mutatva.

— Szétszedett toronydaru. Ugy látszik, nincs szüksége rá, trösztnek, hónapok óta hever itt szétszedve.

De van itt még más is. Felfordított habarcsbunkerek, betonozáshoz másutt annyira hiányzó vasanyag, zsaluhulladék, állványfa. Szóval van itt kijavítani való elég.

— Hány lakás épül itt Kenderföldön?

— A mi főépítésvezetőségünk 435 lakást készít. 120-ban már laknak, s 88 átadás előtt áll.

***Szóval halad itt a munka.** A hibák napról-napra kisebbek, a házak napról napra nagyobbak, szebbek lesznek, s helenként huszasával, harmincasával költözhet be új kenderföldi lakásaikba a komlói bányászcsaládok.*

HORVÁTH JÓZSEF

„Igy értem el falkámnál a 73 dekás napi súlygyarapodást"

Schiffler János hizlalókanász, „Az Állami Gazdaságok Kiváló Állattenyésztője".

A november 7-i versenyben falkámnál 73 dekás napi súlygyarapodást értem el. Amikor a mérlegelés befejeződött és újra ellenőrizték a számításokat, csodálkozva kérdezték: ördögöm van-e, vagy mit csinálok a hízókkal, mert az ilyen súlyfelvétel még a mi Danitz-pusztai hizlaldánkban is ritka.

Most, amikor nem dicsekvésből, hanem okulásként a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok hizlalókanászai részére elmondom, hogy s mint dolgozom, — ne várjanak tőlem valamilyen különös módszereket. Bárki más megcsinálhatja a megyében, amit én — csak igyekezet és szaktudás kell hozzá.

Reggel ötkor kelek és alaposan kitisztítom a szállást. Sok hizlaldát láttam már, ahol olyan hasig érő latyakban álltak a hízók, hogy disznó létükre sem volt kedvük belefeküdni. Igy nem lehet hizlalni! Rendetlen, latyakos ólban nem pihenhet a sertés, márpedig a nyugodt emésztés legalább olyan fontos a hizlalásban, mint a bőséges abrak. Én minden etetés előtt úgy kitakarítom az ólat, mint saját szobámat.

Pontban hat órakor etetek. Saját tapasztalatomból veszem, nem jó cserélgetni az etetés idejét, még félórákkal sem. Ha nem kapja meg a szokott időben a hízó a porcióját, — türelmetlenkedik, járkál az ólban, ingerlékeny, marja a másikat, egyszóval értékes dekákat veszít. Hát szükségem van nekem erre?! Egy cseppet sem. Hat órakor már ott állnak a vályunál és hét óra felé már alszik az egész falka. Nem hallani mást mint elégedett szuszogást, röfentést — a hozzáértő szem szinte látja, hogy lesz a darából zsír, szalonna, hogy gömbölyödik a hízó.

De más is kell a jó emésztéshez. Jártam már olyan helyeken, ahol husánggal „abriktolták" a vályuhoz ülelkedő, éhes disznókat, jól megkergették, meghajkurászták őket. Hát ez nem válik a javukra! Én már három éve hizlalókanász vagyok, de bot még nem volt a kezemben.

A pontosság és a nyugalom nem elég. Egy-egy jó ebéd után mi is szinte vedeljük a vizet. Hát a hízó, amelynek öt-hat kiló abrak nyomja a gyomrát! Nem is hiányozhat nálam az etetés után a tiszta víz a vályuból.

Amíg nem érik el a nyolcvan kilót, naponta két órát legeltetem a falkát. Az ólak alatt ott a disznólegelő: a kis turkálás, járkálás növeszti az étvágyat, erősíti a csontot. Amíg nyolcvan kilósak nem lesznek, napjában háromszor esznek: reggel hatkor, déli tizenkettőkor és este hat órakor.

Amíg a falka pihen, én a délelőtti órákban előkészítem a takarmányt. Rendszerint árpa és kukoricadara keverékéből áll, egy kevés korpával. Ahogy halad a hízlalás, úgy nő az adag súlya és az egyes keverékek aránya. A darákat már a magtáros összekeverteti, nekem nem kell vesződnöm vele. Az én munkám az élesztősítéssel kezdődik.

A darára egy hordóban vizet engedek. Nem annyit, hogy folyjon az egész, hanem amennyit a dara felvesz. A vízbe takarmányélesztőt keverek — minden mázsa darára fél kilót számítok. Az etetésig az élesztősített abrak puffad, megindul benne a bomlás — szinte segít a disznó gyomrának feltárni, hasznosítani a tápanyagokat. Kapnak a hízók naponta egy liter írót, tizenöt deka vágóhídi főtt vért és konyhai moslékot is, egy kilót darabonként.

Hangsúlyozom, mert nagyon fontosnak tartom: minden mázsa darára két kiló sót és egy kiló takarmány meszet adok. Nincs az a valamire való hizlalda, ahol ezt elő ne írnák, de olyan már kevés akad, ahol meg is kapja a disznó. A hízóknak a sertésápoló a szakácsnője. Minél ízletesebben, ízesebben készíti el a porciókat, annál szívesebben eszi a jószág, annál jobban emészt, annál nagyobb a napi súlygyarapodás. A gondos takarmányelőkészítésnek köszönhetem azt, hogy egy mázsa darától nálam a kötelező 20 és fél kiló helyett rendszeresen 23 és fél—huszonnégy kilót gyarapodnak a hízók.

Az eredményes munka az én jövedelmemen is érezteti hatását. Ez év tizenegy hónapjában 13.400— forintot kerestem, nem számítva bele a többszáz forintnyi pénzjutalmat és az év végi prémiumot, ami külön felül lesz 1500 forinton. Megéri jól dolgozni a sertéshizlaldában.

Igy végzem munkámat a Pécsi Állami Gazdaság Danitz-pusztai hizlaldájában. Büszke vagyok arra, hogy gazdaságunk a mi munkánk révén már ebben az évben többszáz mázsa disznóhússal adott többet a városnak és a bányászoknak, mint amenynyit tervünk előír.

Schiffler János
hizlalókanász
„Az Állami Gazdaságok Kiváló Állattenyésztője"

A kiváló hizlalókanász átveszi pénzjutalmát Pólya Tibor elvtárstól, a Keletdunántúli Állami Gazdaságok Igazgatójától a pécsi állami gazdaság harmadik élüzem avató ünnepélyén.

Uj frontfejtés kezdte meg a szenelést a komlói Kossuth-akna I-es üzemében

A komlói Kossuth-akna I-es üzemében december 8-án egy új 80 méteres frontfejtés kezdte meg a szenelést. A frontfejtés szénkészlete két rázócsúszda és egy gumiszalag segítségével kerül csillékbe.

A frontfejtés művelését Baumann János vájár 60 tagú csapata kezdte meg, amelynek 15 tapasztalt vájára és 15 tapasztalt csillése csatlakozott a tatabányaiak „neveljünk új bányászokat" kezdeményezéséhez és mindegyikük egy-egy dolgozót vesz maga mellé, akikből jó bányászokat nevel . . .

(GARAY)

„Nem magánügy" — közügy

Az elmúlt héten Pécsvárad utcáin plakátok jelentek meg, amelyek azt hirdették, hogy december 2-án, este 8 órakor a Pécsi Nemzeti Színház művészei Pécsváradon bemutatják K. Iszajev és A. Galics: „Nem magánügy" című háromfelvonásos bohózatát. A község lakossága örömmel és szeretettel várta a pécsi színészeket, az előadást, amelyre a szomszédos községekből, Nagypallból, Zengővárkonyból is nagy számban érkeztek a dolgozók, hogy napi munkájuk után néhány órát szórakozással tölthessenek el.

A terem zsúfolásig megtelt, még állóhely is alig maradt a mozihelyiségben; olyan hatalmas volt az előadás iránti érdeklődés. Teltmúlt az idő, de fél 8-kor még egyetlen színészt sem láttak. Negyedórával a meghirdetett előadás előtt, este háromnegyed 8 órakor végre befutott Pécsváradra egy tehergépkocsi, amelyen a kellékeket szállították. Nyomban hozzálátlak a kellékek és függöny felszereléséhez. Később megérkeztek a Pécsi Nemzeti Színház művészei is, akik öltözködni kezdtek, készültek az előadásra.

Az óra mutatója már háromnegyed 9-et mutatott, de a közönség még mindig türelemmel várta az előadás megkezdését. És ekkor sor került a bohózatra. Nem a „Nem magánügy" című bohózat előadására — amit 8 órára hirdettek —, hanem egy sokkal cifrábbra.

Ugyanis amikor a színpad már teljesen készen volt, amikor a színészek már teljesen felöltöztek, a függöny elé lépett egy magas férfi és bejelentette, hogy az előadást nem tartják meg. Ezt azzal indokolta meg, hogy a pécsváradi tanács nem gondoskodott a mozihelyiség befűtéséről, a színészek vékony kosztümökben vannak és a színház nem teheti ki a színészeket a megfázás veszélyének.

Ez a bejelentés úgy hatott a termet zsúfolásig megtöltő közönségre, mint derült égből a villámcsapás. A dolgozók, akik kilométereket gyalogoltak hidegben a szomszédos községekből, éppen olyan csalódottan és bosszankodva tértek haza, mint a pécsváradi dolgozók.

Felvetődik a kérdés, vajjon mi ez, ha nem a dolgozók türelmével, kultúrigényeivel való durva visszaélés? És kit terhel ezért a felelősség?

Elsősorban is a pécsváradi tanácsot, amely nem gondoskodott arról, hogy a mozihelyiséget befűtsék. Nem törődött sem a hallgatóság, sem a színészek egészségével. Mivel foglalkozik a pécsváradi tanács, ha még ezt sem tudja elintézni? Mert nem elég kiadni az utasítást Várnagynénak, a mozihelyiség gondozójának hogy fűtsön be. A tanács feladata lett volna ellenőrizni, vagy legalábbis ellenőriztetni, hogy valóban befűtöttek-e a teremben, ha nem, akkor miért nem. Ha ezt megtette volna, akkor még 7, fél 8 órakor is lehetett volna segíteni a bajon, be lehetett volna fűteni a termet.

Felelősség terheli ugyanakkor a Pécsi Nemzeti Színházat is, mert a 8 órára hirdetett előadásra nem háromnegyed 8 órakor kell kiküldeni a kellékeket, nem negyed órával az előadás előtt kell hozzálátni a kellékek felszereléséhez. Ha a színház kellékesei már este 7 órakor Pécsváradon lettek volna és látták volna azt, hogy hideg a terem, bátran kihirdethették volna, hogy az előadást nem tartják meg. Miért kellett előbb felszerelni a színpadot, a függönyt és csak háromnegyed 9 órakor bejelenteni azt, hogy a színészek nem játszanak? Nem gondolt a színház a nézőközönség, a dolgozók egészségére. Azok egy teljes órát egyhelyben, türelmesen ültek a fűtetlen teremben, de a kultúráért, a művészetért még ezt az áldozatot is meghozták.

Nemtörődömség, szervezetlenség, a dolgozók lebecsülése, észszerűtlen, kapkodó munka jellemzi mind a pécsváradi tanács, mind pedig a Pécsi Nemzeti Színház munkáját a fenti esetben. A „Nem magánügy" c. bohózat időbeni előadása, az előadás megtartása valóban nem magánügy, hanem közügy, a kultúrát, a művészetet áhító dolgozók közügye. S eszerint kell eljárnia a tanácsnak és a színháznak is.

A Park-moziban mutatják be a német filmművészet legújabb alkotásait

Az utóbbi esztendőben megismertük a német filmművészet legújabb alkotásait a filmek is közelebb hozták dolgozóinkhoz a békéért harcoló német népet. Komoly nehézségek közepette egy háború dúlta országban hozta létre a német nép demokratikus filmgyártását, az új német filmművészetet, amelynek főforrása a szovjet filmművészet.

Az új német filmművészet alkotásai, akár a multhoz fordulnak témái, akár a német nép mai életét vetítik elénk, egyben megegyeznek: mindegyik filmjük az egységért küzdő Németország békeharcát erősíti.

A második német filmhetet, amely 1953 december 10-től 16-ig tart, őszinte érdeklődés előzi meg. Bemutatásra kerülnek a német filmművészet legújabb alkotásai, így a „Kivételes törvény", a „Kis és nagy boldogság" és az „Utolsó padban" című filmek.

A „Kivételes törvény" című film német munkásosztály századvégi küzdelmeivel foglalkozik, amely jelentős fegyver az egységes, független, demokratikus Németország létrehozásáért vívott harcban.

A „Kis és nagy boldogság" című film a német nép új életéből veszi tárgyát. Ebben az új szabad életben hatalmas létesítmények születnek, az országépítő lendületes munkában példát mutat a német ifjúság. A film eseményei során egy ifjú szerelmespár boldogsága szövődik, érdekes történet keretében ismerjük meg az új életet építő német fiatalokat.

Az „Utolsó padban" című film a német úttörők napsugaras, vidám életét örökíti meg egy bátor, okos kislány és pajtásainak élményein keresztül.

Az új német filmek mellett a közelmúlt nagysikerű filmjeit is műsorra tűzi a Park mozi.

HÍREK

SZERDA, DECEMBER 9

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK: 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Péter. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** — Várható időjárás szerda estig: felhős, több helyen még párás idő. Néhány helyen köd, főleg a Dunántúlon ködszitálás, vagy kisebb eső. Mérsékelt délkeleti, déli szél. A hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: szerda reggel nyugaton 0—plusz 3, keleten 0—mínusz 3, délben országszerte 5—8 fok között. — A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet szerdán a Tiszántúlon 0—plusz 3 fok között, az ország többi részén 4 fok felett lesz.

— **Tanácstagok fogadóórái:** Tanácsháza félemelet 26-os szobában Horváth Gyuláné 10-én 6—7 óráig, a pécsbányatelepi kirendeltségen 4—6 óráig Albrecht Ferencné, a pécsszabolcsi kirendeltségen 6—7 óráig Marton János tanácstagok fogadóórát tartanak.

Valóban nem lehet orvosolni?

Az elmúlt hónapban a pécsi 102-es számú Csemegeboltban, mint takarítónő dolgoztam. Amikor novemberben megkaptam a fizetésemet csodálkozva láttam, hogy 22 forintot valamire levontak. Megérdeklődtem, hogy milyen címen vonták le fizetésemből a 22 forintot, azt a választ kaptam, hogy a levonás gyermektelenségi adóra történt. De hiszen nekem gyermekem van, miért kell akkor gyermektelenségi adót fizetnem, — csodálkoztam.

A Csemegeboltban előadtam panaszomat és kértem a 22 forint visszatérítését, mert az jogtalanul vonták le. Panaszomat továbbították a budapesti központnak, mert fizetésemet ott számfejtették. Budapestről meg is jött a válasz, amely úgy szólt hogy a már egyszer levont összeget még akkor sem tudják visszafizetni, ha azt jogtalanul, illetve tévedésből vonták le.

Most sem a pécsi Csemegebolt sem a budapesti központ nem fizeti meg nekem a jogtalanul levont 22 forintomat.

Ideje lenne utána nézni, hogy ki terhel a felelősség ezért az intézkedésért.

Kocsis Lászlóné takarítónő.

A pécsiek szomorú vasárnapja

Megjegyzések a legutóbbi osztályozómérkőzésekhez

A labdarúgás pécsi szurkolóit érthetően lehangolták a vasárnapi osztályozómérkőzések eredményei. Nem kisebb tétről volt szó, mint arról, hogy a Pécsi Lokomotiv felkerül-e az ország legjobbjai közé és a Pécsbányatelepi Bányász kiesésével megüresedett NB II es helyre feljut-e a kitűnő rajtot vett Pécsi Haladás. Ez utóbbira vasárnap keserű választ kaptunk az egyetemisták jóvoltából, de a Lokomotiv szombathelyi veresége is — különösen azok számára, akik látták a csapat lényegesen javuló játékát — komoly bosszankodást okozott. Még vissza van ugyan a vasutasoknak az utolsó fordulóban a Vasas Izzó elleni mérkőzés, de ezen csak akkor születhet eredmény a pécsieknek ha olyan hajrát tudnának kivágni, mint két évvel ezelőtt Nagykanizsán. Mindenesetre a vasárnapi forduló komoly tanulságokkal szolgált mindkét sportkörünk játékosai és vezetői számára és rajtuk múlik, hogy azokat miként hasznosítják az elkövetkezendő időkben. A vasárnapi mérkőzésekhez a következő megjegyzéseket fűzzük:

A SZOMBATHELYI KÖZÖNSÉG

A pécsi vasutasok meglehetősen idegenkedve utaztak Szombathelyre. Attól tartottak ugyanis, hogy a szombathelyi szurkolók a Gázgyár csapatát buzdítják majd. A jelek valóban erre is mutattak. Vasárnap délelőtt több alkalommal is hallgattuk az utcán a szombathelyieket, akiknek nagy része „természetesnek" tartotta, hogy nem a vidékieket buzdítja. Amikor ezt egy alkalommal szóvátettük, az egyik szurkoló így felelt: — Mi nem szeretjük a pécsieket, mert minden csapatuk durván játszik. Csak látná a sporttárs, hogy néznek ki játékosaink, ha Pécsről hazajönnek! — Nem akartunk vitatkozni, hiszen ennek az ellenkezőjét könnyen bizonyíthattuk volna, hanem annál nagyobb érdeklődéssel vártuk a szombathelyi közönség állásfoglalását. Nos, megállapíthatjuk, hogy a szombathelyi szurkolókban igen kellemesen csalódtunk. A mérkőzés elejétől szinte az utolsó percekig zengett a biztatás. — Hajrá pécsiek! — Mindent bele! — hangzott ütemesen a néhányszáz szurkoló buzdítása és nem ezen mullott, hogy a Lokomotiv vereséget szenvedett. Ugylátszik, hogy a szombathelyi nézősereg megedződött már sokén alatt az NB I-ben és ebből a szempontból az összehasonlítás úgy nézett ki, hogy ötszáz szombathelyi többet ér, mint hatezer pécsi!

HEGYI KIÁLLÍTÁSA

A mérkőzés után a pécsi játékosok és vezetők sokat vitáztak azon, hogy Hegyit jogosan állította-e ki Kallós játékvezető. A vita végén a vélemények majdnem megegyeztek abban, hogy a kiállítás jogos volt, de a játékvezető egyoldalúan sújtotta a pécsieket. Valóban, a második félidő 10 percében Szava magasra emelt lábbal fejberúgta a pécsi középhátvédet és ezért a játékvezető csak figyelmeztette a pesti játékost. Innen kezdett keménnyé válni a játék és Kallós játékvezető nyilván attól félt, hogy a mérkőzés jobban eldurvul, ha Hegyi belemenését nem torolja meg. A pécsi fiú szabálysértése annál is inkább hátrányos helyzetbe hozta a csapatát, mert az erősen támadásban volt, bár nyugodtan lehet azt is mondani, hogy az a nagy küzdelem hevében csúszott ki és a labda megszerzésére irányult. Kallós játékvezető Hegyi figyelmeztetésével is feltétlenül elérte volna, hogy a kedélyeket lecsillapítja. Remáljuk, hogy a pécsi hátvéd játszhat ő vasárnapi mérkőzésen és tanult ő is a szombathelyi esetből.

SZAVA „ELTILTÁSA"

Még az elmult hét folyamán értesültünk arról, hogy súlyos sportszerűtlenség miatt a Gázgyár egyik játékosát örökre, a másikat Szava középcsatárt pedig hét hónapra eltiltották. Annál nagyobb megrökönyödéssel tapasztaltuk a mérkőzés előtt, hogy az „eltiltott" játékos mégis csak játszik. A labdarúgó társadalmi szövetség ugyanis érthetetlenül rövid pár nap alatt megváltoztatta álláspontját. Az történt, hogy pénteken a Gázgyár „kedvéért" a felsőbbvitelű bizottság újból foglalkozott az üggyel. A pestiek felvonultották az egyébként erősen érdekelt Izzó játékosait is, akik bizonyították, hogy Szava a „legsportszerűbb" játékos, aki azért rohant a játékvezetőhöz, hogy megrúgja őt. Mindenesetre furcsa az úgy már csak azért is, mert a pécsi sportkörök nem tapasztalták a társadalmi szövetség részéről az utóbbi évben hasonló határozottságot és gyorsaságot. Érdekes az is, hogy a Gázgyár vezetői szombaton este még nem tudták, vagy nem akarták tudni Szava felmentéséről, hiszen a Népsport vasárnapi számában szereplő összeállításukban sem szerepelt a játékos. Ugylátszik „bombaként" akarták az esetet felhasználni. Még nem tudjuk, vajjon a Pécsi Lokomotiv vezetői ezzel a „bombával" kapcsolatban megfelelő felvilágosítást kapnak-e, de feltétlenül itt lenne az ideje annak, hogy ezek a „rejtelmes" ügyek megszűnjenek és az országos labdarúgó társadalmi szövetség döntéseivel és ítéletivel sokkal jobban vigyázna a saját tekintélyére!

VAN-E MÉG ESÉLYE A LOKOMOTIVNAK?

Amint megtudták a vasutasok a Diósgyőr—Izzó mérkőzés eredményét, azonnal cerúzát vettek elő és kiszámították, hogy még abban az esetben jobb gólarányával bekerülhet a Lokomotiv az NB I-be, ha utolsó mérkőzésén legalább 3:0 arányban legyőzné a Vasas Izzó csapatát. Kétségtelenül úgy látszik pillanatnyilag a helyzet, hogy a diósgyőriek mellett az Izzó esélyes a második helyre, de a labdarúgásban már sokszor történtek lehetetlennek látszó események is. Nem kellene más, csak úgy sikerülne a góllövés vasárnap, mint két éve Nagykanizsán. Persze nincs ok a túlzott derülátásra, de hiba lenne, ha az Izzó előtt mérkőzésre úgy állana ki a vasutascsapat, hogy nincs esélye a jó eredményre. Még a diósgyőriek sem lehetnek biztosak a bejutásban, hiszen — bár nehezen képzelhető — ha nagygólarányú vereséget szenvednének a Gázgyártól és az Izzó ugyancsak több gólt lőne a pécsieknek, ebben az esetben gólaránnyal a két pesti csapat kerülne feljebb. A négyes helyzetet tehát csak a vasárnapi forduló tisztázza majd.

MÉG EGYSZER A HALADÁS VEZETŐIRŐL

Az elmult héten megemlítettük, hogy véleményünk szerint súlyos mulasztást követett el a Pécsi Haladás vezetősége azzal, hogy a Belsped elleni mérkőzést a fővárosban engedte megrendezni. Az egyetemisták már félárral az NB II-ben voltak és semleges pályán nem szenvedték volna vereséget a Belsped ellen. Szinte éreztük, hogy ez a vereség kizökkentette a csapatot megszokott játékából és letörte önbizalmukat. A vezetők újabb hibákat követtek el akkor, amikor az utolsó mérkőzés helyében nem tudtak megegyezni (mennyivel alkalmasabb lett volna például Simonfornyai és az OTSB a kedvezőtlen talajú Fonyódra tűzte ki az osztályozót. Hibás a vezetőség azért is, mert engedte, hogy az első három mérkőzés könnyű sikere után a játékosoknak fejébe szálljon a dicsőség. Ez az elbizakodottság is hozzájárult ahhoz, hogy a Haladás — bár játékosgárdája feltétlenül megúti az NB II-es szintet — jövőre ismét a megyei bajnokságban játszik. Ez az eredménye annak, amikor a vezetők elvesztik a lábuk alól a talajt és még egymásközött sem tudnak megegyezni a fontos kérdéseket illetően!

T. Z.

RÖPLABDA: A megyei röplabda-terembajnokság vasárnapi fordulója több érdekes küzdelmet hozott. A legnagyobb küzdelem a Tudomány Hal.—Pécsi Dózsa férfi mérkőzésen volt és döntetlen eredmény született. A női csoportban a Tud. Hal.—Pet. Hal. mérkőzésen volt a legnagyobb küzdelem. *Eredmények: férfiak:* Tud Hal.—P. Dózsa 51:51, Ped. Hal.—P Lokomotiv 58:44, P. Dózsa—Villány 0:0, Petőfi—Villány 0:0, Ped. Haladás—Pénzügyőrök 0:0, Tud. Haladás—Pénzügyőrök 0:0. A villányi férficsapat nem jelent meg a mérkőzésein, a pénzügyőri csapat pedig csak 5 fővel jelent meg a mérkőzéseken. — *Nők:* P. Petőfi—P Lokomotiv 73:47, Tud. Haladás—Ped. Haladás 45:36, Tud. Haladás—P. Dózsa 59:27, Vörös Meteor—P Dózsa 54:38, Vörös Meteor—Pécsbányatelepi Bányász 47:37, P. Lokomotiv—Villány 64:37, Villány—Janus Pannonius gimnázium 75:45.

Párthírek

Értesítjük a pártoktatás propagandistáit és hallgatóit, párt, állami és tömegszervezeti funkcionáriusokat, hogy részükre 1953 december 10-én, délután 6 órakor a Központi Előadó Iroda tagja, Vörös Gyula elvtárs „A szocializmus gazdasági alaptörvényének érvényesülése népi demokráciánkban" címmel előadást tart a Megyei Pártoktatás Háza előadótermében. Az elvtársak részére a pártszervezetekhez a meghívókat már előző'eg megküldtük.

Megyei Pártoktatás Háza.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

Élenjáró dolgozóink tízperce. (Ruzsinszki bácsi új szobrászokat nevel)

Látogatás Nagy János komlói munkaérdemrendes vájár otthonában

A Pécsi Rádió ifjúsági műsora.

Bogáncs elvtárs és a kritika — Szatira.

Hanglemezek.

20.00: Műsorzárás.

HOL MŰVELŐDJÜNK. HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ

Nem magánügy. Szelvénybérlet „C". Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Hajókkal a bástyák ellen. Flotta hőse II. rész (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: A város alatt. Kísérőműsor: Liszt II. rapszódiája. Három üveges tánc (5, 7, 9 órakor).

Park: A város alatt. Kísérő műsor: Liszt II. rapszódiája. Három üveges tánc. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Aranycsillag lovagja (fél 6, fél 8 órakor.)

Előadás:

A Doktor Sándor kultúrotthonban este 7 órakor „Hogyan születik a festmény?" címmel előadást tart Soltra Elemér festőművész a Ped. Főiskola adjunktusa.

— **Halálozás.** Szirom Ágnes, 11 éves — temetése szerdán 12 órakor lesz.

KŐMŰVESEKET, szobafestő-mázolókat, bádogos és vízvezeték szerelőt és üvegest felveszünk. Jelentkezés: Pécsi Általános Építő Ksz. Pécs, Sallai-u. 11.

ASZTALOS faipari gépeket (szalagfűrész, kombinált gyalugép) veszünk. Felveszünk villanyszerelőket. Cím: Dekorációs Részleg, Színház-tér 1. 238

SEGÉDMUNKÁSOKAT, kőműveseket, ácsokat felvesz a Tatarozó Vállalat, Pécs, Bolgárnisz-u. 4. 252

A HIRDI Kenderfonógyár fűtőket, férfi segédmunkásokat és villanyszerelőket felvesz. Jelentkezés reggel 8 órától délután fél 4 óráig, a busszal való bejárás biztosítva. Valamint kettő db szoba-kályhát veszünk.

RÁDIÓT javít, világvevőre alakít, vasalót, rezsót rendbehoz. Horgas, Teréz-u. 237

KOSZORÚKÉSZÍTÉST újból vállalok. Matusz Lajos, Megye-u. 8.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34
Előfizetési díj: havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 16. sz. Telefon: 20-27
A nyomdáért felel: MELLES BEZSŐ

Látogatás a Pécsi Hangszer- és Asztalosárugyárban

A helyiipar egyik igen fontos üzeme a Pécsi Hangszer- és Asztalosárugyár. A Molotov utcában, régi épületekben, ódi falak között van, műhelyeiben reggeltől-estig állandóan zúgnak a fűrészek, csiszológépek és az úgynevezett „kombinált" gépek, amelyeken több munkafolyamatot is végeznek egyszerre. Egész napon át száll még az udvarban is — a kifuvó csöveken keresztül — a finom, könnyű fűrészpor, mely ráül mindenre, fehér beborítja a háztetőt, finom lepelt von az ablakokra, ajtókra, sőt még a munkások ruhájára, bőrére is.

A műhelyekben alig lehet szót érteni a gépzúgástól. A „gépház" két nagy csiszológépénél Báthori János és Major László sztahánovista csiszolók dolgoznak. Nyolc négyzetmétert kell csiszolniok egy óra alatt. Ez a norma. Báthori János és Major László azonban — a segédmunkások segítségével 16—17 négyzetméter fát csiszolnak óránként, s nem is akárhogyan.

— A mi üzemünkben le számoljuk a mennyiségi terveljesítésből a rossz minőségű munkát — mondja Szendrő Béla művezető. — Báthori elvtársék 202 százalékra teljesítették novemberi tervüket — 100 százalékos minőségi munkával.

Öltözőszekrény-ajtókat csiszolnak A szekrényeket terven felül készítik a pécsi bányászoknak.

— Ha mi elrontjuk a munkadarabot, akkor vége, — veszi át a szót Báthori János. — Mi előgyártók vagyunk és az elő gyártás a további asztalos munka alapja. Ha csak egy milliméterrel többet csiszolunk le a szekrényajtóból, mint lehetne, már bajt okozunk.

A gyárat már úgy ismerik a városban és a megyében, hogy alapos, jóminőségű munkát végez, dolgozói masszív, jó bútorokat adnak ki kezükből. Emellett gyorsan dolgoznak. Már november 30-án befejezték évi termelési tervüket. Ez pedig igen szép eredmény, hisz a helyiségek — amelyekből hamarosan tágas műhelyekbe költöznek a Somogyi Béla utcába — már nem gyárnak, nem műhelynek valók. A nehézségeket tetézte az anyaghiány.

— Nem volt olyan nehézség, amit ne győztünk volna le, — mondja a művezető. — Az előregyártásnál átszerveztük a munkát, hogy az összeállítók időben munkához jussanak. Meggyorsult a munka, de újabb nehézségekbe ütköztünk. Elfogyott a fánk! Mindent tűvé tettünk. Az igazgatónőnk és a raktárosunk még Pestre is elment. Sikerült is szereznünk a Fűrészeltfa-értékesítő Vállalattól 63 köbméter fenyőt. Ez pedig elegendő decemberre is...

Szendrő Béla az eredménynyilvántartásban lapozgat.

— Mindig volt százszázalékon aluli az üzemben. Novemberben egy sem akadt. A legalacsonyabb teljesítményünk 102 százalék volt. A legmagasabb — ami igen ritka — 202 százalék... A DISZ fiatalokat is mintha teljesen kicserélték volna. Azelőtt is jó eredményeket értek el, sokszor megszégyenítették az idősebbeket. De novemberben...

Tizenkét DISZ fiatal dolgozik az üzemben. Fiatal van több is, éppen most szervezi őket Takács László DISZ-titkár. Mással is foglalatoskodik a munkája mellett: két DISZ brigádot akarnak alakítani. Az egyik már a napokban megalakul. Annak Uri László, Weich Péter, Guth István és ő lesznek a tagjai. Valamennyien 130—140 százalékon felül teljesítik a terveket. A — ugyancsak az asztalosműhelyben megalakuló — másik brigádot párosversenyre hívják: melyik brigád járul hozzá jobban az évi terv túlteljesítéséhez.

Mióta elterjedt a hír a gyárban, hogy befejezték az évi tervet, még nagyobb ütemben indult meg a munka. Sok rendelést kaptak az utóbbi időben a vállalatoktól — és ezeknek feltétlenül eleget akarnak tenni, mert egytől-egyig szociális és munkavédelmi beruházások. Húsz étkezőasztalt, női és férfi fürdőberendezést, száz széket készítettek saját gyáruk részére — november 22-re a november 30-as határidő előtt. A Szikra Nyomda dolgozói részére most készülnek az öltözőszekrények, a Komlói Tanácsnak ugyancsak öltözőszekrényeket gyártanak. A Sopiana Gépgyár dolgozói 40 étkezőasztalt rendeltek, a Pécsi Szénbánya Vállalattól 159 öltözőszekrényre adtak rendelést, a Pécsi Kesztyűgyárnak öt darab öltözőszekrényt és szabász asztalokat készítenek.

— Mindezeket a munkákat most már terven felül végezzük el — mondja a gyár művezetője. — A bútorok egy részét már kiszabtuk, az egész gyárban már azokból dolgoznak. Nagyon sok a megrendelés. De valamennyinek eleget szeretnénk tenni.

GYERMEK gondozását otthonomban elvállalom. Tel: 46-00

LOVASZHETÉNYI Állami Gazdaság keres azonnali belépésre vezető bérelszámolót, anyagkönyvelőt, gépírni jól tudó adminisztrátort. Csak hosszabb gyakorlattal rendelkezők ajánlatát kérjük. Jelentkezés személyesen, vagy írásban részletes önéletrajzzal. Cím: Lovászhetényi Állami Gazdaság, up. Pécsvárad. 249

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 289. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — CSÜTÖRTÖK, 1953 DECEMBER 10

A MAI SZÁMBAN:

Nam Ir-nak, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminiszterének nyilatkozata (2. o.) — Kitüntették a Londonban győztes magyar labdarúgó csapat tagjait (2. o.) — Futószalag mellett (2. o.) — Pártszervezeteink további feladatai a Központi Vezetőség június 27-i és október 31-i határozatainak végrehajtásában (3. o.) —Miért nem főzhetnek pálinkát a gerdei parasztok? (3. o.) — Ami nem tetszik a dolgozóknak (4. o.)

Kultúrforradalmunk élharcosa — a falusi tanító

Gazdasági és társadalmi életünk gyökeres átalakulásával párhuzamosan hatalmas arányú fejlődésen ment keresztül oktatásügyünk is.

Kultúrforradalmunk erős bástyája lett az iskola, élharcosa a magyar tanító. Nem kis lépéseket tettünk meg felszabadulásunk óta, oktató-nevelő munkánk területén. Az eddig járt, szinte mérhetetlen és a felszabadulás előtt elképzelhetetlen úton olyan mérföldkövek jelzik a nagyobb állomásokat, mint az általános iskolák megteremtése, a dolgozók iskoláinak létrehozása, az iskolák államosítása. S ezeken a mérföldköveken ott ragyog a magyar pedagógus neve, a Kossuth-díjasoké, a kiváló tanáréké, tanítóké, a közoktatás kiváló dolgozóié, és ott ragyog a dolgos hétköznapok hőseié, a dolgozók szeretetétől övezett falusi pedagógusé.

Ki gondolta a felszabadulásunk előtt, hogy megyénkben több, mint 40,000 tanuló ül majd az általános iskolák padjaiban, hogy elsajátítsa a tudományok alapjait. Ki gondolta, hogy középiskoláink falai közt, diákotthonainkban többezer munkás- és parasztfiatal készül jogos örökségének, épülő hazánk minden szépségének, gazdagságának átvételére és továbbfejlesztésére. Óvodai hálózatunk szélesedése, napközi otthonaink megteremtése, a közelmúltban megindult levelezőoktatás mind-mind olyan eredmények, melyek elválaszthatatlanul összeforrtak a magyar pedagógus lelkes, áldozatos és fáradságot nem kímélő munkájával.

Ki ne emlékeznék azokra a nehéz esztendőkre, amikor a pedagógus a tanulóifjúsággal és szülőkkel karöltve, rendbeszedte a háború pusztításában megrongálódott iskolát. S azóta hány tanulójára emlékszik büszkén a falusi tanító, akik orvosok, mérnökök, tisztek és pedagógusok lettek, vagy az élet más területén gyümölcsöztetik azt a tudást, melynek szilárd alapját ő vetette meg egy kis falusi iskolában.

Az évről-évre megrendezett pedagógusnapok meleg, szívbőlfakadó ünneplése minden példánál élesebben bizonyította, hogy dolgozó népünk, pártunk és kormányzatunk méltányolja pedagógusaink erőfeszítéseit hálával és tisztelettel említi a magyar tanító nevét. Négy nevelőnk büszkélkedhetik magas kormánykitüntetéssel, további négy kiváló tanárunk és tanítónk van és 23 nevelőt tisztelt meg államunk a „Közoktatás kiváló dolgozója" címmel Baranya megyében.

Kormányunk új programmja célul tűzte ki dolgozó népünk anyagi és kulturális életszínvonalának további emelését. E munkában jelentős részt vállalnak falusi tanítóink. A fokozódó kulturális munka megköveteli, hogy az eddiginél hatékonyabb támogatást kapjanak falusi nevelőink pártunk, tanácsszervezeteink és tömegszervezeteink, de az egész társadalom részéről. Segítséget kell nyujtanunk minden területen a jobb munka feltételeinek megteremtéséhez, hogy ne forduljon elő olyan eset, mint Somogyhárságyon, ahol a tanácstól szinte késhegyig menő közelharcban kellett kicsikarnia a nevelőnek minden fillért az iskola rendbehozatalához.

A falusi tanító hősi küzdelmének megértéséből, támogatásából olyan eredmények születtek, mint a mekényesi, szederkényi és gödresszentmártoni tornatermek. Példamutató volt az Ormánypusztai Állami Gazdaság vezetőjének magatartása, aki elment az iskolába, hogy megnézze, milyen körülmények között tanulnak a dolgozók gyermekei. S miután meggyőződött arról, hogy a tanterem nem megfelelő, nyomban új, egészséges, az oktató-nevelőmunka célkitűzéseinek megvalósítására alkalmas helyet biztosított az iskolának.

A sellyei járási tanács a tanítók segélyezésére fordítható összegnek, mintegy tíz százalékát használta csak fel eddig. Sok helyen egészségtelen a tanítói lakás, nem kellőképpen karbantartott az iskola. E jelenségek arra figyelmeztetnek bennünket, hogy bizony sokszor nem látjuk az iskolai munka nagy jelentőségét; lélektelenül kezeljük a pedagógusok ügyét.

Az oktató-nevelőmunka célkitűzésének maradéktalan megvalósítása megköveteli, hogy álljunk a falusi tanítóink mellett a mulasztás és lemorzsolódás elleni küzdelemben, a fegyelem megszilárdításában vívott harcban, a jobb tanulmányi eredményekért folytatott munkában. Falusi iskoláink helyzete nem mondható megnyugtatónak. Az idén 380 ezer forintos beruházással 58 falusi iskola tatarozását biztosítjuk. 1954-ben végleg felszámoljuk a szükségbútorok használatát. Még decemberhó folyamán 40 ezer forint értékű ifjúsági könyvvel siettünk kis iskoláink megsegítésére.

Ezeknek az erőfeszítéseknek párosulniok kell a társadalom legszélesebb támogatásával. Szükség van e téren a pedagógusok lelkes kezdeményezésére is. A mi megyénkben is megvalósítható lenne a „Szabad Nép" november 22-i számában megjelent vezércikk javaslata. „Elesszék fel a város, az üzemek nagyszerű hagyományait, a falu iskoláinak rendbehozására és megsegítésére. Emlékezve Sztálin tanítására tegyék az iskolát a parasztttömegeket a munkásosztállyal összekapcsoló egyik lánccsemmé. Tűnjenek fel ismét a falvakban a vöröszászlós dalától hangos munkás teherautók és álljanak az iskolához, vigyenek oda segítséget, jó szerszámot, barátságot!"

Itt az ideje annak, hogy meghallgassuk falusi tanítóink életrevaló javaslatait, bátorítsuk önálló kezdeményezésüket. Meg kell vallanunk hogy eddig kevésbbé vettük figyelembe falusi iskoláink adottságait, maximális teljesítményeket vártunk tőlük, olyat, amely az adott körülmények között megvalósíthatatlan volt, ugyanakkor a legszükségesebb alapismeretek és alapvető készségek kialakításához sem adtunk megfelelő segítséget.

A falusi tanító kulturális munkája nemcsak az iskola falai között folyik. Legjobb kultúrotthon igazgatóink, népművelési ügyvezetőink, ismeretterjesztő előadóink, kultúrcsoport vezetőink nagyrésze is falusi tanító. Kell is, hogy az legyen. S minden hivatásának élő falusi pedagógus érzi, hogy ez a kötelessége. De meg kell teremtenünk a falusi tanítók túlterhelésének végleges felszámolásával annak lehetőségét, hogy az iskolában és iskolán kívül folyó kultúrmunka irányítói legyenek.

Helyes, ha a falusi pártszervezetek és a tanácsok a pedagógusok túlterhelésének kérdését megvizsgálják. Van tennivalója a nevelőnek kulturális vonalon éppen elég. Kalló népi értékeink összegyűjtése mint Sellyén csinálja Böhönyei Gizella, a falu történetének feldolgozása, mint Lengyeltóti János tanító Mozgón, iskolamúzeum létrehozása, mint az Mecseknádasdon történik — mind olyan feladatok, melyet a pedagógusnak el kell végeznie ha kultúrforradalmunkat a falvainkban diadalra akarjuk juttatni.

A közelmultban megjelent miniszteri rendeletek nagyjelentőségű lépések, melyek biztosítják a jobb oktató nevelőmunka feltételeit. Szükséges azonban, hogy a rendeleteknek minden vonalon érvényt szerezzünk.

A falusi tanító lelkes munkája — ha a jó munka feltételeit megteremtjük. — biztosíték arra, hogy kulturális életünk fejlődése kielégíti a dolgozók egyre növekvő igényeit.

Martonossy József
a megyei tanács oktatási osztályának vezetője.

VERSENYBEN AZ ÉVI TERV TELJESÍTÉSÉÉRT

Komlói feltáróbrigádok versenye

A Komlói Kossuth-akna I-es üzemének feltáróbrigádjai decemberben 131 méter vágat kihajtását kapták tervfeladatul.

Az üzem két feltárócsapata, Maczán Gábor és Fink András vájárok brigádjai egymással párosversenyben harcolnak e célkitűzés megvalósításáért.

A Maczán-brigád bekapcsolódott a péntek-mozgalomba, hogy ez is buzdítsa őket heti tervük határidő előtti befejezésére. A siker érdekében a csapat megbeszélte a szükséges tennivalókat. Fazekas János és Győrfi Lajos csillések vállalták, hogy a csapatot üresescsillehiány nem akadályozza munkájában és a meddőt folyamatosan elszállítják. Azt is elhatározták, hogy ezentúl fokozottabban segédkeznek Maczán Gábor vájárnak az ácsolatok és segédácsolatok beépítésében.

Az erős akarat győzelemre vezette a brigádot. December 9-ig öt méter hatvan centiméteres előirányzatuk helyett már több mint nyolc métert haladtak előre. Eredményükkel megelőzték versenytársukat, Fink András brigádját, amely 9.6 méteres vágatkihajtási tervét egy méter ötven centivel szárnyalta túl.

A két csapat versenyének nagyrésze van abban, hogy az I-es üzem feltáróbrigádjai december 9-ig havi előirányzatuk esedékes részét 120 százalékra teljesítették.

Garay

A Pécsi Kokszművek dolgozói befejezték évi tervüket

A Pécsi Kokszművek kemenceüzemének dolgozói november 7. tiszteletére elhatározták, hogy koksztermelésben 102 százalékot érnek el. A gyár egész kollektivája pedig arra az elhatározásra jutott, hogy december 21-re befejezi évi tervét.

Örömmel mondhatjuk: december 5-ön fejezte be üzemünk 1953. évi tervét és azóta már megkezdtük az évi terv túlteljesítését is. A kemenceüzem koksztermelési tervével már 1954 január 8-nál tart. A kátrányüzem toluol- és szuroktermelési tervéből már ugyancsak 1954 január végi előirányzatát teljesíti.

Munkánkat elismerik. A „Szabad Nép" nemrég szánalt be a Miniszter-tanács és a SZOT zászlójáért folyó verseny állásáról. Büszkék vagyunk, hogy a Pécsi Kokszmüvek a nehézvegyipar első helyezettje lett a második félév első négy hónapjának termelése alapján. Nem is engedjük már az elsőséget senkinek. Ezt mondják üzemünk hősei, a sztahánovisták, akiknek száma napról-napra nő. Büszkék vagyunk arra is, hogy Horváth József 1. gázmester megkapta a vegyipar kiváló dolgozója címet és ürmet, Moticska Felicián üzemmérnök pedig a Szocialista Munkáért érdemérmet. Velük együtt most még nagyobb lendülettel harcolunk a jövő év jó előkészítéséért.

GAL JÁNOS levelező

A pécsi vasuti szertár első az országos versenyben

Igazgatóságunk területén az egyes szolgálati ágak egymásközti versenye élénk lendületet vett a tervek mielőbbi befejezéséért.

A versenyben első helyre tört a pécsi szertár, amelynek dolgozói ezévi tervüket már november 6-án befejezték. November végéig már 134 százalékra teljesítették évi tervüket és országosan is az első helyet vívták ki maguknak.

A sztahánovisták tartották a sztahánovista szintet. Balogh F. István sztahánovista és brigádja november teljesítménye 238 százalék volt. A kocsikirakási átlagidőt 1.6 órára csökkentették. A Kossuth szénrakó brigád — Krajnyák Lajos brigádvezetővel — tervét 226 százalékra teljesítette. A Petőfi-brigád 211, a Lokomotív szállítóbrigád 161 százalékos teljesítménnyel járult hozzá az évi terv minél magasabb túlteljesítéséhez.

A jó munkához a számadóságok dolgozói is hozzájárultak. Vályinger Anna szertáron igen jó munkát végzett a ruhakiszolgálások terén. A számadóság 170 százalékra teljesítette novemberi tervét. A szertár dolgozói büszkék lehetnek eredményükre. Igyekezzenek továbbra is, hogy a téli forgalomban is példásan helyt álljanak és az országos versenyben a végső értékelésnél is elsők lehessenek.

Várnai László tudósító
MÁV igazgatóság.

A Pécsi MÁVAUT

dolgozói elhatározták, hogy december 21-re befejezik 1953 évi tervüket.

1953 december 9-én táviratban jelentették, hogy igéretüket határidő előtt valóraváltották: december 4-én teljesítették az éves tervet.

A táviratot Hergert Antal pártitkár, Szabó Mátyás igazgató és Foltorjai Sándor CB-elnök írták alá.

Németh János elvtárs brigádja 138 százalékos eredményével megelőzte a híres Molnár-brigádot

A Komlói Aknamélyítő Vállalat feltáró és falazó brigádjai versenyben állanak egymással. Az elmúlt hónapban Molnár István elvtárs brigádja lett a győztes. Ebben a hónapban azonban már megelőzte őket Németh János elvtárs brigádja, amely december 5-ig 138 százalékot ért el. December ötödikén 235 százalékra teljesítette napi tervét a Németh-brigád és 1.5 méterrel teljesítette túl napi előirányzatát.

A Németh-brigád egyik versenytársa, a Bátorka-brigád is igyekszik az első helyet elérni. Decemberi tervük 5-ig esedékes részét 118 százalékra teljesítették. A Molnár-brigád harmadik helyre került a versenyben. 104 százalékkal. A brigád tagjainak pótolniok kell a viszonylagos lemaradást, hogy hírnevükhöz méltóan, újból első helyre kerülhessenek a munkaversenyben.

Jól haladnak a decemberi terv teljesítéséhez a komlói szénkutatásra beállított fúróberendezések

A komlói szén kutatására beállított fúróberendezések közül is különösen kiemelkedik az „RM-1 Komló 53" berendezésnél dolgozó Herbert brigád munkája. A brigád terven felül 15.44 métert fúrt le és ezzel eddig esedékes havi tervüket 216 százalékra teljesítették.

Hasonló jó eredményt értek el a „CM—67 Komló 59"-nél dolgozó Kovács brigád tagjai is, akik 6.74 méterrel teljesítették túl tervüket.

Jobb eredmények is születhetnének, ha a szakszervezet gondoskodna arról, hogy a berendezéseknél dolgozók versenyvállalásokat, munkafelajánlásokat tegyenek. A dolgozók szívesen vállalnak a versenyt, de nem vonják be őket ebbe a szakszervezeti bizottságok.

A harmadik téli sertéshizlaló készült el szerdán a Hetvehelyi Állami Gazdaságban

A Hetvehelyi Állami Gazdaság bükkösdi üzemegységének dolgozói szép eredményeket értek el ezévben a „szabad elletés" segítségével. A terv szerinti hétről hét-nyolcra emelték a fiatási átlagot azzal, hogy a kocákat a szovjet tapasztalatok hasznosításával nem az ólban, hanem a szabadban, a csupán tetején fedett nyári szállásokban fiaztatták.

A szellős, levegős, egészséges fiaztatók és az ezzel elért eredmények adták a gondolatot Néral József farmvezetőnek, hogy télre is hasonló sertésszállást tervezzen.

Azóta két ilyen fiaztató készült és szerdán már a harmadikat fejezte be saját erőből, saját anyagból a Hetvehelyi Állami Gazdaság ácsbrigádja. A fagerendázatból készült tető- és oldalvázat kukoricaszárral, oldalt pedig ezenkívül még szalmás trágyával szigetelték. A szállás belsejében egyszerű fadorongokból készítették a kutricákat, ezenkívül a kocák számára meg külön térséget, karámot hagytak. Az elülső és hátsó kijárat mellett két nagy tetőablak biztosítja a szellőztetést és a világosságot.

A bükkösdi üzemegység sertéstenyésztői e „rideg" nevelés mellett a hízlalás eredményeinek növelésére eredménnyel kísérleteznek a szovjet szakirodalomból tanult úgynevezett heterogén keresztezéssel. A york anyákat például egymásután háromszor pároztatják, előbb york, majd cornwall, majd ismét york kannal, s így a szaporaság megőrzése mellett biztosítják az utódok zsírbőségét is.

A tervek szerint jövőre már széles körben alkalmazzák a jól bevált kísérleteket. Úgy számítják, hogy ezzel az ezévi kétezer helyett a jövőévben már több, mint háromezer sertést hízlalhatnak, tenyészállatokkal pedig nemcsak saját magukat, hanem több társgazdaságot és termelőcsoportot is elláthatnak.

SZINNYEY HENRIETTA

„Érdemes jól dolgozni a tsz-ben"

A csikóstőttősi Tartós Béke termelőszövetkezet zárszámadó közgyűlését érdeklődéssel várták a tagokon kívül a község egyénileg dolgozó parasztjai és az I. típusú tsz tagjai is. Nehéz feladatot hajtottak végre ebben az évben a Tartós Békében: 350 hold földjükre csak tizenhárom férfi munkaerejük volt. — Ennek ellenére komoly eredményekről számolhatott be Máté Lajos tsz-elnök a zárszámadó közgyűlésen. A termelőszövetkezet jól zárta az évet, munkaegységenként a 7.19 forint készpénzen kívül 7.80 kiló búzát, huszonöt deka rozsot, két kiló árpát és másfél kiló kukoricát osztanak. Ezenkívül munkaegységenként 3.27 kiló burgonyát, négy és fél kiló szálastakarmányt, közel két és fél deci olajat is kapnak a tagok.

A zárszámadás arról győzte meg a tsz-tagokat, hogy érdemes jól dolgozni. Fábos József állatgondozó 609 munkaegységre tett szert az esztendőben és erre több, mint 32 ezer forint értékű részesedést kapott. Ha keresetét elosztjuk az év tizenkét hónapjával. — könnyen kiszámíthatjuk, hogy havi keresete majd 2700 forintra rúgott.

A csikóstőttősi Tartós Béke zárszámadó közgyűlése a régi gazdasági év lezárása mellett utat mutatott a jövőre is. A tagság a vezetőség hibáiául róta fel, hogy nem követelte meg a munkafegyelmet és megsértette az alapszabályt. Elhatározták, — a következő esztendőre megtisztogatják a csoportot a naplopó, nem odavaló emberektől. Több felszóláló kifogásolta a mágocsi gépállomás munkáját is.

A beszámoló után az elnök elvtárs ismertette a beruházási terveket. 1954-ben húsz anyakocás sertésfiaztatót, száz férőhelyes süldőszállást, húsz férőhelyes hízószállást és 600 baromfinak ólat építenek. Elhatározták a halastó létesítését is, az épületek rendbehozását.

A zárszámadó közgyűlés azzal fejezte be munkáját, hogy elhatározták: felhasználják kormányunk nyujtotta előnyöket és jobb munkával küzdenek azért, hogy jövőre még nagyobb jövedelemről adhassanak számot.

Kender János levelező.

Nam Ir-nak, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminiszterének nyilatkozata

Phenjan (TASZSZ) Közzétették Nam Ir-nak, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminiszterének nyilatkozatát. A nyilatkozat a többi között a következőket mondja:

Az ENSZ-közgyűlés 8. ülésszaka 1953. december 3-án az Egyesült Államok kormányának nyomására jog sértő határozatot hozott azokról az úgynevezett kegyetlenkedésekről melyeket állítólag a koreai néphadsereg és a kínai népi önkéntes egységek követtek el az ENSZ csapatok fogságbaesett katonáival és más koreai személyekkel szemben.

Ezzel kapcsolatban a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormányának megbízásából határozottan visszautasítom és elítélem az ENSZ-közgyűlés e határozatát, ezt a teljesen hazug, törvénytelen, rágalmazó célzattal összetákolt határozatot, amelyet a koreai kérdés békés megoldásával szembehelyezkedő amerikai vezetőkörök kényszerítettek az ENSZ közgyűlésére.

A nyilatkozat ezután azokkal a kegyetlenkedésekkel foglalkozik, melyeket az amerikai agresszorok hajtottak végre a koreai nép ellen, majd hangsúlyozza:

Az ENSZ, amely szemethunyt az amerikai vezetőkörök koreai bűntettei fölött és figyelmen kívül hagyta a koreai nép igazságos követeléseit, ezúttal nevetséges határozatot, hagyott jóvá, amely megbélyegzi a koreai néphadsereg és a kínai népi önkéntesek által állítólag elkövetett „kegyetlenkedéseket", olyan határozatot hagyott jóvá, amely az amerikai kalandorok egyoldalú, hazug és provokációs „anyagain" alapul.

A nyilatkozat így fejeződik be:

A koreai nép, mely a saját tapasztalatából ismeri az Egyesült Államok vezetőköreinek agresszív és bűnös politikáját, ezért minden jóakaratú emberrel együtt határozottan elutasítja az ENSZ említett határozatát, amelyet az Egyesült Államok vezető körei tákoltak össze és tiltakozik az Egyesült Államok kormányköreinek gaztettei felett szemet hunyó, azokat elősegítő ENSZ hitszegése ellen. Ugyanakkor hangsúlyozom, hogy a koreai nép a világ minden békeszerető népével együtt harcolni fog a békéért, a demokráciáért és a nemzetközi együttműködésért.

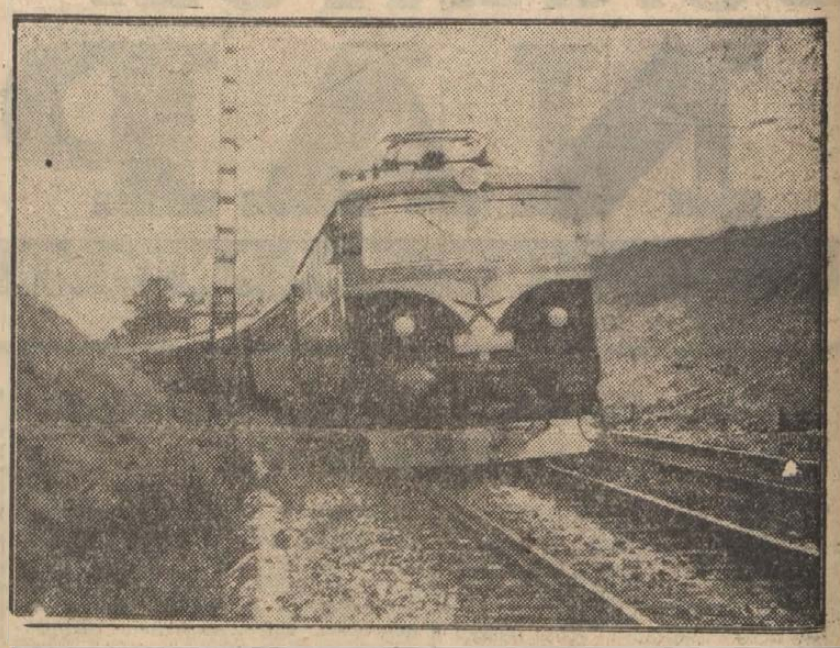
Eisenhower beszédet mondott az ENSZ-közgyűlés előtt

(MTI) A nyugati hírügynökségek jelentése szerint Eisenhower, az Egyesült Államok elnöke kedden este a Bermudákról visszatérve beszédet tartott az ENSZ-közgyűlés előtt. Eisenhower főként az atomerőproblémával foglalkozott beszédében, s kitért a négyhatalmi külügyminiszteri tanácskozás kérdésére is.

A Német Demokratikus Köztársaság és Görögország kereskedelmi kapcsolatai

Berlin (MTI): Berlinben december 8-án aláírták a Német Demokratikus Köztársaság és Görögország 1954. évre szóló árucsere és fizetési egyezményét. Az egyezmény értelmében Görögország dohányt, mazsolát, fügét, narancsot, citromot és bort szállít a Német Demokratikus Köztársaságnak gépek, optikai műszerek, vegyi anyagok, valamint üveg- és porcelánkészítmények ellenében.

Ujabb vasuti vonal villamosítása Csehszlovákiában

A csehszlovák állam igen nagy gondot fordít a vasútvonalak villamosítására. Legutóbb elkészült a Zsilina-Martin-Vrutki vonal villamosítása Szlovákiában. Ez első lépés a szlovák vasutak villamosítása terén. A villamosított vasútvonalon a szerelvények teljes megterheléssel is elérhetik az óránkénti 120 km-es sebességet.

Külpolitikai hírek

BERLIN

Az Adenauer-kormány a nyugatnémet szakadár állam 1954—55. évi költségvetésében 7.6 millió márkát irányoz elő az „alkotmányvédelmi hivatalnak" nevezett új Gestapo fenntartására. Erre a célra a jelenlegi költségvetési évben 5.2 millió márkát fordítanak.

Az amerikai megszállók azt követelik az Adenauer-kormánytól, hogy az új Gestapo fenntartásán kívül gondoskodjék a Gehlen, volt nácl tábornok vezetésével működő kémszervezet anyagi szükségleteinek fedezéséről is.

A nyugatnémet sajtó kommentárjai szerint a négyezer „munkatársat" foglalkoztató Gehlen-féle kémszervezet fenntartása hozzávetőlegesen évi 28 millió márkába kerül. Ezt az összeget eddig az Amerikai Egyesült Államok hírhedt százmillió dolláros kémkedési és kártevési alapjából fedezték.

PEKING

Tokióból érkezett jelentés arról számol be, hogy Japánban újabb hetvenegy amerikai katonai támaszpontot létesítenek.

A földművelésügyi és erdőgazdálkodási minisztérium által a nemzetgyűlés elé terjesztett adatok szerint a Joszida-kormány elhatározta, hogy 34 gyakorlótér létesítésére 112.200 hektár, harminchét repülőtér építésére pedig 14.554 hektár területet bocsát az amerikai megszálló csapatok rendelkezésére.

A Joszida-kormány ezen túlmenően előkészületeket tesz arra is, hogy további 33.800 hektár területet engedjen át katonai célokra a rövidesen kibővítendő úgynevezett nemzetbiztonsági hadtest számára.

KESZON

A koreai politikai értekezletet megelőző tanácskozáson résztvevő koreai-kínai küldöttség december 8-án a következő hivatalos közleményt adta ki:

December 8-án megtartották a két fél között a koreai politikai értekezlet kérdéseiről folyó tanácskozás 19. ülését. Ezen az ülésen Arthur Dean az Egyesült Államok kormányának megbízotta 17 pontból álló úgynevezett általános javaslatot terjesztett elő, amelyben változatlanul kitart a semleges országok részvételének központi kérdésében elfoglalt észszerűtlen magatartása mellett. Az amerikai megbízott továbbra sem hajlandó elismerni a Szovjetuniót semleges országként, korlátozni akarja a semleges országoknak a politikai értekezletre vonatkozó jogait és nem hajlandó hozzájárulni a politikai értekezleten résztvevő országok megnevezéséhez. Minthogy az amerikai fél úgynevezett általános javaslata semmi újat sem [illegible] maz, a koreai-kínai fél nyomban kereken elutasította azt. Így, az amerikai fél jóhiszeműségének hiányában a december 8-i ülés nem hozott semmi eredményt.

(MTI)

A baszrai olajmunkások sztrájkja, amely szombaton kezdődött, hétfőn tovább terjedt és sztrájkba léptek a faoi olajkikötő munkásai is, — jelenti az AFP.

OSLO

A lapok közlése szerint a norvég kormány december 7-i rendkívüli ülésén elhatározta, hogy „erőszakos beavatkozáshoz" folyamodik a hajóstisztek szakszervezete és a hajótulajdonosok szervezete közötti konfliktusban, miután a hajóstisztek szakszervezete az Ulrik Olsen közigazgatási és munkaügyi miniszternél tartott értekezleten megtagadta a munkáltatók feltételeinek elfogadását. A kormány döntése alapján a sztrájkoló hajóstisztek olyan utasítást kaptak a szakszervezettől, hogy munkájuk folytatása céljából haladéktalanul térjenek vissza hajóikra.

A „Friheten" hangsúlyozza, hogy a diktátum módszere, amelyhez a kormány és a hajótulajdonosok folyamodtak, felháborodást keltett a hajóstisztek körében.

PÁRIS

Mint Indokínából jelentik, a francia expedíciós hadtest parancsnoksága elrendelte Lai-Chau-nak, Thai tartomány fővárosának kiürítését. — Lai-Chau Észak-Vietnamban, Hanoitól mintegy háromszáz kilométerre északnyugatra fekszik. A francia parancsnokság a város kiürítését „biztonsági okokból" rendelte el, a vietnami néphadsereg egyik oszlopának előrenyomulása miatt.

Kitüntették a Londonban győztes magyar labdarúgó csapat tagjait

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa kitüntette a Londonban világraszóló győzelmet aratott magyar labdarúgó csapat tagjait és vezetőit.

A kitüntetéseket kedden délután az Elnöki Tanács fogadótermében Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke nyújtotta át. A kitüntetések átadásánál jelen volt Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke, Nagy Dániel, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnökhelyettese, Keleti Ferenc, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének osztályvezetője, Barcs Sándor, az Elnöki Tanács tagja, Kádas István, a DISZ Központi Vezetőségének titkára, valamint a magyar sportélet több más vezetője.

Dobi István a kitüntetéseket átnyujtva hangsúlyozta:

— A Wembley-stadionban aratott ragyogó diadal a magyar dolgozók millióinak dobogtatta meg a szívét. Győzelmük híre átfutott minden földrészen és megbecsülést szerzett a világ legtávolabbi zugában is a magyar névnek. Önök becsülettel teljesítették feladatukat, megfeleltek a dolgozó nép bizalmának, sportsikerükön túl bebizonyították népi demokratikus rendszerünk, szocializmust építő hazánk erejét.

— Nagy figyelemmel kísértük az Önök felkészülését az angliai mérkőzésre és őszintén elmondhatjuk, hogy sikeres helyt állást vártunk. Nem csalódtunk. Az Önök munkája, vezetőik által szinte tudományosan kidolgozott felkészítés pontos végrehajtása és az a hazafiúi lelkesedés eredményezte a nagyszerű sikert, amely felett a világsajtó még mindig nem tud napirendre térni és még mindig a „csoda" titkát keresi. Pedig ennek nincs különösebb titka. Sportéletünk fejlődése a felszabadulás óta töretlenül felfelé ível és benne a labdarúgás is soha nem gondolt magasságokra jutott.

Önök az ünnepnapok után most ismét visszatérnek majd a hétköznapi életbe. Munkájuk legyen továbbra is olyan, hogy abból újabb sikerek szülessenek. Feladatuk van elég, hogy csak egyet említsek a sok közül, a jövő évi világbajnokság, amelyen a magyar labdarúgás eddigi eredményeit kell igazolniok és ahol a magyar labdarúgóknak további fejlődésükről kell számotadni az egész világ előtt.

Dobi István végül további sikereket kívánt a magyar labdarúgóknak újabb diadalok eléréséhez, majd átnyújtotta a kitüntetéseket.

Sebes Gusztávnak, az Országos Testnevelési és Sportbizottság elnökhelyettesének, a magyar labdarúgósport fejlesztése terén hosszú időn át kifejtett munkájának elismeréséül a „Munka Vörös Zászló érdemrendjé"-t, Grosics Gyulának, Gellér Sándornak, Lóránt Gyulának, Buzánszki Jenőnek, Lantos Mihálynak, Bozsik Józsefnek, Zakariás József nek, Budai II. Lászlónak, Kocsis Sándornak, Hidegkuti Nándornak, Puskás Ferencnek, Czibor Zoltánnak, a Londonban győztes labdarúgó csapat tagjainak, a magyar labdarúgó sport magas színvonalra fejlesztése és sikerozatos győzelmei elismeréséül, valamint Mándi Gyula állami edzőnek, a válogatott csapat technikai felkészítésében elért kiváló eredményei elismeréséül a „Munka Érdemrend"-et, Titkos Pálnak, az OTSB labdarúgószakosztálya vezetőjének a labdarúgósport fejlesztése terén végzett kiváló munkája elismeréséül és Szepesi Györgynek, a sportesemények kiváló rádióközvetítéséért a „Szocialista Munkáért" érdemérmet nyújtotta át.

FUTÓSZALAG MELLETT

JIRI MAREK Állami-díjas író riportja

Sok érdekes tapasztalattal tér haza minden látogató a Szovjetunióból. Mindegyik között mégis az a legmélyebb és legérdekesebb tanulság, amelyet az egyszerű szovjet ember nyújt életével és munkához való viszonyával. Megérted itt, hogy nem egészen helyes, amikor a Szovjetuniót csak a nagy számokon keresztül nézzük: a terveljesítés százalékain, nagy építkezések hallatlan ütemén, s hatalmas gépek teljesítményén keresztül. Bármennyire érdekesek és jellemzőek a szovjet országra ezek a számok, teljes képet mégsem adnak a szovjet életről. Pedig különleges, sokrétűen gazdag a szovjet emberek élete.

A Szovjetunióban tett látogatásom során a moszkvai Sztálin autógyárban, a ZISZ-ben látottak tettek rám legnagyobb hatást. Hagyjuk most az üzem leírását, nálunk is találhatnánk ilyen ipari kolosszust. Bár nem mindennapi az épületek elhelyezése, a szabad területek egy-egy foltocska a természet gazdag zöldjéből. A közlekedést világító jelzések irányítják, hiszen autók és mozdonyok közlekednek a rengeteg csarnok és terem között...

A legérdekesebb látványt mégis az öntőde és a szerelőműhely tartogatott számomra. Mind a két üzemben futószalagon megy a munka.

Futószalagon önteni — sokkal nagyobb dolog, mint hinné az ember. Annyit jelent ez, hogy az öntés rendkívül nehéz munkáját úgyszólván teljesen gépek végzik, hogy az öntőüst szállítása automatikus, hogy az öntők inkább csak irányítják a munkát, mintsem arcuk verejtékével végeznék. A hírhedt öntődei hőséget sem találjuk itt meg, a tökéletes szellőztetés és az állandóan beáramló friss levegő kissé más környezetet teremt itt, mint amit nálunk megszoktunk. Az öntőformák futószalagon érkeznek és az öntőmunkások lába mellett [illegible] keskeny futószalag halad. Ha szükséges, ráléphetnek, s együtt haladnak a formával. De úgy látszik, erre nincs szükség, mert a munka tökéletesen ritmikus. Az öntők két-három lépést tesznek a formával és máris kész az öntés. A villamosdarun függő öntőüst könnyen és simán mozog. Az emberek erőfeszítés nélkül dolgoznak. Az az érzésed, hogy minden magától megy. És ami a legnagyobb dolog, itt nem azért van a futószalag, hogy magas teljesítményt préseljen ki az emberekből, — mint ahogy az a nyugati államokban van — hanem egyszerűen csak azért, hogy könnyebbé tegye a munkát.

A szerelőszalag még gazdagabb és érdekesebb; kifejezetten izgató ez a látvány, amely percről-percre változik. A terem, amelyben a szalag halad, nem túlságosan hosszú, sőt inkább rövidnek tűnik, amikor megtudjuk, hogy az egyik végén csupán egy hatalmas ráma kerül a szalagra — másik végén pedig már egy teljes teherautó hagyja el a termet. És mégis így van, a szalag végén acélos rendszerességgel, amely a szív szüntelen dobogásához hasonlít, minden három percben legurul egy nagy autó.

Ovatosan haladtunk a futószalag mellett és figyeljük a munkát, győzi-e az ember... de sehol sem látni nyomát annak, hogy kimerítő lenne itt a tempó. Az emberek nyugodtan végzik munkájukat, előre kiszámított mozdulatokkal. Mosolyognak, megnézik, ki jár körülöttük ilyen érdeklődéssel. Szórakozásra természetesen nincs idejük, de mindennek, amit csinálnak, megvan a maga rendje és minden úgy van előkészítve számukra, hogy fennakadás nélkül menjen a munka.

Egy egészen [illegible] állam meg: egy fiatal lány állandóan ugyanazzal a biztos mozdulattal nyúlt maga mellé egy dobozba, ahonnan mindig két-két anyacsavart emelt ki és elektromos csavarkulcsával felcsavarta a fémalapra.

— Mi történik, ha egyszer olyan anyacsavar akad a leány kezébe, amely nem illik a csavarra? — kérdeztem. A fiatal mérnök, aki végigkísért az üzemen, nem értette:

— Miért ne illene? — Rá kell illenie! — bizonygatta.

— Jó, jó, de ennyi anyacsavar között mégis csak akad egy selejt... Valamelyik alkatrész a milliméter egy törtrészével kisebb lehet. Akkor mi történik? Hiszen a futószalag állandóan halad tovább...

Kísérőm erre hangosan felnevetett:

— Selejt? Itt? Ez ki van zárva. Mielőtt az alkatrész idekerülne, ellenőrzésen megy keresztül. Ide már selejt nem kerülhet. Itt valóban egyetlen hiba nélkül szerelnek.

Ezeket a szavakat csak akkor hiszi el az ember, amikor lassú lépésben kíséri végig a futószalagot, amikor látja, hogy a szalagra állított első alkatrészből valóban autó lesz. Ritmikus a szalag mozgása és ritmikusan érkeznek hozzá oldalról és felülről az egyes alkatrészek és az előre összeszerelt darabok. Még a motort is automatikusan helyezik be a kocsi elejébe. A munkások keze csak pontosabban ülteti a helyére és leszorítja csavarokkal. Az alvázra ráhelyezik a felső részt és a vezetőfülkét.

Egy alagútszerű hosszú hengerben kapja meg a kocsi végleges színét. Aztán két kéz nyúlik feléje: az egyik a benzinkút csövét tartja, a másik a vizes csövet. Ez már az utolsó munka, még becsavarják a kupakokat és már ugrik is be a vezetőfülkébe a soffőr. A motor felbúg és — ég veled ZISZ-gyár, megyek az utamra!

Sokáig álltunk ott a terem végében. Legtovább mégis Hodac elvtárs, Köztársaság-renddel kitüntetett élmunkásunk maradt ott. Kétszer kellett hívnunk, hogy jöjjön már tovább.

— Barátom — mondta elragadtatással — csak álltam ott és figyeltem, nem adódik-e valami zavar? Hogy egyszer például nem indul el a kocsi. Egy félórát álltam ott, nem tudtam eljönni... És egyetlen egy, érted, egyetlen kocsinak sem volt semmi baja. Valamennyi elindult, mintha már tíz ellenőrzésen mentek volna át! — És hozzátette: — Hiába, ezen a téren még sokat kell tanulnunk!

Valóban. Tisztában kell lennünk vele, hogy mindennek a valódi értelme nemcsak a teljesítményben van. A szalag csodája nem gyorsaságában, vagy műszaki tökéletességében rejlik. A rendkívüli az itt, hogy egyetlen gondolat és felelősségtudat fogja össze az egész kollektívát. A legkisebb alkatrész is megbízhatóan tökéletes, ismeretlen a selejt, egyenletes, nyugodt, higgadt a munkatempó.

És sok érdekes dolgot lehet megtudni még a ZISZ gyárról. A munkaerővándorlás, például, mint ártalmas jelenség, teljesen ismeretlen. A munkás komoly indok nélkül nem változtatja meg munkahelyét. Az üzem pedig igyekszik megadni munkásainak mindent, amit csak megadhat, hogy azok valóban otthon érezzék magukat ott. A műszakmulasztás ugyancsak ismeretlen a ZISZ gyárban. Még az asszonyok sem mulasztanak, akiknek gyermekeik vannak. Ennek egyrészt az az oka, hogy az üzemnek, vagy városnegyednek elegendő bölcsődéje van, másrészt pedig az, hogy a szovjet ember rendkívül kötelességtudó.

És ha ez nem is volt mind ott ma már nagy egységbe forrva a munkában, megdönthetetlen bástyává nőttek a szovjet emberek. Ezért kell győzniök, ezért oly nagyok építő sikereik. Minden, amit a szovjet munkás az üzemében végez, szorosan összefügg az egész ország életével. Mert itt a kollektívában nem vész el az ember, hanem éppen itt találja meg magát igazán, itt találja meg boldogságát és életének értelmét.

PÁRT ÉS PÁRTÉPÍTÉS

Pártszervezeteink további feladatai a Központi Vezetőség június 27-i és október 31-i határozatainak végrehajtásában

A Központi Vezetőség 1953 júniusi kibővített ülése feltárta a pártvezetésben és belső pártéletben megmutatkozó hibákat s egyben meghatározta azokat a feladatokat is, amelyek alapján a hibák kiküszöbölhetők. Azóta eltelt időszakban falusi pártszervezeteink munkájának megjavításában is értünk el eredményeket.

Javulás van mindenekelőtt a kollektiv vezetésben

Sok alapszervezetünkben, így például Dinnyeberkiben, a Pécsi Állami Gazdaságban, a görcsönyi tsz-ben a párt vezetés, a pártdemokrácia alapját képezi. A vezetőségi ülések, taggyűlések rendszeresek, a taggyűlés beszámolóit a vezetőség és a tagság megvitatja és kollektív határozatokat hoznak, amelyek egy-egy párttag feladatát is meghatározzák. A határozatok végrehajtását úgy is ellenőrzik, hogy vezetőségi üléseken és taggyűléseken beszámoltatják a pártbizalmiakat. Hasonló eredmények tapasztalhatók a bírálat-önbírálat terén. Párttagjaink a községi értekezleteken sokkal bátrabban vetik fel a járási bizottság egésze és egyes tagjainak, de a pártszervezeten belül a vezetők és egymás hibáit is, mint eddig.

Amíg azonban a bírálat terén jelentős a fejlődés, addig az önbírálat különösen az alapszervezeteknél egyhelyben topog.

Legtöbb esetben formális. Kirívó példája ennek Szabó József elvtárs, a Gyula-pusztai Állami Gazdaság párt szervezete tagjának esete, aki egyben a gazdaság főagronómusa is. Szabó elvtárs több esetben egyes dolgozókkal és szakvezetőkkel szemben durva és megengedhetetlen magatartást tanusított. Ezért a helyi pártvezetőség és a járási bizottság is pártszerűen bírálta, nem régiben pedig a járási bizottság behívatta, mivel nem javított a magatartásán. A járási bizottság figyelmeztette magatartása helytelenségére és egyben kötelezte arra, hogy a soronkövetkező párttaggyülésen mondja el a hibáit. Szabó elvtárs önkritikát is gyakorolt, és egyetértett a JB. határozatával is, azonban csak formailag, mivel sem a taggyülésen nem beszélt hibájáról, sem a magatartásán nem változtatott. A dolgozók közül sokan félnek tőle, továbbra is, ha látják messze elkerülik. Pedig igen helyes volna, ha Szabó elvtárs kommunistához méltó módon, őszintén elfogadná a pártszervezet és a JB. bírálatát és ilyen szellemben cselekedne is.

A K. V. 1953. október 31-i határozata a párt egyik alapvető feladatává a falusi pártmunkában évek óta tapasztalható elmaradás, sőt visszaesés felszámolását teszi.

Járásunk területén ebben az évben a párttagok száma csökkent. Pártszervezeteink többsége egyetlen tagjelöltet, vagy tagot sem vett fel, meg lévő pártszervezeteink többsége kevés taglétszámú. Nem kevés az olyan pártszervezet sem, mint a Szentlőrinc falusi alapszervezet, ahol még a kevés párttag között is alig van dolgozó paraszt. Vannak olyan községek is, ahol nincs is pártszervezet.

A tag- és tagjelöltfelvétel

ilyen komolymérvű elhanyagolása egyrészt azzal magyarázható, hogy a JB. nem súlyának megfelelően foglalkozott vele, másrészt a pártszervezetek jelentős része nem szorgalmazza, részben közömbösség, részben baloldali magatartásuk miatt.

Falusi pártszervezeteink megerősítése és a dolgozó parasztokkal való megfelelő kapcsolat elmélyítése természetesen nem könnyű feladat, és nem egyik napról a másikra történik. Mindenekelőtt azt kell elérnünk, hogy a pártszervezeteink következetes harcosai legyenek a párt és kormányhatározatok végrehajtásának, bizalommal és megértéssel közeledjenek a dolgozó parasztok, így a középparasztok problémái felé is. Világosítsák fel, neveljék őket, vonják be jobban a falu politikai életébe és a termelés irányításába.

Ehhez azonban az is szükséges, hogy a pártszervezetek vezetői és tagjai mindenhol példamutatók legyenek.

Ezen a téren igen rossz példát mutat Pogány község párttitkára, aki úgy vélekedik, hogy csak akkor teljesíti tervét és fizeti ki adóját, ha a pártonkívüli dolgozók mind teljesítik. Érthető, hogy a község a legutolsók között van a járásban az állampolgári kötelezettség teljesítésében.

A pártszervezetek vezetőinek és tagjainak meg kell szerezniök a pártonkívüli dolgozók bizalmát. A bizalmat és megbecsülést azonban úgy lehet kivívni, ha törődünk a dolgozókkal, minden látszólag apró, de jogos panaszukat meghallgatjuk és gondoskodunk, hogy elintézést nyerjen. Sajnos, akadnak még párttitkárok is, mint például Cserdiben Nagy elvtársnő, aki ehelyett fölényes, durva, kiskirály módon viselkedik, ha a dolgozók hozzáfordulnak valamilyen panasszal. A dolgozók ügyeinek elintézésével kapcsolatos türelmetlenség és sokszor azok semmibe vevése fokozottabban érvényesül a tanácselnököknél, például Szemelyben, Keszűben, vagy a nemrég leváltott egerági tanácselnöknél.

A K. V. júniusi határozata óta azonban ezen a területen is van jelentős előrehaladás.

Pártszervezeteink megerősítésének egyik fontos tényezője a tömegszervezetekhez, ezen belül is a DISZ-hez való viszony. Van a DISZ munkájában javulás, azonban azokkal a lehetőségekkel, amelyek adva vannak, főleg szocialista szektorainkban, csak kis mértékben élnek, azaz kevés helyen működnek megfelelően ezek a DISZ-szervezetek. Egyrészt azért, mert a járási párt és DISZ-bizottság, másrészt a falusi pártszervezetek kevés segítséget adnak nekik és kevés a türelem. Segítsék hozzá pártszervezeteink a DISZ vezetőségeket, hogy a most folyó DISZ vezetőség-választások fordulatot jelentsenek DISZ-szervezeteink életében. Emellett mind politikai, mind kulturális téren is adjanak olyan segítséget, hogy betölthessék szerepüket.

Pártszervezeteink minden téren példát mutatva, a dolgozó parasztság legnagyobbfokú megbecsülése és megfelelő támogatása alapján

mozgósítsanak a tömegszervezeteken keresztül

pártunk és kormányunk új célkitűzéseinek végrehajtására úgy, hogy a harcban kinőtt becsületes dolgozók minél nagyobb számával erősítsék a szervezeteket. A most folyó párttaggyülések és pártnapokon el kell már érni, hogy egy jelentős lépést jelentsenek az említett célkitűzések megvalósítása felé.

Pretz János
pécsi jb. mezőgazd. oszt. vez.

A pécsi kereskedelmi vállalatok felkészülnek a fenyőfa-ünnepi csúcsforgalomra

Mint minden esztendőben, ezévben is a kereskedelmi vállalatok már most felkészülnek a fenyőfa-ünnepi csúcsforgalomra. Jó előre beszerzik az árufeleségeket, feltöltik raktáraikat, hogy az ünnepi héten bőséges árukészlet és nagy választék álljon a dolgozók rendelkezésére.

Az idei fenyőfa-ünnepi csúcsforgalom annyiban különbözik majd az elmúlt évektől, hogy az elkövetkezendő hetekben lényegesen nagyobb mennyiségű áru kerül forgalomba, hogy a kormányprogramm értelmében a dolgozók igényeit minél tökéletesebben kielégítsék. Azonkívül több külföldi áru is lesz az üzletekben.

A Hús- és Tejipari Vállalat

gondoskodik arról, hogy Pécs város lakosságát a fenyőfa ünnepet megelőző héten megfelelő mennyiségű hússal, zsírral, baromfival, étolajjal, tejjel, cukorral és liszttel lássa el.

A vállalat az ünnepi hét alatt 320 mázsa tőkehúst, 60 mázsa töltelékárut, 28 mázsa baromfit és 20 mázsa halat — különként 5.30 forintos árban — hoz forgalomba üzleteiben. Ugyanakkor 275 mázsa zsírt és 30 mázsa étolajat hoz majd forgalomba.

A Hús- és Tejipari Vállalat körülbelül 9 ezer hektoliter tejet, 15 hektoliter tejfelt, 20 mázsa sajtot biztosított az ünnepi hétre. Lisztel és cukorral is tökéletesen ellátják a város lakosságát.

A MEZŐKER

gondoskodik a fenyőfaellátásról. — Máris útban van Pécs felé 6000 folyóméter fenyőfa az ország különböző állami gazdaságaiból. A fenyőfák előreláthatóan pénteken érkeznek meg Pécsre és a jövő héten hétfőn, de legkésőbb kedden a Zöldség- és Gyümölcsboltokban megkezdik a fenyőfa-árusítást. Ezenkívül a placokon az OFÉRT, a Mohácsi Földművesszövetkezet és több más szövetkezet is árusít majd fenyőfát.

Az erdei és fekete fenyőfa 14, a lucfenyő 20, a jegenye és az ezüstfenyő ára pedig 24 forint lesz méterenként. A műfenyő darabonként 16 forintos árban kapható majd. — Fenyőfával tehát időben és bőséges mennyiségben látja majd el a város lakosságát a MEZŐKER.

A zöldség- és gyümölcsboltokban máris kapható elsőosztályú tisztított dió, amelynek 10 dekája 4.60 forint, míg a másodosztályúból tíz deka 4 forintba kerül.

Öt vagon aszaltszilva érkezett a MEZŐKER Vállalathoz, amit a zöldség- és gyümölcsboltokban már forgalomba is hoztak. Az elsőosztályú aszaltszilva 16.50, a másodosztályú pedig 12 forintba kerül.

December 14-én, hétfőn a MEZŐKER egy vagon virág- és akácmézet hoz forgalomba, egy, valamint másfél literes patent üvegekben. A méz kilója előreláthatóan 28 forint és kimérve is árusítják majd.

A fenyőfa-ünnep előtti héten három vagon almát is forgalomba hoznak a tárolt mennyiségből és három vagont a közvetlen felvásárlásból. Azonkívül a MEZŐKER Vállalat gondoskodott egy vagon körtéről és egy vagon héjjas dióról is, amit szintén az ünnepi héten hoz majd forgalomba.

Zöldséggel és főzelékfélével a város lakossága már most is bőségesen el van látva. Burgonyából is megfelelő mennyiség áll rendelkezésre. A fogyasztási burgonyával kapcsolatos panaszok a „Dunántúli Napló" cikke nyomán most már megszűntek és a dolgozók minőségileg kifogástalan burgonyát kapnak már.

A Vendéglátóipari Vállalat

a fenyőfa-ünnepre nemcsak nagymennyiségű és jó minőségű borokkal és cukrászsüteményekkel készül fel, hanem újabb étkezőhelyiségek létesítésével is. A vállalat december 12-én, szombaton a Kossuth Lajos utcában megnyitja a Hideg Büfét, amely minden nap reggel 7 órától este 9 óráig tart nyitva. A Hideg Büfében hideg sült, kocsonya, palacsinta, házi rétes, hideg szárnyas sült, libatepertő, libamáj, aszpik; vaj dalthús, palackozott bor áll majd a dolgozók rendelkezésére.

Ugyancsak december 12-én, szombaton nyitja meg a Pécsi Vendéglátóipari Vállalat a volt Radócsay vendéglőnek azt a részét, amely eddig az átalakítási munkálatok miatt zárva volt. Az újjáalakított étterem most két helyiségből áll: a söntés

ből, amely olyan könyöklővel van felszerelve, mint a Kossuth Lajos utcai Italbolt és az étteremből, amely másodosztályú lesz. Az éttermet minden nap reggel 7 órától éjféli 1 óráig tartják nyitva és a dolgozók igényeinek kielégítése céljából bevezetik itt az előfizetéses étkezést is. A vállalat bevezeti az olcsó menüt, amely, ha elviszik, 5.35 forintba kerül; ha pedig az étteremben fogyasztják el, akkor 5.90 forint lesz. Az étteremben Jónás Bandi és zenekara szolgáltatja majd a szórakoztató zenét.

A Pécsi Vendéglátóipari Vállalat a fenyőfa ünnep alkalmával 500 hektoliter bort hoz forgalomba a vállalat boltjaiban. Ebből a mennyiségből 100 hektoliter Zalarákosról érkezik, a többi pedig 12 Mallígand fokos mecseki rizling lesz. A vállalat a Soproni Állami Gazdaságtól 20 hektoliter soproni bort is beszerzett, amelynek literjét körülbelül 18—20 forintos áron hozza forgalomba az ünnepi héten.

A Pécsi Vendéglátóipari Vállalat olcsó borokat is forgalomba hoz, tehér asztali és színes asztali bort 10.40 és 10.60 forintos árban.

A Pécsi Vendéglátóipari Vállalat 40 mázsa sertést vásárolt, hogy a dolgozóknak az ünnepi héten ízletes disznótoros vacsorákat biztosíthasson éttermeiben.

A Pécsi Állami Áruház

raktárába napokon belül a szebbnélszebb áruk érkeznek: a 112 forintos puplin férfi ingek nagy választékban, a szép gyapjúsálak és kendők, a 42 forintos női kombinék, a 285 forintos férfi esőkabátok, a 395 forintos kapucnis esőkabátok, a 900 forintos szép kamgarn öltönyök.

A Német Demokratikus Köztársaságból kölnivíz, 20 forintos felhúzható játékautó, rengeteg mackó, baba, villanyvonat, 250—600 forintos férfi gumicsizma és gyermekhócipő, nyers gumitalpas férfi cipő érkezik.

Az ünnepi hét alatt új árucikk lesz a Pécsi Állami Áruházban a 120 forintos, duplaszéles női szövet új divatszínekben. Ugyanakkor a Csehszlovák Népköztársaságból választékos üvegáru érkezik a Pécsi Állami Áruházba: szép 3 részes csiszolt piperekészlet 180 forintos árban, hatszemélyes kompótos-készlet, ami már 35 forintos árban is kapható lesz. Az ünnepi héten a Pécsi Porcelángyár új készítményei, díszes figurái, herendi dísztárgyak kerülnek forgalomba. A Német Demokratikus Köztársaságból megérkeznek az aranyszélű porcelán teáscsészék aljával, darabonként 11 forintos árban. Végül pedig a Pécsi Állami Áruház 1000 darab opera, tánc- és művészhanglemezt is forgalomba hoz.

Ponyvával bevont személyszállító csillék védik a komlói bányászok egészségét

A komlói Kossuth-aknai bányászokat a közel két kilométer hosszú altáron eddig nyitott személyszállító csillékkel szállították a fürdőig. — Most a hidegebb idő beálltával a személyszállító csillékre — mintegy 100 ezer forintos beruházással — erős ponyvafüggönyöket szereltek, amelyek megóvják a meleg munkahelyről feljövő bányászokat a megfázástól.

Az első 24, ponyvával bevont személyszállító csillét december 8-án állították üzembe.

A közeli napokban további 76 személyszállító csillére szerelik fel a bányászok egészségét védő ponyvafüggönyöket.

Miért nem főzhetnek pálinkát a gerdei parasztok?

Annyi szilva termett a gerdei és a királyegyházai határban, hogy egymást dobálják vele a gyerekek. Az asszonyok telifőzték már lekvárral a köcsögöket, bödönöket, de meg sem látszik a fákon. Nincs mit tenni: a fa alá kerítik a nagy ponyvát és rázzák-rázzák a hamvas, kékbőrű-aranyhúsú pálinkának valót. Teli puttonyokkal, tetézett kosarakkal hordják az udvarokba. — Még az is szilvóriumot főz az idén, aki egyébként ki nem állhatja.

Bartos Imre tanácselnök aggódva figyeli a nagy készülődést. Nem elensége ő a pálinkának — a falu java a tanácselnök java is, — csakhogy rengeteg munkát ad! Ki kellene tisztogatni a pálinkafőzde kútját, rendbehozatni az edényeket. Legalább két napi gond, negyvennyolc órai fejtörés! Túl sok ebben a nagy dologidőben — nem kell elhamarkodni. Alszunk rá egyet — gondolja magában — és mivel alapos ember, alszik rá ötöt is, tizet is.

A szilva nem tud a tanácselnök nagy elhatározásáról. A kádakban, klütött fenekü hordókban szúrós illattal érik a cefre — átrepülve a falu fölött elkábul tőle a madár is. A gazdák elégedetten csettintenek. Nincs mire várni, jöjjenek a „finánc ok" — rotyogjon a kisüst.

Szent Lőrinc sem érezhette magát rosszabbul a gerdei tanácselnöknél, — amikor a pogányok rostélyon sütögették. Reggel, ha jön, este, ha megy, szólongatják az emberek: Imre bácsi, mikor főzünk? Nemcsak a falubéliek nyüstölik, de Királyegyházáról, Szabadszentkirályról, Berényből, Bodáról, Bicsérdről, Bakonyáról napról-napra csörög a telefon és jönnek a biciklis kérdezők: Mikor főzünk?

Csak két napi munka kellene, hogy a messze környék legjobb pálinkafőzdéje a deminozsokba csurgassa főztjét, dehát ehhez két napszámost kellene keríteni, meg valakit, aki a főzdét irányitja. Szerződést kötni, pénzügyőrrel tárgyalni... hogy kívánhatnak ennyit a gerdeiek tanácselnöküktől?!

Egyik oldalon saját tehetetlensége — a másikon a sürgetőlőző dolgozó parasztok. A csapdábaesett nyul várhatja olyan lelkiállapotban a vadászt, mint Bartos Imre a pálinkafőző gazdákat és a tapsifüles sem örülhet jobban a csapda ajtaját kitáró véletlennek, mint a gerdei tanácselnök a Megyei Szeszfőző Vállalat levelének: „Értesítem, hogy pálinkafőzdéjüket 1954. január elsejétől vállalati irányításba, állami kezelésbe vesszük."

Hová tünt a tehetetlenkedés, a tib-lábolás?! Ahogy a meleg tavaszi napsugár egyik-napról a másikra kipattintja a feszülő rügyeket és virágba borítja a fákat, — úgy nyílott ki a bűvös levél nyomán Bartos elvtárs tehetetlenségéből márholnapra a gyors, határozott, biztoskezű szervező. Mert hát: ha újesztendőre átveheti az állam, miért ne vehetné már most, október elsején? Miért fájjon az ő feje a főzde megindításáért? Vesződjön vele az állam!

Expresslevelet meneszt Pécsre a vállalathoz: Jöjjenek, vegyék át azonnal! A Megyei Szeszfőző nem készült fel az átvételre (hol van még január) és sokat várat magára. De a gerdei tanácselnököt fűti a község érdeke. Beszól Fehérvári elvtársnak a járási tanácsra, — segítsen ő is megmozgatni a hanyag vállalatot. Itt a tömérdek cefre, a dolgozó parasztok érdeke... a kormányprogramm — egyszóval segítsetek elvtársak!

A gerdeiek tudnak elnökük nagy csatájáról (hiába, meg kell hagyni, jól választottak, amikor őt ültették a székbe, húz a szive a faluhoz) és mivel nem jön a vállalat, hát kárömkodva önözik az állatok elé a kórtét, szilvát. A türelmetlenebbje, mint ifj. Tóth Pál László, kocsit kerít, befog, a szomszédokkal ráemelik a cefréskádakat és megy Okorágra. Ő ugyan nem vár semmiféle vállalatot!

Okorág messze van, vagy húsz kilométerre Gerdétől, de hogy csak nem jön a vállalat és ifj. Tóth is meghozta a deminozsokat, előbb egyesével, majd mint mikor a víz utat csinál magának a porban — kettesével, ötösével mennek főzetni a hetedik határon túlra, Monosokorra, Okorágra. De itt is zsúfolnak a főzdék és a helybeliek felhányják a gerdeieknek: főzzenek otthon, ha inni akarnak!

Főznének is, innának is, dehát nincs hol és nincs mit. Az a szegény Bartos is annyit kűzd, annyit telefonál, levelezik, irkál, hogy egészen belesoványodott, dehát hiába.

Telnek — múlnak a hetek, véget ér a szüret is. A hordókban habzik, surrogva forr a must, a muslincák felhőkben lepik el a törkölyt. A Megyei Szeszfőző Vállalat, mintha érezné, nem tanácsos tovább feszíteni a húrt — Rácz elvtárs képében megjelenik Gerdén. Bartossal leltárba veszik a szeszfőzdét, az üstöket, a tartályokat, még az utolsó rozsdás szöget is, aláírják a jegyzőkönyveket. Egy hét mulva főzünk — búcsúzik Rácz elvtárs — és ahogy elfordul autója Szabadszentkirály felé, úgy gördülnek le Bartos szívéről a lelkiismeretfurdalás mázsás kövei.

Idáig egyenes a dolog, mint az ostor nyele, de most jön a csattanója: letelt a hét hosszú, keserves nap és a vállalat nincs sehol. A gerdei tanácselnök rosszat sejt. Mivel Cseke Istvánt, a tsz üzemi párttitkárát valamilyen ügyben úgyis Pécsre szólítja a kötelesség, — megkéri, menjen el Rácz elvtárshoz a Felsőmalom utcába. Nem talál senkit, üres kézzel, szörnyen felindulva tér haza.

November 27, 28, 29 ... repülnek a napok. A rengeteg szilvacefre, a törköly tönkremegy, ha azonnal ki is nyitnák a főzdét kétszer annyi kell minden literhez, mert elment az ereje. Tehetetlenségében azt ajánlgatja az elnök: vigyék Okorágra. Bunyevácz József és még sokan elunták a hasztalan várakozást. Saját pálinkafőzdénk mellett más faluba menjünk. Ott egye a kórság a vállalatot, ahol van. Kidöntögették a tömérdek cefrét az állatok elé, meg a szemétdombra.

A pálinkafőzde ma sem működik. Decemberre fordult a naptár, amikor egy ködös, hűvös estén két elvtárs nyit be a gerdei tanácshoz. Alig mondják meg, honnan jöttek — a tanácselnökből gátja szakított árként ömlik a panaszos szó. Már a nyolcat is elharangozza az óra, csak nem ér a végére. Hogy mi mindent meg nem tesz ő a községe érdekében! Már két telepvezetőt is ajánlott, Mátyás Lajost és Berta Józsefet — rég itt laknak a faluban, azelőtt is ők irányították a főzést, dehát a vállalat!

— Két napi munka kellene csak elvtársak — higgyék meg — két nap alatt rendbe lehetne tenni. Én magam is elintézném, dehát a pálinkafőzde az államé, nem lehet csak úgy uk-mukk-fuk nekilátni. Hanem úgy segítsenek rajtunk gerdeieken, hogy tegyék be az újságba, miért nem főzhetnek pálinkát a gerdei parasztok!

Teljesítettük kívánságát!

Ami nem tetszik a dolgozóknak

Ismét Alsómocsolád!

Régóta vár megoldásra az alsómocsoládi kultúrotthon ügye. — Nézzük csak meg, mi történt a „Dunántúli Napló"-ban közölt két levél és a „Baranyai Bors" bírálata után.

Ugyszólván semmi. Az illetékes szervek, pontosan a megyei tanács népművelési osztályának munkatársai — továbbra is szónokolnak a kulturális életszínvonal emeléséről, de hogy ennek a mi falunkban is újabb látható nyomai legyenek — annak érdekében már úgylátszik semmit sem akarnak tenni.

Kultúrházunk legégetőbb problémája, hogy nincsenek ülőhelyek, márpedig mi tettünk javaslatot ennek megoldására. Már hónapokkal ezelőtt mindenről értesítettük a megyei népművelési osztályt, de nem tettek semmit.

Ezek után joggal tehetjük fel a kérdést, mit végez tulajdonképpen a megyei népművelési osztály, ha ezt a kétségtelenül a feladatkörébe tartozó, semmiségnek nevezhető kérdést nem intézi el.

A község lakossága részéről gúnyos, sértő megjegyzéseket hallunk a kultúrház munkájának megindítását illetően. Hisz mindenki tudomást szerzett a kitűzött feladatról, — megvalósításának ilyen hosszú ideig való elhúzódása könnyen kelt bizalmatlanságot a dolgozókban és rontja a tanács tekintélyét is.

Gyakran beszélünk a tömegkapcsolatok kiépítéséről. Tudjuk, hogy a kulturális rendezvények erősítik e kapcsolatokat. Itt vannak a hosszú téli esték, dolgozóink szeretnének résztvenni különböző rendezvényeken, előadásokon. Nem tudjuk elképzelni, hogy az „illetékesek" hogyan gondolják a rendezvények megtartását? — Kőművesbakon üljenek a dolgozóink? Ujból megkérdezzük a megyei tanács népművelési osztályát, meddig várjunk még, míg végre „hajlandók" lesznek egy-két lépést tenni a mi kulturális ügyünk megjavítása érdekében?

Kérjük, most már valóban kezdjenek hozzá a probléma megoldásához, ne hagyják, hogy az értékesen eltölthető téli esték nálunk kihasználatlanul múljanak el.

Szita István
községi tanácstitkár.

EGY KIS JÓAKARAT

A Központi Vezetőség határozatában leszögezi, hogy a legényszállásokon meg kell javítani az életkörülményeket, s ugyanakkor meg kell javítani a legényszállások életét is ott, ahol eddig nem volt kielégítő. A határozat óta nagy javulás mutatkozik Pécs VI. kerületében és Ujmeszesen, ahol dicsérik a dolgozók az életmezést. De nem mondható el ugyanez a György-telepi legényotthonról.

Gruzics elvtárs konyhavezető elmondta, hogy igen kicsi a tűzhely, alig tudják elkészíteni a 220 személy ebédjét. Rövidesen felépül az új legényotthon György-aknánál, amely 80 személyes lesz. Ez pedig azt jelenti, hogy 300 személynek kell a kis tűzhelyen főzni.

Még egy bográcsfelállítása lenne tehát szükséges, ami jelentékenyen javítana a helyzeten, de ehhez új kéményt is kellene építeni. Régóta húzódik a szellőzőberendezés felszerelése is. A konyha nagyon alacsony, a levegő nem cserélődik jól és a gőzös levegő egészségtelen.

Tisztaság szempontjából is van kifogásolni való. Csempékkel kellene a falat kirakni vagy olajfestékkel bekenni, mert az egyszerű falfestéket nem lehet jól tisztítani. Málics elvtárs a legényotthonok gazdasági felelőse már régen megígérte a csempéket, de az ígéret csak ígéret maradt. Egyszer azt állítja, hogy megrendelte már a csempéket, máskor, hogy már megvannak. A konyha személyzete azonban még nem látta s így nehezen hiszi el.

A legényszállás ebédlője kicsiny. Négy asztal fér csak bele, ahol huszan-huszonöten ebédelhetnek. A többi dolgozónak várnia kell addig, amíg társaik befejezték az étkezést. Rossz idő esetén is kint a szabadban kell állniok, mert nincs egyetlen védett hely sem. December van és nem kellemes félórákat a hidegben állni. Bányászaink pedig megérdemlik, hogy fűtött helyen fogyasszák el ebédjüket.

Mindezeket egy kis jóakarattal meg lehetne oldani. Nem messze a legényszállástól van egy teljesen üres deszkabarak, amelyet egy kis átalakítással fel lehet használni ebédlőnek, ahol legalább 100—120 ember étkezhet egyszerre. Ezt Gruzics elvtárs már megemlítette, de javaslatát nem hallgatják meg.

A hiányosságokért felelősség terheli Málics elvtársat, mert neki sokkal több gondot kellene fordítania a legényszállások lakóira, hogy azok jó ellátása biztosítva legyen.

DUGA AGOSTON

HOL MÜVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ

Nem magánügy. Szelvénybérlet „C". Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Hajókkal a bástyák ellen. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Holnap mindenki táncra perdül (fél 5, fél 7, fél 9 órakor.)

Park: Utolsó padban. Uj német úttörő film (Csak egy előadás fél 7 órakor). Ünnepi előadás.

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Aranycsillag lovagja (fél 6, fél 8 órakor.)

Hangverseny:

A Doktor Sándor kultúrotthonban lesz megtartva f. hó 11-én, pénteken este fél 8 órakor a Társadalom és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat hangversenysorozatának következő hangversenye: „Drámában fogant muzsika" címmel. Közreműködnek: Kovács Gyuláné, Ozörényi Olga, Somos Jenő és dr. Teremi Gáborné. Előadó: Horváth Mihály zeneiskolai igazgató. Hegedün kísérnek: Graef Tildy és Kovács András.

— **Halálozás:** Petz Már a temetése csütörtökön 3 órakor lesz.

Hasznosítsuk a tudomány vívmányait gyakorlati munkánkban

Népi demokráciánkban a tudomány nem öncél, hanem eszköz a gazdasági programm mielőbbi megvalósítására. Városunkban a gépgyártás terén a Gépipari Tudományos Egyesület Pécsi Csoportja végez tapasztalatátadó és ismeretterjesztő munkát, amellyel a termelés és minőség emelését segíti elő.

Az év második felében kettős célt tűzött maga elé az egyesület. Szakelőadások rendezését és munkabizottsági, illetőleg brigádmunkát. Az előadások célja elsősorban az üzemi dolgozók szakismeretének növelése. Jól sikerült júniusban a „Koleszov" szélesvágásról rendezett előadás, melyet Antal György gépészmérnök tartott. Az előadáson nyert tapasztalatokat üzemünk dolgozói jól hasznosították. Uj szempontot adott a minőség javításához a „felületi simaság" és mérése" című előadás, melyre Makadi András hívta meg az egyesület. Az előadások tapasztalatai alapján a gyár elrendelte a felületi simaságmérő úgynevezett etalonok beállítását. Hasonlóképpen tervbevettük a szikrapróbactalonok elkészítését is, Magyari Ferenc kohómérnök előadásából okulva. Az automatizálás kérdéseiről Faragó György gépészmérnök tartott vetítettképes, igen magasszínvonalú előadást.

Az egyesület a leghatásosabb munkát a munkabizottságokban fejti ki. Ezeket a bizottságokat az egyesület tagjai maguk közül választott vezetővel alakítják meg s célul tűzik ki, valamely termelési feladat megoldását társadalmi munkában. A Sopiana Gépgyárban alakult munkabizottságok egyrészt a szovjet tapasztalatok terjesztését, másrészt pedig a minőség emelését és az önköltség csökkentését, tűzték ki célul.

A gyári forgácsoló munkabizottság például Rátkai Béla technikus vezetésével a Koleszov szélesvágást, valamint a mechanikus felerősítésű lapkás esztergakés használatát Komlón és Nagymányokon is bemutatta.

A „Jobb minőségért" alakított brigád Révész István főmérnök vezetésével a minőség emelését tűzte ki feladatul főleg az export-gyártásban. A tagok munkájának köszönhető, hogy a huzalzománcozógépek, jól lehet első darabok voltak, minőségben mégis vetekedtek a „Zománchuzalgyár" hasonló gyártmányával. A MEO elméleti színvonalának emelésére rendezett tanfolyamon a tagok közül sokan előadóként szerepeltek. A brigád javaslatára vezették be az öntődében a grafit helyett a talkum használatát, mely szép sikerrel biztat.

A munkabizottsági munkával és előadásokkal az egyesület tagjai hathatósan segítik a terv teljesítését. Remélhető, hogy a továbbiakban még nagyobb segítséget nyújtanak az új kormányprogramm megvalósításához.

HELLÉNYI MIKSA
mérnök, GTE titkár.

VITAEST AZ IRÓSZÖVETSÉGBEN

Pénteken este 7 órai kezdettel a Magyar Irók Szövetsége Pécsi Csoportjában (Széchenyi-tér 16) vitaestet tartanak Nyári Sándor, Szegedi Antal és Szöllősy Kálmán írásairól. Vitaindító Galsay Pongrác és Vörös József. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

Akik jómunkájukkal elősegítik és aki hátráltatj a siklósi atlétikai sport fejlődését

Alig egy-két hónapja annak, hogy az egész országban sportvonalon nagy választások folytak. Ekkor választották meg a társadalmi sportszövetségeket, melyeknek feladata az egyes sportágak vezetése, irányítása. Az azóta eltelt idő megmutatta azt, hogy a választásokon a sportolók elég körültekintőek voltak-e és tényleg olyanok kerültek-e be a sport szövetségekbe, akik szívügyüknek tekintik azokat a sportágakat, amelyeket képviselnek.

Az egyik régebbi számunkban foglalkoztunk a siklósi atlétikai társadalmi szövetség munkájával, amely megalakulása óta jó munkát végzett és az eltelt rövid idő alatt már eddig is nagy lendületet adott a siklósi atlétikai sportnak. Ma már egyre több az olyan társadalmi szövetség, amely jó munkájával hálálja meg a választók bizalmát és igyekszik teljes tudásával a sportot fejleszteni. Azonban ha megnézzük alaposan a szövetségeket, akkor azt látjuk, hogy vannak olyanok is, akik visszaélnek a sportolók bizalmával és keveset tesznek az általuk vezetett sportág fejlesztésére. Még a siklósi atlétikai szövetségben is, amely viszonylag jól dolgozik, akad olyan is a megválasztottak között, aki nem tekinti szívügyének azt, hogy a sportolók bizalmának helyt is álljon. Visszaél azoknak a sportolóknak a bizalmával, akik őt megválasztották azért, hogy sportágukat képviselje és munkájával járuljon hozzá a sport fejlesztéséhez. Ilyen tag a siklósi atlétikai társadalmi szövetségben Kiss Gizella, akinek viselkedése sportszerűtlen és munkája nem olyan, mint amilyent megválasztói reméltek tőle. Kiss Gizella a társadalmi szövetség titkárának lett megválasztva, azonban ezideig még egyetlen egy versenyen vagy szövetségi napon nem jelent meg és távoltartotta magát a szövetség munkájától. Amikor a sportolók őt is megválasztották, tőle is olyan munkát reméltek, mint a szövetség többi tagjától, de úgylátszik Kiss Gizella nem látja, hogy a sportolók bizalma mire kötelezi őt a sport fejlesztése érdekében.

A Járási TSB és a szövetség többi tagja foglalkozzon Kiss elvtársnővel, mutassanak rá hibáira és nyujtsanak segítséget neki, hogy eddigi hibáit kijavítva résztvegyen ő is a társadalmi szövetség munkájában.

Az 1953 szeptember végén megalakult járási atlétikai társadalmi szövetség elnöke Güth Margit általános iskolai gyakorló tanítónő tisztában van azzal, hogy mit kívánnak tőle a sportolók, amikor megválasztották és éppen ezért igyekszik munkáját legjobb tudása szerint nagy szorgalommal végezni. Güth elvtársnő a fiatalságot jellemző tetterővel, sportirányi szeretettel kezdte meg elnöki működését. Első munkája volt, hogy az irattárt átnézte és az elmaradt, benem küldött jelentések azonnali beküldését szorgalmazta. Emellett nagy gondot fordított a sportversenyek előkészítésére is. Minden készületet megtett a járási úttörő atlétikai verseny, a járási ifjúsági pályabajnoki verseny, a Sellyén tartandó járások közötti atlétikai verseny és a Siklóson tartandó vi vágó verseny sikeres lebonyolítása érdekében. Részt vett tevékenyen az atléták előszítésében és minden edzésen részt vett, a segítette a munkát és tanácsokat adott versenyzőknek a felkészülésben. A hos időn át elhanyagolt, és az új adminisztrá nagy körültekintéssel és szorgalommal, vetésre méltóan elkészítette. A versen adminisztrációját is kellően előkészítette. A versenyek megrendezésében nem ism fáradtságot és a verseny után a díjakat jutalmakat kedves, közvetlen szavak kíséretében adta át a győzteseknek és további munkára és újabb sportsikerekre buzdíte a járás fiataljait. A szövetségi napo mindég ott volt és irányította a szöve munkáját. De nemcsak a saját sportjá törődött, hanem mint játékos résztvett röplabda csapat munkájában is és mint tékos eredményesen szerepelt és csapatá szereplését nagyban elősegíti. Az atlé kiszélesítése érdekében megindult verse bírói tanfolyam anyagát és tanrendjét el szítette és vállalta 4 óra előadás megtartá a tanfolyamon. A járási TSB elnöksége ér keli a jó munkáját és a legközelebbi al lommal jutalmazásra terjeszti elő jó munkás elismeréseképpen. Stefán Ferenc, a T sadalmi Szövetség alelnöke és Váradi Lás technikai vezető szintén igyekszik min tudásával a szövetség munkáját támoga és a rájuk bízott feladatokat mindég hetségükhöz mérten jól elvégezni. Jó m kájukkal nagyban elősegítik, hogy az atlé kai élet az új szövetség megválasztása Siklóson nagyban fellendült és remény rá, hogy a tavaszi évadban még további s eredményekről tudnak a siklósi járásban számolni.

Jóslataink a vasárnapi TOTO-ra:

Szombathelyi Lokomotiv—Budapesti nizsi x, 2. Dorogi Bányász—Budapesti Vö Lobogó x, 2. Sztálin Vasmű Építők— Bu pesti Vasas x, 2. Salgótarjáni Bányász— dapesti Honvéd x, 2. Budapesti Postás Budapesti Dózsa 2. Diósgyőri Vasas—Szik Gázművek 1. Vasas Izzó—Pécsi Lokomo 1, x. Pereces—Miskolci Lokomotiv x, Miskolci Építők—Ózdi Vasas 2. Sajószentpéteri Bányász—Miskolci Honvéd 1, 2. dapesti Kinizsi—Budapesti Vasas kézilab 2, Miskolci Lokomotiv—Szikra Gázművek Pótmérkőzések: Csepeli Vasas—Budapes Kinizsi 1, Debreceni Petőfi—Vörös Lobo Keltex 1, 2. Budapesti Vörös Meteor— késcsabai Lokomotiv 1, Vörös Lobogó K tex—Budapesti Dózsa 2.

HIREK

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 10

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Judit. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** — Várható időjárás csütörtök estig: felhős, párás, helyenként ködös idő, több helyen ködszitálás vagy eső. Mérsékelt déli-délnyugati szél, a hőmérséklet kissé emelkedik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére csütörtök reggel: 0—plusz 3, délben 6—9 fok között. — A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet csütörtökön négy fok felett.

— **Tanácstagok fogadóórái:** Budai I. számú alapszervezet helyiségében Juhász István 11-én 5—6 óráig. Budai II. számú alapszervezet helyiségében 6—7 óráig Mattenheim Ferencné. A Szigeti kerületben Nagy Jenő-utca 36. 6—7 óráig Török Imre tanácstagok tartanak fogadóórát.

ELVESZETT a Déldunántúli Üzemélelmezési V. termelési csoportja, Pécs, Kazinczy u. 6. Tel.: 11-75. Egyszámlaszám 43.771.005 33 sz. bélyegzője. Felhívom a vállalatok figyelmét, hogy a fenti szövegü bélyegző aláírás nélkül érvénytelen, arra semmiféle árut ne adjanak ki, illetve semmiféle szolgáltatást ne eszközöljenek. A megtalálói kérjük, hogy az Üzemélelmezési Vállalatnál adja le.

— **PÉCS VÁROS TANÁCSA végrehajtóbizottsága felhívja Pé város dolgozóinak figyelmét, hogy Távvezetéképítő Vállalat a Szedres Pécs közötti távvezetéket decemb 15-én áram alá helyezi s ezért a tá vezetéki oszlopokra felmászni, va mint a vezetéket megérinteni él veszélyes és szigorúan tilos!**

— **December 9-én** délelőtt 11 tájában az I. sz. Népbüffében ism retlen tettes elvitte P. J. monogra mos pénztárcámat pénzzel és igaz ványokkal együtt. Kérem, hogy i zolványaimat (DISZ tagsági kön bejelentők, határsávigazolvány, st küldje el a Dunántúli Napló Kiad hivatalába.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méter hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

A Pécsi Rádió úttörő híradója Közreműködnek a zalátai úttörők Hírek.

Építkeznek termelőszövetkezetein Csoda Siklóson — Garami László szatirája.

Hanglemezek.

20.00: Műsorzárás.

SINGER süllyesztős varrógép kis v kályha eladó. Nagy Jenő-u. 7.

200 kg-os hízottsertés eladó Mandula u.

KAZÁNFUTŐKET és széntolókat jó ke seti lehetőséggel azonnalra felvesz a Pé Bőrgyár.

NÉMET FILMHÉT december 10—16-i „Ismerd meg az új német filmművészet a Béke Harcosát!" Megrendezésre kerül P csett a „Park" Filmszínházban. Kísérő m sor a Német Filmhét egész ideje alatt m den filmhez az angol-magyar labdarú mérkőzés 6:3-as eredménye.

LOVÁSZHETÉNYI Állami Gazdaság ker azonnali belépésre vezető bérelszámol anyagkönyvelőt, gépíró jól tudó adminis trátort. Csak hosszabb gyakorlattal rend kezők ajánlatát kérjük. Jelentkezés szem lyesen, vagy írásban részletes önéletraj zal. Cím: Lovászhetényi Állami Gazdas up. Pécsvárad.

KŐMŰVESEKET, szobafestő-mázolókat, dogos és új vízvezeték szerelőt és üveg felvesznek. Jelentkezés: Pécsi Általán Építő Ksz. Pécs, Sallai u. 11.

HELYI munkára segédmunkásokat és k müves szakmunkásokat felvesz a 3. sz. Mé építő Vállalat. Szabadság-u. 40.

RÉPA 25 mázsa eladó. Cím: Garai u. 24.

LUXUS babakocsi és baba-szoba, merki bevonalt teritő eladó Rét u. 39. I. 4.

VENNÉK 350—500 cm³ motorkerékpár Tukora János, Péter-u. 30.

ÉPITKEZÉSHEZ minden mennyiségb azonnal szállít építőkövet a Siklósi Kőb nyaüzem. Magánosok és állami vállalat megrendeléseikkel forduljanak közvetlen a Siklósi Kőbányaüzemhez. Kiutalás se szükséges.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja
Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-3
Előfizetési díj: havi 11 — forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda
Pécs, Munkácsy Mihály utca 20. sz.
Telefon: 20-27
A nyomdáért felel: Mihalics Ferenc

Az általánosleánygimnáziumok diákotthonában

A decemberi ködös sötétséggel küszködnek a villanylámpák az utcákon, az ember borzongva húzza össze magán a kabátot. Délután még a melegen tűző nap szórta sugarait a városra, de este már lehűlt a levegő. Jól esik a diákotthon kellemes melege a kívülről jövőnek.

— Kit keres az elvtárs? — kérdi a kapus műszigorral, aztán megmondja, hogy az igazgatói szobát hol találom meg. Szinte szanatóriumi a tisztaság a folyosón, a lépcsőkön, pedig hát nem számíthattak erre a látogatásra. Elhessegetem magamtól azt a gyanut, hogy most különösen „kitettek" magukért és meg akarják mutatni a diákotthon lakói a rendszeretetüket. Igy van ez jól, a tanulók — egyszer mégis csak háziasszonyok lesznek — és az iskolai tantárgyak elsajátítása mellett vérükké válik a tisztaság, az otthon szeretete.

A „tanáriban" egy kis csoport ül körül az asztalt, számtanból korrepetálnak. Boldog mosolyt varázsol az arcukon egy-egy képletnek sikeres megoldása.

Éppen szünetet jelez a csengő, amikor Madariné és Zólyominé elvtársnők kalauzolása mellett elindulunk, hogy megnézzük, hogyan is élnek távol a szüleiktől az otthon diákjai.

A Leőwey másodikosok tanulószobája az első, ahová belépünk.

— Csoportos tanulás ideje van most — mondja Madari elvtársnő —, a következő órákban már tanulópáronként jönnek össze, ahol a jó eredményt elért diákok segítenek azoknak, akiknek nehezebben megy az anyag megértése.

Megkérdem, mik a tapasztalatok a páros tanulásnál, milyen eredményeket értek el?

— Az első időben „megérezték" a jó tanulók a patronálást, előfordult, hogy leromlott egy-egy élenjáró tanulmányi átlaga, de aztán fokozatosan megszűntek az ilyen kihatások, sőt még magasabbra szöktek az eredmények, mint azelőtt voltak. Pozitívuma az a páros tanulásnak, hogy megszűntek a lemaradások.

— Milyen a tanulmányi átlaga — érdeklődöm egy mélyen a könyve fölé hajló diáktól.

— Csak elégséges most — válija be pirulva, — pedig nagyon akarok tanulni, dehát nehezen megy... Látszik rajta, hogy ezután még nagyobb akarattal fog a tanulásnak, ott akar lenni hamarosan az élenjárók között.

„Janus" III. — van kiírva a következő ajtóra.

— Az otthon legjobb osztálya — mondja nem kis büszkeséggel Zólyomi elvtársnő. — Példát mutatnak a fegyelemben, kiválóak a tanulásban, igazi, egymásnak segítséget nyujtó kollektiva alakult ki ebben az osztályban.

Eljött a vacsora ideje, a tanulók vidám zsivalyától hangosak a folyosók, de az étkezőben elcsendesednek, a jókedv itt sem szűnik meg, csak a beszélgetések lettek halkabbak.

Vacsora után visszamaradnak a „naposok", letörölgetik az asztalokat, újból a legnagyobb csinosság, rend fogdja a következő osztályt.

— Van-e DISZ-szervezet és hogyan működik — kérdezem a vacsorázóktól.

— Van bizony, — feleli egy copfoshajú — én vagyok a DISZ-titkár.

— Milyen támogatást nyujt a DISZ a nevelőknek és a tanulóknak?

Először elgondolkodik, csak azután válaszol: „Minden tanulócsoportban van egy DISZ-tag, aki felelős a tanulmányi fegyelemért, azért, hogy a kikérdezéseket minden esetben megtartsák — meg aztán a hálószobák, általában az egész körlet tisztaságáért felelősséget érzünk."

Valóban — a hálószobák is a meleg otthon szeretetét tükrözik. Az egyformán bevetett ágyak, a kis csipketerítők, virágok, mind azt mutatják, hogy igényes, rendszerető lakóik vannak.

— Hogy állunk a szabadidővel? — firtatom tovább, — van-e színjátszó vagy tánccsoportjuk?

— Nincsen, de azért lehetőségük van az otthon lakóinak a kulturális igényeik kielégítésére — mondja Zólyomi elvtársnő.

— Rendszeresen vannak olyan előadások — a különböző egyetemek adjunktusainak a bevonásával, — amelyek az iskolai tantárgyakat meg érthetőbbé teszik.

— Vasárnaponként egy-egy kultúrcsoport látogat el hozzánk, vagy egyes osztályok kollektívan látogatják a rendezvényeket, de nem ritkaság a közös színház- és mozilátogatás sem.

Kóbert Turákné elvtársnő — az igazgatónő — is időt szakított magának és a továbbiakban ő adja meg a feleleteket.

— Népszerűsítjük a kiváló tanulókat, — mutat a folyosón kifüggesztett táblára, ahol ott van a fényképe Komáromi Ibolyának, Tóth Editnek, Szigeti Ágnesnek és még sok más olyan tanulónak, akik dicsőséget szereztek osztályuknak.

Mielőtt megkérdezhetném, hogy van-e verseny az osztályok között, már magyarázza is a tanulmányi átlagokat kimutató grafikont.

— Tapasztalatcserén voltunk az ország első diákotthonában és ott sok hasznos dolgot láttunk, amit mi is megvalósítottunk azóta — eredményesen.

— A mi diákotthonunk a megyében a második lett — mondja a továbbiakban, — sok mindent ki kell javítani, még feljebb akarunk kerülni.

*

Tanulni vágynak a mi fiataljaink. S ehhez nyujtanak lehetőséget, segítséget diákotthonaink, ahol szakképzett pedagógusok irányítása mellett fejlődnek az újtípusú, a szocialista emberek.

Cs. J.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 290. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — PÉNTEK, 1953 DECEMBER 11

A MAI SZÁMBAN:

Mit beszélnek Londonban a bermudai találkozó eredményéről? (2. o.) — Jelölések a december 17-i francia elnökválasztásokra (2. o.) — Képek a mongol nép ősi életéből (2. o.) — A gépállomások vezető pártmunkásai megyei értekezleten vitatták meg feladataikat a Központi Vezetőség határozatainak végrehajtásában (3. o.) — Két számadás — kétféle jövedelem (3. o.) — „Kultúrcsoportjaink lelkesen készülnek a járási kultúrversenyre" (4. o.)

MI UJSÁG BARANYÁBAN?

HOZZAKEZDTEK JÖVŐÉVI PRIMÖRÖK PALÁNTÁZÁSÁHOZ A BÓLYI KOSSUTH TSZ-BEN

A bólyi Kossuth tsz háromholdas kertészete ezévben 120.000 forintot jövedelmezett.

Ennek a szép jövedelemnek a megsokszorozására azzal készülnek a bólyi tsz-fagok, hogy 120-ról 400-ra emelik a melegágyi ablakok számát. Elhatározták, már februártól kezdve melegágyi zöldségeket küldenek Komlóra.

Csütörtökön hozzákezdtek a melegházi salátapalánták vetéséhez. tűzdeléséhez. A tervek szerint februárban mintegy 30.000 fej salátát juttatnak a komlói bányászok ellátására.

Ezenkívül hónaposretket, kalarábét, paprikát is nevelnek a melegházban, hogy ezekből ugyancsak primőrárut küldjenek már koratavasszal a komlói piacra.

GYÖNYÖRŰ CSEHSZLOVÁK DIVATÉKSZEREK ÉRKEZTEK PÉCSRE

Az Óra- és Ékszerkereskedelmi Vállalat Kossuth Lajos utca 19. sz. alatti és Bem-utcai üzletébe az elmúlt napokban gyönyörű divatékszerek érkeztek a Csehszlovák Népköztársaságból. Az üzletekben már 45 forintért kapható ólom kristály dísztárgy, 10 forintos árban divattű, 1200 forintos árban „Pobeda" 15 köves karóra, amit egyéves jótállással adnak. Ezenkívül szebbnél-szebb bőr dísztárgyak vásárolhatók; mint például bőr-puderdobozok, amelyek már 45 forintért is kaphatók.

Az elmúlt évben az Óra- és Ékszerkereskedelmi Vállalatnál csak típus ébresztő óra volt kapható. Ezzel szemben most többféle órát hoz már forgalomba. Nagy az érdeklődés a hatkarátos arany jeggyűrűk iránt. Ezek párja 170—180 forintba kerül míg a 14 karátos arany jeggyűrű párjának ára 370—380 forint. Ugyanakkor 14 karátos köves női aranygyűrű már 145 forintért is megvásárolható. A hatkarátos pecsétgyűrűt 80 forintért hozza forgalomba az Óra- és Ékszerkereskedelmi Vállalat.

MÁR A 37. GÉPET SZERELIK ÁT EGYEDI MEGHAJTÁSRA A MOHÁCSI SELYEMGYÁRBAN

A Mohácsi Selyemgyár földszinti nagytermében korábban elavult módszerű, transzmissziós meghajtással egy motor működtette az összes szövőgépet. Üzemzavar esetén 40 géppel álltak le. A többszörös meghajtás változóvá tette a gép fordulatszámát, rontotta a minőséget. A transzmissziós meghajtáshoz szükséges kétméteres, sőt ennél is hosszabb szíjjak az állandó forgás közben nagy port vertek, egészségtelenné tették a munkatermet, veszélyeztették a dolgozók testi épségét.

Ennek megszüntetése érdekében a gyár dolgozói november közepén ebben az üzemrészben is hozzákezdtek a gépek egyedi meghajtásának bevezetéséhez. Ezzel könnyebb lesz a kezelésük: hiba esetén a gép automatikusan leáll. A külön motoroknál a sokkal rövidebb szíjakat védőráccsal látják el.

December 10-én már a harminchetedik gép átszerelésén dolgoztak. A hónap végéig az üzem valamennyi szövőgépét átszerelik egyedi meghajtásra.

Hajnal Lajosné

DECEMBER 15-ÉN KOMLÓN MEGNYILIK A „KERINGŐ" ÉTTEREM ÉS CUKRÁSZDA

Komlón a Bajcsy Zsilinszky-út (Kossuth-akna felé vezető út) sarkán, a volt „Népkert Büffé" helyén épül már a „Keringő" Étterem és cukrászda, Komló ifjúságának új szórakozóhelyisége. A belső terem 400 személy befogadóképességű lesz, 120 villanyégő világítja meg, négy kandalló fűti és a terem közepén mintegy hatvan négyzetméter táncparkettát készítenek. A terembe egy 5x4 méteres színpadot építenek be. Itt a fővárosi művészek szórakoztatják majd Komló dolgozóit. A „Keringő" Étterem, amely hatszáz dolgozó két turnusban való étkeztetését biztosítja majd, december 15-re készül el.

Termeljenek tisztán a Kossuth-aknai II-es és III-as üzemek dolgozói!

A Komlói Szénbányászati Tröszt dolgozói párosversenyszerződést kötöttek a Nagymányoki Szénbánya Vállalat dolgozóival. A szerződés egyik pontja szerint, nem lépik túl a megtűrt palaszázalékot.

A Komlói Szénbányászati Tröszt novemberben — az elmúlt hónapok termelési eredményeit alapulvéve — kiemelkedő eredményt értek el. Az eddig elért napi legmagasabb átlagtermelést 370 tonnával szárnyalták túl.

A viszonylag jó eredmény mellett azonban hiba is van. A kettes üzem, amelynek Szepeshegyi István, a hármas üzem, amelynek Schnetzer Tamás főmérnökök a vezetői, 243.3, illetve 206 százalékkal „teljesítették túl" a szénben megtűrt meddőtartalmat. Hiába érték el ezen a téren jó eredményeket a többi üzem dolgozói, a két „túlteljesítés" éppen elég volt ahhoz, hogy a trösztől novemberben szállított szénben 132 százalékkal legyen a megtűrtnél több pala.

Súlyos hiba lenne, ha a tisztántermelést elhanyagolnák Komlón. A sztálinvárosi kohók nem egyszerűen szenet, hanem magaskalóriájú, tiszta szenet várnak a komlói bányászoktól. A terv teljesítése mellett minden fizikai és műszaki dolgozó tekintse fontos feladatának a szén minőségének a javítását. Igyekezzenek, hogy ezen a téren ne maradjanak le decemberben is, a nagymányoki szénbányászok mögött!

Szerdán, ezévben már a 22. emeletes lakóházat cserepezték Komló—Kökönyösön

Decemberben az eddiginél is lendületesebb munkával küzdenek Komlón a kökönyösi új városépítők az éves terv befejezéséért.

A 322—24-es épületen három „kaposvári vendégbrigád" versenyez 30 lakás mielőbbi elkészítéséért. Amikor munkához kezdtek, elhatározták, az épületen lévő hat és félezer négyzetméter vakolást, továbbá 1500 négyzetméter válaszfalazást december 12-ig elvégzik.

A kőművesek között nemes vetélkedés indult. Ezen a héten minden eddigi teljesítményüket túlszárnyalták. A három brigád egyetlen napon 2.200 négyzetméter falat vakolt be. A jók között is Pencz János kőművesbrigádja bizonyult a legjobbnak, amely fejenként az eddigi 53 helyett 58 négyzetméter falat vakolt. Ezt az eredményt gondos anyagelőkészítéssel, az állás idő megszüntetésével érték el.

Szerdán reggel a három kőművesbrigádnak már csak 1000 négyzetméter vakolás, és 200 négyzetméter válaszfalazás hiányzott a vállalásból.

Még eredményesebb munkájukhoz kívánnak a műszakiak hozzájárulni most azzal, hogy szerdán reggel melegített habarcs nyomásával segítették a három kőművesbrigádot. A falak gyors kiszáradására pedig légfuvatót szereltek az épületbe.

A kaposvári kőművesbrigádok példájára a tetőkészítők is meggyorsították a munkát. Egy hét helyett három nap alatt végeztek a tetőállítással. Szerdán reggel megkezdték az épületen a cserepezést. Ezzel 1953-ban már a 22. lakóház került a kökönyösi újvárosrészben tető alá.

Amíg a 73/3-as vállalat dolgozói a lakóházak mielőbbi felépítéséért küzdenek, a 73/5-ös Szakipari Vállalat a szennyvízcsatorna bevezetésének elhúzásával gátolja a már elkészült lakások átadását. Ez az oka annak, hogy a 337—38-as épületbe még mindig nem tudják beköltöztetni a lakókat. A burkolómunkák megjavítása után, tegyék jobbá és gyorsabbá a többi szakipari munka elvégzését is.

Befejezte tervét az újhegyi brikettgyár

A Pécsi Szénbánya Vállalat Újhegyi Üzeme már október 17-én befejezte 1953-as évi iszap-tervét. Eddig már 35 ezer tonna iszapot termeltek terven felül. A brikettgyár dolgozói évi tervüket december másodikán fejezték be. Vállalták, hogy az év végéig még 14 ezer tonna brikettet gyártanak tervükön felül.

A XIV sz. Autójavító Vállalat

dolgozói levelet küldtek szerkesztőségünknek.

A levélben Láng László, a vállalat igazgatója jelenti, hogy 1953 december 8-án befejezték ezévi tervüket.

A Mohácsi Mezőgazdasági Szerárugyár sikere

Örömmel jelentjük, hogy dolgozóink november havi tervünket 134.8 százalékra, évi tervünket pedig november 30-án 102.6 százalékra teljesítették. A jó eredmény eléréséhez nagyban hozzájárult az, hogy a november 6-án jutalmazott első sztahánovistáink munkamódszerátadásokkal, újításaikkal nagyban elősegítették a termelékenység emelését.

Dolgozóink vállalták, hogy decemberi tervünket 135 százalékra teljesítik. Az utóbbi hónapokban különösen a hegnár- és asztalosműhelyben értek el jó eredményeket, ahol egy pillanatra sem lankadt a munkalendület.

Fő feladatunk most az, hogy a IV. negyedévi kiegészítő beruházási hitelünk keretében vásárolt gépeket beszereljük — és az, hogy meglévő gépek nagy és kisjavítása még ezévben megtörténjék. — Ezzel is elősegítsük az 1954. évi terv még sikeresebb teljesítését.

DÓKA JÁNOS igazgató

KÉTSZÁZ ÉVES A MAGYAR SZÉNBÁNYÁSZAT

Emlékműszakot kezdeményez és versenyre szólítja az ország valamennyi aknáját a százéves évfordulóját ünneplő pécsbányai András-akna

Kétszáz évvel ezelőtt, 1753-ban nyitották meg hazánk első szénbányáját Brennbergbányán. Azóta újabb szénmezők feltárásával gazdagodtunk, fejlődtünk ipari országgá és ma már a termelő aknáink százai sokszorosan pótolják a két évszázad alatt kimerült brennbergi bányák szenét.

A kétszázéves jubileumot ünneplik a megújhodás előtt álló évszázados pécsbányai András-akna bányászai is. Szerdán reggel műszakkezdés előtt mintegy nyolcszáz bányász lelkeshangu röpgyűlésen emlékezett a küzdelmes, de eredményes multra amikor apáik és nagyapáik munkája nyomán megjelent a megyében az első vasútvonal, gyárak egész sora keletkezett, a kitermelt szenet villamosenergiává alakító hatalmas erőmű épült Ujhegyen.

De emlékeztek nyomorgatóikra, a magyarországi nagybirtokosok és az osztrák tőke pénzével alakult „Első Dunagőzhajózási Társaság"-ra is, amely Pécs határában, a Feketehegy aljában 1853-ban mélyítette első aknáját, az András-aknát. Az ezt övező aránylag kis terület lett kiindulópontja a DGT későbbi hatalmas bányabirtokának.

Míg azelőtt az osztrák gyarmatosító törekvések és a magyar földbirtokosok maradisága jóideig útját állta új bányák feltárásának, az iparosodás feltartóztathatatlan nekilendülése után az osztrák és magyar tőkés egymásra talált és közös erővel törekedett az egyre nagyobb számot és erőt képviselő munkásság béklyóbaverésére. Soktízezer bányász verejtékes munkájából hosszú évtizedeken át nagy hasznot vágtak zsebre a DGT részvényesei.

A bányamunkásság ébredező öntudatát a kulturális fejlődési lehetőség úgyszólván teljes megvonásával igyekeztek elfojtani, gyermekeik gondolkodását vállalati iskolákban, — kiszolgáltatott vállalati tanítók segítségével — a kapitalizmus ideológiájának bilincseibe verni.

A szocialista tanoktól azonban mégsem szigetelhették el a pécsvidéki bányászokat. Az első sztrájkot 1882-ben szervezték. Ezt újabb sztrájkok sora követte. A DGT részvényesei — a legutóbbi évtizedekben már a fasiszta erőszakszervek segítségével — egyre ádázabbul álltak ellen a pécsvidéki bányászok követeléseinek. Erre emlékeztet a három bányász halálát okozó csertetői csendőrsortűz. A pécsi bányászok harci kedvét azonban a legvadabb terror sem törte meg. Utolsó sztrájkjukat 1940 októberében folytatták le.

Évszázados küzdelmük jutalmát a felszabadulás után nyerték el. Megváltozott életkörülményük bizonyítja, érdemes volt küzdeni. — Szűk szoba-konyhás, egészségtelen lakások helyett már az eltelt nyolc év alatt több, mint ötszáz, túlnyomó többségében két-háromszobás, fürdőszobás lakás épült részükre. Jellemzően mutatja államunk gondoskodását, hogy a felszabadulás utáni években, a pécsi szénbányák összberuházásainak közel felét, mintegy 40 millió forintot fordított az itt dolgozók kommunális, szociális, kulturális életének javítására. Az új kormányprogramm pedig minden eddiginél hatalmasabb távlatot nyit a pécsi bányászok felemelkedése előtt: a közeli években 25 ezer lakosú szocialista városrész épül Uj-Meszesen.

Jobb életüket szolgálja a beruházások másik fele is, amelynek javarészén munkájukat könnyítő gépeket kaptak. Az új gépekkel új módon, eredményesebben termelni megint azok tanították meg a pécsi szénbányászokat, akiktől magát a bányát, szabadságukat is kapták. — Valigura szovjet bányász látogatása után például mozgalommá vált a magasabb teljesítményt, nagyobb keresetet nyujtó módszerének alkalmazása.

A pécsvidéki bányászok eddigi munkájukkal megmutatták, hogy milyen hatalmas tettekre képesek, amikor a dolgozók hazájáról, a szocializmus építéséről van szó: az elmúlt nyolc év alatt annyival növelték a termelést, mint a DGT 92 év alatt.

Most azért indulnak harcba, hogy az új kormányprogrammnak megfelelően még több szenet adjanak fogyasztási cikkeket termelő iparunknak. Ezért újhódik meg többmilló forintos költséggel a százéves jubileumát ünneplő András-akna, amelyet az ezévben megindult és a jövőre befejeződő hatalmas munka során ismét szállító aknává építenek át. Légsürítő, szellőztető berendezés, új műhely, gépesített külszíni rakodó létesül, új, emeletes szállítókasokat szerelnek be az aknán. A pécsi szénbányák üzemei közül itt kerül át először az iszapolásos tömedékelésre. Ezekkel egyidőben épül fel a korszerű emeletes legénységszálló, a fürdő.

A magyar szénbányászat kétszázéves jubileumát és szépülő, gazdagodó életüket egyaránt méltó módon ünneplik András-akna dolgozói alábbi versenykihívásukkal, amelyet Szokola Ferenc főbányamester olvasott fel:

„Az ország szénbányászata 200 éves jubileumát ünnepli. A Pécs VI. kerületi András-akna is üzemeltetésének 100 éves évfordulójához érkezett és ez alkalommal dolgozóinak kollektívája versenyre hívja az ország összes bányaüzemeit. A dicső harcokkal eltelt évszázad megacélozta erőinket, és most az aknák évszázados jubileuma alkalmával a párttal és szakszervezettel összefogva, harcos szellemben és lendülettel kívánunk a termelés frontján szocialista hazánk építéséért küzdeni. Mint dicső bányász őseink harcoltak az elnyomás és kizsákmányolás ellen, Ők akarjuk bizonyítani a béke iránti rendíthetetlen kiállásunkat, pártunk és kormányunk iránti forró szeretetünket és továbbra is ki akarjuk érdemelni azt a megbecsülést, amivel bennünket, bányászokat, megtiszteltek.

Ezért a százados évforduló alkalmával vállaljuk:

1. A december 1-ig terven felül szállított 5.000 tonnán kívül decemberben még további 1.000 tonna szenet adunk terven felül népgazdaságunknak és évi tervünket nyolc nappal határidő előtt befejezzük.

2. Üzemi baleseteink számát fokozottabb biztonsági ellenőrzéssel és a biztonsági szabályok maradéktalan betartásával az előző hat havi átlaghoz képest tíz százalékkal csökkentjük.

3. A feltárások és elővájások tervszerű teljesítésével az 1954-es évre biztosítjuk a zökkenőmentes átmenetet.

4. A bányához jövő új dolgozókkal szeretettel foglalkozunk, munkájukban segítjük őket és iránttuk megnyilvánuló gondoskodásunkkal kívánjuk elérni az év végéig létszámhiányunknak húsz százalékkal való csökkentését.

5. A minőségi előírásokat betartjuk, sőt szenünk hamutartalmát 0.5 százalékkal csökkentjük.

Előre az évi terv mielőbbi teljesítéséért!

Jószerencsét!

Pécs VI. kerület András-akna dolgozói"

Az András-aknaiak országos versenyfelhívásukat követően, mint ilyen párosversenyre szólították testvérbányájuk, Széchenyi-akna dolgozóit. Széchenyi-akna bányászainak helyeslése közben Kirsching János bányamester fogadta el a felhívást. Veszeli József csapatvezető vájár pedig Széchenyi-akna vájárjai nevében ígérte meg, hogy az évszázados jubileumhoz méltó munkával ünnepük a magyar szénbányászat 200. évfordulóját, a pécsbányai András-akna 100 éves fennállását.

Igaz Sándor

Mit beszélnek Londonban a bermudai tanácskozás eredményeiről?

Moszkva (TASZSZ): Majevszkij, a Pravda londoni tudósítója beszámol arról, mit beszélnek az angol fővárosban a három nyugati hatalom bermudai tanácskozásának eredményeiről.

Amint Majevszkij írja, az angol közvélemény megállapítja, hogy a három nyugati hatalom különtanácskozása nemcsak hogy nem távolította el a köztük fennálló ellentéteket, hanem ellenkezőleg, bebizonyította, hogy ezek az ellentétek egyre fokozódnak.

A tanácskozás sajtóvisszhangját elemezve, a tudósító megírja, hogy az angol sajtó elég fukarul kommentálja a bermudai tanácskozás eredményeit; néhány burzsoá lap, így a The Times és a Daily Telegraph and Morning Post, optimista kijelentéseket kockáztatott meg, azonban nem tudják teljesen eltitkolni olvasóik elől a bermudai tanácskozáson megnyilvánult ellentéteket.

Majevszkij rámutat, hogy a The Times optimizmusa hamisan cseng és általános következtetése is kedvetlen.

A tudósítás a továbbiakban ezt mondja: a Daily Express a bermudai tanácskozás eredményeit bírálva kiemeli, hogy az eredmények akadályozzák a Szovjetunióval való kölcsönös megértés megteremtését.

Sok lap — folytatja Majevszkij, — kiemeli, hogy különösen nehéz helyzetben volt a francia küldöttség, de Anglia és az Egyesült Államok viszonya sem tűnt ki összhangjával.

Egyes lapok sajnálkoznak amiatt, hogy a bermudai tanácskozás egy lépést sem tett előre annak érdekében, hogy elismerjék a Kínai Népköztársaság törvényes jogait és megadják neki jogszerinti helyét az Egyesült Nemzetek Szervezetében.

Az amerikai szolgálatban álló ügynökök zavargásokat készítenek elő a tongjangni táborban

Keszon (Uj Kína): Legutóbb hazatért koreai-kínai hadifoglyok elmondották, hogy Tongjangni táborban működő liszinmanista és Csang Kai-Sek-féle titkos ügynökök amerikai utasításra „kitörést" készítenek elő december 23-a utánra és ezért „különleges rohamalakulatok"-ba kényszerítik a hadifoglyokat.

Vej Csong Bon, a koreai néphadsereg fogságbaesett harcosa, aki a 38. számú táborrészlegből menekült és akit december 3-án hazatelepítettek, elmondotta, hogy a táborrészleg egyik vezető liszinmanista ügynöke, Kim Bong Nam nyiltan megmondta a hadifoglyoknak: „a felvilágosító munka rövidesen végetér, ha december 23-ig nem bocsátanak szabadon bennünket, tömegtüntetéseket rendezünk és amint alkalom nyílik rá, zavargásokat kezdünk és kitörünk a táborból."

A liszinmanista ügynökök 20—30 éves hadifoglyokat szemelnek ki és erőszakkal „különleges rohamalakulatokra" osztják be őket. A 38-as sz. táborrészlegben ez az alakulat több mint hetven emberből áll.

A hazatelepített koreai-kínai hadifoglyok elmondották még, hogy a liszinmanista és csangkaisekista ügynökök továbbra is utasításokat kapnak az amerikai féltől, jóllehet a semleges hazatelepítési bizottság követelte: az ENSZ-haderők parancsnoksága tegyen sürgős intézkedéseket annak megakadályozására, hogy a 64. számú tábori kórház folytassa törvénytelen tevékenységét.

Jelölések a december 17-i francia elnökválasztásokra

Páris (MTI): A francia sajtó jelentései szerint eddig egyes parlamenti csoportok részéről a következő jelölések történtek a december 17-re kitűzött köztársasági elnökválasztásokra:

Az MRP nemzetgyűlési csoportja Bidault-t jelöli köztársasági elnöknek.

A Francia Szocialista Párt parlamenti csoportja egyhangúlag Naegelen-t Basses-Alpes megye nemzetgyűlési képviselőjét jelölte.

Többé vagy kevésbbé hivatalos körökből származó értesülések szerint a Radikális Szocialista Párt jelöltjei: Henri Queuille, Yvon Delbos vagy Cornu, a „függetlenek" jelöltjei pedig Laniel miniszterelnök, Fourcade vagy Jaquinot nemzetgyűlési képviselők lennének.

A finn sajtó a határidő előtti választásokról

Helsinki (TASZSZ): December 9-i számában valamennyi finn központi lap vezércikkben foglalkozik a köztársasági elnöknek a parlament feloszlatásáról és a határidő előtti választások kitűzéséről szóló rendeletével. A „Vapaa Sana" kijelenti, hogy a parlament feloszlatása a koalíciósok és a jobboldali szociáldemokraták előzetes megegyezésének eredménye.

Ugyanezt a gondolatot fejezi ki a „Maakansa" is.

A szociáldemokrata és más burzsoá lapok helyeslik az elnök rendeletét a határidő előtti választásokról.

Külpolitikai hírek

BERLIN

A Német Demokratikus Köztársaság dolgozói a közeledő újév alkalmából országos akciót indítottak az Adenauer rendszer börtöneiben sínylődő békeharcosok megsegítésére.

A Német Demokratikus Köztársaság városaiból és falvaiból már eddig is igen sok munkás, paraszt és értelmiségi küldött élelmiszercsomagokat bebörtönzött nyugatnémetországi hazafiaknak. Karl Marx Stadt dolgozói december 1 óta hatszáz szeretetcsomagot juttattak el a nyugatnémetországi börtönökben szenvedő békeharcosokhoz.

PÁRIS

A francia nemzetgyűlés hadügyi bizottsága meghallgatta elnökének, Koenig tábornoknak előzetes jelentését a bonni és párisi egyezmények katonai vonatkozásairól. Koenig tábornok e jelentésében olyan érveket sorol fel, amelyek az egyezmények ratifikálásának elutasítását teszik szükségessé.

A bizottság hatalmas többséggel — 28 szavazattal négy ellenében, a bizottság egy tagja tartózkodott a szavazástól — felhatalmazta elnökét, hogy ilyen értelemben folytassa a végleges jelentés kidolgozását.

RÓMA

Az Olasz Kommunista Párt Központi Vezetőségének ülése kedden befejezte munkáját. A vita középpontjában a népi és demokratikus egységpolitika kérdései, valamint a helyi pártszervezetekre váró konkrét feladatok állottak. A vita eredményét Luigi Longo, a párt főtitkárhelyettese foglalta össze.

A központi vezetőség felhívja a párt összes szervezeteit, hogy 1954 első négy-öt hónapjában tartsanak konferenciákat.

Ezeknek a konferenciáknak a feladatai: a párt tevékenységének megvitatása a helyi viszonyok szempontjából a helyi körülmények tanulmányozása és azoknak a célkitűzéseknek a megtárgyalása, amelyekért a kommunistáknak, illetve a népnek harcolniok kell az ország létkérdéseinek eredményes megoldása érdekében.

LONDON

Az Országos Vasutas Szakszervezet Végrehajtóbizottsága mélységes felháborodását fejezte ki az úgynevezett „vasutasszemélyzet országos bíróságának" döntése miatt. Ez a döntés heti négy shilling béremelés megadását ajánlotta fel a vasutasoknak a követelt 15 százalék helyett.

Lancashire, Ceshire és Derby megyék vasutasainak küldöttei huszonnégyezer vasutas képviseletében Manchesterben tartott gyűlésükön elhatározták: visszautasítják a heti négy shilling béremelési ajánlatot és országos vasutas-sztrájkot követelnek.

A mai Ausztriában nem tiltják meg a militarista „katonatalálkozókat", melyeken rendszerint megrögzött nácik és Hitler zsoldosok vezetik a szót, hogy új háborús kalandokra hangulatot keltsenek. Amit megtiltanak, az a háborús rokkantak tüntetései, akik maguk élték át, hogy mit jelent a háború és azért felemelik figyelmeztetésül hangjukat egy új népmészárlásra való uszítás ellen. Kép: Ezt a rendesen bejelentett tüntetést, melyet a háború súlyos károsultjai a Stephansplatzon rendeztek, a rendőrség gumibotos rohammal feloszlatta.

Belföldi hírek

A DISZ Központi Vezetőségének úttörő osztálya és az úttörő rádió a téli szünidőben országos úttörő akadályversenyt rendez. December 29-én nagy kirándulással kezdődik a verseny az ország valamennyi úttörő csapatában. A kiránduláson az őrsöknek különböző ügyességi feladatokat, fejtörőket kell megoldaniok.

Ugyanezen a napon a rádió úttörő híradója közli a pajtásokkal az akadályverseny további feladatait. A verseny keretében az egyes őrsöknek saját életükről, községük, városuk történetéről kell dolgozatot készíteniök meghatározott témák szerint, vers, dal, leírás, napló, jelenet formájában. A csapattanácsoknak a leg jobb három őrs dolgozatait február 1-ig kell beküldeniök az úttörő rádióhoz. Az országos úttörő akadályverseny eredményeit április 4-én hirdetik ki. A magyar rádió a legjobban szereplő őrs pajtásait ezen a napon vendégül látja, a többi jó eredményt elért őrs között pedig értékes jutalmakat osztanak ki.

*

A népművelési minisztérium és a Szakszervezetek Országos Tanácsa december 15-én rendezi a kultúrotthon igazgatók országos értekezletét Budapesten az EFEDOSZ székházában. Napirenden szerepelnek a kultúrotthonoknak — mint kulturális központoknak problémái. Előadó Jánosi Ferenc, a népművelési miniszter első helyettese. A napirendhez hozzászól: Cseterki Lajos, a SZOT titkára.

*

A konzervipar most kezdett hozzá tizenkét új diétás készétel gyártásához. Hatféle diétás készételt gyártanak gyomorbetegek részére. Ezek között szerepel zöldbabfőzelék sertéssülttel, karfiol és finomfőzelék vajasan, borjúcomb szelettel, zöldborsó főzelék, vagdalt borjúhússal, zellerfőzelék vagdalt borjúszelettel és zöldborsós borjúbecsinált.

A cukorbetegek részére székelygulyást készítenek sertéshússal, párolt főzeléket sertéssülttel és borjú sültet kolozsvári káposztával körítve.

A szívbetegek részére sótlan készételeket hoznak majd forgalomba, köztük rizses finomfőzeléket, parajt borjúsülttel és darált marhahúst tejfölös kapros mártással.

A diétás készételek minőségét orvosok ellenőrzik.

A hűtőgépgyár dolgozói újtípusú hűtőszekrény gyártását kezdik meg a jövő évben.

A hűtőszekrény térfogata 90 liter folyadéknak felel meg és belsejében nulla fok körüli hőmérsékletet lehet előállítani. A hűtőszekrény még az egyes háztartási készítményekhez szükséges jégmennyiség készítésére is alkalmas. Oldalán tartály van, amelynek vizét a hűtőberendezés jég kockává fagyasztja.

A vesztegzár és növényvédelem kérdéseivel foglalkozó nemzetközi konferencia

Moszkva (TASZSZ): December 9-én Moszkvából Szófiába utazott a Szovjetunió küldöttsége, hogy részt vegyen a vesztegzár és a növényvédelem kérdéseivel foglalkozó hatodik nemzetközi konferencia munkájában. A küldöttség vezetője, V. V. Koszov, a Szovjetunió mezőgazdasági minisztériuma középázsiai és kaukázusontúli főigazgatóságának vezetője.

A konferencia munkájában, a Szovjetunión kívül résztvesznek még Kína, Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, Románia, a Német Demokratikus Köztársaság és Albánia képviselői is.

A konferencia megvitatja a rovarkártevők és növényi betegségek elleni harc megjavításával kapcsolatos kérdéseket.

A belügyminisztérium tűzrendészeti parancsnokságának közleménye

A belügyminisztérium tűzrendészeti parancsnoksága közleményt adott ki, amelyben a tűzvédelemnek fokozottabb biztosítása, a tűzesetekből keletkező anyagi károk csökkentése érdekében a többi között az alábbiakra hívja fel a lakosság figyelmét:

Ne tároljanak a tűzhely közvetlen közelében tüzelőt, vagy másféle könnyen nyúló anyagot (ruhanemüt, szalma, kukoricaszárt, stb.)

A kályhák füstcsöveit úgy rögzítsék, hogy azok ne hullhassanak szét.

Hamut, salakot csak bádogedénybe gyüjtsék, és kiöntés előtt vízzel áztassák át. (A hamuban, salakban lévő parázs meggyújthatja a fából készült edényt, vagy kiöntés után — különösen szeles időben — tüzet idézhet elő az udvaron.)

Padláson, kémény melletti térségben ne tartsanak gyulékony anyagot.

Takarítsák ki udvarukból a felesleges lim-lomokat, mert ezek tűveszélyt jelentenek. Tartsanak készenlétben legalább 200 liter oltóvizet, szikracsapót és létrát.

Baromfiólakban, pajtában, széna vagy szalmakazlak közelében ne dohányozzanak.

Szűk udvarban, szeles időben ne használjanak nyílt tüzelési tűzhelyeket.

Tűz esetén azonnal értesítsék a tűz oltóságot.

Fiatalok, jelentkezzetek a községi önkéntes tűzoltóság soraiba, vegyetek részt otthonaitok, termelvényeitek tűzvédelmi munkájában.

Képek a mongol nép ősi életéből

A „mongol" név eredete a mitológia világába vezethető vissza. A régi samanita vallás szerint, élt valamikor egy mongol nevű hatalmas törzs, ez azonban elpusztult az idők viharában.

A XII. században Bordzsigi nevű vezérük számos — egymással rokon — de egymástól függetlenül élő családot egyesített, s ő nevezte ezeket „mongoloknak". Így az egyesülés következtében tért vissza ismét a mongol szó a történelembe. Leghatalmasabb vezérük a Temudzsin volt, kit egy sikeres harc után választottak kánnak, s ekkor kapta a közismert „Dzsingisz" nevet — ami Vámbéry Ármin szerint annyit jelent, mint „hatalmas!" „Ő teremtette meg Mongóliát. Dzsingisz kán jó emberismerő, kitűnő politikus és félelmetes hadvezér volt. Sorra győzte le a szomszédait, s birodalmába akarta olvasztani az egész világot. Udvarába hívta a szomszédos országok gazdag kereskedőit, Kína tudósait, Perzsia mérnökeit, kik megismertették a földrajzzal, politikával, s hadserege számára ágyut öntöttek. Busásan jutalmazta mindazokat, akik számára dolgoztak, de kíméletlenül elpusztította azokat, akik útjába mertek állani.

A hatalmas kán azonban nemcsak háborút viselt, hanem meg is szervezte birodalmát. Nemzeti öntudatra ébresztette népét, s ezzel olyan erőt adott birodalmának, hogy félelembe ejtette a fél világot.

Utóda Egadai kán volt — majd Kubilai kán került Dzsingisz kán örökébe. Halálával kezdődött meg Nagy-Mongólia hanyatlása. Hódításaikat elvesztették, s majdnem a XII századi állapotokig süllyedtek vissza.

A buddhizmus azután teljesen kiirtotta belőlük a harci erényeket — s a nemrég még rettegett harcosok, álmodozó, csodákra váró, békés pásztorokká változtak.

*

A mongolok nemzeti élete évszázadok óta szinte függvénye volt vallási felfogásuknak, a buddhizmusnak. A XVI. század végéig, — mint Közép-Ázsia csaknem valamennyi népe — samaniták voltak. Harciasak és szabadságszeretők, senkitől sem féltek, csak a természettől. Sátoros pásztoréletükből, harcias természetükből fakadt, hogy ekével, de ha kellett karddal és nyíllal egyaránt ügyesen bántak. Nem ismertek urat és rabszolgát, csak győzőt, vagy legyőzöttet. Csak egy hatalmat nem tudtak legyőzni, mert ez kiismerhetetlen, titokzatos és félelmes volt: sujtása alatt felbukott a legpompásabb paripa, viharától elpusztult a győzelmes tábor népe, recsegve roppantak össze a hatalmas fák; legnagyobb barátjuk és leghatalmasabb ellenségük, a természet, — rejtély és ennélfogva hatalom volt előttük. Ezért féltek, imádták, meg nem fejtett titkait szimbólumokba foglalták, vélt szellemei ellen menedéket kerestek, varázsszereket gyártottak, talizmánok bűvös erejében hittek, egyszóval samaniták voltak.

A XVI. század vége felé vált hivatalos vallássá Északmongóliában a buddhizmus, illetve ennek egyik különösséget kedvelő, — s már-már ebben a különösségekben eltévelyedő — formája, a lamaizmus. Talán csak annyit nyert ezzel a nép, hogy gondolkozóvá, elmélyedővé, bölcselkedővé tette őket a filozófikus vallás — végső megnyilatkozásban azonban, megalkuvókká, tunyákká, álmodozókká nevelte, elcsorbította a harci kard élét, s a régi erős harcos népet a vallás sokszínű sallangjával elkápráztatva a tömjénfüst mögé lökte, amely mögött azonban mindig ott kóválygott a hatalmas Dzsingisz kán emléke.

*

Lépjünk be egy 50 év előtti mongol sátorba, „gertébe"! Meglehetősen szilárd alkotmányok, olyan mint egy ház, mégis könnyűek és gyorsan felszedhetők. Erre szükség is volt, hiszen a nomád pásztorkodással együtt járt a gyakori helyváltoztatás. A sátrakat borító vékony nemez könnyű, s mégis meleg. (A mongol pusztákon a nappali rekkenő hőség után hajnalban fehér a táj, s jégréteg borítja a vizek tetejét.) A sátrak kívülről, belülről csaknem egyformák. Középen a mongol sátrak tűzhelye: a „tagán". Alacsony, kockaalaku téglarakás, tetején fazékalakú rácsban izzik a szén. A rajtalévő díszes katlanban bugyborékolva forr a teavíz. Pompás szőnyegek mindenütt, a sátor oldalán pedig sárga és vörös selymek szikrázva verik vissza a napfényt. A bejárat mindig dél felé néz: ez a hideg északi szelek elleni védekezésen kívül napóraként is szolgált gazdájának. A besütő Nap reggeltől estig, — balról-jobbra — a sátorban folytonosan vándorolt. Pl. ha a mongol délelőtt 9—10 órára ígért valamit, így határozta meg: — Majd ha a Nap, a gyerekeim ágya előtt lesz.

Az ajtótól balra ugyanis a gyermekei, vagy vendégei, jobbra pedig a ház ura és felesége ágya állott. A bejárattal szemben — a főhelyen, — a család házioltára állt, különböző istenszobrokkal: elülső lapján hatalmas kínai sárkány képe. Az istenek előtt vörösréz áldozati csészék, áldozati tálak — benne az áldozati ajándék, hús, tea, liszt, zsír, stb. A háziszentély két oldalán egy-egy ruhásláda, tele ezüstruhákkal, ékszerekkel és rengeteg okmánnyal.

A bejárattól jobbra lógnak a szőnyegekkel párnázott nyergek, feketére pácolt acél lószerszámok, jobbról a pólcon pedig a gazda szebbnélszebb edényei díszelegnek.

*

Egy sátorból sem hiányzik az imagép, mely két hengeralakú fadarab, rajta titokzatos varázsmondattal: — „Om Mani Padme Hum" — (Kincset rejt a lótusz). Aki ezt pergeti, már imádkozik és — közben nyugodtan beszélgethet, pipázhat, olvashat „szent kötelességét" mégis teljesítette. Akinek több pénze volt és szolgát is tartott, az a szolgálójával vagy családtagjaival is pörgethette a „masinát". A találékony mongolok azonban még ezen is könnyítettek. A patak mellé épített vízimalom tengelyére szerelték az imagépet, s így imádkozik helyettük éjjel-nappal a víz — még csak rá sem kell hederíteni.

*

A felszabadult Mongóliában lassan eltűnnek a lámaizmus ködösítő színjátékai, elvesznek a gonosz sámánok, mind ritkább az ördögűzés, és az új erőt nyert nép leszámolni készül ősi, titokzatos ellenségével, a természettel. Régi hőseik helyébe új hősök születtek, — olyanok, kik a kavargó tömjénfüst bódító sötétségéből a szocializmust építő napfényre vezetik Mongólia ősi népét. Olyanok, mint a nagy Dzsingisz, de még annál is különbek, mint az új Mongólia felszabadító hőse, a mongol nép példaképe: „Szuche Bátor"!

B. I.

PÁRT ÉS PÁRTÉPITÉS

A gépállomások vezető pártmunkásai megyei értekezleten vitatták meg feladataikat a Központi Vezetőség határozatainak végrehajtásában

A gépállomások baranyamegyei igazgatósága kedden értekezletet tartott, amelyen a gépállomások politikai helyettesei, párttitkárai és részben szakszervezeti vezetői vettek részt. Voik elvtárs, a politikai osztály vezetője megnyitójában hangsúlyozta: a megbeszélésnek az a célja, hogy megvitassák a K. V. júniusi és októberi határozata óta elért eredményeket, kicseréljék tapasztalataikat és megszabják a további feladatokat.

Az értekezleten sokan felszólaltak. Valamennyien arról számoltak be, hogy

a K. V. júniusi határozta óta hatalmas utat tettek meg a gépállomások pártszervezetei.

A pajotabozsoki gépállomás pártszervezetében egyre inkább meghonosodik a kollektív vezetés. Már nem csak a párttitkár viszi a szót a vezetőségi üléseken, hanem dolgoznak, kezdeményeznek, bírálnak a vezetőség tagjai is. Megnőtt a kommunisták munkakedve: élénkebbek, vitatkozóbbak a taggyűlések. Kerekes elvtárs elmondta, hogy a pártszervezet jobban törődik a dolgozókkal, javaslatukra például meleg ruhával és meleg itallal látták el a traktorosokat. „A kommunisták egy emberként vettek részt a termelőszövetkezetek megszilárdításában, harcoltak, érveltek, hogy minél kevesebben lépjenek ki a tsz-ekből" — mondotta Tóth elvtárs, az ócsárdi gépállomás politikai helyettese.

Az értekezleten sok hasznos javaslat került felszínre, amely mutatja, hogy a pártszervezetek egy része előrelátó, gondol a jövőre.

A szentlőrinci gépállomás pártszervezete az oktatási munka megjavítását tűzte célul, hogy a dolgozók öntudatosabban harcoljanak a tervek teljesítéséért. Ugyanakkor a körzetükbe tartozó tsz-ek jövedelmezőségének növelését segítik. A keresztes pusztai termelőszövetkezet vezetőségének javasolták, telepítsenek gyümölcsöst, szőlőt, készítsenek halastavat, mert erre náluk van lehetőség.

Mindez azonban még korántsem általános. A felszólalások zöme inkább azt mutatta, hogy a pártszervezetek egy kissé visszatekintenek fürödnek a kétségtelenül számottevő eredmények dicsőségében. Hiányzik a kommunista kezdeményezés, előrelátás, amelyre pedig oly sok lehetőséget nyújt a K. V. határozata. A gépállomások pártszervezeteinek egy része nem váltotta „aprópénzre" a K. V. határozatát, nem készített tervet arra, hogy ott a gépállomáson a brigádban, hogyan akarnak jobban, tevékenyebben dolgozni, megvalósítani a kormányprogrammot. Pedig van mit tenni, hisz a felszólalások is ezt mutatták. Nézzünk ezek közül néhányat.

A Központi Vezetőség határozata hangsúlyozza, hogy a pártszervezetek fokozottabban forduljanak a termelés felé, számolják fel a pártmunka és a termelés elszakítottságát.

A kétújfalusi gépállomáson a gazdasági vezetés és a pártszervezet között nincs összhang, dívik a veszekedés, az acsarkodás. Néhányan, mint a villányi és a harkányi gépállomáson, ennek megoldását csak abban látják, hogy havonta egyszer vezetőségi ülésen beszámoltatják a gazdasági vezetőket. Ez jó, helyes, továbbra is meg kell tenni. De az igazgató beszámoltatása korántsem meríti ki a gazdasági munka segítését. A pártellenőrzésnek szilárdan a tömegekre kell támaszkodnia. A gépállomás teljes kollektíváját be kell vonni ebbe a munkába, elsősorban a szakszervezetet és a DISZ-t kell mozgósítani. Az egyszerű dolgozók, a fiatalok majd elmondják — gyűléseken, értekezleten, beszélgetéseken — véleményüket, javaslataikat a munkáról — tehát jobban, tevékenyebben fognak dolgozni. A pártellenőrzést, a gazdasági munkát egybe kell kapcsolni a politikai tömegmunkával. A népnevelőket, aktívákat, falúújságszerkesztő bizottságokat egy cél felé kell irányítani: szavaikkal, tetteikkel a K. V. határozatának szellemében dolgozzanak. Neveljék, tanítsák a dolgozókat, érezzék saját ügyüknek a gazdasági munka segítését. S amikor a népnevelők beszámolnak munkájukról egyúttal azt is elmondják, hogyan megy a maguk részlegén a munka.

A párt határozatainak megvalósítása azon múlik, hogy a dolgozók mennyire ismerik azokat, tudják mi vonatkozik rájuk egyénileg.

A gépállomások pártszervezeteinek ezen a téren még sok a tennivalójuk. Bálint elvtárs elmondta, hogy a dolgozók ismerik is meg nem is a kormány programmját. Mások szinte említést sem tettek arról hogy a dolgozók miképpen véleked-nek a párt határozatairól. A pártszervezetek vezetői nem is ismerik eléggé ezeket a véleményeket, mert a párt szava ritkán jut el minden dolgozóhoz. A népnevelők csak általában beszélnek, nem az egyes dolgozók konkrét feladatairól, abban a hétben, abban a hónapban. A határozatokat megjelenésük után felolvasták, megbeszélték a dolgozókkal, de azóta ez a munka sokat vesztett erejéből. Pedig a párthatározatok ismertetése mindennapos feladat olyanformán, hogy mindenkor a gépállomás előtt álló legfontosabb munkákhoz kapcsolódjon, tehát ezekben a hetekben a téli gépjavítás, a mélyszántás sikeres elvégzéséhez. Ez a jövő esztendő bő termésének előfeltétele.

A téli gépjavítás a gépállomások legfontosabb feladata s február végéig ez is marad. Fogl elvtárs, főmechanikus elmondta, hogy a gépállomások javítási tervükkel elkészültek: az erre biztosított idő több mint fele eltelt s a megye 12 százalékra teljesítette tervét. A pártszervezetek gondoskodtak ugyan arról, hogy minden brigádban legyen egy népnevelő, a javító brigádok élén lehetőleg párttagok legyenek. Ennél többet azonban kevesen tettek s nincs is tervük arra, hogy a lemaradást pótolják. A brigádok egyének között nem szervezték meg a munkaversenyt. A kétújfalusi gépállomáson a pártszervezettel nem is beszélték meg a gépjavítással kapcsolatos feladatokat, a pártszervezet a munka menetéről nagyon keveset tud.

A felszólalások azt mutatták, hogy a pártszervezetek nem a politikai munka megjavításával törődnek elsősorban,

mert ahelyett, hogy az itt meglévő fogyatékosságokat tárták volna fel, gépalkatrész, csavar és egyéb hiány ra panaszkodtak. Ebből valóban nem áll a szükséges mennyiség rendelkezésre és hátráltatja a munkát, de mégis csak furcsa, hogy a politikai munkáról közben egy szó sem esik. És arról sem beszéltek, hogy a nehézségeket miképpen igyekeznek átmenetileg legyőzni. Pedig a pártszervezeteknek sürgősen rendet kell teremteni a munkafegyelem terén, harcoljanak jobban az éjszakai műszak megtartásáért, mert akkor több traktort tudnak kijavításra küldeni. Ez a jövő évi jobb munka alapja.

Többen elmondták, hogy a gépállomás politikai, gazdasági munkájának megjavítása, valamint a tsz-ek jövedelmezőbb gazdálkodása terén milyen feladatuk vannak. Arról azonban újból kevés szó esett, hogy

a tsz-ek pártszervezeteinek megszilárdításához sok segítséget kell adnia a gépállomás pártszervezetének.

Számos tsz-ben nincs pártszervezet, ahol van, ott kevés a párttag. Fülei elvtárs ezek megsegítéséről hasznos módszereket mondott el. A legutóbbi vezetőségi ülésen határozatot hoztak, hogy segítséget adnak a politikai munka fellendítéséhez. Körzetükben hat olyan tsz van, ahol nincs pártszervezet. A vezetőség egy-egy vezetőt bízott meg, hogy segítsék megalakítani a pártszervezetet. A bólyi gépállomás pártszervezete a babarci tsz kommunistáinak a tagjelöltfelvételi munka megjavításában segít. A gépállomások pártszervezetei kövessék példájukat, vállaljanak védnökséget egy-egy tsz felett, tanítsák, neveljék a pártszervezet vezetőségét, tagságát. A termelőszövetkezetek megszilárdítása attól függ, milyen gyorsan tudjuk megerősíteni a pártszervezeteket, — erre figyelmeztet bennünket a K. V. határozata.

A gépállomások vezető pártmunkásainak értekezlete a hiányosságok ellenére is hasznos volt.

Megmutatta, hogy a gépállomások dolgozói a kommunisták vezetésével tevékenyen harcolnak a K. V. határozatának megvalósításáért, az elmúlt öt hónap alatt sok eredményt értek el, és számos hasznos javaslat született. Ha a pártszervezetek hozzálátnak a jövő terveinek kidolgozásához, kezdeményezően felhasználják a helyi lehetőségeket, még szorosabban együtt dolgoznak a tszekkel, úgy még nagyobb sikereket érnek el a jövő esztendő bőséges termésének megteremtésében.

Bocz József

Két számadás — kétféle jövedelem

Termelőszövetkezeteink tagjai, egyénileg dolgozó parasztjaink ezében gazdag termést takarítottak be.

Különösen azok a földek jövedelmeztek jól, ahol nem mulasztották el az őszi mélyszántást, a trágyát kihordták a földre és alkalmazták az új agrotechnikai eljárásokat.

Ahol a termelőszövetkezetek tagjai egyemberként harcoltak a több termésért, minden lehetőséget megragadtak a magasabb jövedelmezőség eléréséért, — felülmúlták az egyéniek termésátlagát. Ezekben a termelőszövetkezetekben most a zárszámadáskor gazdag jövedelmet osztanak a tagoknak, de a közös vagyon is ugrásszerűen emelkedett.

Az évvégi zárszámadások azt mutatják, hogy egy-egy szorgalmasan dolgozó tsz-tag jövedelme meghaladja a 13, 15, 18 holdas középparasztét.

Így van ez

a majsi Táncsics termelőszövetkezetben

is, pedig az őszi és a tavaszi vetéseket egyaránt helyenként 70—80 százalékos jégkár pusztította. A kár ellenére az évvégi zárszámadáskor egy-egy munkaegységre több, mint 30 forint értéket osztottak. Ez az eredmény annak köszönhető, hogy a tagok a kár láttán nem keseredtek el, hanem újult erővel — az állattenyésztés javításával, kertészkedéssel segítettek magukon.

Erdolfi József tsz-tag feleségével és lányával 1053 munkaegységet teljesített. Összesen 31 mázsa búzát, 7.69 mázsa árpát, 87 kiló paradicsomot, 60 kiló uborkát, 10.53 mázsa kukoricát, 5 mázsa burgonyát, 110 liter bort, 9 liter étolajat és 10 ezer 100 forintot vittek haza az év végén. Évközben 110 kilogramm lisztet és 24 kilogramm sertéshúst kaptak. A háztáji földön 4.220 forint értékű kukorica, burgonya és bor termett.

Így Erdolfi Józsefnek harmadmagával az ezévi jövedelme — szabadpiaci áron számítva, — a természeti járandóságot meghaladja a 31 ezer forintot.

Ezenfelül eddig két 130—140 kilós hízót vágtak saját részükre, de van még két sertésük és 20 darab törzsbaromfiuk a háztáji gazdaságban.

Farkas János egyéni gazda

tizennégy hold földön gazdálkodik, ugyanolyan minőségű földön, mint a Táncsics termelőszövetkezeté. Egész éven át feleségével és fiával dolgozott. Ezenkívül kapáláskor húsz napszámost kellett fizetnie és aratáskor részesaratót kellett fogadnia, hogy határidőre befejezze a kapálást és az aratást. — Farkas Jánosnak összesen 35.31 mázsa búzája termett. Ebből aratás és géprész 8.42 mázsa, 4.40 mázsa kellett vetőmagra. — Árpája 18.29 mázsa termett, amelyből ugyan csak 3.33 mázsát adott ki a részes aratóknak és géprész fejében. Kukoricája 80 mázsa termett a 4.5 holdon. Összes beadási kötelezettsége kenyér- és takarmánygabonából 49.14 mázsa, amelyből a jégkár miatt 8 mázsa búzabeadást engedtek el. Élőállatbeadása 146 kilogramm hízottsertés, 32.50 kilogramm baromfi, 32.50 kilogramm tojás és 1.105 liter tej. Adója az új programm megjelenése után 5.221.— forintról 4.599.— forintra csökkent.

Farkas János egyénileg dolgozó paraszt az évi tiszta jövedelemről, ami a 14 holdas gazdaságban termett, a következőket mondja:

„Nem panaszkodhatom, mert jó termésem volt ebben az évben, de amikor félretettem a vetőmagot a két lovamnak, tehenemnek és a négy sertésnek, no meg a baromfiaknak az évi takarmányszükségletet, ezenkívül száz százalékban eleget tettem a beadásomnak, csak 6 mázsa árpát tudtam a szabadpiacon értékesíteni. A család évi kenyérszükséglete biztosítva van, de búzát már nem tudok eladni."

Tehát, ha Erdolfi János tsz-tag és Farkas János egyénileg dolgozó paraszt ezévi tiszta jövedelmét kiszámoljuk, akkor azt látjuk, hogy Erdolfi János, aki szintén harmadmagával dolgozott, több, mint 30 mázsa kenyér- és takarmánygabonát tud értékesíteni szabadpiacon. A pénzt az utolsó fillérig saját céljaira fordíthatja és állatállományának jövedelmét is teljesen a család szükségleteire fordíthatja.

Ezt nem teheti meg sok középparaszt, mert ilyen jövedelemre a természet okozta károk tekintetében, egyéni gazdaságban nincs ilyen lehetőség.

Erdolfiéknak és a tsz minden tagjának a jövedelme a következő évben tovább növekszik és még jobban meghaladja az egyénileg gazdálkodók jövedelmét, ezzel is bizonyítva azt, hogy a parasztság felemelkedésének legjárhatóbb útja és egyetlen helyes útja a nagyüzemi gazdálkodás.

Gyorsítsuk meg megyeszerte az állatbegyüjtést!

Alig fél hónap választ el az év utolsó napjától. Begyüjtési eredményeink azonban nem ezt tükrözik. Állatok és állati termékek begyüjtésében 59.8 százalékra állunk, a kapások begyüjtése kissé jobb — 88.4 százalék.

A lemaradás egyik oka, hogy több helyen a községi tanács elnöke és egyéb vezetők nem mutatnak példát. Tamasovics Márk, a drávaszentgyörgyi tanácselnök 370 liter tejjel és 6.35 kiló baromfival hátralékos. Szabó János, drávakeresztúri tanácselnök 60 liter tejjel, 14 kiló tojással, öt kiló baromfival tartozik. Hideg István 320 liter tejjel, 9.45 kiló tojással, 8.83 kiló baromfival adósa az államnak. Botykapeterden 30 hátralékos volt, akik mind arra vártak, hogy egy ember, a sásdi járás begyüjtési instruktorának apja teljesítse kötelezettségét.

Természetesen nemcsak hiányosságok vannak, van eredmény is. Néhány községünk, mint Felsőszentmárton, egy napon 20 sertést is szállított a begyüjtőhelyre. A felsőszentmártoniak december 3-ig a sertésbeadási tervet 73 százalékra teljesítették. A gilvánfai dolgozó parasztok a baromfibeadás elmaradását akarják hamarosan felszámolni. Naponta 78 kiló baromfit visznek a begyüjtőhelyre. Okorágon 69 kilót. Ezekben a községekben a tanácstagok közül egyetlen hátralékos sincs.

A hiányosság felszámolására, az eredmények fokozására a járási tanácsoknál fel kell számolni az „érdektelen" versenyhangulatot. Ismét ki kell szélesíteni a versenyt a községek és járások között. Fel kell számolni az olyan jelenséget is, ami a sellyei járásnál tapasztalható, hogy a kapások begyüjtésében az első helyen van, de az állati termékek begyüjtésében elmaradt.

A községi tanácsok következetesen számoltassák el a hátralékosokat. Ez a helyi tanácsok feladata. Ne a járástól várják az elszámoltatást, bízottságot, mint a drávaszentgyörgyi tanács. Vonják be a felvilágosító munkába a tömegszervezeteket. Az MNDSZ már számos községben eredményes munkát végzett. Legjobb az eredmény Dunaszekcsőn, Szentlőrincen, Sellyén, és Magyaregeleken.

Több segítséget várnak a községekben a DISZ szervezetektől, amelyek eddig nem harcoltak eléggé a határozatok végrehajtásáért. Nem vesznek részt a dolgozó parasztok felvilágosításában. Drávakeresztúron például Pandur József DISZ-titkár 13 kiló tojással és egy kiló baromfival hátralékos. A hiányosságok kijavíthatók, meg lehet gyorsítani a begyüjtési terv teljesítését és az év végére el lehet érni a száz százalékot.

Megjutalmazták a megye legjobb selyemhernyótenyésztőit

A megyei tanács mezőgazdasági osztályán ünnepélyes keretek között adta át a Selyemgubótermelő Vállalat baranyamegyei kirendeltségének vezetője a termelési okleveleket és a versenydijakat a megye legjobb selyemhernyótenyésztőinek.

Bucsi Ferenc, mozsgói selyemtermelő az új, vesszőlombos tenyésztési módszerrel országosan is kiemelkedő eredményt ért el. Az új tenyésztési eljárás alkalmazásával felére csökkentette a levélszedési munkaidőt és úgy tudta beosztani, hogy a mezőgazdasági munka elvégzése után tudott tenyészteni — nem foglalta le egész napját. A selyemtermelés jól kifizetődött, brigádjának minden tagja 2000 forinton felüli jövedelemhez jutott. A brigád díszoklevelet és 1000 forint jutalomban részesült.

A községi megbízottak versenyét Kult Ferenc, Bár község megbízottja nyerte, mert községe a gubótermelés mennyisége és az eperfák kihasználása terén első helyre került. Horváth Ferenc mohácsi selyemtermelővel együtt 300 forint jutalomban részesült.

Több szerszámfát az üzemeknek, több tüzifát a dolgozóknak

Nekünk, erdőgazdasági dolgozóknak, igen nagy feladatunk van a párt- és a kormányprogramm megvalósításában. Rajtunk is múlik az ipari üzemek, bányák, szerszámfaellátása és az a nagyon fontos feladat, hogy dolgozóinkat ellássuk kellő mennyiségű tüzifával. E téren jelentősen meg kellett javítani munkánkat. Ezenfelül ránk várt az a feladat is, hogy az eddig hasznavehetetlen s kivágott területeket fiatal fákkal pótoljuk. Jelentős mennyiségű csemetét kell szállítanunk az ország különböző részeibe. Csak ebben az évben 956 ezer csemetét és suhángot szállítottunk, melyből 6 ezer Sztálinvárosba kerül az utcák és parkok fásítására.

Éves tervünk teljesítéséhez igen fontos követelmény volt, hogy megjavítsuk dolgozóink ellátását, több gondot fordítsunk rájuk. Ezen a téren is fordulatot teremtettünk a kormányprogramm megjelenése után. Dolgozóink megkapták a meleg ruhát, naponta rendszeresen megkapják a fél liter meleg teát vagy kávét és ezenkívül egyre több gép könnyíti munkájukat. Eddig egy csemete-kiemelő és két magvetőgépet kaptunk, de ez is nagy segítség, mert nem kell minden csemetét külön-külön kiásni. A kisvasúti kocsik vontatására házilag készítettünk egy motorost, régi, használhatatlan gépből.

A dolgozókkal való fokozottabb törődés meglátszik a terv teljesítésében is. Évi termelési tervünket 111, anyagkiszállítási tervünket 120, értékesítési tervünket 144, erdőművelési tervünket 97, erdőápolási tervünket 106 százalékra teljesítettük. 1800 köbméter fával adtunk többet a tervezettnél. Nyíri Sándor rakodóbrigádja napi tervét állandóan 180, 200 százalékra teljesíti. Ugyancsak 193—200 százalékra teljesítik napi tervüket Szőke Károly fakitermelő munkacsapatának tagjai is. Átlagos napi keresetük meghaladja a 65—70 forintot. Gergics János kocsisunk azelőtt napi tervét 80—90 százalékra teljesítette, de a programm megjelenése után teljesítménye állandóan meghaladja a 150 százalékot.

A következő évi tervünk az, hogy az ideihez viszonyítva még sokkal több szerszámfát szállítsunk az üzemeknek, a bányáknak, több tüzifa a dolgozóknak. Fásításra 5 millió csemetét és suhángot telepítettünk, amit a következő évben szállítunk az ország különböző részeibe. — Gondoskodtunk arról is, hogy jövőre a fenyőfaünnepre mi is szállíthassunk fenyőt a dolgozóknak. Erre a célra 6000 fenyőt telepítettünk, amelyet úgy akarunk eladni, hogy tövestől szedjük ki és nagyobbméretű cserepekbe ültetjük. Így elérjük, hogy a fenyőfa ünnepe után, ha betartják a mellékelt utasítást, mindig ki lehet ültetni a fát és tovább fejlődik. Így nem kell kivágni a fiatal fákat és a dolgozóknak sem kell — ha vigyáznak rá, — minden évben újat venni.

Elmondta:

Szabados László,

a vajszlói Erdőgazdaság erdészeti vezetője.

Megjelent a „Műveltség Könyvtára" első kötete

ÖVEGES JÓZSEF:

Kis fizika

Öveges József könyve a legelső bevezetést nyujtja a fizika tudományába, a dolgozóknak készült, tapasztalataikra támaszkodik. Nem tételez fel iskolai előismeretet, de átélt, alkalmazásra kész tudást épít fel a tapasztalatokból.

A „Kis fizika" két kötetben jelenik meg. Az I. kötet a mozgások, erők, az energia, a hangtan, a fénytan és a hőtan jelenségeivel, törvényeivel foglalkozik, mindig kapcsolatban a gyakorlattal, az élettel.

A mechanikával foglalkozó részben az erővel, az erőátviteli eszközökkel, a folyadékok és gázok fizikájával, valamint a különböző mozgásokkal ismerkedünk meg. Más fizikai könyvekben sohasem találkozunk olyan igyekezettel, amely az olvasó pillantetésére irányul, s amely a figyelem feszültségét időnként nemcsak szemléltető példákkal, hanem tréfás feladatok megoldásával is igyekszik enyhíteni. Ez az, ami Öveges József könyvének különös értéket ad. Amikor pedig az aneroidot is merteti, tudományos magyarázatot kapunk arra, hogyan függ össze a légnyomás a levegő nedvességtartalmával, s min alapul az időjárás előrejelzése. A röpítőerőről szóló fejezetben az elméleti számítással levezethető képletet igen érdekes példa megoldásával hozza közel az olvasóhoz. Meg tudjuk, hogy a világ leggyorsabb gépkocsija — 570 kilométer/óra sebességű — kerekének minden kis anyagdarabkáját súlyának 6350-szerese igyekszik leszakítani a tengelyről.

A hangtanban igen értékes az ultrahang alkalmazásai című fejezet. Alig felmérhető az az eredmény, amelyet az anyagvizsgálat terén a Szovjetunióban ultrahang sugarakkal elértek. A szerző röviden foglalkozik az ultrahang-mikroszkóppal is, melynek feltalálója Szokolov, szovjet kutató és rámutat arra, hogy az ultrahangmikroszkóp a tudományos kutatásban és gyakorlatban nélkülözhetetlen.

A fénysugarakkal foglalkozó részben a szerző érdekesen és logikusan tárgyalja az optika legfontosabb fejezeteit.

A könyv utolsó része a hő terjedését, a halmazállapotváltozásokat és a hőt, mint energiát, tárgyalja. Temérdek érdekes példát, adatot, alkalmazást, gondolkodtató kérdéseket találunk ebben a fejezetben is.

„Kultúrcsoportjaink lelkesen készülnek a járási kultúrversenyre"

Az elmúlt kultúrversenyen is szerepelt a villányi járás több községének kultúrcsoportja. A vókányi kultúrcsoport színművet adott elő, amelyben idősebb emberek is szerepeltek, mint Szilágyi elvtárs és felesége. Nem ijedtek meg a nehézségektől, bátran vállalták a többlet munkát. Az idei kultúrversenybe a „Tavaszi mámor" című színművel, német és magyar népdalokkal, táncokkal nevezték be.

A villányi kultúrcsoport az elmúlt évben még úgy szerepelt, mint az állami gazdaság csoportja, ma a község német nemzetiségi kultúrcsoportjaként dolgozik. December 9-én jönnek meg harmadik országos körútjukról, most felhasználva a szerzett tapasztalatokat — vasárnap este tartják meg a helyi bemutatót. Ők akarnak a járás, majd a megye legjobbjai lenni. Kilenc számmal neveztek be a járási kultúrversenyre. Magyar-német népdalok, mozgalmi dalok, táncok, színművek és szavalat szerepel műsorukban.

Az ivánbattyáni kultúrcsoport is igyekszik. Gyakran tartanak próbákat. Nagy sikert akarnak elérni a „Csillagszemű juhász" című népmesével és a „Kántor fia" című színművel, de a szavalatokat is művésziesen akarják előadni.

A pócsai kultúrcsoport tavaly is szépen szerepelt. A nyári időszakban állandóan dolgozott a rigmusbrigád, mindenütt ott voltak, ahol az élenjáró dolgozókat köszönteni kellett, vagy a lemaradókat bírálni. A most előttük álló kultúrversenyre is öt számmal neveztek be: rigmusokkal, különböző dalokkal, színdarabbal, szavalatokkal és táncokkal.

Magyarbólyon magyar és orosz népi táncokkal, a „Bátran előre, elvtársak" című színművel és egyéni számokkal készülnek a nagy versenyre a fiatalok.

A villánykövesdi német nemzetiségi kultúrcsoport magyar, német népdalokkal, színdarabokkal, táncokkal nevezett be, amelyeket már az „öregektől" tanultak.

A márokí kultúrcsoport tavaly még gyengesége miatt kimaradt a versenyből. A tanács nem adott nekik kellő támogatást, így nem tudtak eredményeket elérni. De most nem hagyták magukat, megerősödtek és vállalják a szereplést. Igaz, hogy a tanács még most is elhanyagolja őket. A tanácstitkár még a II. negyedévi kultúrotthon támogatási hitelt sem vásároltatta fel a kultúrotthon igazgatóval.

A márokí tanácstitkárral bátran szembeállíthatjuk a vókányi tanácstitkárt, aki minden szabadidejét arra fordítja, hogy a kultúrotthont otthonosabbá, szebbé tegye. A márokí tanács ez hozzá hasonlók, mint Bezedek, Lippó, Illocska, Pécsdevecser. Ujpetre tanácsai követhetnék a példát, hogy ők is elősegítsék községük fejlődését és a járási kultúrverseny eredményességét.

Kovács István
járási népművelési előadó.

Bírálatunk nyomában

Nincs már hiány Lactorisánban

A „Dunántúli Napló" november 18-i számában „Ami nem tetszik a dolgozóknak" főcím alatt közölte Békés Istvánnak, a Pécsi Porcelángyár dolgozójának levelét, amelyben arról panaszkodott, hogy egyetlen pécsi gyógyszertárban sem kapott Lactorisan nevű gyermektápszert, amit az orvos írt gyermekének.

A panaszos levéllel kapcsolatban a Baranyamegyei Gyógyszertárvállalat most a következő választ küldte:

„Meg kell említenünk, ezzel kapcsolatban, hogy a tejporos tápszerkészítmények ellátásában, azok rendkívüli mérvű forgalom felfutása miatt voltak nehézségek.

Felsőbb szerveink azonban megtették a szükséges intézkedéseket, amelyeknek kedvező hatása máris észrevehető. Ezek eredményeként ma már nincsen hiány Lactorisanban.

ELMER JÁNOS
főgyógyszerész h.

„Az ígéret szép szó..."

1952-ben a kaposszekcsői vasútállomás váróterméi kétfelé választották. Az egyik részét szolgálati helyiséggé, a másikat pedig váróteremmé alakították át. Kaposszekcsőről és Csikóstőttősről mintegy 130—150 dolgozó jár Komlóra. A most meglévő váróterem körülbelül 30 ember befogadóképességű, mivel mérete négyszer három méter. A többi száz ember kint vár a vonatra. Előfordul, hogy egy órát is eltöltenek így sétálva, agyonfázva, amíg megjön a vonat.

Kérésünkre 1952-ben a MÁV igazgatóság megígérte, hogy épít egy új váróterme t és e célból követ, kavicsot és építési anyagot szállíttatott a helyszínre. Ez azonban úgy látszik csak porhintés volt, mert az anyagot ezelőtt néhány hónappal elszállította.

Ismét, s reméljük, hogy most már utoljára, arra kérjük a MÁV igazgatóságot, hogy ígéretét legalább egy év múlva váltsa valóra.

MOLNÁR JÁNOS
ÉM 49/4 Anyagellátó és Szállító Vállalat dolgozója.

A MÁV SZIMFONIKUS ZENEKAR HANGVERSENYE

A Leőwey Klára gimnáziumban 12-én, szombaton délután 5 órai kezdettel a MÁV szimfónikus zenekarának és tánckara, a szólisták közreműködésével hangversenyt ad a szülői munkaközösség rendezésében.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ

Nem magánügy. Szelvénybérlet „C". Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Hajókkal a bástyák ellen. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Holnap mindenki tánchoz perdül. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor.)

Park: Utolsó padban. Uj német film. Kísérő műsor: Magyar—Angol mérkőzés (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét. (Pécsszaboles): Szünnap.

A szovjet sportoló kitüntető címe

A „Szovjetszkij Szport" szeptember 24-i számának vezércikke igen érdekes kérdést vet fel: a szocialista sportoló jellemének, magatartásának problémáját. Alábbiakban némileg rövidítve közöljük a cikk fordítását.

„Szovjet sportoló! Aki ezt a nevet viseli, olyan ember, akinek magasrendű erkölcsi tulajdonságaival, erejével, állhatatosságával, bátorságával, kitartásával és célratörésével kell kitűnnie. Az, aki nem rendelkezik ezekkel a tulajdonságokkal, aki nem igyekszik magában fejleszteni őket, soha nem érhet el kiváló eredményeket a sportban, amely az embertől nagy munkaszeretetet, lelki és testi erőinek megfeszítését követeli.

A szovjet sportolónak soha nem szabad megelégednie a már elért eredménnyel, ez nem férne össze a szovjet ember jellemével. Mivel több világbajnokságnak kell hazánk, az épülő kommunizmus ország birtokában lennie.

V. Minaskin úszó ezév nyarán új világcsúcsot állított fel, s akkor feltette magában, hogy ez csak kezdet lesz. A szovjet hazafit jellemző állhatatossággal, új meg új sikerekre tört. A kemény edzés, szigorú életrend megtette a hatást: V. Minaskin újra megjavította a világcsúcsot. Még ezt sem tartotta elégnek a nagy akaraterejű sportoló. Még ugyancsak ebben az évben válogatott versenyváltó tagjaként társaival együtt még egy világcsúcsot állított fel.

Így, sikerről sikerre kell haladnia minden szovjet sportolónak, magas szinten kell tartania szovjet sportoló becsületét, mindég és mindenhol, elsősorban a közösség érdekeivel kell számolnia, szigorúan tartania kell magát a szocialista emberi együttélés szabályaihoz. A szovjet sportoló soha nem helyezi egyéni érdekeit a közösség érdekei elébe, mindég arra törekszik, hogy a termelésben is a kiválók közé tartozzék, szigorúan őrködik a szocialista tulajdon épségén. Szocialista hazánkban a sportoló — mint minden szovjet ember — a magasrendű erkölcsnek az eszméiségnek, a kultúrának az önfeláldozásnak, kitartó célratörésnek, a haza, a Kommunista Párt és nép érdekei iránti határtalan odaadásnak kell jellemeznie. A szovjet sportolónak mindég, minden tettében méltónak kell lennie a szovjet korszak élenjáró emberének címére.

Maria Cicilina, a Voronyezsi Szpartak versenyzőnője az országos kerékpárcsapat bajnokság során bukott és gépe megsérült. A mezőny messze elhagyta. Kisebb akaraterővel rendelkező versenyző már fel is adta volna a versenyt. Maria Cicilinát sportbecsülete, sportbeli kötelességének világos felismerése megakadályozta abban, hogy így cselekedjék. Kijavította gépét, utolérte a mezőnyt és elsőnek haladt át a célvonalon.

Sok olyan sportolónk van, mint Maria Cicilia bajnoknő. Ilyen E. Kulakov, aki négy országos motorkerékpáros csúccsal ajándékozta meg hazáját és a szorgalmas tanulást úgy össze tudta egyeztetni a sporttal, hogy egy központi tervezési iroda főmérnökévé lehetett. Ezerszám vannak még ilyenek.

Szovjet sportoló vagy! A haza azt bízta rád, hogy mindég, mindenben első légy. Tanulj, barátkozzál meg a könyvvel, múzeummal, színházzal. Tartsd eszedben, hogy a hazának a kommunizmus magasképzett ségű, kultúrált építőjére van szüksége.

Tudd alávetni magad a szigorú fegyelemnek, mert fegyelem nélkül soha semmit sem érsz el, sem a munkában, sem a tanulásban, sem a sportban. Becsüld a barátságot és az elvtársi kapcsolatot, mert belőlük mindég új erőt és biztonságot nyerhetsz. A barátság és az elvtársi kapcsolat segít hozzá, hogy soha le ne térj a helyes útról. Sportolói becsületedet úgy őrizd, mint a szemed világát! Az olyan sportolót, aki elveszti becsületét, aki megsérti a sporterkölcsöt, aki nem tud eleget tenni magasrendű erkölcsi követelményeinek, bármilyen tüneményes adottságokkal rendelkezzék is, nincs mit szeretni és becsülni.

Tartsd eszedben, hogy a mi szovjet sportolónk élenjáró minden oldalúan — testileg és szellemileg — fejlett ember. Magad is törekedjél erre, sporttárs, és a közösséggel együtt segítsd elő, hogy mások is ilyenek legyenek.

Szovjet sportoló vagy, ez pedig azt jelenti, hogy mindenek előtt hazád hű fia vagy, hogy a világon mindennél jobban szereted hazádat, népedet, drága kommunista pártunkat. Nagy érzés ez a szeretet. Azt követeli tőled, hogy napról-napra fokozd sikereidet, a munkában, a tanulásban a sportban. Légy méltó a szovjet sportoló kitüntető címére és ezt mindég és mindenben igazold tetteidben.

A Budapesti Honvéd országos csúccsal győzött a pécsi hadipisztolyversenyen

Pécsett szombaton és vasárnap bonyolították le az 1953. évi hadipisztoly egyéni és csapatbajnokságot. A versenyre a lőteret jól előkészítették, azonban az időjárás kedvezőtlen volt. Igen rossz látási viszony és erős ködszitálás volt a verseny egész tartalma alatt. A versenyen ennek ellenére jó eredmények születtek. Különösen a Budapesti Honvéd csapata lőtt jól és új országos csúcs eredménnyel nyerte meg a csapatversenyt. Az egyéni bajnokságot a szombati jó eredmény után Takács Károly nyerte meg, azonban a további helyezéseknél a vasárnapi eredmények alapján megváltozott a helyzet. A második napon kitűnően lövő Balogh Ambrus az érdemes sportolói szintet (550 kör) jelentősen túlszárnyalta és a második helyet ezzel az eredménnyel biztosan foglalta el. *Az egyéni bajnokság végeredménye:* 1. Takács Károly (Budapesti Honvéd) 60/572, 2. Balogh Ambrus (Lámpagyári Zalka Máté) 563, 3. Zsigmond Bodó (Bp. Honvéd) 548. *Csapatverseny végeredménye:* 1. Budapesti Honvéd (Takács 572, Décsei 540, Gyönyörü 534, Hamvai 534, Demeter 529) 2098/2709 országos csúcs (régi 2632), 2. Pécsi Honvéd 2972614, 3. Bp. Dózsa 2605, 4. Légierő 2526, 5. Bp. Zalka Máté, 6. Debreceni Honvéd. A verseny után a Lövész Tiszti Iskolán ünnepélyes keretek között tartották meg a díjkiosztót.

* **1953. december 11-én, pénteken Lokomotiv-csarnok.** 16.00: P. Lokomotiv—P. Haladás ifi férfi, Jv.: Kérész—Hőke. 17.10: P. Lokomotiv II.—Ped. Főisk. F. férfi Jv. Rácz I.—Szabó P. 18.20: P. Lokomotiv—P. Haladás f. női. Jv.: Erdősi—Csicskár. 19.30: P. Lokomotiv—P. Haladás f. férfi. Jv.: Erdősi—Csicskár. — 1953. december 12-én, szombaton Ped. Főisk. 17.00: P. Meteor—Ped. Főisk. f. női. Jv.: Mánfai—Puhr. — 1953. december 13-án, vasárnap Haladás csarnok. 16.30: P. Haladás—Ped. Főisk. f. női Jv.: Jakab—Verbőczy. 17.40: P. Haladás—Ped. Főisk. Feln. ffi. Jv.: Jakab—Verbőczy. — 1953. december 13-án, vasárnap Lokomotiv-csarnok. 14.50: P. Meteor—P. Lokomotiv ifi férfi. Jv.: Polohn—Puhr. 16.00: P. Dózsa—P. Postás ifi férfi. Jv.: Bertha—Lázary. — Az OTSB ismételt felhívására kérjük az egyesületeket, hogy a már régebben kért adatokat a sportlétesítményekkel kapcsolatban (pálya, terem, stb.), haladéktalanul juttassák el a Városi Kosárlabda Társadalmi Szövetség címére.

* **A VTSB** értesíti a pécsi sportköröket, hogy a fényképész szövetkezettel történt megállapodás alapján a minősítéshez szükséges 3 darab fényképet kidolgozva 10.— forint ért, míg a kidolgozatlan nyersképet 5.— forintos árban készíti el. Ezen megállapodás alapján a VTSB felkéri a sportkörök vezetőit, hogy hétfő estig (december hó 14-ig) jelentsék be írásban hány személy után kívánják igénybevenni a fényképek elkészítését. Az igénylésekre a VTSB ad utalványokat s csak ennek alapján vehetik igénybe az egyes fényképészeti műtermeket. Részletes tájékoztatást a VTSB mindenkor megadja.

HIREK

PÉNTEK, DECEMBER 11

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-35. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Árpád. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** — Várható időjárás péntek estig: felhős, párás, helyenként ködös idő. Néhány helyen ködszitálás vagy eső. Mérsékelt légáramlás. A hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: pénteken reggel nyugaton plusz 1—plusz 4, keleten 0 —3. Délben 5—8 fok között. — A fűtés alapjául szolgáló várható napi középhőmérséklet pénteken négy fok felett lesz.

— **Találtak** egy zsákban morzsolt tengerit. Igazolt tulajdonosa átveheti a pécsi rendőrkapitányság házipénztárában.

— **Halálozás.** Özv. Kristóf Ferencné temetése szombaton 12-kor lesz.

HASZNÁLT, jóállapotban lévő írógépet, hosszúkocsis írógépet, szorzó és összeadógépet megvételre keresünk. Cím: V. sz. Ásványolaj Értékesítő V. telepe, Megyeri-út. Telefon: 26-92.

2 DARAB sodrony ágybetét, borszőrő eladó. Doktor Sándor-u. 64.

UJ, MODERN konyhaberendezés olcsón eladó. Doktor Sándor-u. 60.

FÉRFI, fekete télikabát középtermetre eladó. Mátyás király-u. 32. Szabónál.

HIZOTT sertés eladó. Pécs-Ujhegy, II. dűlő 36. (Rókaluk).

Nagy TOTÓ-nyeremények!

12 találat = 37.125 Ft
11 találat = 1.032 Ft
10 találat = 106 Ft

Érdekes és változatos a Totó e heti műsora.

Tippeljen minél több 3 forint 30 fillérért!

NYERHHET!

SZÉP konyhaszekrény eladó. Vargáék, Havidűlő 5. Volt Malek-szőlő.

KAZÁNFŰTŐKET és széntolókat jó kereseti lehetőséggel azonnalra felvesz a Pécsi Bőrgyár.

ÉPITKEZÉSHEZ minden mennyiségben azonnal szállít építőkövet a Siklósi Kőbányaüzem. Magánosok és állami vállalatok megrendeléseikkel forduljanak közvetlenül a Siklósi Kőbányaüzemhez. Kiutalás sem szükséges.

KŐMŰVESEKET, szobafestő-mázolókat, bédogos és vízvezeték szerelőt és üvegest felveszünk. Jelentkezés: Pécsi Általános Építő Ksz. Pécs, Sallai-u. 11.

Leányka velour kabát
prima kivitelben 6 évesnek
Ára 450.— Ft-tól
Kapható:
ÁRUHÁZAKBAN, SZAKÜZLETEKBEN!

DUNANTULI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja
Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megyeri-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 19-34.
Előfizetési díj: havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon: 20-27
A nyomdáért felel: MELLES REZSŐ

NACI JANCSI KECCSEL...

Hasonmásuk Nyugat-Berlinben

Ködös, hétköznapi este köszöntött a városra. A villanylámpák fénye nehezen tört át a szürkésfehér ködfátyolon. A Széchenyi-téren és a Kossuth Lajos utcában tarka embertömeg sodródott. Az Állami Aruház neonfényében különös emberi figurák álltak. Lábukon duplatalpú cipő és a csőnadrág alól élesen kandikált elő a csíkos zokni. Csapottvállú kabát, különböző figurákkal díszített" nyakkendő és nyakban kiborotvált hosszú hajviselet jellemezte őket.

— Srácok, — szólalt meg a feltűnt gallérú ballonkabátos és kezét mélyen zsebébe süllyesztve, mellét behúzva és nyakát, mint a gúnár előretartva, folytatta. — Nekem olyan herótom van, hogy az nem mindennapos. Azt hiszem elég volt a kecceselésből, menjünk grüttyözni valahova.

Senki sem felelt, mindenki azt a zöld ballonost hallgatta, aki tegnap esti kalandjait mesélte nagy pátosszal. Megállt egy pillanatra és savószínű szemét szétlhordozva a hallgatóságon — így folytatta a történetet:

— Tegnap este eldzsaltam a spinihez. Keccselek, de nem csámpázik. Már kezdtem pipás lenni, amikor látom ám, hogy a kapu kinyílik és megjelenik a spini szőke hárija.

— Már én ugyan nem keccseltem volna rá olyan hosszú ideig — szólt közbe egy magas, soványképű 25 év körüli csodabogár. Haja csapzottan lógott ki a világosbarna széleskarimájú kalap alól és válla csapottan tartotta a kéznek nevezett nyúlványokat. Nadrágja tölcsérszerűen szűkült a boka körül (az ember gondolkodóba esik, vajjon cipőkanállal kell-e felhúzni vagy pedig rejtett zippzár van a nadrágon), hogy élesen rajzolódjanak ki a piros és kék csíkok a fehér alapú zoknin.

— Komálom a spinit — folytatta a történetet az előbbi, — azért keccseltem rá. Szóval megigazítom a brét és feléje csámpázom. Természetesen ő énfelém.

— Ne nyujtsd már olyan hosszúra — szólt közbe valamelyikük.

— Nem nyujtom én, de ami megtörtént, az megtörtént. Szóval csámpázok és csámpázok és egyszerre csak összegabalyodtak a szipkáim és úgy elterültem a földön, mint a béka.

A körülállók felröhögtek és szájukból csak úgy ömlött a bor, pálinka és rum összekeveredett bűze. A mesélő nem zavartatta magát. — A bré és a jattyó elrepült, a topogóról levált a talp és a nacim szára, mint zászló lengedezett.

— Elszakadt az a vagány nacid? — kérdezte a mesélő mellett álló és csodálkozó szemeit az új csőnadrágra irányította.

— El bizony, de ez a legkisebb baj — felelte a kérdezett. — Hirtelen felugrottam és olyan pipás lettem magamra, meg a spinire, hogy szerettem volna belemarkolni a szőke hárijába. Szerettem volna, tette hozzá lemondóan, mert amint felkeltem, úgy eltűnt a kapu mögött, mint a szürke szamár a ködben.

— Gondoltam én, hogy ez lesz a vége — jegyezte meg a sovány képű és indulni akart, hogy ma este is kigrüttyözze magát.

— Még nincs vége — állította meg az indulófélben álló társaságot Naci Jancsi, hogy befejezhesse az elkezdett történetet. Eldzsaltam haza és stikába új nacit húztam. Hazulról a városba dzsaltam, hogy új spinire keccseljek.

Nem messze a társaságtól egy ősz hajú munkás álldogált feleségével. A Petőfi filmszínházba indultak, de az érdekes mese megállította őket és végighallgatták. Amikor befejezték az elbeszélést, az ősz hajú munkás ránézett feleségére, belekarolt és a méregtől csak ennyit mondott: „Nem értem!"

— Mit nem értesz? — fordult hozzá felesége. — Azt nem értem, — felelte a férj, — hogy vannak még olyan emberek, akik megtűrik maguk között ezeket a naci jancsikat, slicc-bébiket, pipás piriket és flammos jóskákat.

Sz. J.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 291. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — SZOMBAT, 1953 DECEMBER 12

A MAI SZÁMBAN:

A bermudai értekezlet és Franciaország (2. o.) — Mozaik az épülő kommunizmus országából (2. o.) — Francoista pokol (2. o.) — A volt szegény és középparasztok csak közös erővel tudják virágzóvá tenni termelőszövetkezetüket Kistapolcán is (3. o.) — Csökken a selejt, javul a minőség a Pécsi Porcelángyárban (3. o.) — Mi újság Baranyában? (4. o.) — Beüvegeztetném az ablakomat, de... (4. o.)

Az amerikai monopolisták újabb merénylete a demokratikus szabadságjogok ellen

Az Egyesült Államok monopóliumai számos különböző fegyvert használnak a munkásosztály elleni harcban. Ebben a fegyvertárban fontos helyet foglalnak el a Smith, a McCarran, a Taft—Hartley-féle és más reakciós törvények. Céljuk: megsemmisíteni a szakszervezeteket, megbénítani a dolgozók ellenállását. — Barret O'Hara, az amerikai képviselőház tagja nem ok nélkül nevezte a Taft—Hartley-törvényt „a munkásmozgalom ellen használt nagy és ütős gumibotok kötegének."

Ugylátszik azonban a reakció még mindig nincs megelégedve. A monopóliumok vezérkara — az amerikai gyárosszövetség — újabb „gumibotot" eszkábál össze. Az Egyesült Államok munkásainak figyelme az utóbbi hónapok során Butler szenátor munkásellenes törvénytervezete köré összpontosult. Ez a törvénytervezet egyesíti magában az összes eddigi ilyesfajta törvények legrosszabb vonásait, a legelvetemültebb reakciós elképzeléseit testesíti meg.

A Butler törvénytervezet javasolja, hogy egészítsék ki a belső biztonságról szóló hírhedt McCarran-törvényt és helyezzék a szakszervezeteket az 1950-ben megalakult McCarran-féle kártevéseket ellenőrző hivatal felügyelete alá. Mint ismeretes, ez a törvény az ország valamennyi haladó szervezetének nyilvántartásba vételét követeli.

Ezenkívül a főügyésznek joga van a hivatalnál panaszt tenni bármelyik szakszervezet ellen, amelyet „véleménye szerint" olyan személyek irányítanak, vezetnek, vagy ellenőriznek, akik a kommunista párt, vagy bármely más kommunista szervezet tagjai, vagy valamikor azok voltak."

A „Szakszervezeti kutató- és információs szolgálat" szemléje foglalkozik a kérdéssel, hogy mi történne akkor, ha a törvényjavaslat értelmében a McCarran törvény alapján létesített hivatal vizsgálná felül a szakszervezetek ügyeit és a következőket írja:

„Az ilyesfajta inkvizíció célja mindenki előtt világos. Így könnyen félre lehet állítani a szakszervezeti mozgalomból azokat a szakszervezeti funkcionáriusokat, akik valamilyen oknál fogva nem tetszenek a gyárosoknak...

Ha majd a Butler-törvény szerint nyomozás, aligha lesz olyan szakszervezeti vezető, akit ne fenyegetne veszély. Vajjon, hol találnak olyan szakszervezeti funkcionáriust, aki „valamilyen módon ne segítette volna" annak a több, mint 250 szervezetnek a tevékenységét, amelyet az igazságügyminisztérium felvett a gyanús szervezetek jegyzékére, vagy ne vett volna részt ezeknek a szervezeteknek a munkájában?"

Az amerikai monopolisták régóta álmodoznak arról, hogy megbénítsák a kollektív szerződések megkötését iparági méretekben. A Butler törvénytervezet az eddigi munkásellenes törvényeknél sokkal nagyobb mértékben figyelembe veszi a gyárosoknak ezt a törekvését.

Az elgondolás a következő: ha a szakszervezetnek akárcsak egyetlen vezetője tagja a „gyanusak jegyzékén szereplő bármelyik szervezetnek", vagy ha az erre a jegyzékre felvett bármelyik szakszervezeti aktivista „a legkisebb mértékben előmozdította ennek a szervezetnek munkáját", úgy ez már elegendő ahhoz, hogy megsemmisítsék a kollektív szerződést.

Mivel pedig az Egyesült Államokban még a békeharcosok csoportjait is a „gyanus" szervezetek közé tartják, nem nehéz elképzelni, mi vár a szakszervezetekre, ha a Butler törvényjavaslatot jóváhagyják.

A szakszervezeti lapok azt írják, hogy a hivatal bármelyik nagy sztrájkot valamelyik „gyanus" szervezetnek nyujtott segítségként foghatja fel. A szakszervezettel kötött kollektív szerződés ebben az esetben is semmisnek tekinthető és magát a szakszervezetet és funkcionáriusait törvényen kívül helyezhetik. Itt kell megemlíteni, hogy az Egyesült Államokban nem volt egyetlen olyan nagy sztrájk sem, amelynek során a kormányhivatalnokok ne próbálták volna meg kijelenteni: ez a sztrájk a kommunista mozgalmat segíti.

Igy tehát a törvényjavaslat a kártevéseket ellenőrző hivatal feladatává teszi, hogy ellenőrizze nem kommunisták vezetik-e a szakszervezeteket. Ha a törvényt elfogadják, az nagyban fokozza a szakszervezetek elleni kémkedést. Nemcsak az FBI (az amerikai titkosszolgálat), hanem a magán-kémügynökségek és szakszervezeti ügynökök is bővítik majd a szakszervezetek elleni aknamunkájukat. Világos tehát, hogy a törvényjavaslatot elfogadása esetén a szakszervezetek megsemmisítésére akarják felhasználni.

Az újabb munkásellenes tevékenységre jellemző, hogy nem elégszik meg a haladó szakszervezetek ellen alkalmazott megtorló intézkedésekkel, hanem az egész amerikai szervezett munkásmozgalom ellen irányul.

Hála a nagyarányú támogatásnak Butler egész biztosra veszi javaslata győzelmét. Mikor a szenátus albizottsága megkezdte munkáját, Butler nyiltan eldicsekedett azzal, hogy biztosan számít Herbert Brownell, az igazságügyminiszter segítségére, akit rendkívül aggaszt a „kommunista veszély", vagyis ezzel az ürügyel akarja kiirtani a szakszervezeteket.

Brownell nyilatkozatot adott a United States News and World Report című folyóiratnak és ebben kijelentette:

„Ugy vélem, hogy a munkásszakszervezetekben több a kommunista, mint bárhol egyebütt."

A monopóliumok újabb hadjárata a munkásosztály fokozódó ellenállásába ütközik. Fitzgerald, a villanyszerelők haladó szakszervezetének vezetője nemrégiben tette közzé 153 amerikai szakszervezethez intézett felhívását az erők egyesítésére, a munkásellenes törvények meghiusításáért vívott harcban. Nemrégiben tartották kongresszusukat a független kohász szakszervezet munkásai, s ez a kongresszus bebizonyította, milyen elszántan készek harcolni a Butler-féle törvényjavaslat ellen. John Clark, a szakszervezet elnöke felhívást intézett a kongresszushoz, hogy bélyegezzék meg a törvényjavaslatot, mint „náci típusut", amely sérti a demokrácia legelemibb elveit. A bányászok egyesült szakszervezete és a munkásosztály más szervezetei is a reakciós törvényjavaslat ellen léptek fel.

A CIO nemrégiben megtartott kongresszusa határozatában élesen elítélte az Eisenhower kormány munkásellenes politikáját és a szervezett munkásmozgalom megsemmisítésére irányuló új törvényeket.

A felháborodás hulláma ragadja magával a dolgozókat a legutóbbi munkásellenes törvényjavaslatok hírére, s ez a felháborodás az osztályharcok további kiéleződését jelzi. Az egyszerű amerikaiak egyre jobban tömörülnek a demokratikus jogaikért, a békéért vívott harcban.

Szabolcs-kerület bányászai csatlakoztak a „200 éves a magyar bányászat"-emlékműszakhoz

A szabolcsi bányakerület dolgozói is csatlakoznak legidősebb testvérüzemünknek, a pécsbányatelepi András-akna dolgozóinak versenyfelhívásához. Erőnk és tudásunk megfeszítésével kívánjuk támogatni a verseny nemes célkitűzéseit. December 12-től 21-ig, az emlékműszakon olyan eredményeket akarunk elérni, hogy decemberben 4160 tonna szén terven felüli termeléssel segíthessük népgazdaságunkat és a kormányprogramm mielőbbi megvalósulását.

István-akna bányászai elhatározták, hogy decemberben túlteljesítik tervüket és terven felül 1740 tonna szenet termelnek. Béke-akna dolgozói arra tettek ígéretet, hogy terven felül 2420 tonna szenet szállítanak decemberben az üzemeknek.

A szabolcsi kerületben is nagy szükség van a szén minőségének megjavítására. Ezért a szén palatartalmát az eddigihez viszonyítva tíz, a hamutartalmat egy százalékkal csökkentjük.

A szabolcsi dolgozók nevében:

LANTOS JÁNOS pártbiz. titkára — **SZILAS LÁSZLÓ** üzemvezető

GYANÓ VINCE ÜB-elnök

„1953 évi széntermelési tervünket december 19-re befejezzük"

— fogadták Petőfi-akna dolgozói

Mi, Petőfi-akna fizikai és műszaki dolgozói a 200 éves magyar bányászat jubileuma tiszteletére, a száz éves fennállását ünneplő András-akna dolgozóinak versenyfelhívását örömmel tesszük magunkévá.

Közel két emberöltőn keresztül kizsákmányoltak minket, pécsvidéki bányászokat. Ezért olthatatlan gyűlölettel gondolunk azokra, akik 92 éven keresztül éhbérért dolgoztatták apáinkat és minket. Kétszáz éves a magyar szénbányászat, de mi ebből csak nyolc évet voltunk a magunk gazdái, — azóta, hogy felszabadított bennünket a Szovjet Hadjárat.

Tudjuk, hogy pártunk és kormányunk vezetésével ma magunknak építjük szép hazánkat. Megszépült életünkért és még boldogabb jövőnkért indulunk most harcba. Vállaljuk az alábbiakat:

1. 1953 évi széntermelési tervünket december 19-re befejezzük. Ezenkívül 9.000 tonna szenet adunk terven felül népgazdaságunknak.

2. Tudjuk, igen fontos, hogy gyáraink jóminőségű szenet kapjanak. Ezért megígérjük, hogy szenünk palatartalmát nem engedjük 3 százalék fölé emelkedni, a hamutartalmat állandóan a megtűrt 34 százalék alatt tartjuk.

3. Feltárási tervünket november 27-én befejeztük. Az elővájási munkák további fokozásával biztosítjuk a fejtésre kerülő széntelepek növelését és ezzel együtt az 1954-es tervév zökkenőmentes beindítását.

4. Becsületes, régi bányászainkat megbízzuk azzal, hogy állandóan neveljenek új dolgozókat, ismertessék meg velük a bányamunka szépségeit, szerettessék meg velük a bányát hogy ezen keresztül biztosíthassuk a terv állandó túlteljesítéséhez szükséges létszámot.

Petőfi akna fizikai és műszaki dolgozói.

Komlói munkahőstett

A komlói 44/3-as Építőipari Vállalat előgyártó üzemét néhány nappal ezelőtt felkérte a Betonútépítő Vállalat, hogy gyártsanak részükre 600 köbméter betont. Az előgyártó üzem dolgozói vállalták, hogy tervükön felül a kért betont elkészítik. Vállalásuk valóraváltására üzembe kellett helyezniök egy állódobos, 500 literes betonkeverőgépet, melynek dobjában még a nyári üzemeltetés óta nagymennyiségű cementhabarcs maradt lekötve. A gép üzembeállításához feltétlenül szükséges volt az igen magas szilárdságu anyag eltávolítása. Egy éjjel és egy nappal megszakítás nélkül két dolgozó véste, tisztította a dobot. Komoly eredményt azonban nem értek el, az összmennyiségnek mindössze egyötödét távolították el.

9-én, szerdán este Hódik József gépkezelő vállalta, hogy csütörtök reggelre, a műszakkezdés idejére egyedül üzemképes állapotba hozza a betonkeverőgépet. A vállalás hihetetlennek látszott, mivel légkalapács csal végzett munka a dobban egy ember számára több órán át váltás nélkül majdnem emberfeletti munkát jelent.

Csütörtök reggel hét órára Hódik József gépkezelő teljesítette vállalását. Egész éjjel megszakítás nélkül, vasszorgalommal dolgozott légkalapácsával.

Két ember helyett végzett munkájával lehetővé tette, hogy az előgyártó üzem egyszerre két betonkeverőgéppel a betonüzem teljes kihasználásával fennakadás nélkül lássa el a Betonútépítő Vállalatot és saját munkahelyüket betonnal.

Hódik József áldozatos munkájával csütörtöktől kétszeresére növekedett az előgyártóüzem termelése. Ezzel tizenkilenc helyett már tizenharmadikára teljesítik a Betonútépítő Vállalatnak tett ígéretüket.

Hajnal Lajosné

PÉTERFA MELLETT OLAJ UTÁN KUTATNAK

Fúrótorony áll a péterfai határban. Ha az ember felfelé néz rajta, kicsit szédül, s úgy érzi, hogy emelkedik, megy egyre csak megy, s egyszercsak fúrótorony vége lyukat üt az égbe...

És mindez nem a csalóka képzelet műve.

Egy ilyen hatalmas fúrótorony, az impozáns gépek és fúróberendezések izgalomba hozzák a szemlélőt. Hiszen ezen a tájon ez az első eset, hogy olaj után kutatnak.

— Miért éppen itt kezdték meg a próbafúrást? — kérdezzük Farkas Károly fúrómestertől s közben megindulunk körülnézni.

— Erre legjobban a geológusok tudnának válaszolni — mondja a zömök kemánykötésű fúrómester — de mivel most éppen egy sincs kéznél, én is elmondhatom. Kutatófúrást csak olyan helyen kezdünk, ahol az előzetes vizsgálat már mutatott valamit. Nemrégen itt is jártak geológusok és a vizsgálatok olyan földszerkezetet mutattak, hogy itt érdemes próbálkozni.

— Mégis legtöbbször milyen szerkezetü földben található olaj? — érdeklődünk tovább.

— Amilyen értékes és fontos, természeti kincs az olaj, olyan nehéz megszerezni. Általában a lukacsos szerkezetü kőzetekben szoktunk rábukkani, kétezer — kétezerkétszáz méter mélységben, de ez természetesen változó.

Már lent állunk a tropusi sátrakhoz hasonló szerszámraktárak előtt, és éppen egy háromlevelü fúrófejet vizsgálgatunk. Nehéz is, furcsa is. Ugy néz ki, mintha egy mutató ujjból három, különböző irányba tartó körőm nőtt volna ki.

— Vajjon mikor fog ez a földbe vájni?

— Ehhez még kell egy kis idő, hiszen most még a szerelés nagyjánál tartunk — magyarázza egy vattaujjasba bújt hegesztő, aztán a védőpajzs mögé bújva újból munkához lát. Szikrázás, sistergés és vakító kék fény villan. Nem lehet a közelben maradni, hát tovább megyünk és nézzük, hogyan folyik a szerelés.

Micsoda munka ez!

Hideg van. Csípős, ködös az idő. Mi itt lent is fázunk, elképzelhető, milyen érzés lehet dolgozni, fönt a 48 méteres toronyban. Az idő bizony kemény, de a szerelők erre nem sokat adnak. Teszik amit kell. Dolgoznak becsülettel.

A torony két erkélye már kész. Az egyik a csúcsnál van, a másik a derék táján. A felsőhöz szerelik be az embermagasságú koronacsigát, az alsóhoz pedig a kapcsoló-állást és azt a nagy vasfésüt, amelynek fogai közé beállítják a fúrórudakat.

A fúrórudak egyébként olyan halommal hevernek itt, hogy egészen beborítják a toronyhoz vezető fahidat.

— Hát ez mi? — mutatunk egy furcsa alaku szerkezetre.

— Ez a kitörésgátló — világosít fel bennünket a fúrómester. Ha fúrás során hirtelen gáz tör elő, ezt a gépet a luk szájára helyezzük és el tudjuk kerülni a szerencsétlenséget.

De menjünk csak tovább.

A fúrótorony alatt van az egész berendezés szíve — az emelőmű. Nagyszerű gépcsoda. Ha az embernek kétségei támadnának, hogy vajjon hogy fog a magasba emelkedni ez a rengeteg cső, ezek a roppant súlyú csigák — és ennek a kétezer tonna teherbírásu gépnek a belsejébe néz, mindjárt más lesz a véleménye.

Lélegzetelállító gyönyörűség arra gondolni, ahogy ez a gép dolgozni fog. Mert fog.

Hogy is lesz ez?

Farkas Károly kicsit felhős homlokkal ott áll a torony alatt az emelőgép fékezőkarja mellett. Szívén gyenge remegések futnak át — az izgalom hullámai.

De erőt vesz magán, meglöki homlokán a sipkája szélét és rálép a pedálra.

Haj, micsoda muzsika! Felbúg a gép és a csigasor megindul felfelé. Viszi magával a „rókalyuk"-ban lévő forgatórudat.

A forgatórúd kapaszkodik felfelé és a fúrómester szemét le nem veszi róla.

— Megállunk! — kiált, aztán odaszól egy jóvágásu legénynek:

— Jóska, jöhet a fúrófej!

Kustán Jóskának nem kell kétszer mondani semmit. Ügyeskezű gyerek és már csavarja is a fúrófejet.

— Jól meghúzza ám! — szól neki a mérnök.

Jóska nyakán kifeszülnek az erek az erőlködéstől, de ezt most nem veszi észre senki. Fontos, hogy a fúrófej fent legyen.

Na de már ez is megvan és újból a fúrómester veszi át a szerepet. Egy mozdulat, egy kapcsolás, a gép új lélegzetet vesz és a fúrófej megindul lefelé.

A kemény karmok farkasszemet néznek a földdel, de mindig kisebb lesz a távolság, és... na most! — beleváj a földbe.

A felszín alig hallhatóan megroppan, az emberek összenéznek és szemükben mintha szívük hangja csendülne össze: — Végre elindult!...

A bermudai értekezlet és Franciaország

A bermudai értekezletet értékelő sajtókommentárok, annak megállapítása mellett, hogy az egyetlen pozitív eredmény a Szovjetunió jegyzékére adott válasz, mind sűrűbben foglalkoznak az „európai védelmi közösség" francia részről történő ratifikálásának kérdésével. Egyes lapok — mint a Neue Zürcher Zeitung már arról írnak, hogy ha a franciák nem ratifikálják az egyezményt, ha tehát „az európai védelmi közösség meghiusul", válság üti fel fejét az atlanti szövetségen belül... Nem kielégítő vigasznak tekintik azt a Bermudákon elhangzott kijelentést, hogy Franciaországot az atlanti szövetség három nagyhatalma egyikének tekintik. A La Suisse című svájci lap is felteszi a kérdést, „Vajjon Franciaország kapott-e biztosítékokat az Egyesült Államoktól, Nagy-Britanniától a német újrafelfegyverzést illetőleg, hogy nem áll majd teljesen egyedül Németországgal szemben?" A lap úgy véli, hogy „Bidault üres kézzel tért vissza a Bermudákról."

Figyelemreméltó Harold Kingnek, a Reuter iroda tudósítójának hírmagyarázata az angol-francia viszony legújabb fejleményeiről. „A bermudai értekezlet ártott a francia-brit kapcsolatoknak — állapítja meg King — és újból csökkent annak az esélye, hogy a francia parlament jelenlegi nemzetekfölötti formájában ratifikálja az „európai védelmi közösség"-et felállító szerződést. Francia politikai és sajtókörökben nagy elkeseredés uralkodik az angolokkal szemben. A sajtójelentések felháborodással számolnak be azokról a megengedhetetlen támadásokról és szemrehányásokról, amelyekkel Churchill Franciaország magatartását illette a bermudai találkozón. — Akár van alapjuk ezeknek a jelentéseknek, akár nincs, bizonyos, hogy megszilárdítjuk az „európai védelmi közösség"-ellenes frontot a francia nemzetgyűlésben" — jegyzi meg végül a tudósító.

Rövid hírek

BERLIN

A Nürnberger Blatt közli, hogy az Adenauer-kormány havi húszezer márkával támogatja a Münchenben megjelenő Deutsche Soldatenzeitung című militarista hetilapot, amelynek „tiszteletbeli főszerkesztője" Kesselring, volt náci tábornagy, háborús főbűnös.

BUKAREST

A szabad görög rádió arról számol be, hogy a görög kormány nemcsak az ország földjét és természeti kincseit bocsátja áruba, hanem mintegy 960 ezer állampolgárát is, — a munkanélkülieket és a földrengések áldozatait, — akiknek tragédiáját úgy próbálja „megoldani", hogy egyszerűen eladja őket a külföldi monopóliumoknak. Ilyen „üzlet" megkötésére máris Athénbe érkezett az amerikai külügyminisztérium két magasrangú, „kivándorlási ügyekben jártas" tisztviselője.

LONDON

A kenyai kérdésekkel foglalkozó bizottság kezdeményezésére Angliában december 9-én tiltakozó napot tartottak, melynek során tiltakoztak az angol kormány kenyai terror cselekedetei ellen.

Tüntetést is rendeztek Londonban. A tüntetők plakátokat vittek, amelyeken követelték a kenyai hadműveletek megszüntetését és az angol kormány Kenyával szemben alkalmazott politikájának megváltoztatását.

SZÓFIA

A Bolgár Szakszervezetek Központi Tanácsa a december 20-án tartandó nemzetgyűlési választásokkal kapcsolatban felhívással fordult Bulgária dolgozóihoz.

A Bolgár Szakszervezetek Központi Tanácsa felhívja a munkásokat, parasztokat és a dolgozó értelmiségieket, hogy a küszöbönálló nemzetgyűlési választásokon a hazafias arcvonal jelöltjeire adják szavazatukat.

BERLIN

Az „ADN" hírügynökség jelenti Dortmundból:

Mint a „Nürnberger Acht Uhr-Blatt" című nürnbergi lap jelenti, a bonni kormány vezetőinek és Adenauer külügyminiszterének közvetlen munkatársai közé az amerikai CIC kémszolgálatnak alárendelt Gehlen-szervezet olyan ügynökei tartoznak, akik nemcsak Németország keleti övezetében, hanem Franciaországban, Olaszországban, Angliában, Spanyolországban és Egyiptomban is működnek.

PEKING

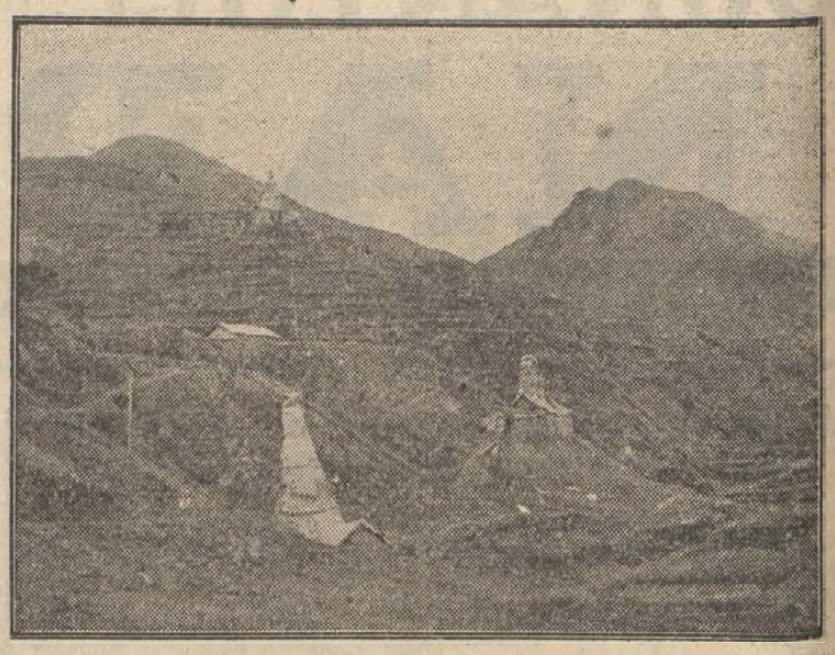
Gerald A. McKinney őrvezető, a királyi kanadai hadsereg Koreában tartozkodó egészségügyi alakulatának tagja, aki 1953 október 23-án a kínai népi önkéntesek fogságába került, írásbeli nyilatkozatában részletesen beszámol arról, hogy az amerikai fegyveres erők Kocsedó szigetén bakteriológiai kísérleteket végeztek koreai és kínai hadifoglyokon.

— Egyes alkalmakkor — hangzik a többi között Gerald A. McKinney nyilatkozata — virulens baktériumokat tartalmazó szérumot oltottak hadifoglyokba, hogy kitapasztalják, miként reagál az emberi szervezet a különféle betegségekre. Gyakran előfordult, hogy a szérum túlságosan erős volt és az áldozat megbetegedett és meghalt. Az ilyen mesterségesen előidézett betegségek egyes szakaszaiban változó mennyiségű és különféle típusú új gyógyszerekkel kísérleteztek azok hatásának kiderítésére.

PEKING

Amerikai és liszinmanista haderők katonai hadifoglyokat temettek el elevenen, vagy lőtték le Koreában. Ezt bizonyítja Philip R. Anderson tizedes azonossági száma: R. A. 11,179.178), az Egyesült Államok haderőinek tagja, Anderson, aki a 24. hadosztály 19. gyalogezredének A. századában szolgált, 1951 január elsején esett a kínai népi önkéntesek fogságába.

Uj vasércte'epeket tárnak fel Kínában

Kína igen gazdag ásványokban. Geológiai kutató csoportok új vaslelő telepeket tártak fel Hupeh tartományban, a Fayeh területen. További részletes kutatások folyamatban vannak.

Mozaikok az épülő kommunizmus országából

SOK FÉMET TAKARITANAK MEG A MAGNYITOGORSZKI KOHÁSZOK

A magnyitogorszki kohászati kombinát 1. számú lemezhengerlő műhelye szilárdan tartja az első helyet az országos szocialista munkaversenyben. Különösen kiváló eredményeket ér el Dmitrij Galkin mérnök és Vaszilij Oszkolkov mester műszaka.

A műszak kollektívája a kombinátban elsőnek fejezte be határidő előtt az évi tervet. Az élenjáró kollektíva 25 százalékkal növelte a hengersor termelékenységét és 900 ezer rubelt takarított meg az év kezdetétől.

A fiatal hengerészek az élenjáró munkamódszerek alkalmazásával jelentősen csökkentették az áramfogyasztást. A műszak kollektívája csak kitűnő minőségű árut termel és minden tonna kész lemeznél 13 kiló fémet takarít meg.

BŐVÜL A KERESKEDELMI HÁLÓZAT JEREVÁNBAN

Hónapról-hónapra bővül Jereván kereskedelmi hálózata. Az elmúlt 10 hónap folyamán 50 új áruház, étkezde és kávéház nyílt a városban.

Nemrégiben kezdte el az árusítást a Narbangyan-utcai élelmiszerüzlet. Az új élelmiszer áruház egy nagy lakóház földszintjét foglalja el. Az üzletben van csemege, fűszer, konzerv és ásványvíz osztály. Új áruházat kaptak a Kirov-gyár munkástelepének lakói is.

A napokban nyílt meg a karbidgyár új étterme és a Kalinyin-utcai diétás vendéglő. A diétásvendéglő helyiségét rendkívül ízlésesen rendezték be és orvosi rendelőt is felállítottak mellette.

UJ ÉLELMISZERGYÁRAK ÉPÜLNEK UKRAJNÁBAN

November közepén az ukrajnai Sznyezsnyij bányavárosban kolbászgyár készült el. A gyár naponta több, mint 5 tonna kolbászfélét készít.

Uj gépesített kenyérgyárat építettek Csaszov-Jarban. Szlavjanszkban felépült egy olajütő. Bolsaja Novoszelka kerületi központban elkészült a gyümölcskonzervkombinát első gyárrészlege.

Ukrajnában sok élelmiszergyárat építenek. Konsztantyinovában, Makejevkában, Sznyezsnyijben, Ambroszijevkában és Sahtyorszkban kenyérgyár, Zsdánovban, Artyemovszkban és Gorlovkában tejfeldolgozó üzem épült. Az ötéves terv végéig Sztalinoban húskombinátot, malmot, sörgyárat és sok más élelmiszergyárat építenek.

ÉPITŐANYAG A KOLHOZOKNAK

A Pitkjaranti építőanyagipari kombinát új fűrészberendezést kapott, aminek segítségével kétszeresére emelkedik a fűrészmühely termelése.

A kombinát évről-évre több építőanyagot ad a kolhozoknak. Gépesítik és tökéletesítik a termelést. Ebben az évben új téglagyártó készüléket szereltek fel és új téglaégető kemencét építettek, bővítették a szárítóberendezéseket.

A kombinát már november elején teljesítette évi tervét. Negyven százalékkal több árut termelt, mint 1952-ben.

A LEGFIATALABB ÉSZT VÁROS

Puru, észt nyelven szemetet jelent. Valóban, Puru helység régebben teljesen megfelelt nevének. A koromtól megfeketedett, düledező barakkokban zsúfolva laktak a munkások. Az utcákon feneketlen sárba süllyedt a járókelő. Az egész telepen elviselhetetlen bűz terjengett.

Ma már nem lehet ráismerni az egykor oly nyomorúságos településre, amely ma az Ahtme város nevet viseli. Akárcsak az egész országban, itt is rengeteg építkezés folyik: új lakónegyedek, új utcák nőnek ki a földből.

1953-ban a bányászok gyermekei 3 emeletes középiskolát kaptak. — Ezenkívül vendéglőket, fürdőt, klubot, két óvódát, kórházat, és gyógyszertárat is építettek. Rövidesen elkezdik a kultúrház, a filmszínház, egy nagy könyvüzlet és mosoda építését.

Népgazdaságfejlesztési államkölcsönt bocsátanak ki a Kínai Népköztársaságban

Peking (Uj Kina) A kínai népi kormányzat értelmében a Kínai Népköztársaságban népgazdaságfejlesztési államkölcsönt bocsátanak ki az 1954-es évre. A kölcsön kibocsátásának kérdését a kínai népi politikai tanács Állandó testülete országos bizottsága elnökségének november 30-i kibővített ülésén vitatták meg.

Teng Hsziao-Ping pénzügyminiszter ismertette, hogy a kínai nép életszínvonala az elmúlt években a városokban és falvakban egyaránt jelentősen emelkedett. Ezért bizonyos, hogy a kínai nép a kibocsátásra kerülő kölcsönt nemcsak, hogy jegyzi, de túljegyzi.

A tanácskozás résztvevői a népgazdaságfejlesztési államkölcsön kibocsátását egyhangúlag megfelelő és időszerű kérdésnek ítélték. Az ülésen jelen volt Csou En-Laj és Kuo Mo-Zso is.

A francia nép megemlékezik a francia-szovjet szövetségi és kölcsönös segélynyujtási szerződés évfordulójáról

Páris (TASZSZ): Kilenc évvel ezelőtt írták alá a francia-szovjet szövetségi és kölcsönös segélynyujtási szerződést. A francia nép ezt a szerződést ma eszköznek tekinti arra, hogy helyreállítsa hazája nemzeti függetlenségét és megszüntesse a német militarizmus újjáéledésére irányuló politika veszélyeit.

Franciaország népe széles körben megemlékezik erről az évfordulóról. Az évforduló alkalmából eddig több mint hatszáz gyűlést tartottak, amelyeken a Szovjetunió gazdasági és kulturális eredményeit ismertették. A Francia-Szovjet Társaság kezdeményezésére mozgalom folyik a Szovjetunióhoz való közeledésért és annak a programmnak végrehajtásáért, hogy a francia-szovjet szerződést Franciaország külpolitikájának alapjává tegyék.

Eisenhower elnök beszédének amerikai sajtóvisszhangja

Newyork (TASZSZ): Az amerikai lapok munkatársai kommentálják Eisenhower elnöknek az ENSZ közgyűlése teljes ülésén elhangzott beszédét, valamint az elnöknek azt a javaslatát, hogy létesítsenek „atomalapot". A *The New York Times* szerkesztőségi cikkében a beszédet „A Nyugat kezdeményezése" jelének tekinti, „mind a hidegháború területén, mind pedig a béke megteremtése érdekében diplomáciai úton tett erőfeszítések területén."

Lippmann, a *New York Herald Tribune* kommentátora Eisenhower atomtervével foglalkozva a többi között a következőket írja: „Az új amerikai javaslat nem irányozza elő az atomfegyver korlátozását, sőt még szabályozását sem." Ez Lippmann véleménye szerint „e javaslat mellett szól."

A *New York Daily News* című lap a többi között ezt írja Eisenhower beszédéről: „Az a véleményünk, hogy ez a beszéd mint propaganda erőfeszítés, kiváló volt."

A lap azonban hozzáteszi: az elnök tervében „úgy hisszük, egész sor olyan csapda van, amelyek miatt az Egyesült Államokat kudarcok érhetik, sőt igen valószínűen baj is érheti."

Uj ahh vereségeket szenvedett Vietnamban a francia expedíciós hadtest

Páris (MTI): A vietnami néphadsereg folytatja támadásait. Csütörtökön az expedíciós hadtest hat állását foglalta el, két megerősített állást pedig szétrombolt. Pak-Lieu vidékén Szaigontól 25 kilométernyire, a vietnami néphadsereg katonái két erődítményt romboltak le. Duk-Hoa körzetében pedig két megfigyelőállást vettek be.

Mindössze két napja jelentette Cogny, az expedíciós hadtest egyik tábornoka, hogy Lai-Chau városát védeni fogja. Ezzel szemben az AFP hírügynökség pénteken közölte, hogy nem kívánják védeni a várost, miután Dien-Bien-Phu városkát az expedíciós csapatok amúgyis birtokukban tartják.

Ez a jelentés virágnyelven kívánja a francia közvélemény tudomására juttatni, hogy az expedíciós hadtest nem tudja tartani Lai-Chaut.

A koreai fegyverszünet semleges nemzetek képviselőiből álló felügyelőbizottsága egyik svájci képviselőjének nyilatkozata

London (TASZSZ) A „Reuter" iroda sanfranciscoi tudósítása szerint Ernest Asper svájci ezredes, a koreai fegyverszünet semleges felügyelő bizottságának póttagja, kijelentette, hogy Észak-Koreába sem katonai személyeket, sem fegyvereket, sem hadianyagot nem szállítanak. Asper egy sanfranciscoi sajtóértekezleten elmondotta, hogy a bizottság semmiféle bizonyítékot sem látta annak, hogy az északkoreaiak akárcsak az engedélyezett csapatleváltást is végrehajtották volna, vagy növelték volna a csapatok létszámát és ütőerejét.

Ez a nyilatkozat ismét arról tanuskodik, hogy a koreai-kínai fél sérthetetlennek tartja a fegyverszüneti egyezmény feltételeit.

Mao Ce-Tung elnök Kína első választásai alkalmából december 8-án leadta szavazatát

Peking (Uj Kina) Mao Ce-Tung elnök december 8-án leadta szavazatát az első kínai választások alkalmából.

Mao Ce-Tung a pekingi Hszitan választókerületben szavazott az összkínai népi gyűlés Hszitan kerületi képviselőinek választásán.

Megkezdődött az olasz közalkalmazottak hatalmasarányú sztrájkja

Róma (MTI) Az „AFP" római jelentése közli, hogy Olaszországban megkezdődött a közalkalmazottak hatalmasarányú sztrájkja. A jelentés megállapítja, hogy a sztrájkmozgalom „a dolgozók nagy tömegét érinti", rámutat a jelentés arra is, hogy a Milanó, Róma és Palermo vasútvonalakon a vonatok csak a katonaság segítségével közlekednek. „A postai alkalmazottak sztrájkja — folytatódik az „AFP" közleménye — úgyszólván teljes. Az interurbán telefonok nem működnek és a leveleket sem hordták ki. Rómában a középületeket fegyveres rendőrség őrzi. A minisztériumokban is igen megnövekedett a sztrájkolók száma.

Az „AFP" befejezésül közli, hogy a sztrájk más közszolgáltatási üzemet is érint.

FRANCOISTA POKOL

A „Reynold's News" című angol burzsoá lap spanyolországi tudósítója a lap hasábjain beszámolt a francoista pokolban uralkodó szörnyű nyomorról és rémséges terrorról.

„Idén, — írja a lap, — angol turisták ezrei csodálták meg Spanyolország ban az azurkék tengert és a felhőtlen eget. Láták a gazdagok fényűző hófehér villáit. Láthatták az utcán tombolajegyet árusító vakokat és a kéregető koldusokat is. De ha nem jártak az egyszerű emberek otthonaiban, nem látták Spanyolországot. Halvány elképzelésük sem lehet arról, micsoda szörnyű nyomorba taszította Franco véreskezű diktátori uralma ezt a sokat szenvedett népet."

A tudósító szavai szerint példanélküli az a nyomorúság, „amelyre Franco ítélte ezt az egykor büszke és civilizált országot".

A hóhér Franco és klikkje rettegnek a nép növekvő elégedetlenségétől. A gyanakvás, az állandó szimatolás légköre uralkodik az országban. — „Még az átutazó is érzi: Spanyolország — rendőrállam. „Ők", mondják ott, — „mindenütt ott vannak".

Ez az „ők" — a rendőrség, a „polgárőrség", a titkosrendőrség, amely mindenhova kinyújtja csápjait. Az utcákon kara bélyokkal, puskákkal, gép pisztolyokkal felfegyverzett „polgárőrök" tartanak őrjáratot. Rendőrök cirkálnak az utcasarkokon. A legváratlanabb pillanatokban bukkanak elő a sötétségből. „Itt nem mulasztottak el leckét venni a fasizmustól, — jegyzi meg a tudósító. — A gyermekeket katonai szellemben nevelik. Arra tanítják őket, hogy kémkedjenek szüleik után. A középiskolásoknak és az egyetemistáknak minden évben „hűség" bizonyítványt kell szerezniök a falangista párttól. Másként nem tanulhatnak tovább."

Szigorúan megbüntetik azt ,aki nyíltan elégedetlen a fasiszta rendszerrel. A tudósító szerint egy serdülő fiút és leányt húsz, illetőleg ötévi börtönre ítéltek, azon a címen, hogy a két fiatal „államellenes propagandát" terjesztett.

A francoista börtönök zsúfolásig megteltek úgynevezett „politikai foglyokkal". A „Reynold's News" azt írja, hogy Spanyolországban a rendszerrel szembeni legkisebb elégedetlenkedés is politikai bűncselekmény. A büntetőtörvénykönyv szerint a fennálló rend bármiféle kifogásolása — „árulás"; a hivatalos propagandával ellenkező vélemény nyilvánítása — „lázítás". Ilyen „bűnért" a haditörvényszék halálbüntetést vagy 30 évi börtönt szab ki.

Ám a kegyetlen megtorlások ellenére is erősödik az antifrancoista ellenállási mozgalom. A szabadságszerető spanyolok tudják, hogy csak harc árán menekülhetnek ebből a pokolból.

A volt szegény- és középparasztok csak közös erővel tudják virágzóvá tenni termelőszövetkezetüket Kistapolcán is

Két sor ház a Beremendről Siklósnagyfaluba vezető út mentén — ez Kistapolca. A decemberi hideg már belopózik a kabát alá, de a falu végen térdig vízben állva mosnak az asszonyok. A kénesvizű patak meleg vízében nem érezni a hideget, — a természetes mosókonyha sok fát, szappant, takarít meg a kistapolcai háztartásoknak.

Nemcsak a kénes víz az egyetlen nevezetessége a községnek. A Mi Alkotmányunk termelőszövetkezet nemrég tartotta zárszámadását és az egy munkaegységre jutó 32 forint értékű részesedés minden ékesszólásnál jobban beszél a termelőszövetkezet ügye mellett. Sokan beszélnek erről, de

nagy a visszhangja annak a nyilatkozatnak is,

amit Ambrus Lajos 18 holdas középparaszt (most ismét termelőszövetkezeti tag) tett a „Dunántúli Napló" vasárnapi, december 6-i számában. Miről szólt ez a nyilatkozat? Röviden arról, hogy Ambrusék nem akartak hátat fordítani a szövetkezetnek, hanem annak — az ő szavaival is élve — valósággal kikényszerítették. Arról is beszélt, hogy Borbély és Nárainé aláírásokat gyűjtögettek náluk a felosztást kérő papírlapra. Csütörtökön levél érkezett a szerkesztőségbe, a nyilatkozat módosítását kéri Ambrus Lajos. Mi történt hát, mi az igazság?

Ambrus Lajos a levélben azt kéri: írjuk meg, hogy csak Borbély hozta az ívet — ez igazság.

Ackermann Miksa tsz elnök: Nárainé nem hordozta az ívet, hanem kérvény nélkül követelte a felosztást, mint többen mások.

Cuni Julianna párttitkár: Nárainé csak véletlenül ért oda Ambrusék háza elé, amikor Borbély odavitte a felosztást kérő kérvényt.

Ehhez nem sok „helyreigazítás" kell. Kérvénnyel vagy kérvény nélkül...

Ahogy a választóvíz elkülöníti az aranyat a réztől — úgy választotta ki, hozta felszínre ez az újságnyilatkozat Kistapolca mai legfontosabb kérdését — a szegényparasztoknak a középparasztokhoz való viszonyát.

Ez nemcsak a siklósi járás kis községének, de egész megyénk, egész hazánk, szocialista építőmunkánk alapvető kérdése.

Ambrusék, Bognárék, Szabóék és a többi középparaszt család a felszabadulás előtt is jobban birta magát a földnélküli zselléreknél és az egy-két holdas szegényparasztoknál. Fojtogatta ugyan őket a boletta, a nagy birtok, — de mégis többre tellett nekik, mint a kommencióból, vagy a harmadából, negyedéből végzett munkából jutott.

A földjük volt a mentőöv, amely ideig-óráig megmentette őket a kulák harácsolásától, de a bank, a kamatok egyre többjük alól húzta ki és merültek a szegényparasztok tengerébe.

Kapaszkodhattak bele — de minden pillanatban elsüllyedhettek.

Akiknek ennyijük sem volt — igyekeztek felkapaszkodni közéjük, de nem birták a harcot és akiknek nadrágszíjnyi földjük sem volt, elkeseredésükben sokszor „földbirtokosokat" láttak bennük.

A felszabadulás és a földosztás után enyhült ugyan a helyzet — sokan jutottak földhöz Kistapolcán is — de mint hamu alatt a parázs — ha nem is volt lángja, — tovább élt a szegényparasztok között a régi sanyaruságban gyökerező „alsóbbrendűség" érzése. Mivel Kistapolcán hosszú évekig nem volt pártszervezet — nem volt aki kigyomlálja a régi rend e hitvány vetését és ez lassanként, a nehézségek beköszöntésekor ellentéttè terebélyesedett és a termelőszövetkezetben is érlelte mérges termését.

Évről-évre

rendesen megkapták földjáradékukat mindazok, akik földet hoztak a csoportba. A szegényparasztok kevesebbet, a középparasztok többet, — kiki földje arányában. Évközben — elszámolásig kevesebb pénze van a tagoknak és akik kevesebbet, vagy éppen semmit sem kaptak, mert nem volt földjük — megkisebbítve érezték magukat. Ilyenkor nem volt ritka a kifakadás: „Nem dolgozunk a földesuraknak". A Szabó gyerek — amikor éppen megkapták a részesedést — elunta a piszkálódást, kifakadt — alig sikerült megbékíteni.

Ambrusné szókimondó asszony, alaposan felvágták a nyelvét. Amikor egy-egy ilyen nézeteltérés, pusmogás napirendre került — nem rejtette véka alá a magáét — mondott jót is, rosszat is mérgében, mindent, ahogy jött. A másik oldalt sem kellett félteni és lassankint, ha jogos volt, ha nem — kialakult egy olyan vélemény, hogy Ambrusék „nagyra tartják magukat", hogy „Ambrusék, többek, mint mi."

De melyik termelőszövetkezetben nincsenek ilyen apróbb összeződülések?! Ilyenkor a legtöbb helyen a párt szervezet felvilágosító szóval magyarázza, hogy

közös az érdek, közös a cél

az egykori szegény- és középparasztok előtt és egyre ritkábbak lesznek, végül el is felejtik az összekoccanásokat.

Kistapolcán elmaradt a felvilágosító szó és a nyár végén olyan viharban csúcsosodott ki — amely megzilálta az egész termelőszövetkezetet. Júliusban, két részre szakadt a tagság. A felosztásnak is azonnal akadtak prókátorai, akik kérvényt szövegeztek, Pestre futosgáltak, ócsárolva követelőztek — de sokan az utolsó percig kitartottak a közös mellett. Az ellenség hangjának Kistapolcán is akadtak trombitásai — többen, köztük Nárainé, meg néhány asszony azt fújták, — ha a középparasztok bentmaradnak, hát akkor ők kilépnek. Odáig mentek, hogy a párttitkártól követelték, — zárják ki a középparasztokat. Ambrusék, Bognárék és még többen sokáig álltak a kavarodásban — de azután elsodorta őket az ár: kiléptek. Ne mondják, hogy „ők tartják vissza a falut."

Eltelt egy-két hét — nyugodtabbá vált a helyzet és a meggondolatlanság helyett újra a józan ész szabta meg az emberek lépéseit. Borbély, aki a kérvénnyel házalt, kívül maradt ugyan a szövetkezeten, de tag maradt Nárainé, Solti János és még néhányan — akik annak idején az ár legelején úsztak. Ahogy biztossá vált, hogy a Mi Alkotmányunk túléli a vihart — a középparasztok is sorra jöttek vissza és kérték felvételüket. A pártszervezet és Cuni Julianna párttitkár — nem tanult az eseményekből, nem ismerte fel, hogy

mondvacsinált ellentétet melenget akkor, ha nem változtatja meg a tagság középparasztellenes hangulatát.

Pedig nagy szükség lenne a felvilágosító szóra, a pártszervezet kiállására, mert egyes elkapatottak, mint Kaszper András és Solti János már nyilvánosan kuláknak kiáltják ki a középparasztokat.

Mit tett a pártszervezet?

— Mit? Hát megmondtam, hogy középparasztot kuláknak mondani kétségtelenül helytelen, — mondja Cuni elvtársnő, párttitkár. Egy másik elvtárs megtoldja:

— A középparaszt nem meríti ki a kizsákmányolás fogalmát.

— Ezen kívül?

— Hát... szól az ember nekik.

Mit tett Ackermann Miksa elvtárs, a termelőszövetkezet elnöke?

— Én bizony nem nevelek senkit, amit mondanak a csoporttagok, azt csinálom. Hát lehet mást tenni, mint amit a tagok mondanak? Nem lehet megsérteni az alapszabályt...

Térjünk vissza arra, amit a párttitkár mondott:

— Ambrusék jól dolgoztak. Jó szakemberek is. A tanácsok, amit adtak jók voltak-e?

— Hát... jók. Csak volt néha elfogultság, mint például a cséplésnél. Ez igaz.

— Akkor miért nem kerülhetnek vissza Ambrusék?

— Mert a tagok azt mondják, ha őket visszavesszük, ők kilépnek.

Ezek után nem különös, hogy a Mi Alkotmányunk tagsága a következő határozatokat hozta:

1. Szabóék és Ambrusék felvételi kérelmét visszautasította. (Bognárék már nem is mernek szólni az elnöknek.)

2. Annak a két családnak, amelyet mégis visszavettek (Domoszlaiék és Podhorszkyék) Szabóék és Ambrusék visszavétele fölött nem szavazhattak — mivel a nem kilépő tagoké az elsőség a szavazás terén — mondja az elnök, aki ebben a kérdésben úgylátszik nem sokat ad az alapszabályra.

3. A középparasztok egy évig maradjanak kívül, edződjenek csak, hogy jövőre jó szövetkezeti tagokká váljanak.

Az utóbbi útmutatást nem igen tartják meg a középparasztok, mert ők már kitapasztalták, mi az egyéni élet és Ambrusék már a nagyharsányi termelőszövetkezet tagjai.

Nem minden középparaszt vállalkozik azonban arra, hogy faluja határán túl, más község termelőszövetkezetébe lépjen, ha itt nem boldogulhat. Fogcsikorgatva, rákényszerül a régi folytatására, az egyéni gazdálkodásra, amelyet három évvel ezelőtt már abbahagyott.

Kinek van ebből haszna?

A termelőszövetkezetnek nincs. Kevés a földjük, kevés az állat és a gazdasági felszerelés, hiányzik a középparaszt termelési tapasztalata. A község lakosságának, akiket elzártak a termelőszövetkezeti út elől? Nekik sincs. A szocializmus építésének — amikor erősíteni kell a munkás-paraszt szövetséget? Ezt aligha segíti elő.

A kistapolcai kommunisták vegyék észre, — hogy a falujukban kialakult helyzetnek senki más, — csak az ellenség látja hasznát.

Ezért elengedhetetlenül fontos, hogy a pártszervezet ne csak szemlélje és szavakban helytelenítse a kialakult középparasztellenes hangulatot, hanem álljon ki, vegye fel ellene a harcot

és magyarázza meg, egy úton járjon a volt szegény- és középparaszt is, mert csak közös erővel, csak együttesen tudják virágzóvá, erőssé tenni termelőszövetkezetüket és az egész mezőgazdaságot.

Munkában is, beadásban is példamutatóak a kátolyi asszonyok

A pécsváradi járás legjobb népnevelői a megyeszerte ismert kátolyi asszonyok. Gracs Andrásné délszláv parasztasszonynak, a falu tanácselnökének vezetésével most azon dolgoznak, hogy kiköszörüljék a tavalyi csorbát, amikor hiányzott sertésből adósai maradtak az államnak.

Az asszonyok javaslatára a kátolyi December 21. tsz ezévben előtrágyával az egyéni gazdákat. A növényápoló asszonybrigádok pedig megtanították a kukoricaföldek legkorszerűbb művelésére a falubelieket.

Közel harmincmázsás átlagterméstért el így az egész község. A kukoricabegyüjtés azonnali teljesítése után hízóba állították a sertéseket és októberben megkezdték a beadást.

Ebben különösen példát mutatott a termelőszövetkezet, amely már október elején 25 mázsa súlyú hízottsertést szállított a begyüjtőhelyre. Tóth Sándorné és Lóczi Istvánné tsz-tagok pedig — akik amellett, hogy kiváló növényápolók, a falu legjobb népnevelői is — megszervezték az egyéni gazdák versenyét. Ebben a begyüjtési versenyben azt tűzték ki célul, hogy december 21-re, a termelőszövetkezet névünnepére, az egész község teljesíti sertésbeadási tervét.

December 10-ig a tsz a hízottsertésbegyüjtési terv kilencven százalékát, az egyéni gazdák pedig ötven százalékát teljesítették, s ezzel példát mutattak a megye elmaradó községeinek. A versenyt az eddigi eredményeken felbuzdulva, tovább folytatják. A kátolyiak vállalták, december 21-re mindenből teljesítik begyüjtési kötelességüket.

SZINNYEY HENRIETTA

A téli forgalom zavartalan lebonyolításával segítsük a kormányprogramm megvalósítását

Felszabadulásunk óta valamennyi esztendő őszi forgalma csúcsot jelentett a vasút életében. Forgalmunk azonban a téli időszakban sem csökkent lényegesen, mert számos új üzem épült és épül, egyre több gyár kezdi meg működését, dolgozó parasztjaink egyre nagyobb területet művelnek, az életszínvonal emelkedése következtében egyre nőnek a szállítási igények is.

A vasút a népgazdasági tevékenység egyik igen fontos eszköze. — Lüktető érhálózat országunk gazdasági életében, mert a pontosan szállított nyersanyag, a kész, a félkész gyártmányok, az időben érkezett munkaerő segíti a terv teljesítését, míg a késett szállítás gátolja azt. Tehát országos érdek, hogy a zökkenőmentes vasúti forgalmat télen is biztosítsuk.

Mi, vasutas dolgozók, balesetmentes szolgálattal, a téli forgalomra való előkészülettel biztosítjuk a vasúti forgalom folytonosságát. Ezen a téren mind a vontatási, mind a pályafenntartási szolgálat már jó előre felkészült. A mozdonyok fagytalanítása, a hóvédművek felállítása azonban nem elegendő havazás, hófúvások idején. A forgalom fenntartása érdekében, a hóakadályok gyors elhárításánál szükségünk van a tanácsok támogatására, hathatós segítségére is!

Mivel a vasúti forgalom fenntartása a legzordabb időben is a fentiek szerint országos érdek, éppen ezért, azzal a kéréssel fordulunk a megyei, járási és községi tanácsok felé, hogy ők is készüljenek fel. Szervezzék meg már most az esetleges szükséges segítséget, hogy alkalomadtán az tervszerűen és késedelem nélkül igénybevehető legyen.

A múltban is sok-sok segítséget adtak a tanácsok az árvíz, a hóakadályok elhárításánál, de sok tekintetben szervezetlenség és az előrelátás hiánya is tapasztalható volt. A sikeres téli forgalom előfeltétele részünkről tehát nemcsak a szolgálati ágak, hanem a tanácsok közötti jó egyetértés és együttműködés is. — Ezért feltétlenül szükséges, hogy a tanácsok úgy szervezzék meg a munkát, hogy adott esetben kérésünkre azonnali intézkedések foganatosíthatók legyenek. A külszolgálati helyek vezetőivel még most beszéljék meg a szükséges intézkedéseket, hogy adott esetben megfelelően és összhangban háríthassuk el a veszélyt.

A jól megszervezett és tervszerűen irányított elhárítási munka a téli forgalom zavartalan lebonyolítását teszi lehetővé és így biztosítjuk az áru és személyforgalom fenntartásával tervünk teljesítését, ami kormányprogrammunk megvalósulásának záloga.

Várnai László
MÁV igazgatóság dolgozója.

A komlói vasútállomás dolgozói túlteljesítették tervüket

Az elmúlt hónapban a komlói vasútállomás forgalmi dolgozói a következő eredményeket érték el:

Táncsics brigád (Kuti Tivadar forgalmi szolgálattevő, Kender György és Pánovics Ferenc váltókezelők, Tóth József tolatásvezető, Szakály István és Szemerédi Imre kocsirendező) kocsitartózkodási tervét 136 százalékra teljesítette. Ezzel egy kocsinak 10.9 óra tartózkodási idejét 8 órára csökkentették. Ugyanakkor terhelési tervüket 125 százalékra teljesítették és ezzel a tervszerinti 636 tonnás terhelést 796 tonnára emelték. Ez a brigád december elsejei szolgálatában teljesítette az 1953 évi terhelési tervét, mert az előirt 143.996 tonnát továbbították. Tervüket 30 nappal a kitűzött határidő előtt teljesítették.

A Petőfi brigád (Bozóki Éva szabóvista forgalmi szolgálattevő, Szabó László és Szabados József váltókezelő, Zombár Ferenc tolatásvezető, Berkics József és Máté Antal kocsirendezők) az egy kocsira eső mozgatási időt (tolatási egységidő) 3.8 percről 3.3 percre csökkentette.

Csökken a selejt, javul a minőség a Pécsi Porcelángyárban

November elsején, a „Dunántúli Napló" bírálata után a Porcelángyár vezetősége és a dolgozók elhatározták, hogy megjavítják a minőséget. Különösen az edények minőségénél voltak hibák.

Azóta jelentős javulás állt be. Október utolsó dekádjában a korongosoknál például 0.07, az égetőknél 0.4 százalék volt a selejt. Ez november utolsó dekádjában a korongosoknál 0.43, égetőknél 0.11 százalékra csökkent. A szállítóknál már nem volt selejt. Az eredményt elsősorban a technológiai fegyelem betartásával érték el, de több újítással is kísérleteznek a műszaki vezetők, hogy tovább javítsák a minőséget. Vágó Géza elvtárs főmérnök vezetésével a samott-tok minőségét akarják javítani. Balaton-környéki cserszegtomaji tűzálló anyaggal kísérleteznek.

A dolgozók pedig gondosabb munkájukkal törekednek arra, hogy minél kevesebb legyen a selejtes tányér, bögre és tál, s minél több legyen a jóminőségű.

Seregély Jenő: edénykorongos

November elseje óta én is igyekszem javítani munkámon, hogy minél kevesebb legyen a selejt. Októberben naponta 700—750 tányért formáztam, ebből 60—70 volt a selejt. Ezt sokaltam, ezért elhatároztam, hogy inkább valamivel keveseb bet készítek, de jobbat. Ma már nagyon jóminőségű edényt készítek, s lehet fokozni az iramot. Novemberben naponta 700 tányért készítettem, de sokkal kevesebb selejttel. Selejtem már csak 15—20 tányér.

Ezt úgy tudtam elérni, hogy egyrészt jobb masszaanyagot kapunk, másrészt a nyersmasszát többször forgatom a sablon alatt, hogy tökéletes legyen a tányér formája. — Sokkal jobban vigyázok a mintán ráhúzásánál, a dob levágásánál és a tenyérrel való simításnál.

Kovács József: égető

Sokkal nagyobb gondot fordítok a munkámra, mert jól tudom, tőlem is függ: sok selejtet készít-e a gyárunk, vagy sok jó minőségű edényt. Vigyázni kell arra, hogy a kemence megkívánt hőmérsékletét biztosítsuk, hogy az edény égetése jó legyen. — Ezt műszerekkel, Séger-gúlákkal mérjük. Áram- és gázszolgáltatási zavarok esetén nagyobb figyelmet kell szentelnünk a munkának, nehogy az égetést befejezettnek tekintsük akkor, amikor még nem tökéletes. Figyelni kell mindig a Séger-gúlákat, mert addig nem tökéletes az edény égetése, amíg a gúlák nem dőltek el. Ha előbb kitolom az edényt, ezzel 70—80 darab tesz körülbelül selejt. Azért vigyázok annyira az égetésnél, hogy én a rossz munkámmal ne járuljak hozzá, hogy selejtet készítsünk.

Mattemheim Ferencné: mázoló

Az edény gyártásánál azért volt annyi selejt, mert nem megfelelő kemencében zsengéltek. A kemence szemmel nem látható repedéseket okozott, ami már selejtet jelentett. Egy hónapja már nem olyan nagy mértékben zsengéltek ebben a kemencében.

Mi, mázolók is javítottunk a munkánkon, ezzel elértük, hogy csökkent a selejtes áru, igaz, hogy csak részedekkel.

Az edényeket alját le kell mosni a máztól, hogy ne ragadjon a védőtokhoz. De nagyon rossz a lemosógép szivacsa. Cserélni kellene, mert nem lehet vele már jó munkát végezni. Szóltunk a munkavezetőnek, ő írásban is beadta a lakatosműhely vezetőjének, de mi még mindig rossz szivaccsal dolgozunk. Pedig a jó szivaccsal még kevesebb lenne a selejt többet és jobbat gyárthatnánk.

Három hét alatt három hónap munkáját végezte el az oltványkiemelő eke Villányban

A Villányi Állami Gazdaságban — amely gyökeres vesszőkkel látja el az ország szőlőtermelő gazdaságait — pénteken délelőtt elkészültek a hetven holdon termelt oltványok kiszedésével.

A nagy munkában nagyszerű segítőtársuk volt az idén összel kísérletképpen alkalmazott oltványkiemelő eke, amely 14—15 ember napi munkáját végezte. Így az oltványok kiszedését — amely emberi erővel még januárban is tartott volna — három hét alatt, december 11-ig befejezte.

Ezután azonnal hozzáláttak a feldolgozáshoz, osztályozáshoz, hogy mi előbb továbbíthassák a vesszőket a megrendelő társgazdaságokba.

Beszerelték a komlói Béta-akna új felvonógépét

Hogy a komlói Béta-akna növekvő szénmennyiségét zavartalanul felszínre szállíthassák, a régi korszerűtlen aknaszállító berendezést újra cserélik ki.

A korszerű aknaszállító berendezés felvonógépét, valamint az új vezérlécet már beszerelték és jelenleg a régi vezérléc kivételén, az új kasok beépítésén dolgoznak.

Az új aknaszállító berendezés — amely működését rövidesen megkezdi — nagyobb sebességével és több csille befogadására alkalmas kasaival a réginek több, mint hétszeres teljesítményét nyujtja majd.

Javul a kultúrmunka a Pécsi Cementáruipari Vállalatnál

A Pécsi Cementáruipari Vállalatnál ez év augusztusában választottak kultúrfelelősnek. Kezdetben nagyon nehéz volt ez a munkám, kultúrmegmozdulásokat nem tartottak és a brigádok szétoszlóban voltak, a tánccsoport mindösze három tagból állt.

Azóta szép eredményeket értünk el.

Kilencszer szerepeltünk az elmúlt négy hónap alatt, ebből kétszer teljesen önállóan léptünk színpadra. Vállalatunknál sok fiatal dolgozik, akikkel lehetne jó kultúrmunkát végezni, csak nem volt aki összefogja őket, még a DISZ szervezet sem működött. Ha egy fiatal dolgozótól megkérdeztük, tagja-e a DISZ-nek, igennel felelt, de a DISZ-titkár nevét már nem tudta megmondani, sőt többen pirulva vallották be, hogy mult év decemberétől még tagdíjat sem fizettek. A városi DISZ bizottságtól kértem segítséget. Azóta erősen megjavult a DISZ munka. Uj titkárt választottunk, — gyűléseket hívtunk össze, megmagyaráztuk a DISZ tagoknak, hogy milyen kötelezettségeik vannak.

Most már az egyes csoportok létszáma is megnőtt. A háromtagú tánccsoport hét taggal bővült, mellettük tizenkét tagú rigmusbrigádunk sem marad el a szerepléssel.

A színjátszó csoport jelenleg még csak öt szereplővel próbál, de van még énekkarunk is, amelynek magam is tagja vagyok.

Eddig a próbák rendszeres megtartása volt a legnagyobb probléma, mert a különböző műszakok nem engedik, hogy a kultúrcsoport tagjai egyidőben együtt lehessenek. Pedig már többször kértük a vezetőséget, hogy a kultúrcsoport tagjait egy műszakba osszák, hogy utána el tudjanak menni a próbára. Egyszer-kétszer megtették ugyan, azután ismét felborult a szervezés.

Hiba van a fiatalokban is, kissé félvállról veszik a kultúrmunkát. A kezdeti lendület után két, három hét mulva meggondolják magukat és otthagyják a kultúrcsoportot. Hajdu Anna elvtársnő a tánccsoport tagja arra hivatkozott, hogy fáj a lába, elmaradt a próbákról, a férfiak pedig azt gondolják, ha vége a műszaknak, akkor ők már csak futballozni mehetnek. Helyes, hogy sportolnak, szükség is van arra, de azért a kultúrmunkából is kivehetnék a részüket. Példát vehetnének Németh Júlia és Jagarics Margit tánccsoport tagokról, akik minden próbán megjelennek. Farkas Jánosné elvtársnő egy hete ment férjhez, de pontosan eljár a próbákra, nem él azzal a kifogással, hogy sok a dolgom, a férjem nem enged, mint tették néhányan, akik férjhez mentek. Ha minden kultúraktívánk így gondolkodnék, bizonyára hamarosan többet lehetne hallani a Cementáruipari Vállalat kultúrmunkájáról is.

Természetes, ehhez szükséges a vállalat vezetőségének és a pártszervezet nagyobb segítsége. Szeretnénk, ha a párttitkár elvtárs nő és az üzemvezetőség többször felkeresné a dolgozókat munkahelyükön, elbeszélgetnének problémáikról és segítenének azok megoldásában. Ha ők is szorgalmaznák a kultúrmunkát, mindjárt nagyobb lendülettel haladhatna a kulturális tevékenység a vállalatnál.

Elmondta:
Schiffrich István
kultúrfelelős.

HOL MÜVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ

Nem magánügy. Szelvénybérlet „C", Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Hajókkal a bástyák ellen. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: Holnap mindenki táncra perdül. (fél 4, fél 7, fél 9 órakor)

Park: Utolsó padban. Uj német film. Kísérő műsor: Magyar—Angol mérkőzés (fél 3, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét, (Pécsszaboles): Ezer veszélyen át (fél 6, fél 8 órakor)

Sportból

Szombaton este sportbált rendez a Pécsi Porcelángyár Építők Sportegyesülete a Porcelángyár kultúrházában.

Előadás

A Pécsi Orvostudományi Egyetem és az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Pécs-Baranyai Területi Bizottsága Tudományos Szakosztálya 1953 december 14-én, hétfőn délután 6 órakor az I. sz. Sebészeti Klinika tantermében tartja VI. Tudományos ülését a következő programmal: 1. Metzl János: Belső anastomosissal gyógyított pancreascysta. 2. Tigyi József: Bőlégakitya mérési módszer (Bemutatás). 3. Makray Dénes: Thermodiffusio a biológiában. (Előadás).

Az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Pécs-Baranya—Tolna megyei Fogorvosi Szakcsoportja és a Megyei Rendelő Intézet fogorvosi osztálya Pécsett tudományos és továbbképző előadásokat rendez az I. sz. sebészeti klinika tantermében (Dischka Győző-utca 7.) 1953 december 12-én szombaton délután 6 órakor: dr Huszár György (Budapest): Fogorvos-történelmünk forrásai. Dr Uj János (Pécs): a Bottyán-antigén biokémiai analizise. — Dr Nagy László (Budapest): A leggyakrabban előforduló fogazati anomáliák kezelése. 1953. december 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor: dr Nagy László: [illegible] drótvarratokkal. — Dr Frankl Zoltán (Budapest): A gyulladásos szövetek befecskendezéses érzéstelenítése. — Dr Huszár György: Fogorvosi metallográfia.

Múzeumlátogatás

A TIT történelmi szakosztálya december 13-án múzeumlátogatást rendez a Janus Pannonius múzeum régészeti osztályán. Gyülekezés 11 órakor a múzeum bejáratánál. Ismertetést tart: dr Dombay János múzeumigazgató.

Előadás a cseppkőbarlangokról

A Városi Népművelési Osztály és a Lendület SK Természetjáró Szakosztálya rendezésében szombaton este hat órakor a Központi Egyetem fizikai előadótermében vetítettképes előadást tart Tárni Péter barlangkutató „A barlangok keletkezése, különös tekintettel a mecseki barlangokra" címmel. Bemutatják az ágasteleki cseppkőbarlang újonnan felfedezett Békebarlang árát és a csehszlovákiai domaváfalvi cseppkőbarlang részleteit is. Belépődíj nincs.

— A TARSADALMI SZEMLE október—novemberi száma — technikai okok miatt — összevontan e hó folyamán jelenik meg.

— **Találtak** egy piros színű, használt pénztárcát benne pénzzel. Igazolt tulajdonosa a pécsi kapitányság házipénztárában átveheti.

MI ÚJSÁG BARANYÁBAN?

BESZERELTÉK A KOMLÓI SZÉNOSZTÁLYOZÓ MÁSODIK SZÉREGYSÉGÉT

A komlói szénosztályozó első széregysége az utóbbi időben már kevésnek bizonyult az egyre többet termelő komlói bányák szenének megfelelő minőségű osztályozására.

Most újabb, naponta több mint 200 vagon szén osztályozását elvégző széregységet szereltek be, amely próbaüzemelését megkezdte.

A rendszeresen januártól üzemelő új széregység munkájával nagymértékben tovább javul a komlói szén minősége. Ugyanakkor a két széregység biztosan látja el az osztályozás folyamatos munkáját.

A SZERDAI SZALLITMANNYAL MÁR 1100 MÉTERMÁZSA HUST SZÁLLITOTTAK TERVEN FELÜL A KÖZELLÁTÁS CÉLJAIRA A BEREMENDI ÁLLAMI GAZDASÁGBÓL

A beremendi Vörös Csillag Állami Gazdaság vöröspusztai üzemegységéből szerdán 23 darab, egyenként 346 kilogramm súlyú hízott növendékbikát szállítottak Pécsre közellátási célokra.

A beremendi állattenyésztők ezzel részleteiben is teljesítették ezévi hizlalási tervüket, sőt már eddig terven felül 1100 mázsa sertés- és marhahúst juttattak a pécsi dolgozók ellátására.

A Vörös Csillag dolgozói még ezévben mintegy háromszáz mázsa vágómarhát is küldenek terven felül Pécsre.

HALASTÓ ÉPITÉSÉHEZ KEZDETT A KISJAKABFALVAI UTTÖRŐ TSZ

Hat virágzó baranyai termelőszövetkezet határozta el eredményes zárszámadás után: jövőre a kormány segítségével 50 holdon halastavat létesít.

A minisztertanácsi határozatban biztosított hitel ad módot a kisjakabfalvai Uttörő tsz tagságának is arra, hogy a Karasica-patak mentén elterülő, eddig nagyrészt kihasználatlan földjén tíz és fél holdnyi halastavat létesítsen.

Az Uttörő tsz 18 férfitagja csütörtökön reggel hozzáfogott a vízlevezető árkok kiásásához, a sásos terület megtisztításához.

A tagság holdanként két, két és fél mázsás haltermelésre számít.

A jól megfontolt tervek, a szorgos munka láttán a közelmultban újabb család kérte felvételét a kisjakabfalvai Uttörő tsz tagjai sorába.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

A Pécsi Rádió levelesládája.

Ujra az üzemben — Garami László írása.

A Pécsi Rádió színházi kritikája.

Milyen sportesemények várhatók vasárnap?

Tarka tarisznya — A Pécsi Rádió hétvégi zenés, irodalmi műsora.

20.00: Műsorzárás.

A Pécsi Lokomotiv még felküzdheti magát az NB I-be

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor Sztálinvárosban kerül sor a Pécsi Lokomotiv utolsó osztályozómérkőzésére a Budapesti Vasas Izzó ellen. A pécsiek az első két mérkőzés során vereséget szenvedtek és a papírforma szerint a legkevesebb esélyük van arra, hogy felkerüljenek az NB I-be. Talán éppen ezért készült fel nyugodtan és lelkiismeretesen a vasutascsapat erre a találkozóra.

A vasárnapi ellenfél, a Vasas Izzó kétségkívül igen jó játékerőt képvisel, a négy NB II-es bajnokcsapat közül ez a legtechnikásabb együttes. Ez a csapat is könnyen belecsúszik azonban abba a hibába, hogy a szép, tetszetős játék mellett elfeledkeznek a góllövésről. A Lokomotiv abban az esetben kerülhet be az NB I-be, ha a diósgyőriek legyőzik a Gázgyárt és az Izzó legalább háromgólos vereséget szenved. És miután — ahogy szokták mondani — a labda gömbölyű, egy ilyen eredmény sem teljesen lehetetlen.

A Pécsi Lokomotiv a heti készülődések során igyekezett kiküszöbölni a két előbbi mérkőzésen vétett hibáját, a csatársor gólképtelenségét. Ezen úgy akarnak segíteni, hogy a csatársort átalakítják. Tura hátrakerült fedezetnek, Szőke és Horváth II. kimaradt a vasárnapi csapatból. Érdekesség, hogy Horváth I. játszott a szerdai edzésen hátravont középcsatárt, mégpedig egészen jól. A Lokomotiv átalakított csatársora a Dózsa és Honvéd játékosokból álló edzőtársnak nem kevesebb, mint tíz gólt lőtt. Az edzésen mutatott játék alapján vasárnap minden bizonnyal a következő csapat játszik az Izzó ellen: Rácz — Göttlinger, Hegyi, Szegedi — Tura, Schvara — Révész, Mózsi, Horváth I., Máté, Horváth III. Ebből a csapatból egyedül Hegyi játéka kétséges még.

Kézilabdában, röplabdában, tornában és birkózásban lesznek sportesemények szombaton és vasárnap

TORNA. Ma délután 14 órai kezdettel a Haladás tornacsarnokában középiskolás minősítő tornaversenyt rendeznek. Az elmult héten is volt már egy minősítő tornaverseny és azon nagy számmal indultak el a középiskolák tornászai. Az indulók között több jóképességű tornász is elindult és a verseny szép küzdelmeket hozott. A ma sorrakerülő versenyen szintén népes számú indulóra lehet számítani és minden valószínűség szerint ismét nagy küzdelmek lesznek a helyezésekért.

BIRKÓZÁS. Vasárnap délelőtt 10 órakor a SZOT székházában kezdődik meg Pécs város országos jellegű ifjúsági birkózó minősítő versenye. A versenyre a pécsi versenyzőkön kívül eddig Kaposvárról és Füzfőről érkezett nevezés, de minden valószínűség szerint még újabb nevezőkre lehet számítani. A pécsi ifjúsági versenyzők teljes számmal elindulnak a versenyen. Pécs város ifjúsági birkózói országos viszonylatban is komoly erőt képviselnek és ezen a minősítő versenyen is szép eredményeket és jó küzdelmet várhatunk ifjúsági birkózóinktól. A verseny minden valószínűség szerint jó hírverése lesz a baranyai birkózó sportnak és a verseny nyomán újabb és újabb versenyzők kapcsolódnak be ebbe a szép küzdősportba.

KÉZILABDA. A kézilabda terembajnokság negyedik fordulójára ma és holnap kerül sor. A bajnokság eddigi küzdelmei során több váratlan eredmény született. A legutóbbi forduló legnagyobb meglepetése a Pécsi Pedagógiai Haladás veresége volt a most újonnan alakult és a bajnoki küzdelmekben először résztvevő Szigetvári Fáklya csapatától. Az eheti fordulóból kiemelkedik a többszörös bajnok Pécsi Honvéd csapatának mérkőzése a Szigetvári Fáklya férfi csapatával. A női mérkőzések közül a legnagyobb harc a vasárnap sorrakerülő Ped. Haladás—Szigetvári Vörös Lobogó mérkőzésen várható és a mérkőzés eredménye lehet, hogy döntően befolyásolja a bajnokság végeredményét. Mindkét csapat bajnokságra tör és esélyesek is a bajnokság megnyeresére, és győzelem esetén a győztes csapat értékes két ponthoz jut. A teremkézilabda küzdelmeinek színvonala a tavalyihoz képest különösen női vonalon szépen fejlődött. Az idei bajnokságban azonban már többször előfordult, hogy egyes csapatok nem jelennek meg a mérkőzésen. A legutóbbi forduló során a megyebajnokságban kiírt hét mérkőzés közül négy azért maradt el, mert az egyik csapat nem jelent meg a mérkőzésen. Különösen helytelen, hogy a Komlói Bányásznak sem a férfi, sem a női csapata nem jelent meg a mérkőzésen. A Komlói férfi csapat komoly játékerőt képvisel és a megye egyik legjobb csapata. Az elmult fordulóban azonban a csapat nem jelent meg mérkőzésén és a két pont hátrány pedig sokat ront a csapat helyzetén. A komlói vezetőség nézzen utána a csapatnak és hasson oda, hogy a csapat a mérkőzésein megjelenjen és ha már nevezett, akkor vegyen is részt végig a bajnoki küzdelmeken és vonja felelősségre azokat, akiknek a hibájából a csapat nem tud a mérkőzésein megjelenni. A Pécsi Haladás női csapata is már több ízben nem jelent meg a mérkőzésein és joggal vetik fel azok a vidéki csapatok a kérdést, akik nehéz anyagi áldozatok árán bejönnek a mérkőzésre, hogy így nem érdemes költeni az utazásra, mert legtöbbször a helyi csapatok nem jelennek meg a mérkőzéseken. A társadalmi szövetség nyúljon erős kézzel hozzá ehhez a kérdéshez és vonja felelősségre a kinem álló, illetve meg nem jelenő csapatok vezetőségét. A szombati forduló mérkőzései: Ped. Haladás—Pécsbányatelepi Bányász ffi. 17, Tud. Haladás—Pécsi Lokomotiv ffi. 17.30.

Vasárnapi mérkőzések: Pécsújhegyi Bányász—Ped. Haladás női 9.20, Pécsi Lokomotiv—Szigetvári Vörös Lobogó női 10, Szászvári Bányász—Pécsi Petőfi női 10.40, Löv. ti. isk. (Honvéd)—Szigetvári Fáklya ffi. 11.20, Ped. Haladás—Szigetvári Vörös Lobogó női 12.10, Pécsi Dózsa—Komlói Bányász 12.50.

RÖPLABDA. A röplabda megyei terembajnokság küzdelmeinek negyedik fordulójának mérkőzéseire vasárnap reggel fél 9-től a Haladás tornacsarnokban kerül sor. A mérkőzések közül több rangadóra kerül sor vasárnap. A legnagyobb harc a Ped. Haladás—Vörös Meteor és Tud. Haladás—Petőfi női mérkőzéseken és a Tud. Haladás—Pécsi Lokomotiv férfi mérkőzésen várható. A forduló mérkőzései: Ped. Haladás—Pécsi Fáklya ffi 8.30, Ped. Haladás—Vörös Meteor női 9.30, Petőfi—Tud. Haladás női 10.30, Tud. Haladás—Pécsi Lokomotiv ffi 11.30, Pécsi Lokomotiv—Pécsi Dózsa női 12.30, Pécsi Dózsa—Pécsbányatelep női 14.30, Ped. Haladás—Pécsi Lokomotiv női 15.30.

*** Hidegkuti és Buzánszki, a londoni győztes csapat tagjai** Pécsett december 14-én 18.30 órakor a SZOT székház nagytermében beszámolót tartanak Pécs város dolgozói részére a londoni 6:3-as győzelemről. Ezen beszámolóra a Városi TSB Pécs város dolgozóit szeretettel meghívja.

*** Felhívjuk az összes sportkörök röplabdacsapatait,** akik a terembajnokságban vesznek részt, hogy 13-ára az egyetemi sportcsarnokban kisorsolt mérkőzésük elmarad. MTSB.

ORVOSUGYELET

A Megyei Rendelőintézet a biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ünnepi ügyeletes szolgálatot tartanak 1953 december 12-én déli 12 órától 1953. december 14-én reggel 6 óráig lakásukon a következő orvosok: I. tömb: a város nyugati fele, Sztálin-út, Széchenyi-tér, Bem-utca, Bajcsy Zs.-út és a Siklósi-útiól nyugatra Pellérd felé eső részen: dr Siska Valér, lakik: Doktor Sándor-u. 7., tel.: 40-80; II. tömb: a város keleti fele Pécsvárad felé eső részen: dr Kovács János, lakik: József-u. 17/1., tel.: 47-72; III. tömb: Gyárváros, Uszög, Ujhegyi részen: Andrell József, lakik Ujmecsek 11/1.

Az orvosi ellátásra szoruló járóképes betegek délelőtt 9—10 és délután 4—5 óra között keressék fel lakásán az orvost, mert más időpontban a fekvőbetegeket látogatja.

*

Ismételten értesítjük az SZTK biztosítottakat, hogy a hétköznapi ügyeletes szolgálatot az orvos a Megyei Rendelőintézet gyermekgyógyászati osztályán elhelyezett ügyeletes szobában tartják délután 6 órától másnap reggel 6 óráig. A sürgős esetek ellátására szorulók az orvost ott kereshetik fel, vagy 30-00 számon távbeszélőn hívhatják a fekvő beteg lakására.

Amennyiben az orvos ezen a számon nem jelentkezne, mivel fekvő beteget látogat, kérjük a 08-as postai tudakozót felhívni, aki a kihívást üzenet formájában továbbítja az ügyeletes orvosnak.

HIREK

SZOMBAT, DECEMBER 12

UGYELETES GYOGYSZERTARAK: 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Gabriella. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás szombat estig: Továbbra is felhős, párás, helyenként ködös idő. Néhány helyen ködszitálás, vagy kisebb eső. Mérsékelt légáramlás, a hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére szombaton reggel északon 0—3, délen 2—5, délben északon 3—6, délen 5—8 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet 4 fok felett.

— **Áramszünet** lesz transzformátor állomások karbantartása miatt 13-án, vasárnap reggel 8—10.30 óráig a Budai-város északkeleti részén, valamint az Irányi Dániel-téren, továbbá 10.30—12.30 óráig a Budai város délkeleti részén, valamint Uszög állomáson és Uszög pusztán.

Műsoros Fenyőfaest
december 24-én a
Nádor és Pannonia Éttermében
Belépődíj nincs! Ünnepi menük.
Étel, ital, különlegességek.
Reggel 3 óráig nyitva.

DUNANTULI NAPLO
a Magyar Dolgozók Pártja
Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34
Előfizetési díj: havi 11.— forint
Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon: 20-27
A nyomdáért felel: MELLES BEZSO

Beüvegeztetném az ablakomat, de...

Életében nem sűrűsödtek a drámai pillanatok, de a kevesek között is egyike a legdrámaibbaknak az volt, amikor csemetéi Tibike és Pistike egy jól irányzott bőrlabdával beverték a nagyablak fél szárnyát. Atyjuk gyengéden elnáspángolta őket, de utána nyomban megbánta, hogy ilyen kicsiségért megfenyítette szépreményű utódait. Gondolta, másnap beüvegezteti s kész...

A baj ott kezdődött, hogy az Üvegező KTSZ nem ért rá kiönni. Pécsiék vártak egy hétig, két hétig, már a november hideg szele süvített odakinn, Tibike és Pistike pedig kesztyűben, téli sapkában púfölték egymást esténként, amikor apjuk hazatért a hivatalból s átmeneti kabátját prémes bundára cserélte át.

Dolgozni nem szégyen, de cipekedni sem. — gondolta a családfő s végre három heti várakozás után leakasztotta az ablakkeretet, hetykén a vállára vetette és elindult az Üvegező KTSZ felé. Óvatosan belépett az ajtón, lihegve biztonságba helyezte a keretet és magától értetődő természetességgel mondta az elsőnek alkalmazottnak: Szeretném kérem beüvegeztetni..."

„Tessék várni" — volt a kurta válasz s az alkalmazott eltűnt. Pécsi István várt türelemmel. Már sajogni kezdett a sarka az ácsorgástól, de lenyelte ildomtalan szavait s tovább várt. Végre lassan fütyörészve előjött a bolt mögötti helyiségből egy másik alkalmazott, végigmérte s foghegyről odavetette: — Mire vár az elvtárs?

— Kérem — lépett egyet Pécsi készségesen — ezt az ablakkeretet szeretném beüvegeztetni...

— Ma már nem lehet — csóválta a fejét az alkalmazott. — Az üvegesünk ebédel, lehet, már nem is jön vissza. Nem tudjuk, mikor lesz bent.

Pécsi nagyot nyelt. Részben a méregtől, részben pedig azért, mert az ebédelés említése nosztalgikus érzelmeket ébresztett benne. Ő ugyanis aznap nem ebédelt, ebédidő alatt hurcolta ide az ablakkeretet. De nem volt ideje vitatkozni, az ebédidő lejárt, sietnie kellett a hivatalba.

Másnap fizetésnélküli szabadságot kért s már reggel megjelent a Bem-utcai üveges üzletben. Egy szíves járókelő segítségével ablaktörés nélkül bevitte az üzlethelyiségbe a keretet s megkönnyebbült sóhajjal helyezte el a pult mellett. Az üzletben élénk terefere folyt. A „papá"-nak nevezett alkalmazott összetört ábrázattal ült a bejárat melletti széken s láthatólag azon gondolkozott, mitévő legyen, mert anyaghiányra hivatkozva minden kérelmezőt elküldtek. A „mamá"-nak nevezett alkalmazott tragikus együttérzéssel nézett a porigsujtott vevőkre s úgy közölte, hogy „sajnos" még képeket sem keretezhetnek üveghiány miatt. A két fiatalabb alkalmazott gyanus jóindulattal pihentette tekintetét Pécsi Istvánon.

Pécsi pedig vár tíz percet, mikor látta, hogy a kitüntető megszólításra nem számíthat, előbbre merészkedett. — Kérem szépen, ablakot szeretnék ebbe a keretbe. — S közben hol a „Papá"-ra, hol a „Mamá"-ra, hol a zsenge leányzókra pillantott s magában mérlegelte a kérdést, melyikük lehet a főnök, melyiknek a kegyeit lenne tanácsos biztosítani.

Az egyik leányzó szinte mindjárt válaszolt. — Van üvegünk bőven, csak az a baj, hogy üvegesünk nincs. Igy sajnos, nem tudjuk vállalni...

— Nincs üveges? — hördült fel Pécsi. — Ez a legkevesebb. Én kérem üveges munkát is végeztem valaha, értek hozzá. Adják ide kérem azt az üvegvágót és már meg is csinálom!

A „Papa" végigmérte Pécsit: — Arról szó sem lehet — mondta ki zordul. — Üvegvágót nem adhatunk laikus kezébe...

— De kérem — buzgólkodott amaz, — becsületszavamra értek hozzá. Megcsinálom szívességből...

— Ilyen nincs. Tessék egy üvegest ajánlani, azonnal alkalmazzuk, s az az Ön ablakát is bevágja...

— De könyörgöm: értsék meg: hideg van, nincs ablakunk. Itt van üveg is, üvegvágó is, adják ide, megcsinálom, fizetek és kész!

Az öreg szemöldöke felháborodottan futott fel a homlokára.

— Nem elvtárs! Az üvegvágó érték, nem adhatjuk idegen kezébe.

Arról persze nem nyilatkozott, hogy ő a képkeretező, nyilván üveget is vág, s hát ezt az ablaküveget bevághatná. Visszaroskadt merengésébe.

Pécsi István rövid percekig kapkodott levegő után, mert a düh, meg a nátha is fojtogatta. Aztán nagyot tüsszentett s mintha ez elvittre volna szavai elől az akadályt, kirobbant: — Azt a keserves mindenségit, ennek az ablaknak, üvegnek, meg üvegező KTSZ-nek! Nem értik, hogy én megcsinálom, csak adják ide azt a vacakot, de gyorsan! Nem értik, hogy három napja üvegért járom a várost?! Nem értik, hogy dolgozom és nem érek rá félnapokat eljárkálni üveg után? Mégegyszer mondom: csinálják, vagy nem csinálják?!

A jólnevelt üzletcsalád tagjai láthatóan megdöbbentek a bárdolatlan szóáradat hallatára. A két lánynak szinte tetszett a „hecc", vidoran nézték öregeiket. A „Mama" fején csúcsosabbra tolódott a turbánsál, a „Papa" felemelte csüggedt fejét s kaján fény villant a szemében.

Végre a „Mama" emberelte meg magát annyira, hogy szóljon valamit. — Sajnos, — ismételte kedvenc szavát, — nincs, más megoldás. De ha annyira sürgős, vigye el a keretet a Beloiannisz-utcai üvegezőbe, ott talán megcsinálják.

Pécsi üveges szemekkel bámult, megdöbbenten, értetlenül hallgatta a jóságos szavakat. Zúgott az agya, valami olyan szavakat őrölt, mint a „szocialista kereskedelem", meg hogy a „szövetkezet a dolgozókért", de egyetlen szó nem jött az ajkára. Elébevillant egy pillanatra az ablak betörésének perce is és ha Tibike meg Pistike jelen lettek volna...

Pécsi még egy dacos pillantást vetett a „kedves családra", majd az ablakkeretet gyakorlott mozdulattal a vállára hajította s kivonult az üzlethől. Hogy hová? Valószínűleg a harmadik üvegeshez, újból szerencsét próbálni...

Akad-e szerencsére? Ennek csak a pécsi **üveges KTSZ a megmondhatója.** **B. J.**

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 292. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — VASÁRNAP, 1953 DECEMBER 13

A MAI SZÁMBAN:

A falu jobb áruellátásáért (2. o.) — Merre tart Francia ország (2. o.) — A DISZ vezetőségválasztás hírei (2. o.) — A Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete az állami begyűjtés többéves rendszeréről (3—4—5. o.) — „Nem magánügy" (6. o.) — Irodalom és kritika (6. o.) — A televízió a jövő rádiója (7. o.)

Nevelj új bányászt!

A párt és a kormány programmja a dolgozók életszínvonalának állandó és fokozatos javítását tűzte ki célul. Ennek a célnak elérésére az eddigieknél sokkal nagyobb ütemben folyik a könnyűipari és közszükségleti cikkeket gyártó üzemekben a termelés. Szárnyakat kapott a munka és a kormányprogramm megjelenése óta gyors lépteklkel haladunk előre a programm megvalósításának útján. A többtermeléshez — nem lehet eléggé hangsúlyozni — több szén is kell. Ha azt akarjuk, hogy a Pécsi Bőrgyár több bőrt, a Szigetvári Cipőgyár több cipőt, a Mohácsi Selyemszövőgyár több selymet, a Sopiana Gépgyár több mezőgazdasági gépet, a Porcelángyár több háztartási edényt, a Kesztyűgyár több kesztyűt gyártson — bányászainknak az eddiginél több szenet kell szállítaniok a megnövekedett munkához.

A többtermelés érdekében pártunk és kormányunk felhívást intézett a férfiakhoz és nőkhöz: jöjjenek minél többen a bányába dolgozni! A hívó szóra megindultak az üzemekből és a falvakból a dolgozók és vállalták az új, a nehezebb munkát. Még ma is állandóan érkeznek a Komlói Szénbányászati Trösthöz a Pécsi Szénbánya Vállalathoz az új dolgozók, hogy a bányában segíthessék a kormányprogramm megvalósítását, a széntermelési tervek teljesítését.

Az új dolgozók — a jövő bányászai. Örömmel tapasztaljuk, hogy ezt egyre több régi bányászunk, tapasztalt vájárunk érti meg. A Pécsbányatelepről elindult „Nevelj új bányászt" patronázs mozgalom sokakat ragadott magával. Komlón éppúgy, mint Petőfi-aknán István-aknán úgy, mint a Béke-aknai bányaüzemben. Az István-aknai Szlavek-csapat tagjai elvtársi segítséget nyújtanak Borsos Ferenc újmunkás csillésnek. Megtanítják a bányamunka leganróbb fogásaira is szeretettel, szépszóval bánnak vele. Borsos Ferenc szorgalmasan dolgozik és a napokban köti meg az üzemmel a második évre is a szerződést. Tulik István komlói elővájár is jól bánik beosztottjával Timár János csilléssel. Nemcsak arra tanította meg, milyen távolságot kell tartani a csillézésnél, hogy kell a nagy szívlapáttal ügyesen bánni. Arra is van gondja, hogy Timár János megszeresse a részelőgépet és megtanulja kezelését is. Nem csoda, ha a jó bánásmódban feloldódnak az újdolgozók és ennek hatására hivatásuknak tekintik a bányamunkát és örökre letelepszenek a bányavidéken, mint ahogy ezt Timár János is teszi. Elmondhatjuk, hogy otthonaink gondnokai, vezetői is ma már sokat tesznek azért, hogy a messziről érkező újmunkások második otthonukat leljék a bányászszállásokon. Az otthonok döntő többségében rend, tisztaság, változatos, jó étkeztetés fogadja a dolgozókat. A meszesi Török István legényotthonban csak nagyon ritkán változnak a lakók, mert az ott élő dolgozók jól érzik magukat, szívesebben járnak munkára is.

A régi dolgozók általában szívesen fogadják az újmunkásokat. Az egyhetes „sétálóson" magyaráznak nekik, igyekeznek bemutatni a bányászmunka szépségeit. Legtöbb vájárunknál, idősebb bányászunknál azonban ez minden. A szíves fogadtatáson kívül később már nem törődnek új társaikkal, sőt sokszor szitkokkal, káromlással szórják tele őket. Tény hogy a toborzott és az önként jelentkezett dolgozók között vannak olyanok is, akik nem komoly szándékkal jönnek a bányához, felveszik a toborzási juttalmat, a cipőt és a ruhát, egy-két műszakon dolgoznak, aztán továbbállnak. Újmunkásaink többsége azonban becsületes és dolgozni akar. Nem is akárhogyan, hanem kitartóan szorgalmasan. Terveket sző magának és ezek megvalósításáért fogással-körömmel harcol. Súlyos hiba hogy idősebb bányászaink egy kalap alá veszik a dolgozókat és rossz előítélettel kezelik őket. István-aknán nem egyszer hallani olyan kijelentést: „Na komám, mire kitanyaszodik te már betelthetőhatáron túl leszel" vagy „Nem sok sót eszel te sem nálunk". „Olyan vagy mint a többi." Természetes, hogy ezek a kijelentések az újdolgozók kedvét szegik, különösen akkor, ha szép szó helyett durvaságot, tanítás helyett szitkot kapnak.

Idősebb bányászainknak, aknászainknak bányamestereinknek — ahelyett, hogy valósággal elszöktetik az újmunkások zömét a bányából helytelen magatartásukkal — meggyőző, felvilágosító munkát kell folytatniok. Szép szóval, türelemmel, a legmakacsabb embernél is célt lehet érni. Idősebb bányászaink beszéljenek, törődjenek újmunkásainkkal úgy, mintha édes fiaik volnának. Necsak a bányában törődjenek velük, keressék fel őket otthonaikban, szállásaikon, segítsenek nekik még az aprónak és jelentéktelennek látszó egyéni problémák megoldásában is.

A bányamunka megjavításának a terv teljesítésének szinte kulcskérdésévé vált már nemcsak Baranyában, hanem az egész országban az újmunkásokkal való szeretetteljes, lelkiismeretes foglalkozás. A bányában az újmunkások serege a jövő aranytartaléka. Nekünk pedig úgy kell bánni ezzel a tartalékkal, hogy megnyerjük a széntermelés számára.

Országos öntödei ankét Pécsett

Pécsett a Sopiana Gépgyárban december 12-én az ország különböző öntödéiből mintegy hetven szakaszvezető, kiváló munkás és más szakember részvételével országos öntödei ankétot tartottak. Az ankéton a pécsi Sopiana Gépgyár két dolgozójának Apaffy Imre és ifj. Opova Ferenc technikusoknak a vasöntéshez a formabevonáshoz szükséges importgrafitnak hazai anyaggal, a talcummal (síkpor) való helyettesítéséről szóló javaslatát vitatták meg.

A kohó- és gépipari minisztérium képviseletében megjelent Halabrin Gábor megnyitója után Apaffy Imre részletesen ismertette az újítást. Beszámolójában javasolta hogy a márkevas öntésnél az elkészített formák és magok felületeit importgrafit helyett hazai nyersanyaggal talcummal vonják be. A Sopiana Gépgyárban már hónapok óta ezzel az új eljárással dolgoznak. Száraz formázási eljáráshoz 78 százalék talcumot 20 százalék iszapszenet és két százalék melaszt használnak. Nedves formázási eljáráshoz porzó anyagként hetvenöt százalék talcum, 25 százalék iszapszén használatos. Az iszapszén a folyékony vassal való érintkezéskor gázokat fejleszt, elemi gázréteggel veszi körül a vasat és azt lebegésben tartja. Ezért a talcumnak iszapszénnel megfelelő arányban való keverése tökéletesen helyettesíti a grafitot és az öntvényekre a formahomok nem ég rá. Hangsúlyozta, hogy az újításnak nemzetgazdasági szempontból is nagy jelentősége van mert míg egy tonna import grafit ára 710 forint, addig hazánkban a nagymennyiségben található talcum tonnája 110 forint és az iszapszén szintén egészen olcsón beszerezhető.

Az előadás után az ankéton részt vevők a Sopiana Gépgyár öntödéjében gyakorlatban is megtekintették az új eljárással készült öntvényeket.

Az előadást és a bemutatást vita követte. A vita végén a résztvevők a talcum országos viszonylatban való bevezetésére vonatkozó hat pontból álló határozati javaslatot fogadták el.

MI ÚJSÁG BARANYÁBAN?

S. NAGY ANTAL KÖRLETE ÉLRETÖRT ÉS TULTELJESITI TERVET

A Komlói Szénbányászati Tröszt bányász műszaki vezetői is versenyeznek egymással.

S. Nagy Antal elvtárs, a Kossuth-aknai hármas üzem körletvezetője novemberben az Anna- és Béta-akna, valamint az I-es üzem körletvezetőivel vetélkedett az elsőségért. Novemberben második helyre szorult, Csontos Gábor Béta-aknai körletvezető mögé.

Decemberben ki akarja köszörülni a csorbát és már a hónap első napjaiban nagy lendülettel látott munkához. Amerre járt a bányában, biztatta, jobb munkára buzdította a beosztott dolgozókat. — Igyekezett mindenben segítséget nyújtani nekik, biztosította a műszaki feltételeket, serkentette a versenyt. A jó munka meghozta az eredményét: S. Nagy Antal elvtárs körletével élretört. December ötödikéig 20.6 méterrel teljesítette túl esedékes havi tervét, 125.7 százalékot ért el.

Most ígéretet tett a dolgozók nevében, hogy megtartja az elsőséget, tovább ra is túlteljesíti dekádról-dekádra, hónapról-hónapra a tervét, hogy mielőbb megindulhasson a „B" mezőből is a nagy szállítás, több, jobb szenet adhassanak innen is az országnak, a háztartásoknak, a gyáraknak.

Bővült a mozihálózat, javult a moziszínvonal Baranyában

Baranya megyében ebben az évben két állandó és tizenöt körzeti mozival bővült a hálózat és ezzel 264-ről 281-re növekedett a baranyai filmszínházak száma.

A mozihálózat bővülésével egyidőben emelkedett a moziszínvonal. Ezt bizonyítják az elmúlt hét eseményei is:

Befejeződött a mecsekaljai mozigép váltóáramról egyenáramra való átalakítása, ami a vetítés minőségét javította meg.

A vásárosdombói, kétujfalui és csikóstöttösi mozihelyiségekben a külső és belső festési munkálatokkal, új függönyök felszerelésével végeztek.

A mohácsszigeti, ivándárdai, pécsváradi, mágocsi, somogyapáti, hidasi és hosszúhetényi mozik — ahol eddig a rossz korszerűtlen gépek kevésbbé élvezhető vetítést nyujtottak, — a napokban 30 ezer forintos egységárban legmodernebb táskaképeket kaptak.

Néhány nap óta tetszetősebb a pécsi mozik külseje is. Ajtóik, gépházaik és előtereik átfestésén kívül neonfeliratok hirdetik a műsoron lévő filmek címét.

Mintegy 25 ezer forintos beruházással a pécsi közönségszervező iroda reklámkirakatai is neonvilágításától fényesek.

Talajvizsgálat előzi meg az új bányavárosban Komlón a fásítást, parkosítást

A Komló-kökönyösi dombon, az egykori kukoricás helyét hatalmas emeletes házak hódították el. A városi igazi arca azonban csak ezután alakul ki. Eltűnnek a házak körül az idomtalan földhányások; parkosítják, fásítják, szépítik az új városrészt.

Itt térnek át elsőízben az országban a parkosítás előtti talajvizsgálatra. A föld minőségétől, összetételétől függően talajjavítással készítik elő a parkosítandó területet. Így tavasszal sokkal szebb, egyenletesebb pázsitot nyernek. Az egyes növényfajták elültetésénél szintén figyelembe veszik a talajvizsgálat eredményeit.

Kökönyös keleti részén az utak mellett már ültetik a facsemetéket. Húsz féle díszfa — többek között juhar, piroslevelű tölgy, nyír, stb. — szegélyezi az utakat. A jövő év tavaszán pedig már virágzó orgonával, nyolc fajta rózsával és negyven féle díszcserjével díszített parkok nyujtanak üdülést, pihenést a környék lakóinak.

Még ezévben 10 ezer darab növény elültetésével 50 ezer négyzetméternyi területet parkosítanak Kökönyösön.

A városrendezéssel, parkosítással egyidejűleg a háztömbök között lubickoló, gyermekjátszóterek, röplabdapályák is létesülnek.

A jövő évben tovább folytatják a munkát. Ekkor kerül sor a kenderföldi lakótelep, az új Fő-tér rendezésére. A jövő év végéig közel 300 ezer négyzetméterre növelik Komlón a parkosított, fásított területet.

TELI GÉPJAVITASI ÉRTEKEZLET PÉCSETT

A baranyai gépállomások körzeti szerelői szombaton délelőtt Pécsett beszélték meg a téli gépjavítások feladatait.

Az értekezleten, — amelyen mintegy 120 gépészeti szakember jelent meg, — Józsa István, a megyetanács gépállomási csoportjának vezetője tartott beszámolót.

A jövőévi mezőgazdasági munkák sikere érdekében a szentlőrinci gépállomás kiküldöttei vállalták: a téli gépjavítással határidő előtt készülnek el. A felajánlás szerint a javításban részt vevő 60 dolgozó a munkagépeket február 23-ra, a cséplőket, elevátorokat, kombájnokat pedig május 27-re javítja meg, emellett az előirányzott költségek 15 százalékát megtakarítják. Egyben versenyre hívták a megye valamennyi gépállomását.

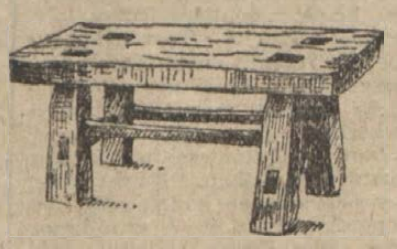
A hozzászólások során a gépállomások legtöbbje csatlakozott a versenyhez.

FUTHETŐ JAVITÓMUHELYEK, ÜZEMI KONYHA A TÉLI GÉPJAVITÁS SZOLGÁLATÁBAN — BARANYÁBAN

Öt baranyai gépállomás kapott ezévben korszerű, új javítómühelyt. A téli gépjavítások sikere érdekében ezenkívül tizenegy gépállomáson átalakítják, fűthetővé teszik a cséplőgépszineket. Bólyon és Szentlászlón azzal is gondolnak a dolgozók egészségére, hogy még ezévben új zuhanyozót létesítenek.

A megye ellenjáró gépállomásán, Palotabozsokon a téli gépjavítás már az új, öt erőgép elhelyezésére alkalmas, jól fűthető nagycsarnokban kezdődik meg. A javítást végzők meleg étellel történő ellátására december közepén itt üzemi konyha is nyílik.

KÉSZÜL A LUCASZÉK

Bármerre járunk, sokszor megütjük fülünket: „Ugy készül, mint a lucaszéke". Akkor használják ezt a szólást, ha valami lassan, vontatottan készül. De mi is tulajdonképpen a lucaszéke? December 13-án Luca napja van naptárunk szerint. Ez a nap nemcsak a Luca nevezetű nők névnapja, hanem olyan fordulója is az évnek, amelyhez népünk számos szokást és hiedelmet kapcsolt. Ezek sorában nézzük elsőnek a lucaszéket.

A magyar néphit több természetfeletti tulajdonságokkal felruházott lényt — mitikus lényt — ismer, közülük a boszorkányt. A boszorkány tulajdonságai általában ártó természetűek, tehát védekezni kell ellenük. Ahhoz azonban, hogy védekezni lehessen ellene, tudni kell, ki boszorkány. A néphit szerint a boszorkány felismerésének egyik módja volt, hogy Luca napján hozzátogtak egy kis szék készítéséhez, karácsonyig minden nap csináltak rajta valamit, míg karácsonyra elkészült. A szék készítéséhez kilenc darab, kilencféle fát kellett használni. Ha a szék készítője karácsonykor a templomnál egy krétával rajzolt körbe tette a széket és ráállt, a hiedelem szerint meglátta a boszorkányt. A boszorkány felismerése után sietni kellett haza, a széket tűzbe dobni, hogy a felismert boszorkány bosszút ne állhasson. Ez az oka annak, hogy múzeumainkban alig találkozunk ezzel a székkel, ami pedig mégis bekerült, úgy történt, hogy elkobozták, nem volt alkalom az elégetésére.

A Luca napjához fűződő hiedelmek a termléssel és az állatok használ voltak leginkább kapcsolatosak. Ezen a napon vágtak például 12 szeletet a vöröshagymába és a szeletek közé sót szórtak. Amelyik szelet között a só elolvadt, azt következtették belőle, hogy az a hónap esős lesz, amelyikben pedig a só szárazon maradt, az a hónap száraz lesz. Sok helyen ezen a napon éjjel felkeltek az asszonyok és viszkafával felverték a tyúkokat az ólban, azt hive, hogy attól a következő évben sok tojás és sok kotlós lesz. Volt, aki abban hitt, hogy Luca napján semmit nem jó kiadni a házból, mert elviszi a szerencsét.

Ismét mások pedig jónak tartották, ha a háziasszony Luca napján minél többször veszi fel a tűzet és varr, mert annál többet tojnak a tyúkjai. Ezzel ellentétben más vidéken Luca napján nem volt szabad varrni, mert akkor nem tojnak a baromfiak. A lérjhezmenő lányok számára is jeles nap volt Luca. Voltak helyek, ahol azt tartották, hogy ezen a napon napkelte előtt a lány szalmát gyujtson a kert végében. Amerre száll a füstje, arról jön a lány kérője. Mások szerint, ha Luca előtt való este kiszaladt a lány a kapuba és piros almát evett, amilyen nevű férfi ment előtte, olyan nevű férje lesz. Hittek azt is, hogy ha Luca napján az eladó lányok tizenkét cédulára egy-egy legény nevét irták és minden este 1-1 cédulát elégettek, az utolsó estére maradt név viselője lesz a lány jegyese.

Mi volt a céljuk a felsorolt babonáknak, és hiedelmeknek? A rossz elhárítása, az ismeretlen jövő kifürkészése és a gazdaság használatszaporítása. Ma már mosolygunk a felsorolt példák láttán és hallatán, néhány évtizeddel ezelőtt azonban még sokan hittek bennük. Ma már sokan azt is szégyenlik, ha ilyen hiedelmet tudnak, bár nem hisznek benne. Napjainkban az az egy-két tudós, aki a néphit kutatásával és tanulmányozásával foglalkozik, már nem tudja mindenhol felkeresni őket. Népünk ma már kineveti, aki boszorkányról beszél neki, tudja, hogy mi okozza a nedves és száraz időjárást, s nagyon jól tudja, mi befolyásolja a tyúkokat abban, hogy sokat tojjanak. Néphit-kutató tudósaink azért gyűjtik a hiedelmeket babonákat, mert vizsgálatuk népünk történetéhez, nem kis mértékben őstörténetéhez nyujt értékes adalokat. — Ugyanakkor az összegyűjtött anyag a babona elleni küzdelemhez is anyagot nyujt. Aki azt mondja, „úgy készül, mint a lucaszéke", ma már legtöbbször azt sem tudja, mi az értelme annak, amit mond.

TTIT történelmi szakosztály

A falu jobb áruellátásáért

Értekezleten beszélték meg a feladatokat, hibákat a földművesszövetkezetek ügyvezetői

Hatvankét körzetben, több mint háromszáz boltjuk van a baranya megyei földművesszövetkezeteknek. Hozzájuk nyit be petróleumért sóért, cukorért, vasvilláért, saroglyaláncért, ruhaanyagért a falu népe — ügyvezetői, boltkezelői, elárusítói első kézből értesülnek a dolgozó parasztok szükségleteiről, kívánságairól. Most, amikor a kormányprogramm a dolgozók fokozott ellátását tűzi ki célul — irányítsuk a figyelmet oda, ahol a legtöbb a tennivaló — a falusi földművesszövetkezetekre.

December 11-én a Szakszervezetek Megyei Szövetségének székházában tárgyalták meg az országos és megyei szervek jelenlétében a falusi ügyvezetők legsürgősebb tennivalóit. Itt hangzott el az alábbi öt felszólalás:

KORTVÉLYESI ANTAL
„Kiváló Szövetkezeti Dolgozó"
Mecseknádasd

Kutatjuk a dolgozó parasztok kívánságait és igyekszünk kielégíteni igényeit. Az idén például jól sikerült a napraforgó termés és a gazdák több mint 25 kilométerre Pécsváradra voltak kénytelenek beutazni, hogy étolajra cseréljhessék. Rövid idő alatt olajcsere telepet létesítettünk és most nálunk könnyűszerrel becserélheti napraforgóját az egész környék.

Megmondom azt is, nem sikerült mindent úgy elintézni mint az olaj cserét. Mecseknádasdról Hidasra kell járniok a bányászcsaládoknak dolgozó parasztoknak egyaránt, ha zsírt akarnak vásárolni. Könnyen segíthetne a bajon a megyei tanács illetékes osztálya ha az egy hónapig tartó igérgetés helyett már megküldené a zsírkimérési engedélyt.

Szeretném, ha a Megyei Szövetség odahatna, hogy a Textilnagykereskedelmi Vállalat cserélje ki szövetkezetünk textilárnit. Egy éve odahoztak egy teherautóra való közöttük olyan dolgokat is amilyenre semmi szükségünk. Február óta hever benne a pénz, mi meg nem tudunk új árut venni.

VÉGH GÉZA
villányi ügyvezető

Gyakori panasza a földművesszövetkezetnek, hogy az állami kiskereskedelmi szerveket jobban ellátják mint minket. Ez csak részben igaz. Sok szövetkezetünkben azért nincs áru, mert ritkán keresik fel a nagykereskedelmi vállalatokat, nem válogatnak, nem igényesek. Tegyék lehetővé az ügyvezetők, a boltkezelők üzemágvezetők gyakoribb bentzását Pécsre és akkor nem fordul elő, hogy a földművesszövetkezeti tag kénytelen a Népboltban menni vásárolni, mert a szövetkezetben. Megengedhetetlen eset, hogy a földművesszövetkezetekben nincs babérlevél — a Népboltban és a nagykereskedésben pedig ott áll garmadában — csak el kellene menni érte, csak rendelni kellene belőle.

Ugyanilyen tehetetlen sok földművesszövetkezetünk a kőhárek alkalmazásánál. Ha nem teljesítjük a vásárlási tervet minket azonnal kőhárreznek, de még kevés ügyvezetőnek jutott eszébe hogy kőhárigénnyel serkentse pontos szállításra elegendő és megfelelő áru szállítására a nagykereskedelmi vállalatokat. Vásárlóink érdekében a hanyag vállalatokkal szemben alkalmazzák bátran a kötbérezés serkentő hatását is.

SZÜDÉNYI ISTVÁN
„Kiváló szövetkezeti dolgozó"
Dunaszekcső

Ha a földművesszövetkezet nem oldja meg gazdasági feladatát — a parasztság jó áruellátását, akkor nem tudja megoldani mozgalmi feladatát. Nem mindig a mi hibánkból adódik áruhiány, hanem legtöbbször a nagykereskedelmi vállalatok pontatlan, rossz áruelosztásából. Jellemző munkájukra a nyári cukorhiány. A befőzések idejére nem kaptunk egy szem cukrot sem. Nem mintha nem lett volna elég belőle — rosszul osztották el. Mohácsról és Bajáról annyit hozhattak, amennyi csak kellett. Most napok óta nincs gyufánk, másutt meg garmadában állnak a csomagok. Pedig mi is időben megrendeltük. Beköszöntött a tél, szükség van a meleg kötött árukra hiába rendeltünk mindenütt csak süket füleket találunk, nincs tűzhely és más fontos, kelendő portéka sem. Jusson el a nagykereskedelmi vállalatokhoz és ha kell, rajtuk keresztül egészen a gyárakig a falusi földművesszövetkezetek hangja, a dolgozó parasztság kívánságai.

Még az iskolásgyermekek is tudják, nem tanácsos zsákban macskát venni. A földművesszövetkezetek azonban kénytelenek ilyen bizonytalan vásárlásokba belemenni, mert előbb leveszi egyszámlánkról a pénzt a nagykereskedelem mint az áru megérkezik. Ez még hagyján — legtöbbször nem hiányzik belőle semmi — de a kifogásolási határidő is lejár, mire megérkezik a csomag. Ha romlott az áru, vagy gyengébb minőségű — nem tehettünk semmit, mert a kifogásolási idő lejárt. Feltétlenül változtassanak ezen a nevetséges és bosszantó fizetési rendszeren.

NAGY GYULA
málomi ügyvezető

A pénzkiutalás bonyolult, bürokratikus módja nállunk is sok boszszúságot és még több kárt okoz. Saját szeszfőzdénk van és annyi pálinkánk van, hogy nincs hol elhelyezni. Pénzt időben igényeltünk, de kevesebbet kaptunk a kelleténél. Amikor már a zsírosbödönöket is telitöltöttük, hordókat akartunk vásárolni. El is adták volna a parasztok dehát nem várhatnak a kiutalásra és a pénzre. Kénytelenek vagyunk edény hiányában csökkenteni a termelést. A szikvíz üzemmel még roszabbul jártam. — Rengeteg szóda fogy és nincs elég üveg. A nyáron kedvező vétel kínálkozott — megragadtam a ritka alkalmat, megvettem, bár nincs megtervezve. Mindenki nagyon helyeselte — de az árát az én fizetésemből vonják le — mivel ez „fekete" beruházás!

Nem hallgathatom el egyes nagy kereskedelmi vállalatok lelkiismeretlenségét. Kökényben kifogyott a petróleum. Már előzőleg telefonáltam az ÁFORT-nak, üzenték, menjek, adnak akár hat hordóval is. Küldöm másnap a fuvarost üresen jön vissza — nem adtak. Egy következő telefon tisztázta a helyzetet: petróleum van akár száz hordóval is — de „még nem bontották le a tervet" — vakoskodjanak addig a falusiak.

FÓRIS JÓZSEF
sásdi ügyvezető

Eredményes munkánkat nagyban akadályozzák vizes, használhatatlan boltjaink. Három olyan üzletünk van — köztük egy Felsőegerszegen — amelyet a járási tanács egészségügyi csoportja, mint egészségtelent be akar záratni.

A községi tanácsok segítségével még most, a télen változtatunk a helyzeten. Széleskörű boltépítést indítottunk — tavaszig tiszta, világos, egészséges boltok nyílnak a régi sötét egészségtelen lyukak helyén. A parasztság megérti és támogatja törekvéseinket, önkéntes tégla és földfuvarral segít a boltok mielőbbi megnyitásában.

*

A hatvankét ügyvezető egésznapos tanácskozása éles fénnyel világította meg a községek áruellátásának hibáit, ismertette a dolgozó parasztság szükségleteit. A dolgozó parasztság bőséges kielégítése túlnő egy értekezlet keretein, olyan kérdés, amelyen a nagykereskedelmi vállalatok áruelosztástól kezdve a gyárak felé támasztott nagyobb igényeken keresztül a földművesszövetkezetek pénzellátásáig sürgős, halaszthatatlan intézkedéseket követel. Legtöbb ipari üzemünk már gyárt közszükségleti cikkeket is — nagykereskedelmi szerveink még sem osztják el helyesen — ha el is osztják, sok földművesszövetkezet nem törődik a falusi vásárlók pontos kielégítésével. Falusi és megyei szerveink — ki-ki a saját területén hárítsa el az áruellátás nehézségeit, hogy a földművesszövetkezetek boltjai egyre nagyobb, bőségesebb választékot nyújthassanak a falusi vásárlóknak.

A DISZ vezetőségválasztás hírei

A sásdi járási DISZ-bizottság tudja, hogy a vezetőségválasztás sikere nagyrészt az előkészítő munkán múlik. Ennek ellenére vajmi kevés segítséget ad az alapszervezeteknek. Törzsök elvtárs két napot töltött Mágocson — a taggyűlés mégsem sikerült. A beszámoló csak három percig tartott, a választás során a régi titkár jelölte ki a jelölő bizottságot és a taggyűlés nem választott titkárt. A feladat: a járási bizottságok töltsék minden idejüket az alapszervezeteknél, segítsék, támogassák őket, hogy a vezetőségválasztó taggyűlések betöltsék feladatukat.

*

A bólyi egységes pártvezetőség nemcsak beszél, hanem cselekszik is: tevékenyen segíti a vezetőségválasztás előkészületeit. A napokban vezetőségi ülésen tárgyalták meg milyen eredmények, hibák vannak az előkészületben, javaslatokat tettek a politikai munka megjavítására. Támogatják a vezetőséget abban is hogy valóban a legjobbak kerüljenek majd az új vezetőségbe.

*

A bikali DISZ-szervezet vezetősége nem vonja be a fiatalokat az előkészítésbe. Csak a két most leszerelt fiatal katona dolgozik, hogy a fiatalokkal megértessék a vezetőségválasztás célját, jelentőségét. Ez a hiba általános: ez az oka annak, hogy az eddig lezajlott taggyűléseken a fiatalok visszahúzódtak, nem szóltak hozzá, nem érezték magukénak a választást.

*

A gondosan előkészített vezetőségválasztás megmozgatja az egész üzem, falu fiatalságát, még azokat is, akik jelenleg nem tagjai az ifjúsági szövetségnek. Így volt ez Bezedeken és Károlymajorban is. A vezetőség az ünnepélyes taggyűlésre jól felkészítette a tagságot és több DISZ-en kívüli fiatalt is meghívott. Hadd lássák, hadd tapasztalják, milyen is ott az élet. Lelkesedésükre, aktivitásukra jellemző: ott a taggyűlésen felvettek a megjelentek közül hat fiatalt.

*

A gödrei DISZ-szervezet taggyűlését is el kellett halasztani. Nem azért, mintha a fiatalok nem jelentek volna meg, vagy egyéb más okok miatt. Ellenkezőleg: a taggyűlésen mintegy negyven ifjú jelent meg, akik nem tagjai a szervezetnek, és kérték, hogy vegyék fel őket is. A DISZ-szervezetnek a hamarosan sorakerülő taggyűlésen számolni kell ezekkel is: az arra érdemeseket, a legkiválóbbakat válasszák be a vezetőségbe.

A nagyharsányi asszonyok öröme

Ha valaki októberben a pénteki reggeleken Nagyharsányból Siklósra utazott, meglepetve tapasztalta, hogy az állomáson ember-ember hátán tolong. Nagyharsánynak csaknem vala mennyi asszonya vonatraült, hogy a siklósi hetipiacon egy hétre való élelmet vásároljon és ezért közel egy napot kellett utazgatniuk.

Novemberre megváltozott a helyzet. A földművesszövetkezet a kormány programmját megértve, a nagyharsányiak jobb áruellátásáért zöldségboltot nyitott. Kilgényeltek egy hosszú idő óta üresen álló üzlethelyiséget, megtöltötték burgonyával, hagymával, babbal, szalonnával, kolbásszal, liszttel és másnap reggel a hangoshíradó bemondta, hogy Nagyharsány asszonyainak nem kell többé egész napot eltöltve sárban, esőben, fagyban vagy kánikulában, vonatköltséget kiadva Siklósra menni áruért, mert mindent megkaphatnak a földművesszövetkezet most megnyíló zöldség-, gyümölcs-, élelmiszer boltjában.

Nem is volt rá szükség, hogy a hangoshíradó mégegyszer közölje. A háziasszonyok örömmel vették tudomásul, hogy akár a gyereket is elküldhetik a földművesszövetkezet boltjába, mindent megkaphatnak, amire csak szükségük van.

Készül a Nádor és a Pannonia Fenyőfa-ünnepre

December 24, 25-én a Nádor és a Pannonia étterem benőséges hangulatu fenyőfaünnepre készül, melynek műsorában a Pécsi Nemzeti Színház élvonalbeli művészei lépnek fel. Különleges menűt állítanak össze erre az estre. A menü két személyre szól és igen mérsékelt ára lesz. A Fenyőfa-ünnepekkor különleges hal- és ételféleségeket szolgálnak fel a két étteremben.

15-ével a Pannonia szálló épületéből elköltözik a Tervező Iroda, rögtön megkezdik az átalakítási munkákat és a pécsi szállodák 36 szobával bővülnek.

Január elsejével zárul a megyei tanács népművelési osztályának egyfelvonásos pályázata

A Baranyamegyei Tanács népművelési osztálya a kultúrcsoportok kérésére az új versenyre pályázatot írt ki vidám egyfelvonásos színművekre. A pályázat zártkörű, 17 meghívott résztvevővel, az első díj 4000, a második díj 3000, a harmadik díj 2000, a negyedik 1000 forint. A díjnyertes műveket megyei műsorfüzetben adják ki. A pályázat beküldési határideje 1954 január 1 és január 15-én hirdetik ki a jeligés pályázat eredményét.

MERRE TART FRANCIAORSZÁG?

Még a mai forrongó világ is, melynek politikai fórumán a legélesebb ellentétek ütköznek egymással, kénytelen felfigyelni arra a hatalmas válságra, amely alapjaiban rázkódtatja meg Franciaországot és az uralma alatt álló „gyarmatbirodalmat".

A válság, amelyet Franciaország összeomlása óta a jobboldali kormányok egész sorozata nem tudott megoldani, túllépte az ősi francia határokat. Szennyes hullámai átcsaptak tengerentúlra és elárasztották a francia gyarmatbirodalom országait is. Vietnam (a volt francia Indochina) népe évek óta vívja hősies harcát felszabadulásáért. A hősiesség és hazaszeretet, a szabadságvágy és az elnyomók gyűlölete hatalmasabbnak bizonyult a francia hadsereg modern harci eszközeinél a bevetett hadosztályok nem tudták megtörni Vietnam népének elszánt akaratát. A francia hadvezetőség többéves egyhelybentopogás után ma már kénytelen egy esetleges fegyverszünet esélyeit latolgatni. Vietnam azonban nem az egyetlen probléma a francia gyarmatbirodalomban. A forrongás, az ellenállás hamu alatt parázsló tüze egészváratlanul hol itt, hol ott, vet hatalmas lángot, melynek fénye egészen Párisig elhat és súlyos gondot okoz az amerikabérenc kormányférfiaknak. Ilyen hirtelen fellobbanó lángcsóva például az Algiri Kommunista Párt programmnyilatkozata, amely többek között a demokratikus jogok tiszteletbentartását, Algírnak az atlanti tömbből való kiválását, a vietnami fronton harcoló algiri katonák azonnali visszahívását és a független köztársaság kikiáltását követeli. Ilyen lángcsóva továbbá a kambodzsai bábkormány bukása és az azt nyomon követő politikai válság is.

Nem kis gondot okoz a gyarmatbirodalom „legsötétebb" része: Francia Nyugat-Afrika, ahol a benszülöttek kemény politikai harcot folytatnak a Munka Törvénykönyve (Code du Travail) emberséges alkalmazásáért és a kizsákmányoló bérpolitika azonnali megváltoztatásáért. Dakarban, Szenegálban, Mauritiuszban, az Elefántcsontparton, Szudánban, Nigériában, Kamerunban, Francia-Guineában a dolgozók beszüntették a munkát. A sztrájkmozgalom egyre jobban terjed és erősödik.

*

A helyzet az anyaországban sem jobb. Franciaország dolgozói nemcsak bérharcot folytatnak. Minden rendelkezésükre álló eszközzel tiltakoznak a bonni és párisi egyezmény ratifikálása ellen. Az egész ország lázban van. A lázhullám olyanokat is elért, akik eddig távol maradtak a haladásért és a szabadságért folyó harc minden megnyilvánulásától. Érdekes jelenség, hogy a tiltakozás láza a kormányzókörök jobboldali blokkjába is behatolt: az amerikai elnyomás ellen való tiltakozás ék.

Kik ezek a kormányzókörök?

Kik irányítják a francia politikát és hová vezetik az országot?

Franciaország sorsát voltaképpen az a kétszáz család tartja kézben, amely a francia polgárság legfelső és leggazdagabb rétege. Ez az aránylag kis csoport, melynek hatalmas őkéje Franciaország egész gazdasági életét behálózza és amely természetesen érdekközösségben áll a Wall Street finánctőkecsoportjával, szabja meg a francia bel- és külpolitika irányát és dönt az egyes politikusok és államférfiak közéleti sorsa felett. A mai Franciaországban csak az csinálhat politikát és csak az kormányozhat, aki maradéktalanul bírja a „200" bizalmát és aki ennek az USA monopóltőkét kiszolgáló legfelsőbb pénzügyi csoportnak érdekeit képviseli.

A francia „200" egyik legaljasabb gaztette az, hogy hatalomra segítette Hitlert, hogy a német megszállás alatt együttműködött a Hitler-fasisztákkal, továbbá, hogy 1945 után kiszolgáltatta az országot Amerika profitéhségének.

A jobboldali és népellenes francia politikában még mindig nagy szerepet játszik De Gaulle, akinek Franciaországban ma is hatalmas tábora van. De Gaulle Weyganddal együtt résztvett a Pilsudsky megsegítésére küldött katonai misszióban. Fanatikus ellensége a Szovjetuniónak. A kommunizmus elleni harc vörös fonalként fut végig életén.

De Gaulle Pétain leváltása után 1946-ig az ideiglenes francia kormány élén állott. Lemondása után a fasiszta erőket gyűjtötte egységbe és puccsot tervezett. Pártja, a „Francia Népi Tömörülés", ezt a célt szolgálta és ma is szélső jobboldali reakciós politikát követ. De Gaulle fel akarta oszlatni a baloldali szervezeteket, a szakszervezeteket és elsősorban a Kommunista Pártot. —

De Gaulle, akit a nagytőkés De Vendel és Schneider (Schneider—Creuzot konszern!) továbbá az amerikai háborús gyujtogatók támogatnak, a jezsuiták neveltje. Katolikus és monarchista szellemű tisztek között nőtt fel és évekig szolgált Pétain parancsnoksága alatt. Közvetlen környezetéhez a fasiszta érzelmű klerikálisok, a „Cagoulard"-ok (csuklyásoknak nevezett fasiszta szervezet) és a kleriko-monarchista Action Francaise (az életfogytiglani börtönre ítélt Charles Maurras csoportja) tartozik.

De Gaulle politikáját hatékonyan támogatja az 1944-ben alapított MRP (Mouvement Républicain Populaire). — Ezt a pártot a főpapok és a katolikus politikusok segítségével azért hívták életre, hogy a demokrácia és a kommunizmus ellen harcot a vallás eszméivel szentesítsék és így könnyebben magukkal ragadják a vallásos tömegeket. Az MRP vezetői valamennyien De Gaulle hívei, akik az ENSZ mellé kirendelt Billotte tábornok előtt kijelentették, hogy adott esetben hajlandók De Gaulle diktatúrájához hozzájárulni. Érthető: az MRP elnöke Maurice Schuman — (nem azonos a Schuman-terv értelmi szerzőjével!) a háború alatt Londonban De Gaulle rádiókommentátora volt. Bidault pedig külügyminiszteri tárcát vállalt De Gaulle kormányában.

Az MRP erős támaszra talált

a jobboldali szociáldemokráciában. Léon Blum utódai, a francia munkásság árulói, a jobboldali szociáldemokraták szövetséget kötöttek a klerikális párttal. A francia kormányok 1946 óta erre a blokkra támaszkodnak és csak ennek a szövetségnek segítségével tudnak ideig-óráig uralmon maradni. Ez a blokk igen ravasz fogást alkalmaz: harmadik erőnek tünteti fel magát, amely középúton helyezkedik el a fasiszták és a kommunisták között.

Az MRP és a jobboldali szociáldemokrácia koalíciója taszította Franciaországot a Nyugati Szövetségbe; ez fogadtatta el a Marshall-tervet, ez támogatja az angol-amerikai imperialisták németországi politikáját, ez járult hozzá a Franciaország nemzeti érdekeit fenyegető nyugatnémet állam megteremtéséhez és ez a gyászos koalíció kényszeríti rá Franciaországra a Vatikán sugallta és támogatta szovjetellenes politikát.

Ez a politika gazdasági válságba sodorta Franciaországot. 1949—1952 januárja között egy kiló vaj ára 432 frankról 814 frankra, egy kiló hús 435 frankról 810 frankra emelkedett. A fogyasztóknak a vételárban — ez René Mayer pénzügyminiszter műve, — a Mayer-terv gyümölcse — 1 kg cukornál 30, 1 kg húsnál 35—40, 1 csomag száz frankos cigarettánál pedig 65 frank adót kell leróniok. A Marshall-terv értelmében amerikai cikkeket kell méregdrága áron vásárolniok, ami a francia termelést károsítja és a gazdasági válságot fokozza.

Az amerikai külpolitika célja

Franciaország nagyhatalmi pozícióját alapjaiban megrendíteni és az országot gazdaságilag teljesen függővé tenni a Wall-street érdekeitől. Más szóval: Washingtonban halálra ítélték Franciaországot.

Franciaország dolgozó népe idejében felismerte a helyzetet, rádöbbent az amerikai imperialisták és belföldi bérenceik aljas szándékára.

Merre tart Franciaország? Erre a kérdésre maga a francia nép adott választ a tömeggyűléseken és kijelentette, hogy sorsát, a Franciaországot illető kérdéseket maga intézi és a háborús pusztítás helyett a béke megvédésének, az új, a jobb élet felépítésének útjára lép!

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete az állami begyüjtés többéves rendszeréről

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Minisztertanácsnak és a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének határozatai alapján abból a célból, hogy a mezőgazdasági termeléshez fokozott biztonságot adjon, a termelőket az eddiginél jóval nagyobb mértékben tegye érdekeltté a mezőgazdasági termelés fokozásában és lehetővé tegye, hogy a termelők mezőgazdasági termékeiknek az eddiginél jóval nagyobb részét értékesíthessék a szabadpiacon, az állami begyüjtés rendszerére vonatkozólag a következőket határozta el.

a) A mezőgazdasági termelők beadási kötelezettségét több évre előre állapítja meg;

b) a beadási kötelezettség mértékét az 1953. évi beadási kötelezettséget szabályozó 1952. évi 36. számú törvényerejű rendelethez képest valamennyi mezőgazdasági terméknél és minden mezőgazdasági terméknél lényegesen csökkenti, mégpedig

— a mezőgazdasági termelőszövetkezeteknél a terménybeadási kötelezettséget 25 százalékkal, a sertés- és marhabeadási kötelezettséget 30 százalékkal, a baromfi- és tojásbeadási kötelezettséget 30 százalékkal, a tejbeadási kötelezettséget 30 százalékkal, a borbeadási kötelezettséget 50 százalékkal.

— az I. és II. típusú termelőszövetkezeti csoportok tagjainál a terménybeadási kötelezettséget 15—20 százalékkal, a sertés- és marhabeadási kötelezettséget 30 százalékkal, a baromfi- és tojásbeadási kötelezettséget 30 százalékkal, a tejbeadási kötelezettséget 40 százalékkal, a tejbeadási kötelezettséget mintegy 20—23 százalékkal, a borbeadási kötelezettséget 30 százalékkal,

— az egyéníleg gazdálkodó termelőknél a terménybeadási kötelezettséget 10—15 százalékkal, a sertés- és marhabeadási kötelezettséget 25—30 százalékkal, a baromfi- és tojásbeadási kötelezettséget 40 százalékkal, a tejbeadási kötelezettséget mintegy 15—20 százalékkal, a borbeadási kötelezettséget 25 százalékkal.

— A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjainak háztáji gazdasága után a tejbeadási és borbeadási kötelezettséget megszünteti a baromfi- és tojásbeadási kötelezettséget pedig negyven százalékkal csökkenti.

c) biztosítja, hogy kenyérgabonából és takarmánygabonából az igazolt vetőmagszükséglet megelőzze a beadási kötelezettséget;

d) az egyes művelési ágaknak felszorzott területtel történő számításbavételét és a legelők utáni beadási kötelezettséget megszünteti és jelentős kedvezményeket biztosít a többgyermekes családok az öregek a munkaképtelenek, valamint a ténylegesen katonai szolgálatot teljesítő termelők részére. Ezenkívül a termelők széles rétegeit érintő egyéb kedvezményeket is biztosít.

Ezeknek a rendelkezéseknek megfelelően a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a mezőgazdasági termények, élőállatok, állati termékek és bor fa továbbiakban: mezőgazdasági termékek) állami begyüjtésének szabályait 1954. január 1-től kezdve a következőkben állapítja meg:

I. rész

Általános rendelkezések

A termelők beadási kötelezettsége.

1. §.

(1) A mezőgazdasági termelők az állami begyüjtés céljára az 1954. évtől kezdve minden évben a jelen törvényerejű rendelettel szabályozott beadási kötelezettséget tartoznak teljesíteni.

(2) A beadási kötelezettség a naptári évre, január 1-től december 31-ig terjedő időre vonatkozik és a természetben fizetendő földadót is magában foglalja.

(3) A jelen törvényerejű rendeletben megállapított szabályok több évre szólnak. Ezek alapján a termelők beadási kötelezettségét egyenlő az 1954. január 1-től 1956. december 31-ig terjedő három évre kell megállapítani és a termelőknek a beadási könyvet erre a hároméves időszakra kell kiadni.

(4) Az 1954. január 1-én fennálló beadási hátralékokat a termelők a jelen törvényerejű rendelettel szabályozott beadási kötelezettség teljesítése mellett — a begyüjtési miniszter által megállapított határidőig és szabályok szerint pótlólag tartoznak beadni.

(5) A begyüjtési miniszter biztosítsa, hogy a beadási kötelezettség megállapítása és az állami begyüjtés végrehajtása a jelen törvényerejű rendeletben előírt szabályok szerint, a törvényesség szigorú betartásával történjék;

Az államigazgatási és begyüjtési szervek a törvényerejű rendeletben megszabott mértéken felül a termelőktől beadást ne követeljenek, a termelők törvényes beadási kötelezettségüket pontosan teljesítsék.

A beadási kötelezettség ágai

2. §.

(1) A termelők beadási kötelezettsége a következő ágakra oszlik:

a) terménybeadási kötelezettség

b) húsbeadási kötelezettség

c) tejbeadási kötelezettség

d) borbeadási kötelezettség.

(2) A beadási kötelezettséget a következő mezőgazdasági termékek beadásával kell teljesíteni:

a) Terménybeadási kötelezettség: búza, rozs, árpa, zab, kukorica, bab, borsó, lencse, napraforgó, burgonya,

b) húsbeadási kötelezettség: sertés, sertészsír, vágómarha, vágójuh, baromfi, tojás,

c) Tejbeadási kötelezettség: tehéntej, juhtej, és juhgomolya,

d) borbeadási kötelezettség: bor, must, szőlő.

A beadási kötelezettség alapja

3. §.

(1) A termény-, hús- és tejbeadási kötelezettséget a szántó és rét együttes területe után kell megállapítani. Tejbeadásra az a tehéntartó is köteles, akinek szántó és rétterülete nincsen. A kertet (gyümölcsös), szőlőt, legelőt, erdőt és nádast sem a beadási kötelezettség alapjául szolgáló terület, sem a beadási kötelezettség mértékének megállapításánál nem szabad figyelembe venni. A szőlő ötszörös és a kert (gyümölcsös) négyszeres területtel történő számításbavétele megszünik.

(2) A borbeadási kötelezettséget a szőlőterület után kell megállapítani. A szőlőterület után más beadási kötelezettség nincsen.

(3) A termelőnek több község vagy város határában fekvő földterületeit össze kell vonni és a beadási kötelezettséget az így összevont szántó, rét illetőleg szőlőterület alapján kell megállapítani.

(4) A megyei tanács végrehajtóbizottsága mezőgazdasági osztályának igazolása szerint mezőgazdaságilag nem hasznosítható területeket és mezővédő erdősávokat a beadási kötelezettség alapjául szolgáló terület megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni.

(5) A termény-, hús- és tejbeadási kötelezettség megállapításánál az egész holdon felüli négyszáz négyszögölnél kisebb területrészt figyelmen kívül kell hagyni, négyszáz—ezerkétszáz négyszögöl nagyságu területrészre a holdankénti beadási kötelezettség felét, az ezerkettőszáz négyszögöl vagy ennél nagyobb területrészre pedig egy hold utáni beadási kötelezettséget kell számítani. A borbeadási kötelezettség megállapításánál — a borbeadási kötelezettség alá eső négyszáz négyszögöl szőlőterület felett — minden megkezdett kétszáz négyszögöl szőlőterület után az egy holdra eső borbeadási kötelezettség egynyolcad részét kell megállapítani.

(6) Az állami tartalékföldekből haszonbérletbe vett területet a termelő többi földterületéhez hozzászámítani nem szabad. Az ilyen terület után előírt kedvezményes beadási kötelezettséget — a VI. részben foglalt szabályok szerint — külön kell megállapítani.

Beadásra kötelezettek

4. §.

(1) A beadási kötelezettséget az a termelő köteles teljesíteni, aki a beadási kötelezettség alapjául szolgáló földterületen bármilyen címen ténylegesen gazdálkodik.

(2) A mezőgazdasági termelőszövetkezet közös művelése alatt álló földterület után a beadási kötelezettséget a közös termelés eredményéből kell teljesíteni. A beadási kötelezettség teljesítéséért a termelőszövetkezet vezetősége felelős.

(3) Az I. és II. típusú termelőszövetkezeti csoportoknál — mind a csoportba bevitt, mind pedig egyéni művelésben maradt földterület után — a tagok egyéníleg kötelesek beadásra.

(4) A haszonbérletbe, vagy felesbérletbe vett földterület után a beadási kötelezettséget a bérlő köteles teljesíteni.

(5) A felesbérletbe adott földterület után a beadási kötelezettség teljesítéséért a bérbeadó a bérlővel együtt egyetemlegesen felelős.

(6) A tehén után megállapított tejbeadási kötelezettséget a tehéntartó köteles teljesíteni.

A beadás teljesítésének határideje

5. §.

(1) A beadási kötelezettség teljesítésére szükséges mezőgazdasági termékeket az alábbi határidőig kell beadni:

a) a gabonaféléket (búza, rozs, árpa, zab) a cséplőgéptől azonnal a begyüjtőhelyre kell szállítani

b) a kukoricát és napraforgómagot a töréstől, a rizst a csépléstől számított nyolc napon belül,

c) a burgonyát a szedéstől számított három napon belül

d) a hüvelyeseket legkésőbb minden év szeptember 30-áig

e) a sertést, vágómarhát, és vágójuhot a termelő meghallgatásával megállapított határidőben

f) a húsbeadási kötelezettség teljesítésére szolgáló sertészsírt az első sertés levágása után öt napon belül.

g) a baromfit és tojást a termelő szabad választása szerinti negyedéves ütemezésben, azonban a beadási kötelezettség teljesítésére szükséges tojásmennyiségnek legalább hetvenöt százalékát az év első felében, június 30-áig,

h) a tejet folyamatosan naponként, a termelő meghallgatásával megállapított havi ütemezés szerint,

i) a szőlőt és mustot minden év november 30-áig, a bort a következő év január 31-éig kell beadni.

(2) A baromfi és tojásbeadást a termelő az év folyamán bármikor előre is teljesítheti.

Szabadpiaci értékesítés

6. §.

(1) A termelő a mezőgazdasági termékekből elsősorban a beadási kötelezettségét tartozik teljesíteni. A beadási kötelezettség teljesítésére szükséges mennyiségen felüli mezőgazdasági termékekkel szabadon rendelkezik és azokat bármikor szabadon hozhatja forgalomba.

(2) A mezőgazdasági termékek szabad forgalma mellett azonban a begyüjtési miniszter a begyüjtési tervüket önhibájukból nem teljesítő községekre, az egyes mezőgazdasági termékek szabadpiaci forgalmából átmenetileg kizárhatja.

II. rész

Terménybeadási kötelezettség

7. §.

(1) Terménybeadásra az a termelő köteles, akinek szántó és rét területe együttesen az egy kat. holdat eléri vagy meghaladja.

(2) A terménybeadási kötelezettség alól mentes:

a) a mezőgazdasági termelőszövetkezet tagjainak háztáji gazdasága;

b) az a termelő, akinek szántóterülete egyáltalán nincs,

8. §.

A terménybeadási kötelezettséget búzakilogrammban kell megállapítani. A kötelezettség teljesítésénél az egyes terményeket a következő kulcsok szerint kell súlykilogrammról búzakilogrammra átszámítani:

száz kg búza — száz búzakilogramm;

száz kg rozs — kilencven búzakilogramm;

száz kg árpa — nyolcvanöt búzakilogramm;

száz kg zab — nyolcvanöt búzakilogramm;

száz kg kukorica — (májusi morzsolt) — nyolcvanöt búzakilogramm;

száz kg bab — százhetven búzakilogramm;

száz kg borsó — százhetven búzakilogramm;

száz kg lencse — kétszázötvenöt búzakilogramm;

száz kg napraforgómag — százharminc búzakilogramm;

száz kg burgonya — harminchárom búzakilogramm.

9. §.

(1) A terménybeadási kötelezettséget a szántó és rét együttes területének nagysága és kataszteri tiszta jövedelme szerint kell megállapítani.

(2) A terménybeadási kötelezettség mértékének megállapítása szempontjából a gazdaságokat a szántó és rét együttes területének átlagos kataszteri tiszta jövedelme alapján az alábbiak szerint kataszteri csoportokba kell sorolni:

kataszteri csoport	szántó és rét együttes területének átlagos kataszteri tiszta jövedelme kat. holdanként:
I.	0— 6 aranykorona
II.	6— 8 "
III.	8—10 "
IV.	10—12 "
V.	12—14 "
VI.	14—16 "
VII.	16 aranykorona vagy ennél több.

(3) A terménybeadási kötelezettség a szántó és rét együttes területének nagysága és kataszteri csoportja szerint kat. holdanként búzakilogrammban a következő:

Az évi terménybeadási kötelezettség a szántó és rét együttes területe után kat. holdanként:

szántó és rét együttes területe	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
	kataszteri csoportban búzakilogramm:						
Mezőgazdasági termelőszövetkezetek	75	90	120	150	172	206	232
Alapszabály szerint működő I. és II. típusú termelőszövetkezeti csoportok tagjai							
1—3 kat. hold	56	67	90	113	130	155	175
3—5 kat. hold	78	94	124	156	180	215	242
5—8 kat. hold	93	117	157	195	225	269	303
8—10 kat. hold	96	142	186	232	277	323	369
10—15 kat. hold	103	151	199	248	295	344	392
15—20 kat. hold	106	157	207	257	308	358	408
20—25 kat. hold	113	166	219	273	326	380	433
Egyéníleg gazdálkodó termelők:							
1—3 kat. hold	59	71	95	119	137	163	184
3—5 kat. hold	82	99	131	164	189	226	255
5—8 kat. hold	98	123	165	205	237	283	319
8—10 kat. hold	101	149	196	244	292	340	388
10—15 kat. hold	108	159	210	261	311	362	413
15—20 kat. hold	112	165	218	271	324	377	430
20—25 kat. hold	119	175	231	287	343	400	456
25 kat. hold vagy nagyobb:	124	182	240	298	355	414	472

(4) A nagygazdák és egyéb falusi kizsákmányolók terménybeadási kötelezettsége az egyéníleg gazdálkodó termelők ugyanolyan nagyságú és ugyanolyan kataszteri csoportba tartozó szántó és rétterületére egyébként megállapított terménybeadási kötelezettségénél öt százalékkal magasabb.

10. §.

(1) A terménybeadási kötelezettségből három kat. holdra eső menynyiséget el kell engedni abban az esetben, ha a beadásra kötelezett férfi a 65. életévet, illetőleg a beadásra kötelezett nő a 60. életévet betöltötte, vagy a beadásra kötelezett munkaképtelen, vagy tényleges katonai szolgálatot teljesít, feltéve minden esetben hogy háztartásában munkaképes családtag nincsen. Az elengedés részletes szabályait a begyüjtési miniszter külön rendeletben állapítja meg.

(2) Az olyan termelőnek, akinek szántó és rétterülete együttesen 5 kat. holdnál kisebb, az általuk eltartott harmadik és minden további 14 éven aluli gyermek után félfél kat. holdra eső terménybeadási kötelezettséget el kell engedni. A terület nagyságának megállapításánál az állami tartalékföldekből haszonbérelt területet figyelmen kívül kell hagyni.

(3) A termelési szerződéssel lekötött szántóterület a terménybeadási kötelezettség alól mentesül. Ezen felül egyes szerződéses növényeknél minden lekötött kat. hold szántóterület után további fél kat holdtól két kat. holdig terjedő terület mentesül a terménybeadási kötelezettség alól. Az egyes szerződéses növények után mentes területet mindenkor a termelési szerződések általános feltételei határozzák meg. Ha a termelő a szerződésben foglalt kötelezettségeit nem vagy csak részben teljesíti, a szerződéssel lekötött szántóterületre eső terménybeadási kötelezettséget, illetőleg annak arányos részét is teljesíteni köteles.

(4) A rizsvetésterületekre eső terménybeadási kötelezettséget és ezen felül minden kat. hold rizsvetésterület után további két kat. hold területre eső terménybeadási kötelezettséget törölni kell. A termelő azonban köteles az üzemtervében vagy termelési tervében megtervezett rizstermés nyolcvan százalékát az állami begyüjtés céljára beadni. Ha a tényleges rizstermés nyolcvan százalékát sem éri el, a ténylegesen elért rizstermés nyolcvan százalékát kell beadni. Ujonnan létesített vagy kizárólag helyi vízzel öntözött rizstelepekre a begyüjtési miniszter a rizsbeadási kötelezettségeket mérsékelheti.

(5) A mezőgazdasági termelőszövetkezetek rétterületüknek a szántó területük tíz százalékát meghaladó része után, az I. és II. típusú termelőszövetkezeti csoportok tagjai és az egyéníleg gazdálkodó termelők rétterületüknek az egész szántó területük nagyságát meghaladó része után mentesek a terménybeadási kötelezettség alól.

(6) Huszonöt százalékos vagy ezt meghaladó elemi kár esetében az egyes termelők terménybeadási kötelezettségét a kárt szenvedett terület és a károsodás arányának megfelelő mértékben csökkenteni kell.

11. §.

(1) A terménybeadási kötelezettséget a következő csoportokra oszlva kell teljesíteni:

A) kenyérgabonabeadás (búza, rozs)

B) takarmánygabonabeadás (árpa, zab),

C) kukoricabeadás (kukorica, bab, borsó, lencse),

D) napraforgóbeadás,

E) burgonyabeadás.

(2) A begyüjtési miniszter — a megyei tanácsok végrehajtóbizottságának javaslata alapján — az egyes járások termelési adottságai szerint külön rendeletben szabályozza, hogy a járás területén a terménybeadási kötelezettség az egyes csoportok között — a búzakilogrammban megállapított mennyiség megváltozása nélkül — milyen arányban oszlik meg és ennek megfelelően a csoportok teljesítésére az egyes terményekből súlykilogrammban kifejezve kat. holdanként mennyit kell beadni.

(3) A súlykilogrammban kifejezett kukoricabeadási kötelezettség 15 százalékos víztartalmú májusi morzsolt kukoricában kerül megállapításra.

12. §.

(1) A kenyérgabonabeadást a termelő a — tényleges terméseredményének megfelelő arányban — búzával és rozzsal köteles teljesíteni. Ha a termelő beadási kötelezettségének egyénenkénti megvizsgálása alkalmával megállapítást nyer, hogy a vetésterv alapján kiszámított terméseredménye nem teszi lehetővé a kenyérgabonabeadás teljesítését, a hátralévő részt elsősorban árpával, vagy zabbal, ezek hiányában kukoricával, napraforgómagvval vagy burgonyával teljesítheti.

(2) A takarmánygabonabeadást árpával és zabbal, ezek hiányában pedig kukoricával, vagy kenyérgabonával kell teljesíteni.

(3) búzából, rozsból, árpából és zabból az igazolt vetőmagszükséglet megelőzi a beadási kötelezettséget.

(4) A kukoricabeadást elsősorban kukoricával, ennek hiányában pedig árpával, zabbal, vagy kenyérgabonával kell teljesíteni. Babot, borsót, lencsét a termelő a kukoricabeadás teljesítésére szabad választása szerint minden megkötés nélkül beadhat.

(5) A mezőgazdasági termelőszövetkezetek a takarmánygabona — és kukoricabeadást — amennyiben állatállományuk lehetővé teszi — hízott sertéssel is teljesíthetik. A teljesítés szempontjából száz kg takarmánygabonának vagy kukoricának 8.50 kg hízott sertés felel meg. Az I. és II. típusú termelőszövetkezeti csoportok tagjai és az egyéníleg gazdálkodó termelők a takarmánygabona — és kukoricabeadást ugyancsak teljesíthetik hízottsertéssel is, ha azt a begyüjtési miniszter által külön megállapított szabályok szerint és időpontig beadják. Ezeknél a termelőknél a teljesítés szempontjából száz kg takarmánygabonának vagy kukoricának 14 kg hízottsertés felel meg.

(Folytatás a 4. oldalon)

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete az állami begyüjtés többéves rendszeréről

(Folytatás a 3. oldalról)

(6) A napraforgómagbeadást napraforgómaggal, ennek hiányában hízottsertéssel vagy sertészsírral kell teljesíteni. A teljesítés szempontjából száz kg napraforgómagnak 13 kg hízottsertés vagy 7.80 kg sertészsír felel meg.

(7) A burgonyabeadás teljesítésére a termelő elsősorban burgonyát köteles beadni. Ha burgonyatermése a kötelezettség teljesítésére nem elegendő, a még hiányzó részt szabad választása szerint a terménybeadási kötelezettség teljesítésére beadható bármilyen más terménnyel teljesítheti.

(8) Sörárpából a termelő köteles a vetőmagszükséglet kivételével egész termését — a sörárpára megállapított magasabb áron — beadni. Ha a beadott sörárpa a terménybeadási kötelezettség egyes csoportjainak teljesítésére előírt összes árpamennyiségnél több, a kötelezettségen felül beadott sörárpa helyett térítés ellenében szokványminőségű árpát kell a termelőknek kiutalni tíz százalékkal felemelt mennyiségben.

13. §.

(1) A városelláto zöldövezetekben zöldség- és gyümölcstermelést folytató mezőgazdasági termelőszövetkezetek a begyüjtési miniszternek a földmüvelésügyi miniszterrel egyetértésben adott engedélye alapján terménybeadási kötelezettségüket a megyei zöldség és gyümölcsértékesítő vállalatnak vagy valamelyik konzervipari vállalatnak termelési szerződéssel lekötött és beadási áron átadott zöldségféleékkel is teljesíthetik. Az így lekötött szerződéses terület ezért a terménybeadási kötelezettség alól termelési szerződés ellenére nem mentesíthető.

(2) A különleges irányú termelésre berendezkedett mezőgazdasági termelőszövetkezetek terménybeadási kötelezettségét a begyüjtési miniszter a földmüvelésügyi miniszter javaslatára — a jelen törvényerejű rendelet alapelveinek sérelme nélkül — az általános szabályoktól eltérően is megállapíthatja.

III. rész

Húsbeadási kötelezettség

14. §.

(1) Az 1954 évtől kezdve a termelők az eddigi külön állatbeadási és külön baromfi- és tejbeadási kötelezettség helyett egységes húsbeadási kötelezettséget tartoznak teljesíteni.

(2) Húsbeadásra az a termelő köteles, akinek szántó és rétterülete együttesen az egy kat. holdat eléri vagy meghaladja.

(3) Azok a termelők, akiknek szántó és rétterülete együttesen a nyolcszáz négyszögölet eléri vagy meghaladja, de egy kat. holdnál kisebb, továbbá a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai a háztáji gazdaságukhoz tartozó terület után húsbeadásra nem kötelesek, hanem a helyett évenként összesen három kg baromfit és tojást vagy ennek megfelelő mennyiségű sertészsírt kötelesek szabad választásuk szerint beadni. Azok az öregek vagy más okból munkaképtelen termelőszövetkezeti tagok, akik a mezőgazdasági termelőszövetkezet alapszabálya szerint a szociális-kulturális alapból természetbeni és pénzbeli juttatásban, illetőleg támogatásban részesülnek, ez alól a beadás alól mentesek.

15. §.

A húsbeadási kötelezettséget húskilogrammban kell megállapítani. A kötelezettség teljesítésénél egy húskilogrammnak az egyes élőállatokból és állati termékekből az alábbi mennyiség felel meg:

egy húskilogramm — egy kg hízott sertés
egy „ — egy kg süldő
egy „ — egy kg baromfi
egy „ — egy kg tojás
egy „ — másfél kg vágómarha
egy „ — másfél kg vágójuh
egy „ — nulla egész hat tized kg sertészsír.

16. §.

(1) A húsbeadási kötelezettség a szántó és rét együttes területe után kat. holdanként húskilogrammban a következő:

	Mezőgazdasági termelőszövetkezetek	alapszabály szerint működő I. és II. típusú tszcs-k tagjai	dolgozó parasztok	nagygazdák és egyéb falusi kizsákmányolók
Évi húsbeadási kötelezettsége kat. holdanként húskilogrammban				
a) sertésbeadás	5.—	8.—	8.60	8.80
b) baromfibeadás	0.70	1.50	1.50	1.50
c) tojásbeadás	0.50	1.50	1.50	1.50
d) szabadválasztású húsbeadás	2.80	4.50	4.90	5.70

(2) A sertésbeadás és a szabadválasztású húsbeadás egymásközötti arányát azok együttes mennyiségének megváltoztatása nélkül a begyüjtési miniszter a helyi állattenyésztési adottságok szerint — a megyei tanácsok végrehajtóbizottságának javaslata alapján — az egyes járások területére az országos aránytól eltérően is megállapíthatja. A baromfi- és tojásbeadás mértéke az ország egész területén azonos.

(3) Az a termelő, akinek szántó- és rétterülete együttesen három kat. holdnál kisebb, egész húsbeadási kötelezettségét baromfi, tojás, süldő, hízottsertés, sertészsír és vágójuh beadásával szabad választása szerint teljesítheti.

17. §.

(1) A húsbeadási kötelezettségből három kat. holdra eső mennyiséget el kell engedni abban az esetben, ha a beadásra kötelezett férfi a hatvanötödik életévét, illetőleg a beadásra kötelezett nő a hatvanadik életévét betöltötte vagy a beadásra kötelezett munkaképtelen vagy tényleges katonai szolgálatot teljesít, feltéve minden esetben, hogy háztartásban munkaképes családtag nincsen. Az elengedés részletes szabályait a begyüjtési miniszter külön rendeletben állapítja meg.

(2) Az olyan termelők húsbeadási kötelezettségét, akiknek szántó- és rétterülete együttesen öt kat. holdnál kisebb, az általuk eltartott harmadik 14 éven aluli gyermek után ötven százalékkal csökkenteni kell, négy, vagy ennél több 14 éven aluli eltartott gyermek esetében pedig a húsbeadási kötelezettséget teljes egészében el kell engedni. A terület nagyságának megállapításánál az állami tartalékföldekből haszonbérelt területet figyelmen kívül kell hagyni.

(3) A termelési szerződéssel lekötött szántóterületekre eső húsbeadási kötelezettséget mérsékelni kell. Az egyes szerződéses növények után járó mérséklést mindenkor a termelési szerződések általános feltételei határozzák meg. Ha a termelő szerződésben foglalt kötelezettségeit nem vagy csak részben teljesíti, a termelési szerződéssel lekötött szántóterületre eső teljes húsbeadási kötelezettséget, illetőleg annak arányos részét is teljesíteni köteles.

(4) A rizsvetésterületek a húsbeadási kötelezettség alól mentesek.

(5) Az 1953 szeptember 1 után alakult mezőgazdasági termelőszövetkezetek továbbá az alapszabály szerint működő ilyen I. és II. típusú termelőszövetkezeti csoportok tagjai egy évig a húsbeadási kötelezettségből húsz százalék kedvezményt kapnak.

18. §.

(1) A sertésbeadást a termelő hízottsertéssel köteles teljesíteni. Az egész sertés beadása után fennmaradó harminc kg-nál kisebb töredéksúly sertészsír beadásával is teljesíthető.

(2) A baromfibeadásnak legalább negyven százalékát hízott libával és kacsával, többi részét pedig a termelő szabadon választása szerint csirkével, tyukkal, gyöngytyúkkal, vagy pulykával kell teljesíteni.

(3) A tojásbeadás kizárólag tyúktojással teljesíthető.

(4) A szabadválasztású húsbeadást a termelő vágómarhával, vágójuhval, hízottsertéssel, sertészsírral, baromfival, és tojással szabad választása szerint teljesítheti.

(5) A húsbeadási kötelezettség teljesítésére legalább 126 kg élősúlyú hízottsertést, legalább 30 kg élősúlyú süldőt, minőségileg megfelelő baromfit, friss, ephéjú tyúktojást, legalább 280 kg élősúlyú és III. osztályúnál nem gyengébb minőségű vágómarhát, továbbá legalább 35 kg élősúlyú vágójuhot kell beadni. A termelő köteles a húsbeadási kötelezettség teljesítésére szükséges sertést megfelelő időben hízóba állítani és úgy hízlalni, hogy az a beadási határidőre az előírt súlyhatárt elérje.

19. §.

(1) Hízottsertés beadásánál a kötelezettségén felül beadott élősúlyút a termelő kívánsága szerint vagy szabadfelvásárlási áron kell kifizetni, vagy a beadási ár kifizetése mellett a termelő következő évi húsbeadási kötelezettségének teljesítésébe kell beszámítani.

(2) Vágómarha, vágójuh és baromfi beadásánál a húsbeadási kötelezettségen felül beadott élősúlyt szabad felvásárlási áron kell kifizetni.

(3) A húsbeadási kötelezettség teljesítésére a termelők egy-egy hízottsertést, vagy vágómarhát önkéntes társulás alapján közösen is beadhatnak. A beadásra földterületük nagyságától függetlenül társulhatnak és a társulók száma nincs korlátozva. A beadásra társult termelők a hízott sertés vagy vágómarha beadásáért egyetemlegesen felelősek.

20. §.

(1) Az állathízlalási és állatnevelési szerződések alapján a begyüjtő vállalatoknak átadott állatokat a húsbeadási kötelezettség teljesítésébe nem lehet beszámítani. Az 1952 és 1953. évben megkötött üszőnevelési, tinónevelési és bikanevelési szerződések alapján az 1954. évben határidőre átadott állatokat azonban a szerződések feltételei szerint az 1954. évi húsbeadási kötelezettség teljesítésébe be kell számítani.

(2) A begyüjtő vállalatok által megvásárolt törzskönyvezett tenyészállatokat (sertés, szarvasmarha, juh) az eladó húsbeadási kötelezettségének teljesítésébe be kell számítani. Ezeknek az állatoknak a beadására társulni nem lehet.

(3) A sertésvágás után kötelező zsírbeadás továbbra is fennmarad, ez a húsbeadási kötelezettség teljesítésébe nem számít be.

IV. rész

Tejbeadási kötelezettség

21. §.

(1) Tejbeadásra kötelesek:

a) azok a termelők, akiknek szántó és rétterülete együttesen az egy kat. holdat eléri vagy meghaladja,

b) azok a tehéntartók, akiknek szántó és rétterületük nincsen vagy egy kat. holdnál kisebb

(2) 1954 január 1-től kezdve a második és további tehenek után a külön tejbeadási kötelezettség megszűnik.

(3) A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjainak háztáji gazdaságában tartott tehén mentes a tejbeadási kötelezettség alól.

22. §.

A tejbeadási kötelezettség mértékének megállapítása szempontjából az ország területe a termelési adottságok és a szarvasmarhafajták alapján négy tájegységre oszlik.

Az 1954. évi tejbeadási kötelezettség.

23. §.

(1) Az 1954 évben a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és a nyolc. kat. hold vagy ennél nagyobb szántó- és rétterületen gazdálkodó termelők tejbeadási kötelezettsége — teheneik számára tekintet nélkül — kat. holdanként a következő:

	Az évi tejbeadási kötelezettség I. tájegység	II. területén	III. kat. holdanként	IV. liter
mezőgazdasági termelőszövetkezet	22	19	18	15
alapszabály szerint működő I. és II. típusú termelőszövetkezeti csoportok tagjai	68	61	54	49
dolgozó parasztok	72	64	57	52
nagygazdák és egyéb falusi kizsákmányolók	76	67	60	56

(2) A nyolc kat. holdnál kisebb szántó és rétterületen gazdálkodó termelők, valamint a földnélküli és az egy kat. holdnál kisebb szántó és rétterülettel rendelkező tehéntartók tejbeadási kötelezettsége az 1954 évben — földterületük nagyságára és teheneik számára tekintet nélkül — a következő:

	Az évi tejbeadási kötelezettség I.	II.	III.	IV.
	tájegység területén összesen liter			
alapszabály szerint működő I. és II. típusú termelőszövetkezeti csoport tagjai	470	410	370	330
dolgozó parasztok és földnélküli vagy egy kat. holdnál kisebb szántó és rétterülettel rendelkező tehéntartók	500	430	390	350
nagygazdák és egyéb falusi kizsákmányolók	530	450	410	370

24. §.

(1) Az 1954 évben az olyan tehéntartónál, akinek háztartásában legalább négy 14 éven aluli gyermek, illetve hatósági orvosi bizonyítvány szerint állandó tejtáplálásra szoruló beteg van, a tejbeadási kötelezettséget százhúsz literrel és minden további ilyen személy után még harminc—harminc literrel kell mérsékelni.

(2) Az 1953 szeptember 1. után alakult mezőgazdasági termelőszövetkezetek, továbbá az alapszabály szerint működő ilyen I. és II. típusú termelő szövetkezeti csoportok tagjai egy évig a tejbeadási kötelezettségből húsz százalék kedvezményt kapnak.

(3) Az olyan termelő tejbeadási kötelezettségét, akinek tehene nincs, ha előhasi üszőt állít be, az elléstől számított egy évig el kell engedni.

(4) A rizsvetésterületek a tejbeadási kötelezettség alól mentesek.

(5) A tejbeadási kötelezettség mérséklése esetében levonásra kerülő tejmennyiséget — a termelő kívánsága szerint — vagy egész évre arányosan elosztva, vagy a termelő által megjelölt hónapokban kell elengedni.

25. §.

(1) Az a termelő, aki tehenet tart, tejbeadási kötelezettségét tejjel köteles teljesíteni. A tehéntej helyett minden megkötés nélkül juhtejet és juhgomolyát is lehet beadni. A tejbeadási kötelezettség szempontjából tíz liter tejnek öt liter juhtej vagy egy kg juhgomolya felel meg.

(2) A tejbeadási kötelezettség teljesítésére beadott tehéntejből legalább 3.4 százalék, a juhtejnél legalább hat százalék, a juhgomolyánál legalább 47 százalék zsírtartalom kötelező.

(3) A tejbeadási kötelezettséget évenként 270 napon keresztül folyamatosan, naponkénti tejbeadással kell teljesíteni. Indokolt esetben egy szerre több napra eső tejmennyiség előre is beadható.

(4) A tejbeadási kötelezettséget a folyamatos naponkénti tejbeadásnak megfelelően — a beadásra köteles termelő meghallgatásával — havi részletekre kell felbontani. A termelő az egy-egy hónapra megállapított tejmennyiséget köteles a hónap utolsó napjáig beadni.

26. §.

(1) Az a termelő, akinek tehene nincs, tejbeadási kötelezettségét — amennyiben azt nem tehéntejjel, vagy juhgomolyával teljesíti — a húsbeadási kötelezettség teljesítésére beadható állatokkal és állati termékekkel köteles teljesíteni. Ilyen esetben a termelő a tejbeadási kötelezettség helyett a gazdaságához tartozó szántó és rét együttes területe után kat. holdanként három hús-kilogramm húsbeadást köteles teljesíteni.

(2) A tejbeadási kötelezettség helyett előírt húsbeadást a termelő a húsbeadási kötelezettségének teljesítésére beadható bármilyen élőállattal vagy állati termékkel szabad választása szerint teljesítheti.

Az 1955. évtől kezdve érvényes tejbeadási kötelezettség

27. §.

(1) Az 1955. évtől kezdve érvényes tejbeadási kötelezettség tájegységek szerint a következő:

Szántó és rét együttes területe	az évi tejbeadási kötelezettség I.	II.	III.	IV.
	tájegység területén liter kat. holdanként			
mezőgazdasági termelőszövetkezetek	22	19	18	15
alapszabályszerint működő I. és II. típusú termelőszövetkezeti csoportok tagjai	az egész terület után összesen			
1—3 kat. hold	106	95	84	76
3—5 kat. hold	213	190	168	152
5—8 kat. hold	319	283	253	230
8—10 kat. hold	426	378	336	307
10—15 kat. hold	638	566	504	460
15—20 kat. hold	851	755	672	614
20—25 kat. hold	1.064	944	841	767
Egyénileg gazdálkodó termelők:				
1—3 kat. hold	112	100	88	80
3—5 kat. hold	224	200	177	160
5—8 kat. hold	336	298	266	242
8—10 kat. hold	448	398	354	323
10—15 kat. hold	672	596	531	484
15—20 kat. hold	896	795	708	646
20—25 kat. hold	1.120	994	885	807
25 kat. hold vagy nagyobb	1.170	1038	925	844
Teheneik számára való tekintet nélkül összesen				
földnélküli és egy kat. holdnál kisebb szántó- és rétterülettel rendelkező tehéntartók	112	100	88	80

(2) A nagygazdák és egyéb falusi kizsákmányolók tejbeadási kötelezettsége az egyénileg gazdálkodó termelők ugyanolyan nagyságú szántó- és rétterületére egyébként megállapított tejbeadási kötelezettségénél öt százalékkal magasabb.

(3) A tejbeadási kötelezettségből az újonnan alakult mezőgazdasági termelőszövetkezeteknek és az alapszabály szerint működő, újonnan alakult I. vagy II. típusú termelőszövetkezeti csoportok tagjainak járó kedvezmény, továbbá az előhasi üszők beállítása után adott egyévi mentesség és a rizsvetésterületek mentessége az 1955. évtől kezdve is változatlanul fennmarad. A gyermekek és tejtáplálásra szoruló betegek részére adott kedvezmény az 1955. évtől kezdve érvényes alacsonyabb tejbeadási kötelezettségre való tekintettel megszűnik.

(4) A tejbeadási kötelezettség teljesítésére és helyettesítésére vonatkozó szabályok az 1955. évtől kezdve is változatlanul érvényben maradnak.

V. rész

Borbeadási kötelezettség

28. §.

(1) Borbeadásra az a termelő köteles, akinek összes szőlőterülete a négyszáz négyszögölet eléri, vagy meghaladja.

(2) A borbeadási kötelezettség megállapításánál a szőlőterület tényleges nagyságát kell alapulvenni.

(3) Az újtelepítésű szőlőterületeket a termelő többi szőlőterületéhez hozzászámítani nem szabad. Az ilyen szőlőterületek után a telepítéstől számított négy évig borbeadási kötelezettséget nem szabad megállapítani, az ötödik évben pedig csak a borbeadási kötelezettség felét kell előírni.

(Folytatás az 5. oldalon)

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete az állami begyüjtés többéves rendszeréről

(Folytatás a 4. oldalról)

(4) A mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjainak háztáji gazdaságához tartozó szőlőterületek a borbeadasi kötelezettség alól mentesek.

29. §.

A borbeadási kötelezettség mértékének megállapítása szempontjából az ország területe öt tájegységre oszlik.

30. §.

A borbeadási kötelezettség mértéke tájegységek szerint a következő:

	Az évi borbeadási kötelezettség				
	I.	II.	III.	IV.	V.
	tájegység területén 11.5 Malligand-fokos borban kat. holdanként liter				
Mezőgazdasági termelőszövetkezetek alapszabály szerint működő I. és II. típusú termelőszövetkezeti csoportok tagjai	104	128	160	184	208
dolgozó parasztok	168	208	248	288	328
nagygazdák és egyéb falusi kizsákmányolók	176	224	264	312	344
	224	288	344	416	448

31. §.

(1) Ha a termelő a szőlőterületén több, mint húsz százalékos tőkehiányt pótol, borbeadási kötelezettségét a pótlástól számított négy éven keresztül a pótlás százalékos arányának megfelelően mérsékelni kell.

(2) Huszonöt százalékos vagy ezt meghaladó elemi kár esetén az egyes termelők borbeadási kötelezettségét a kárt szenvedett szőlőterület nagyságának és a károsodás arányának megfelelő mértékben csökkenteni kell.

32. §.

(1) A borbeadási kötelezettséget bor, must, borszőlő, vagy csemegeszőlő beadásával kell teljesíteni.

(2) A borbeadási kötelezettséget 11.5 Malligand-fokos minőségű borban kell megállapítani. Ha a termelő a borbeadási kötelezettséget ennél magasabb Malligand-fokú borral teljesíti a fok átszámításának megfelelően kevesebb, alacsonyabb cukorfokú mustból pedig megfelelően több bort kell beadni.

(3) Must beadásánál száz liter 11.5 Malligand-fokos bornak 105 liter 18 cukorfokos must felel meg. Magasabb cukorfokú mustból a cukorfok átszámításának megfelelően kevesebbet, alacsonyabb cukorfokú mustból pedig megfelelően többet kell beadni.

(4) Borszőlővel a borbeadási kötelezettséget azokon a helyeken lehet teljesíteni, ahol a borforgalmi vállalatnak erre átvevőhelye van. A borbeadási kötelezettség teljesítése szempontjából száz liter bornak 130 kg borszőlő felel meg.

(5) Az a termelő, akinek szőlőterülete részben vagy részben csemegeszőlővel van beültetve, borbeadási kötelezettségét a megyei élelmiszer- és gyümölcsforgalmi vállalatokhoz beadott csemegeszőlővel is teljesítheti. A borbeadási kötelezettség teljesítése szempontjából száz liter bornak 130 kg csemegeszőlő felel meg.

(6) A begyüjtési miniszter egyes termelőket kötelezhet arra, hogy borbeadási kötelezettségüket kizárólag bor, illetőleg must, borszőlő vagy csemegeszőlő beadásával teljesítsék.

(7) A termelő a bort és mustot az átvételi helyre saját hordóiában köteles beszállítani és az állami vagy szövetkezeti begyüjtő kívánságára köteles a hordót átvételi elismervény ellenében — előre meghatározott ideig használatra átengedni. Az állami vagy szövetkezeti begyüjtő köteles a használatra átvett hordóért a hatóságilag megállapított hordóhasználati díjat a termelőnek megfizetni és az előre meghatározott időpontban ugyanazt a hordót visszaadni.

VI. rész

Az állami tartalékföldekből haszonbérelt területek beadási kötelezettsége

33. §.

Az állami tartalékföldekből haszonbérelt területek után kedvezményes terménybeadási húsbeadási és borbeadási kötelezettséget kell teljesíteni, a tejbeadási kötelezettség alól a haszonbérelt tartalékföldek mentesek.

34. §.

(1) Az állami tartalékföldekből haszonbérelt szántó- és rétterületek kedvezményes terménybeadási kötelezettsége a terület nagysága és kataszteri csoportja szerint kat. holdanként búzakilogrammban a következő:

Az évi terménybeadási kötelezettség a szántó és rét együttes területe után kat. holdanként

Szántó és rét együttes területe	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
	kataszteri csoportban búzakilogramm						
Mezőgazdasági termelőszövetkezetek	64	86	114	143	163	196	220
Egyénileg gazdálkodó termelők							
1—3 kat. hold	41	57	76	93	110	130	147
3—5 kat. hold	57	79	105	131	151	181	204
5—8 kat. hold	72	98	132	164	190	226	255
8—10 kat. hold	75	126	166	206	248	288	328
10—15 kat. hold	80	134	178	221	263	307	350
15—20 kat. hold	83	140	185	230	274	319	364
20—25 kat. hold	88	148	196	243	291	338	386

(2) A terménybeadási kötelezettség csoportokba osztására teljesítésének módjára és mérséklésére irányanak a szabályok irányadók, mint a többi területek után megállapított terménybeadási kötelezettségnél.

35. §.

(1) Az állami tartalékföldekből haszonbérelt szántó- és rétterületek után a húsbeadási kötelezettség kat. holdanként húskilogrammban a következő:

	Mezőgazdasági termelőszövetkezetek	Egyénileg gazdálkodó termelők
	évi húsbeadási kötelezettsége kat. holdanként húskilogrammban	
Hat aranykoronánál kisebb átlagos kataszteri tiszta jövedelmű tartalékföld esetén	2.—	3.—
A) sertésbeadás	0.30	0.60
B) baromfibeadás	0.20	0.60
C) tojásbeadás	1.10	1.80
D) szabadválasztású húsbeadás		
Hat aranykorona vagy nagyobb átlagos kataszteri tisztajövedelmű tartalékföld esetén	4.—	6.—
A) sertésbeadás	0.60	1.20
B) baromfibeadás	0.40	1.20
C) tojásbeadás	2.20	3.60
D) szabadválasztású húsbeadás		

(2) Az 1954 évben külön kedvezményként a hat aranykoronánál kisebb átlagos kataszteri tiszta jövedelmű tartalékföldek után a teljes húsbeadási kötelezettséget, a hat aranykorona vagy nagyobb átlagos kataszteri tiszta jövedelmű tartalékföldek után pedig a húsbeadási kötelezettségnek ötven százalékát el kell engedni.

(3) A tartalékföldekre megállapított húsbeadási kötelezettséget minden termelő a húsbeadási kötelezettség teljesítésére beadható bármilyen állattal vagy állati termékkel teljesítheti. A teljesítés módjára, a többletsúly elszámolására, a társulásra és a húsbeadási kötelezettség mérséklésére ugyanazok a szabályok az irányadók, mint a többi terület után megállapított húsbeadási kötelezettségnél.

(4) Az állami tartalékföldekből veteményeskert céljára haszonbérelt nyolcszáz négyszögölnél nagyobb szántóterület után évenként összesen 3 kg baromfit és tojást vagy ennek megfelelő mennyiségű sertészsírt kell a termelő szabad választása szerint beadni.

I. osztályú szőlőnél	75 százalékát
II. osztályú szőlőnél	50 százalékát
III. osztályú szőlőnél	25 százalékát
IV. osztályú szőlőnél	borbeadási kötelezettség nincsen.

(2) Az állami tartalékföldekből haszonbérelt szőlőterületek után megállapított kedvezményes borbeadási kötelezettség további mérsékelésének csak elemi kár esetében van helye. A borbeadási kötelezettség teljesítésére ugyanazok a szabályok irányadók, mint a többi szőlőterületek után megállapított borbeadási kötelezettségnél.

(3) Ha az állami tartalékföldekből haszonbérelt szőlőterület után az összes borbeadási kötelezettség az ötven litert nem éri el, borbeadást nem kell teljesíteni.

VII. rész

Beadási árak

37. §.

(1) A beadási kötelezettség teljesítésére beadott mezőgazdasági termékekért a termelő részére — a 2. bekezdésben felsorolt termékek kivételével — változatlan vételárat kell kifizetni.

(2) A jelen törvényerejű rendelettel megállapított beadási kötelezettség teljesítésére beadott alábbi mezőgazdasági termékekért a következő felemelt vételárat kell kifizetni.

Terményekért	Q-ként Ft
bab, gyöngy és lapos	180.—
egyszínű és fürj	170.—
vegyes	120.—
borsó, viktória és express	150.—
lencse, nagyszemű	220.—
középszemű	200.—
kisszemű	180.—
Bor	**literenként Ft**
I/a területi csoportba tartozó, 13 fokos	5.—
I/b területi csoportba tartozó 13 fokos	4.16
II. területi csoportba tartozó 12 fokos	3.06
III. területi csoportba tartozó 12 fokos	2.70
Az ország egyéb területén termelt, nem direkttermő, 11 fokos	2.31
Othello, mélysötét, festő, 10 fokos	1.75
Othello, nemfestő, 10 fokos	1.30
Egyéb direkttermő, 10 fokos	1.05

38. §.

(1) A beadási árak a megjelölt minőségre, külön megjelölés hiányában szokványminőségre vonatkoznak. A megjelölt minőségnél, illetve a szokványminőségnél jobb minőségű árukért felár illeti meg a termelőt, a gyengébb minőségű áruknál pedig levonást kell alkalmazni.

(2) A beadási árakkal kapcsolatos átvételi és fizetési feltételeket, valamint az eltérő minőség esetén alkalmazandó minőségi felárat és levonást az illetékes árhatóság szabályozza.

VIII. rész

A beadási kötelezettség megállapítása és teljesítése

39. §.

(1) Az egyes termelők beadási kötelezettségét a lakóhelyük szerint illetékes községi (városi, kerületi) tanács végrehajtóbizottsága, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek beadási kötelezettségét pedig — a székhelyük szerint illetékes községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottságának közreműködésével a járási tanács (járási tanáccsal egy tekintet alá eső városi tanács) végrehajtóbizottsága állapítja meg. A Budapesten lakó termelők beadási kötelezettségét földterületük fekvésének helyén kell megállapítani. Ugyanezt a szabályt kell alkalmazni minden olyan termelőnél, aki nem abban a megyében lakik, amelyben földterülete fekszik, kivéve, ha lakóhelye a közvetlenül szomszédos megyében van.

(2) A helyi tanácsok végrehajtóbizottságai minden évben szeptember 30-áig a termelőkkel egyénenként egyeztetik a beadás alapjául szolgáló terület nagyságát, megtárgyalják a következő évi húsbeadási és tejbeadási kötelezettséget és a termelő meghallgatásával megállapítják, hogy húsbeadási és tejbeadási kötelezettségét milyen mezőgazdasági termékekkel, milyen időpontban teljesíti, számításba véve a jelen törvényerejű rendelet alapján a termelőt megillető mentesítéseket és mérsékléseket. A terménybeadási és borbeadási kötelezettség teljesítését minden év február 1 és március 31 között kell a termelőkkel egyénenként megtárgyalni. Ugyanakkor a beadás alapjául szolgáló területet — az időközben bekövetkezett változásokra figyelemmel — felül kell vizsgálni és a változásoknak megfelelően a húsbeadási és tejbeadási kötelezettséget is ki kell igazítani.

(3) A termelő a beadási kötelezettség teljesítésére minden évben a beadási kötelezettség egyénenkénti megtárgyalása során meghallgatásával megállapított és beadási könyvébe bejegyzett mezőgazdasági termékeket köteles beadni.

(4) A termelő a beadási kötelezettség megállapítása ellen a beadási könyvébe történt bejegyzéstől számított nyolc napon belül a végrehajtóbizottságnál felszólalhat és a beadási könyvébe bejegyzett bármilyen adat helyesbítését kérheti. A községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtóbizottságának a felszólalás tárgyában hozott határozata ellen tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye a közvetlen felettes tanács végrehajtóbizottságához.

40. §.

(1) A beadási kötelezettség teljesítésére az előírt mennyiségi és minőségi feltételeknek megfelelő mezőgazdasági termékeket kell beadni.

(2) A beadási kötelezettség teljesítésére szükséges mezőgazdasági termékeket az előírt határidőben az illetékes állami vagy szövetkezeti gyüjtőtelepekhez kell beadni. A baromfit, tojást és zsírt abban a községben vagy városban kell beadni, ahol a termelő beadási kötelezettségét megállapították.

(3) A termelő a mezőgazdasági termékeket a begyüjtőtelepen, átvevőhelyen vagy vasúti kocsiba rakva a legközelebbi vasútállomáson köteles átadni. Vasútállomásra szállítás esetében a termelő részére az illetékes árhatóság által megállapított fuvartérítést kell fizetni.

(4) A beadott mezőgazdasági termékekről a termelő részére az átvétellel egyidejüleg vételi jegyet kell kiállítani. A tej, baromfi és tojás átvételét a begyüjtési miniszter által az élelmiszeripari miniszterrel egyetértve meghatározott módon kell igazolni.

(5) A beadási kötelezettség teljesítésére a földadón, terménykölcsönön és gépállomási díjon felül beadott mezőgazdasági termékek vételárát az átvételkor azonnal, a tejbeadásnál 10 naponként ki kell egyenlíteni.

41. §.

(1) Azt a termelőt, aki beadási kötelezettségének az előírt határidőre valamelyik mezőgazdasági termékből nem tesz eleget, a helyi tanács végrehajtóbizottsága köteles beadási teljesítésére azonnal felszólítani.

(2) Ha a termelő a beadási kötelezettségét a felszólítás ellenére sem teljesíti, haladéktalanul be kell idézni és a beadási elmulasztásának okát meg kell állapítani. Ha a termelő beadási kötelezettségét valamelyik mezőgazdasági termékből a saját hibáján kívül nem tudja teljesíteni, a hátralékra a helyettesítés szabályai szerint más mezőgazdasági termékek beadását kell előírni, illetőleg az élőállatok és állati termékek beadására új határidőt kell kitűzni. Ha megállapítást nyer, hogy a termelő a beadási kötelezettséget saját hibájából nem teljesítette, a be nem adott mennyiséget 10 százalékkal fel kell emelni és ennek a felemelt mennyiségnek a beadására háromnapos határidő kitűzése mellett fel kell szólítani.

(3) Ha a termelő a tíz százalékkal felemelt hátralékot a háromnapos határidő alatt nem adja be, a felemelt hátralékot közadók módjára kell behajtani. A behajtás során elsősorban azokat a mezőgazdasági termékeket kell lefoglalni, amelyeknek beadását a termelő elmulasztotta. Ezek hiányában a beadási kötelezettség teljesítésére alkalmas más mezőgazdasági termékeket kell lefoglalni. Az így lefoglalt mezőgazdasági termékeket a beadási kötelezettség teljesítésére a termelő költségén az illetékes állami vagy szövetkezeti gyüjtőtelephez kell beadni.

(4) Ha a hátralékos termelő a beadási kötelezettség teljesítésére alkalmas mezőgazdasági termékekkel nem rendelkezik, a tíz százalékkal felemelt hátralék állami szabadfelvásárlási árát kell közadók módjára behajtani.

(5) A behajtási eljárás egyes kérdései tekintetében a pénzügyminiszter a begyüjtési miniszterrel egyetértésben a közadók behajtására vonatkozó általános szabályoktól eltérő rendelkezéseket állapíthat meg.

42. §.

(1) Beadási kötelezettség elmulasztása miatt a 8800/1946/VII. 28. M. E. számú rendelet, valamint az 1950. évi 4. számú törvényerejű rendelet alkalmazásának — külön jogszabályban meghatározandó súlyosabb eseteket kivéve — nincs helye.

(2) A mezőgazdasági termelés és a begyüjtés körében elkövetett kihágásokról szóló 80/1952/IX. 16/M. T. számú rendelet hatályát veszti.

IX. rész

Zárórendelkezések

43. §.

(1) Ez a törvényerejű rendelet 1954 január hó első napján lép hatályba.

(2) Az 1952. évi 26. számú, az 1953 évi 4. számú és az 1953. évi 21. számú törvényerejű rendelet, továbbá a 28/1953. VI. 10/M. T. számú rendelet és az ezek végrehajtása tárgyában kiadott utasítások valamint a jelen törvényerejű rendelettel ellentétes egyéb rendelkezések egyidejüleg hatályukat vesztik. Az 1953/54. gazdasági évre ezek alapján megállapított beadási kötelezettséget azonban a termelők az előírt határidőben teljesíteni kötelesek.

(3) Az 1954 január 1-én fennálló hátralékokra a beadási kötelezettség elmulasztásának jelen törvényerejű rendeletben megállapított következményeit kell alkalmazni, ha a termelő a hátralékot a begyüjtési miniszter által az 1. §. (4) bekezdése alapján megállapított határidőben nem adja be.

(4) Az állami begyüjtés során a begyüjtési miniszter az Országos Tervhivatal elnökével egyetértve intézkedhetik a begyüjtött mezőgazdasági termékek elhelyezésére szükséges raktárak, pincék, tárolóhelyek és gyüjtőtelepek térítés ellenében történő — igénybevétele iránt.

(5) A jelen törvényerejű rendelet végrehajtásáról az illetékes miniszterekkel egyetértve a begyüjtési miniszter gondoskodik.

Külpolitikai hírek

BRÜSSZEL. December 10-én értekezletet tartottak a Benelux államok miniszterei.

Az értekezlet befejezése alkalmából közzétett hivatalos közleményből kitűnik, hogy az értekezleten a külkereskedelem és a gazdaságpolitika különböző kérdéseiről tárgyaltak.

A „La Libre Belgique" című újság megjegyzi, hogy az értekezlet nem járt semmiféle „kézzelfogható eredménnyel".

*

A „Reuter" hírügynökség közlése szerint a hajóépítő és gépipari munkások szakszervezetei szövetségének végrehajtó bizottsága december 10-én felhívta a dolgozókat, hogy az új évben mindenütt tagadják meg a túlóra és az akkord-munkákat, tiltakozásul az ellen, hogy a vállalkozók elutasították a 15 százalékos munkabéremelésre irányuló követelést.

*

(MTI) Az „AFP" hírügynökség jelenti, hogy pénteken összeült az úgy nevezett európa tanács miniszteri bizottsága.

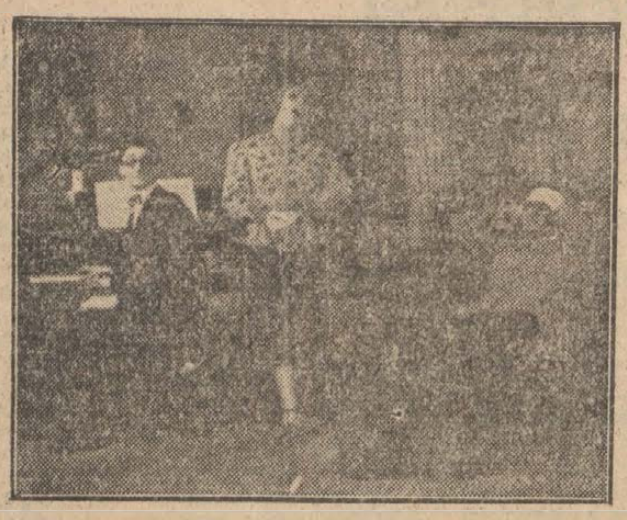
*

A „Reuter" jelentése szerint Giuseppe Pella olasz miniszterelnök csütörtökön este a szenátus előtt mondott beszédében is közölte, hogy Olaszország csak azzal a feltétellel hajlandó résztvenni a trieszti kérdést tárgyaló öthatalmi értekezleten, ha az értekezleten megvitatják az egész Trieszt Szabad Terület jövőjét, tehát a jugoszláv kézen lévő övezetét is;

ha „visszavonhatatlannak" tekintik az angolok és amerikaiak október 8-i határozatait, amelyek szerint az „A" övezetet átadják Olaszországnak.

„NEM MAGÁNÜGY"

K. Iszajev és A. Galics bohózata a Pécsi Nemzeti Színházban

Széplaki Endre, Bázsa Éva és Buss Gyula a második felvonás nyitó jelenetében

A századeleji magyar színpad egyik legjobb ismerője, Hevesi Sándor „Az igazi Shakespeare" című könyvében félreérthetetlenül megkülönbözteti a mulattató dráma leggyakoribb fajtáit, a vígjátékot és a bohózatot. A bohózat szerinte: móka a mókáért, öncélú komikum-kergetés, melyből a mélyebb értelmű tartalomnak még a látszata is hiányzik. Kell is, hogy hiányozzék. A helyzetek játékossága ugyanis szükségképpen esetlenné válnék, ha az író észrevenné a szakadékot, amely fölött nevet és táncol. A klasszikus vígjátékírók viszont Aristophanéstől Gogolyig és Bernard Shawig, a humort csak eszközül használták fel: könnyeiket a közönség legfeljebb a nevetés viharszüneteiben vette észre.

A könyv megjelenése óta eltelt 30 év kétes igazságúvá tette Hevesi Sándornak a maga idejében helytálló megállapításait.

K. Iszajev és A. Galics bohózata is azt bizonyítja, hogy a polgári műfajelmélet korunkban már aligha érvényes. A „Nem magánügy" látszatra pehelykönnyű komédia, valójában azonban izgalmas kísérlet a szocialista realista bohózat megteremtésére. A közönség javarésze a „gondtalan kacagástól" kimerülten, lélekben meglehetősen problémátlanul hagyja el a nézőteret, mások viszont újabb megoldásokat keresnek egy kibontakozásban lévő műfajhoz. A két szovjet szerző darabja ugyanis számos kérdést fölvet. Csak néhányat említek közülük: alkalmasak-e a hagyományos bohózati elemek az eszmei mondanivaló kifejezésére? A helyzetkomikumok sorozata épségben tarthatja-e a hősök erkölcsi tőretlenségét? A képtelen helyzetek nem teszik-e valószerűtlenné a cselekményt, és benne a szereplők magatartását? Valamennyi lehetőség kiaknázása mellett meg lehet-e menekülni a felületes ábrázolástól? stb. Iszajev és Galics bohózata nem minden kérdésre ad egyértelmű választ.

A darab mondanivalója már az első felvonásban világos: a szoviet emberek erejükhöz mérten segítik egymást. Segítségük nem személyes kapcsolatokon, számító érdekeken alapszik, hiszen azonos ügyet képviselnek valamennyien.

Négy különböző korú, foglalkozású, a hatalmas ország más-más vidékéről származó férfi találkozik a Moszkva Szálló halljában. Két napra érkeztek a fővárosba, hogy halaszthatatlan ügyeiket elintézzék. Djuzsikovnak, a távoli Tajmir küldöttjének különféle minisztériumokban van dolga, az öreg Baburin méhészt mezőgazdasági értekezletre hívták, Grisko geológus végleg meg akar győződni Ljuba szerelméről. Kirpicsnikovnak, az egyik műsoriroda szervezőjének pedig művészeti ügyekben kell futkosnia. De alighogy elindulnának, Tajmir sürgős telefonbeszélgetésre hívja Moszkvába küldött fiát. A beszélgetés időpontja bizonytalan; Djuzsikov kénytelen a készülék mellett maradni. Ez a váratlan fordulat próbára teszi lakótársait, akik némi habozás után elvállalják Tajmir „futó" ügyeinek intézését. Ugyanakkor Djuzsikov is levizsgázik szolidaritásból: amennyire helyhezkötő tsége engedi, viszonozza újdonsült barátai szívességét. — Tudja, hű Griskonak menyasszonyt szerez, a Kirpicsnikovnál „meghallgatásra" jelentkező műkedvelőket pedig elutasítja, közvetett úton Tajmir érdekében cselekszik. Nem rajta múlik, hogy vállalkozása félreértést félreértésre, kudarcot kudarcra halmoz és jószándéka ellenére a legváltozatosabb bohózati bonyodalmak szorítójába kerül.

A mű eszmei mondanivalója, az önzetlen segítőkészség, nemcsak az expozícióban jelentkezik, hanem a legapróbb helyzetekben is, mindenütt, ahol az embereknek egymáshoz való viszonyáról van szó. Kirpicsnikov bátorságra neveli a szerelemben ügyefogyott Griskot, sőt Djuzsikov is átadja neki tapasztalatait, pedig egy véletlen névcsere folytán szerelmi vetélytársát látja benne. A két lány: Baburin apó unokája, Dunya és Grisko menyasszonya, Ljuba sem közömbös egymás sorsa iránt; ha a másik bánatáról hallanak szinte saját szomorúságukat is elfelejtik.

A darab mulatságos helyzetei tehát nem zárják ki a mondanivalót, s ugyanakkor a hősök sem válnak nevetségesekké. Djuzsikov és a többiek nem áldozatai, csak résztvevői azoknak a bonyodalmaknak, amelyekbe éppen erkölcsi szilárdságuk miatt sodródtak.

Mégis meddő vállalkozás lenne ebben a félreértések helyzetkomikumára épült komédiában különösebben mély eszmei tartalmat keresni. Az íróknak mindvégig ragaszkodniok kellett a bohózati formához, amely szükségszerűen kiveti magából a keményebben megfogalmazott igazságokat. A darab üteme pillanatra sem lassulhat, mégoly fontos közölnivalók kedvéért sem. Más kérdés azonban, hogy a szerzők a kergetődző helyzetek váltogatása közben megtalálták-e a szükséges mértéket, az önként adódó lehetőségek sodrában nem feledkeztek-e meg — persze a bohózati forma nagy engedményei mellett. — a félreértések viszonylagos valószerűségéről? Azt hiszem, a darab legfőbb fogyatékosságát itt kell keresnünk. Iszajev és Galics kissé könnyelműen bánt a helyzetkomikummal. Nemcsak a kínálkozó bonyodalmakat aknázták ki, hanem sokszor a képtelenségig tovább kúszálták őket. A néző bizony gyakran tanácstalan, kit kivel tévesztettek össze és éppen ezért egyik-másik poénen nem tud őszintén derülni.

A helyzetek helyenkénti valószerűtlensége azonban kihat a jól megalapozott jellemű hősökre is. Természetes, hogy a szereplők a döntő szóval mindig adósak maradnak, hiszen egy név, egy mozdulat elég lenne, s máris napfényre derülne az igazság, összeomolnék a játék. Az is természetes, hogy itt minden borotvaélen táncol, minden a szerencsétlen véletlenen múlik, ezeket a véletleneket azonban a hősöknek jellemükhöz illő módon kell fogadniok. A szerzők vérbeli írói adottságait bizonyítja, hogy általában úgy is fogadják. Általában, de nem mindig. És ez már korántsem természetes. Lélektanilag például eljesen indokolatlan Djuzsikov „vaksága" a harmadik felvonás elején; úgy kezeli Jelena Nyikolajevnát, mintha Ljuba helyett Dunya édesanyja lenne, holott az öreg Baburin, Dunya nagyapja is jelen van. Abból, hogy Nyikolajevna nem ismeri Baburint, — a saját apját? — rá kellene jönnie tévedésére. Ennél szelidebb logikai bukfencek bőven akadnak a darabban. Felsorolásuk fölösleges, hiszen a bohózat műfaji követelményei indokolják őket.

A „Nem magánügy" íróinak úttörő érdeme, hogy ebben a kevés elmélyülési lehetőséget biztosító műfajban helyes — bár nem teljes — erkölcsi képet adnak a szovjet társadalomról, és az elvi ellentétek konfliktusait a helyzetek ötletességével tudják pótolni. Véleményem szerint azonban a társadalmi kép teljesebb lenne, ha a pécsi rendezés a debreceniek és győriek mintájára nem mellőzte volna a rádiós szerepét. Az írók nyilván nem hiába rajzolták meg a nehézségek elől megfutamodó ember típusát. A kritikai szándék éppúgy nem tévedt el útjából a mondanivalót, mint ahogy a darab vígjátéki légkörét sem zavarják meg a mértéktartó pátoszt és a meleg líraiságot sugárzó jelenetek. Sőt, a mű erkölcsi tanulságát legtisztábban éppen ezek a percek fejezik ki.

K. Iszajev és A. Galics bohózata nem mestermű. Bemutatását mégis nagy örömmel kell üdvözölnünk, hiszen, mint a legvidámabb műfaj, egyik ritka vendége a hazai színpadokon, a kétórás kacagáson kívüli sok tanulságot jelent vígjátékíróink számára is. Kár, hogy Cséri Lili és Kardos György fordítása sokhelyütt pongyola, magyartalan.

Orbók Endre és Polgár István a „Nem magánügy" rendezői, úgyszólván kifogástalan munkát végeztek. A cselekvési fővonal és a hősök törekvéseinek tisztázása révén sikerült egységes bohózati levegőt teremteniök. A darab két „legkényesebb" — mert fordulópontot jelentő — telefonálási jelenetében kitűnően összehangolták a vidám és komoly elemeket. Itt legfeljebb csak a telefondrót figyelemelterelő hatását kifogásolhatjuk. Nagyrészt nekik köszönhető néhány felületesen megformált figura, különösen az énekesnő és kísérője emberré válása is.

A pécsi színház együttese nagyszerű egységbe kovácsolódott, egyik szereplő sem „ugrott ki" az összjátékból és a legkisebb részletekre is kiterjedő rendezői figyelem valamennyi szereplőn érezhető.

Buss Gyula eddigi színészi pályafutásának talán legjobb alakítását nyujtotta Djuzsikov szerepében. Pedig egy bohózat pozitív főhőseként elejétől végig résztvenni a komédiában, anélkül, hogy magunk is nevetségessé válnánk, legalább olyan színészi érettséget követel, mint akárhány klasszikus hős megformálása. Széles skálájú alakításának lírai perceiben méltó partnere volt Szalay Judit, aki Baburin unokáját keltette életre. Fesztorázy Katóról már kevésbbé tudtuk elhinni, hogy valóban szerelmes Griskoba; a munkájáért rajongó geológusnő hátterébe szorította Ljubát. A geológus-szerelmespárt nem érezték eléggé összeillőnek. Az egyre megbízhatóbb színésszé fejlődő Tomanek Nándor alakításából ugyan is éppen az az emberi szilárdság hiányzott, amely Ljuba alakját meglehetősen „férfiassá" tette. A rendet teremtő Baburin apót Sóvló Ferenc túl „fiatalos" szövegejtéssel, lelkes pillanataiban a kelleténél nagyobb hangerővel, de igen finom humorral formálta meg. Szalma Lajos a humor nyersebb eszközeit használta a műsor-iroda heves vérmérsékletű szervezője szerepében. Túlzásoktól mentes alakításában főleg gyakori hadarását kifogásolhatjuk. Bázsa Éva, Buza Imre és Széplaky Endre életteljes típusokat alkotott az énekesnő, a „csodaember" és a zongorista karrikaturajellegű figurájából. Bódis Irén érdeme, hogy a takarítónő szerepében a kézirat sematizmusa tompított formában jelentkezett. A többi szereplő közül Jancsó Jolán, Arany Kató és Győri Ernő nevét kell megemlítenünk.

A budapesti fesztivál felszólalói a Pécsi Nemzeti Színház munkájában főként a sajátos arcélt hiányolták. A „Nem magánügy" bemutatója azt bizonyítja, hogy színházunk tagjai egységes és eredeti játékstílusukkal eredményesen törekednek ennek a megkülönböztető művészi többletnek elérésére.

Galsai Pongrác

IRODALOM ÉS KRITIKA

NYÁRI SÁNDOR:

Vonaton Komló felé

Az ablaküveg mozivászon,
és ülve repül tova, szárnyon
az ember.
E gyors dohogón csoda nézni,
ahogyan jön és elfut a sok fa,
az oszlop, s ahogyan ráfüstöl
a mozdony a futó falukra.
S mint mozifilmen, ha dob szól
együtemün a kerék
ritmust aképp ver.

E gyors dohogón csoda nézni
az erdőt s a téglarakások
futását,
ahogyan épülnek a házak
és gyorsan futnak visszafelé
emberestül és mindenestül.
Moziban lehetne-é látni
a mását?

Ha furcsa zenéjű a versem,
vonaton írtam; megfelelek,
ceruzámat a zökkenő épületek
táncoltatták, a futó téglahegyek,
s a ritmust döcögő acélkerekek.

Kép a kőbányából

Kövek pattogva gördülnek le
a borzolt oldalon,
a kő legördül, áll az ember
a függő kőfalon.

Az ember áll, a keze lendül:
suhint és odavág.
Megáll. A homlokát törülve
emeli kulacsát.

A bánya zeng: csákányacélok
csengő zenéje ez;
kő kőre száll, kő kőre gördül
és kő követ kövez.

NYÁRI SÁNDOR kamaszos, forrongó egyéniség. Versei nem kialakult művek még — sokkal inkább próbálkozások, a lehetőségek mérlegelései vagy hanyapróbák a nagy és komoly művek előtt. Ezt már ereje de még nem tud mit kezdeni vele, a mondanivaló és forma még nem minden esetben engedelmeskedik akaratának. A tes'ő módszerével dolgozik tanulmányokat készít, szemlélődik, kísérletezik a kifejezőeszközökkel — késsi önmagát. A kuszaságok, szertelenségek mögül azonban igen érdeke és tehetséges költői arc bontakozik ki. Érdemes szemügyre venni és né hány sorban foglalkozni vele.

Mit is akar ez a fiatal köl'ő, milyen céljai vannak Nyári Sándornak Kifejezni azokat a szenvedélyeket, örömöket és reményeket, melyek a új magyar valóságot is alakítják. Az élet teljessége érdekli. Minden versbe akar tömöríteni, mindenről írni akar, amivel személyes kapcsolatban van. Elsősorban a természetről és a tájról: Dunántúlról, városok ról, Pécsről, Ellesi munkások mozdulatait, a szemetesét, aki a házuk elő szemetét, az apját, aki kitűntetését hazahozza a gyárból, apró jelenetet les meg az u'cán, hangulatokat rögzít képekbe, arcokat villant fel. Verseit át meg átszövik kollektív jellegű mondanivalói. Azokat a verseket is, ahol elsősorban nem ezeken van a hangsúly. A költemények ből kiáradó melegségből érzi az olvasó, hogy a költő otthon van a mai magyar élethen, otthonának érzi az országot, költői magatartása, amely mind szabadabban mutatkozik meg, vérévé vált, nem időszakos jelenség vagy alkalmi felbuzdulás.

Bár tartalmilag és nem mindig következetesen, de ábrázolja az élet nehezebb oldalát is. Egy versének színhelye valamelyik pécsi üzem. Vasgyűjtést rendeztek itt. A költemény felhívja figyelmünket a hibára: helytelenül szervezték meg a munkát, mert összegyűjtötték és el adták a használható és nélkülözhetetlen alkatrészeket is. Eredmény:

„Mit eladtak fillérekért,
drágán vették vissza mind,
hogy kezdhessék az öntést, s a
gépgyártást megint."

Hangja ahhoz még nem elég érett, nem elég súlyos, hogy kifejezze azokat a konfliktusokat, melyek mai életünkre jellemzők. Hogy az élet a maga „teljes gazdagságában és ravaszságában" megmutathassa a költő, köl tészetének sokat kell még fejlődnie, mélyülnie.

Hogy fejlődésének iránya helyes, a most bemutatott Vonaton Komló lelé c. költeménye is igazolja. Nyári nem elégszik meg a frázisokkal, általánosságok újrafogalmazásával. Kutatja a lehetőségeket, s igyekszik megközeliteni azt a célt, amit minden költőnktől elvárnánk:

A politikai tartalmú vers is legyen költészet és ne vezércikk.

Hangja közvetlen, de sokszor még bizonytalan, határozatlan. Itt ott felismerhető benne a nagy elődök és kortársak hatása. Érthető, hiszen sokszor megénekelt témákat akar újra megénekelni, ami nemcsak részére jelent komoly feladatot, hanem az idősebb, az érettebb költők számára is, akik tisztábban látnak, s eszközeik kialakultabbak.

Tudatos költő Nyári Sándor. Ez a tudatosság indítja el költeményeit, és igyekszik megtartani a formát a költemény végéig. Tudatossága azonban még nem párosult kellő önfegyelemmel, önkritikával, s költői eszközei sem engedelmeskednek kellőképpen akaratának. Sokszor inkább a fordítottját igazolják versei: „ forma uralkodik a költőn. Egy egy rim a ritmus új lehetősége új fordulatot ad a versnek, amely aztán a további blakban egészen más irányban halad, mint ahogy azt a költő elképzelte. — Legtöbbször a rim szokott egyedüralkodóvá válni költészetében. Nyári szereti és fontosnak tartja a jól csendülő rímet, s hogy ne kelljen egyet sem eldobnia azok közül, amelyeket jónak ítél, inkább a gyengébben követ el erőszakot az értelmesség és tisztaság rovására.

Verseinek jellemző sajátsága a könnyedség, súlytalanság. Könnyen alkot. Nem sokat töpreng, ha meglelte az általa helyesnek gondolt kifejezést. Költeményei tetszetősek, finomak, hangulatosak. Egyik ilyen jól gördülő és sikerült, dalszerű költeménye „Kép a kőbányából" c. verse.

Nyári Sándor költő. Van költői látásmódja, van levegője verseinek, tud hangulatot teremteni. Versei határozott lendülettel indulnak, sok jó és erőteljes részlete van. Ezeket azonban még nem minden esetben tudja kellőképpen egységbe olvasztani. Egyre fejlődő, alakuló költészete éppen ezért ma még ígéret, de olyan ígéret, amelytől sokat várhat az olvasó.

VÖRÖS JÓZSEF
az Írószövetség pécsi csoportjának tagja.

Orvosok a dolgozókért!

A Társadalom- és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat egészségügyi szakosztálya december 30-án délután a dr. Doktor Sándor kultúrotthon nagytermében egészségügyi „kérdezz-felelek ankétot" rendez. Ezen az ankéton a nagyközönség köréből felmerült egészségügyi vonatkozású kérdésekre az egyes szakok kiváló képviselői adnak választ, illetve felvilágosítást. Így belgyógyászat, sebészet, ideg- és elmekórtan, szülészet, biológia fejlődéstan, örökléstan, gyermekbetegségek és gyermek gondozás, szemészet, orr, fül, gégegyógyászat és az SzTK ellátás köréből felmerült problémákra a helyszínen adják meg a választ.

A T. T. I. T. egészségügyi szakosztályának vezetősége felhívja városunk és megyénk dolgozóit, hogy az ankéton elhangzó kérdéseiket dec. 25-ig írásban, — postán, vagy személyesen — adják le a Társulat székházában (Janus Pannonius u. 11. fsz. balra). A megyeszékhelytől távollakó dolgozók kérdéseire az egészségügyi szakosztály a választ postán is elküldi.

A kérdezz-felelek ankétra minden dolgozót szeretettel meghív a T. T. I. T. egészségügyi szakosztálya. Az ankét pontos időpontjáról a későbbiekben még tájékoztatjuk olvasóinkat.

A TUDOMÁNY FÉNYÉNÉL

A televizió a jövő rádiója

Napjainkban sok szó esik a televízióról, sokat hallunk az emberi alkotóképesség e nagyszerű vívmányáról, azonban nagyon kevesen ismerik a televíziós adás és vétel elvi és gyakorlati módját. — Mondanivalóim elején már azt kívánom előrebocsátani, hogy inkább csak az elvét tudom egy ilyen rövid cikkben a televíziónak megmagyarázni, hiszen ez a készülék amennyire modern, legalább annyira bonyolult is.

Alighogy legelőször sikerült a telefonon hangot közvetíteni, máris felmerült a kívánság, hogyan lehetne képet is közvetíteni elektromosság segítségével. A feladat megfelelősen nehéznek látszott, ugyanis a hang és kép fizikai természete között nagyon lényeges különbség van.

A kép egyidejű, a térben egymás mellett lévő sötétebb és világosabb pontokból, elemekből áll. Mit jelent ez? Ha egy képet szemlélünk, egyszerre kell látnunk annak összes különböző világosságú pontját.

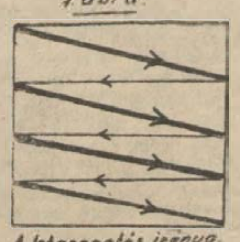
Az emberi szem körülbelül hétmillió ilyen pontot lát egy képen, melyek természetesen nem látszanak különállónak, hanem teljesen egybefolynak. Ezeket a képet alkotó pontokat képelemeknek nevezzük.

Ha gondoskodunk arról, hogy egy képhez tartozó összes képelemeket egy tized másodpercnél rövidebb idő alatt, de lehetőleg egy huszonötöd másodperc alatt vigyük át és másodpercenként egymásután 25 ilyen teljes képet közvetítsünk, akkor a leadás helyén összefüggő, mozgó képet fogunk látni — úgy, mint a moziban.

Részletezzük most azt, hogyan történik a képnek képelemekre való felbontása.

Van egy olyan eszköz, műszer, amely alkalmas arra, hogy a különböző világosságú képpontoknak megfelelően, különböző erősségű áramot keltsen. Ennek a műszernek a birtokában, ha az egyes képelemeket előre meghatározott sorrendben letapogatjuk, az egyes képelemek világosságának megfelelően különböző erősségű áramot fogunk kapni. A letapogatási sorrend elvileg akármilyen lehet. Gyakorlatban úgy fogjuk azt megválasztani, hogy egyszerű és könnyen megvalósítható legyen. A közvetítendő kép formája távolbaláto közvetítésnél fekvő téglalap, melynél a vízszintes és függőleges oldalak aránya 4:3. Ez ugyanolyan forma, mint a mozgófényképé. Ilyen téglalap letapogatásánál legkézenfekvőbb az egyenes sorban egymás mellett álló képelemek egymásután következő letapogatása. A képet így

1. ábra.

A letapogatás iránya.

egymásután következő vízszintes sorokra bontjuk. A letapogató szervet ehhez vízszintes sorban, egyenletes sebességgel végig kell vinni a kép felső széle mentén, majd ugrásszerűen visszahozva a bal szélére és ugyanakkor hirtelen egy sorral lejjebb ugorva folytatni a letapogatást és így tovább. A letapogató szerkezetnek kétirányú mozgást kell végeznie: vízszintes irányban egyenletes sebességgel balról jobbra, utána ugrásszerűen vissza, jobbról balra, függőleges irányban pedig apró ugrásokban felülről lefelé, majd a kép teljes letapogatása után egy nagy ugrással alulról felfelé. Egyszerűsíthetjük ezt a folyamatot azzal, hogy a letapogató szerkezet függőleges irányú mozgatását felülről lefelé nem apró ugrásokkal végezzük, hanem a vízszintes irányú mozgatáshoz hasonlóan felülről lefelé, aránylag lassan, egyenletes sebességgel mozgatjuk és csak a teljes kép letapogatása után visszük azt alulról felfelé ugrásszerűen a kép kezdetéhez. Ebben az esetben, mivel a letapogató szerv a vízszintes letapogatás közben egyúttal függőleges irányban is lassan lefelé mozog, a vízszintesnek nevezett letapogatása nem lesz teljesen vízszintes, hanem a sorok kissé jobb felé lejteni fognak, amint ezt az első ábrán láthatjuk. Ilymódon másodpercenként kb. 6.5 millió képelemet közvetítenek. Ha a távolbaláto készülékek képét kb 2—3-szor olyan messziről nézzük, mint amilyen távolságból egy hasonló nagyságú fényképet nézünk a különálló pontokat nem vesszük észre és a közvetítést éles, összefüggő kép formájában látjuk.

A másodpercenként közvetíthető képelemek legnagyobb számából még egy érdekes dolog következik. A képet közvetítő váltakozó áram legnagyobb váltakozásszáma, amint az előbb mondtam, kb. 6.5 millió. A váltakozó áramot elektromágneses hullámok segítségével továbbítjuk. A továbbító elegtromágneses hullám rezgésszámának legalább 7—8-szor nagyobbnak kell lennie, mint a továbbítandó váltakozó áramé. A továbbító elektromágneses hullám rezgésszáma ezek szerint másodpercenként (7x6.5 millió) 50 milliós érték közelében jár, ami annyit jelent, hogy a hullámhossz 6 méter. Ilyen rövid hullámok pedig már csak az optikai látás távolságáig tudnak terjedni. A Föld görbületét nem követik, de a Heaviside-réteg sem veri azokat vissza. Ez gyakorlatilag annyit jelent, hogy *a távolbaláto-adó állomást 100—150 km-nél nagyobb távolságból nem lehet venni.*

Beszéljünk most azokról a készülékekről, amelyek a különböző világosságú képelemeknek áramváltozásra és az áramváltozásnak világosabb vagy sötétebb képpontokra való átalakítására szolgálnak. Az idők folyamán többféle ilyen szerkezetet készítettek, de a mai modern készülékekben már képfelvételre és képleadásra is egyaránt *katódsugárcsöveket* használnak.

Hidegkuti Nándor és Buzánszki Jenő beszámolója a londoni útról Pécs város dolgozóinak

Még valamennyiünknek emlékezetében él az alig két hete lezajlott válogatott labdarúgómérkőzés, ahol a magyar csapat minden idők legnagyobb labdarúgó skieét érte el. A magyar válogatott üzenegy otthonában győzte le hazai földön 90 éve veretlen angol válogatottat. Ezen az emlékezetes napon az egész magyar nép ott ült a rádió mellett és hallgatta válogatottjaink világraszóló győzelmének közvetítését. Az óta válogatottunk hazaérkezett. A magyar dolgozók soha nem látott hatalmas lelkesedéssel fogadták a győztesen visszatérő csapatot. A válogatott játékosok hazaérkezésük után az üzemekben, gyárakban, hivatalokban beszámoltak a dolgozóknak élményeikről s a 6:3-as nagyszerű győzelemről. Hétfőn este a válogatott csapat két tagja Pécs város dolgozóinak tart beszámolót a londoni diadalról. Az egyik előadó Hidegkuti Nándor, aki az emlékezetes mérkőzésen három nagyszerű gólt lőtt az angol kapuba. A másik előadó Buzánszki Jenő, a válogatott csapat jóképességű hátvédje. Az előadás hétfőn este 18.30 órakor a SZOT székház nagytermében kerül megrendezésre. Az előadásra a belépés díjtalan és a Városi TSB szeretettel meghívja Pécs város sportszerető közönségét két válogatottunk beszámolójára.

A szakszervezeti bizottságok feladatai a sport fejlesztésében

A szakszervezeti bizottságok vezetőinek felelősségteljes és szép feladatuk van a testnevelés és sport fejlesztésében is. Azokban a gyárakban, ahol a szakszervezeti bizottságok helyesen látják a sport szerepét, szépen fejlődik a sportélet. Általánosságban azonban még mindig nem kielégítő az a támogatás, amelyet szakszervezeti szerveink adnak az üzemi, vállalati sportköröknek. A szakszervezeti vezetők egy része még mindig külön területnek tekinti a sportot és nagyon sokan vannak, akik elhárítják maguktól a sporttal való foglalkozást ezzel a megjegyzéssel: „Nem érek rá sportügyekkel foglalkozni".

Szakszervezeti szerveink gyakran megfeledkeznek arról, hogy a szórakozást, örömet nyújtó egészséges sportoláshoz joga van minden dolgozónak, s e jog gyakorlását elsősorban a szakszervezeti bizottságok vezetőinek kell elősegíteniök. A kormányprogramm célkitűzéseinek elérése érdekében feltétlenül szükséges az is, hogy a dolgozók mind nagyobb tömegei kapjanak alkalmat a testet, lelket üdítő sportolásra. A dolgozó tömegek rendszeres sportolását már csak azért is biztosítani kell, mert a sport kovát eszköze a nevelésnek, jó előegítője a termelő munkának.

A szakszervezeti bizottságok vezetőinek nem csak joga, hanem kötelessége, hogy állandóan szemmel kísérjék a sportkörök munkáját. A sportkör elnöke köteles rendszeresen, legalább havonta egyszer beszámolni munkájáról a szakszervezeti bizottság ülésén, s ez jó alkalom arra is, hogy feltárja a fejlődést gátló hibákat. A jelentések és beszámolók figyelembe vételével nyújtson azután a szakszervezeti bizottság elnöke a sportköri vezetőknek segítséget. A tapasztalat azt mutatja, hogy csak nagyon kevésszer élnek ezzel a jogukkal a szb. elnökei és így nem teljesítik — a szakszervezetek alapszabályában és a SZOT határozatokban többalkalommal is kibanásúlyozott — kötelességüket. Számos üzemben és hivatalban lazán, felelőtlenül kezelik a szakszervezeti vezetők a sportügyeket. A szakszervezeti bizottság elnöke a sportnak is gazdája. Részt kell venni a sportköri tervek készítésében, s ellenőrizni kell a sporttervek megvalósítását is. A szb. vezetőség mutasson jó példát a pályákon is és minden vezetőségi tag vegyen részt az MHK próbákon, ezzel a dolgozókat is magukkal viszik.

Szakszervezeti bizottságaink vezetői a legtöbb esetben elhanyagolják a sportkör gazdasági és pénzügyi tevékenységének ellenőrzését is. Sok üzemi sportkörben elhanyagolják a pályák karbantartását és a szerelések karbantartása is sok kívánnivalót hagy maga után. Ezekért a hibákért a sportköri vezetők mellett, elsősorban a szakszervezeti vezetők is felelősek. A szakszervezeti vezetők szakítsanak rá időt és menjenek ki a pályákra, tekintsék meg az edzéseket és ellenőrizzék a pályákon folyó szakmunkát. Nagy hiba azonban, hogy legtöbb helyen csak a labdarugásra terjed ki ez a munka és a többi sportágakkal nem törődnek, pedig helyes lenne, ha más sportágak edzési körülményei után is érdeklődnének.

A szakszervezetek XVIII. kongresszusa behatóan foglalkozott a sportmozgalom egyes kérdéseivel és a szakszervezetek sportmunkájának megjavítását elősegítő határozatban fontos feladatokat bízott a szakszervezeti bizottságokra. A határozat egyik pontja kimondja, hogy a szakszervezeti bizottságoknak egyik fontos feladata a dolgozók rendszeres sportolásának megszervezése. A szakszervezeti bizottságok vezetőinek elő kell segíteniök az MHK testnevelési rendszer sikerét és meg kell kedvelteniök a dolgozókkal a sportolást. A SZOT kongresszus határozata kidomborítja a szb vezető szerepét a sportmozgalmunkban és kifejezi azt is, hogy a sportmunka a szakszervezeti bizottságok munkájának szerves része kell, hogy legyen.

A dolgozó tömegek érdeklődése a sport iránt egyre nagyobb méreteket ölt. A sportesemények látogatottságának nagy emelkedése is az mutatja, hogy az érdeklődők tábora rohamosan növekszik. Nem elegendő azonban az, ha dolgozóink csak szurkolnak, örülnek a szép eredményeknek a versenyeken, az is fontos, hogy maguk is sportoljanak, hogy minél több dolgozó részesüljön a sportolás örömeiben. Ahhoz, hogy a sport iránti nagy érdeklődésből rendszeres sportolás váljék, — a szakszervezeti bizottságok vezető részéről az eddiginél gondosabb, elmélyültebb munkára van szükség.

MAI SPORTMŰSOR:

Labdarúgás: Osztályozó mérkőzés az NB I-be jutásért, Pécsi Lokomotív—Vasas Izzó Sztálinváros 11.30.

Kézilabda: Megyei kispálya terembajnokság. Lokomotív tornacsarnok, Mecseksziklos—Pécsbánya városi III. 8.30, Pécsújhegyi Bányász—Pedagógiai Haladás női 9.20, Pécsi Lokomotív—Szigetvár Vörös Lobogó női 10, Szászvári Bányász—Pécsi Petőfi női, 10.40, Lővész úszti iskola—Szigetvári Fáklya III. 11.20, Pedagógiai Haladás—Szigetvári Vörös Lobogó női 12.10, Pécsi Dózsa—Komlói Bányász III. 12.50.

Birkózás: Pécs város országos jellegű téli szabadfogású birkózó minősítő versenye, Egyetemi tornacsarnokban délelőtt 10.

Ökölvívás: Csapó emlékverseny, Pécsbányatelep, 18.

* A Megyei Sakkbajnokság küzdelmei december 18-ig minden este a P. Vörös Lobogó sakkhelyiségében tartják, élénk érdeklődés mellett. Már az első napokon nagy küzdelem alakult ki, mert a sorsolás szerint az éljátékosok kerültek szembe egymással. Ennek ellenére a verseny kimenetele teljesen nyílt még. A résztvevő II. osztályú minősítésű játékosok várakozáson felül szerepelnek és legtöbb esetben az éljátékosokkal egyenrangú ellenfélnek bizonyulnak. Játékkezdés minden nap 5 órakor, 13-án, vasárnap délelőtt 9 és 17-én 5 órakor a függő játszmákat fejezik be, 19-én, szombaton eredményhirdetést tartanak.

Az üzletek nyitvatartási ideje

A megyei tanács kereskedelmi osztálya közli a vásárlóközönséggel és valamennyi kereskedelmi rendszer vezetőjével, hogy az üzletek nyitvatartási ideje az alábbiak szerint módosul.

December 20-án: az élelmiszercikkeket árusító boltok rendes vasárnapi műszakkal üzemelnek. Az iparcikk és iparcikkeket is árusító vegyesboltok egyöntetűen 9—17 óráig tartanak nyitva.

December 21-, 22—23-án: az iparcikk és iparcikkeket is árusító vegyesboltok 8—19 óráig egyfolytában, 23-án az élelmiszert árusító boltok / — tejboltokat kivéve — 2 óra meghosszabbított nyitvatartással üzemelnek.

December 24-én: kizárólag iparcikk boltok 8—16 óráig tartanak nyitva megszakítás nélkül. A vegyesboltok, élelmiszer- és tejboltok általában hétköznapi nyitvatartással üzemelnek, kivéve az alább felsorolt boltokat, melyek egy óra meghosszabbítással tartanak nyitva:

Pécs város területén: 35. sz. bolt Tolbuchin-út 10, 34. sz. bolt Fehérhegy, 27. sz. bolt Pécs-Szabolcs-telep, 26. sz. bolt Pécsbányatelep, 1. sz. bolt Szabadság-út 36, 7. sz. bolt Kertváros, 19. sz. bolt Ágoston-tér 2, 26. sz. bolt Steinetz kapitány-tér, 56. sz. bolt Engels-u. 14, 20. sz. bolt Marx-út 27. sz. bolt Belojannisz-u 29, 9. sz. bolt Felszabadulás-út 31, ezenkívül 5, 11, 2, 35 sz. boltok, valamint a 102. sz. Csemege Áruház 22 óráig tartanak nyitva.

Komló város területén: 107 sz. bolt Kossuth-akna, 109. sz. bolt Komló-Kökönyös, 113 sz. bolt Komló-Kökönyös, 102. sz. bolt Gesztenyés, 604 sz. bolt Mecsekjánosi, 605. sz. bolt Mecsekpölöske.

Mohács város területén: 25. sz. bolt Szabadság-út 10, 2. sz. bolt Szabadság-út 22.

Az egész megye területén a húsboltok 7—18 óráig tartanak nyitva, kivéve Pécs város területén a 2. sz. húsbolt Kossuth Lajos-u. 5. sz. húsbolt Kórház-tér és 30. sz. húsbolt Irányi Dániel-tér, melyek 22 órakor zárnak.

December 25-én: a mozibüffék kivételével minden kiskereskedelmi bolt zárva.

December 26-án: Tejet és kenyeret árusító boltok 7—10 óráig tartanak nyitva, ezenkívül az 5. sz. Élelmiszerbolt Irányi Dániel-tér, 11 Élelmiszerbolt Kossuth Lajos-u., 35. sz. Ellemiszerbolt Kórház-tér és 2. sz. Élelmiszebolt Rákóczi-út 7-től 12 óráig üzemelnek. Nyitvatartanak továbbá az egyébként vasárnap is nyitvatartó húsboltok, trafikok, cukorka- és virágüzletek a szokásos vasárnapi nyitvatartási idővel. Ezen a napon minden iparcekket árusító bolt zárva lesz.

December 27-én valamennyi kereskedelmi bolt rendes hétköznapi nyitvatartással üzemel.

Pécs város területén, valamint a járási székhelyeken az állami és szövetkezeti vendéglátóipar december 24-én karácsonyestet tart egyes helyeken műsorral egybekötve (Pécsett a Szabadság, Elefánt, Béke, Hullám, Tettye éttermekben, a 4 Népbüffében és Éva és Kedves espressókban).

A karácsonyestet tartó üzemegységek reggel 3 óráig tartanak nyitva. December 25-én és 26-án a vasárnapi záróra alkalmazása kötelező.

A december 31-i és január 1-i nyitvatartási időt későbbiekben fogjuk közölni.

Hol művelődjünk, hol szórakozzunk?

Vasárnap:

SZINHÁZ

Nem mazánügy Bérletszünet. Délután 5 órakor.

MOZI

Kossuth: Budapest (délelőtt 10 órakor). Hajókkal a bástyák ellen. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: Nahimov tengernagy (délelőtt 11 órakor) Holnap mindenki táncra perdül (fél 3, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Dallal, tánccal (délelőtt 10 órakor) Utolsó padban. Kisérőműsor: Magyar-Angol mérkőzés (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Jószerencsét. (Pécsszabolcs): Ezer veszélyen át (fél 6, fél 8 órakor).

Hétfő:

SZINHÁZ:

Nincs előadás.

MOZI:

Kossuth: Hajókkal a bástyák ellen. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: Lammermoori Lucia (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Kék kardok. Kisérőműsor: Magyar-Angol mérkőzés (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Holnap mindenki táncra perdül (fél 6, fél 8 órakor).

Zenei naptár

DECEMBER 21-ÉN nagy zenei eseménynek igérkezik az új Liszt Ferenc hangversenyterem megnyitó hangversenye. Nagy költséggel Kossuth Lajos u. 83. sz. alatti a Budai I. Pártszervezet nagytermét alakították át hangversenyczélokra. Városunk reprezentatív együttesei a Szimfónikus Zenekar és a Zeneművészeti Szakiskola 100 tagú vegyeskara szerepel. Liszt Es-dur zongoraversenyét Borsay Pál játsza. Vezényelnek: Antal György és Csáky Nándor.

DECEMBER 22-ÉN Valentin Gheorghiu, a bukaresti VIT-en I dijat nyert állami dijas román zongoraművész önálló hangversenye lesz.

DECEMBER 25-én a Dal és az opera nagy századnaiból nagysikerű sorozat: „Egyéni jellemek az opera színpadán" Mozart, Weber hangversenye.

Országos vásárok Baranyában

Baranyában decemberben a következő községekben tartanak országos vásárt: 20-án, vasárnap Mohácson és 27-én, vasárnap Szentlőrincen.

Hirek

VASÁRNAP, DECEMBER 13

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2 Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Luca. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** — Várható időjárás vasárnap estig: változó felhőzet, néhány helyen kisebb eső, vagy hószállingózás. Mérsékelt keleti-délkeleti szél. A hőmérséklet fokozatosan csökken. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére vasárnap reggel: az északnyugati megyékben mínusz 1 — plusz 2, másutt mínusz 1 — mínusz 4, délben országszerte 2—5 fok között. Távolabbi kilátások: hidegebb idő. — A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet 0—plusz 3 fok között.

— **Tanácstagok fogadóórái.** Szabadság-úti általános iskolában december 15-én délután 5—6 óráig Garamvölgyi Andrásné tanácstag fogadóórát tart.

— **A városi tanács vb. adóbevételi** csoportja értesíti az érdekelt háztulajdonosokat, hogy az 1954. évre szóló házbér bevallási ívek árusítását f. hó 14-én (hétfőn) megkezdi. A nyomtatvány ára 40 fillér.

— **Halálozás:** Brunner Jenő temetés 14-én fél 4 órakor lesz.

Mayer György kötélgyártó temetése hétfőn fél 1 órakor. Lakás-cím: Belojannisz u. 16.

HASZNÁLT íróasztalokat veszünk. Ajánlatokat Kaposvári Sertéstenyésztő és Hizlaló Kaposvár, Széchenyi-tér 5. címre kérjük.

SZAKKÉPZETT fényképészeket keresünk. Jelentkezés önéletrajzzal a Pécsi Fényképész Ksz-nél, Pécs, Anna-utca 4. sz. alatt 289

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

VASÁRNAP

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

Elenjáró dolgozóink köszöntése.

Beszélgetés a szigetvári békegyűlés egyik főiskolai delegátusával.

A rádió új műsorszáma: Baranyai írók hangja.

Vasárnapi sportesemények.

HÉTFŐ

Ujra az üzemben. — A Pécsi Rádió üzemi híradója.

Hírek.

Rövidesen elkészül a komlói liftakna.

A Pécsi Rádió jutalommüsora a királyegyházai Dózsa tsz dolgozóinak

20.00: Műsorzárás.

ELADÓK: nagyméretü disznóforrázó teknő, egyéb teknők, lábonálló rémfa, ólesőbb szekrény, nagyméretü, majdnem új mosó teknő, 50 literes zsírosbödön, kisebb kaposztáshordó Pólz, Deák u. 1.

SEGÉDMUNKÁSOKAT felveszünk. Jelentkezés Majláth-u. 8/1. Erdőgazdasági Javító műhely. 280

ÉPÜLETANYAGFUVAROZÓ Vállalat keres felvételre bérelszámolót és perfekt gyorsgépírót 279

SZÁBÓT, önálló, nagymunkást rendelt szabóságunkban azonnal felveszünk, Kisipari Szövetkezet, Kossuth Lajos-u. 3. 277

KAROSSZÉRIALAKATOST és fényezőt azonnali belépésre felveszünk É. M. Pécsi Épületanyagfuvarozó Vállalat Pécs, Megyeri-út 30. 282

BEKÖLTÖZHETŐ családi ház eladó. Eladó egy kétszobás, azonnal beköltözhető családi ház nagy kerttel. Elcserélném modern földszinti, garson lakásomat költségtérítéssel kétszobás lakásért. Elcserélném belvárosi lakásomat Kertvárosiért. Háromszoba, összkomfortos lakásomat elcserélném egy egyszobakonyhás és kétszoba-konyhás lakásért. Elcserélném sétatér közelében kettő kisszoba (utcai) mellékhelyiséges lakásomat egy kétszoba összkomfortosért, belváros területén. Címek: INKÖZ-nél 288

KÉTMÁZSÁS fiatal hízott sertés azonnal eladó. Angyánné, Sallai-u. 33.

HIZOTT SERTÉS fiatal, nehézsúlyú eladó Csoronika út 3. Halmosinál.

RÁDIÓ óra, villanyvasaló, rezsó, töltőtoll, fényképezőgép és minden más finommechanikai javítás, nikkelezés rövid határidőn belül kifogástalanul készül Finommechanikai és Motorjavító V. Finommechanikai részlegénél, Kossuth L.-u. 21. Tel.: 14-37. 283

RÁDIÓT veszek „Javítok, átalakítok, 3+1 világvevő 700 forint, Hőhmannál, Aradi vértanuk útja 11. 68

FELVESZÜNK műkő- és egyéb betonáru gyártásban jártas technikust, valamint egy minta-asztalost, ki sablonkészítéshez is ért. Pécsi Cementárugyári V. Siklósi-út 10.

FELHÍVJUK vásárlóink figyelmét arra, hogy az újhegyi elszállításra befizetett iszapszenet december hó végéig feltétlenül szállítsák el újhegyről, mert az évvégi leltár miatt a folyó évben befizetett tételeket a következő évben nem áll módunkban kiszolgálni. Iszapszénbefizetést újhegyről való elszállításra december hóban csak 25-ig fogadnak el telepeink. Pécsi TÜZÉP Vállalat.

HARISNYAFEJTÉST tökéletesen készítek gépvarrással elhasznált harisnyaszárakat. Megye-u. 11.

VESZÜNK íróasztalt, könyvszekrényt, ülőgarniturát, asztalt, székeket. Pécsi Tüzép Vállalat, Rákóczi-út 46. 275

FAIPARBAN jártas időmérő bizonyítvánnyal felveszünk. Jelentkezés: Parkettagyártó Vállalat, Pécs, Rózsa F.-u. 4. 263

SINGER süllyesztős varrógép, kis vaskályha eladó, Nagy Jenő-u. 7.

SÜRGŐSEN keresünk háztáji gazdaság vezetésére idősebb asszonyt családtagnak. Butorral, jószággal rendelkezők előnyben. Lacháza Villányban van. Molnárné, Pécs, József u. 27. 34

KÉVESET használt Gombor-féle gombos, mély gyermekkocsi eladó. Gyárváros, Pélmonostor-u. 20.

ZSERSTOPPER, 100 as beosztású eladó. Irányi Dániel-tér 8. I. 4. Keleti lépcsőház.

SLAMMKÁLYHA, hálószobabútor, tragacsok eladók. Ungvár-u. 10. (Mozgeri út mellett).

KONYHABÚTOR eladó. Megye-u. 9. földszint jobbra.

TÖLTŐKÁLYHA, játék sportkocsi, 27 es fehér hócipő eladó. Madách-u. 17.

HASZNÁLT oldalkocsis motorkerékpárt vennék. Ajánlatokat Buzássy-u. 6 ba kérek.

ELADÓ: Könyvszekrény, két szép párnázott karosszék, rádióasztal. Felsőmalom u. 21. Soóki.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó: EGRI GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34.

Előfizetési díj: havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon: 20-27

A nyomdáért felelő: MELLES REZSŐ

RÁDIÓMŰSOR

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RÁDIÓ: 4.30: Hirek, időjárásjelentés. — 4.40—8.10-ig: Reggeli zene. — 5.00: A „Szabad Nép" mai vezércikke. — 6.00: Falurádio. — 6.30: Szinhazak és mozik műsora. — 6.50: Torna. —7.00: Hirek, időjárásjelentés. — 8.20: Műsorismertetés. — 8.30: Műsorszárás — 12.00: Hirek. — 14.00: Időjárás- és vizállásjelentés. — 15.15: Hirek szerbül. —17.00: Hirek, időjárás] — 18.40: Hirek németül. — 19.30: Hirek szerbül. — 20.00: Időjárásjelentés. — 20.10: Mit hallunk holnap. — 22.00: Hirek, sport. — 24.00: Hirek.

PETŐFI-RÁDIÓ: 6.00: Torna. — 6.10: Reggeli zene. — 6.45: A „Szabad Nép" mai vezércikke. — 7.00: Jó reggelt, gyerekek. — 7.15: Hirek szlovénül. — 10.00: Hirek. — 11.30: Műsorszárás. — 18.25: Hirek szlovénül — 20.00: Műsorszárás.

December 14., hétfő

KOSSUTH-RÁDIÓ

5.25: Vasárnapi sporteredmények. — 6.45: A „Szabad Nép" mai vezércikke. — 7.50: Naptár. — 11.30: A Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye. — 12.10: Déli hangverseny. — 13.00: A Magyar Rádió zenekara játszik. — 13.30: Hanglemezek. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.40: Heti zenés kalendárium. — 15.30: Táncdalok. — 16.00: Ifjúsági fejtörő. — 16.25: Műsor az úttörők zenei szakköreinek. — 16.40: A rádió válaszol falusi hallgatóinak kérdéseire. — 17.10: Rádió válaszol a hozzáérkezett levelekre. — 17.20: A Pitvarosi Népi Együttes műsora. — 17.40: Thury Zsuzsa elbeszélése. — 18.10: Dalok a szlovák hegyekből. — 19.00: Jó munkáért szép muzsikát. — 20.15: Tegnaptól — holnapig . . . Heti krónika. — 21.00: A Magyar Rádió szimfónikus zenekara játszik. — 21.38: Irodalmi műsor. — 22.10: Tíz perc külpolitika. — 22.20: Bura Sándor és zenekara játszik. — 22.50: A szerelmes tenger. Petőfi Sándor költeménye. — 23.00: Hanglemezek.

PETŐFI-RÁDIÓ

7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Hanglemezek. — 9.20: Orosz nyelvlecke az általános iskola VIII. osztályának tankönyve alapján. — 9.40: Indián dalok. — 10.10: Népi táncok. — 10.30: Óvodások műsora. — 11.30: Hanglemezek. — 14.00: A Magyar Rádió kis együttese játszik. — 14.40: Könnyű zene. — 15.25: Hanglemezek. — 16.00: Szlovák költő Ctibor Stitnicky írásai. — 16.20: A Textilszakszervezet Központi Népi Együttesének műsora. — 16.40: Hangverseny új lemezeinkből. — 17.20: Művészek az Ifjúsági Rádió mikrofonja előtt. — 17.40: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.05: Ember és világ. — 18.45: Hanglemezek. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: Sport

December 15., kedd
KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: Népi muzsika. — 13.00: Uj lemezeinkből. — 13.30: Népi muzsika. — 13.50: Balettzene. — 14.15: Hangverseny gyermekeknek. — 14.45: Nótacsokor. — 15.30: Részletek népszerű vígoperákből. — 16.00: Anjuta. Ifjúsági rádiójáték. — 16.40: A rádió válaszol falusi hallgatóinak kérdéseire. — 17.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.40: Juhász Ferenc és Sipos Gyula új versei. — 18.00: Az épülő kommunizmus nagy országában — 18.30: Operettkettősök. — 19.00: Hangos Ujság. — 20.15: Hogy tetszik? — 21.00: Egy falu — egy nóta. — 21.30: Tánczene. — 22.20: Hanglemez. — 23.00: Mi történt a nagyvilágban? — 23.05: A Magyar Néphadsereg művészegyüttese szólistáinak műsora. — 23.30: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Hanglemezek. — 7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Zenekari muzsika. — 9.20: A kisiskolások műsora. — 9.40: Klumuzsikusoknak. — 10.10: Az Oszipov-együttes játszik. — 11.00: Hanglemezek. — 14.00: Hanglemezek. — 15.00: A Magyar Rádió kisegyüttese játszik. — 15.40: A kull. — Mulk Radzs Anand regényét ismerteti Lékai Ottó — 16.10: Hanglemezek. — 17.15: Beszélő atlasz. —17.35: Dinicu: Román tánc. — 18.05: Pártoktatási előadás. — 18.45: Táncezene. — 19.15: Kodály műveiből.

December 16., szerda
KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: Táncdalok. — 12.15: Népszerű melódiák. — 13.00: Hanglemezek. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.40: Magyar népi muzsika. — 15.30: Hanglemezek. — 16.00: Az arany pecsét. Ifjúsági rádiójáték. — 16.40: Rádió válaszol falusi hallgatói kérdéseire. — 17.10: Rádió válaszol a hozzáérkezett levelekre. — 17.25: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.00: Ifjúsági műsor. — 18.30: Hanglemezek. — 19.00: Hangos Ujság. — 20.15: Kodály: Háry János. — 22.25: Tíz perc külpolitika. — 23.20: Hanglemez. — 23.25: Beethoven műveiből.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Reggeli zene. — 7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Hanglemezek. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. — 9.40: Daltanulás. — 10.10: Hanglemezek. — 10.30: Óvodások műsora. — 11.00: Román népi muzsika. — 14.00: A Magyar Rádió kisegyüttese játszik. — 14.50: Vásárhelyi Magda zongorázik — 14.50: Ismeretterjesztő előadás. — 15.10: Részletek Gadzsibekov Kíváncsi vőlegény c. operettjéből. — 15.40: A varázsló. Hunyadi József irodalmi riportja. — 16.00: Délutáni hangverseny. — 17.00: Üzemi kórusok. — 17.25: A dollár álarc nélkül. — 17.40: Ködös este. Földes Mihály elbeszélése. — 17.55: A Magyar Rádió énekkarának ünnepi Kodály-hangversenye. — 18.45: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.15: Hanglemezek. — 19.40: Sporthíradó.

December 17., csütörtök
KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: A Magyar Államrendőrség zenekara játszik. — 12.15: Hanglemezek. — 13.00: Baráti országok rádió-énekkaralnak műsorából. — 13.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 14.15: A Rádió Gyermekújság műsora. — 15.00: A Gyermekrádió műsora. — 15.30: Ismeretterjesztő előadás. — 15.45: Hanglemez. — 16.00: Szigorú megrovás. Elbeszélés. — 16.30: Dalok. — 16.40: A rádió válaszol falusi hallgatóinak kérdéseire. — 17.10: jó munkáért szép muzsikát. — 17.45: A rádió külpolitikai kérdésekre válaszol. — 18.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 18.30: Hanglemez. — 19.00: Hangos Ujság. — 20.15: Zenés irodalmi tarkaest. — 21.00: Egy falu — egy nóta. — 21.30: 800 millió . . . — 22.20: A Magyar Rádió szimfónikus zenekara játszik. — 23.40: Táncezene.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Operettzene. — 7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Balettzene. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. — 9.40: Iskolai kórusok. — 10.10: Mándy Margit énekel, zongorán kíséri Vásúri Tamás. — 11.00: A Belügyminisztérium Erkel Ferenc fúvószenekara játszik. — 14.00: Hanglemezek. — 15.00: A Magyar Rádió kisegyüttese játszik. — 15.40: Hanglemezek. — 16.30: Fiatalok zenei újsága. — 17.25: Munkaerőfelhasználás télen a termelőszövetkezetekben. Előadás. — 17.40: Kacsóh Pongrácról emlékezik fia, Kacsóh János. — 18.10: Az Állami Népi Együttes zenekara játszik. — 18.45: Szív küldi szívnek. — 19.10: Amirov: Lakodalom — azerbajdzsán szvit. — 19.40: Sporthíradó.

December 18., péntek
KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: Igazán itthon. Fáblán Zoltán elbeszélése. — 11.55: Hanglemez. — 12.15: Déli hangverseny. — 13.00: Részletek Oscár Strauss operettjeiből. — 13.30: Külföldi népzene. Hanglemezek. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.40: Szórakoztató zene. — 15.30: Hanglemez. — 16.00: Orosz nyelvlecke a gimnáziumok IV. osztályának tankönyve alapján. — 16.20: Fiatalok sporthíradója. — 16.40. A rádió válaszol falusi halgatóinak kérdéseire. — 17.10: Hangverseny üdülőknek. — 17.40: Pártoktatási előadás. — 18.00: Ifjúsági műsor. — 18.30: Táncezene. — 19.00: Csokonai Vitéz Mihály élete és művei. — 20.15: Tegnaptól-holnapig . . . Esti krónika. — 21.00: Szerelmi házasság. G. B. Shaw komédiája. — 22.26: Tíz perc külpolitika. — 22.36: Hazánk zenei életéből. 23.30: Táncezene.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Hanglemezek. — 7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Zenekari hangverseny. — 9.10: A trácsi. — Howard Fast regényéből írta Koncz Károly. — 10.10: Hanglemezek. — 10.30: Óvodások műsora. — 10.50: A Gyermekrádió műsora. — 11.00: Baráti népek népzenéjéből. — 14.00: A Moszkvai Rádió műsorából. — 14.40: Kamarazene. — 15.15: Részletek Farkas Ferenc és Vaszy Viktor filmzenéiből. — 16.00: Szív küldi szívnek szívesen. — 16.45: Külpolitikai előadás. — 17.00: Beethoven: VIII. szimfóniája. — 17.30: A család. Móra Ferenc elbeszélése. — 17.45: Részletek Chireulescu Hegyen-völgyön lakodalom c. operettjéből. — 18.10: Politikai előadás. — 18.45: Hanglemezek. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.45: Sporthíradó.

December 19., szombat
KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 12.15: Hanglemezek. — 13.00: Magyar szerzők műveiből. — 13.30: Hanglemezek. — 14.15: Schumann zongoramuzsikája. Előadás. — 15.30: Kodály-dalok. — 15.50: Kónya Lajos Kossuth-díjas költő verseskötetének ismertetése. — 16.20: Hanglemezek. — 16.40: Rádió válaszol a hozzáérkezett levelekre. — 17.10: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 17.30: Szövetkezeti híradó. — 18.00: Egy falu — egy nóta. — 19.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 20.15: Üzemi hangverseny. — 21.00: Könyv, muzsika, színház. — 22.20: Tánc éjfélig.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.50: Operarészletek. — 7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Zenekari muzsika. — 9.20: Úttörő-híradó. — 9.45: Görög gyermekek műsora. — 10.10: Felejthetetlen 1919. — 11.27: Hanglemez. — 14.00: A Fővárosi Népi Zenekar játszik. — 14.45: Liszt: Amit a hegyen hallani — szimfónikus költemény. — 15.20: Mindenki operája. — 16.20: Történelmi előadás. — 16.40: Iskolai kórusok. Kodály-hangverseny. — 17.10: Külpolitikai előadás. — 17.20: Tanuljunk énekszót arról! —17.40: Táncezene. — 18.00: Egy boldog élet. — 18.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.10: Hangos Ujság.

December 20., vasárnap
KOSSUTH-RÁDIÓ

5.00—8.00-ig: Zenés vasárnap reggel. — 6.45: A Szabad Nép mai vezércikke. — 7.50: Színházak és mozik műsora. — 8.00: Hirek. Időjárásjelentés. Lapszemle. — 8.15: Egy falu — egy nóta. — 9.30: Zenés fejtörő. — 10.00: Épülő szép hazánk. — 12.15: A Magyar Rádió szimfónikus zenekara játszik. — 13.30: Jó ebédhez — jó muzsika. — 14.15: Az Állami Népi Együttes énekkarának műsora. — 14.45: Külpolitikai előadás. — 15.00: Chopin zongora műveiből. — 15.30: Szív küldi szívnek szívesen. — 16.00: Asszonyhűség. — Veres Péter Kossuth-díjas író elbeszélése. — 16.40: Táncezene. — 17.40: Kincses Kalendárium. — 19.00: Hanglemezek. — 20.15: Varka-barka. — 20.45: Táncezene. — 21.30: A vasárnap sportja. Totóhírek. — 22.20: Részletek Milintyin Havasi kürt c. operettjéből. — 22.58: Közvetítés a Bartók hangverseny-termből.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Vidám zene. — 8.30: Evangélikus vallásos félóra a stúdióból — 9.00: Falurádió. — 9.30: Iliska bácsi lemezesládája. — 10.10: Hanglemezek. — 11.00: Népi dallamok. — 11.35: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 11.25: Hanglemez. — 12.30: Az elbeszélés mesterei. — 13.00: Részletek Kacsóh Pongrác műveiből. — 14.00: Művészlemezek. — 15.00: Tudományos fejtörő. — 15.20: A Belügyminisztérium Központi Népi Együttesének zenekara játszik. — 16.00: Hanglemezek. — 16.40: A csodafutó. Rádiójáték Emil Zatopekről. — 17.20: Így látom én . . . — 17.35: Szórakoztató zene. — 18.45: Hanglemezek. — 19.10: Az épülő kommunizmus országában. — 19.40: A Tartós békéért, népi demokráciáért c. lap ismertetése. — 19.55: Hanglemez.

PÉCSI parkosítást földmunkához fizikai dolgozókat felveszünk. Jelentkezés Siklósi-út 27. szám alatti telepünkön munkakönyvvel.

ÖREG Philodendron anyatöveket fiatal növényekért cserélünk. Alma és körte facsemeték még kaphatók.

Fenyőünnepre és szilveszterre vásároljon a Pécsi Élelmiszerkiskereskedelmi V. fűszer- és édességboltjaiban, édességárut és minőségi italárut.

KOMBINÁLTSZEKRÉNY eladó, Hargita-u. 5. (Petőfi-utcából nyílik.)

3+1 és TORPESZUPER rádió, 15 köves karóra, kályha eladó. Mezőszél-u. 41.

ELADÓ: Höhner tangóharmónika, 120 basszusos. Komló, Kökönyös, Fürst S.-u. 26.

HATSZEMÉLYES étkészlet eladó, dr. Sándor u 4. emelet.

3+1-es ORION rádió eladó. Cím: Balogh Bartyányi-u. 2.

40 ÉVES komoly szakember, pénzügyi gépkocsi, munkaügyi, állattenyésztői, mezőgazdasági előadói vagy gondnoki, anyagkönyvelői, pénztárosi statisztikusi vagy adminisztrátori állást keres gépírni tudással január 1-re. Cím: Szentlőrinc, Szabi Zoltán Arany János u.

5 ÉVES herélt magyar ló eladó, esetleg bérbe adó. Érdeklődni hétfőtől. Cím: Pécs, Alkotmány-u. 56.

ZONGORAHANGOLÁST és javítást vállal: Szijjártó Béla, Pécs, Anna-u. 28

KOSZORÚKÉSZITÉST újból vállalok. Matusz Lajos, Megye-u. 8.

KERÉKPÁR női és férfi eladó. Mártírok-u. 7. földszint 1. ajtó.

ELADÓ egy szép kaucsuk baba .Damjanich-u. 11. sz.

150—160 kg HÍZÓ eladó és 350 köbcentis DKW agyvegiátormotor eladó .Tel.: 35-08

3 DARAB mangalica zsírsertés eladó. Buzás Ábel-ut 38. Baloghéknál.

KÉTSZEMÉLYES rekamié, új ágy, éléskamrasajtó eladó. Cím: Majláth-u. 20.

RÁDIÓT javít, világvevőre alakít, vasalót, rezsót rendbehoz, Horgas, Teréz-u.

180 kgr. ZSÍRSERTÉS továbbhizlalásra, csikó üzhely eladó. Major-u. 5.

GOMBOR mély, steppelt gyermekkocsi eladó. Felsőmalom-u. 6.

500 FELÜL SZELEPELT Ardie motorkerékpár prima állapotban, családi okok miatt eladó, Pécsbányatelep, András u. 3.

HÍZOTTSERTÉS eladó. Mecsekalja Rácváros 13. sz.

VENNÉK 350—500 köbcentis motorkerékpárt, esetleg kisebbet cserébe adok. Turs János, Péter-u. 30.

KONYHABÚTOR eladó. Tábor-u. 4. hátul az udvarban.

4+2 TELEFUNKEN rádió eladó. Csaba-u. 18. sz.

VENNÉK használt ablakokat, szárnyakkal. Címeket 500. számra a kiadóba kérek.

PRÍMA zsírsertés, 350 literes csukható fűlesztő, 6/9 tükörreflexes fényképezőgép eladó. Bővebbet: Lóci, Citrom-u. 5.

GOMBOR fele steppelt mélykocsi eladó, Nagy Lajos-u. 13.

KÉTSZEMÉLYES rekamié, prima, új szelon eladó. Tavasz-u. 15.

EGYEDÜLÁLLÓ tisztviselő bútorozott szobát keres. Címeket: Bedekovics fodrászmesterhez, Sallai-u. 5. szám.

KÉT ORVOSTANHALLGATÓ bútorozott szobát keres. Cím: 48 as tér 4.

HOHNER gyermek-tangóharmónika eladó. Nagyvárad-u. 29.

FIATAL, kisebb zsírsertés eladó. Doktor Sándor u. 33.

ELADÓ: télikabát, ruházat, bútor, képek, könyv, kotta, edénykészlet, madárkalitka, háztartási eszköz. Rét-utca 99. földszint jobbra.

VARÁZSSZEMES luxus szuper rádió, karóra eladó. Mecsek u. 7.

ELADÓ: sportkocsi, férfikabát, bilgeri. Szőlő-u. 4.

BUNDÁK alakítása, bélésszőrmék, Tukács szücsmesternél, Teréz-u. 5. Tel.: 35-61.

DOLGOZÓ szülők gyermekére vigyáznék otthonomban, esetleg sajátnak is. Prekeszics, Megyeri-út 14. északi kapu.

ELADÓ: asztali tűzhely, szekrény, cserépkályha. Zombor-u. 11.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 293. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — KEDD, 1953 DECEMBER 15

A MAI SZÁMBAN:

A Koreai Egységes Demokratikus Hazafias Arcvonal Központi Bizottságának jelentése az amerikaiak kegyetlenkedéseiről. (2. o.) — Járási béketalálkozó Sellyén. (2. o.) — Mit jelent a minisztertanács határozata a bér- és munkaviszonyok megjavításáról bányászainknak? (2. o.) — Két élet — kétféle örökség. (3. o.) — Ami nem tetszik a dolgozóknak. (3. o.) — Nyelvétől fél a nemzet. (4. o.)

A falu életének, a mezőgazdasági termelés fellendítésének fontos eszköze

Pártunk Központi Vezetőségének és a minisztertanács emlékezetes határozata óta, amely hírül adta, hogy január 1-től, új, csökkentett mértékű begyüjtési rendszer lép életbe az elmúlt hónapokban csaknem állandó beszédtémává vált megyénk falvaiban. Nagy vonalakban már ismert volt az új begyüjtési rendszer elve, de sok kérdés foglalkoztatta emberett a falvak dolgozóit: lesz-e kedvezmény a szőlőre, a szőlő felújításra, a többgyermekes családokra, érdemes lesz-e több állatot tartani, milyen terményt milyennel lehet helyettesíteni? A Népköztársaság Elnöki Tanácsának vasárnap megjelent törvényerejű rendelete sokoldalúan választ ad a kérdésekre. Az új begyüjtési rendelet hűen kifejezi azt a segítséget, amit pártunk és kormányunk nyujt a falvak dolgozói életszínvonalának emelésére.

Több alapvető vonása van a rendeletnek. Ezek: növeli a dolgozó parasztok biztonságérzetét, elősegíti a biztonságos gazdálkodást, a hosszabb időre szóló tervezést, több évre előre láthatja minden gazda, minden dolgozó, hogy mennyi a kötelezettsége, elősegíti a mezőgazdaságban a termékbőség megteremtését, az eddig tervezettnél nagyobb mértékben csökkenti a beadási kötelezettséget, igazságosan osztja el a kötelezettséget. De tartozik még az, hogy nemcsak százalékban csökken a kötelezettség, hanem úgy is, hogy a jövőben a gyümölcsös, szőlő, a kert és a lakóterület után nem kell hús- és tejbeadási kötelezettséget teljesíteni. Ez azonban csak része a rendeletnek, még sok-sok más kedvezményt, segítséget, ösztönzést nyujt, aminek célja egy: emelni a falvak dolgozóinak anyagi jólétét, elősegíteni a mezőgazdasági termelés fellendítését.

E néhány vázlatszerű kiemelés is megmutatja, hogy a rendelet milyen nagymértékben könnyíti a dolgozó parasztok életét, emeli a falu anyagi erejének színvonalát. Ez napjaink egyik fontosabb feladata, ez egész dolgozó népünknek elsőrendű érdeke. A mezőgazdaság termelésének fellendítése az a döntő láncszem, amely még szilárdabbá teszi népi államunkat, amely erősíti a munkás-paraszt szövetséget. E rendelet világosan mutatja mindenki számára, hogy ha eddig érdemes volt, akkor most különösen érdemes gondosan művelni a földet, magas terméshozamokat elérni, fejleszteni az állatállományt, növelni az állatok hozamát, érdemes előtérbe helyezni a fiatalítani, telepíteni; egyszóval érdemes a mezőgazdaság minden ágában a lehető legmagasabb és legjobb minőségileg is legjobb eredményeket elérni.

A termelőszövetkezetek és gépállomások élenjáró dolgozóinak III. kongresszusi tanácskozásán, de a falvak dolgozói között is igen sokszor szóba került az elmúlt hónapokban, amikor a kormány által nyujtott begyüjtési kedvezményekről beszéltek, hogy „a kötelezettségüket mindenkor becsülettel teljesítőket kellett jobban nagyobb kedvezményben részesíteni." A most megjelent begyüjtési rendelet mindenki számára értetően bebizonyítja, hogy nem azok jártak és járnak jól, akik hanyagok az állam iránti kötelezettségek teljesítésében, hanem azok, akik minden kor becsülettel eleget tettek annak. Megmutatja a rendelet, hogy mindenekelőtt az a gazda jár jól, aki előre néz, aki bátran kezdeményez, aki jobban dolgozik és jobb eredményeket ér el a másiknál. Ezt mutatja a rendeletnek az a része is, amely arról intézkedik, hogy január 1-től a második, harmadik, negyedik, ötödik és a többi tehén után nincs tejbeadás. Az jár jól, aki igyekszik például, hogy az istállóban álló egy tehén mellé egy másikat állítson be, a második mellé pedig egy harmadikat, mert egy-egy tehén 1954. tejétől kezdve már teljesértékű hasznot hoz a konyhára.

Sok jogos sérelmet orvosol és sok feleslegtelen túlkapást akadályoz meg a rendelet, azzal, hogy kimondja: a begyüjtést végrehajtó tanácsszervek az előírtnál többet nem szabad követelniök, a vetőmagszükséglet megelőzi a beadást, a vetőmagot minden körülmény között meg kell hagyni. A rendeletnek ez a része túlkapásoktól biztosítja a dolgozó parasztokat. Nem fordulhat elő, hogy a kötelezettségét 100 százalékosan teljesítőtől még követelnek, „mert neki még van elég", meg „kell, hogy a falu élenjárjon". Ki ne ismerné a multban előfordult ilyen hibákat és ennek a velejáróját, hogy a kötelezettségüket becsülettel teljesítőkre rakták a kötelezettségüket elmulasztók beadását is.

Megyénkben sok a szőlő, megyénk jóminőségű borokat termelő megye. Villánytól a siklósi dombokon át a Mecsekig, a Mecsek déli lejtőjének legnyugatibb részétől egészen Fekedig jóminőségű borok teremnek, nagykiterjedésű szőlők vannak. A kormányprogramm megjelenése előtt azt tapasztalhattuk, hogy a szőlők vénülnek, nem fiatalítják őket, sőt helyenként ki is vesznek. A kormányprogramm megjelenése után e téren is változás állt be, de az új begyüjtési rendelet e téren is meggyorsítja a fejlődést. A szőlőjüket fiatalító, vagy új szőlőt telepítő gazdáknak, termelőszövetkezeteknek komoly segítséget, kedvezményt nyujt a rendelet, mert csökkenti a szőlő, must vagy borbeadási kötelezettséget és ezzel jelentős mértékben visszatéríti az állam azt az összeget, amit a felújításra fordítanak.

Hasonló kedvezményeket biztosít a rendelet a szerződéses növénytermelésnél, figyelembe veszi az eddiginél fokozottabban, hogy egy-egy járásnak milyen fő termelési ága van, intézkedik az egyes termékféleségek más termékekkel való helyettesítésének lehetőségeiről, de nem feledkezik meg azokról, akiknek sok gyermekük van, az öregekről s azokról, akik tényleges katonai szolgálatukat teljesítik. A begyüjtési rendeletnek ez a része is igazságos, gondoskodást jelent a gyermekes családokról, az öregekről s azokról, akiknek egyetlen munkaképes családtagjuk tényleges katonai szolgálatának tesz eleget. Sok jogos sérelmet orvosol a rendelet azzal is, hogy jelentősen csökkenti a magas aranykorona értékű földek után járó kötelezettségeket és ezzel számos termelőszövetkezet, egyénileg gazdálkodó paraszt munkáját segíti.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete sokoldalú segítséget nyujt a falvak dolgozóinak, könnyítést ad nekik kötelezettségük teljesítésében. Ez a könnyítés azt is mondja, hogy bár kevesebbet kell beadni 1954-ben, mint 1953-ban, de azt a kevesebbet maradék nélkül, a rendelet szabályozta és a rendelet adta lehetőségek határidejére teljesíteni kell. A begyüjtési tervek teljesítése, a beadási kötelezettség maradéktalan kiegyenlítése eddig is fontos feladat volt és egyre fontosabbá válik. A rendelet nagymértékben kiszélesíti a szabadpiaci értékesítés lehetőségét, de azt is kimondja, hogy a szabadpiac előtt első a kötelezettség teljesítése — és ez is törvény. Erről nem szabad megfeledkeznie egy dolgozó parasztnak sem, egy termelőszövetkezetnek sem, állandóan szem előtt kell tartania: nemcsak az államnak, hanem nekem is kötelességem, hogy betartsam a törvényes rendelkezéseket.

Megyénkben még számos termékféleségből nem teljesítettük az előirányzatot, a már ezévben is csökkentett kötelezettséget. Az évből 15 nap van hátra és sok termékféleség beadási határideje már elmúlott, vagy december 31-én lejár. A visszalévő néhány napban a villányiak példájára — akiknek minden bizonnyal ugyancsak új erőt ad a vállalás teljesítéséhez a rendelet — minden községben, minden termelőszövetkezetben pótolni kell az elmaradást, hogy 1954 január 1-én multévi tartozás nélkül lehessen megkezdeni az új évet, amely ha jó munkát végzünk, az idei évnél sokkal több és szebb eredményt tartogat számunkra, sokkal nagyobb lépéssel, mint az idei, előreviszi népünk, országunk gazdagodását, a mezőgazdaság fellendülését.

Komlói bányászok! Neveljetek fegyelmezett, szorgalmas új munkásokat, csatlakozzatok az András-aknaiak kezdeményezéséhez!

A komlói szénbányák sztahánovistái, élenjáró vájárai pénteken tanácskozásra gyültek össze. Megvitatták a pécsbányai András-akna, valamint a tatabányai VI-os akna dolgozóinak felhívását és felszólítják a komlói bányászokat, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz.

Komló sztahánovista vájáraihoz, régi bányászaihoz és a komlói bányák műszaki vezetőihez!

ELVTÁRSAK! SZTAHÁNOVISTÁK! RÉGI BÁNYÁSZOK! AKNÁSZOK! MÉRNÖKÖK!

A magyar szénbányászat 200 éves. Száz évvel ezelőtt nyílt meg a pécsbányai András-akna. Ennek a nagy eseménynek megünneplésére az ország valamennyi bányája 1953 december 12—21-ig, „200 éves a magyar szénbányászat" emlékműszakot tart.

A komlói bányászoktól a magyar nép igen sokat várt a multban és még többet vár a jövőben. Ennek a várakozásnak Komló bányászai igen sok esetben eleget tettek. Erejüket nem kímélve harcoltak Sztálinváros kohóinak szénnel való ellátásáért a komlói szénbányászati tervek teljesítéséért.

Kormányunk most újabb kéréssel fordul a komlói szénbányászati dolgozókhoz, elsősorban a régi dolgozókhoz, a harcokban megedzett vájárokhoz.

A kormányprogramm megvalósításának fő célkitűzéséhez, a dolgozók anyagi körülményeinek megjavításához a közszükségleti cikkek tömeges gyártásához, az iskolák, kórházak jobb ellátásához több szénre van szüksége népgazdaságunknak.

Nagyobb erővel kell nekilátni a komlói szénbányászati tervek teljesítéséhez, a jövő év sikeres előkészítéséhez, mely igen komoly feladat elé állítja szénbányászatunk dolgozóit, műszaki vezetőit.

Ezt a harcot csak akkor vihetjük diadalra, ha segítségül hívjuk azt a hatalmas erőt, amelyre eddig nem kellően támaszkodtunk: az új bányászokat.

A komlói szénbányákban az utóbbi időkben igen megnőtt az új bányászok száma. Az újonnan idekerült bányászok jelentős része becsületesen dolgozik, hivatásának tekinti a bányamunkát.

Jelentékeny azonban azoknak az új dolgozóknak a száma, akik csalódottan távoznak Komlóról, nem találják meg számításaikat, mert nem foglalkoztunk velük elég szeretettel. Ezért üzemeinkben szakmunkás- és vájárhiány mutatkozik, aminek következtében viszonylag nagy a kiesés.

Tatabányán az új dolgozókkal való megfelelő foglalkozás munkakörülményeik megjavítása céljából a régi vájárok elindították a „Nevelj új bányászt!"-mozgalmat, amelyben kiváló eredményeket értek el a dolgozók megtartása, azok nevelése terén és lényegesen emelték ezen keresztül termelésüket.

A mi feladataink a tatabányai VI-os akna feladataihoz mérten összehasonlíthatatlanul nagyobbak, mivel bányáink dolgozóinak 75 százaléka új dolgozó.

Ezért elhatározzuk: csatlakozunk a tatabányai „Nevelj új bányászt!"-mozgalomhoz. Türelmes, nevelő, felvilágosító munkával vájárokat, szakembereket nevelünk Komlónak. Nemcsak a munkahelyeken leszünk figyelmesek az új dolgozók iránt, hanem a munkahelyen kívül is segítünk nekik abban, hogy jól érezzék magukat a szocialista bányavárosunkban.

Felkeressük őket szállásaikon, gyakran együtt leszünk velük szabadidejükben is. Hadd érezzék, hogy családjuktól távol is meleg otthonra találtak.

Felhívunk minden sztahánovistát, bányászt, régi vájárt, vegye ki részét az új dolgozók neveléséből. Aknászaink, lőmestereink, műszaki vezetőink foglalkozzanak nagyobb szeretettel, több türelemmel az új dolgozókkal adják át nekik gazdag szakmai tapasztalataikat.

Komlói bányászok, elvtársak! Neveljünk fegyelmezett, szorgalmas bányamunkát ismerő és szerető új bányászokat, Komlónak, szocialista hazánknak!

KUSZ JÁNOS	**BÁTAI FERENC**	**GERESDI JÁNOS**
sztahánovista frontmester	fejtési vájár	sztahánovista fejtési vájár
KOVÁCS FERENC (8)	**BÁTAI KÁROLY**	**SZALAI LAJOS**
sztahánovista feltáró vájár	vájár csapatvezető	elővájási vájár
SZEBÉNYI JÓZSEF	**DÉNES JÁNOS**	**SCHVÁTT JÁNOS**
sztahánovista elővájár	sztahánovista fejtési vájár	fejtési vájár

Örömmel fogadták Babarcon is az új begyüjtési rendeletet

Alig múlt el egy napja, hogy megjelent a Népköztársaság Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete a begyüjtés többéves rendszeréről, máris hatalmas visszhangja támadt a dolgozó parasztok között. Sokan még végig sem olvasták az újságot, papírt, ceruzát fogtak és a hevenyészett számítások láttán is jóleső melegük támadt. Sógor a komának, szomszéd a szomszédnak adta tovább a kiragadott híreket. — Az új begyüjtési rendelet jó híre gyorsabban terjed a szélnél, eljutott megyénk legtávolabbi sarkába is.

Brachmann János elvtárs — a babarci Béke termelőszövetkezet elnöke

vasárnap este olvasta a jó hírt:

— Alig olvastam el az általános rendelkezéseket, a termelők beadási kötelezettségéről — éreztem, hogy ez a rendelet az új begyüjtési törvény, új támogatás a mi részünkre — dolgozó parasztok, termelőszövetkezeti tagok részére. Nem állhattam meg, — azonnal számolni kezdtem: az új törvény alapján csak terményből 707 mázsa búzával, 130 mázsa kukoricával, 198 mázsa burgonyával, 112 mázsa napraforgóval, 96 mázsa réti- és 3 mázsa lucernaszénával, 20 mázsa árpával és zabbal, 8 mázsa babbal, 7 hektó borral kevesebbet kell beadnunk. Ha csak a terménybeadás csökkentését számolom, akkor is ha ezt szabadpiacra visszük, a jövő esztendőben több, mint 262 000 forintot árulhatunk, szabadpiaci áron. Ha jövőre sem lesz több munkaegységünk, mint az idén, akkor is csupán ez a kedvezmény több, mint négy forinttal emeli az egy munkaegységre jutó pénzrészesedést. Nagy dolog ám ez is, hát a többi!

Sertésből, ahogy számolom, az idén egy félév alatt leadtuk mindazt, ami jövőre az egész esztendőre elég és milyen kedvezmények vannak a tejbeadásnál. Az jár jól, aki minél több tehenet tart, minél több üszőt folyattat be. Nekünk már épül a nagy tehénistállónk, még a télen kiselejtezzük az öreg teheneket, jó tejelőket állítunk be, hiszen az előhasú üsző után egy évig nem kell tejbeadást fizetni.

Már beszéltem róla a tanácselnökkel, — az új törvény nemcsak a mi egyedüli dolgunk, a falu és a tsz vezetőié. Ismerni kell mindenkinek, mi csoportértekezletet tartunk és ott magyarázzuk meg a tagoknak, hogy segít bennünket a népi demokrácia ezzel az új törvénnyel is.

Keizer Ferenc hétholdas dolgozó paraszt

arról híres a községben, hogy hajlott kora ellenére — 70 éves — példásan megmunkálja 63 éves feleségével együtt a földjét és már szeptemberben teljesítette egész évi beadását. Ők nem olvasták az újságot, a tanácselnök számította ki nekik a kedvezményeket. Keizer néni el sem akarta hinni először — de a törvény betűje, a tanácselnök meggyőző szava után bizonyossá vált a nagy örömről és nem állhatta meg hálálkodás nélkül.

— Nagyon szép, hogy az állam gondot visel ránk, öregekre is. Vén voltam én a páromnak együtt a felszabadulás előtt is, hat gyermeket neveltünk fel és mégsem gondolt ránk a kutya sem, nem hogy valami kedvezményt kaptunk volna. Most meg a törvény előírja, hogy mivel öregek vagyunk, nem hát holdról, hanem csak négy holdról kell beadást teljesíteni. El sem akartam hinni, amikor először mondták: két mázsa búzával, két mázsa takarmánygabonával, 1000 liter tejjel, 53 kiló hússal, baromfival és tojással adhatunk el többet szabadpiacon. Majdnem két és félezer forint — sokat tesz ez nekünk. Az állam ezzel a gondoskodással könnyebbé tette életünket.

*

Segyik István elvtárs, a babarci tanácselnök tudja, milyen hatalmas segítséget jelent az új törvény az új beadási rendelet és ezért arra törekszik, hogy minél részletesebben ismerjék a község lakói. Még a héten gazdagyűlést tart és a tegnap érkezett hangoshíradót is azzal avatják fel, hogy rajta keresztül ismertetik az új rendeletet, pártunk és kormányunk újabb hatalmas segítségét, amit a dolgozó parasztságunknak adott.

A Koreai Egységes Demokratikus Hazafias Arcvonal Központi Bizottságának jelentése az amerikaiak kegyetlenkedéseiről

Phenjan (TASZSZ) A „Koreai Központi Távirati Iroda" közli a Koreai Egységes Demokratikus Hazafias Arcvonal Központi Bizottságának jelentését az amerikai agresszoroknak a koreai néphadsereg hadifogoly katonáival és tisztjeivel szemben elkövetett gaztetteiről.

Az amerikai beavatkozók — állapitja meg a jelentés — durván megsértve a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. *Koreában a történelemben eddig példa nélkül álló gaztetteket követtek el.*

A koreai Egységes Demokratikus Hazafias Arcvonal Központi Bizottsága leveleket kapott hazatelepített hadifoglyoktól. E levelek ismertetik az amerikai táborokban elkövetett hallatlan rémtetteket. A Központi Bizottság beható nyomozások alapján megállapította, hogy egyetlen olyan amerikai ellenőrzés alatt álló tábor sincs, ahol ne gyilkolták volna tömegesen a hadifoglyokat és ne követtek volna el velük szemben erőszakoskodásokat.

Az amerikai agresszorok a koreai néphadsereg hadifogoly katonáinak és tisztjeinek meggyilkolására a legembertelenebb eszközöket alkalmazták. A gaztetteknek messzemenő katonai és politikai céljai vannak. *Az amerikaik fenyegetésekkel és gyilkosságokkal erőszakosan tartották vissza a hadifoglyokat és arra kényszeritették őket, hogy lemondjanak a hazatérésről.* Ezután ágyútölteléknül a liszinmanista bandának adták át őket.

Az amerikaik a hadifoglyok között téktelen propagandát folytattak, a hadifoglyok testére erőszakkal provokációs feliratokat és rajzokat tetováltak.

Az amerikaik gaztetteit bizonyos jellegzetes szakaszokra lehet osztani.

A gaztettek első szakasza az 1950 decemberétől az 1951 februárjáig terjedő időre esik. Az amerikaiak ekkor készítették elő a hadifoglyok erőszakos visszatartását. Ugyanebben az időszakban az amerikaiak arra használták fel a hadifoglyokat, hogy különböző harci eszközöket próbáljanak ki rajtuk.

Az 1951 február elejétől — amikoris a koreai hadifoglyokat Kocsedo-szigetre kezdték áttelepíteni — 1952 júliusáig terjedő időszakot az jellemzi, hogy gyakoribbá váltak a koreai néphadsereg hadifogoly katonáival szemben elkövetett gyilkosságok és véres megtorlások.

Az 1952 júliusától egészen a hadifoglyok visszatelepítésének kezdetéig terjedő idő az amerikai gaztettek *harmadik szakasza.* 1952 júliusában az amerikaiak agitációt kezdtek a hadifoglyok között, hogy a hazatérésükről való lemondásra kényszerítsék őket. Miután azonban látták, hogy semmiféle propagandával nem tudják megtörni a hadifoglyokat, a legbestiálisabb kínzásokhoz, erőszakoskodásokhoz folyamodtak és minden erejüket latba vetették, hogy a hadifoglyok hazatérését megakadályozzák. Ezt a szakaszt a táborokban folytatott féktelen terror, a hadifoglyok tömeges legyilkolása és kínzása jellemzi.

A hadifoglyokkal szemben elkövetett erőszakoskodásokat és gaztetteket nem lehet egyes amerikai katonák véletlen merényleteinek tulajdonitani. Ellenkezőleg, ezeket az erőszakoskodásokat és gaztetteket gondosan előkészítették, kidolgozták és pontos terv szerint hajtották végre. A gaztettekben nagy katonai alakulatok vettek részt, amelyeket e célra külön kiképeztek. A gaztettek méreteiről tanuskodik, hogy egyedül a hazatelepített hadifoglyok által rendelkezésre bocsátott adatok szerint, a koreai néphadsereg kötelékébe tartozó meggyilkolt hadifoglyok száma meghaladja a 33.600-at, a sebesültek és megcsonkitottak száma sok tízezerre tehető.

Kis hírek a nagyvilágból

LIPCSE

Edith Höreth-Menge asszony, nyugatnémet békeharcos és Otto Nuschke miniszterelnökhelyettes szombaton Lipcsében, a körzeti békebizottság ünnepségén felszólította az összes német hazafiakat, hogy minden erejükkel küzdjenek Németország újraegyesitéséért és a béke megvédéséért.

FULDA

A Fuldában megjelenő „Deutsche Volkszeitung" december 12-i számában követeli, hogy Nyugat-Németország minden városában alakítsák meg a nyugatnémet ifjúságnak a behívástól való megvédéséért küzdő bizottságot. Nyugat-Németországban már többhelyütt, iskolákban és egyetemeken alakítottak ilyen bizottságokat.

MOSZKVA

A „Trud" Charles Renard párisi levelét közli. A levél a többi között ezeket mondja:

A Franciaországot fenyegető veszély annyira nyilvánvalóvá vált, hogy a legkülönbözőbb meggyőződésű franciák ma jobban, mint bármikor, elismerték annak szükségességét, hogy fel kell eleveníteni a francia-szovjet szerződést, amelynek tartalmát a francia kormánykörök az utóbbi évek folyamán igyekeztek elsikkasztani és eltemetni.

A francia-szovjet szerződés a legjobb biztositék a német revansisták agressziójával szemben.

SZÓFIA

A Szabad Görög Rádió jelenti, hogy Amfissza görög város börtönének 180 gümőkóros politikai foglya az ENSZ-hez intézett levelében tiltakozik a börtönélet szörnyű körülményei ellen. A levélben hangsúlyozzák, hogy a gümőkóros politikai foglyok semmiféle orvosi segítségben sem részesülnek. Ennek következtében az amfisszai börtönben 21 gümőkóros beteg már eddig meghalt.

BÉCS

Az „Österreichische Zeitung" jelentése szerint a nyugatausztriai Salzburg tartományban, különösen a textiliparban erősen növekszik a munkanélküliség. Nemrég megszüntette a munkát a „Textilwerke Hallein" nevű vállalat. A „Salzburger Weberei" nevű szövőgyárból a munkások háromnegyed részét elbocsátották. A „Mirabel" cipőgyár a napokban leállt. Valamennyi munkását elbocsátották. A lap szerint más üzemek bezárását is várják.

Járási béketalálkozó Sellyén

Vasárnap reggel megyénk déli sarkában, a sellyei járásban feldíszített szekerek indultak a járási székhely felé. Béketalálkozóra jöttek össze a járás békeharcosai. A kultúrház bejárata fölött felirat fogadja az érkezőket: „Köszöntjük a járás békeküldötteit." — Kipirult arcú emberek frissen ugrálnak le a szekerekről, pirosra csípte őket a decemberi hideg. Lekerülnek a nagykendők és a bebugyolált ruhák közül elő bújnak a fiatal lányok és asszonyok, akiket falujuk küldött a találkozóra. Bent a teremben ízlésesen díszített három hosszú asztalsor fogadja az érkezőket. Önkéntelenül is megállnak az emberek és egy pillanatig gyönyörködnek a szépen díszített teremben.

Mindenki igyekszik ismerős közelébe kerülni és kilenc óra utánra zsúfolásig megtelik a nemrég kibővített kultúrház. A hivatalos ünnepség megkezdése előtt baráti beszélgetések zsongása tölti meg a termet. Tarkakendős fiatalok és fekete fejkendős öregebbek, bajuszos bácsik és fiatal diáklányok ülnek egymás mellett a hosszú asztalra könyökölve. Mindenki arról beszél, ami idehozta őket ezen a napon — a békéről.

Féltíz tájban Koltai Ferenc ált. iskolai igazgató nyitja meg a béketalálkozót. A Megyei Békebizottság megbízásából Bónai Béla főiskolai adjunktus tartja az ünnepi beszámolót. Egyszerű szavakkal, szívből jövő lelkesedéssel beszél a békéről.

Az ünnepség alatt a sellyei kis uttörők csapata dobpergés közben bevonul a terembe és üdvözli a járás békeküldötteit. Mátyás Judit mond kedves szavakkal köszöntőt, utána Pál Marika szavalja el a „Vörös nyakkendő" c. verset. Nagyvádai József, Devecseri Gábor „A béke katonája" című versét adja elő.

Csilingelnek a gyermekszavak a nagy falak között és az asztalnál ülők, a komoly felnőttek szemében kivirágzik a szeretet. Talán mindegyik arra gondol, hogy mi is történne ezekkel, ha újra elszabadulna fejünk felett a „pokol", a háború.

Az ünnepi beszéd utáni szünetben Koreából érkezett levelek százait osztják ki.

Az Országos Béketanács három kiváló békeharcosnak, Ronta Benedek, Maza Gyula és Kövi László békeharcosoknak kiváló munkájukért díszoklevelet küldött s nagy taps fogadja, amikor az elnök kezéből átveszik a mindenki számára oly értékes kitüntetést.

A felszólalók egymás után adnak számot arról a harcos békeakaratról, amely dolgozóinkat áthatja. Kisgál Lajos tsz-tag Zalátáról érkezett.

— Mikor indulásom előtt megkérdeztem az otthonlévőktől, mit üzennek a béketalálkozóra, azt mondták: mondjátok el, hogyan dolgoztunk azért, hogy csoportunk megerősödjék. És én most itt elmondhatom, hogy valóban dolgoztak a csoport tagjai, mert sokáig az élt a köztudatban, hogy a zalátai csoport rossz csoport és ez a „rossz" csoport ma már megizmosodott és átváltozott jó csoporttá, ahol a tagok mindegyike megtalálja a maga boldogulását.

Maza Gyula, okorági középparaszt kitüntetését szorongatja kezében: „Ez az oklevél még inkább kötelez arra, ha eddig jól dolgoztam, ezután még jobban dolgozzak és én ígérem, hogy békeharcos munkámat továbbra is folytatni fogom. Kovács József drávafoki középparaszt büszkén jelenti: „A tavalyi száraz esztendőben is eleget tettem beadási kötelezettségemnek, még inkább sikerült ez az idén és mi, középparasztok Drávafokon is tudjuk, hogy nem elég csak a termelésben jó munkát végezni, hanem fel kell világositanunk mindenkit, milyen veszély fenyeget bennünket, ha nem vesszük fel kellő erővel a háborús uszítókkal szemben a harcot.

Az ünnepség végén a mintegy 140 jelenlévő békeküldött megválasztja a járási békebizottság tagjait, akik közt helyt kapnak munkások, parasztok és értelmiségiek egyaránt. Együtt harcol a békéért Ronta Benedek tsz-tag, Tönkő Pál állatorvos, Bedegi József teklafalusi körzeti igazgató, Kollár János délszláv fiatal Révfaluról.

Mire kijövünk a teremből, ragyogó napsütés fogad, szinte jelképezve mindazt, amiről odabent szó esett, hogy miként a reggeli ködöt áttörte a felkelő nap ereje, úgy törik át a béketábor megingathatatlan igazsága a háborús uszítók ködös mesterkedéseit.

Gyenis József

Adenauer a berlini értekezlet eredményességének megakadályozásáról tanácskozott Dulles-szel és Edennel

Berlin (MTI) Mint ismeretes, Adenauer december 13-án Párisban megbeszélést folytatott Dulles amerikai és Eden, angol külügyminiszterrel „A berlini négyhatalmi értekezlettel összefüggő kérdésekről."

Az „Aachener Nachrichten" című nyugatnémetországi lap hétfői kiadásában ezzel kapcsolatban megállapitja:

— Adenauer legutóbbi párisi tanácskozásai megerősitik azt a széltében-hosszában hangoztatott felfogást, hogy a bonni kancellár, aki a nagyhatalmak közötti feszültségre építette politikáját, nem igyekszik előmozditani a berlini értekezlet eredményességét.

A német demokratikus rádió értesülése szerint Adenauer ismételten felkérte Dullest és Edent, hogy a berlini értekezleten ne adják fel az „európai védelmi közösség" létrehozásának tervét.

Földrengés Perubban

Lima (ADN) Szombaton földrengés volt Tumbezben, Peru és Ecuador határának közelében. A földrengésnek az eddigi jelentések szerint hét halálos áldozata volt, százan megsebesültek. A helységben a templom és több ház összedűlt, számos középület megrongálódott.

Megkezdte párisi ülését az Atlanti Tanács

(MTI) Az „AFP" jelentése szerint hétfőn délelőtt a párisi Chaillott-palotában megkezdődött az Atlanti Tanács ülésszaka Bidault francia külügyminiszter elnökletével, aki egyben a megnyitóbeszédet is mondotta. Az ülésen az agresszív atlanti szövetség 14 tagállamát az érdekelt országok külügyminiszterei képviselik, egyes országok részéről pedig a pénzügy- és hadügyminiszterek is jelen vannak.

Narancsszállitmány érkezett

hétfőn reggel hazánkba. A kirakodás és elosztás után előreláthatólag e hét végén vagy a jövő hét elején kezdik meg a narancs árusitását.

Nehru indiai miniszterelnök beszéde

Delhi (TASZSZ): A „Hindustan Times" jelenti, hogy Nehru, India miniszterelnöke december 12-én Dehra-Dunban, az Indiai Országos Katonai Akadémia növendékei előtt mondott beszédében kijelentette, hogy „Indiának nincsenek katonai igényei egyetlen országgal szemben sem, viszont nem engedi meg, hogy valamely ország beavatkozzék India belügyeibe."

Mit jelent a minisztertanács határozata a bér- és munkaviszonyok megjavitásáról bányászainknak?

Nagy lelkesedéssel fogadták bányászaink a minisztertanács november 29-én nyilvánosságra hozott határozatát a szénbányászati dolgozók bér- és munkaviszonyainak megjavitásáról. Az üzemek vezetői, a párt- és szakszervezetek fáradságot nem ismerve dolgozzák fel a rendeletet és ismertetik a dolgozókkal. Az új rendelet újabb bizonyitéka annak, hogy pártunk és kormányunk milyen szeretettel gondoskodik hős bányászainkról, megbecsüli munkájukat.

Az új rendelet előirja — az alapszenet termelő üzemeknél a norma 90 százalékos, a nem alapszenet termelő üzemeknél a norma 95 százalékos teljesitése után már érvényesül a progresszív bérezés (premizálás).

A szénbányászatban a szállitók, karbantartók és egyéb kisegitő alkalmazottak alapbérét december 1-vel ugyancsak rendezik az új személyi besorolások és az új bértarifatábázat alapján.

A pécsbányatelepi Széchenyi-akna üzemvezetősége, a párt- és a szakszervezet vezetői közösen beszélték meg az új rendeletet és utána hozzáfogtak a rendelet végrehajtásához. A külszini dolgozók új besorolását az üzem vezetősége a párt- és a szakszervezet bevonásával közösen készítette el. Börzsei Mihály üzemvezető elvtárs röpgyűlésen ismertette a dolgozókkal az új bérezés jelentőségét és kidolgozott gyakorlati példákkal mutatott rá arra, hogy az új bérezés bevezetése milyen előnyöket biztosit a dolgozók számára.

Az új bérezés bevezetése révén a szállitómunkások bére általánosan a következőképen alakult:

	régi kategória	régi alapbér	új kategória	új alapbér	emelkedés %-ban
Földalatti mozdonyvezető	VI	33,70	VI	43.52	29,2
Földalatti főcsatlós	V	30,70	IV	34,64	13,0
Földalatti másodcsatlós	IV	28,70	III	30,72	10,7
Földalatti csilletolók	II	25,40	III	30,72	21,0
Külszini láncpályakezelő	III	22.30	II	27,44	23.0
Külszini csilletoló	I	21,20	II	27,44	29,5
Külszini meddőöntő	III	23,30	III	30,72	38,0

Az iparos bérek is nagy mértékben emelkedtek az új besorolások következtében. A régi besorolások V—VIII kategóriát különböztettek meg és az alapbér 24,48 forinttól 32,33 forintig terjedt. Az új besorolások szerint IV-es, V-ös és VI-os kategóriát különböztetünk meg és ezzel szemben az alapbérek az alábbiak szerint változnak:

IV. kategória	**34,64 forint**
V. kategória	**38,72 forint**
VI. kategória	**43,52 forint**

Az alapbérek felemelésén kivül a minisztertanács határozata felemelte a progressziő kulcsát is. A határozat előtt minden normán felüli százalékért másfélszeres bér járt. Most minden 90, illetve 95 százaléktól 100 százalékig kétszeres, 100 százalékon felül pedig minden százalék után háromszoros bér jár. Az alábbi példa mutatja, hogy Ámrein Rezső vájár keresete hogyan emelkedett az új bérezés bevezetésével. Ámrein elvtárs november havi átlagos teljesítménye 104 százalék volt, s 24 műszakot dolgozott.

Régi bér:

November havi alapkereset	**1092,— forint**
30 százalék földalatti pótlék	**327,— forint**
Prémium	**62.— forint**
Összesen:	**1481,— forint**

Most számitsuk ki, hogy Ámrein elvtárs keresete hogyan emelkedett az új rendelet megjelenése és bevezetése után:

Uj bér:

Földalatti pótlékkal növelt alapbér	**1419,— forint**
Prémium	**381.— forint**
Összesen:	**1800,— forint**

A bérnövekedés 319,— forint 21,5 százalékos.

De nézzük meg egy fejtési csillés keresete milyen mértékben emelkedik november hónaphoz viszonyitva, ha havi átlagos teljesítménye 104,8 százalék, és 22 műszakot dolgozott.

Régi bér:

November havi alapkeresete	**620,— forint**
30 százalék földalatti pótlék	**186,— forint**
Prémium	**15.— forint**
Összesen:	**821,— forint**

Uj bérezés alapján:

Földalatti pótlékkal növelt alapbér	**806,— forint**
Prémium	**230 — forint**
Összesen:	**1036,—forint**

Bérnövekedése 215,— forint 26,3 százalékos.

Egy elővájási vájár keresete műszakonként az alábbiak szerint emelkedik, ha teljesitménye 132 százalék:

Régi bérezés szerint:

November havi egy műszakra eső keresete	**50,— forint**
30 százalék földalatti pótlék	**15,— forint**
Prémium	**9.— forint**
Összesen:	**74,— forint**

Uj bérezés szerint:

Egy műszakra járó alapkereset	**65,— forint**
Prémium	**27.— forint**
Összesen:	**92,— forint**

Bérnövekedés 18,— forint 24,8 százalékos.

A Minisztertanács határozata szerint a bérelszámolás egyszerűsítésére az eddig külön kezelt földalatti pótlékot az alapbérekbe kell beépiteni. Ez az intézkedés egyáltalán nem rövidíti meg a dolgozók keresetét, hanem emeli. Ha a dolgozók az előirányzott tervüket teljesitik, a premizálást a földalatti pótlékkal növelt alapbér után kapják. De nézzünk egy példát a vasárnapi műszak elszámolására.

Régi bérezés szerint például egy műszakra eső

alapbér	**50.— forint**
30 százalék földalatti pótlék	**15.— forint**
vasárnapi munka pótdija	**50.— forint**
Összesen:	**115.— forint**

Jelenleg, hogy a földalatti pótlék az alapbérben benne van, a következőképpen alakul az új bérezés:

Egy műszakra eső alapbér földalatti pótlékkal együtt	**65.— forint**
vasárnapi munka pótdija	**65.— forint**
Összesen	**130.— forint**

Tehát az új bérezés alapján a munkabértöbblet 15.— forint.

Az egyes kiszolgáló szakmák dolgozóinak a premizálása az üzem ervteljesitésével van összehangolva. Ide tartoznak a szállitók, karbantartók. Azelőtt csak akkor kaptak prémiumot, ha az üzem elérte és túlteljesitette a 100 százalékot. Ezután már premizálva lesznek akkor is, ha üzemük 90, illetve 95 százalékot túlteljesiti.

Bányászaink lelkesen fogadták pártunk és kormányunk újabb gondoskodását és lelkesen beszélnek róla. Pintér Antal, aki Széchenyi-aknán dolgozik mint csatlós, az aknaszállitásnál, és Vesztergomi István — örömmel beszélnek arról, hogy a határozat után mennyivel emelkedett alapbérük. Pintér elvtársnak eddigi alapbére 28.70 forint volt, az új besorolás következtében az alapbére 30.72 forint lett. „A kormánynak ez az intézkedése is azt mutatja, hogy megbecsülik munkánkat — mondja, — a mi feladatunk az, hogy minél több szenet adjunk népgazdaságunknak. Ezt meg is tesszük."

Tréber Antal vájár, aki jelenleg mint légméró dolgozik, a következőket mondotta: „A minisztertanács ezen határozata is azt mutatja, hogy amit a Magyar Dolgozók Pártja megigért, azt teljesiti is. Kormányunk gondoskodására mi még jobb munkával válaszolunk és azon leszünk, hogy terveinket teljesitsük és minél több szenet adjunk terven felül hazánknak."

Katona Ferenc (I) sztahánovista vájár, akinek eddigi átlagkeresete elérte a havi 4.000.— forintot, most örömmel beszél az új bérezés bevezetéséről: „Az új bérezés bevezetése még nagyobb mértékben ösztönzi a dolgozókat tervük teljesitésére. Mi, sztahánovisták, fogjuk nagymértékben érezni az új bérezés előnyeit, de ez serkenteni fog minden vájárt is arra, hogy minél többet termeljen és ő maga is elérje a sztahánovista szintet.

Két élet — kétféle örökség

Halászat, kacsatenyészet a szentmártonpusztai állami gazdaságban

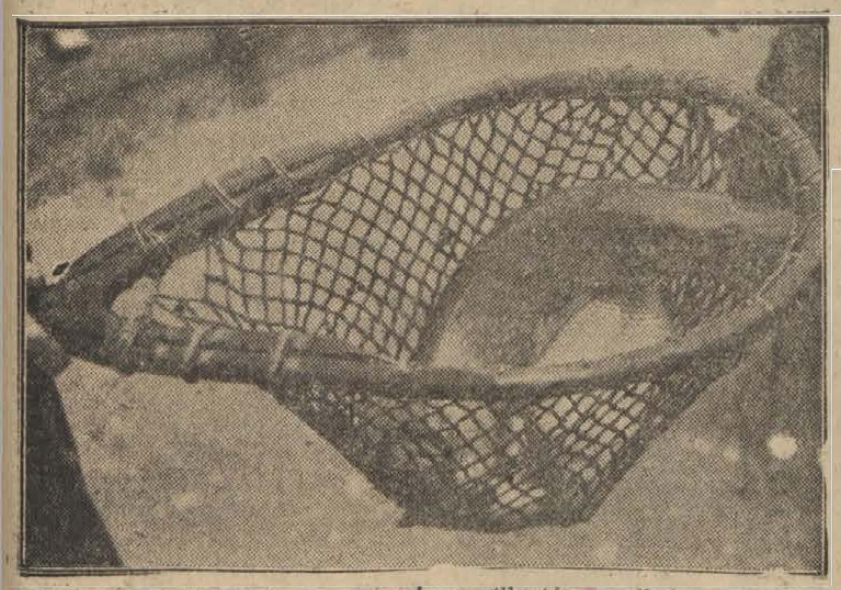
Még jóformán meg sem fürészelték a bábák a mozgói kastélyban de Laci úrfi máris a megye egyik legnagyobb földesurává vált. Keresztapja — „báró" Biedermann Imre — megörülve a szaporodásnak, lekanyarította részére csaknem a fél szigetvári járást, Cserkútól Almamellékig, Zsibóttól Somogyhárságyig. — Keresztajándékul. Talán ugyanezen az estén, — amikor a kis „báró" becseppent az árnyékvilágba, és a gazdaságba, két negyével odébb báró Rubidon Zichy Iván budafapusztai birtokán hatodik gyermekét szülte Györkő János summás-kocsis felesége. Rossz csillagzat alatt bátorkodott-e az életbe a kis Ferkó, nem tudni — de az ő gyerek nyúlte pelenkákon és vánkoson kívül őt semmi se várta.

Ilyen volt akkor a világ rendje. Amikor a forró július hősége olvasztotta a határt, beszegezték a fenyvesövezte kastély ablaktábláit — szabadjára engedték a komondorokat. Amíg a közös cselédlakások népe görnyedve aratott és csépelt, addig a méltóságos pereputty Nizzában nyaralt. Amikor kukoricatörésre, szárvágásra fordult az idő, a jószágkormányzó is megváltoztatta a címzést: Monte-Carlóba, San Moritzba irányította a Ferkó-félékből kisajtolt ezreseket, hogy Laci úrfinak mindig legyen borra, nőre, — télen-nyáron.

Nagy István elvtárs halászember, ritkán ejt szót, de magvasat. Idéz a múlt nyomorából és a harmadik-negyedik szava már visszahozza a mába, a tavakhoz — a szentmártonpusztai állami gazdaság halastavaihoz. Mert halastavak is voltak a keresztajándékban. Szentlászlótól Szulimánig és Szentegyedpusztáig, több darabban 186 holdas víztükör. Azelőtt a bárónak, most az egész országnak hizlalja az aranypénzű pontyokat, méteres csukákat, különtóban a hosszú bajszú, fehérhasú harcsákat.

Halásznak a tavon. Már november végén nekikészültek, de két éjszakai fagy olyan jégkérget dermesztett a tavakra, hogy a lovaskocsit is megtartotta. December első napjainak enyhéje elolvasztotta a korai vendéget és bár most is szitál a köd, csíp a szél — Györkő Ferenc halászmester irányításával megkezdődött a hal termés betakarítása. Aki még nem látott tavi halászatot, az nem is tudja elképzelni, hogy milyen nehéz — milyen élvezet ez. Előbb végighúzzák az öreghálót — majd megszakad bele nyolc ember — de az óvatos csuka lelapul az iszapba, a tapasztalt öreg ponty behúzódik a nádtorzsák közé, elmegy fölöttük a háló, nem esik bele, csak a tapasztalatlan egynyári fiatalja. Nincs más mentség — Kántor József meg Nagy István nekirugaszkodnak a zsilipnek, leeresztik a vizet mind a tizenkét hold ről. Fél óra sem pereg le, a víztükör keskeny szallaggá apadt, melyet térdig érő iszap határol. Micsoda szallag ez, micsoda patak ez! Sekély vizében nyüzsög, csapkod, bözsög, ficánkol a sok ponty — csak markolni kell, emelni kell, tizével, huszával akad a merítőbe. A halászok — almamelléki emberek — olyanok, mint a gyerekek. Derékig érő gumicsizmájukban begázolnak az iszapba, dúskálnak, túrnak a töméntelen húsba. Négy ember hordja ki a nagy tetejes kosarat, de félpercenként megtellik, nem győzik, nem bírják. Az elszánt csukák kidobják magukat az iszapba és csapkodva próbálnak elúszni a sűrű pépben. Már Bozont sem tudja tűrtöztetni magát — a halász kutyája. Beugrik az iszapba — majdnem elmerül benne — és farkát feltartva vállalkozik a szokatlan mesterségre.

Gyönyörű haltermésük van az idén, — holdanként legalább 12 mázsát fognak ki. Kiszámolom... 223.200 kiló hús! Mintha tíz darab hízott disznó termett volna minden holdon. Hét ember gondozta el az egész nyáron — ez a tömérdek kincs alig került valamibe. Igaza van Lukács igazgatónak, meg Demkó agronómusnak, hogy állandóan biztogatják az almamelléki Szabadság meg Béke termelőszövetkezeteket: létesítsenek még a télen halastavat a használhatatlan, mélyfekvésű kaszálójukon. Nehezen hajlanak a jó szóra, mint az egyszeri lány — nekem is tetszik — csak hát az anyám nem engedi...

A haltenyésztés nemcsak halászatból áll. Kocsin viszik a kifogott portékát a teleltetőhöz és darabonként az osztályozó asztalra kerülnek a halászmester vizsgáló szeme elé. Hat hízós csuka esik eléje csattanva — egy pillantás — alkalmas továbbtenyésztésre. Ügyes mozdulattal fémjelzést illesztenek hátuszonyára, hogy jövőre is megismerjék és röpül a teleltető mély vizébe.

A gyengébbje vagonba kerül — onnan a dolgozók asztalára.

Györkő elvtárs — az egykori Ferkó — halászmester — komoly terveket sző az agronómussal. Az uradalmi időkben elhanyagolták a tavat, (előbb ásták, mint a szigetvári vasút megépült és egyszer sem tisztították), a feneket ellepte az iszap, kiszorítja a vizet. A nád, a sás is egyre beljebb nyomult a partról a tavak közepébe — irtani kell azt is. A télen halágyat ásnak az iszapba a nádat, a sást is elirtják, de nem úgy, mint régen. A Laci gróf alatt a hűs tavaszokon mellig gázoltak a lélekzetállítóan hideg vízbe, úgy vágták el a sás tövét. Györkő elvtárs csörlővel vont, dereglyére szerelt gépi tókaszát mesterkedett összve — kíméli az embert, az egészséget.

A népi demokrácia épít is. Annyit, hogy ha módjában lenne rendelkezni felette Biedermann „bárónak" — most már bajosan ajándékozná el még oly kedves rokonának sem.

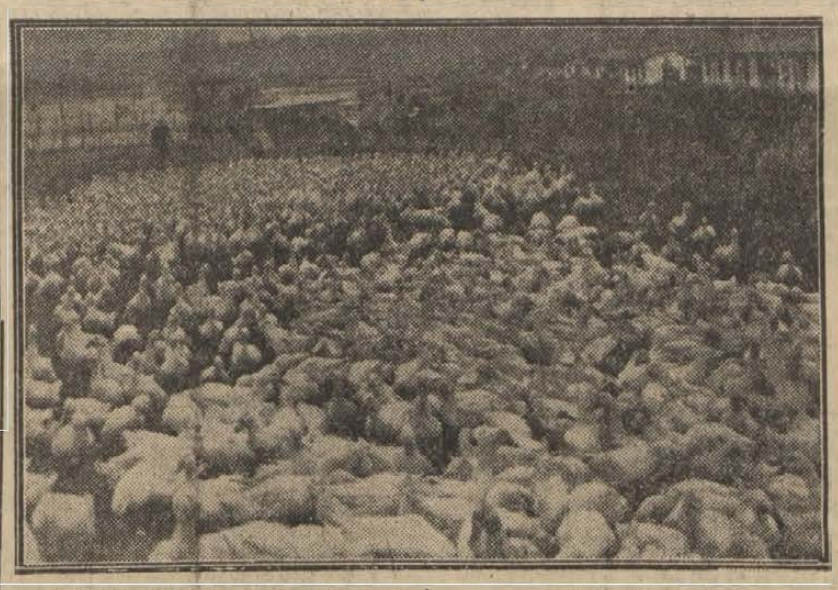
A halastótól nem messze emelkedik egy domb.

Alakra olyan, mint a vakondtúrás, csak hát jóval nagyobb. Tetejére két istállót meg egy cselédlakást huzatott fel valamelyik intéző és elkeresztelte szent Egyed-pusztának. A mi embereink régi majornak hívják. Az új major ott fehérlik a meneteles domboldalban a másik tó nádja fölött. Tíz darab 500-as viziszárnyas ól, egyik hajszálra olyan, mint a másik. Érdekes története van a baromfi telepnek.

1951-ben négy ólat emeltek — megtömték libával. Majdnem valamennyi elpusztult. A szakértők talaj fertőzésről beszéltek. Kár kísérletezni — úgysem lesz semmi. Egy ugyan ilyen ködszitálós őszi napon szemüveges ember kopogtatott be az igazgatóhoz. A földművelésügyi minisztérium küldte, baromfitelepvezetőnek. Nagy gyakorlata nincs, azelőtt volt ötven-hatvan tyúkja — ennyit ért hozzá. Demkó agronómus bizalmatlan, szakkérdéseket tesz fel, de az egyszerű, csendes mosolygó ember állja a sarat. Ha már ideküldték — lássuk mit tud. Így került Boha Ferenc szent-Egyedre. Két hét mulva eszébejut Demkónak az embere, kimegy hozzá és majd lenyeli szivarját a meglepetéstől: az egész telep tiszta, nincs egy elhullajtott toll sem, az ólak rendben, frissen felhomokolva. Azon a délutánon egymásra talált a két szakember és rövidesen olyan változások történtek, hogy a minisztérium is meghökken. De várjunk csak sorára.

A vidékhez, a tájhoz szokott fajta edzettebb a betegségekkel szemben, mint a más vidékről hozott jószág. Összevásárolták hát a környékbeli kacsákat és hogy nagyobbtestű állatokat kapjanak, pekingi gácsérokat hozattak. Egy év sem telt el — kitenyésztettek egy olyan fajtát, amely örökölte a magyar parlagi kacsa szívósságát és a pekingi kacsa nagy testét. Rudolf Józsefné, Tóthné meg a többi baromfigondozó felfigyeltek. A libaelhullás elvette a kedvüket és sokat pözsögtek az új telepvezető nagy pontossága és szigorúsága miatt eddig — de úgylátszik, érti a dolgát. Az asszonyok egyre jobban kezdték segíteni Boha elvtársat. Az új fajta megvan — csak szaporítani kell, szaporítani, hogy telve legyenek a nagy ötszázas ólak. Tojás van vagy negyvenezer, a keltetőgépek is megjöttek — de hová rakják őket?

Egy üresen álló ólba szerelték fel a kényes portékákat. Ólban keltetni, ahol nincs állandó hőmérséklet?! Lehetetlen! Lehetséges! Boha és az asszonyok egyedül maradtak nagy akarásukkal. Éjjel-nappal ügyeltek, forgatták a tojásokat, permeteztek, az álmatlanság kék pántlikát kötött a szemük alá. Május elsején, éppen május elsején kitörte a tojás héját, az első kiskacsa — felpántlikázva vitték az igazgatóhoz. Nincs az a mezőgazdasági, állattenyésztési szakkönyv, feljegyzés, vagy tapasztalat, amely kacsatojás gépi keltetésénél 40.000 tojásnál 75 százaléknál nagyobb kelési eredményről tudna. Vastag betűkkel írjuk ide, hogy **egyszerű, szemüveges ember, Boha József és pár lelkes asszony 40.000 tojásból harminchatezer kacsát keltetett, 90 százalékos keltetési eredményt ért el.** A legrosszabb kelés is 85.6 százalékos volt. Jellemző a mi rossz agrópropagandánkra, hogy sem a megyei tanács állattenyésztési osztályvezetője, sem a megyei keltetőállomás nem tud erről a világraszóló eredményről és még kevesebbet arról a munkamódszerről — amellyel elérték.

Senki nem akarta elhinni, mindenki csalásról beszélt. Demkó agronómus sajátkezűleg aláírt minden tojást — nehogy kicserélhessék — nem változott az eredmény. Erre maga Gergely elvtárs, a keltetőgép szerkesztője utazott le Pestről, egy hétig lesben állt, figyelte — nincs semmi csalás. Egy harmadik baromfitelepvezető átvette a módszert és 80 százalékot keltetett.

A baromfitelep dolgozói — az egykor elajándékozott uradalom cselédeinek feleségei, lányai — Tóthné, Bognárné, özvegy Kerinné, Sárközi Kati rég elfelejtették a nyolcvan filléres napszámokat. Havi keresetük 1800-tól 2300 forintig terjed. Az asszonyok bútorokat vesznek — Sárközi Kati a kelengyéjét és rádiót vásárolt össze. Szép is, gazdag is, jól jár vele — akárki veszi el.

Uj élet sarjadt ki és virágzik az egykori bárói földön. A cselédszállások népe birtokbavette a fenyvesekkel övezett kastélyokat és ahol azelőtt egy-két család dőzsölt, most az egész nép gazdagodásáért dolgoznak. És hogy dolgoznak!! Boha Ferenc 50—60 helyett harmincezer baromfival ér el világraszóló eredményeket, Györkő halászmester az emberek, a munkások egészségéért, életéért újításokon töri fejét. És a többi Györkő? György termelőszövetkezeti tag, István MÁV főtiszt, magánúton tanult munkája mellett a felszabadulás után. József, Toldiszentmiklós tanácselnöke, Lajos a Néphadsereg tisztje — hadnagy, Júlia olajbányász, Ferenc asztalosmester odahaza.

Az ő fiaiknak van már mit örökölni.

Az egész hazát!

Oroszlán Imre

A járások sorrendje az őszi munkákban

A megyei tanács mezőgazdasági osztályától:

A járások sorrendje az őszi mezőgazdasági munkákban a december 10-i értékelés szerint:

A kenyérgabona vetési terv teljesítéséből még mindig hiányzik 5.2 százalék, amit sürgősen pótolni kell.

Istállótrágyázásban: elsők a selyeiek és a mohácsi járás 110 százalékkal; ötödik: sásdi 79, hatodik: pécsi 77.7, hetedik a siklósi 64.1 százalékkal.

Őszi mélyszántásban az első helyet a mohácsi járás foglalja el 60.4 százalékos eredménnyel, második a pécsi járás 56.3 százalékkal. Hatodik: siklósi járás 35.7 százalékkal hetedik: pécsváradi, 30.8 százalék az utolsó a villányi járás 30 százalékos eredményével.

Ami nem tetszik a dolgozóknak

„CSAK CIGARETTÁT NE KÉRJEN!"

A véméndi földművesszövetkezet ügyvezetője úgylátszik, hogy nagyon vigyáz a község lakosságának egészségére, nehogy a nikotin romboló hatást gyakoroljon a szervezetre. Ezt abból gondolom, hogy immár egy hete nem kapni a szövetkezet egyik boltjában sem cigarettát, de még cigarettadohányt sem. Ha egy véméndi dolgozó dohányt akar vásárolni, akkor Mohácsra vagy Pécsre kell utaznia, mert a környező községek boltjaiban sincsen. Ezzel szemben a szövetkezet boltjában tucatszám van asztaliteniszháló, bár a községben csak egy ping-pong asztal van. Hasonló a helyzet az elem nélküli zseblámpákkal is, amiből dohányos ember nagyban vásárolhat, csak cigarettát ne kérjen, mert a bolti dolgozók erre csak azt felelhetik, hogy cigaretta csak akkor lesz, ha a szövetkezet ügyvezetője rendelni fog.

Dohánynélküli dohányosok:
HARASZTI LÁSZLÓ
és még 7 aláírás.

RÉGI PANASZ — RÉGI ÜGY

Nagyárpád község lakosságának régi panasza a kanális üzembentartása és tisztítása, ami a pécsi Kultúrmérnöki Hivatalnak lenne a feladata. Most már közel két éve húzódik ez az ügy, de még semmiféle intézkedés, nem történt a kanális ügyében. Ezévben aratás előtt az egyik tanácsülésen megválasztottak egy küldöttséget, hogy menjen el a Kultúrmérnöki Hivatalba, mert arra a jegyzőkönyvre, amit ebben az ügyben készítettünk, a Kultúrmérnöki Hivatal nem reagált. A küldöttségtárás után a Kultúrmérnöki Hivatalban azt ígérték, hogy a kanális-ügyet aratás után fogják rendezni. Aratás után azt mondták, hogy majd cséplés után, cséplés után pedig azzal vigasztaltak bennünket, hogy majd az ősszel. Kijöttek a nagyárpádi tanácshoz, hogy sürgősen keressen egy raktárhelyiséget a cement tárolására. Már-már úgy látszott, hogy a közel két év óta húzódó kanális-ügy most már megoldódik, de tévedtünk, mert azóta sem történt semmi, pedig már december második felében vagyunk és következik az 1954-es esztendő. Reméljük, jövőre végre rendezi a Kultúrmérnöki Hivatal és a megyei tanács a mi kanálisunkat is.

Hoffer Ferenc tanácstag,
Nagyárpád.

MUNKÁSSZÁLLÁST, NAPKÖZIT, BÖLCSŐDÉT KÉRÜNK

A Sopiana Gépgyár, amely a felszabadulás után romokban hevert, kormányzatunk támogatásával gyors fejlődésnek indult. 1949 nyarutóján avattuk fel a romok helyén épült vasbetoncsarnokot modern és nagyteljesítményű gépekkel. Később elkészült a minden igénynek megfelelő irodaépület is. 1952-ben újabb lépést tettünk a fejlődés útján: elkészült az újabb vasbetoncsarnok és most áll befejezés előtt a Sopiana tanműhelye. Most már sok minden szép van a Sopiana Gépgyárban: kibővített gyárépület, neonvilágítás, iroda, fürdő, mosdó. Még csak kettő hiányzik: modern munkásszállás és napközi otthon, illetve bölcsőde. — Ugyanis a gyárban most már elég sok vidéki munkás dolgozik, aki örömmel venné, ha a gyár munkásszállást létesítene, ahol napi munkája után pihenhetne.

Arra kérjük a Sopiana Gépgyár vezetőségét, hogy a gyár mellett létesítsen modern munkásszállást, napközi otthont bölcsődét.

IZSÁKI IMRE levelező.

VILLÁNYKÖVESDEN IS ÉPÍTSENEK VÁRÓTERMET

A villánykövesdi tanács már többször fordult a MÁV igazgatóságához írásban és szóban; hogy a villánykövesdi vasútmegállóhoz várótermet építsenek. Az igazgatóság ezt meg is ígérte és határidőül 1953 márciusát tűzte ki. Azonban ez még a mai napig sem valósult meg.

A váróterem főleg most a téli hónapokban azért szükséges, hogy a Villányba iskolába járó gyermekek ne ázzanak, ne fázzanak a szabad ég alatt és ne szerezzenek maguknak betegséget, mert ez többnapos kiesést jelentene a tanulásból. De nemcsak a gyermekekről van szó, hanem a dolgozókról is, akik Kisjakabfalváról, Ivánbattyánból jönnek a villánykövesdi vasútmegállóhoz, hogy vonattal mehessenek Vókányba, vagy Pécsre, munkahelyükre.

Arra kérjük az illetékeseket, hogy a már régen kért váróterem építsék fel a dolgozók és gyermekeik egészségének megvédése érdekében.

Takáts Imre
Villánykövesd VB titkára.

PÁRT ÉS PARTÉPITÉS

A pártszervezet és a vállalatvezetőség együttműködése meghozta gyümölcsét:

Emelkedik a termelés a Hirdi Kőbánya Vállalat üzemeiben

A Hirdi Kőbánya Vállalat hosszú ideig rosszul látta el feladatát. Sorozatosan nem teljesítette havi és negyedéves tervét, sokszáz tonna anyaggal adósa volt az országnak. Meglazult a munkafegyelem, késések, igazolatlan mulasztások fordultak elő, az ellenőrzés hiánya miatt mindjobban szaporodtak a géphibák. S a pártszervezet mindezt hosszú ideig tehetetlenül szemlélte.

A kormányprogramm megjelenése változást hozott, megnőtt a dolgozók munkalendülete, kedve, jobban ment a munka.

De ezt nem a pártszervezet munkája eredményezte, inkább a kormányrendeletek hatása érződött. A pártszervezet ekkor még nem kapott észbe, nem magyarázta, tudatosította a kormány programmját. A fordulat akkor következett be, amikor a pártszervezet vezetősége a kormányprogramm alapján megbeszélte a feladatokat és tervet dolgozott ki ennek helyi végrehajtására.

A pártszervezet elsősorban arra törekedett, hogy a vállalatnál az eddiginél sokkal jobban törődjenek a dolgozókkal. Eddig erre kevés gondot fordítottunk. A bányában most építettünk egy pihenőt, ahol a dolgozók öt-tíz percre megmelengethetik elgémberedett kezüket. Azelőtt a dolgozóknak porosan, piszkosan kellett hazamenniök, mert nem tudtak megfürödni. Ma már kész a fürdő is. A legényszálláson hosszú ideig a legnagyobb rendetlenség uralkodott, a szobák piszkosak voltak. A pártszervezet javaslatára itt is intézkedtek, ugyanakkor tisztálkodási eszközökkel látták el a munkásszállást.

A dolgozókról való gondoskodáterén értünk el eredményeket, amelyek növelték munkakedvüket.

Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy harmadik negyedéves tervünket az eddigi 60—70 százalék helyett 97 százalékra teljesítettük. Bár a fejlődés még nem kielégítő. Tóth elvtárs az erdősmecskei üzem vezetője például még mindig gorombán beszél a dolgozókkal, nem fogadja meg javaslataikat, nem ismerteti velük a terveket, a bírálatokat pedig visszautasítja. Amikor említették neki, hogy a követ nem kellene olyan apróra törni, mert így sok a kihordott földbe kerül, ledorongolta a bírálókat. Nem csoda, hogy az üzem a versenyben az utolsók között kullog, a dolgozók közül pedig sokan ott akarják hagyni. A pártszervezet mulasztása, hogy eddig nem foglalkozott Tóth elvtárssal, pedig látja a hibákat.

Gondolt arra is a pártszervezet, hogy

a terviteljesítés, a súlyos lemaradás pótlása érdekében fel kell lendíteni a dolgozók munkaversenyét.

Eddig is versenyeztek a dolgozók, vetélkedtek a brigádok, csakhogy sohasem értékelték, nem tudták, ki hol áll és így a versenyszellem elaludt. A pártszervezet, a szakszervezet segítségével új lendületet, friss szellemet teremtett. Vándorzászlót alapított, amely mindig ahhoz a brigádhoz, üzemhez kerül, amelyik abban a hónapban a legjobban dolgozott. Egyidőben a siklósi részleg birkózott a vándorzászlót, a Schillinger és a Csiszár-brigád kiváló munkája következtében. Októberben és novemberben már a hirdi zúzó üzem kapta meg, amely addig az utolsók között kullogott.

A pártszervezet sokszor bírálta a zúzóüzem munkáját. Foganatja is lett: az üzemvezető, Pocskai elvtárs, a kollektívára támaszkodva megjavította munkáját. Itt Péter Sándor és Schváb János brigádja dolgozik kiválóan. De most komolyan meg kell fogniok a munka végét, mert a bánya erősen a sarkukban van. — Reisch és Ziman bányamester elvtársak minden nap értékelik a verseny eredményét, nyilvánítják a brigádok, egyének teljesítményét, a versenytábla sohasem áll üresen.

A pártszervezet és a vállalat vezetősége anyagilag is érdekeltté teszi a dolgozókat a versenyben.

Annak az üzemnek a vezetőjét, amelyik megszerzi a vándorzászlót, pénzjutalomban részesíti. Ugyanakkor a legjobb brigádok és dolgozók is kapnak jutalmat. A legutóbb örömet keltett az a hír, amikor a pártszervezet és a vállalatvezetés táviratban dicsérte meg Schillinger és Csiszár brigádok tagjait kiváló munkájukért.

A munkafegyelem megszilárdításában még nem sikerült fordulatot teremteni. Még mindig sok a későnjövők, bumlizók száma. A pártszervezet nevelő munkájának hiánya az, hogy például a Bogádról bejáró dolgozók sorozatosan késnek, indokolatlanul napokat elmaradtak. A pártszervezet nem foglalkozik velük eleget, nem magyarázza meg, hogy minden perc, minden óra kiesés a terv teljesítését gátolja. Ehelyett a vállalatvezetés intézkedéseire vár — az pedig a pártszervezet segítségére. Legközelebbi taggyűlésünkön erről tárgyalni fogunk.

A pártszervezet munkájának megjavítására hozott határozat, a vállalatvezetéssel való szoros együttműködés hétről-hétre, hónapról-hónapra növeli a tervek teljesítését.

Amíg szeptemberben csak 103, addig októberben 125, novemberben pedig 117 százalékra teljesítettük tervünket. December közepéig befejezzük negyedik negyedéves tervünket, az év végéig pedig pótoljuk a második és harmadik negyedévi lemaradásunkat. Az új évet adósság nélkül akarjuk kezdeni.

Szászfai Lajos
a pártszervezet titkára.

Bírálatunk nyomán . . .

A „Dunántúli Napló" december 9-i számában „Valóban nem lehet orvosolni?" címmel cikk jelent meg, amelyben Kocsis Lászlóné a 102-es számú Csemegebolt takarítónője elpanaszolta, hogy a vállalat 22 forintot vont le fizetéséből gyermektelenségi adó címén, holott gyermeke van.

Megvizsgáltuk Kocsis Lászlóné ügyét és megállapítottuk, hogy az általa felvetett sérelem jogos, amelynek azonnali orvoslására utasítottuk az Országos Csemegekereskedelmi Vállalat budapesti központját. Egyben közöltük a vállalattal, hogy az ügy érdembeli elintézéséről december 25-ig írásban értesítse a Felügyeletet.

KRANCZ ÖDÖN
a Belkereskedelmi Minisztérium Pécs Városi Állami Kereskedelmi Felügyelőségének vezetője.

A „Dunántúli Napló" december 3-i számában „Petróleum — gumicsizma — az illetékesek figyelmébe" címmel cikk jelent meg, amely Homorud község petróleumellátása körül mutatkozó zavarokkal foglalkozott.

Utasítottuk a Baranyamegyei Szövetkezetek Szövetségét, hogy az ügyet vizsgálja ki és az eredményről tájékoztassa a szerkesztőséget. Mindenekelőtt azonban a legsürgősebben tegye meg az intézkedéseket, hogy Homorud község lakossága földművesszövetkezeti boltjában a legrövidebb időn belül kapja meg a kívánt mennyiségű petróleumot.

GALAMBOS ISTVÁN
főosztályvezető,
EPERJESI SÁNDOR
mb. osztályvezető,
Szövetkezetek Országos Szövetsége fogyasztási főosztály.

Harmadik osztályozómérkőzését is elvesztette a Lokomotiv

Vasárnap Sztálinvárosban és Budapesten a két utolsó osztályozómérkőzésen dőlt csak el az NB I-be való feljutás kérdése. Amint az várható volt, a Diósgyőri Vasas biztosan került be a legjobbak közé, miután mindhárom mérkőzését megnyerte. A Pécsi Lokomotiv játékosai kevés reménnyel utaztak Sztálinvárosba, hiszen csak akkor várhatták újból a jobbnak és a diósgyőriek mellett ők kerültek be az NB I-be, ha legalább háromgólos különbséggel győznek. Ezen a találkozón azonban a Vasas Izzó bizonyult a jobbnak és a diósgyőriek mellett ők kerültek be az NB I-be. Sovány vigasz a pécsiek részére, hogy ezen az utolsó mérkőzésen jól játszott a csapat. A sztálinvárosi mérkőzés részletei:

VASAS IZZÓ—PÉCSI LOKOMOTIV 2:0 (1:0)

Sztálinváros, 1500 néző, vezette Dankó. Izzó: Ruzsa — Hartmann, Zalai, Herédi — Kirádi, Fürjes — Kineses, Várnai, Zele, Virágh, Forgács. — Pécs: Mike — Göttlinger, Hegyi, Szegedi — Tura, Schvara — Révész, Mózsi, Horváth I., Máté, Horváth III.

A mérkőzés elején a pécsiek léptek fel támadólag és Révész, majd Mózsi beadásai okoztak gondot a pesti kapusnak. Igen jóiramú játék alakult ki, de a nagy tét miatt mindkét csapat játékosai észrevehetően idegesen játszottak. Az első negyedóra után a kitűnő fedezetei támogatásával az Izzó került fölényben, több veszélyes támadást vezetett. Ezek a támadások azonban elakadtak a keményen és jól küzdő pécsi védőjátékosokon. A tervszerűbb Izzó támadásokkal szemben a Lokomotiv hosszan elővégzett labdákkal igyekezett eredményt elérni, de a pécsi csatárok idegességükben minden idő előtt igyekeztek a labdától szabadulni, többek között ezért nem is jelentettek különösebb veszélyt az ellenfél kapujára. A 25. percben a tiszta helyzetben csak az utolsó pillanatban tudta szögletre terelni Révész beadása azonban gyenge volt, Horváth I. is elhamarkodva, messze a kapu mellé lőtt. A legjobb helyzet a 34. percben Horváth II. ugrott ki, de a pergetett labdájával nem tudott mit kezdeni. Közvetlenül a félidő befejezése előtt egy pillanatában becsúszószerelésével hazaadta a labdát. Még ebben a percben pótvégállal vezetéshez jutott az Izzó. Egy távoli lövés után Mike feleslegesen kivart, amíg az Izzó csatárok megtámadták. A kirúgása ezért igen rosszul sikerült és a partvonal mentén álló Forgács elé szállt.

A szélső felismerte a helyzetet, az üres kapura ívelt és Szegedi már csak beljebb tudta segíteni a labdát, 1:0 az Izzó javára.

Ezután a pestiek maradtak támadásban. Az utolsó percekben Virágh hatalmas lövése a felső lécet találta el, majd Várnai nagy helyzetben Mike kezébe gurította a labdát.

A második félidőben nagyrészt megváltozott a játék képe. Ekkor a pécsi csapat volt a lényegesen többet támadó. A csatárok idegessége miatt azonban Horváth I. és Horváth III. lövései nem sikerültek. A 11. percben az előrehúzódott Schvara nagy lövése szinte a felső lécet surolta. Az Izzó védők kapkodtak és ebben a negyedórában alkalom lett volna a kiegyenlítésre. Váratlanul a 18. percben mégis gólt kapott a Lokomotiv. Kincses szögletét Várnai fejjel Forgács elé továbbította és a szélső egyből, nem is erősen a kapu (hibásan javára).

A gól után sem adták fel a harcot a pécsiek, rövid néhány perc alatt három szögletet értek el és ezek mind veszélyt is jelentettek a pesti kapura. A harmadik szögletet Horváth I. élesn fejelte, a labda a felső lécről lepattant és a védők nehezen felszabadították a labdát!) A 31. percben újabb helyzet adódott a Lokomotiv előtt, de Horváth III. két lépésről csúnyán fölélőlt. Az Izzó már csak ezután került ki az egyébként lelkesen támadó pécsi csapattal szemben.

Szögletarány: 3:5 (2:0 az Izzó javára).

Bírálat. A pécsi csapat a három osztályozómérkőzés közül most játszott a legjobban, de ismét a csatársor meddőségén múlott eredménytelensége. A nagyiramú, változatos mérkőzésen a védelem végig igen jól játszott. A csatársor egyoldalas volt, csak a baloldal játszott elfogadhatóan. Sokat csapkodtak a támadók és a döntő pillanatokban lassúnak is bizonyultak. Végeredményben a Vasas Izzó potyagóllal győzött, mégis veszélyesebb volt a kapura és a kidolgozott helyzetek alapján megérdemelten győzött.

Mike kibízott, de a második gólban is ludas volt. Kirúgásai feltűnően rosszak voltak. A hátvédhármas tagjai rég játszottak ilyen jól. Talán *Göttlinger* volt árnyalattal a legjobb, akinek kemény közbelépései és tiszta rúgásai arattak sikert. *Hegyi* is biztos pont volt a védelemben, jól szerepelt, jól rúgott. *Szegedi* jól helyezkedett, sikerrel semlegesítette szélsőjét. *Tura* kitűnően játszott a fedezet poszton. Nagy munkabírása jól érvényesült. Nemcsak a védekezésben, hanem különösen a második félidőben a támadásban is jól vett részt. *Schvara* fellépése csak annyiban mutatott kivetnivalót, hogy a fedezetsor mögött, hogy a fiatal játékos a küzdelem hevében többször felesleges szabálytalanságot vétett. *Révész* bátortalanul, gyengén játszott, szünet után le kellett volna cserélni. *Mózsi* játéka sem volt hasznos a csapat számára, többször kihagyott az összekötő. *Horváth I.* sok labdát elfejelt a pesti védők elől, jó labdákat is adott szélekre társai, azonban nem értették meg. A csatár kevés veszélyt jelentett a kapura. *Máté* megbízhatóan a legjobb csatárnak bizonyult. Lendületesen, jól hozta fel a labdát, a támadások előkészítésénél nagy munkát végzett, lövéseire azonban már nem futotta erejéből. *Horváth III.* is nagy igyekezettel játszott, néhányszor jól futott el, de egy-két helyzetet ő is kihagyott. Az Izzó csapatából Harmann, Herédi, Kirádi, Fürjes és Forgács voltak a legjobbak.

NYELVÉTOL FÉL A NEMZET

Gyanutlanul nézegettem összes számláimat, szinte megfeledkeztem arról, hogy még valaki van a szobában, amikor ifjú barátom mintegy jelt adott: apró papírlapról fennhangon olvasni kezdte a hozzászólását.

„. . . ezután Sóhaj elvtárs mindenütt a legalapoknál kezdve rátért a hozzászólások kérdésére és a személyes bíráloton keresztül felvetni konkrétan az elvtársak felé a kérdést."

„Milyen igaza van" — gondoltam magamban és szaporán bólintgattam is. Meglátszik, hogy itt élesen merült fel a probléma felvetése. Bár meg kellett állapítanom: nem először hallottam már ezt. Számos értekezlet, kis, közép és nagygyűlés jutott az eszembe, amíg ifjú barátom az olvasni tudás örömével lassan tagolta a szöveget.

— Mit olvasol? — szakítottam félbe.

— Egy DISZ-gyűlés jegyzőkönyv-kivonatát. Csak a neveket másítottam meg.

Most már jobban odafigyeltem. A megértés kedvéért igyekeztem az elmondottakat magam elé képzelni.

S mit láttam?

Egy sportszerető DISZ-titkárt, aki mindenütt a legalapoknál (bizonyára az LMHK-nál) kezdte, majd rátért a hozzászólások girbe-gurba, végtelenbe vesző pályájára. Ott futott — még a nyelve is kilógott, (ez szerencse, mert ilyenkor legalább nem beszél), amikor egyszercsak akadály tűnt fel: a személyes bírálat. — Csakhogy ő azon keresztül megy és felveti konkrétan az elvtársak felé a kérdést, akár a diszkoszt. Száll, száll a kérdés, száll az elvtársak felé, még szerencse, hogy senkit sem talál el, hiszen csak felé száll.

Kitűnő sportoló ez a DISZ-titkár — állapítom meg, de az öcskös tovább olvas.

„Törmelék elvtárs pedig kihozta, de általában a felszólalásokból jól kijött, hogy intézetünkben még igen sok hiányosságok (!!!) vannak a fegyelem kérdésével kapcsolatban."

— Ahá! Szóval így állunk?! — állapítottam meg. — Ki lett az a dolog, az az izé, hogyishívják, vagy micsoda, hozva. Ki is kell hozni! Ne maradjon benn! Eleget volt odabent. Indíts és hozzuk ki! Nahát.

Hiszen a felszólalásokból is kijött. Ez is bizonyítja. De mi is jött ki? (Talán a hallgatók gálája). Meg az, hogy az előadó elvtárs nagyvonalú, a nadrágján ugyan minden gombot az eredeti gomblyukába gombol, de olyan apróságokkal mint az egyesszám és a többesszám egyeztetése — nem bajlódik.

Külön örömünkre szolgál, hogy az intézetben nincs baj a fegyelemmel. Mindössze csak azzal kapcsolatban vannak hiányosságok.

Örömömben kissé már csikorgattam a fogammal kapcsolatban, de fiatal és bohó barátom könyörtelenül tovább olvasott.

„Megállapíthatjuk, hogy az elvtársak a súlyponti, döntőbb hibákra valóban a legkonkrétabban rávilágítottak, legalább is ezen a vonalon."

Bölcs szavak ezek. Nagy megállapítások. Sajnálom, hogy nálunk otthon sokszor nem elég konkréten világít a lámpa és ilyenkor áramhiány miatt söté: van, de lehet, hogy csak azon a vonalon, ahol én lakom.

A papírlapról már fogyóban voltak a sorok.

„De több elvtárs maga felé is önkritikát gyakorolhatott volna, megígérve, hogy hibáját a legrövidebb időn belül kiküszöböli és levezeközi."

A más felé gyakorolt önkritika, soha nem olyan jó, mintha az ember kilép magából, aztán maga felé fordul és önkritikát gyakorol. A szóbanforgó DISZ-titkár szerint, akit nevezzünk egyszerűen Ficur elvtársnak, ilyenkor tanácsos előbb a küszöböt kalapáccsal kiküszöbölni és levezeközni. Ennek bizonyára egészségügyi okai vannak.

„. . . Befejezésül pedig Ficur elvtárs, miután két évig mozgalmi vonalon dolgozott, megköszönte a beléhelyezett bizalmat (ezt is jó helyre tettük) és bejelentette, hogy átképzi magát üzemi vonalra."

Csak annyit mondok: ÜZEMEK, VIGYÁZAT! Lehet, hogy Ficur rendes ember, de magyarul nem tud.

Mint rendes ember, majd élete távoli vége után minden bizonnyal a mennyekbe kerül, ahová akkoron már atombicikli jár. Ott lesz csak hiba. — nem tudják majd melyik nemzetiséghez sorolni, mert teszem azt, szembekerül nagybercsényi Bercsényi Miklóssal és az megkérdezi tőle:

— Mi járatban, ecsém?

— A lenti vonalon már teljesen elszűkült a keresztmetszetem.

— Éjnye, de ismerős beszéd ez, tán még magyarul is értesz?

— Ha jó súlypontot képezek.

Bercsényi tanácstalanul széttárja a karját: — Már pedig azt hittem, hogy hazavalósi.

Mindezt azért hangsúlyoztam, hogy álljtsuk inkább élére ezen a vonalon a helyes beszéd konkréten felmerülő súlypontját. Csak ezt akartam mondani.

Szántó Tibor

HÍREK

KEDD, DECEMBER 15

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK: 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 17. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Ignác. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás kedd estig: A Dunántúlon felhőátvonulások, legfeljebb egy-két helyen hószállingózás máshol jobbára derült idő, főként keleten reggeli ködök, mérsékelt délkeleti-déli szél, hideg idő. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére kedden reggel: északnyugaton mínusz 3 — mínusz 6, máshol mínusz 7 — mínusz 10 fok között, egy-két helyen mínusz 10 fok alatt. Délben mínusz 2 — plusz 1 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet mínusz 1 — mínusz 4 fok között.

— **Találtak** egy darab barna, használt, bőr erszényt, benne különféle tárgyakkal. Igazolt tulajdonosa a pécsi kapitányság házipénztárában átveheti.

— **Tanácstagok fogadóórái.** Gyárvárosi kirendeltségen december 16-án délután 5—6 óráig Kárpáti Ferenc tanácstag fogadóórát tart.

— **Halálozás.** Özv. Keller Mihályné (Fürst Sándor-u. 37.) temetése 15-én 3 kor.

— Özv. Szakonyi Lajosné temetése szerdán délután fél 3 órakor lesz.

ZONGORA, rövid, kereszthúros, vasrámás eladó. Éber Bernát zongorajavító és hangoló mester. Hosszúhetény 91. 78

MODERN konyhabútor eladó. Perczel-utca 14. Síréb. 71

RÁDIÓ óra, villanyvasaló, rezsó, tűltőtoll, fénykepezőgép és minden más finommechanikai javítás, nikkelezés rövid határidőn belül kifogástalanul készül Finommechanikai és Motorjavító V. Finommechanikai részlegénél, Kossuth L.-u. 21. Tel.: 14-37. 282

MOTORKÖPENYEK, tömlők és mindenféle gumicikk (lábbeli ,hócsizma, stb.) kifogástalan javítása 8 napon belül elkészül Finommechanikai és Motorjavító Vállalatnál, Bajcsy Zsilinszky-u. 12. Tel.: 36-27.

A PÉCSI Húsipari V. keres azonnali belépésre szakmunkásokat, segédmunkásokat, 2 sertésetetőt és 1 kocsist.

FINOMMECHANIKAI és Motorjavító Vállalat használt motorkerékpár és alkatrész vételével és eladásával foglalkozó részlegét nyitott a Hal-tér 1. sz. alatt, amely megvásárol használt motorkerékpárokat és alkatrészeket s azokat el is adja úgy közületi vállalatoknak, mint magánosoknak. 283

A DOLGOZÓK áruellátása érdekében 2. sz. fűszerboltunkat Rákóczi-út 50. sz. alatt reggel 7 órától este 10 óráig, vasárnap 8—12 óráig tartjuk nyitva. Pécsi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat 281

KÉPESÍTÉSSEL rendelkező gyakorlattal bíró motorszerelőt és képesített, gyakorlattal bíró gépésztechnikust keres a Mecsekkelet Erdőgazdaság. Jelentkezni hétfőn, kedden reggel ½8—8 óra között. 268

SAJÁKOT törlés nélkül ad Patyolat Mosoda Vállalat. Átvehető: Szabadság-u. 13.

ELADÓK nagyméretű disznólárrázóteknő, egyéb teknők, lóbonálló rámfa, elesáhb szekrény, nagyméretű, majdnem új mosóteknő se literes zsírlábban, kisebb káposztáshordó. Pótz, Deák-u. 1.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

A Pécsi Rádió hangversenydobozjában (A porcelángyári kórus közreműködésével.)

Hírek.

Mikrofonnal a komlói új szállítóaknaépítők között.

Szemle a bólyi Kossuth termelőszövetkezetben.

Zenei műsor: Kodály Zoltán műveiből részletek.

20.00: Műsorzárás.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZÍNHÁZ:

Nem magánügy. Szelvénybérlet „C" Este 7 órakor.

MOZI:

Kossuth: Hajókkal a bástyák ellen. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Lammermoori Lucia (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Tarkakockás. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Uránia: Tánckönyv. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jókai: Tarkakockás. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Dunántúli: Tánckönyv. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Bányász: Tánckönyv. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Vasas Kultúrotthon

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 294. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — SZERDA, 1953 DECEMBER 16

A MAI SZÁMBAN:

Külföldi hírek (2. o.) — Koch Robert (2. o.) — A Szovjetunió szövetségi köztársaságai (2. o.) — Fordítsunk fokozottabb figyelmet a párt és tömegszervezeti kiadványok anyagkezelésére és elszámolására (3. o.) — Miért nem első a komlói Tatai-fejtés? (3. o.) — Országosan a negyedik (3. o.) — Bírálatunk nyomában (4. o.)

A „200 éves a magyar szénbányászat" emlékműszak első napján szénbányászatunk 102 százalékra teljesítette napi előirányzatát

A „200 éves a magyar szénbányászat" emlékműszak első napján, szombat reggeltől vasárnap reggelig szénbányászatunk kiemelkedő teljesítményt ért el: napi előirányzatát 102 százalékra teljesítette. A legszebb eredmény a nagymányokiaké: az előírtnál 39.1 százalékkal több szenet szállítottak felszínre. Az emlékműszakot kezdeményező pécsiek 18.5 százalékkal szárnyalták túl napi tervüket. A dorogi bányászok 108.9, a tatabányaiak 108.8, az ózdiak 107.8, a salgótarjániak 106.3 százalékra teljesítették az emlékműszak első napjának tervét.

A mázai bányaüzem december 13-án befejezte 1953 éves tervét

A jubileumi műszak lendületével harcoló Nagymányoki Szénbányák Vállalatához tartozó mázai bányaüzem dolgozói december 13-án büszkén jelentették, hogy 1953. évi operatív széntermelési tervüket befejezték.

A mázai bányaüzem dolgozói megfogadták, hogy a „Kétszázéves a magyar szénbányászat" tiszteletére éves tervükön felül decemberben 3700 tonna kiváló minőségű feketeszenet adnak népgazdaságunknak.

Az emlékműszak kezdetétől keddig 136 százalékot ért el András-akna

A jubileumi műszakot kezdeményező Pécs VI. kerületi András-akna dolgozói, bányászok és napszinti munkások nagy lendülettel harcolnak az emlékműszak sikeréért.

Többen még szabadságukat is későbbi időpontra tették át, hogy részesei lehessenek a december havi terven felül vállalt 1000 tonna szén kitermeléséért folyó harcnak.

A frontbrigádok naponta nagyszerű munkagyőzelmekről számolnak be.

Wolf Gyula sztahánovista frontbrigádja elhatározta, hogy a jubileumi műszak alatt 50 tonna szenet szállít tervén felül. Célkitűzésük valóraváltásáért egyemberként küzdenek.

Doszkocs József csillés, — akit Wolf Gyula segít jó bányásszá fejlődésében — csak pár hete került a csapathoz. De feladatát már nemcsak a csillézésnél látja el hiánytalanul, hanem a biztosításhoz szükséges fát is egészen a fejtés bejáratáig szállítja, hogy a vájárok több időt és erőt fordíthassanak a szenelésre.

Wolf Gyula csapatvezető a termelés zavartalansága felett őrködik. — Ládájában mindig kéznél vannak azok a szerszámok, amelyekkel a tömlőszakadást vagy más kisebb-nagyobb hibát lakatosra várás nélkül azonnal kijavíthat.

A brigád lelkes munkájának eredménye, hogy a jubileumi műszak eddigi szakaszában 50 tonnás vállalásából már 36 tonna szenet adott terven felül.

A bánya mélyén dolgozók hősi munkáját méltóképpen segítik a külszíniek. Hétfőn a napszinti döntögurító gumiszalagjának elromlott motorját alig egy óra alatt hozták rendbe a lakatosok. A motor javítási munkálatainak ideje alatt a napszinti szállítók kézierővel tolták a lejtős vágányokra a teli csilléket, hogy a folyamatos szállításban ne legyen fennakadás.

András-akna dolgozói kedden reggel ismét győzelmet jelentettek. — Napi tervüket túlszárnyalták és így továbbra is tartják az emlékműszak kezdete óta kiharcolt 136 százalékos eredményt.

(GARAY)

„Még több és szebb állatot tartunk — ezzel válaszolunk a begyüjtési rendeletre"

Az új kormányprogramm nyilvánosságrahozatala óta egész sor olyan kedvezmény látott napvilágot, amely a termelőszövetkezeti tagok és az egyénileg dolgozó parasztok életszínvonalának gyors emelkedését biztosítja. A most megjelent új begyüjtési rendelet is mérföldes lépés a kormányprogramm megvalósításában, a mezőgazdasági termékek bőségének megteremtésében, népünk jólétének emelésében.

A lánycsóki Csillag tsz

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának begyüjtési rendeletét a lánycsóki dolgozó parasztok is megelégedéssel és örömmel fogadták. Oroszlán József elvtárs, a Csillag tsz elnöke és a községi tanácselnök, már hétfőn kiszámították, hogy — az 1954 január 1-én életbelépő új begyüjtési rendelet szerint — mennyivel kevesebbet kell beadnia a tsz-nek, mennyivel növekedik ezáltal is a tagok jövedelme.

Idén a 412 hold föld után 1.442 mázsa kenyér- és takarmánygabona volt a beadási kötelezettségünk, búzakilogrammra átszámítva. Ez a mennyiség az új begyüjtési rendelet szerint ugyanakkora terület után 956 mázsára csökkent, tehát 486 mázsával vihetnek több terményt a szabadpiacra. Ebben az évben 53 mázsa sertést és vágómarhát kellett beadniok, ezzel szemben a következő évben 32 mázsát, 21 mázsával kevesebbet. Baromfibeadásuk 3.30 mázsával, tojásbeadásuk 2.52 mázsával, tejbeadásuk 3.708 literrel csökkent az új rendelet szerint.

A nagy öröm csak akkor kezdődött, amikor ezt a kedvezményt szabadpiaci árakon átszámították és a végösszeg 148.716 forintra rúgott. Ennyivel többet adhatnak el, ennyivel növekedik a tagok részesedése, ami azt jelenti, hogy ha jövőre is 12 ezer lesz a munkaegységkeret a szövetkezetben, akkor egy-egy munkaegységnek az értéke 12.36 forinttal növekedik. Ha József Lajos jövőre is 476 munkaegységet teljesít, akkor a keresete 5.873 forinttal lesz több — csupán az új begyüjtési törvény alapján.

„A kormányprogramm megjelenése óta már sok kedvezményt kapott szövetkezetünk — mondja Oroszlán elvtárs, — de a most megjelent begyüjtési rendelet felmérhetetlen jelentőségű."

Atkári Vilmos nyolc holdas dolgozó paraszt

Az új rendeletet nagy örömmel fogadták a bólyi egyénileg dolgozó parasztok is. A községben hétfőn egyetlen dolgozó parasztot sem lehetett találni, aki nem tudott a rendeletről.

Atkári Vilmos nyolcholdas dolgozó parasztnál beszélgettünk az új begyüjtési rendeletről.

— Gyengén tejelők a teheneim, az , évi tejhozam a kettőnél 4000—4500 liter. A mult hónapban arról beszélgettünk, hogy el kellene adni az egyiket és a három üszőt, azonban most megváltozott a véleményünk. Megtartjuk mind a két tehenet és a három üszőt is. Az ősziket tavasszal befolyattatom, így jövő ősszel már öt tehenet fejünk, mert ekkorra már a három üsző is leellik. Érdemesebb tartani most már állatot, mert az elléstől számított egy évig az előhasú üszőktől nem kell tejet beadni.

— A tejbeadást is könnyűszerrel tudom teljesíteni, mert az új begyüjtési rendelet szerint a földterület után állapítják meg a kötelezettséget.

Atkáriéknak erre az évre 1.271 liter tej volt a beadásuk, jövőre — az új begyüjtési törvény alapján — 638 litert kell beadniok, 633 literrel kevesebbet, ami azt jelenti, hogy a két tehéntől 3.860 liter tej marad a háznál, ennyivel többet tudnak elfogyasztani vagy szabadpiacon értékesíteni. De emellett ugyancsak jelentősen csökkent a kenyér- és takarmánygabona- és az élőállatbeadás is. Atkáriéknak jövőre közel 20 mázsa kenyér- és takarmánygabonával kevesebb a beadási kötelezettségük.

— Népi demokráciánk felmérhetetlen támogatása ez — mondja Atkári Vilmos, — amelyre mi, dolgozó parasztok most úgy válaszolunk, hogy több és szebb állatot tartunk, hogy az állam iránti kötelezettségeinket a jövőben is pontosan teljesíthessük.

Ruzsinszki bácsi új tanítványokat nevel

A műhelyben olyan csodálatos csend van, hogy az ember gondolkodóba esik: szóljon-e, vagy csak némán figyelje az itteni életet.

Mélységes a csend. Csak az apró, puha neszek árulják el, hogy itt dolgoznak.

Ruzsinszki bácsi, a Zsolnai-gyár öreg, fehérhajú figurakészítője éppen most teszi fel a korongra a „Kenyérszelő asszony" bűbájos figuráját. A hatvannyolcéves mester a túlsó sarokban dolgozó tanítványaira pillant, aztán fejét kicsit félrebillentve néz a figurára. Megnézi jobbról, megnézi balról és a kicsit homályos szemüvegén keresztül azonnal szemébe ötlik a hiba. Előhalássza az agyagforgács közül az arasznyi kis mintázófát, egyik hegyét a nyelvéhez érinti és dolgozni kezd a „Kenyérszelő asszony" finomvonalú nyakhajlatán. A mintázófa, amely olyan sima, mintha elefántcsontból lenne faragva, jónéhányszor végigcsusszan az alak vállán, majd a csípőjén és a szoknya ráncain siklik tova.

Egész lelkéből dolgozik a mester. Minden mozdulata könnyű, akár a lehelet. Nem állhatjuk meg, hogy meg ne kérdezzük:

— Mióta csinálja ezt Ruzsinszki bácsi?

A mester egy kicsit meg rezzen, a multba hallgatózik s úgy mondja:

— Bizony én már ötvenöt éve dolgozom a szakmában. Amikor kijártam a hat osztályt, eljöttem inasnak. Akkoriban többnyire német korongosok voltak a gyárban. Mi harmincöten voltunk inasok. Ide-oda rakosgattak bennünket, de aztán az ügyesebbkezű gyerekek szabadkézi munkára kerültek. Így lettem én is szabadkézi korongos.

— De hiszen ez nem korongos munka! — vetjük közbe. A mesternek kisidőre megáll kezében a mintázófa, ránknéz az okuláréja fölött aztán válaszol:

— Az igaz, hogy ez nem korongos munka, de ha nem csináltam volna végig a korongosságot, akkor ma a figurakészítéshez sem értenék. Inaskoromban, de még később is rajzokról dolgoztunk. Elénk tették a rajzot és mindenki csinálta, ahogy tudta. Bizony nehéz volt. Keserves. Lassan azért be lejöttem. Néztem a rajzot, s közben húztam, egyre csak húztam felfele az edény falát. El nem bámulhatott az ember, mert volt közöttünk egy előmunkás, aki hamar az ember fejéhez vágta a selejtes darabot.

— Ruzsinszki bácsi is megteszi ezt a tanítványaival?

— Ilyet én nem csinálok! De a Fekete Rudinak már megígértem, hogy koricára térdepeltetem, ha legközelebb elfuserál valamit.

— Nem akarattal csinálom én azt. Csakúgy véletlenségből — szól közbe sértődötten a hirtelenszőke legényke. — Meg hát mi a Máté Jóskával nemrégen jöttünk ide tanulni.

Csakugyan igaza van Rudinak. Talán másfél hónapja, hogy idekerültek. De Ruzsinszki bácsi mellett mégis hamar beletanulnak a szakmába. Eredmény is van. Rudinak már kiégették az egyik munkáját, egy doromboló cicát, Jóska pedig egy kismadarat készít kiégetésre. Amikor azt kérdezzük, meg tudnák-e mondani, hogy mire kell itt a legjobban vigyázni, kis szabódás után Jóska szánja rá magát a beszédre:

— Ahogy én Ruzsinszki bácsitól tanultam, legfontosabb a beépítés. Nehogy az égetésnél összeessen a szobor. Természetesen ennek a munkának nagyon sok csinja-binja van... Például annyit, de annyit kell simítgatni, formálgatni a hajlatokat, hogy bizony sokszor belefáradunk.

— De azért szívesen csináljuk! — vágja be Fekete Rudi anélkül, hogy felénknézne.

Ahogy jobban körülnézünk, új furcsaság tűnik szemünkbe. Ruzsinszki bácsi egy fejetlen, karnélküli testet helyez a korongra. Megfogja a vékonypengéjű kést és több helyen lyukat kanyarít rajta.

— Mit csinál most Ruzsinszki bácsi?

— Mit csinálnék!? — Összeállítom a figurát.

— Hát nem egybe veszik ki a formából?

— Már, hogy vennék ki egybe? Ez nem sima figura. Ez a messzehíres kenyérszelő asszony figurája, amit nyolc részből állítunk össze. A kenyeret váró kisgyermek három részből áll. Aztán az anya teste, a feje, a karja, amin rajta van a kenyér és a kés. Ezt a két alakot kell ráépíteni az alapzatra. Nézze csak, hogy megy ez...

És Ruzsinszki bácsi hozzálát a figura összeállításához. A megszokott finom mozdulatok nyomán helyére kerül minden darab. A ragasztás csíkja is eltűnik a mintázófa simításától és lassan a figura lemosására kerül a sor. Ecset, szivacs és a mester párnás ujjai óvatosan járják végig a ruharáncokat, a kezet, a szájat és a szemet, nehogy kárba menjen a gondosság, amivel a szobrász megmintázta az alakot. Az öntőforma okozta szépséghibák rendre eltűnnek és lassan ott látjuk a „Kenyérszelő asszony"-t olyannak, amilyennek a művész teremtő lelke elképzelte.

H. Gy.

A Pécsi Bőrgyár teljesítette évi tervét

A Pécsi Bőrgyár dolgozói eredményeik fokozásával, a minőség fokozatos javításával harcoltak, hogy a IV. negyedévben is elnyerjék az élüzem címet.

A gyár dolgozóinak munkája eredményes: december 15-én befejezték 1953 évi tervüket és ezzel egy hatalmas lépéssel közelebb kerültek céljukhoz.

Munkavédelmi értekezletet tartanak az SZMT székházban

A Mezőgazdasági és Erdészeti Dolgozók Szakszervezetének Baranyamegyei Bizottsága december 17-én, csütörtökön értekezletet tart az SZMT székházban, ahol az állami gazdaságok, gépállomások és az erdőgazdaságok szakszervezeti munkavédelmi felelősei és üzembiztonsági megbízottai megtárgyalják a téli munkavédelmi feladatokat.

Az értekezlet ismertetésére még visszatérünk.

A jövőévi nagyobb kukoricatermésért dolgoznak a kátolyi tsz-tagok

Néhány hónappal ezelőtt, amikor az új, több évre szóló begyüjtési rendszer tervezete megjelent, a kátolyi December 21 tsz tagjai — vezetők, fogatosok, növénytermelő asszonybrigádok — összejöttek, hogy megtárgyalják: mivel járulhatnának hozzá ők maguk is a tsz további gazdagításához?

A kátolyiak évek óta eredménnyel kísérleteznek a kukorica terméshozamának növelésével. 1952-ben 28, 1953-ban pedig 33 mázsa volt a kukoricájuk termésátlaga, sőt hetvenholdas kísérleti táblájukról holdanként 47 mázsát törtek le.

Ezért úgy határoztak: ennek a kísérletnek a tapasztalatát 1954-ben már egész kukoricaterületükön hasznosítják. Így a kenyérgabonaterület javára az idei 147-ről 90 holdra csökkentett kukoricatáblájukon a több munkát igénylő, de kamatait bőven meghozó korszerű agrótechnika alkalmazásával mind a 90 holdon elérhetik a 47 mázsás átlagtermést.

Az eredmény elérése érdekében megállapodtak, hogy még ezévben megtrágyázzák és 26 centiméter mélyen felszántják egész kukoricavetésterületüket, jövőre pedig idejében, négyzetesen elvetik és legalább négyszer megkapálják.

Ahogy döntöttek, úgy is tettek. Az őszi vetés befejezése után azonnal hozzáláttak a talaj gondos előkészítéséhez. A fogatosok állandóan hordták az érett istállótrágyát, amelyből egy-egy hold kukoricaföldre 180—200 mázsát szórtak. Nyomban utána felszántotta a gépállomás traktora a földet 26 cm mélyen.

Amikor az új begyüjtési rendszerről szóló rendelet megjelent, a kátolyi tsz-tagok már az utolsó holdon végeztek a kukoricaföldek talajművelésével.

A 25 százalékos begyüjtési kedvezmény többek között mintegy száz mázsa többletkukoricát juttat számukra. Ezt növelik további jó munkájukkal. Így gazdagítják sajátmagukat, eredményeikkel, példájukkal pedig mezőgazdaságunkat.

SZINNYEY HENRIETTA

KÜLFÖLDI HIREK

DÜSSELDORF

Mint az ADN hírügynökség jelentette, a legutóbbi öt nap alatt bányabalesetek következtében öt bányász meghalt és egy súlyosan megsebesült a Ruhr-vidéken. A balesetek oka minden esetben a biztonsági intézkedések hiánya és a fokozott kizsákmányolás volt.

MTI

Stevenson, az Amerikai Demokrata Párt vezetője — a londoni rádió beszámolója szerint — a napokban beszédet mondott Philadelphiában. A Demokrata Párt vezetője a többi között ezeket mondta:

„Az Egyesült Államokban ma már az a helyzet, hogy a félelmet a szabadság elé helyezik. Félünk a depressziótól, a kommunizmustól, félünk saját magunktól, sőt még a szabadságtól is félünk."

McCarthy szenátor, tudomást szerezve Stevenson beismeréseket tartalmazó beszédéről, rendkívül felháborodott, s nemcsak „lejárt gramofonlemeznek" nevezte a demokratapárti vezért, hanem nyomatékul még ezt is kijelentette: „Stevenson hosszú időn át különös érdeklődést tanusított a kommunista filozófia iránt." Végül ezzel toldotta meg dörgedelmeit: „Meg kell mondanom, hogy Stevenson nem ismeri fel a kommunistát, ha találkozik vele."

BERLIN

A nyugatberlini új városi szenátus intézkedésére hétfőn bírói vizsgálatot indítottak Johannes Stumm, a nyugatberlini terrorrendőrség vezetője ellen.

Stummot több súlyos korrupciós bűncselekmény elkövetésével vádolják.

PÁRIS

Gaston Palewski gaullelista képviselő vasárnap Seine megyében beszédet mondott, melyben kijelentette: „Adenauer kancellár nyilatkozatai világosan megmutatják, hogy Nyugat-Németország 1937-es határainak visszaállítására törekszik. Ez pedig nem felel meg sem Franciaország érdekeinek, sem akaratának.

PÁRIS

December 14-én Franciaországban megkezdődött a vietnami békéért vivott harc hete.

A „l'Humanité" közölte Alain le Léapnak, a CGT főtitkárának nyilatkozatát. Alain le Léap felhívja a francia kormányt, hogy azonnal adjon választ Ho Si Minh elnök nyilatkozatára, aki kifejezte készségét a béketárgyalások folytatásáról Franciaországgal.

MTI

A Reuter hírügynökség jelenti, hogy az Atlanti Tanács hétfőn délelőtti ülésén Dulles erélyes hangon sürgette az európai védelmi közösség szerződésben résztvevő hat nemzetet, hogy „siessenek a szerződés ratifikálásával."

Eden, angol külügyminiszter méltatta az Atlanti Szövetség eddigi eredményeit" és azt az óhaját nyilvánította, hogy „Németország járuljon hozzá az európai védelmi közösség útján a Nyugat védelméhez."

KAIRO

Az egyiptomi sajtóban közlemények jelentek meg arról, hogy az Egyesült Államok nyomást gyakorol Egyiptomra a Szuezi csatorna kérdésében annak érdekében, hogy Egyiptom tegyen engedményeket Angliának.

Az „Al Miszri" című egyiptomi lap írja, hogy Egyiptom hivatalos köreiben ezzel kapcsolatban kijelentették, hogy Egyiptom „senkit sem kért meg a közvetítésre. Mi szilárdan kitartunk amellett, hogy kivívjuk saját jogainkat."

PÁRIS

Marokkóban szombaton eltávolították hivatalából és házőrizetbe helyezték a fezi kalifát és vezírjét. Guillaume tábornok helytartósági hivatala erre az intézkedésre hivatalosan azt a magyarázatot adta, hogy „a két személyiség nem hajtotta végre a szultán rendeletét."

Dulles sajtónyilatkozata

Párizs (MTI): Dulles amerikai külügyminiszter, aki jelenleg Párisban tartózkodik az atlanti tanács ülésén, sajtóértekezletet tartott. Dulles ezt a sajtóértekezletet arra használta fel, hogy az „európai védelmi közösség" ratifikálása érdekében ismét megismételgesse a nyugateurópai kormánykörök; különösen a francia kormányt. Követelte, hogy „a nyugateurópai parlamentek rövidesen ratifikálják a szerződést és hangsúlyozta, „abban az esetben ha az európai védelmi közösségről szóló szerződést csakhamar nem ratifikálnák, az Egyesült Államok kénytelen lenne tragikusan és alapvetően újból felülvizsgálni külpolitikáját." Dulles tevékenységét azzal is megtoldotta, hogy a Nyugatnak juttatott „segély" esetleges megszüntetését helyezte kilátásba.

Mint az AFP közli „Dulles igen világosan célzott arra, hogy az Egyesült Államok kongresszusa biztosan akarja tudni, hogyan áll az európai egység ügye, amidőn majd márciusban a külföldnek szóló segély költségvetését tanulmányozza... A folyó évben engedélyezett hitelek felét kifejezetten az európai védelmi közösség részére adták. Ha ez nem létezik, az amerikai kormány kénytelen lesz majd a kongresszus döntéseivel felfüggeszteni az előirányzott hitelek szétosztását."

Eddig nem érkezett hivatalos visszhang Dulles külügyminiszter nyilatkozatára, de „mint a londoni rádió közli — a nyilatkozat „kellemetlen benyomást keltett Franciaországban."

Több angol lap is hűvösen fogadta és helytelenítí Dulles nyilatkozatát.

A szovjet légiflotta a mezőgazdaság szolgálatában

Moszkva. — Ebben az évben a Szovjetunió légiflottája hatalmas segítséget nyújtott a mezőgazdaság dolgozóinak.

Ukrajna és Moldva búza- és rozstermő területein több mint félmillió hektárt repülőgépekről szórtak be nitrogénműtrágyával. Hatalmas területeket trágyáztak repülőgépekről más vidékeken is.

A pilóták résztvettek az üzbekisztáni, tadzsikisztáni, kirgiziai és kazahsztáni gyapottermő vidékek kémiai permetezésében is. A Gruz SzSzK, a Moldva SzSzK, az Azerbajdzsán SzSzK, valamint a krasznodarni és sztavropoli területek gyümölcsöseit ugyancsak repülőgépről permetezték.

A légiflotta az idén a mezőgazdaságban kilencszer annyi munkát végzett, mint 1940-ben.

Adenauer tárgyalásai a nyugati hatalmak külügyminisztereivel

A francia lapok kommentárjai

Páris (TASZSZ) A párisi sajtó nagy figyelmet fordít az utóbbi napokban Adenauer bonni kancellár valamint Franciaország, Anglia és az Egyesült Államok külügyminiszterei közt lefolyt párisi tárgyalásokra. Mint ismeretes, Eden angol külügyminiszter és Dulles, az Egyesült Államok külügyminisztere azért utazott Párisba, hogy résztvegyen az atlanti tanács december 14-én megnyílt ülésszakán.

A „Figaro" jelenti, hogy Dulles Adenauerral folytatott megbeszélésein ismertette Adenauerral a bermudai értekezlet eredményeit, valamint érintette a négy nagyhatalom értekezletének kérdését.

A párisi lapok kommentárjai rámutatnak arra, hogy az Egyesült Államok külügyminisztere párisi tartózkodását arra használja fel, hogy megsürgesse Franciaországtól az „európai hadseregről" szóló szerződés ratifikálását. A szemlelírók cikkeiben érezhető az a riadalom, amelyet a nyugati miniszterelnöknek Adenauerrel — az „európai hadsereg" hívével — folytatott tárgyalásai keltettek. Adenauer a Párisban tartott sajtóértekezletén feltárta revans-törekvéseit. „Azt mondják, Adenauer kancellár feladata abban áll, — írja a „Libération" — hogy „megnyugtassa" a franciákat és megmutassa nekik az „európai hadsereg" és az egyesített Európa előnyeit... Adenauernek mindössze arról sikerült meggyőznie bennünket, hogy politikája annak a pángermán politikának folytatása, amelyet Bismarck, II. Vilmos császár, Stresmann és Hitler folytatott."

„Lehetetlen — írta a „Le Monde" — hogy Adenauer ne tudja: a legtöbb francia ellene van annak a gondolatnak, hogy az „európai védelmi közösségben" Franciaország részben mondjon le szuverénitásáról, ugyanakkor, amikor Németország mint a közösség tagja, függetlenséget kapna..."

Bidault és Adenauer a Saar-kérdésről tárgyalt. A tárgyalások után közleményt adtak ki, amelyben az e kérdésben „elért eredményekről" van szó. Pertinax azonban a „France Soir" című lapban kételyeit fejezi ki a közleményben kifejezett optimizmust illetően.

Lenin-renddel tüntették ki Galina Ulanovát, a kiváló szovjet balettáncosnőt

Moszkva (TASZSZ) A Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnöksége Lenin-renddel tüntette ki Galina Ulanovát, a kiváló szovjet balettáncosnőt a táncművészet terén szerzett érdemeiért, alkotó munkásságának 25. évfordulója alkalmával.

Galina Ulanova 25 év alatt sok kiváló alakítást nyújtott. Különösen a „Hattyúk tava", a „Bahcsiszerájí szökőkút", a „Bronz lovas", a „Vörös pipacs", a „Romeo és Júlia" című balettekben tűnt ki nagyszerű művészetével.

A kiváló szovjet balettművésznőt eddig négyszer tüntették ki Sztálin-díjjal.

A Szovjetunió szövetségi köztársaságai

A Kazah Szovjet Szocialista Köztársaság

Nézd, fényözönnek sugarán
Miképp ragyog fel Kazahsztán!
(Dzsambul)

Kazahsztán a Szovjetunió második legnagyobb kiterjedésű szövetségi köztársasága. Hatalmas területét Nyugatról a Kaspi-tenger, Keletről a bővizű Irtis határolja, északi része a barabai pusztával érintkezik, délkeleten a Tien-San és az Altáj magas hegyláncaira támaszkodik. Keleten Kínával is határos.

Ezen az óriási, 2,754.000 négyzetkilométeres területen az OSzSzSzK kivételével valamennyi szövetségi köztársaság együttvéve is elférne. — Kazahsztán lakossága több, mint hatmillió. Kazahok, oroszok, üzbégek, ukránok, csugurok, dungánok élnek itt.

A köztársaság nagyrésze erdőtlen síkság. Északi részén feketeföldes sztyeppe terül el, nyírfaligetekkel, búzaföldekkel és legelőkkel, amelyeken hatalmas gulyák barangolnak.

Dél felé a föld mind szárazabbá válik, a feketeföld helyébe barna, majd szürke talaj lép, megkezdődik a félsivatagok és sivatagok övezete, a szikes talaj, a homok és az agyag hazája. Ezen a vidéken a mezőgazdaság legfontosabb ága, a juhtenyésztés.

A köztársaság déli és délkeleti része az értékes délszaki kulturák övezete, itt terem a gyapot, a rizs, a cukorrépa, az olajos növények.

Ifjú városok

Karaganda éj s napon át
Ontja fekete aranyát.
Embában büszkén áll a gyár
És kőolajat desztillál.

A szovjet hatalom évei során Kazahsztánban jelentős ipar fejlődött ki és sok-sok új ipari város született. Az ötéves tervek idején húsz új város keletkezett; több, mint a forradalom előtt háromszáz év alatt.

Kazahsztán új ipari központjai közé tartozik Karaganda, a bányászok városa, Balhas, a rézipari központ, Leninogorszk, a fémbányászok és fémkohászok városa, Temir-Tau, a kazah fém hazája.

Kazahsztán a föld mélyének gazdagsága tekintetében az első köztársaságok között áll a Szovjetunióban. Így a fiatal városok ipara is elsősorban a hasznos ásványok kitermelésével foglalkozik.

Karaganda vidéke a Szovjetunió harmadik legnagyobb szénmedencéje lett. A háború éveiben indult fejlődésnek a karagandai vas- és acélpar.

A hatalmas balhasi rézipari kombinát és a karszakpai rézmű mellé új, hatalmas rézipari üzemek épülnek. Csimkentben és Leninogorszkban ólmot olvasztanak.

Az egyik legfiatalabb város Temir-Tau. A Nagy Honvédő Háború után alapították a régi Szamarkand agyagviskói helyén. Itt épült fel a köztársaság első fémkohászati üzeme. A fiatal város rohamosan fejlődik, sorra épülnek a klubok, iskolák, lakóházak. Már magasodik a fémkohászok palotája, a város egyik legszebb épülete.

A Kaspi-tenger északkeleti partján fekvő Emba városban a legfinomabb benzinféleségeket állítják elő a környéken kitermelt ásványolajból.

Különösen gazdag Kazahsztán színesfémekben. Ritka fémeket, kadmiot, wolframot, molibdent, ónt, kadmiumot, antimont, aranyat, ezüstöt is termelnek.

Jelentékeny húsipar, bőripar, cukor- és gyümölcskonzervipar is van Kazahsztánban.

A kazah ipar termelése már 1940-ben húszszorosa volt a háború előttinek, 1939-től 1952-ig pedig négyszeresére emelkedett.

Megváltozott sors

Csimkentben patyolat gyapot,
Dzsarkentben juh gyapja ragyog,
Aktyubinszk földjén a búza
Dús kalászát földre húzza.

Kazahsztán mezőgazdasága elmaradott, nomád mezőgazdaság volt. A kazahok elsősorban nomád állattenyésztéssel foglalkoztak. A jószág szaporodásától, egészségétől függött mindennapi kenyerük. Ezért, ha két pusztai nomád állattenyésztő találkozott, üdvözlésül először a marha egészsége felől érdeklődtek, csak azután az ember hogylétéről.

Ha egy helyen elfogyott a legelő, az asszony szétszedte a nomád nemezsátort, nyájastól tovább vándoroltak és új helyen vontak sátrat.

Ma a kazah állattenyésztésnek hatalmas országos jelentősége van. Kazahsztán legelőin és szénakaszálóin évente százmillió juhot lehet nevelni. Már 1950-ben a kolhozoknak háromszor annyi juha és kecskéje volt, mint a háború előtti állomány, de jelentősen megnőtt a szarvasmarha, ló és baromfiállomány is. Az állattenyésztésben korszerű gépeket alkalmaznak. 1300 állatorvosi állomás működik.

Nagy jelentősége van a földművelésnek is. A legfontosabb szemtermék a tavaszi búza és a köles. Kazahsztán déli és délkeleti részén a föld olyan termékeny, hogy a topoly öt év alatt magas fává nő és árnyékot ad. Itt a föld helyes művelés mellett kétszer is terem egy évben. Ezen a vidéken igen fejlett a kertgazdálkodás.

Állandóan fejlődik az öntözés és a villamosítás.

A több mint 3000 kazah kolhoz mind nagyobb eredményeket ér el az állattenyésztésben és földművelésben.

(Holnapi számunkban folytatjuk.)

Hazaérkezett a Szovjetunióból a DISZ-küldöttség

Hollós Ervin, a DISZ Központi Vezetősége titkárának vezetésével hétfőn hazaérkezett a Szovjetunióból a DISZ küldöttsége, amely két hónapon át tanulmányozta a Komszomol munkáját. A küldöttséget a férihegyi repülőtéren Kádas István és Petrák Lajos, a DISZ Központi Vezetősége titkárai és a DISZ KV osztályvezetői fogadták.

KOCH ROBERT

110 esztendővel ezelőtt született a német Härz hegység egyik bányavárosában. Az életrajzírók általában szeretnek a nagy emberek gyermekkorában a későbbi nagyságra utaló rendkívüli megnyilvánulásokat felfedezni. Koch Robertnél ilyeneket nem találunk. Gyermekéveiről csak a természet iránti vonzódást jegyzik fel. Mint egyetemi hallgató a sikeres előmenetelű, szorgalmas diákok közé számít, aki reménhetőleg majd tisztességgel megállja helyét, mint a német birodalom orvosa. Mint fiatal diplomás ugyan álmodozik messzi tengeri utakról, gondolja hajón teljesít majd szolgálatot, de rágnósül és a létfenntartás szükségessége a kevésbbé regényes, de annál biztosabb körorvosi pályára vezeti. Úgy látszik már semmi sem menti meg lappangó zsenijét attól, hogy így fejezze be életét, hiszen mindene megvan, ami kispolgári boldogságot jelenti, míg egyszer felesége mikroszkóppal lepi meg. Senki, de talán az asszony gondolta legkevésbbé, hogy ezzel jövő diadalainak fegyverét adta férje kezébe.

Küzdelmes évek következnek. Míg Pasteur — a nagy francia kutató — hazájának minden támogatásával folytatja munkáját, addig Koch magárahagyottan, primitív, sokszor magakészítette felszereléssel igyekszik nagy kérdésekre választ keresni. Fáradozásait siker követi és a falusi körorvos lerakja a modern mikrobiológiai kutatás alapjait. Ismeretlenül emelkedik a legnagyobbak közé, míg egy napon elhatározza, hogy nyilvánosságra hozza kutatásainak eredményeit.

1875 április 30-at írtak. A brüsszeli Növényélettani Intézet előadótermébe lassan szállingózik a hallgatóság. Egy vidéki kolléga fog beszámolót tartani léptenével végzett kísérleteiről. Csak egy ember tudja, hogy történelmi pillanatok következnek és kérésére eljönnek a professzorok is. — Koch izgatottan siet egyik mikroszkópjától a másikhoz, mert érzi, hogy életének döntő perceit éli. Az előadás megkezdődik és ez visszaadja bátorságát. Szárazon, hűvös oktjektivel, az összes lehetséges ellenérveket már előre megcáfolva mondja el klasszikus pontosságú vizsgálatait. Nincsen benne semmi lendület és mégis mindenkit lenyűgöz, magával ragad eredményeinek nagyszerűsége. Az elmondottakhoz semmit sem lehet hozzáfűzni. Koch Robert győzött.

Ezután meghívják Berlinbe és ezzel megindul eredményekben gazdag pályafutása. Munkásságának főbb mérföldkövei: az áramló gőz alkalmazása a fertőtlenítésnél, felfedezi a tuberculosis majd a kolera kórokozóját, kidolgozza a kolera elleni védekezés módozatait. Foglalkozik az ivóvíz mikrobiológiájával és ezzel kapcsolatosan megveti a tífusz kórokozatának alapjait. A tuberculosis bacillusból előállítja a tuberkulint, mely ma is használatos a gümőkóros fertőzöttség megállapítására. Indiában a pestist, Afrikában a maláriát és álomkórt tanulmányozza. — Az utóbbi megbetegedésnek gyógyszerét is felfedezi. Ez utolsó műve és 1910 ben, a hajlott korában is lázasan tevékeny kutató nyugovóra tért.

Emlékét őrzik ma is példaként állítható munkái, a világ minden részén működő „Koch Robert Intézet"-ek, de még talán ennél is szebben, meggyőzőbben tükrözik nagyságát hogy az orvosnövendékek gyakorlati tanulmányaiknál mindig Koch Robert alapvető kísérleteit ismétlik. Az ő nyomában járnak, amikor megfestik a tuberculosis bacillusát, Koch Róbert tekintetét követik, ha a lépfene kórokozója jelenik meg a mikroszkóp látóterében és igazolják híres kísérletét, ha állatokat betegítenek meg emberi kórokozóval.

Koch Robert egész munkássága harc a maradiság ellen.

DR NÓGRÁDY GYÖRGY
TTIT egészségügyi szakosztály.

Belföldi hírek

A szovjet munkamódszerek, termelési tapasztalatok magyarországi meghonosításában jelentős szerepe van a Magyar-Szovjet Társaság dokumentáció szolgálatának.

Az MSZT szervezetek, közületek és intézmények igen kedvelik és keresik az MSZT dokumentációs kiadványait. Az elmult öt hónap alatt közel huszonöt ezer dokumentációs anyagot bocsátottak a szovjet élet kérdései iránt érdeklődő dolgozók rendelkezésére.

*

A diósgyőri papírgyárban rövidesen igen jóminőségű papiros gyártása indul meg a len kártolásánál keletkező hulladékanyagokból. A rongyból, textilhulladékból készült papírosokkal azonos értékű, igen tartós, finom kivitelű lesz az új papiros. A füzetekhez, könyvekhez használt papírok minőségét is erősen javítja majd az új eljárás.

*

A cukorgyárak és a termelőszövetkezetek, valamint az egyénileg dolgozó parasztok között már folyik a szerződések kötése. A mezőhegyesi és a sarkadi cukorgyárak járnak az élen a termelési szerződések megkötésében, már biztosították a jövőévi cukorgyártáshoz szükséges háromnegyed részét.

*

Nemrégen kezdték meg az üzemi konyhák részére készülő háztartási robotgép tervezését. Az új gép tíz különböző műveletet tud elvégezni. Általában 500—1000 személyes üzemi konyhákban használhatják a leggazdaságosabban. A gépet 3,5 lóerős motor hajtja. Mintapéldánya januárban készül el és ha beválik, megkezdik az első 15 darabból álló sorozat gyártását.

Az Országos Energiagazdálkodási konferencia

és az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület december 18-ra kitűzött közgyűlése elmarad. Az országos energiagazdálkodási konferenciát és az egyesületi közgyűlést előreláthatólag 1954 januárjában, később meghatározott időpontban tartják meg.

Fordítsunk fokozottabb figyelmet a párt és tömegszervezeti kiadványok anyagkezelésére és elszámolására

A pártszervezetek munkájában jelentős segítőtárs a párt irásos anyaga; agitációs brosurák, oktatáshoz szükséges tananyagok és a különböző pártfolyóiratok.

Az alapszervezetek többsége helyesen igénybe is veszi e segítőtársat és felhasználják azokat az útmutatásokat, amelyeket a párt segítségül nyujt a kiadványain keresztül.

A különböző pártkiadványok — köztük az oktatási évadhoz szükséges tananyagok — pártszervezetekhez való eljuttatása a Propagandaanyagterjesztő feladata. Továbbá feladata az is, hogy a kiküldésre került kiadványok sorsáról tájékozódjon, segítse a pártszervezeteket abban, hogy e fontos kiadványok eljussanak azokhoz, akiknek munkájához a legszükségesebb. Végül a Propagandaanyagterjesztőnek fontos feladata, — melyet a párt- és a népgazdasági fegyelem is megkövetel —, hogy a pártbizottságokkal és pártszervezetekkel közösen szorgalmazza a kiküldött anyagok ellenértékének rendszeres elszámolását.

Az idei oktatási évad beindulásakor valamennyi pártszervezet — ahol pártoktatás folyik, — megkapta az oktatási munka zavartalan biztosításához szükséges tananyagokat. Az oktatási évad beindulása óta eltelt néhány hét azonban azt mutatja, hogy a pártszervezetek egyrésze nem használta fel teljes mértékben vagy nem juttatta el a hallgatókhoz, illetve a propagandistákhoz e fontos brosurákat. Ezt igazolja az a tény, hogy sok pártszervezet a szeptemberben megrendelt anyagok egyrészét visszaküldi, továbbá az, hogy a pártszervezetek többsége a megrendelt anyagok ellenértékével nem számolt még el. Ezen a téren Baranya megye pártszervezetei is súlyosan elmaradtak.

Több tizezer forintra rúg az az összeg, amellyel a pártszervezetek nem számoltak el.

Ennek a hiányosságnak a fennállását segíti még ma is elő a hasságyi Kossuth tsz, az ócsárdi Béke Őre tsz, az alsószentmártoni, a kozármislenyi és a szentlőrinci pártszervezetek, István-akna I—II. alapszervezete, Széchenyi-akna és Petőfi-akna pártbizottsága és még igen sokat lehetne felsorolni, ahol liberálisan kezelik a pártkiadványok terjesztését és elszámolását.

Mint a népgazdaságnak bármely területén, úgy itt is a fegyelem, a pontos nyilvántartás és az elszámolás megköveteli az anyagoknak a felelősségteljes kezelését, tehát

fel kell számolni a kiadványok terjesztése területén is azt a lazaságot, amely tapasztalható,

annál is inkább, mivel e kiadványok előállítása a párt részéről komoly anyagi befektetést igényel.

Most az a legfontosabb, hogy a pártbizottságok és pártszervezetek a kiadványok kezelésével megbízott elvtársak figyelmét felhívják, a kiosztott, az elterjesztett anyagok árának azonnali befizetésére. A további elterjesztésre váró kiadványoknak pedig mindig rendszeresen, esetenként, amikor elterjesztésre kerül az ellenértéke rendszeres rendezést nyerjen. Nem úgy, mint ma, amikor hónapokig, sok esetben évekig kell arra várni, míg egyes szervezetek elszámolják a leküldött anyag ellenértékét. Különösen vonatkozik ez olyan pártszervezetekre, ahol a tervezett oktatási részvétel még nem teljes, az még többé-kevésbbé szervezés alatt van, s így a kiküldött tananyagokra teljes mértékben szükség lehet. Azonban ezeknél a pártszervezeteknél is fontos az, hogy a már elterjesztett anyagok ellenértéke befizetést nyerjen.

Hasonló, de még súlyosabb problémákkal találkozunk az egyes tömegszervezeti szervezetekben, ahova a Propagandaanyagterjesztő rendszeresen megküldi a különböző agitációs és oktatáshoz szükséges anyagokat.

Legnagyobb hiányosságok a DISZ-szervezeteknél találhatók, ahova a megrendelések alapján az oktatási tananyagok időben megérkeztek.

Sok DISZ-szervezet nem gondoskodott azonban arról, hogy a megkapott tananyagokat eljuttassa az oktatásban részvevőkhöz. Ez a helyzet az ócsárdi és a szentlőrinci gépállomáson, Egerágon, szentlőrinci állomáson, Tésenyben, István-aknán, ahol a DISZ-ben még a tavalyi oktatási anyagot is meg lehet találni.

A DISZ szervezeteknél még sokkal súlyosabban fennállanak a különböző elszámolási nehézségek. A DISZ alapszervezetekben mutatkozó hibák mielőbbi kiküszöböléséhez a DISZ járási, városi bizottságok nyujtsanak nagyobb segítséget, amit ezideig csak a legcsekélyebb mértékben vagy egyáltalán nem tettek meg:

Ugy a párt, mint a DISZ szervezeteknél

helyes törekvés az, hogy ha a szeptemberi tananyagszükségletben változás állott be — tehát kevesebb, vagy több anyag szükséges — azt azonnal jelentik a Propagandaanyagterjesztőnek

és így feleslegesen nem kerül kiküldésre oktatási anyag. Ha a pártkiadványok, illetve tömegszervezeti kiadványok terjesztése területén is sikerült megvalósitani a fegyelmezett anyagkezelést és rendszeres elszámolást, akkor egyrészt elkerülhetjük a pártszervezeteknél, illetve a tömegszervezeteknél mutatkozó ilyenirányú tartozások növekedését, fokozottabban érvényesül a felelősség, népszerűbb lesz a terjesztési munka, megnő e munka jelentősége s végül, de nem utolsó sorban elősegíthetjük a további fontos anyagok megjelenését.

Jól jövedelmez a szerződéses magtermelés

Ebben az évben sok termelőszövetkezet és egyénileg dolgozó paraszt kötött magtermelési szerződést, mert a magtermelés kifizetődő foglalkozás. Végh László magyarteleki dolgozó paraszt 1200 négyszögölön termelt magkendert, a magért 1410, kórójáért pedig 405 forintot kapott. — Más kedvezményt is nyujtott részére a magtermelés: a szerződött terület mentesült a beadási kötelezettség alól és állatai takarmányozásához 75 kiló olajpogácsa darára is kiutalást kapott.

1954-re megemelik a kedvezményeket és ezért szivesen kötnek magtermelési szerződéseket. A zóki Villám tsz 70 hold vegyes növényre szerződött és így 120 hold földterülete mentesül a beadási kötelezettség alól. A romonyai Béke tsz 60 holdra, Egerág község dolgozó parasztjai 95, a szőkédiek pedig 40 holdra szerződtek.

A szerződtetésben a legjobb eredményt Bakó János termelési felügyelő érte el. Tervét 111 százalékra teljesítette, mert munkájában nagy segítséget kapott a járási tanács mezőgazdasági osztályától.

Országosan a negyedik

Alszik a határ, a föld, a felhős, kövös ég felé mered ezer fák. A megkopasztott gyapot ágairól esőcseppek hullanak, amit a szomjas föld egy szempillantás alatt magába szív. A völgyben sertéskonda és birkanyáj legel. Egyáltalán könnyen meg sem lehetne számlálni az állatokat, lehet vagy három száz. A szentlőrinci Üttörő tsz udvarából egymás után gördülnek ki a trágyával rakott szekerek. A tagság másik része gödröket készit: tavaszszal öt hold gyümölcsöst telepitenek.

A domb oldalán traktor kapaszkodik felfelé. Vezetője Fernbach Antal, váltótársa Takács György, aki egy esztendeje csak, hogy Fernbach elvtárs tanitványa lett, de máris igen nagy szakértelemmel irányitja, kezeli a gépet. Reggel kezdett bele egy 30 holdas tábla mélyszántásába. Az óta még csak 10-et mutat, de a teljesitménye máris megközelíti a két holdat.

— Ma meglesz az öt hold is! — mondja Takács elvtárs, miközben leállítja gépét a dűlő végén.

— Hogy mennyit szántottunk eddig? — ismétli a kérdést. — Azt hirtelen meg sem tudnám mondani. A szövetkezet 600 hold földjét mi szántjuk, mi vetjük. Ezenkivül 150 hold földet müveltünk meg a földmüvesszövetkezetnek, 60-at a községi tanácsnak, de 100 körül szántottunk az egyénieknek is.

— Éves tervünket Fernbach elvtárssal együtt eddig 300 százalékra teljesitettük. Az évi tervteljesitésben országosan negyedikek vagyunk. Jó masina ez, — fordul a gép felé. — Pedig ez az év próbára tett! Nem úgy van, mint tavaly, hogy sokszor napokig álltunk a sok eső miatt. — Most éjjel-nappal megyünk és a föld is száraz.

— Fernbach elvtárstól megtanultam, hogyan kell bánni a géppel. Ő már érti minden csinját binját. Fontos az is, hogy mind a ketten egyformán szeressük a traktort, mert csak így lehet vigyázni rá és megelőzni a komolyabb hibákat. Nincs is ezzel semmi baj, megy szakadatlanul napról-napra, hónapról-hónapra.

— A keresetre sem panaszkodhatom — fordit egyet a beszéden Takács elvtárs. — Ha a teljesitmény jó, akkor jó a kereset is. De azt most nem tudnám hirtelen összeszámolni, hogy mennyit kaptam a tsz-től és a gépállomásról. De azt megmondhatom, hogy hatodmagammal vagyok, de sem könyérnek valóra, sem zsirozóra nincs gondom. A gépállomástól kapott pénzből jutott mindnyájunknak alsó és felső ruhára. Most vettünk egy szép diványt és a jövő héten már rádiónk is lesz.

Takács elvtárs keresetét megmondták a gépállomáson. 27 mázsa búzát, 2 mázsa árpát, 5 mázsa kukoricát, 10 mázsa szénát, 5 mázsa takarmányrépát és két hizónak valót kapott a tsz-től, zárszámadásig szerzett 508 munkaegységére. Telejébe 15.350 forint készpénzt, Fernbach elvtárs 24.937 forintot keresett decemberig a gépállomáson, megvették a szép szobabiitort, az 1900 forintos rádiót, ezen kivül egy motorkerékpárt is.

A jó munka tehát mindkettőjüknek szépen gyümölcsözött ebben az évben, de a következő évben még nagyobb lesz a keresetük, hiszen október eleje óta Takács elvtárs 237 alap, 118 prémium, ezenkivül 47 dekád prémium munkaegységet szerzett és a gépállomástól erre a két hónapra több mint 3.200 forintot kapott. Fernbach elvtárs ugyanennyit keresett.

A tsz-ben is több jut jövőre egy-egy munkaegységre, hiszen erősödik a szövetkezet. Ebben nagy része van Takács és Fernbach elvtársnak is, jó munkájuk nyomán korán kerül a mag a földbe és minden négyszögöl földön elvégzik a mélyszántást.

Gyorsan szalad az idő. Ilyenkor decemberben a legrövidebbek a napok — erre kanyarodik vissza ismét a beszélgetés, meg a fogadalomra. Takács és Fernbach elvtársak megfogadták, hogy december 20-ra befejezik az őszi mélyszántást az Üttörő tsz-ben.

— Sietni kell — mondja a traktoros. — A fogadalmat teljesiteni akarjuk és ezért minden percet kihasználunk. — Ha üt befejezzük a mélyszántást, akkor a szentlőrinci egyénileg dolgozó parasztoknak megyünk dolgozni. Már nagyon várnak bennünket.

Takács elvtárs visszaül a gépre. A traktor megindul és a hirtelen erősödő dübörgésre felröppen a szántáson eddig nyugodtan bogarászó varjúsereg. A felhők alatt vadlibák húznak el déli irányban — úgy mondják, ha dél felé repülnek, hidegre fordul az idő. — A traktor visszakanyarodik a dülő végénél és új barázdába kezd, hogy a tavaszi vetéseknek jó magágyat készitsen, megalapozza a jövő évi bő termést.

K. V.

Elkészültek a téli etetők a pécskörnyéki és pécsváradi erdőkben

A baranyai erdők vadállományában az egykori nagybirtokosok uri kedvtelése, üzleti szelleme, majd a háborús esztendők komoly károkat tettek. A pusztitások nyomát a megyében a felszabadulás óta alakult 11 vadásztársaság több, mint 1000 tagja tervszerű, gondos munkával, nagy szeretettel jórészt eltüntette. A szárnyasvadak közül például a fácánállomány már meghaladja a háború előttit. Nő a nagyvadak száma is: amig azelőtt száz holdankint tartottak számon a baranyai erdőségekben egy szarvast, addig ma a kisebb erdőkben 30—40, a nagyobbakban pedig 70—80 holdra jut egy-egy belőlük.

A vadászterületek növelése, a beteg és nemkivánatos egyedek kilövése — azaz a tervszerű vadászat — meghozza eredményét, a vadállomány minőségi javulásában. A megye erdeiben nem ritkaság a 150 kilós szarvasbika. Az országszerte ismert jóhusu baranyai vadnyul súlya pedig a korábbi 3.6 kiló helyett átlagosan 4—4.2 kiló.

A baranyai vadászok nagy gondot fordítanak a nagy- és kisvadak jó átteleltetésére. Héttő reggelre két nagy vadásztársaság: a pécskörnyéki erdőkben vadászó pécsi szakszervezeti és a Zengő rengetegeiben működő pécsváradi, készitette el a téli etetőket. Ezzel egy időben megindul az úgynevezett „szoktató etetés", hogy a téli hideg beálltával az erdei vadak ismerjék már az etetőket és ezek segitségével jól átteleljenek.

SZINNYEY HENRIETTA

MIÉRT NEM ELSŐ A KOMLÓI TATAI-FEJTÉS?

A Komlói Szénbányászati Tröszt hármas számú üzemében, hatodik szinten, a déli főkeresztvágattól nyugatra, hetes telepi fejtésben dolgozik Tatai János elvtárs tizenöttagú csapatával. A fejtés tiszta, palamentes, szene 80—1,40 méteres sávban, meredeken húzódik.

Délután tél öt van. Tatai János csapatvezető izzadtan, csapzottan igyekszik a fejtés felső részébe. Nemrég indult meg a szállítás. Gyukics elvtárs, a csapat csillése már több csille jóminőségű, feketeszenet vitt ki a rendezőre. A vájárok réselnek. Ben csik István elvtárs, a csapat egyik legjobb vájára éppen ácsol. Műszak kezdetén úgy határozott, hogy lepihálja a fejtés felső részében dolgozókat, egymaga több szenet résel majd, mint azok ketten.

A fejtés meredek, feküjén mint a tükrön verődik vissza a lámpa fénye. Aki nem szokta itt a járást, többször is meggondolja — elinduljon-e felfelé. Az öreg bányásznak is többször pihennie kell, nem bírja a szív és tüdő a hatvan métert „egyszuszra". Tatai elvtárs megáll és mert éppen odáért a körletvezető aknász is, behúzódnak az öreg fejtés oldalába, ahol nem fényegetnek a görgő „szénsziklák" és ott számol be a fejtés állapotáról.

Negyvenhat csille szén a csapat műszakonkénti előirányzata. A fejtés viszonyait tekintve ez nem sok, hiszen hét vájár és nyolc csillés dolgozik a célért. Készlettolót egy helyen sem kell alkalmazni, még csuszdát sem kell épiteni. A fejtés mégsem teljesiti tervét. Novemberben csak 84 százalékot értek el és decemberben sem állnak különbül.

— Vájáraink nagyobb része becsületesen teljesiti a tervét — fordul az aknászhoz Tatai János — de vannak olyanok is, mint a Bánki, aki ritkán termel két csillénél többet.

Kis ideig hallgat. Gondolkodik.

— Hát főleg ezért nem megy! — bökki ki végül.

Egy fiatal, szénporosarcú szép szál legény küszik lefelé a fejtésben a fahordás és a magas hőmérséklet nála is megtette a hatását. Leül a csapatvezető és a körletvezető közelében. Hatalmas étvággyal falatozik. Azután ő is beszédbe elegyedik.

— Két éve vagyok már vájár, de csak két hete vagyok Komlón. Figyelem én a dolgok folyását, de az ami itt van, valahogy nem tetszik nekem ...

Tatai elvtárs felkapja a fejét a fiatalember szavaira, lemondóan int és bizalmasan a körletvezetőhöz hajol:

— Ez is a gyengékhez tartozik ...

— Két hete dolgozom csak a komlói bányában, — folytatta Szalkai. — Kisterenyei vagyok, nálunk szintesek a fejtések. Sokan jöttünk együtt, de nagyon kevesen vagyunk már. Itt meredek a telep, alacsony is, meleg is, sokszor vizes is. Egyszóval nehéz. De úgy még sokkal nehezebb, ha magunkra hagynak. A két hét óta ma szóltak hozzám először a bányában, Tatai elvtárs magyarázott valamit. Azt sem tudom, mennyi lesz a fizetésem, azt sem tudom, mennyi a normám. Nem törődnek velünk ... Mintha minden mindegy volna ...

Egyszerű, keresetlen szavak. Egyetlen új munkás véleménye csupán, mégis sokat, nagyon sokat mond a mérnököknek, körletvezetőknek, a csapatvezetőknek, az idősebb bányászoknak ...

A fejtésben egy pillanatra sem áll meg az élet. A fejtőkalapácsok berregésétől alig lehet szót érteni. Dömötör Ferenc, Karl Henrik, Bencsik István elvtársak munkahelyéről széles folyamként zuhog a szén. Ha választani kellene a három jó vájár közül és eldönteni: ma, kedden melyik a legjobb, kétségtelenül Bencsik Istvánra esnék a választás. Csak november 11-e óta dolgozik fejtésben azelőtt kőmunkán, gurítókban alkalmazta a Feltáró Vállalat. Mégis túltesz a munkában társain. Az elmult hónapban 91 forintot keresett műszakonként, 130 százalékos tervteljesitéssel.

— Ebben a hónapban mennyi lesz a kereseted?

A fejtőkalapács mélyen kap a szénfalba. Bencsik István megáll, gondolkodik. Gyorsan mulnak a percek, a feleket várat magára.

— Ha én azt tudnám!? — szólal meg végre. — Azt sem tudom, mi a normám. Lényeg az, hogy mindennap adjak legalább tíz csillét. Még enyit ni — kerekit a szénfalra és a lába alá mutat. Gyukics elvtárs, a csillés akkor viszi ki tőle a hetedik csillét. És ez már normán felül egy, az idő pedig hat óra felé jár.

A sok csille terven felül termelt szén sok pénzt hoz majd az új bérezési rendszer alapján Bencsikék konyhájára. Ha decemberben is 130 százalékra teljesiti a tervét, a 90-től 140 százalékig terjedő teljesitményére majdnem annyi prémiumot kap mint amennyi az alapkeresete lesz. Ez azt jelenti, hogy Bencsik Istvánék magyaregregyi új háza sokkal előbb áll külső vakolást, mint tervezték, több jut majd ruhára, cipőre a gyerekeknek, élelemre a családnak. De ez nem serkenti még Bencsik Istvánt, a szorgalmas vájárt, mert még a régi bérezési rendszert sem ismeri, az újról talán nem is hallott.

De a fejtésben dolgozó, hajladozó vájárok, segédvájárok és csillések hallottak-e róla? Ha ismernék, már előre kiszámithatnák mennyit keresnek, előre szólhatnának terveket a nagy bevásárlásokról. De így?

— Változtatni kellene ezen, — szólal meg Bencsik István, majd megtoldja:

— De mások is ám! Jó, hogy itt van Rostás elvtárs. — Mondja meg, mikor kapunk mi már méretre való fát? Vagy örökké vagdossunk, pazaroljuk a drága fenyőt, fecséreljük az időnkel? Miért igérget Rajnai bányamester, Somogyvári körletvezető? Miért nem kapunk már legalább egyszer a kettőnegyvenes, meg egy nyolcvanas fa helyett egyhuszast?

Egy vájár naponta hat-nyolc fát vág el az alacsony fejtésben. A fa elvágásához legalább tíz perc szükséges. Egy-egy termelő vájár tehát nyolcvan percet veszit naponta. Ezidő alatt 5—6 csille szenet réselhetne és a csapat egycsapásra teljesithetné az előirányzatát. Ha a többi hibákat is kijavitanák, szeretettel nevelnék az új munkásokat, ismertetnék a tervet és az egyénenkénti előirányzatot, ha a csapatvezető és a körletvezetők, aknászok az új bérezési rendszerrel agitálnának, élenjáró fejtés lehetne a Tatai fejtésből.

— Még csak az kellene ehhez — szólal meg Tatai János — hogy az üzemvezetőség eszszerűbben ossza el a vájárokat, ki-ki dolgozzék az őt megillető helyen. Ha rajtam mulna, az olyan kiváló fejtési vájárok, mint Panta Ferenc, aki állandóan 180—200 százalékra teljesitette tervét — nem dolgoznának fenntartáson, meg bővitésen. Az ilyen munkásoknak fejtésben, mégpedig ilyen nehéz fejtésben a helyük, mint a miénk. A másik: a szállító üzem dolgozói az ürescsilléket a műszakok kezdetén elsősorban a bánya legtávolabbi helyeire küldjék. Mi mindig csak nagyon későn jutunk csillehez. Előbb az aknához legközelebb eső bányarészek dolgozói kapnak és csak utána mi, akik jó félórányira vagyunk a szállitástól.

Rostás József elvtárs, az aknász — felál. Ugy érzi, sokat tanult a rövid beszélgetésből. Gondja lesz rá, hogy tőle telhetőleg segitsen a fejtés dolgozóinak.

A három vájár: Tatai, Bencsik, Szálkai bizakodva tekintenek egymásra. Feleslegesnek tartják most a beszédet. Ki-ki munkájára indul. Bencsik elfoglalja munkahelyét, Szálkai pillérfa után néz, Tatai pedig folytatja útját a fekete „kincstár" meredekén. Két perc mulva teljes erővel dolgoznak már a gépek, alig bírja a szállítócsillés a munkát. Bencsik új erőre kapott.

— **Mégegyszer annyit ad** ma, mint a két felső! — mosolyog a szállítócsillés, s fáradhatatlanul lapátol tölti a csillékbe a fejtés kincsét.

H. M.

Rómaikori épületmaradványokra bukkantak a Komló-kenderföldi építkezés során

A Komló—kenderföldi építkezéseken hatalmas méretű talajmunkát végeznek, nagymennyiségű földet mozgatnak meg. Ennek során az elmúlt napokban római korabeli épületmaradványok, — kövek, téglák, cserepek — kerültek elő az építkezés területéhez tartozó mecsekjánosi völgyben.

A rómaikori leleteket a pécsi múzeum kiküldötte megvizsgálta és megállapította, hogy azok minden valószinűség szerint az időszámításunk utáni második századból származnak.

A fal- és egyéb épületmaradványok amellett bizonyítanak, hogy Komló és környéke már a rómaiak korában lakott település volt.

(Igaz)

BIRÁLATUNK NYOMÁBAN

KIÉ A LAKÁS?

A „Dunántúli Napló" december 4-i számában „Kire tartozik" címmel cikk jelent meg A cikket Garamvölgyi Ferenc, lakatos írta. Azt kifogásolta, hogy az általa vásárolt házban lévő lakást nem foglalhatja el. Garamvölgyi elvtárs levelére az alábbiakban válaszol Kiss János elvtárs, az INKÖZ igazgatója:

„A Rigóder-tetői házakat 1947—48-ban a Bányász Kislakásépítő Szövetkezet építette. A Garamvölgyi elvtárs által megvásárolt házat annakidején Csapó János építtette, aki az építkezés időtartama alatt bányaszerencsétlenség áldozata lett. Ekkor az építő szövetkezet vezetősége, Balla József mérnök részére kötötte meg a tulajdonjogi szerződést. — Ballát sikkasztás miatt elítélték. Ekkor Balla Józsefné a Pécsi Ingatlankezelő Vállalatot kérte meg a ház kezelésére. Az Ingatlankezelő a házat 1950-ben állami kezelésbe vette. Ettől kezdve Balláné lakbért fizetett az Ingatlankezelő Vállalatnak. 1952-ben a házat államosították.

Időközben, 1950 július 25-én Balla József elcserélte lakását Rajnai Henrik. Kandó Kálmán utca 8 szám alatti lakossal. Rajnai Henrik tovább fizette a lakbért az Ingatlankezelő Vállalatnak, mint a lakás jogerős bérlője. Rajnai Henrik kérvényezte a ház tulajdonjogi szerződés megkötését az akkori hitelszövetkezet igazgatóságától, de a szövetkezettől nem kapott választ. Rajnai Henriket 1951-ben elhelyezték Pécsről és ő a 37/1951 M. T. számú rendelet alapján főbérleti jogáról 6000 forint kártalanítási összeg ellenében lemondott Mucsi Dezső nagydorogi lakos javára. Mucsi Dezső nagydorogi lakásáról az ottani hatóság részére mondott le, tehát jogos volt az Ingatlanközvetítő Vállalat útján a lakás főbérletének átvételére. Annakidején Mucsi Dezsővel együtt jártam a Takarékpénztárnál és a Hitelszövetkezetnél; de a tulajdonjogi szerződés megkötésére semmiféle felvilágosítást nem tudtak adni.

Ki a felelős hát azért, hogy a Rigóder-tetői házak gazdátlanok voltak négy éven keresztül? Kit terhel a felelősség azért, hogy az ottani lakók ennyi időn keresztül sem házbért, sem törlesztést nem fizettek? Miért hagyta a Hitelszövetkezet, illetve a Mezőgazdasági és Szövetkezeti Bank, hogy a tulajdonát képező házat állami kezelésbe vegyék, sőt 1952-ben államosítsák? Az az igazság, hogy az ottani vezetők azt sem tudták, mi van a házakkal. Igy történhetett csak meg, hogy 1953-ban eladják az egyik ilyen házat egy harmadik személynek, név szerint Garamvölgyi Ferenc elvtársnak, lakásjoggal együtt. Hibás a lakáshivatal is abban, hogy nem világosította fel Garamvölgyi elvtársat arról, hogy ők már engedélyezték a főbérleti cserét. Könnyebb volt a dolgozót „lerázni", a megyei tanácshoz és az Ingatlanközvetítőhöz küldözgetni.

Véleményem szerint Mucsi Dezső jogosan lakik a lakásban. A hibát a Mezőgazdasági és Szövetkezeti Bank vezetői, illetve az ügyet intéző dolgozói követték el, amikor beköltözhetőségi lehetőséggel eladták a már államosított házat és felrevezettek egy jóhiszemű dolgozót. Szerintem Garamvölgyi elvtárs sérelmét orvosolni kell: követelje a banktól a szerződés mielőbbi felbontását!

Kiss János
INKÖZ igazg."

A kereskedelemben sem engedhető meg a kivételezés, protekcionizmus

A „Dunántúli Napló" december 6-i számában „Csoda Siklóson" címmel cikk jelent meg. Ennek alapján vizsgálatot indítottunk a siklósi településünkön történtekkel kapcsolatban.

Megállapítottuk, hogy a cikkben leírt igazoltatás valóban megtörtént Siklósi településünk dolgozója ezúttal valóban helytelenül járt el, mert Vass elvtársnak — a harkányi malom igazgatójának — a többi dolgozó rovására a köznontunk által meg nem engedett előnyöket akart biztosítani.

Meg kell értenie minden kereskedelmi dolgozónak, hogy a kormányprogramm az összes dolgozók és nem csak egyes dolgozók életszínvonalának emelését, szükségleteinek kielégítését tűzte célul. Népi demokratikus rendszerünkben a kereskedelem fontos szerv a szocialista áruelosztás, megvalósítása területén, és az a feladata, hogy a dolgozó ember szükségletét elégítse ki. Éppen ezért nem engedhető meg a kivételezés a pult alóli kiszolgálás, a protekcionizmus. Erről felvilágosítottuk siklósi településünk dolgozóit is. A telepvezető elvtársnak, a fővőben az a feladata, hogy az ottani dolgozókat szakmailag és politikailag nevelje, megtanítsa őket a kulturált szocialista kereskedelemre, hogy településünkön hasonló hiányosság ne forduljon elő.

Ezúton is köszönjük a „Dunántúli Napló" nevelő, helyes bírálatát. Kérjük, hogy a dolgozók által felvetett problémákat a jövőben is juttassa el hozzánk, hogy munkánkat ezáltal is megjavítsuk.

TÓTH ANDRÁS
a Pécsi Tüzelőszer és Építőanyagértékesítő Vállalat igazgatója.

Párthírek

Az alábbiakban közöljük a december 15-től december 30-ig megtartandó pártnapok előadóinak névsorát:

Porcelángyár: Majzik Jeremiás (megyei tanács titkára), Dohánygyár: Papp János (megyei pártbizottság), Sopiana Gépgyár: Mayer József (SZMT elnökhelyettes), Egyetem: Mór József (városi pártbizottság titkára), Magasépítés: Dittrich József (városi pártbizottság), Kokszművek: Tóth József (városi pártbizottság), Kesztyűgyár: Gódor Ferencné (Bőrgyár), Megyei tanács: Bezensek Antal (városi pártbizottság), városi tanács: Nagy Gyula (megyei tanács), Húsüzem: Puha Ignácné (városi pártbizottság), Sörgyár: Pettka Miklós (Tejüzem igazgatója), Téglagyár: Szegedi József (Magasépítés igazgatója), Közlekedési Vállalat: Bérces Lívia (Gyógypedagógia), Posta: Bérczi Pál (Bőrgyár igazgatója), Cementipari Vállalat: Alics János (Porcelángyár igazgatója), Épületszerelő Vállalat: Kántor Sándor (Posta), Gázgyár: Kóczián Rajmund (Téglagyár igazgatója), Tejüzem: Szabó Pál (Gyógyszer Vállalat vezetője), Állami Áruház Vasvári József (városi tanács osztályvezetője), Szerárugyár: Kamarás László (Bőrgyár), Erdőgazdaság: Kovács Jenő (Tűzoltóság), GAZDÉP: Szilágyi József (Színház).

Teherfuvar: Ács Károly (Honvéd Kiegészítő Parancsnokság), Patyolat: Kumucsai István (Borforgalmi Vállalatvezetője), Mezőker: Császár Károly (Honvéd Kiegészítő Parancsnokság), Hangszer Vállalat: Földvári Józsefné (Kesztyűgyár vállalatvezetője), Cipész Szövetkezet: Sebők Imre (Állami Áruház vállalatvezetője), BMGV: Perényi László (Agrária Keményítő Vállalat vezetője), Növényolaj Üzem: Radek Antal (Sörgyár vállalatvezetője), Villanytelep: Árvai Pál (párttitkár), SZTK: Garamvölgyi Miklós (postaigazgató), Szigeti pártszervezet: Griff Jánosné (városi pártbizottság), Siklósi pártszervezet: Puskás Sándor (városi pártbizottság), Belvárosi pártszervezet: Illés József (városi pártbizottság), Kertvárosi pártszervezet: Kovács Árpád (városi pártbizottság), Gyárváros pártszervezet: Dobszai János (városi pártbizottság), Budai II. pártszervezet: Rozbora Béla (városi pártbizottság).

Azon helyekre, ahova a városi pártbizottság nem küld pártnapi előadót, ott az alapszervezetek biztosítsák a pártnap megtartását.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.
18.40: Délszláv műsor.
19.00: Magyarnyelvű adás.
Élenjáró dolgozóink tízperce.
Hírek.
Hogyan fogadták dolgozó parasztjaink az új kormányrendeletet.
Újra a bányában — munkatársunk komlói riportja.
A Pécsi Rádió ifjúsági műsora.
Hanglemezek.
20.00: Műsorzárás.

A pécsi labdarúgás érdekében hasznosítsuk az osztályozómérkőzések tapasztalatait

A vasárnapi sztálinvárosi mérkőzéssel a pécsi labdarúgószurkolók legutolsó reményei is szertefoszlottak. Pécsi csapat nyerte ugyan meg az NB II. Nyugati csoportjának a bajnokságát, de a Lokomotiv nem volt képes arra, hogy az osztályozómérkőzéseken helytálljon. Kezdhetjük tehát elölről a jövő tavasszal és kérdéses, vajjon az elkövetkező esztendőben valamelyik csapatunknak lesz-e mód ismét a bajnokság megnyerésére. Az elmult három hét azonban sorozatos balsikerei mellett egész sereg hasznos tanulságot hozott és mostmár a pécsi vezetőkön a sor, hogy azokból komoly tanulságokat levonjanak.

Talán azzal kezdjük, hogy az osztályozómérkőzések ezúttal igazságos döntést hoztak és az a két csapat jutott feljebb, amelyik a legjobban felkészült és kétségkívül a legnagyobb játékerőt képviselte. Más lapra tartozik az osztályozómérkőzések erkölcsi létjogosultságának vitatása. Ezzel kapcsolatban már többízben leszögeztük a magunk és igen sok olvasónk egyöntetű álláspontját: helytelen az egyéves fáradtságos, szorgalmas munka minden eredményét a kétes kimenetelűnek ígérkező osztályozómérkőzésekre feltenni. Bízunk abban, hogy felsőbb sportvezető szerveink hamarosan megtalálják a lehetőséget annak, hogy az NB II. bajnokai egyenesen felkerüljenek az NB I-be.

A most lezajlott osztályozókon ugyanis majdnem más eredmények születtek és az is előfordulhatott volna, hogy a legerősebb csapat, a Diósgyőri Vasas nem kerül feljebb. A Pécsi Lokomotiv ugyanis a diósgyőriek ellen valamivel eredményesebb csatárjátékkal legalább döntetlen eredményt érhetett volna el. A második fordulóban azután hajszálon múlott, hogy a többet támadó Izzó veresége mér a diósgyőrickre és a pécsiek biztosan győznek a Gázgyár ellen. Az idegek harcában ekkor az utolsó forduló is váratlan eredményeket hozhatott volna. A pécsiek NB I-es álma tehát már az első fordulóban megingott és a másodikban szinte végleg szertefoszlott.

Sokan, akik talán vakon bíztak a Lokomotivban, most keserű csalódást éreznek, pedig a vasutasok az osztályozók során lényegesen jobb játékot mutattak be — különösen most legutóbb Sztálinvárosban — mint a bajnoki mérkőzéseken. Hogy mégis mi volt a balsikerek oka, annak a nyitját könnyen meg lehet találni. Solymosi Egon olimpikonunk, a Pécsi Lokomotiv elnöke, két hónappal ezelőtt feltűnést keltő cikkében ízelítőt adott azokból a belső bajokból, amelyek a túlságosan is jól sikerült tavaszi idény után kikezdték a város legnagyobb sportkörének labdarúgócsapatát. Ezek a belső bajok majdnem a bajnokságba kerültek és nem csodáljuk, hogy az egyébként jó idegeket, kiváló csapatszellemet kívánó osztályozómérkőzésekre a vezetők minden becsületes igyekezete ellenére sem sikerült azokból teljesen kigyógyulni.

Amikor a Pécsi Lokomotiv egy évvel ezelőtt kiesett az NB I-ből és oly sok játékos eltávozott tőlük, alig gondolt valaki arra, hogy ismét bajnokságot nyerjenek. Ekkor kellett volna nekifogni a hibák kijavításának. Ekkor kellett volna nagyobb figyelmet fordítani az ifjúság nevelésére. A mostani osztályozókon is beigazolódott, hogy a fiatalokra lehet számítani. A várvavárt fiatalítás azonban nem történt meg, a meglévő idősebb játékosoktól pedig nem lehetett azt várni, hogy felküzdik magukat az NB I-be. Még így is közel állott a pécsi csapat a feljutáshoz, de a döntő pillanatokban megingott a csapat egysége. A döntő pillanatokban általában azoknak sikerül minden, akik nagyon akarnak és akik lélektanilag is jól felkészültek. Ez hiányzott a Pécsi Lokomotívból az elmult hetekben. Akartak a játékosok, de nem „nagyon" és nem volt egységes, egészen kifogástalan a közösségi szellem sem.

A diósgyőriek elleni vereség után megírtuk, hogy a vezetőkben és játékosokban túlzott volt a borulátás már a mérkőzés előtt is. Később azt tapasztaltuk, hogy a játékosok és vezetők belefáradtak valamibe és mintha közönyösen vették volna a vereségeket. Talán a sport fárasztotta ki őket? Nem, a sport mindig lelkesít, erőt ad. Az igazi sportember nem fárad, nem csügged. Más volt itt a baj. Elsősorban több lelkesítést vártunk a vezetőktől, az edzőtől. Azután az első vereség után is többet kellett volna foglalkozni a játékosokkal. Jóval nagyobb határozottsággal és créllyel kellett volna a fegyelmet a mérkőzések után fenntartani. A pesti mérkőzésre jutalomból felvitt ifi játékosok közül többen a vonaton nem a sportkör nevéhez méltóan viselkedtek. Nem volt, aki rendre utasítsa őket! Szombathelyről hazajövet is súlyos fegyelemsértések történtek, ezeket is csak napokkal utána torolta meg a vezetőség. A játékosnak maga mellett kell éreznie a vezetőket akár győztes, akár vesztes mérkőzés után vannak. És a pécsi vezetők — bár egyébként a legmesszebbmenőkig gondoskodtak a játékosokról és minden elkövettek a siker érdekében — erről a látszólag kis dologról érthetetlenül megfeledkeztek. Pedig ennek nagy része volt a balsikerben.

Vasárnap este a vasutas játékosok közül sokan feltették a kérdést. Vajjon, mi lesz a legközelebbi teendő? Az osztályozómérkőzések tapasztalatai alapján a Vasút vezetői sok következtetést levonhatnak és ezek megszabhatják részükre a legsürgősebb tennivalókat. A legfontosabb, hogy azonnal helyreállítsák a csapat jó szellemét. Ezután jöhetnek a következő lépések: a csapat átszervezése jószellemű sportolókkal, a fiatalítás, az utánpótlás nevelésének biztosítása, az egészséges közösségi és baráti szellem kialakítása. Ezek legyenek a most következő téli szünet feladatai!

Az elmult bajnoki év és az osztályozók tapasztalataiból nemcsak a Pécsi Lokomotiv tanult, de messzemenő következtetést vonhatnak le a többi pécsi sportkör vezetői is. Megint csak beigazolódott, hogy a Dunántúl legnagyobb városában nem lesz addig élvonalbeli labdarúgás, amíg az erőket így széjjelforgácsolják. Megpróbálkozott már több csapatunk, rövid ideig volt képviselőnk az NB I-ben, eljutottunk az osztályozókra is, de ezek mind csak átmeneti sikerek voltak. Mi felvetjük ismét a pécsi összefogás gondolatát és most gondolkozzanak a helyi TSB-k és a sportkörök vezetői, hogy ezt milyen módon tudnák tető alá hozni.

Vasárnap elgondolkodva sétálgattunk Sztálinváros utcáin. Néztük a pompás, legkorszerűbb hatalmas épülettömböket, amelyekben azok a hős munkások laknak, akik dolgozó népünk büszkeségét, a nagy békeművet, a sztálinvárosi vasművet építették a volt dunapentelei szántóföldek helyére. Azután labdarúgóink megismerkedtek a virágzó város remekbeszabott, kitűnőtalajú sporttelepével is. Minden, amit körülöttünk a látóhatár szélig láttunk, az erő és akarat alkotása volt. Ha másból nem, hát ebből meríthetnek erőt a vasutas sportolók a súlyos hibák kijavítására!

T. Z.

A Pécsi Rádió ajándékműsora

December 25-én a Pécsi Rádió ajándékműsorral kedveskedik hallgatóinak. E napon a teljes műsoridő alatt pécsi és baranyai dolgozóink zenés üzeneteit is közvetíti. Aki tehát a karácsony ünnepe alkalmából zenés üzenettel akaria köszönteni hozzátartozóit, ismerőseit, munkatársait, az küldje be a Pécsi Rádiónak az üzenet szövegét, és a kért zenemű címét.

A Pécsi Rádió a rövidre szabott műsoridő ellenére is igyekszik a beérkező kéréseknek eleget tenni, célszerű azonban, ha a kéréseket mielőbb eljuttatják hallgatóink a Pécsi Rádióhoz (Pécs, Zetkin Klára u. 1.) A borítékra írják rá okvetlenül: Ajándékműsor.)

HIREK

SZERDA, DECEMBER 16

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2 Tel: 17-85. 6. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz gyógyszertár, Doktor Sándor utca 17. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Etelka. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás szerda estig: túlnyomóan felhős, párás idő. Néhány helyen, főként a Dunántúlon és este kisebb eső vagy hószállingózás. Mérsékelt délkeleti-déli légáramlás. A hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: szerda reggel nyugaton 0 — plusz 3, keleten mínusz 3, mínusz 6 délben nyugaton 1—4, keleten mínusz 1 — plusz 2 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható napi középhőmérséklet szerdán Borsod Abauj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár valamint Hajdu-Bihar megyékben mínusz 1 — mínusz 4, az ország többi részén 0 — plusz 3 fok között lesz.

— **Tanácstagok fogadóórái.** Pécsbányatelepi Kirendeltségen december 17-én délután 4—6 óráig Tárnai Józsefné, Pécsszabolcsi Kirendeltségen 6—7 óráig Kiss Nagy József és Takács Gábor, Tanácsháza félemelet 26. helyiségében 6—7 óráig Gál István tanácstagok fogadóórát tartanak.

KÉPESITÉSSEL rendelkező gyakorlattal bíró motorszerelőt és képesített gyakorlattal bíró gépésztechnikust keres a Mecsekkeleti Erdőgazdaság. Jelentkezni hétfőn, kedden reggel ½8—8 óra között. 269

JÁTÉKZONGORÁT félméteres hosszúságban keresek. Cím: Dischka Győző-u 8. emelet. 77

VENNÉK 24x36-os fényképezőgépet. Tel.: 45-09, délután 4—5-ig. 88

TISZTVISELŐ bútorozott szobát keres azonnalra, lehetőleg különbejáratút. Cím: Vidákovicsné, Megye-u. 2. 81

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ.

Nem magánügy. Szelvénybérlet „C" Este 7 órakor.

MOZI.

Kossuth: Hajókkal a hétvégi pellen. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Lammermoori Lucia (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Ifjú a tengeren. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Mindenki táncra perdül (fél 6, fél 8 órakor).

*

A Magasépítési Tudományos Egyesület komlói csoportja folyó hó 17-én, csütörtökön délután 5 órakor a Komlói Kultúrotthonban vetítéssel egybekötött alakuló ülést tart.

HUSFÜSTÖLÉS újból megkezdődött özv. Márics Mátyásnénál, Kiss Ernő-u. 30.

KERESEK heverőt, hintaszéket, fotőlyt. Ótemető-u. 2. Kohné.

HASZNÁLT, jókállapotban lévő írógépet, hosszúkocsis írógépet, szorzó és összeadógépet megvételre keresünk. Cím: V. sz. Ásványolaj Értékesítő V. telepe, Megyeri-út. Telefon: 26-92

ÉPITKEZÉSHEZ minden mennyiségben azonnal szállít építőkövet a Siklósi Kőbányaüzem. Magánosok és állami vállalatok megrendeléseikkel forduljanak közvetlenül a Siklósi Kőbányaüzemhez. Kiutalás sem szükséges.

KAZÁNFŰTŐKET és szántolókat jó kereseti lehetőséggel azonnalra felvesz a Pécsi Bőrgyár.

MOTORKÖPENYEK, tömlők és mindenféle gumicikk (lábbeli, hőcsizma, stb.) kifogástalan javítása 8 napon belül elkészül Finommechanikai és Motorjavító Vállalatnál, Bajcsy Zsilinszky-u. 12. Tel.: 36-27.

A PÉCSI Hűtőipari V. keres azonnali belépésre szakmunkásokat, segédmunkásokat, 2 serfőzetőt és 1 kocsist.

SALAKOT törés nélkül ad Pelyhalat Mosoda Vállalat. Átvehető: Szabadság-u. 13.

AKI MOLOTOV-U. 13. alól Vásári Balázs cipőszél elvitte a barna cipőtalpalást, kérem hozza vissza, mert ismerem. 99

RÁDIÓ óra, villanyvasaló, rezsó, töltőtoll, fényképezőgép és minden más finommechanikai javítás, nikkelezés rövid határidőn belül kifogástalanul készül Finommechanikai és Motorjavító V. Finommechanikai részlegénél, Kossuth L.-u. 21. Tel.: 14-37. 282

A DOLGOZÓK ellátásán érdekében 2. sz. fűszerboltunkat Rákóczi-út 50. sz. alatt reggel 7 órától este 10 óráig, vasárnap 8—12 óráig tartjuk nyitva. Pécsi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat 281

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkesztő a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: FÜRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34.
Előfizetési díj havi 11 — forint
Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 16. sz. Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MEILES REZSŐ

TÁBLÁK... TÁBLÁK...

Előrebocsátjuk, nem az ó- vagy ős-korból ránk maradt kőtáblákról van szó. Nem azokról az emlékekről beszélünk, amelyeket szorgalmas régészeink ódon házak vakolata alól bányásznak elő, hanem azokról, amelyek itt is, ott is szemünk előtt szemtelenkednek, amelyek mellett naponta százszor is elsétálunk. Tíz-húsz-harminc éve rakták fel ezeket a táblákat, — dicstelen emberek, szégyenletes korok dicsőítésére... De minek a sok szó? Nézzünk meg néhányat közülük:

A Nagy Lajos gimnázium Janus Pannonius-utcai oldalán három címer „díszíti" a falat. Az egyik: a ma már mitsem kifejező magyar királyság címere (éppen, hogy a koronát verték le róla), a másik kettő a zirci-rend címere. Hogy mit keresnek még ma is a falon? Ki tudná megmondani? Azt viszont már sokan, hogy miért kellene leverni onnan.

Egy másik tábla — szép zöld szegéllyel — a Kossuth Lajos utca egyik házának homlokán büszkélkedik. „Ez a ház a Délmagyar Kereskedelmi Bank R. T. tulajdona" — hirdeti. Hm... Mintha ez már nem egészen így lenne! Úgy rémlik, hogy a tábla felrakása óta azért történt egy-és más. Például az, hogy megszűnt a Délmagyar Kereskedelmi Bank... Ugyanis államosították... Azután megszűnt a bérházak magántulajdona is... Szóval: akár így, akár úgy, az a ház sehogyan sem lehet a nemlétező bank tulajdona. Mit keres hát a tábla a házon? Talán azt a célt szolgálja, hogy az egykori részvényesek elgyönyörködjenek benne és visszaemlékezzenek a „régi szép időkre?" Ne hozzuk meg nekik ezt az örömet!

Érdemes lenne megnézni Komlón, az iskolában, vajjon levették-e a Klebelsberg kultuszkormányzat rosszízű emlékét „meg örökítő" márványlapot a falról? Néhány hónappal ezelőtt még javában oktatta a tanítókat, tanulókat egyaránt, hogy milyen remek dolog is volt az a horthysta „kultúrfölény". Igazán kár, hogy a komlói bányászok és a 15—20 évvel ezelőtt iskolába járt kismagyarok éppen az ellenkezőjét tapasztalták annak, amit az emléktábla olyan buzgón hirdet. Viszont ha úgysem hisszük el hazúgságait, kár is fenn tartani!

A legcifrább emléktábla azonban a pécsi belklinika gazdasági hivatalának utcafrontján van. Az épület emelői rakták helyére, minden bizonnyal szapora káromkodások között a megkopott feliratú emlékművet, melyen a többi között ezek állanak: „Ezen árvaház alapíttatott Pécs szab. kir. város közönsége által 1850. évi augusztus 11-én, ő császári és királyi fensége, Rudolf főherceg és koronaörökös szerencsés születése alkalmából, ezen örvendetes esemény megörökítésére..." Bizony, bizony... A szabadság vérbefojtását követő évben mi nagyobb szerencse és örvendetes esemény érhette volna a magyart, mint az, hogy a vértől csepegő kezű császárnak fia születik, méghozzá Rudolf?! Valószínű, hogy a mezőn dolgozó, a botosispán ütéseit nyögő paraszt is lopva abbahagyta egy pillanatra a munkát, mikor értesült a szerencsés és fölötte örvendetes eseményről, hogy szívből felsóhajtson: „Na végre! Hála az úristennek! Szerencsére megszületett ez a Rudi gyerek! Most már lesz hova tenni a fiamat, ha engem agyonver az ispán!" — Ugyanis abban az időben, mint a tábla is hirdeti, árvaház volt a jelenlegi géhá épülete. De azért álljunk meg egy pillanatra. Ma már nem árvaház, sőt: ma már nem vigyáz az egyáltalában nem műszaki értékű tábla tiszteletére a néhai Rudolf semmiféle unokája vagy egyéb pereputtya sem. Nem lenne helyes tehát a szemétbe lódítani?

Befejezésül nézzünk meg még egy érdekes dolgot. Ez ugyan kevésbbé bántja a szemet, mint az eddigiek, de mégis furcsa. Sőt, mi több: nevetséges. A megyei röntgenkép-szűrőállomásról beszélünk, arról a közhasznú, igen komoly feladatot betöltő intézményről, melyet ideiglenesen a Jókai-tér egyik üresen álló üzlethelyiségében helyeztek el. Az üzlethelyiség fölött természetesen tábla adja tudtára mindenkinek, hogy itt a megye egyik rendkívül fontos egészségügyi intézménye van. Igen ám, de a volt üzlet portálját második tábla is takarja. „A legjobb nyersanyagokból, a legfinomabb készítmények" — mondja ki rövidén és velősen. Ember legyen a talpán, aki kiokoskodik belőle: vajjon a tüdő-e a nyersanyag és a szűrő a készítmény vagy éppen fordítva. A pécsi kenyérgyár üzlete volt itt régebben, ők felejtették itt reklámjukat, semmi köze az egésznek a szűrőállomáshoz! Hát akkor mi keres mégis ott? — kérdezhetné joggal az ember.

Mi is ezt kérdezzük. Hej, táblák, táblák! De jó lenne már rendet csinálni köztetek!

Garami László

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 295. SZÁM — ARA 50 FILLER — CSÜTÖRTÖK, 1953 DECEMBER 17

A MAI SZÁMBAN:

A Szovjetunió részére Finnországban épült jégtörő vízreboesátási ünnepsége (2. o.)— Javítják a falu ruházati cikkekkel való ellátását (2. o.) — A Kazah Szovjet Szocialista Köztársaság (2. o.) — A következetesen meg valósított kollektív vezetés gazdag eredmények forrása a palotabozsoki gépállomáson is (3. o.) — Kigyúlt a fény: Peterdpusztán (3. o.) — Leőwey Klára, a szabadságszeretet és hazafiság nagy magyar pedagógusa (4. o.)

Több figyelmet, előzékenyebb kiszolgálást!

Pártunk Központi Vezetőségének 1953 június 27—28-i határozatának és az ennek alapján készült kormányprogrammnak a megvalósítása, állami és szövetkezeti kereskedelmünkel hatalmas feladatok elé állította. Feladatunkká tette többek között a dolgozók több, szebb és minőségileg jobb áruval való ellátását. Ezeket a feladatokat, az emberről, a dolgozókról való fokozottabb gondoskodás szellemében kell végrehajtani.

A Központi Vezetőség 1953 október 31-i határozata többek között kimondja: „Meg kell javítanunk a kereskedelem munkáját. Belkereskedelmi szerveink munkájából ki kell küszöbölni a szervezetlenséget, vezérelvünkké kell tenni a vásárlók igényeinek minél tökéletesebb kielégítését, a közönség türelmes, gondos kiszolgálását." Tehát nemcsak arra kell törekednünk, hogy az iparon keresztül biztosítsuk a dolgozók jobb választékosabb élelmiszer- és iparcikk ellátását, hanem sokat kell javítanunk kereskedelmi dolgozóinknak a vásárlók iránti magatartásán is. Annak ellenére, hogy ezen a területen már értünk el eredményeket, még mindig mutatkoznak hiányosságok is. Még most is előfordul a „kivételezés", a pult alól való árusítás. Például a Bálics úti 68 számú élelmiszerbolt vezetője csak a jóbarátoknak, jó ismerősöknek ad egyes olyan árucikkeket, amelyekből ma még nem rendelkezünk a kellő mennyiséggel. Vagy például a Kossuth Lajos utcai 102 számú Csemegeboltban Jandó Jenő december 11-én, pénteken este egy vevőt, aki rizst kért, azzal utasított el, hogy már nincsen. Jóllehet az előtte jelentkező vevőt kiszolgálta, sőt még másnap délelőtt is árusítottak rizst az üzletben.

Szövetkezeti üzleteink dolgozóira is komoly feladatok várnak az árukiszolgálás területén. Nem engedhető meg az — ami egyébként általános vidéki szövetkezeteknél —, hogy a kenyeret mérés nélkül adják ki. Ezzel megkárosítják a dolgozókat, mert a kenyér súlya általában 5—15 dekával kevesebb szokott lenni. A bányacsoki 2. számú bolt vezetője nem csak a kenyeret, hanem az élesztőt is mérés nélkül szolgálta ki, kézzel törte.

Az ellenőrzés alkalmával az egyik vevő megkérdezte a boltvezetőt, vajjon mi az oka annak, hogy a cukor sós volt? Mi meg tudtuk mondani. A cukros fiók felett volt a só, és abból szóródott bele. Ugyanakkor a cukrot és sót tartalmazó fiókok mellett volt a szóda és különböző porfesték, a trafikáru mellett közvetlenül szappan, vegyianyag. Ennek következtében egyes árucikkek különböző ízeket és illatokat szívtak magukba. Az Északbaranyamegyei Népbolt hidasi üzletének ellenőrzése alkalmával a textilosztályon dolgozó kartárs szájában szivarral szolgálta ki a vásárlókat. Ezek a tények, sajnos, nem a fogyasztók megbecsülését, figyelmes, gondos kiszolgálását mutatják.

Rá kell mutatnunk arra a területre, ahol jelenleg még legnagyobb a hiányosság, ez pedig a vendéglátóipar. Az elmúlt időszakhoz viszonyítva némi fejlődés tapasztalható, de ez még korántsem kielégítő. Különösen tisztaság, udvarias kiszolgálás és a választékban mutatkoznak hiányosságok. Példa erre az 1. sz. Népbüffé, ahol a kiszolgálás lassú. Jóllehet munkaerő-átcsoportosítással meg lehetne gyorsítani. Az espresso részlegnél szinte munka nélkül állnak az árusítók, ugyanakkor a meleg pultnál az eladók nem győzik a kiszolgálást. Ha a meleg pulttól a cukrász részleget áthelyeznék az espresso részleghez, több hely és munkaerő szabadulna fel.

A kiszolgálással kapcsolatban rá kell mutatnunk arra, hogy az 1. sz. Népbüffében egy alkalommal azért nem volt bor, mert „nem értek rá" a pincéből felhozni. Természetesen az ilyen felületes munkával az 1. sz. Népbüffé egyáltalán nem biztosítja a fogyasztók jó ellátását. Tudjuk, hogy a vendéglátó iparra komoly feladatok hárulnak és feladata ugrásszerűen növekedett. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy a vendéglátóipari dolgozók a fogyasztókkal felületesen, udvariatlanul bánjanak.

Nem engedhető meg a vásárlókkal szemben a „foghegyről" bánásmód a „nincs kérem" kurta válaszadás. Sajnos, sok kereskedelmi dolgozót még a köszönésre is meg kell tanítani, mert erről megfeledkezik. — Egyes üzletekben előfordul, hogy az eladó a polcokon lévő méterárut csak a méter rúddal mutogatja a vevőnek, ahelyett, hogy a pultra rakná, hogy a vásárlónak lehetősége legyen a válogatásra.

Nem arról van szó, hogy a kereskedelmi dolgozók alázatosak legyenek, hogy hajlongjanak. Ez a kiszolgálási mód a mult kereskedelmét jellemezte. A mai kereskedelmi dolgozók ne legyenek alázatoskodók, hajlongók, fecsegők, munkájukat gépiesen, lélektelenül végzők egyének. A kereskedelmi dolgozónak hivatást kell éreznie szakmája iránt. Legyünk udvariasak, türelmesek, figyelmesek, kedvesek a fogyasztókkal szemben. Törekedjünk arra, hogy a bolti dolgozók öntevékenységre való nevelésével mindent elkövessünk a fogyasztók igényeinek kielégítésére.

Ezen a téren megyénkben már vannak eredmények. Ezt bizonyítja hogy a megye kereskedelmi vállalatai közül a Pécsi Ruházati Bolt, a Pécsi Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat, a Pécsi Vegyianyag Nagykereskedelmi Vállalat, valamint a Pécsi Papírértékesítő Vállalat a harmadik negyedévben országosan is az első helyre került jó munkája következtében. Ezek az eredmények arra kötelezik, hogy még jobb munkát fejtsünk ki, figyelmesebbek és előzékenyebbek legyünk a kiszolgálásnál.

Foglalkoznunk kell a vásárlóknak a kereskedelmi dolgozókhoz való viszonyával is. Általában hajlamosak vagyunk arra, hogy a kereskedelmi dolgozókkal szemben a meggyőzés, az emberi bánásmód helyett a ledorongolást alkalmazzuk. A fogyasztóknak is arra kell törekedniök hogy türelmesebbek legyenek. — A filmszínházak előtt napról-napra hosszú sorokban, türelmesen várakoznak az emberek órákhosszat is, amíg mozijegyhez jutnak. Ugyanakkor, ha valamelyik üzletben vásárolnak és esetleg néhány percet várakozniok kell, már türelmetlenek és élesen kifakadnak.

Párt- és tömegszervezeteinknek többet kell foglalkozniok a kereskedelemmel. A fogyasztók is igyekezzenek a kereskedelmi dolgozókkal elvtársias, baráti viszonyt kialakítani. Segítsék őket munkájukban és mondjanak építő bírálatot, hogy a hiányosságokat kiküszöbölhessék.

Kereskedelmünk igen komoly feladat előtt áll. Népünk megnövekedett igényeivel kell számolnia és azt kielégítenie. Ha ezt jól végzi el, akkor a szocialista kereskedelemhez méltó munkát végez.

Jozifek János
a megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője

A kisbalatoni lápterületen árasztás nélküli rizstermeléssel kísérleteznek

A Keszthelyi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet érdekes rizstermelési kísérleteket folytatott Keszthely közelében a kisbalatoni lápterületen. Ezen a vidéken a talajvíz nyáron sem süllyed hatvan centiméternél mélyebbre a talajszint alatt. Ez adta a kutatóknak azt a gondolatot, hogy itt árasztás nélkül is megteremhet a rizs. A kísérletek még kezdeti állapotban vannak, de már találtak a 16 fajta rizs közül — amelyekkel a kísérleteket végezték, — olyan fajtát, amely árasztás nélkül jó termést hozott. Most más, erre a célra alkalmas rizsfajtákat keresnek, azonkívül kidolgozzák az árasztás nélküli rizstermelés agrotechnikáját.

VERSENYBEN AZ ÉVI TERV TELJESÍTÉSÉÉRT

Szélesedik, szervezetté válik a „Nevelj új bányászt" mozgalom Komlón

Komlón eddig is számos csapat csatlakozott a „Nevelj új bányászt"-mozgalomhoz.

A Kossuth akna I-es üzemében egy hete a munkáját új fronton megkezdő Baumann János sztahánovista vájár brigádjának 30 „öreg" bányásza határozta el, hogy mindegyikük maga mellé vesz egy új dolgozót és abból becsületes, jó bányászt nevel.

Alrám József sztahánovista vájár Győri István gyakorlóvájárnak adja át tapasztalatait. Szívesen magyarázza el neki, hogy az omlásos tőtérnél a nagyobb biztonság több előtűzőfa használatát követeli meg. A jövesztés módszerének ismertetésekor pedig azt is megmutatta, hogy hasznosabb az alsópad szélét szedj le a fejtő kalapáccsal, a felsőpad szene könnyebben omlik le.

Lay Henrik vájár Lajos Sándor csillével foglalkozik. Gondos nevelés nyomán Lajos Sándor a csillézés munkája mellett már a fabeadogatásnál, sőt a biztosításhoz szükséges fa kívánt méretre való elvágásánál is segédkezik.

A Baumann-brigád „öreg" bányászainak tapasztalatátadása és az új dolgozók szorgalmas munkája nyomán december 15-én az új fronton már két csillével túlteljesítették tervüket.

Míg eddig csak egyes csapatok csatlakoztak Komlón a „Nevelj új bányászt"-mozgalomhoz a kétszázéves magyar szénbányászat tiszteletére az András-aknaiak felhívására válaszolva Komló sztahánovista bányászai és kiváló munkásai elhatározták, hogy az új mozgalmat első szocialista bányavárosunkban szervezetten kiterjesztik.

„Felhívunk minden sztahánovistát, bányászt; régi vájárt; vegye ki részét az új dolgozók neveléséből. Aknászaink; lőmestereink, műszaki vezetőink foglalkozzanak nagyobb szeretettel, több türelemmel az új dolgozókkal, adják át nekik gazdag szakmai tapasztalataikat" — hangzik többek között a felhívás.

A Kossuth-akna I-es üzemének sztahánovistái, kiváló dolgozói és műszaki vezetői elsőnek csatlakoztak a felhíváshoz. December 15-én elhatározták, hogy a legrövidebb időn belül „az mi üzemünkben minden új dolgozót egy tapasztalt bányász patronál" jelszóval megszervezik: egyetlen olyan új dolgozó se legyen, akivel valamelyik „öreg" bányász ne foglalkozna.

Egy héten belül az I-es üzem valamennyi tapasztalt bányásza írásban közli a szakszervezettel, hogy a Baumann-brigád példáját követve, melyik új dolgozót segíti jó bányásszá fejlődésében.

GARAY

A Postai Légvezeték és Kábelépítő Vállalat teljesítette évi tervét

A Postai Légvezeték és Kábelépítő Vállalat körzeti építésvezetősége büszkén jelenti, hogy az 1953 éves tervet december 10-én befejezte.

Ebben a munkában, amely négy vármegye területén a dolgozók életszínvonalának emelését bizonyítja — jó eredményeket értünk el. További feladatunk, az 1954. évi terv zökkenőmentes beindítása, és a jövőévi terv túlteljesítése.

Sipos Lajos
termelési felelős

Kézdi József
körzeti ép. vez.

Hirdről jelentik

A Hirdi Kenderfonógyár dolgozói még a nyári gépjavítások idején meg fogadták, hogy határidő előtt fejezik be 1953. évi tervüket. Ennek érdekében a műszaki és fizikai dolgozók az azelőttinél is szorosabban fogtak össze. Tanfolyamokat szerveztek, amelyen az alacsonyabb szakképzettségű dolgozókat oktatták a műszakiak. Az idősebb szakmunkások patronálták a fiatalabbakat: átadták nekik szaktudásukat.

A kölcsönös összefogás meghozta az eredményét: a Hirdi Kenderfonógyár dolgozói nemcsak havi terveiket teljesítették túl, hanem jó eredményt értek el a negyedévi tervek teljesítésében is. December 8-án pedig elérték céljukat: határidő előtt, december 8-án, délután két órakor teljesítették évi tervüket.

Kedden nagymennyiségű bányafa szállítása indult meg a mecseki erdőkből a pécsi- és komlói bányákba

A mecseki erdőkben új, korszerű gépek segítik az ember munkáját. Ezzel még december végéig min egy ezer köbméter ácsolat- és pillérfát futtatnak a 200 éves magyar szénbányászatot emlékműsorokkal ünneplő pécsi és komlói bányákba.

Kedden reggel indították útnak az első szállítmányt a Mecseknyugati Erdőgazdaság abaligeti erdeiből, ahonnan végig gépesített szállítópályán 250 méter csúszdán továbbítják a kiváló minőségű bükkrönköket. A napokban munkába állítanak egy motoros fűrészt, amelynek segítségével négyszáz köbméter bányafát termelnek ki és továbbítanak decemberi végéig Abaligetről.

Motoros fűrészek kezdtek munkához a Mecsekkeleti Erdőgazdaságban is, Árpádlakon és Kisvaszaron. Az egyenként 15—20 ember munkáját végző korszerű gépekkel ezekből az erdőkből még az idén 600 köbméter bányafát szállítanak a pécsi és komlói bányákba.

UJRA A BÁNYÁBAN

Nem érezte jól magát Viezer Ferenc a somodori pásztorházban. Ugy gondolta, sokkal többre is képes, mint apjának segíteni az állatok kihajtásában, összeterelésében, és alkalmi munkát keresni, hol az erdészetnél, hol Kaposvárott, már ahol akadni szokott ilyesmi. — 1950 augusztusában úgy döntött, hogy bányásznak megy. Hallott Komlóról, hát meg sem állt a komlói városi tanács munkaügyi osztályáig. És estére már a 119-es számú legényotthon emeletes ágyán gondolkozott el arról, hogy ilyen jó helye együttvéve sincs otthonmaradt négy testvérének, mint neki.

Aztán jött a „séta", vagyis a bányajárás. Meg kell vallani, hogy eleinte húzta a nyakát a lehajló ácsolatok alatt. Somogyi gyerek létére csak hallomásból ismerte a bányát, s bizony az első nap estéjén arra gondolt, hogy mégis csak jobb volt otthon pásztorkodni, erdőrejárni, mint ott lenn a szűk munkahelyen bujkálni.

Lesz, ami lesz. Más is kibírja. Másnap már ismerős volt a bánya. Napról-napra mélyült a barátság közte és a bánya között. Hónapról-hónapra több pénzt kapott munkája nyomán. Különösen megjött a kedve Szedlár Ferenc kétszeres sztahánovista vájár mellett. — Szedlár Ferenc is megkedvelte a szorgalmas, igyekvő fiút. Megtanította minden fogásra, amivel munkáját könnyebbé, eredményesebbé teheti. Több mint hat hónapig dolgoztak már együtt, amikor megjött a behívó. Viezer Ferenc 1952 november 15-én magára öltötte a magyar néphadsereg egyenruháját.

Egész életében nem történt ennyi minden, mint most az utolsó két év során. Mikor már beleszokott a bányászéletbe és szívéből megszerette a komlói bányát, az elvtársakat, egyszerre újra egy idegen környezet, sokszáz idegen ember, s a kies somogyi dombok, komlói hegyek után sivár békéscsabai táj. De az igazat megvallva, izgatta fantáziáját, hogy milyen is az a katonaélet. Hát hamar megtudta és tetszett neki. Különösen, amikor összebarátkozott Mayer Jenővel, egy veszprémi paraszt fiúval. Együtt végezték el a DISZ politikai körét, együtt lettek szakaszvezetők. Sok hasznosat tanult a honvédségnél, amiről az előtt fogalma sem volt. Az volt az érdekes, hogy itt, Komlótól jópárszáz kilométerre értette meg igazán, mit jelent bányásznak lenni.

Nem mult el nap, hogy gondolatban el ne látogatott volna Komlóra. Vajjon mit csinál Szedlár elvtárs? Visszafogadja-e, ha leszerelt? Mi lehet Lengyel Tibivel? Meg a többi fiúval? Egyik nap aztán írt Lengyel Tibor csillésnek Komlóra. Azután igen sűrűn fordult a postás a két bányászfiú levelével. „Elkészült az új altárói!" „Kész az új fürdő!" — írta az egyik. — „Géppuskás kiképzést kapok!" Elismerő oklevelet szereztem lövészetből!" — írta a másik. Szóval Viezer Ferenc mindenről tudott, ami Komlón történt. De hiába írta le olyan szépen Lengyel Tibi, hogy mi minden épült azóta, hogy elkerült onnét. Ő látni szerette volna, Mi-nél előbb.

Párnapos szabadságon volt otthon Somodorban. Amikor visszaérkezett Békéscsabára, a század párttitkára hivatta.

— Mit szólnál hozzá Viezer elvtárs, ha pár napon belül újra a komlói bányában dolgozhatnál?

— Én? A bányában? Jaj, de jó lenne! — válaszolta nagy örömmel. Majd hirtelen elszégyellte magát. Jól bántak itt vele, rengeteget tanult, különösen sokat köszönhet a hadnagy elvtársnak, a párttitkárnak. Vajjon ülik-e ennyire lelkesedni a leszerelésért.

A párttitkár látta a fiú vívódását, segítségére sietett. — Örülök, hogy ilyen jó bányász vagy, Viezer elvtárs. Pártunk úgy tartja, hogy a legszükségesebbeket már elsajátítottad, amit a haza megkíván fiaitól védelme érdekében. Ha szeretnél visszamenni a bányába, pár napon belül ott lehetsz. Hiszen éppen te beszélgettél nekem Komló jelentőségéről.

A szülei nem tudtak hova lenni meglepetésükben amikor a szabadság után három nappal újra bekopogtatott a somodori otthonba.

— Leszerelek. Ujra a bányába megyek, — kiáltotta a meglepődött hozzátartozóinak. S aztán se vége, se hossza nem volt az örömnek, amíg civil ruháját készítette ki.

De mit részletezzük sokáig. Amikor leszerelt és útját vette Komló felé, nem egyedül utazott. Velement öccse, Jóska is. Addig hallgatta bátyja áradozását Komlóról, a bányászéletről, hogy megkötözni sem lehetett volna többé Somodoron.

S most újra itt van. Itt beszélünk vele a komlói Ujfürdő hatalmas épületében. Bányászruhában, kezében a bányászlámpa, még néhány perc, s elindul az új Altárón át a Kossuth-aknai felé, s az új szállítótorony ereszti le a mélybe, ahol sok-sok új gép, munkavédelmi eszköz fogadta, amikor hosszú szünet után először szállt le Szedlár Ferenc sztahánovista vájárral a 131-es munkahelyre.

— Januárban vájártanfolyamra megyek — mondja örömmel, amikor a jövő terveiről kérdezzük. — Még három-három és fél hónap, s szakma lesz a kezemben.

Pár perc mulva a „népes" függönyét félrehuzva integet felénk. A kis mozdony megrántja a szerelvényt. Viezer Ferenc elindul. Ujra a bányába.

H. J.

A Szovjetunió részére Finnországban épült jégtörő vízrebocsátási ünnepsége

A Szovjetunió külkereskedelmi miniszterének beszéde

Helsinki (TASZSZ) December 15-én Helsinkiben a „Waertsilae" konszern Hietalahti nevű hajógyárban ünnepélyesen vízrebocsátották a Szovjetunió számára épült jégtörőt.

Az ünnepségen megjelentek Tuomioja, Finnország miniszterelnöke, A. H. Gartz, Finnország moszkvai követe, a finn külügyminisztérium felelős munkatársai, a konszern vezetői.

Megjelent az ünnepségen I. G. Kabanov, a Szovjetunió külkereskedelmi minisztere, V. M. Ptasnyikov, a Szovjetunió tengeri és folyami flottaügyi miniszterének helyettese, a Szovjetunió külkereskedelmi minisztériumának több felelős munkatársa, V. Z. Lebegyev, a Szovjetunió finnországi követe, A. I. Szoszunov, a Szovjetunió finnországi kereskedelmi képviselője, jelen voltak a szovjet követség és kereskedelmi képviselet felelős munkatársai és sokan mások.

A jégtörő vízrebocsátása után **Wahlforss**, a konszern vezérigazgatója mondott rövid üdvözlőbeszédet. Rámutatott, hogy a Szovjetunió által rendelt három nagy jégtörő egyikének vízrebocsátása nevezetes esemény Finnország és a Szovjetunió kereskedelmében.

Ezután I. G. Kabanov, a Szovjetunió külkereskedelmi minisztere beszélt, aki bevezetőben ecsetelte, hogy a Moszkvában nemrég aláírt 1954. évi kölcsönös áruszállítási egyezmény keretében milyen árucikkeket szállít a két ország egymásnak.

A továbbiakban rámutatott arra, hogy *a szovjet-finn kereskedelem további fejlesztésének lehetőségeit még távolról sem merítették ki.* A Szovjetunió jelentős számú különböző hajót, — jégtöröket, tartályhajókat, szárazrakományszállító és halászhajókat, rakodódereglyéket, uszályokat, úszódarukat — rendelhet, továbbá növelheti a feldolgozó ipari készítmények vásárlását. *Lehetőség van más finn fő exportcikkek vásárlásának növelésére is.*

Az országaink közti kereskedelem további fejlesztése kétségkívül elősegíti a Finnország és a Szovjetunió közti jószomszédi kapcsolatok további szilárdulását — mondotta I. G. Kabanov. — E kapcsolatok a baráti, együttműködési és kölcsönös segélynyujtási szerződés alapján alakulnak ki. Reméljük, hogy e szerződésnek mindkét ország — a Szovjetunió és Finnország egyaránt — nagy jelentőséget tulajdonít. *Felhasználom az alkalmat, hogy hangsúlyozzam, e szovjet-finn szerződésnek, mint az országaink közti jószomszédi kapcsolatok további fejlesztése alapjának jelentőségét.* Mindkét országnak érdeke a béke és a nemzetközi együttműködés szilárdítása.

Francia politikusok Dulles nyilatkozatáról

Páris (MTI) Francia politikai körökben mély felháborodást és élénk tiltakozást keltett Dulles amerikai külügyminiszter brutális beavatkozása a francia belügyekbe, és az a nyers követelése, hogy gyorsan ratifikálják a bonni és párisi egyezményeket.

Daladier, a radikálszocialisták egyik vezetője kijelentette:

„Ha jól megértettem Dullesnek az Atlanti Tanács ülésén mondott beszédét és sajtóértekezletén elhangzott kijelentéseit, az amerikai külügyminiszter a következőket követeli Franciaországtól: 1. Azonnal egyezzék bele a németek újrafelfegyverzésébe; 2. folytassa tovább, legalább még egy évig az Indokínában hét esztendeje folyó kilátástalan háborút. E kijelentések mélyen sértik a franciák nemzeti érzéseit."

Daniel Mayer szocialista képviselő így nyilatkozott: „Dulles kijelentéseinek időpontja azt a benyomást kelti, hogy e nyilatkozata az előző este Adenauer kancellárral folytatott megbeszélése során készült."

Bonnefous képviselő (Ellenállók Demokratikus Szocialista Uniója) ezeket mondotta:

„Dulles nyilatkozatának hangja egy általán nem volt diplomatikus, s annál is inkább megütközést kelt, mivel egy olyan nemzetközi kötelezettségvállalásról van szó, amellyel kapcsolatban még mindig várjuk a meg nem adott biztosítékokat".

Dulles kijelentései különben nagy zavart keltettek Nyugat-Németország újrafelfegyverzésének francia szakértői és különösen az MRP képviselői között. Amikor Bidault külügyminiszterhez kedden délelőtt kérdést intéztek Dulles kijelentéseivel kapcsolatban, a külügyminiszter így válaszolt: „Nincs semmi mondanivalóm".

Dupraz képviselő (MRP) kijelentette, hogy Dulles szavai nagy csalódást okoztak számára.

Amsterdam polgármestere fogadást adott szovjet tengerészek tiszteletére

Hága (TASZSZ) A „Pjarnu" szovjet hajó Amsterdamba érkezése alkalmából D. Ailly Amsterdam polgármestere a városházán fogadást adott a szovjet tengerészek tiszteletére. A polgármester beszédében kifejezte azt a reményét, hogy a jövőben a Szovjetunió és Hollandia közötti kereskedelmi kapcsolatok tovább fognak fejlődni.

A Lengyel Népköztársaság baráti ajándékot küld a német népnek

Berlin (MTI) Jan Izydorczyik, a Lengyel Népköztársaság berlini nagykövete látogatást tett Lothar Bolznál, a Német Demokratikus Köztársaság külügyminiszterénél és közölte vele, hogy a lengyel kormány a közeli napokban német mesterek több mint száz festményét küldi el a német népnek szánt baráti ajándékként a Német Demokratikus Köztársaságba.

Javítják a falu ruházati cikkekkel való ellátását

A vidék áruellátása terén sok hiba volt. Egyes cikkeket nem lehetett kapni és a vevők nem egyszer boszszusan a keresett cikk nélkül hagyták el a boltokat. A decemberi csúcsforgalomra azonban már javult és ezután még jobban javul e téren a helyzet. Az illetékesek már intézkedtek a falusi áruellátás megjavítása érdekében, és ezek az intézkedések előnyösen éreztetik hatásukat.

Ruházati cikkekből ebben a hónapban körülbelül 30 százalékkal több árut visznek vidékre, mint novemberben. Ezek között olyan árucikkeket is találunk nagy mennyiségben, amelyek eddig hiányoztak a falusi boltokból. Igy pl: több női kardigán, gyermek bundanadrág, gyermek tréningruha kerül a vidéki üzletekbe. A cipőellátás terén is van javulás, különösen a gyermekcipők vonalán. A falusi dolgozók körében népszerű férfi és női gumicsizmából valamint gyermek kiscsizmákból már is nagyobb mennyiséget hoztak forgalomba és rövidesen megvénként öt-hatezer pár árusítását kezdik meg. Flanel-méteráru, (a falvakban még ma is keresett sötét karton-anyag) ágynemű, vászon és ing-anyag hamarosan vagy már most is kapható a vidéki boltokban.

Franciaországban széles körben folyik a vietnami béke kiharcolására szervezett akcióhét

Páris (MTI) A CGT felhívására hétfőn egész Franciaországban megkezdődött a vietnami béke kiharcolásáért folytatott akcióhét. Az akcióhét egész Franciaországban mind nagyobb méreteket ölt.

Li Szin-Man üdvözölte a panmindzsoni tárgyalások Dean részéről történt megszakítását

(MTI) A „Reuter" egyik közleménye beszámol arról, hogy Li Szin Man a legnagyobb örömmel üdvözölte azt a tényt, hogy Dean, a panmindzsoni tárgyalásokon résztvevő amerikai küldött megszakította a tárgyalásokat.

Az osztrák parasztság súlyos helyzete

Bécs (TASZSZ): Az osztrák költségvetés mezőgazdasági előirányzatainak parlamenti megvitatása során Elser, kommunista képviselő az ausztriai földreform végrehajtásának sürgős szükségességéről beszélt, majd felhívta a figyelmet arra, hogy a városi lakosság, de elsősorban a munkások és alkalmazottak vásárlóképességének csökkenésével csökken a mezőgazdasági termékek fogyasztása is, ami komoly károkat okoz a kis- és középparasztságnak.

Rövid kü'politikai hírek

BERLIN

Adenauer Wilhelm Grewe-t, a nyugatnémet külügyminisztérium főosztályvezetőjét bízta meg, hogy a berlini négyhatalmi értekezlettel kapcsolatban összekötő szolgálatot teljesítsen a bonni kormány és a nyugati külügyminiszterek között.

NEWYORK

A „Tribuna Popular" című guatemalai lap közli, hogy a guatemalai mezőgazdasági munkások szövetsége eddig tizenötezer aláírást gyüjtött arra a felhívásra, amely az öt nagyhatalom értekezletének összehívását követeli a nemzetközi feszültség enyhítése érdekében.

PÁRIS

Egy alsóházi interpellációra adott írásbeli válaszában Selwyn Lloyd államminiszter közölte, hogy az angol kormány elhatározta, bizonyos mértékig csökkenti a Spanyolországba irányuló fegyverkiviteli korlátozásokat.

NEWYORK

Dag Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára — mint az AFP jelenti —, kedden Londonba utazott. A főtitkár megbeszélést tart Eden, angol külügyminiszterrel és valószínűleg Churchill miniszterelnökkel is, majd szombaton visszatér Newyorkba.

HELSINKI

December 15-én a finn kormány meghívására Helsinkibe érkezett I. G. Kabanov, a Szovjetunió külkereskedelmi minisztere, hogy résztvegyen a Szovjetunió számára épülő jégtörő vízrebocsátási ünnepségén. Vele együtt Helsinkibe érkezett V. M. Ptasnyikov, a Szovjetunió tengeri és folyami flottaügyi miniszterhelyettese, valamint a Szovjetunió külkereskedelmi minisztériumának több felelős munkatársa.

A „Vaertsilae" konszern vezetősége december 15-én reggelit adott I. G. Kabanovnak, a Szovjetunió külkereskedelmi miniszterének tiszteletére.

Bidault jelölteti magát ...

London. A londoni rádió jelentése szerint Bidault francia külügyminiszter december 15-én este bejelentette, hogy jelölteti magát a december 17-i köztársasági elnökválasztáson.

Egyetemi tanári kinevezések

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa Grofcsik Jánost, a veszprémi vegyipari egyetem szilikátkémiai tanszékére, Mihályfi Ernő népművelési miniszterhelyettest, jelenlegi beosztásának megtartása mellett, az Eötvös Lóránd Tudományegyetem nyelv- és irodalomtudományi karának újságírói tanszékére, dr Ádler Péter egyetemi docens, megbízott tanszékvezetőt, a debreceni orvostudományi egyetem fogászati klinika tanszékére egyetemi tanárrá kinevezte.

Lakásépítkezés Csehszlovákiában

Csehszlovákiában az új lakóházakat nemcsak az ipari városok külvárosaiban, hanem a központokban is építik, amennyiben ahhoz megfelelő szabad terület van. Lakásépítkezés a Sverma utcában Pardubiczeban, ahol már 70 lakást adtak át és a továbbiak építkezés alatt állnak. A Sverma-utcai lakóháztömbökben ötféle lakástípust építenek. 1—2 szobás garszont, és 1—3 szobás lakást családok részére, melyek korszerű konyhákkal vannak berendezve. Minden házban van lift és mosoda. Ezek a házak Pardubicze legnagyobb ipari üzemeinek dolgozói részére épülnek.

Nyugati sajtószemle Dulles nyilatkozatáról

PÁRIS

Az Atlanti Tanács ülését Dulles hétfői beszéde árnyékolja be — jelenti az angol rádió különtudósítója.

„Amerika — Dulles külügyminiszter személyében — gyakorlatilag megtorpedózta az európai hadseregről szóló szerződést" — hangoztatja párisi jelentésében a Reuter iroda tudósítója.

A stuttgarti (Nyugat-Németország) rádió közlése szerint a francia kormány december 15-én délelőttre rendkívüli minisztertanácsot hívott össze. A rendkívüli minisztertanácsoka Dulles amerikai külügyminiszter nyilatkozata az úgynevezett „európai védelmi közösség" kérdésében.

A stuttgarti rádió rámutat arra, hogy az amerikai külügyminiszter nyilatkozata felháborította a francia kormány tagjait.

„Dulles az Egyesült Államok külügyminisztere ultimátumot terjesztett a mi külügyminiszterünk elé — írja a La Croix című katolikus lap. — Ezt az ultimátumot hihetetlenül éles hang jellemzi."

A „Libération" című demokratikus lap ezt írja: „elég ránézni a térképre, hogy megértsük, a jelenlegi stratégiai helyzetben Németországot nem lehet felfegyverezni, ha Franciaország nem egyezik bele. Az az „öngyilkosság", amelyről Dulles beszélt, az lenne, ha hozzájárulnánk a felfegyverzéshez."

LONDON

A brit külügyminisztérium kedden délután leszögezte álláspontját az „európai védelmi közösség" kérdésében. Ez a hivatalos álláspont azt tükrözi, hogy az angol kormány — amerikai biztatásra — fokozni akarja a Dulles nyilatkozatában kifejtett nyomást Franciaországra.

A „Daily Telegraph and Morning Post" párisi tudósítója hosszú közleményben számol be Dulles nyilatkozatának franciaországi visszhangjáról és megállapítja, hogy ez a nyilatkozat „ellentétes eredményre vezethet és olyan jelölt köztársasági elnökké való választását biztosíthatja, aki „ellenzi az európai védelmi közösséget."

NEWYORK

Mint az „Associated Press" hírügynökség párisi tudósítója jelenti: Francia körökben rámutatnak arra, hogy a kormány képviselőit szörnyen felháborították Dulles durva kijelentései. Ezek bizalmas beszélgetések során rámutattak arra, hogy Dulles kijelentései még inkább csökkenthetik az esélyeket, hogy a francia parlament ratifikálja az európai védelmi közösségről szóló szerződést."

A Szovjetunió szövetségi köztársaságai

A Kazah Szovjet Szocialista Köztársaság

II.

Az Almák Atyja

Kertekben gazdag Ata-Alma,
Ott piroslik az édes alma.

Alma-Ata, a kertek városa, az Almák Atyja, Kazahsztán fővárosa a legfiatalabb a 16 szövetséges köztársaság fővárosai között.

Nem is olyan régen Alma-Ata (akkoriban Vernijnek nevezték) csak egy kis kozák erődítmény volt.

Ma a kis Vernij helyén gyönyörű új város, hatalmas ipari központ és fontos vasúti csomópont van.

Alma-Ata a Szovjetunió egyik legszebb városa. Különös szépsége, hogy benne a természet harmonikusan kapcsolódik össze az új építészettel. Kecses, hófehér lakóházai és monumentális középületei szinte elmerülnek az utcák, széles körutak és ligetek dús zöldjében. Az egyik utcában almafasort ültettek, a másikban fehér akác, a harmadikban orgona illatozik.

Egyenes sugárutak szelik át a várost, bármelyiken megyünk végig, a hófedte hegyek csodálatos képe tárul elénk. A havasok lejtőit a sötétzöld tien-sani fenyvesek fedik. A város és a hegyek között az egész területet almafák borítják. Erről a híres édes piros almáról nevezték el a várost Alma-Atának, az Almák Atyjának.

Az Ala-Tau hegység havas csúcsairól lesikló hegyi patakok öntözik a város dús növényzetét és szolgáltatják az Almatyinka patak zuhatagánál épített vízierőmű energiáját.

Alma-Ata jelentős ipari város (főként élelmiszer és könnyűipara van) és nagy kulturális központ. A forradalom előtt Kazahsztánban jóformán senki sem tudott írni-olvasni: ma egyedül Alma-Atának 50 iskolája, 12 főiskolája tudományos akadémiája, operaháza, filmstúdiója több színháza, könyvtára van. Három kazah és két orosz újság jelenik meg Alma-Atában.

A tizenegyedik

(Kazahsztáni történet)

Boldog életből gyermekek születnek
Kik mindenkinél boldogabbak lesznek,
S a dal, mely velük együtt születik,
A kolhoz szépségével megtelik.

Már este zuhogni kezdett az eső, azután hófúvásba ment át. Éjszakára hóvihar tombolt az Akirtyubinszki pusztán.

Kihaltak az Algabasz kolhoz utcái. Míg a hóvihar süvít, mélyen alszik az egész falu, csak az egyik ház ablakai világítanak.

Abdrahman Alserov pásztor felesége betegágya mellett ül. Az asszony szülés előtt áll. Tegnap súlyosan megbetegedett, magas láza van. A rövid, szaggatott lélegzet nehezen tör ki cserepes ajkai közül.

Abdrahman tenyerébe hajtja a fejét. Telefonáltak az orvosnak, de mi haszna? Dühöng a hóvihar, gépkocsi nem tud átvágni rajta, lovakkal pedig... Ki szánja rá magát ilyen időben az utazásra?

A sztyeppén mégis összefagyott behavazott lovak közelednek. A könnyű kocsin fiatal orvosnő ül. Életét veszélyeztette ezzel az úttal, de mégis eljött, hiszen egy másik életet kellett megmentenie.

Nehéz volt az út a hóviharon át, de az orvosnő elérte Alserovék házát.

Néhány perc multva már fehér orvosi köpenyében tevékenykedett a nagybeteg asszony körül.

Kulgas, Abdrahman felesége nem először kap orvosi segítséget, hiszen már tíz gyermeke van. Az orvosnő tudása, gondossága és szeretete most is átsegíti súlyos állapotán.

Abdrahman és Kulgas másnap már boldogan gyönyörködtek tizenegyedik gyermekükben. Örömmel várhatták hiszen a kolhozpásztor házában bőségben van minden. Ez már nem a régi élet!

Abdrahman visszagondol első gyermeke születésére...

Lelki szemei előtt feltűnnek a füstös nemezsátor kormos falai. A földön, a tűzhely mellett, szakadt macskaprémeken fekszik Kulgas. Arca eltorzult a fájdalomtól és a halálos rémülettől. „Meghalok" — kiáltja. Ő pedig csak némán áll és nehéz, erőtlen könnyekkel sír. Nincs honnan segítséget várniok. Köröskörül tíz és száz versztnyire a lakatlan sztyeppe. Csak a farkasok feleltek Kulgas szörnyű kiáltására...

...Néhány héttel a hóviharos éjszaka után Pobjeda gépkocsi állt meg a falusi kórház előtt. Abdrahman szállt ki belőle, mögötte Kulgas, a legkisebb gyermekével. Elhozták, hogy megmutassák az orvosnőnek, aki élete kockáztatásával jött el azon az éjszakán.

— Ugy neveztük el — mondja Kulgas az orvosnőnek, „Doktor Kul." Ez azt jelenti: „Légy büszke rá, orvos!"

PÁRT ÉS PÁRTÉPÍTÉS *

A következetesen megvalósított kollektív vezetés gazdag eredmények forrása a palotabozsoki gépállomáson is

A palotabozsoki gépállomás pártszervezete nem nagy taglétszámú, mintegy 16 párttagot és tagjelöltet egyesít. De ereje annál nagyobb. Mi mutatja ezt? Többek között az is, hogy

a gépállomás november 5-re befejezte az őszi szántás-vetési tervét

és most sikeresen haladnak a gépjavítással, miközben a traktorosok egy része a mélyszántást végzi.

Öt hónappal ezelőtt nem volt ritkaság, hogy a pártszervezet vezetőségi ülésén csak Tóth elvtárs, a politikai helyettes vitte a szót. A vezetőség tagjainak alig-alig lehetett hallani a hangját, javaslat vagy bírálat meg éppen fehérholló-számba ment. Még Orbán elvtárs, a pártszervezet titkára sem sokat beszélt. A munka nagyja, neheze így kettőjükre hárult: ők hozták a határozatokat és azok megoldása is kettejükön múlott. A pártvezetés ilyen módszere nem járt eredménnyel, inkább a pártmunka ellanyhulásával.

A Központi Vezetőség júniusi határozata sokat segített a gépállomás pártszervezetének. Látták, hogy a tagság bizalmából megválasztott vezetőség nélkül nem képesek megoldani a nagy feladatokat. A három vezetőségi tagnak eddig is megvolt a munkaköre. Kincses elvtárs a párt oktatásért felelt, csakhogy alkalma módja nem adódott, hogy ezt végezze. Most azonban már rendszeresen ellenőrzi a politikai oktatást, munkájáról beszámol a vezetőségnek.

A határozatokat közösen hozzák előtte alaposan megvitatják, mindenki hozzászól, elmondja a maga véleményét.

A végrehajtás sem egy ember munkája: együttesen hajtják végre a határozatokat. S a vezetőség tagjai értékelik is a pártvezetés ilyen módszerét. „Kellett már ez a változás nagyon. Mindeddig úgyis csak névleg voltunk vezetőségi tagok. Most tevékeny pártmunkások vagyunk" — mondta Kincses elvtárs. S valóban minden vezetőségi tagnak megvan a saját munkaterülete, amiért felelősséggel tartozik a pártszervezet tagjainak. A pártszervezet titkára pedig ezt a munkát irányítja.

A vezetőségi tagok aktívitásának, a bennük rejlő hatalmas erő felélesztése csak egyik feltétele a jó munkának. Ha Orbán elvtárs egymaga nem képes sikeresen megbirkózni a feladatokkal, akkor a vezetőség hasonlóan képtelen erre, ha csak a maga erejére támaszkodik. A kollektív vezetés azt is jelenti, hogy a pártszervezet minden tagját be kell vonni a vezetésbe. A pártszervezet rendszeresen megbízza feladatokkal a kommunistákat. Amikor a szövetkezetek megszilárdításáért folyt a harc, mintegy húsz párttagot és pártonkívülit küldtek a tszekbe. Bura elvtárs a helyi termelőszövetkezetben dolgozott. Nem egy szövetkezeti paraszt az ő szavára állt el a kilépés gondolatától. Pápista István és Szentes Lázár elvtársak a tsz-ek kommunistáival összefogva visszaverték az ellenség támadását és megmutatták, hogy az egyedüli helyes út a termelőszövetkezeti gazdálkodás. Ebben az időszakban a gépállomás pártszervezetének tagsága bebizonyította: képes a legnehezebb feladatok sikeres megoldására is, csak támaszkodni kell rá.

A gépállomás pártszervezete a belső pártélet megjavítása közben nem feledkezik meg az emberekről, a termelésről sem.

A Központi Vezetőség határozata óta sokkal többet törődnek a dolgozók életével, napi problémáival. Amikor bejött a hideg, szeles idő, a traktorosok megkapták a vattázott ruhát, napjában többször forró italt küldenek nekik. Nemrég bevezették azt is, hogy aki éjjeli ellenőrzésre megy, az termoszban vigyen magával forró teát. Brigádszállásokat létesítettek. A legutóbb Székely Tamás brigádjának szállását avatták fel, műsorral egybekötve. December közepén megnyílik az üzemi konyha: a dolgozók olcsón, ízletes, meleg ételhez jutnak.

A pártszervezet felkarolja a dolgozók kezdeményezését, orvosolja panaszaikat. Amikor Szatmári elvtárs elindította a 2000 normálholdas mozgalmat, a pártszervezet nyomban ismertette ezt a dolgozókkal. Hamarosan mások is csatlakoztak hozzá s a kezdeményezés a terv teljesítésének fontos eszköze lett. A téli gépjavításnál alkatrészhiánnyal küzdenek. Ez nagy időveszteséggel jár. Többen felvetették, lehetne valamit ezen segíteni, ha az újításokat felhasználják. Megvalósították ezt a javaslatot is. Azóta például az ekenutomata nyelvét maguk hosszabbítják meg.

A Központi Vezetőség határozata nagy feladatokat állít a palotabozsoki gépállomás elé is. Többek között azt: minden eszközzel növelje a terméshozamot, segítse a tsz-ek megszilárdítását és törődjön többet az egyéni dolgozó parasztokkal. Ez a mindennapi gyakorlati munkában nem jelent mást: határidőre végezze el a munkát, kiváló minőségben.

A pártszervezet ezt eddig sem hanyagolta el, de most sem, amikor a jövő év nagyobb termését készíti elő a téli gépjavítással.

A pártszervezet és a gépállomás vezetősége az elmúlt év hibáiból okulva megállapította: a mélyszántás mellett legfontosabb feladat a téli gépjavítás. Az elmúlt esztendőben ugyanis kissé elúsztak az idővel. A pártvezetőség, a javító brigádok megalakítása után pillanatnyi tétovázás nélkül megszervezte a politikai munkát. Évek óta az a szokás alakult ki, hogy a brigádok élére lehetőleg kommunista szakember kerüljön és legyen köztük egy népnevelő is. A palotabozsoki elvtársak ezt csinálták most, — de ennél többet is. A kommunista szakembereknek azt a feladatot adták, hogy ellenőrizzék a gépjavítást. A minőségi ellenőr mellett ők is nézzék meg: milyen alkatrészeket szerelnek az erőgépekbe, minőségileg kifogástalanul javítják-e ki a traktorokat.

Gondoltak a verseny felélesztésére is. Az elmúlt esztendőben nem akadt gazdája a versenynek, most létrehozták a versenybizottságot, amely állandóan értékeli a brigádok, egyének vetélkedését, hírül adja, ki hol tart. A kiválóak népszerűsítésére érdekes módszert gondoltak ki. Készítenek egy nagyobb dobozt, amelynek az alsó és felső végére hengert tesznek. A felső hengerre ráerősítik azt a papírlapot, amelyikre rágépelték a brigádok, egyének teljesítményét. Ha valaki megforgatja az alsó hengert, a doboz elejébe vágott nyíláson előtűnnek a nevek, százalékok.

Elkészítették a pártcsoportok megalakításának tervét is.

Az erőgép- és cséplőgépjavító brigádban szerveznek egy-egy pártcsoportot. Még egyelőre akadályozza ezt az, hogy a javító brigádok tagjainak nagyrésze a mélyszántás tervének megvalósításán dolgozik. December 20-ra ezzel végeznek s akkor megalakítják a pártcsoportokat. Feladatuk az lesz, hogy mozgósítsák a kommunistákat a javítási terv teljesítésére, a jó minőségi munkára, neveljék, tanítsák a pártonkívüli dolgozókat, példamutatásukkal magukkal ragadják őket.

A gépállomás pártszervezete nem akar megállni ezen az úton. Van még néhány gyengesége, de a pártvezetőségnek van terve arra, hogyan akarja ezt kijavítani. Eddig nagyon keveset foglalkoztak a pártszervezet erősítésével. A gépállomáson sok kiváló traktorista dolgozik s az a tervük, hogy ezeket előkészítik a tagjelöltségre.

A pártoktatás helyzete viszonylag kielégítő: a hallgatók zöme rendszeresen résztvesz a foglalkozásokon.

Csak nem elég vitatkozók. Jobban ügyelnek majd a propagandisták felkészülésére, ebben a pártvezetőség is segít nekik.

Egyre nagyobb segítséget akarnak adni a tsz-eknek, a jövedelmezőség megteremtése érdekében. Erre is találunk már jó példát. Néger elvtárs, az egyik mezőgazdász, a himesházi tsz-ben észrevette, hogy feltűnően sok az őszi vetés és a szerződéses növény. Számolt, érdeklődött és kiderült, hogy kukoricára csak három hold kerül majd, a többit már vagy elvetették, vagy tavaszra leszerződték. Ez veszélyes jelenség, hisz a több hús, zsír a kukoricatermésen is múlik. A környező tsz-ekben szakmai oktatást szerveznek majd a mezőgazdászok. E tekintetben a gépállomáson is van tennivaló: ezért a traktorosokkal is megismertetik az alapvető agrotechnikai szabályokat. A gépállomás mindezekkel jelentős mértékben viszi előbbre körzetében a mezőgazdaság fejlesztésének ügyét.

Bocz József

„Tízezer liter tejjel teljesítem túl évi tervemet"

Ezelőtt 40 évvel kezdtem tehenekkel foglalkozni. Tizennyolc éves voltam amikor Kerekalja-pusztára a Buzsáki féle uradalomba kerültem. Ez alatt a negyven év alatt igen sok tapasztalatot gyűjtöttem. Sok állatnak kiismertem természetét, adottságait, termelőképességét. De munkámat soha nem értékelték a multban, meg aztán nem is volt érdemes törekedni a több termelésre, hiszen úgysem fizették meg.

Két éve kerültem a Pécsi Állami Gazdaságba ugyancsak tehenésznek. Az első év nem sok jóval kecsegtetett, de láttam, hogy alapos munkával rövidesen kimagasló eredményeket érhetek el. Figyelni kezdtem állataimat, hogy kiismerjem természetüket. Ez nem ment máról-holnapra, de meg lett az eredménye: az 1953-as 36.800 literes tejtermelési tervemmel szemben december 1-ig 42.876 liter tejet fejtem teheneimtől. Ha minden jól megy, az év végére 10 ezer liter tejjel teljesítem túl éves tervemet, ami azt jelenti, hogy már december 1-ig minden tehenemre 4.352 liter termelés jut.

Nem véletlenül értem el ezt az eredményt; sokéves tapasztalataimat gyümölcsöztettem ezévi munkámban. Kiismertem a gondozásomra bízott állatokat. Minden állattal külön-külön foglalkoztam fejésnél, etetésnél és az ápolásnál. Minden állatnak más és más az igénye, másként hatnak rá a változások. A Lidi nevű tehenem két évvel ezelőtt került hozzám. Azelőtt hat liter tejet adott egy egy fejésre, azonban amikor kiismertem a termelőképességeit és alkalmaztam módszereimet, négyszeri fejésre megadta a 41—42 litert naponta.

A nagy tejeléshez igen fontos a jó takarmányozás. A takarmány előkészítésnél, adagolásnál a pontosság és a mennyiség mellett az ízletességre is figyelemmel kell lenni. A nagyobb teljesítményű teheneknek szükségük van vitaminpótlásokra is. A vitaminokat sárgarépával, csukamájolajjal és különböző takarmányokkal pótolom.

Sokan úgy gondolkoznak nálunk a gazdaságban is, hogy a szárazon állás nem lényeges kérdés a tejtermelésnél és ezért ilyenkor csökkentik a takarmányadagot. De nem ritka eset az sem, hogy az előrehaladott vemhes tehenet az utolsó hónapig fejik. Ez a helytelen eljárás igen káros behatással van a tejelésre. Ilyenkor még több takarmányt kell adni, hiszen akkor készítjük elő a tehenet a tejtermelésre. A szárazra állítást én két hónappal az ellés előtt kezdem el, ami ugyancsak megfelelő előkészítő időszak. Amikor leellett a tehén és a borjú nem tudja kiszopni a tejet, akkor azt okvetlenül kifejem és rendszeres tőgymasszázst végzek. Ezzel elkerüljük a tőgydaganatot és a gyulladást.

Eredményemhez hozzájárult az állatok és a körlet tisztántartása is. Minden nap rendszeresen megtisztogatom az állatokat és így az állatok bőrei nem izgatja a por és a piszok. Ez azért fontos, mert ha a piszok izgatja az állatokat, a figyelme nem az emésztésre és a tejtermelésre irányul. A jászlakat etetés előtt mindig kitakarítom, a romlandó takarmánymaradéktól.

Munkám szépen jövedelmezett ebben az évben. Az alapbérem január 1-től december 1-ig 10.396.— forint volt. Ezenkívül eddig 700 liter tejet kaptam prémiumként. Pénzjutalomban háromszor részesültem, összesen ezer forintot kaptam. Előreláthatólag ebben a hónapban a magas tejtermelésért 1000 forintot, a meddőségek kiküszöböléséért 500 forint prémiumot számolnak el. Alapbérem pedig 1000 forint lesz.

Érdemes jól dolgozni. A jó fizetés mellett megbecsülik munkámat. Most kaptam meg a „kiváló állattenyésztő" címet. Munkatársaimnak szívesen átadom módszeremet, hogy többet termeljenek és több legyen a keresetük.

Elmondta:

TÓTH VINCE

a Pécsi Állami Gazdaság tehenésze.

A mohácsi járásban az új gazdasági évben már 96 család lépett be a termelőszövetkezetekbe

Járásunk területén a legtöbb termelőszövetkezet jól zárta az évet és a zárszámadó közgyűlések beszámolói szép jövedelemről adhattak számot.

A görcsönydobokai Uj Alkotmány termelőszövetkezetben, ha a természetbeni juttatások árát hozzászámítjuk a készpénzrészesedéshez. 42.74 forint esik egy munkaegységre. Wéber József 485 munkaegysége után 20.753 forint értékű takarmányt és pénzt kapott, amely 1729 forintos havi fizetésnek felel meg.

A szomszédos szűri Kossuth tszben majdnem öt forinttal több jutott a tagok munkaegységeire. Szemes Józsefné munkacsapatvezető 14 ezer 348 forintnyi értéket kapott 398 munkaegysége után. A hatvanhét éves Obert István bácsi csikógondozó és takarmányos, jó munkájának 471 munkaegységére közel 17 ezer forint értékű természetbeni és készpénz járandóság a jutalma. A szűri dolgozó parasztok tudnak számolni és a szép jövedelem láttán tizenhárom család kérte felvételét a Kossuth tsz-be.

A mohácsszigeti Uj Tavasz termelőszövetkezet idén tavasszal alakult át I-es típusú termelőszövetkezeti csoportból. Bár aránylag kis területen — mindössze 139 holdon gazdálkodnak, — mégis jól megtalálták számításaikat: a 19.10 forint készpénz részesedés mellé több, mint 38 forint értékű terményt is osztottak.

A jó bornak nem kell cégér — az eredményes zárszámadásokat megismerték járásunk dolgozó parasztjai és eddig 96 család 137 tagja lépett az új gazdasági évben a termelőszövetkezeti gazdálkodás útjára.

SZABÓ ANNA levelező

KIGYULT A FÉNY PETERDPUSZTÁN

Hirtelen fordult hidegre az idő, a kutak melletti tócsákon jégkéreg képződött. Az emberek felvették a télikabátot, a szekrényekből előszedték a meleg holmikat. A Gyula pusztai Állami Gazdaság peterdpusztai üzemegységében mintha nem éreznék a dolgozók hideget, mintha különös öröm fűtené őket munka közben. Aszfalt és padlót suroltak, valamilyen ünnepélyes rendezvény maradványait tüntették el a hangszóró zenéje mellett. Talán ez a zene, ami rövid időre végigfutja a majort, ez az ami a lelkesedést és meleget adja a munkához? Ez, valóban ez! Ennek örül a major apraja-nagyja.

Villanyt kapott az üzem és ennek örömére rendeztek ünnepet szombaton este a gazdaság dolgozói. A villannyal bevonult Peterdpusztára a hangszóró és a zenegép is. Kresz Mihály rövid idő alatt megtanulta a kezelését és szabad időben is bekapcsolja; jó hanglemezekkel szórakoztatja dolgozó társait. Két nagyteljesítményű hangszórót szereltek fel a major területén, hogy mindenki hallhassa.

Peterdpuszta, mint a neve is mutatja, a községtől, a központi majortól távol, egy pusztán terül el. Ritkán jár itt idegen, hiszen eldugott hely, nincsen bekötőútja sem. A major területén éveken keresztül az irodában, ebédlőben, konyhában, istállókban, magtárban, egy szóval minden épületben viharlámpa „fénye" mellett dolgoztak, mikor leszállt az este. Akárhány lámpát akasztottak ki, sötét volt a hosszú, szűkférőhelyes istállóban. A petróleumtól kormos lett az üveg. A reggeli etetésnél és ápolásnál az istállókban rendszeresen felhallatszott a tehenészek kiáltása, „vigyázz, mert jövök!" De nem látták egymást, csak ha egymásba ütköztek. A pislogó lámpafény hatása meglátszott az istállón is: akkor kezdték a tehenészek takarítani, amikor virradt. A borjúnevelőben is csak akkor etettek, amikor valamennyire kivilágosodott. Nem volt ez egészséges megoldás, mert a reggeli és az esti etetés között rövid, estétől reggelig pedig hosszú volt az idő, — nem emészthettek rendesen a jószágok.

Áprilisban kezdték meg a villanyszerelők a major területén a munkát. Ettől a naptól kezdve a gazdaság dolgozói tervezni kezdtek, milyen rádiót vegyenek. Végre december 10-én beteljesült a vágyakozás, kigyúltak az égők, megszólaltak az előzőleg már megvett rádiók.

Ahol villany világít, zenegép és rádió szól, onnan a mozi sem hiányozhat! Szombaton este üzembe helyezték a szociális juttatásból vásárolt keskeny filmvetítőgépet. — Az „Aranykulcsocska" című szovjet mesefilmet mutatták be és az előadást nemcsak a gazdaság dolgozói, de a környező falvak dolgozó parasztjai is megnézték. Eddig messze kellett menni, — most már minden héten egyszer sorkerül a filmvetítésre saját mozigépükkel.

A villany nemcsak a kulturális lehetőségeket növelte, hanem a minden napi munkában is segítséget jelent. A darálást, szecskázást villanymotorral végzik ezután és a traktor, amellyel eddig hajtották, mehet szántani. Javul a növénytermelési munka, javul az állatok takarmányellátása. Villany hajtja a tejház szeparátorát is.

Sokat könnyített a dolgozók munkáján a most beszerelt vízvezeték is. Eddig a sertésgondozók lajttal hordták a vizet az itatáshoz és darakeveréshez. A tehenészek majd egy kilométer távolságra hajtották az állatokat itatni fagyban, sárban. — Erre nincs tovább szükség.

Rövidesen a munkáslakásokba is bevezetik a vizet.

Jövőre a dolgozók szociális körülményeit tovább javítja a gazdaság a távolleyő peterdpusztai üzemegységben. 1954-ben kultúrtermet, fürdőt, tíz munkáslakást építenek, parkosítják a major területét, a meglévő lakásokat pedig kijavítják. Megalakítják a kultúrgárdát, hogy ne csak mozival, hanem szinielőadással, népi tánccal és csasztuskával is szórakoztassák a gazdaság dolgozóit és a környékbeli falvak dolgozó parasztságát.

*

Megyénk minden állami gazdaságának vannak olyan távoli üzemegységei, mint Gyulapusztának a peterdpusztai. Az állami gazdaságok igazgatói és vezetői használják ki a telet arra, hogy olyan életkörülményeket teremtsenek az üzemegységekben dolgozóik részére, mint Peterdpusztán.

Magyaregregyen is örömmel fogadták az új begyüjtési rendeletet

Magyaregregy község dolgozó parasztjai örömmel fogadták az új begyüjtési rendeletet. Vasárnap az utcákban több embercsoportot lehetett látni, ahol örömmel újságolták a jó hírt.

Az egyik ilyen csoportban beszélgetett többek között Váradi András 19 holdas, Ilisics István nyolcholdas, Bánóczki József 8 holdas és Hara István 17 holdas dolgozó paraszt. A kis csoportban éppen arról beszélgettek, hogy kinek milyen kedvezményt biztosít az új begyüjtési rendelet és kinek mennyivel csökken a beadása a következő évben.

Ilisics István községi tanácstag Váradi András dolgozó parasztnak számolta ki a következő évi beadását — amely jelentősen csökken.

Váradi András beadása ebben az évben a 19 hold föld után 43.52 mázsa volt, búzakilogrammra átszámítva. A következő évi beadása az új rendelet szerint 31.04 mázsa lesz. 12.48 mázsával kevesebb. — Sertésbeadása 70 kilóval, vágómarhabeadása 30 kilóval, baromfibeadása 18.20 kilóval, tojásbeadása 18.20 kilóval, a tejbeadása 649 literrel csökken.

— Az apósom 67 éves, az anyósom 61 — mondotta Ilisics elvtárs. — Öt hold földön gazdálkodnak. Az új begyüjtési törvény szerint öregségükre való tekintettel csak két hold föld után kell beadást teljesíteniök, ami igen nagy könnyebbséget jelent számukra.

LEŐWEY KLÁRA

A szabadságszeretet és hazafiság nagy magyar pedagógusa

Haladó hagyományainak kutatása és megbecsülése fontos feladata az oktató-nevelő munkának. Ezt a célt érdekében rendezi a Leőwey Klára gimnázium névadója, Leőwey Klára elítélésének századik évfordulójára ünnepségét. Baranya megye dolgozói nem ismerik még a nőnevelés e kitűnő alakjának életét, működését. Pedagógusaink, tanulóink előtt sem ismeretes munkássága és tevékenysége. Pedig megérdemli, hogy a történelemben visszalapozva feltárjuk életét, munkásságát.

1821. március 25-én született a szabadságszeretet és hazafiság nagy magyar pedagógusa. 1848-ban a Teleki-féle nőnevelőintézetben nevelőtanár. A szabadságharc idején élenjárt a sebesült honvédek megsegítésében. Megszervezte a szabadságharc sebesült hőseinek ápolását, fehérnemű és élelemellátását s a kötelék- és tépéskészítését. A világosi fegyverletétel után önfeláldozással és nagy bátorsággal segítette menekülésükben a bujdosó, halálrakerült hazafiakat. A reakció elítélte: részben a fenti okok miatt, részben, mert **„forradalmi eszméket hirdetett s ezeket nemcsak tanítványai vallásává tette, de utódaiknak is átadandóvá kötelezte"**, valamint a magyar szabadságharc hőseinek életrajzát megszerezte, Párisba küldte, hogy az ott megjelenő műből a magyar szabadsághősök élete se hiányozzék. Ezért öt esztendei várfogságra ítélték, melynek százéves évfordulóját ebben az évben ünnepeljük. A várfogságot a szomorúemlékű kufsteini várbörtönben töltötte el. Kiszabadulása után ismét a forradalom eszményeinek és a hazának szeretetére nevelte tanítványait. Mint írónő is hitet tett a forradalom és szabadságharc ügye mellett. Agyonhallgatására a mult rendszerben az adott okot, hogy „rebellis" volt, aki Kufsteint is megjárta. — Nemcsak a toll fegyverével harcolt a tudatlanság ellen, de töretlen akarattal hirdette eszméi valóraváltását. A szabadságharcba vetett rendíthetetlen hite háttérbe szorított minden más érzést. Élete, szenvedése, minden megpróbáltatása a szabadság mellett és a nevelés mellett tett bizonyságot. Mint pedagógust minden nevelő példaképének tekinti. Ám a további szavak helyett szóljon hozzánk ő maga hátrahagyott írásai alapján:

„Mi nagyobb, mi fönségesebb, mint embert nevelni az életnek, a hazának, hogy el ne tévedjen a hibás irány bonyodalmas útján, vagy el ne vesszen a tétlenség áldásságában. A nevelő a maga lelkét szállítja át növendékébe, s mindez önzetlen szeretetből, nem marad egyéb számára, mint az öntudat megnyugtató boldogsága. Az anyagi művészetek dicsőségénél a művész neve is mindig ott ragyog s művével egyarányban részesül. A szellemet képző művész: a nevelő nevét nem ösméri a világ, s midőn egy a tökéletesség felé emelkedő ifjú leány feltűnik a társadalomban, nem gondolnak arra, hogy ki volt a lelket képző vezető, csak a társadalom új szellemvirágának örvendenek. S ezen öröm eléggé boldogítja a nevelőt. Ezért igaz marad a fönnebbi állítás, hogy a nevelő a legönzetlenebb és a legfönségesebb művész, mert ő nem óhajt nyilvánosan szerepelni, résztvenni növendéke dicsőségében. — A nevelés a művészetek legnagyobbika és legnehezebbje, s csakis, ha azt valódi hajlammal, igazi hivatással és szeretettel folytatjuk, teszi a nevelést könnyűvé."

Írásaiból kicsendül az öntudatos pedagógus magabiztossága és harcossága, de önzetlensége és nagy tudása is megnyilvánul. Cselekedeteiben hazáját szerető, a szabadságot legszentebbnek tekintő egyéniség volt.

A gimnázium dombormüvét az iskola falába helyezte el, míg szobrának leleplezésére 19-én, délután 6 órakor kerül sor az Ifjúsági Színházban.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ:

Nem magánügy. Szelvénybérlet „C" Este 7 órakor.

MOZI:

Kossuth: Kis és nagy boldogság. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Vitorlás titka. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése és artistaműsor. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: A cárnő cipője. Artistaműsor. fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét. (Pécsszabolcs): Királylány a feleségem (fél 6, fél 8 órakor).

ELŐADÁS

A Magyar Földrajzi Társaság Pécsi Osztálya folyó hó 18-án (pénteken) délután 6 órakor a „Doktor Sándor" kultúrotthonban (Molotov-u. 18. nagyterem) India mai gazdasági életéről vetítettképes előadást tart. Előadó: Gertig Béla.

A Liszt Ferenc hangversenyterem megnyitó hangversenye

December hó 21-én Pécs zenei életében igen jelentős esemény lesz. A hatalmas szabadtéri színpaddal a nyár hangversenyek kitűnően megoldódtak. A Budai I. Pártszervezet nagytermét Kossuth Lajos-u. 83. 84000 Ft költséggel igen szép és a célnak megfelelő hangversenyteremmé alakították át. Ezzel Pécs Város zenekedvelő közönségének régi vágya teljesedésbe ment. A hangversenyterem a város zenei életének központja lesz. Nagy zenei tervek folyamatos megvalósítását teszi lehetővé az új kultúrterem. Szimfonikus hangversenyek, ifjúsági hangversenyek zenei előadássorozatok, operazenei hangversenyek fogják váltani egymást. A megnyitó hangversenyen a Városi Szimfonikus zenekar Csáky Nándor vezényletével Beethowen III. Leonóra nyitányát, Kodály Háry János Intermezzóját és Berlioz Rákóczi indulóját adja elő. Liszt Es-dur zongoraversenyét Borsay Pál játsza. A Zeneművészeti Szakiskola énekkara Antal György vezényletével nagyrészben Pécsett eddig elő nem adott művekkel szerepel, így: Kodály, Liszt Ferenchez és Békességhajtás 1801 c. új kórusának, valamint Bach 21. Kantátája zárótételének bemutatásával. A hangverseny utolsó száma Wagner Tannhäuser c. operájának népszerű bevonulási indulója. A hangverseny iránt városszerte igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

ELŐADÁS

A Pécsi Tudományegyetem Állam és Jogtudományi Kara az egyetem 3-as számú tantermében (48-as tér 1) ma délután fél 4 órakor nyilvános ülést tart. Tárgy: dr. Hilscher Rezső egyetemi docens „Haladó jogi hagyományaink Pest-Pilis-Solt vármegye közgyűlésében a szabadságharc előtt" című előadása.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.
18.40: Délszláv műsor.
19.00: Magyarnyelvű adás.
A Pécsi Rádió gyermekműsora.
Hírek.
Gerencsér bácsi a siklósi fazekas — népművész munka közben
Hogyan dolgozik Pupos József kipói állatorvos a kormányprogramm megvalósításáért?
Hanglemezek.
20.00: Műsorzárás.

Hogyan viszonyulnak a sportkörök vezetői sportolóink minősítési kérelmehez

Az egységes magyar sportminősítési rendszert 1951-ben vezették be. Bevezetése óta jól segítette elő a testnevelési és sportszervezetekben a sportfejlesztési terv teljesítését, a minősített sportolók tudásbeli színvonalának növelését és az újabb tömegek bekapcsolását a rendszeres sportolásba. A helsinki olimpián a Szovjetunió és a testvéri népi demokráciák sportolóival együtt népköztársaságunk sportolói eredményeikkel bebizonyították a szocialista testkultúra fölényét a tőkés országok testkultúrájával szemben.

A béke spártákiádon, a falusi dolgozók spártákiádján, valamint az egységes évi versenynaptárban rendezett más tömegjellegű versenyeken a fiatalok és a dolgozók tízezrei vettek részt és szerezték meg a sportbeli osztályok eléréséhez szükséges eredményeket. Eredményeink mellett azonban a sporttömegességének állapota, a sportoló tömegek eredményeinek színvonala még nem felelt meg minden tekintetben a sportmozgalom elé állított feladatoknak.

Az elmult két évi fejlődés következtében az egységes magyar sportminősítési rendszer egyes szabályai elavultak. Az egyes sportágak osztályszintjei már nem megfelelőek. Ezért a sportminősítés szabályában és az egyes sportágak osztályszintjeiben módosításokat kellett eszközölni.

A módosított minősítési szabály, amely 1953 február 15-től három évre, 1953 december 31-ig érvényes, meghatározza a testnevelési és sportbizottságok, sportegyesületek és sportköreinek, hogy a sportoktatási munka színvonala emelése érdekében milyen feladatokat kell végrehajtaniok.

Megyénk területén a minősítési szabályzat az 1953-as évi versenyévadnak úgy a csapatbajnokságokban, mint az egyéni versenyek megrendezésével sportolóinknak lehetőségeket adott arra, hogy az előző két évben szerzett minősítését megtarthassa, megerősíthesse, a nem minősített sportolók pedig minősítésüket megszerezhessék.

Az 1951—52. évben szerzett minősítésüket sportolóink nagyobb része az 1953. évi bajnokságokban és versenyeken megerősítették. illetve megszerezték. Az egységes magyar sportminősítési szabályzat módosításával kapcsolatban szükségessé vált, a régi minősítési kiskönyvek megszüntetése és az új minősítési kiskönyvek kiadása. 1954 január 1-től kezdve minősített sportolóink csak az új kiadott minősítési kiskönyvekkel vehetnek részt a versenyeken, a nem minősített sportolók pedig az Országos Testnevelési és Sportbizottság által kiállított, illetve kiadott rajt- és játékengedélyekkel.

Sportolóinknak, hogy az 1953-ban elért eredményeik alapján az új minősítési kiskönyvüket megkaphassák, minősítési osztályzatukat megtartsák, feltétlenül sokkal nagyobb gondot kell fordítani sportköri vezetőinknek a sportolók minősítési kérelmére. A különböző sportágakban a bajnokságok és versenyek már több hete befejeződtek, de a testnevelési és sportbizottságok, valamint a sportkörök részéről nagyon kevés minősítési kérelem érkezett be.

Elsősorban a megyénk területén működő nagy sportkörök vezetőinek: Pécsi Lokomotiv, Pécsi Vörös Lobogó, Pécsújhegyi Bányász, Pécsi Dózsa, Komlói Bányász és a Pécsbányatelepi Bányász vezetőinek meg kell változtatni az eddigi nemtörődömségét sportolóik minősítési kérelmével kapcsolatban. Azok a sportköri vezetők, akik sportolóik minősítési kérelmét az illetékes testnevelési és sportbizottságtól nem kérnék, 1954 január 1-el elvesztik az előző év eredményeik alapján szerzett minősítésüket és az új versenyben, illetve bajnoki évadban mint rajt- és játékengedélyesek vehetnek részt. Ezért tehát a sportkörök sportolói érvleklődjenek vezetőiknéél, hogy beadták-e már a minősítési kérelmüket.

Felhívjuk a megye területén működő sportkörök vezetőit arra, hogy a minősítések kéréséhez a következők szükségesek: Minden sportolóról, aki az 1951—52-es évben szerezte meg minősítését 4 nyilvántartási kartont kell kitölteni. Két kartonra fényképet kell ragasztani, egy fényképet pedig a minősítést kérő jegyzék mellé kell csatolni. Azokról a sportolókról, akik ez évben az Országos Testnevelési és Sportbizottság által kiadott rajt- és játékengedélyt kaptak és ez évi eredmények alapján minősítést érték el, azokról sem nyilvántartási kartont, sem pedig fényképet nem kell beadni, hanem minősítést kérő jegyzékre fel kell tüntetni a rajt- és játékengedélyének számát.

A sportolók minősítési kérelmét a következő testnevelési és sportbizottságoktól kell kérni: ifjúsági és III. osztályút a területileg illetékes testnevelési és sportbizottságtól, Pécsett a városi testnevelési és sportbizottságtól, járásokban a járási testnevelési és sportbizottságtól, a II. osztályút a megyei testnevelési és sportbizottságtól, az I-ső osztályút pedig a területileg illetékes testnevelési és sportbizottság láttamoztatásával az Országos Testnevelési és Sportbizottság Sportoktatási Hivatalától.

Bognár János
MTSB sportoktatási főelőadó.

* **Természetjárás.** Lendület Természetjáró szakosztálya éjszaka napali tarát vezet a Mecsekbe. Hálás a Fehérvári úton Indulás a Széchenyi-térről december 19-én 17 órakor. Turavezető Kovács Jolán. Vendégeket szívesen látunk.

ELŐADÁS AZ IRÓSZÖVETSÉGBEN

Pénteken este hét órakor a Magyar Írók Szövetsége pécsi csoportjában (Széchenyi-tér 16) Selymes Ferenc tart előadást a szovjet drámairodalom kérdéseiről a Szovjet Írók Szövetsége legutóbbi plénuma alapján. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

750 cm³ BMW oldalkocsis terepjáró motorkerékpár eladó. Rákóczi-út 10.

KISEBB termetre irhabunda eladó. Deák Ferenc-utca 2. I. 2. Borbás. 8

SZŐLŐOLTVÁNYT vagy gyökeres vadat adnák cserében sima vadvesszőért, vagy pénzért veszek sima vadvesszőt Kiss szőlőtelep, Abasár.

IFJÚSÁGI REGÉNYEK (Werne, May, stb.) német meséskönyvek, gyermek forgópisztoly, háztartási mérleg és 8 mm es lemezek eladók. Kaposvári-u. 20. Telefon: 37-79.

HÍREK

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 17

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK: 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 17. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Lázár. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** — Várható időjárás csütörtök estig: nyugaton felhős idő, keleten kevés felhő. Több helyen, főként a Dunántúlon és északon kisebb eső, havaseső, vagy hó. Egyes helyeken párásság vagy köd. Mérsékelt délkeleti-déli szél. A hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: csütörtök reggel nyugaton 0—mínusz 3, keleten mínusz 7—mínusz 10, délben országszerte 0—plusz 3 fok között. — A fűtés alapjául szolgáló várható napi középhőmérséklet csütörtökön mínusz 1—mínusz négy fok között lesz.

— **Tanácstagok fogadóórái:** Budai I. alapszervezet helyiségében december 18-án délután 5—6 óráig Jankó Mária, Budai II. alapszervezetben 6—7 óráig Dani Sándor, Szigeti kerület (Nagy Jenő-utca 36.) 6—7 óráig Bálint Mihályné tanácstagok fogadóórát tartanak.

— **Találtak** egy darab női világosbarna ujjasmellényt zöld hímzéssel. Igazolt tulajdonosa a pécsi kapitányság házipénztárában átveheti.

ELVESZETT hétfőn este autóbuszmegállónál fekete női kesztyű. Megtalálója jutalmat kap. Jókai-téri tejboltban.

A KOMLÓI Bányagépjavító Vállalat vizsgázott kazánfűtőket keres azonnali belépésre. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán.

SPEDITŐR-kocsit 50—30 q teherbírás között megvételre keresünk Baranyamegyei Építő- és Tatarozó Vállalat szállítási csoport. Bolgárkert-u. 4—6.

BARANYAMEGYEI Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat felhívja a nála vásárló vállalatok figyelmét, hogy évvégi leltározások miatt folyó hó 21-től 27-ig árut csak korlátozott mértékben, 27-től 31-ig pedig egyáltalán nem szolgáltat ki.

KAZÁNFŰTŐKET és széntolókat jó keresetí lehetőséggel azonnalra felvesz a Pécsi Bőrgyár.

A PÉCSI Húsipari V. keres azonnali belépésre szakmunkásokat, segédmunkásokat, 2 sertésetetőt és 1 kocsist.

Elméleti színvonalunk emelését segíti elő az

ANYAG-ADATSZOLGÁLTATÁS

DUNANTULI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Partja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34.
Előfizetési díj havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MELLES REZSŐ

Egy este az Üdülő-szálló vendégei között

Gyönyörű ilyenkor a Mecsek. A domboldalon mintha művészi kéz rakta volna fel az ősz csodás színeit a fák hulló leveleire, a lázosan összehúzódó bokrokra.

A zöld mohával belepett fatörzsek közül messzire virít a nyír összekunkorodó kérge. Feljebb sötétzöldszínű tányők nyújtózkodnak dölyfösen az ég felé. Nehéz illatot árasztanak magukkörül s az ember akaratlanul is mélyeket lélekzik a közelükben.

A felhők alatt vércse kóválygó, zsákmányra les. Búgva figyelmeztet párját a vadgalamb a veszélyre, aztán az is elhallgat.

Bőben a testőri panorámában van az Üdülő-szálló épülete, ahol az üzemek kiváló dolgozói pihenik ki egész évi fáradalmaikat, hogy szellemileg fizikaliag felfrissülve folytassák, sőt nem visszatérve munkájukat. A felszabadulás előtt az ezerholdasok a pénzmágnások kedvelt helye volt a szálló, ahol reggelig tartó tivornyákkal akarták elűzni unalmukat. A dolgozók csak kívülről vágyakoztak a pihenést nyújtó falak közé. Ma a miénk az üdülő.

Messzire világít a szálló társalgójának üvegtalán a fény esténként, ahol az ízletes vacsora után sakkoznak, dominóznak, beszélgetnek az üdülők. Ilyenkor aztán sok mindenről előkerül a szó. — vajjon mit csinálnak az otthoniak, tartják e még azt az eredményt, mint amikor ők eljöttek a brigádtól.

Mindenki tudja, hogy az otthoniak alatt nem a feleséget, a családot értik, hanem még itt is üzemük, gyáruk, az amely témát ad a beszélgetésekre. Nem mintha nem jutna eszükbe a család, az otthon melege. Dehogynem; de arra máskor is van idő, meg aztán, ha hazatérnek, lesz úgyis miről beszélni eleget.

Itt van Balázs Kálmán elvtárs, — a budapesti Ruggyantagyár gumioldó részlegének a munkása. Csillogó szemmel büszkén meséli, hogy a brigád, amelyben dolgozik, most már hosszú időn keresztül állandóan 140 százalékra teljesíti normáját. Igaz, 120 százalékon alul azelőtt sem adták.

Cirkva Ferenc elvtárs — amott a másik sarokban — már nem tartozik a fiatalok közé. Mély, redős homloka elárulja hogy sok gonddal kellett megküzdenie az életben. Szerény, halkszavú ember. Inkább azt szereti, ha mások beszélnek körülötte, s ő csendesen meghúzódik a székén, fejének egy egy bólintásával helyesel, de összehúzza sűrű szemöldökét, ha valamivel nem ért egyet.

„Harapófogóval kell kihúzni belőle a szót" — sokszor olvastam már e szólás mondást, — de nem tudtam elképzelni, hogy milyen is lehet az ilyen ember. Most itt ül mellettem. Engem kérdez, amikor én vagyok kíváncsi életére. Dehát megértem azt, hogy az ember nem szívesen mesél a keserű multról, a megaláztatásokról, inkább szeretné kétkézzel habzsolni a ragyogó jelent és szeretné kitolni a lassan elmúló évei számát.

Kedves Cirkva elvtárs — én mégsem elégedtem meg azzal a pár szóval, amit „harapófogóval húztam ki" magából; én most elárulom, hogy továbbra is kíváncsi voltam az életére, a munkájára — de most már az új életére, az újat építő munkájára.

Megtudtam azt, hogy idős kora ellenére még mindig példát mutat a fiataloknak a munkában, hogy a tapasztalatlan fiatalokat olyan sok szeretettel tanítja, oktatja, mintha saját fiaivá tenné. Aztán megtudtam azt is, hogy jó munkájának elismeréseként kitüntetési kapott az „építőipar kiváló dolgozója" lett. A kitüntetés mellé egy szép oklevelet is kapott, „a miniszter írta alá" — amire talán a legbüszkébb.

Ugye milyen sokat elárultam most magáról, de remélem azért haragunk nem lesz köztünk, — kedves Cirkva bácsi...

Ilyen emberek üdülnek most a szállóban, akik mindennap hősiesen helytállanak s munkájuk nyomán magasra szökik a grafikon.

Világhírnévnek örvendő sportéletünk egyik kiválója, a rúdugró Homonnai is itt ül az egyik karosszékben, élénk beszélgetést folytat a társaságával. Meglepődtem, hogy nem az atlétikáról, még csak nem is a sportról, beszélgetnek úgy általában, hanem — könyvekről. Én persze mind járt az atlétikára tereltem a szót, meg kérdeztem, hogy mi is a rekorderedménye.

— Négy méter harminc centi most a bűvös határ, jövőre meglesz a négy negyven — cseng a hangja bizakodva.

— Négy negyven — elég annak lenni — mondom.

— Hát lecsni már könnyű, csak fel menni nehéz — válaszolja mosolyogva.

Igazat adok neki, négy negyvenre egy szál bambuszrúdon ekkora testet felnöveni, bizony nem könnyű dolog.

A Pécsi Nemzeti Színház január 16-án ősbemutatóra készül, Tabi László új szatirikus művével, a „Kártyavár"-ral. Leintner elvtársnő, az üdülő kultúrfelelőse megmutatja, hol ül Tabi elvtárs: „Az a pirosnyakkendős, menjen csak oda hozzá".

Odamentem. Kedvesen fogadott, szívesen beszélt új darabjáról.

— Úgy érzem ez a legkedvesebb művem az összes közül — mondja elgondolkodva, — magyar színpadon még ilyen tárgyú műve nem mutattak be. A szatirikus irodalomnak egy új vonala, de remélem a kísérlet beválik.

Tabi elvtárs az üdülőből lejár a színházba, ott személyesen irányítja a próbákat mint mondja: menet közben is lehet rajta csiszolni, mert így próbákon másképp látja az ember, mint amikor megírta.

Ismerve Tabi elvtárs szórakoztató humorát, mindig találó csipős szatiráját — no meg láttam már egyszer az új darabból egy próbát is — sikert jósolok a bemutatónak.

Fél kilenc felé jár az idő, amikor Leintner elvtársnő bejelenti, hogy rövidesen megkezdődik a lemezhangverseny. Hát persze, hogy ott maradtam meghallgatni. Érdemes volt. Egy csokorba összegyűjtve az operairodalom remekeiből hallhattunk oly részeket, amelyek közül csak egy lemez hallgatása is egy egész estét betöltő élvezetet nyújtott volna. Aki már nem fért el a társalgóban, az az előtérben hallgatta végig Luna gróf vágyakozó áriáját vagy Mephistó bortongató szerenádját.

De akármilyen szép is volt ez az este, mégis csak a végére ért. Az üdülők még mindig a zene hatása alatt vannak, amikor szobájuk felé mennek, a legnagyobb elragadtatással beszélnek az elhangzott művekről.

Lassan kialszanak a fények a termekben, fent egészséges, mély álomba merülnek a szobák pihenésre vágyó lakói, elcsendesedett a szálló. Az éjjeli portás halkan szól rá a hangosabban beszélőkre: „pszt, csendesebben elvtársak, aludni tértek az üdülőink."

CSÉNYEI JÓZSEF

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 296. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — PÉNTEK, 1953 DECEMBER 18

A MAI SZÁMBAN:

A Szovjetunió ügyészsége befejezte a vizsgálatot a haza áruló L. P. Berija ügyében (2. o.) — A Kínai Népköztársaság külügyminisztériumának emlékirata a svájci kormányhoz (2. o.) — Szervezik a tagság téli foglalkoztatását a kölkedi tsz-ben (3. o.) — A baranyamegyei színjátszás története (3. o.) — Munkavédelmi brigádellenőrzés a Mohácsi Selyemszövőgyárban (3. o.) — Györkő Antal elvtárs elnöki beszámolója a pécsi városi tanács rendkívüli ülésén (4. o.)

Nagyobb megbecsülést, több segítséget sztahánovistáinknak!

A felszabadulás óta népünk új erőműveket, új városnegyedeket, új városokat épített. Komló falai szemünk előtt emelkednek a magasba. Meszes új házaiban, modern fürdőszobás lakásaiban boldog bányászcsaládok százai élik vidám, megszépült életüket. Rendünk teremtő ereje új műhelyeket alkotott a Sopiana Gépgyárban, a Pécsi Bőrgyárban, a Pécsi Kesztyűgyárban, s ki tudja még hány üzemben?! Nagyobb üzemeinkben bölcsődék, napközik várják a munkásanyák gyermekeit, legtöbb üzemünk meleg ebédet biztosít munkásainak. Büszkék, nagyon büszkék vagyunk eredményeinkre, alkotásainkra, de talán még sokkal büszkébbek arra, hogy az eredményekért folyó harcban a párt nevelőmunkája nyomán újtípusú emberek, új hősök emelkednek ki népünk soraiból. Ilyen új emberek, ilyen új hősök — a sztahánovisták.

Sokszáz sztahánovistája van ma már megyénknek és napról-napra újabb dolgozók zárkóznak fel mögéjük. Van köztük évtizedes tapasztalatokkal rendelkező, idős szakmunkás, van köztük fiatal, aki csak nemrég hagyta el az iparitanuló iskola padjait. Vannak, akik régi, öntudatos harcosok, vannak, akik még csak most cseppentek bele a „politikába". Mégis valamennyien hasonlítanak egymáshoz. Valamennyi szenvedélyesen szereti szakmáját, munkáját. Valamennyi egy cél felé törekszik: újításokkal, ötletekkel, új javaslatokkal segíteni a termelést, segíteni a gyengébbeket — és ezen keresztül felemelkedni. Az új iránti érzék, a merészség a kitartás jellemzik sztahánovistáinkat.

Sztahánovistáink számos kitüntetésben részesülnek: megkapják a sztahánovista oklevelet, később a jelvényt is, amely egyben kétheti ingyenes galyatetői üdülésre jogosítja fel őket. Meghívják őket gyűlésekre, értekezletekre, beválasztják az elnökségbe. Néhány sztahánovistánk mellén ott díszeleg a szocialista munka hőseinek aranycsillaga vagy a Kossuth-díj babérkoszorúja is.

Mégis meg kell állapítanunk: még mindig nem becsüljük eléggé sztahánovistáinkat. Az igaz, hogy a megbecsülés külső jeleit általában megtalálhatjuk, de a sztahánovistáknak elsősorban tudását, tapasztalatát kell megbecsülnünk.

Sok sztahánovistánkat joggal bánt az, hogy a vezetők nem kérik ki tanácsaikat, nem foglalkoznak velük. Katona Ferenc elvtárs, a híres pécsbányai sztahánovista vájár nemrég jogosan kifogásolta, hogy a vezetők nem törődnek vele, soha nem kérik a véleményét semmiféle dologban. Sajnos, az eset nem egyedülálló: tucatnyi eset bizonyítja, hogy üzemeink vezetői, párt- és szakszervezeti funkcionáriusai nem támaszkodnak az élenjáró munkásokra, nem használják a termelésben azok tapasztalatait. Pedig a sztahánovisták olyan emberek, akiket érdekelnek a termelés problémái, akiknek szeme kok mindent meglát. Számos olyan sztahánovistát találunk üzemeinkben, mint Horváth István (18) elvtárs, a pécsbányai bányaüzem sztahánovistája, aki rendszeresen tesz javaslatokat s természetesen példát mutat 140—160 százalékos átlagteljesítményével társainak is. Az ilyen embereket meg kell becsülni, a jó vezetőnek merítenie kell tapasztalataikból!

A sztahánovisták, újítók, észszerűsítők is egyben. Számtalan álmatlan éjszaka, sok fáradság, törődés szüli az új módszereket. Mégis sokan vannak, akik ezt a munkát nem becsülik eléggé, akik semmibe veszik sztahánovistáink fáradozását. — A szászvári bányaüzem vezetői sem becsülik élenjáró munkásaik javaslatait, ötleteit, újításait. Kezük alatt elfeküsznek az újítások, nem tárgyalják s nem vezetik be azokat. Pedig ebben az üzemben is többszáz dolgozó emelhetné a termelést az élenjáró módszerek, újítások elterjesztésével.

A sztahánovisták kimagasló eredményeikkel nagy szolgálatot tesznek népünknek. Eredményeik elismerése azonban nem jelentheti azt, hogy szemethunynak az esetleges hibák felett. A sztahánovista is ember. — mégpedig különösen értékes és tehetséges ember, akinek erényei és hibái vannak és akit segítenünk kell, hogy kijavíthassa hibáit, és továbbfejleszthesse erényeit. Minden sztahánovistának éreznie kell, hogy a párt szeme állandóan rajta van, ismeri gondját-baját és segíti a további felemelkedésben, tudása növelésében. Párt- és szakszervezeteink feladata, hogy minden erejükkel segítsék, támogassák sztahánovistáinkat, adjanak módot nekik a további fejlődéshez. Igen sok ezen a téren a javítanivaló. Nem egyedülálló Komlón Szedlár Ferenc sztahánovista esete, akivel sokszor hónapokon keresztül nem állnak szóba a vezetők. Szedlár elvtárs véleményét így fejezte ki a megyei pártértekezleten: Komlón alszik a Sztahánov-mozgalom. Nem foglalkoznak velünk. Nem ismertetik vezetőink még a kiemelkedő eredményeket sem. Szeretnénk tanulni, alaposan megismerkedni a bányaműveléssel, csak adnának módot és lehetőséget erre!" Nem okozna különösebb nehézséget most sem — sztahánovista munkamódszerátadások szervezése és tartása, rövid sztahánovista tanfolyamok beindítása üzemeinkben. Helyes volna rendszeresen összehívni üzemenként és időnként a sztahánovistákat, hogy azok beszámolhassanak, előadást, bemutatót tarthassanak munkamódszerükről, tervekről. A gazdasági és szakszervezeti vezetők fontos feladata, hogy az eddiginél jobban kielégítsék a sztahánovisták tudásszomját, terjesszék élenjáró munkamódszereiket.

A sztahánovisták tetterős emberek. Mozgalmuk elsöpri a régit, szétzúzza az ósdi gátakat és hatalmas erővel valósítja meg az újat, segíti szocialista építésünket. Segítsük hát újból szárnyakra kelni ezt a mozgalmat, becsüljük meg sztahánovistáink munkáját, tudását, tapasztalatát.

Műszaklak és fizikaiak együttműködésének eredménye Pécsszabolcson:

1630 tonna szén terven felül

A Pécsi Szénbányák Vállalatához tartozó István-aknai bányászok több hónapon át nem teljesítették tervüket.

Az elmaradásnak a létszámhiányon kívül az is oka volt, hogy egyes csapatokat nem a képességüknek legmegfelelőbb munkahelyre osztottták be.

A hibák megszüntetésére, a terv teljesítésére összefogtak fizikai és műszaki dolgozók.

A hiányzó létszám pótlására az üzem vezetősége alaposan körülnézett bányában és napszinten egyaránt.

A frontfejtések alsó és felső kijáratainak előkészítése nem haladt sok esetben együtt a fejtéssel, így a készlettolók és a fabekészítők létszáma felduzzadt. Ezért a fejtési kijáratokat a front homlokával megközelítően egyvonalba hozták, amivel csökkenteni tudták a fabekészítők és a készlettolók számát. Ezzel mintegy 15 emberrel többet telepíthettek közvetlenül a szénfalra.

A napszinti munkálatok átszervezésével ugyancsak tíz embert irányíthattak szenelési munkára.

Az üzem vezetősége megvizsgálva egyes csapatok képességeit, igyekezett a számukra legmegfelelőbb munkahelyet biztosítani.

Ott Ferenc sztahánovista frontbrigádvezető csapata vájárainak nagyrésze nem szokta meg a kemény szénfalat és sokszor panaszkodtak, hogy puha szénben jobb teljesítményt nyujtanának. Ugyanakkor a puha szénfalon dolgozó Dobszai Mihály vájár brigádja azt kérte, hogy kemény szenű frontfejtésre telepítsék őket. Az üzem vezetősége a két csapatot megcserélte. Ennek eredménye már mutatkozik. Míg Ott Ferenc csapata a kemény szénfalon novemberben csak 93 százalékos eredményt ért el, addig új munkahelyükön decemberben eddigi szakaszának előirányzatát már 111 százalékra teljesítették. De emelkedett Dobszai Mihály brigádjának teljesítménye is. Novemberben elért 76 százalékos eredményüket a hónap eddigi szakaszában 89 százalékra növelték.

Mindezen túlmenően felülvizsgálták a műszaki középkáderek munkáját. A jóképességű aknászokat, körletvezetőket minden körletben egyenlő arányban osztották el.

Az István-aknai dolgozók csatlakoztak az András-aknaiak kezdeményezéséhez és vállalták, hogy december hónapban 3700 tonna szenet szállítanak terven felül.

A műszaki dolgozók segítsége és a fizikai dolgozók harca nyomán december 17-ig már 1630 tonna szenet adtak esedékes havi tervükön felül.

„Tizennyolcezer tonna szenet takarítottunk meg"

A harmadik Vasutas-nap alkalmával megfogadtuk, hogy 150 ezer tonna szenet takarítunk meg ebben az évben. E szénmegtakarítási mozgalomból igazgatóságunk területére 12 ezer tonna esett. A takarékossági mozgalomba lelkesen kapcsolódtak be dolgozóink, de nem elégedtek meg ezzel, ezért vállalták, hogy 16 ezer tonna szenet takarítanak meg. A vontatási osztály és a fűtőház dolgozóinak jó munkáját bizonyítja hogy vállalásukat már november 10-én befejezték. 123 százalékra teljesítették igéretüket. 18.061 tonna szenet takarítottak meg.

Várnai László tudósító

András-aknán győzelmi jelentése:

169.1 százalékos terveljesítés a csütörtöki első műszakon

A „Kétszázéves a magyar szénbányászat" emlékműszakot kezdeményező András-aknai bányászok december 17-én az első műszakban minden eddigit felülmuló termelési eredményt értek el. Erről táviratban számoltak be a tatabányai bányászértekezletnek.

„Mi, a százéves fennállását ünneplő András-akna dolgozói újabb termelési győzelmünk jegyében szívből jövő bányászszeretettel és lelkesedéssel üdvözöljük a magyar szénbányászat kétszázéves jubileuma alkalmával összehivott tatabányai bányászértekezletet.

Büszkén jelentjük, a bányászértekezlet résztvevőinek, hogy a mai első harmadban termelési előirányzatunkat 169.1 százalékra teljesítettük.

Biztosítjuk az értekezletet, hogy pártunk támogatásával, erőnk és képességeink teljes latbavetésével harcolunk azért, hogy felhívásunk szellemében az elsők között legyünk a jubileumi dekádversenyben. A decemberre terven felül vállalt 1000 tonna helyett 1840 tonna szenet adunk és azzal elérjük, hogy András-akna 1953 évi tervét már az emlékműszak utolsó napjával, december 21-ével befejezze."

Dr. Kiely magyar szavú, napon a pécsi szénbányák valamennyi dolgozója. Vállalati szinten 116.2 százalékos eredményt értek el a csütörtöki első műszakban. Hazafias tettükről szintén táviratban számoltak be, amely így végződik: „Kormányunk új programmjának mielőbbi megvalósítására, népgazdaságunk további erősítésére tizezer tonna kiválóminőségü szenet adunk az év végéig tervünkön felül."

GARAY

Békés megye lett az első az állat és állati termék begyüjtési versenyben

Az állat és állati termék begyüjtési versenyét december 10-én értékelték.

A városok

Versenyében első lett Komárom, második Szentendre.

Az országos helyezést elért

községek

A következők: **1. Drávaszerdahely** (Baranya), 2. Ecsegfalva (Békés), 3. Diósd (Pest), 4. Leányfalu (Pest), 5. Ormánykút (Békés), 6. Csárdaszállás (Békés), 7. Pilismarót (Komárom), 8. Hunya (Békés) 9. Adony (Fejér), 10. Zalaistvánd (Zala).

Az országos helyezést elért termelőszövetkezetek

1. Naszályi Uj Élet (Komárom) 2. Pomázi Petőfi (Pest), 3. Püspökhatvani Szikra (Pest), 4. Pócsmegyeri Május 1 (Pest), 5. Csanádi Dózsa (Csongrád), 6. Sorkifaludi Petőfi (Vas), 7. Mindszentkállai Ady (Veszprém), 8. Bakonyjákói Uj Élet (Veszprém), 9. Gyermelyi Petőfi (Komárom), 10. Szombathelyi Harcos (Vas).

A megyék

rangsora a következő: 1. Békés, 2 Zala, 3. Vas, 4. Komárom, 5. Szolnok, 6. Nógrád, 7. Pest, 8. Veszprém, 9 Győr, 10. Csongrád 11. Fejér, 12 Heves, 13. **Baranya**, 14. Somogy, 15. Hajdu 16. Szabolcs, 17 Tolna, 18. Borsod, 19. Bács.

Látogatás a pécsi Uránia csillagvizsgálóban

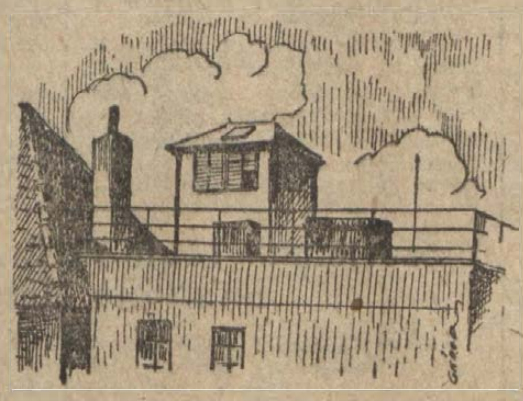
Hogy szeretnénk mi városi emberek néha magunk mögött hagyni az utcák zaját, porát, kisétálni a hegyekbe és ott felnézni a messzi magasba, elgyönyörködni a sziporkázó csillagvilág ragyogásában. Milyen sok gyönyörűséget is rejt magában egy ilyen este. De a határ távol van a város közepétől, a hegyek meg meredekek. Maradtunk szobánkban az utcákon, a házfalak pedig eltakarják szemünk elől az eget.

Aztán ma rájöttem, hogy nem is kell kimenni a városból, annak a szívében is részesedhetünk a csillag világ csodálatában.

Jelen voltam a Leőwey Klára gimnázium tetőterraszán megtartott távcsöves bemutató előadáson. A Társadalom és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulatnak van itt a csillagdája.

Szép itt a kilátás. Alattunk a város, felettünk az égbolt sok ezer fénye ragyog. Valahol — amerre a tejút patakja látszik, ott úszik a csillagok között a hold.

A terraszon van felállítva a távcső, csöve a hold irányába néz. Ezt állják körül kíváncsian nők, férfiak vegyesen, üzemi dolgozók és tanulók. Most látni csak, hogy mennyi embert érdekel a csillagászat.

Végighallgattunk egy előadást, amiből megtudtuk, hogy a csillagok világa nemcsak a szemet gyönyörködteti, hanem a velük való foglalkozás hasznos is. — A csillagászat gyakorlati tudomány, eredményeit felhasználjuk mi is a mindennapi életben, felhasználja a modern fizika, az anyag természetének vizsgálata során és felhasználják az ideológusok a világ anyagiságának, egységességének, végtelenségének bizonyítása során.

A távcsőbe való első betekintés meggyőz mindenkit arról, hogy a hold felszíne nem valami égi tájat mutat, hanem azt éppúgy hegyek és völgyek tarkítják, mint a földet.

Megkapó a kép, amit távcsövön keresztül látunk. A látó mezőbe a nagyítás miatt a holdsarló csak egy része fér bele de az is tele van jellegzetes köralaku kráterekkel. Mindegyiket magas gyűrűs hegyek övezik, melyeknek a nap felőli oldala éles fénnyel ragyog, a másik oldalára sötét árnyék borul. — Mint a bemutató elvtárs mondja, azért ilyen élesek az árnyékok, mert a holdon nincsen megfelelő mennyiségű levegő, amely szétszórná a felszínt megvilágító napfényt. Igy azután ahová nap nem süt, ott sötétség uralkodik.

Megtudjuk azt is, hogy a levegőhiánynak más következményei is vannak. Nagy a hőmérséklet ingadozása. Ahol a felszínt meredeken érik a napsugarak, ott 150 Celsius fok meleg van, az árnyékos helyeken pedig —150 Celsius fokra is lehűl a talaj.

A hallgatók megkérdezik, hogy van-e élet a holdon?

— Élet, földi értelemben vett élet csak ott keletkezhet, — hangzott a válasz, ahol megvannak a feltételei: víz, levegő és megfelelő hőmérséklet. A naprendszeren belül is, kívül is vannak bolygók, ahol ezek az életfeltételek megtalálhatók, némelyikén már be is bizonyosodott az élet jelenléte.

Az érdeklődők sorban választ kapnak kérdéseikre. Nagyon sokat lehet tanulni egy ilyen bemutatásból.

Megkérdezem, mikor tart a csillagda ismét bemutatót a közönség számára.

— Jó idő esetén minden kedden és csütörtökön, ezenkívül szakkör is működik, amelybe minden érdeklődő beléphet és megismerheti a csillagászat tudományát, sőt tudományos megfigyelésben, kutatásban is résztvehet.

Az az érzésem, hogy a szép estéknek ez a legjobb eltöltési módja, mert itt az ember szépérzéke és tudásszomja is kielégíthető. Azzal búcsúznak a látogatók, hogy feljönnek ide máskor is, és akkor a világmindenség távolabbi égitesteit, a bolygókat, a csillagokat és a még távolabbi tejútrendszereket tekintik majd meg.

T. L.

A Szovjetunió ügyészsége befejezte a vizsgálatot a hazaáruló L. P. Berija ügyében

Moszkva (TASZSZ): A Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnöksége 1953 június 26-án, miután megvizsgálta a Szovjetunió Minisztertanácsának közlését L. P. Berijának, a külföldi tőke ügynökének a szovjet állam aláaknázására irányuló bűntetteiről, elhatározta: leváltja L. P. Beriját a Szovjetunió Minisztertanácsának első elnökhelyettesi és a Szovjetunió belügyminiszteri tisztéségéből és bírói úton felelősségre vonja. — A Szovjetunió Legfelső Tanácsa 1953 augusztus 8-án jóváhagyta a Szovjetunió Legfelső Tanácsa elnökségének június 26-i rendeletét.

A Szovjetunió ügyészsége most befejezte a vizsgálatot a hazaáruló L. P. Berija ügyében.

A vizsgálat megállapította, hogy Berija, helyzetét kihasználva, a szovjet állammal ellenséges, áruló, összeesküvő csoportot tömörített, mely azt a bűnös célt tűzte maga elé, hogy a belügyminisztérium szerveit mind a központban, mind vidéken a Kommunista Párt és a Szovjetunió kormánya ellen, a külföldi tőke érdekében használja fel s amely hitszegő tervelben arra törekedett, hogy a belügyminisztériumot a hatalom megkaparintása és a szovjet munkás-paraszt rendszer megsemmisítése érdekében, a kapitalizmus visszaállítása és a burzsoázia uralmának helyreállítása céljából a párt és a kormány fölé helyezze.

Az összeesküvők áruló csoportjának tevékeny résztvevői voltak a belügyi népbiztosságban és a belügyminisztériumban Berijával sokéves közös bűnös tevékenység folytán kapcsolatban állott következő vádlottak: V. N. Merkulov, a Szovjetunió volt állambiztonsági minisztere, az utóbbi időben pedig a Szovjetunió állami ellenőrzési minisztere; V. G. Dekanozov, a Szovjetunió belügyi népbiztossága egyik hatóságának volt vezetője, az utóbbi időben pedig a Grúz SzSzK belügyminisztere; B. Z. Kobulov, a Grúz SzSzK belügyi népbiztosának volt helyettese, később a Szovjetunió állambiztonsági miniszterének helyettese, az utóbbi időben pedig a Szovjetunió belügyminiszterének helyettese; Sz. A. Goglidze, a Grúz SzSzK volt belügyi népbiztosa, az utóbbi időben pedig a Szovjetunió belügyminisztériuma egyik hatóságának vezetője; P. J. Mesik, a Szovjetunió belügyi népbiztossága egyik hatóságának volt vezetője, az utóbbi időben pedig az Ukrán SzSzK belügyminisztere, valamint L. J. Vlodzimirszkij, a Szovjetunió belügyminisztériuma különösen fontos ügyeket kivizsgáló osztályának volt vezetője.

Berija és cinkostársai hosszú éveken keresztül gondosan álcázták és titkolták ellenséges áruló tevékenységüket. J. V. Sztálin elhúnyta után, amikor a reakciós imperialista erők aktivizálták a szovjet állam ellen irányuló akcmunkájukat, Berija felfokozott ütemű működést kezdett kifejteni, hogy bűnös célkitűzéseit elérje, — mindenekelőtt olymódon, hogy a belügyminisztérium szerveit a hatalom megszerzésére használta fel, ami azután rövidesen lehetővé tette, hogy leleplezzék a hazaáruló igazi arcát és határozott intézkedéseket foganatosítsanak ellenséges tevékenységének meghiusítására.

Amikor Berija 1953 márciusában a Szovjetunió belügyminisztere lett, fokozottan kezdte a belügyminisztérium vezető állásaiba helyezni az összeesküvő csoport résztvevőit. Az összeesküvők üldözték és hajszolták a belügyminisztérium becsületes dolgozóit, akik megtagadták Berija bűnös rendelkezéseinek végrehajtását.

Berija abból a célból, hogy aláaknázza a kolhozrendszert és élelmezési nehézségeket idézzen elő országunkban, minden eszközzel szabotálta, gátolta a párt és a kormány azon rendkívül fontos intézkedéseinek végrehajtását, amelyek a kolhozok és szovhozok gazdaságának fellendítésére, a szovjet nép jólétének szakadatlan fokozására irányultak.

Az is megállapítást nyert, hogy Berija és cinkostársai bűnös intézkedéseket tettek, hogy feleleventsék a burzsoá-nacionalista elemek maradványait a szövetségi köztársaságokban, ellenségeskedést és civakodást szítsanak a Szovjetunió népei között és elsősorban, hogy aláássák a Szovjetunió népeinek a nagy orosz néphez fűződő barátságát.

Berija és cinkostársai, akik semminemű társadalmi támasszal nem rendelkeztek a Szovjetunión belül, bűnös terveiket külföldi reakciós imperialista erőkkel való összeesküvés támogatására építették.

Amint most a vizsgálat megállapította, Berija már a polgárháború időszakában kapcsolatokat teremtett külföldi titkosszolgálatokkal. 1919-ben, a Bakuban tartózkodó Berija árulást követett el, titkos ügynöki állást töltött be az azerbajdzsáni ellenforradalmi musszavatista kormány kémszolgálatában, amely angol kémszervek ellenőrzése alatt dolgozott. 1920-ban a Grúziában tartózkodó Berija újból árulást követett el, titkos kapcsolatot teremtett a gruziai mensevik titkosszolgálattal, mely az angol titkosszolgálat fiókintézménye volt.

A vizsgálat megállapította, hogy Berija a későbbi évek során is fenntartotta és kibővítette a külföldi titkosszolgálatokkal kiépített titkos és bűnös kapcsolatait az azok által becsempészett kémeken keresztül, akiket sikerült néha megóvnia a leleplezéstől és a megérdemelt büntetéstől.

A hazaárulóként és kémként működő Berija, aki eladta magát külföldi titkosszolgálatoknak, cinkostársai segítségével bűnös tevékenységének egész ideje alatt titkos kapcsolatokat tartott fenn az ellenforradalmár grúz mensevik-emigránsokkal, több külföldi titkosszolgálat ügynökeivel.

Berija, gondosan elrejtve és álcázva bűnös multját és az idegen államok titkosszolgálataival fenntartott ellenséges kapcsolatait, alapvető módszerként a rágalmazást, az árulkodást, a különböző provokációkat választotta a becsületes pártmunkások és szovjet funkcionáriusok ellen, akik útjában álltak a szovjet állammal szemben ellenséges terveinek és akadályozták őt a hatalom megszerzésében.

Berija és cinkostársai, miután a bűnös módszerek segítségével felelős állásokat kaparintottak meg a Kaukázuson túl és Grúziában, majd később a Szovjetunió belügyminisztériumában, áruló céllal a hatalom megszerzésére irányuló terveket forgatva fejükben, leszámoltak a nekik nem megfelelő emberekkel, nem riadtak vissza önkényeskedésektől és törvénytelenségektől sem, gyalázatos módon félrevezették a pártot és az államot.

A vizsgálat nagyszámú olyan bűnös mesterkedésre derített fényt, amelynek célja Berija karrierista célkitűzéseinek elérése és ellenséges személye leleplezésének megakadályozása volt. Így a vizsgálat megállapította, hogy Berija áruló célkitűzéseinek eléréséért cinkostársainak segítségével bűnös intrika-harcot folytatott Szergo Ordzsonikidze, a Kommunista Párt és a szovjet állam kiváló funkcionáriusa ellen, benne látva azt az embert, aki akadályozza további előrehaladását és ellenséges terveinek megvalósítását. Mint most megállapítást nyert, Szergo Ordzsonikidze politikai bizalmatlanságot táplált Berijával szemben. Szergo Ordzsonikidze elhúnyta után az összeesküvők kíméletlen bosszút álltak családjának tagjain.

Megállapított a vizsgálat olyan tényeket is, amikor az összeesküvők terrorista módon meggyilkoltak olyan személyeket, akik részéről leleplezéstől tartottak, mint hogy Berija és cinkostársai tették el láb alól M. Sz. Kedrovot, aki a Kommunista Párt tagja volt 1902 óta, emellett elnökségi tagja a Szovjetunió rendkívüli bizottságának (VCsK) és kollégiumi tagja az Állami Politikai Hatóságnak (OGPU), F. E. Dzerzsinszkij mellett. Az összeesküvőknek alapos volt az a gyanujuk, hogy Kedrov rendelkezik anyagokkal Berija bűnös multja felől. Megállapítottak más olyan terrorista gyilkosságokra való tényeket is, amelyeket az összeesküvők azzal a bűnös céllal követtek el, hogy elpusztítsanak a Kommunista Párt és a szovjet hatalom ügye iránt odaadó, becsületes kádereket.

Amint a vizsgálat megállapította, Berija és cinkostársai számos árulást követtek el, igyekezvén gyengíteni a Szovjetunió védelmi képességét.

A vizsgálat anyagai bebizonyították, hogy az összeesküvő csoport résztvevői — Merkulov, Dekanozov, Kobulov, Goglidze, Mesik és Vlodzimirszkij vádlottak — akiket sokéves közös bűnös tevékenység kapcsolt össze Berijával és akik Berija bármilyen bűnös megbízását teljesítették, segítettek neki elrejteni és álcázni bűnös multját — számos igen súlyos, fent már említett államellenes bűntettet követtek el.

Ilymódon megállapítást nyert, hogy Berija, Merkulov, Dekanozov, Kobulov, Goglidze, Mesik és Vlodzimirszkij vádlottak elárulták hazájukat, a nemzetközi imperializmus ügynökségeként, a szovjet nép legádázabb ellenségeiként cselekedtek.

A vizsgálat fényt derített más, Berija által elkövetett olyan bűntettekre is, amelyek mély erkölcsi lezüllését bizonyítják, ezenkívül olyan tényekre, hogy Berija bűnösen önző intézkedéseket foganatosított és visszaélt hatalmával.

A vádlottak, akiket a vizsgálat során lelepleztek a nagyszámú tanuvallomásai és a valódi okmányadatok alapján beismerték bűnösségüket számos igen súlyos államellenes bűntett elkövetésében.

Beriját hazaárulás, szovjetellenes összeesküvés szervezése, terrorista cselekedetek elkövetése vádjával, a munkásosztály és a forradalmi munkásmozgalom ellen folytatott, a polgárháború időszakában az ellenforradalmi musszavatista kormány titkosszolgálata szerveiben betöltött titkosügynöki állásában kifejezésre jutott aktív harc vádjával, vagyis olyan bűntettek vádjával adták át a bíróságnak, amelyek az OSzSzSzK büntetőtörvénykönyvének 58—1 „B", 58—8, 58—13, 58—11. cikkelyeiben szerepelnek.

Merkulovot, Dekanozovot, Kobulovot, Goglidzét, Mesiket és Vlodzimirszkijt hazaárulás, terrorista cselekmények elkövetése és ellenforradalmi áruló összeesküvő csoportban való részvétel vádjával, vagyis olyan bűntettek vádjával adták át a bíróságnak, amelyek az OSzSzSzK büntetőtörvénykönyvének 58—1 „B", 58—8, 58—11. cikkelyeiben szerepelnek.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsa elnökségének rendelete értelmében a Berija, Merkulov, Dekanozov, Kobulov, Goglidze, Mesik és Vlodzimirszkij ellen emelt vád ügyét a Szovjetunió Legfelső Bíróságának különtanácsa tárgyalja az 1934. évi december 1. keltezésű rendelkezéseknek megfelelően.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége leváltotta Merkulovot

Moszkva (TASZSZ) A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége azzal kapcsolatban, hogy a Szovjetunió ügyészsége leleplezte V. N. Merkulovnak, a Szovjetunió állambiztonsági minisztériuma és a Szovjetunió belügyminisztériuma szerveiben végzett munkája során kifejtett bűnös, államellenes tevékenységét, — a Szovjetunió minisztertanácsának ez év szeptember 17-i előterjesztésére V. N. Merkulovot elmozdította a Szovjetunió állami ellenőrzési miniszterének tisztségéből. V. N. Merkulovot bíróilag felelősségre vonják.

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának elnöksége Vaszilij Gavrilovics Zsavoronkovot nevezte ki a Szovjetunió állami ellenőrzési miniszterévé.

Rövid külpolitikai hírek

MOSZKVA

G. M. Malenkov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke december 16-án fogadta Otto Grotewohlt, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökét.

A szívélyes és barátságos légkörben lezajlott beszélgetésben résztvett V. M. Molotov, a Szovjetunió Minisztertanácsának első elnökhelyettese, külügyminiszter, N. Sz. Hruscsov, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának első titkára és V. Sz. Szemjonov, a Szovjetunió németországi főbiztosa.

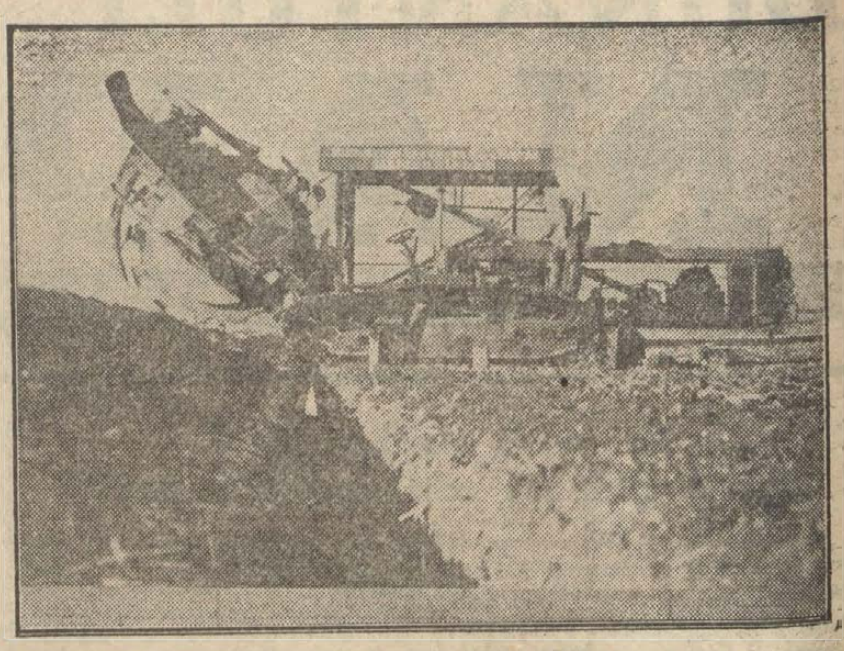
BONN

A berlini négyhatalmi értekezlet közvetlen befolyásolására Adenauer „az értekezlet tartamára Nyugat-Berlinben a bonni külügyminisztérium összekötő hivatalát akarja felállítani Herbert Blankenhorn vezetésével" — jelenti legújabb számában a „Der Spiegel" című hamburgi lap.

PÁRIS

Franciaországban országszerte nagy felháborodást váltott ki az a rendőr terror, amelyet kedden a párisi rendőrség a tüntető diákokkal szemben alkalmazott. A Roueni egyetem diákjai szerdán délelőtt nagygyűlést tartottak, s azon egyhangulag határozatot fogadtak el, melyben szolidaritásukat fejezik ki a párisi diákok követeléseivel és tiltakoznak a rendőrség brutalitása ellen. A diákok a gyűlés után elvonultak a város főutcáján, majd egy küldöttségük átadta a határozatot a prefektusnak.

1000 hektár művelhető földet nyertek

A kormány nagyvonalu segítsége révén, mely eddig 800.000 DM-et bocsátott rendelkezésre, lehetővé vált az Ellsleben mellett fekvő Seelsch-i ingovány kiszárítása. Ebből a célból az egész ingoványon át 70 cm mély árkot húznak és összesen 610 km hosszú csővezetéket fektetnek le. Ezen lecsapolás által 1.000 hektár lápot, mely a környék több mint 400 dolgozó paraszt, valamint népi tulajdonban van — termőföldé változtattak. A haldenslebeni Wilhelm Arndt magáncég hatalmas földgyaluja, mely egy óra alatt 280 m hosszú és 70 cm mélységű árkot ás. Ez a gép, mely a nehézgépgyártó főiskola egyik mérnökének terve alapján készült, száz ember munkáját végzi el. Németországban nincs még egy hasonló gép.

A Kínai Népköztársaság külügyminisztériumának emlékirata a svájci kormányhoz

Peking (Új Kína) Csang Han-Fu, a Kínai Népköztársaság Központi Népi kormányának külügyminiszterhelyettese december 16-án fogadta C. Rezzonicót, Svájc pekingi követét és átadta neki a Kínai Népköztársaság külügyminisztériumának emlékiratát, amely válasz a hadifoglyok hazatelepítésével kapcsolatos november 25-i svájci emlékiratra.

Az emlékirat rámutat: amíg a svájci kormány egyrészről hangsúlyozta, azt kívánja, hogy minden egyes hadifogoly teljesen szabadon határozhasson, hazatelepítése kérdésében, addig másrészről ellenzi, hogy

a semleges hazatelepítési bizottság éljen is törvényes hatalmával a hadifoglyokat megfélemlítő és erőszakkal befolyásoló titkos ügynökökkel szemben.

Az emlékirat a továbbiakban hangsúlyozza: a semleges hazatelepítési bizottság hivatalos okmányaiban többször is beismerte, hogy az indiai fegyveres erők őrizete alatt álló hadifogolytáborban a koreai és a kínai hadifoglyok a valóságban az Egyesült Államok utasításai szerint működő liszinmanista és csankajsekista ügynökök ellenőrzése alatt állnak és sem joguk, sem lehetőségük nincs szabadon kifejezni hazatelepítésre irányuló kívánságukat.

Az emlékirat rámutat, hogy a felvilágosító tevékenységnek a semleges hazatelepítési bizottság által hozott eljárási szabályai és a bizottságnak a hadifoglyokhoz intézett nyilatkozata alapjában véve helyes okmányok.

Az a magatartás, amelyet a bizottság különféle nemzetiségű tagjai a fentemlített kérdésekben tanusitottak, általában szintén helyes volt.

A semleges hazatelepítési bizottság egyes tagjai az Egyesült Államok kormányának nyomására azonban fokozatosan képtelenné váltak ennek az álláspontnak fenntartására.

A Kínai Népköztársaság külügyminisztériumának a svájci kormányhoz intézett emlékirata befejezésül hangsúlyozza:

„Véleményünk szerint a semlegesség megőrzése és a genfi konvencióban kifejezésre juttatott emberiességi elvek fenntartása érdekében a semleges hazatelepítési bizottság valamennyi tagjának maradéktalanul be kell tartania a működési szabályok és az eljárási szabályok rendelkezéseit.

A bizottságnak tehát azonnal határozott rendszabályokat kell foganatosítania a hadifoglyok és terrorszervezetek elkülönítésére, a titkos ügynökök eltávolítására és letörésére.

A semleges hazatelepítési bizottság rendelkezéseinek megfelelően teljes 90 napon át lehetővé kell tenni továbbá a felvilágosító munka elvégzését. Csak így lehet megoldani a hadifoglyok hazatelepítésének válságossá vált kérdését."

Végetért az Atlanti Tanács ülésszaka

Páris (TASZSZ) Az Atlanti Tanács december 15-i ülésein jóváhagyták a különleges bizottság jelentését a tervezett „európai hadsereg" fegyveres erőiről, amelyekbe ötven hadosztályt, több mint tíz páncélos hadosztályt, háromezer repülőgépet negyven kísérőhajót szándékoznak felvenni.

A közzétett adatok szerint az Atlanti Tömb országai 1953-ban 65.5 milliárd dollárt fordítanak fegyverkezésre. A tömbben résztvevő európai országok katonai kiadásai 1953-ban 13 százalékkal magasabbak, mint 1952-ben voltak. Tervbe vették ezekben az országokban a szárazföldi csapatok létszámának 6—30 százalékos emelését.

A különböző országok képviselői között az „Európai Hadsereg", a négyhatalom képviselőinek küszöbönálló tanácskozása és az indokínai háború kérdésében támadt nézeteltérések arra vezettek, hogy december 16-án „titkos ülést" hívtak össze e problémák zárt ajtók mögötti megtárgyalására.

December 16-án este kezdődött az Atlanti Tanács utolsó ülése, amelyen Bidaultnak, az Atlanti Tömb tagállamai által folytatott propaganda összehangolására vonatkozó javaslatát vitatták meg. Ezután tértek rá a záróközlemény szövegének megvitatására.

A záróközlemény megerősíti, hogy az „Európai védelmi közösség" létrehozása a nyugatnémet csapatkontingensek részvételével továbbra is a támadó tömb legfőbb célja marad. Az ülésszak résztvevői kijelentették: eltökélt szándékuk a fegyverkezési hajsza folytatása. Ennek megindokolásaképpen arra hivatkoztak, hogy a Szovjetunió részéről „veszély fenyegeti Nyugatot."

A záróközlemény megjegyzi, hogy az Egyesült Államok kormánya engedélyt akar kérni a kongresszustól, arra, hogy adatokat adjon át az atomfegyverről az északatlanti tömb katonai vezetőinek.

A záróközlemény helyesli a négyhatalmi értekezlet összehívását.

McCarthy vizsgálóbizottsága elé idézte Errol Flynnt és Walt Disneyt a „Robin Hood" című film miatt

Newyork (MTI) A newyorki „Daily Worker" a következőket közli:

McCarthy büntetés terhe alatt vizsgálóbizottsága elé idézte Harry és Jack Warnert, a „Warner Bros Pictures" filmvállalat két társtulajdonosát, Errol Flynn filmszínészt és Walt Disneyt, akik annakidején résztvettek a „Robin Hood" című film gyártásában. McCarthy „magyarázatot" akar kérni tőlük arra vonatkozóan, miért működtek közre a Robin Hoodról, a hírhedt „vörösről" szóló film készítésében.

Szervezik a tagság téli foglalkoztatását a kölkedi tsz-ben

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy csak kevés termelőszövetkezetünkben — a legjobbakban is — használták ki megfelelően a téli hónapokat, bár itt sem volt kielégítő a tagság foglalkoztatása. — Most, amikor a párt és a kormány is jóval nagyobb segítséget biztosít a közös gazdaság fejlesztéséhez, jövedelmének növeléséhez, az eddiginél nagyobb szükség és lehetőség van a téli munkák megszervezésére. Mivel foglalkozhat télen egy mezőgazdasági szövetkezet? Gyümölcsöst és szőlőt telepíthetnek, halastavat, réten és legelőn vízlevezető árkokat ásha tnak, trágyát hordhatnak, trágyatelepet építhetnek, javíthatják a gazdasági felszereléseket, kocsikat, lószerszámokat; — kosarat fonhatnak, seprűt köthetnek.

A tagság téli foglalkoztatását a kölkedi Uj Élet termelőszövetkezetben is megvalósítják. Munka van bőven. 182 tagjuk közül 53 a férfi, nem tétlenkedik közülük egy sem. Van, kukoricaszárat hordanak, 18 ember pedig a lovakkal foglalatoskodik. A silózást, szárhordást néhány nap alatt befejezik, utána kihordják szarvasba a földek szélére a trágyát. Ez két hetet vesz igénybe, mire befejezik, az építő brigád is elkészíti a fűrészműhelyt. Évek óta heverő rönköket vágnak fel szerszámfának és januárban megkezdik a javítási munkát. Igen nagy szükség van erre, különösen a kocsiknál! Ujakkal cserélik a törött lőcsöt, az elvásott fenékdeszkákat, a küllőket és a keréktalpakat — ne hagyja őket cserben a hordáskor és a nagy munkák idején. A kocsi alkatrészeket maga készíti a tagság, jelentős pénzösszeget takaríthanak meg. Azoknak is akad munka, akik nem javíthatnak kocsit. Rendbeteszik a fogatos ekéket, a boronákat, megvarrják a lószerszámokat. De a legnagyobb férfimunkát az a hat hold föld adja, ahová gyümölcsöst telepítenek. Több mint fél ezer gödröt ásnak ki, helyet csinálnak a Jonathán-almásnak. Ez a hat hold öt-hat év mulva tízszeresen fizeti vissza a befektetett munkát, önti a pénzt a tsz-tagok zsebébe. A házipari munkáról sem feledkeznek meg, ha kis mértékben is, de folytatják. Jó vesszeje termett a tsz-nek — Palásti Sándor kosarat fon belőle, — nem vesznek egyetlen darabot sem a piacról. Ez is megtakarítás, mégha nem is nagy összegről van szó — sok kicsi, sokra megy.

Mit csinálnak az asszonyok? A tsz női tagjai közül csak négyet foglalkoztatnak állandóan az állattenyésztésben. A többiek otthon dolgozgatnak, fonnak... — gyüjtik az erőt a jövőévi munkához — felelik szinte kórusban az irodában. Pedig ha széjjelnéznénk, az asszonyoknak is akadna munka — tisztítani a tavaszi vetőmagot. Ezt nagyszerűen el tudnák végezni. Februárban megkezdhetik a kertészetben a melegágyak készítését, ahol majd az egy hold szerződött paprikának nevelik a palántákat. Ez az aprólékos és pontos munka asszonykezet kíván.

— Ez lesz a téli foglalkozásunk — mondja Csomor elvtárs, a tsz elnöke. Nincs is hiba az eddig tervbe vett munkákkal, de bővíthetnék olyan formában hogy a kosárfonásra Palásti elvtárs több tsz-tagot is megtaníthatna, mindjárt gyorsabban készülnének el a vessző feldolgozásával és jövőre több szakemberük lenne. A tagok alig várják a szántóföldi munkák elvégzését, favágásra készülnek a kölkedi erdőben. A tsz vezetősége hamarosan beszélje meg a tagokkal a téli foglalkozást és készítse el a tervet úgy, hogy mindenki tudja, mit kell elvégezni a téli hónapokban. Ne maradjon javítatlan egyetlen kocsi sem az erdei munkák miatt. Olyan munkatervet készítsenek, hogy fokozatosan minden munkát elvégezzenek a kitavaszodásig és senki se maradjon tétlenül a tszben. Nagy segítséget adna a tsz-nek a jövő évi munkájában, ha a munka mellett megszerveznék a szakmai oktatást a tagok részére, hogy a termést fokozó fontosabb termelési eljárásokat, új módszereket megismerjék és munkájukban felhasználják.

Ne feledkezzenek meg a tsz fiatal tagjairól sem, akik egész nap lelkesen dolgoznak, esténként pedig összejönnek az irodában színdarabot próbálni, hogy időközönként a tagságot szórakoztassák és az előadás után táncoljanak egyet. A közös szórakozás összekovácsolja a szövetkezet tagságát, erősíti a szövetkezetet.

Ha a termelőszövetkezetek a télen jól felkészülnek a következő esztendőre, akkor munkájuk gyümölcsözőbb lesz és még nagyobb bőség köszönt minden szövetkezeti tag házába.

Asszonyok a mesterképző anfolyam tanulópadjaiban

Köd borítja már a szelídhajlású baranyai dombokat, zuzmara fedi a fák ágait a decemberi reggeleken. A megye 282 termelőcsoportjában mégis teremtő, eleven élet pezseg. Megteltek a magtárak, a kamrák a gazdag aratás eredményéből és most már — a zárszámadás után — a jövőre készítik a terveket. Számítják hogyan lehet az ezévi hibákat kijavítani, az eredményeket tovább fokozni, a közös utat még jobbá tenni.

A legkiválóbb baranyai termelőszövetkezeti csoportok — szám szerint negyvenen — téli mesterképző tanfolyamokon növelik tagjaik elméleti és gyakorlati tudását. Szakképzett előadók irányításával itt ismerkednek meg a tanulnivágyó dolgozó parasztok, parasztasszonyok a növénytermelés és állattenyésztés legújabb, legkorszerűbb módszereivel. Ezek alkalmazásával erősítik termelőszövetkezetüket, nagyobb jövedelmet, gazdag életet biztosítanak saját maguknak.

A bári Uj Elet termelőszövetkezetben már harmadik éve folyik mesterképző tanfolyam. Legszorgalmasabb hallgatói közé tartozik Cseresznyés Szabó Károlyné negyvenéves paraszt asszony. Az első nők között volt, akik leküzdötték az idegenkedést az állattenyésztés iránt és az elsők között jelentkezett szakoktatásra is. A szorgalmas, tanulékony asszony a termelőszövetkezet angol hússertéstenyészetében előhasi kocáknál nyolcas fialási átlagot ért el, a gondjaira bízott malacok választási súlya pedig ezév őszén már öt kilóval volt magasabb a tervezettnél.

Nem marad el a jólvégzett munka jutalma sem. Férjével együtt ezévben 706 munkaegységet szerzett, amiért többek között huszonhat mázsa búzát, 127 liter bort, három és fél mázsa borsót és sok más egyéb terményt osztottak ki számukra a többezerforintos készpénzjövedelem mellett az őszi zárszámadáskor.

A jólét, a nyugodt élet még szorgosabb tanulásra, még jobb munkára buzdítja Szabó Károlynét. Állattenyésztési ismeretei gyarapítása mellett nagy igyekezettel foglalkozik a növénytermelés kérdéseivel is a tanfolyamon. Példaképe az a hét baranyai asszonytársa, akik derék helytállásukkal, termelőszövetkezeti elnökké választásukat érdemelték ki.

SZINNYEY

Munkavédelmi brigádellenőrzés a Mohácsi Selyemszövőgyárban

Csütörtökön egy — orvosokból és munkavédelmi felügyelőkből álló — brigád kereste fel a Mohácsi Selyemszövőgyárat és a Mohácsi Gépgyár Vasöntődét. A brigád feladata volt: ellenőrizni, beruházták-e a gyárakban azt az összeget, amelyet a kormány munkavédelmi és szociális célokra utalt ki, megfelelőek-e azok a munkakörülmények, amelyek között a két üzem munkásai dolgoznak.

A brigád a Mohácsi Selyemszövőgyárban kezdte meg munkáját. Tagjai, — Temesiványi Lajos, megyei munkavédelmi felügyelő, dr. Czingelly Imre orvos, dr. Nagy Dezső mohácsi, városi tisztiorvos, dr. Faludi Sándor mohácsi, városi higiénikus megbízott — megállapították, hogy a Mohácsi Selyemszövőgyár 1953-ban 23.000 forintot kapott egészségügyi és munkavédelmi beruházásokra, ezenkívül 57 ezer forintot neonvilágítás beszerelésére. Az előbbi összeget maradéktalanul felhasználták — 35 öltözőszekrényt vásároltak rajta. Az utóbbi pénzösszeg felhasználása megkezdődött. Már szerelik a földszinti szövőteremben az új villanyvezetéket. Az év végéig mind az 57 ezer forintot beruházzák.

Az ellenőrzés során a brigád első útja az üzemi konyhába vezetett. A konyha, — amelyben 140—150 dolgozó számára főznek, itt naponta egy szer — kicsinyek bizonyul. Nincs mosogatója és előkészítője. A gyár új vezetősége nemrég gondoskodott arról, hogy a kicsiny, zsúfolt élelemraktár helyett nagyobb, tágasabb helyiséget kapjon a konyha. Zöldi Pál elvtárs, a gyár igazgatója kijelentette: „A gyár vezetősége mindent meg tesz a hibák kijavítása érdekében, a brigád tagjai fedjék fel azokat." Az utóbbiban nem is volt hiba. Sorra hangzottak el a javaslatok. Frey Lajos elvtárs, a gyár főmérnöke állandóan jegyzett...

— A konyha falát másfél méter magasan olajjal kell befesteni. Korlátot kell készíteni az új élelmiszer raktár feljárójához. Ki kell bővíteni az ebédlőhelyiséget. 1954-ben pedig egy új üzemi konyhát kell a gyáron belül építeni.

A fürdőszemle következik ezután. A Mohácsi Selyemszövőgyár fürdője is kicsiny, szűk helyiségben van. Négy zuhanyozót szereltek annakidején a fürdőbe — fűtés, fogasok és padok nélkül. A lábrácsok némely heyen töröttek. Az ajtó résein át szabadon áramlik a fürdőzőkre a szabadból a hideg levegő. Az új vezetőség fogasokkal, padokkal látta el a fürdőt, de még mindig hiányzik a kályha! A fürdő benyílójára vastag posztófüggönyt kell elhelyezni. Zöldi elvtárs azonnal intézkedett, hogy a raktárban lévő kályhát beállítsák a fürdő fűtésére. A fürdőt pedig nemsokára kibővítik, hogy valóban alkalmas legyen arra, hogy műszakonként 65—70 nő tisztálkodhassék.

Az irelő a következő állomás. Spitz Ferenc és Mészáros András, a délelőttös műszak dolgozói elégedetten beszélnek arról, hogy rendszeresen megkapják a védőételt: vagy sóakekszet, vagy tejet, vagy pedig ásványvizet. A bizottság néhány észrevételt tesz — védőrácsot kell készíteni az irelőgép egyes részeire, hogy a dolgozók még biztonságosabban dolgozhassanak. Takarítással pedig meg kell szüntetni a műhelyben lévő viztócsákat, amelyek könnyen baleset forrásaivá válhatnak.

A földszinti szövődében is sokat javult a munkavédelem az utóbbi időben. A gépeket ellátták védőfelszerelésekkel, a dolgozók kendőket kaptak hajuk leszorítására. A műhelyben — éppúgy, mint az emeleti szövődében — porelszívókészülékek tisztítják állandóan a levegőt. A helyiségek jólfűtöttek — mégis akad hiányosság, amit a bizottság tagjai szóvátettek. A gyár vezetői elmulasztották a tavaszi szemle alkalmával kiadott utasítás végrehajtását, még mindig nem szereltek fel a szövőgépekre olyan védőket, amelyek megakadályozhatják a vetélők kiugrásakor a balesetet. Burkolatlanul vannak a gépeken oldalt összefutó fogaskerekek, hiányzik a kerekekről a küllővédő. Az emeleti szövődében a 24—28—32—80-as számú gépeknél hiányzik a villanymotorokról a járófedő. Nem felel meg a köszörű mellett elhelyezett védőszemüveg sem. Nem kielégítő a műhelyek takarítása: az ablakok és falak pókhálósak, a gépek mellett gyűjtik halomra a szemetet. Az öltözők rendetlenek. Szerteszét hevernek az ócska cipők, papucsok, rongyok. A szeméttartóból csak ritkán viszik ki a szemetet. — száraz almahéj is található benne. Az illemhelyek tisztasága is kétes.

Kétségtelen, hogy a hibákért első sorban a vezetők felelősek, de felelősek üzemük rendjéért, tisztaságáért, biztonságáért az ott dolgozó fizikai munkások is! Hiába igyekszik az új vezetőség minden erejével a dolgozók egészségét, testi épségét biztosítani, ha a dolgozók közül sokan ellenszegülnek és nem tartják be a biztonságos munka legelemibb szabályait sem. Ritka az olyan nő az üzemben, aki szabályosan viseli munkaközben a gyártól kapott kendőt. S ha viseli is — hajának csak kis részét köti le vele. Seregi János szerelő, Mecseki István szövő, Kalló Györgyné szövő, Heim Gyula, Cziegler Júlia, Mészáros Éva, Szűcs Katalin — mind-mind kendő, illetve sapka nélkül dolgoznak. De miért tennének kendőt, vagy sapkát, amikor a művezető, Koltai Lajos elvtárs is anélkül forgolódik a gépek között?!?

A bizottság a lakatosműhelyben fejezi be a szemlét, majd az igazgató elvtárs irodájában összegezik a tapasztalatokat, jegyzőkönyvben sorolják fel az észlelt hibákat, javasolják a kijavítás módját és a gyár vezetőivel együtt határidőket is szabnak erre. A kisebb hibákat, mint a motorfedők elhelyezése, a védőkészülékek felszerelése — egy hónapon belül kötelesek kijavítani a gyárban. Ezért elsősorban az igazgató és a főmérnök elvtársak felelősek.

— Meglesz minden, — igéri Frey elvtárs, a főmérnök. — Ha legközelebb ellenőrzést tart nálunk a bizottság — meggyőződhet erről.

A bizottság tagjai átadják az üzem vezetőinek a jegyzőkönyv egy példányát, majd a Gépgyárba indulnak.

Az első brigádellenőrzés volt ez Baranyában. Célszerű lenne, hogy mindenütt átvegyék az ellenőrzésnek ezt a módszerét, amely igen hasznosnak bizonyult.

H. M.

A baranyamegyei színjátszás története

Esténként felmegy a függöny és megkezdődik az előadás. A színpadon, a nézőtéren kellemes meleg árad, a díszletek, kosztümök általában szépek, korhűek. Egy-egy kedveltebb művészt tapssal fogadnak. Érezni lehet, hogy a közönség szeret, megbecsüli a színházi dolgozókat. De a művészet nem tud minden körülmények között igazán virágzani: a magyar színművészet sem tudott mindig. Kialakulásához is nagy és áldozatos küzdelmek kellettek.

Színészeink, de közönségünk is, mindig büszke lehet arra, hogy a mi színművészetünk rövid, átmeneti időszakoktól eltekintve a népet szolgálta. Amikor a magyar színjátszás a XVIII. század utolsó évtizedeiben megindult: nagyon pontosan megfogalmazott cél érdekében kezdte el harcát: a magyar nyelv ápolásáért, virágzóvá fejlesztéséért. Ez egyet jelentett a magyar függetlenségért való harccal. Ausztria gyarmatosító törekvése a kultúrában is éreztette hatását: a németnyelvű színjátszás hamarabb lett otthonra Magyarországon, mint a magyar.

Pécs és Baranya megye színjátszásunk legősibb korszakában nem foglalt el jelentős helyet. A szomszédos Somogyban Csokonai játszatta darabjait diákjaival, de ott sem sikerült állandó jellegű színházat létesíteni. Az első magyar színtársulat Pesten is elsorvad a német hivatalok és a német polgárok közönyében. Vidékre kényszerülnek, de ott a földbirtokos kergeti el birtoka határaitól a magyar nyelv apostolait. Sem anyagi, sem erkölcsi megbecsülésben nem részesülnek, pedig aligha volt ebben a korban áldozatosabb és forróbbszívű harcosa a magyar nyelvnek, mint a színészek.

Német társulatok látogatnak el Pécsre is, Baranya megye több helységébe is, s Pécs fiókintézete lesz a pesti német színháznak. Egy-egy magyar nyelvű előadás ugyan akad, de azt is magánházakban tartják. 1818-ban az eddigiekhez viszonyítva sokkal hosszabb ideig, négy hónapig játszik a városban magyar társulat. A megszűnt első magyar színtársulat helyébe lépő kolozsvári színészek az Alföldet, a nagy mezővárosokat látogatják. Azok polgársága szívesen fogadja őket, anyagilag is, erkölcsileg is megerősödnek. Fáradhatatlanul járják az országot híres ekhós szekerekkel, hidegben, sárban. Csak a nép és hivatásuk szeretete tűti őket.

Pécsett 1855-ig nem volt állandó magyar színjátszás. Ez időtől kezdve télen négy hónapon keresztül játszottak a pécsi nézőknek. A Városi Tanács 1876-ban határozatot hoz: a színházban csak magyar nyelven tarthatnak előadásokat. Az ősi kultúrájú Pécs egyre jobban igényelte a művészetnek ezt az ágát is és rövidesen a színházi évad hathónapos lett, sőt 1887-ben nyári színkört is építtetet Somogyi Károly színigazgató. Megindul a kőszínház építése is és 1895 október ötödikén megtartják az első előadási a mai épületben. Érdekes megemlíteni, hogy az első előadás műsorán a Harag című „dramolett" és a Szultán című opera első felvonása szerepelt.

Azóta sok idő telt el. Két világháború viharzott el a színház és a város felett, közte a sivár Horthy-korszak. Ez idők egy-egy jobb előadása szinte teljesen eltűnik a kor hivatalos arcát tükröző siány fércművek áradatában. A színészek helyzete sem sokat változott a felszabadulásig. Akadt színigazgató, aki fizetett, de még több, aki nem fizetett. Pedig a színészek zöme méltó utóda volt a „hőskor" nagyjainak: művészetében is, nép iránti szeretetében is. De ez mellékes szempont volt.

A felszabadulás, majd az ezt követő államosítás hozta meg a pécsi színészeknek is a rendszeres havi fizetést és az erkölcsi megbecsülést.

De az összehasonlítási alap nem csak a régi idő lehet — lehet a tegnap is. A fejlődés azóta is nagy. Ma már a vidéki színházakban is tudományos alapon készülnek a művészi alkotások: a színpad hatalmas egyéniségének Sztanyiszlavszkijnak az útmutatásai alapján.

Es ha valaki megáll a Színház-téren a félévszázados épület előtt, s fejcsóválva megállapítja rajta az idő múlását, gondoljon arra, hogy az idő nemcsak rombolni tud, de építeni is.

BÉCSI TAMÁS
T. T. I. T. művészeti szakosztály.

Bírálatunk nyomában:

Uj szociális beruházások a Pécsi Teherautófuvarozási Vállalatnál

A Pécsi Teherautófuvarozási Vállalat vezetőit nemrég bírálta a „Dunántúli Napló" mivel nem megfelelően gondoskodtak a dolgozókról.

A cikk megjelenése óta komoly változások történtek. A munkások részére fürdő- és öltözőhelyiség épül pihenőszobával. Az építkezés rohamléptekkel halad előre. A már tető alatt lévő épületet ezév végére teljesen befejezik. A dolgozók nagy megelégedéssel látják, hogy a hosszú idő óta hiányolt és a felsőbb vezetők mulasztása következtében elmaradt építkezés jóformán hetek alatt ismét megindulhatott. Az építkezésre fordított összeg, közel százezer forint.

A mohácsi főnökségen új fürdő létesült zuhanyozóval, mosdó- és öltözőfülkével. A gépkocsik részére pedig egy fedett mosóhelyiség épül. A komlói főnökségen több, mint félmillió forint költséggel az udvart betonozzák. A paksi főnökség területén új kultúrterem, mosó-, fürdő-, öltözőhelyiség létesült. Ezenkívül az irodahelyiséget is átalakították, hogy a dolgozók részére még jobb munkakörülményeket teremtsenek. A gépkocsivezetőket új kesztyűkkel s bundákkal látta el a vállalat. Vállalatunknak mind a négy főnöksége hangoshíradót és új hanglemezeket kapott.

A dolgozók látva a fokozott gondoskodást, sokkal nagyobb kedvvel dolgoztak, mint azelőtt. Ennek köszönhető nagyrészt, hogy a vállalat bevételi és szállítási tervét már november 30-án, a fuvaróra tervét pedig már december 10-én teljesítette.

Nagy Lajos
ÜB-elnök,
Pécsi Teherautófuvarozási
Vállalat.

„Emelkedett dolgozóink életszínvonala, nőtt a munkásság reálbére a kormányprogramm megjelenése óta"

Györkő Antal elvtárs elnöki beszámolója a pécsi városi tanács rendkívüli ülésén

Pécs város tanácsa rendkívüli tanácsülést tartott, amelyen Györkő Antal VB. elnök, pártunk Központi Vezetőségének határozatát ismertette a tanács munkájára vonatkoztatva. Rámutatott arra, hogy a Központi Vezetőség júniusi határozatának kezdeti eredményeként emelkedett a munkásság reálbére az árleszállítások, különféle állami járandóságok csökkentése, illetve elengedése révén. Ennek eredményeként Pécsett július 1-től október 31-ig a munkások és alkalmazottak 2.849.000 forintot takarítottak meg. Élelmiszerben ez 837.000, textil- és ruházati cikkeknél 1.629.000, vegyesipari cikkeknél pedig 380.000 forint megtakarítást jelent. A dolgozók életszínvonalának emelkedését mutatja többek között az is, hogy a kereskedelmi forgalom állandóan felfelé ível.

Ha júniust 100 százaléknak vesszük, a júliusi 104.6, az augusztusi 106.5, a szeptemberi 106.8, az októberi kereskedelmi forgalom pedig már 131.5 százalék.

Györkő elvtárs foglalkozott a városi tanácsnak a tömegekkel való kapcsolatával.

A tanács tömegkapcsolatát tükrözik vissza a naponta beérkező levelek, illetve javaslatok. Havonta átlag 30—40 panaszos levél, illetve javaslat érkezik a tanácshoz. Ezeket általában 8—14 nap alatt intézik el, de ez nem mondható el minden esetben. A begyűjtési csoportnál előfordult, hogy egy-egy panaszt csak több hét elteltével intéztek el. Az Ingatlankezelő Vállalatnál augusztusban megtartott pénzügyi vizsgálat során pedig megállapították, hogy a bérlők által benyújtott panaszok száma meghaladta az őtszázat és ezek a vizsgálat idején még elintézetlenek voltak.

A kormányprogramm elhanyagsága után a városi tanács a helyiipari vállalatokat igyekezett úgy átszervezni, hogy a helyi igényeket kielégítse.

Például a Minőségi Cipőipari Vállalat a kormányprogrammig csak mértékutáni cipők készítésével foglalkozott, de javítással már nem. Éppen ezért javítórészleget állítottak fel, hogy ezzel is meggyorsítsák a dolgozók kiszolgálását. A csökkentett munkaképességűek munkába állítása érdekében létrehozták a Pécsi Vegyes ipari Vállalatot, amelynek valamennyi részlege a helyi javítási igény kielégítését végzi. Ugyanakkor a lakosság igényeinek kielégítése céljából az Épületkarbantartó Vállalat kapacitásának 90 százalékát a lakóházak tatarozására fordítja már.

Hiányosságok mutatkoznak azonban az ipari utánpótlás területén. Pécsett egyes szakmákban máris komoly munkáshiány mutatkozik. A legtöbb kisipari szövetkezet nem fordít elég gondot az ipari tanulóképzésre, de vonatkozik ez a közvetlen irányító szervre is.

Pécs területére eddig 50 iparigazolványt adtak ki és még folyamatban van több kisipari jogosítvány kiadása. Itt tehát lemaradás van aminek oka, hogy a kormányprogramm elhangzása utáni első hónapokban az egyes helyi szervek részéről támasztott ellenállást meg kellett törni. A KIOSZ megyei titkársága és a KISZÖV Pécs város területére mindössze 16 iparigazolvány kiadását tartotta szükségesnek, holott a tényleges szükséglet ennél jóval nagyobb. Nem vették észre, hogy a vas ipar, faipar, építőipar, de még a többi szakmákban is, főleg a külváros területén szűk a keresztmetszet és a lakosság az elsőrendű életszükségleti cikkek megjavítását, elkészítését jogosulatlan iparűzőkre kénytelen bízni. Nem vette figyelembe azt, hogy például Gyárvároson nincs kovács, aki a mezőgazdasági dolgozók rendelkezésére áll. Azóta javult a helyzet, s javult a kisiparosok anyagellátása is.

A kormányprogramm a kommunális szolgáltatások terén is komoly feladatok elé állította a városi tanácsot. A dolgozók kommunális ellátásának legfontosabb kérdése: a lakásellátás biztosítása.

A város lakossága a felszabadulás óta 70 ezerről már 100 ezer fölé emelkedett. Pécsett a felszabadulás előtt 20.200 lakás volt. A felszabadulás után a mai napig 1.400 új lakás épült, tehát a lakások száma 6.8 százalékkal, a lakosság száma ezzel szemben 30 százalékkal emelkedett.

Havonta általában 300 lakásigénylést nyújtanak be, amelyeknek csak egyharmada teljesíthető. Ezek a kiutalások is javarészt társbérletre vonatkoztak. A város lakásellátási viszonyait kedvezőtlenül befolyásolta, hogy közületi elhelyezésre számos lakást vettek igénybe. A lakásenyhítés érdekében a városi tanács a könnyűipari minisztériumhoz fordult, hogy engedélyezze egy irodaház építését.

A kormányprogramm után 28 lakást építettek Pécsett. A rendelkezésre álló összegből 42 lakást kellett volna megépíteni, illetve romlakást és üzletet átalakítani, de ezek közül 14 még nincs befejezve.

Ami az államosított házakat illeti, a volt háztulajdonosok hűtlen vagyonkezelését bizonyítja, hogy a házingatlanok csaknem egyharmad része megjavításra szorul, mégpedig 500 ingatlan általános tatarozásra és 100 ingatlan nagy tatarozásra. A kormányprogramm már ebben az évben is éreztette hatását és Pécs városa félmillió forintot kapott nagytatarozásra. Ebből a jelentős összegből a belvárosban egymás közelében lévő házingatlan nagytatarozását végezték, illetve végzik el. A munka során 46 lakást hoztak rendbe.

A kommunális ellátottság egy másik igen fontos területe a vízellátás biztosítása.

Már decemberben vagyunk és Pécsett még mindig vízhiány van. Itt radikális intézkedésre van szükség.

A vízhiányért felelős a Vízmű, valamint Pécs város tanácsa is, mert megalkudott a helyzettel, különféle távolabbi elképzelésekre, nagyszabású tervekre hivatkozott, ahelyett, hogy az adott kereten belül próbálta volna megoldást találni. Hiba az is, hogy a minisztériumok rendszeresen lefaragták az ezekre szóló költségvetési hitelt anélkül, hogy a pécsi helyzettel alaposan megismerkedtek volna.

Sok panasz hangzott el a dolgozók részéről a város köztisztaságával kapcsolatban is. A panaszok egyik oka, hogy a különböző vállalatok, mint a vízmű, a gázmű, valamint a postahálózatépítő vállalat munkáikkal kapcsolatosan felbontott járdák és úttestek helyreállítását csak igen vontatottan végzik el. A köztisztasági problémák megoldása érdekében Pécs város tanácsa értekezletet hívott össze, ahová számos főleg építőipari vállalatvezetőt hívott meg a város tisztasági problémáinak megbeszélése céljából. Azonkívül az elmúlt héten a tanácsnak sikerült két szemétszállító gépkocsi kiutalást kieszközölni az Országos Tervhivataltól.

A kormányhatározatokban lefektetett célkitűzések — amelyek a dolgozók jobb és tökéletesebb ellátását vannak hivatva biztosítani, — a kereskedelem terén is jobb munkát követelnek meg.

A kormányprogramm elhanyagsága óta ezen a téren javulás tapasztalható, de az áruterítésnél még hiányosságok mutatkoznak.

Az áruterítés gyakran késik a szállítóeszköz hiánya miatt. Ez különösen érinti a bányavidék ellátását, legfőkép a MEZŐKER áruknál. Példa erre november 30-a, amikor a MEZŐKER-nek 13 vagon áruja állt a vasúton és sem a TEFU, sem a BELSPED a megrendelt kocsikat reggel 6 órára nem tudta kiállítani.

Az élelmiszerek minősége sem mindenkor kielégítő. Ehhez még hozzájárul az udvariatlan, kényszeredett, fölényes kiszolgálás a húsüzletekben, a kenyérboltokban és egyéb helyeken.

A kereskedelemben elég gyakran találkozunk ellenséges megnyilvánulásokkal. Például hallatszott olyan hang is, hogy a karácsonyi ünnepekre nem lesz rizs, hús, stb. Ezeket a híresztelléseket azért terjesztik, hogy a becsületes dolgozókat megzavarják és felvásárlásokra ösztökéljék. Ezek ellen az elemek ellen fel kell lépni, le kell leplezni őket.

Györkő Antal elvtárs ezután foglalkozott a mezőgazdaság, az iskolák és az egészségügy kérdéseivel.

Rámutatott arra, hogy növelni kell a tantermek számát és több figyelmet kell fordítani a munkásnegyedek iskoláira. Felhívta a figyelmet arra a tűrhetetlen állapotra, hogy egyes vállalatok vezetői a dolgozók egészségvédelme érdekében a legelemibb követelményeknek még most sem tesznek eleget. Például a Motor- és Kisgépjavító Vállalatnál a dolgozók étkezdéje még a legelemibb követelményeknek sem felel meg.

Györkő Antal elvtárs VB-elnök ismertette a Munka Törvénykönyvének módosítását, majd sor került a határozati javaslatra, amely pártunk Központi Vezetőségének határozata szellemében Pécs város tanácsának munkájában még megmutatkozó hiányosságokat hivatott kiküszöbölni.

Amikor a sertés fél perc alatt 9 kilót fogy...

Szombaton a délelőtti órákban bizalmatlanságra és sok kellemetlenségre adott okot a vásártéri sertés hídmérleg, amely nem pontos. Hol felfelé, hol lefelé mér tévesen. A mérleg kezelőjének az a véleménye, hogy „2 kilogrammot téved felfelé", de hozzátette azt is, hogy „a mérleg hitelességéért nem vállal felelősséget."

Ezzel azonban a probléma még nincsen megoldva, annál is kevésbbé, mert a rossz mérleg következtében a következő furcsaságok történtek: egy 126 kilogrammos sertés a mérlegen fél perc alatt 9 kilogrammot „fogyott le", mert 117 kilogrammnál többet nem akart nyomni. Vagy például egy másik eset, amikor a sertést a mérleg egyik sarkában lemérték, még csak 119 kilogramm volt, de amikor a sertést a középre helyezték, a mérleg már 125 kilogrammot mutatott. Előfordult már az is, hogy két mérés között 28-30 kilogrammos eltérés is volt. Megtörtént viszont az is, hogy a mérleg jól mért, ami akkor derült ki, amikor hitelességét egy másik mérleggel ellenőrizték.

A vásárlók és az eladók éles harcot vívnak egymással, mivel a mérleg nem mindig mér pontosan és joggal kifogásolják a mérleg hitelességét megállapító szerv munkáját.

Most van a disznóvágások ideje, amikor sok dolgozó igyekszik beszerezni hús- és zsírszükségletét. Egyetlen dolgozó számára sem lehet közömbös az, hogy 8 vagy 10 kilóval többet mér-e a mérleg, mint amennyi a sertés valódi súlya. Arra kérjük az illetékeseket, hogy hitelesítsék újra a vásártéri hídmérleget, hogy mind a vevők, mind pedig a sertéseladók megnyugodva távozhassanak haza.

HARVAN JÓZSEF
tudósító,
Pécsi Borgyár.

MŰSZAKI

PÉNTEK, DECEMBER 18

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK: 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Dezső. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** — Várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, keleten egy-két helyen kisebb havazás. Gyenge keleti-délkeleti szél. Az erős hideg tovább tart. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: pénteken reggel nyugaton mínusz 7—mínusz 10, keleten mínusz 11—mínusz 14, délben országszerte mínusz 2—mínusz 5 fok között. — A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet pénteken mínusz 5 fok alatt lesz.

— **Halálozás.** Járányi Vilma temetése pénteken fél 4 órakor lesz.

A megyei labdarúgóbajnokság tapasztalatai

1. A kétcsoportos bajnokság

Baranyában a labdarúgás hívei ebben az évben is nagy érdeklődéssel figyelték a megyei labdarúgóbajnokság küzdelmeit. Az érdeklődés érthető volt, hiszen 1953-ban az előző évi 14 csapattal szemben két csoportban 28 csapat játékosai küzdöttek a bajnoki pontokért. Az év elején ugyanis számos sportkör vezetősége azzal a kéréssel fordult a megyei TSB-hez, hogy találjanak módot labdarúgócsapatuknak a megyei bajnokságba történő beosztására. Kérésüket azzal indokolták, hogy részben a mögöttük álló ipari üzemek, részben pedig a szocialista mezőgazdasági üzemek már komoly támogatást képesek részükre nyujtani és úgy érzik, hogy már kinőttek a járási bajnokságok kissé szűkös keretéből. A megyei TSB jogosnak találta a kéréseket és miután a tavaly kiesettek és a járási bajnokságokból szabályosan feljutottak mellé, több új sportkör labdarúgóit beosztotta, a bajnokság létszámát két csoportban 14—14 csapatban állapította meg.

Nem volt könnyű dönteni, hogy melyik csapatok szerepeljenek a megyei bajnokságban. Sellyén akkor alakult meg a község sportköre, a Vörös Meteor, de a helyi Bástya is megfelelő játékerőt képviselt az osztályozókon. Nem volt csapata a pécsváradi járásnak a megye legjobbjai között. *Hidason az egyre jobban fejlődő bányaüzem is jogosan kérte labdarúgóinak beosztását.* A sásdi járási TSB azért kérte a sásdi Petőfi besorolását, hogy ezzel is fejlődjön a járás labdarúgósportja. *Szigetváron a konzervgyár Kinizsi csapata is érdemesnek látszott a megyei bajnokságra.* Végül mégiscsak kialakult a bajnokság végleges mezőnye és beosztása és az elért eredmények azt bizonyítják, hogy az így besorolt csapatok nagyrésze — elsősorban a Szigetvári Kinizsi, Hidasi Bányász, de a sellyeiek is — szorgalmas munkájukkal megállták a helyüket.

A kétcsoportos bajnokság a csapatok számának emelése matt, amint az előrelátható volt, magával hozta, hogy a megyében a labdarúgás színvonala átmenetileg és bizonyos mértékben süllyedt. Ez érthető is volt, hiszen a megyei bajnokság résztvevői közül mintegy 40 százalék azelőtt a járási bajnokságokban küzdött és bizony legtöbbjük kevés tapasztalattal rendelkezett. *Ennek ellenére helyesnek látjuk idén a csapatok két csoportban történő szerepeltetését, mert az újonnan besorolt csapatokkal egészséges versenyzés kűlönött a megyei bajnokságba,* és akik attól tartottak, hogy a vidéki csapatok gyenge ellenfelek lesznek, azoknak csattanós választ adott a Szigetvári Kinizsi, amely csapat az erősebb csoportban is feltört az élvonalba, a Hidasi Bányász, amely különösen az első időszakban sok borsot tört a pécsi csapatok orra alá, a Vasas I. Bányász, Sellyei Vörös Meteor, Sellyei Bástya, amely csapatok jól megállták a helyüket.

Sokan igen jogosan hibáztatták a labdarúgó társadalmi szövetséget amiatt, hogy a két csoport nem képviselt egyforma erőt. A bajnokság beosztásánál ugyanis csak arra vigyázott a társadalmi szövetség, hogy a papírforma szerint legerősebbnek tartott csapatokat (P. Honvéd, P. Haladás, Szászvár, P. Vasas) összák el arányosan, de arra már nem gondoltak, hogy az arányt betartsák az utánuk következő csapatoknál is. *Így azután hamarosan kiderült, hogy a Déli csoport lényegesen erősebb* és amig ebben a csoportban a 16—17. fordulóban is még öt csapat versengett egymással az első helyért, addig az Északi csoportban már az első fordulóban nyilvánvaló lett, hogy a bajnokság a P. Haladás és a Szászvár között dől majd el.

A csapatok besorolásánál is hamar kiderült, hogy a Déli és Északi elnevezések nem jelentenek egyben területi elhatárolásokat. Itt kétségkívül figyelembevették az egyes sportkörök különböző kérdéseit, mégis nem értettünk teljesen egyet például a Sásdi Petőfinek a Déli csoportba történő beosztásával. *A sásdiaknak nem egyszer 50—60 kilométereket kellett utazniok* és emiatt maradt el a Siklós elleni mérkőzésük is. Ugyanakkor a megye legészakibb részén levő Bolyi, Vasas Irattor az Északi csoportba került. *Sokkal helyesebb lett volna a siklósi, beremendi, bólyi és pillányi csapatokat egy csoportban szerepeltetni.*

A kétcsoportos bajnokság ezévi létjogosultságát alátámaszthatjuk még azzal is, hogy módot adott az elmult évben kiesett megyei csapatoknak a szerepeltetésére. Ezeknek nagy része a városi és járási bajnokságokban minden bizonnyal visszafejlődött volna, így pedig legtöbbjük, a Pécsi Postás, Pécsi Porcelán Építők, Pécsi Kinizsi, Bólyi Traktor elsősorban, egészen jó eredményt ért el. *De a legnagyobb eredmény mégis a falvak labdarúgósportja szempontjából született. Egész sereg községünk a megyei bajnokság révén megismerkedett a komolyabb labdarúgással.* Még a most kiesett csapatokat illetően is elmondhatjuk, hogy a község, vagy járás hasznára vált szereplésük és a megyei elsőosztályban szerzett tapasztalatot ezután ezeken a helyeken (Sásd, Beremend, Pécsvárad) feltétlenül hasznosítani tudják.

Ezek után felvetődik tehát, hogy a következő évben milyen formában rendezzék meg Baranyában a megyei labdarúgóbajnokságot. Legyen egyesoportos a bajnokság, vagy tartsák meg a kétcsoportos rendszert? *A magunk részéről — elsősorban a vidék érdekeit szem előtt tartva — nem javasoljuk olyan formában a bajnokságot, hogy legyen egy 12—16 létszámos első osztály és a többi csapat menjen vissza a járási bajnokságba.* Ez nagyfokú visszafejlődéssel járna. Viszont az is erősen meggondolandó, hogy az idei bajnokság mintájára a csapatokat két egyforma erősségű csoportba osszák. Ez a „féloldalas" bajnokság sem biztosítja a fejlődést. A helyes megoldást tehát a kettő között kell keresni. Voltak olyan vezetők, akik azt javasolták, hogy legyen kétcsoportos a bajnokság, de úgy, hogy az erősebbek és a gyengébbek külön csoportban legyenek. Ez esetben viszont az fordulhatna elő — hiszen a labdarúgásban senki sem mehet biztosra — hogy a két csoportelső végső vetélkedésében a gyengébb csoport első helyezettje kerekedne felül és mint megyei bajnok ez a csapat venne részt az osztályozókon.

Véleményünk szerint 1954-ben a megyei első osztály mellett fel kellene állítani a megyei másodosztályt. Az első osztályban 12—14 csapat szerepelne, természetesen a legerősebb megyei csapatok, ugyanakkor a többi csapat, mondjuk a kétcsoportos megyei másodosztályú bajnokságban játszana. Így végeredményben három csoportban vegyesen pécsi és vidéki csapatokkal, már lényegesen kiegyensúlyozottabb erőviszonyok mellett lehetne a csapatokat foglalkoztatni és ebben az esetben megyei szinten a labdarúgás fejlődése jobban biztositva lenne, mint egy olyan bajnokságban, ahol gyakorlatok a vízipóló eredmények az erőviszonyok nagyfokú eltolódása miatt. *A megyei TSB-n múlik, hogy szerencsés kézzel nyuljon ehhez a problémához* és ha idéi esetleg nem tudna győkeres változtatást hozni, akkor a jövőévi bajnokság kiírásánál feltétlenül szabályozza a feljutást és kiesést a fentiek elérése érdekében.

(Folytatjuk)

BIRKÓZÁS

Folyó hó 13-án rendezte meg a pécsi városi Testnevelési Sportbizottság Pécs városi ifjúsági bajnokságát, amely egyben országos bajnok is elindult, hogy küzdelem után az egyes súlycsoportokban a következő eredmények születtek:

45 kg.: 1. Kenéry Árpád (P. Dózsa), 2. Szalai (Dombóvár), 3. Szabó (Szeged). — 48 kg.: 1 Balogh (Füzfő), 2. Matula (Pécsi MTH.), 3. Porkoláb (Szigetvár). — 51 kg.: 1. Módos (P. Dózsa), 2. Müller (P. Dózsa), 3. Sebők (Zirc MTH.). — 54 kg.: 1. Bükk (P. Dózsa), 2 Fodor (Zirc MTH.), 3. Albrich (Füzfő). — 57 kg.: 1. Módos II. (Pécsi MTH.), 2. Gyurkó (P. Lokomotiv), 3. Bokodi (Füzfő) — 60 kg.: 1. Kurucz (Bp. Lokomotiv), 2. Könnyű (P. Dózsa), 3. Trévies (Füzfő). — 63 kg.: 1. Schreier (P. Dózsa), 2. Orgonási (Bp. Lokomotiv), 3. Ürdögh (Szeged). — 67 kg.: 1. Nagy (P. Lokomotiv), 2. Beli (P. Lokomotiv), 3. Pektor (P. Dózsa). — 70 kg.: 1. Molnár (P. Kinizsi), 2. Tóth (P. Dózsa), 3. Kovács (Füzfő). — 73 kg.: 1. Kókai (Bp. Lokomotiv), 2. Endrődi (Szeged), 3. Gerencsér (P. Dózsa). — 76 kg.: 1. Székely (Bp. Lokomotiv), 2. Hunyor (P. Dózsa. — [illegible] tiv), 2. Gradvohl (P. Dózsa), 3. György (P. Lokomotiv).

Pontverseny: 1. Pécsi Dózsa 24 pont, 2. Bp. Lokomotiv 11 pont, 3. Pécsi Lokomotiv 8 pont, 4. Füzfői Építők 7 pont, 5. Pécsi MTH 5 pont, 6. Dombóvári Lokomotiv 5 pont, 7. Szeged 4 pont, 8. Pécsi Kinizsi 3 pont, 9. Zirci MTH 3 pont, 10. Szigetvári Lokomotiv 1 pont, 11. Komlói MTH 0 pont.

A versenyből kiemelkedett Schreier Béla (P. Dózsa) versenyzője, aki négy országos bajnokot győzött le.

* **A Pécsi Járási TSB mellett működő** Sakk Társadalmi Szövetség folyó évi december 20-án délelőtt 9 órai kezdettel a Pécsi Járási TSB helyiségében rendezi meg az 1953 évi járási egyéni és csapat sakkbajnokságát.

A bajnokságra eddig a következő csapatok nevezték: Vasas I. Bányász SK 2 csapattal, Mecsekaljai SK 1 csapattal, Hirdi Vörös Lobogó SK 1 csapattal, Mánfai SK 1 csapattal, Egerági SK 1 csapattal, Szabadszentkirályi SK 1 csapattal. A következő sportkörök nevezései várhatók még: Bükkösdi Sportkör, Szentlőrinci Sportkör.

*

Folyó hó 18., 19. és 20-án **Pécsett** kerül megrendezésre az Országos Vasutas Kosárlabda Bajnokság. A bajnokságon résztvesznek az ország valamennyi Lokomotiv férfi és női csapatai.

Műsor: folyó hó 18-án 15 órakor ünnepélyes megnyitó 15.30-tól 22.30-ig mérkőzések, 19-én 7.30-tól 22.30-ig mérkőzések, 20-án 7.30-tól 22.30-ig mérkőzések, 20-án 22.30-kor eredményhirdetés.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223,8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.
18.40: Délszláv műsor.
19.00: Magyarnyelvű adás.
Baranya versekben. — Válogatja és bevezeti Galsai Pongrác.
Látogatás a szigetvári járás legjobb iskolájában, a mozsgói általános iskolában.
Hírek,
Még egy hét és itt van a karácsony...
Amibe a halastó is belefullad. — Szatíra.
Hanglemezek.
20.00: Műsorzárás.

NAGYONSZÉP, szürke télikabát szőrmegallér és szőrmebéléssel eladó. Katalin u 21., udvarban. 83

KAZÁNFŰTŐKET és széntolókat jó kereseti lehetőséggel azonnalra felvesz a Pécs Bőrgyár.

Igen jó TOTÓ műsor!

Magyar és olasz labdarúgómérkőzésekre tippelhet a Totó a heti szelvényén. Az olasz bajnokság jelenlegi állását feltüntető táblázat a Totó-szelvény hátoldalán található meg!

Az 50. hét nyereményei:
12 találat = 5.600 Ft
11 találat = 278 Ft
10 találat = 38 Ft

TOTÓZZON! NYERHET!

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ

Nem magánügy Szelvénybérlet „C" Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Kis és nagy boldogság. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Viktorlás titka. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése és artistaműsor. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: A cárnő cipője. Artistaműsor fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Józsefvárosi. (Pécsszabolcs): Királylány a feleségem (fél 6, fél 8 órakor).

2 DARAB elsőrendű zsírsertés eladó. Donátus kápolnától 2 perc. Gál Imrénél.

PÉCSI Orvostudományi Egyetem Személyzeti Osztálya (Rákóczi-út 2.) férfi munkaerőket vesz fel, valamint egy perfekt gyors- gépírónőt. 296

BARANYAMEGYEI Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat felhívja a nála vásárló vállalatok figyelmét hogy évvégi leltározások miatt folyó hó 21-től 27-ig árut csak korlátozott mértékben 27-től 31-ig pedig egyáltalán nem szolgáltat ki.

A KOMLÓI Bányagépjavító Vállalat vizsgázott kazánfűtőket keres azonnali belépésre. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán.

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja
Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Magyar u. 16. Tel. 15-32, 15-33, 15-34.
Előfizetési díj havi 11 — forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MELLER REZSŐ

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 297. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — SZOMBAT, 1953 DECEMBER 19

A MAI SZÁMBAN:
Churchill beszéde az angol alsóház külpolitikai vitájában (2. o.) — Ho Si Minh felhívása a vietnami ellenállási háború megindulásának 7. évfordulója alkalmából (2. o.) — Mister Greeg és a művészet (2. o.) — Pártnapon a Kokszműveknél (3. o.) — Pontosan, ötletesen, észszerűen dolgoznak az újhegyi erőmű sztahanovistái (3. o.) — Biztosítsák a megfelelő ellátást, nyugodt tanulást a vájártanulóknak is! (3. o.) — Mi újság Baranyában? (4. o.) — A Pécsi Egyetem Élettani Intézetében (4. o.)

Gondosabb szervezést, alaposabb felkészülést a kultúrversenyeken!

Szocialista kultúránk mind mélyebb gyökeret ereszt falusi dolgozóink körében, sőt maga a falu elsősorban az, ahol megvan a bázis arra, hogy a haladó hagyományaink ápolása mellett teret hódítson az új is.

A most folyó országos kultúrverseny is ezt segíti elő. A falu népművelési ügyvezetőinek minden erejüket most erre kell átállítaniok, mert nem közömbös a falu életében, milyen eredménnyel szerepelnek a versenyen.

Még csak a körzeti bemutatók folynak, de számos olyan nehézség akadt máris, amit körültekintő szervezéssel, az elmúlt évi járási verseny tapasztalataira támaszkodva el lehetett volna kerülni.

A versenybe 179 csoport nevezett be, de ez mégsem kielégítő. Ennél jóval többre lehetett számítani. Sok olyan kultúrcsoport, amely jó eredménnyel szerepelt az elmúlt évi versenyben, felbomlott. Vannak olyan kultúrcsoportjaink is, — mint például a Szentmártonpusztai Állami Gazdaságé, — amelyek nem nevezték be a versenybe, mert a benevezést senki sem szorgalmazta. Elkerülhető lett volna ez, ha a felsőbb szervek nem várták volna tétlenül a nevezések beérkezését. Ezért meg is kellett hosszabbítani a nevezési határidőt.

Az eddigi bemutatók tapasztalatai azt mutatják, hogy nem szerepelnek jelentőségükhöz mérten a termelőszövetkezeti csoportok, gépállomási csoportok, de gyenge a bányász szakszervezetek csoportjainak a részvétele is.

A színjátszócsoportok darabválasztása igényesebb, jobb. A sellyei népi együttes, a mozsgói, szalántai, hosszúhetényi és ócsárdi csoportok helyi gyűjtésű népi játékokkal indulnak a versenyen. A szervezés terén mutatkozó hiányosságok azonban itt is jelentkeznek.

Már most látni, hogy a járási bemutatók egyik legnagyobb nehézségét az okozza majd, hogy nem tudják biztosítani a legszükségesebb felszerelési tárgyakat, hangszereket. Elsekélyesíti a csoportok művészi munkáját az is, — különösen a színjátszókét —, hogy nem rendelkeznek díszletekkel, jelmezekkel. A színjátszók eddigi szereplésére erősen rányomta bélyegét a szakképzett vezetők hiánya is, bár a csoportok munkájának megjavítására — járási felelősök vannak, akik állandó rendszeres kapcsolatot tartanak a csoportokkal, rendezésben is segítenek. A baj ott van, hogy sokan úgy gondolják, nincs egyszerűbb dolog a rendezésnél, s nem is kérnek szakmai segítséget, de elméletileg sem képezik magukat.

A felkészületlenség aztán a színjátszócsoport silány teljesítményében bosszulja meg magát s ennek következtében még a helyes mondanivaló is elveszti a hatását, vagy éppen ellenkező hatás: ér el. Az ideológiai harcban éles fegyverünk a színjátszás, ezért különösen meg kell néznünk, hogy hová célzunk vele.

Tapasztalat, hogy a Pécsi Nemzeti Színház művészei szívesen patronálják a helyi csoportokat, de ez még nem minden, másutt is elkel a segítség, ahova a színház nem jut el. Járási kultúrházaink, Mohácson, Sásdon, Sellyén és Szigetváron a lehetőségekhez viszonyítva betöltik hivatásukat, biztosítani tudják a járási székhelyeken a kultúrmunka irányítását, segítséget tudnak adni a járási területen működő kultúrotthonok részére is.

Mégis meg kell mondani, hogy a kultúrotthonaink munkája — különösen a községieké — nem kielégítő. A községi tanácsok kevés kivétellel nem tulajdonítottak nagy jelentőséget a kulturális munkának, lebecsülték a színjátszók fáradságos munkáját, nem segítették őket a nehézségek legyőzésében. A kultúrotthont más célra igénybevenni nem szabad, mégis kiutalják más szervezeteknek. Kisvaszaron és Kökényben nem is olyan régen még gabonatárolásra használták, felszerelési tárgyait szájjelhordták. Felsőszentmártonban például a kultúrház rádiója a községi pártszervezet titkáránál, Dunaszekcsőn a tanácselnöknél van, a padokat pedig a DISZ-szervezet helyiségébe hordták el.

Az ilyen helyeken aztán nem is lehet kívánni élő, eleven kultúrmunkát — még a kultúrcsoporttól sem. A legsürgősebben kell intézkedni, halogatásra most már nincs idő, a községi tanácsoknak is meg kell érteniök, hogy egyik legfontosabb feladatuk közé tartozik a kulturális munka segítése. Lassan a járási bemutatók ideje közeledik, szükség van a kultúrotthonra, hogy a csoportok továbbra is lelkiismeretesen tudjanak készülni az újabb akadályok vételére.

Rendszeresen foglalkozni kell továbbra is a csoportokkal, nem szabad megelégedni a kezdeti sikerekkel, mert az könnyen megbosszulhatja magát. Különösen fontos most a csoportok rendszeres politikai képzése, általánossá lehet tenni azt, hogy a csoporttagok együttesen vegyenek részt rádió vagy alapfokú politikai oktatáson.

A próbákban nem lehet kiesés, hisz a további sikeres szereplésnek egyik elengedhetetlen feltétele az, hogy a még hátralévő időben, minden erőt megfeszítve küzdjenek a nagy célért.

Alkosson egy nagy családot a csoport, ahol minden egyes tag érezze azt, hogy egyéni problémáival is törődnek, nem hagyják, hogy egyedül keresse belőlük a kiutat. A lelki egyensúly feltétlen hatással van a csoport szereplésére, további munkájára, eredményeire. A feladat nem könnyű: a szocialista építésnek egyik legnehezebb területe az emberi lélek, gondolkodási mód, öntudat építése, de szívós akaraterővel, a párt segítségével meg lehet oldani.

Pető i-akna teljesítette évi tervét

A Pécsi Szénbánya Vállalat vasasi üzemének dolgozói elhatározták, hogy határidő előtt — december 22-én — teljesítik ezévi tervüket.

A Petőfi-aknai fizikai és műszaki dolgozók összefogása, jó munkája eredményeként jelentjük, hogy vasasi üzemünk december 18-án délután befejezte 1953. évi széntermelési tervét.

GRÖBL EMIL
műsz. oszt. vez.
Pécsi Szénbánya Vállalat
Igazgatósága.

Újabb ezer darab hízott kacsa a közellátás céljaira a Lovászhetenyi Állami Gazdaságból

A Lovászhetényi Állami Gazdaság csütörtökön már a harmadik hízott viziszárnyas-küldeményt továbbította ezévben Pécsre. Ezúttal ezer darab, egyenként átlagosan három kiló húsz deka súlyú hízott kacsát küldtek a karácsonyra készülődő pécsi dolgozóknak.

Ezzel egyidejűen hozzáfogtak a kacsafarm bővítéséhez. A jövő évre tervezett harmincezres pekingi fajkacsaállomány részére ötholdas kacsaúsztatót létesítenek. A terv szerint erről a farmról jövőre a környező társgazdaságokat és termelőszövetkezeteket is ellátják tenyészállattal, hízott baromfival pedig a pécsi és komlói piac felhozatalát teszik változatosabbá.

„Határidő előtt minőségileg kifogástalanul kijavítjuk gépállomásunk valamennyi géptipusát"

A szentlőrinci gépállomás dolgozóinak versenyfelhivása

December 12-én, szombaton megyei értekezletet tartottak a gépállomások vezető mechanikusai és körzeti szerelői. Fontos kérdést vitattak meg: a nagy téli gépjavítás meggyorsítását. Az értekezlet végén a szentlőrinci gépállomás dolgozói a következő versenyfelhívást intézték a baranyamegyei gépállomások dolgozóihoz:

„Mi, a szentlőrinci gépállomás dolgozói csatlakozunk a tamási gépállomás téli gépjavítási versenyfelhívásához. Biztosítjuk, gépállomásunk valamennyi géptipusának tökéletes, minőségi kijavítását, hogy azok az 1954-es gazdasági évben teljes kapacitással dolgozhassanak. Ezzel is hozzá kívánunk járulni a termelőszövetkezetek, valamint az egyénileg dolgozó parasztság termésátlagainak növeléséhez.

A nagy téli gépjavítás során 24 erőgépet, 2 kombájnt, hat aratógépet, 33 cséplőgépet, 28 ekét, 22 tárcsát, két szelektort, 33 kazalozót, hét kultivátort, 20 lógatós vetőgépet, öt traktorvontatású vetőgépet, két műtrágyaszórót, 25 boronát és három gyűrűshengert javítunk ki.

Kötelezettséget vállalunk, hogy az erő- és munkagépek javítását február 25 helyett 23-ra befejezzük. A cséplőgépek, elevátorok és kombájnok javítását pedig május 30 helyett, május 27-ig fejezzük be, ezzel egyidőben kijavítjuk a tartozékokat is. Vállaljuk, hogy a jelenlegi tervszámokhoz viszonyított lemaradást december és január hónapokban pótoljuk és 15 százalékos költségmegtakarítást érünk el.

A javítási munka meggyorsítására brigádversenyt szervezünk és a terveljesítésről minden brigádnak rendszeres értékelést adunk.

A munkák jóminőségű elvégzését azzal is biztosítjuk, hogy a javítóbrigádok élére a legjobb képzettségű szakembereket állítjuk. A minőségileg kifogásolható munkadarabokat a műszaki dolgozók kollektívája vizsgálja meg és ők döntik el felhasználhatóságukat.

A javítás ideje alatt a hibafelvételi jegyzőkönyvben feltüntetett normaidőt csökkenteni kívánjuk: a nagyobb daraboknál a normaidőkhöz viszonyítva tíz, a kisebb daraboknál húsz százalékkal. Jó dolgozóinkat népszerűsítjük, köztük 100—150—200 forintos pénzjutalmakat osztunk ki, a szakszervezet pedig kéthetes üdülésben részesíti őket.

Minden géptipusnál megvalósítjuk az alkatrészek felújítását olymódon, hogy az eddig eldobásra került, túlméretezett alkatrészeket most normálhelyen felhasználjuk. Ez főleg a csapszegekre, csapszegperselyekre, vonatkozik. Ezzel jelentős mennyiségű új alkatrészt állítunk elő a régiekből.

Az új alkatrészek felhasználását a lehető legkevesebbre csökkentjük úgy, hogy minden új alkatrészről elbíráljuk: szükséges-e beszerelése. Ezzel kívánjuk megakadályozni az alkatrészpocsékolást.

A javításból kikerült kész gépeket minőségileg kifogástalan állapotban visszük a bírálóbizottság elé. Bármilyen erőgépet állítunk oda az első kapcsolásra indulnia kell. Nem fordulhat elő zörgés, kifuvás, vagy más rendellenesség.

A téli gépjavítás során nagy gondot fordítunk a dolgozók balesetvédelmére. Minden gépre felszereljük a balesetek elkerülésére szolgáló venzillátor védőrácsot, az indítófogantyúkat tökéletesen működő rugókkal látjuk el.

Minden héten műszaki tapasztalatcsere megbeszélést tartunk, a műszaki dolgozókkal. A munkaértekezleteken megtárgyaljuk az egyes brigádok javítási munkáját és módszertani segítséget nyújtunk az elmaradottaknak.

A téli gépjavításokat traktorosaink továbbképzésére is felhasználjuk. Az erőgépek javításában részt vesznek felelős vezetőik és ott a szétszerelt gép mellett megismertetjük velük a gép szerkezeti részeit, működésüket, így gyakorlati oktatásban részesülnek. Az a célunk, hogy jóval nagyobb képzettségű traktorosaink legyenek.

KEREKES JÁNOS — politikai h.
HEGYES ISTVÁN — vezető mechanikus
AMBRUS ÁRPÁD — igazgató
SOMOGYI FERENC — kovács
TALOS JÁNOS — UB-elnök
SIMON MIHÁLY — műhelyvezető

SZŐLLŐT TELEPÍT A BABARCI TSZ

Patkóalaku dombsor szegi körül a mohácsi lapályt — egyik sarkán a bárlak élnek, a másikra Majs község épült. Ott vagyunk most, ahová egy óriás kovács a harmadik szöget ütné: a babarci tetőn, a Béke termelőszövetkezet földjén.

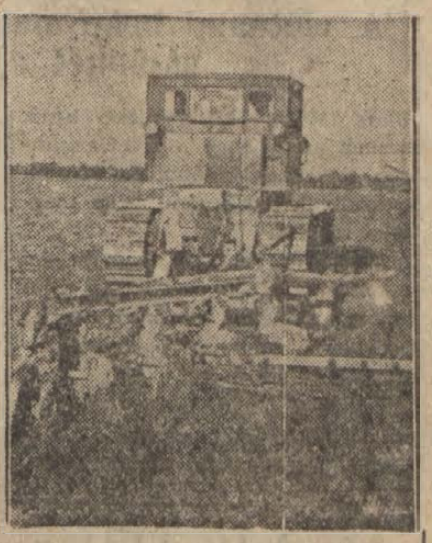
— Pontosabban a 16-os táblán — toldja meg egy lépéssel gondolatainkat Brachmann János tsz elnök és karjával kanyarítva mutatja a légett kazlaktól a téli fényben fehérlő présházakig nyujtózó földdarabot. — Ez a mi szőllőnk.

Bár még mutatóba sem akadna sehol egy szőllőkaró vagy a téli fagy foga elől földdel takart tőke — nincs még egy árva, ittfelejtett csőszkunyhó sem — ha ránézünk a fölforgatott húszholdas darabra, elhisszük biztosan tudjuk, hogy itt hónapok multán virágzó szőllőskert zöldel. Mintha a mesebeli ördög akasztotta volna a harsányi hegyet felszántó ekéjét a tizenhatos táblába! Barázda hegy veti hátát barázda völgynek, hetven centis fenekén elveszik a hároméves gyerek. A dűlő másik oldalán G. 35-ös húz fekete barázdát a kukoricatarlón — itt valami sörnyű erő háromnegyedméter mélyről a felszínre tépte, kiterítette a televény alól a nyers, az agyagos sárgaföldet és valami roppant bicska bent a föld gyomrában elmetélte, szétszaggatta az édesillatu, combvastagságu akácgyökereket. Az az erő, amely ezt csinálta, mindenre képes!

— Tizenhárom napig dolgozott itt a villányi gépállomás Sztálinyece és két hét alatt elvégezte, amit mi két évig tervezgettünk. Már ötvenegyben kigondoltuk, hogy szőllő kell ide a déli lejtőre, nem kukorica, dehát honnan vegyünk ennyi erőt! Mennyi is... húsz hold... egy ember megmegcsinál... Lázár bácsi! Mennyit is forgathatnak meg kézierővel?

Cizkovácz bácsi már az irodában ott sürgölődött körülöttünk, csudamód kedvére áll, hogy hozzáfordul az elnök. Azzal kezdi, hogy már ötven esztendeje sok helyen megfordult, meg hét határban nem voltak olyan legények, mint ő meg az öccse a hidasi nagygazdáknak 1907-ben 25 szögölet is kidobált egy nap.

Még beszél a hatvanötesztendős bácsi, de mire odaér, hogy manapság nem teremnek olyan derék emberek, az elnökkel mi is végére jutunk a számadásnak. Egyszerre mondjuk csodálkozó szóval: ezerhatszáz!

Ezerhatszáz ember munkáját végezte el az a csodálatos gép. A messzi Sztálingrád, a volgamenti traktorgyár elküldte a babarci dolgozó parasztoknak ezt a püfölő, hernyóalpas segítséget, hogy itt a dimbes-dombos Baranya eldugott szögletében háromszáz ember megvalósíthassa álmait.

A közös öröm a folyam medrekénti ereli egyirányba a beletorkoló gondolat folyókat, és Brachmann elvtárs sem tud másról beszélni, amikor megszólal:

— Csodájára járt a falu, amikor az iroda elé dübörgött, a tanító kivezette ide a gyerekeket, nézzék milyen a szovjet traktor. Én is kintvoltam, azt hittem, megrendül a föld. Ugy forgatta a kemény földet, mint a hajólapát a vizet — nem lehetett nézni, mert beleszédült az ember.

Fa a ember szegődik közénk — Kenyi József, kertészeti brigádvezető. Öthónapos tanfolyamot végzett Balatonarácson, — ő lesz az új szőllő gazdája. Nem is olyan sokára! A bólyi állomásról épp most telefonáltak, megjött az első gyökeresvesszős szállítmány, levélben is jelezték, hogy jön a többi is.

— Borszőllőnek olasz rizlinget telepítünk, de lesz csemegeszőllő is: koránérő Csaszla, Ezerjó, Leányka, Szőllőskertek Királynője. Megtöltjük vele Pécsett, Pesten, Sztálinvárosban az üzleteket.

— **És a pacsozás?** — olyan hangon beszél az elnök, mintha ellentmondott volna valaki. — Nehogy azt higyjék, hogy csak ez a húsz hold szőllő lesz! — Minden télen hozzáragasztunk tíz-húsz holdat, amíg be nem értünk a faluig. Szőllő és bortermelő termelőszövetkezet lesz a Béke! Tavaly csak négy forint huszat adtunk a munkaegységre, az idén már tíz forinton felül, kétszer annyi búzát! Hát jövőre? A élen megássuk a víztárolókat, ötholdas öntözéses kertészetünk lesz! Hát két év mulva, vagy három év mulva?! Ha termőre fordul a szőllő?!

... Vidám szürettől lesz hangos a hegyoldal. A széles, kékrepermetezett levelek alól viasz-sárgán mosolyog a Szőllőskertek Királynőjének ringlónagyságu, mézédes termése, a másik tőkéről úgy kacsint rád a hamburgi muskotály kékje, mint a kacér menyecske szeme. A gazdag babarci Béke termelőszövetkezet gazdag, elégedett tagjai motoros tartályokba gyűjtik a tömöttfürtü olasz rizlinget, az újonnan épült présházban áram-hajtotta prés szorítja ki aranyló levét. És amikor a termelő szövetkezet emeletes, kultúrházában vidám zene mellett köszöntik az első termést, az öreg Cizkovácz bácsi — mert feltétlenül megéri, nem két-három évet, de tizenöt-huszat is — mindenkinek magyarázza, hogy ő ott volt, amikor megindult a Sztálinyec, és jobban dobálta a földet, mintha ők forgatták volna az öcsével. Nevetgélnek az öreg mondásain, de amikor a fehér asztalnál felköszöntőt mond Brachmann elnök, az első poharat mindenki a sztálingrádi munkásokra üríti, meg a sztálingrádi katonákra, — akik munkájukkal, vérükkel, szabaddá, boldoggá és gazdaggá tették a babarci dolgozó parasztokat.

Ezt láttam én a 16-os táblán, a babarci tetőn, a szélkavarta pennye és a téli fényben fehérlő présházak között.

Oroszlán Imre

Churchill beszéde az angol alsóház külpolitikai vitájában

London (MTI): Churchill angol miniszterelnök csütörtökön délután az angol alsóházban beszámolt a bermudai értekezletről.

Churchill elmondta, hogy „hosszú és titkos" megbeszélést folytatott Eisenhower elnökkel. Hozzáfűzte: azért hangsúlyozza a „titkos" szót, mert a bermudai nyilatkozat „nem tartalmazza feltétlenül mindazt, amiről szó volt." (Ezzel kapcsolatban Churchill utalt arra, hogy a jövőben is igyekeznek majd távoltartani a sajtót a nemzetközi értekezletektől.)

Churchill beszédéből kitűnt, hogy az „európai védelmi közösség"-gel kapcsolatban az amerikaiakkal együtt a Bermudákon is erős nyomást gyakorolt a franciákra. Mint mondta, a Bermudákon „kötelességének tartotta Franciaországot figyelmeztetni arra a komoly helyzetre, amely felmerülhet, ha Franciaország nem ratifikálja a szerződést." Dulles amerikai külügyminiszternek a ratifikálást sürgető ismeretes fenyegetőhangú nyilatkozatával kapcsolatban Churchill hangsúlyozta, hogy Dulles azt mondta, amit ő (Churchill) gondolt. Churchill ezután kijelentette, hogy „a másik megoldás" — egy szélesebbkörű atlanti szervezet Nyugat-Németország bevonásával, amelyet arra az esetre javasolt, ha Franciaország nem ratifikálja az európai védelmi közösségi szerződést, — „valószínűleg igen sok nehézséggel járna, esetleges végzetes nehézségekkel."

Churchill Nyugat-Németország újrafelfegyverzésének híveként hangoztatta, hogy „Németországnak katonai téren hozzá kell járulnia Európa védelmének biztosításához."

A német kérdéssel kapcsolatban összehívandó berlini értekezlettel összefüggésben az angol miniszterelnök kijelentette: a bermudai értekezleten hangsúlyozta, hogy „a Szovjetuniónak jogában áll biztosítékokat kérni támadás ellen mindazok után, amiket Hitler miatt szenvedett."

Churchill a továbbiakban beszámolt a Trieszttel és Egyiptommal kapcsolatos megbeszélésekről. Egyiptomról szólva Churchill kijelentette, hogy nyíltan megmondotta Bermudán: „Semmi kilátás az angol álláspont megváltoztatására a Szuezi csatorna kérdésében". Hozzáfűzte, hogy az angolokat ebben a kérdésben „legjobb barátaik nyomása sem fogja befolyásolni."

Ismeretes, hogy a bermudai különértekezletről kiadott záróközlemény nem tett említést a távolkeleti kérdésekkel kapcsolatban felmerült ellentétekről. Churchill most beszámolójában beismerte hogy a Bermudákon, — mint mondotta, — *„eszmecsere folyt a távolkeleti kérdésekről, beleértve a nyugati hatalmak politikájának különbözőségét."* Megbeszélték a Kínával való kereskedelem, a Kínai Népköztársaság kormányának elismerése, valamint Kína ENSZ-tagsága kérdését is. Megbeszélték továbbá a koreai kérdést, sőt — tette hozzá Churchill — „az olyan kellemetlen ügyeket is, mint Li Szin Man és Csang Kai-Sek."

Churchill igyekezett növelni ennek a beszédnek jelentőségét, amelyet Eisenhower az atomerő kérdéséről az Egyesült Nemzetek Szervezetében mondott. Szerinte az a beszéd „lehetőséget biztosíthat arra, hogy érintkezésbe lépjenek az orszokkal a legmagasabb síkon."

Churchill beszéde után *Attlee*, a munkáspárti ellenzék vezetője nyitotta meg a vitát. Kijelentette, hogy a miniszterelnök olyan, mint „télapó ajándékok nélkül." Attlee kijelentette, hogy *„az európai védelmi közösségre nincs feltétlenül szükség."* A továbbiakban kifejezte reményét, hogy a berlini értekezleten „előrehaladást" érnek majd el. „A nyugatiaknak nem szabad azzal a szándékkal Berlinbe utazniok — fűzte hozzá, — hogy igazságtalanságot kövessenek el a oroszokkal szemben." Attlee a továbbiakban támogatta a koreai politikai értekezlet elősegítésére irányuló amerikai politikát.

Eden angol külügyminiszter felszólalásában megismételte Churchill beszámolójának több pontját. Rámutatott arra, hogy Franciaországnak *„határozott és végleges döntést kell hoznia, az európai védelmi közösségnek meg kell valósulnia."* Ugyanakkor Eden „megértőbb" húrokat is megpendített: azt mondta, hogy Anglia a franciák kívánta „további biztosítékok megadását mérlegeli." A berlini négyhatalmi értekezlettel kapcsolatban Eden is hangsúlyozta, hogy *„Oroszországnak valóban joga van biztonsági garanciákra."*

Ho Si Minh felhívása a vietnami ellenállási háború megindulásának 7. évfordulója alkalmából

Peking (Uj Kína): A Vietnami Tájékoztató Iroda közli, hogy Ho Si Minh, a Vietnami Demokratikus Köztársaság elnöke Vietnam ellenállási háborúja kezdete 7. évfordulójának küszöbén felhívást intézett a vietnami néphez és csapatokhoz.

Népünk hősi ellenállási háborúja ragyogó sikereket arat katonai, politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt — mondja többek között a felhívás. — Súlyos csapásokat mértünk az ellenségre és súlyos veszteségeket okoztunk az ellenségnek. Az elmúlt hét esztendő alatt több, mint 320 ezer ellenséges katonát semmisítettünk meg és elértük, hogy az ellenségnek katonahiánya van. Az elmúlt hat esztendő alatt az ellenség háromezer milliárd frankot veszített. Gazdasági élete és pénzügyei e nagy kiadások miatt kimerültek; további amerikai segítséget kénytelen kérni, így tehát egyre inkább az Egyesült Államok igájába kényszerül.

Ezek a tények az ellenség fokozódó gyengeségét és a mi növekvő erőinket bizonyítják.

Minthogy háborúnk igazságos háború, támogatja azt a francia nép, támogatják a Franciaország uralma alatt álló népek és az egész világ békeszerető népei, amelyek egyre nagyobb erővel harcolnak a franciák agresszív vietnami háborúja ellen.

Ellenállási háborúnkat népünk növekvő egységével, a francia nép és a világ békeszerető népeinek fokozódó támogatásával biztosan győzelemre visszük.

Ho Si Minh hangsúlyozza: minthogy a francia gyarmatosítók folytatják agresszív háborújukat, a vietnami nép eltökélte, hogy még keményebb csapásokat mér rájuk, még több ellenséges katonát semmisít meg és kiharcolja a végső győzelmet.

De, ha a francia kormány tárgyalások útján fegyverszünetet kíván elérni Vietnamban és békés eszközökkel kívánja megoldani a vietnami kérdést, akkor a Vietnami Demokratikus Köztársaság népe és kormánya kész tárgyalni a francia kormánnyal.

A maláifóldi nemzeti felszabadító hadsereg hadműveletei a brit gyarmatosítók ellen

Peking (Uj Kína): A maláifóldi nemzeti felszabadító hadsereg a szeptember—novemberi időszakban fokozta hadműveleteit a brit gyarmatosítók ellen — közli egy szingapuri jelentés. A jelentés nem teljes adatai szerint három hónap alatt mintegy 280 támadás történt. Csupán novemberben 23 nagyobb támadásra került sor. E támadások Maláifóld tizenegy állama közül hétben zajlottak le.

Külföldi hirek

BERLIN

Nyugatnémetországi lapjelentések szerint egy stuttgarti könyvkiadóvállalat a közeljövőben megjelenteti Ribbentrop volt náci külügyminiszter, a Nürnbergben halálra ítélt és kivégzett háborús főbűnös emlékiratait. A kiadásra kerülő könyv kéziratát állítólag Ribbentrop börtöncellájában találták.

Ribbentrop emlékiratainak kiadása csupán egyik mozzanata annak a széleskörű propaganda-akciónak, amelyet az Adenauer-klikk a náci háborús bűnösök „rehabilitálása" érdekében folytat Nyugat-Németországban.

MOSZKVA

December 16-án Moszkvában a III Szakszervezeti Világkongresszus eredményeivel foglalkozó aktívaértekezletet tartottak.

A vendégek között Louis Saillant, a Szakszervezeti Világszövetség főtitkára és Henri Jourdain, a Szakszervezeti Világszövetség titkára is megjelent.

A III. Szakszervezeti Világkongresszus eredményeiről N. M. Svernyik, a kongresszuson résztvevő szovjet küldöttség vezetője, a Szovjetunió Szakszervezetei Központi Tanácsának elnöke tartott beszámolót. Az egybegyűltek nagy lelkesedéssel fogadták beszámolóját.

A gyűlésen lelkes tapsvihar közepette felszólalt Louis Saillant, a Szakszervezeti Világszövetség főtitkára is.

A moszkvai szakszervezeti aktívaértekezlet egységesen határozatot fogadott el, hogy lelkesen helyesli a III. Szakszervezeti Világkongresszus munkáját.

BÉCS

A „Die Tat" című svájci lap bírálja az amerikaiaknak az éterben üzött önkényeskedését. A cikk elmondja, hogy az amerikaiak Dél-Németországban igen erős rádióállomást építettek propagandacélokból és ez az állomás nagyon zavarja a svájci rádióvételt. Az amerikaiaknak az európai éterben tanusított magatartása — írja a lap — az utóbbi években felháborodást keltett. Az amerikaiak megszegik a kopenhágai értekezlet határozatait és ott építenek rádióállomásokat, ahol jónak látják. Az erősebb mindig sarokba szoríthatja a gyengébbet."

Befejezésül a „Die Tat" panaszkodik, hogy „teljesen eredménytelenek maradtak Svájc tiltakozásai az amerikaiak által okozott rádióvételi zavarok ellen".

PÁRIS

Montpellierben (Herault megye) a diákok és professzoraik csütörtökön sztrájkba léptek, hogy tiltakozzanak a párisi diákok ellen intézett brutális rendőrtámadás ellen.

HELSINKI

I. G. Kabanov, a Szovjetunió külkereskedelmi minisztere, aki a finn kormány meghívására Finnországban résztvett a Szovjetunió számára épített jégtörőhajó vízrebocsátásának ünnepségén, december 17-én hazautazott a Szovjetunióba. Vele együtt utaztak haza V. M. Ptasnyikov, a Szovjetunió tengeri és folyami flottaügyi miniszterhelyettese, N. I. Cseklik és M. K. Artyomjev, a Szovjetunió külkereskedelmi minisztériumának felelős munkatársai.

A Francia Kommunista Párt közleménye az elnökválasztás második fordulója után

Páris (MTI) A francia elnökválasztás második fordulójában a kommunista csoport képviselői, miután a szavazás első fordulója után ülést tartottak — Marcel Edmond Naegelenre adták szavazatukat.

A szavazás második fordulója után a kommunista csoport közleményt adott ki. A közlemény a többi között így hangzik:

„A nemzetgyűlés és a köztársasági tanács kommunista csoportja, miután a szavazás első fordulójában Marcel Cachinre szavazott, elhatározta, hogy a második fordulóban szavazatait Marcel Edmond Naegelen, a Szocialista Párt jelöltje mellett adja le, aki az „európai védelmi közösség" ellen foglalt állást. A kommunisták ezzel a szavazással akarják hangsúlyozni azt a szilárd elhatározásukat, hogy mindent megtesznek azon francia férfiak és nők egységének megvalósítására, akik meg akarják menteni hazájuk függetlenségét és meg akarják akadályozni a revansista Wehrmacht nak az európai hadsereg leple alatt történő létrehozását. A kommunisták ezzel a szavazással kifejezésre juttatják: minden erejükkel azért harcolnak, hogy diadalra juttassák a szocialista dolgozókkal való akcióegység politikáját annak érdekében, hogy megakadályozzák a bonni és párisi szerződések ratifikálását, harcot indítsanak az indokinai békéért, harcoljanak a dolgozók követeléseinek teljesítéséért, szociális vívmányaik megvédéséért és a világi oktatásért."

A vietnami béke megkötéséért rendezett akcióhét újabb hírei

Páris (MTI): Mind újabb hírek érkeznek arról, hogy a francia munkások az ország különböző részein síkraszállnak a vietnami béke megkötése mellett.

A Nord- és Pas de Calais-megyei bányászok a CGT és CFTC által rendezett gyűlésen majdnem teljes egységben a vietnami béke megkötése mellett álltak ki.

A párisi „Championnet" műhelyek dolgozóinak 89 százaléka aláírta azt a folyamodványt, amelyben a munkások a vietnami háború befejezését és a Ho Si Minh-hel való tárgyalást követelik.

Boulogne-Billancourt-ban a Renault Művek központi szerelőműhelyének békebizottsága felhívást intézett a dolgozókhoz a vietnami háború befejezése és fegyverszünet megkötése érdekében, amelyhez a szocialista, kommunista, keresztény munkásoknak és az indokínai háború volt harcosainak mintegy 94 százaléka csatlakozott.

Adenauer és Ollenhauer megbeszélése a négyhatalmi értekezlet előestéjén

Bonn (ADN): Adenauer csütörtökön este megbeszélést folytatott Erich Ollenhauerrel, a Német Szociáldemokrata Párt elnökével és Herbert Wehnerrel, a párt vezetőségi tagjával. Ollenhauer — a DPA jelentése szerint — előző nap kérte a bonni kormányfőt, hogy tartsanak megbeszélést a küszöbönálló négyhatalmi értekezlet „előkészületeiről". Adenauer a kérést azonnal teljesítette.

Ausztrália Kommunista Pártjának választási sikere

Sidney (TASZSZ): Jelentések közlik, hogy T. Wright, kommunista jelöltet a sidneyi városi tanács tagjává választották.

Maxwellt, a Kommunista Part másik jelöltjét szintén megválasztották a sidneyi városi tanács tagjává. Uj Dél-Wales államban hat kommunista jelöltet választottak városi tanácstaggá.

Luxemburg lemond a koreai értekezleten való részvételről

Phenjan (TASZSZ): Amint Phenjanban ismeretessé vált, Luxemburg kormánya elhatározta, hogy nem vesz részt a küszöbönálló koreai értekezleten és nem vesz részt semmiféle hadműveletben Koreában, ha azok felújulnának.

Tömegcikkiparunk a mezőgazdaság megsegítéséért

Népgazdaságunk további fejlődésének kulcskérdése a mezőgazdaság fejlesztése. Ezt igyekszik elősegíteni, meggyorsítani a tömegcikkipar is.

A BUDAPESTI ANGYALFÖLDI VASÖNTÖDE

dolgozói december 16-ig répavágó és kukoricadaráló gépek alkatrészeiből negyvenkét tonna öntvény elkészítését fejezték be. Az év hátralévő napjaiban további huszonhat tonna alkatrészöntvényt szállítanak a szombathelyi mezőgazdasági gépgyárba, ahol a gépek szerelési munkálatait végzik. A pestmegyei mezőgazdasági gépgyár részére még ebben az évben másfél tonna traktoralkatrészöntvényt szállítanak.

A KECSKEMÉTI GÉPGYÁR

dolgozói száz darab „PAX" kukoricadarálót készítenek el december 20-ig évi tervükön felül. A mezőgazdasági munka további megkönnyítése érdekében az év végéig hat tonna fogasborona alkatrész összeszerelési munkáit is befejezik.

A SZENTGOTTHÁRDI KASZAGYÁRBAN

december 10-ig mintegy negyven tonna kovácsolt ásót, 11 tonna lapátot és csaknem negyvenhat tonna kapát gyártottak. Ezekből a szerszámokból még ebben az évben további 27 tonna elkészítését irányozták elő az üzem dolgozói.

A SZEGEDI KÉZISZERSZÁMGYÁR

dolgozói a szőlészetben használt vegyes ollóból közel négyezer darabot gyártanak az év végéig.

A mezőgazdasági szerszámgyárban 165 tonna különböző vontatóláncot készítenek a gépállomások részére az év végéig. Ugyancsak nagy mennyiséget készítenek lószerszámveretekből: december 31-ig 32 tonnát.

AZ IPARI LÁNCGYÁRBAN

ebben a negyedévben 270 készlet kombájnláncot készítettek el és szállítottak le az EMAG-nak. Ezenkívül nagymennyiségű vontatóláncot gyártott az üzem a gépállomások részére is.

A FÉMTÖMEGCIKKMŰVEKBEN

készült fényszórókkal szerelik fel a mezőgazdaság gépeit. Az üzem dolgozói ebben az évnegyedben kétezer fényszórót készítettek el az éjjel végzendő mezőgazdasági munkák megkönnyítése érdekében.

HÁROM ÜZEM

a dróthálóvállalat, a minőségi lakatosárugyár és a vasredőnygyár dolgozói készítik azt a 66 készlet berendezést, amelyekkel a gépállomások javítóműhelyeit szerelik fel.

MISTER GREEG ÉS A MŰVÉSZET

Emma öltözőjében ült. Arcát épp olyan pirosra festette az izgalom, mint amikor első fellépésére készült. De nincs is mit csodálkozni ezen, hiszen most nem a jólismert kölni közönség előtt lép fel, hanem az Egyesült Államokban. — Izgatottságát még csak fokozta, hogy kedvenc szerepében lép fel: Margitot alakítja a „Faust"-ban, amelyben a kölni közönség előtt mindig hatalmas sikert aratott. Vajjon az amerikai közönség hogyan fogadja majd művészetét? — ez a kérdés kínozta most is. Gondolataiból öltöztetőnője riasztotta fel, aki egy bizonyos mister Greegét jelentett be. Emma azt hitte, hogy valamelyik újság, vagy folyóirat munkatársa akar interjut csinálni. Javakorabeli köpcös férfi fujtatott be az öltözőszobába, jókora bőrönddel kezében.

— Margit szerepében lép fel, mylady?

— Eltalálta, mister.

— Láttam a fényképét az egyik folyóiratban. Csodás volt, de....

Emma arcát könnyű pir festette meg.

— De?

— De az a gép, amelyen dolgozik, kissé divatjamult.

— Azt akarja mondani, hogy a rokka?

— Igen, igen a rokka. Be kell látnia, hogy ez a szerszám már kiöregedett. Hiába, Faust korában még nem találták fel a varrógépet...

— Nem értem, hová akar kilyukadni. Mondja el röviden kicsoda és mit óhajt tőlem.

— Ó igen, persze, nem igen ér rá! Time is money! James Greeg vagyok, a „Greeg-Machine Company" társaság tulajdonosa. Nagyszerű ajánlattal jöttem önhöz: mondjon le arról az ócska rokkáról s helyette egy „Silentium" varrógépen dolgozzon a darabban. Ez így sokkal civilizáltabb. És nem is kívánom ingyen. Száz dollárt fizetek. Nos, megegyeztünk?

— Hogy képzel ilyesmit, mister?

— Talán kevés?... Óh, a művészeknek üzleti érzékük is van! Kétszáz?

— Nem a pénzről van szó. Művésznő vagyok, nem pedig kofa és nem gúnyolhatom ki Goethet.

Mister Greeg elnéző mosollyal válaszolt:

— Naiv kifogás. Goethe már rég meghalt? Nem? Tehát nem indíthat pert mylady ellen...

— Mister Greeg, értse meg már, hogy lehetetlen amit kíván! Hogyan énekelhetném Margit áriáit egy varrógép zakatolása mellett?

— Biztosíthatom mylady, hogy a „Silentium" varrógép teljesen zajtalanul működik.

James Greeg máris nyúlt a böröndért, hogy bemutassa a hallgatag varrógépet, amikor Emma, akit felháborított ez a cinikus ajánlat, dühös szavakban tört ki:

— Távozzék, mister! Nem vagyok hajlandó ilyen csúfot űzni a művészetből!

Mister Greeg értetlenül állt a böröndjével és Emma már elégedetten állapította meg, hogy sikerült zavarba hozni a jenki kalmárt. Mister Greeg azonban hamar visszanyerte hangját:

— Maga fiam egyáltalán nem intelligens. Mit gondol, ugyan ki fogja megvenni a maga ócska masináját? Hiába csap körülötte olyan nagy reklámot. Biztosíthatom, hogy a „Silentium" varrógéppel nem lehet konkurrálni!...

PÁRTNAPON A KOKSZMŰVEKNÉL

Két óra van. Most kellene kezdődnie a pártnapnak a Kokszművekben. A szépen feldíszített kultúrterem azonban kong az ürességtől. Na, itt sem lesz már egy fia lélek sem — gondolom magamban... Mintha válaszolni akarnának, ketten lépnek a terembe. Alig csukódik be mögöttük az ajtó, máris új kéz nyúl a kilincs felé. Egymásután jönnek a dolgozók: ki úgy, ahogy abbahagyta a munkát, olajosan; munkaruhában; mások pedig megfürödve. Nem telik el negyedóra, a kis kultúrterem tömve van, akinek nem jut hely a székeken, padokon; azok a falak mentén körbenállnak. Amikor Jámbor elvtárs megnyitja a pártnapot már mintegy 140-en szoronganak a teremben.

Tóth elvtárs, a városi pártbizottság munkatársa, a KV júniusi és októberi határozatáról beszél. A párt politikájáról a kokszgyáriak örömeiről, gondjairól, bajairól. Eszükbe idézi, hogy az árleszállítással és egyéb juttatásokkal és egyéb juttatásokkal majdnem három millió forintot takaritanak meg a pécsi dolgozók. Októberben a júniusi 100-hoz mérve 131.5 százalékra nőtt az áruforgalom. De a Kokszművek dolgozói még külön is sokat kaptak a kormányprogramm óta. Nemrégiben osztottak ki húsz vatelinos melegruhát, harminc pár bőrtalpú bakancsot, negyven esőkabátot — mind ezeket a kollektiv szerződésben foglaltakon kívül. Megjavult a védőételek minősége, többet, jobbat juttatnak nekik. Uj, szép kultúrház építésére kaptak pénzt az államtól. Ez mind arról beszél ha vannak is zökkenők, a Kokszművek szépen fejlődnek, dolgozói jobban, biztonságosabban élnek.

Amikor a pártnap előadója arról szól: a Kokszművek dolgozóitól sokat vár még az ország — mindenki helyeslően bólogat. Mostanában országosan az elsők között van az üzem, tervét már teljesitette és most terven felül kohókokszot készitenek. Az olvasztárok várják a jóminőségü kokszot — sokat, az eddiginél többet. Erzik a terem forróságából — ami tőlük telik, azt megadják.

Egy idős, 60 év körüli ember kér szót elsőnek: Dobos bácsi. Mindenképpen azt akarja előbb elmondani, hogy ő is úgy gondolja: a mezőgazdaságban most több munkáskézre van szükség, mert az elmúlt esztendőkben sokan eltávoztak az iparba. „A bányákon több üzletet kellene nyitni, könnyebb lenne a háziasszonyok dolga — mondja. — Nagyon általános az az állapot is, hogy a budai külváros csak hébe-hóba kap vizet. A meglévő szükös vizmennyiséget osszák el jobban. És már gondoljanak arra hogy a vizellátást sürgősen megjavitsák." Komoly dolgok ezek, érdemes foglalkozni velük.

Most Engesszer Viktor szólal fel: „Megkaptuk a pénzt egy új kultúrház építésére; de nincs sok köszönet benne. Miért? Mert egyetlen vállalat sem vállalja el az építését. Csak azt nem tudom, miért. Pedig a pénzt el kell költeni, mert különben jövőre nem kapjuk meg. Itt is gyors intézkedésre van szükség." Pintér elvtárs arról beszél, hogy többször tartsanak ilyen pártnapot, a városi pártbizottság sűrűbben látogassa meg őket is. „A városi pártbizottság mostohagyereknek tart bennünket, néha-néha jönnek csak közénk" — mondja Kovácsné. — „Ez is hiba — teszi hozzá Gál elvtárs, — de a nagyobbik az, ha el is jönnek; a dolgozókkal keveset beszélgetnek. Elmennek a párttitkárhoz, UB-elnökhöz és indulnak tovább. Pedig tőlünk sok mindent megtudhatnának."

Krizics György már nem fiatal ember és nem is régóta dolgozik az üzemben. Szivének hangja is odaszól, ahol előtte tevékenykedett: falura. — „Nagyon szomorú látvány, hogy a kozármislenyi határban még mindig sok a felszántatlan föld. Tavaly is ez volt a hiba; úgylátszik nem tanultak abból. Hát így bizony nehezen lesz jövőre több és jobb kenyér. A tagositást is rosszul csinálták, az egyéniek földjét úgy széjjelszórták, hogy ember legyen, aki idejében megmunkálja." Bereczki István igazgató elmondja azokat a nehézségeket, amivel a védőételek beszerzése jár. Eddig sokszor belenyugodtak abba: ha nincs, hát nem adunk. Ezután majd jobban megnézik a helyi lehetőségeket, jobban harcolnak a dolgozók jogaiért. De a dolgozóknak jobban meg kell becsülni, amit most kapnak. Az üzemben mindenütt lehet látni elszórt söskekszet. Igérte, hogy a jövőben változatosabb védőételt adnak, és tovább javitják a kint dolgozó munkások meleg ruhával való ellátását.

Késő délutánba nyulik már az idő, amikor a válaszokra sor kerül. S ezután sok mindent világosabban látnak a dolgozók és mindjárt látható: minden problémára lehet megoldást találni. Min múlik ez: elsősorban azon, hogy a vezetők mennyire becsülik, szeretik az embert. Harcon, öntevékenységen kezdeményezésen múlik. És a dolgozók azt is megtanulták ezen a pártnapon, hogy minden hibát bátran el kell mondani, a párt orvosolja, ha a panasz jogos és mód van rá. A Kokszművek dolgozói ezután is megtették ezt és továbbra is tevékenyen harcolnak a kormányprogramm végrehajtásáért.

B. J.

Tizenötezer darab mezőgazdasági kisgép gyártására készült fel a pécsi Sopiana

A Pécsi Sopiana Gépgyár a dolgozó parasztság munkájának megkönnyitésére 1954 január 1-től mint egy 15.000 darab különböző nagyságu kukoricamorzsolót és szecskavágót gyárt.

A gépek sorozatgyártásának előkészitésén dolgozó hét tagu műszaki brigád, a kisebb — ládára is felszerelhető — és a nagyobb méretü kukoricamorzsolók korszerü gyártástechnológiai utasításait a december 20-i határidő helyett már december 17-re elkészitette.

Jelenleg a gépi meghajtásu szecskavágógépek műveletterveztén, valamint a gépek gyártási idejének lerövidítésén dolgoznak.

Az eddig használatban lévő szecskavágógépek váltókarjainak fogantyúját gömbölyüről laposra átalakitották és ezzel a megmunkálás határidejét közel egynyolcadára csökkentették.

A műveletterveztés elkészitése mellett a gyár dolgozói már biztositották a nagyszámu gép gyártásához, valamint az anyagok tárolásához szükséges helyet is.

Garay

Több, mint ezer hízottsertést szállit terven felül decemberben a Szentegáti Kisérleti Gazdaság

A Szentegáti Kisérleti gazdaság dolgozói szovjet módszereket alkalmaznak az állattenyésztésben.

A sertéshizlalásnál például meghonositották a takarmányok élesztősitését. A hizlalás első időszakában bőségesen adagolnak zöld- és gumós-takarmányt. Ezzel nemcsak az emészt könnyitették, — hanem emellett jelentős mennyiségü abraktakarmányt takarítottak meg.

Igy vált lehetővé, hogy — december közepéig — már 2500 mázsa húst adtak terven felül a közellátás céljaira és december folyamán még több, mint ezer, jórészt nehéz zsirsertést küldenek a pécsi dolgozók ellátására.

Az első szállitmányt: háromszáz darab száznegyven kilón felüli sertést pénteken reggel indították útnak Pécsre.

Jó munkájukért jelentős prémiumot kapnak az itt dolgozó állattenyésztők, de maga a gazdaság is. A gazdaság egészének jutó prémium egynegyedéből jövő tavaszra ötvenszemélyes napköziotthont és klubházat építenek.

Szinnyey Henrietta

Pontosan, ötletesen, észszerűen dolgoznak az újhegyi erőmű sztahanovistái

Gerner Sándor lakatos

1953-as évi tervemet már december elsején befejeztem, most már 1954-es tervemen dolgozom. A Pécsi Szénbánya Vállalat Ujhegyi Üzemének és a bányáknak készitek szivattyukat. Résztveszek a 10 perces mozgalomban, de nem 10 perccel előbb vagyok már a munkahelyemen, hanem sokszor 30 perccel is. Ezidő alatt előkészitem azt, amire nekem egész műszak alatt szükségem lesz.

Két fiatal dolgozónak adom át tapasztalataimat. Most tanulnak nálam Fischer Jenő átképzős és Hudecz Vencel. Mindkét tanulót is arra szoktatom, hogy ha már ők is egyedül dolgoznak — mindig előbb jelenjenek meg a munkahelyen. A munkadarabot készitsék oda a munkaasztal mellé, a szerszámot tisztán tegyék el, ha másnap kell, kéznél legyen. Rászoktatom őket, hogy pontosan méret után dolgozzanak, mert a hibát csak akkor lehet észrevenni, ha a gépet összeállitják.

Legutóbb szegmecset készitettem a szivattyumotorokhoz. A gyár, ahonnan kaptuk, nem küld már, a tartalékunk pedig elfogyott. Vállalkoztam arra, hogy megcsinálom. A mintát jól megnéztem és sikerült. Most nem szorulunk már a gyárra, mert „házilag" is meg tudjuk csinálni. 45 éve dolgozom már, mint lakatos és most, amikor már idős vagyok, szlahánovista lettem. Népköztársaságunk megbecsüli az idős dolgozókat, bizik jó munkájukban, sőt még a fiatal szakmunkások nevelését is reánk bizza.

Sikeresen akarom befejezni ezt az évet, figyelmes, jó, pontos munkával a jövő évben még szebb eredmények elérését tüzöm ki célul.

Kiss Mihály kovács

49 éve vagyok kovács, s még nagyon sokáig szeretnék dolgozni. Tervemet 165—170 százalékra teljesitem. Évi tervemet már november elsején befejeztem.

Azért tudok még most is jól dolgozni, mert ahol csak lehet, könnyitek a munkámon. A munkadarabokat már előre odakészitem a munkahelyre. Sokszor 3—4 nappal, sőt egy héttel előbb már ott vannak. Nemes István elvtárssal, — aki segit a munkában, — már harmonegyed hatkor, sokszor fél hatkor ott vagyunk a munkahelyen. Ő a tüzet rakja, én a szerszámokat készitem, hogy hat órakor azonnal munkához kezdhessünk.

Vascsillékhez fogantyukat, réselő rudakat és moll-ácsolatot készitünk. Nemrégen 300 moll-ácsolatot kellett készitenem, amire 50 órát adtak. 27 óra alatt végeztem el ezt a munkát. Ez szép eredmény. Nem tudtam volna elvégezni, ha nem jut eszembe az, hogyan könnyithetek a munkámon. A moll-ácsolat készitéséhez szükséges szerszámot, egy műszak alatt 200-szor kell a földről felemelni és az öttönnás légkalapács alá helyezni. Ez fárasztó, mert a szerszám 25 kilogramm. Egy tartót szereltem a légkalapácsra, igy csak meg kell billenteni, de emelni egy műszak alat csak egyszer kell, amikor felhelyezem rá. Amióta ezt csinálom, nem fordul már el.

Befejeztem már évi tervemet, de ugyanolyan lendülettel harcolok tovább, mint eddig, hogy azok a bányászok is, akiknek készitem a szerszámot, határidő előtt fejezhessék be tervüket.

Cserkuti János esztergályos

November eleje óta állandóan két esztergapadon dolgozom. Van nap, amikor négy kést irányitok egyszerre. Ez változik aszerint, hogy milyen kényes munkát végzek.

A nagy esztergapadon a mozdonykerekeket javitom. Itt nagyon pontosan és figyelmesen kell dolgoznom, hogy a megfelelő méretét megkapja újra a kerék. A mozdonykerekek kikopása nagy veszélyt is okozhat, kieshet az egész vonat, amely a szenet szállitja az aknáról a mosóba. Nem várjuk meg, amig a kerekek ennyire kikoptak, hanem a javitását már előbb elvégezzük. Ujra esztergályozom és akkor két-három évig is javitás nélkül, de csak akkor, ha esztergályozás közben állandóan a mérethez igazitottam.

Tervemet 150—160 százalékra teljesitem. A mennyiségi munka mellett nagy gondot fordítok a minőségre is. Még egyszer sem fordult elő, hogy selejtesen esztergáltam. Nem adtak vissza még egy csapágyat, vagy csavart sem.

Munka közben állandóan mérek és nagyon vigyázok arra, hogy egy kicsivel se esztergáljak többet, mint amennyi szükséges. Azt az elvet tartom — jobb előtte mérni, mint később eldobni a selejt miatt.

Két hét van vissza még az 1953-as év befejezéséig, de én ebben a két hétben is úgy akarok dolgozni, hogy decemberi tervemet is magasan túlteljesitem. Egy Talbó-kocsi javitását kell elvégezni december 31-re. Vállaltam, hogy a kerekeket december 30-ra esztergályozom. Vállalásomat már 10-én teljesitettem. Évi tervemet már november 1-én befejeztem.

„Nem december 22-én, hanem már 20-án vagy 21-en fejezzük be évi tervünket"

Alig egy hete röpgyülést tartottak András-akna bányászai, s elhatározták, hogy a magyar szénbányászat kétévszázados jubileumát, aknájuk százéves évfordulóját kimagasló termelési eredményekkel ünneplik.

A röpgyülés után megindult a harc. András-akna minden bányásza előtt egy cél lebegett: nyolc nappal előbb teljesiteni az évi tervet. András-akna azóta is mindennap túlteljesiti a tervét, a csapatok egymással versenyezve ontják fejtéseikből a magaskalóriájú feketeszenet. Wolf Gyula és Bukovszki Gyula elvtársak csapatai egymással vetélkedve küzdenek az első helyért. A csütörtöki műszakon, — amelyen az akna 428 tonnával teljesitette túl a napi előirányzatot, — Bukovszki Gyula elvtárs táróban dolgozó csapata szerezte meg a vezetést. A lelkes csapat tagjai a csütörtöki műszakon 170 csille helyett 551 csille szenet szállitottak! — Ebben a hónapban összesen 1936 csille szenet szállitottak tárójukból terven felül. Wolf Gyula elvtárs csapata csupán két tized százalékkal maradt le a Bukovszki csapat mögött, 175.7 százalékra teljesitik havi tervüket. Csütörtökön ugyancsak kitettek magukért, 243.3 százalékos terv-teljesitéssel segitették aknájukat a győzelem elérésében.

A pécsbányatelepi üzemi szakszervezeti bizottság tagjai naponta beszélgetnek az András-aknai csapatvezetőkkel. Csütörtökön Tricki István sztahánovista és Sudár Ferenc Kossuth-díjas sztahánovista számoltak be munkájuk eredményéről. Mindkét elvtársat a szakszervezeti funkcionáriusok biztató szava kisérte munkahelyére. Azt mondták: ezen a műszakon is megmutatják: nemcsak igérték, hogy segitik üzemüket az évi terv határidő előtti teljesitésében, hanem tesznek is érte. A Tricki-csapat 64.2, a Kotoucs-csapat, amelyben Sudár Ferenc dolgozik, ugyancsak 64.2 százalékkal teljesitette túl tervelőirányzatát. A két csapat ezen a napon összesen 90 csille szenet küldött felszinre terven felül.

Mióta megindult a verseny és megkezdődtek András-aknán a „200 éves a magyar szénbányászat" emlékműszakok, a váltóharmadok vezetői állandó megbeszélést tartanak egymással. A Dudweiler-Zákányi, Kotoucs-Kakas váltóharmadok tagjai megigérték egymásnak, hogy az emlékműszakokon lelkiismeretesebben biztositanak, jobban egymás kezére dolgoznak. A Dudweiler-fejtésben vetődés van és nemrég még azért kellett őket felelősségre vonni, mert nem állitottak a vetődésnél járomcsolatot. Ma már egyik fejtésben sem fordul ilyesmi elő. Azelőtt délelőtt tiz-tizenegy óratájt kezdtek szenelni ezekben a fejtésekben, de az emlékműszakok beindulása óta megváltozott a helyzet. Csütörtökön, december 17-én mindkét fejtés minden munkahelyén azonnal megindult a szenelés, a szállitócsillések pedig fél óra mulva már vihették a teli csilléket a váltóra. A Dudweiler-Zákányi fejtésből 44, a Kotoucs-Kakas fejtésből 82 csille szenet szállitottak a műszak végéig terven felül.

Most újult erővel indult meg a harc. András-akna egyik versenytársa — a vasasi Petőfi-akna, — pénteken, december 18-án délután befejezte 1953. évi termelési tervét. Másik versenytársa, a pécsszabolcsi Béke-akna is évi tervének befejezéséhez közeledik. A műszaki és fizikai dolgozók pénteken azzal az elhatározással szállnak le a bányába, hogy megint erejük, tudásuk legjavát adják és hozzásegitik üzemüket, hogy ne december 22-én, hanem már 20-, vagy 21-én befejezhesse évi tervét.

Biztositsák a megfelelő ellátást, nyugodt tanulást a vájártanulóknak is!

Néhány héttel ezelőtt új lakók érkeztek a Szigeti útra, Pécsett: elfoglalták iskolájukat és otthonukat a pécsi, szovjet típusú tizhónapos vájártanulóiskola növendékei. Az első ismerkedési napok gyorsan elrepültek, megkezdődött a komoly tanulás.

Azóta nem sok idő telt el, de a fiatalok öles léptekkel haladnak előre a szakmai tudás elsajátításában. Tassy Attila, Molnár Lászlóval kitünőrendü lett. Amig a fiúk egy része a tantermekben elméletben tanulja, mi a dőlés és mi a csapás, más részük a pécsbányai és pécsszabolcsi tárókat járja és az idősebb bányászoktól tanul. Három nap a bányában, három nap a tantermekben. Körösen torna, film, színház, társasjátékok, rajzolás, levélirás, olvasás — ez az iskola vidám fiataljainak élete. Ez az élet örömet, boldogságot, tudást nyujt a fiataloknak. Becsülik, szeretik egymást, tanáraikat, segitenek egymásnak, ha a helyzet úgy kivánja. Nem egy fiút látni esténként a tanári szobának nevezett eléggé szükös helyiségben (még hiányos a felszerelés is, nincs jó tinta, tus, ceruza, színes kréta, szemléltető eszköz), amint rajzlapok fölé hajolva tanáraiknak segitenek. Tassy Attila legutóbb a bányász benzinlámpa lángjelenségeit rajzolta le metánelőfordulás esetén, hogy bemutathassák azt a legközelebbi órán a fiúknak.

A tanárok és a fiatalok csak elvétve beszélnek nehézségeikről, pedig abból is akad bőven. Az MTH Délmagyarországi Igazgatósága elhanyagolja, szinte mostohagyermekként kezeli őket. Az iskola tanulóinak még éveleji sérelme: szükek, kicsik a kiosztott egyenruhák, használhatatlanok a fehérneműk, cipők, bakancsok. Budapesten — ahol annakidején a ruhaelosztás történt, — csak kisszámú ruhákat, köpenyeket, fehérneműket, cipőket és bakancsokat küldtek Pécsre. Mégcsak válogatni sem lehetett, úgy osztották ki a ruhákat, mint a régi rendben a katonáknak: „Egy ing, egy nadrág, egy cipő, egy bakancs, egy sapka..." Pedig pártunk és államunk hatalmas összegeket áldoz az ipari, s köztük a vájártanulók iskoláztatására, felruházására. A pécsi vájáripari tanulók még is úgy járnak, hogy nem látszik meg rajtuk a kormány gondoskodása. Köpenyük ujja csak könyékig ér, nadrágjuk bokán felül. A bakancsok és tornacipők nagyrészét nem tudják viselni, mert 34-es, 35-ös, 36-os számúak. Az ingekkel, alsónadrágokkal is igy vannak, s inkább saját ruhájukban járnak iskolába, munkára is.

Már december derekán járunk, de a vájártanuló otthonban még most is előfordul, hogy hideg szoba várja a munkáról vagy óráról, otthonukba érkező fiatalokat. Nem kapnak ugyanis megfelelő mennyiségü tüzelőt, s nincs fütőjük sem. Az ebédlőben is csak akkor van meleg, ha a takarítónők találnak szenet, és van idejük tüzetrakni. Talány, hogy miért takarékoskodnak a tanulók egészségének rovására a szénnel és a fával, amikor abból bőségben áll rendelkezésre az MTH raktárában?

A másik komoly hiba: gyenge minőségü és mennyiségileg is kifogásolható az élelmezés. Hidvégi József elvtárs, az MTH 500. sz. ipari Tanulóintézet gondnoka papirral bizonyitja, hogy az MTH reggelire, uzsonnára, ebédre és vacsorára naponta 5.99, 6.87, illetve 5.33 forintot utal át a Déldunántúli Üzemélelmezési Vállalatnak. Ebből az összegből minőségben is, mennyiségben is jobb étkeztetést lehetne teremteni, mint az üzemekben jelenleg van, pedig egy idő óta ott nem akad panasz.

A hibák kijavitását segiteniök kell az iskola tanulóinak és nevelőinek is. Igaz, hogy az 500. sz. intézet vezetői egy kissé mostohagyerekként kezelik új iskolájukat, a tanárokat nem hivják meg értekezletre, nem értékelik munkájukat. Az évem, másik oldala viszont azt mutatja, hogy Glock és Nagy elvtársak nem harcolnak elégszé a hibák kijavitásáért, nem ostromolják Sebők elvtársat az igazgatót, va Hidvégi elvtársat, a gondnokot, hogy közös erővel kijavithassák a hibákat. A jövőben használjanak fel minden lehetőséget, s ha kell, az iskolai pártszervezet taggyülésén is tárgyalják a hibákat, azok okait és kijavitási módját — csak igy jön a siker. Glock és Nagy elvtársak hallassák többször hangjukat, a hibákat, hiányosságokat jelentsék azonnal vezetőiknek. Azok pedig — elsősorban a budapesti központ mozgatásával is —, tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a fiatalok tanulását, a tanárok munkáját semmi se zavarhassa a pécsi vájártanuló otthonban.

MI UJSÁG BARANYÁBAN?

A SZIGETVÁRI JÁRÁS SZÖVETKEZETEI DECEMBER 10-IG GLOBÁLISAN TELJESITETTÉK IV. NEGYEDÉVI TERVÜKET

A szigetvári járás földművesszövetkezeteinek dolgozói mindent elkövettek, hogy IV. negyedévi tervüket határidő előtt teljesítsék, illetve annak túlteljesítésével hozzájáruljanak egész évi tervük sikeres befejezéséhez. A december 10-i dekádértékelés szerint a szigetvári járás földművesszövetkezetei IV. negyedévi kiskereskedelmi eladási tervüket globálisan máris 100.6 százalékra teljesítették és most azon dolgoznak, hogy egész évi tervüket is határidő előtt teljesítsék, illetve túlteljesítsék.

BENKŐ FERENC járási titkár

AZ EZÉVI VASUTI IGAZOLVÁNYOK 1954. JANUÁR 5-IG ÉRVÉNYESEK

A Magyar Államvasutak Vezérigazgatósága értesíti az utazóközönséget, hogy a dolgozók 1954. évre érvényes igazolványait december 31-ig nyilvántartásba kell venni, mert az ezévi igazolványok csak 1954 január 5-én 24 óráig érvényesek. Az állomások felkészültek az új igazolványok nyilvántartásbavételére. A torlódások elkerülése érdekében a MÁV kéri a dolgozókat, hogy új igazolványukat minél előbb vétessék nyilvántartásba és ne várjanak vele a hónap végéig. Hogy a nyilvántartásbavétel már decemberben megtörténhessen, a MÁV hozzájárul ahhoz, hogy az ez évben használt igazolványokat ne az új igazolvány nyilvántartásbavételekor, hanem csak érvénytartamuk lejártával, január 5-e után adják vissza a nyilvántartó állomáson.

A PÉCSI VEGYIANYAG NAGYKERESKEDELMI VÁLLALAT LETT „A LEGJOBB ELOSZTÓ NAGYKERESKEDELMI VÁLLALAT"

A bel- és külkereskedelmi miniszter és a Kereskedelmi és Pénzügyi Dolgozók Szakszervezetének elnöke az 1953 III. negyedévi eredmények alapján a Pécsi Vegyianyag Nagykereskedelmi Vállalatot a „Legjobb elosztó nagykereskedelmi vállalat" címmel tüntette ki. Ugyanakkor a bel- és külkereskedelmi miniszter és a K. P. D. Sz. közös vándorzászlaját is a vállalatnak ítélte oda.

A vándorzászló ünnepélyes átadására és a vállalat jó dolgozóinak megjutalmazására december 19-én, szombaton este 7 órakor kerül sor ünnepélyes termelési értekezlet keretében a Pártoktatás Háza dísztermében, Szabadság út 2. szám alatt.

ORVOSSZOLGÁLET

A Megyei Rendelőintézet a biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ünnepi ügyeletet szolgálatot tartanak 1953 december 19-én dé.: 12 órától 1953 december 21-én reggel 6 óráig lakásukon a következő orvosok: *I. tömb:* a város nyugati fele, Sztálin-út, Széchenyi-tér, Bem-u., Bajcsy Zs.-út és a Siklósi-úttól nyugatra. Pellérd felé eső részen: dr Siska Valár, lakik: Doktor Sándor-u. 7., tel.: 40-80; *II. tömb:* a város keleti fele Pécsvárad fele: dr Strenger József, lakik: Munkácsy Mihály-u. 20., tel.: 24-16; *III. tömb:* Gyárváros, Uszög, Ujhegyi részen: dr Kovács Ferenc, lakik: Ibarruri Dolores-u. 12., tel.: 29-18. — Az orvosi ellátásra szoruló járóképes betegek délelőtt 9—10 és délután 4—5 óra között keressék fel lakásán az orvost, mert más időpontban a fekvőbetegeket látogatja. — Ismételten értesítjük az SZTK biztosítottakat, hogy a hétköznapi ügyeletes szolgálatot az orvos a Megyei Rendelőintézet gyermekgyógyászati osztályán el. helyezett ügyeletes szobában tartják délután 6 óráig másnap reggel 6 óráig A sürgős esetek ellátására szorulók ott kereshetik fel az orvost, vagy 30-00 számon távbeszélőn hívhatják a fekvő betegek lakására — Amenyiben az orvos ezen a számon nem jelentkezne, mivel fekvő beteget látogat, kérem a 08-at, postai tudakozót hívni, aki a kihívás üzenet formájában továbbítja az ügyeletes orvosnak.

LEMEZHANGVERSENY A PÉCSI EGYETEMEN

Az Orvostudományi Egyetem Szakszervezeti Bizottsága december 20-án délután 5 órai kezdettel az egyetem központi épületének aulájában, Rákóczi út 80. sz. alatt, lemezhangversenyt rendez. A műsoron Beethoven Cisz-moll (Mondschein)-szonátája, továbbá F-dur hegedű-zongoraszonátája és a VII. szimfónia szerepel. Műsor előtt sor kerül a rejtvénylemezek leforgatására.

MEGNYILT KOMLÓN A „KERINGŐ"-ÉTTEREM

A Komlói Közétkeztetési Vállalat újabb, korszerű, éttermet létesített a dolgozók részére. Pénteken délután 6 órakor ünnepélyes keretek között megnyitották Komlón a „Keringő" éttermet, amely már az első napon nagy látogatottságnak örvendett.

HIREK

SZOMBAT, DECEMBER 19

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK I. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 17. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Viola. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** — Várható időjárás szombat estig: párás, helyenként ködös idő. A Dunántúlon erősebben, máshol kevésbbé felhős idő. Legfeljebb néhány helyen kisebb havazás. Gyenge délkeleti-déli légáramlás. A hajnali fagy nyugaton már kissé mérséklődik. A nappali hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: szombat reggel nyugaton mínusz 5—mínusz 8, keleten mínusz 11—mínusz 14, délben mínusz 1—mínusz 4 fok között. — A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet szombaton mínusz öt fok alatt lesz.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ

Nem magánügy Szelvénybérlet „C" Este 7 órakor

MOZI

Kossuth: Kis és nagy boldogság. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Víztorlás titka. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése és artistaműsor. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: A zárnő cipője. Artistaműsor. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Jószerencsét. (Pécsszabolcs): Királylány a feleségem (fél 6, fél 8 órakor).

Képkiállítás

Az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet Pécsi Városi és Járási Alapszerv. Széchenyi-tér 16. szám alatti kultúrtermében dr Cselényi József karikaturáiból, Keszthelyi Károly aquarelljeiből Wassenszky Tibor pasztell és aquarelljeiből képkiállítást rendez. A képkiállítást folyó hó 20-án, vasárnap fél 12 órakor dr Steinmetz Endre nyitja meg és Martyn Ferenc festőművész méltatja.

Országos Képzőművészeti Hét

1953. december 20—26

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége december 20—26 között Képzőművészeti Hetet rendez.

A Képzőművészeti Hét célja a képzőművészek és dolgozók kapcsolatának elmélyítése, a tömegek képzőművészeti igényeinek felkeltése és a művészek és többi dolgozók közötti kapcsolat módjának, útjának feltárása.

Az Országos Képzőművészeti Hétbe Pécs-Baranya képzőművészei is belekapcsolódnak. Pécsett az ünnepi hetet a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének helyi munkacsoportja rendezi a Társadalom- és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat Művészeti és Kultúrpolitikai Szakosztályának közreműködésével. A rendező szervek gazdag műsort állítottak össze, mely alkalmas arra, hogy a dolgozók érdeklődését nagyobb mértékben fordítsa a képzőművészeti kérdések felé.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI HÉT PROGRAMMJA:

December 20-án délelőtt fél 11 órakor Kelle Sándor festőművész ünnepi előadást tart Szinnyei-Merse Pálról az SZMT székház előadótermében.

December 20-án délelőtt 12 órakor az „Uj magyar képzőművészet" képkiállítás megnyitása az MSZT-székház nagytermében. A kiállítást Achátz Imre országgyűlési képviselő nyitja meg.

December 20-án este 8 órakor: Művészeti ankét a Pedagógus Szakszervezet székházának klubhelyiségében. Az ankéton a társművészetek képviselői is résztvesznek.

December 23-án este 8 órakor: Képzőművészeti ankét a Pedagógus Szakszervezet székházának klubhelyiségében.

December 28-án este 7 órakor: „Uj magyar képzőművészet" címen a központ előadója tart előadást. Az előadás helye: a Doktor Sándor Kultúrotthon nagyterme.

A Képzőművészeti Hét keretében az „Uj magyar képzőművészet" kiállításon a szövetség helybeli munkacsoportjának tagjai tárlatvezetést végeznek. A tárlatvezetések délután 3 órakor kezdődnek.

A december elején megnyílt Kelle—Gádor kiállításon Bezzegh Zoltán festőművész december 20-án délután 5 órakor végez tárlatvezetést.

A belépés a kiállításra és előadásokra díjtalan. Az ankétokon csak a meghívottak vehetnek részt.

— Áramszünet. Áramszünet lesz hálózatátépítés miatt folyó hó 20-án, vasárnap reggel 8—12 óráig Mónus Illés, Istvánffy, Endresz György és Tiborcz utcák által behatárolt területen, valamint Rácváros és Patacs községekben.

— Halálozás. Gyarmathy Pálné temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz.

HIVATALI gyakorlattal rendelkező, perfekt gép- és gyorsíró nőt keresünk azonnalra. Jelentkezni lehet Komló, Kossuth L.-u. 21. sz. alatt a vállalat főkönyvelőjénél.

A megyei labdarúgóbajnokság tapasztalatai

2. A csapatok eredményei

Előző cikkünkben a kétcsoportos megyei labdarúgóbajnokság létjogosultságát bíráltuk meg. Most a két csoport küzdelmeinek végeredményét ismertetjük és röviden megbíráljuk ezen keresztül az egyes csapatokat.

Északi csoport:

1. Pécsi Haladás	26	24	—	2	118:14	48
2. Szászvár	26	23	2	1	96:17	48
3. Pécsi Építők	26	16	4	6	79:44	36
4. Mohácsi Petőfi	26	15	1	10	58:52	31
5. Pécsi Kinizsi	26	12	3	11	45:40	27
6. Pécsi Porcelán	26	10	6	10	66:57	26
7. Vasas I.	26	9	5	12	50:49	23
8. Véménd	26	8	4	14	45:62	20
9. Bóly	26	7	6	13	36:60	20
10. Hidas	26	8	4	14	44:72	20
11. Villány	26	8	2	16	39:62	18
12. Pécsi Szikra	26	7	4	15	33:59	18
13. Vasas II.	26	6	3	17	30:68	15
14. Pécsvárad	26	5	4	17	16:97	14

A *Pécsi Haladásban* már a tavaszi évadban is egész sereg jól képzett játékos szerepelt. A nyári szünet után kitűnően megerősítették az egyetemi gárdát, kétségkívül az egész megyei bajnoki mezőnyben ők rendelkeztek a legképzettebb játékosokkal. Tizenegy jó játékos azonban még nem egy jó csapat és ez a csoportelsőre is vonatkozott. Így azután csak hatalmas küzdelemben szerezték meg a csoportelsőséget, de csak jobb gólaránnyal a szászváriak előtt A megyei bajnoki címet is ők szerezték meg, azonban a rossz vezetés és a játékosok beképzeltsége miatt nem kerültek be az NB II-be A *Szászvári Bányász* keménykötésű, lelkes, sportszerű labdarúgókból állt. A csapat tagjai nemcsak azzal hívták fel magukra a közvélemény figyelmét, hogy sportbrigádjuk példamutatóan dolgozott egész éven át, hanem a pályán elért jó eredményeikkel is. Az utolsó mérkőzésig versenyben voltak az első helyért, összeszokott csapatuk csak gólaránnyal szorult a második helyre.

A *Pécsi Építők*, mint a megyei bajnokság egyik újonc, jó helyezést ért el. Ha az a néhány „kisiklás" (például a mohácsiak elleni hazai vereség) nem történik, szorosabban végezhettek volna a két éllovas mögött. A *Mohácsi Petőfi* is azok közé a csapatok közé tartozik, amelyek az előző évhez viszonyítva komoly fejlődést értek el. Különösen összel szerepeltek igen jól, sorozatos győzelmeikkel a nyári kilencedik helyről küzdötték fel magukat a negyedik helyre. A *Pécsi Kinizsi* is meglepően jól szerepelt. Az elmúlt évben még a sereghajtók között tanyázó együttes igen egyenletesen érte el ötödik helyét. A sörgyáriak csapata jó keveréke a tapasztaltabb és fiatal játékosoknak. Meglátszott a csapaton a lelkes vezetőség munkája és a vállalat igazgatójának sportszeretete.

A *Pécsi Porcelán* meglepően jó tavaszi szereplés után összel visszaesett. Sorozatosan súlyos vereségek érték a csapatot, több játékosa eltávozott, heteken keresztül sérülttekkel bajlódtak. Ahhoz viszonyítva, hogy az elmúlt évben kiestek, helyezésük jónak mondható. A *Vasas I. Bányász* csapatának szereplése is a kellemes meglepetések közé tartozik. A vasasiak csak a létszámemeléssel kerültek be a megyei bajnokságba, de meglátszott, hogy csapatuk zöme becsületes, földalatti bányász dolgozókból áll, akik nehéz munkájuk mellett szeretik a sportot. A *Véménd SK* tartotta előző évi jó szereplését, sőt az őszi évadban még javított is helyezésén. A sportkör tagságát és vezetőségét a jó szereplésen felül a kitűnő véméndi pálya dícséri a legjobban. A *Bólyi Traktor* nem szerepelt egyenletesen. A csapat igen jól kezdett, azután átmenetileg visszaesett. Az év végefelé azonban újra feljavultak és biztosították helyüket a középcsoportban.

A *Hidasi Bányász* ugyancsak visszaesett a meglepő jó kezdés után. Már a tavaszi évad közepén váratlan és nagyarányú vereségeket szenvedtek és elsősorban gyengébb erőnlétük miatt az őszi évadban további három helyjel estek vissza. A *Villányi Traktor* csatársora aránylag elég gólképes volt, viszont a csapat védelme gyengébb teljesítményt nyújtott. Ha Villányon az egyes mezőgazdasági üzemek között nagyobb lenne az egyetértés, a labdarúgócsapat is eredményesebben szerepelne. A *Pécsi Szikra* hirtelen fiatalította csapatát, ez befolyásolta eredményes működését. A vezetőség nevelőmunkája következtében örvendetesen javult a csapat fegyelme és ez döntően segítette őket, hogy bentmaradásukat kiharcolják. A *Vasas II. Bányász* a járási bajnokságban nagyobb játékerőt képviselt, mint a Vasas I. Ők azért estek ki a megyei bajnokságból, mert a vezetőség nem harcolt kellőképpen a fegyelmezetlenség ellen, így a bányászcsapat nem tudta igazi képességeit kifejteni. A *Pécsváradi Petőfi*től jóval többet nem igen lehetett várni. Hiába voltak a lelkes vezetők, a gyenge játékosgárda miatt a csapat kiesett.

Déli csoport:

1. Pécsi Honvéd	26	21	3	2	138:21	45
2. Pécsi Vasas	26	18	1	7	74:26	37
3. Szigetvári VL.	26	17	2	7	57:32	36
4. Komlói Építők	26	16	2	8	68:42	34
5. Szigetvári Kinizsi	26	15	3	8	56:41	33
6. Mecsekszabolcs	26	15	2	9	83:42	32
7. Pécsi Traktor	26	14	4	8	66:35	32
8. Pécsi Dózsa II.	26	12	6	8	73:51	30
9. Pécsi Postás	26	11	6	9	53:43	28
10. Sellyei Dózsa	26	8	—	18	56:80	16
11. Siklós	26	7	2	17	33:87	16
12. Sellyei VM.	26	4	2	20	43:107	10
13. Beremend	26	3	2	21	29:95	8
14. Sásd	26	5	1	22	34:139	7

A *Pécsi Honvéd* volt a megyei bajnokság legegységesebb csapata. A fiatal, tehetséges labdarúgókon meglátszott a rendszeres edzői munka eredménye. Különösen a Honvéd csatársora volt örvendetesen gólerős. Feltűnően sportszerűen küzdött az együttes, játékosai fegyelmezettek voltak. A pályán megszerezték a Haladással szemben a megyei bajnoki címet, amit szabálytalan igazolás miatt a zöldasztalnál vesztettek el. A *Pécsi Vasas* sokáig versenyben volt az első helyért, de egy év alatt négy edzőt fordult meg a csapatnál és ilyen körülmények között nem lehet csodálkozni azon, hogy az összel gyengébben szerepelték. A vasasok csatársora sokszor hetekig gyenge teljesítményt nyújtott A *Szigetvári Vörös Lobogót* helyi viszonylatban a Kinizsi megalakulásával komoly vérvesztség érte, mégis sok tapasztalt játékosával, nagy lelkesedéssel az előkelő harmadik helyet meg tudta szerezni. A *Komlói Építők* gyenge rajt után meglepően jól szerepeltek és hónapokon keresztül esélyel pályáztak az első helyre. Később kiütközött, hogy a csapat nem egységes a különböző helyekről összehozott játékosok miatt és súlyos vezetési hibák fordultak elő különösen a nevelés terén.

A *Szigetvári Kinizsi* meglepő szerepléséről már az előbbi cikkünkben megemlékeztünk. Ezen a kisüzemi csapaton meglátszott a sportszerető vezetőség szorgalmas munkája. A *Mecsekszabolcsi Bányász* ideji munkáját a jó és rossz eredmények szeszélyes váltakozása jellemezte. Talán a hirtelen fiatalítás miatt fordult elő, hogy amíg egyik vasárnap gólzáporos győzelmet arattak, addig legközelebb vereséget szenvedtek gyengébb csapattól. Az utánpótlás nevelése terén viszont példát mutattak nemcsak a megyei, hanem az NB II-es csapatoknak is. A *Pécsi Traktor* idősebb játékosgárdájával aránylag jól megállta a helyét, bár egy-két alkalommal kifogás merült fel a csapat fegyelmezettségével kapcsolatban. Ugylátszott a bajnokság elején, hogy a *Pécsi Dózsa II. (volt Bástya)* szerzi a legnagyobb meglepetést, hiszen heteken keresztül a táblázat első helyén tanyáztak. Az elégtelen edzések miatt a csapat fokozatosan esett vissza és az összel már mérsékelt teljesítményt nyújtott

A *Pécsi Postás* fiataljai is jól megálltak a helyüket. Az elmúlt évben kiesett csapat nagy akarással küzdött. Jövőre tüvesített, újjávarázsolt pályájukon még ennél is jobban szerepelhetnek. A *Sellyei Dózsa (volt Bástya)* játékosai nem edzettek rendszeresen, így nem is birták végig erővel a bajnokság hajráját. A *Siklósi Traktor* különösen az összel szenvedett több nemvárt vereséget. Nem volt a csapatnak megfelelő utasítása. A *Sellyei VM.* nemrég alakult csapata a gyengébb tavaszi évad után összel derekasan megemberelte magát. A *Beremendi Építőknél* a gyenge játékosállományon múlott a gyenge szereplés, itt egyáltalán nem törődtek az utánpótlás nevelésével. A *Sásdi Petőfi* nehéz körülmények között küzdötte becsületesen végig a bajnokságot. Sem megfelelő pályája, sem a tanács hibájából megfelelő anyagi segítség nem állott a csapat rendelkezésére.

(Folytatjuk)

☆ A pécsbányatelepi Csanó János emlékverseny győztese, a Pécsi Haladás ökölvívó szakosztálya vasárnap délelőtt 10 órakor a Nagy Lajos gimnáziumban a jókéneségü Soproni Haladás ökölvívó szakosztályával mérkőzést tart első helyért.

☆ **Megyei terem röplabdabajnokság,** szombat, vasárnap az egyetemi sportcsarnokban.

16 órakor: Villány—Dózsa MB női, vezeti: Kőfalvi, 17 órakor: Villány—Vörös Meteor MB női vezeti: Pető, 18 órakor: Ped. Haladás—Lokomotiv MB női vezeti: Szekeres, 19 órakor: Építők—Dózsa MB férfi vezeti: Tóth. 20 órakor: Petőfi—Vörös Meteor MB női, vezeti: Tóth 21 órakor: Dózsa—Petőfi MB férfi, vezeti: Szuhovszki.

Vasárnap: 8 órakor: Ped Haladás—Fáklya MB férfi, vezeti: Kávalfi 9 órakor: Dózsa—Ped. Haladás MB férfi, vezeti: Ványi. 10 órakor: Ped Haladás—Vörös Meteor MB női, vezeti: Szekeres. 11 órakor: Petőfi—Tud. Haladás MB női vezeti: Szekeres. 12 órakor: Pénzügy—Építők MB férfi:, vezeti: Szuhovszki.

SZŐLŐOLTVÁNYT vagy gyökeres vadat adnak cserében sima vadvesszőért, vagy pénzért veszek sima vadvesszőt Kiss szőlőtelep, Abasár.

GYÓGYSZERTÁRAK. Láng-utca 22. sz. keres kisebb főasztalokat használt állapotban a Bizományi Áruház útján. 300

Komlói 49/3 Szerelőipari Vállalat alkalmaz komlói telephellyel villanyszerelő, vízvezetékszerelő, fűtés szerelő, valamint a fűtés szerelésnél betanított segédmunkásokat. Szállást ingyen biztosítunk dolgozóink rendelkezésére, munkaruhát, télen melegruhát kapnak a dolgozók. Üzemi konyhánkon napi háromszori étkezést biztosítunk kedvezményesen, vidéki dolgozóink egyszeri utazását megtérítjük. Naponta utazóknak 60 százalékot térítünk. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezés Komlón Berek-utcai Központunkban.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34
Előfizetési díj havi 11 — forint
Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MEILER ISTVÁN

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.
18.40: Délszláv műsor.
19.00: Magyarnyelvű adás.
A Pécsi Rádió levelesládája.
Kondorosi uttörők a Mecseken.
Hasznos tanácsok a falusi dolgozók számára.
Mit jelent az úi begyűjtési rendelet Esküdt Kálmán zóki tsz-tagnak
Tarka tarisznya. — A Pécsi Rádió hétvégi zenés, irodalmi műsora.
20.00: Műsorzárás.

ELADÓ 12 személyes, Rosenthál-féle ét, kávés, mocca, 12 személyes csiszolt üvegkészlet. Érdeklődni telefonon 30-62, 12—1-ig 93

Műsoros Karácsonyest
december 24-én a
Nádor és Pannónia Éttermekben
Belépődíj nincs! Ünnepi menük.
Étel, ital, különlegességek.
Reggel 3 óráig nyitva.

Harmadik Békekölcsön
I. sorsolása
Salgótarjánban
1953. december 27-én, vasárnap d. u. fél 4 órától.
Kisorsolásra kerül 187.850 darab nyeremény
59.6 millió forint összegben.
A sorsolás nyilvános!

A Pécsi Egyetem Élettani Intézetében

A formalin átható illatát érezni a levegőben, amikor az ember belép az egyetem kapuján. Mellettünk egy fehérköpenyes fiatal nő siet fel az emeletre, nyomában két nagy vizeskannát visznek, szinültig telve — jó nagyra nőtt békákkal.

Bent az élettani intézet folyosóján górcsövek, lombikok sorakoznak az asztalok tetején, alattuk drótketrecekben házinyulak, fehéregerek várják türelmesen a sorsukat.

Az intézetben neves tudósok végzik kutató munkájukat, együtt az aspiránsokkal.

Madarász István másodéves orvos aspiránssal beszélgetünk, aki professzorainak a felügyelete alatt a belső elválasztási mirigyeknek az idegrendszerrel való összefüggését tanulmányozza.

— Nem is olyan régen még az volt a tudományos vélemény — mondja Madarász elvtárs, hogy a belső elválasztású mirigyeknek semmi közük az agykéreghez, azok teljesen különállók, illetve egymással vannak függőségben. A nyugat „orvostudománya" hirdette ezt, de amikor az élenjáró tapasztalatokat, a pavlovi eredményeket tanulmányozhattuk, jöttünk rá, hogy mennyire helytelenek voltak az ilyen megállapítások.

Megkérdem, hogy tanulmányaiban milyen segítséget nyújt az aspirantúra?

— Kiváló professzoraink vannak, akiknek irányításával a három év idejét rendszeres tematikus tanulással tudom a tudományos képzésemre fordítani, egyenletesen biztosítja fejlődésemet, emellett a lektorátusokon olyan tudományos ágakkal is megismerkedhetem, amelyeket az egyetemen nem állt módomban tanulmányozni. Az orvosi szak mellett fizikát, matematikát is lehet tanulni, többirányú képzést biztosít számomra is az aspirantúra, de az orosz nyelv szépségeivel is megismerkedhetnek a tanulnivágyók.

— Szóval minden lehetőség megvan a zavartalan tanulásra? Kérdem kicsit kétkedve.

— Talán még a „mindennél" is több. Az aspirantúra nem köt mereven helyhez a munkámban, mint az egyetem — azután ami a legfontosabb — anyagilag is biztosítva van a más helyeken való tanulásom, az ország legkülönbözőbb intézeteiben végezhetek tanulmányokat.

— Volt már Madarász elvtárs ilyen tanulmányúton? — érdeklődöm tovább.

— Nem szükséges, hogy elmenjek más intézetekbe, hiszen az én témán, a feltételes reflekszekre irányuló kutatómunkára itt Pécsett minden lehetőségem megvan, az ilyenirányú kísérletezéshez az egész országban itt teremtődtek meg először a feltételek. Kutató munkám kezdetétől megvolt a lehetőség arra, hogy itt eredményeket érjek el.

— És milyen eredménye ket ért el eddig?

Az eredményekről még korai lenne beszélni, mindenesetre azt majd a további kísérletek bizonyítják be, hogy milyen léptekkel sikerült előrehaladnom az orvosi tudományban. — Általában minden kezdő aspiráns azt hiszi, hogy neki sikerül egy-egy évtizede vajúdó problémát megoldania. Kell is, hogy ilyen elhatározással fogjon valaki a tudományos kutatómunkának, de az eredményekért keményen meg kell dolgozni, végtelen türelmet, töretlen ambiciót, nagy szaktudást igényelnek a kutatások.

— Ha lehetők az aspiráns idő, mik a tervei a jövőre?

— Erre a legnehezebb felelni. Még magam sem tudom, hogy utána elkerülök-e más intézetbe, vagy pedig maradok itt Pécsett az élettanin. Bár tervszerűen folyik minden vonalon a tudományos képzés, azt mégsem tudom hogy a további tanulásomat majd hol folytathatom. — Titkos vágyam, hogy a Szovjetunióba mehessek ki, ha nem is hosszú időre, legalább 2—3 hónapra.

— Nem lenne ez az idő kin' kevés? — kérdezem tovább.

— Elég lenne, mert ha valaki nem nézelődni megy ki, hanem egy határozott problémával, akkor a szovjet orvosi intézetben eltöltött két hónappal két évre előre van.

Elbúcsúzunk Madarász elvtárstól, aki siet vissza, hogy folytassa kutató munkáját. Még az elején van ezen az úton, de az intézetben olyan szempontokkal, olyan tudományos kérdésekkel ismerkedhet meg, amelyeket a későbbi gyógyító munkájában minden bizonnyal eredményesen használ majd fel.

Ca. J.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 298. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — VASÁRNAP, 1953 DECEMBER 20

A MAI SZÁMBAN:
Sztálin neve örökké él (2. o.) — Bányajáráson Petőfi-aknán (2. o.) — Mi történik a „Déli-Tömbön?" (3. o.) — „Vak-e" Djuzsikov? Vagy talán a kritikus felületes? (4. o.) — Kis pajtások (4. o.) — Ahol a rostélyos készül (5. o.) — A magyar népdal művészi jelentősége (6. o.) — Asszonyoknak, leányoknak (6. o.) — A tudomány fényénél (7. o.) — Anyakönyvi hírek (7. o.)

A tervek teljesítése és a dolgozó emberekről való gondoskodás elválaszthatatlan

Rohamosan közeleg az év vége. Amikor majd számot adunk arról, mit tettünk egy egész esztendő alatt népünk szebb, gazdagabb életéért. Ebben a munkában már eddig is nagyszerű eredmények születtek: Petőfi-akna, Kokszművek, Pécsi Bőrgyár, Hirdi Kenderfonó és még sok üzem dolgozói büszkén jelentették, hogy határidő előtt befejezték évi tervüket. Uj harcra keltek most ezek az üzemek: terven felül adjunk minél több szenet, gépet, közszükségleti cikket a kormány programmjának megvalósításához. Példájuk az üzemek tizeit vonja maga után, a dolgozók még nagyobb lendülettel küzdenek ott, ahol az évi terv teljesítéséből alig pár százalék hiányzik. Pártszervezeteinknek, de főként népnevelőinknek nincs nagyobb és megtisztelőbb feladata, mint ennek a küzdelemnek az élére állni, új nagy szerű munkagyőzelmekre lelkesíteni a dolgozókat. Milyen módszerek vannak erre népnevelőink kimeríthetetlen fegyvertárában?

Az elmúlt esztendőkben a mi népnevelőink egysíkuan, szinte csakis a termelési kérdésekkel érveltek, szavuk sok zor puszta felszólítás volt: „Termelj többet!" „Add be, ami az államé!" Arra azonban kevésszer gondoltak, hogy a tervek teljesítése az emberen múlik. Van-e neki valamilyen panasza, gondja, baja amely visszaveti munkáját, elveszi kedvét — ezt sokszor figyelmen kívül hagyták. Népnevelőink munkamódszerében ma már egyre inkább vert hódít az az elv: a tervek teljesítése és a dolgozó emberről való gondoskodás — elválaszthatatlan. Legtöbb népnevelő munkájának középpontjában az ember áll a maga életével, fejlődésével, gondjával, bajával. Igyekeznek mindent megtenni, hogy minden akadályt elhárítsanak munkája elől: hadd nőjön kedve, munkalendülete, érezze, hogy az ország ügye az ő vállára van helyezve. Kovács Antalné elvtársnő a Kokszművek népnevelője, fáradhatatlan szószólója elsősorban az üzem nő dolgozóinak. Az asszonyok, lányok között szervezetlenséget váltott ki az, hogy nem oda lettek besorolva, ahova kellett volna. Kovácsné elvtársnő a pártszervezet segítségével kiharcolta jogukat. A nődolgozók megsegédettek és serényebben megy a munka is. Ilyen népnevelő Menyhért István és Lencsés József is a komlói bányaüzemben. Amellett, hogy mindenkor orvosolják a dolgozók jogos panaszait, a műszakiakkal együtt feltűnődve elhárítják a termelést gátló akadályokat.

A népnevelőknek szüntelenül arról kell, hogy az üzemek vezetői egy pillanatra se feledkezzenek meg az emberekről való gondoskodás elsőrendű, jogos kérésük figyelmes elintézéséről. A Pécsi Szénbánya Vállalat több, mint kétmillió forintot kapott munkavédelmi beruházásra. Azért, hogy tegye biztonságosabbá, egészségesebbé a munkahelyeket, arra is, hogy ezzel is növelje a termelést. S mégis körülbelül négyszázezer forintot használtak fel eddig. A Petőfi-aknán nemrégiben egy dolgozó két nap szabadságot kért esküvőjére. Az üzem vezetői egyet akartak adni. Ez idő alatt még haza sem mehetett volna, oly messze lakott. A városi pártbizottságnak kellett ebben az ügyben helyes intézkedést javasolni. Van tennivaló tehát a népnevelőknek: újból és újból mindenkinek figyelmébe vésni, hogy az embert nagy becsben tartsák, szeressék, tiszteljék, hisz ő a jövő építője.

A népnevelőknek elsősorban nevelniök kell a dolgozókat, fejleszténiök kell öntudatukat. Amikor arról beszélnek nekik, hogy az évi tervet teljesíteni kell, akkor azt értessék meg: miért kell így cselekedniök. Azt magyarázzák meg a dolgozóknak, hogyan függ össze munkájuk a saját jólétük ügye, hazánk további boldogulásának ügyével. Az egyéni érdeket kell összeegyeztetni a közösség, a szocializmus építésének ügyével. Gyórfi András, a Szlovák-csapatban dolgozik. Mindenki tudja, hogy igen jól és ennek arányában keresete egyre emelkedik. Havonta átlagosan 1800—2000 forintot visz haza, de nem ritka a háromezer forintos fizetés sem. Mindez önmagáért beszél, de Győrfi elvtárs mégsem felejti el elmondani dolgozó társainak, hogy ebben a hónapban új cipőt, méterenként 300 forintos ruhanyagot vásárolt. Több szenet adott a hazának, önmagának is több jutott, szebben él, mindjobban ruházkodik.

Erről annál is inkább fontos beszélni, mert sokan nem értik ezt, nem látják az összefüggést. A napokban a Komló felé menő autóbuszon két fiatal bányász beszélgetett. Tervezgettek, arról tárgyaltak, mit vesznek majd. Az egyik kissé bánatosan sóhajtott: „Nem tudom most megvenni azt a szép fekete ruhát, mert kevesebbet kerestem, mint gondoltam." A mi jövőnk biztos, lehet tervezni, van alapja. De a népnevelőknek meg kell mutatniok, hogy vágyaikat, terveiket ma is megvalósíthatják. Ha csak mindennap két csille szénnel ad többet is a fejtés, az egy hónapban komoly pénzösszeget jelent és együttal Sztálinváros, Inota, az egész ország nagyobb mennyiségű szénhez jut, gazdagodik népünk. Okosan, céltudatosan sorakoztassák fel érveiket, beszélgessenek a dolgozókkal, hallgassák meg nagy figyelemmel az ő szavukat is.

Vannak persze most is, akik tologatják, — halogatják a munkát, hanyagok, fegyelmezetlenek, a munka fegyelem ellen ágálnak. De a népnevelők szavának erősebbnek kell lenni. A hanyagokkal, a fegyelmezetlenekkel erkölcsi fölényben van, mert egész népünk ügyét képviseli, hiszen a dologkerülő társait is megkárosítja. Igazuk tudatában bátran lépjenek fel a népnevelők az ilyenekkel szemben, meglátják a dolgozók zöme szavukra elítéli a munkakerülőket.

Sokoldalú, színes, a helyi eredményeket, hazánk fejlődését, az egyes emberek életének, munkájának szépségét, a nehézségeket nem eltakaró agitációra van szükség. Szerte a megyében, Komlón, Mohácson, Pécsett és másutt gombamódra nőnek az új házak, üzemek, gyárak. Ez ma már hozzátartozik új, mindennapi életünkhöz s a kormányprogramm óta megtett intézkedések pedig csak tovább gyorsítják ezt a lendületet. Vétek lenne mindezeket suba alatt takargatni, nem elmondani. Lelkesítsék népnevelőink ezekkel az eredményekkel is dolgozóinkat a jobb munkára.

Hiba lenne azonban azt gondolni, hogy ez elégséges. Nem. A komlói népnevelők egy része inkább csak arról beszél, mit kap a város, hogyan fejlődik az elkövetkező években a kormányprogramm intézkedése következtében. Arról már sokkal kevesebbet, hogy milyen kötelességeket ró ez a város dolgozóira. Pedig Komló nagy feladatokra hivatott: neki kell ellátni Sztálinvárost kokszolható szénnel, munkájuk nagyban elősegíti az ötéves terv sikerét. A népnevelőknek ezt is meg kell magyarázni, különben érvelésük egyoldalúvá válik.

Az éves tervek maradéktalan teljesítése, a terven felül vállaltak teljesítése érdekében sokkal jobban kell irányítani a népnevelőket. Pártszervezeteink egy része még mindig elhanyagolja a népnevelőértekezleteket, csak alkalomszerűen hívják össze. Többnyire ez az oka, hogy a népnevelőmunka sem elég színvonalas. Pedig a pártszervezeteknek itt kellene megtanítaniok a népnevelőket, hogy sokféle módszerrel dolgozzanak. Cseréljék ki a népnevelők tapasztalatait, adjanak kezükbe könyveket, mutassák meg, hogyan kell felhasználni a film nagy nevelőerejét, a sajtó cikkeit, a nemzetközi eseményeket. Tehát: érveket, módszereket adjanak.

A kormányprogramm megvalósításában ma a legfontosabb feladat az évi tervek hiánytalan teljesítése, illetve túlteljesítése. Népnevelőink adjanak ehhez fokozottabb segítséget, hogy minden üzem bánya adósság nélkül, gondosan felkészülve indulhasson az új esztendő nagy feladatai elé.

Pécsi bányászok! Kövessük a Petőfi-aknaiak példáját, határidő előtt teljesítsük a tervet!

Pénteken új győzelem született a Pécsi Szénbánya Vállalatnál! A vasasi Petőfi-akna, amelynek dolgozói ezév minden hónapjában derekasan megállták a helyüket a termelésben, befejezték 1953 évi tervüket!

Szombaton reggel a versenyirodán már új eredményekről adhattak számot: Petőfi-akna 100.18 százalékot ért el és 558 tonna szenet termelt már terven felül.

Előre hát bányászok, csillések, vájárok, fémesterek, aknászok, üzemvezetők! Kövessétek Petőfi-aknai bányászok példáját, fejezzétek be minél előbb 1953 évi terveteket. Adjatok sok-sok szenet terven felül is népgazdaságunknak!

András-akna

A Petőfi-aknai bányászok győztek, most az András-aknaiakon van a sor. A dolgozók megfogadták, hogy évi tervüket december 22-ig befejezik és az emlékműszak tiszteletére túlteljesítik havi tervüket is. András-akna bányászai 1144 tonna szenet termeltek a „200 éves a magyar szénbányászat" emlékműszakokon, december 12-től 19-ig terven felül, s jelenleg 110 százalékos havi tervteljesítéssel vezetnek az aknák közötti versenyben. Szombaton, december 19-én reggel már csak 1425 tonna szén hiányzott abból a mennyiségből, amellyel ez az akna is eleget tesz évi feladatának, már csak hat tized százalék választotta el őket a céltól.

Az ígéret szerint hétfőre virradóra — de lehet, hogy már előbb is, — az András-akna bányászok jelentést küldenek majd vezetőiknek ilyesféle üzenettel: „Teljesítettük."

Béke-akna

bányászai eddig rohamlépésekkel haladtak az András-aknaiak mellett, de pénteken megtorpantak. Teljesítették ugyan 100 százalékra a napi előirányzatot, de egyetlen tonna szenet sem termeltek terven felül, azért havi eredményük is 108.1 százalékra csökkent. Béke-aknát ugyancsak 6 tized százalék választja el az évi terv teljesítésétől, de olyan tempóval, mint a pénteki is volt — nem kerülhetnek ki András-akna előtti győztesen a versenyből! Béke-akna bányászainak 22-ig 1320 tonna szenet kell termelniök, hogy valóraválthassák szavukat, befejezhessék az évi tervet.

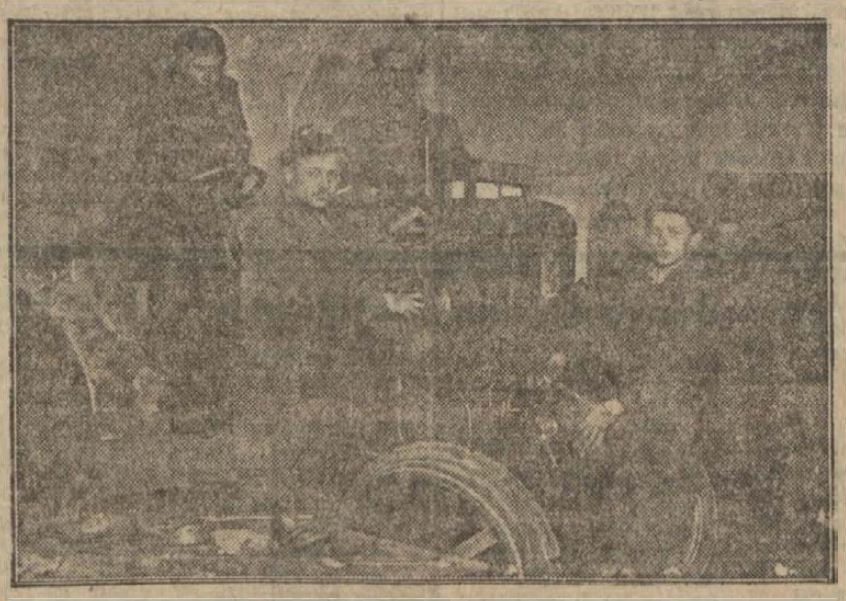
A feladat nagy. Annál is inkább, mert a Béke-aknai bányászoknak kell segítséget nyujtaniok testvérüzemük, az István-akna dolgozóinak az elmaradás pótlásában. Mégis megvalósítható, ha ezekben a napokban valamennyien összefognak és egyemberként küzdenek céljuk eléréséért.

István-akna

dolgozói decemberben óriási erőfeszítéseket tettek lemaradásuk pótlásáért, tervük túlteljesítéséért. A „200 éves a magyar szénbányászat" emlékműszakok különösen nagy lendületet adtak a bányászok munkájának. Bozsér János elvtárs csapata, amely nemrég még lemaradással küzdött, 136 százalékra teljesítette december 19-ig havi tervét és 511 csille szenet szállított napszintre terven felül. A csapatok jó munkája, a műszakiak segítsége István-aknán is szép gyümölcsöket érlelt: az üzem dolgozói az emlékműszakok megindulása óta 644 tonna szenet termeltek az előirányzaton kívül december 19-ig, tehát ennyit törlesztettek már évi adósságukból.

Most még nagyobb lendületet vett a munka István-aknán is, kimagasló eredményekkel akarják zárni a „200 éves a magyar szénbányászat" emlékműszak-sorozatot.

Téli gépjavítás a bólyi gépállomáson

Kászdorf János szerelő a fiatal tizenhatéves traktorosokkal Schreiber Antal és Rumszauer Jánossal. A képen lévő traktor már az őszi mélyszántást végzi a dolgozó parasztok földjein.

Messzire ellátszanak még a ködös decemberi napokban is a bólyi gépállomás hosszú, fehérre meszelt épületei. A gépállomás udvarán példás a rend. Van egy mondás, amely állítja: a tisztaság fél egészség. Ha ez így van, mert így van, akkor elmondható, hogy a rend pedig fél eredményt jelent a munkában. Fél eredmény? Több van itt annál, sőt több az egész eredménynél is, mert a munkáról szóló számok a kötelezettségen felüli eredményekről is beszélnek. Mégpedig így: őszi tervteljesítés 100 helyett 107 százalék. Mivel most nem csak őszi mélyszántást, hanem gépjavítást is végeznek a gépállomáson, ha jó a munka, itt is eredménynek kell lennie. Van is. Erről így beszélnek: egy erőgép javításra a tavalyi 110 óra helyett 180 órát fordítanak, hogy a nagymunkák idején — de a kisebben sem — ne hagyják őket cserben a gépek.

Vegyük sorba az eseményeket és járjuk körül a gépállomás illetékeseivel: az igazgatóval, a főgépészszel a hosszú, fehérre meszelt épületeket. Nézzük meg a javítást végző brigádokat, munkájukat.

Az első állomás a cséplőgépjavító. Az itt munkában lévő gépekre egy évben csak egyszer van szükség, de akkor nagy. Javítják is őket, hogy amikor szükség lesz rájuk, ne legyen fennakadás. Ebben a műhelyben a földön és fent a magasban egyszerre kétféle javítómunkát végeznek. Egyik a cséplőgépjavítás, a másik a tatarozás. A kettő okkal-móddal megfér egymás mellett, bár hullik, — mint ilyenkor lenni szokott — a habarcs, a nádtörmelék. A négy kályha fűtötte műhelyben három brigád ápolja a nyári munkában megkopott gépeket. Gajdos Ferenc csavarhúzóval a kezében, mint az orvos a beteget — tapogatja a gép oldalát. — Meghúzza a laza csavarokat, a hiányzókat újakkal pótolja.

Ki az, aki amott félméteres reszelővel élesíti a dobkosarakat?

Buzási Miklós elvtárs, aki alig másfél hónapja van itt: — de jó munkájáért, szakértelméért máris becsülik munkatársai. A harmadik gépből már kiszedték a szalmarázókat, fűrészelőgéppel vagdalnak új darabokat az elavultak helyébe.

A bólyi gépállomáson elsősorban a minőségi javítómunkára adnak — de ezzel együtt csinosítják is a kopott gépeket. Az az elvtársnő ott a létrán már a harmadik gépet festi. Ecsetje nyomán új, szürke ruhába bújnak a gépek.

Kászdorf János elvtársat az átellenes erőgépjavító műhelyben, útunk második állomásán találjuk meg. — Szűkszavú ember, jobban forog a keze, mint a nyelve. Beszélgetés közben is egy dugattyúgyűrűt méreget, ezzel adja tudtunkra — igyekezzünk, mert az idő drága. Kászdorf elvtárs jó szakember — a szerelést tanításra is felhasználja. Schreiber Antal és Rumszauer János alig tizenhat éves fiúk az ő keze alatt a szétszedett gép mellett tanulták meg, mire vigyázzanak, nehogy elvássanak, elkopjanak az egyes alkatrészek. Az erőgépszerelő műhely a legjobb iskolája a fiatal traktorosoknak és Kászdorf elvtárs kiváló tanár.

Nem akadályozza a javítást az alkatrészhiány?

Nem akadályozza: amit lehetett, azt beszerezték és ha nem kaptak meg valamit, házilag készítették el. Van bőven a raktáron kormánydió, ékszíjengely, de dugattyúfúrásért sem kell Pécsre futniok, a megyei gépjavítóhoz. Hej, de sok panasz van rá — térdig nőhetne a traktorosok szakálla, ha csak a gépjavítóra várnának. Nem várnak ők rá: elhatározták, hogy a generáljavítást is házilag végzik el 14 ezer forintos költség helyett 3—3.500 forintért.

A bólyi gépállomás nemcsak a saját gépeit javítja — segíti a megye többi gépállomását is. A szigetváriak vontatója épp most dübörgött el és helyére a raktár elé a mágocsiak teherautója állt. Viszik a bólyi gépállomás segítségét: a csavarokat, egyéb, itt fölösleges alkatrészeket, hogy náluk se találjon tavasszal egy hibát sem a szemlebizottság.

H. I.

Pedagógusaink ideológiai továbbképzéséről

A Központi Vezetőség 1953. június 27—28-i határozata igen nagy jelentőséget tulajdonít az ideológiai oktatásnak. Rámutat arra, hogy további sikereinknek egyik alapja ideológiai munkánk megjavítása. A párt- és kormányhatározatok, amelyek népünk jólétének növelését szolgálják és eredményeinket szilárdítják meg egész dolgozó népünkben növelték az érdeklődést pártunk politikájának alaposabb megismerése iránt. — Ennek következtében nőtt az igényesség az ideológiai munka területén is. Az október 31-i határozat pedig kimondja, hogy új szakasz következett be fejlődésünkben és újra figyelmeztet, hogy továbbhaladásunk alapja az eredményes ideológiai munka.

Pedagógusaink ideológiai tovább képzése 90 konferencián folyik. Ezeknek nagyrésze vidéken működik.

A mohácsi és siklósi járásban a pártbizottságok rendszeresen látogatják a konferenciákat és hozzászólásaikkal, javaslataikkal segítséget adnak a nevelők felkészüléséhez.

Pedagógusaink a párttörténet tanulmányozásánál — amelyben mindnyájukban látják iskolai munkájuk segítőjét, — támogatást és rendszeres segítséget várnak. Szigetváron és a tanítóképzőben rendszeresen tartanak előzetes megbeszélést, nehezebben érthető kérdéseket megvitatnak a konferenciák előtt, ami elősegíti az elmélyültebb, alaposabb viták kialakulását. A pécsi Ágoston-téri iskolában politikai alapfogalmakról rövid tájékoztatókat adnak ki a nevelőknek, melyeket tanulás közben fel tudnak használni.

Általános az a tapasztalat, hogy ott alakul ki közvetlen légkör, ott eredményes a megbeszélés, ahol nem ragaszkodnak mereven a könyv szavához, a jegyzet nem köti meg a hozzászólások menetét, hanem bátran az élet jelenségeit, időszerű problémáinkat, saját önálló vélemény alapján világítják meg. Az ilyen konferenciákra szívesen járnak a nevelők, mert érzik, hogy az ideológiai foglalkozások alapján jobban el tudnak igazodni az eseményekben, helyesen tudják értékelni azokat.

Több helyen tapasztaljuk azt, vonzza a pedagógusokat és a megbeszélésen megjelennek olyan nevelők is, akik egyébként a továbbképzés alól fel vannak mentve.

Vannak olyan igazgatóink, akik felismerték az ideológiai továbbképzésben található nagy segítséget és a konferenciák közben rendszeresen segítik tantestületük tagjait. Ilyen: Kovács elvtárs, a szigetvári igazgató, aki a nehezen érthető részeket egy-egy csoportban 4—5 nevelővel külön megbeszéli. Az a tapasztalat, hogy ezek a megbeszélések kedvezően éreztetik hatásukat, a konferencia alkalmával hozzájárulnak a bátor viták kialakulásához és mindinkább elmarad a jegyzetekből való felolvasás.

Eddig a párttörténet első fejezetét dolgoztuk fel két foglalkozáson, melyek javuló formát mutattak. A második foglalkozáson már alaposabb volt a felkészülés, kevesebb nevelő hiányzott, de a vitakészség még nem kielégítő.

A megbeszélések rendszerint gördülékenyek, meglátszik, hogy nevelőink felkészültek az anyagból, mégis az elvi részek nem kapnak megfelelő súlyt, azokat alig érintik. Főleg a történeti eseményeket mondják el, amelyek az osztályok harcának keretét szolgáltatják. Minden konferenciára vonatkozik az, hogy az elvi értékelést meg kell javítani, az események értékelését alaposabbá kell tenni.

Az ideológiai konferenciák vezetői felelősségüket átérezve végzik fontos munkájukat, amely hozzájárul nevelőink harcosabbá válásához, társadalmi fejlődésünk gyorsításához.

Munkájukhoz segítséget kapnak a pártbizottságoktól, az elméleti tanács adótól. A konferenciavezetők egyik igen fontos feladata, hogy a megbeszélések közben sokkal többet hivatkozzanak a sajtóra, szépirodalmi művekre, mert ezen a téren még nagyfokú az elmaradottság.

*

Konferenciavezetőink módszertani tapasztalatuk állandóan fejlődik, előkészítőkön, a pártiskola tanárai adtak segítséget. Nevelőink is mind jobban érzik az ideológiai továbbképzés jelentőségét. A konferenciák közti időben még javítani kell munkánkat, segítséget kell nyujtani a tanuláshoz, a tanulás tartalmi kérdéseivel többet kell foglalkoznunk. Ez teremti meg valóban az ideológiai kérdések helyes megértését és bizonyítja be nélkülözhetetlenségét.

Bánfai József

MI ÚJSÁG BARANYÁBAN?

70 MÁZSA NARANCS, 1 VAGON CITROM ÉS 5 VAGON ALMA ÉRKEZETT BARANYÁBA.

A karácsonyi ünnepekre Olaszországból 70 mázsa narancs érkezett Pécsre a MEZŐKER Vállalathoz. A kiskereskedelmi vállalatok Pécsett és Baranya megye községeiben ezt hétfőn hozzák forgalomba. A narancs ára kilogrammonként 36 forint lesz.

Ugyanakkor 1 vagon citrom is érkezett, amit ugyancsak hétfőn hoznak forgalomba kilogrammonként 21 forintos áron.

Pénteken egy vagon, szombaton pedig 4 vagon szép alma érkezett a MEZŐKER Vállalathoz. Ezt is hétfőn hozzák forgalomba a pécsi és baranyai üzletekben.

ELŐVÉTELI JEGYPÉNZTÁRAKAT ÁLLÍT FEL A MÁV A TORLÓDÁSOK ELKERÜLÉSE ÉRDEKÉBEN

A karácsonyi ünnepekre várható nagy utasforgalomra való tekintettel a MÁV december 21-től, hétfőtől kezdve az állomásokon elővételi pénztárakat állít fel. Ettől a naptól kezdve a dolgozók 50 kilométernél nagyobb távolságra megválthatják jegyeiket az elővételi jegypénztáraknál és ezzel elkerülhető a pénztáraknál való torlódás.

HÉTFŐN MEGKEZDIK A JÖVŐÉVI CSECSEMŐTEJUTALVÁNYOK KIADÁSÁT

A városi tanács kereskedelmi osztálya december 21-én, hétfőn a tanácsháza I. emelet 41-es számú szobában megkezdi az 1954. év első hat hónapjára szóló csecsemőtejutalványok kiadását. A jogosultak a lakásbejelentőlap szelvényét, valamint a gyermekek születési igazolását, a terhes anyák pedig az orvosi igazolást is vigyék magukkal, mert csak ezek bemutatása mellett adják ki a kedvezményes tejutalványokat.

MEGJELENT A „DUNÁNTÚL" FOLYÓIRAT KARÁCSONYI SZÁMA

A karácsonyi ünnepekre gazdag, változatos és színvonalas tartalommal megjelent Pécsett a „Dunántúl" című folyóirat legújabb száma. A Magyar Irók Szövetsége dunántúli csoportjainak szerkesztésében megjelent folyóiratban Mocsár Gábor, Molnár Zoltán és Szekrényesi Lajos elbeszéléseit, Borsódi Gyula, Csorba Győző, Dömötör Sándor, Gereblyés László, Kunkli Péter, Pákolitz István, Pál József, Takáts Gyula, Urbán László, Vasvári István és Zalaváry László költeményeit közli.

Az „Örökségünk" rovatban Csorba Győző megemlékezik Koczián Sándorról, a méltatlanul elfelejtett és fiatalon elhunyt pécsi költőről, verseiből és naplójából közöl részleteket. Az „Új Dunántúl" rovatban Szántó Tibor Gilvánfáról írott színes irodalmi riportját olvashatjuk. A „Látóhatár" rovatban Fábián István „Az ember a nyugati irodalomban" címmel írt tanulmányt. Csorba Győző részletesen beszámol a pécsi lektorátus működéséről.

SZTALIN NEVE ÖRÖKKÉ ÉL

A világ dolgozói a hála és szeretet hangján emlékeznek meg ma ismét Sztálin elvtársról, arról a férfiúról, aki termékeny életét a dolgozó nép ügyének szentelte. A világ minden, minden zugában Sztálin nevét zengik ma mindazok, akik a kommunizmust vagy a szocializmust építik, akik az elnyomás ellen küzdenek, szabadságharcukat vívják, akik gyűlölik a háborút.

Sztálin születése napján újra és újra felidézzük őt, mint a forradalom rettenthetetlen vezérét, mint Lenin hűséges fegyvertársát, Lenin ügyének következetes folytatóját, a Nagy Honvédő Háború hősét és hadvezérét, a kis népek reménységét és támogatóját, a béke élharcosát. Sztálin volt az, aki Lenin mellett a fő szerepet vállalta a Kommunista Párt létrehozásában, amelynek vezetésével döntötte meg Oroszország munkásosztálya a cárizmust és az ideiglenes kormányt, s teremtette meg ezzel a proletáriátus diktatúráját. A Sztálin vezette párt tette lehetővé, hogy a szovjetország dolgozói felépítették a szocialista társadalmat és ma az osztálynélküli kommunista társadalom felépítésén dolgoznak.

A magyar népi demokrácia, a magyar dolgozó nép is határtalan hálával és szeretettel gondol Sztálinra. Nem kisebb az, amit Sztálinnak köszönhetünk, mint népünk szabadsága, új, napról-napra szebbé váló élete.

Sztálin életművében, amelynek célját így jellemezte: „Ha a munkásosztály felemelésére és a munkásosztály szocialista államának megerősítésére fordított munkámban minden egyes lépés nem arra irányulna, hogy a munkásosztály helyzete erősödjék és javuljon, akkor életemet céltalannak tekinteném" — a legteljesebben megnyilvánul az elmélet és gyakorlat egysége. Sztálinnak, a tudomány géniuszának elméleti, tudományos munkássága, amely Marx, Engels, Lenin tanításának továbbfejlesztése, a szocializmus felépítésében és a kommunizmus építésében realizálódott.

Élete egész tevékenységén végighúzódik következetes, mély internacionalizmusa, amely szoros egységbe kovácsolta a világ valamennyi dolgozóját. Sztálin nevéhez fűződik az a hatalmas eredmény, hogy az imperializmus ellen harcoló népek és osztályok, a gyarmati népek ma már világosan látják felszabadulásuk egyetlen lehetséges útját és már meg is indultak ezen az úton.

Sztálin egész életében tanította, nevelte a dolgozókat s irányt mutatott számukra. A XIX. pártkongresszuson elhangzott szavai új iránymutatást adtak a tőkés országok dolgozóinak és azok harcát irányító kommunista pártoknak: „Teljes joggal lehet arra számítani, hogy a testvérpártok sikereket és győzelmet aratnak a tőke uralmának országaiban."

Sztálin a béke élharcosaként is a dolgozók legalapvetőbb érdekeinek megvalósításáért harcolt. A békemozgalom elvi megalapozása, jellegének és célkitűzéseinek meghatározása és ez elvi iránymutatás megvalósítása terén végzett sokoldalu gyakorlati tevékenysége lehetővé tette, hogy az összes háborúellenes, demokratikus erők egy hatalmas frontban, a békefrontban egyesülienek és eredményesen harcolhassanak a békéért. Felmérhetetlen jelentőségű Sztálinnak az, a dolgozók békeharcát meghatványozó tanítása, amely a békeharc perspektiváját és lehetőségeit fogalmazza meg: „A béke fennmarad és tartós lesz, ha a népek kezükbe veszik a béke megőrzésének ügyét és végig kitartanak mellette".

Sztálin útmutatásai felmérhetetlenek a népi demokráciák és így a magyar népi demokrácia szempontjából is. Nemcsak a szovjet hősöket küldte el felszabadításunkra, hanem azóta is szüntelenül érezzük hatalmas segítségét. A sztálini útmutatás nyomán vált világossá pártunk és kormányunk előtt, hogy addigi gazdaságpolitikánkkal megsértettük a szocializmus gazdasági alaptörvényét és a népgazdaság tervszerű (arányos) fejlődésének törvényét, amelynek káros kihatásai máris jelentkezni kezdtek dolgozó népünk életszínvonalában. A sztálini tanítás adott lehetőséget e hiba feltárására és egyszersmind kijavításának lehetőségeire is. Az új kormányprogramm, amely tükrözi a népgazdaság tervszerű (arányos) fejlődésének törvényét és amely megfelel a szocializmus gazdaság alaptörvénye követelményeinek, máris igazolja a sztálini tanítás helyességét és azt, hogy pártunk helyesen alkalmazta azt.

Sztálin egész munkássága a dolgozó népet szolgálta. Sztálin azért volt képes e történelemformáló tevékenységre, mert élete, tevékenysége középpontja a nép volt. Sztálin nevét szíve dobogásának megszünése után sem felejtik el a dolgozók. Sztálin neve örökké él!

ROMÁN LÁSZLÓ
egyetemi tanársegéd

Bányajáráson Petőfi-aknán

Délután fél kettőt mutat az óra. A vasasi Petőfi-akna előcsarnokában nagy a sürgés-forgás. A délutáni műszak dolgozói készülnek a leszálláshoz. Az aknászok ellenőrzik a létszámot és elosztják a csapatokat.

Herr Károly körletvezető Heinek János aknásszal beszélget az irodában. A munkák menetéről, a feladatokról, a csapatok munkájáról esik sok szó. Herr elvtárs nagy jelentőséget tanusít ezeknek a beszélgetéseknek de meg is vannak az eredményei. A körletek versenyében az ő körlete van az élen. Az elmúlt hónapban 112 százalékkal lett az első és azóta is tartja ezt az előnyt. Többször napi 40—50 csille szénnel adnak többet népgazdaságunknak az előirányzatnál. Ez aztán a versenyben is megmutatkozik. A beszélgetés befejezése után még Heinek János aknász hívja magához egyes csapatvezetőket és utasításokat ad a munkával kapcsolatban. Még egy-két perc van vissza a két órából és a csapatok megindulnak a kas felé.

Kint a bánya felett hágyaltan süt a téli nap. A szél hordja szerteszét a fekete szénport. — Amerre az ember ellát, minden fekete. Fekete szénporos ruhában fekete arcú emberek végzik szerényen munkájukat. A délelőtti műszakról hozza a kas a bánya mélyéről a széncsaták hőseit: a bányászokat. Szemük hunyorít, mikor a kasból kiszállnak, kezükben még ég a bányászlámpa. Egy-egy pillantást vetnek a nagy fekete táblára, amely a kas mellett függ és arról számol be, hogy az egyes csapatok hány csille szenet küldtek fel.

A tábla előtt megáll Heinek János aknász is és elégedetten számolja össze a körlet délelőtti csapatainak teljesítményét. „Ma megint nem fogunk lemaradni" — ez olvasható le arcáról — és ő is megindul a kas felé. Még egy utolsó pillantás a napfény, a világosság felé, aztán megszólal a jelző és a kas halk suhanással a mélybe süllyed. Egy-egy villanás szakítja meg a sötétséget, mikor az egyes szintek mellett elsuhan és végül a hetedik szinten hirtelen megáll.

Heinek János aknász kiszáll és megindul ellenőrző útjára. Nap mint nap járja ugyanazokat a vágatokat, feltéseket, ugyanilyen sorrendben és mégsem válik unalmassá. Fürkésző szeme mindent észrevesz. Ahol hibát lát, krétával jelet rajzol és mindjárt rövid utasítást is ír hozzá. Ha valahol nagyobb munkát végeztek, megnézi, hogyan végezték el. Ha valahol nem végeztek el valamit, szigorúan megrója a felelőst. Ha valahol dicséretet érdemlő munkát végeztek, elismeréssel szól róla. Ha valahol segítségre van szükség, ott is megjelenik.

Első útja a 7. szint 2. déli irányvágat újranyitásához vezet. Itt dolgozik Komári József vájár két csillésével, Lauer János (3) és Komári Józseffel (2). Nehéz munkahely és sok szaktudást igényel. Ezért osztották be ide Komári Józsefet, aki már 34 éve dolgozik a bányában. A mult hónapban tervüket 124 százalékra teljesítették. Az aknász figyelmesen ellenőriz mindent és rámosolyog a vájárra. Tudja, hogy a nehéz munka ellenére Komári József vájár becsületes és lelkiismeretes munkát végez. Elbeszélgetnek a munkáról, majd a csillésekre terelődik a szó.

— **Nincs a lenük semmi panaszom** — dícséri őket a vájár. — Szívesen elmagyarázok nekik mindent és ha nem értik, hát segítek nekik. Igy aztán amellett, hogy tanulnak, nekem is segítenek. A segédácsolatokat, ahol nem veszélyes a munkahely, már ők készítik el. Én csak ellenőrzöm. Igy több időm jut a termeléshez. — Majd az eredményekről beszélve így folytatja: — Előttem Gódi József vájár dolgozik és engem pedig Nagy Sándor (7) vájár vált a munkában. Megbeszéltük egymással, hogy a munkahelyet mindig a legnagyobb rendben adjuk át egymásnak, így aztán kevesebb időt kell a mellékmunkákra fordítani és gyorsabban haladunk előre.

A műszak után az új bérezést ismertetik — mondja búcsúzásul az aknász. — A maga érdeke is, hogy megismerje mennyivel növekedik a keresete.

Lendületesen folyik a munka a 7. szint 2. déli segédkeresztvágat 6-os telepén is. Tóth József vájár elővájási munkán dolgozik. Kattog a fejtőkalapács és nyomában jókora darabokban ömlik a szén. Schneider Gáspár csillés szinte szó nélkül dolgozik a vájár keze alá. A munka egy pillanatra sem áll meg. Hátrább a gurítónál Schmidt Ádám csillés dolgozik, aki a gurítot készíti elő a szén „leöntésére." Munkajuk összehangolt, tervszerű. Az elért eredmények is ezt bizonyítják. Havi előirányzatunk 25 méter és 16-án már a 18—19. méternél tartanak. Tóth József fizetése a mult hónapban is meghaladta darabot is. Felveszi és olyan helyre teszi, hogy azt az is meglássa, akinek szüksége lesz majd rá.

Első útja a 7. szint 2. déli irányvágat újranyitásához vezet. Itt dolgozik Komári József vájár két csillésével, Lauer János (3) és Komári Józseffel (2). Nehéz munkahely és sok szaktudást igényel. Ezért osztották be ide Komári Józsefet, aki már 34 éve dolgozik a bányában. A mult hónapban tervüket 124 százalékra teljesítették. Az aknász figyelmesen ellenőriz mindent és rámosolyog a vájárra. Tudja, hogy a nehéz munka ellenére Komári József vájár becsületes és lelkiismeretes munkát végez. Elbeszélgetnek a munkáról, majd a csillésekre terelődik a szó.

— **Nincs a lenük semmi panaszom** — dícséri őket a vájár. — Szívesen elmagyarázok nekik mindent és ha nem értik, hát segítek nekik. Igy aztán amellett, hogy tanulnak, nekem is segítenek. A segédácsolatokat, ahol nem veszélyes a munkahely, már ők készítik el. Én csak ellenőrzöm. Igy több időm jut a termeléshez. — Majd az eredményekről beszélve így folytatja: — Előttem Gódi József vájár dolgozik és engem pedig Nagy Sándor (7) vájár vált a munkában. Megbeszéltük egymással, hogy a munkahelyet mindig a legnagyobb rendben adjuk át egymásnak, így aztán kevesebb időt kell a mellékmunkákra fordítani és gyorsabban haladunk előre.

A műszak után az új bérezést ismertetik — mondja búcsúzásul az aknász. — A maga érdeke is, hogy megismerje mennyivel növekedik a keresete.

Lendületesen folyik a munka a 7. szint 2. déli segédkeresztvágat 6-os telepén is. Tóth József vájár elővájási munkán dolgozik. Kattog a fejtőkalapács és nyomában jókora darabokban ömlik a szén. Schneider Gáspár csillés szinte szó nélkül dolgozik a vájár keze alá. A munka egy pillanatra sem áll meg. Hátrább a gurítónál Schmidt Ádám csillés dolgozik, aki a gurítot készíti elő a szén „leöntésére." Munkajuk összehangolt, tervszerű. Az elért eredmények is ezt bizonyítják. Havi előirányzatunk 25 méter és 16-án már a 18—19. méternél tartanak. Tóth József fizetése a mult hónapban is meghaladta ha munkáját ilyen lendületesen és eredményesen végzi tovább, fizetése eléri majd a 2500—3000 forintot.

A gurítón keresztül közeliti meg az aknász a csapatot. Szeme sokáig elgyönyörködik az összehangolt munkán. Öröm ilyen munkát nézni. Ez itten gázveszélyes hely. Az aknász ellenőrzi, hogy minden intézkedést megtettek-e a biztonság érdekében.

— A benzinlámpa miért nem ég? — kérdezi Heinek János a vájártól. — Ha nincs benne benzin, azonnal ki kell cserélni! — utasítja. — Nem gyerekjáték az ilyesmi.

Szeme minden rendellenességet észrevesz, hiszen nem ma került a bányába. 32 éve bányász már és ebből 30 évet a vasasi bányákban dolgozott. 1948-ban lett aknász. Sokat tanult azóta is. Sorra járja az összes munkahelyeket. Weisz János (2) csapatát. Sárdi Ferenc vájárt, s mindenütt segít, tanácsokat ad. Nem kerüli el figyelmét a csillések fokozott ellenőrzése sem. Hiszen ha a csillések nem szállítják ki a szenet, amit a vájárok kitermelnek, lemaradás lesz a terv teljesítésében is. Ezt pedig az aknász nem akarja. Nem akar elmaradni a reggeli műszak teljesítésétől és a körletre sem akar szégyent hozni.

Herr Károly körletében jól szervezik a munkát. Minden lehetőséget megragadnak, hogy a munka menetét minél folyamatosabbá, tervszerűbbé tegyék. Az egyik fejtés lassan kezd kimerülni, de a körletvezető az aknászokkal már azon dolgozik, hogy egy újabb fejtést készítsenek elő és amikor az egyik helyen befejeződik a fejtés, a csapatot minden fennakadás nélkül telepíthessék a már előre előkészített új fejtésbe.

A jó munkának megvan az eredménye. A körletek versenyében az elmúlt hónapban is első lett és így elnyerte az igazgatóság 3700 forintos pénzjutalmát.

A délutános műszak vége felé jár. Az óra mutatója a nyolchoz közeledik. Heinek János aknász pedig újból elindul, hogy ott legyen, ahol segítségre, tanácsra van szükség. — Egyedül jár a sötét folyosón, ahol a nagy csendet egy földalatti kis patak csobogása üzi el. Árnyéka megnő lámpája fényétől, amíg teljesen el nem tűnik az egyik gurító szűk és keskeny

Tudományos terv Baranya megye legelői terméshozamának növeléséért

Az új kormányprogramm — amely kiemeli az állatállomány növelésének fontosságát — az eddiginél is nagyobb feladatok elé állítja Baranya mezőgazdasági szakembereit.

Ehhez nyujt segítséget Margittai László, a Dunántúli Tudományos Intézet munkatársa, aki — összhangba hozva a tudomány eredményeit a gyakorlat kívánalmaival — tanulmányt készít a baranyai rét és legelőjavítás munkálataihoz.

A tanulmány a terméshozam növelésének agrotechnikai problémáival, a termőhelyi adottságokkal, a gyeptípusok elhelyezésével foglalkozik. — ugyanakkor utat mutat közvetlenül a javítás munkálataihoz.

A készülő tanulmányt a megye 20 legkiválóbb mezőgazdasági szakember vitaülés keretében beszélte meg.

Margittai László elmondotta a megjelenteknek, ha a gépjavítási agrotechnika fejlesztésével, továbbá okszerű rét- és legelőhasználattal, rendszeres gyepápolással, valamint a rét- és legelőtalajok víz- és tápanyaggazdálkodásának rendezésével holdanként egy mázsával növelik a rétek-legelők terményhozamát, a megyében négyezer szarvasmarha egész évi alaptakarmány szükségletét tudnák ebből a mennyiségből biztosítani. Ez pedig 15 millió liter tejtöbbletet jelentene Baranyának.

A vitagyülésen résztvevő szakemberek elhatározták, a megye területén kijelölik azokat a területeket, állami gazdaságokat, termelőszövetkezeteket, ahol ezek a munkálatok a Dunántúli Tudományos Intézet irányítása mellett megindulhatnak.

HAJNAL LAJOSNÉ

Rövid kü politikai hírek

ROMA

Csütörtökön több olasz nőküldöttség kereste fel a szenátust, hogy tiltakozzék a lakbérek felemeléséről szóló törvény ellen és követelje e törvény hatályon kívül helyezését.

A rendőrség megrohamozta az asszonyokat és ütlegelte őket, igen sok kommunista és szocialista szenátor elhagyta a szenátus épületét és az asszonyok védelmére kelt, majd kisebb csoportokban bevezette őket a szenátusba, hogy átadhassák követeléseiket.

BÉCS

A bécsi éttermek, szállodák és kávéházak dolgozói sztrájkba lépnek béremelési követeléseik kiharcolása érdekében. A munkáltatók előzőleg megtagadták a dolgozók követeléseinek teljesítését.

Ugyanilyen határozatot hoztak Linz éttermeinek, szállodáinak és kávéházainak dolgozói is.

A munkáltatók azzal akarják elejét venni a sztrájknak, hogy elbocsátással fenyegetik a dolgozókat.

ROMA

A „l'Unita" közli, hogy az Abruzzok és Molise területén épülő vízierőműveken dolgozó 2800 munkás tiltakozásul 1700 munkás tervezett elbocsátása ellen, megszállta az építkezéseket.

KAIRO

Az „Al Gomhuria" jelenti, hogy az egyiptomi hatóságok „kommunista tevékenység" vádjával letartóztattak 120 embert. A letartóztatottaknál házkutatásokat tartottak.

Ugyanaz a lap jelenti, hogy a kairói katonai törvényszék befejezte 42 ember ügyének kivizsgálását, akiket szintén „kommunista tevékenységgel" vádolnak.

MTI

A Reuter hírügynökség jelenti:

Dr. E. G. Jansen, Dél-Afrika főkormányzója bizottságot nevezett ki, amelynek feladata az lesz, hogy tanulmányozza, milyen módon lehet biztosítani a „nem-európaiak" elkülönített oktatását a délafrikai egyetemeken.

Malan miniszterelnök december 11-én kijelentette: „Kormányom a lehető leghamarabb véget akar vetni annak a kiáltó visszásságnak, hogy a délafrikai egyetemeken együtt legyenek a fehér és a színes hallgatók."

A szovjet nép felháborodása Berija és cinkostársai ellen

Moszkva (TASZSZ): A moszkvai lapok beszámolnak közölnek a dolgozók gyűléseiről, amelyeken megvitatták a Szovjetunió ügyészségének a hazaáruló Berijának, a szovjet nép esküdt ellenségének ügyében kiadott közleményét.

A moszkvai dolgozók — csakúgy, mint minden szovjet ember, — mély megelégedésüket fejezik ki, hogy leleplezték, ártalmatlanná tették és a bíróságnak adták át Berija hazaáruló, összeesküvő csoportját — írja a Pravda. — A lap beszámol a moszkvai Sarló és Kalapács kohászati üzem ötezer dolgozójának gyűléséről. A gyűlés a nép haragjának hatalmas megnyilvánulása volt.

A Szovjetunió ügyészségének közleménye nagy visszhangot keltett a leningrádi dolgozók körében. A Sztálin kohászati üzemben, a névai Lenin gépgyárban, a Krasznij Treugolnyik gyárban és Leningrád más vállalatainál, intézményeinél és tanintézetei ben gyűléseket tartottak.

Tbiliszi dolgozói együtt az egész szovjet néppel, mély felháborodásukat fejezik ki Berija és cinkosai aljas hazaáruló tevékenysége fölött.

A Sztálin mozdony- és vagon-karbantartó üzem munkásainak gyűlésén Kervalisvili kazánkovács a következőket mondotta: „Beriját és cinkosait, az imperializmus aljas kémei leleplezték és ártalmatlanná tették. Most ott állnak a szovjet igazságszolgáltatás előtt. Mi, grúz dolgozók az árulók legszigorúbb megbüntetését követeljük."

Amint a lapok közölték, hogy befejeződött a Szovjetunió ügyészségének vizsgálata Berijának és cinkosainak, a szovjet nép esküdt ellenségének ügyében — írja a Krasznaja Zvjezda —, a kievi gyárakban és üzemekben gyűléseket hívtak össze. Ezeken a gyűléseken a dolgozók megbélyegezték a hazaárulókat, akik alá akarták ásni a Szovjetunió hatalmát, szét akarták rombolni a Szovjetunió népeinek nagy barátságát.

Vilniuszban, Taskentben, Rigában és a Szovjetunió más városaiban is gyűléseken vitatják meg a Szovjetunió ügyészségének közleményét.

A francia elnökválasztás negyedik fordulója is eredménytelen volt

Páris (MTI): A versaillesi elnökválasztó kongresszus pénteken este a negyedik szavazással sem tudta megválasztani a Francia Köztársaság új elnökét, mert egyik jelölt sem kapott abszolút többséget.

A szavazás eredménye a következő volt: Laniel 408, Naegelen 344, Jean Médicin 45, Yvon Delbos 42, André Cornu 35 szavazatot kapott, különféle más jelöltekre 44 szavazat jutott. Érvénytelen volt tíz szavazat.

Az összes szavazók száma 928 volt, az érvényes szavazatoké azonban csak 918, a szükséges abszolút többséghez tehát 460 szavazat elég lett volna.

Egy amerikai katona menedéket kért a Német Demokratikus Köztársaságban

Berlin (MTI) Clifford Murphy, a Nyugat-Németországban állomásozó amerikai csapatok közkatonája átlépte a Német Demokratikus Köztársaság határát és menedékjogot kért a Német Demokratikus Köztársaság hatóságaitól.

A kormányprogramm szellemében

A MAGYAR ACÉLÁRUGYÁRBAN ötszáz kézifűrészt, ötszáz kertiollóhoz szükséges rúgót és nagymennyiségű sarokvasat gyártanak az évi terven felül. A gyár ipari tanulói mákdarálók készítését vállalták.

*

AZ ACÉLÖNTŐ ÉS CSŐGYÁR öntő műhelyében a régi elavult légtisztító nem tudta kellő mennyiségű friss levegővel ellátni a műhelyt. Ezért december elején 300 000 forintos beruházással megkezdték egy korszerű légtisztító berendezés építését.

*

AZ ILLATSZER- ÉS KOZMETIKAI MINTABOLTOKBAN egy-egy cikkről megkérdezik a vásárlók véleményét s kívánságaik szerint javítja a budapesti illatszer- és piperezsappangyár a test- és szépségápolási cikkek minőségét, gyártja az új cikkeket. Uj cikkük a bőrtápláló hormonkrém. Rövidesen megjelenik a különleges minőségű rúzsból, krémből, púderből és kölniből álló „opera-sorozat."

Különösen megnőtt az igény a gyermek-testápoló cikkeknél. Karácsonyra 30.000 csomagot állítottak össze, amelyekben a legfinomabb krém, hintőpor és olaj van.

Jövő évi tervük szerint a gyermekápolási cikkek gyártását mintegy 25 százalékkal fokozzák.

A gyár laboratóriumában most olyan krémmel kísérleteznek, amelyet zsíros és száraz arcbőrre egyaránt lehet használni. Másképpen festik a púderokat, hogy színük ne változzék meg az arcon.

*

PÉNTEKEN DÉLUTÁN és este szorgalmasan folyt a játékok tehermentesítése autókra rakodása a Sport- és Játék nagykereskedelmi Vállalatnál. Gondos kezek csomagolták a szebbnélszebb játékokat, hogy a legkisebb falusi földművesszövetkezeti boltba is eljusson még karácsony előtt a sok játék. Szombaton reggel indultak vidékre a teherautók, vasárnap már mindenütt kapható lesz a sok új játék.

A növekvő ellentétek jegyében

„Pravda"-kommentár az Atlanti Tanács üléssszakáról

Moszkva (TASZSZ): J. Pavlov, az Atlanti Tanács ülésszakának eredményeit kommentálva a Pravda december 19-i számában ezeket írja:

Szembetűnik, hogy az atlanti tömbhöz tartozó országok államférfiainak nyilatkozatai és a burzsoá sajtókommentárok igen letört hangúak... Az Atlanti Tanácsnak — mint az ülésszak eredményéről kiadott közlemény mutatja — az a szándéka, hogy „huzamos időn át" folytassa a fegyverkezési versenyt és hosszú ideig az Egyesült Államok csapatainak megszállása alatt tartsa a tömbhöz tartozó országok területének egy részét.

Az a tény — folytatja többek között Pavlov, — hogy Dulles nyilatkozata politikai botránnyá fajult, — ismételten azt bizonyítja, hogy a nyugateurópai országok ügyeibe való durva beavatkozás politikája ellenállásba ütközik és hogy az atlanti tömb kebelében egyre jobban kiéleződnek az ellentétek.

A cikkíró megemlíti, hogy az Atlanti Szövetség vezetői kicserélték véleményüket a szovjet politika kérdésével kapcsolatban, majd rámutat, hogy ezt a kérdést azért kellett megvitatniok, mert a Szovjetunió békepolitikája egyre nagyobb mértékben nyugtalanítja az agresszív tömb szervezőit, mert a szovjet békepolitika a széles társadalmi körök előtt feltárja a tömb agresszív alapját.

A Duna Bizottság kilencedik ülésszaka

Bukarest (TASZSZ): December 9-től 17-ig a romániai Galati városában tartották a Duna-Bizottság kilencedik ülésszakát.

Az ülésszak munkája az eredményesség légkörében folyt le. Valamennyi napirendi pontra vonatkozólag egyhangú döntés született. A Duna-Bizottság elnökévé Sik Endrét, Magyarország képviselőjét, alelnökévé Georgi Genovot, Bulgária képviselőjét, titkárává Dragoje Gyuricsot, Jugoszlávia képviselőjét választották. Kinevezték a Duna-Bizottság igazgatóját, helyetteseit és a Bizottság apparátusának osztályvezetőit is.

Az ülésszak elhatározta, hogy a Duna-Bizottság székhelyét Galatiból Budapestre helyezik át.

Francia polgári lap a bilbaói sztrájkról

Páris (MTI): A „l'Observateur" című francia polgári hetilap foglalkozik a bilbaói „Euzkalduna" művek ötezer dolgozójának nemrég lezajlott sztrájkjával és megállapítja: „Meglepő az a hatalmas bátorság, amelyet a sztrájkolók tanusítottak egy olyan hatósággal szemben, amely a sztrájkot ötévi börtönnel bünteti."

A lap a továbbiakban rámutat, hogy a spanyol hatóságok „általános sztrájkmozgalomtól félnek, mivel a munkások életszínvonalának szakadatlan süllyedése éles társadalmi feszültséget idézett elő."

MI TÖRTÉNIK A „DÉLI-TÖMBÖN"?

Az emberek nem ok nélkül teszik fel a kérdést: mi történik a „Déli-tömbön", mi zajlik a mesterséges ködfüggöny mögött, másszóval: mi a szándékuk az angolszász hatalmaknak a Déli tömbbé kovácsolt Franco Spanyolországgal és a Carmona-Salazar Portugáliával? Erre könnyű válaszolni. Az eseményeket nem lehet eltitkolni és nincs az a még oly sűrűn szőtt ködfüggöny, amelyen az igazság ne csillámlana keresztül. Igy vagyunk az imperialista hatalmaknak a Déli-Tömbön kifejtett politikájával is!

A hatalom a mai Spanyolországban egy Franco nevű politikai kalandor és szélhámos kezében van. Francisco Franco a régi spanyol hadsereg gyalogsági tisztje volt. Klerikális és egyéb kapcsolatai révén gyorsan haladt előre. 1922-ben már a Spanyol Idegenlégió parancsnoka. 1925-ben tábornokká léptették elő. Reakciós felettesei bizalmát azzal hálálta meg, hogy 1934-ben vérbefojtotta az asztúriai felkelést, amiért vezérkari főnökké nevezik ki. 1936-ban már a Kanári szigetek teljhatalmu parancsnoka. Ugyanakkor élére áll a Spanyol-Marokkóban kirobbant felkelésnek és mint az u. n. „nemzeti haderő" parancsnoka harcol a köztársaságiak ellen. Győzelmét (1939) Hitler és Mussolini hatékony támogatásának és annak a körülménynek köszöni, hogy a nyugati hatalmak, főleg Anglia és Franciaország „semlegesség" és „be nem avatkozás" címén szigorú blokádot vontak a spanyol köztársaságiak köré. Franco ügyét a belső árulók is elősegítették. Ezek között a legvisszataszítóbb szerepet a klerikális reakció szövetségesei, a jobboldali szociáldemokraták játszották. A köztársaság bukása után Franco kormányt alakított (1938) és a spanyol fasiszta szervezetre, a Falangera támaszkodva megkezdte rémuralmát.

A Falange (csoport) Spanyolország egy másik diktátorának, Primo de Rivera-nak, a klerikális reakció és főleg a Vatikán bizalmi emberének műve (1933). A Falange „fénykora" a spanyol polgárháború idejére (1936—1939) esik. A közben feleslegessé vált falangista miliciát már 1943-ban feloszlatták. A párt a második világháború után elvesztette befolyását Franco korporációs alapra helyezett, Horthy-Magyarországhoz hasonló monarchista államának az imperialisták jóvoltából nincs szüksége falangista segítségre!

Franco diktatúrája a legsötétebb középkorba dobta vissza Spanyolországot. A második spanyol köztársaság leverése után ezrével végezték ki a szabadság és függetlenség harcosait és sok tízezer embert került Franco hírhedt börtöneibe. Ekkor jelentette ki a spanyol főpapság, hogy Franco győzelme „isten országának diadala". Ez a szellem indította a papságot arra, hogy a spanyol demokratákat sok esetben sajátkezűleg juttassa a falangista hóhérok kezére vagy nyomra vezesse. Franco embertelen rendőrkopóit Franco hálásnak bizonyult. Visszaadta az egyház vagyonát. Ezenkívül állami pénzekből évi 465 millió pezetát juttatott az egyháznak.

XII. Pius pápa 1948 decemberében bár nappal Churchill francobarát alsóházi beszéde után, kihallgatáson fogadta a spanyol nagykövetet, külön áldását küldte az államfőnek és meleg szavakkal méltatta a „nagy szolgálatokat", amelyeket Franco „a valásnak (értsd: a Vatikánnak) és a civilizációnak tett". Taylor, az USA vatikáni követe pedig tárgyalásokat folytatott Francoval. Ezek tárgya a sajtóközlemények szerint a „nyugati világ keresztény erőinek mozgósítása és a kommunizmus terjedése elleni harc megszervezése" volt. A Franco-rendszer egyik legtüzesebb amerikai védelmezője, szintén a Vatikán embere: Spellman bíboros, newyorki érsek. A Vatikán tehát a spanyol kérdésben is szekértolója az amerikai nagytőkének és eltűrik, hogy Franco kormánya az éhezők megsegítése és a szociális kérdés megoldása helyett tömjénfüstbe fullassza a spanyol népet: A „Vanguardia Espannola" szerint 1938—48 között állami pénzen többek között 19 új székesegyház, 1276 templom és 7 püspöki palota épült!

Madrid valóságos találkahelye lett Washington katonai és állami képviselőinek. 1949-ben 12.500 amerikai „turista" látogatott el Spanyolországba. Közöttük számos tiszt, tábornok és tengernagy. Ezek az „urak" Franco sajtója szerint 79 katonai szemleutat tettek, 46 repülőteret és 33 kikötőt tekintettek meg. 1949-ben pedig 19 szenátor, 10 képviselő és 19 különleges meghatalmazott látogatott el Madridba. Ezenkívül egy amerikai hajóraj is ellátogatott Spanyolországba. Ez a feltűnő érdeklődés arra vezethető vissza, hogy Amerika Spanyolországban és gyarmatain, Marokkóban, Guineában (Nyugat-Afrika), stb. a katonai támaszpontok egész hálózatát építi ki. Ezenkívül arra törekszik, hogy Spanyolországot és Portugáliát, a másik ibériai államot az u. n. Déli Tömbbe tömörítse és azon keresztül beleyonja az Északatlanti csoportba. Ezt az „International News Service" cinikus nyíltsággal be is vallja: „Az Egyesült Államok — jelenti — ragaszkodik ahhoz, hogy Spanyolországot felvegyék az Északatlanti Egyezmény résztvevői közé!" „A hadsereg a haditengerészet és a légihaderő legfelső parancsnokságához tartozó köröknek az a véleménye, hogy Spanyolország stratégiai (hadászati) szempontból igen értékes szövetséges a Szovjetunió elleni harcban", írja a „News Service" más alkalommal. A spanyol-amerikai szövetség gyakorlatban már létezik: több mint húsz spanyol kikötőt amerikai szakemberek vezetésével átépítenek. A „SI" falangista lap azt írja, hogy „bármely kikötőben olyan mennyiségű hadianyagot lehet kirakni, amely egész Nyugat-Európa ellátására elég". Az amerikaiak ezenkívül százánál több repülőteret építettek Spanyolországban és a gyarmatokon. A Madrid melletti barajasi katonai repülőtérről a „National and English Review" 1950 októberében megállapította, hogy ez lesz Európa legnagyobb repülőtere: 500, 150 tonnás nehéz bombázógép befogadására van berendezve. A Francoval kötött egyezmények értelmében Amerika csapatainak európai támaszpontokra való szállításánál a spanyol repülőtereket (gyarmatokat is beleértve) igénybe veheti. Franco egyebekben is hatékonyan támogatja Amerika agresszív európai tervét. Miután a Columbia-rádiónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy „Spanyolország csatlakozni szeretne a nyugati világ tervéhez", megszervezte hadseregét. A „National and English Review" becslése szerint a francoista hadsereg létszáma 800 ezer fő. Az antifasiszta megmozdulások elnyomására fenntartott „polgárőrség", a „Guardia Civil" legénységének létszáma pedig 100 ezer fő. Franco azonban titokban 2 millió katonát igért annak idején Trumannak és tudjuk hogy a spanyol hadsereget egyre jobban fejlesztik. Ezek után érthető, hogy a hadsereg költségei a spanyol költségvetés 80 százalékát teszik ki.

És a spanyol nép? Falangista, amerikai és vatikáni árulói „jóvoltából" a legszükségesebbet is nélkülözi. A spanyol ipar — „hála" a Marshall-segélynek — katasztrófálisan hanyatlik. A vastermelésben Spanyolország a világtermelés negyedik helyéről (1900) a huszadik helyre szorult. Hasonló visszaesés tapasztalható minden más iparágban. Példátlan mélyponton van a mezőgazdaság is. 50 millió hektárnyi megművelésre alkalmas földből ma már alig húsz millió hektár van bevetve. Hiányzik a gépi felszerelés, nincs elég műtrágya és használhatatlan az öntözőrendszer. Az elviselhetetlen adók arra kényszerítik a parasztokat, hogy elhagyják a földet és a városban keressenek megélhetést, ami a terméshozam további csökkenéséhez vezet. Az élelmiszerárak napról-napra emelkednek: az olívaolaj ára literenként 1.8 pezetáról egy év alatt 40 pezetára szökött. A zsír ára 1936-ban 2.5 pezeta volt kilónként, ma pedig 60 pezeta. A létfenntartási költségek a legújabb adatok szerint 1937-hez viszonyítva tizenegyszeresükre emelkedtek. A munkás havi keresete átlag öt-hatszáz pezeta, míg egy négytagú család szerény ellátásához francoista közgazdászok szerint legalább havi 2500 pezetára van szükség. Közben növekedik a hihetetlen nyereséget bezsebelő, a spanyol nyersanyaggal spekuláló amerikai tőke és kiszolgálói, a francoista pénzemberek száma.

Portugáliához, a másik ibériai államhoz hasonló érdek fűzi Amerikát, mint Spanyolországhoz. Az amerikai diplomácia azon fáradozik, hogy mielőbb létrehozza a spanyol-portugál szövetségen alapuló Déli Tömböt. Salazar, Carmona államfő miniszterelnöke ki is jelentette, hogy „Portugália teljesen az Egyesült Államok érdekszférájához tartozik." A Déli Tömböt a kapzsi Vatikán minden erejével támogatja. 1940 májusában külön konkordátumot kötött Portugáliával, a rákövetkező hónapban pedig az „őskeresztény kultúra előőrsének" nevezte Portugáliát. Közben a nép a nagybirtokosok és a nagytőkések maroknyi csoportjának igája alatt nyög. Az angol „Contemporary Review" gúnyosan megjegyzi (1944. febr.), hogy Portugáliában a hatalom Carmona (államfő), Salazar (miniszterelnök) és Cerejeira (lisszaboni érsek és pátriárka) személyéből álló „szent háromság" kezében van. Cerejeira bíboros Salazar személyes barátja és a kormány támasza. A portugál főpapság egyébként is erősen fasisztaérzelmű volt. Igy 1945 májusában, míg a világ népei a Hitler Németországa felett aratott győzelmet ünnepelték, Portugálliában Cerejeira bíboros meghagyásából Hitler és Mussolini tiszteletére gyászistentiszteletet tartottak. Amerika itt is — és főleg a portugál gyarmatokon — hadi támaszpontokat létesít. Céljait a Salazar-kormány, a Vatikán és a portugál klerikális reakció a legteljesebb megértéssel támogatja.

Amerika és a Vatikán bérelt politikája elérte célját. A Déli Tömb létezik. És az sem vitás, hogy ez a tömb az atlanti egyezmény szellemében működik. Amerikának és a Vatikánnak egyelőre elég ennyi. A többi csak idő kérdése: külsőség, amelyre később is ráérnek.

A Déli Tömb országainak dolgozó népe másként gondolkodik. Gyűlöli a Franco—Salazar—Cerejeira-rendszert, gyűlöli kizsákmányolóit és minden erejét megfeszítve azon van, hogy meghiusítsa a leiketlen háborús gyújtogatók tervét. Ezt a harcot, amely számos hazafi életébe került, a munkásosztály és élcsapata, a kommunista párt vezeti. 1945 óta szinte szakadatlan sztrájkmozgalom rázkódtatja meg Spanyolországot, — Madrid, Valencia, Bilbao, az asturiai bányászok, stb. sztrájkja rémületbe ejtette a francoista kormányköröket. 1951 tavaszán pedig Barcelona munkássága mutatta meg, hogy Spanyolország sorsa felett nem lehet a spanyol dolgozó nép megkérdezése nélkül dönteni. A hatalmas sztrájkot csak nehezen sikerült vérbe fojtani. Mindez azt bizonyítja, hogy a spanyol ellenállás egyre erősödik. Már nincs messze az az óra, amelyben a spanyol nép lepattantja magáról bilincseit, a levegőbe röpíti a Franco—Salazar-féle Déli Tömböt és meghiusítja a dollármilliomosok háborús lázálmait.

„Vak"-e Djuzsikov? Vagy talán a kritikus felületes?

Színházi kritikát írni nyilvánvalóan nem könnyű dolog. Alapos felkészültség és felelősségérzet szükséges hozzá. Az utóbbi talán a legalapvetőbb. A kritikusnak legalább olyan felelősségtudattal kell minden egyes mondatát leírnia, mint amilyen körültekintő felelősséggel tolmácsolja a színész, a rendező az író mondatait, mondanivalóját.

Sajnos, a Pécsi Nemzeti Színház előadásaival foglalkozó kritikák nem egyszer azt mutatják, hogy írójuk még nem rendelkezik a megfelelő szaktudással és nem kellően felkészülve, felületesen írja meg cikkét.

A legutóbb Galsai Pongrác írt kritikát Iszajev és Galics „Nem magánügy" című bohózatának pécsi előadásáról. Helyesebben túlnyomóan a darabról írt. Két és fél hasábot. Az előadásról mindössze alig több, mint felet. Helyes az az elv, hogy az előadás bírálatában a darabról is írni kell. Már csak azért is — többek között — hogy az olvasó érdeklődését a darab iránt felkeltsük. De nem ilyen arányban. Érthető ez az arány az írott darab javára akkor, ha eredeti magyar bemutatóról vagy még inkább ha pécsi író bemutatójáról van szó. (Bár akkor is helyesebb, ha az előadás bírálatának külön megfelelő helyet biztosítanak.) A budapesti előadások napi-sajtó bírálata is sokszor többet foglalkozik a darabbal, mint az előadással. Ezt azért helytelen utánozni, mert a fővárosi előadások bírálatával számos hetilap és folyóirat, valamint egy szaklap foglalkozik. Mivel a vidéki rendezők és színészek munkájáról kevesebb szó esik, ezt a hiányt a helyi kritikusoknak kellene pótolniok oly módon, hogy több helyet szentelnek magának az előadásnak. Kritikája fölé Galsai elvtárs is nem ezt a címet írta: *„Nem magánügy Iszajev és Galics bohózata"* — hanem ezt: *„Nem magánügy. Iszajev és Galics bohózata a Pécsi Nemzeti Színházban."*

Ami a darab bírálatát illeti, túlnyomóan sok benne a hibás, felületes elemzés, helytelen kérdésfelvetés. Már azt helytelennek tartom, hogy Galsai kritikáját Hevesi Sándor 30 év előtti, polgári dramaturgiai megállapításaival kezdi, amelyekről ugyan helyesen állapítja meg, hogy nagyrészt elavultak — különösen ami a bohózat műfaji kérdéseit illeti — de ugyanakkor bírálta további részében jól észrevehetően ezeknek a Hevesi-féle megállapításoknak a hatása alatt áll. Közbevetőleg meg kell jegyezni: miért nyúl vissza Galsai elvtárs Hevesiig? Mi szükség van arra, hogy Hevesinek általa is tévesnek ítélt megállapításaiból induljon ki elemzésével, ennek szentelje kritikája jelentős kezdőrészét amikor ezekkel a kérdésekkel éppen ezekben a hónapokban rendkívül érdekesen és behatóan foglalkozik a legújabb szovjet irodalom és színház tudomány. (Lásd Színház és Filmművészeti Tájékoztató és a Szovjet Írószövetség vitaanyaga)

Amint említettem ellentmondás van Galsai Hevesi-ítélete és későbbi saját megállapítása között. Például nagyon helyesen, elítélően idézi Hevesinek azt a véleményét mely szerint a bohózatból a mélyebb értelmű eszmei tartalomnak hiányoznia kell. — Ismétlem: ezt elítélően idézi. Ugyanakkor ő maga *saját fejtegetésében később lényegében ugyan ezt mondja*, éspedig: a bohózati forma *„szükségszerűen kívül magából e keményebben megfogalmazott igazságokat."* Nyilvánvaló tévedés. A bohózat ugyanolyan komoly igazságot eszmei mondanivalót tartalmazhat mint akár a társadalmi dráma, akár a szatíra vagy vígjáték. Az eszme megnyilvánulási formája az ami más és más a különböző műfajokban nem pedig hitelessége, mélysége igazsága, keményebb, vagy kevésbbé kemény megfogalmazottsága.

További ellentmondások. Azt írja Galsai elvtárs, hogy Iszajev és Galics darabjának „mulatságos helyzetei nem zárják ki a mondanivalót s ugyanakkor a hősök sem válnak nevetségesekké". (Kiemelés tőlem) Később megállapítja, hogy ebben a szovjet bohózatban „nincs különösebb mély eszmei mondanivaló." Majd ezután „elvi" alapon kimondja, hogy a bohózatban az eszmei tartalom nem is fontos, azt „a bohózati forma szükségszerűen kiveti magából". Kritikájának egy másik szerencsés fordulatában ugyanakkor viszonylag helyesen megfogalmazza a darab eszmei mondanivalóját: „A szovjet emberek erejükhöz mérten segítik egymást. Segítségük nem személyes kapcsolatokon, számító érdekeken alapszik, hiszen azonos ügyet képviselnek valamennyien". (Ez nem elég mély eszmei tartalom?) Galsai értékelésének logikai értékelése tehát így fest valahogy: ebben a bohózatban van eszmei mondanivaló, mégsincs, de nem is baj, mert azt „a bohózati forma szükségszerűen kiveti magából". — Bohózatja válogatja! Molnár Ferenc és Vaszari bohózataiban feltétlenül, de nem a szocialista-realista bohózatban, melyre értékes és előremutató kísérlet a „Nem magánügy".

A továbbiakban a félreértések *zsúfoltságától* félti a kritikus a mondanivalót (nem ismétlem szerinte van, azaz mégsincs, de nem baj...) Az igazság az, hogy a félreértések zsúfoltsága különböztet meg többek közt a bohózatot a vígjátéktól és szatírától. (Gogol „Revizor"-ában például egy olyan félreértés van, mint ebben a darabban körülbelül tíz.) A félreértés-zsúfoltság természetesen nem fenyegeti az eszmei mondanivaló igazságát, ha a félreértések egytől-egyig logikusak, — szemben az előbb említett Vaszari-féle polgári bohózatok félreértéseivel, melyek logikátlanok és öncélúak voltak, nem volt semmi igazságigényük. Csakhogy Galsai szerint a „Nem magánügy" félreértései nem logikusak. „Logikai bukfenc"-eket hány szemére az íróknak, Iszajevnek és Galicsnak. Például hozza Djuzsikov, a főhős „vakságát". Szerinte a fiatal ember vak, amiért „a III. felvonás elején úgy kezeli Jelena Nyikolajevnát, mintha Ljuba helyett Dunya édesanyja lenne, holott az öreg Baburin, Dunya nagyapja is jelen van. Abból, hogy Nyikolajevna nem ismeri Baburint, — a saját apját? — rá kellene jönnie tévedésére." —. Nos, nézzük csak: Kibe lesz szerelmes Djuzsikov? Hite szerint abba a lányba, aki a geológus *Grisko szerelme.* Mi köze a lány anyjának Baburin apóhoz? *Semmi.* Tehát a fiúnak sem tűnhet fel, hogy Jelena Nyikolajevna és Baburin nem ismerik egymást. Ez természetes. — Az azonban már nem természetes, hogy Galsai elvtárs, akinek nem egyszer, hanem többször kellett volna megnéznie az előadást és olvasnia, vagy olvasnia kellett volna a darabot, — ennyire félrefogott. Több ilyen „logikai bukfencet" produkálnak a szerzők Galsai szerint, majd megbocsátóan" odabiggyeszti: „Felsorolásuk fölösleges, hiszen a bohózat műfaji követelményei indokolják őket." Nem! A szocialista-realista bohózatnak nem műfaji követelménye a „logikai bukfenc" és ebben a darabban nem is található egyetlen egy sem. A bohózati félreértések szinte matematikai pontossággal és logikával vannak kidolgozva. Az úgynevezett logikai bukfencek inkább Galsai elvtárs kritikájában találhatók.

Az előadás meglehetősen rövid és odavetett bírálatában Galsai elvtárs kifogásolja, hogy előadásunk *„a győriek és debreceniek mintájára"* kihagyta a rádiós szerepét. Az igazság az, hogy a szerepet *Debrecenben kihagyták, Győrben nem* és éppen ebből a tényből alakult ki dramaturgiai vita. Ha Galsai több fáradságot szánt volna kritikája megírására, és figyelmesen elolvassa a Vidéki Színházak Ünnepi Hete „Nem magánügy"-re vonatkozó vitaanyagát, nem esik ebbe a súlyos tárgyi tévedésbe sem. A kötelező kritikusi gondosság megóvta volna másfelől Galsait attól is, hogy úgy írjon erről a dramaturgiai problémáról, mint aki csak éppen hallott valamit harangozni a dologról... Ugyanis enynyivel intézi el a problémát: „Az írók nemhiába rajzolták meg a nehézségek elől megfutamodó ember típusát." Az előbb említett vitajegyzőkönyvből tudhatná Galsai elvtárs, hogy (Gellért elvtárs megállapítása szerint) a rádiósban éppen ezt a típust nem ismerhettük meg, mert már csak akkor találkozunk vele, amikor „megtér."

Sommásan és semmitmondóan megdícséri Galsai a rendezésünket. Darabismeretének és bírálatának fent kifejtett hiányosságai, ellentmondásai és tévedései dícséretét — egyáltalán: véleményét — legalább is kétesértékűvé teszik. A színházi munka értékelésére való hivatottság hiányát az előadásnak csak egyszeri megnézése után Galsai elvtárs úgy látszik maga is érezhette, mert a színészek bírálatán egy pár jól-rosszul elkapott felületes impresszió odavetett közlésével fut át és kritikájának „alaposságára" e mondattal teszi fel a koronát: „A többi szereplő közül Jancsó Johán, Arany Kató, és Győri Ernő nevét kell megemlítenünk." — Nem beszélve arról a képtelenségről, hogy egy jelentősebb szerepet játszó és egy kis epizódfigurát alakító művész nevét egysorban „említi", kérdés: 1. Mi értelme az ilyen színlapszerű felsorolásnak? 2. Mit tanul ebből a kritikából például Jancsó Johán színésznő? 3. Vajjon megfelelő megbecsülése ez a mi munkánknak és megfelelő megbecsülése-e a pécsi színházlátogató dolgozóknak, akik a kritikából tájékozódni akarnak és ízlésüket fejleszteni? 4. És ez a legalapvetőbb kérdés: mi a különbség az ilyen kritika és a felületes, impresszionista, polgári kritika között? (Az igazság kedvéért meg kell jegyezni: van különbség, de nem elég).

Szeretnénk ha színházi kritikusaink e kérdésekre alaposabb, elmélyültebb, tartalmukban és szellemükben, nem pedig csak műszavaikban szocialista kritikákkal adnának feleletet. *Színházunk művészeinek ilyen kritikákra van szükségük, ilyet szeretnének, ilyet várnak. És ilyet vár nem utolsósorban a pécsi színházlátogató közönség.*

POLGÁR ISTVÁN

Kis Pajtások

Egy rajgyűlés előzménye

A decemberi rajgyűlés előtt elhatároztuk, hogy tantárgyi rajgyűlést rendezünk, a tantárgyak közül a történelmet tartottuk legalkalmasabbnak. Ezen a rajgyűlésen a Rákóczi szabadságharccal foglalkoztunk, mert az eddig tanult anyagok közül ez volt a legérdekkeltőbb. A rajgyűlésen a szabadságharcot, a kuruckor irodalmát, Rákóczi rodostói leveleit és Rákóczi halálát ismertettük.

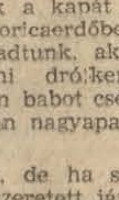
Amikor a szabadságharccal foglalkoztunk, a pajtások néma csendben figyeltek, csillogott a szemük, amikor a harc sikereiről volt szó, de felsóhajtottak, amikor a főurak árulására és a szabadságharc bukására emlékeztek.

A rajgyűlést azzal tettük még szebbé, színesebbé, és értékesebbé, hogy kuruc énekeket énekeltünk.

Ez a rajgyűlés tanulságos volt, mert felújítottuk és kibővítettük eddigi tudásunkat.

DÉNERT ÉVA
VII. a. Ágoston-téri ált. isk.

Vasas bányatelepen az úttörők segítik a dolgozók szórakozását

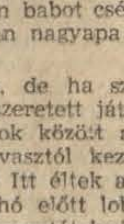

— Vasas bányatelep gyönyörűen berendezett kultúrházában december 6-án tartotta az általános iskola műsoros estjét. A hatalmas terem zsúfolásig megtelt. A gyermekek iránti szeretet sugárzott a bányászarcokon, a jövő boldog képe világosodott meg előttük.

Az iskola énekkara magyar népdalokat adott elő. Szavalatok, jelenetek, táncok előadásában hatvan tanuló vett részt. A tizenöt számból álló műsor kiemelkedő sikert aratott a VI. a. „Télapó hol jában" című és a VII. a. „Két szabó" című jelenete, megérdemelt elismerést kaptak a tánccsoportok. — Az est bevételét az úttörőcsapat és a szaktárgyi szertárak felszerelésének fejlesztésére fordítja az iskola szülői munkaközösségének vezetősége.

KOLTAI VILMOS

A Szabadság-úti általános iskola úttörő-csapatának munkája

A tanév kezdetén a csapatgárda választások voltak. Felmértük egyes rajok tanulmányi eredményét, megállapítottuk a tanulók napirendjét. Versenyt indítottunk a hiányzásmentes hetekért, a fegyelem érdekében megszerveztük a naposügyeletes szolgálatot.

Minden hónapban rajgyűlést tartunk, amire őrsi gyűléseken készülünk fel, az őrsi gyűléseket az utóbbi időben igyekeztünk játékossá tenni, hogy a pajtások jól érezzék magukat.

Nemrég zajlott le egy kellemes ünnepség iskolánkban. Télapó ünnepet rendeztünk, amelyre minden pajtás lázasan készülődött, a felső évesek, VII.—VIII. osztályosok rajzolták a zacskókra „Télapó"-t. A zacskókat sok édességgel töltöttük meg, de virgácsról sem feledkeztünk meg.

Iskolánkban a téli szünet alatt is foglalkozunk a pajtásokkal. Igyekszünk vidám, játékos programmal ellátni őket. Ilyen lesz a december 28-i csapatgárdista találkozó, 29-én az országos úttörő akadályverseny, 31-én a vidám újévi ünnepély.

De nemcsak vidám dolgokkal foglalkozunk, komoly szakköreink is vannak. Magyar szakkörünk versenyre hívta ki a pécsbányatelepi iskola magyar szakkörét. Jelenleg szavaló versenyt rendezünk, ki tud több Petőfi verset, s hogyan tudja a legszebben elszavalni. Igen élénk versengés folyik.

Pajtásaink nagyon jó munkát végeztek a fémgyűjtésben is. Pécs városában megnyertük a legjobb fémgyűjtők vándorzászlaját.

Török Gézáné
csap. vez.

Több, mint 30 hold erdősítésével készülnek el csütörtökre a siklósi járás három községében

1953-ban négyszerannyi mezővédő erdősávot, legelősávot, fasort, erdőt telepítettek Baranyában, mint a felszabadulás óta eltelt években eddig összesen.

Az új kormányprogramm megjelenése óta egyre több község lakói határozták el: művelésre eddig alkalmatlannak vélt területüket erdősítés útján hasznosítják. December közepéig több, mint százhetvenhektár ilyen használhatatlan „tartalékföldet" telepítettek be erdővel. Duna szekcsőn például 85 hektár kopár, szikes földet erdősítettek.

Az ő példájukra határozták el a siklósi járás három községének — Siklósnak, Terehegynek és Nagyharsánynak a lakói, — hogy vízmosásos, terméketlen földterületüket befásítják. Siklóson öt, Terehegyen négy, Nagyharsányban pedig 25 hold ilyen terület várt megmunkálásra.

Szorgalmas munkájuk eredményeként csütörtökön mindhárom község

SIMON ISTVÁN:

Igazi kincs

A falu végén laktunk, ahonnan már csak egy ugrás volt a mező, s a fehérbőrű, mindig susogó nyírfaerdő. Apámat, anyámat nagyon ritkán láttam, mert kora reggel vállukra vették a kapát és elmentek a végtelennek tűnő zöld kukoricaerdőbe. — Öcsémmel ketten a nagyanyámra maradtunk, aki az ajtó előtti küszöbön szokott foltozgatni drótkeretes okuláréval a szemén, vagy a nyár végén babot csépelt a kiszáradt öreg bottal, amellyel hajdan nagyapa verekedett meg bel'yár korában.

Nagymama nagyon vigyázott ránk, de ha szerit tehettük, elszöktünk a Csapásra, a mi szeretett játszóterünkre, ahol a borzas szederindabokrok között apró kis tavacskák fénylettek már kora tavasztól kezdve. Nagyon kedves volt nekünk ez a hely. Itt éltek a cigányok a füstös kunyhóban s a kunyhó előtt lobogó tűz mellett faragta Vince bácsi a dagasztóteknőket, a főzőkanalakat s néha a kocsikerekeket és a kocsirudakat is. Vince bácsinak nagyon sok gyereke volt, s mind az én pajtásaim voltak. Együtt lovagoltunk meg a két nagyfülű csacsit, együtt kuporogtunk a kordéban, ha Miska, a nagyobbik fiú, rőzséért nyargalt a hatalmas tölgyesekbe, gyertyánosokba.

De volt nekünk még egy öreg barátunk. A szegény Kerrencs Pista bácsi. Ő is a Csapáson lakott a cigányok szomszédságában, de kőházban és egyedül. Pista bácsi gyönyörűen tudott muzsikálni öreg hegedűjével, amelyen csak két húr volt, de így is elhúzta minden névnapon a család kedves nótáit.

Ott sürgölődtünk-forogtunk a két öreg mellett Vince bácsi és Pista bácsi körül egész nyáron át. Nagyon szerettük hallgatni őket, ha messzi tájakról, idegen városokról beszélgettek. Egyszer különösen érdekes dologról folyt a szó közöttük. Arról, hogy a mi szép Tátikavárunk romjai alatt töméntelen sok arany van, néhány zsákra való. Mindennap láttuk a magasból letekintő falakat, amelyeken egy ómásablak is volt, de azt sohasem gondoltuk, hogy aranyat is rejtegetnek. Egyszer Pista bácsi igen megörvendeztetett bennünket.

— Gyerekek — sugta halkan, hogy csak mi halljuk, — mától kezdve nagyon gazdagok leszünk. Nektek is lesz szép ruhátok, cipőtök és kis biciklit is vehettek magatoknak. Klássuk a Tátika aranyát.

El is osztott bennünket az öreg. Mindenki megkapta a feladatot. Egyikre csákány, a másikra lapát, a harmadikra fejsze jutott. Nekem zsákot kellett szereznem.

Kipirult arccal futottam haza'g. Egyenest nagymama ölébe vetettem magamat és rejtelmesen sugtam neki:

— Adjon egy zsákot, sok-sok aranyat hozok. Gazdagok leszünk. Gyorsan, hamar adjon.

Nagyanyám lehúzta a szemüveget egészen az orra végére és elképedve nézett rám.

— Megbolondultál? — szólt tanácstalanul hozzám.

— Adjon, nagyon gyorsan adjon zsákot, lehetőleg jó nagyot — rimánkodtam.

Nagymama a végén kinevetett és nem volt hajlandó féltett, jó erős zsákjait csak úgy odaadni.

Engem persze már nem lehetett meggyőzni. Besurrantam a kamrába és egy fenekére állított öreg hordóból kihúztam a nekem legjobban tetsző sárga, s nemzetiszínű csíkkal díszített zsákot. Futottam a Csapásra. Már a többiek vártak rám. Mint egy felszerelt expedíció, úgy indultunk a csillogó jövő felé. Átvágtunk a nyíresen, aztán a bükkösön egyre nagyobb rengetegbe értünk. A fák lusta fejüket himbálgatták felettünk, nyulak szaladtak a vágásokban s néha őzek is ránknyitották okos, bájos szemeiket. De a legszebbek a szarvasok voltak. Csörtetve szaladtak a tisztáson át, elöl sokagancsú bika s vagy tíz kecses szarvasanya rohant utána. Feledhetetlen szép út volt. Kanyargó hegyi ösvényen kapaszkodtunk fel, nagy mohos barna sziklák, szomorú, de mérges csallánok között.

A falak nagyon viharverten vártak bennünket. Nem volt már rajtuk se mész, se vakolat. Kikezdte az óriási köveket az idő rozsdája és ette láthatatlan fogaival napról-napra. De a kilátás fenséges volt. Messze apró falvacskák húzódtak a fák közé, sárga mezők, mérgeszöld erdők feküdtek, ameddig csak a szemünk ellátott. És a másik oldalon a nyugodt, világoskék Balaton.

Pista bácsi kijelölte a helyet, ahol megkezdtük az ásást. Felváltva csákányoztuk a hegytetőt a gazos, fekete földet, a durcás köveket. Ástunk, ástunk, de sziklán, tégladarabon kívül csak néhány rozsdás sarkantyút, gombot és csattot találtunk. Pista bácsi biztatott bennünket, hogy ne csüggedjünk, megéri a sok arany a fáradságot. Sajgott a tenyerünk, nyilallott a derekunk, de nem hagytuk abba egy percre sem a csákányozást.

Az arany csak nem akart elénk ömleni.

Lassan beesteledett. A nap lebujt egy hosszú kék hegy mögé.

Pista bácsi nem akarta mutatni, hogy elszámította magát az aranykereséssel. Ütöttük, vertük a hegyet, csakúgy visszhangzott a mozdulatlan tájék.

— Nincs itt arany, hiába dolgoztunk, nem leljük meg — dörmögtük félve Pista bácsi felé. Az öreg elgondolkozott, levette kalapját, megsimogatta hosszú ősz bajszát és fenséges hangon, mint a kinyilatkoztatást, úgy mondta:

— Dolgozzatok gyerekek becsületesen, kitartóan, megtaláljátok az aranyat, ha most nem is. Tiétek lesz majd a világ legszebb kincse.

Lehajtotta fejét és hozzátette még:

— Mindig szorgalmasan és becsületesen...

Pista bácsi meghalt. Már nagyon régen. Ott álltam én is egyszerű deszkakoporsója mellett a Csapáson, a többi gyerek között. Sírtam. Sírattam Pista bácsit, aki nem adhatta nekünk az aranyat. Csak feledhetetlen emlékét. Azóta sokszor eszembe jut munka közben és mindig úgy érzem: igaza volt. A munka értékesebb a ragyogásnál, mert belőle lesz az aranynál drágább kincs: az ember boldogsága.

A falvak jó áruellátásának fontos feltétele: javítsák meg a nagykereskedelmi vállalatok az áruelosztást

A nagykereskedelmi vállalatok képezik azt a csatornarendszert, melyen keresztül a földművesszövetkezetekhez, a falusi vásárlókhoz eljutnak a gyárak termékei. Ha zsúfoltak a földművesszövetkezeti boltok állványai, ha a dolgozó parasztság minden kívánságát kielégíti a bőséges választék — ez nemcsak a gyárak, de az elosztó szerv, a nagykereskedelem munkáját is dicséri. Viszont fordítva is áll az igazság: ha egyes járások földművesszövetkezeteiben nincs petróleum, hiányzik a kötött áru az apróbb mezőgazdasági eszközök, a falusi élet kisebb-nagyobb kellékei, akkor ezért elsősorban nem a közszükségleti cikkeket egyre nagyobb mértékben gyártó üzemeket, hanem a nagykereskedelmi vállalatokat kell hibáztatni. — Hosszú listát tölthetnek meg azok az áruk, melyekből bőségesen tart raktáron a RÖVIKÖT a Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat — a földművesszövetkezetek egy részéből pedig hiányzik. Mitöbb: egyes cikkek bőségesen megtalálhatók a sásdi járásban, ugyanakkor a mohácsi járás községeiben nyomát sem találni. Nem kell különösebb éleselméjűség kitalálni a hiba okát és megmondani: sokféle áruhiánynak a nagykereskedelmi vállalatoknál eluralkodott lélektelen, bürokratikus ügyintézés, áruellátási járatlanság az oka.

A kereskedelmi élet aranytörvénye:

gyorsan és pontosan szállítsd le a megrendelt árut. A Pécsi Papírértékesítő Vállalatnál a szövetkezetek megrendeléseit csak négy-öt nap multán írják át és az összeállítás, a kiszállítás olyan vontatott, hogy jó ha húsz nap mulva megkapják. Az erzsébeti földművesszövetkezet december 2-án rendelt karácsonyi és újévi lapokat. December 11-én azt válaszolták (figyelem, december 11-én!), hogy csak január 7-re szállíthatják az üdvözlőlapokat (kinek kell már akkor?), mert a MÁV csak december 15-ig vállal csomagszállítást. A levél helyett, nem lett volna egyszerűbb mindjárt a csomagot küldeni? Másik eset: A Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat a máriakéméndi földművesszövetkezeti bolt november 4-i rendelésére több, mint egy hónap multán, december 11-én küldte csak meg a kért cikkeket.

Más példát is találunk a késedelmességre. Az erzsébeti földművesszövetkezet beküldte vashordóit a tőle 15 kilométerre lévő Pécsi ÁFORT-hoz. Petróleum helyett felszólítást kapott, hogy hordóit a mohácsi ÁFORT-nál, Erzsébettől 25 kilométerre töltesse meg, mert ők az illetékesek. Ahelyett, hogy a megrendeléssel együtt átirányította volna a mohácsi telepre — visszaküldte a hordókat Erzsébetre.

Kár azt gondolni, hogy a csigaháton történő szállítás az egyetlen szenvedő nagykereskedelmi vállalatainknak lelkiismeretén.

Azt is nézzük meg, mit küldenek!

A liptódi földművesszövetkezeti bolt részére tíz darab munkásing helyett november végén ugyanennyi, de rövidujjú és nyitottgallérú inget szállított a RÖVIKÖT. Talán a júliusi hőségben majd megveszi valaki — gyermekeinek, mert mind a tíz kisméretű. Ugyanilyen „szerencsésen" elégítették ki a gilvánfai földművesszövetkezetet is. — flanellingek helyett freskó ingeket kaptak. Megtörtént az az eset is, a Vegyianyag Nagykereskedelmi Vállalat részéről, hogy a drávasztárai földművesszövetkezet 2500 forintos rendelésére 6500 forintnyi árut szállítottak — Futort és szappanfőzőszert egy kazalravalót — csak gyertyát nem, amit elsősorban kértek. Nincs gyertya — mondották holott az állami kereskedelem felé, amely főleg a városokat látja el, 150 százalékra teljesítették szállítási tervüket — a földművesszövetkezetek pedig a felét sem kapták a megtervezettnek.

Az áruelosztásnál,

olyan mindennap szükséges cikkeknél, mint például a gyufa, nem állapítják meg helyesen a szükségleteket. A FÜSZERT központ például a pécsváradi és a sásdi járásokat kellően ellátta gyufával, ugyanakkor a mohácsi járás egyes községeiben nehéz kapni, még egy dobozzal is.

Sok a hiba a megrendeléseknél is — de, ha a nagykereskedelmi vállalatok pontosabban, gyorsabban és teljesebben teljesítenék megrendeléseiket, ugrásszerűen megjavulna a dolgozó parasztság, a falusi vásárlók áruellátása. Mi leváltottuk a sellyei földművesszövetkezet hanyag üzemágfelelősét, mert amikor a környéken nem lehetett ecetet kapni, ő hordószám tárolta. A nagykereskedelmi vállalatok is tegyék meg a szükséges intézkedéseket, hogy meggyorsulion az áruforgalom és megteremthessük a falusi árubőséget.

Grichisch Rudolf
MESZÖV fogy. oszt. vez.

A borbegyüjtés hírei

MEGYÉNKBEN a napokban fejeződött be a bor helyszínen, brigádok útján történő begyűjtése. Dolgozó parasztságunk többsége — mintegy háromnegyed része — fegyelmezetten eleget borbeadási kötelezettségének. Horváth István kétholdas siklósi dolgozó paraszt két hold tartalékföldjéről bérelt szőlőjéről nemcsak beadását teljesítette az utolsó literig, hanem 13 hektó minőségi bort is értékesített szabad áron a Borforgalmi Vállalatnál. Bálint István ugyancsak Siklósról 11 hektóliter boráért 8700 forintot kapott.

SOK KÖZSÉGBEN, Szalántán, Pogányban, Kökényben, Németiben — az ellenséges hírresztelések akadályozzák a begyűjtést. A nagygazdák azt a nótát fújják, hogy „kár beadni — a végén úgy is elengedik". Kökényben Istókovics Mária kulák 215, Pogányban Pfeifer Konrád kulák 285, Radics János és Radics György 228 liternyi kötelezettségükből egy decit sem teljesítettek. Szalántán a tanácselnök, Stivics György elvtárs az elsők között teljesítette beadását és példáját Bosnyák Mihály, Sávics Mihály és Csányi István dolgozó parasztokon kívül még tizennyolc család teljesítette.

KORMÁNYUNK a begyűjtési árak 50 százalékos emelésével, az elemi károk után történt mérsékléssel jelentősen megkönnyítette dolgozó parasztságunk borbeadási kötelességének teljesítését és elvárja, hogy az engedmények után a termelők is tegyenek eleget beadásuknak.

Uj körzeti rendelő a Komló-kökönyösi városrészben

Szocialista bányavárosunk, Komló kökönyösi városrészében új körzeti orvosi rendelőt létesítettek. A két váró- és két vetőközöfülkével, fürdővel ellátott rendelőhelyiség berendezését hétfőn fejezték be. Még a hét folyamán két orvos — délelőtt három—három, délután pedig egy—egy órás rendeléssel — vizsgálja itt a betegeket.

A több, mint ezer család lakta Kökönyösön örömmel fogadták az új létesítményt, mivel ezután nem kell a betegeknek az ó-község SZTK-rendelőin ázetébe lefáradniok.

A rendelőórák bővítésével januártól gyermekgyógyászati szakrendelést is tartanak. Addig is, az új rendelőben hetenként egyszer szaktanácsadót szerveznek a kökönyösi gyermekek fokozottabb egészségvédelmére.

Szélesedik a gépjavitási verseny

A szentlőrinci gépállomás téli gépjavítási versenykihívásának széles visszhangja támadt megyénkben. A traktorosok, szerelők, segédmunkások, műszaki és technikai dolgozók a legutóbb helyben brigádgyűlésen beszélték meg a szentlőrinciek kötelezettségvállalását és bejelentették — ők is magukévá teszik a szentlőrinci kezdeményezést.

A mágocsi gépállomás dolgozói kötelezettség vállaló jegyzőkönyvükben megírták, hogy harckérdésnek tekintik a gépek kiváló minőségű kijavítását és jó munkájuk nyomán nem marad egyetlen kijavítatlan traktoruk, ekéjük, vagy más mezőgazdasági gépük — határidő előtt rendbeteszik vakmennyit.

A palotabozsoki gépállomás telefonon jelentette be csatlakozását a megyei versenyhez. Kötelezettséget vállaltak arra, hogy gépeiket nem három, hanem öt nappal a határidő előtt teljesen kijavítva bocsátják szemlére.

Több segítséget, bátorítást a mezőgazdasági újtóknak

A munka termelékenységének fokozását előrelendíti az újítómozgalom. Újítások segítségével olcsóbban, többet lehet termelni. — rejtett tartalékok kerülnek a felszínre.

A mezőgazdaságban is egyre nagyobb tért hódít az újítás, észszerűsítés.

1952-ben 2542 újítási javaslatot és tapasztalatcserére javasolt újítást fogadtak el a földművelésügyi minisztériumhoz tartozó újítási szervek. Csak az elfogadott újítások 123,316.742 forint megtakarítást eredményeznek egy év alatt. Az újítások szerzői közel 700 ezer forintot kaptak 1952-ben.

A számok azt mutatják, hogy a mezőgazdaságban dolgozó újítók, észszerűsítők jelentős mértékben hozzájárulnak a munka megkönnyítéséhez, a termelékenység fokozásához, az önköltség csökkentéséhez. Ezeket az újításokat a munkához való megváltozott viszony szüli, az, hogy a dolgozó magáénak érzi a gépet, a gépállomást, az országot. A dolgozóknak ezt az alkotási kedvét serkenteni, bátorítani kell, szeretettel kell hozzányúlni kezdeményezéséhez, hogy állandóan nőjjön a kedv az újabb tettekre. Ahol nem feledkeznek meg ezekről és megértik, hogy milyen hatalmas erő a dolgozók újítási mozgalma, törekvése és látják, hogy milyen hatalmas kincs ez népgazdaságunknak, ott állandóan növekvő eredmények vannak. A bólyi gépállomáson lévő dolgozók és vezetők segítik az újítómozgalmat. — Munkájuk eredménye, hogy ez év novemberében is 10 újítási javaslatot nyújtottak be.

Ahol segítik a dolgozók kezdeményezését, ahol nem késnek az újítókat megillető díj kifizetésével ott nő a kedve a szakembereknek a munkában különböző tapasztalatokra szert tett dolgozóknak, hogy gondolkodjanak, keressenek új utakat a munkák elvégzésére.

Sok helyen még komoly akadályok állnak az újítómozgalom útjában a mezőgazdaságban. A megnemértés, az oktalan zsugoriság, a bürokrácia olyan akadályok, amelyeket el kell hárítani, hogy kiszélesedjen az út, zökkenőmentesebben fejlődhessen a mezőgazdaságban is ez a nagyfontosságú mozgalom. Mit mutatnak a megyei tapasztalatok? Több példa azt bizonyítja, hogy bár sok szó esik arról, hogy egész népünk ügye, a szocializmus építésének döntő lánc szeme a mezőgazdaság elmaradottságának felszámolása és fejlesztése, de a lehetőségek kihasználása elmarad a szavak mögött.

A mezőgazdaságban minden már elfogadott, vagy bevezetett újítás jelentős lépéssel viszi előre ügyünket legyen az a meglévő gépek tökéletesítése, termelési észszerűsítés a növénytermelésben, állattenyésztésben, kertészetben, öntözésben vagy akár a fásításban. A példák azt mutatják, hogy ezt még nem mindenütt értették meg. Forráy Antal a mohácsi járási tanács főagronómusa még 1951-ben újítási javaslatot adott be, amelynek bevezetésére a babarci állami gazdaságot tartották alkalmasnak. A gazdaság vezetője nagy lelkesedéssel fogadta az újítást, a rajz alapján el is készítették, de amikor az újítónak 1678 forint újítási díjat kellett volna kifizetni, már alábbhagyott a lelkesedés. Az elkészített újítási félredobták, két évig hevert kihasználatlanul. Pedig az újítással lényeges fogat és munkaerő megtakarítást érhettek volna el nemcsak Babarcon, hanem másutt is. Azóta a bólyi állami gazdaság és a gépállomás dolgozik azon, hogy az újítást bevezesse és vállalták a házi elkészítését is.

Gépállomásainkon is nagy lehetőségek vannak az újításra.

Ennek ellenére nem foglalkoznak mindenütt, hogy kiszélesítsék a mozgalmat, minél több ember ügyévé tegyék. Annak ellenére, hogy minisztertanácsi határozat is előírja, hogy a gépállomásokon legyen újítási megbízott, több gépállomáson nincs és emiatt nem is foglalkoznak az újításokkal, nem tudnak részletes felvilágosítást adni a dolgozóknak. Előfordul, hogy a hozzánemértés, nemtörődömség miatt — mint Bájer Károlynak a villányi gépállomás esztergályosának az újítási díjat nem fizetik ki.

A téli gépjavítások sikerének egyik igen fontos tényezője, hogy minél több újítást, észszerűsítést alkalmazzanak gépállomásainkon.

Ezt csak úgy lehet elérni, ha az állami gazdaságokban, gépállomásokon az eddiginél nagyobb gondot fordítanak, kijavítják az e téren lévő hibákat és segítik, bátorítják a dolgozók kezdeményezését.

Pintér Rezső
megyei tanács mez. gazd. oszt. újítási és génesítési előadó.

Földművesszövetkezeti hírek

December elején tervbeszámoló tagértekezletet tartott a dunaszekcsői földművesszövetkezet. A szövetkezetitagok kifogásolták, hogy a lakosságnak Mohácsra kell bejárnia fáért, mert az ügyvezetőség helyben nem biztosítja az ellátást.

A bírálat elhangzása után tíz napra gépkocsik szállították a tüzelőanyagot a földművesszövetkezet újonnan létesített tüzelőlerakatához. A dunaszekcsői földművesszövetkezet ügyvezetősége orvosolta a község lakosságának régi panaszát.

*

Karácsonyi vásárt rendeznek december 19-től 24-ig a siklósi, villányi, szigetvári, sásdi, szentlőrinci, sellyei és pécsváradi földművesszövetkezetek. A karácsonyi vásár sikere érdekében a MESZÖV nagymennyiségű játékszert, karácsonyfadíszt, narancsot és citromot irányít ezekbe a boltokba. Forgalmaznak ajándékcsomagokat is, melyek kozmetikai cikkeket, bizsu árut és rövidárut tartalmaznak.

*

December 19-én nyílt meg a siklósi állami gazdaság távolesö üzemegységében, Sári pusztán a nagyharsányi földművesszövetkezet fiókboltja.

Ahol a rostélyos készül

Tévedés ne essék, nem a háziasszonyok tűzhelyére, vagy az Üzemélelmezési Vállalat mammutkonyhájára gondolunk most. Másról beszélünk. Igaz, hogy a remekízű rostélyos hagymás zsírban, a tűzhely serpenyőjén kapja meg végleges alakját, s ízét, de amíg eljut odáig, hosszú utat kell megtennie. Először is harmatosorrú, ragyogó nagyszemű kisboriúként próbál elhelyezkedni a bonyolult világban. Friss legelőkön, jóféle abrakon cseperedik, aztán becsületes igavonóként vagy szorgalmas tejelő marhaként éli életát hosszabb vagy rövidebb ideig, végül elkerül egy ilyen hízlaló telepre, mint ez, amelyiket most meglátogattunk.

A bakócai Mailáth „grófnak" volt hatezer hold erdeje, egy kastélya, tízezer kötet nonyvaregénye, meg egy majorja. A felszabadulás után államosították az erdőket, a kastélyból gyermekotthont csináltak, makulaturába küldték a gróf kedves olvasmányait a kastély közelében fekvő major pedig a Baranyamegyei Állat- és Zsírbegyüjtő Vállalat marhahízlaló telepe lett.

Itt készül a rostélyos. A háziasszonyok jól tudják, hogy sovány marhából ízetlen, kelletlen étel lehet csak készíteni. Kormányzatunk azt akarja, hogy a dolgozók asztalára minél kifogástalanabb, minél jobb minőségű táplálékok kerüljenek. De nem csak ezt, hanem azt is, hogy az ízes ételneműből bőséges mennyiség jusson el a hentesüzletekbe s a háziasszonyok számára ne okozzon gondot egy-egy kiló szép, elsőosztályú minőségű hús beszerzése a vasárnapi ebédhez. Ezért szervezte meg a húsellátás biztosítására ezeket a telepeket szerte az országban.

— Baranya megyében hat ilyen nagyobbméretű marhahízlaló telepünk van — világosít fel bennünket Rábai Gyula elvtárs, az Állat- és Zsírbegyüjtő Vállalat éppen Bakócán tartózkodó dolgozója. — A Pécs közelében lévő Nyárfásmajor, Domolos, Szentlőrinc, Csonkamindszent, Rádfapuszta és Bakóca mind arra hivatott, hogy jóminőségű és elegendő marhahússal lássa el a vásárlóközönséget kiszolgáló üzemeket. A hat telep mellé most épít a vállalat még három hasonló hízlalótelepet, ezek közül különösen nagyszabásúnak készül a Rigó-pusztai. Ezzel is azt akarja kormányzatunk elérni, hogy ne legyen fennakadás a dolgozók hússal való ellátásában. Meglévő telepeink közül legszebb eredményeket a bakócai és a pécsi érték el, de szépen „jön fel" a Rádfa-pusztai is.

Ilyen dicséret hallatán érthető kíváncsisággal léptünk a bakócai vidám gyerekzsivajtól hangos kastélypark szomszédságában lévő marhahízlaló telepre. Külsőleg semmi különös nem fogad bennünket a szépfekvésű, remek kilátást kínáló domboldalhoz simuló gazdaságban. Mi hát a titka az itteni kiváló eredményeknek?

— Semmi különös — mondja Takács István elvtárs, a telep vezetője. — No-no, hiszen minket sem lehet ilyen könnyen megnyugtatni, hiszen jól tudjuk: eredményt elérni csak alapos, lelkiismeretes munkával lehet.

— Hát a lelkiismeretes munkában nem volt hiány nálunk, az igaz. — ismeri be Takács elvtárs és mosolyog. Mindig mosolyog, jókedvű, — mondják az itteniek. El is hisszük, mert amíg mi itt járunk, addig sem látjuk egy pillanatig sem hivatalos, nagyképű arccal. Talán ez is sikerült egyik titka; a vidám, mindig jókedvű vezető, aki szereti és munkatársaival is megszeretteti a munkát. Csak így, csak így lehet nagy eredményekre törni, legyen az ember bányász, tudós, vagy éppen marhahízlaló!...

Az istállók aitajában klórmésszel teli ládák fogadnak bennünket. „Lélek az ajtón se be, se ki..." — idézhetnők Arany János szavait, — amíg nem fertőtleníti lábát a klórmészben.

— Így kerülhetjük el marháink szái- és körömfájással vagy egyéb súlyos betegséggel történő megfertőzését, világosít fel szíves kalauzolónk.

Ezt az alapos gondoskodást, a legtökéletesebb tisztaságra törekvést tapasztaljuk bent az istállókban is. A békésen kérődző állatok alatt tiszta alomszalma, a járdák tisztára söpörve, a betonvályuk is üresen, kitisztítva állanak.

— Üresek hát, — adja meg a felvilágosítást Takács elvtárs, — mert jószágaink megették reggeli adagjukat, s most emésztenek.

— Hát ilyen pontosan elfogyasztja minden állat az eléjetett takarmányt?

— El ám, s újra földerül szépen mosolya, — el ám, mert mi mindegyik állatnak pontosan annyit adunk, amennyire szüksége van. Megfigyeljük alaposan: mekkora a takarmányigénye az egyes állatoknak, s aszerint etetjük. Igyekszünk minél tökéletesebben megvalósítani az egyedi takarmányozást. Így takarékoskodni tudunk az abrakkal, szénával, de ugyanakkor magasabb hízási eredményt is érhetünk el egyedenként.

— Mennyi takarmányt kap egy-egy állat naponta?

— A norma darabonként: 3.9 kiló kukoricadara, 75 deka korpafélesség, 30 deka napraforgódara. Ezeket az anyagokat leszecskázott kukorica szárral keverjük össze, s hogy ízesebb legyen, leöntjük darabonként, számítva fél kiló melasszal. A szecskába nyers répaszeletet is keverünk. A ballasztanyagból egyébként annyit kap minden állat, amennyit csak bír enni. Hadd nőjön a gyomra, az étvágya! Persze az étvággyal is van baj néha. A legutóbbi szállítmánnyal érkezett állatok igen rossz bőrben kerültek hozzánk, s nemigen akartak rendesen enni, pedig naponta 5 deka takarmánysót is kapott mindegyik. Gondolkodtunk, mit tegyünk velük, hogy megjöjjön az étvágyuk? Aztán egyszerű megoldással sikerült eredményre jutnunk: rájöttünk, hogy ez a sómennyiség kevés, tehát külön nyalósót adtunk az állatok elé a jászlakba. Lett is evés olyan, hogy győztünk etetni! — nevet Takács elvtárs.

Megoldják a többi problémát is. Így például a téli takarmányozás kérdését. — Gondosan előkészítettek mindent, hogy az állatok életében ne lehessen semmi fennakadás. A telep északi oldalán kukoricaszárkévék tízezrei várnak a föletetésre, a déli részen pedig silóhalmok húzódnak hosszan.

— Ez a büszkeségünk, mutogatja vezetőnk, — 1.100 köbméter siló benne ötezer mázsa répaszelet. Ezzel január-februárban kezdünk etetni. Silónk olyan gondosan elkészített, jóminőségű, hogy amikor ezt adjuk jószágainknak, napi egy kiló ráhízlalás várható darabonként.

— A mostani takarmányozás mellett milyen eredményt értek el?

— Most sem panaszkodhatunk, eredményünk egyik legjobb a megyében. Telepátlagunk napi 62 deka, de Lőrincz György elvtárs napi 90 dekát, Guth Ilona elvtársnő 70 dekát ért el a rábízott istállóban novemberben is. Telepátlagunk is jobb lenne, csak az a baj, hogy az idekerülő állatanyag nem mindig alkalmas kellően a hízlalásra. Nem egyszer kiöregedett, vagy beteges állatot kapunk, ezek persze nem mennek semmire, s lerontják az átlagot. Nézze például azt a három öreg „csarmaszt." Ezt a „megfordult szőrű" rossz, vékony csontozatú állatot lehetetlen meghízlalni. Az a kérésünk, válogassák meg jobban az illetékesek a hízlalásra szánt anyagot, akkor nálunk egy sem kerül selejtezőre, mint ezek is.

El is hisszük; ennyi alapos szakértelem, okos, lelkiismeretes, gondoskodás látán. Hogyne hinnők, amikor sétánk közben Takács elvtárs még azt is észreveszi, hogy az egyik szép kövér pirostarka ökörnek hosszúrakötve feljettette láncát a gondozója. Oda is megy, rövidebbre köti. — Tudja, ha sokat mozoghat az állat, lassabban és gyengébben hízik, s kevesebb rostélyos lesz belőle. Pedig azt én is nagyon szeretem, főleg vöröshagymás megoldásban — teszi hozzá mosolyogva. Hát igyekszünk is, hogy minél többhöz termeljünk nyersanyagot. Ami rajtunk áll, megtesszük.

Vasvári László

A MAGYAR NÉPDAL MŰVÉSZI JELENTŐSÉGE

Már az ókori görög nép példája megmutatta, hogy az igazi értékes kultúra mindig népi gyökerű. A mi irodalmunk és zenénk története is időnként nagy erőfeszítés hogy rátaláljon természetes alapjára a népköltészetre és a népzenére. Kölcsey „reggeltől hajnalig" járkált szobájában és a „parasztdal tónját" tanulgatta. Liszt Ferenc azt tervezte, hogy bejárja az országot, és összegyűjti népdalainkat. Amit ők és mellettük még sokan mások tudtak vagy legalább is megsejtettek és amiért fáradoztak, az meg is valósult Petőfi és Arany költészetében, s háromnegyed századdal később Bartók és Kodály zenéjében. Petőfi uralkodóvá tette a népet e költészetben nagy zeneszerzőink pedig a gyakorlatban is igazolták Kodály tételét: *„A fa koronája annál magasabbra nő minnél mélyebben fúródik gyökere a talajba."* Ma már nálunk is nem csupán az irodalomban, hanem zenénkben is a remekművek egész sora é hatásuk szemléleti azt a történelmi igazságot, hogy nemzeti értelemben vett klasszikus alkotás csak az lehet, mely „millió gyökerű" és így milliókhoz is szólhat.

A művészi értékelés egyik alapja mily mértékben mutatja meg a művészi alkotás az embert és világát.

Kodály írja 1930-ban a magyar népdalról: *„Nincs más zenénk, mely a magyar lélekbe mélyebben világít be, ércnél tömörebb, maradandóbb formában".* Sokan rámutattak, hogy a magyar népdal gyűjtőmedre azoknak az érzelmeknek, melyek évszázadokon, sőt évezredeken át milliók szívét dobogtatták. Igy tehát a magyar népdal a magyar nép érzelmi világának tükre. Szerelmi dalaink az erkölcsi élet tisztaságáról, hűségről hazafias dalaink hazaszeretetről, búcsúzódalaink az otthon, a hazai föld szeretetéről, mu'ató nótáink egészséges jókedvről, tréfás dalaink derűs humorról vallanak.

Biséges és értékes tanulságul szolgálhat népdalaink *erkölcsi világa is.* Csak egyetlen példát említsünk: népballadáink erkölcsi felfogását, mely kérlelhetetlen szigorúsággal bünteti az *erkölcsi világrend* megsértését. Rá kell még mutatnunk arra, hogy bár népdalaink között igen sok a szomorúhangu, mégsem hirdeti érzelmi világunk a lemondást, a kétségbeesést, csupán arra figyelmeztet, hogy az élet nehézségeivel erős akarattal kell megküzdenünk.

Az ember mellett népdalaink reálisan tükrözik azokat az *életkörülményeket is,* melyekben a nép él: a hétköznapok mellett számos alkalomhoz kötött népdalunk mutatja meg a nép szokásait, ünnepeit, szórakozásait. Elég itt hivatkoznunk a Magyar Népzenetárá-nak 1951-ben megjelent I. kötetére, a Gyermekjátékok-ra, mely 1000-nél több dallamával a gyermek életének számos mozzanatát tárja a szemlélő elé. De lapozgassuk csak népszerű népdalkiadványainkat, egy-egy könyvecskében is mily gazdagon tárul fel a nép élete!

Népdalaink reálisan tükrözik népünk multját is. A magyarság történelmének úgyszólván minden jelentős eseménye, a nép harca elnyomói ellen mély pontot hagyott népköltészetünkben. Különösen szabadságmozgalmaink vésődtek bele dalaink segítségével nénünk emlékezetébe. Például Rákóczi emlékét máig is őrzik a Rákóczi-keserűk. Érdemes ebből a szempontból Kodály nagyszerű népdalfeldolgozás sorozatát, az ének-zongorára írt Magyar Népzene 10 füzetét lapozgatnunk! De ugyanez a sorozat arról is felvilágosítja az érdeklődőt, mennyit megőrzött népdalkincsünk az u. n. magasabb kultúra termékeiből is. Középkori Gregoriánus dallamok, 16. századi históriás énekek, 17. századi főúri dallamok, a 18. századi kollégiumi zene termékei, kuruckori, 48-as dallamok, a mult századi verbunkos zene nem egy dallama, népszínművek dalai jutottak be a nép emlékezetének hatalmas gyűjtőmedencéjébe, és váltak népdalokká. Népdalaink szövegei között is számos „felülről" alászállottat találunk: Balassi-, Kisfaludy-, Czuczor-, Petőfi-Tompa-verseket.

Időn adatokat sorolunk fel arra, hogyan tükrözi népdalkincsünk az embert és az életet, meg kell röviden említenünk kapcsolatát a szomszédos népek népzenéjével is. Bartók rendszerezte ezt a „Népzenénk és a szomszédos nének népzenéje" c. tanulmányában. Ugyanakkor mikor Ady a „Magyar jakobinus dala" c. költeményében a magyarságnak a szomszéd népekkel való testvéri összefogását hirdette, Bartók bebizonyította, hogy miként a folklór egyéb területein, a zenében is erős a kölcsönös hatás a magyar és a román, horvát, rutén és tót népzene között.

Népdalaink mondanivalóját vizsgálva mutassunk rá végül arra is hogy népdalainkban ugyanazok a problémák szólalnak meg, mint legnagyobb költőink műveiben. Csak két példát lássunk:

Felszántom a kertem alját,
Ne teremjen több violát.
S ne teremjen több violát,
A császárnak több katonát.

A másik példa:

Indulj útnak, borulj búnak,
Ne higyj, rózsám, minden szónak,
Jaj, mert akik neked szólnak,
Tudd meg, nem mind jóra vadnak.

Az egyik az egyéni, a másik a kivándorlás problémájának költői tömörségű megfogalmazása.

A magyar népdalt értékelve, vessünk még rövid pillantást a benne rejlő formai értékekre. E tanulmány szűk keretei miatt csupán egy költő, egy zeneesztétikus és két zeneszerző értékelését szólaltatjuk meg. *Kölcseynek* egész költői pályáján egyik legégetőbb problémája volt a népdal. Ilyenek írásával maga is megpróbálkozott. *„Reggeltől más hajnalig szobámban járkáltam s ha sötét kéneim megengedték, a parasztdal tónját tanulgattam. Nehezebb tanulmányom egész életemben nem vala.... a sokszor elkeseredett lelket szeszélyesen dévaj és mégis meleg és még is nemes hangra vinni által nehéz tétel volt."* Tóth Aladár ezt írja a magyar népdal művészi értékéről: *„...legtöbben nem is sejtik, hogy az igazi népdal melódiái teljesen egyenértékűak a legszebb Beethoven-témákkal. Hogy dallamintézésükben az ép zenei testnek és az ép zenei léleknek, formának és tartalomnak olyan páratlan harmóniája nyilakozik meg, melyet a legnagyobb művészeknél is csak elvétve találunk!"* Hallgassuk meg Bartók Bélát:

„A szűkebb értelemben vett parasztzene öntudatlanul működő természeti erő alakító munkájának eredménye minden tanultságtól mentes emberlélek ösztönszerű alkotása: — Egy olyan természeti tüneménye, mint például az állat- vagy növényvilág különféle megnyilvánuló formái. Ennek folytán egyedei — az egyes dallamok — a legnagyobb művészi tökéletesség példái. Kis arányokban époly tökéletesek, akárcsak a legnagyobb szabású zenei mesterművek. — Páratlanságuk klasszikus példái annak, miként lehet lehető legkisebb formában, legszerényebb eszközökkel, valamilyen zenei gondolatot a maga frisseségében, arányosan, egyszóval a lehető legtökéletesebben kifejezni. Végül Kodály Zoltánt idézem: *„Azt mondják, nem lehet összemérni nagy alkotók gondolatait. Hogyne lehetne, mikor azok is igyekeznek műveik alapgondolatait népdalszerű tisztasággal és egyszerűséggel kifejezni. Csakhogy ritkán érik el a népdal magától lett hókristályszerű tökéletességét."*

Mi a lényege ezeknek a nyilatkozatoknak? Miben rejlik tehát a népdal páratlan művészi értéke? Egyszerűséggel párosult művészi tökéletességben. Szerény eszközökkel, egyszerű szavakkal, egyszerű formában tökéleteset alkotni: a legnagyobb művészi feladat. Ne csodáljuk, hogy a legnagyobb költők és zeneszerzők jártak tanulni a népköltészethez és népzenéhez. Irodalmi és zenei áramlatok frissülnek fel belőle, kapnak tőle új ösztönzést a továbbfejlődésre. Fejlődésük tetőfokát akkor érik el, amikor nem átallanak lehajolni a költészet és zene bölcsőjéhez, a népköltészethez és a népzenéhez.

P. L.

A Szonyoknak-leányoknak

Az ajándékozás művészete

KEDVES ASSZONYOM!

A minap gyors futtában találkoztunk csak a Széchenyi téren, — s bár régen láttuk egymást, — mégis oly sietve szaladt tovább, s csak annyit mondott:

„Jaj, ne haragudjon, tudja, ajándékokat kell vásárolnom s nagyon sietek."

Ahogy hirtelen otthagyott, elgondolkoztam, s ahogy jobban körülnéztem, magához hasonlóan, több izgatottan derűs arcú járókelőt láttam bemenni az Állami Áruházba, s számos kipirult arcú, csomagokkal megrakott vásárlót kijönni. Engem is elfogott a vásárlás láza s önkéntelen mentem a többiek után, s ha nem haragszik, — most elárulom, hogy egész idő alatt hol távolabbról, hol közelebbről magát figyeltem: illet ve azt, ahogy s amit vásárolt.

Kétségtelen ugye, hogy úgy ajándékozni, hogy öröme teljék annak is, aki ad és annak is, aki kap, határozottan művészet. Bármennyire fontos is a pénz; a tehetséges ajándékozáshoz csak a pénz nem elegendő, sőt nem is mindig szükséges. Míg ezen így elgondolkoztam, — közben az öröm közvetlenségével magyarázta az árusítónak kisfia tulajdonságait, aki olyan apró rontó-bontó emberke, s valami olyan játék kellene, ami mozog is, na meg azért nem is olyan könnyen pusztítható el. Láttam, hogy izgalmát még jobban fokozta a legkülönfélébb játékokkal megrakott polcok hosszú sora. Traktort kere sett, a lehető legerősebbet. Elképzeltem, mennyi kutatás, mennyi figyelem előzte meg ezt a vásárlást. Bizonyosan a kis emberke legrejtettebb kívánságát igyekezett teljesíteni. — Majd a kislányára gondolt. — a nagyobbra. — Ő már iskolába jár, s neki a társasjáték mellett könyvet is vásárolt. Ekkor azonban egy kicsit csodálkoztam! Nem haragszik, bizonyosan, ha most elmondom, hogy a könyv vásárlásánál egy kissé családiam magában! Kezébe vette, nézegette s én úgy vártam, hogy egy kissé beleolvas, hogy lássa, vajjon miről is szól ez a könyv. Megfelel-e a gyermekének? Inkább a külsejét nézegette, majd megfordította és az árát kereste. Itt már nem volt olyan körültekintő. Pedig most utólag bizonyosan igazat ad nekem, ha azt látja hogy a kislánya örömmel nyul a könyv után, belelapoz, majd csalódott arccal félreteszi. Bár az is lehet, hogy Ön már előrelátóbb volt — s a cím után kereste a már ismert könyvet. Remélem, így volt.

Fizetett, s amint ellépett a pénztártól, megállt. Tudtam, hogy most a férjére gondol. Ő sem maradhat ki az ajándékozottak közül. Ment, ment nézegetett, töprengett. Végignézte a nyakkendőket, majd a férfiharisnyákat, azután a zsebkendőket. — Megnézte a pénztárcáját, majdnem a nyakkendőket vette szemügyre. Én is egyre izgatottabban figyeltem — vajjon mi lesz, mit választ. Ebben a percekben magamra is gondoltam, s megmondom őszintén, hogy én sem nagyon örültem volna egy pár férfiharisnyának, bár kétségtelen, hogy hasznos dolog. Azonban ajándéknak mégis olyat szeret az ember, ami talán éppen nem is szükségleti cikk — ezt úgy is előbb-utóbb megveszi, hanem valami olyasmi, amit nagyon szeretne, s még sem veszi meg magának, mert mindig van ami fontosabban kell és fontosabb is.

Na de Ön alapos detektivi munkát végezhetett, mielőtt vásárolni jött, mert egyszeriben megfordult, s máris a pénztárcáját nézegette. A határozottság biztonságával választotta ki a szép bőr levéltárcát, — Még megállt egy pillanatra az illatszerek előtt, látszott, hogy most önmagára gondol — de az örök asszonyi lemondással — ezt az örömet bizonyosan a férjére hagyta. Helyesen.

Most már csak egy kérdés izgatott, az ajándékozás módja, az, ahogy, milyen körültekintő szeretettel adja át ajándékát. Bár úgy érzem, hogy a továbbiakban is ilyen helyesen fog eljárni, mint eddig tette! Igaz, hogy ez a legkönnyebb része az ajándékozásnak, kivéve persze ott, ahol az ajándékozás csak terhes kötelesség, tennhéjázó, nagyzolás, vagy megalázó könyöradomány. Milyen bosszúság is lehet az ajándékozás azoknál, akik csak azért teszik hogy cserébe kapjanak valamit, elérjenek valamit, s a mézes-mázos arc mögött csaknem szivszakadva adják át a rosszul választott, helyesebben éppen nem választott ajándékot. S milyen kényszeredetten mosolyog ilyenkor a megajándékozott áldozat, aki érzi, hogy ezt a terhes aktust legközelebb neki is viszonozni kell! Legalább is illik!

Kidobhat valaki komoly összeget és örömet mégsem okoz. Ha az ajándékozó nem törődik azzal, hogy legalább egy kicsit elgondolkozzék a megajándékozott egyénisége, ízlése, és vágyai felett, akkor esetleg csak költséget csinál és az öröm, az igazi öröm mindkét része elmarad. Ilyen esetekben pénzért vásárolják a mindkét oldali bosszuságot. Képzelje csak el, milyen kellemetlen helyzetbe hozhatunk valakit rosszul választott ajándékunkkal, ha azt az illető lakásában kitenné, vagy éppen viselni kénytelen. — Noha egyáltalán nem tetszik neki.

Végül csak annyit, — ha együtt voltunk a vásárlás izgalmas örömében, részesítsen az átadás örömében is — legalább is úgy, hogy majd a legközelebbi találkozásunkkor elmondja nekem, hogyan is sikerült az ajándékozás, örültek-e mindannyian.

—i —s.

Süssünk jót és olcsón

MÉZES. 25 deka melegített mézet egy tojást, egy citrom reszelt héját, két késhegynyi fahéjport, 4 5 finomra tört szegfűszeget összegyúrunk 30 deka liszttel kevert egy csomag sütőporral. Ujjnyi vastagra nyújtjuk és pogácsaszaggatóval, vagy különféle formájú vágókkal kiszúrjuk. Vajazott tepsibe feszszük és cukros vízzel megkent hámozott mandulával díszítjük. Közepes tűznél sütjük. A süteményekkel fenyőlát is díszíthetünk.

*

SZALONCUKOR. Tetszés szerinti mennyiségű kristály, vagy porcukorra annyi tejet öntünk, hogy éppen ellepje. Állandó keverés mellett főzzük. Néhány perces forrás után próbát vehetünk. Egy kis kanálra valót kiveszünk a forró cukorból és a kanál lapos felével e dörzsöljük egy lapos tányéron. Ha a cukor a teljes kihűlésel meg szilárdul, az egészet levehetjük a tűzről. Ezután vagy tálban, vagy a lábasban állandó keveréssel 'ehűtjük. Mielőtt lehűl drogériákban kapható eszenciákkal, vagy csokoládéval ízesítjük. Gyúrható masszát kapunk, amelyet deszkán ujjnyi vastagra nyújtunk és kockákra vágunk. Másnapig száradni hagyjuk, majd porcukorba forgatjuk és becsomagoljuk. Ha cukrunk nem szilárdul meg, visszatesszük a tűzre és rövid ideig újból forraljuk. Ha túlságosan kemény lett és törik egy kis tejet adunk hozzá az újbóli forrásnál. A főzéshez olyan lábast használjunk, amelynek sérletlen a zománca.

Látogatás Pécs legidősebb festőművészénél:

Nikelszky Gézánál

Délután öt óra mu'ott, a villanylámpák fénye belevész a decemberi ködbe. A Vorosilov-úton, a Porcelángyár mögött lakik Nikelszky Géza, Pécs legidősebb festőművésze, aki vár ma rám, hogy elbeszélgessünk tapasztalatokban és alkotásokban gazdag életéről, pályafutásáról, további terveiről. Az utca csendes, alig járnak emberek. Magam mögött hagyom a csendes Ledinát. A nyár vidám gyermek-serege most a duruzsoló kályhák melegében olvas, tanul, vagy éppen játszik kedve szerint. Odébb a Zsolnay mauzóleum burkolódzik a ködös sötétbe. Csak sejtem merre van, mert látni nem lehet.

Még néhány perc és egy emeletes épület lépcsőházának falépcsői nyikorognak lépteim alatt. A lépcsőházban pislákoló petróleum lámpa ég, amint később kiderül, az én tiszteletemre, mert hosszú idő óta elromlott a villanyvilágítás és a gyár vezetősége még nem javította ki a hibát. Talán két éve, hogy megcsodáltam rágyógó cserepeit. A tetőn át nézve meseházaknak látam a lépcsőházból nézve azonban... Egészen másképpen képzelem el.

Valószínű a nyikorgó falépcsők jelezték jöttömet, mert a csengőgomb megnyomása előtt kinyílik az egyik ajtó és máris tessékelnek befelé. Géza bácsi, meg a felesége.

Már az előszoba falain festmények és grafikai alkotások sorakoznak egymás mellett. Uj és régi alkotások.

Az előszobából hamisítatalan biedermayer hangulatba lép az ember. A kedves öreg bútordarabok görbe vonalai, a sarokban álló vitrin ragyogó vázái és a minden falat betöltő festmények, grafikák, egységes hangulata feledteti a lépcsőház sivárságát. Külön világ ez. A művész világa, mely a valóság talaján sarjadzott és nőtt naggyá és mégis tele van meseszerűvel.

A sok szép színes kép az első pillanattól kezdve leköti a figyelmemet, pedig ez még csak a kezdet, a következő percekben hatalmas mappákban előttem tornyosodik 54 év csodálatos terméke.

A Balaton és a Mecsek sok-sok gyönyörű tája vonul el előttem, majd egyik legtermékenyebb évének alkotásai: a kopácsi képek. Feleelevenedik a régi Porcelángyár is; rég meghalt híres agyagos mesterek, rég megszűnt műhelyrészletek elevenednek fel a színes akvarelleken, grafikákon.

A festmények után grafikáit nézzük végig. A „100 magyar díszítmény" különösen megkapó. Az 1911-es torinói vásáron díszítették ezek a kis remekművek a Zsolnay pavillont, ámulatba ejtve a vásár látogatóit. Előkerülnek a budai vár dombormű tervei is. A gyár által kerámiából kivitelezett domborműveket — az Árpádházi királyok sorozatát — Géza bácsi tervezte másodmagával.

Az egyik mappánál hosszasan elidőzünk. 45 művészi illusztráció Petőfi János Vitézhez. — Ahogy nézem a szebbnél-szebb színes mesekképeket, úgy érzem, Géza bácsi az igazi, Petőfi által elképzelt János Vitézt ábrázolja. A János Vitéz legkedvesebb alkotásai közé tartozik, de ugyanakkor fájó pontja is. Az illusztráció-sorozat a 30-as években készült, de azóta sem talált kiadóra, pedig jó lenne ifjúságunk kezébe adni ezt a szép sorozatot. Lassan elfogynak a képek és életére terelődik a szó.

76 éves e'e ő' született Szatmárnémetiben. A gimnázium első rajzosa. Érettségi után Budapestre kerül az Iparművészeti Főiskolára. Hallgatótársai közül kitűnik nagyszerű díszítőterveivel, 1897 őszén jutalomképpen Münchenbe küldik a híres festőtanárhoz: Hollósy Simonhoz. Egy évig futja az ösztöndíjból, hazatér és a Zsolnay-család meghívására Pécsre jön. 1899-ben volt ez. 54 éve. Azóta megszakítás nélkül a gyár alkalmazásában áll, illetve állt jelenlegi munkaköréig. Most a Porcelángyár múzeumi anyagát rendezi, mint annak múzeológusa.

Megkérem Nikelszky elvtársat, beszéljen pályafutásáról is.

Egyideig elméláz, hiába sok idő 76 év és melléje milyen gazdag, munkában, eltöltött hetvenhat év. Mennyi fájdalmas és örömteli állomása lehet ennek a gazdag művész életnek. — Majd egy kis notesz vesz elő valamelyik zsebéből és az „emlékeztető" segítségével most már minden nehézség nélkül megy az időrendbeli felsorolás.

Első önálló kiállítása 1919-ben volt Pécsett. Azóta sok-sok kiállításon szerepelt képeivel. — Ezek közül kiemelkedik az 1944-ben a budapesti Nemzeti Szalonban rendezett kiállítása és az 1947-ben Pécsett rendezett 50 éves „Jubileris kiállítás." Sikerek? 1938-ban a Műcsarnokban szerepelt és sok-sok értékes képe cserélt gazdát. Mind-mind sajnálja őket. Igazi művész, aki minden képét magának tartaná meg, hogy időnként végignézhesse őket.

Min dolgozik most? További tervei?

Öt évvel ezelőtt kapott megbízást a pécsi Porcelángyár történetének megírására, de a kiadás még nem intéződött el. Ugy érzem, még egy fájó ponthoz értem, mert erről nem szívesen beszél.

Tervei? **76 éves és terveiről kérdezem?!** — Igen, terveiről. Aki ismeri Géza bácsit, az tudja róla, hogy a szelleme, a szíve ma is fiatal, tele tervvel, alkotnivágyással. Januárban nagy gyűjteményes kiállításra készül. Képeit rendezgeti, válogatja és van mjből válogatnia. Nehéz feladat. Egy élet terméséből kiválasztani azt a 40—50 képet, amely megmutatja fejlődésének minden szakaszát.

Mit jelent számára, idős művész számára, a felszabadulás, megváltozott életünk?

Ifjúkorában a szociális kérdések vonzották, majd Pécsett nagyüzemi dolgozók között élt évtizedeken át és ez nem maradt hatás nélkül az érzékeny művészlélekre. Ennek hatására írta meg 1907-ben „Tera, a proletárlány" című versét az akkori Zsolnay-gyár egyik leánydolgozójáról. 1919-ben több mozgalmi plakátot tervezett és azóta is szívvel-lélekkel a munkásosztály mellett áll.

Boldog, meglégedett; megbecsültnek érzi magát, hiszen van-e nagyobb boldogság, mint azt érezni, hogy a dolgozók állama megbecsüli, megbízik benne és 76 éves korában ilyen nagyszerű feladattal bízza meg, mint a porcelángyári múzeumi anyag elrendezése.

Kés'i es e van m'r. Tizet üt az óra valamelyik toronyban, amikor a nyírkos estében, kint a kapu előtt búcsúzóul kezet fogunk. Előttem elvonulnak a színes képek, elvonul egy gazdag, munkás, alkoló élet és önkéntelenül is azt kívánom Géza bácsinak, hogy ilyen fiatalos lendülettel, a dolgozók iránti szeretettel alkosson még sok-sok éven át.

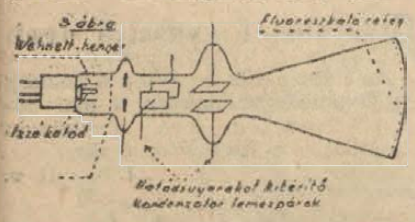
Pet'ki'y István
TTIT művészeti szakosztály

Atudomány fényénél

A televizió a jövő rádiója

December 13-i, vasárnapi számunkban ismertettük a távolbalátás elvét, mai cikkünkben azokról az eszközökről, műszerekről lesz szó, amelyek segítségével a távolbalátás gyakorlatilag megvalósul.

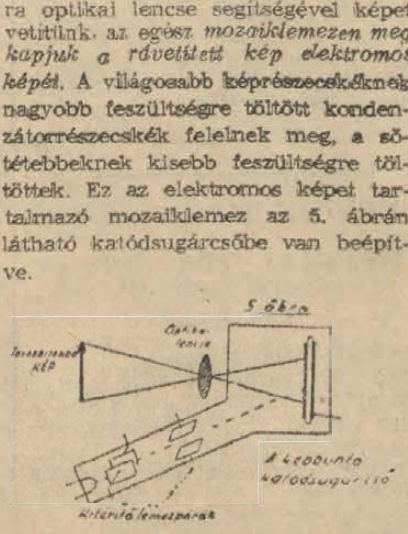
A mai modern készülékekben képfelvételre és képleadásra is egyaránt katódsugárcsöveket használnak. Az ábra baloldalán látható az izzó katód. Ezt körülfogja egy fémgyűrű, amit Wehnelt-hengernek neveznek. A Wehnelt-henger negatív töltésű és ezért a katódból kilépő elektronokat taszítja. Ezek csak egy irányban tudnak továbbhaladni, amerre a henger oldala nyitott. Ezért a katódból vékony sugárban fognak kilépni az elektronok. Ezt a sugarat hívjuk katódsugárnak. A pozitív töltésű anódlemez vonzza az elektronokat, ezért azok nagy sebességre felgyorsulva haladnak feléje. Útközben áthaladnak a rácson; ez szabályozza az elektronok számát, tehát az anódlemezhez több vagy kevesebb elektron fog megérkezni. Az anódlemez a katódsugárcsőben olyan szerkezetű, hogy nem állja útját az elektronok repülésének. Ezt az ábrán úgy jelképeztem, hogy az anódlemez közepén egy nyílást hagytam. Ezért az elektronsugár egy része az anódlemez pozitív töltése által felgyorsítva továbbrepül és eléri a cső túlsó végét. A katódsugárcső jobboldali végén vékony réteg van olyan anyagból, amely ik a nekiütköző elektronok hatására felvillan. Ezen a fluoreszkáló ernyőnek nevezett rétegen tehát egy világító pont jelenik meg, aminek a fényereje a beütköző elektronok számával arányos.

Az elektronok az ernyő felé tartó útjukban két lemezpár között haladnak el, amelyek egymásra merőlegesek. Ezekre a kondenzátorlemezekre visszük a katódsugarat, vízszintes és függőleges irányban eltérítő változó feszültségeket az úgynevezett fűrészrezgést.

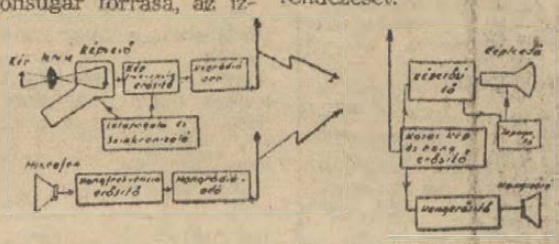
A 4. ábrán olyan szigetelőlemezt látunk, melynek jobbfelére vezető fémréteg van rátéve, a balfelére pedig egy olyan anyagból álló réteg, amely a fény hatására elektronokat bocsát ki magából. Ez az elektron kibocsátó réteg azonban nem összefüggő, hanem egymás mellett mozaikszerűen elrendezett és egymástól elszigetelt kis részecskékből áll. Egy ilyen részecske nagysága kisebb, mint egy képelem területe. Ha egy ilyen mozaikrészecskét fény ér, abból a ráeső fény erősségével arányosan elektronok lépnek ki. A mozaikcella azonban nincsen vezető összeköttetésben semmivel, mert közte és a fémlemez között szigetelőlap van. A kilépő elektron töltését nem pótolja semmi. A mozaikcellából negatív töltés távozott el, tehát a szigetelőlemez másik oldalán lévő fémlemezhez képest a mozaikcella pozitív töltésű lett. Mi történt itt? A mozaikcellák a fémlemezzel apró kondenzátorokat alkotnak. Minden egyes ilyen apró kondenzátornak a töltése arányos lesz a ráeső fény intenzitásával. Ha tehát a mozaikcellára optikai lencse segítségével képet vetítünk, az egész *mozaiklemezen meg kapjuk a rávetített kép elektromos képét.* A világosabb képrészecskéknek nagyobb feszültségre töltött kondenzátorrészecskék felelnek meg, a sötétebbeknek kisebb feszültségre töltöttek. Ez az elektromos képet tartalmazó mozaiklemez az 5. ábrán látható katódsugárcsőbe van beépítve.

A katódsugárcső baloldalán alul van az elektronsugár forrása, az izzó katód és a gyorsító anódlemez. A katódsugár erősségét vezérlő rácsra itt nincsen szükség, mert állandó erősségű katódsugarat akarunk kapni. Az eltérítőlemezek segítségével a katódsugár soronként végigtapogatja az elektromos képet tartalmazó kondenzátormozaikokat. Az elektronsugár töltése negatív; a végigtapogatott kondenzátorok, amikor az elektronok eltávoztak belőlük, pozitív töltésüek lettek. Az elktronsugár azonban kisüti a kondenzátorokat, ami más szóval annyit jelent, hogy pótolja hiányzó elektronjaikat.

Valamennyi elemi kondenzátornak a másik oldala közös: a szigetelőlemez túlsó oldalán lévő fémréteg. Minden egyes elemi kondenzátor kisütésekor a kisütési áram nagyságának megfelelően ezen a fémlemezen feszültséglökés keletkezik. Ennek a feszültséglökésnek a pillanatnyi nagysága mindig az azon pillanatban kisülő kondenzátor töltésével, tehát az illető mozaikcellára eső fény intenzitásával arányos. Erről a fémlemezről tehát levezethetjük a letapogatott képnek megfelelő váltakozó feszültséget.

A 6. ábrán láthatjuk egy teljes távolbalátó adó- és vevőállomás elrendezését.

A közvetítendő képet és a képet kísérő hangot két külön adóállomás adja le. A felvevőkészülék közös; a kép és hang szétválasztása a felvevő készülékben történik. Az adóállomásnál még láthatunk egy szerkezetet, amely a letapogató és szinkronizáló nevet viseli. Ennek kettős feladata van. Az egyik feladata olyan feszültséget előállítani, amelyik a képvevő katódsugárcsőnek az elektronsugarát egyrészről vízszintes irányban, a sorletapogatásnak megfelelően mozgatja, másrészről függőleges irányban, a képváltásnak megfelelően. Ezen kívül ez a szerkezet minden sor és minden kép végén még egy különleges jelzést is továbbít a vevőkészülék felé. A vevőkészülékben is van egy elektronsugarat mozgató szerkezet, amit az ábrán tapogatónak neveztünk. Ennek az a feladata, hogy a képvevő katódsugárcső elektronsugarának a vízszintes és függőleges eltérítését létrehozza. A képvevő és képadó katódsugárcsövek elektronsugarai teljesen egyidejűleg, szinkron mozognak. Erre való a szinkronizáló berendezés által a soreltérítés és képváltás végén leadott különleges, u. n. szinkronizáló jel. Meg feleló kapcsolás segítségével ez a jel gondoskodik a két eltérítőberendezés pontos együttfutásáról.

*

Megpróbáltam rövid képet adni arról, hogy hogyan szolgálja a láthatatlan hírvívő az embereket. Látjuk, hányféle módon tudja eljuttatni az ember közölnivalóját embertársaihoz az elektromágneses sugárzás segítségével. Lenin már a rádió bölcsőjénél látta a jövőt és milliós tömegek népgyüléséről, milliók papírnélküli újságjáról beszélt. Amit akkor ő célnak kitűzött, az ma valóság. Azt jelenti ez, hogy az ember lehetőségeinek nincsen határa. Amit a tudományos gondolkodás által irányított, kollektíven dolgozó emberiség maga elé célul kitűz, azt meg is valósítja. Ami ma még a költők fantáziájában sincs meg, azt holnap a tudósok lehetségesnek mondják, holnapután valósággá válik.

Kis Miklós
a T. T. I. T. fizika szakosztályának titkára

A megyei labdarúgóbajnokság tapasztalatai

Sportlegyelem, nézők száma, pályák állapota

A megyei labdarúgóbajnokság idei értékelésénél feltétlenül figyelembe kell venni olyan mellékesnek látszó körülményeket is, mint például a résztvevő sportolók és nézők fegyelmezettsége, a benyújtott óvások, mérkőzések félbeszakadása, pályák állapota.

Örvendetes tény az volt, hogy a benevezett 28 csapat becsületesen végigküzdötte a bajnokságot. *Amíg más megyékben előfordult, hogy csapatok szezonközben visszaléptek a bajnokságtól, addig Baranyában jóformán mérkőzés sem maradt el.* A fegyelem sem lazult meg a két csoport felállításával. Ezt bizonyítja, hogy mindössze három mérkőzés szakadt félbe, a Mecsekszabolcs—P. Traktor, Vasas I.—P. Haladás és a Vasas II.—Szászvár találkozók. Mindhárom esetben az volt a félbeszakítás oka, hogy magukról megfeledkezett nézők a játékvezetőt sértegették. A labdarúgó társadalmi szövetség és Játékvezetők Tanácsa egy esetben sem tiltotta be a vétkes csapatok pályáit, hanem elsősorban nevelőmunkával igyekezett a hiányosságokon segíteni. A sportkörök értékelték a társadalmi szövetség jóakaratát és azután fokozottabb gonddal vigyáztak a pályák rendjére. *Elsősorban a Mecsekszabolcsi Bányászt illeti a dicséret, hiszen a bányász-sportkör vezetői komoly eredményeket értek el közönségük nevelésénél.*

A játékosok kiállítása terén valamivel kedvezőtlenebb a kép. 1933-ban 87 esetben állított ki játékvezető sportszerűtlen játékost, arányilag többet, mint a megelőző évben. Ezzel szemben valamivel javítja a helyzetet az a körülmény, hogy a kiállítások zöme arányilag apró szabálysértések miatt (feleselés, stb.) történt. Így azután a kiállított játékosok a legtöbb esetben dorgálással, vagy rövid ideig tartó eltiltásokkal szabadultak sportszerűtlenségük következményeitől. Súlyosabb esetek elenyésző számban fordultak elő, de ezek a sportolók megérdemlik, hogy a közvélemény nyilvánossága elé kerüljenek. *Így például Magyar Károly, a Pécsi Traktor játékosát, mert a játékvezetőt megfenyegette, egy évre eltiltották el. A Vasas II. Bányász vezetőinek gyenge játékosnevelő munkájára vall, hogy két játékosukat, Jázbinsek Alajost és Hrubi Antalt a játékvezető bántalmazása miatt örökre eltiltották a labdarúgástól. Gál Ferenc, szigetvári szurkoló egy évig nem mehet labdarúgómérkőzésre, mert az egyik mérkőzésen botránytokozott.*

Eredménynek számít, hogy megyénkben a sportkörök általában betartották a bajnokság eredeti sorsolását. A csapatok hibájából mindössze kétízben maradt el mérkőzés. A bólyiak nem utaztak el az október 4-re kisorsolt mérkőzésükre Szászvárra és elmaradt a sásdiak hibájából a Siklós—Sásd mérkőzés. Különösen ezzel kapcsolatban volt a társadalmi szövetségben meglehetősen sok huzavona. Ezenkívül *mintegy 10—12 esetben vagy a csapatok közös megegyezésére, vagy pedig a TSB döntése értelmében maradt el mérkőzés, de ezeket mind lejátszották később, időpontban.* A P. Haladásnak a főiskolai hallgatók nyári szünete és a P. Honvédnak a Hadsereg Bajnokságok miatt halasztották el néhány mérkőzését.

Az óvásokkal kapcsolatban komoly bírálat illeti a résztvevő sportkörök egy részét. *Még igen sok vezető nem tudott megszabadulni a kapitalista sportcsökevényeitől és a zöld gyepen elnyesztett pontokat a zöld asztal mellett akarja megszerezni.* Természetesen büntetni kell azokat a sportköröket, amelyek jogosulatlan játékosokat szerepeltetnek, de véleményünk szerint a *társadalmi szövetségek sürgősen találják meg a módját annak, hogy erélyesen felléphessenek az alap nélkül óvást benyújtó vezetők és sportkörök ellen.* Érdekes megfigyelni, hogy amíg 1932-ben nyolc esetben nyújtottak be óvást a sportkörök, addig az idén ez a szám huszonegyre emelkedett. Az óvásokat minden esetben játékosok vélt jogosulatlan szereplése miatt nyújtották be és ezek csaknem mind alaptalannak bizonyultak. *Játékvezetői működéssel kapcsolatosan nem érkezett be óvás a csapatok részéről.* A megyei társadalmi szövetség elsőfokon minden óvást elutasított. Amikor fellebbezés folytán az OTSB megsemmisítette a Pécsvárad—Vasas I. és a Szászvár—Hidas találkozókat és a mérkőzések két pontját az előállók javára igazolta, a megyei társadalmi szövetség hasonlóan járt el — mostmár hivatalból — a Mohács—Hadis és a Pécsvárad—Hidas mérkőzések ügyében. Ezek szerint a hidasiak voltak ezévben azok, akik elég helytelenül *meg nem engedett eszközökkel is megpróbálkoztak.*

Ha a mérkőzések látogatottságát vizsgáljuk, akkor az elmúlt évihez hasonló tapasztalatot szűrhetünk le. Miután az NB II-es mérkőzések kötötték le Pécsett a szurkolók figyelmét, a megyei bajnokság pécsi csapatai által rendezett mérkőzések többnyire nem voltak látogatottak. Persze, idén nagyobb számmal akadt kivétel, mint az elmúlt évben, mert például a *P. Haladás és a P. Honvéd mérkőzései* — amikor azok nem ütköztek NB II-es mérkőzésekbe — *mindig többszáz néző jelent meg.* Népes szurkológárdája volt a Mecsekszabolcsi Bányásznak is. Vidéken sok helyütt nagy érdeklődés előzte meg a megyei bajnoki mérkőzéseket. Így például Véménden nem is egyszer ezer körül volt a nézők száma és ez a község lakosainak számához arányítva igen szép szám. Szászváron és Mohácson is majdnem minden mérkőzést nagy közönség nézett végig. Nem szabad megfeledkezni a szigetváriakról sem. Itt felváltva játszott otthon a két csapat és a közönség (majdnem minden alkalommal ezren felül) mindkét csapat mérkőzéseit egyforma érdeklődéssel látogatta. *És Szigetváron nemcsak az érdeklődés volt nagy a labdarúgás iránt, hanem örvendetesen megjavult a szurkolók fegyelme is.* Ezen a téren általános javulás volt tapasztalható a megyében. Meg kell még említeni, hogy élesedett a harc a megyei bajnokság hajrájában. Pécsett, olyan mértékben volt érezhető a közönség érdeklődésének a javulása. Az Északi csoport rangadóját, a P. Haladás—Szászvár mérkőzést hétközben rendezték, mégis négyezer nézője volt. A két csoportgyőztesnek, a P. Haladásnak és a P. Honvédnak ugyancsak munkanapon rendezett osztályozómérkőzését is 5—6.000 szurkoló nézte végig. *Az igényes pécsi sportközönség tehát érdeklődött az alsóbb osztályú mérkőzések iránt is és nem szalódott, mert nagyobb és lelkesebb küzdelmet látott ott, mint a legtöbb NB II-es mérkőzésen.*

Végül elérkeztünk a pályák kérdéséhez. Nem lehet azt mondani, hogy a megyei bajnokság sikeres lebonyolítását akár pályahiány, akár a meglévő pályák állapota akadályozta volna. *Ezzel szemben Pécsett például a megyei bajnok Haladásnak ma sincs megfelelő saját pályája.* Az egyetemisták a legtöbbször „albérletben" rendezték mérkőzéseiket — főleg a bőrgyáriak pályáján — viszont máshol edzettek és a döntő, utolsó mérkőzéseket a Tüzér-utcában rendezték. Itt sokszor elviselhetetlen volt a pálya zsúfoltsága. *Az NB II-es Dózsán felül három megyei csapat, a Honvéd, Dózsa II. (volt Bástya) és az Építők edzettek és rendezték mérkőzéseiket.* Később megépült az Építők saját pályája és használhatóvá lett a Postás pálya is. A Porcelángyár valamikor gyepes labdarúgópályája siralmas állapotban van, feltétlenül javításra szorul. A Szikra pályája egyébként jó lenne, sokat javult a talaja, de a pálya környezete a sportolók egészségére ártalmas. A Kinizsi nem párta a súlegalambot, jó kis pályát épített nagyrészt a maga erejéből, lelkes társaságának támogatásával. További tervek szerint öltöző, fotópálya épül és sor kerül a közvetlen környezet fásítására is. *Nagy fába vágta fejszéjét a Postás is és jövőre korszerűsített, bekerített pályájukkal Pécs sportja lesz gazdagabb.*

Vidéken kedvezőbb a helyzet. *Kismelkedően legjobb pályájuk véméndieknek van.* A cementszegéllyel körülvett pompás, gyepes pályát vörössalakos futópálya szegélyezi. *Egyedül az öltöző hiányzik még.* Igen jó talajú pálya létesült az idén a Komlóhoz épült Mecsekiánosiban, ahol a házigazda Komlói Építőkön kívül az NB II-es komlói csapat is mérkőzéseket rendezett. Megfelelő jó pálya áll a csapatok rendelkezésére Siklóson, Selyén, Szigetváron és Vasas I. bányatelepen. Ezzel szemben sürgősen javításra szorul a pécsváradi, villányi, Vasasi (II.) és a sásdi pálya. *Itt is az a helyzet, hogy ha a tanács csak egy kicsit is színvonalának tekintené a fiatalság sportolását, akkor ezeken a helyeken tem lenne már panasz a pályákra.*

(Folytatjuk)

A MEGYEI TSB

felhívja a Labdarúgó Társadalmi Szövetséget és valamennyi labdarúgó egyet, hogy 21-én 18 h-kor ankétot tart MTSB helyiségében. Címe: „A megyei labdarúgás problémája." Előadó: Czibulka Mihály, az edzők tanácsának titkára. Kérjük a sportolókat, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg.

A magyarszéki községi sportkör vezetősége köszönetét fejezi ki a Szászvári Bányász Sportkör vezetőségének, hogy anyagiakban szűkösen álló labdarúgócsapatunk részére egy csapat részére szükséges felszerelés adományozásával, valamint téli edzéshez melegítők átadásával lehetővétették, hogy a megyei elsőosztályba sorolásért folyó osztályozó mérkőzéseken résztvehettünk a téli edzések folytatásával a sportkör football-csapatának további fejlődését elősegítették.

Magyarszéki Sportkör vezetősége.

Anyakönyvi hírek

Születések: Gutheil Mária, Horváth László, Amrein Ferenc, Sebők József, Deni Matild, Szabó Béla, Farkas Károly, Benkovits Tamás, Szauer András, Rémes Anna, Misángyi Éva, Strigenc Gabriella, Börcsög Árpád, Sajnovics Ibolya, Szavai Rózsa, Tóth Ibolya és Tóth Gyöngyi, Steiner Csaba, Solymos Zoltán, Orbán Éva, Gáll Zsuzsanna, Tamás Erzsébet, Orsós Sándor, Drurek Károly, Haraszti Ilona, Kovács Zoltán, Bánáti Vilmos, Deutsch Erzsébet, Ézsiás József, Tamás Rozália.

Házasságok: Matics József vegyipari tanuló és Dudás Mária klinikai alkalmazott, Serfőző Ferenc MÁV személyzeti előadó és Závodi Adél, időmérő, Ránkl Aladár körletvezető és Gyuricza Mária háztartásbeli, Mille Imre gépkocsivezető és Amrein Mária dohánygyári munkásnő, Orbán György bányász és Stieglicz Anna háztartásbeli, Szalai Károly bányaipari technikumi gondnok és Zengő Margit fogászati asszisztens, Járási István kőműves és Heil Teréz SZTK tisztviselő.

Halálozások: Brunner Jenő 66 éves hentes, Kakas Dániel 55 éves géplakatos, Varga Pál 73 éves MÁV nyugdíjas, Horváth Imréné 73 éves háztartásbeli, Pichler István 54 éves bőrgyári segédmunkás, Horváth János 70 éves háztartásbeli, Mayer György, 71 éves kötélgyártó, Androvics Gábor 76 éves alkalmi munkás, özv. Keller Mihályné 71 éves háztartásbeli, Zóka Ferencné 75 éves háztartásbeli, Major Karolin 35 éves pénztári ellenőr, Monori Sándorné 32 éves háztartásbeli, Hertenstein Zoltán 3 hónapos.

*

Ennél sokkal többen születtek, kötöttek házasságot és haltak meg, de több anyakönyvi hírt nem áll módunkban közölni, mert a pécsi anyakönyvi hivatal és a belügyminisztérium egyes bürokratái még most sem hajlandók kiadni az anyakönyvi híreket, amelyeknek közlését a dolgozók százai kérték szerkesztőségünktől.

HALLÓ, ITT... BOCSÁNAT, TÉVEDÉS

Megelégedett mosoly futott végig arcomon, amikor elképzeltem, milyen „öröm" száll majd meg az embereket, ha éjjel a legmélyebb álmukból egy harsány csengetésre ébrednek és utána megkérdezik tőlük: „Jövőre divat lesz-e az olyan nyakkendő, amelyiken egy molett nő lesz — karperecekkel." Igen ám, de ehhez telefon kell. Hát legyen, jöjjön a telefon. És jött — bár ne tette volna...

Azt mondják egyesek, hogy nagyon jó találmány a telefon (nekik legyen mondva), mert előfordult már olyan eset is Pécsett, hogy — sikerült azzal beszélni, akivel akartak. Telefonon keresztül! De ez riffkaság, olyan, mint a fehér holló.

En mondom — a telefonnak érző lelke van. Mert nézzük csak, felveszem a hallgatót, lenyomom a gombot — aztán várom a vonalat. Nem jön. Elég erős ember vagyok, mégegyszer jó mélyen rányomok a gombra, háthogy most talán sikerül. Rágyújtok egy cigarettára, időnként szeretettel nézek a készülékre, de az mélyen hallgat. A cigaretta már a körmömnél parázslik, le akarom tenni a hallgatót. Egyszercsak megjön a várva-várt búgó hang. Na végre. Lassan, nyugodtan tárcsázom, várom, hogy felvegyék a kagylót. Fel is veszik. — Halló! Itt a sörgyár beszél.

Hm. Ez igen, ahhoz képest, hogy egy gyár beszél, egész kellemes női althangja van. De mit akar tőlem a sörgyár, sohse szerettem a sört, még nyáron sem, legkevésbbé mínusz hét foknál. Ráadásul a Tervező Irodával akartam beszélni, azaz dehogy az irodával, valakivel onnan.

Nem sikerülhet minden egyszerre — gondoltam, csak nyugalom. Ujból tárcsáztam (volt búgó hang), szemeimet rámeresztettem a forgótárcsára, minden számot előzőleg alaposan megnéztem. Várom a jelentkezést. Jött is.

— Halló! Szülőotthon, tessék!

— Szülőotthon? te jó ég! — Bocsánat, — mondom — téves kapcsolás.

— Nem baj — hallom a megnyugtatást, — megszoktuk már.

Leteszem a kagylót, közben azon gondolkodom, hogy mennyire szimpatikus lehetek — még így telefonon keresztül is — ha ilyen hamar megszoktak... pedig esküszöm, még nem voltam szülőotthonban.

Nem az az ember vagyok, aki könnyen belenyugszik valamibe. Hamar jött most a búgó hang, aztán egyszer csak észreveszem hogy egy népgyűléssel kapcsolódtam össze. Rajtam kívül hét hangot számoltam meg, mind egyszerre akartunk beszélni. Először egy érdes férfihang követelődzött azért, hogy miért nem küldöm már a megígért teherautót pótkocsival együtt, aztán egy csicsergő női hang kérdezte meg tőlem, hogy biztosan otthon leszek-e. Az érdesnek megígértem, hogy otthon leszek, a csicsergőt biztosítottam, hogy már indul az autó pótkocsival együtt. És még nem voltak velem megelégedve... Kíváncsiságom nem hagyta letenni a kagylót, hallgatóztam tovább.

— Halló Éva, figyelj ide — szól rám valaki a kagylóból. Felvilágosítottam, hogy nem nőnemű vagyok és Jóskának hívnak.

— Szóval ahogy megbeszéltük, jó?

— Csókollak Bandikám, pá — hallom megint a csicsergőt.

Ernyedten teszem le a hallgatót, letörlöm a verítéket homlokomról. Mentőötletem támadt. — Hát nyilvános telefonfülke is van a világon. Lementem a Széchenyi térre, az újságárus bódé mellett hivogatóan ott áll az egyik telefonfülke. Cseréltem két darab rézhúszfillérest, elolvastam egy szál gyufával a figyelmeztetést — mondom alapos ember vagyok — aztán a perselybe akarom dobni a pénzt. Nem megy, leesett a fülke lábrácsára. Ujabb gyufaszálat gyujtok, látom, hogy egy sárgarézdarab áll ki a nyíláson. Megpiszkálom, a tenyerembe esik. Körülnéztem, látta e valaki, hogy kivettem egy húszfillérest a perselyből. Jól van, nem látta senki. Vissza akarom dugni, megint nem megy. Megint piszkáltam, megint lett egy új húszfillérem. Most már kíváncsivá tett, többször piszkáltam, az eredménye mindig újabb húszfilléres volt. Összeszámoltam: egy forint negyven fillér volt a „rézlőkém", amikor abbahagytam a további kísérletezést.

Kiosontam a fülkéből, aztán kerülő úton átmentem a Népbüfé elé. Ott is van egy fülke, hátha itt sikerül végre beszélni is. Mégegyszer elolvastam a figyelmeztetést, aztán a perselybe dobtam az első húszfillérest, nyomába a másodikat, harmadikat és így tovább. Elment az új „tőke" is, de a várt búgó hang nem jelentkezett.

Mindig azt hittem magamról, hogy a nyugodt emberek közé tartozom, de hát tévedtem. Visszatértemben bementem a Mecsekbe valami ideges-csillapítót akartam inni. — Elvtársnő — olyat kérek, amitől elmúlik az ember idegessége — mondom a pénztárnál.

— Elvtárs, hát ott a gyógyszertár, ott adnak idegcsillapítót.

— Igen-igen, de az már biztosan zárva van, nem akarok hiába menni.

— Na ezen aztán könnyű segíteni, itt a telefon, kérdezze meg nyitva vannak-e még.

— Elrémülve hátráltam az ajtó felé, többen csodálkozva néztek utánam, hiszen ők még nem tudták, hogy a szülőotthonba egy pótkocsis teherautót kell küldenem és a Bandikával randevúm van.

CSÁNYEI JÓZSEF

RÁDIÓ-MŰSOR

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RÁDIÓ: 4.30: Hírek, időjárásjelentés. — 4.40—8.30-ig: Reggeli zene. — 5.00: A „Szabad Nép" mai vezércikke. — 6.00: Falurádió. — 6.30: Színházak és mozik műsora. — 6.50: Torna. —7.00 Hírek, időjárásjelentés. — 8.20: Műsorismertetés. — 8.30: Műsorzárás — 12.00: Hírek. — 14.00: Időjárás- és vízállásjelentés. — 15.15: Hírek szerbül. —17.00: Hírek, időjárásj. — 18.40: Hírek németül. — 19.30: Hírek szerbül. — 20.00: Időjárásjelentés. — 20.10: Mit hallunk holnap. — 22.00: Hírek, sport. — 24.00: Hírek.

PETŐFI-RÁDIÓ: 6.00: Torna. — 6.10: Reggeli zene. — 6.45: A „Szabad Nép" mai vezércikke. — 7.00: Jó reggelt, gyerekek. — 7.15: Hírek szlovénül. — 10.00: Hírek. — 11.30: Műsorzárás. — 18.25: Hírek szlovénül — 20.00: Műsorzárás.

December 21., hétfő

KOSSUTH-RÁDIÓ

5.25: Vasárnapi sporteredmények. — 7.50: Naptár. — 11.30: A Honvéd Kossuth Tüzértiszti Iskola zenekara játszik. — 12.10: Déli hangverseny. — 13.00: A Fővárosi Népi Zenekar játszik. — 13.30: Hanglemezek. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.40: Heti zenés kalendárium. — 15.30: Táncdalok. — 16.00: Ifjúsági fejtörő. — 16.25: Műsor az úttörők zenei szakköreinek. — 16.40: Falurádió. — 17.10: Rádió válaszol a hozzáérkezett levelekre. — 17.20: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 17.40: Jó munkáért szép muzsikát! — 18.10: Hanglemezek. — 19.00: Kuczka Péter és Nagy László versei. — 19.20: Dalok. — 20.15: Tegnaptól holnapig . . . Esti krónika. — 21.09: A Magyar Rádió szimfonikus zenekara játszik. — 22.10: Tíz perc külpolitika. — 22.20: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 22.50: Szovjet szerelmes versek. — 23.00: Mai operettekből.

PETŐFI-RÁDIÓ

7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Zenekari muzsika. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. — 9.45: Gyermekzene. — 10.10: A Magyar Rádió népi zenekara játszik — 10.30: Óvodások műsora. — 11.00: Hanglemezek. — 14.00: A Magyar Rádió kísegyüttese játszik. — 14.30: Hanglemezek. — 15.00: Régi táncok. — 15.30: Hanglemezek. — 16.00: Nehéz napok. Enczi Endre írása. — 16.20: Kossuth-dalok. — 16.40: Hanglemezek. — 17.20: Ifjúsági műsor. — 17.40: Szív küldi szívnek. — 18.05: Ember és világ. Előadás. — 18.45: Magyar operákból. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: Sport.

December 22., Kedd

KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 12.15: Déli hangverseny. — 13.00: Hanglemezek. — 13.30: Balettzene. — 14.15: Hangverseny gyermekeknek. — 14.45: Toki Horváth Gyula és zenekara játszik. — 15.30: Hanglemezek Puccini operáiból. — 16.00: Fiatalok sporthíradója. — 16.20: A Gyermekrádió műsora. — 16.40: Falurádió. — 17.10: Szív küldi szívnek szívesen. — 17.40: Fjodor Tyucsev költeményei. — Szerkesztette Baleczky Emil. — 18.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 18.30: Hanglemez. — 19.00: Hangos Újság. — 20.15: Üborkafa. Közvetítés a Nemzeti Színházból — 22.20: R. Schumannov: III. szimfónia — 23.01: Mi történt a nagyvilágban? — 23.06: A VIII. ker. Vendéglátóipari üzemek népi zenekara játszik. — 23.35: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Zenekari muzsika. — 9.20: A Gyermekrádió műsora. — 9.40: Daltanulás. — 10.10: Hanglemez. — 10.30: Óvodások műsora. — 11.00: Jani József és zenekara játszik. — 14.00: A Magyar Rádió kísegyüttese játszik. — 14.40: Hanglemez. — 14.50: Ismerjétlerjesztő előadás. — 15.10: Rádiójátékok zenéjéből. — 15.40: A kislány. Bihari Klára elbeszélése. — 16.00: Hanglemezek. — 17.05: A Budapesti Apáczai Csere János Állami Pedagógiai Főiskola énekkara énekel. — 17.25: A dollár álarc nélkül. — 17.40: Gergely Bözsi. — László Gyula elbeszélése. — 18.00: Kamarazene. — 18.45: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.15: Filmzene. — 19.40: Sporthíradó.

December 24., csütörtök

KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: A Honvéd Petőfi Politikai Tisztképző Intézet zenekara játszik. — 12.15: Hanglemezek. — 13.00: A Szegedi Állami Pedagógiai Főiskola gyakorló iskolájának úttörőkórusa énekel. — 13.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 14.15: A Rádió Gyermekújság műsora. — 15.00: A Gyermekrádió műsora. — 15.30: Ismeretterjesztő előadás. — 15.45: Hanglemez. — 16.00: Kopernikusz. — Tadeusz Silwiak költeménye. — 16.25: Paul Robeson néger népdalokat énekel. — 16.40: Falurádió. — 17.10: A Gyermekrádió műsora. — 17.50: Részletek Miljutyin Nyugtalan boldogság c. operettjéből. — 19.00: Hangos Újság. — 20.10: Szánkozó Zenés irodalmi műsor. — 21.00: Hanglemezek. — 21.30: Népzene. — 22.20: Hanglemez. — 23.25: Magyar népi muzsika.

PETŐFI-RÁDIÓ

7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Hanglemezek. — 9.20: Hangjáték Patakiról. — 10.10: Dalok. — 10.30: Ifj. Magyari Imre és zenekara játszik. — 11.00: Hanglemezek. — 14.00: Orosz és szovjet zenekari művek. — 15.00: A Magyar Rádió kísegyüttese játszik. — 15.40: Klasszikus operákból. — 16.30: Flatalok zenei újsága. — 17.25: Szórakoztató zene. — 17.55: Hanglemezek. — 18.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: Sporthíradó.

December 25., péntek

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.00: Hírek. Időjárásjelentés. Lapszemle. — 8.15: Egy falu — egy nóta. — 9.00: Tájak zenéje. Raics István előadása. — 10.00: Karácsonyi levél. — 10.10: Úttörő-együttesek hangversenye. — 11.00: Épülő szép hazánk. — 12.15: Jó ebédhez szól a nóta. — 13.10: Zenélő doboz — gyermekeknek. — 14.15: Az Urali Népi Együttes és az Oszipov-együttes műsorából. — 14.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 15.30: Hanglemezek. — 16.00: Szerenád. Vidám zenésjáték a szerelemről. — 16.45: Tánczene. — 17.40: Kincses Kalendárium. — 19.00: Esti muzsika. — 20.15: Közvetítés a pécsi Nemzeti Színházból. — 22.40: Tánczene. — 23.00: Közvetítés Budapest hangversenytermeiből.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Vidám zene. — 8.30: Evangélikus vallásos felóra a studióból. — 9.00: Falurádió. — 9.30: Kodály Zoltán népdalfeldolgozásai. — 10.10: Hanglemezek. — 11.00: Népek zenéje. — 11.35: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 12.30: Gyermekek — Rimbaud, Lawrence, Gallert, Hans Hirk és Benjámin László frásai. — 13.00: Részletek Trajan Babaja c. film zenéjéből. — 13.20: Balettrészletek. — 14.00: Művészlemezek. — 15.00: Keringők. — 15.20: A Magyar Rádió kamarazenekara játszik. — 15.55: Hanglemez. — 16.00: Operarészletek. — 16.30: Terefere Tercsi. Szónyi Zoltán ifjúsági hangjátéka. — 17.20: János vitéz. — Petőfi Sándor elbeszélő költeménye. — 17.50: Szórakoztató zene a népi demokratikus rádiók műsorából. — 18.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában.

December 26., szombat

KOSSUTH-RÁDIÓ

11.30: Román népi muzsika. — 12.15: Déli hangverseny. — 13.00: Könnyű dalok. — 13.30: A Pénzügyőrzenekar műsora. — 14.15: A magyar operett mesterei Somogyi Vilmos előadása. — 14.45: Vidéki népi zenekarok hangversenye. — 15.30: Szív küldi szívnek szívesen. — 15.50: Illyés Gyula, Kossuth-díjas író. Bemutatja Pándi Pál. — 16.30: Zeller operettjeiből. — 16.40: Rádió válaszol a hozzáérkezett levelekre. — 17.10: Az Abonyi Kultúrotthon énekkara énekel. — 17.30: Szovjetkezeti híradó. — 18.00: Egy falu — egy nóta. — 19.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 20.15: Jót nevettünk novemberben. — 20.20: Tánc éjfélig.

PETŐFI-RÁDIÓ

7.35: Színházak és mozik műsora — 8.20: Hanglemezek. — 9.20: Úttörő-híradó — 9.45: Görög gyermekek műsora. — 10.10: A Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye. — 10.40: Fúvószene. — 11.00: Hanglemezek. — 14.00: Ádám Jenő: Arany János dalai. — 14.42: Hanglemez. — 14.45: Szórakoztató zene. — 15.20: Mindenki operája. — 16.20: Történelmi előadás. — 16.40: Hanglemezek. — 17.10: Hanglemezek. — 17.20: Tanuljunk énekszóra oroszul! — 17.40: Tánczene. — 18.05: Válasz — Sz. Zalingin elbeszélése. — 18.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.10: Hanglemezek. — 19.40: Sporthíradó.

December 27., vasárnap

KOSSUTH-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Zenés vasárnap reggel. — 6.45: A Szabad Nép mai vezércikke. — 7.30: Színházak és mozik műsora. — 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. Lapszemle. — 8.15: Egy falu — egy nóta. — 9.00: Zenés fejtörő. — 10.00: Úttörők műsora. — 11.00: Tegnaptól holnapig . . . — 12.15: A Magyar Rádió szimfónikus zenekara játszik. — 13.20: Hanglemez. — 13.30: Jó ebédhez szól a nóta — 14.15: Hanglemezek. — 14.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 15.30: Fiatal művészek hangversenye. — 16.00: Szabadság, szerelem. A rádió irodalmi folyóirata. — 16.50: Tánczene. — 17.40: Ki a ludas. Irta a Ludas Matyi írói munkaközössége. — 19.00: Hanglemezek. — 20.15: Szegénység szárnyai. Tamási Áron elbeszélése. — 20.45: Tánczene. — 21.30: A vasárnap sportja. Totóhírek. — 22.20: Operettrészletek. — 23.00: Budapest hangversenytermeiből.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.30: Unitárius vallásos félóra a studióból. — 9.00: Falurádió. — 9.30: Miska bácsi lemezesládája. — 10.10: Zenekari muzsika. — 11.00: Népi dallamok. — 11.35: Dunajevszkij műveiből. — 12.30: A világirodalom humora. — 13.00: Jó ebédhez szól a nóta — 14.00: Művészlemezek. — 15.00: Tudományos fejtörő. — 15.20: Hanglemezek — 15.50: Operarészletek. — 16.20: A Rádió Gyermekszínpázának műsora. — 17.20: Ocsi és a mérgesek. Vajda István vidám elbeszélése — 17.35: Balettzene. — 18.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.10: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.40: A Tartós békéért, népi demokráciáért c. lap ismertetése. — 19.55: Hanglemez.

Párthírek

Értesítjük az SZKP története első évfolyamának propagandistáit és hallgatóit, hogy részükre 1953. december 22-én délután 5 órakor előadást tartunk a Megyei Pártoktatás Háza előadótermében. Az előadás címe: „A szocialdemokrácia két taktikája a demokratikus forradalomban". Előadó: Vajda Ferenc, Pártoktatás Háza vezetője.

Megyei Pártoktatás Háza

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

VASÁRNAP

18.40: Délszláv műsor.
19.00: Magyarnyelvű adás.
Élenjáró dolgozóink köszöntése.
Egy nappal a pécsi hangversenyterem megnyitása előtt.
Uj művészek születnek — Garami László írása.
Ahol a rostélyost készítik.
„Műteremsarok"

HÉTFŐ

Kettesben a mikrofonnal.
Hírek.
Beszélgetés Miskolczy Vilmossal, a Sopiana üzemi orvosával.
Hogyan dolgoznak a komlói Bétaakna dolgozói?
Hanglemezek.
20.00: Műsorzárás.

Hivatalos fogyasztói árak

Az alábbiakban közöljük a Zöldség és Gyümölcsösboltokban a mai napon érvényben lévő hivatalosan megállapított fogyasztói árakat:

	I. o.	II. o.
Burgonya Ella	1.50	
Burgonya piros zsákos	1.80	
Cékla	1.20	—.90
Fejeskáposzta	—.90	—.60
Kelkáposzta	2.60	1.80
Vöröskáposzta	1.80	1.50
Vöröshagyma	2.60	—
Fokhagyma	5.—	—
Karfiol tisztított	4.—	3.20
Karfiol leveles	2.80	2.20
Karalábé tisztított	1.40	1.—
Paraj tisztított	3.20	2.40
Gyökér tisztított	3.—	2.60
Feketeretek	—.80	—.60
Sárgarépa tisztított	—.90	—.60
Saláta	—.80	—.50
Sütőtök	1.20	—.80
Torma, nemes	6.—	5.—
Zellergumó	3.—	2.60
Savanyú káposzta	1.80	—
Körte, téli nemes	6.—	5.40
Naspolya	4.—	3.—
Birsalma és birskörte	5.—	4.—
Gesztenye	8.—	5.—
Dióbél	46.—	44.—
Citrom	21.—	—
Narancs	36.—	—
Alma, téli Jonathán és piros	7-től	2.20-ig
Tehér és egyéb fajták	6-tól	2.—ig
Karácsonyfa 10 cm-ként	2.40-től	1.40-ig
Műfenyő (100—120 cm-ig		16.—

HÁZTARTÁSOM vezetésére, valamint gyermekem mellé komoly nőt keresek. Rejtő, Gyöngy-u. 2. 96

HIVATALI gyakorlattal rendelkező, perfekt gép- és gyorsíró nőt keresünk azonnalra. Jelentkezni lehet Komló, Kossuth L.-u. 21. sz. alatt a vállalat főkönyvelőjénél.

Dolgozó parasztság szövetsége

PÁRTÉPÍTÉS

Útmutatást nyújt a mindennapi pártmunkában

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

Vasárnap

SZÍNHÁZ

Nem magánügy. Bérletszünet. Délután 3. este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Szárnyaló dallamok (délelőtt 10 órakor) Kis és nagy boldogság. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Csodaparipa: (délelőtt 11 órakor). Viharlás titka. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése és artistaműsor (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Kárhozottak összeesküvése (délelőtt 10 órakor). A cárnő cipője. Artistaműsor (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét. (Pécsszabolcs): Királylány a feleségem (fél 4, fél 6, fél 8 órakor).

Hétfő

SZÍNHÁZ. Nincs előadás.

MOZI

Kossuth: Kis Katalin házassága. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Viharlás titka. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése és artistaműsor (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Cím nélküli távozott. Artistaműsor (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Jószerencsét. (Pécsszabolcs): Kőszív (fél 6, fél 8 órakor).

Előadás

A Magyar Kémikusok Egyesületének Pécsi Csoportja rendezésében 22-én, kedden délután 6 órakor az MSZT székházban (Janus Pannonius-u. 11. sz.) Háda Sándor (a Kokszművek) vegyészmérnöke) „Műszaki ellenőrzési osztály jelentősége és szerepe az üzem életében" címmel előadást tart.

*

Az Eötvös Lóránd Fizikai Társulat Pécsi Csoportja rendezésében 21-én, hétfőn este fél 8 órakor a Pedagógiai Főiskola (Ifjúság-u. 6. sz.) fizikai tanszékén Kis Miklós (Ped. Főiskola tanársegéde) „A váltakozó áramok tulajdonságairól kísérletekben" címmel bemutatóval egybekötött előadást tart.

*

Az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet Pécs Városi alapszerve a pedagógusok és a szülői munkaközösség bevonásával 21-én hivatalos helyiségében (Széchenyi-tér 16. sz. I. em.) 19 órakor „Az iskolák és iskolásgyermekek egészségügyéről" ankétot rendez.

HANGVERSENY

Liszt Ferenc hangversenyterem megnyitó ünnepi hangversenye december 21-én, hétfőn este 8 órakor lesz (Kossuth Lajos u. 83.)

Közreműködik: Borsay Pál zongoraművész, a szimfónikus zenekar és a Zeneművészeti Szakiskola énekkara Antal György és Csáky Nándor vezetésével.

Műsoron: Liszt: Esz-dur zongorahangverseny, Beethoven: III. Leonóra nyitány, Kodály: Liszt Ferenchez, Kodály: Békesség óhajtás, Wagner, Bevonulási induló, Liszt: Magyar ünnepi dal, Kodály: Háry intermezzó, Berlioz: Rákóczi induló, Vörösmarty: Liszt Ferenchez c. versét Hajnal Ernő adja elő.

*

December 22-én ugyancsak a hangversenyteremben Valentin Gheorghiu államdíjas, a bukaresti VIT-en első díjat nyert zongoraművész hangversenyez. Műsoron: Chopin, Liszt, Mendelson művek szerepelnek. Mindkét hangverseny jegyeit a Horizont könyvesbolt árusítja.

HIREK

VASÁRNAP, DECEMBER 20

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 17. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Ambrus. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás vasárnap estig: nyugaton felhős, főként keleten kódos idő. Több helyen havazás, ónos eső. Fokozódó zuzmara-képződés Mérsékelt szél. A hideg fokozatosan gyengül. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: vasárnap reggel nyugaton mínusz 1—mínusz 4, a Duna—Tisza közén mínusz 6—mínusz 9, másutt mínusz 10—mínusz 13. Délben nyugaton mínusz 1—plusz 2, a Duna—Tisza közén mínusz 2—mínusz 5, másutt mínusz 5—mínusz 8 fok között. — A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet vasárnap a Tiszántúl és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében mínusz 5 fok alatt, máshol mínusz 1—mínusz 4 fok között lesz.

— **Halálozás.** Kapás János cipészmester temetése hétfőn délután fél 4 órakor

— Hoffmann Ferencné fényképész temetése hétfőn, 21-én délután 3 órakor.

FINOMMECHANIKAI javításokat, nikkelezést, gyorsan, kifogástalanul végez a Finommechanikai és Motorjavító V. Kossuth L. és Zetkin Klára-utcai sarok. Tel.: 14-37. 294

VIZSGÁZOTT fűtőt állandó munkára felveszünk. Orvostudományi Egyetem Diákotthon, 48-as tér 4. 297

SZŐLŐ Basamalom-dűlőben lakható présházzal 1318 négyszögöl nagyságban eladó. Családi ház 700 négyszögöl gyümölcsössel eladó. Bérelnék egy-két hold szántóföldet Pécsett megegyezés szerint. Eladó 1320 négyszögöl szőlő, lakható épülettel. Bátaszéki kétszoba-konyhás, mellékhelyiséges lakásomat elcserélném pécsiért. Címek: INKÖZ-nél.

JÓKARBANLEVŐ rekamié eladó. Felsőmalom-u. 16/1. Vető. 99

GOMBOR-FÉLE, mély gyermekkocsi eladó. Antal-utca 9/1. 92

HARMÓNIUMOT veszek. Nagy Gábor Pécs, Deák-u. Élmunkásház, földszint. 98

AUTÓKÖPENY, tömlő lábbeli javítások 8 napon belül kifogástalan minőségben készülnek Finommechanikai és Motorjavító Vállalatnál, Bajcsy Zsilinszky-u. 12. Tel.: 36-27. Vidéki megbízásokat ugyanigy 8 napra vállalunk. 294

MOTOROSOK FIGYELEM! 20 darab oldalkocsis motorkerékpárt vásárolunk. Bejelentés és bemutatás hétfőn délelőtt 10 óra. Pécsi Finommechanikai és Motorjavító V. Motoros részlege. Hal-tér 1. Tel.: 15-69. 301

ÁTALAKÍTOTT néprádió Orion 488 új eladó. Bajka, Antónia-u. 3. 115

UJ konyhaszekrény eladó. Megyeri-út 10.

ELADÓ modern, kis konyhaszekrény, kétszemélyes, új rekamié. Bajcsy Zsilinszky-u. 23., kapu alatt. 110

VILÁGOS hálószobabútor, Singer varrógép eladó. Harmónium bérbeadó. Engels-út 40.

PIANINÓT vagy rövid zongorát vennék, vagy bérelnék. Selmeczi Rajmár, Vöröskereszt utca 34. 104

ELADÓ kétszemélyes rekamié, 3 fotel Aradi vértanuk-útja 22. 107

KOMBINÁLTSZEKRÉNY, kombinálttasztal, vasablakok, ajtószárnyak, ablakszárnyak eladók. Apponyi-tér 6. Kövecsné. 106

GYERMEKVASÚT sínt 4.5 cm est keresek megvételre. Pap dr. Alkotmány-u. 14. 104

GOMBOR-FÉLE, mély gyermekkocsi eladó Mecsek-u. 8. 101

KARÁCSONY ünnepre és szilveszterre vásároljon a Pécsi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat boltjaiban édességárut és minőségi italárukat. 299

EGY rövid, fekete zongora eladó. Budai Nagy Antal-u. 12., volt Tábornok-utca. 86

MEGVÉTELRE keresek pianinót, vagy rövid zongorát. Kossuth-tér 3. Varga. 91

ROVID, körpáncélos, kereszthúros, háromedálos, Gebrüder Stingl zongora eladó. Ditter, Bálics-u. 4. 111

FAFŰRÉSZELŐGÉPET vennék. Cím: Garai-utca 24. 95

MÄRKLIN villany- és óraműves vasutak eladók. Vasárnap. Rákóczi-út 39/d. II. 7.

ELADÓ kilenchónapos mangalica, esetleg továbbhizlalásra. Aradi vértanuk-útja 52.

RÁDIÓT javít, világvevőre alakít, vasalót, rezsót rendelhez Horgas, Teréz-u 79

JÓKARBANLEVŐ női Singer varrógép olcsón eladó. Kisfaludy-u. 4/2. Zdesekné. 73

UJ ágyak eladók, rekamié rendelést elfogadok. Cím: Majláth-u. 20. 114

EGYSZEMÉLYES rekamié, 3+2 Telefunken rádió eladó, Tettye-dűlő 1. (Susogó mögött) vasárnap délután 74

HARISNYAFEJELÉST tökéletesen készítek gépvarrással elhasznált harisnyaszárakkal. Megye-utca 11.

KERESEK bútorozott szobát, D. Kovács József színház. Címet zárt borítékban kérem.

FEHÉR, mélykocsi eladó. Kossuth Lajos-utca 11. 103

GYÓGYSZERTÁRAK, Lánc-utca 22. sz. keres kisebb íróasztalokat használt állapotban a Bizományi Áruház útján. 300

BETONJÁSZOL, frissen átdolgozott, kétrészes ágybetét, férfikabátok, öltönyök, többféle női holmi eladó. Kistamásné, Pécsszabolcs, Szabadságharc-u. 9. 75

350-es DKW motorkerékpár prima állapotban sürgősen eladó. Nagykozár 127 házszám.

Uj sportruha: UJ ÉLMÉNYEK!

Sportöltöny

különböző színekben

Ára: 585.— Ft

Kapható:

ÁRUHÁZAKBAN, SZAKÜZLETEKBEN!

Harmadik Békekölcsön

I. sorsolása

Salgótarjánban

1953. december 27-én, vasárnap d. u. fél 4 órától.

Kisorsolásra kerül 187.850 darab nyeremény

59.6 millió forint összegben.

A sorsolás nyilvános!

Mindig öröm az ajándék!

Mielőtt megvenné, tekintse meg szaküzleteinket, melyek bő választékkal, minőségi áruval és udvarias kiszolgálással várják a vásárló dolgozókat.

Pécsi Ruházati Bolt.

Komlói 49/3 Szerelőipari Vállalat alkalmaz komlói telephellyel villanyszerelő, vízvezetékszerelő, fűtés szerelő, valamint a fűtés szerelésnél betanított segédmunkásokat. Szállást ingyen biztosítunk dolgozóink rendelkezésére, munkaruhát, télen melegruhát kapnak a dolgozók. Üzemi konyhánkon napi háromszori étkezést biztosítunk kedvezményesen. Vidéki dolgozóink egyszeri utazását megtérítjük. Naponta utazóknak 60 százalékot térítünk. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezés Komlón Berek-utcai Központunkban.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-52, 15-53, 15-54
Előfizetési díj havi 11.— forint
Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MELLES REZSŐ

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 299. SZÁM — ARA 50 FILLÉR — KEDD, 1953 DECEMBER 22

A MAI SZÁMBAN:

Odaítélték az 1953. évi „A népek közötti béke megszilárdításáért" elnevezésű nemzetközi Sztálin-díjakat (2. o.) — Pöfög a traktor Hitler egykori főhadiszállása helyén (2. o.) — „Aki dolgozik nálunk, az meggazdagszik" (3. o.) — Pártszervezeteink segítsék jobban a DISZ-vezetőségválasztásokat (3. o.) — Levelezőink írják (3. o.) — „Az emberről való gondoskodás" — az SZTK-ban (4. o.)

Szakszerű gondozással növeljük állatállományunk hozamát

December végén járunk, most már hivatalosan is itt a tél. Ahogy fogynak a munkák a mezőkön, úgy fordul a figyelem a gazdálkodás másik ága, az állattenyésztés felé. Többről van szó az idén, mint az eddigi években: nemcsak arról, hogy rá-érő időben kijavítsák az istállókat, megszegezzék a vásott jászoldeszkákat — ezt minden esztendőben külön tanács nélkül is jól-rosszul elvégezték a termelőszövetkezetek és az egyéni gazdák. Állattenyésztőink érezzék át, hogy az árleszállítás, a begyüjtési kötelezettséget hatalmasan csökkentő új törvényerejű rendelet, a falu népét ért számtalan kedvezmény után most rajtuk a sor: nemcsak egyszerűen átteleltetni a jószágokat, de lehetőleg emelni a napi fejést a tehenészetekben, kilókkal a súlygyarapodást a hízlaldákban — biztosítani a lakosság bőséges ellátását állati termékekkel — ez a feladat! A kormányprogramm egyik lényeges része, a mezőgazdaság, ezen belül az állattenyésztés fellendítése került napirendre.

Termelőszövetkezeteinkben, egyénileg dolgozó parasztjainknál az állattenyésztés fellendítésének minden eszköze adva van az idén, de sok helyen még nem használják fel azokat. Legtöbb helyen gazdag termést takarítottak be árpából, kukoricából, abból, lucernából, — megvan hát a hús, és zsírtermelés alapja, a takarmány. Megvan, de mégsem hasznosítják úgy, ahogy kellene. — A málomi Petőfi, a szemelyi Makarenko, és a pellérdi Alkotmány termelőcsoportokban minden előkészítés, szecskázás nélkül adják a tehenek elé a takarmányszalmát, kukoricaszárat. A jószág nem eszi szívesen, nem emészti rendesen — a takarmány pocsékolódik és a fejést sem adják a lehetséges tejnek. A bőséges takarmánytermést több állat beállítására, a meglévők jobb etetésére használják — ne kótya-vetyélkedjék ezt ebek harmincadjára.

Nemcsak a takarmányelőkészítés az egyetlen lyuk azon a zsákon, amelyen elfolyik, pocsékolódik az ábrak, a széna, a répa. Megyénk több, mint kétszáz termelőcsoportja között alig akad tíz, ahol bevezették volna az egyedi takarmányozást. Amíg a jól tejelő jószág nem kap elegendőt — a két-három literes tehén hízik az adagján, mert egyformán etetik mindkettőt. Többszáz vagon takarmány pocsékolódott el így hónapról-hónapra — itt az ideje, hogy végre vessünk a pazarlásnak. A járási állattenyésztési állomások, a járási tanácsok szakemberei nagyrészt ezen vizsgáznak le, — mennyire segítik a termelőszövetkezeteket az egyedi takarmányozás megszervezésében és fenntartásában.

A legjobban táplált jószág is kevés hasznot hajt, ha nem gondozzák, nem ápolják rendesen. A jó gondozás fél abrak — és ezt a fél abrakot szórják, pazarolják el, a romonyai Béke termelőszövetkezetben, ahol még csak az alomszalma szükségletet sem biztosították. Meg kell nézni a nagyarbólyi Tartós Béke termelőszövetkezet jószágait: fénylik szőrük a tisztaságtól, gyönyörű fiatal tenyészbikákat nevelnek. Ugyanakkor az ócsárdi Béke Öre termelőszövetkezetben húsz növendékmarhát sejtenek ki elhanyagolt gondozásból eredő fejletlenség miatt. Termelőszövetkezeteink szüntessék meg a jószággondozók állandó cserélgetését — jól nézzék meg, kit tesznek az állatok mellé és nyomós ok nélkül ne váltogassák őket. Az „állandósított" dolgozó maga is érzi, nemcsak vendégségben jár az istállóba — hanem felelős gondozója a termelőszövetkezet jószágainak! Termelőszövetkezeti elnökeink és a tsz pártszervezetek teremtsék meg az állattenyésztő munka becsületét, ne fordulhasson elő olyan visszás eset, mint a magyarbólyi Tartós Béké-ben, ahol valósággal kötéllel fogták a gondozót a hízósertések mellé.

A takarmánytakarékosság, a jó állatgondozás mellett az állattenyésztési termékek emelésének harmadik eszköze a jól bevált szovjet módszerek alkalmazása. Az ivándárdai Sarló-Kalapács termelőszövetkezetben literekkel emelkedett a tejhozam minden tehénnél a tőgymasszázs és utócsepegtetés bevezetése óta. Nincs olyan valamirevaló állattenyésztési értekezlet, vagy versenykihívás, amelyben nem szerepelt volna bevezetése — mégis, alig találni egy-két tehenészetet az ivándárdain és a mágocsin kívül, ahol valamelyest is alkalmaznák. Itt az ideje — az új év januárja, februárja, — hogy az illetékes járási szervek a gyakorlatban segítsék a termelőszövetkezeteket az egyedi takarmányozás bevezetése mellett a fejlett módszerek betanításában.

Megyénk állatállománya jó párszáz darabbal csökkent az elmúlt egy-két év alatt — most a télen indítsuk meg a szaporítási, tenyésztési munkát. — Az ivándárdai Sarló-Kalapács termelőszövetkezet állattenyésztői bevezették az egy ivarzás alatti kétszeres fedeztetést — 43 tehén után 44 borjút neveltek fel. Az ivándárdaiak példáját kövesse valamennyi termelőszövetkezet, hisz az új begyüjtési törvény alapján ugyanannyi a beadási kötelezettsége a száz tehénnek, mint a tíznek. Nyilvánvaló, az a szövetkezet jár jól, amelyik megtölti istállóit saját tenyésztésű jószágokkal.

Az állatállomány szaporításának komoly akadálya, — hogy míg a termelőszövetkezetekben azért akad megfelelő apaállat, — sok községben a tanácsok nem gondolnak a kívánhedt apaállatok pótlására, a meglévők rendes gondozására. Kővágószöllősön például egyszerűen elveszett egy kan. Szilágyon, pedig csak nagyon ritkán etetik. Rózsafán, Csebényben, Apátvarasdon, Berkesden Szász városon, Hímesházán és még sok más községben a tanács nem gondoskodik a dolgozó parasztok állattenyésztéséről, takarmányhiány miatt tönkremennek az apaállatok.

Hatalmas munkát hoz magával az állattenyésztésben az új év első három hónapja. Termelőszövetkezeteink, egyénileg dolgozó gazdáink csak akkor tudják végrehajtani ezen a téren feladataikat, ha azonnal hozzákezdenek és ha munkájukhoz a szükséges szaksegítséget megkapják. Az egyedi takarmányozás beállításához, soha nem látott új módszerek bevezetéséhez nem elég az akarat és a jószándék. A járási állattenyésztési állomások beosztottjai, a gépállomások vezető és körzeti mezőgazdászai, a környező állami gazdaságok agronómusai és állattenyésztési szakemberei üljenek le a termelőszövetkezetek elnökei és állattenyésztői mellé és az eddigi futó, alkalmi segítségnyujtás helyett alapos, részletes, tanácsadással segítsék őket. — Szükség van minden mezőgazdasági szakember segítségére — bármilyen állami szervhez, vagy vállalat kerületébe tartozik. Ugy járjanak el, mint a palotabozsoki gépállomás agronómusai, mint a szigetvári gépállomás vezető mezőgazdásza: részletes terv alapján segítsék a körzetükbe tartozó termelőszövetkezetek állattenyésztését.

Takarékoskodni a takarmánnyal — helyesen felhasználni minden szem abrakot, megjavítani a gondozási munkát — bevezetni az élenjáró termelési módszereket — ezek a tél legközvetlenebb állattenyésztési feladatai. Végrehajtásukkal nagy lépést teszünk előre a lakosság állati termékkel történő bőséges ellátása terén.

GYŐZELMI JELENTÉS

András-akna befejezte évi tervét

A „Kétszázéves a magyar szénbányászat" emlékműszakot kezdeményező András-aknai bányászok annakidején megfogadták, hogy nyolc nappal az 1953-as tervév befejezése előtt, december 22-re felszínre küldik az évi tervük teljesítéséhez szükséges utolsó csille szenet.

Az adott szó valóraváltásáért egyemberként indultak hareba a bányában és napszinten az akna fizikai és műszaki dolgozói.

A frontbrigádok közül a legjobb eredményt Wolf Gyula sztahánovista vájár csapata érte el, amely 21-ig esedékes havi tervét 183 százalékra teljesítette. Egész András-aknán a legkiemelkedőbb egyéni teljesítményt a Wolf-brigádban dolgozó Horváth (18) István sztahánovista vájár érte el a hónap elejétől 21-ig 210 százalékos terviteljesítéssel. Példamutató munkája mellett jutott ideje Balla László új dolgozó nevelésére is. Balla jó munkájával hálálta meg a vele való foglalkozást: zavartalan üresesille ellátással segítette a csapatot nagyszerű eredményéhez.

Bukovszki Gyula sztahánovista vájár csapata az akna külszíni fejtésén vitte győzelemre az emlékműszakot. A Bukovszki brigád decemberben már 2401 csille szenet adott tervén felül.

Az András-aknáról kiindult „Kétszázéves a magyar szénbányászat" emlékműszak munkalendülete, a nehézségek feletti győzniakarás eredményezte, hogy az András-aknai bányászok a vállalt határidőt is lerövidítették és 22-e helyett december 21-én felszínre szállították az évi terv teljesítéséhez hiányzó utolsó csille szenet is. Ugyanekkor megígérték, hogy az év végéig hatezer tonna kiválóminőségű fekete szenet szállítanak tervükön felül népgazdaságunknak.

Az évi terv befejezésével egyidejűleg az ezen a napon vájárvizsgát tett 15 András-aknai bányásztól levél érkezett a szakszervezethez.

„Nagy öröm ért bennünket, András-aknai vájártanulókat, akik a párt szerető gondoskodásától kísérve ma sikeresen letettük a vájárvizsgát. Külön öröm számunkra az, hogy életünk ezen fordulópontja egybecsik a magyar szénbányászat kétszázadik évfordulójával és aknánk évi terv teljesítésével" — írják levelükben.

Az új vájárok versenyre hívják a pécsszabolcsi és a vasasi most vizsgázott új vájárokat, s ugyanakkor vállalják, hogy a hozzájuk beosztott új bányászokból jó szakmunkást, becsületes dolgozót nevelnek.

Míg a frontbrigádok az évi terv befejezéséért küzdöttek, addig az elő vájó csapatok a jövőévi terv teljesítéséért harcolnak keményen.

Pollák Nándor és Kóré János sztahánovista vájárok brigádjai december 1-től kezdve két nyolcvanméteres frontfejtés előkészületein dolgoznak. Már induláskor versenyre léptek egymással és vállalták, hogy január 15. helyett január 1-re elkészítik az új tömegtermelő munkahelyeket.

Munkájukhoz újabb lendületet adott az emlékműszak. Pollák Nándor brigádja az elmúlt tíz nap alatt 37 métert haladt előre a gurító kihajtásával. Ezzel december 21-ig hatvan méterre növelték a gurító hosszát. Kitűnő teljesítményt nyújtott Kóré János csapata is, amely csak három méterrel maradt el versenytársa, a Pollák brigád mögött.

Garay

A pécsszabolcsi Béke-akna befejezte évi tervét

Két nappal azután, hogy a Béke-akna hagyományos versenytársa, a vasasi Petőfi-akna befejezte évi termelési tervét, december 20-án a Béke-akna dolgozói is jelentették, 1953. évi tervük befejezését. A győzelemhez őket is a „200 éves a magyar szénbányászat" emlékműszak alatt végzett lendületes munka segítette hozzá.

December 20-án reggelig a Pécsi Szénbánya Vállalat havi tervének esedékes részét 106.2 százalékra teljesítette. (MTI)

A Szigetvári Cipőgyárból jelentik:

Örömmel közöljük, hogy vállalatunk 1953. évi exporttervét december 19-én 104.05 százalékra teljesítette. A túlteljesítést úgy értük el, hogy a részünkre bedolgozásra adott biztonsági hányadot is exportképes minőségben termeltük le és a külön felajánlásunkban szereplő 4000 pár túlteljesítést is a mai napon teljesítettük.

Bagi Ferenc

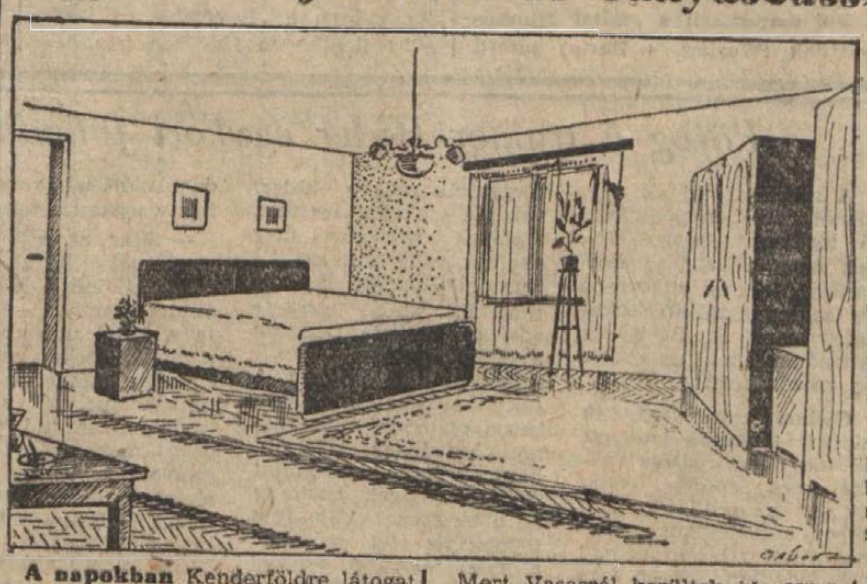
A Pécsi Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat

december 6-án teljesítette 1953. évi tervét. A dolgozók nagy lelkesedéssel indulnak harcba az 1954. évi terv határidő előtti teljesítéséért.

A Pécsi Keszlyűgyár dolgozói

örömmel jelentették, hogy december 16-án befejezték 1953-as évi tervüket. A gyár dolgozói eddigi eredményeik túlszárnyalását és a minőség fokozását határozták el. 1954-ben még jobb munkával akarják kielégíteni a külföldi és belföldi igényeket.

Egy kenderföldi lakás bányászasszony szemmel...

A napokban Kenderföldre látogattunk el, hogy megnézzük, miképpen élnek azok, akik már korábban megkapták a lakásokat, s már berendezkedtek új otthonukban.

Estébe hajlott már az idő, s itt-ott is, kigyúltak a fények. Előttünk egy sor ház. Vakolatlanok, sötétablakuak, még építés alatt állnak.

Tovább mentünk. Arra felé, ahol már életregyúlt alblakszemekkel néztek a házak a kenderföldi estébe.

Az 514-es ház egyik földszinti lakásába csengettünk be. Az ajtón kis táblán név: Vörös József vájár.

Csinos fiatalasszonyka nyitott ajtót. — Itthon van Vörös József elvtárs? — kérdeztük.

— Nincs. Műszakon van. De tessék beljebb kerülni.

A konyhából nagy zsivaj hangzott felénk.

— Ugy látszik, — gondoltuk, — a család többi tagja nagyon is itthon van. Négy gyerek játszott a konyhában. Mint kiderült: köztük csak kettő, a hétéves Józsi és a 13 éves Margitka a saját gyermekük, a másik kettő, rokongyerek Vasasról. Eljöttek ők is lakástnézni.

Mert Vasasról kerültek ide Vörösék. A vasasi falu feletti szőlőben volt szoba-konyhás házuk. A falu szélén. Esős időben valóságos sárenger volt a ház környéke. Márpedig ilyenkor is el kellett menni a szomszédba vízért.

— Hogy kerültek Komlóra?

— Férjem áprilisban még a szabolcsi István-aknán dolgozott. Ott szerezte meg a munkaérdemérem aranyfokozatát. Májusban helyezték ide Komlóra, hogy segítsen a sztálinvárosi kohók szénellátásáért harcoló komlói bányásztársainak.

Közben beértünk a szobába. A levegőben parkettfényesítő szaga terjengett. Szép bútorok, minden lépésre virágállvány. A főhelyen egy hatalmas kaktusz, gyönyörű rózsaszín virággal.

— Hogy érzik magukat az új lakásban?

— Nagyon jól. Ezek a gyönyörű szobák — mutat maga köré. — És a fürdőszoba! Minden másnap megfürdünk. Ott, abban a kis vasasi házikóban el sem tudtuk képzelni, hogy milyen jó érzés egy szép lakásban élni. Minden este hidegben feküdtünk le, mert a sok bútor mellett nem fért el a kályha. Itt jó melegben alszunk, egész éjjel, mert a nagy cserépkályha nagyon jól tartja a meleget.

Egyszóval teljes a boldogság a kis család körében. A vasasi rokongyerekeknek is tágul a pillantásuk a szép lakás láttán. Lesz mit mesélni otthon: Vörösék olyan szép lakásban élnek, hogy azt nem is lehet elmondani. Persze a legjobban nekik is a fürdőszoba tetszik. Hogyne tetszene. Nem kell a vizet a mély kútból, messziről hordani, hanem csak megcsavarni a csapot, s már folyik is a víz. Ha meg befűtenek a kályhába, melegvíz folyik a fényes csapból. Látszik, hogy elhatározták magukban, nem nyugszanak majd addig, míg nekik is nem lesz hasonló lakásuk.

De nini! A fürdőszoba faláról hiányzik a megszokott tükör. Kökönyösön olyat is láttunk, itt miért nincs?

— Mi nem kaptunk, — mondja csendesen Vörösné.

— De ezek apróságok. Van itt ilyesmi még egynéhány.

Mi sem akarjuk elrontani örömét, de mialatt lelkesen meséli, hogy gépírni tanul, mi csendben feljegyezzük a sebtében elsorolt hiányosságokat. Hiányzik egy rolló, a konyhaablak kilincse, a takaréktűzhely cső nélkül várta őket, s az egyik úgynevezett „platnikarika" is hiányzott. Hiába keresték a kettős ablakok Teschauer csavarjait is. Persze apróságok, de mégis hiányosságok. Később nevetve mesélik, hogy az egyik lakásban elfelejtették előmódott a füstcsőnyílás, s a füst a felette lévő lakás parkettái között szállt fel az idegen lakásba.

Apró hiányosságok, pillanatnyi bosszúságok. Ma még elnyomja őket a bányászasszony határtalan öröme a szép, új lakás felett. Holnap azonban igazságtalanságnak tartja majd. Szükséges ez?

Horváth J.

Odaítélték az 1953. évi „A népek közötti béke megszilárditásáért" elnevezésű nemzetközi Sztálin-díjakat

Moszkva (TASZSZ): A Pravda december 21-i száma jelentést közöl arról, hogy december 9 és 12 között Moszkvában D. V. Szkobelcin akadémikus elnökletével megtartották „A népek közötti béke megszilárditásáért" elnevezésű nemzetközi Sztálin-díjak odaitélésére alakult bizottság ülését.

A bizottság december 12-én, miután megvizsgálta a folyó évi nemzetközi Sztálin-díjak odaitélésére be érkezett javaslatokat, a következő határozatot hozta:

„A népek közötti béke megszilárditásáért" elnevezésű nemzetközi Sztálin-díjak odaitélésére alakult bizottság 1953 december 12-i határozata:

„A béke megőrzéséért és megszilárditásáért vivott harcban szerzett kiváló érdemekért" „A népek közötti béke megszilárditásáért" elnevezésű nemzetközi Sztálin-díjakat a következő személyeknek itélik oda:

Pierre Cot nemzetgyűlési képviselő (Franciaország),

Sir Sahib Szing Sokhi professzor, vezérőrnagy, az indiai államok tanácstagja,

Andrea Gaggero lelkész (Olaszország),

Isabelle Blume parlamenti képviselő (Belgium),

Howard Fast író (Egyesült Államok),

John Bernal, a londoni egyetem professzora (Anglia),

Leon Kruczkowski író (Lengyelország),

Pablo Neruda író (Chile),

Andrea Andreen orvosdoktor, Stockholm város klinikai laboratóriumi főorvosa (Svédország),

Nyina Vasziljevna Popova, a Szovjetunió Szakszervezetei Központi Tanácsa titkára (Szovjetunió).

D. V. SZKOBELCIN, a bizottság elnöke,

KUO MO-ZSO (Kína), LOUIS ARAGON (Franciaország), a bizottság elnökhelyettesei,

M. ANDERSEN NEXÖ (Dánia, JAN DEMBOWSKI (Lengyelország), MIHAIL SADOVEANU (Románia), A. A. FAGYEJEV (Szovjetunió). I. G. ERENBURG (Szovjetunió), a bizottság tagjai."

Lothar Bolz: Németország szomszédainak biztonságát csak egységes, demokratikus és az amerikai agressziós politikától független Németország szavatolhatja

Berlin (MTI): A berlini Pergamonmúzeumban kiállításon mutatják be német mesterek több, mint száz festményét, amelyet a Lengyel Népköztársaság kormánya baráti ajándékként adott át a Német Demokratikus Köztársaságnak.

Jan Izydorszyk lengyel nagykövet beszédében azt a reményét fejezte ki, hogy a Lengyel Népköztársaság kormányának ajándéka hozzájárul a lengyel és a német nép közötti baráti együttműködés és kölcsönös megértés további elmélyítéséhez.

Bolz külügyminiszter válaszában rámutatott, hogy a lengyel nép baráti ajándékának a jelen pillanatban fokozott politikai jelentősége van.

— Ha a németek és szomszédaik összehasonlítják egyfelől a Német Demokratikus Köztársaság és a Lengyel Népköztársaság, másfelől Nyugat-Németország és Franciaország viszonyát, világosan láthatják, hogy Németország valamennyi szomszédjának biztonságát csak egységes demokratikus, békeszerető és az amerikai agressziós politikától független Németország szavatolhatja.

A német nép követeli, hogy a berlini értekezleten hallgassák meg a Német Demokratikus Köztársaság és Nyugat-Németország képviselőit

Berlin (MTI) A Német Demokratikus Köztársaság kormányának javaslata, hogy a berlini értekezleten a német kérdés tárgyalásakor vegyenek részt a német nép képviselői is, egyre erőteljesebben helyeslő visszhangot kelt egész Németország lakossága körében. A német nép ugyanakkor élesen elitéli az Adenauer-klikk üzelmeit, amelyeknek célja, hogy a német nép küldöttei ne jelenhessenek meg a négy külügyminiszter nagyfontosságú berlini tanácskozásán.

A németek szövetségének Düsseldorfban megjelent sajtószolgálata kijelenti:

— Most egész erőnket a németek egymás közötti megegyezésére kell összpontosítanunk, mert a németek megegyezése elősegitené a német kérdés megoldását a küszöbönálló berlini értekezleten s hozzájárulna a világpolitikai ellentétek áthidalásához.

A vietnami akcióhét keretében szombaton és vasárnap négyszáz nagygyűlést tartottak Franciaországban

Páris (MTI) A vietnami békéért indított akcióhét keretében Franciaországban szombaton és vasárnap négyszáz nagygyűlést tartottak.

A Vendée-megyei, La Roche-sur-Yon-ban tartott gyűlésen számos szervezet képviseltette magát. A La Rochelle-i gyűlésen Gaston Monmousseau, a CGT titkára tartott beszédet. Le Havreben a mult héten több helyen munkabeszüntetéssel tiltakoztak a vietnami háború továbbfolytatása ellen. A Nord és Pas-de-Calais-megyei bányamedence dolgozói szombaton és vasárnap ugyancsak felemelték szavukat a vietnami béke tárgyalások útján történő megkötése mellett.

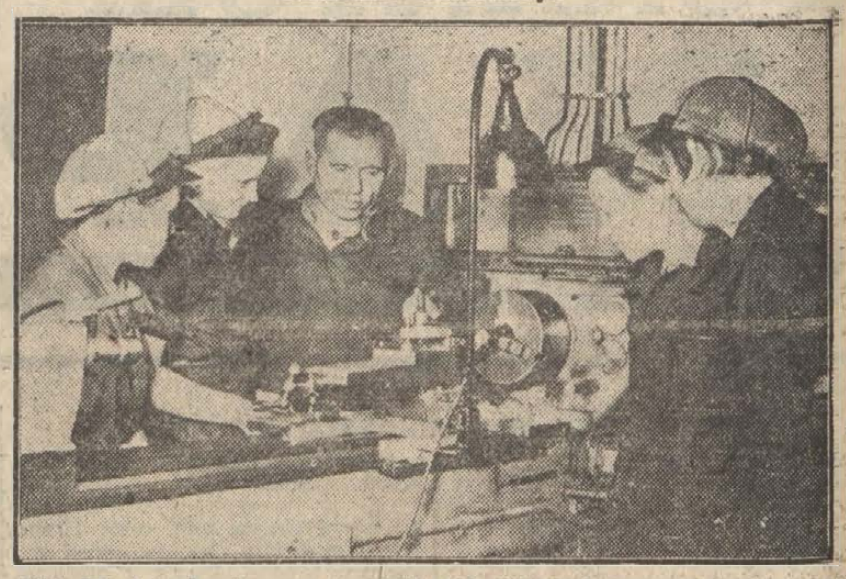
Választási eredmények Bulgáriában

Szófia (MTI) A szófiai rádió hétfő déli jelentése szerint a Bolgár Népköztársaságban december 20-án megtartott képviselővválasztásokon összesen 4,964.544 szavazó járult az urnákhoz, vagyis a választók 99.53 százaléka leszavazott. A választók 99.8 százaléka a Hazafias Arcvonalra adta le szavazatát.

Ismeretlen Beethoven-műveket találtak

London. Jack Werner angol zenetudós a londoni British Museumban Beethoven két, eddig ismeretlen zongoraművét találta meg. Az egyiket, a „Bagatelle"-t a szerző 1818-ban irta. Jack Werner szerint a mű „bájos és temperamentumos". A második művet, a „Bevezetés és keringő"-t Beethoven 1815-ben irta.

A böhleni „Otto Grotewohl" népi tulajdonban lévő kombinát tanműhelye

1953. IX. 1-én kezdte meg tanidejét 400 ifjú és leány. Kép: 30 tanuló leány, első évesek kapnak kiképzést, mint esztergályosok.

A népi demokráciák gazdasági és műszaki segítséget nyujtanak a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népgazdaságának helyreállításához

Phenjan (Uj Kina): Li Csu Jen, a népi demokratikus országokban járt koreai kormányküldöttség vezetője, december 19-én nyilatkozatot adott, amelyben ismertette az európai népi demokratikus országok kormányainak határozatait arról, hogy gazdasági és műszaki segitséget nyujtanak a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság háborúsujtotta népgazdaságának helyreállításához.

A küldöttség, amely látogatást tett Lengyelországban, Magyarországon, a Német Demokratikus Köztársaságban, Csehszlovákiában, Romániában, és Bulgáriában, megállapodásokat irt alá ezeknek az országoknak kormányaival a Koreának nyujtandó ellenszolgáltatás nélküli gazdasági és műszaki támogatásról.

„A megállapodások értelmében nagymennyiségű gépet, berendezési, egyéb anyagot és közszükségleti cikket kapunk, amelyekre hazánk helyreállításában, valamint gyáraink és más vállalataink épitésében vagy újjáépitésében szükségünk van" — mondott„ Li Csu Jen.

„Ez a testvéri segitség — tette hozzá, — a nagy Szovjetunió és Kina támogatásával együtt nagymértékben hozzájárul Korea helyreállitásának és újjáépitésének megkönnyitéséhez."

Uj szovjet fájdalomcsillapitószer: a „promedol"

Moszkva: A Szovjetunió gyógyintézményeiben az utóbbi időben széleskörűen alkalmaznak egy új fájdalomcsillapitószert: a „promedol"-t. Ezt a készitményt Ivan Nazarov találta fel, akit nemrégen a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának rendes tagjává választottak.

A „promedol" az egészségre teljesen ártalmatlan. Hatása emellett körülbelül háromszor akkora, mint a morfiumé, amelyet eddig a legradikálisabb fájdalomcsillapító szernek tekintették.

A „La Tribune des Nations" az amerikai-pakisztáni szerződésről

Páris (TASZSZ): A „La Tribune des Nations" című francia hetilap karacsi különtudósítója a következőket irja:

„Ghulam Mohammed, Pakisztán főkormányzója ez év novemberében Washingtonban Eisenhowerral és Dulles-szel folytatott tárgyalásai során megvitatta a két ország közötti katonai szerződés tervezetének végleges változatát. E szerződés főpontjai a többi között a következők:

Pakisztán „megfelelő pillanatban" csatlakozik a „középkeleti védelmi szervezethez", amelynek létrehozását most készitik elő.

Pakisztán jogot ad az Egyesült Államoknak katonai támaszpontok létrehozására és csapatok elhelyezésére Pakisztán területén.

Az Egyesült Államok Pakisztánnak kétszáz millió dollárt nyujt amerikai fegyverek vásárlására és a pakisztáni hadsereg átszervezésére, amelynek létszámát kilencszázezerre emelik.

Ugy vélik, hogy a szerződés 1954 elején lép életbe."

Megérkezett Prágába a magyar motorvonat, „A béke követe"

Prága (MTI) Pénteken megérkezett a prágai főpályaudvarra az első magyar motorvonat, a budapesti Ganz-vagongyár dolgozóinak remekműve — irja a „Rudé Právo". A motoros gyorsvonatot a legkorszerűbben rendezték be, az utasok legmesszebbmenő igényeit is kielégitik. Minden fülkében rádió szól, konyha, étkező és könyvtár teszi kellemessé az utazást. Az egyes kocsikat telefon is összeköti. A motorvonat átlagsebessége óránként 125 kilométer. Az utasok plüssel borított, fejtámasszal ellátott, kényelmes fotelekben, gyönyörű környezetben élvezhetik az utat a simán robogó motorvonaton. A magyar gyártmányú motorvonat a prága-berlini vonalon közlekedik majd.

A „Rudé Právo" végül kiemeli, hogy a motorvonat joggal kapta „a béke követe" — elnevezést. Ez a remek alkotás a magyar nép igyekvő békés munkájának bizonyitéka.

Külpolitikai hírek

BÉCS

V. M. Kraszkevics, a Szovjetunió ausztriai helyettes főbiztosa december 19-én bankettet adott az 1953-ban a Szovjetunióban járt osztrák küldöttségek tiszteletére. A banketten megjelentek: az osztrák kulturális élet képviselőinek küldöttsége, az Osztrák-Szovjet Társaság küldöttsége, ezenkívül az osztrák szakszervezeti, női, ifjúsági, sport- és munkásküldöttségek.

V. M. Kraszkevics melegen üdvözölte az osztrák küldöttségek tagjait és megköszönte nekik a szovjet és az osztrák nép közötti kölcsönös egyetértés és barátság megerősitését szolgáló nemes munkában való részvételüket.

RÓMA

Az olasz képviselőház december 19-i ülésén az olasz kormány vereséget szenvedett az úgynevezett „Európai Tanács", valamint az „európai szén- és acélközösség" képviselőinek megválasztása kérdésében.

Pajetta kommunista képviselő javasolta a választások elhalasztását.

A kereszténydemokraták akarata ellenére a képviselőház 254 szavazattal 234 ellenében úgy határozott, hogy a kérdés megoldását január 12-re halasztja.

Hasonló határozatot hozott a szenátus is.

A máltai választások eredménye

(MTI) A „Reuter" és a londoni rádió közli a máltai választások végeredményét. A december 12-én tartott választásokon leadott szavazatok összeszámlálása után kitünt, hogy a 40 mandátumból 19-et a Munkáspárt (Labour Party) szerzett meg, a G. Borg Olivier miniszterelnök vezetése alatt álló nacionalista párt pedig 18 mandátumot kapott. A három további mandátum a máltai Munkáspártnak (Worker, s Party) jutott.

Pöfög a traktor Hitler egykori főhadiszállása helyén

A mazuriai táj az ősz festői színeiben pompázik. A lankákon szorgos kezek most végzik az őszi vetést. Kocsink cukorrépa és burgonyaszállító szekereket kerülget. Béke és harmónia honol az erdők és mezők felett.

Célhoz értünk. Autónk kicsiny tavacska mellett áll meg, nem messze vasutállomás épülete fehérlik. Itt az erdő közepén, ebben a festői környezetben állott a hitlerista had erő főhadiszállása, a hirhedt „Wolfsschanze", a „farkassánc". Itt Kenrzyna mellett szövögötte hálóját az a barna pók, amely szerette volna behálózni az egész világot. A tavacskáról indultak el hidroplánon a futárok, a mezőn létesített repülőtéren szálltak le a jelentést tevő kurirok. Innen mentek a parancsok Sztálingrád, Moszkva alá, az afrikai, görögországi front ra, a francia és belga harcterre és Norvégia hegyes partjaira.

Itt fogadták a III. Birodalom csatlósait: Mussolinit, Antonescut, Horthyt. Itt a 25 vasbetonbunker egyikében tanácskozott Hitler, Himmler, Göring, Rosenberg, Rüder, Bormann, Keitel és Jódl.

A 8 méter vastag betonfalak védelmében itt tárgyalták meg a hitleri vezérek azokat a terveket, amelyek segitségével meg akarták valósitani az „Uj Európai Rendet", azt a rendszert, amely rabszolgaságba kivánta tasztani a világ népeit.

Sétálunk az erdőben. A fák között hatalmas vasbeton oszlopok, fűvel benőtt törmelékek. A felrobbantott épületek romjait zöld szőnyeggel borította be a természet. Valóságos jelkép: az élet győzelme a halál felett. A Szovjet Hadsereg közeledtére a hitleristák felrobbantottak a „vezéri főhadiszállást" és azóta madárdaltól hangos az a táj, ahonnan annak idején recsegő parancsokat továbbitott a rádió és a telefon. Az épületek elpusztultak, de a környező mezőket mindmáig nem lehetett megközelíteni. Hitlerék széles aknamezővel vették körül „farkassáncukat" és az aknák eltávolitására csak most került sor.

A Lengyel Néphadsereg aknaszedő egységei a Nép hadsereg megalakulásának 10. évi évfordulójára felajánlották, hogy megtisztítják a vidéket az aknáktól, hogy a védőmezőket a környéki Állami Gazdaság földjéhez csatolhassák. A feladat nem volt könnyű. Nem volt semmiféle térkép az aknák elhelyezéséről. Minden lépésre tehát meg kellett vizsgálni a terepet.

— Már az első terepszemlénél láttuk, hogy egész különös helyzettel állunk szemben — mondja a fiatal utásztiszt, aki a munkálatokat vezeti. — Olyan aknákkal találkoztunk, amelyről a szakirodalom sem tud és olyan óriási mennyiséget kellett eltávolítani, amire bizony eleinte mi sem számitottunk. A Hitler főhadiszállását körülvevő körben 29 és félezer aknát találtunk. Általában egy 200 méter széles és egy kilométer hosszú mezősávból közel 10.000 aknát kellett eltávolitanunk.

Legelőször az aknásítási módszert igyekeztünk megállapitani. Kiderült, hogy a hitleristák a módszert állandóan változtatták. Az egyes aknatípusok 4 vagy 18 soronként változtak. Érintőaknák, harckocsielhárító-aknák és más típusok váltották egymást. 9 különböző fajtáju aknával volt dolgunk.

A fiatal tiszt elénk teszi az aknátlanított terület térképét. Most látjuk igazán, hogy milyen hatalmas munkát végeztek a derék tűzszerészek. Lépésről lépésre haladtak előre. Kutatókészülékükeet vigyázva közelitették a föld felé. Amikor a fülhallgató jelezte az akna közelletét, levágták magukat a földre és lassan, óvatosan kúsztak előbbre. Amikor végre megállapitották az akna pontos elhelyezését, óvatosan — mert a tűzszerész csak egyszer tévedhet az életben — kicsavarták az akna gyújtófejét. A kiszedett aknákat azután összehordták és felrobbantották.

Hallatlan bátorsággal igy aknátlanitották a lengyel katonák több mint 52 hektárnyi területet. — Amikor a munka elkészült, jöttek a traktorok. Maguk a katonák szántották fel az egykori aknamezőt.

Bernatowicz és Kaczmarik utászok egyenként több mint 1000 aknát távolitottak el. Bernatowicz civilben segédmozdonyvezető, Kaczmarik paraszt fiú. Mellükön ott ragyog a „kiváló utász" jelvény. Nem szivesen válaszolnak kérdéseimre. Azt mondják, hogy csak kötelességüket teljesitették. Ők annak a hadseregnek tagjai, amely 10 esztendővel ezelőtt ott küzdött a dicsőséges Szovjet Hadsereg mellett Varsó felszabadításáért.

A Lengyel Néphadsereg hős tűzszerészeinek köszönhető, hogy az egykori főhadiszállást övező aknamezőkön nemsokára gabona-tenger hullámzik majd.

A dolgozók érdekében

Az őszi idény kezdetén 34 forintért árusították a bontott liba kilóját. Azóta többizben leszállitották az árát kilónként 1—2 forinttal. Tegnaptól, 20-ától, ismét egy forinttal olcsóbban vásárolható. A zsiros mellrész harminc forint helyett 29, a zsiros hátrészt pedig 28 forint helyett 27 forintos árban árusitják az állami élelmiszerkereskedelem üzleteiben.

*

A felszabadulás után indult meg hazánkban a rákos megbetegedések elleni szervezett küzdelem. Eredményesen folyik ez a munka Vas megyében is, ahol a megyei kórházban onkológiai osztályt létesitettek. A megye dolgozóin kívül itt kezelik Veszprém, Győr-Sopron és Zala megyék rákos betegeit is. Ebben az évben december közepéig mintegy 620 beteget kezeltek rádiumos besugárzással.

A rákszűrő állomások a betegség megelőzésében nagy munkát végeznek. Tizenegy ilyen állomás működik Vas megyében. Rákszűrő vizsgálatokra ebben az évben mintegy 25 ezer dolgozó jelent meg a megyében.

*

Még sok a panasz a budapesti finomacélárugyár borotvapengéi ellen. A jogos panaszok oka, hogy a pengéket rosszul köszörülték. A vállalat a köszörülés minőségét ellenőrző műszereket szerel fel. A jövő év elején, hogy a kényes penge minősége ne romoljon, új eljárással csomagolnak.

„Aki dolgozik nálunk, az meggazdagodik"

A mohácssszigeti Vörös Fény tsz-ben megvitatják az új begyüjtési rendeletet

— **Megtollasodunk!** Értitek? Megtollasodunk!

Heten figyeljük a szoba közepén álló, csontos, bárányborjúmellényes öreg elnököt. A hosszú pad legszélén Hammer Ferenc bognár bólogat helyeslően és oldalba böki Óbert Miklós bikagondozót, aki magába mélyülve számol. A barna kucsmás, bekötött állú Martines Antal is elhagyja dagadt arca tapogatását — kevetlenül gyötri a foga, — fülel, ne veszítsen egy szót sem.

— Tizenegy vagonnal kevesebbet adunk le csak terményből, hát a disznó, hát a tej?! Ha jövő ősszel mindezt kioszthatjuk munkaegységekre! Csak téged sajnállak egyedül Bíram, Rideg Pista, mert míg begyűjtek ment a szekerünk, töltad becsülettel, egy szavunk sem volt a munkádra, és most járod a bolondját amikor közéje csördíthetünk a lovakkal.

A téli délután homálya már jócskán megülte a Vörös Fény tsz irodáját, csak akkor látni a megszólított arcvonásait, amikor a párttitkár rak a tűzre. Rideg a falnak támaszkodva dünnyög, hogy hát beteg is neghát így, meg amúgy. Imre elvtárs — Mohácssziget és a megye egyik legjobb termelőszövetkezetének elnöke — már nem igen ad rá. Helyet szorítanak neki a padon, szembefordulva velünk elhelyezkedik, úgy folytatja:

— Én mondom, csodát csinálunk jövőre, — aki nálunk dolgozik — az megtollasodik. Most nyáron négyen akartak tőlünk házat venni, a Hazenauer Ádám, a Martines András....

— Meg a Wurth Jakab, meg a ...

— Bauer János — veszi vissza a szót Hammertől. — Most, zárszámadás után meg itt Szamócon állami segítséggel tizenheten akarnak új házat építeni! Érted?! Nem régi házat vesznek, ez már nem elég: újat építenek.

Te elöcsörgés akasztja meg — a vasútállomásról keresik az elnököt. Amíg Óberttől kérdezősködök — mennyit osztottak zárszámadáskor, benyit egy csomó hidegre Bárácz Matyi bácsi. Panaszolja Martinesnek, hogy egylovas jegyével nem akarták átengedni kétlovas kocsijával a kompon. A tűz körül topog, melegszik, az asztalnál Beck elvtárs, a begyüjtési osztályvezető számol.

Óbert sorolja a számokat:

— Tíz deka híján négy kiló kenyérgabonát, három kiló árpát, kukoricát, egy kiló negyvenöt deka krumplit, több mint félkiló Jonathán almát, meg Batult, negyedkiló babot, borsót és 11.50 forintot részeltünk minden egységre. Ezenkívül minden tíz egységre tizennyolc és fél deci bort, huszonöt kiló tüzifát, pálinkát, ételolajat, meg ki tudja még mit kaptunk.

Matyi bácsi eddig csak a kályha melegét ölelgette, de hogy az elnök letette a kagylót, mindjárt rácsap:

— Te Jóska, a te költségeden mentem át a városba, felírták a neved, hogy majd te kifizeted.

— Kifizetem, de Matyi bácsi holnapra kérjen kétlovasra jegyet a könyvelőtől. Megjöttek a facsemeték, ide fuvarozzák majd az állomásról.

A begyüjtési osztályvezető befejezte a számadást, az elnöknek újságolja, de olyan hangon, hogy mindenki hallja:

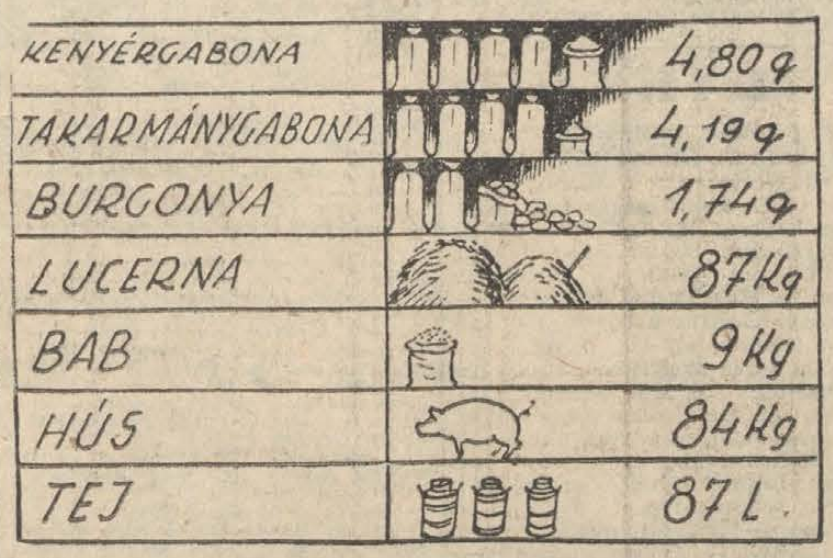
— Jóska, ha a begyüjtési kedvezményt, úgy ahogy van felosztjátok — jövőre egy kiló tíz deka búzával, 1 kiló takarmánnyal, szóval tizenegy forinttal több esik minden munkaegységre.

— Tizenegy forinttal?! Az enyémre is?!

Matyi bácsi — aki mintha eddig nem is figyelt volna oda — izgalmában a homloka tetejére löki kucsmáját és olyan ijedten néz, hogy mindenkit nevetésre fakaszt. Még Martines is, aki inkább sírna, amiatt a kis csont miatt, döcögve nevetgél a padon. De még szélesebb lesz a jókedv, amikor azt is kiszámolják, hogy ha jövőre is 436 munkaegységet szerez, akkor az idein felül az új begyüjtési törvény kedvezményeiből kilenc mázsa vegyes gabonával, egy és háromnegyed mázsa krumplival szaporodik jövedelme. Földhöz vágja a kucsmát — ölelgeti a szabadkozó Martinest, horvátul káromkodik örömében.

— „Kulákok leszünk" Sztipa! Isten bizony, annyink lesz, mint a Suputnak, meg a Mudlicnak volt! Te, elnök, nem lesz baj, hogy ennyire meggazdagodunk?

Újra le borzolja a nevetés a szobát, mintha szél futna végig a lengedő búzán. Mindenki örül Matyi bácsi jókedvének, saját örömének — és hiába szól az elnök egyre kiágaskodik egy-egy kiáltás, a rá megjegyzést követő nevetés, derültség.

Ennyivel több természetbeni juttatást kaphat jövőre 436 munkaegysége után Bárácz Matyi bácsi, az új begyüjtési törvény adta kedvezményből.

— Rosszul gondolkodtok, én mondom, rosszul gondolkodtok! Hát essünk neki a kedvezménynek, mint a tót a vadkörtének, mérjük ki, osszuk szét? Biztos kiosztjuk, de előbb megfiaztatjuk! Kétszeresre, háromszorosra! Ugy osztjuk ki, ha már megdagadt!

Eddig mindenki az öreg Bárácot nevette, de most épp úgy néznek az elnökre, mint előbb az öreg rájuk.

— Nem értitek? Ha azt a 283 mázsa takarmánygabonát, amellyel kevesebbet kell beadnunk, kiosztjuk csak 74.000 forintot adunk a tagoknak. Ha megetetjük a disznókkal és vagy fél vagont hiznak tőle, akkor meg 129.000-et! Hát ötvenötezer forintot dobjunk el, amikor itt a tömérdek sütő? Idén csak 85-öt hizlaltunk, jövőre legalább százhetvenet! Igy kell kihasználni az új rendeletet!

Dehogynem értik a tsz tagok! Ugy zúgnak, hogy alig hallani a folytatást. Imre elvtárs is felál a padról és újra a szoba közepéről bizonykodik:

— Ugy a hónunk alá nyult ez a rendelet, hogy zavarja el a tagság azt az elnököt, aki most sem tud gazdálkodni. Idefigyeljetek: ha akarjuk, kukoricával teljesítjük a húsbeadást, ha nekünk úgy tetszik, hússal. Hát mivel teljesítsük?

— Hússal, csakis hússal! — kontrázik bele Óbert, meg Hammer, de Martines nem érti.

— Idehallgass Tuna, tizenkét vagon takarmányt kell leadnunk jövőre, — az elnök a tervektől hevülten, de mégis türelmesen magyaráz. — Ezért csak 37.000 forintot kapunk. De az új rendelet szerint minden mázsa takarmánybeadást nyolc és félkiló disznóhússal pótolhatunk. Leadunk 102 mázsa disznót helyette és mivel a sertés beadási ára magasabb, nem harminchét, hanem ötven háromezer forintot kapunk érte.

És a te disznód csak nyolc és fél kilót hizik egy mázsa árpától? Tizen ötöt, huszat! Az jár jól, aki sertésben adja be a kötelezettséget, mert annak takarmánya is marad bőven! Tiszta sor — állatot kell tartani, disznót, tehenet, amennyi csak belefér az istállókba.

Nincs már más fény a szobában mint a kipirosodott kályháé. Ezért is, meg a szívet-lelket melegítő számításoktól vörösödnek az arcok, átforrósodik a szoba. Mire felbátortalankodik a petróleumlámpa fénye, Martines is letette álláról a kendőt, kigombólkozott, könnyebben esik így a beszéd. Egypáran elköszönnek, jóleső hideg lép be helyettük az ajtón, — Matyi bácsi a begyüjtési osztályvezetővel számoltatja — mennyire rúg a jövedelme, ha így használják fel a kedvezményt. Egy pár jó csizmával és bakancsal vehet többet jövőre. Az elnök is eltikkadt, csendes hangos, beszélgetve fűzi a szót.

1861.40 forintot kaphat Bárácz Matyi bácsi szabadpiacon azokból a terményekből, amely az új begyüjtési törvény kedvezményeiből tetézi jövedelmét. Rádiót, ruhát, fehérneműt és egy pár jó csizmát vehet érte. De ha a Vörös Fény állattenyésztésben kamatoztatja a kedvezményeket, 5668.— forint üti markát — egy csizmával és egy bakancsal kap érte többet.

— **Mást is tartogat** számunkra a rendelet. Gödöllőn voltam iskolán, amikor 1951 december 26-án leadtak a csoportból 32 mázsa disznót. A beadást túlteljesítettük és a fölösleget nem számították be az ötvenkettes évre. Majd szétdurrantam a méregtől, a Békétől kellett kölcsönkérni jószágokat. Hát ennek vége, — akár egy év alatt teljesíthetem két esztendő beadását. És itt a gyümölcsös. Negyven holdat telepítünk, mert nagy pénzt hoz. Tavaly még ötszörösen kellett volna beadnunk utána, az új törvény szerint meg egyszeresen, vagy még úgy sem. Olyan kedvet kaptunk a munkához hogy meg sem lehet mondani. Nem ér fabatkát sem az a tsz elnök, aki a nagy kedvet, és az új törvényt nem fordítja a szövetkezet javára. Jövőre, ha csak közepes esztendő is lesz — legkevesebb hatvan forintot ér egy munkaegység a Vörös Fényben. Aki dolgozik nálunk, az meggazdagodik. Én mondom.

A géphocsi reflektorjai beleszúrnak az éjtszakába. A baracskamohácssziget kövesúton ráesik fénye egy magas, kucsmás, bandukoló férfi alakra. Rideg István, a kilépő. Vajjon mit forgat fejében, hová viszi lépte? El sem megy, vagy jövőre visszajön?

Talán maga sem tudja megmondani.

O. I.

Háromemelet mély pince épül a Pécsi Pannonia Sörgyárban

A Pécsi Pannonia Sörgyárban — ahol a nyári idényben egyetlen hónap alatt annyi sört készítettek, mint 1931—33-ban három egész év alatt — most a tél idején sem szünetel a munka. A karbantartási munkák mellett kétszeresét termelik a tavaly télinek.

De nemcsak az üzemben, a gyár mellett is nagy a nyüzsgés. Nemrég egy új, háromemeletnyi mélységű 16.200 hektolitéres pince építését kezdték meg.

Az építkezésen lázas munka folyik. Naponta 80—90 köbméter földet termelnek ki, amely öt darab, összesen hatvan méter hosszú szállítószalagon és földbunkeron keresztül mindjárt a földet elszállító teherautóba kerül. A munkák befejezéséig 4500—4800 köbméter földet távolítanak el a pince helyéről. Mivel az új létesítmény közvetlenül a gyárépület mellett lesz, külön munkavédelmi tervet dolgoztak ki.

A hatalmas pincehelyiség felépítésével amellett, hogy az ezévinél 30 százalékkal több sört készíthetnek ennek segítségével a jövő évben már kiváló minőségű sör kerül a dolgozókhoz.

A pince első szakaszát május 1-ére helyezik üzembe.

Hajnal Lajosné

A DISZ HIREI:

Pártszervezeteink segítsék jobban a DISZ-vezetőségválasztásokat

Az elmúlt napokban jólsikerült vezetőségválasztó taggyűlést tartottak a pellérdi DISZ-fiatalok. Már az előkészület során kitűnt, hogy a fiatalokat érdekli a vezetőségválasztás. Mivel a megválasztott titkár bevonult,

Szabó István elvtárs a tanács titkára, aki a DISZ politikai iskola vezetője, vette kezébe az előkészítés munkáját.

Ismertette a fiatalokkal a vezetőségválasztás szükségességét, idejét. — Maga köré gyüjtötte a fiatalokat, megbízta őket is feladatokkal. Igy volt idejük felkészülni a hozzászólásra.

Amikor eljött a vezetőségválasztás napja, vidám, mosolygó arcú, vígkedélyű fiúkkal, lányokkal telt meg a helyiség és harmonikaszóra táncolva várták a taggyűlés kezdetét. Az alapszervezet minden tagja jelen volt. A titkári beszámolót az ideiglenes titkár tartotta. Arról beszélt, hogy a fiatalok mit tettek eddig Pellérden a kormányprogramm végrehajtásában, milyen tennivalók várnak rájuk a jövőben. Elmondta, miért vált szükségessé a vezetőség újjáválasztása.

A titkári beszámolót sok hozzászólás követte. Ezek közül az első Pulai Lászlóé volt, aki elmondta, hogy a DISZ-szervezetnek arra kell törekednie, hogy jó népnevelői legyenek. Olyanok, mint Sós Marika, aki eredményesen dolgozott a békekölcsönjegyzéskor és a tsz megszilárdítás idején. A hozzászólás nyomán javaslat született: az ifjú népnevelőpárok között feloszt ják a községet és a dolgozó parasztokhoz eljuttatják a párt szavát, lelkesítik őket a begyüjtési kötelezettség teljesítésére.

Határozatot hoztak arra is, hogy a téli estéket kultúrműsorok tanulására használják fel, szórakoztatják a falu dolgozóit.

A hozzászólások után megválasztották az új vezetőséget. Amikor Rab László elvtársat javasolták, felcsattant a taps: Rab elvtárs párttag, nemrég szerelt le a honvédségtől. A fiatalok egyhangúan választották meg az alapszervezet titkárává.

A taggyülés sikeres volt. Elsősorban azért, mert a pellérdi termelőszövetkezet pártszervezetének titkára, Tóth Balogh Lajos elvtárs nem hagyta magára a DISZ-t, segítette az előkészület során. És ugyanúgy a tanács, ahol majdnem mindenki az ifjúsági szövetség tagja.

*

A pellérdiek példájából sokat tanulhatunk.

Elsősorban azt, hogy ha a pártszervezet és a tanács segít a DISZ szervezetnek, akkor ezek a taggyülések eredményesek, a fiatalok helyesen választanak. A szalántai párttitkár mégsem tartotta érdemesnek, hogy a vezetőségválasztást előkészítő értekezleten megjelenjék, támogassa ezt a munkát. A keresztespusztai állami gazdaság pártszervezetének titkára felelőtlenül megígérte, hogy a közeljövőben a vezetőség megtárgyalja majd az előkészítés feladatait. De a vezetőségválasztás napjáig egyetlen lépést sem tett, hogy ígéretét megvalósítsa, sőt a vezetőségválasztás napján eltávozott a gazdaságtól.

Sok helyen az is akadályozza a DISZ-szervezet működését, hogy a helyi tanácsok nem biztosítanak helyiséget a fiataloknak. Amikor például Ócsárdon felvetették, hogy van egy helyiség, amelyet kis költséggel ki lehetne tatarozni, akkor a tanács titkára, Szendrői Emil kijelentette: minek az, amikor úgy sincs DISZ-szervezet. Az igazság az, hogy Ócsárdon jóldolgozó szervezet van kultúrcsoportja minden esztendőben indult a járási kultúrversenyen és részt vett már az országos döntőben is.

A DISZ-szervezetek vezetőségeit újjáválasztó taggyülések sikerén sok múlik.

Mindenekelőtt az: ha a fiatalokat sikerül aktivizálni, becsületes, lelkes, tapasztalt vezetőket választanak, akkor az elkövetkező években javulni fog a DISZ munkája, eredményesebben segíti majd a pártszervezet munkáját a kormányprogramm végrehajtásában. Támogassák ezért az eddiginél sokkal jobban a taggyülések előkészítésében a vezetőségeket, adjanak meg nekik minden segítséget.

Muszung Lajos
a pécsi járási DISZ-bizottság titkára.

Levelezőink írják:

Van, s mégsincsen

A korai sötétedés miatt, két hétel ezelőtt arra gondoltam, hogy helyes lenne zseblámpát beszerezni. — Sellyén boldogan léptem be az I. számú földművesszövetkezeti boltba, amelynek kirakatában különböző nagyságú és méretű zseblámpákat láttam.

Amikor az eladótól lámpát kértem, azt válaszolta, hogy ninesen. Hivatkoztam arra, hogy a kirakat tele van zseblámpákkal, csak ki kell venni. Erre azt válaszolta, hogy ez nem tartozik a földművesszövetkezet hatáskörébe, mert a kirakat felett a Pécsi Kirakatrendezőség rendelkezik. Igy kénytelen voltam az üzletet vásárlás nélkül elhagyni.

December 14-én a fentihez hasonló eset történt. A kirakat tele volt csokoládéval és szaloncukorral, de az eladó nem volt hajlandó a kirakatból kivenni az árut annak ellenére, hogy az üzletben nem volt belőle.

Tudomásom szerint rendelkezés van arra, hogy a kirakatban csakis olyan árut szabad elhelyezni, ami az üzletben is kapható és ha az az áru az üzletből már kifogyott, akkor a kirakatból is be kell venni. Avagy ez az intézkedés a sellyei földművesszövetkezetekre nem vonatkozik?

KOVÁCS GYULA

*

Kovács Gyula jogos panaszára felhívtuk a Baranyamegyei Szövetkezetek Szövetsége fogyasztási osztályának figyelmét. Ezzel kapcsolatban a következő választ kaptuk: „A sellyei földművesszövetkezeti boltban a boltvezető túlkapása volt a fogyasztóval szemben, mert sem megyei szövetségünk, sem pedig egyéb felügyeleti szervek ilyen rendelkezést nem adtak ki a kirakatra vonatkozóan.

Ha a boltban az a cikk kifogyott, ami jelen pillanatban még megtalálható a kirakatban, a fogyasztó kívánságára a boltvezető köteles minden megjegyzés nélkül rendelkezésre bocsátani."

Baranyamegyei Szövetkezetek Szövetsége
GRISCHISCH RUDOLF
fogyasztási osztályvezető
KATONA GYULA
fogyasztási előadó.

„Rendeljék meg harmadszor is..."

Véménden is beköszöntött a disznóölések ideje. A dolgozók nagy örömmel láttak hozzá a munkához. Azonban örömük alábbhagyott, amikor rájöttek arra, hogy nem is olyan egyszerű a disznóölés Véménden. Hogy miért? Azért, mert az üzletekben nincs bél. S hogy miért nincs, erre csak a Bélértékesítő Vállalat tud válaszolni.

A szövetkezet irodájában megállapították a következőket: A szövetkezet októberben 5 ezer méter száraz és 5 ezer méter sózott belet rendelt a budapesti Bélértékesítő Vállalatnál. Erre a következő választ kapta: „Jelenleg nincs raktáron. — Rendelésüket decemberben ismételjék meg.

A szövetkezet megismételte a rendelést, amelyre a következő választ kapta: „Levelükre közöljük, hogy nem áll módunkban száraz belet küldeni, de ajánlatot teszünk arra, hogy a rendelkezésünkre álló sózott bélből ejtsék meg rendelésüket."

A szövetkezet most ott áll, hogy rendelést kell küldenie olyan árukra, amit már kétszer megrendelt. A rendelések elmentek, bél azonban nem érkezett. Az ilyen bürokratikus papírmunka azt „eredményezi", hogy március körül olyan nagymennyiségű bél érkezik majd a boltba, amivel tavasszal nem tud mit kezdeni a földművesszövetkezet vezetősége.

Arra kérjük az illetékeseket, hogy körültekintőbben intézzék a dolgozók ügyeit és biztosítsák a zavartalan áruellátást falun is, mert áru van, csak az ilyen és ehhez hasonló bürokratikus intézkedések akadályozzák annak időbeni eljutását a fogyasztókhoz.

Bauer Ferenc
tanácselnök.

„Az emberről való gondoskodás" — az SZTK-ban

Fajcsi Ferenc, fiatal bányászt vigyázatlansága következtében bal eset érte, hátulról egy futó csille megnyomta bal karját és eltörte. — Körülbelül ennyi jelent volna meg a régi lapok hír-rovatainak az esetről.

Fajcsi Ferenc Komlón dolgozik az aknamélyítőknél. A munkálatok során súrún váltakozik a föld rétegződése, néhol homokkal kell megküzdeniök, azután a ragacsos agyagba szorul a gumicsizma, majd a hirtelen betörő vizet kell eliszapolni. Az ilyen munkára nem öltöznek ünneplőbe a bányászok, de nem is kell, hiszen kielégítően gondoskodnak róluk: munkaruhát, bakancsot kapnak térítés nélkül, ha szükséges, gumicsizmát is húznak.

Fajcsi Ferenc is gumicsizmában dolgozott, munkaruháján nagy foltokat hagyott a vizes agyag. Elterelődött egy pillanatra a figyelme, nem vette észre, hogy a hátamögött elindult egy csille, s megtörént a baleset.

A rendelőben Horkai Ferenc főorvos elsősegélyben részesítette, azután — mivel a röntgenfelszerelés nem működött, — mentőkocsival beküldte Pécsre.

Pécsett az SZTK-ban a röntgenlelet is törést mutatott és a sérült kart gipszbe tették.

Ez azonban nem ment olyan gyorsan, ahogy az ember elképzelné. Fajcsi Ferenc reggel 9 órától délután három óráig várt türelmesen, hogy sor kerüljön rá.

Végre sorra került. Kezelés után beírták a nevét a nyilvántartóba és elbocsátották. Fajcsi kérte, hogy a mentőautóval mehessen vissza Komlóra, mert nincs nála pénz autobuszköltségre. Igen ám, de a rendelet előírja, hogy kartöréses beteget tilos mentőautón hazaszállítani. Igaz, a rendeletben az nincs benne, hogy ez vonatkozik-e arra is, aki lakóhelyétől negyven kilométerre van és egy fillérje sincs — dehát a rendelet az rendelet.

A sebészetről felküldték a pénztárba, hátha ott valamit tudnak csinálni.

Nosza, előkerült a „Segélyezési ügyvitel útmutatója", amelynek a 209-es pontja kimondja, hogy a beteg útiköltségét a munkáltató tartozik fizetni. — Csakhogy a „munkáltató" Komlón van, a beteg pedig itt Pécsett az SZTK pénztárablaka előtt áll, várja, hogy vissza tudjon menni, hiszen reggel óta ült a folyosón.

Visszaküldték meginti a sebészetre, ott állt tovább tanácstalanul. Pintér Győző — a rendelőintézet párttitkára — „gondolt" egyet és mivel úgyis arrafelé tartott, átkísérte a Pécsi Szénbánya Vállalat munkaügyi osztályára. Bors elvtárshoz, hogy gondoskodjanak Fajcsi Ferenc hazaszállításáról. Bányász — az bányász — gondolta, — az ő dolguk.

Bors elvtárs, amikor meghallotta, hogy miről van szó, zsebébe nyúlt és pénzt adott — a sajátjából — autobuszköltségre.

*

Amikor pártunk és kormányunk a legmesszebbmenően gondoskodik a dolgozókról, amikor a „legfőbb érték az ember" nem szállóige már, — az SZTK az emberekről való „gondoskodásnak" ritka példáját adta. „Komló üzemi kifizetőhely — mondja Bán Kálmán előadó, — nekik gondoskodniok kellett volna, hogy Fajcsi útiköltséget kapjon. Igen ám, de Fajcsit mentőautó szállította be Pécsre s nem merült fel a probléma, hogyan kerül vissza Komlóra.

A mentő természetesen visszament, Fajcsi pedig itt maradt egyedül. De ha meg is várja Fajcsit a mentő, mint kartöréses beteg — visszamehetett-e volna vele, mert a rendelet előírja, hogy ilyen sérüléssel nem veheti igénybe az autót. Pintér elvtárs azt mondja, hogy megoldható lett volna a mentővel való szállítás. S ha ez így van, miért nem hívtak pécsi mentőautót. Nem volt szabad mentőautó? Akkor még mindig ott volt a pénztár.

Komló valóban üzemi kifizetőhely ilyen szempontból, de lehetőség lett volna arra, hogy Fajcsi megkapja az autobuszköltséget a pécsi SZTK pénztárától, az „üzemi kifizetőhely" bizonyára viszszaküldte volna ezt a néhány forintot.

Kibúvót keresni könnyű — a különböző rendeletek alapján is, — de a rendeletek alkalmazása mellett az embert is kell nézni, és elsősorban az embert kell nézni. — Ezt pedig sokkal jobban kellene szem előtt tartani az SZTK-ban is.

SZŐLŐOLTVÁNYT vagy gyökeres vadat adnák cserében sima vadvesszőért, vagy pénzért veszek sima vadvesszőt Kiss szőlőtelep, Abasár.

VENNÉK Dulovits—Hevesy fotószakkönyveket, fényképező állványt, nagyítógépet, esetleg felszereléssel. Ajánlatokat Pécs, Szabó, József-u. 6-ra. (Gyermekklinikánál).

Párthírek

Értesítjük az SZKP története első évfolyamának propagandistáit és hallgatóit, hogy részükre 1953 december 22-én délután 5 órakor előadást tartunk a Megyei Pártoktatás Háza előadótermében. Az előadás címe: „A szociáldemokrácia két taktikája a demokratikus forradalomban." Előadó: Vajda Ferenc a Pártoktatás Háza vezetője.

Megyei Pártoktatás Háza

MIRIK

KEDD, DECEMBER 22

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Zénó — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** — Várható időjárás kedden estig: változó felhőzet, egy-két helyen, elsősorban a déli megyékben, kisebb havazás, ónos eső. Mérsékelt délkeleti-keleti szél. Az éjszakai lehülés délen kissé gyengül, a nappali hőmérséklet általában alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére kedden reggel délnyugaton mínusz 4—mínusz 7, másutt mínusz 10—mínusz 13, délben mínusz 1—plusz 2 fok között. — A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet mínusz 1—mínusz 4 fok között.

— **Tanácstagok fogadóórái:** Siklósi kerület Szabadság-úti Általános Iskolában december 22-én délután 5—6 óráig Zahorcsek Alfonz, Gyárvárosi Kirendeltségen december 23-án délután 5—6 óráig Czöndör Ferencne és Pandur Jánosné tanácstagok fogadóórát tartanak.

— **Halálozás.** Jancsek János temetése december 23-án, 3 órakor lesz.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZÍNHÁZ

Nem magánügy. Szelvénybérlet „C" Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Kis Katalin házassága. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Vitorlás titka. Angol—Magyar mérkőzés és artistaműsor (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Elefánt és az ugrókötél. Artistaműsor. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Józsefvárosi. (Pécsszabolcs): Kőszív. Kísérőműsor: Évszázad mérkőzése (fél 6, fél 8 órakor).

Kiállítás

Értesítjük Pécs város dolgozóit, hogy a városi Doktor Sándor Kultúrotthon szakkörei (biológiai, műszaki, fotó, gazdasszony játékkészítő és képzőművész szakkörök) negyedévi munkájukból kiállítást rendeznek. Megtekinthető folyó hó 22—24-ig délután 5—9 óráig. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

2 DARAB egyajtós antik szekrény eladó. Várady Antal-u. 12. 124

FIZIKAI munkásokat azonnalra felvesz a Pécsi Bőrgyár.

A budapestiek nyerték a vasutas kosárlabda tornát

A vasutas szakszervezet rendezésében Pécsett a vasutas sportcsarnokban pénteken, szombaton és vasárnap az országos vasutas területi kosárlabdabajnokság volt. A versenyen az egyes területeket a budapesti, miskolci, szegedi, szombathelyi, debreceni és pécsi lokomotivok férfi, továbbá a budapesti, szombathelyi, miskolcsi és pécsi lokomotivok női csapatai képviselték. A mérkőzések a legtöbb esetben igen változatos, jó színvonalú játékot hoztak. Jelentőségük abból a szempontból is fontos volt, mert a jövő évi kosárlabda Nemzeti Bajnokságban való bejutásért néhány hét múlva osztályozó mérkőzések lesznek, amelyen a most résztvett csapatok — többek között a pécsiek — is résztvesznek.

Mind a férfiaknál, mind pedig a nők csoportjában nagy küzdelem alakult ki a helyezésekért. Végeredményben a férfiaknál a budapesti csapat biztosan győzött, bár az első helyéért igen meg kellett küzdenie a felerősödött pécsi csapattal szemben. A férfiaknál jól szerepeltek a fenti két csapaton kívül a miskolciak is, ugyanakkor a szombathelyiek helyezése a vártnál gyengébb volt. A nők csoportjában meglepetésre a Budapesti Lokomotiv együttese hosszú évek után első ízben győzte le a torna esélyesét, a Pécsi Lokomotivot. A pécsi lányok ezúttal a vártnál gyengébben játszottak és a rangadón, különösen a második félidőben vétettek igen sok hibát. Az egyébként érdekes sportesemény a pécsi sportközönség részéről jóval nagyobb érdeklődést érdemelt volna.

A verseny részletes eredményei:

FÉRFIAK: Miskolc—Szeged 42:30 (26:14). Vezette: Bokody és Szittya. Legjobb dobók: Gedeon (10), Tóth (10), illetve Mayer (15).

Pécs—Debrecen 92:47 (50:23). Vezette: Pásztor és Molnár. Legjobb dobók: Szamosi (26), Lovrics (15), Illinger (12), illetve Józsa (12), Nagyházi (10).

Budapest—Szombathely 52:41 (33:19). Vezette: Pásztói és Tasnádi. Legjobb dobók: Kápolnás (9), Holonics (8), illetve Hajdinák (9), Sass (9), Szabó (9).

Pécs—Szeged 83:56 (55:27). Vezette: Berta és Mikuska. Legjobb dobók: Bódis (19), Szamosi (18), Fülöp (16), illetve Mayer (28), Molnár (9).

Miskolc—Szombathely 66:63 (30:26). Vezette: Bokodi és Mikuska. Legjobb dobók: Józsa (28), Gedeon (12), Tóth (11), illetve Menyhárt (15), Hajdinák (12), Sas (11).

Budapest—Debrecen 82:31 (36:20). Vezette: Tasnádi és Berta. Legjobb dobók: Mórócz (14), Bencze (11), illetve Fazekas (10), Józsa (7).

Pécs—Miskolc 71:53 (28:28). Vezette: Bokodi és Mikuska. Legjobb dobók: Szamosi (32), Illinger (16), illetve Józsa (17), Gedeon (15), Tóth (13).

Budapest—Szeged 104:19 (54:10). Vezette: Bokodi és Szittya. Legjobb dobók: Mórócz (21), Bencze (21), illetve Molnár (6).

Szombathely—Debrecen 79:44 (43:17). Vezette: Szittya és Tasnády. Legjobb dobók: Hajdinák (12), Vörös (11), Szabó (11), illetve Némethi (13), Nagyházi (10).

Budapest—Miskolc 79:46 (38:15). Vezette: Pásztói és Mikuska. Legjobb dobók: Bencze (19), Szabó (14), Faragó (11), illetve Józsa (13), Dombóvári (11).

Debrecen—Szeged 61:59 (28:33). Vezette: Bokodi és Berta. Legjobb dobók: Katona (16), Nagyházi (15), Molnár (20), Mayer (19).

Pécs—Szombathely 77:68 (35:30). Vezette: Bokodi és Pásztói. Legjobb dobók: Frank (22), Szamosi (20), illetve Szabó (19), Hajdinák (17).

Miskolc—Debrecen 54:41 (32:32). Vezette: Mikuska és Berta. Legjobb dobók: Józsa (17), Dombóvári (17), illetve Józsa Gy. (15), Fazekas (10).

Budapest—Pécs 83:66 (35:25). Vezette: Pásztói és Tasnádi. A férfi rangadón a pécsi csapat majdnem végig szoros, kemény küzdelmet vivott és csak a mérkőzés végén kerekedett felül az egységesebb fővárosi csapat. Legjobb dobók: Mórócz (24), Bencze (23), illetve Szamosi (16), Illinger (15).

Végeredmény: 1. Budapest 10, 2. Pécs 8, 3. Miskolc 6, 4. Szombathely 4, 5. Debrecen 2, 6. Szeged 0 ponttal.

NŐK: **Pécs—Miskolc 62:12 (28:4).** Vezette: Bokodi. Legjobb dobók: Bencze (13), Aratóné (13), illetve Póka (4).

Budapest—Szombathely 45:27 (25:12). Vezette: Berta és Mikuska. Legjobb dobók: Tassiné (10), Deák (5), illetve Adorján (10), Sulyok (8).

Budapest—Miskolc 92:18 (49:13). Vezette: Tasnádi és Pásztói. Legjobb dobók: Tassiné (23), Dreisziger (14), Deák (14), illetve Póka (5).

Pécs—Szombathely 60:61 (26:29). Vezette: Bokodi és Mikuska. Legjobb dobók: Bencze (23), Aratóné (18), Kelenfiné (17), illetve Farkas (23), Danka (18).

Szombathely—Miskolc 62:27 (43:13). Vezette: Mikuska és Berta. Legjobb dobók: Duboly (19), Danka (11), illetve Póka (14).

Budapest—Pécs 61:45 (27:29). Vezette: Pásztói és Molnár. A női rangadón az első félidőben a pécsi csapat korszerűen, eredményesen játszott, de szünet után rájuk sem lehetett ismerni. Ekkor a pestiek lényegesen jobbak és gyorsabbak voltak és megérdemelten győztek. Legjobb dobók: Tassiné (21), Fazekas (9), illetve Szabó (10).

Végeredmény: 1. Budapest 6, 2. Pécs 4, 3. Szombathely 2, 4. Miskolc 0 ponttal.

* **NB I. eredmények:** Bp. Dózsa—Dorogi Bányász 0:0. A dorogi csapat budapesten nagy küzdelemben és lelkes játékkal szerzett pontot. Bp. Vasas—Csepeli Vasas 2:1 (1:1). A Vasas jobban kihasználta helyzeteit. Bp. Vörös Lobogó—Sztálin Vasmű Építők 4:2 (2:2). Az elején a vidéki csapat 2:0-ra vezetett, a bajnokcsapat csak küzdelemben győzött.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

A Pécsi Rádió hangversenydobogója.

Hírek.

Látogatás a szentlőrinci mezőgazdasági technikumban.

Beszélgetés két zalátai halásszal.

Az önagyonülésező „nyelvművelők". — Szatíra.

Hanglemezek.

20.00: Műsorzárás.

A MECSEKVIDÉKI Borforgalmi Vállalat értesíti ügyfeleit, hogy árukiadást folyó hó 24-ig eszközöl. Folyó hó 27-től 31-ig évvégi leltározás miatt az árukiadás szünetel. 308

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34
Előfizetési díj havi 11 — forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MELLES REZSŐ

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 300. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — SZERDA, 1953 DECEMBER 23

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről (2—3—4. o.)

A szovjet kormány nyilatkozata Eisenhowernek, az Egyesült Államok elnökének 1953 december 8-i beszédével kapcsolatban

Moszkva (TASZSZ): Eisenhower, az Egyesült Államok elnöke december 8-án az ENSZ közgyűlésében beszédet mondott az atomfegyver kérdéséről.

Mint már jelentettük, Ch. Bohlen úr az Egyesült Államok Szovjetunió beli nagykövete december 7-én felkereste V. M. Molotovot, a Szovjetunió külügyminiszterét és kormánya megbízására hivatkozva kérte, tolmácsolja fel a szovjet kormány figyelmét azokra a javaslatokra, amelyeket az elnök beszéde tartalmaz.

December 9-én Mr. Bohlen elküldte V. M. Molotovnak Eisenhower beszédének kivonatát.

V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere december 21-én átnyújtotta Ch. Bohlen úrnak, a szovjet kormány Eisenhower elnök beszédével kapcsolatos nyilatkozatának alább közölt szövegét.

Ugyanakkor közzétették azt a levelet, valamint azt a kivonatot is, amelyet Ch. Bohlen úr, az Egyesült Államok nagykövete küldött V. M. Molotovnak Eisenhower elnöknek az ENSZ közgyűlésén mondott beszédéről.

A szovjet kormány nyilatkozata a következőképpen hangzik:

Eisenhower, az Egyesült Államok elnöke december 8-án az ENSZ közgyűlésén mondott beszédében foglalkozott az atomfegyver kérdésével.

Az Egyesült Államok elnökének minden alapja megvolt ahhoz, hogy hangsúlyozza azt a veszélyt, amelyvel a kialakult helyzet a világ népeit fenyegeti, ha a kormányok nem tesznek intézkedéseket az atomfegyverkezési verseny ellen. Ez még helyesebb most, amikor az atomfegyver mellett már megteremtették a hidrogénfegyvert, amely hatásában sokkal felülmúlja az atomfegyvert. Nem lehet megfeledkezni olyan újabb fegyverekről, mint a rakétafegyver, amelyet a modern technika révén repülőgépek nélkül ezer kilométerekre lehet felhasználni, mint az atomtöltésű torpedók, stb.

Az, hogy felfedezték az atomenergia felhasználásának gyakorlati lehetőségét, a modern tudomány és technika hatalmas vívmánya. Felfedezték — mint lehetőséget — az atomenergia felhasználását háborús célokra és — mint lehetőséget, a felhasználását békés célokra. Az utóbbi időkig az atomenergiát főképpen fegyver gyártására igyekeztek felhasználni. Az emberiségnek azonban az az érdeke, hogy az atomenergiát csak békés szükségletekre irányítsák és megakadályozzák az atomenergia felhasználását a népek lelkiismeretének és becsületének ellentmondó olyan célokra, mint emberek tömeges kiirtása és városok barbár lerombolása.

Majdnem harminc évvel ezelőtt 49 állam kormánya megegyezésre jutott és aláírta az 1925. évi genfi jegyzőkönyvet a vegyi és baktériumfegyver alkalmazásának megtiltásáról, elismerve, hogy e tömegpusztító fegyverek használata bűn. Ez a kormányok közötti egyezmény, amelyet annakidején a Szovjetunió aláírt, kedvező eredményekre vezetett. Mindenki tudja, hogy az első világháború alatt széles körben alkalmaztak olyan tömegpusztító fegyvereket, mint a fojtó- és mérgesgázok és más vegyi fegyverek, amelyeknek használatát a népek erélyesen elítélték.

Már akkor fenyegetett a kárt okozó baktériumfegyver alkalmazásának veszélye is, amelynek az a célja, hogy a legsúlyosabb betegségekkel fertőzze meg a városok békés lakosait. Ezt az emberek túlnyomó többségének lelkiismerete nem fogadhatta el. Éppen ez tette szükségessé a nemzetközi megegyezést az említett genfi jegyzőkönyv formájában, amely elítélte és megtiltotta a vegyi és baktériumfegyver alkalmazását a háborúban.

Teljesen világos, hogy ha nem lett volna ez a negyvenkilenc állam által aláírt jegyzőkönyv — még ha nem is ratifikálta valamennyi állam — a második világháborúban nem létezett volna semmilyen gátló tényező a vegyi és baktériumfegyverek alkalmazása terén. Az a tény, hogy a második világháborúban egyetlen kormány sem mert vegyi és baktériumfegyvert alkalmazni, azt bizonyítja, hogy az államok említett egyezménye, amely a vegyi és baktériumfegyver ellen irányul, pozitív jelentőségű volt. Emellett természetesen nem lehet lekicsinyelni azt a körülményt sem, hogy e nemzetközi egyezményre támaszkodva a Hitlerellenes koalíció államai szilárdan kijelentették, hogy pusztító visszacsapással felelnek, ha az ellenség megpróbál vegyi fegyvert használni a háborúban.

A felhozott meggondolások teljes mértékben vonatkoznak az atom- és hidrogénfegyverre is. Ismeretes, hogy az Egyesült Nemzetek nem számítják ezeket a fegyvereket a hagyományos fegyverekhez, hanem különleges fegyvereknek, tömegpusztító fegyvereknek tekintik.

Érthető az a körülmény, hogy Eisenhower elnök, aki mint a legutóbbi világháború egyik legkiválóbb katonai vezetője ismeretes, hangsúlyozta az atomfegyver pusztító hatását. Figyelembe kell venni azt is, hogy az idők múltával e kérdés jelentősége még inkább fokozódik.

Teljesen érthetetlen lenne, ha azok az államok, amelyek atom-, vagy hidrogénfegyverrel rendelkeznek, nem tulajdonítanának kellő jelentőséget az atom- és hidrogénfegyver, valamint a többi tömegpusztító fegyver megtiltásának vagy valamilyen meghatározatlan jövőre halasztanák egy nemzetközi egyezmény létrehozását ebben a kérdésben. Ilyen álláspont ezzel a fontos és halaszthatatlan kérdéssel szemben semmivel sem lenne igazolható.

A Szovjetunió következetesen harcot vív az atomfegyver eltiltásáért és egyúttal az összes többi fegyver jelentős csökkentéséért. Ez összhangban áll a szovjet állam politikájával, amelynek célja egy új háború megakadályozása, a béke és a népek közötti együttműködés megszilárdítása.

Az Egyesült Államok elnöke december 8-án az atomfegyverről szóló beszédében rámutatott arra, milyen nagyjelentőségű a nemzetközi feszültség enyhítésének és a békés szándékba vetett kölcsönös bizalom légköre megteremtésének kérdése. Ez szintén megfelel a szovjet kormány nézeteinek, mert a szovjet kormány változatlanul arra törekszik, hogy elősegítse a nemzetközi feszültség enyhülését és biztosítsa a béke megszilárdulását az egész világon.

Hogy sikereket érjünk el ezen az úton, kölcsönös erőfeszítésekre van szükség a nemzetközi feszültség csökkentését akadályozó okok elhárítása érdekében. Ami a Szovjetuniót illeti, mindent megteszünk annak érdekében, hogy a szovjet emberek munkáját és anyagi erőinket az ország békés gazdaságának és kultúrájának további fellendülésével kapcsolatos új, óriási feladatok megoldására összpontosítsuk és hogy még jobban kiterjesszük a nemzetközi gazdasági együttműködést az egyenjogúság és a kölcsönös előnyök alapján. A Szovjetunió azok közé az államok közé tartozik, amelyek az egészséges nemzetközi kereskedelem fejlesztésére törekednek és határozottan elítélik a megkülönböztetés és a gazdaságilag függő országokra gyakorolt nyomás e téren teljesen lejáratott politikáját. A Szovjetunió külpolitikájának érdekei nem követelik ilyen vagy olyan államok ellen irányuló háborús tömbök és szövetségek alakítását és nem követelik háborús támaszpontok létesítését sem más államok területén. A Szovjetunió az államok közötti normális kapcsolatokkal összeegyeztethetetlennek tart olyan politikát, amely kártevő felforgató aktusok támogatását jelentené más országokban, vagy kártevő ügynökök pénzelését. Az államok közötti kapcsolatok javítására irányuló törekvésnek ezen elvek kölcsönös elismeréséhez kellene vezetnie, az elvek nem mondhatnak ellent semmilyen állam nemzeti érdekeinek és ugyanakkor teljesen megfelelnek a béke és a nemzetközi biztonság megerősítése érdekeinek.

Éppen ezért a Szovjetunió nemcsak a küszöbönálló berlini értekezletet tartja oly fontosnak, hanem az öt nagyhatalom értekezletét is a Kínai Népköztársaság részvételével, mert a jelenlegi feltételek között az egész nemzetközi helyzet feszültségének enyhülését és az egyes megoldásra megérett nemzetközi kérdések megfelelő megoldását csak az összes nagyhatalmak együttes erőfeszítése biztosíthatja a többi állam erőfeszítéseivel együtt. Ez összhangban áll az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmányával is, amelynek értelmében a béke és a nemzetközi biztonság fenntartásáért különös felelősség hárul öt államra: az Egyesült Államokra, Angliára, Franciaországra, a Szovjetunióra és Kínára. Ugyanakkor teljesen világos, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetében a nagy kínai népet meg a Kínai Népköztársaságnak kell képviselnie.

Annak, aki elő akarja segíteni az ENSZ szerepének és tekintélyének emelését, az egyetemes béke megszilárdításában, különösen állhatatosnak kell lennie azzal kapcsolatban, hogy közeledjék egymáshoz az öt nagyhatalom álláspontja az atomfegyverrel és az összes többi fegyverekkel kapcsolatos verseny megszüntetésének kérdésében. Kétségtelen, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének minden tagja egyhangúlag támogatna minden olyan lépést, amely az említett nagyhatalmak közötti megegyezés, valamint az atom- és hidrogénfegyver használatával kapcsolatos veszély kiküszöbölése és általában a fegyverkezési hajsza beszüntetése felé vezet. Mindenekelőtt ezen az úton nyílnak fontos lehetőségek a nemzetközi feszültség enyhítésére, a béke megszilárdítására.

Eisenhower elnök, amikor kifejtette véleményét az atomfegyver jelentőségéről, úgy nyilatkozott, hogy kívánatos lenne megfelelő bizalmas, vagy diplomáciai tárgyalásokat folytatni az érdekelt államok között.

Eisenhower elnök emellett azt a javaslatot tette, hogy a megfelelő államok már most kezdjék meg és a továbbiakban folytassák „normális uránkészleteik és hasadó anyagkészleteik bizonyos részének átadását egy nemzetközi atomenergia szervezetnek" békés célokra való felhasználás végett.

Ez a „nemzetközi atomenergia szervezet" az Egyesült Nemzetek Szervezetének égisze alatt állna. Ez a javaslat ezenkívül rámutat arra, hogy a nemzetközi atomenergia szervezetre „lehetne háritani a felelősséget a rendelkezésére bocsátott hasadó és egyéb anyagok összegyűjtéséért, megóvásáért és őrzéséért."

Szemügyre kell venni, mit jelent ez a javaslat.

Először is, ez a javaslat azt jelenti, hogy a rendelkezésre álló és újonnan létesítendő atomanyagkészletekből — a javaslat értelmében — békés célokra csak „valamilyen nem nagy részt" kellene kiemelni. Ebből következik, hogy az atomanyagok fő tömegét továbbra is újabb atom- és hidrogénbombák előállítására használják fel és teljes mértékben fennmarad a lehetőség az atomfegyver további felhalmozására és még pusztítóbb erejű újabb ilyen fegyverek létrehozására. Tehát ez a javaslat jelenlegi formájában egyáltalán nem köti meg azoknak az államoknak kezét, amelyeknek lehetőségük van atom- és hidrogénfegyver előállítására.

Másodszor, Eisenhower elnök javaslata egyáltalán nem korlátozza magának az atomfegyver alkalmazásának lehetőségét. E javaslat elfogadása egyáltalán nem korlátozza az agresszort abban, hogy bármely célra és bármely időpontban alkalmazza az atomfegyvert. Ez a javaslat tehát semmiképpen sem csökkenti az atomtámadás veszélyét. Ilymódon azt a következtetést kell levonni, hogy az Egyesült Államok javaslata jelenlegi formájában nem állítja meg a növekvő atomfegyvertermelést és nem korlátozza e fegyver alkalmazásának lehetőségét. A szóbanforgó javaslat tényleges jelentőségének értékelésénél ezt feltétlenül figyelembe kell venni.

Más lenne ennek a javaslatnak a jelentősége, ha annak elismeréséből indulna ki, hogy szükséges az atomfegyvernek — az agresszió fegyverének megtiltása. Az Egyesült Államok elnökének felszólalásában azonban nem történik említés az atomfegyver megtiltásának szükségességéről. E felszólalás megkerüli az atomfegyver megtiltásának kérdését, sőt Eisenhower elnök kiemeli az atomfegyvernek a világ népeit fenyegető különös veszélyét a mostani atomkorszakban.

Felmerül a kérdés, lehet-e beszélni a nemzetközi feszültség enyhítésének szükségességéről és egyúttal megkerülni az atomfegyver betiltásának problémáját? E kérdésre nincs két különböző válasz. Mindazok, akik a nemzetközi helyzet feszültségének enyhülésére és a béke megerősítésére törekednek, feltétlenül követelik, hogy a kormányok igyekezzenek a legsürgősebben kedvezően megoldani ezt a kérdést.

Közismert, hogy a népek nyugtalansága főképpen az atomháború keletkezésének lehetőségével kapcsolatos, ennek veszélyét pedig nem lehet kiküszöbölni az atomfegyver betiltása nélkül. Ezt fennállásának kezdetétől fogva elismerte az Egyesült Nemzetek Szervezete, amely az atomfegyver betiltásának szükségessége mellett nyilatkozott.

Senki sem tagadhatja az e feladat megoldásának útjában álló nehézségeket. Nem lehet azonban azt mondani, hogy az Egyesült Nemzetek és mindenekelőtt azok az államok, amelyeket ez különösen érint, már elegendő erőfeszítést tettek annak érdekében, hogy nemzetközi megegyezésre jussanak az atomfegyver betiltásának és e betiltás végrehajtása feletti hatékony nemzetközi ellenőrzés megteremtésének kérdésében. Ezért a békeszerető népeknek lehetetlen lenne megmagyarázni a helyzetet, ha e kérdés megoldását tovább halasztanák, vagy ha minden jelenlegi élessége ellenére megkerülnék.

Ezért a szovjet kormány, mint eddig is, úgy véli, hogy a legfontosabb és emellett halaszthatatlan probléma az atom- és a hidrogénfegyver, valamint a többi tömegpusztító fegyverfajta feltétlen megtiltása, az e tilalom feletti szigorú nemzetközi ellenőrzés egyidejű megteremtésével. Minden békeszerető népnek érdeke e feladat mielőbbi megoldása.

Ha az egész ügyet arra korlátozzák, hogy az atomanyagok valamilyen kis részét békés célokra fordítják és ezen anyagok alapvető részét — amelyeknek mennyisége állandóan nő — egyre pusztítóbb és pusztítóbb atomfegyverek termelésére fordítják, akkor az atomháború veszélye egyáltalában nem gyengül. Ez szolgálhat a népek éberségének elaltatására az atomfegyver problémája iránt, de nem segítheti elő az atomháború reális veszélyének csökkentését.

Ha az államok közötti megegyezés arra korlátozódik, hogy csak az atomanyagoknak egy bizonyos kis részét irányozzák elő békés célokra, az atomfegyver gyártását pedig továbbra sem korlátozzák semmivel, akkor az ilyen nemzetközi egyezmény tényleges nyíltan szentesítené az atomfegyver termelését. Az atomfegyvertermelés nemzetközi szentesítése az agresszív erők kezére játszana. Ez a helyzet nemcsak nem könnyítené meg egyezmény elérését az atomfegyver betiltásáról, hanem ellenkezőleg, új akadály volna a szóbanforgó megegyezés elérésének útján.

Mivel mi a béke megerősítésére törekszünk, nem lehet feladatunk sem az atomháború veszélye iránti éberség elaltatása, sem az atomfegyvergyártás nemzetközi szentesítése. Éppen ezért el kell ismerni, hogy a békeszerető államok feladata nem korlátozódik az atomanyagok valamely kis részének békés célokra való előirányzására. Szükséges, hogy az atomanyagoknak nem valamely részét fordítsák békés célokra, hanem egész tömegét, ami páratlan lehetőségeket nyitna az ipar, a mezőgazdaság és a közlekedés fellendülésére, a legértékesebb atomtalálmányok alkalmazására az orvostudományban, a technika tökélesítésére alkalmazásának sok területén, a tudomány további és magasabbfokú haladására.

Azt is figyelembe kell venni, hogy az atom- és hidrogénfegyverek betiltása és valamennyi atomanyag felhasználása a népek békés szükségleteire — kellő gondosságot tanúsítva eközben a gazdaságilag gyengébb területek szükségleteire — egyúttal megkönnyítené annak a lehetőségét, hogy megegyezést érjenek el a hagyományos fegyverek határozott csökkentésének kérdésében is. Ez a maga részéről hatalmas mértékben könnyítene azon az adóterhen, amelyet a népek a sok államban létező felduzzasztott hadseregekkel, légierővel, haditengerészettel, vagyis a most folyó fegyverkezési hajszával kapcsolatban viselnek.

Mindez az atomfegyver betiltása szükségességének elismerését követeli a tilalom nemzetközi ellenőrzésének megteremtésével együtt és e fegyver alkalmazásáról való feltétlen lemondást. Ezért a szovjet kormány továbbra is ragaszkodni fog az e kérdésre vonatkozó megfelelő nemzetközi egyezmény elérésének halaszthatatlanságához.

Ami Eisenhower elnök nyilatkozatát illeti, a bizalmas vagy diplomáciai tárgyalásokról, az általa tett javaslatot illetően a szovjet kormány — változatlanul követve békeszerető politikáját — készek nyilatkozik résztvenni ilyen tárgyalásokon. A szovjet kormány mindig nagy lehetőséget tulajdonított az államok közötti közvetlen tárgyalásoknak, kölcsönösen elfogadható egyezmények elérése céljából, a vitás kérdésekben, az általános béke megerősítése érdekében.

Ezzel kapcsolatban a szovjet kormány elvárja, hogy az Egyesült Államok kormánya — amint ez nyilatkozatának megfelel — megadja a szükséges magyarázatokat, mivel az Egyesült Államok javaslata lényeges részeiben homályos tételeket tartalmaz és nem irányozza elő az atomfegyver betiltásának szükségességét, éppúgy, mint ahogy nem írja elő az e fegyver alkalmazásáról való lemondást sem. A Szovjetunió mély meggyőződése, hogy az emberiséget meg kell és meg lehet menteni az atomháború borzalmaitól. E feladat megoldásáért különösen azok az államok felelősek, amelyek már rendelkeznek atomfegyverrel.

Ami a Szovjetuniót illeti, álláspontja teljesen világos: abban áll, hogy az emberi értelem hatalmas találmányát nem a civilizáció ellen, hanem annak sokoldalu haladására, nem emberek tömeges kiirtására, hanem békés szükségletekre, a lakosság jóléte fellendítésének minden eszközzel való biztosítására kell fordítani.

A szovjet kormány abból indul ki, hogy a tárgyalások során egyidejűleg megvizsgálják a Szovjetunió következő javaslatát: A megegyezésben résztvevő államok a nemzetközi fe-

(Folytatás a 2. oldalon)

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről

A magyar parasztság helyzetében a felszabadulás után mélyreható, történelmi jelentőségű változás ment végbe. A szovjet hadsereg győzelmei nyomán hazánk felszabadult az idegen elnyomás, a kapitalisták és földbirtokosok uralma alól. A Magyar Dolgozók Pártjának vezetésével és munkásosztályunk testvéri segítségével a magyar dolgozó parasztság örökre megszabadult a sokszázéves elnyomatástól, a jogfosztottságtól és a bankok uzsorájától. A munkásosztály vezetésével végrehajtotta a földreformot és megvédte a kiosztott földet a volt földesurakkal szemben, majd a falu új életének úttörői, a parasztság százezrei megindultak a szocialista nagyüzemi gazdálkodás, a termelőszövetkezeti mozgalom útján.

Miközben azonban iparunk termelése megháromszorozódott, a mezőgazdasági termelés alig múlja felül a felszabadulás előtti alacsony színvonalat. Aránytalanul kevés eszközt fordítottunk a mezőgazdaság fejlesztésére s emellett számos helytelen intézkedés zavarta a nyugodt, biztonságos, jövedelmező termelést.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége 1953 júniusi ülésének határozata és a kormányprogramm nyomán végrehajtásra kerülő kormányrendeletek már eddig is jelentősen javították mind az egyénileg dolgozó, mind a szövetkezeti parasztok helyzetét és termelési kedvét. A különböző hátralékok elengedése, az adómérséklés, az ingyenes állatorvosi kezelés, a szerződéses termelés kedvezőbb feltételei, a forgalmi korlátozások megszüntetése, de különösen a több évre szóló begyűjtési rendszer kedvezményei, a beadási kötelezettségek leszállítása, — újabb lehetőségeket tártak fel a paraszti termelés fokozására és jövedelmezőségére.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának együttes határozata a mezőgazdasági termelés nagyarányú fellendítését célozza. A mezőgazdaság fejlesztésének programmja fokozatosan megteremti a jómódú életet, virágzó mezőgazdaságot, a város és falu bőséges élelmiszerellátását, a munkás-paraszt szövetség további megszilárdítását. E programm végrehajtása emeli a növénytermelés és állattenyésztés hozamát, emeli a dolgozó parasztság jövedelmét, emeli a munkások, a dolgozó parasztok, az értelmiségiek, az alkalmazottak, minden dolgozó réteg életszínvonalát.

A mezőgazdasági termelés általános fellendítésével el kell érni, hogy a következő években biztosítva legyen a lakosság bőséges ellátása kenyérrel és liszttel, hússal és zsírral, cukorral és tejjel, burgonyával, zöldséggel és borral.

A Központi Vezetőség és a Minisztertanács elhatározta, hogy e programm végrehajtása érdekében a következő 3 év alatt mintegy tizenkettő-tizenhárom milliárd forintot fordít a mezőgazdaság fejlesztésére.

I.

Dolgozó népünk életszínvonalának emelése érdekében

A mezőgazdasági termelés minden fontos területén harcot kell indítani a több termelés, a nagyobb hozam eléréséért, a mezőgazdasági termelés általános felemeléséért.

1. A mezőgazdasági termelés fellendítése célkitűzésének megfelelően nagy gondot kell fordítani az egyes mezőgazdasági ágak arányos fejlesztésére, s meg kell szüntetni azokat az aránytalanságokat, amelyek az eddigiek során az egyes ágazatok között fennálltak és gátjai voltak a mezőgazdasági termelés fejlődésének.

a) Meg kell szüntetni a növénytermelésen belül a kenyérgabonafélék háttérbe szorítását. A kenyérgabona területének növelése mellett a legfontosabb kenyérgabonafélék, a búza és a rozs számára kell biztosítani a legjobb feltételeket, megfelelő elővetemény, a műtrágya jelentős részét, valamint egyéb eszközöket.

b) A növénytermelés és állattenyésztés közti aránytalanságokat fel kell számolni, azaz növelni kell a takarmánytermelést, figyelembevéve az állatállományt. Ezzel lehetőséget kell teremteni az állati termékek gyors növelésére.

c) Nagyobb gondot kell fordítani olyan fontos mezőgazdasági ágak fejlesztésére, mint a szőlő, gyümölcs továbbá a magtermelés, amelyek az elmúlt években háttérbe szorultak.

d) Szakítani kell a helyi adottságokat figyelembe nem vevő tervező és irányító munkával. Az ország egyes körzeteiben, elsősorban azoknak a növényeknek és állatfajoknak a termelését, illetve tenyésztését kell elősegíteni, amelyek a vidék adottságainak megfelelnek.

e) Különös gondot kell fordítani a mezőgazdaság fejlesztésére Budapest és a többi ipari városok körüli területeken, ahol a főfigyelmet a zöldségfélék termelésére, továbbá a tejelő szarvasmarhatenyésztés fejlesztésére kell fordítani.

f) Figyelembe kell venni, hogy a mezőgazdasági termelés fejlesztése növeli a munkaerőszükségletet. A munkaigényes növények egyes területek közti helyes elosztásával, továbbá a munkaigényes folyamatok fokozottabb gépesítésével a munkaerő-kérdést meg kell oldani.

2. A mezőgazdasági termelés általános fellendítése és az egyes ágazatok közti helyes arányok kialakítása érdekében tovább kell fokozni a termelőszövetkezeti tagok és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok érdekeltségét a mezőgazdasági termelés növelésében.

a) A párt- és kormányszervek őrködjenek az új, több évre megállapított csökkentett beadási kötelezettség szigorú betartása felett s ezzel növeljék a mezőgazdasági termelés biztonságát.

b) A termelési szerződéseket az önkéntesség elve alapján kell kötni és meg kell akadályozni minden erőszakoskodást. Feltétlenül biztosítani kell, hogy olyan terményeknél, ahol csak a termés egy részére kötnek szerződést (zöldség, gyümölcs, stb) a szerződéses kötelezettség teljesítése után teljesen szabad legyen a termények forgalma.

c) A termelőszövetkezetek és egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok számára a földművelés és az állattenyésztés fejlesztéséhez termelési segítséget kell nyújtani. Biztosítani kell részükre nemesített vetőmagot, tenyészállatot, apaállatot, napos csibét, siloépítési anyagot, műtrágyát, melegágyi keretet, rézgálicot és egyéb növényvédelmi szereket, továbbá kisgépeket, mezőgazdasági felszerelést, eszközöket és alkatrészeket (eke, vetőgép, rosta, henger, fogas, hátipermetező, metszőolló, stb); az építkezésekhez építőanyagot, cserepet, téglát, meszet és fát; ezenkívül 1954—56. között évente legalább húszezer darab szekeret és húszezer darab szekér előállításához szükséges alkatrészt, továbbá tizennyolcezer darab lőszerszámot.

A bel- és külkereskedelmi minisztérium, valamint a SZÖVOSz elnöke ezeket az anyagokat és eszközöket az állami és szövetkezeti kereskedelem útján szabadon hozzák forgalomba.

d) Tovább kell fejleszteni a termelőszövetkezetek munkaegységelszámolási és jövedelemelosztási rendszerét, hogy a termelőszövetkezeti tagokat jobban ösztönözze minőségi munkára, a termésátlagok és hozamok fokozására.

Az állami gazdaságok és gépállomások dolgozóinak a bérrendszerét úgy kell megváltoztatni, hogy érdekeltek legyenek a termésátlagok és hozamok növelésében; ennek érdekében ki kell terjeszteni a természetbeni prémiumokat is.

e) A mezőgazdaságban dolgozókat, termelőszövetkezeti tagokat, dolgozó parasztokat, az állami gazdaságok és gépállomások dolgozóit kiváló termeseredmények és hozamok elérése esetén kitüntetésben kell részesíteni. A kimagasló termeseredményeket elért dolgozóknak az eredmény nagyságától függően a Szocialista Munka Hőse címet, a Munka Vörös Zászló érdemrendjét, a Munka Érdem rendjét, a Szocialista Munkáért érdemérmet és a Munka Érdemérmet kell adományozni, továbbá a következő kitüntető jelvényeket: kiváló állattenyésztő, kiváló növénytermelő, kiváló kertész, mezőgazdaság kiváló dolgozója, állami gazdaság kiváló dolgozója, gépállomás kiváló dolgozója.

Azoknak a termelőszövetkezeti tagoknak, akik három éven keresztül kimagasló eredménnyel veszik ki részüket a közös munkából és évente legalább háromszáz munkaegységet teljesítenek, a földművelésügyi miniszter kiváló termelőszövetkezeti tag jelvényt adományozzon.

Azoknak az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak, akik példaszerű gazdálkodást folytatnak, a földművelésügyi miniszter „mintagazda" jelvényt adományozzon.

3. A mezőgazdaság fejlesztésére irányuló e rendszabályok lehetővé teszik, hogy az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek nagy termésátlagaikkal, az állattenyésztés hozamának gyors növelésével, nagyobb jövedelmezőségükkel, a tudomány és agrotechnika legfejlettebb módszereinek alkalmazásával bebizonyítsák fölényüket a mezőgazdasági termelésben.

II.

A talaj termőerejének fokozásáról és a talaj védelméről

A talaj termelékenységének szakadatlan növelése mezőgazdasági termelésünk fejlesztésének, a hozamok fokozásának alapfeltétele.

Hazánkban a felszabadulás előtt a földbirtokosok és kapitalista bérlők kizsákmányolták a talajt. Kapitalista viszonyok között világszerte ma is egyre inkább pusztul a talaj termőereje, mert ez elkerülhetetlen következménye a maximális nyereségért folytatott hajszának. Csak a szocializmusban lehet a talaj pusztulását meggátolni, termékenységét állandóan növelni. Országunkban is lehetővé vált — mindenekelőtt a gépesített, nagyüzemi termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban — a tudományos földművelés segítségével a talaj termelékenységének fokozása, amely a termelés emelésének legfontosabb feladata. Ezért:

1. A mezőgazdaság dolgozói a termeshozamok növelése és állandó nagy termések elérése érdekében a trágyázás terén a következő néhány év során érjenek el gyökeres javulást.

a) A termelőszövetkezetek, egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok és állami gazdaságok évenként végezzék el szántóföldjükön egyöntetűen az istállótrágyázást. Az istállótrágyázásnál a növények fontossági sorrendje a következő legyen: őszi takarmánykeverékek, cukorrépa, burgonya, takarmányrépa, kender, kukorica, napraforgó, Sovány talajon az őszi gabonafélék alá is ajánlatos holdanként 70—100 mázsa istállótrágyát adni.

b) A termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok haladéktalanul szervezzék meg a trágya helyes kezelését és idejében való felhasználását. A trágyakazlakat lehetőleg a trágyázásra kerülő tábla szélén kell elhelyezni, nedvesen és tömötten rakva. Törekedjenek, az istállótrágya nyersfoszfátos erjesztésére, a trágya minőségének további javítására. Erre a célra a nehézipari miniszter biztosítson évente húszezer mázsa csontlisztet és nyersfoszfátot.

A termelőszövetkezetek gyűjtsék össze a háztáji gazdaságokban termelt istállótrágyát is. A közgyűlés ezért a trágyáért állapítson meg pénzbeli vagy természetbeni térítést.

Az egyéni gazdaságokban is fordítsanak gondot a helyes kisüzemű trágyakezelésre: a trágya taprására vagy fedőlapos takarására és öntözésére.

A megyei és a járási tanácsok szervezzenek széleskörű versenymozgalmat az istállótrágya helyes kezelése és felhasználása érdekében.

c) A termelőszövetkezetek, az egyénileg gazdálkodók és az állami gazdaságok a felgyülemlett, tápláló anyag-veszteségnek kitett szervestrágya készleteket, a tél folyamán őszszegyűlő istállótrágyával együtt, legkésőbb 1954 április végéig hordják ki a földekre és szántsák alá, vagy a nyári felhasználásig kazalban raktározzák. A jövőben az istállótrágyát mindenütt a nyári és őszi szántással használják fel.

d) A könnyűipari miniszter és a helyi tanácsok tőzeges fekáltrágya termelését 1954. évben kétmillió ötszázezer mázsára, majd 1956-ban hárommillió mázsára fokozzák. Az egyéb szerves hulladékok (komposzt) előállítását 1956-ban kétmilliószáz ezer mázsára kell emelni. A begyűjtési miniszter gondoskodjék arról, hogy az ipari sertéshizlaldákban a friss trágyát tőzeggel komposztozzák, s így évi két millió mázsa tőzeges sertéstrágyát állítsanak elő. Az előállított sertéstrágyát egységes áron kell forgalomba hozni, elsősorban szőlők, gyümölcsösök, zöldségfélék, rétek és legelők trágyázására.

Két és félmillió forintos beruházással fokozni kell a tőzegtermelés gépesítését és évenként kétmillió mázsa jó minőségű tőzeget kell trágyatermelés céljára adni.

e) Elsősorban a homoktalajokon, de az ország egyéb termőföldjein is, 1954-ben ötvenezer kat. holdon zöldtrágyázást kell végezni, főleg somkóró, csillagfürt és szegletes-lednek vetésével. A zöldtrágyázást három év alatt ötszázezer kat. holdra kell kiterjeszteni. A kettőstermelést — az öntözéses területek, valamint az ország nyugati részeinek kivételével — a zöldtrágya növények vetésével, a talajerő fokozásának szolgálatába kell állítani. A termelő szövetkezetek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok termeljenek saját használatra — és eladásra is — somkóró csillagfürt és szegletes lednek vetőmagot. A szükséges vetőmagot a termelőszövetkezeteknek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak hitelbe kell adni azzal a feltétellel, hogy a somkóró vetőmagját három év alatt, a többi növény vetőmagját pedig két év alatt természetben adják vissza.

f) A nehézipari, a bel- és külkereskedelmi miniszter 1954-ben hárommillió négyszáznyolcvanezer, — 1955-ben négymillió kilencszázezer és 1956-ban hatmillió mázsa műtrágya gyártását, illetve behozatalát biztosítsa, melyből kb. negyvenöt százalék nitrogén-műtrágya legyen.

A földművelésügyi minisztérium is mertesse széles körben a műtrágyázás hasznosságát az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok és termelőszövetkezeti tagok között.

g) A nitrogén műtrágyát elsősorban az őszi kalászosok koratavaszi fejtrágyázására, azután a cukorrépa, burgonya, rizs, zöldség, dohány, kerti növények, szőlő, gyümölcs, takarmányfélék, valamint a rétek és legelők trágyázására kell felhasználni. A foszfor- és kálium-műtrágyákat tavasszal főként az ipari növények sortrágyázására, a kukorica és a burgonya fészektrágyázására valamint a pillangós növények, rizs, zöldség, gyümölcs és szőlő alá, őszszel pedig elsősorban az őszi kalászosok alaptrágyázására kell felhasználni.

A könnyűipari miniszter a szovjet tapasztalatok alapján, Kreybig Lajos Kossuth-díjas akadémikus módszere szerint, a többszörös hatású szerves anyaggal szemcsézett szuperfoszfátból és keverék-műtrágyákból 1954-ben háromszázezer mázsát, 1956-ban pedig egymillió mázsát állítsanak elő. A szerves anyaggal szemcsézett szuperfoszfátot mázsánként ötven forintos áron kell szabadforgalomba hozni. Emellett javasolni kell, hogy a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok házilag is szemcsézzék a poralakú szuperfoszfátot.

h) A felhasználásra kerülő műtrágyaféleséget és mennyiséget a talaj és a termelt növény igényének figyelembevételével kell megállapítani. A mezőgazdasági tudományos és szakoktatási intézmények, valamint az agronómusok adjanak minden termelőnek részletes műtrágyázási tanácsokat, létesítsenek az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben műtrágya-bemutató parcellákat, ahol a dolgozó parasztok a gyakorlatban győződhetnek meg a helyes műtrágyázás eredményességéről, s alkalmazásának módjáról.

A gépállomásokon, az állami gazdaságokban és a nagyobb termelőszövetkezetekben laboratóriumokat kell létesíteni és az agronómusok a talajvizsgálatot végezzék ingyenesen a termelőszövetkezeteknek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak.

2. A tudományos talajművelés alkalmazásával országszerte jelentősen meg kell növelni talajaink termékenységét, kihasználva a gépesített nagyüzemű termelés korlátlan lehetőségeit a termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban, valamint az egyéni parasztgazdaságok e téren még kihasználatlan lehetőségeit.

a) A gabonafélék tarlóját a szárazság és gyomok elleni védekezés céljából az aratással egyidőben vagy közvetlenül az aratás utáni napokban — laza homokos területek kivételével — mindenütt meg kell hántolni. A cséplés idején már 1954-ben legalább ötezer traktor kettős műszakban csak tarlóhántást végezzen. Ezért a földművelésügyi, valamint a kohó- és gépipari miniszter 1956-ig 1500 darabbal növelje a vontatós cséplőberendezések számát. — Ki kell javítani és cséplésre kell beállítani az összes, csak álló munkára alkalmas traktorokat és a gőzgépes vagy robbanómotoros lokomobilokat.

b) Az őszi mélyszántást — a laza homokos, erősen szikes, vízjárásos és lápi talajok kivételével — a tavasszal bevetésre kerülő összes szántóföldeken az eddiginél korábban, lehetőleg szeptember és október hónapokban kell elvégezni s legkésőbb november végéig be kell fejezni. A termőréteget a szántás fokozatos mélyítésével vastagítani kell.

c) A nedvességet megőrző, helyes mezőgazdasági eljárások mellett a szárazság elleni küzdelemben az eddiginél nagyobb mértékben kell kiterjeszteni az öntözést.

Az öntözött területeket 1954-ben ötvenezer kat. holddal, 1956-ig pedig további 110 ezer kat. holddal kell megnövelni, részben a nagy állami öntözőrendszerek továbbfejlesztésével, részben a helyi öntözési lehetőségek nagyobbmérvű kihasználásával.

Az öntözött területeken elsősorban rizst, zöldséget és kapásnövényeket, valamint szálastakarmányféléket kell termelni.

3. Rendszeresen védeni kell a talajt a víz és a szél pusztításától. Nagyobb gondot kell fordítani a patakok és vízforrások szabályozására, az árvízkárok megelőzése érdekében. — Lejtős területeken vízszintes talajműveléssel, fásítással, évelő füvek vetésével, indokolt esetben sáncolással, továbbá bőséges trágyázással kell megakadályozni a talaj lemosódását. A laza homok- és tőzegtalajokon mielőbb gondoskodni kell mezővédő erdősávok, facsoportok telepítéséről.

Ennek elősegítésére a facsemetéket ingyen kell a termelőknek juttatni. Addig, amíg a fapászták védőhatása érezhetővé nem válik, a szél által veszélyeztetett területeken sávos vetést kell alkalmazni.

A gyengetermőerejű homokterületeket — főleg a buckákat — lehetőleg szőlővel vagy gyümölcsfákkal kell betelepíteni.

4. A többszázezer kat. hold savanyú és szikes talajon a talajjavítás ütemét jelentékenyen meg kell gyorsítani és a következő három év során 180 ezer kat. holdon talajjavítást kell végezni.

a) Elsősorban a dunántúli erősen savanyú talajokat, az alföldi réti agyagokat, a szántókban lévő szikes foltokat, az öntöző rendszerekbe eső savanyú és szikes talajokat kell megjavítani, továbbá meg kell kezdeni a szikes legelők és rétek feljavítását.

Ezenkívül a tiszántúli mésztelen, szikes, továbbá a Duna-Tisza-közi szódástalajú legelőkön és réteken a helyi tanácsok, a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok a helyi erőforrások felhasználásával végezzenek meszezést, a legelőket sáncolják körül (skatulyázzák), a téli csapadékvíz visszatartására. A mezes altalajú szikes foltokat digózással javítsák meg.

b) A kohó- és gépipari miniszter, illetve a bel- és külkereskedelmi miniszter 1956-ig gondoskodjék 28.7 millió forint értékű talajjavítógép gyártásáról, illetőleg behozataláról. A talajjavításhoz szükséges anyagok s azok vasúti szállításának költségeit az állam viseli.

Meg kell kezdeni mintegy 170 ezer kat. holdnyi láptalaj hasznosítását. A keszthelyi, a magyaróvári mezőgazdasági kísérleti intézet és az országos vízügyi főigazgatóság 1954 december 31-ig dolgozza ki a lápterületek hasznosításának tervét.

5. Az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben gyorsabban kell rátérni a korszerű évelő, pillangós és fűkeverékeket is alkalmazó vetésforgók bevezetésére. A mezőgazdasági tudományos intézetek és főiskolák dolgozzanak ki saját tájegységüknek legjobban megfelelő vetésforgókat s a helyi tanácsokkal, a gépállomásokkal együtt segítsék azok gyakorlatban való bevezetését. A szükséges fűmagvak termelését az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben kell megszervezni.

Az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak javasolni kell az egyszerű vetésforgó, illetve helyes növényi sorrend betartását. A földművelésügyi minisztérium és a helyi tanácsok adjanak a termelőszövetkezeteknek segítséget, hogy a helyes vetésforgó bevezetésével egyidőben alakítsák ki az állandó jellegű ter-

(Folytatás a 3. oldalon.)

A szovjet kormány nyilatkozata Eisenhowernek, az Egyesült Államok elnökének 1953 december 8-i beszédével kapcsolatban

(Folytatás az 1. oldalról)

szültség enyhítésére irányuló törekvéstől vezettetve ünnepélyes és feltétlen kötelezettséget vállalnak, hogy nem alkalmaznak atom-, hidrogén- és más tömegpusztító fegyvert.

Nemzetközi egyezmény elérése a kérdésben, szigorú nemzetközi ellenőrzés létesítésével, amely biztosítja az atomenergia háborús célokra való felhasználásának megtiltásáról szóló egyezmény végrehajtását — fontos lépés volna az atom-, hidrogén- és más tömegpusztító fegyvereknek az államok fegyverzetéből való teljes eltávolítása felé.

A Szovjetunió — amelyet őszinte gondoskodás tölt el az emberiségnek a halálthozó atom- és hidrogénfegyvertől való megmentése iránt — mindeň erejét arra fordítja, hogy ezt a fegyvert sohase lehessen az emberek ellen fordítani.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről

(Folytatás a 2. oldalról)

melőbrigádokat. A brigádok területét a vetésforgó ideje alatt lehetőleg ne változtassák. A szántóföldi brigádok tagjait a vetésforgó betartásában és a talaj termőképességének állandó növelésében érdekeltté kell tenni.

III.

A gabonafélék, különösen a búza és a rozs termelésének fejlesztéséről

A felszabadulás óta a gabonafélék vetésterülete az ipari növények, különösen pedig az olajnövények termelésének kiterjedése következtében — csökkent s alatta maradt a megelőző sokeves átlagnak.

A legfontosabb kenyérgabonafélénk a búza termésátlaga az utolsó hat évben meghaladja a felszabadulás előtti tíz év átlagát, mégis rendkívül alacsony és messze elmarad az élenjáró termelőszövetkezetek, egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok és állami gazdaságok eredményeitől. Míg az elmúlt évben a búza országos termésátlaga kat. holdanként kilenc és félmázsa volt, a székkutasi „Schönherz" tsz 17.8 mázsát ért el, míg a rozs termésátlaga 7.4 mázsa volt, a mezőberényi „Előre" tsz 20.7 mázsát, őszi árpából 12.1 mázsa országos átlag mellett a péri „Béke" tsz 29.8 mázsát takarított be kat. holdanként.

Az alacsony országos átlagok oka mindenekelőtt a termelési eljárások helytelen alkalmazása.

A búza és a rozs előveteménye országosan csak mintegy 32—35 százalékban megfelelő. A talajelőkészítés általában gyenge s a fokozott követelményeknek nem felel meg. A trágyázásnál a gabonaneműek, főként a búza igényét nem veszik figyelembe, az elővetemények trágyázatlan talajba kerülnek. A műtrágya felhasználása a szocialista üzemekben sokszor szakszerűtlen, s így kevésbbé eredményes. A vetőmag előkészítése: a tisztítás, csávázás nem kielégítő. Az egyéni termelőknek csak nedves csávázószer áll rendelkezésükre, ami nehézkes, a csávázást ezért gyakran rosszul, sőt egyáltalában nem végezték el. Elhanyagolták a gabonafélék növényápolási munkáit, a vetések emiatt erősen elgyomosodtak.

A szervezési hibák következtében a vetés általában megkésik. Hiba az is, hogy országszerte sekélyen vetnek, a sekély vetésekben a téli fagy a tavaszi szárazság nagyobb károkat okoz. Kevés a nagyüzemi termelés igényének megfelelő vetőgép. Az egyénileg termelőknek is kevés vetőgépjük van, emiatt sok a kézivetés.

A nemesített vetőmagvak használata s az ezt elősegítő vetőmagcsere nem elég széleskörű.

A földművelésügyi minisztérium és a helyi tanácsok a vetési munkákat nem szervezik meg kielégítő módon. A sok kapkodó és sablonos intézkedés folytán gyenge a munkák minősége.

1. Mezőgazdaságunk legfontosabb feladata a gabonafélék, különösen a búza terméshozamának erőteljes fokozása, hogy a lakosság ellátását kenyérrel, liszttel és tésztafélékkel állandóan és bőségesen biztosítani lehessen. Ennek érdekében:

a) A kenyérgabonafélék (búza és rozs) vetésterületét a következő években az elmúlt hat év átlagához képest mintegy százezer kat. holddal kell növelni. Tehát évente el kell vetni hárommillió négyszáznegyvenezer kat. hold kenyérgabonát, amiből mintegy 73—75 százalék legyen a búza.

A kenyérgabonafélék országos termésátlagát az elkövetkező három év alatt az elmúlt hat év átlagához képest egy—másfél mázsával kell emelni. Az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek nagyüzemi termelés lehetőségének kihasználásával termésátlagaikat ennél lényegesen jobban emeljék. A búzát, rozsot azokon a legjobb termőterületeken vessék, ahol a legnagyobb termést adják. A laza homoktalajokon a rozs legyen a fő kenyérgabonanövény, minden más talajon pedig a búza.

Nemesített búzafajtáink közül első sorban a bánkuti 1201-es és Fleischmann 481-es búzafajtákat, rozsfajtáink közül pedig a kisvárdai és a lovászpatonai nemesített fajtákat kell termelni.

b) Az árpa vetésterületét a hatéves átlaghoz képest 26.00 kat. holddal kell növelni, hogy elérje a 800.000 kat. holdat. Ezen belül az őszárpa 60—62 százalék legyen.

Az árpatermés országos átlagát az elmúlt hat év átlagához képest mint egy egy—másfél mázsával kell emelni.

Nemesített őszárpa fajtáink közül főleg a béta ősziárpát kell termelni, a tavasziak közül pedig általánosan el kell terjeszteni a Friedrich-féle 104-es, továbbá a Friedrich-féle 101-es és a peresztegi sörárpa fajtákat.

2. A gabonafélék nagyobb terméshozama érdekében a következőket kell tenni:

a) A legjobb előveteményeket elsősorban az őszi kenyérgabonafélék, különösen a búza részére kell biztosítani. A vetésforgó keretében a kevésbbé jó előveteményeket, különösen a kukoricát istállótrágyázásban kell részesíteni. A búzát megelőző kukoricákat korábban kell vetni, gondosabb növényápolásban kell részesíteni, főleg pedig el kell végezni az augusztusi gazoló kapálást.

A kevésbbé megfelelő elővetemények után következő, rosszul áttelelt búzákat tavasszal fejtrágyázni kell. A földművelésügyi minisztérium fejtsen ki széles propagandát a búza helyi trágyákkal (komposzt, érett istállótrágya: baromfitrágya, stb.) való fejtrágyázására.

b) A gabonafélék elsősorban a búza és a rozs ülepedett vagy tömörített és beérett talajokba kerüljenek. A szocialista szektorban, ahol a helyi körülmények megengedik s az elővetemények gépi erővel végzett őszi mélyszántást kaptak, a terület megfelelően gyommentes, el kell terjeszteni a kultivátorral, tárcsával vagy más megfelelő talajművelő eszközzel végzett — forgatás, illetve szántás nélküli — vetőágykészítést. Laza homokon azonban nem hagyható el a mély vetőszántás, s itt feltétlenül alkalmazni kell a vetőszántások hengerezését is.

c) Az országos vetési határidők helyett a fő termelési tájakon, — az elővetemények figyelembevételével, — ajánlani kell a legjobb vetési időt. Az agronómusok felelősen döntsék el a vetés időpontját, úgy, hogy az őszi gabonaféléket korábban vessék el. A vetést az ország egész területén minden évben október 31-ig be kell fejezni.

A gabonafélék vetésénél törekedni kell a sűrűsorú (hat-nyolc cm sortávolságú) vetőgépek használatára. Ajánlani kell a gabonafélék keresztezett sorú vetését, ami az elmúlt évek tapasztalata alapján jelentős terméstöbbletet hozott.

d) Kötelezővé kell tenni minden termelő számára a gabonafélék vetőmagjának tisztítását és a búza csávázását. A bel- és külkereskedelmi miniszter megfelelő mennyiségű hatékony nedves- és porcsávázószert hozzon forgalomba.

A vetőmag minőségének ellenőrzésére és a kat. holdanként legmegfelelőbb vetőmagmennyiség megállapítására az állami gazdaságokat és gépállomásokat két éven belül egyszerű vetőmagvizsgáló felszereléssel kell ellátni. A gépállomások, a termelőszövetkezetek és egyéni termelők részére díjtalanul végezzék a vetőmagvizsgálatot.

e) A nemesített gabonavetőmagvakat úgy kell elszaporítani, hogy a felújítás négy-öt évenként országosan megtörténhessék.

Új, bővebb termő, jobb minőségű szemi aratásra alkalmasabb betegségeknek ellenállóbb, törzskönyvezett gabonafajta előállítóját százezer forintig terjedhető jutalomban kell részesíteni.

f) Meg kell javítani a gabonaneműek növényápolási, főleg gyomirtási munkáit. A laza talajok rozsvetését ettől eltekintve szükség esetén el kell végezni az őszi gabonafélék tavaszi fogasolását, felfagyás után pedig a hengerezést. Országosan kötelezővé kell tenni minden termelő számára az acatolást. 1954-ben meg kell kezdeni a gyomirtó vegyszerek használatát.

3. 1954-ben az aratást az állami gazdaságokban 70 százalékig, a termelőszövetkezetekben pedig 50 százalékig kell gépesíteni. A következő években ezt fokozatosan növelni kell.

4. A rizs vetésterületét a rendelkezésre álló öntözővíz mennyisége, valamint a termelés egyéb szükségleteinek kielégítése alapján az 1953 évhez képest 1954-re 49 százalékkal, az elkövetkező három év alatt pedig fokozatosan 80 százalékkal kell növelni. Rizsfajtáink közül általánosságban a Dunghan Shali és a „Szegedi szakállas" fajtákat, az északibb rizsvidékeken és egyes kijelölt rizsterületeken a krasznodari rizsfajtát kell termelni.

A rizs termelésébe az eddiginél nagyobb mértékben kell bekapcsolni a termelőszövetkezeteket és az egyéni termelőket.

A földművelésügyi miniszter 1954 január 31-ig vegye nyilvántartásba azokat a rizstelepeket, ahol a barnulásos megbetegedés kártétele megállapítható volt. Ezeken a területeken — az 1954. évben rendelkezésre álló vetőmagmennyiség erejéig — barnulásos megbetegedéssel szemben ellenálló rizsfajta vetőmagját kell elvetni.

IV.

A takarmánytermelés fejlesztéséről

Állatállományunk takarmányellátása elégtelen s különösen fehérjében szegény.

Országosan a szükségesnél kisebb területen termelünk takarmányt. — Gyakran nem azokat a takarmánynövényeket termelik, amelyek a helyi viszonyoknak legjobban megfelelnek és a legtöbb takarmányértéket adják. Elhanyagolt a fehérjében gazdag pillangósvirágú takarmánynövények és ezek keverékeinek termelése. Sok hiba van a takarmányfélék betakarításában, tartósításában, tárolásában és felhasználásában is.

Viszonylag nagy területet elfoglaló legelőink és rétjeink nagyon elhanyagoltak, termésük alacsony és rosszminőségű.

Az állatállomány részére szilárd takarmányalapot kell teremteni, amelynek érdekében a következő intézkedéseket kell végrehajtani.

1. Az ország különféle vidékein az illető vidék talaj és éghajlati viszonyainak leginkább megfelelő takarmánynövényeket és fajtákat kell termelni.

A legértékesebb takarmánynövények, az évelő pillangósvirágú — elsősorban a lucerna, — szálastakarmányok vetésterületét 1954. évben 750 000 kat. holdra, 1955. évben 800 ezer kat. holdra, 1956. évben 885 ezer kat. holdra kell növelni. Legfontosabb szálastakarmánynövényünk, a lucerna terméshozamát az elkövetkező három év alatt országosan kat. holdanként három mázsa szénával kell emelni. Ennek érdekében:

a) A lucerna és egyéb évelő pillangósvirágúak magvaiból szilárd vetőmagalapot kell teremteni. A termelőszövetkezeteknek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak 1954. évben ötezer mázsa, 1955. évben 8500 mázsa, 1956. évben 10 ezer mázsa lucernavetőmagot kell kölcsön adni azzal, hogy azt két éven belül tiszogástalan minőségi termésből azonos súlymennyiségben adják vissza.

b) A lucerna magtermésének növelése érdekében is meg kell javítani a termelési eljárást a nyári vetés és a pótbeporzás elterjesztésével. A lucernamag ára mázsánként 1500 forint legyen és ehhez kell arányosítani a többi évelő takarmányfélék magvainak árát is. A gépállomások, állami gazdaságok a cséplési időnyben megfelelő számú cséplőgépet állítsanak a lucerna és a heremag csépelésére.

c) A lucernaszéna és a többi évelő pillangósvirágú szálastakarmánynövény szénakészítési veszteségeinek csökkentésére el kell terjeszteni Kund Ede egyetemi tanár rendsodrásos szénaszárítási módszerét. A lucerna- és vöröshere táblákon ágetéssel, vegyszerekkel rendszeresen és kötelezően irtani kell az arankat. A termelők a kártékony rovarokat bogárfogással, permetezéssel, porozással pusztítsák. Meg kell szervezni a rovarirtást pulykával és gyöngyössel is.

2. A szilárd takarmányalap megteremtése érdekében a legfontosabb és legnagyobb takarmányértéket adó kukorica termésátlagát az utolsó hat év átlagához képest három év alatt kat. holdanként két mázsával kell emelni. A kukoricát lehetőleg istálló trágyázott s ősszel mélyen szántott földbe kell vetni. Rendkívül fontos, hogy mind a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok, mind az egyénileg termelők a kukoricát legalább háromszor megkapálják és alkalmazzák minél többen a pótbeporzást, amely az elmúlt évek tapasztalatai alapján jelentős terméstöbbletet hoz.

A termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok a kukoricát lehetőleg négyzetes művelésre vessék, a kapálást pedig keresztben-hosszában géppel végezzék.

Fokozatosan rá kell térni a heterózis-kukoricavetőmag használatára. Ennek érdekében fokozatos fejlesztéssel évente 25.000 kat. holdon kell heterózis kukoricavetőmagot termelni. A heterózis-kukorica vetőmag minden mázsájáért a termelőszövetkezeteknek másfél mázsa takarmány kukoricát kell adni. A heterózis kukoricavetőmagot a termelőszövetkezetek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok szokványminőségű takarmánykukoricáért egy-egy arányban kapják cserébe.

A kukoricaszárat a veszteségek elkerülése végett a törés után azonnal le kell takarítani, be kell silózni, vagy beázás ellen biztosan védő kupokba, kazalokba kell rakni.

3. A takarmánytermelést úgy kell megszervezni, hogy április közepétől kezdve a téli időszakig állandóan megfelelő mennyiségű zöldtakarmány álljon mind a termelőszövetkezetek, mind az egyéni termelők és az állami gazdaságok rendelkezésére.

A zöldtakarmány-ellátás folyamatosságának biztosítása érdekében nagyobb gondot kell fordítani a tavaszi vetésű zöldtakarmányok és a másodtermények vetésére. Ez utóbbiaknak fokozatosan mintegy 50 százalékát olyan növényféleségekből kell elvetni, amelyek az őszi hónapokban zöldakarmányként használhatók fel (cirokfélék, szudáni fű, takarmánykáposzta.)

A tavaszi időszakban nagyobb mértékben kell alkalmazni a takarmányfélék, pl. a vöröshere, murokrépa rávetését a tavaszi és őszi gabonákra, vagy a sárgarépa együttes vetését mákkal, borsóval, stb.

A kettőstermelésben rejlő lehetőségek megfelelő hasznosítására 1954. évben 168.000. kat. holdon, 1955. évben 220.000 kat. holdon, 1956. évben 285.000 kat. holdon kell őszi keverék-takarmányt termelni.

A folyamatos nyári zöldtakarmány ellátás megszervezése mellett növelni kell a nedvdús takarmányok — elsősorban a takarmányrépa hozamát és el kell terjeszteni a legjobb termést adó rózsaszínű-béta takarmány répafajtát.

4. A silózás általánossá tétele érdekében 1954. évben 350.000 kat. holdon, 1955 évben 380.000 kat. holdon, 1956. évben 430.000 kat. holdon kell silótakarmányt termelni.

A silózást nemcsak a speciális silónövények termelésének kiterjesztésével, hanem azoknak a gyengébb minőségű takarmányoknak (kukoricaszár, napraforgótányér, stb.) silózásával is növelni kell, amelyek így értékes takarmányokká alakíthatók át.

Gondoskodni kell arról, hogy 1954. év végére a termelőszövetkezetekben, valamint az állami gazdaságokban szarvasmarha és juh számosállatonként legalább három köbméter, sertés számosállatonként fél köbméter állandó jellegű (beton, tégla) silóúr álljon rendelkezésre. Ezt a silóúrt 1956-ban szarvasmarha és juh számosállatonként legalább öt köbméterre, sertés számosállatonként legalább egy köbméterre kell emelni.

A termelőszövetkezeti tagok háztáji silóépítésének elősegítésére s az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok számára évenként 300.000 köbméter silóúr építéséhez ötéves törlesztésre anyaghitelt kell nyújtani. Az építési anyagnak legalább felét előregyártott elemekben kell biztosítani.

A gépállomás a silózást termelőszövetkezeteknek és egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak köbméterenként 2.50 forintért végezze el. A silózás maradéktalan végrehajtása érdekében a földényben munkába kell állítani minden erre alkalmas gépet.

A silókukorica, a barna édescirok és a kukoricaszár betakarításának megjavításához 1955-től kezdve évenként 500 járvaszecskázógépet és ezer darab silótöltő szecskavágót kell gyártani.

5. A legelők és rétek takarmánytermésének növelése érdekében:

általában be kell vezetni a rendszeres gyomirtással, a feltételes trágyázással egybekötött szakaszos legeltetést.

A különféle állatfajok legeltetése esetén a legelőt tagokra kell osztani. A gyomirtást a legelő használóinak kötelességévé kell tenni.

Azokat a parasztokat, akik a legelőkön a gyomnövényeket rendszeresen irtják, a feltételes trágyázást megszervezik, külön díjazásban kell részesíteni.

A legelőkön a jószág ivóvízellátásának javítására évente ezer új kutat és itatóberendezést kell létesíteni és az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani a meglévő kutak karbantartására.

a) 1955-től évente 75.000 kat. hold javított — elsősorban öntözött — legelőt kell műtrágyázni. Ehhez 1955-től évente 53.000 mázsa pótsót 120.000 mázsa szuperfoszfátot, 26.000 mázsa káliumsót kell biztosítani.

b) A legelők és rétek felületének egyengetésével — többek között a kaszálógépek használatának lehetővétele céljából — a gépállomások részére 100 traktorvontatású rétgyalut kell gyártani.

A gyomirtás eredményessé tételére a gépállomások és az állami gazdaságok traktoros vontatású kaszáinak számát évente legalább őtszázzal kell növelni, azonkívül legalább kétezer fogatos kaszát kell forgalomba hozni.

c) Az állatállomány jobb fehérjeellátása érdekében biztosítani kell az erdőben végzett szénakaszálást. Árokpartok, vasúti töltések, erdei tisztások és egyéb gépnél nem kaszálható területek fűtermésének betakarítását az állami gazdaságok és vállalatok részére is végezhetik. Az erdőgazdaságok eddiginél jóval nagyobb mértékben biztosítsák az erdők fűtermésének betakarítását.

d) A legelők és rétek gyökeres megjavítását a szükségszerű talajjavításokkal együtt talajjavítási állomások végezzék. A legelő és rétjavítási munkák helyi irányítását végző káderek oktatására 1954-ben legelő- és rétgazdasági mesterképzést kell szervezni.

Fokozott mértékben alkalmazni kell a takarmányok előkészítésénél a szecskázást, répavágást, füllesztést és szükség szerint az élesztősítést. Ennek érdekében a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok részére megfelelő minőségű, nagy teljesítményű, gépi meghajtású szecskavágót és répavágót, az egyénileg gazdálkodó parasztok részére pedig kézi szecskavágót és répavágókat kell gyártani.

6. A szemestakarmányok jobb értékesítése érdekében szélesebb mértékben kell alkalmazni a szemestakarmányok darálását. A járási tanácsok adjanak ki a darálók fenntartására engedélyeket. A gépállomások a darálást termény helyett pénzért végezzék. A termelőszövetkezetek és egyéni termelők kezelésében lévő vámdarálók darálásánál a vámot öt százalékban kell maximálni, ugyanakkor a darálótulajdonosok a vámkeresménnyel szabadon rendelkezhetnek.

V.

Az ipari és olajosnövények termelésének fokozásáról, az élelmiszer- és könnyűipar nyersanyagalapjának növeléséről

A felszabadulás előtt az elmaradott, külterjes mezőgazdaságban az ipari növények termelésének teljesen alárendelt szerepe volt. A felszabadulás után az ipari és olajos kultúrák termelését sikerült nagymértékben fellendíteni, de az ipari és olajos növények területi növekedésével nem tartott lépést a termésátlagok növekedése.

Ennek oka részben a hazai nemesített vetőmagtermelés elhanyagolása, részben az őszi mélyszántás és trágyázás elmulasztása. Ezenkívül komoly hibák és hiányosságok mutatkoznak az egyes ipari növények termelési területeinek kijelölésében, a műtrágyaellátásban, a növényápolásban és a betakarítás gépesítésében is. A legjobb ipari növénytermelők eredményei bizonyítják e növények termelésében rejlő nagy lehetőségeket. A sárbogárdi Vörös Hajnal termelőszövetkezet például az 1952. évi száraz esztendőben is kat. holdanként 403 mázsás cukorrépatermést takarított be, az országos átlag többszörösét.

Az ipari és olajosnövények termelésének fokozását a következő években nem vetésterületük további növelésével, hanem a termésátlagok jelentős emelésével kell elérni. A cukorrépa, kender, dohány, repce, mák, cikória vetésterületét a jelenlegi szinten tartva, a napraforgó és a gyapot vetésterületét pedig csökkentve, minden erőfeszítést arra kell fordítani, hogy két-három éven belül országos viszonylatban, holdanként a cukorrépánál 130 mázsás, a napraforgónál hét-nyolc mázsás, a rostkendernél 28 mázsás, a gyapotnál négy mázsás és a dohánynál hét mázsás termésátlagot érjünk el. Az állami gazdaságokban és a termelőszövetkezetekben azonban még ennél is magasabb legyen a terméseredmény. A komlótermelést úgy kell fejleszteni, hogy a hazai szükségletet teljes mértékben fedezze.

2. A termésátlagok fokozása érdekében a legfontosabb feladat az ipari növények, elsősorban a cukorrépa, a kender és a gyapot alá az őszi mélyszántás és trágyázás elvégzése.

a) Az ipari növények alá történő jóminőségű őszi mélyszántás biztosítása végett 1954. évtől kezdve — rost- és magkender, valamint a gyapot termelésére kötött szerződések alapján, — a termelőszövetkezetek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok számára lehetőleg a gépállomások végezzék a mélyszántást. E növények alá a termelőszövetkezetek részére végzett mélyszántás díját, ha az egész leszerződött területet istállótrágyázták, a szerződtető vállalat térítse meg.

b) A terméseredmények növelése érdekében az ipari növények, mindenekelőtt a cukorrépa, a kender a dohány, a len és a gyapot termelé-

(Folytatás a 4. oldalon)

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről

(Folytatás a 3. oldalról)

sénél tovább kell fokozni a műtrágyák felhasználását is. Az élelmiszeripari és a könnyűipari miniszter gondoskodjék arról, hogy e növények termelői — a termelési szerződések alapján — idejében megkapják a szerződésben biztosított műtrágyát.

3. Meg kell szüntetni azt a helytelen gyakorlatot, hogy az ipari növényeket az ország természeti adottságait figyelmen kívül hagyva, az egyes növények számára nem megfelelő tájakon is termeltetik. A földművelésügyi miniszter — a termelők kívánságának figyelembevételével — állapítsa meg az egyes ipari növények legmegfelelőbb termelőterületeit s 1955 évtől kezdődően az élelmiszeripari miniszter, illetve a könnyűipari miniszter az egyes ipari növények termelésére ezeken a kijelölt területeken engedélyezze a szerződéskötést.

A kijelölt körzetekben rá kell térni a hároméves szerződéses termelési rendszerre. A kijelölt körzeteken kívül fekvő területeken csak egy évre lehet szerződést kötni.

Ugyancsak meg kell szüntetni — a dohány kivételével — az ipari növények szerződésen kívül történő termelésének tilalmát, sőt javasolni kell, hogy főként kendert és lent, valamint olajos növényeket, gyapotot, a termelőszövetkezetek, termelőszövetkezeti tagok és egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok szántóföldjeken, vagy kertjükben saját használatukra is termeljenek. Ezért a bel- és külkereskedelmi miniszter gondoskodjék arról, hogy cukorrépa, gyapot és más ipari növények vetőmagja szabadforgalomba is kerüljön.

4. Az ipari növények vetőmagszükségletét elsősorban hazai nemesítésű fajtákból kell biztosítani.

Cukorrépából elsősorban Sedlmayer Kurt, Kossuth-díjas akadémikus által nemesített „Beta" K 91-es fajtát kell az ország egész területén termelni. Napraforgóból az Alföld és a Dunántúl déli részén az iregszemcsei középtörzsű, középkorai napraforgót, a Tiszántúl északi részén pedig a szabolcsi tájfajtát kell termelni. Kenderből az Alföld déli részén a kompolti kendert, az Alföld többi részén a tiborszállási tájfajtát, a Dunántúlon a nemesített fertődi kendert kell termelni. El kell terjeszteni a kompolti kísérleti gazdaságban kidolgozott fajtaheterozis kendervetőmag elszaporítását.

Vetőmagtermelésre — a fajtakörzeteken belül — a legalkalmasabb területet kell kiválasztani és ott a legfejlettebb termelési eljárásokat kell alkalmazni.

Az ipari növények vetőmagjának előállítását a termelő vállalatok szervezzék meg, a kutató intézetek és kísérleti gazdaságok segítségével.

5. A termelőszövetkezetekben, az állami gazdaságokban és az egyénileg termelőknél egyaránt meg kell javítani az ipari növények ápolási munkáit.

A cukorrépa termelésénél a korai őszi istállótrágyázás és a géppel végzett őszi mélyszántás mellett a legnagyobb gondot kell fordítani az egyelésnek négyleveles korban történő elvégzésére úgy, hogy négyzetméterenként legalább 10 növény maradjon.

A napraforgót ősszel mélyen szántott területre kell vetni. A Dunántúlon pedig javasolni kell, hogy a vetésterülettel való takarékosság céljából térjenek rá a napraforgónak őszi takarmánykeverék után történő, májusi másodvetésére, amely megfelelő magtermést biztosít.

A rost- és magkender alá elengedhetetlen a korai őszi bőséges istállótrágyázás, valamint az idejében történő őszi mélyszántás. A magkendert főleg lápi (kotus) talajokra kell vetni.

6. Az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben fokozni kell a betakarítási munkák gépesítését. A kohó- és gépipari miniszter gondoskodjék a külföldön bevált típusú rostkender betakarító gépek olyan mértékű gyártásáról, ami lehetővé teszi a kender teljes gépi betakarítását. A gabonakombájnok harminc százalékához napraforgóaratót is kell gyártani.

A földművelésügyi miniszter szervezze meg minél szélesebb körben a napraforgó és szója gabonakombájnnal való betakarítását.

VI.

A burgonya- és zöldségtermelés növeléséről, valamint a dolgozók burgonya- és zöldségellátásának megjavításáról

Hazánkban a burgonya és a zöldségnövények termelési lehetőségei igen kedvezőek, azonban jelenleg még mindkét termelési ágazatra jellemző, hogy a felszabadulás előtti elmaradott állapotuk lényegesen nem változott. Csak egyes gazdaságok emelték lényegesen termelésüket, amely egyben megmutatja lehetőségeinket is. A varjulaposi „Vörös Hajnal" termelőszövetkezet 1953-ban 60 kat. holdon 160 mázsás, a balkányi állami gazdaság 200. kat. holdon 170 mázsás burgonyatermést ért el kat. holdanként, az edelényi „Alkotmány" termelőszövetkezet kertészeti brigádja korai fejeskáposztából 152, paprikából 107 mázsás átlagtermést takarított be. Az országos termésátlagok azonban még nagyon alacsonyak és emiatt a mezőgazdaság a növekvő szükségleteket ezekből a terményekből kellő mértékben fedezni nem tudja. Ezért a burgonya és a zöldségfélék ára magas.

Ennek oka az is, hogy a burgonya vetésterülete a felszabadulás előtti évekhez képest 77.000 kat. holddal csökkent. A zöldségfélék vetésterülete az 1938. évinek a kétszeresére növekedett ugyan, de a mezőgazdasági irányító szervek helytelen intézkedései következtében a zöldségtermelés jelentős részben kiszorult a történelmileg kialakult zöldségtermelési tájakról.

A burgonya és zöldségtermelés továbbfejlesztése érdekében a következő intézkedéseket kell tenni:

1. burgonya vetésterületét 435.000 kat. holdra, országos terméséátlagát a következő két-három év alatt kat. holdanként — az előző hat év átlagához képest — tíz-tizenöt mázsával kell növelni.

Különösen nagy gondot kell fordítani a burgonyatermelés fejlesztésére, elsősorban Szabolcs, Somogy, Veszprém, Vas, Pest megyékben. Javasolni kell a termelőszövetkezeteknek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak, hogy a burgonya termelésére alkalmas talajokon a burgonya vetésterületét más növények — elsősorban ipari növények — rovására jelentősen növeljék meg.

2. Segítséget kell adni ahhoz, hogy minden termelő saját burgonyaterületének beültetésére egészséges, jóminőségű vetőgumót termeljen. Ezért ajánlatos, hogy a termelőszövetkezetek legjobb burgonyatermő földjeiket vetőgumó-parcellának jelöljék ki és ott a legjobb termelési eljárással, lehetőség szerint — elsősorban a Duna-Tisza közén és az ország déli vidékein — nyári vetés segítségével állítsák elő a vetőgumót. Javasolni kell ezt az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak is. Ezért a kísérleti és az állami gazdaságok 1954-től kezdve évente nyolcezer kat. holdon szervezzék meg a nemesített minőségi vetőgumó elszaporítását és a termést a termelőszövetkezetek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok számára ugyanolyan súlyú burgonyáért cseréljék ki. Egy-egy termelőnek annyi nemesített vetőgumót kell adni, hogy a vetőgumó-parcellájáról elszaporítva, egész vetésterületét három-négy évenként a felújított vetőgumóval ültethesse be.

A nyári ültetésű termés jarovizálásának elősegítésére a földművelésügyi miniszter bocsásson a következő három év során az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek rendelkezésére háromezer köbméter fanyagot és hatvanezer négyzetméter sodronyfonatot.

3. A terméseredmények növelése érdekében javasolni kell, hogy a termelők a használatos ritka állományú ültetés helyett, a sűrűbb kat. holdanként kb. 24.000 töves ültetési alkalmazzák. A termelőszövetkezetek, az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok és az állami gazdaságok fokozzák a hozamot fészektrágyázással, négyzetes-fészkes ültetéssel. Fokozottabb mértékben át kell térni a zöldtrágyázásra, 1955-től kezdve a burgonyaterületek zöldtrágyázásához — mindenekelőtt a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok számára — kedvezményes áron kell biztosítani a szükséges keserű csillagfürt- és somkóró-vetőmagot. A termelőszövetkezeteknek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak javasolni kell, hogy a további évek vetőmagszükségletét maguk termeljék meg.

A növényápolási munkák meggyorsítása céljából a fő burgonyatermelő vidékeken az állami gazdaságok és gépállomások kultivátorait töltögető késtestekkel kell ellátni, az egyéni termelőknek pedig kellő számú fogatos művelőeszközt kell rendelkezésükre bocsátani.

A zöldségtermelésben vissza kell térni a történelmileg kialakult termelőtájakra: a hagymatermeléssel Makó környékére, a káposztafélékkel Szabolcs-Szatmár és Győr-Sopron megyébe, a gyökérzöldséggel Makó környékére és a Szigetközbe, a fűszerpaprikával Kalocsa és Szeged környékére, a csemegepaprikával a Sárköz vidékére, a paradicsommal Kecskemét és Hatvan környékére, a dinnyével Heves és Szolnok megyébe.

Különös gondot kell fordítani a városellátó övezetek fejlesztésére. Ezekben az övezetekben a zöldségtermelő üzemek részére anyagellátás, hitel, gépellátás, stb. szempontjából kedvezőbb termelési feltételeket kell teremteni.

A földművelésügyi miniszter, a bel- és külkereskedelmi miniszter a vetőmagellátás javítása érdekében gondoskodjék arról, hogy tasakolt zöldségmag kellő mennyiségben és minőségben álljon a termelők rendelkezésére.

A földművelésügyi miniszter a korai szántóföldi és az üvegalatti termelés fejlesztése céljából gondoskodjék 1954—1956. években legalább 120.000 darab melegágy-ablak, valamint a hozzá szükséges melegágyi keretek, üveg és takaróanyag (nád és zsup) biztosításáról. Az üvegházi termelés továbbfejlesztésére az üvegházi hajtatófelületet 1954—56. években 20.000 négyzetméterrel kell emelni.

A helyi tanácsok segítsék elő, hogy a hazánkban található hőforrásokat és az ipartelepek fölös melegvizét a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok zöldséghajtatásra, melegház és melegágy fűtésére felhasználják.

5. A zöldségtermelés hozamának növelése érdekében fokozni kell a zöldségtermelő területek trágyázását és elő kell segíteni az élenjáró termésfokozó módszerek alkalmazását.

A vöröshagyma termelés fejlesztése felmagzásának elkerülése céljából a makói vidéken el kell terjeszteni a dughagyma nagyüzemi hőkezelési eljárását. A fűszerpaprika, paradicsom, petrezselyem terméseredményeinek fokozása érdekében el kell terjeszteni a vetőmag-jarovizálását. A területek gazdaságosabb kihasználása és művelése céljából az alacsonynövésű paradicsomot, a paprikát, a káposztaféléket, stb. sűrűbben kell ültetni.

6. Az öntözéses zöldség területeket 1954-ben a jelenlegi 22.000 kat. holdról 28.000 kat. holdra kell növelni. Fokozottabban alkalmazni kell a barázdás és permetező öntözéses módszereket. A helyi vizek öntözési lehetőségeinek kihasználására a gépállomások útján 1954-ben és 1955-ben ötszáz—ötszáz szivattyút és meghajtó motort kell a termelőszövetkezetek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok rendelkezésére bocsátani. Az öntözéses területeken is be kell vezetni a vetésforgórendszert.

7. A terméseredmények növelésének fontos eszköze a minőségi vetőmag. A minőségi vetőmagellátás érdekében a földművelésügyi miniszter 1954. február 1-ig dolgoztassa ki a minőségi zöldségmag termelési rendszerét.

A zöldségtermelést egyéb gazdasági magvak termeltetésétől és termelésétől külön kell választani.

A magtermelési körzetekben önálló zöldségmagtermeltető, tisztító, raktározó vállalatokat kell szervezni. Dél-Tiszántúl vidékét ebből a szempontból kiemelt területnek kell tekinteni.

A folyamatos vetőmagellátás és a kedvezőtlen évjáratokban előforduló terméskiesés miatt három éven belül — vetőmag-tartalékot kell létesíteni.

8. A legközelebbi években meg kell szüntetni a burgonya és zöldségtermelés speciális gép- és eszközellátottságának hiányát. A meglévő egyszerű, fogatos gépek jobb kihasználása mellett, speciális vető- és ültetőgépek, több sort művelő kultivátorok alkalmazásával el kell érni, hogy a nagyüzemi termelésben a burgonyaültetést és a sorközi művelést már 1955-ben ötven százalékban géppel végezzék.

VII.

A gyümölcs- és szőlőtermelés fejlesztéséről és a lakosság gyümölccsel és borral való jobb ellátásáról

Hazánk természeti és éghajlati viszonyai kiválóan alkalmasak gyümölcs-, szőlő-, valamint bortermelésre, s lehetővé teszik népünk szükségleteinek teljes kielégítését. Egyes élenjáró üzemek jelentős eredményeket is értek el: a nyírmadai állami gazdaság almából holdankénti 140 mázsát, a kölcsei Petőfi termelőszövetkezet 120 mázsát a géberjéni Kossuth termelőszövetkezet 120—130 mázsát termelt; a soproni Haladás termelőszövetkezet kat. holdanként 50 hl bortermést ért el.

A szőlő- és gyümölcstermelés eredményei azonban országosan nem kielégítőek. A gyümölcsfaállomány termőképességét veszélyezteti a nagyarányú paizstetű fertőzés, a rézgálicellátás hiányosságai miatt pedig csökkent a szőlőhozam. A borászat hiányos felszerelése s a helytelen feldolgozás folytán a lakosság kevés, nagyrészben gyenge minőségű borhoz jut.

A túlméretezett állami kereskedelem szervezetlensége miatt a megtermelt árugyümölcs minősége tovább romlott, s a helytelen árintézkedések, valamint a szőlő- és gyümölcsterületek felszorzása a termelőszövetkezeteket és egyéni termelőket elkedvetlenítették a termeléstől.

A szőlő- és gyümölcstermelés fejlesztése és a hozamok gyors emelése érdekében a következő intézkedéseket kell tenni:

1. A gyümölcsfaállományt 1959-ig — a rendszeres utánpótlás mellett — mintegy 15 millió darabbal, a vegyes gyümölcsök termelését mintegy 10 ezer kat. holddal kell növelni. Ennek megfelelően a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok üzemi gyümölcsöseinek területét hat év alatt mintegy 100 ezer kat. holddal.

A telepítéseket részben a már történelmileg kialakult termelési tájakon kell elhelyezni, részben pedig új termelési tájakat kell kialakítani, ott, ahol a talaj- és éghajlati viszonyok gyümölcstermelésre kiválóan alkalmasak. A Duna—Tisza közén a kajszibarack, cseresznye, meggy és szilva, a Nyírségben, a téli alma, szilva és dió, a Cserhát—Mátra—Bükk vidékén a cseresznye, meggy, őszibarack és mandula, Budapest környékén az őszibarack, cseresznye, mandula és bogyós gyümölcsűek, Zala, Somogy és Vas megyékben téli alma, körte, szilva, dió és gesztenye, felső Dunántúlon a körte, téli alma, kajszibarack és bogyós gyümölcsűek, Dunántúlon az őszibarack mandula, meggy és dió, a balatoni dombvidéken az őszibarack és mandula termelését kell nagymértékben fejleszteni.

Minden községi és városi tanács dolgozzon ki hároméves gyümölcsfásítási tervet az utcák, utak, terek, parkok és egyéb közterületek, dió, cseresznye- és eperfával való beültetésére.

2. A telepítések és pótlások előfeltételeinek megteremtése érdekében a gyümölcsfaiskolai anyag termelését jelentősen fokozni kell, olymódon, hogy a termelés évi mennyisége 1958-ra már évi négymillió darabra emelkedjék. Az állami gazdaságok, faiskolák területét 1956-ig évenként négyszáz kat. holddal növeljék.

Ezenkívül engedélyt kell adni minden jelentkező termelőszövetkezetnek, városi és községi tanácsnak és egyénileg gazdálkodó kertésznek — állami növényegészségügyi ellenőrzés mellett, — faiskola létesítésére és a csemeték forgalombahozására.

3. A gyümölcstermelés fejlesztése érdekében a termelőszövetkezetek, egyéni termelők és állami gazdaságok javítsák meg elsősorban a növényvédelmi munkát, a gyümölcsfák egyedi kezelését, ápolását.

Elegendő számú mészkénléfőző üstöt kell biztosítani ahhoz, hogy a termelőszövetkezetek és az egyéni termelők védekezni tudjanak a pajzstetű ellen. Az olajos permetezést háromévenként legfeljebb egyszer szabad alkalmazni. A nyári permetezésekhez gondoskodni kell elegendő mennyiségű félkolloid készítményekről.

4. Nagy gondot kell fordítani szőlőterületeink gyorsabb ütemű, fokozatos felújítására és 1956-ig a meglévő szőlőterületeken a hiányt pótolni kell, emellett meg kell kezdeni újabb szőlők telepítését.

1959-ig 70—75 ezer kat. hold szőlőt kell telepíteni. A termelőszövetkezetek számára ingyenes szaporítóanyag biztosításával kell lehetővé tenni, hogy 1959-ig 20—24 ezer kat. hold telepítést végezzenek. Az állami gazdaságok ebben az időszakban kilencezer kat. hold szőlőt telepítsenek. Elő kell segíteni, hogy az előirányzott telepítések zömét, mintegy 40—42 ezer kat. hold telepítését az egyéni termelők, illetve a termelőszövetkezeti tagok háztáji gazdaságukban végezzék el. Külön gondot kell fordítani a történelmi borvidékek, elsősorban a Tokaj-Hegyalja szőlőtermelésének, borgazdaságának fejlesztésére. Pest, Bács-Kiskun és Csongrád megyékben a mennyiségi bortermő fajták, a Tokaj-hegyaljai, Badacsony—balatonfüredi és somlói borvidékeken a minőségi fehérborfajták, Villány, Szekszárd, Eger és Sopron vidékén a minőségi vörösborfajták telepítését kell nagymértékben fokozni. A csemegeszőlő telepítését országszerte növelni kell, de különösen Pest, Bács-Kiskún és Heves megyékben.

A telepítések érdekében 1957-ig az állami gazdaságok szőlővessző-anyatelepeinek területét 1500 kat. holdra kell kiegészíteni. Ingyenes szaporítóanyag juttatásával, beruházási támogatással, a terület beadási kötelezettség alóli mentesítésével elő kell segíteni, hogy a termelőszövetkezetek mintegy ötszáz kat. hold anyatelepet létesítsenek.

A szőlőoltványtermelést 1954-től 1959-ig az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben fokozatosan évi 14 millió darabra, a gyökeres európai szőlővessző termelését pedig 25 millió darabra kell emelni. Teljesen szabaddá kell tenni a szaporítóanyag előállítását és eladását.

5. A felújítás és pótlás, valamint a szőlők jobb megművelése révén a terméshozamot 1959-ig mintegy 32 százalékkal kell emelni. A termőképességet bujtással, szálvesszőzéssel stb kell fokozni, a tőke erőállapota szerint. A kiöregedett szőlők kivágását és teljes újratelepítését engedélyezni kell.

A növényvédelem elősegítésére növelni kell a rézből készült háti permetezőgépek és motoros permetezőgépek gyártását és a szükséges mennyiségű rézgálicot szabadforgalomba kell hozni.

1959-ig oltványszőlőinknek legalább fele, homoki szőlőinknek egyharmada megfelelő támaszrendszerrel legyen ellátva.

A borok minőségének megjavítása érdekében a borok kezelésére és érlelésére szolgáló tárolóteret hat év alatt folyamatosan egy millió hektóliterrel kell növelni.

(A rendelet második részét legközelebbi számunkban közöljük.)

HIREK

SZERDA, DECEMBER 23

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK: 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. — 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. — 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Viktória. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás szerda estig: jobbára borult, helyenként párás, ködös idő. Többfelé kisebb havazás, vagy ónoseső. Mérsékelt szél. Az éjszakai lehűlés keleten is mérséklődik, a nappali hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére szerdán reggel: nyugaton mínusz 2—mínusz 5, keleten mínusz 5—mínusz 8, délben mínusz 1—plusz 2 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet mínusz 1—mínusz 4 fok között.

GYERMEKSZERETŐ házvezetőnő ajánlkozik vidékre is. Kulich Gyula-u. 34. Kassa.

HASZNÁLT számológépeket, irodagépeket, valamint plüsst vesz a Pécsi Borgyár.

MAGYAR perzsa-szőnyeg 2x3 m. eladó. Megtekinthető: Rákóczi-út 55, földszint jobb.

A KOMLÓI Bányagépjavító Vállalat vizsgázott kazánfűtőket keres azonnali belépésre. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán.

A PÉCSI Tervező Iroda ezúton értesíti ügyfeleit, hogy folyó hó 21-én eddigi helyiségéből (Kossuth Lajos-u. 5. Pannonia épület) új helyiségébe: Rét-utca 43 sz. alá (volt Iparostanonciskola) költözött. Telefonszámai változatlanok: 10-02, 10-03, 11-04, 11-05). 318

ÜZEMLAKATOST könnyebb szakmunkára azonnali belépésre felvesz a Bm Szikvízipari Vállalat Pécs, Somogyi Béla-u. 11. 315

ÉTTERMI csillárokat megvételre keresünk. Megkereséseket Nádor Szálloda irodájában, Pannonia épület.

A PÉCSI MAVAUT Autóbuszközlekedési Vállalat megvételre keres egy kifogástalan állapotban lévő dolgozó szobát, mely könyvszekrényből, íróasztalból és ülő garnitúrából áll. 317

BÁNYÁSZATI Magasépítő Vállalat felvesz vizsgázott kazánfűtőt, villanyszerelőt, vasbetonszerelőket, ácsokat, kőműveseket, férfi, női segédmunkásokat. A vállalat első területi bércsoportba van, munkaruha, szállás, napi háromszori étkezés biztosítva van. Jelentkezni lehet: Bányatelep, András-akna.

Műsoros Karácsonyest
december 24-én a
Nádor és Pannonia Étteremben
Belépődíj nincs! Ünnepi menük.
Étel, ital, különlegességek.
Reggel 3 óráig nyitva.

DUNANTULI NAPLO
a Magyar Dolgozók Pártja
Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel: 15-32, 15-33, 15-34.
Előfizetési díj havi 11 — forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MELLER ARZSÓ

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 301. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — CSÜTÖRTÖK, 1953 DECEMBER 24

A Magyar Do'gozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről (2—3. o.)

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről

A Központi Vezetőség és a Minisztertanács határozatának első részét tegnapi, szerdai számunkban közöltük.

VIII.

Az állattenyésztés fejlesztéséről, a lakosság jobb hús- és zsírellátásáról

A háborús pusztítások nyomán mintegy felére csökkent állatállományunk az egymást követő száraz esztendők ellenére nemcsak helyreállt, sőt lényegesen a háború előtti színvonal fölé emelkedett. A kapitalista idők termelésére jellemző alacsony hozamokat azonban eddig még nem sikerült felszámolni és emiatt állattenyésztésünk nem tudja kellően kielégíteni állati eredetű élelmiszerekkel a lakosság növekvő szükségletét.

Különösen kedvezőtlen a szarvasmarhatenyésztés helyzete. A szarvasmarhaállományon belül a tehenek alacsony száma is akadályozza a tejtermelésének megfelelő növekedését, s az állatállomány kielégítő szaporodását.

Országosan évről-évre nagy veszteséget jelent az elhullások magas száma, elsősorban a rossz takarmányozás, a felnevelési és tartási hibák, valamint az állategészségügy elmaradottsága miatt.

A kedvezőtlen eredmények mellett egyes állami gazdaságok, termelőszövetkezetek kiváló eredményt értek el még az elmúlt év rendkívül kedvezőtlen takarmánytermése mellett is. Igy Lukács Imre, a makói Táncsics termelőszövetkezet sertésgondozója 20 fehérhússertés kocától év alatt 1020 malacot nevelt fel. Különösen jó eredmények születtek a juhászatban: Retter György a turkevei Táncsics termelőszövetkezet juhásza 182 darab fésüs merinó anyánál 6.46 kg nyírósúlyt és 140 százalékos bárányszaporulatot ért el. Szűcs Sándor, a mezőhegyesi törzsállattenyésztő állami gazdaság juhásza 155 anyánál 8.36 kg nyírósúlyt ért el. Legjobb tógazdaságainkban elértek a 6—8 mázsa holdankénti halhozamot.

Az állattenyésztés alacsony hozamának legfőbb oka az, hogy nincs biztosítva az állatok jó elhelyezése, a takarmányok helyes tárolása.

Igen alacsony a tenyésztői munka színvonala, rosszul tartják az apaállatokat és elhanyagolt a törzskönyvezés munkája.

Az elkövetkező 2—3 évben az állattenyésztésben az alapvető feladat a hozamok növelése: a vágási súlyok és egy tehénre eső tejhozam, az egy sertésre eső gyapjúhozam, az egy tojótyúkra eső tojáshozam emelése. Az állatállomány számszerű növelését elsősorban a tehén- és juhállomány, továbbá a baromfiállományunk terén célul kitűzni.

A nagyobb szaporaság elérése céljából a földművelésügyi miniszter gondoskodjék arról, hogy a termelőszövetkezetek és az egyéni állattartók, anyaállatállományának ingyenes fedeztetésére mindenütt elegendő számú, a meglévő állomány minőségének javítására alkalmas apaállat: bika, mén, kos, kan álljon rendelkezésre.

A termelőszövetkezetek és állami gazdaságok az állatok gondozását jól ismeretes, hozzáértő dolgozókra bízzák és gondoskodjanak az állatok jó elhelyezéséről, helyes takarmányozásáról, valamint rendszeres tisztításukról.

Az ország egész állatállománya tenyészértékének növelése érdekében az állami gazdaságokban, valamint a mellett állattenyésztéssel rendelkező termelőszövetkezetekben növelni kell a törzstenyészetek számát.

1. SZARVASMARHATENYÉSZTÉS

a) A szarvasmarhatenyésztés gyors mennyiségi és minőségi fejlesztése érdekében 1956. év végéig a szarvasmarhaállományt legalább 2.2 millió darabra, ezen belül a tehénállományt 1.1 millió darabra kell növelni. Elsősorban a termelőszövetkezeti tagok háztáji és az egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok gazdaságaiban kell az állatállományt növelni.

b) Elsősorban az ország állományának zömét alkotó magyartarka-fajta tenyésztésének és takarmányozásának megjavításával a tejelékenységet, a tej zsírszázalékát, a betegségekkel szemben való ellenállóképességet és a hústermelést kell növelni.

c) A földművelésügyi miniszter biztosítsa, hogy az 1956. év végére országosan legalább 100.000 darab tehenet tartsanak törzskönyvi ellenőrzés alatt. Segíteni kell tenyésztési munkájukban az egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztokat, velük tenyésztési szerződéseket kell kötni. 1956 év végéig az egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok tulajdonában lévő legértékesebb teheneket törzskönyvezni kell.

d) Az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani az apaállatellátásra és az apaállatok minőségének megjavítására. Annyi apaállatról kell gondoskodni, hogy utópároztatás is mindenütt végrehajtható legyen. A termelőszövekezetek és az egyéni termelők tehén- és üszőállományát két eredménytelen párosztatás után az állatorvos köteles állategészségügyi kezelés alá venni.

A kiváló apaállatok tenyészértékének fokozottabb kihasználása érdekében széles körben el kell terjeszteni a mesterséges termékenyítést 1954-ben legalább 50.000, 1955-ben 90.000, 1956-ban legalább 100.000 tehenet kell mesterségesen termékenyíteni.

e) A teheneket tejhozamuknak megfelelően — egyedileg kell takarmányozni. A zöld futószalag bevezetésével kora tavasztól késő őszig gondoskodni kell a tehenek zöldtakarmánnyal való ellátásáról. A termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban mindenütt át kell térni a naponta háromszori fejésre. Ahol az előfeltételek megvannak, a borjúnevelés maradi szoptatásos módszerét a gazdaságosabb itatásos módszerrel kell felváltani.

A fejők munkájának megkönnyítése érdekében az 1956. év végéig legalább 500 termelőszövetkezetben és állami gazdaságban kell bevezetni a gépi fejést és legalább 500 tehénistállót kell felszerelni szelepes önitató berendezéssel.

f) Feladatul kell kitűzni, hogy az 1956. év végére minden termelőszövetkezetnek legyen közös szarvasmarhatenyésztése és minden családos termelőszövetkezeti tagnak legyen háztáji tehene. A termelőszövetkezetek részére elsősorban vemhes üszők vásárlására az állatok értékének 50 százalékáig terjedhető hosszúlejáratú hiteit kell biztosítani.

g) A termelőszövetkezti tagok és a dolgozó parasztság számára árkedvezményt biztosító üszőakciókat kell szervezni.

h) Törzskönyvi ellenőrzés alatt álló tehenek után — tejhozamuk arányában — a termelőszövetkezetek és az egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztoknak hatósági áron abraktakarmányt kell juttatni, ha a termelt tejnek legalább 60 százalékát átadják a begyűjtőszervnek. Az abrakjuttatás mértéke a következő legyen: legalább 6000 kg igazolt évi tejtermelés esetén 15 mázsa, 5000 kg után 11 mázsa, 4000 kg után 8 mázsa és 3000 kg után 5 mázsa.

i) Fokozni kell a meddőség, a brucellózis és a gümőkor elleni küzdelmet. Meg kell javítani a brucellózis ellenu vakcina minőségét.

2. LÓTENYÉSZTÉS

Meg kell szüntetni azt a helytelen szemléletet, mely a lótenyésztés jelentőségét a gépesítés fejlődése miatt lebecsüli. A továbbiakban elsősorban a lóállomány minőségét kell javítani. Ez most lótenyésztésünk legfőbb feladata.

a) A termelőszövetkezeteknek állami támogatást kell nyújtani törzskancák vásárlására és csikótelepek létesítésére.

b) Az egyéníleg gazdálkodó parasztok lótenyésztésének fejlesztése érdekében a köztenyésztést elit- és törzstenyészetekből származó jóminőségű ménekkel kell megerősíteni.

c) Az egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok tenyésztési kedvének elősegítésére a törzskönyvezett kancák teljes lóadóját, ha legalább kétévenként egy csikót ellettek, egyéb kancák lóadóját pedig arra az évre amelyben ellettek, el kell engedni.

3. SERTÉSTENYÉSZTÉS

a) 1956. évig el kell érni, hogy országos átlagban egy koca után évente legalább 7.6 sertést neveljenek fel s a hizlalásnál a takarmányértékesítés országos átlaga 20 százalék fölé emelkedjék. A lakosság hús- és zsírellátásának biztosítása érdekében országosan legalább 5.5 millió sertést ezen belül 610.000 kocát kell tartani. Hússertésállományunkat a fehérjealap növekedésével arányosan az 1953 évi 26 százalékról 1956-ig 38 százalékra kell növelni. A termelőszövetkezetek 1954. év végére érjék el, hogy közös kocaállományuk szaporulata biztosítsa hízottsertés beadási kötelezettségük teljesítését.

b) Az ország minden területén bármely sertésfajta tenyésztését meg kell engedni és elő kell segíteni. A tenyésztésnél szem előtt kell tartani, hogy a hússertés fajták közül elsősorban a fehérhússertés fajtát kell tenyészteni, éspedig — az éghajlati adottságok figyelembevételével — főként a Dunántúlon, továbbá a nagy tejgyűjtő központok és húsfeldolgozó telepek közelében. Az ország többi részén a jelenlegi sertésállomány 70 százalékát kitevő mangalicának és első keresztezéséből származó ivadékainak tenyésztését kell elősegíteni. Berksir sertést Bács-Kiskun megye déli részén és az ezzel határos területeken, különösen a hasznosállat előállító keresztezéshez szükséges kan-ellátás céljára kell tenyészteni. A száraz, meleg éghajlattal szemben kevésbbé érzékeny kornvall sertés tenyésztésének elterjedését a Duna-Tisza-közén kell elősegíteni. A mangalica fajta szaporaságának továbbfejlesztését és fejlődőképességének megjavítását kell célul kitűzni.

c) Kedvezőbb szaporulati eredmények elérése és a választás utáni elhullás csökkentése érdekében a sertésállomány egészséges, természetszerű tartására az eddiginél sokkal nagyobb gondot kell fordítani. A sertéstenyésztő farmokat a gazdaságosság céljából más állattenyésztési üzemágakkal (tehenészet, hízlalda) kell összekapcsolni.

d) A süldőkocák kivételével törekedni kell az évenként kétszeri malacoztatás, általános elterjesztésére. A szoptatás ideje alatt nagy gondot kell fordítani a kocák tenyészkondíciójának fenntartására. Különös gondot kell fordítani a szopósmalacok korai és fehérjedús takarmányozására. A begyüjtési miniszter és az élelmiszeripari miniszter gondoskodjék arról, hogy a malacnevelés céljára 1954-től évente legalább 100 ezer mázsa hántolt, zsírdús olajpogácsát állítsanak elő.

e) A malacok takarmányértékesítésének, ellenállóképességének, növekedési erélyének fokozása, valamint a vágott áru kedvezőbb húsarányának biztosítása érdekében — a tenyészgazdaságokat kivéve — széles körben alkalmazni kell a hasznosállatelőállító keresztezést. Ezekben a gazdaságokban a zsírjellegű kocaállomány szaporaságának fokozására az első keresztezésből származó kocákat kell tenyésztésbe állítani.

f) A termelőszövetkezetek és egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok tartásállományának javítása céljából az állami gazdaságokból évente 30 ezer darab kocasüldőt kell részükre kedvező feltételek mellett juttatni.

Ugyanakkor a termelőszövetkezetek és egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok törzskönyvezett állományának támogatása céljából a termelőszövetkezetek és az egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok törzskönyvezett, kiváló kocáinak szaporulatából tenyészállat-áron évente mintegy 30 ezer darab tenyészsüldőt kell felvásárolni. Ezeket kedvező feltételek mellett az országos állomány javítására más termelőszövetkezetek és egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok rendelkezésére kell bocsátani.

g) A földművelésügyi minisztériumnak 1956 év végéig legalább 50 ezer koca törzskönyvezéséről kell gondoskodnia.

h) Meg kell javítani a sertéspestis, sertésorbánc, brucellózis s meg kell kezdeni a hólyagférgesség elleni védekezést. Tovább kell javítani az oltóanyagok minőségét.

4. JUHTENYÉSZTÉS

a) A gazdaságos juhtartás minden lehetőségének maradéktalan kihasználása érdekében juhállományunkat 1956 év végéig 2.3 millióra, darabonkénti gyapjúhozamát pedig átlagosan 3.8 kg-ra kell emelni.

b) Elsősorban a magas gyapjúhozamú, emellett fejésre is alkalmas, fésűsgyapjút termelő merinó juhfajtát kell tenyészteni a cigája jelenlegi állományszámának fenntartása mellett.

c) A földművelésügyi miniszter biztosítsa, hogy 1956. év végéig legalább 80 ezer anyajuhot tartsanak törzskönyvi ellenőrzés alatt. A juhállomány minőségének javítása céljából a földművelésügyi miniszter és a könnyűipari miniszter az ország kosállományát évenként vizsgáltassa felül. A tenyésztésre alkalmas kosokat tenyészigazolvánnyal kell ellátni, a meg nem felelő kosokat pedig ki kell selejtezni. A termelőszövetkezetek és az egyéníleg gazdálkodo dolgozó parasztok juhtenyésztésének javítása céljából az állami gazdaságok juhászataiból évente 2000 tenyészkost kell a termelőszövetkezeteknek és az egyéníleg gazdálkodo dolgozó parasztoknak átadni.

A juhállomány minőségének gyorsabb javítása érdekében a mesterséges termékenyítést kiváló tenyészértékű kosok felhasználásával alkalmazni kell minden olyan juhászatban, ahol legalább 400 anya van.

d) A zsíros gyapjú kg-onkénti termelői beváltási alapárát a jelenlegi 15 forintról 36 forintra kell emelni.

A könnyűipari miniszter a fonálcsereakciót 1954-től kezdve az ország egész területére terjessze ki. A termelőszövetkezetek közös juhállományuk után az államnak átadott zsíros gyapjúmennyiség 10 százaléka értékének megfelelő fonalat igényelhetnek tagjaik részére. A termelőszövetkezetek juhászai az egy tagra eső fonálmennyiség háromszorosát kapják.

e) A helyi tanácsok a juhállomány számára biztosítsanak a közegelőkből arányos nagyságú gyeprületet, továbbá szervezzék meg a tarlók, utak, árokpartok legeltetését.

A termelőszövetkezetek és állami gazdaságok létesítsenek téli juhlegelőket.

f) Az 1956 év végéig el kell érni, hogy lehetőleg minden állami gazdaságnak és minden 200 holdon felüli földterülettel rendelkező termelőszövetkezetnek legyen juhtenyészete — Ennek érdekében folytatni kell szerződéses báránynevelési és ürülztartási akciót.

g) Fel kell számolni a juhrühösséget. A földművelésügyi miniszter és a könnyűipari miniszter szervezzen mozgó, gépi, nyíró és rüh elleni fürösztő brigádokat, amelyek a helyszínen végezzék a termelőszövetkezetek és egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok juhállományának nyírását és fürösztését.

5. BAROMFITENYÉSZTÉS

a) A baromfi törzsállományt a lakosságnak tojással és hússal való jobb ellátása érdekében 1956. év végéig legalább 20 millióra kell növelni, amelyből kb 1 millió a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok, 19 millió pedig a dolgozó parasztság tenyésztésében legyen. A törzsállatállományokból 17 millió darab tyúkféle, 250 ezer darab pulyka, 1.500.000 darab lud, 1.200.000 darab kacsa legyen.

A tyukok évi tojástermelésének az 1956. év végére országos átlagban el kell érnie a 90 darabot, ezen belül az állami gazdaságokban a 120, termelőszövetkezetekben pedig a 100 darabot.

b) Elsősorban a kettős hasznosítású magyar tyúkfajtákat kell az egész országban elszaporítani. A leghorn fajta terjedését tojástermelő nagyüzemekben, városkörüli tenyészetekben kell elősegíteni. A magyar fajta tyukokból a Dunántúlon elsősorban a sárga és kendermagos, az Alföldön a sárga és fehér, az ország egyéb részein a kendermagos fajtát kell elszaporítani. Az egyéb baromfifélék közül az ország egész területén a bronzpulyka, a kékes-szürke gyöngyös, a fehértollú magyar lud, a pekingi és a fehértollú magyar kacsa elszaporítására kell törekedni.

c) A keltetőgépek kapacitását úgy kell növelni, hogy 1954-ben 10.8, 1955-ben 15, 1956-ban 18 millió naposcsibe keltetését tegyék lehetővé. Ennek megfelelően bővíteni kell a keltetőállomások hálózatát. A keltetőállomásokon csak vérvizsgált állományból származó tojásból szabad keltetni. Ezért a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok egész állományát, továbbá a mintaközségekben szervezett egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok állományából mintegy 700 ezer darabot vérvizsgáltatni kell. A termelőszövetkezetek és egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok mellett, baromfitenyésztéssel foglalkozó városi munkásoknak és alkalmazottaknak is kell naposcsibéket kiadni.

A naposcsibeelhullás csökkentése érdekében a keltetőállomások fokozatosan készüljenek fel arra, hogy a naposcsibéket előnevelés után, 10—12 napos korban adják át termelőszövetkezetek részére.

d) A tyúkfajták nemesítésére és ezáltal a termelés emelésére a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok legjobb baromfitelepeiből mintegy 150 törzstenyészetet kell létesíteni, 1956 év végére meg kell szervezni 40 ezer tojótyúk csapófészkes teljesítményellenőrzését.

e) A baromfiállomány minőségének és termelési eredményének javítására 1954-ben 50 ezer, 1955-ben 70 ezer, 1956-ban 80 ezer darab tenyészállatot kell kedvezményes áron termelőszövetkezeteknek, mintaközségeknek és egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztoknak juttatni.

f) Intézkedéseket kell tenni a baromfipestis végleges felszámolására

(Folytatás a 2. oldalon)

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről

(Folytatás az 1. oldalról)

és egyéb baromfibetegségek teljes visszaszorítására.

6. MÉHÉSZET

A méztermelés növelése és a magtermelés megjavítása érdekében növelni kell a méhcsaládok számát. A lekénezésre szánt kasos méhcsaládokat kaptárak biztosításával kell megmenteni, 1954-től kezdve évente mint egy 5000 köbméter faanyagot kell méhkaptárak készítésére biztosítani. A vándorlás irányítására méhlegelő megfigyelő hálózatot, a méhegészségügy javítására méhbetegség ellenőrző hálózatot kell szervezni. Fokozni kell a költésrothadás elleni harcot. A költésrothadás miatt kiirtott méhcsaládokért a méhészeket kártalanítani kell. A vándorméhészetet utazási és fuvarkedvezményekkel kell támogatni. A méhviasz termelői árát 25 forintról 50 forintra kell emelni. A méhészet tevékenységét minden adó alól mentesíteni kell.

7. HALTENYÉSZTÉS

a) Dolgozó népünk bőséges élelmiszerellátása érdekében nagymértékben fejleszteni kell a haltenyésztést. A mezőgazdasági művelésre alkalmatlan olyan területeken, ahol a vízellátás gazdaságosan biztosítható, halastavakat kell építeni. A termelőszövetkezetekben a tógazdaságok területét a jelenlegi 500 katasztrális holdról 1956-ig legalább 6500 katasztrális holdra az állami halastavak, területét pedig 18 ezer katasztrális holdról 46 ezer katasztrális holdra kell növelni. El kell terjeszteni a haltenyésztést a rizsterületeken is.

A halhozamot a tógazdaságokban a jelenlegi katasztrális holdankénti 200 kg-ról 1956-ig 310 kg-ra kell emelni, így a természetes vizek halhozamával az ország haltermelését a jelenlegi 70 ezer mázsáról három év alatt háromszorosára kell növelni. A tógazdaságokat elegendő takarmánnyal, korszerű gépi felszereléssel és szállítóeszközzel kell ellátni.

b) A halivadékellátás megjavítására 1956-ig legalább 4000 katasztrális holdon speciális ivadéknevelő gazdaságokat kell létesíteni. A tógazdaságok jobb kihasználása érdekében — ahol a lehetőségek megengedik, — a haltenyésztést össze kell kapcsolni a kacsaneveléssel és sertéshízlalással.

A halkitermelést a természetes vizekben is fokozni kell, a halfogási technika megjavításával és a halutánpótlás állandó biztosításával.

IX.

A mezőgazdasági termelés gépesítésének fokozásáról és a gépállomások munkájának megjavításáról

A gépesítés fokozása mezőgazdaságunk fejlődésének kulcskérdése. — Lehetővé teszi a mezőgazdaságban — különösen a nagyüzemekben — a terméshozamok gyors növelését, a termelékenység emelését és a nehéz testimunka kiküszöbölését.

A mezőgazdaság gépesítésének egyes területein értünk el eredményeket. Mintegy 14 ezer traktor, 1400 hazai gyártású kombájn, 3000 kévekötő-aratógép és többtízezer egyéb munkagép — közöttük számos teljesen új típus — van már használatban. Ezekkel a folyó évben mintegy másfélmillió kat. hold mélyszántást és 550 ezer kat. hold kalászos gépi aratást végeztek el, az egyéb munkák mellett. Az őszi mélyszántást az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben szinte teljes egészében traktorral végzik a gabona aratása az állami gazdaságokban 82.5 százalék, a termelőszövetkezetekben 36 százalék gépi aratás.

Az elért eredmények mellett azonban mezőgazdaságunk gépesítésében még jelentős hibák vannak.

Az utóbbi években mezőgazdaságunk viszonylag kevés új traktort kapott. Kevés a gépi kapáláshoz szükséges Univerzál-traktor. Nincs előrehaladás az állattenyésztés gépesítésében.

Az ipar a mezőgazdasági gépeket nem megfelelő minőségben gyártja, ez sok munkakiesést okoz és gátolja a termelést.

A gépek pótalkatrészekkel való ellátása sem mennyiségileg, sem minőségileg nem kielégítő. Ez, valamint a leromlott minőségű kenőanyag hozzájárul a gépek rossz kihasználásához és gyors elhasználódásához.

A gépállomások és állami gazdaságok javítóalapjának fejlesztése még az eddigi gépesítéssel sem tartott lépést. Kevés a műhelyépület, hiányos a szerszámgépfelszerelés, elégtelen a szerszámkészlet. Nincs megfelelő üzemanyagtároló tér.

A gépállomásokon és az állami gazdaságokban rossz a gépek kihasználása. Nem megfelelő a gépek karbantartása és tárolása.

A gépállomások és az állami gazdaságok vezetői és a gépesítés területén dolgozók — bár évben kereken 20 százalékkal növelték az egy traktorra eső teljesítményt — továbbra is sok hibával dolgoznak, elsősorban azért, mert szakképzettségük nem kielégítő. Nagy a munkaerővándorlás, laza a munkafegyelem. A dolgozók szociális helyzete rossz: nincs gondoskodás megfelelő szállásról, élelmezésről, a kulturális igények kielégítéséről és kevés a lakóépület. A bérezés rendszere nem megfelelő és nem teszi kellően érdekeltté a dolgozókat a nagyobb termések elérésében.

A mezőgazdaság gépesítésének fejlesztése, a gépállomások és az állami gazdaságok gépi munkáinak megjavítása érdekében a következőket kell végrehajtani:

A.

1. El kell érni, hogy a termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban a tarlóhántás 1954-ben lehetőleg teljes mértékben, 1956 végéig a gabonabetakarítás 80 százalékban, a takarmánykaszálás 70 százalékban gépesítve legyen. Ezek mellett a legfontosabb feladat a cukorrépa, kukorica, napraforgó, burgonya, az ipari növények termelésének és az állattartás munkafolyamatainak jelentős mérvű gépesítése.

A nehézipari miniszter gondoskodjék arról, hogy 1956 végéig a gépállomások, állami gazdaságok, kísérleti és tangazdaságok be legyenek kapcsolva az országos villamoshálózatba.

A gépállomások az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok részére is nyujtsanak hathatós segítséget, főleg a szántásnál, cséplésnél, silózásnál, vetőmagtisztításnál, stb. Gondoskodni kell az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok kisgép- és szeráruigényeinek kielégítéséről.

2. A mezőgazdaság gépekkel és eszközökkel való ellátása érdekében:

a) A kohó- és gépipari miniszter biztosítsa 1954-ben 4000, 1955-ben 4000, 1956-ban 5000 darab G—35-ös tízcséjes traktor legyártását. A traktorgyártásba vonjon be egyéb gépipari üzemeket is;

gondoskodjék arról, hogy a DT—54 jelű szovjet lánctalpas traktor mintájára készülő, nagyteljesítményű szántótraktor hazai sorozatgyártása három éven belül megkezdődhessék.

A bel- és külkereskedelmi miniszter gondoskodjék 1954-ben 1000 darab, 1955—1956 években évi 2000 darab Univerzál-traktor behozataláról.

b) A talajművelés céljaira 1954-ben 5500, 1955—1956-ban 7000—7000 darab előhántós traktorekét kell gyártani, a traktorok kihasználásához szükséges egyéb talajművelőgépekkel és felszerelésekkel együtt. Ki kell alakítani az egyirányú tárcsát, úgy, hogy sorozatgyártása 1955-ben megindulhasson.

c) A vetés elvégzésére az eddig használtnál jobb és az apró magvak vetésére is alkalmas traktoros vetőgépet kell kialakítani úgy, hogy 1955-ben 300, 1956-ban 2500 darab készüljön el, 1954-ben ki kell alakítani a sűrűsorú vetőgép és a műtrágyaszóróval kombinált vetőgép mintapéldányát.

A kohó- és gépipari miniszter 1954-ben 550 darab egyetemes kultivátort, az Univerzál-traktorokhoz pedig 1600 függőkultivátort gyártasson. A kultivátorok javított minőségben sorműveléshez alkalmas kivitelben készüljenek 1955. és 1956. években a traktorállomány növekedésének megfelelő mennyiségű kultivátor gyártását kell biztosítani.

d) A gabonatermés betakarítására 1954-ben 400, 1955-ben 800, 1956-ban 1000 kombájnt kell hazai gyártásból a mezőgazdaság rendelkezésére bocsátani. A kombájn használatát ki kell terjeszteni az egyéb növények (napraforgó, szója, stb.) betakarítására is, az aratásnál biztosítani kell a pelyva külön gyüjtését. A kombájnaratás után a szalma azonnali betakarításához le kell gyártani 2000 db fogatos szalmagyüjtőt. A kohó- és gépipari miniszter 1954—1956. években évi 1000 darab cséplőgép gyártásáról gondoskodjék, úgy, hogy azok az első félév végére leszállításra kerüljenek.

A KA—8 jelű kévekötő-aratógépből 1954—1955—1956. években a kohó- és gépipari miniszter évi 600 darabot gyártson le.

A villamosüzemű cséplőgépek számát 1956-ra további 1500 darabbal kell növelni.

A kohó- és gépipari miniszter fenti eken kívül gondoskodjék a növényápolásra, növényvédelemre, talajerőgazdálkodásra, kukorica négyzetes vetésre és betakarításra, a takarmány-, ipari- gyök- és gumósnövények betakarítására szolgáló gépek és az állattartás gépeinek kellő mennyiségű legyártásáról.

e) A mezőgazdaság részére a kohó- és gépipari miniszter gondoskodjék az 1954—1956. években 10 ezer traktor- és lóvontatású pótkocsi legyártásáról. A népgazdasági tervekben megfelelő számú tehergépkocsi gyártását kell előirányozni a mezőgazdaság számára.

f) Az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok megsegítésére a kohó- és gépipari miniszter gondoskodjék 1954-ben 12.500 fogatos eke, 1600 fogatos vetőgép, 9000 lókapa, 12.000 borona, 3000 szecskavágó, 3800 répavágó, 10 ezer kézi kukoricamorzsoló, 15 ezer kézihajtású daráló, 14 ezer háti permetező és egyéb mezőgazdasági kisgépek legyártásáról, mintegy 52 millió és szeráruról mintegy 90 millió forint értékben, a továbbiakban a szükségletnek megfelelően kell fokozni a kisgépek és mezőgazdasági szeráruk gyártását.

3. A mezőgazdasági gép- és traktorgyártásban a gépek előírt minőségét feltétlenül biztosítani kell. Ennek érdekében:

a) A kohó- és gépipari miniszter biztosítsa az előírt, méretű és minőségű anyagokat. A gyáraknak meg kell tiltani, hogy az előírástól eltérő méretű vagy minőségű anyagot használjanak fel a mezőgazdasági géppgyártásnál.

b) A földművelésügyi miniszter minden mezőgazdasági gép- és traktorgyárba állandó átvevőt állítson be, akinek feladata, hogy a gyártmányok minőségét gyártás közben is ellenőrizze.

c) Minden mezőgazdasági gép- és traktorgyárban kiszolgáló (service) részleget kell létesíteni. Ennek kötelessége az üzemeltetés helyén a gépeknél felmerült hibák kiküszöböléséhez szerelők küldése, a gyártmányok minőségének a jótállási időn túl is figyelemmel kísérése.

4. Fel kell számolni az üzemanyag- és a tartalékalkatrészellátásban mutatkozó súlyos zavarokat. A kohó- és gépipari miniszter, a nehézipari miniszter és a földművelésügyi miniszter gondoskodjék arról, hogy az üzemanyag és alkatrész kellő mennyiségben és időben, a felhasználás helyén rendelkezésre álljon. A kohó- és gépipari miniszter 1954-ben létesítsen önálló pótalkatrészgyárat.

A földművelésügyi miniszter a kohó- és gépipari miniszterrel egyet értésben 1954 március 1-ig állapítsa meg a szükségletnek megfelelő tartalékalkatrészgyártás, az elosztás és felhasználás rendszerét.

5. A mezőgazdaság gépesítésének meggyorsítása érdekében az Országos Tervhivatal elnöke a kohó- és gépipari miniszterrel együtt:

a) A traktorok és mezőgazdasági gépek gyártásával foglalkozó gépgyárak gyártási profilját haladéktalanul rendezze. Hiányzó kapacitásuk biztosítására az ipar egyéb területein profilösszevonást kell végezni, az így felszabadult gyárakat a mezőgazdasági gép- és traktorgyártás szolgálatába kell állítani.

b) A mezőgazdasági gép- és traktorgyárak fejlesztéséről 1954 május 1-ig tegyen előterjesztést a minisztertanácsnak.

c) Az újonnan kialakított és bevált géptípusokért, vagy jelentősebb módosításokért az abban részvevő intézmények összes érdemben közreműködő szakembereit jutalmazni kell. A jutalmazás összege 100.000 forintig terjedhet.

6. A mezőgazdaság gépesítésében fontos feladat vár a munkásosztályra, különösen a mezőgazdasági gépiparban dolgozó kommunistákra akik felelősek azért, hogy a mezőgazdasági gépek, alkatrészek határidőre, jó minőségben legyártásra kerüljenek.

B.

A gépállomásokon a mezőgazdasági munkák gépesítésének megjavítása érdekében az alábbiakat kell tenni:

1. A gépállomások vezetőit felelőssé kell tenni a termelőszövetkezetek terméseredményeinek növeléséért, elsősorban a növénytermelés területén, de a többi termelési ágakban is. További feladatuk a dolgozó parasztok termelésének elősegítése a számukra végzett jóminőségű gépi munka útján.

2. Minden gépállomáson javítóműhelyt, géptároló szineket, üzemanyag- és alkatrészraktárt, üzemi mosdót, öltözőt és pihenőhelyiséget kell építeni. Az 1954—1956. évi népgazdasági tervekben elő kell irányozni 260 gépállomási típus-javítóműhely és a hozzá legszükségesebb üzemi épületek felépítését.

a) 1954—1956-ban nyílt betonteret kell építeni a gépek szabadban történő tárolására és biztosítani kell a gépállomások vízellátását.

b) A gépállomásokon az üzemanyag tárolására az 1954 évben 166 darab, 1955-ben 150 darab, 1956-ban ugyancsak 150 darab 25 köbméteres rekeszes vaslemeztartályt, a brigádszállásokon 600 darab, egyenként háromköbméteres vaslemeztartályt, 20.000 darab 200 literes és 5000 darab 50 literes vashordót, megfelelő számú kézi szivattyút és az üzemanyag kezeléséhez szükséges egyéb felszerelést kell biztosítani.

3. A megyei gépjavító vállalatok fejlesztésére 1954—1956 években 60 millió forint építkezési beruházást kell fordítani. Ebből 1954-ben hétmillió forintos keretben a nyiregyházi típus-javítóüzemet kell felépíteni, továbbá 10 millió forintos keretben a meglévő műhelyeket kell korszerűsíteni.

Az építésügyi miniszter a gépállomások és a megyei gépjavító vállalatok építkezéseit minden más építkezést megelőzve végeztesse el.

A mezőgazdasági gépek javításához az 1954—1956. évi népgazdasági tervekben évente egyenlő arányban legalább 600 darab esztergapad, 50 millió forint értékű műhelyfelszereléshez szükséges egyéb szerszámgép 35 millió forint értékű műhelyberendezés és ebből ötmillió forint értékű mérőműszer legyártását, valamint 330 darab 1.5—2 tonnás tehergépkocsira szerelt mozgójavítóműhely gyártását és felszerelését kell előirányozni.

1954—1955-ben meg kell teremteni a mezőgazdasági gépek fődarabcserés javításának lehetőségét és e célra a megyei gépjavító vállatoknál a gépek 10 százalékának megfelelő fődarabcsere-alapot kell biztosítani, a traktorok és kombájnok főjavításának elvégzésére.

4. A gépállomási dolgozók munkabérüket az államtól kapják az alábbiak szerint:

a) Minden traktor- és kombájnvezető, tekintet nélkül arra, hogy tagja-e valamely termelőszövetkezetnek, vagy nem, a termelőszövetkezetekben végzett munkáért minden teljesített műszaknorma után a gépállomástól biztosított pénzbeni és természetbeni fizetést kap.

Ezenfelül a traktorvezető, a kombájnvezető, a munkagépkezelő és a segédkombájnvezető, a termelőszövetkezet zárszámadásakor minden elért munkaegység után olyan természetbeni és pénzbeni juttatásban részesüljön, amilyen mértékben az egy munkaegységre eső termelőszövetkezeti jövedelem meghaladja a biztosított bért.

A műszaknormáért járó munkaegység változatlan marad.

Az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok földjein végzett munkáért a traktorvezető, a kombájnvezető, a munkagépkezelő és a segédkombájnvezető a gépállomástól pénzbeni és természetbeni teljesítménybért kap.

A munkagépkezelő és a segédkombájnvezető 70 százalékát kapja a traktor- és kombájnvezető készpénzben és természetbeni megállapított bérének.

A készpénzbért közvetlenül a természetbeni bért az állami terménybegyűjtő útján fizeti a gépállomás. Az évi terménybeszolgáltatást két részletben, minden év július 31-ig és november 30-ig kell kiadni.

b) A gépjavításban résztvevő traktorvezetők és egyéb dolgozók bérét a javítások idején a műhelymunkások bérét egész évben az ipari I. a. számú karbantartó tarifával kell elszámolni.

c) A dolgozók érdekeltségének fokozása céljából új prémiumrendszert kell kidolgozni, figyelemmel a termelőszövetkezetben elért eredményekre.

d) A gépállomások állandó dolgozóit társadalombiztosításban és családipótlékban kell részesíteni.

e) 1954-ben 1000 brigádszállás rendbehozásához szükséges összeget kell a költségvetés keretében előirányozni. Az állandó szálláshellyel nem rendelkező brigádok részére a kohó- és gépipari miniszter gondoskodjék 1954—1956-ban 1000, egyenként legalább nyolc személyes lakókocsi legyártásáról.

5. A traktorosok képzettségének megjavítására az ipari tanintézetekben alkalmazott képzési rendszerre kell áttérni. A traktorgépészképzést, az ipari tanulóképzés mintájára, 18 hónapos időtartammal kell megszervezni, 1954-ben 3000, 1955-ben 4000 (5 17—19 éves tanuló képzését kell megkezdeni. A kiképzetteknek a tanfolyamok elvégzése után a gépállomásokon legalább három évig kell szakmájukban dolgozniok.

A földművelésügyi miniszter 1954-től kezdődően szervezzen hathónapos traktorosgépészképző tanfolyamokat 23—26 éves dolgozók számára, akik katonai szolgálatukat teljesítették és a traktorvezetésben vagy szerelői munkában legalább egyéves tapasztalattal rendelkeznek. Ezen a tanfolyamon évente 4000—4000 traktorvezetőt kell kiképezni.

A kombájnvezetőket és egyéb speciális gépkezelőket hasonló elvek szerint kell átképezni.

A műhelymunkások és a megyei gépjavító vállalatok szakmunkásainak utánpótlására az MTH irányítása alá tartozó tanulóképzés keretében traktormotorszerelő, esztergályos és kovácshegesztő szakmunkásokat kell kiképezni. A traktoros- és szakmunkástanulók kiképzésük ideje alatt az ipari tanulókhoz hasonlóan ingyenes egyenruha és munkaruhajuttatásban és ellátásban részesülnek.

A gépállomások dolgozói részére naponta az eddig megállapított hozzájárulással háromszori étkezést, ebből egyszer meleg étellel való ellátást kell biztosítani. Ha a szántóföldeken dolgozó traktorosbrigádok részére a gépállomás az étkeztetést nem tudja biztosítani, a napi étkezési hozzájárulást 4 forintra kell felemelni.

A traktorvezetők részére önköltségi áron egyenruhát kell biztosítani. A gépállomás minden családfenntartó dolgozója részére háztáji földet kell adni.

A gépállomások dolgozói lakásviszonyainak megjavítására az egyéni lakásépítkezés széleskörű fejlesztését kell lehetővé tenni. 1954-ben a gépállomások telephelyeinek közelében 500 szolgálati lakást kell építeni.

6. A vezetés színvonalának emelése érdekében:

a) 1956-tól gépállomás igazgatójává, főmérnökévé, főagronómusává gépészmérnöki, illetőleg felsőfokú képzettséggel rendelkező agronómusok nevezhetők ki. A gépjavító vállalatoknál főmérnökké csak egyetemi végzettséggel és megfelelő gyakorlattal rendelkező mérnököt lehet kinevezni.

b) Azoknak a gépállomási igazgatóknak, akik szakképzettséggel nem rendelkeznek, de kellő hozzáértéssel vezetik a gépállomást, segítséget kell nyujtani szakképzettségük fokozására.

c) 1954-ben az Agrártudományi Egyetem gépesítési karán végzettek közül 50, a Műszaki Egyetem gépészmérnöki és gépgyártómérnöki karán végzettek közül 25—25 mérnököt az ipar és a népgazdaság egyéb ágaiból 1954-ben további 50 mérnököt kell a mezőgazdaságba átirányítani.

d) A gépállomások vezető dolgozóinak (igazgató, főmérnök, főagronómus, vezető könyvelő, vezető mechanikus, körzeti mechanikus, munkairányító) fizetését az iskolai végzettségtől, az eltöltött szolgálati évektől és a tervfeladat nagyságától függően kell megállapítani.

e) A gépállomás irányító munkakörben működő vezető dolgozóit a gépállomási tervek túlteljesítése, a magasabb termésátlagok elérése alapján prémizálni kell.

7. 1954—55-ben önkéntes jelentkezés alapján az iparból a gépállomásokra és állami gazdaságokba át kell irányítani mintegy 5000 tapasztalt, képzett szakmunkást részben a javítóüzemekbe, részben pedig traktorosgépésznek és kombájnvezetőnek.

A földművelésügyi minisztérium gondoskodjék ezeknek az ipari munkásoknak átképzéséről, illetve továbbképzéséről és elhelyezéséről.

X.

A mezőgazdasági szervek irányításának megjavításáról; a mezőgazdasági szakemberek bevonásáról a termelés közvetlen irányításába; a szakoktatás és a tudományos munka megjavításáról

A mezőgazdasági termelés állami irányítása és annak szervezete nem felel meg a követelményeknek. A legfőbb hiba az, hogy a mezőgazdasági szakemberek irodákban ülnek, adminisztrációval vannak lekötve és nem szervezik a termelést.

A szakemberképzés színvonala és szűk specializálása sem felel meg a mezőgazdasági termelés előtt álló feladatoknak.

A mezőgazdaság állami irányítá-

(Folytatás a 3. oldalon)

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről

(Folytatás a 2. oldalról)

sában nagyfokú központosítás van, ami a helyi tanácsok hatáskörét az utasítások továbbítására és végrehajtásának ellenőrzésére szűkítette le és egyben gúzsbakötötte a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, gépállomások kezdeményezését is. A központosítás túlhajtása következtében a megyei, járási és a községi tanácsok a mezőgazdaság helyi problémáit képtelenek helyesen megoldani és a dolgozók tömegeit bevonni a mezőgazdaság fejlesztése érdekében végzett munkába.

Mindez a mezőgazdasági szervek — a földművelésügyi minisztérium, a megyei és a járási tanácsok mezőgazdasági osztályainak — mértéktelen felduzzasztására és az operatív vezetés helyett bürokratikus utasítások tömkelegére vezetett. Emiatt a földművelésügyi minisztériumban háttérbe szorult a mezőgazdaság állami irányításának egyik legfontosabb része: a szakmai propagandamunka.

A termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok legjobb eredményeit a propaganda nem népszerűsíti, nem ismerteti azokat a módszereket, amelyek segítségével az eredményeket elérték. Mindezeknek a hibáknak a gyökere elsősorban magában a földművelésügyi minisztériumban van, másodsorban a megyei és a járási mezőgazdasági szerveknél.

A mezőgazdasági tudományos munka is elmarad még a gyakorlat követelményeitől és elért eredményeitől sem terjednek el a gyakorlatban.

I. A mezőgazdasági termelést irányító szervezetnek megjavítása érdekében az alábbi intézkedéseket kell tenni:

a) A mezőgazdaság állami irányításában a túlzott központosítást meg kell szüntetni. A földművelésügyi miniszter a termelés közvetlen irányításával kapcsolatos feladatok zömét adja át a helyi tanácsi és mezőgazdasági szerveknek, ugyanakkor fordítson nagyobb gondot ezek munkájának megjavítására. A mezőgazdasági termelés fejlesztésére irányuló feladatok végrehajtását a helyi viszonyok figyelembevételével, a megyei, a járási és a községi tanácsok szervezzék meg, elsősorban a mezőgazdaság dolgozói körében végzett felvilágosító, mozgósító tevékenységük gyökeres megjavításával. Ehhez a tanácsok népművelési szervei és intézményei adjanak messzemenő segítséget.

b) A gépállomások körzeti agronómusi rendszerét meg kell szüntetni, helyette létre kell hozni a termelőszövetkezetekbe, illetve a községekbe kihelyezett agronómusi hálózatot úgy, hogy egy agronómusra általában 2500—3000 kat. hold szántóterület jusson. Az agronómusnak, aki továbbra is a gépállomás állományában marad — elsősorban a termelőszövetkezetek munkáját kell elősegíteni, de ugyanakkor minden segítséget meg kell adni az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok számára is. Lehetőleg a 600—700 kat. holdnál nagyobb termelőszövetkezetbe külön agronómust kell helyezni.

Az ország főbb zöldség-, gyümölcs- és szőlőtermelő vidékein a gépállomásokat specializálni kell a kertészeti és szőlészeti munkálatok elvégzésére és ezekre a gépállomásokra kertész és szőlész szakembereket kell beosztani.

c) Minden járásban létre kell hozni egy állattenyésztőállomást, amelynek fő feladata a törzskönyvezés és az apaállatgondozás.

Az országos növényvédelmi szolgálatot decentralizálni kell és létre kell hozni 17 növényvédőállomást, amelyek ellátják az állami feladatot képező védekezést (burgonyabogár, amerikai fehér szövőlepke, stb.) és segítséget nyújtanak a termelőknek a pajzstetvek és más kártevők elleni védekezésben.

Megyénként öntözési és talajjavítási állomásokat kell létesíteni és feladatukká kell tenni a belső öntözőtelepek megépítését, a talajjavítás elvégzését.

d) A földművelésügyi minisztérium az eddiginél nagyobb gondot fordítson a szakmai propagandára. Meg kell javítani az írásos propaganda szakmai színvonalát, világosabbá kell tenni nyelvezetét, a kiadványok készítése során figyelembe kell venni az egyes tájak adottságait. A népművelési miniszter a földművelésügyi miniszterrel együtt növelje a mezőgazdasági oktató- és dokumentumfilmek, filmhíradóbetétek és hangfelvételek számát. A hároméves téli mezőgazdasági tanfolyamokat be kell illeszteni az állami szakoktatás szervezetébe és a tanfolyamot végzettek kapják meg az „Arany-, illetve Ezüstkalászos földműves"-jelvényt.

A mezőgazdasági szakkörök segítségével tömegméretűvé kell tenni a mezőgazdasági kísérletezést és a korszerű termelési eljárások alkalmazását. A szakkörök működéséhez szükséges anyagi eszközöket állami támogatással kell biztosítani. A Micsurin Agrártudományi Egyesület tevékenységét ki kell terjeszteni és feladatává kell tenni a mezőgazdasági ismeretek társadalmi úton való elterjesztését.

A földművelésügyi miniszter az 1954. évtől kezdve évente szervezze meg a hagyományos országos mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt Budapesten s emellett az elmúlt évek jó tapasztalatai alapján évente rendezzen megyénként is vásárral egybekötött mezőgazdasági kiállításokat. Rá kell térni arra a rendszerre, hogy a kiállításokon azok a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok vehessenek részt, akik az előző gazdasági évben jó termelési eredményt értek el.

e) A dolgozó parasztok körében népszerű „Szabad Föld" nyujtson még több szakmai segítséget a mezőgazdasági termelés fejlesztéséhez.

2. Mezőgazdasági oktatásunk hibáinak kiküszöbölésére az alábbi intézkedéseket kell tenni:

a) 1954 őszén újból meg kell nyitni — az 1953. év őszén megnyílt Debreceni Mezőgazdasági Akadémiához hasonló szervezettel — a Keszthelyi és a Magyaróvári Mezőgazdasági Akadémiát.

b) A mezőgazdaságban dolgozó műszaki káderszükséglet biztosítására és a tanítási színvonal emelése érdekében az Agráregyetem gépesítési karát önálló Mezőgazdasági Gépészmérnöki Főiskolává kell szervezni.

3. A mezőgazdasági és műszaki szakembereket nagy számban kell a mezőgazdaság közvetlen szervezésére és vezetésére küldeni. Számukra fokozott megbecsülést, szociális és anyagi helyzetük megjavítását kell biztosítani.

a) A földművelésügyi minisztérium irányító apparátusából és vállalataiból — az egyetemről most kikerülő fiatal szakemberekkel együtt — 2000, a népgazdaság egyéb ágazataiból, elsősorban a begyűjtési és a kereskedelmi vállalatoktól 1000 mezőgazdasági szakembert kell 1954 első felében a termelést közvetlen irányító munkahelyekre: a helyi tanácsokhoz, a gépállomásokra, valamint állattenyésztési és talajjavítási állomásokra irányítani.

b) A szakemberek átcsoportosítását önkéntes jelentkezés alapján kell megszervezni. A földművelésügyi miniszter írjon ki pályázatot mindazokra az állásokra, amelyek az átcsoportosítás során betöltésre kerülnek. A városokból falura kiköltöző szakemberek számára háromhavi fizetésüknek megfelelő összeget kell folyósítani és átköltöztetési költségeiket meg kell téríteni. A földművelésügyi miniszter biztosítson a kiköltözött szakemberek részére megfelelő lakásokat, lakások vásárlása, helyreállítása és építése útján. A háromhavi fizetésnek megfelelő összeg fedezésére mintegy 5 millió forintot, a lakások biztosítására pedig az 1954. évtől kezdődően évente 20 millió forintot kell a földművelésügyi miniszter rendelkezésére bocsátani.

c) A mezőgazdasági szakemberek rendkívüli káros munkahelyváltoztatásának megszüntetése végett azt a célt kell kitűzni, hogy a mezőgazdasági szakemberek hosszú éveken keresztül végezzék ugyanabban a gazdaságban vagy községben munkájukat, mert ez az előfeltétele annak, hogy a helyi viszonyoknak megfelelően a legmagasabb termést érjék el. A hosszú ideig egy helyen dolgozó, jó eredményeket elért mezőgazdasági szakemberek fizetését — a szolgálati idő figyelembevételével — az átlagnál magasabbra kell emelni és az elért jó eredmények alapján prémiumban kell részesíteni.

d) A földművelésügyi miniszter biztosítsa, hogy a mezőgazdasági szakemberek rendszeres továbbképzésben részesüljenek. A Gödöllői Agráregyetem mellett a mezőgazdasági szakemberek továbbképzésére külön kart kell létesíteni és feladatává kell tenni 2—6 hónapig tartó továbbképző tanfolyamok szervezését.

A mezőgazdasági szakemberek utánpótlásának biztosítása céljából 1954-től kezdve a technikumokat végzetteket egy évre gyakornoknak kell beosztani a gépállomások, állami gazdaságok, állattenyésztő állomások agronómusai, illetve állattenyésztői mellé.

1954 március 1-ig 1500 gyakornokot kell beállítani, emellett ki kell mondani, hogy a főiskolát, illetve technikumot végzett mezőgazdasági szakemberek az iskola elvégzése után legalább 3 évig termelőmunkában kötelesek dolgozni.

4. A mezőgazdasági tudományos kutatómunka továbbfejlesztése érdekében a Tudományos Akadémia, a földművelésügyi minisztérium és a tudományos intézmények a következő elveket kövessék:

a) A mezőgazdasági termelés színvonala gyorsütemű emelése érdekében az alábbi feladatok megoldását kell a tudományos kutatóintézmények feladatává tenni:

Talajaink termékenységének gyorsütemű helyreállítása érdekében ki kell dolgozni a legfontosabb termelési tájak vetésforgó, trágyázási és talajművelési rendszerét, amely a száraz években is biztosít állandó és jó termést.

A legfontosabb gabonatermelési tájakon való termelésre az eddiginél lényegesen termőképesebb, biztosabban termő, kiváló minőségű új gabonafajtákat, elsősorban búzafajtákat kell előállítani és ki kell dolgozni ezek nagy termést biztosító termelési eljárását. Állítsanak elő továbbá rövidebb tenyészidejű, bőven termő kukoricafajtákat, hogy ezáltal kukorica után is korábban lehessen vetni az őszibúzát.

Az állattenyésztés takarmányalapjának megteremtése érdekében a jellegzetes tájakra öntözéses és száraz gazdálkodási viszonyok figyelembevételével ki kell dolgozni a folyamatos takarmányellátás rendszerét és a takarmánynövények termelési eljárását.

Az állattenyésztési kutatás első feladatává kell tenni a takarmányozási módszerek fejlesztését, a hozamok növelését, a meglévő állatfajták ökéletesítését, valamint a törzstenyészetek szükséges mértékű továbbfejlesztését.

Burgonyatermelésünk színvonalának jelentős megjavítása érdekében ki kell dolgozni a termelés komplex termelési eljárását és az egyes burgonyatermelő tájak vetőgumó termelési módszerét, továbbá a nagyüzemű öntözéses zöldségtermelés és vetőmagtermelés termelési eljárását. A legfontosabb termelési tájakra ki kell dolgozni a szőlő- és gyümölcstermelés komplex termelési eljárását,

b) A termelési feladatok eredményes teljesítése érdekében a mezőgazdasági tudományos kutatás és agropropaganda hálózatát tovább kell fejleszteni, különös tekintettel a tájtermelés jellegzetes követelményeire. A nagyobb termelési tájak kutatási intézményeit fokozatosan komplex tájintézetekké kell kiépíteni. — Feladatukká kell tenni a táj legfontosabb termelési kérdéseinek megoldását. Emellett a mezőgazdaság előtt álló központi feladatok megoldása megköveteli az országos termelésszervezési, üzemszervezési, munkatudományi problémák vizsgálatára Mezőgazdasági Szervezési Intézet létesítését és a meglévő Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet Mezőgazdasági Gépesítési Intézetté fejlesztését.

A földművelésügyi minisztérium, a megyei és a járási tanácsok a jövőben a mezőgazdaság irányításába fokozott mértékben vonják be — tanácsadói minőségben — a mezőgazdaság legkiválóbb szakértőit és kutatóit.

XI.

A falusi pártpolitikai munka feladatairól

A mezőgazdasági termelés fejlesztése érdekében döntő jelentőségű, hogy a falusi pártszervezetek a falusi lakosság körében céltudatos szervező és politikai felvilágosító munkát végezzenek.

A falusi pártszervezetek a felszabadulás óta sok nagy feladatot sikerrel oldottak meg. Munkájuk azonban az utóbbi egy-két évben visszaesett. A mezőgazdaság fellendítése érdekében az elkövetkező években az egyik legdöntőbb feladat a falusi pártmunkában tapasztalható elmaradás, sőt visszaesés kiküszöbölése. Ebben a falusi pártszervezeteket az egész pártnak segítenie kell.

A falusi pártszervezetek munkájának fő fogyatékossága: a falun élő dolgozók közötti politikai munka elhanyagolása. Különösen súlyos hiba, hogy nem folyik rendszeres állandó politikai tömegmunka a dolgozó parasztok, köztük a középparasztok körében. A falusi pártfunkcionáriusok többsége nem rendelkezik az alapvető mezőgazdasági szakismeretekkel; ezért nem képesek megfelelő befolyást gyakorolni a termelésre. a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, gépállomások; s a parasztgazdaságok magasabb terméshozamának növelésére. Ennek következtében a falusi pártpolitikai munka nem irányul eléggé a mezőgazdasági termelés fokozására, a terméshozamok növelésére. A pártszervezetek nem tanulmányozzák és nem tudatosítják eléggé a legjobb agro- és zootechnikai eljárásokat; nem karolják fel és nem általánosítják megfelelően a dolgozó parasztok jól bevált termelési tapasztalatait.

A Magyar Dolgozók Pártjának Központi Vezetősége utasítja a megyei és járási pártbizottságokat, a falusi pártszervezeteket, hogy mozgósítsák a falusi kommunistákat, a falu minden dolgozóját a mezőgazdaság fejlesztésére hozott határozatok végrehajtására; karolják fel és fejlesszék a dolgozók helyes kezdeményezéseit, javaslatait. A Központi Vezetőség a falusi pártszervezetek külön feladatává teszi, hogy segítsék a dolgozó parasztságot, a tanácsot, a földművesszövetkezeteket stb. abban, hogy a párt és a kormány intézkedései alapján messzemenően felhasználják az összes helyi lehetőségeket, erőforrásokat. Fordítsanak különös figyelmet a termelőszövetkezetek jövedelmezőségének emelésére. Fejlesszék falun a munkaversenyt. A falusi pártszervezetek nyújtsanak az eddiginél sokkal fokozottabb segítséget a kis- és középparasztoknak termelésük fejlesztésében. Mindezek érdekében:

1. Meg kell javítani a falusi lakosság körében a politikai felvilágosító munkát.

A falusi felvilágosító munkába fokozottabban kell bevonni a dolgozó parasztokat és a falusi értelmiségieket. Széles körben fel kell használni az egyéni agitációt, a kisgyűlések, csoportos beszélgetések, tanyázóestek, parasztgyűlések stb. változatos formáit. Jobban fel kell használni a politikai felvilágosító munkában a sajtót, a rádiót, a filmet, a könyvtárakat, a kultúrotthonokat.

A DISZ központi vezetősége tegyen megfelelő intézkedéseket a falusi DISZ-szervezetek megerősítésére. A falusi DISZ-szervezetek járjanak élen a mezőgazdasági termelés legjobb módszereinek elterjesztésében. A pártszervezetek segítsék a falun lévő ifjúsági szervezeteket abban, hogy lényegesen megjavítsák a falusi ifjúság politikai nevelését. Ezen keresztül érjék el, hogy a dolgozó parasztifjúság saját ügyének tekintse e határozat végrehajtását.

Az MNDSZ országos vezetősége tegyen hatékony intézkedéseket az MNDSZ falusi szervezetei politikai munkájának megjavítására.

2. A falusi pártszervezetek törekedjenek arra, hogy a dolgozó parasztság körében végzett politikai felvilágosító munka döntően a mezőgazdasági termelés fellendítésére, a helyes termelési módszerek általánosítására stb. irányuljon. Hassanak oda, hogy a falu politikai és társadalmi életében a dolgozó parasztság — benne az egyénileg dolgozó parasztság — tevékenyen résztvegyen; ehhez tömörítsék a falusi pártszervezetek és tanácsok köré a pártonkívüli dolgozó parasztok széles tömegeit. A pártszervezetek támogassák a tanácsok mellett működő mezőgazdasági termelési bizottságok létrehozását és kifejlesztését. A termelés fokozásáért folytatott harcba be kell vonni a földművesszövetkezetek tagságát és a falu egyéb társadalmi szervezeteit is. Mind e szervezetek e határozatot széleskörűen vitassák meg.

3. A megyei, járási és falusi pártszervek és pártszervezetek ne sajátítsák ki a tanácsok hatáskörét, ne ők végezzék a tanácsok munkáját. A megyei, a járási, a helyi pártszervezeteknek az a feladatuk, hogy irányítsák, segítsék és ellenőrizzék a falusi tanács, a falunlévő más állami és gazdasági szervek munkáját. A mezőgazdaság helyzetéért a járási tanácsok végrehajtó bizottságai a felelősek a járásban. A járási tanácsok végrehajtó bizottságainak a feladata, hogy megszervezzék a termelőszövetkezetek, a gépállomások terv szerű munkáját anélkül, hogy megsértenék e szervek önállóságát, a szövetkezeti demokráciát, a gépállomások, állami gazdaságok igazgatóinak egyszemélyi felelősségét. Döntő feladatuk az egyénileg gazdálkodó parasztság termelésének elősegítése, támogatása.

A pártszervezetek szigorúan őrködjenek a párt helyes parasztpolitikájának végrehajtása felett; ellenőrizzék, hogy az állami, gazdasági szervek betartsák a törvényességet. Éberen őrködjenek afelett, hogy a dolgozó parasztság termelési kedvének, biztonságának fokozására hozott intézkedéseket az illetékes szervek végrehajtsák és betartsák.

A megyei, a járási és a helyi falusi pártszervezetek a mainál sokkal fokozottabb mértékben — a párt általános politikájának megfelelően — törődjenek a falusi lakosság anyagi, szociális helyzetével. Fordítsanak nagy figyelmet a termelőszövetkezeti tagok jólétének fokozására, a gépállomásokon és állami gazdaságokban a munkásvédelem megjavítására. Keményen lépjenek fel az e téren megmutatkozó hanyagsággal és nem törődömséggel szemben, a dolgozók jogainak biztosítása érdekében.

A falusi pártszervezetek fokozottabban törődjenek a falun élő értelmiség anyagi és szociális helyzetével, életviszonyaival, segítsék, támogassák munkájukat s jogos igényeik kielégítését.

Nagy gonddal segítsék elő a városokból a falura helyezett kommunisták és pártonkívüli szakemberek, dolgozók megfelelő munka- és életkörülményeinek biztosítását.

4. A járási pártbizottságok legfontosabb soronlévő feladata, hogy gyökeresen megjavítsák az alapszervezetek pártirányítását, ellenőrzését, megismerjék az alapszervezetek életét.

Mindenekelőtt meg kell javítaniok a termelőszövetkezetek pártszervezeteinek irányítását.

A gépállomások pártszervezeteinek irányítását közvetlenül a járási pártbizottság hatáskörébe kell utalni; e munkáért a járási pártbizottság erre kijelölt titkára legyen személyszerint felelős. Meg kell szüntetni a gépállomások politikai osztályait és a politikai helyettesi tisztséget a gépállomásokon. A gépállomásokon a párttitkárt függetleníteni kell. A gépállomás traktoristái a jövőben tartozzanak a gépállomás pártszervezetéhez.

A falusi pártszervezetek megerősítésére, a helyi körülmények figyelembevételével meg kell szüntetni a falusi alapszervezetek túlzott szétforgácsoltságát; a termelőszövetkezetekben, gépállomásokon, állami gazdaságokban lévő alapszervezetek kivételével lehetőleg egy falusi pártszervezetbe kell tömöríteni a falun élő kommunistákat. A járási pártbizottságok fokozott segítséget nyújtsanak e falusi alapszervezetnek.

A falusi kommunisták eredményesebb munkája érdekében rendszeresíteni kell a falusi kommunisták részére a falusi pártaktívát.

5. A Központi Vezetőség kötelezi a megyei pártbizottságokat, hogy alapvetően javítsák meg a járási pártbizottságok politikai irányítását, következetesen segítsék elő a járási pártbizottságok önállóságának megszilárdítását, nyújtsanak a járási pártbizottságoknak fokozott támogatást abban, hogy mielőbb megfeleljenek új feladataiknak.

A megyei pártbizottságok elsőrendű feladata, hogy a járási pártbizottságokat politikailag fejlett, kulturált káderekkel megerősítsék. A megyei pártbizottságoknak meg kell valósítaniok azt, hogy a járási pártbizottságokban agronómus is dolgozzék, felelős tisztségekben; a járási pártbizottság egyik titkára lehetőleg mezőgazdasági szakember legyen. A mezőgazdasági területen dolgozó pártbizottságok megerősítésére 1954 első felében mintegy 1000 megfelelő hozzáértő pártkádert kell mozgósítani.

A mezőgazdaság nagyarányú fejlesztése megköveteli, hogy a falun dolgozó pártfunkcionáriusok gyorsabban és jobban elsajátítsák a mezőgazdaság alapvető ismereteit.

Ezért a megyei pártbizottságok szervezzék meg, hogy a falun dolgozó pártfunkcionáriusok egy, illetve két év alatt a szükséges mezőgazdasági szakismereteket elsajátítsák és ebből szakvizsgát tegyenek.

*

A mezőgazdaság fejlesztése egész népünk közös ügye. A jólét további emelése a dolgozó nép: a munkásosztály, a dolgozó parasztság, az értelmiség kezében van letéve, munkájától, szorgalmától függ sikeres megvalósítása. A Magyar Dolgozók Pártja és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa felhívja az ország minden dolgozóját, hogy segítse diadalra vinni a magyar mezőgazdaság fejlesztésének nagy nemzeti ügyét.

E terv megvalósítása szorosabbá kovácsolja a munkás-paraszt szövetséget, népi demokráciánk szilárd alapját. Központi Vezetőségünk és kormányunk biztos abban, hogy a munkásosztály, a dolgozó parasztság és az értelmiség egységes erőfeszítéssel a kitűzött feladatokat sikerrel megoldja.

A téli szünet az iskolákban

December 24-én megkezdődik a téli szünet az ország iskoláiban. Kormányunk január 10-ig bezárólag 18 napos pihenést biztosított az iskolák dolgozói és tanulói számára. A tizennyolcnapos szünidő eleven bizonyítéka a tanügyeket irányító felelős szakemberek régóta várt elismerésének, hogy az iskolában folyó fárasztó, megfeszített idegmunka időnként megszakítást kíván, hogyha attól továbbra is eredményeket várunk.

Nevelőink munkája ma — háromszoros munka. Elvégzik a heti kijelölt óraszámban a tanítás és nevelés nehéz munkáját, majd folytatják késő délután és hosszúra nyult estéken a különböző felnőtt tagozatokon, hogy ilymódon növeljék üzemeink, hivatalaink dolgozóinak szaktudását, műveltségét. A két munkaterület eredményességének biztosítására továbbképzik önmagukat tanfolyamokon, konferenciákon. Ezenfelül oktató-nevelő munkájuk végzése közben a fiatal iskolásoknál le kell győzniök a tanítást még igen sokszor megnehezítő csökevényeket, a felnőttek oktatásánál pedig sokszoros erőt kívánó türelemmel és odaadó magyarázatokkal kell kiegyensúlyozniok a dolgozó-tanulók fizikai fáradságát.

Örülnek a pihenésnek a tanulók is. Az általános gimnáziumok, technikumok, különböző szakiskolák tanulói s az újtípusú gazdag ismereteket nyújtó általános iskolák tanulói oly nagy munkát végeznek, hogy rájuk fér a pihenés.

Most ők is pihenéshez jutnak, hogy feltrissült erővel folytathassák majd a tanulást.

És végül — kit említhetünk még, aki szívével örül a téli szünetnek. A szülő az, az otthon, az apa és az anya, akik most újra visszakapják gyermekeiket az iskolától, a kollégiumtól.

A szülő újra ölébe veszi gyermekét, megnézi, mit változott, mennyit nőtt, mennyit gyarapodott súlyra és ismeretekben. S a gyermek is újra átéli az otthon légkörét.

Azután mikor a szülők megnyugodtak, könnyen, boldogan küldik vissza gyermekeiket az iskolába, folytassák csak tovább a tanulást.

Hangos utcák, zsúfolt vonatok, autóbuszok viszik széjjel a téli szünetre induló iskolásokat. Nevelők és tanulók indulnak annak a szabadságnak élvezésére, melyet kormányunk megérdemelt, szükséges pihenésben biztosított a számukra.

B. J.

A Sopiana Gépgyár dolgozói ötféle új mezőgazdasági gép gyártására készülnek

"Keresünk, nézelődünk a zegzúgos gyárudvaron, keresztbe-kasba járjuk a raktárakat, de az új szecskavágót és a morzsológépet nem látjuk sehol.

— Érthetetlen!

— Mi érthetetlen? — üti fel a fejét melettünk egy szálegyenes, markáns fiatalember és lassan maga elé ereszti válláról a karhosszúságú, fányló fúrófejet.

— Nem értjük, hova tűnhettek el a mintagépek?

— A mintagépek? — Amike mi is gyártani fogunk?

— Azok-azok! Azokat keressük!

— Akkor itt bizony rossz helyen keresgélnek. Folvitték azokat a gyártásrvezésbe! Ott vannak szétszedve az asztalokon.

— Ott bizony — szólt nevetve a legény és balkezét a sapkájához lökve — továbbállott.

A gyártástervezésen, egy irodához képest nagy a felfordulás.

Az asztalokon gépalkatrészek hevernek. Szavak, méretek röpködnek a levegőben. De a látszólagos összevisszaság csak a felszín. A valóságban komoly munka folyik itt. Ötféle új mezőgazdasági géptípus gyártását készítik elő.

Rajzok, mindenütt rajzok. Elétünk a TS 10-es szecskavágó hengerének rajzán dolgoznak, amott pedig a CE-J etetőváyunak másolata hever.

— Miért ez a nagy munka? — kérdezzük Richter János csoportvezetőtől.

— Az új géptípusokból rajz helyett egy-egy mintapéldányt kaptunk. Ezeket azonban nem adhatjuk le másolásra, mert a különböző munkapadoknál elkészített alkatrészek, a végszerelésnél esetleg nem illenének össze.

— De ez a sok rajzolás nem okoz késedelmet?

— Éppen ellenkezőleg! Előnyt jelent. A munkapadnál nem kell majd méricskélni a mintadarabot, hanem kész, pontos, rajz szerinti méret alapján kezdhetik meg a gyártást.

Akármerre megyünk, mindenütt szembetűnik az az igyekezet, amellyel az új gépek gyártására felkészülnek.

A mintaasztalos műhelyben szinte megállás nélkül sivít-jajgat a fűrészgép, hogy mire a Szombathelyi Gépgyártól megérkeznek az öntőminták, elegendő formaszekrény álljon rendelkezésre.

Az öntőműhelyben sem tétlenkednek az emberek. Salmi László éppen előttünk tölti fel homokkal azt a formaszekrényt, amelyben a CE-J szecskavágó tüskés behúzóhengerét öntik le.

Odább, egy nagyobb forma mellett, két munkás térdel. Az egyik megfog egy nagy ecsetet, gondosan, takarosan tisztítani kezdi a mintát és közben magyaráz. A tanítvány pedig úgy figyeli, hogy önkéntelenül is utánozza mestere mozdulatát.

Az öntőműhelyben egyelőre hat új formázót tanítanak be, hogy a közeljövő nagy feladataihoz elegendő szakmunkás legyen.

De nemcsak a szakmunkások sora bővül, hanem maga az öntőműhely is. Kétszáz négyzetméterrel nagyobb helyre van szükség, az új gépek legyártásához. Az építkezést a gyár a maga erejéből végzi.

Az üzem anyagbeszerzési részlege is megteszi a magáét. Pedig egyáltalán nem kis feladattal kell megbirkózniok. Az öt típusu géphez — ebből három szecskavágógép, kettő pedig morzsológép — rengeteg anyag szükséges. Nem kevesebb, mint százharmincötféle hengereltárut és csavaranyagot kell beszerezniök. A rendeléseket az elsőtől az utolsóig megtették, még arról a festékről is, amivel a gépeket bemázolják.

A nagytömegű gépgyártás még egy problémá elé állítja a gyárat. Az elkészített gépeket raktározni kell. Ehhez azonban nem áll rendelkezésre megfelelő hely, mert az üzem területe nagyon beépített. Megoldás csak új építkezéstől várható, ehhez viszont a felsőbb szervek még nagyobb támogatására van szükség.

Ha a raktározás kérdése is sikeresen megoldódik, a Sopiana Gépgyár már a jövő esztendő elején sokszáz új gépet ad mezőgazdaságunknak.

MŰSOROS KARÁCSONY-EST

A Pécsi Vendéglátóipari Vállalat gondoskodott a dolgozók karácsonyesti szórakoztatásáról. A következő hat üzemben rendeznek műsoros karácsony-estet.

Az Elefánt étteremben Zolarek István magyar nótákat énekel Jónás Bandi népi zenekara kíséretében.

A Hullám étteremben a Pécsi Nemzeti Színház művészei és Kocsits Péter énekes lépnek fel. A zenét Boros Laci szalon és tánczenekara szolgáltatja.

Az Éva cukrászdában a Pécsi Nemzeti Színház művészei szórakoztatják a vendégeket.

A Szabadság és Béke étteremben Kocsits Péter énekel. A Szabadság étteremben Járóka Józsi szalonzenekara, a Béke étteremben Dörömböző Géza népi zenekara kíséri Kocsits Péter énekét.

A Tettye vendéglőben Zolarek István magyar nótákat énekel Banka Pista népi zenekarának kíséretében.

A felsorolt éttermek és szórakozóhelyek hajnali 3 óráig tartanak nyitva. Ezen kívül az elmúlt héten megnyílt Hidegbüffé különféle szendvicsekkel, halfélékkel, kocsonyákkal és sültekkel, diós és mákos beigli-vel várja a dolgozókat.

A francia elnökválasztás II. fordulója is eredménytelen volt

Versailles (MTI) Nem hivatalos jelentés szerint szerdán délelőtt az elnökválasztás 11. fordulója is eredménytelen volt. A szocialista Naegelen 372 szavazatot, a független Jacquinot 338 szavazatot kapott.

A 12. fordulóra délután kerül sor.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223.8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát.

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

Baranyai úttörők híradója.

„Béke csillaga" — verses, zenés ünnepi műsor.

Elenjáró dolgozóink köszöntése.

20.00: Műsorzárás.

BIRÁLATUNK NYOMÁBAN:

Megkapta pénzét

A „Dunántúli Napló" december 9-i számában „Valóban nem lehet orvosolni?" címmel cikk jelent meg, amelyben Kocsis Lászlóné, a 102-es számú Csemegebolt takarítónője elpanaszolta, hogy a vállalat 22 forintot vont le fizetéséből gyermektelenségi adó címén, holott gyermeke van.

Bírálatunk nyomán a Belkereskedelmi Minisztérium Pécs Városi Állami Felügyelősége utasította az Országos Csemegekereskedelmi Vállalat budapesti központját, hogy december 25-ig értesítse a felügyelőséget az ügy érdemleges elintézéséről.

Ezzel kapcsolatban a felügyelőség a következő értesítést küldte szerkesztőségünknek: „Az Országos Csemegekereskedelmi Központ a mai napon írásban értesített bennünket hogy Kocsis Lászlóné részére az illetéktelenül levont gyermektelenségi adó összegét részére visszautalták."

KRANCZ ÖDÖN
a felügyelőség vezetője.

Hitelesítették a vásártéri mérleget

A „Dunántúli Napló" december 18-i számában „Amikor a sertés fél pere alatt 9 kilót fogy..." címmel bírálat jelent meg. Arról szólt, hogy a vásártéri mérleg hol felfelé, hol pedig lefelé tévesen mér. A bírálatra a mértékhitelesítő pécsi kirendeltségétől a következő válasz érkezett: „A cikkben említett mérleget 1952 augusztus 2-án vizsgáltuk felül és hitelesítettük. A mérték és mérőeszközök hitelesítését és azok időszakos újra-hitelesítését a 13/1953. M. F. sz. (III. 21.) számú rendelet írja elő. A gyakorlati tapasztalat azt mutatta, hogy egyes mérőeszközök kivételével a kétévenkénti hitelesítési időköz megfelel.

A fenti gyakorlati tapasztalat a városi tanács tulajdonát képező 7500 kiló terhelhetőségű szekérhídmérlegre is vonatkozik, illetve vonatkozna, ha a mérleg tulajdonosa és kezelője gondosan kezelte volna. Ugyanis a mérleget 18-án felülvizsgáltuk és megállapítottuk azt, hogy az valóban rosszul mér, úgy ahogyan azt a „Dunántúli Napló" december 18-i cikkében megírta.

A rossz mérési eredmények oka az, hogy a mérleg tulajdonosa úgylátszik nem megfelelő szakemberekkel padlót cseréltetett a mérleg hídján. Ezért méréskor a mérlegeltetést végző mozgó-híd hozzá ér a mérleg kereteihez. Ennek következtében a terhelés nagyságától és a híd-felület különböző helyén a mérleg változó mérési eredménnyel mért.

A cikk szerint a mérleg kezelője tudatában volt annak, hogy a mérleg nem mér helyesen. Éppen ezért a mérést már az első kétség felmerülése alkalmával be kellett volna szüntetnie és a tulajdonosnak, vagy a mérleg kezelőjének a mérleg hitelességének felülvizsgálását kellett volna kérnie a mértékhitelesítő kirendeltség Bajcsy Zsilinszky utca 12. szám alatti hivatalától.

A városi tanácsnak a vásártéren a szekérhídmérleg mellett még egy 1500 vagy 200 kiló terhelhetőségű jószágmérleggel is kellenne rendelkeznie, ahol kizárólag csak állatmérlegelés végezhető, mert nem kétséges, hogy 7500 kg terhelhetőségű szekérhídmérlegnél a mérleg érzékenység szempontjából más, mint egy 1500 kg terhelhetőségű állatmérlegnél, ha például egy 100 vagy 200 kg-os sertést vagy bármilyen 100 kg-on aluli jószágot mérünk.

A mértékhitelesítő kirendeltség a hitelesítésen kívül, állandóan végez mértékellenőrzést is mind a városokban, mind a falvakban. Ezúton is felhívjuk az állattenyésztő és hizlaló vállalat, állami gazdaság, közület és tanács figyelmét arra, hogy nagyobb gonddal kezeljék az állatmérleget.

VARSÁNYI GYÖRGY
O. H. M. mértékhitelesítő kirendeltség vezetője.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ

Nem magánügy Szelvénybérlet „C" Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Fiúk, lányok, kutyák (Csak egy előadás fél 5 órakor).

Petőfi: Kis Katalin házassága (Csak egy előadás fél 5 órakor).

Park: Fiúk lányok, kutyák (Csak egy előadás fél 5 órakor).

Jószerencsét. (Pécsszabolcs): Leleményes asszonyok (fél 6, fél 8 órakor).

Rákóczi. (Mecsekalja): Róma 11 óra (7 órakor).

Ünnepély

A Puskin kultúrotthonban folyó hó 25-én délelőtt 10 órakor karácsonyi ünnepély lesz.

*

A folyó hó 25-re hirdetett zenei előadás a Doktor Sándor Kultúrotthonban elmarad. Az előadás 1954 január 8-án lesz megtartva.

BETEG asszony mellé egy idősebb nő felvételtik. Cím: Zerge-utca 20.

BÁNYÁSZATI Magasépítő Vállalat felvesz vízgázott kazánfűtőt, villanyszerelőt, vasbetonszerelőket, ácsokat, kőműveseket, férfi, női segédmunkásokat. A vállalat első terjedelmi bércsoportba van, munkaruha, szállás, napi háromszori étkezés biztosítva van. Jelentkezni lehet: Bányatelep, András-akna.

A fodrászüzletek új nyitvatartási ideje

A városi tanács vb. ipari osztályának javaslatára a megyei tanács vb. ipari osztály szabályozta a pécsi fodrászüzletek nyitvatartási idejét. Az új zárórarendezések szerint december 24-től a magánfodrászüzletek kötelező nyitvatartási ideje a korábbi rendelkezésekkel azonos, mégis azzal a kiegészítéssel, hogy reggel 7 órakor már kinyithatnak és este 7 óráig, szombati napokon fél 8 óráig nyitvatarthatnak. 1954 január 1-től az állami és szövetkezeti fodrászüzletek közül 8 üzlet reggel 6 órától este 10 óráig áll a dolgozók rendelkezésére.

Ünnepi záróra: december 24-én és 31-én a fodrászüzletek a szombati napokra megállapított zárórának megfelelően, míg december 26-án és január 2-án a heti pihenőnapokra megállapított zárórarendelkezések szerint tartanak nyitva. Ezek szerint a fodrászüzletek december 25-én és január 1-én zárva, az állami és szövetkezeti üzletek december 26-án és január 2-án reggel 7 órától déli 12 óráig nyitva, míg a magánüzletek ezeken a napokon is zárva tartanak. December 27-én és január 3-án rendes hétköznapi nyitvatartási idő.

HÍREK

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 24

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK: 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Ádám, Éva **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás csütörtök estig erősen felhős idő, több helyen havazás. Párásság, helyenként köd. Mérsékelt szél. A hőmérséklet egyelőre alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: csütörtök reggel mínusz 2—mínusz 5, délben nulla—plusz 3 fok között. — A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet csütörtökön mínusz 1—mínusz 4 fok között lesz.

— **Értesítjük az utazóközönséget,** hogy december 25-től kezdődően a személyszállító vonatok közlekedésében változások állnak be. A vonatok közlekedésére vonatkozó részletes felvilágosításokkal az állomások felvilágosító helyei és a menetjegyirodák szolgálnak. MÁV Igazgatóság.

A megyei labdarúgóbajnokság tapasztalatai

4. A társadalmi labdarúgószövetség munkája

A megyei labdarúgóbajnokság eredményeinek értékelése során elérkeztünk a társadalmi labdarúgószövetség munkájának a bírálatához. A megyei TSB ellenőrzése és irányítása mellett ugyanis ez a szerv hivatott a megye labdarúgó sportjának szervezésére, a bajnokságok lebonyolítására, a játékvezetők biztosítására és az oktatás munkájának vezetésére. Mai elkkünkben a megyei labdarúgó társadalmi szövetség munkája mellett a szövetség kebelében működő Edzők Tanácsa és a játékvezetők Tanácsának szerepével is foglalkozni kívánunk.

Amint a labdarúgószövetség elnevezéséből is kitűnik, itt a sport társadalmi munkásai dolgoznak. Legnagyobbrészt olyan sportemberek, akik éppen a labdarúgósport iránti szeretetből a hét két-három estéjét feláldozzák és a bajnokság ügyes-bajos dolgaival foglalkoznak. *A feladatok nagyok, hiszen a labdarúgás megyei szervezete igen szerteágazó és az előbb elmondottak mellett még a járási társadalmi szövetségek is — különösen elsö vonalon — sok segítséget várnak a megyei szövetségtől.* E sokrétű feladat ellátására azonban nem állott megfelelőszámú aktíva rendelkezésre. Az a négy-öt sportvezető, aki rendszeres és végeredményben jó és eredményes munkát végzett, szinte beleveszett a bajnokság adminisztrálásába.

A megyei Testnevelési és Sportbizottság ezévben valamivel több segítséget nyujtott a társadalmi szövetségnek, de megfeledkezett arról, hogy az egyes bizottságok munkáját gyakrabban ellenőrizze és goudoskodjék a hiányzó aktívák beállításáról. *A megyei társadalmi szövetség véleményünk szerint túlságosan is a TSB-re támaszkodott és egyes kisebb fontosságú kérdésekben* (fegyelmi ügyek, óvások, mérkőzések elhalasztása) *is a TSB-től várta a döntést, holott ezek az ügyek saját hatáskörébe tartoztak volna.* Általában a társadalmi labdarúgószövetség részéről nagyfokú határozatlanság tapasztalható. Itt van mindjárt a fegyelmi bizottság igen gyenge munkája. Ha a fegyelmi ügyekkel foglalkozó elvtársak nem lettek volna annyira elnézők, hanem keményen, de igazságosan ítélkeztek volna, nem fordult volna elő 87 kiállítás a bajnokságok során. Helyes igen sok esetben nevelőcélzattal fegyelmi ítéleteket hozni, de ez vajmi kevés esetben sikerült a labdarúgószövetség fegyelmi bizottságának. *A megalkuvás és az esetek nem egyforma mérlegelése, amellyel igen sok esetben találkoztunk, jogosan azt a látszatot keltették, hogy egyes bizottsági tagok a sportköri érdekeket magasan és elítélendő módon a bajnokság fölé helyezték.*

A másik lényeges hiányosságokat a játékosságokat a játékosok igazolása terén tapasztaltuk. Jelenlegi igazolási rendszerünk ugyanis még nem teszi lehetővé a tökéletes ellenőrzést. A megye területén a különböző megyei, városi és járási társadalmi szövetségeknél mintegy 1.400 játékos nyilvántartási karton van. Hiba, hogy ezek nincsenek egy kézben és még a járási TSB-k is igazolhatnak játékosokat a megyei szervek hathatós ellenőrzése nélkül. Innen adódott a sok óvás mind a megyei, mind pedig a járási bajnokságokban. *A megyei társadalmi szövetség ahelyett, hogy ügyekezett volna az igazolási terület hézagjait betömni, sokszor különböző sportvezetők, sport- és egyéb szerpek befolyása alá került, minden felhozott érvet meghallgatott, csak éppen a saját elgondolásainak nem tudott érvényt szerezni.* Különösen ezen a téren az elkövetkezendő évben komoly javulást kell felmutatni!

Bevezetőben megemlítettük, hogy a megyei társadalmi labdarúgó szövetségre vár a járások labdarúgósportjának elvi támogatása is. A járási labdarúgószövetségek instruálása azonban nem történt meg. A megyei TSB agit. prop. bizottsága ugyan kiszállt a járásokba, de ez nem pótolta a társadalmi szövetségek közti eleven kapcsolatot. *Itt említjük meg, hogy a megyei és járási társadalmi labdarúgószövetségek munkáját nagyban hátráltatja az a tény, hogy nem áll megfelelő szabálykönyv rendelkezésre.*

A labdarúgó Játékvezetők Tanácsa szintén nagy szerepet játszott a megyei bajnokságok életében. Nem kevesebb, mint 210 taggal biztosították nemcsak a megyei, hanem a városi és járási mérkőzések levezetését is. *A baranyai JT több igen jó képességű játékvezetővel rendelkezik, egy NB I-es, hét NB II-es tagja több elismerést szerzett már működésével.* Hetenként rendszeres továbbképzések keretében bírálják munkájukat és oktatják az új szabályokat. Járásonként önálló Játékvezetői Tanácsok működnek, amelyek a megyeiekkel szoros kapcsolatot tartanak és közülük a mohácsi, szigetvári és siklósi JT-k a legjobbak.

Az ezévi sportfejlesztési tervek szerint Baranyában 53 új játékvezetőt kellett képezni. Ezzel szemben 58 fő vizsgázott le sikerrel, ami jó eredménynek mondható. A fiatal játékvezetők beállítása nagy általánosságban zökkenőmentesen bonyolódott le. *Többször azonban azt tapasztaltuk, hogy a játékvezetők a megyei bajnoki mérkőzéseken túlságosan elnézőek voltak a szabálytalanságokkal szemben, erélytelenségükkel a maguk tekintélyének ártottak.* Ezen a téren sok a javítanivaló és itt kell majd szorosabban együttműködniök a társadalmi szövetség bizottságával.

Kísérletképpen 1953-ban három megyével versenyt be a csere-játékvezetői rendszert. Tolnából és Bács-Kiskun megyéből négy, Fejér megyéből két esetben kértek a baranyaiak játékvezetőt, ugyanannyiszor küldtek ki baranyaiakat az említett megyékbe. Ez a csererendszer Bács és Fejér megyékkel nagy szerűen bevállt, mindannyiszor képzett, jól működő játékvezetőt küldtek innen. *Annál gyengébben sikerült ez a csere Tolnával, ahonnan nem megfelelő játékvezetőket küldtek.* Helyes ezt a rendszert a jövőben is fenntartani, esetleg más szomszédos megyékkel is megszervezni, azonban csak akkor, ha mindenhonnan a legjobb formában lévő játékvezetőket kapunk.

Baranyában a JT-nek a téli szünetet feltétlenül ki kell használni a hiányosságok megszüntetésére. Szemléletesebben szervezzék meg a továbbképző oktatásokat, a megyei TSB-n keresztül igényeljenek szemléltető rövid filmeket. *Folytassák a járások további szervezését azokon a helyeken is, ahol eddig gyengék az eredmények (villányi járás). Igyekezzenek odahatni, hogy a járások játékvezetői szempontból „önellátók" legyenek és gondoskodjanak tagjaik állandó továbbképzéséről.*

A megyei társadalmi labdarúgószövetség másik népes szerve az Edzők Tanácsa. Elsősorban azt az eredményt kell örömmel leszögeznünk, hogy a megyében minden megyei bajnokságban résztvett csapat munkáját vizsgázott edző irányította. Ebben érdemei vannak az ET-nek, hiszen gondoskodott a társadalmi aktívaképzésről. *A hétfői foglalkozások során az edzők csaknem mindig teljes számban megjelentek ott élénk vita alakult ki, megbírálták egymás munkáját és értékes előadások hangzottak el.* Emellett az Edzők Tanácsa többízben segített kis, főképpen járási bajnokságban szereplő sportkörnek. Olyannoknak, ahol társadalmi edző, vagy valamelyik lelkes vezető foglalkozott a csapattal. *Egy-két helyen rendeztek oktató jellegű mintaedzést* (Bólyi, Beremend, stb.), *amelyekkel komoly segítséget nyujtottak a sportköröknek.* Segítették még az ifjúsági válogatott előkészületeit és a pécsi mintára megalakították Komlón és Mohácson is az Edzők Tanácsát.

Az Edzők Tanácsának munkájában azonban hibák is voltak. Még mindig nem vagyunk elégedettek a nevelőmunkával. Sok edzőnek erélytelen, nem képes a fegyelmezetlenséget megtorolni, holott ezzel sok bajnak vennék elejét. Több alaptalan óvásnál bentláttuk az edzők kezét is, pedig szívesebben vesszük, ha az edzők munkája elsősorban a zöld gyepen és nem pedig a zöld asztalnál érvényesül. *Az edzők munkájában a másik súlyos hiányosság az ifjúság labdarúgásoktatásánál mutatkozik, de ezzel a kérdéssel éppen annak nagy jelentősége miatt legközelebbi, utolsó közleményünkben foglalkozunk majd.*

(Folytatjuk)

ORVOSÜGYELET

A Megyei Rendelőintézet a biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ünnepi ügyeletes szolgálatot tartanak 1953 december 25-én és 26-án lakásukon a következő orvosok: december 24-én déli 12 órától december 26-án reggel 6 óráig: I. tömb: a város nyugati fele Sztálin-út, Széchenyi-tér, Bem-utca, Bajcsy Zs.-út és a Siklósi-úttól nyugatra, Pellérd felé eső részen: dr Szánthó László, lakik: Deák-u. 2., tel.: 20-01; II. tömb: a város keleti fele Pécsvárad felé: dr Várkonyi Mária, lakik: József-u 17/1., tel.: 46-23; II. tömb: Gyárváros, Uszög, Ujhegyi rész: dr Palotay György, lakik: Ujhegy, tel.: 24-97. — December 26-án reggel 6 órától december 27-én reggel 6 óráig I tömb: dr Bajthai István, lakik: Bajcsy Zs.-út 3., tel.: 30-58; II. tömb: dr Tóth Erzsébet, lakik: József A.-u. 29., tel.: 35-09; III tömb: dr Palotay György, lakik: Ujhegy, tel.: 24-97. — Az orvosi ellátásra szoruló járóképes betegek délelőtt 9—10 és délután 4—5 óra között keressék fel lakásán az orvost, mert más időpontban a fekvőbetegeket látogatja.

*

Ismételten értesítjük az SZTK biztosítottakat, hogy a hétköznapi ügyeletes szolgálatot az orvos a Megyei Rendelőintézet gyermekgyógyászati osztályán elhelyezett ügyeletes szobában tartják délután 6 órától másnap reggel 6 óráig. A sürgős esetek ellátására szorulók az orvost ott kereshetik fel vagy 30-00 számon távbeszélőn hívhatják a fekvő beteg lakására.

Amennyiben az orvos ezen a számon nem jelentkezne, mivel fekvő beteget látogat, kérem a 08-at, postai tudakozót hívni, aki a kihívást üzenet formájában továbbítja az ügyeletes orvosnak.

A PÉCSI Tervező Iroda ezúton értesíti ügyfeleit, hogy folyó hó 21-én eddigi helyiségéből (Kossuth Lajos-u. 5 Pannonia épület) új helyiségébe: Rét utca 43 az alá (volt Iparostanonciskola) költözött. Telefonszámai változatlanok: 10-02, 10-03, 11-04, 11-05). 318

ÉTTERMI csillárokat megvételre keresünk. Megkereséseket Nádor Szálloda irodájában, Pannonia épület.

A PÉCSI MAVAUT Autóbuszközlekedési Vállalat megvételre keres egy kifogástalan állapotban lévő dolgozó szobát, mely könyvszekrényből, íróasztalból és ülő garnitúrából áll 317

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Partja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Magyar-u. 10. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34.
Előfizetési díj havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MELLER KÁLMÁN

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 302. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — PENTEK, 1953 DECEMBER 25

Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánunk megyénk valamennyi dolgozójának

Virágzó mezőgazdaságot!

Nagyszerű! Lelkesítő! Tettekre ösztönöz! Ilyen szavakkal fogadták a mezőgazdasági szakemberek a mezőgazdaság termelésének fejlesztéséről hozott párt- és kormányhatározatot. A falvak népe örömmel, megelégedéssel vette tudomásul a jövőt formáló, történelmi jelentőségű határozatot, de nagy érdeklődéssel olvasta ezer és ezer ember és következtetett a határozat soraiból, hogy milyen lesz a falu, a magyar mezőgazdaság néhány éven belül e nagyszerű, valóban lelkesítő, tettekre ösztönző terv végrehajtása nyomán.

Már már „megszokottá" vált, hogy megjelenik egy-egy, a mezőgazdaság ügyét — ezzel az egész magyar nép ügyét — előrevivő határozat. A kormányprogramm megjelenése óta sok határozat jelent meg, amelyek kivétel nélkül nagy visszhangot keltettek városon és falun egyaránt, amelyek újabb és újabb segítséget adtak a falvak dolgozóinak, növelték termelési kedvüket. Most e határozat a többi határozat jelentőségét messze felülmulva évekre megszabja a teendőket a mezőgazdaság felvirágoztatására.

A határozat, a közös erő nyomán az egész magyar mezőgazdaság soha nem látott fejlődést fog elérni. A földeken az eddiginél több gabonafélének, több kapásnövény, konyhakerti növény, szőlő, gyümölcs és ipari növény terem. A határozat sokoldalúan gondoskodik arról, hogy megoldódjon minden olyan kérdés, amely eddig probléma, hiányosság volt mezőgazdaságunk munkájában, amely nehézséget okozott népgazdaságunkban.

Miért volt szükség e határozatra? Ipari ország lettünk. A felszabadulás előtti elmaradt agráripari országból fejlett iparral rendelkező országot építettünk. Hősi harc folyt ezért. A felszabadult nép legjobbjai álltak csatasorba és mutatták az utat. A munka során ezer és ezer ember adta tudásának legjavát, hogy megteremthessük iparunkat a lerombolt, a háború előtti elmaradt csaknem semmiből. Háromszor akkora az iparunk mint a felszabadulás előtti — ezt mutatja a termelés emelkedése. E hatalmas iramú és győzelmes munka mellett mezőgazdaságunk fejlődése elmaradt. Az elmaradottságból fakadóan nem tudja kielégíteni az élelmiszer és a nyersanyag szükségleteket és e kielégítetlenség immár komoly gátjává vált fejlődésünknek. Az utóbbi években hatalmas méretekben megnövekedett azoknak a száma, akik bérből, fizetésből élnek, sokan a városba költöztek a falvakról és az iparban helyezkedtek el. Megnőtt az élelmiszer fogyasztás városban, de megnőtt falun is. Rég volt már az az idő, amikor két okból evett a szegényparaszt csirkét: ha ő vagy a csirke volt beteg. Rég volt, amikor a falvak nincstelenjei és szegényei még a legszükségesebbnél is kevesebbel beérték, mert nem volt mást mit tenniök. Ma már a falun is igényesek az emberek, kinoly szükségleteik vannak nem csak ruhákból, hanem élelmi cikkekből is. Ezeket az igényeket ki kell elégíteni — ez célkitűzésünk legfontosabbja.

A dolgozó nép, elsősorban a munkásosztály életkörülményeinek megjavítása elképzelhetetlen, lehetetlen a mezőgazdaság elmaradottságának felszámolása nélkül. Hiába akarunk ma több kenyeret, több húst és zsírt, több textilt, több tejterméket és állati terméket, ha nem termelünk többet. Hiába akarnánk mi eddig sokat, ha nem látott jólétet elérni, ha nagynánk mezőgazdaságunkat a jelenlegi elmaradottságában. A jólét megteremtésének legdöntőbb eszköze a mezőgazdaság elmaradottságának felszámolása, a virágzó mezőgazdaság megteremtése.

Ez a feladat a párt és a kormány határozata nyomán, ehhez mutat utat népi demokratikus államunk történetének egyik legjelentősebb határozata. Emelni kell a gabona terméshozamát, a kapásokét, javítani kell a talajt, fokozni kell termőerejét, sok és minőségileg magasrendű konyhakerti növényt, gyümölcsöt, bort, ipari növényt kell termelnünk, — olyanná kell tenni mezőgazdaságunkat, amely bőségesen kielégíti a szükségleteket, amely képes arra, hogy megfelelő mennyiségű feleslegget ellássa az országot. Ezt segítik elő az ezután gyártásra kerülő újtípusú, hazánkban még soha nem használt gépek, az öntözött földterület holdjainak megnövelése, az a 12—13 milliárd forint, amelyet a következő három évben a mezőgazdaság fejlesztésére fordítunk.

Nem véletlenül keltett nagy visszhangot megyénkben is a párt és a kormány határozata. Baranya különös adottságokkal rendelkezik. Földje jól termő, ha jól megmunkálják és erejét növelik, éghajlata melegebb, mint akár a szomszédos Tolna megyéé, hegyeinek déli lejtőin messze földön híres gyümölcs terem, bora elsőrendű minőségű, bő lehetőségekkel rendelkezik a konyhakerti növények termelésében, amelyből olyan hírességei vannak, mint a mattyi paprika és a szalántai káposzta. Nagy tehát a lehetőség, hogy a párt és kormány határozatának útmutatását hazánk e déli megyéjében bőségesen kamatoztassuk. Sok, nagyon sok a teendő az egész országban, az egész megyében.

Megyénk szakemberei, termelőszövetkezeteinkben dolgozó parasztjaink, az egyéni gazdák számos tanujelét adták már annak, hogy jól értenek mesterségükhöz, tudnak kiváló eredményeket elérni. Országos és megyei kiállítások példái mutatták be, hogy milyen nagyszerű eredmények elérésére képesek megyénk mezőgazdasági szakemberei, dolgozói. Most az a feladat, hogy a határozat nyomán az eddig helyenként elért kiváló eredményeket általánossá tegyük, olyanná, hogy az eddig elért legjobb eredmények is elmaradjanak amögött a teremtő munka mögött, amely e határozat nyomán megindul.

Nagyok a feladatok. Azonban nem kétséges egy pillanatra sem, hogy népünk — amely már eddig is sok nehézséget leküzdött és sok-sok győzelmet ért el — ezt is megvalósítja. Az egész nép tetteire van szükség, hogy célkitűzésünk, a mezőgazdaság fellendítése megvalósuljon. Nem kizárólagos paraszti érdek ez, hanem az egész szocializmust építő népünk ügye. Érdeke az István-aknai, komlói, nagymányoki bányásznak, a Sopiana, Porcelán gyár munkásának, az orvosnak, tudósnak, közalkalmazottnak — mindenkinek. Mit tehetnek a nem mezőgazdaságban dolgozók a mezőgazdaság felvirágoztatásáért? Legjobb és legszebb teendőjük lehet, ha becsülettel elvégzik munkájukat, teljesítik kötelezettségeiket, amelyet az élet bármely területén vállaltak. Nem kétséges, hogy a falvak dolgozói nagy segítséget kapnak ebben a hatalmas munkában az ország vezető erejétől, a munkásosztálytól és nem lehet kétséges egy pillanatra sem, hogy a segítség meglesz minden területen, hisz közös érdekről, országos ügyről és ezzel együtt egyéni érdekről van szó.

Egész pártunknak, az összes pálttagnak a figyelmét a mezőgazdasági termelés fejlesztésének munkatervére irányítja a határozat amellett, hogy a határozat külön is megjelöli a falusi pártmunka feladatait. Eddig is minden harcunkban, minden győzelem kivívásában a kommunisták voltak az élen. Most új harcról, új győzelem, nagy győzelem eléréséről van szó, ezért folyik a harc. Ezért az a feladat, hogy minden községben minden termelőszövetkezetben, gépállomáson és állami gazdaságban a kommunisták álljanak e harc élére, vezessék, lelkesítsék a dolgozókat az új győzelem kivívására.

Munkásosztályunk, parasztságunk, értelmiségünk, egész népünk nagy tettek előtt áll. Minden erőre szükség van e nagy munka végrehajtására, de a fáradozás, a küzdelem, az odaadás — nem vitás — meghozza gyümölcsét; a fejlett, virágzó, szükségleteket bőven kielégítő mezőgazdaságot.

A MEGVALÓSULÓ KORMÁNYPROGRAMM

AZ IVÁNBATTYÁNI SÁGVÁRI TSZ-BEN TANULMÁNYOZZÁK AZ UJ BEGYÜJTÉSI RENDELETET

Az ivánbattyáni Ságvári Endre tsz tagjai örömmel fogadták az új begyüjtési rendeletet. A rendelet megjelenése után a tsz irodában papírt, ceruzát fogtak és kiszámították, hogy az új begyüjtési törvény szerint jövőre 253.50 mázsa kenyér- és takarmánygabonával 19.50 mázsa élőállattal és 540 liter tejjel kevesebbet kell beadniok.

HARMINCÖTEZER ÜVEG CSEMEGEBORT PALACKOZTAK A KARÁCSONYI ÜNNEPEKRE A 200 ÉVES MÁRIAI PINCÉBEN

A mecseki szőlőkultúra felújítását, új alapokra helyezését célul tűző pécsi szőlészeti kísérleti telep két üzemegysége ünnepelte ezévben 200 éves fennállását: a szentmiklósi kísérleti gazdaság és a máriai pince.

A nemrégen üzembehelyezett palackozó különösen jó munkát végzett a karácsonyi ünnepek előtt. Az elmúlt hét szombatjától kedd reggelig az ország közel ötven csemegeboltját látták el az itt csomagolt, tehér címkés, jóminőségű, zamatos palackborral. Kedden már a harmincötezredik palackot csomagolták a közellátás céljaira.

Közben serényen folyik a kétszázéves évfordulós alkalmából létesített „bormúzeum" feltöltése is. Nemcsak a mecsekvidéki, hanem a badacsonyi, tarcali, móri és egri borkülönlegességek különböző évjárataiból és fajtáiból száz-száz palackot helyeznek el a két évszázados pince múzeumában.

ELKÉSZÜLT PÉCS 1954. ÉVI ÜZLETHÁLÓZATFEJLESZTÉSI TERVE

A pécsi Kereskedelmi Iroda most dolgozta ki Pécs 1954. évi üzlethálózatfejlesztési tervét. Eszerint a jövő esztendőben a Kossuth Lajos utca végén a második negyedév elején megnyílik majd az 5. számú Csemegebolt, a Bem-utca 6 szám alatt pedig korszerű, nagy Húsboltot létesítenek.

Tervbevette a Kereskedelmi Iroda, hogy a Kossuth Lajos utcában Minőségi Cipőboltot, a Dolores Ibarruri utca és a Kossuth Lajos utca sarkán Minőségi Tejboltot létesít.

A jövő év második negyedében a Kórház-tér környékén Háztartási és Vegyiboltot nyitnak meg, míg a Doktor Sándor utca elején lévő boltot kizárólag Vasbolttá alakítják át és vegyes jellegét megszüntetik.

Ugyancsak a jövő évi tervben szerepel egy kisebb Háztartási és Vegyiboltnak a Steinmetz kapitányon való megnyitása is. Ezenkívül a jövő év folyamán a Jókai-téren még egy Fűszerboltot és egy Cipőboltot is létesítenek.

KEDDEN 200 „VIRUS" SÜLDÖT KÜLDTEK TERVEN FELÜL BUDAPESTRE A GYULAPUSZTAI ÁLLAMI GAZDASÁGBÓL

A gyulapusztai sertéstenyésztő gazdaság dolgozói közel 4000 úgynevezett „virus" süldőt neveltek. Az oltóanyagellátás céljaira tenyésztett, különleges körülmények közötti felneveit állatokból többtízezer sertés pestis elleni beoltására szükséges szérum készült csupán az idén.

A gyulapusztai gazdaság már teljesítette ezévi virus-süldő nevelési tervét és december végéig még négyszáz süldőt szállít terven felül az oltóanyagtermelő vállalatnak.

A terven felül vállalt mennyiségből kétszáz darabot kedden reggel indítottak útnak Gyulapusztáról Budapestre.

BOLDOG ÜNNEPÜK LESZ

Ahogy valamikor a gyerek az iskolában „úr, ir"-ral kezdte, úgy az újság íróinas, a „slapaj" a nyomorriporttal próbálkozott. Lehetett még oly antiszociális beállítottságu ő maga, vagy a lapja, de az írás megszületett. Ez volt a legprimitívebb, legegyszerűbb riport. Nem kellett hozzá utánjárás, várakozás, előszobázás. Bement egy kopottas városi vagy falusi házba, olyanba, amelyiknek nem volt zárva a kapuja.

Száz- és százezer riport alany között választhatott. A munkásosztálynak, a parasztságnak a fele munka nélkül volt. És aki dolgozott?

Pécsett csak kétezer embert vettek fel a Littke kaszárnyában inségmunkára. Többnek már nem akadt helye. A 29 filléres órabért babban, lencsében kapták meg. Szőnyeget készítettek, kosarat fontak, utat javítottak, havat lapátoltak, mindezt csak tíz napon át, mert kellett a munka, a bab, a lencse a másik két csoportnak is.

A nyomorriportot a mai újságírásban felváltotta az életszínvonal riport. Egyes olvasók bírálják az újságírót, mert sok szépet összehord.

Az újság munkatársa dolgozó emberek között jár, üzemekben, szövetkezetekben. Még az elégedetlenkedőktől is jót hall.

A gilvánfai Kovács Lajosék ki akartak lépni a szövetkezetből. A férfi az imént megjavított bakancsában toporogva, az asszony a lábos mellett még is így beszélt: „Meg vagyunk elégedve". „Az isten is megverne, ha bármi rosszat szólnánk a csoportról". „Ennyi jövedelmünk még nem volt soha". „Nyáron disznót, birkát vágtunk. Nyáron!" „A terményt már nem is tudjuk hová tenni... Csakhogy rettenesen sok volt a munka".

Erről aztán nem írhattam nyomorriportot.

De most útban vagyunk Pécs leginkább segélyre szorult családjához. Több szöri telefonálás után, majd beszélgetve a szociális ügyeket intéző kedves, melegszavu elvtársnőkkel, úgy találtuk; ehhez a családhoz megyünk.

A három árva gyerekhez. Előbb az édesapjuk, majd az édesanyjuk halt meg fiatalon. Ittmaradtak az idős, beteges nagymamájukkal még jóformán az iskoláztatás küszöbén.

Megyünk az olvadó havon. Mánfai Józsefné kissé köhög, de azért mosolygós az arca. Jókora körzet szociális felelőse, sokat kell járnia. 1932 óta végzi ezt a munkát. Most könnyebb, mert ahogy mondja: „Minden épkézláb ember dolgozik. Még a csökkent munkaképességüek is szövetkezetet alakítottak. Azoknak a nehéz, akik munkaképtelenek és az „OTI"-nak sem voltak tagjai".

Szép ház előtt állunk meg. Felbaktatunk a második emeletre. Csengetünk. Először arra gondolok, hogy úgysem szól majd, hiszen a rendezetlen számlák miatt bizonyára kikapcsolták a villanyt. Élesen berreg a csengő.

Fiatal leány nyit ajtót, ő a legnagyobb. Sári, az óvónőképzős. Zsúfolt előszobán, gáztűzhelyes konyhán és fürdőszobán át jutunk a szobába, ahol a cserépkályha mellett a két kisebb gyerek melegszik. Azért ez a bonyolult út, mert a másik szobát havi száz forintért kiadták.

A nagymama mosolygós, fáradhatatlan kis öregasszony. Csak a tekintélye csorbult meg, az eleven gyerekek vigan civakodnak előtte, sőt még őt is leckéztetik, de mindezt pajtáskodó jókedvvel. A nagymama mond egy szót, Gyurka kettőt. Györgyi hármat és így lesz belőle mondat.

A 12 éves Györgyi zongorázni tanul. Gyurkának még várnia kell, mert amint mutatja, nem éri még át kis mancsával az oktávot.

Egyszerű ruhában, melegen öltözöttek. A tanács adja ezt évenként, havonta száz forint segélyt és napi négy ebédet. Dícsérik a kosztot. Hetenként háromszor hús van. Különösen sok szó esik a túróscsuszáról.

Mánfai elvtársnő fehér borítékot nyújt át. Valamelyik kulturális szövetségünk küldi a benne lévő 400 forintot. Még arról sem esik szó, hogy melyik szervezet adja. Nem reklám-adakozás ez.

Valamikor magam is kanalazgattam, vagy kétszáz gyerekkel a látványos karácsonyi vacsorát. A kocsikerekes-lakváros tészta közben pillanatonként lobbant a fényképészek magnéziuma. Orrfacsaró bűz szállongott már, de még mindig megörökítették, hogyan vakargatják a keszlyűs nagyságak az állunkat. Fene „jótékony" lelkek voltak.

Most a nagymama magához szorítja a borítékot. „Jézusom, ennyi pénz!" Arról beszél, hogy megveszi a gyerekeknek a társasjátékot.

A kis Gyurka elkéri a borítékot és szakértelemmel számolni kezdi a papírpénzt. Nyáron 900 forintot keresett a vasúton gazirtással. Sári a nyári napköziben havonta több, mint 500-at. Gyurka meg Györgyi két hétig a Balatonon is voltak... Rakosgatja egymásra a pénzt, ezt teszi a nagymama havi SZTK segélyével is.

— Megvan! — böki ki végül ragyogó arccal.

Akkor mi már mehetünk is. Szép ünnepük lesz, pedig csakugyan szegények. Két tragikus haláleset elvitte a családból azokat, akik gondoskodhatnának róluk. Segíti őket a tanács, segít másokat is, de még hathatósabb lenne mindez, ha nagyobb költségvetéssel dolgozhatnának.

De hol van mindez attól, amikor a fagytól izzadó falu szobában, a puszta földön emberek haltak éhen? Hol van mindez a mult nyomorától?

Szerencsére nagyon messze, s még messzebb kerülünk tőle, ahogy lépésről-lépésre megvalósítjuk kormányunk programmját.

Sz. T.

PÁRT ÉS PÁRTÉPITÉS ★

„A városi pártbizottság vezeti a harcot a kormányprogramm megvalósításáért"

A mohácsi városi pártbizottság felismerte a kormányprogramm végrehajtásából adódó feladatát: segíteni kell az illetékes szerveknek, javaslatokat kell tenni olyan helyi intézkedések meghozására, amelyek elő segítik a városban a kormányprogramm megvalósulását. Ezért figyelmesen tanulmányozzuk a dolgozók javaslatait, kéréseit és

komoly segítséget nyújtunk az állami szerveknek a helyi feladatok reális meghatározásában.

A városban hosszú ideig súlyos gond volt a lakásprobléma, amelyet még ma sem sikerült teljesen megoldani. A pártbizottság több javaslatot tett a lakásigénylők kielégítésére. A városban számos raktárhelyiség volt, amelyet nem használtak ki. Az utóbbi időben elburjánzott az a szokás, hogy a legkisebb szerv is hatalmas kultúrtermet tartott fenn, amely legtöbb esetben üresen állt. A tanács a pártbizottság javaslatára ezeket kis költséggel átalakíttotta: 17 szép lakást nyertünk. A megszünt ipari tanulóváros épületeiben 48 lakást kaptunk, hosszú harc után a minisztériumtól. Mindez mégis kevés, ezért szorgalmazzuk az új lakások építését, azok mielőbbi befejezését.

A városi pártbizottság tervében nagy szerepet kapott a közellátás megjavítása.

A dolgozók szinte naponta felvetették: a külterületen kevés az üzlet, többféle cikket nem lehet kapni. A pártbizottság kezdeményezésére a Kossuth Lajos utcában szövetkezeti bolt nyílt. A tanulóvárosban megnagyobbították az üzletet. A dolgozók kívánságára nemrég Ofotért szaküzlet nyílt és ma már nem kell Pécsre szaladgálni szemüvegért. Ezenkívül a város számos területén nyíltak meg újabb üzletek, amelyek megkönnyítik a háziasszonyok dolgát.

Az eredmény még nem kielégítő. Sárosn például a dolgozók négy kilométert tesznek meg a legközelebbi üzletig. Vasárnap a városban nem lehet tejet kapni, mert egyetlen boltot sem tartanak nyitva. A városi pártbizottság többször bírálta emiatt a tanácsot. A megfelelő intézkedés azonban még mindig késik.

Gondosan figyelemmel kísérjük az áruelosztást is. Egyidőben erre sok panasz volt. Ha a szigeti szövetkezeti bolt, Kossuth cigarettát igényelt, drágábbat küldtek. Sokáig nem kaptak petróleumot, a városban pedig lehetett vásárolni. A szőlőhegyi üzletben többféle cikk hiányzott. A pártbizottság megbeszéli ezeket rendszeresen a tanács illetékes osztályával. Ma már az a tapasztalat, hogy az áruelosztás javult, a keresett cikkek vásárolhatók.

A mohácsi dolgozók szeretik, kedvelik a kultúrát, szívesen járnak előadásokra, színházba és moziba.

A pártbizottság ennek a munkának megjavítására is tett javaslatokat. A szigeti dolgozók nemrégiben mozigépet kaptak. A járási kultúrotthon műsora sokáig nem elégítette ki a lakosság igényeit. Amióta új vezetőség dolgozik, megjavult a munka: sokoldalubb, igényesebb a műsor, férfiak, asszonyok egyaránt megtalálják a szórakozás, tanulás lehetőségeit. Bővült a könyvtár és ma már sokkal többen is olvasnak. A szigeti iskolásgyermekek még egy helyiséget kaptak és most már nem szoroskodnak. Az állami gazdaságban ideig lenes iskolát rendeznek be: nem kell a mintegy húsz gyermeknek hat kilométert gyalogolnia.

A pártbizottság élére állt a határozatok, javaslatok megvalósításának. Elsősorban az alapszervezeteket mozgósította, hogy körzetükben ellenőrizzék a határozatok megvalósítását. Az I-es alapszervezet például megtárgyalta: a kereskedelmi dolgozók hogyan bánnak a vásárlókkal, udvariasak, előzékenyek-e. A népnevelők rendszeresen ismertetik a dolgozókkal, hogyan változik meg a város képe, hogyan javul közellátási és egyéb kérdések helyzete. Ez lehetővé teszi, hogy a dolgozók ellenőrizzék, mi az amit húznak-halasztanak. A dolgozók például felvetették, hogy miért nem készült el a népbüffé, mi az oka annak, hogy nincs a városban rizs. A pártbizottság ezeket tanulmányozva felhívja az állami szervek figyelmét, vagy éppen új javaslatokat tesz. Kiderült például, hogy a Mohácsi Gépgyárban sok, kisgépekhez szükséges alkatrész fekszik használatlanul. A gyár ezeket már át is adta a kereskedelemnek.

A pártbizottság tagjai és a pártszervezetek vezetői személyesen ellenőrzik a határozatok megvalósulását.

Tiborc elvtárs gyakran betér az üzletekbe, érdeklődik, miben van hiány, meghallgatja a dolgozók javaslatait, kéréseit. Amikor legutóbb Mohácsszigeten jártam, panaszkodtak, hogy az igényelt szaloncukornak csak egynegyedét kapták meg, ez pedig igen kevés. Kiderült, hogy az elosztásban van a hiba. A pártbizottság utánajárt és a szigetiek is megkapták a szükséges szaloncukor mennyiséget.

Vannak tehát kezdeti eredmények. A pártbizottságnak és a pártszervezeteknek azonban tovább kell menniök. Reális, megvalósítható tervekkel igyekszünk segíteni a bajokon, a helyi lehetőségek figyelembevételével, szépíteni, gazdagítani a dolgozók életét, következetesen megvalósítva a kormány programmját.

Elmondta:
Szijártó József
a pártbizottság mezőgazd. o. vez.

2880 tonna szenet termeltek terven felül a „200 éves a magyar szénbányászat"-emlékműszakon a Pécsi Szénbánya Vállalat dolgozói

A „200 éves a magyar szénbányászat" emlékműszakot a pécsvidéki bányászok győzelmesen zárták. A Pécsi Szénbánya Vállalat dolgozói hatalmas lelkesedéssel küzdöttek azért, hogy ezekben a napokban különösen jó eredményeket érjenek el és előrelendítsék üzemeiket, vállalatukat a negyedévi és az évi terv teljesítésében is.

A jó munka meghozta a gyümölcsét: a Pécsi Szénbánya Vállalat üzemeinek dolgozói többezer tonna szenet termeltek terven felül. András akna bányászai 1476, Széchenyi-akna dolgozói 762, az István-aknai bányászok 680, a Béke-aknai dolgozók 672, a vasasi bányászok pedig 290 tonna szénnel teljesítették túl az előirányzatot.

A kerületek fejtési csapatai közül különösen jó munkát végeztek a pécsbányatelepi Wolf Gyula, a szabolcsi Bozsér János és a vasasi Weibl Ferenc elvtársak csapatai, amelyek 220.4, 164, illetve 138 százalékos átlagteljesítménnyel küzdötték fel magukat a legjobbak közé.

Dénes István új otthona...

Még szeptemberben történt...

Vakító, sugaras, meleg nyári délután.

Dénes István vájár nagy boldogan lépkedett hazafelé.

Énekes kedvében volt. Házassága első napjainak mámorát érezte szívében, sőt talán még ennél is valami jobbat, kellemesebbet. Mert ami akkor kimaradt a teljes boldogságból, az most meglesz. Igen. Teljesül a régi vágya, házat épít az ő drága asszonyának s a két kis aranyos lányának.

Alig várta, hogy hazaérjen.

Amint benvitott az aitón, nyomban kinakolta titkát felesége előtt.

— Anyukám!... Házunk lesz! Családi házunk! Érted!? — mondta túláradó örömmel, de a következő pillanatban torkán akadt a szó. Olyan lett, mint a fal. A felesége hátat fordított neki.

Megdöbbent.

— Mi az, te nem is örülsz?

Az asszonyka kicsit megrántotta a vállát, mint egy durcás gyermek, aztán hirtelen kifakadt:

— Nem! Vedd tudomásul, hogy nem!...

Csend lett. Nagy csend.

Az asszony szólalt meg először.

— Igazán... te akármit csinálsz, nekem mindig csak utoljára szólsz. Olyan önfejű vagy... de olyan önfejű, hogy na!

— Hát csak ez a baj?! — kiáltott boldog izgalommal a férfi.

— Dehát kell az ilyesmiről szólni?!

— Igen — bólintott az asszony édes-ártatlanul és a következő pillanatban már az ura nyakában csimpaszkodott.

Igy kezdődött a házépítés...

S az új otthon, ha nem is készen, de már felhúzott falakkal áll a szépfekvésű Felső-Meszesen.

Kemény az idő. Csípős szél nyargal végig itt a dombtetőn, de a Dénes-család mégis kint dolgozik.

A nyolcesztendős Klári és a négyéves Erzsike egy ablakrámát abajgatnak. Odább akarják cipelni, de hiába. Nem megy. A friss időtől és az erőlködéstől olyan az arcuk, mint a rózsa. Kicsattanó, égőpiros. Az orruk is cinkét fogott, de mégsem fáznak, mert szüntelenül jönnek-mennek. Hajtja őket a gondolat, hogy segítenek apukának. — Pedig az most éppen olyasmivel bajlódik, amihez nem gyermekkezek kellenek.

Az ajtókat, ablakokat rakja be az asztalossal.

Dénesné a ház végében térül-fordul. Nézi, mit kéne még beszerezni, mit kéne még beteremteni.

A pucoláshoz, a padlózáshoz, üvegezéshez és a többi apróbb-nagyobb munkához együtt van az anyag.

— Hát a cserép? — kérdezzük a csupaszon meredező tetőgerendák látán.

— A cserép?... Az bizony még nem érkezett meg. Pedig már nagyon szeretnénk túllenni a cserepezésen is...

— **Miért?** Mikor akarnak ideköltözni?

— A tavaszon... Itt kint mégis csak jobb lesz... Kétszáznegyvenkilenc négyszögölön már lehet valamit kezdeni. A gyerekek is kedvükre ficánkolhatnak, meg aztán én is könnyebben leszek, ha lesz egy kis veteményeskertem, ahol ez is, az is, megterem.

Igaza van Dénesnénak. Tágas porta lesz ez.

Dehát ez csak a ház környéke. Hanem maga a ház!

Az az igazi. Van abban minden, ami egy családnak kell. Nappali és hálószoba, fürdőszoba, tágas konyha, rendes kamra, előszoba, csukott veranda és még nyári konyha is.

Ahogy az ember itt jár-kél, szinte beleálmodja a bútort, a szép holmikat az üres falak közé. De nem is kell annyira képzelődni, mert Dénesné amúgyis mondja:

— A hálóba ilyen, meg ilyen bútor kerül. A másik szoba a gyerekeké lesz... Oda ilyen kis gyerekbútort kell még vennünk...

— Az a szoba tényleg a miénk lesz — csodálkozik el Klári álmodozó, nagy búzavirágkék szemeivel.

— Bizony a tiétek lesz... Tiéd meg Erzsié... Ha már az én gyermekkorom olyan mostoha volt, miért ne legyen a tiétek szép — de ezt már nem hangosan mondta Dénesné, hanem csakúgy magába, befelé — a szívének.

Aztán kicsit odább lépett és a szíve alá húzta Klári lányának okos, szép kis fejecskéjét.

HÁROM KARÁCSONY

Ezerkilencszázharminckettőt írtak akkor. A herendi Pfeiffer családnak nagyon rosszul ütött be az esztendő. Földjükön — amelyet felesben bírtak, — aszály pusztította el a termést, s mire télre fordult az idő, fogytán volt a kenyér. Pénz meg hetekig nem került a házba, egy fillérnyi sem. A petróleumot, sót, tojásért cserélt a szatócs, amíg tojott az a pár szem tyuk. Aztán az is elfogyott. Napszám is csak hébekorba került a falu nagygazdáinál.

Igy aztán napról-napra szomorúbban ülte körül a főttkrumplis tálat a Pfeiffer-család öt tagja. Reménytelennek látszott helyzetük. Az öreg Pfeiffer már magában hordta a gyilkos kórt, mozdulni sem tudott. Asszonymunka télre senkinek sem kellett. A gyerekek meg még kicsinyek voltak. Igaz, volt egy nagy fia, de az már családot alapított. Segíteni nem tudott, mert magának is elég volt a baja. A legkisebb lány viszont alig volt öt éves, a nagyobb is akkor múlt 11. Alajos állán se serkent még a legénytoll, tizenötödik évét taposta éppen.

Mégse kellett kétszer mondania bátyjának, hogy menjen el vele szerencsét próbálni Izabella pusztára. Gyalogosan indultak neki a hatvankilométeres útnak, hogy pénzt, kenyeret szerezzen a családnak.

Az ökrök mellé került. Trágyát, takarmányt, almot fuvarozott velük. Már amit éppen parancsoltak. 80 fillért keresett naponta. Aztán meghallotta, hogy ha elvállalja az ökrök hajnali és esti etetését, itatását is, még negyven fillérrel toldhatja meg napszámát. Persze, hogy elvállalta. Közben az istállóban aludt, krumplin és kenyéren élt. Néha adtak egy kis tejet is a csirkéknek a rozskenyér mellé.

Ádám-Éva napja volt. Alig múlt el dél, amikor elindult bátyjával haza Herendre. Persze csak úgy gyalogosan. Zsebében négyheti keresete lapult: harmincegy pengő. Dehogy költötte volna autóbuszra kis pénzét, hiszen talán elég se lett volna a hosszú út költségére.

Estefelé hóvihar kerültek. Lépésről-lépésre tántorogtak, vánszorogtak előre. „Csak nem elpusztulni, nem eltévedni, mert akkor soha nem látják meg az otthoniakat. Itt fagynak meg a hó alatt." Végre Birjánba értek. Rokonoknál húzódtak meg. Reggel aztán továbbindultak. Most már egyedül botorkált a hófúvásban, mert bátyja Lothárdnak vette az irányt. De itt már ismerősek voltak az útmenti fák is. Mégis nagyon hosszúra nyúlt az út. Ugy esett be az ajtón. — Mint egy mozgó hóember. Halálosan kimerült a hosszú úttól, az embertelen hidegtől, a hófúvással vívott harctól. Attól félt, hogy halálra rémülnek majd, ha meglátják. Hiszen eltemethette volna a vadul kavargó hó.

Mi tagadnivaló rajta: várta, gyermekként várta anyja aggódó féltését, szerető cirógatását és éles késként vágott bele anyja első szava: „Fiam, hoztál-e pénzt?"

De amikor meglátta a sovány, éhségtől elkínzott arcokat, a tűzhely pislákoló gyérmelegű tüzét, s a tűz fölött a hurkalevest, amit valamelyik szomszéd hozhatott könyörületből, mindent megértett. Egyszerre elűnt minden gyengesége. A nyomorúság egy perc alatt férfivá érlelte. A család kenyérkeresője öntudatával tette ki az asztalra kincsét: harmincegy pengőjét, s osztotta ki a kicsinyek között az öt deka savanyúcukrot, karácsonyi ajándékukat.

1950 decemb. 15, Várpalota. Pfeiffer Alajos segédvájár most vette fel félhavi fizetését: 850 forintot. Arra gondol, jó lenne, ha itt volna az asszony, legalább most rögtön megvehetné neki a télikabátot, mert hiszen megfagy az elkopott, vánnyadt kis kabátjában, amit még lánykorából hozott magával. Három éve már a felesége és nem jutott egy télikabátra az asszonynak. Pedig jól keres. Ezerhétszáz-ezernyolcszáz forintot havonta.

— Brrr, de hideg van! Jó lenne egy kis lélekmelegítő. Ott a kocsma a sarkon. De hátha elmegy a pénz megint, s az asszonynak újra csak nem lesz télikabátja?! Csak három decit! Állva a söntésben! — adja meg az engedélyt végre magának s befordul a kocsmaajtón.

Tényleg állva iszik. Még az ötödik háromdecit is a pult mellett hajtja fel. De aztán csak letelepszik az egyik asztal mellé. Csakhamar cimborák is kerülnek. Folyik a bor, csörög a pénz, boldog-boldogtalan az ő pénzére issza a várpalotai „Bányász-csárda" borát. Egy-egy pillanatra felködlik még előtte asszonya képe, majd arra gondol, hogy ebből megint bumli lesz, mint az elmúlt évek során annyiszor: Komlón, Vasason, Oroszlányon, Mázán. S aztán szedheti a sátorfáját, s mehet új bányát keresni, mert szégyel majd az elvtársak szemébe nézni. Hiszen megfogadta, hogy többé nem iszik.

Másnap hajnalban kerül haza. Az asszony kétségbeesetten keresi zsebében a pénzt, de csak pár forint aprópénz akad kezébe.

— Uristen! Most mi lesz? Se kabát, se hazautazás Magyarszékre, ahol kislányuk, a két éves Esztike várja haza édesanyját, édesapját, meg a karácsonyi ajándékot.

Persze szó sincs arról, hogy Pfeiffer Alajos műszakra menjen. Még ágyuszóval se ébresztenék fel részeg álmából. Amikor feleszmél, rettenetesen szégyeli magát asszonya előtt is. Arról meg hallani sem akar, hogy dolgozni menjen. Hogyan állhat ő így társai elé?

Az egyik ruhazsebből mégis előkerül annyi pénz, amennyi a kislány ajándékára elég. Az útiköltséget pedig úgy teremtik elő, hogy az asszony eladja kamrájából az utolsó szem lisztet is. Elmúlik a karácsony. Visszafelé az asszony ruhája árán utaznak. Otthon hideg, nedves lakás fogadja őket és nincs egy fillérjük, egyetlen falat ennivalójuk. Ismerősökhöz járnak, s ha megkínálják őket — esznek. De van úgy, hogy három napig egyetlen falat ennivalóhoz sem jutnak. Pfeifferné legyöngül, kórházba kerül. A férfi legényszállásra megy. Lassan magára talál. Sokáig óvja a második nevezetes karácsony emléke.

És most, ahogy itt ülünk a kökönyösi bányászházak egyikében, a Vorosilov út 13-as számú ház második emeleti lakásában, lassan eloszlik a sötét köd, amit Pfeiffer Alajos emlékezései vonnak szemünk elé. Ujra, meg újra végigjártatjuk tekintetünket a két szoba-konyhás, fürdőszobás lakásban, s pillantásunk körülcirógatja a kis 5 éves Esztikét, amint édesanyja ölében nagyratáguló szemekkel hallgatja édesapját. Vajjon érti-e amiről apja beszél? Nem hiszszük. Az ő kis gyermekértelme úgy fogja fel az elhangzottakat, mint érdekes mesét, ami valahol a manók világában játszódott le.

Ő csak azt látja, amit a sötét emlékek alól felszabadult pillantásunk is lát: vadonatúj bútorral, szőnyeggel, virággal berendezett ragyogóan tiszta szobát. Apja ezüstrojtos bányász díszegyenruháját, rajta a csillogó két sztahánovista — és egy aranyló: „Kiváló bányász"-jelvényt. Apja veszi elő a ruhát a szekrényből az igazoló okmányokkal együtt, s csak úgy mellékesen mutat egy 4.500 forintról szóló betétkönyvet is. Künn a konyhában új rádió szól, s a szekrényből burgundis üveg kerül elő, de csak Pfeifferné koccint velünk. Pfeiffer Alajos egy csepp bort nem nyelt le 1952 október 22-e óta. Akkor döbbent rá — Papp elvtárs, üzemi pártitkár szavai nyomán, — hogy Pfeiffer Alajos sztahánovista vájár esetleg megszegheti adott szavát, hogy részegség miatt nem mulaszt több műszakot, de Pfeiffer Alajos, a kommunista párttag soha. S csak a kezdet volt nehéz. Ma már egy cseppjét sem kívánja a bornak.

S most boldogan várja a karácsonyt az egész család. Uj ruhák, cipők, játékok, s gyönyörű fenyőfa teszi teljessé a boldogságot. Vendégeket is várnak. Rokonokat Magyarszékről. Az asszonyka máris megtette az előkészületeket, hogy az ünnepi ebéd is méltó legyen az új, szép lakáshoz, új, boldog életükhöz.

Pfeiffer Alajos kísér ki bennünket. Kifelémenet elmondja, hogy 240 centis szénfalon dolgozik a 251-es fronton, 22-ére virradóra 170 százalékot teljesített. Hogy mennyi a keresete? A mult hónapban 4 869 forintot kapott, de 2.000 forinton alul nem keresett az esztendő egyik hónapjában sem. Most tűnik szemünkbe két vörösselyem versenyzászló is a tükörállvány tetején.

Még mindig a látottak, hallottak hatása alatt bandukolunk lefelé Kökönyösről, újra és újra felidézzük Pfeiffer Alajos búcsúszavát: Jó néha elgondolkozni a régi dolgokon, mert úgy tudja az ember igazán megbecsülni a mát!

H. J.

A vasasi Petőfi-akna felkészült a jövőévi terv teljesítésére

A vasasi Petőfi-akna dolgozói egyenletes, jó munkájukkal december 18-ra teljesítették 1953. évi tervüket és azóta már 2863 tonna jóminőségű fekete szenet adtak terven felül. Most azon dolgoznak, hogy negyedik negyedéves tervüket is határidő előtt, december 26-ra teljesítsék és éves tervükön felül a vállalt kilencezer tonnánál is többet adjanak. Ezt a törekvésüket segíti az a harmadonként 150 csille szenet adó frontfejtés is, amelyet ezelőtt egy héttel kapcsoltak be a termelésbe.

Nem feledkeznek meg Vasason a jövőévi terv előkészítéséről sem. Kitartó, következetes munkával érték el félmillió tonnányi — helyenként kétméteres telepeket tartalmazó — szénkészlet felkutatását olyan bányarészben, ahol már sokan nem reméltek szenet. Az új bányarésznek a feltárása keresztvágatok, szállítófolyosók, gurítók, kihajtásával már meg is kezdődött. Január első felében pedig elkészülnek egy 200 méternél hosszabb nagyteljesítményű frontfejtéssel. A vasasi üzemvezetőség a jövőben is a korszerű bányászat elveinek megfelelő koncentrált frontfejtések kialakítására törekszik.

Uj szállítóvágatok kihajtása mellett nagy gondot fordítanak a meglévő „öreg" vágatok karbantartására, hogy összetört ácsolatok, szűk szállítófolyosók ne akadályozhassák a csillézést. Decemberben többszáz méter hosszúságban javítják a vágatokat.

Nagy problémája a vasasi Petőfi-aknának a létszámhiány. Ezért az üzemvezetőség a jövőben még fokozottabb anyagi gondoskodással segíti az új bányászokat. Már elkészítették az alapzatot azoknak az összeállítható import faházaknak, amelyek a közeli hetekben megérkeznek az új dolgozók elszállásolására.

A vasasi Petőfi-akna dolgozói évi tervük túlszárnyalása után december havi és negyedik negyedévi tervükben is száz százalék fölé törtek. Ezévi jó munkájuk biztosítéka annak, hogy a jövőévi tervfeladatokra való jó felkészülés után 1954-ben is hasonló jó eredményeket érnek el a vasasiak.

IGAZ SÁNDOR

Közlemény a Szovjetunió Legfelső Bíróságának tárgyalásáról

Moszkva (TASZSZ) December 24-én a moszkvai lapokban közlemény jelent meg arról, hogy a Szovjetunió Legfelső Bíróságának külön tanácsa zárt tárgyaláson megtárgyalta L. Berija, V. Merkulov és társaik bűnügyét.

A közlemény teljes szövege a következő:

A Szovjetunió Legfelső Bíróságának külön tanácsa 1953 december 18-ától december 23-ig zárt tárgyaláson, az 1934 december 1-i törvényben megállapított eljárás szerint megtárgyalta a L. P. Berija és társai ellen emelt vád alapján indult bűnügyet.

A külön tanács elnöke I. Sz. Konyev, a Szovjetunió marsallja volt, tagjai pedig a következők voltak: N. M. Svernyik, a Szovjetunió Szakszervezetei Központi Tanácsának elnöke, J. L. Zejgyin, a Szovjetunió Legfelső Bírósága elnökének első helyettese, K. Sz. Moszkalenko hadseregtábornok, N. A. Mihajlov, a Szovjetunió Kommunista Pártja moszkvai területi bizottságának titkára, M. I. Kucsava, Gruzia Szakszervezeti Tanácsának elnöke, L. A. Gromov, a moszkvai városi bíróság elnöke, K. F. Lunyev, a Szovjetunió belügyminiszterének első helyettese.

A vádirat értelmében átadták a bíróságnak az OSzSzSzK büntetőtörvénykönyvének 58—1 „B", 58—8, 58-13, 58—11 szakaszaiban meghatározott bűntettekkel vádolt L. P. Beriját, valamint az OSzSzSzK büntetőtörvénykönyvének 58—1 „B", 58—8, 58—11 szakaszaiban meghatározott bűntettekkel vádolt V. N. Merkulovot, V. G. Dekanozovot, B. Z. Kobulovot, Sz. A. Goglidzet, P. J. Mesiket, L. J. Vlodzimirszkijt.

A bizonyítási eljárás teljes mértékben alátámasztotta az előzetes vizsgálat anyagát és az összes vádlottak ellen emelt, a vádiratban foglalt vádakat.

A bíróság megállapította, hogy a vádlott Berija — hazáját elárulva és külföldi főke érdekében cselekedve — a szovjet állammal szemben ellenséges összeesküvő csoportot szervezett. Ennek tagjai voltak a közös bűnös tevékenységben hosszú évek során Berijával kapcsolatban állott V. N. Merkulov, V. G. Dekanozov, B. Z. Kobulov, Sz. A. Goglidze, P. J. Mesik, L. J. Vlodzimirszkij vádlottak.

Az összeesküvők azt a bűnös célt tűzték maguk elé, hogy a belügyminisztérium szerveit felhasználják a Kommunista Párt és a Szovjetunió ellen, hogy a belügyminisztériumot a hatalom megkaparintása, a szovjet munkás-paraszt rendszer felszámolása, a kapitalizmus visszaállítása és a burzsoázia uralmának helyreállítása érdekében a párt és a kormány fölé helyezzék.

A bíróság megállapította, hogy L. P. Berija bűnös, áruló tevékenységének kezdete és a külföldi hírszerző szolgálatokhoz fűződő titkos kapcsolatainak megteremtése még a polgárháború idejére nyulik vissza, amikor a Bakuban tartózkodó L. P. Berija 1919-ben árulást követett el, titkosügynöki megbízást vállalva, az Azerbajdzsáni ellenforradalmi musszavatista kormány hírszerző szolgálatában, amely angol hírszerző szervek ellenőrzése alatt dolgozott.

1920-ban a Grúziában tartózkodó L. P. Berija újból árulást követett el, titkos kapcsolatot teremtve a grúziai mensevik kormány titkosszolgálatával, amely szintén az angol hírszerző szolgálat fiókintézménye volt.

L. P. Berija a későbbi évek során egészen letartóztatásáig fenntartotta és kibővítette a külföldi hírszerző szolgálatokkal kiépített titkos kapcsolatait.

L. P. Berija és bűntársai hosszú éveken át gondosan titkolták és álcázták ellenséges tevékenységüket.

J. V. Sztálin elhunyta után L. P. Berija a reakciós imperialista erőknek a Szovjet Állam elleni általános aktivizálódására számítva, erőltetett ütemű cselekményekre tért át szovjetellenes, áruló terveinek valóraváltása érdekében. Ez lehetővé tette L. P. Berijának és bűntársainak rövid időn belül való leleplezését és bűnös tevékenységük megszüntetését.

Az 1953 márciusában, L. P. Berija vádlott, mint a Szovjetunió belügyminisztere, a hatalom megkaparintását előkészítve, fokozottan kezdte mind a belügyminisztérium központi apparátusában, mind a belügyminisztérium helyi szerveiben vezető állásokba helyezni az összeesküvő csoport résztvevőit. L. P. Berija és cinkostársai leszámoltak a belügyminisztérium becsületes dolgozóival akik megtagadták az összeesküvők bűnös rendelkezéseinek végrehajtását.

L. P. Berija és bűntársai Szovjetellenes áruló céljaiktól vezettetve a bűnös intézkedések egész sorát tették annak érdekében, hogy a Szövetségi Köztársaságokban felelevenítsék a burzsoánacionalista elemek maradványait, ellenségeskedést és viszályt szítsanak a Szovjetunió népei között és hogy elsősorban aláássák a Szovjetunió népeinek a nagy orosz néphez fűződő barátságát.

L. P. Berija vádlott, mint a szovjet nép gonosz ellensége, szabotálta, akadályozta a párt és a kormány részéről a kolhozok és szovhozok gazdaságának fellendítése, valamint a szovjet nép jólétének törtelen emelése érdekében foganatosított legfontosabb intézkedések megvalósítását, hogy így élelmezési nehézségeket teremtsen országunkban.

Megállapítást nyert, hogy L. P. Berija vádlott és bűntársai, bűnös tevékenységüket leplezve, és álcázva, terrorista módon leszámoltak azokkal ,akiknek részéről leleplezéstől tartottak.

Az összeesküvők bűnös tevékenységük egyik alapvető módszereként a rágalmazást, az ármánykodást, a különféle provokációkat választották a becsületes pártmunkások és szovjet funkcionáriusok ellen, akik L. P. Berijának és bűntársainak a Szovjet Állammal szemben ellenséges, áruló terveik megvalósításában útjában álltak és akadályozták őket a hatalom megszerzésében.

A bíróság megállapította, hogy L. P. Berija, V. N. Merkulov, V. G. Dekanozov, B. Z. Kovulov, Sz. A. Goglidze, P. J. Mesik, L. J. Vlodzimirszkij vádlottakat, visszaélve a belügyi népbiztosság, az állambiztonsági minisztérium, a belügyminisztérium szerveiben betöltött hivatali állásukkal, súlyos bűncselekmények egész sorát követték el a Kommunista Párt és a szovjet hatalom ügye iránt odaadó, becsületes káderek kiirtása céljából.

A bíróság megállapította L. P. Berija olyan bűncselekményeit is, amelyek mély erkölcsi züllöttségét tanusítják, ezenkívül olyan tényekre is fényt derített, hogy Berija nyereségvágyból is követett el bűncselekményeket és visszaélt hivatalos hatalmával.

A bíróság elé tárt eredeti okmányok, tárgyi bizonyítékok, a vádlottak sajátkezű feljegyzései, számos tanu vallomása teljes mértékben bebizonyította az összes vádlottak bűnösségét az ellenük emelt vádakban.

A bizonyítékokkal leleplezett L. P. Berija, V. N. Merkulov, V. G. Dekanozov, B. Z. Kobulov, Sz. A. Goglidze, P. J. Mesik és L. J. Vlodzimirszkij vádlottak bűnösségét hazaárulásban, terrorcselekmények elkövetésében, szovjetellenes áruló csoportban való részvételükben, vagyis az OSzSzSzK büntetőtörvénykönyve 58—1 „B", 58—8, 58—11. szakaszaiban meghatározott bűncselekmények elkövetésében.

A Szovjetunió Legfelső Bíróságának külön Tanácsa L. P. Beriját, V. N. Merkulovot, V. G. Dekanozovot, B. Z. Kobulovot, Sz. A. Goglidzet, P. J. Mesiket, L. J. Vlodzimirszkijt a legsúlyosabb büntetésre: golyó általi halálra ítélte, egyben elrendelte vagyonuk elkobzását, megfosztotta őket katonai rendfokozatuktól és kitüntetéseiktől.

Az ítélet jogerős és perorvoslattal meg nem támadható.

A képen: Gyermekjátékok a fenyőnél Moszkvában a Szakszervezetek Háza oszlopcsarnokában.

A nyugati hatalmak nem hajlandók csökkenteni Nyugat-Németország megszállási költségeit

Berlin (MTI): Schäffer, bonni pénzügyminiszter a Szövetségi Tanács legutóbbi ülésén közölte: azok a remények, hogy a nyugati hatalmak a Szovjetunió példáját követve, esetleg csökkenteni fogják Nyugat-Németország megszállási költségeit, alaptalanoknak bizonyultak. A nyugati főbiztosok bejelentették Bonnban, hogy kormányai ragaszkodnak a megszállási költségek eddigi összegéhez.

Ez a tény rendkívül súlyosan befolyásolja majd Nyugat-Németország jövő évi pénzügyi politikáját — hangoztatta Schäffer pénzügyminiszter.

Egy veszedelmes lépés

A belga képviselőház november végén hosszú és viharos viták után ratifikálta az „európai védelmi közösségről" és „európai hadseregről" szóló szerződést. A szavazáskor jelenlévő 200 képviselő közül 148-an szavaztak a ratifikálás mellett, 49-en ellene és 3-an tartózkodtak a szavazástól.

A katolikus többségnek a Spaak vezette jobboldali szocialisták segítségével sikerült keresztülhajszolni ezt a javaslatot. Ismeretes, hogy a viták során a jobboldali szocialisták a katolikusokkal kórusban ismételgették az amerikai propaganda elcsépelt hazugságait a „szovjet veszedelemről".

A belga lapok a szavazás eredményeiről írva megállapítják, hogy a szerződés ratifikálásának nagy ellenzéke volt a parlamentben. A kommunista képviselőkkel együtt a ratifikálás ellen szavazott 43 képviselő: a szocialista, a liberális, és a kereszténységocialista párt tagjai. Ezek a képviselők szóvátették, hogy a párisi szerződésnek, amely Belgiumot igen nehéz feltételek mellett 50 évre lekötelezi, nemzetellenes jellege van. Kijelentették, hogy Belgium számára az egyetlen tényleges veszély a felfegyverzett Nyugat-Németország és nem pedig a kitalált „szovjet veszedelem."

A parlament népszerűsége az egyszerű emberek körében természetesen nem növekszik meg azáltal, hogy ratifikálta a szerződést. Nemrégiben véleménykutatást tartottak igen sok üzem munkásai és alkalmazottai körében, s ennek során kiderült, hogy a belga dolgozók többsége határozottan ellenzi az „európai hadsereget". Még a katolikus lapok is hangot adnak az országot nyugtalanító kétségeknek és aggályoknak. Igy például a „Libre Belgique" című katolikus újság így ír a szerződés ratifikálásáról:

„Ez a dátum végzetessé válhat. Ugy kerül a történelembe, mint az a nap, amelyen a belga képviselőház 50 év óta először feláldozta a nemzeti hadsereg függetlenségét és külföldi szervekre ruházta át az állami szuverénitás néhány fontos előjogát."

Ez a kijelentés elég kifejezően jellemzi a belga képviselőház döntését.

Végrehajtották az L. P. Berija és bűntársai ellen hozott ítéletet

Moszkva (TASZSZ): A december 24-i lapok közlik a következőket:

A legsúlyosabb büntetésre: golyó általi halálra ítélt L. P. Berija, V. N. Merkulov, V. G. Dekanozov, B. Z. Kobulov, Sz. A. Goglidze, P. J. Mesik és L. J. Vlodzimirszkij vádlottakon december 23-án végrehajtották a Szovjetunió Legfelső Bíróságának Külön Tanácsa által hozott ítéletet.

Ho Si Minh elnök üzenete a Vietnami Néphadsereghez

Peking (Új Kína) Ho Si Minh, a Vietnami Demokratikus Köztársaság elnöke — mint a „Vietnami Tájékoztató Iroda" jelenti — december 22-e, a Vietnami Néphadsereg megalakításának 9. évfordulója alkalmából üzenetet intézett a Vietnami Néphadsereghez:

Ebből az alkalomból „Az elszánt harc biztos győzelmet eredményez" feliratu zászlót alapítok — hangzik az üzenetben — amelyért minden egyes hadosztály és minden egyes háborús övezet versengjen. Néphadseregünk valamennyi alakulata, előre e különös megtiszteltetést jelentő zászló elnyeréséért! (MTI)

Indokolatlanul bocsátottak el egy házaspárt az utaselátó vállalattól — közérdekű bejelentés alapján orvosolták a jogtalanságot

A MÁV utaselátó üzemi vállalat lökösházi vasuti vendéglőjének boltvezetője közérdekű bejelentéssel fordult az Állami Ellenőrző Központhoz. Előadta, hogy ez év tavaszán betegsége alatt jogtalanul felmondták állását, felgyógyulása után pedig amikor visszavették a vállalathoz segédmunkásnak nyilvánították. Rövididel visszatérése után feleségének mondtak fel, ki csapos volt a vállalatnál.

Az AEK a panasz kivizsgálására a közlekedés és postaügyi minisztériumot kérte fel. A minisztérium megállapította, hogy a vállalat jogtalanul bocsátotta el a két dolgozót. Hibát követett el az egyeztető bizottság is, amely az ügy részletes kivizsgálása nélkül jóváhagyta a panaszos elbocsátását.

A minisztérium intézkedésére a vállalat a bejelentő feleségét is visszavette a szolgálatba, de Lökösházáról Kétegyházára helyezte át. Az áthelyezésnél nem vették figyelembe terhes állapotát és azt sem, hogy másféléves kisgyermekét nem viheti magával új munkahelyére. A bejelentő újabb panaszára ezt a sérelmet is orvosolták. A hibás intézkedésekért felelős személyek megrovásban részesültek.

Igy gondolkodnak a francia katonák az „Európai Hadsereg"-ről

Irta: PETIT tábornok, a francia Köztársasági Tanács tagja

A francia katonák és tisztek — hivatásosak és tartalékosak egyaránt — mélységes aggodalomban élnek.

1939-ig nyilvánvaló volt számukra, mi a hadsereg legfőbb hivatása; bíztak a hadvezetőségben és a kormányban. A vereség fájdalma és a megszállás szégyene megdöbbentette őket és eloszlatta illuzióikat.

A győzelem és Franciaország felszabadulása a hitlerista megszállás alól azután ismét reménységet gyujtott szívükben. Szerény, de lelkes munkájukkal elő akarták segíteni, hogy Franciaország új, az országhoz és a francia nép nagyszerű tulajdonságaihoz méltó hadsereget hozzon létre, olyan hadsereget, amely kész mindent megtenni hazája békéjének és nemzeti függetlenségének biztosításáért.

Ez a remény azonban meghiusult. Hadseregünket megfosztották nemzeti hivatásától. Sok hivatásos tisztünk katonáival együtt Indokínába került és egy igazságtalan, kilátástalan háborúban ontja vérét.

Az atlanti paktum, amelynek alapjául az „integráció", az „erők egyesítése" elvét tették meg, megfosztotta hadseregünket nemzeti jellegétől....

Végül a bonni és a párisi szerződés ratifikálásának lehetősége teljessé tette a riadalmat és a zavart a francia parancsnokság alatt szolgáló tisztek és katonák többségének szívében.

Ugyanez az aggodalom és zavar fog el minden franciát, aki azt akarja, hogy gyermekei Franciaország szolgálatában legyenek francia katonák és szükség esetén a haza védelmére és becsületéért francia tisztek, nem pedig idegen parancsnokságoktól függő tisztek vezessék őket harcba.

Természetes hát, hogy felháborítja és tiltakozásra készteti tisztjeinket, katonáinkat, egész népünket, ha arra szólítják fel, hogy a francia hadsereg olvadjon egybe a náciszellemű revansra és újabb hódításokra vágyó német fegyveres erőkkel, amelyek veszélyeztetnek bennünket és kíméletlen megszállókként szeretnének visszatérni földünkre.

Idegen gondolat ez minden francia számára. Tisztjeink és katonáink azt akarják, hogy Franciaországnak francia hadserege, népünk kívánsága és érdeke szerint; dicsőséges multjához, a nemzeti függetlenség és a népek szabadsága, köztársasági hagyományaihoz hű hadserege legyen.

Katonáink nem feledték el a francia forradalom hadseregét, amely Európában és az egész világon a szabadság megvetője volt. Elevenen és tudatosan élnek bennünk is, akárcsak elődeinkben, a franciák hagyományos eszményei: az igazság, a testvériség, nemzeti szabadság és függetlenség, a békeakarat eszménye.

Tisztjeink és katonáink síkraszállnak a bonni egyezmény és a párisi szerződés ratifikálása ellen, mert azt akarják, hogy elődeik eszményeitől fűtve, elődeik szilárdságával, odaadó hazaszeretetével olyan nemzeti hadsereget teremthessenek hazánknak, amely megvédi a nép érdekeit, egyesíti a nép erőit és így meg tudja védelmezni a nemzet függetlenségét.

Csakis így érheti el hazánk, hogy meggondolást és igazságosságot hirdető szavát mindenki meghallgatja. Csakis így segítheti elő hatásosan a béke fenntartását és megszilárdítását, a népek barátságát, ami az emberek óriási többségének forró vágya.

GONDOLJUK MEG...

Az ablaknál állok és nézem a teret. Középütt galambok tapodják a havat. Méternyire onnét nagy fenyőfa feksziik. Az előbb húzta oda két munkás. Ez lesz a mindenki karácsonyfája. Itt állott tavaly is.

Ha egyetlen év élményeit akár az elmúlt esztendőét, — leírnánk, vaskos kötetieket töltene az meg, tán alig hordhatnánk el a könyveket két karunkban.

Nincs minden kép az emlékezés felszínén. A nagy örömök és bánatok ott hajóznak, de a kisebbeket csak fel-feldobja a hullámverés, vagy végleg elmerülnek a feledés mély, fény nem járta vizeiben. Rossz is lenne, ha nem vesztenénk el emlékeinkből, ha nem teremtenénk helyet az újabb élményeknek.

A végleges feledés és az emlékezés határán, sokszor egyetlen szál, egyetlen vékony fonál tartja a képet. Ilyen fonálon került elém egy régi mindenki karácsonyfája, majdnem elfeledett emléke.

A Keleti pályaudvar előtt, a Baross-téren, hóesésben, fagyban hajladozott ez a fa. Már nem emlékszem színeire, formájára, de a körülötte ácsorgók alakjára annál jobban.

Nagy gyűrű övezte ezt a villanydróttal átszőtt, színes körtökkel megterhelt fát. A hidegben toporgó, lábat váltó, didergő tömeg. Párafelhő emelkedik fel a leheletekből — legtöbben, mintha táncot járnának, úgy bokáztak. A másik csak nézte-nézte, borostás, beesett arccal, fátyolos tekintettel a fát. Mások élelmesen a villanykörtéken melengették a tenyerüket. A munkanélküliek, az éhezők ünnepeltek itt, majd visszatértek a langyos várótermekbe.

Mindezt eszembe juttatta a fa, odalent a téren. Itt állott tavaly is, de csak bámészkodó gyerekközönsége volt.

Ki-ki odahaza állít magának fát. A mindenki karácsonyfája egykori részesei is keresztül-kasul száguldották a városi egy kis fenyőfáért.

Sokban megváltozott ennek az ünnepnek a külseje, formája. Az értelme, a jellege talán még mélyebb lett, mint máskor. Ez az ünnep több vallási szertartásnál, nem ezeké, vagy azoké, hanem mindenkié, aki eszményét vallja. Igen, — a békéről van szó és a béke igazi értelméről; az emberről. Az ember szeretetének, nagyrahivatottságának, megörvendeztetésének napjai ezek.

Az elmúlt év óta nálunk jobban előtérbe került az ember, anyagi és szellemi szükségleteivel, sokszor a maga bonyolult jellemével, akaratával együtt.

Eddig többször megsértettük a ritkán emlegetett kommunista humanizmust, a harcos, tevékeny emberszeretetet. Dolgoztunk a közösségért, soha nem látott alkotásokat teremtettünk, de türelmetlenek, esetenként igazságtalanok voltunk az előttünk álló emberrel. Sok példát tudok erre, akár a magam példatárából is.

Ha egyetlen mondatba, szinte valamilyen jelszóba akarnám kifejezni a gondolkodás-latolgatás utáni véleményemet, akkor talán ezt a meghatározást tenném: Ne ítéljünk első látásra! Valamennyien tapasztaltuk, mennyire másként értékelünk egy embert a tartós ismeretség után, mint az első látáskor. Ugyan könnyen kimondjuk már első szór is a véleményt: „Ellenszenves fráter", „Beképzelt", „Tenyérbe mászó képe van", „Nagyon rendes, becsületes ember" stb.

Később kiderül, a „Beképzelt" csak zavarában — kisebbrendűségi érzése miatt — viselkedett szinte fennhéjázóan és kiderülhet az is, hogy a jóképű, „rendes, becsületes ember", — szélhámos, kártevő. Ha az ilyet nem szeretjük, akkor igazán nem sértjük meg a kommunista humanizmust, mert az egyben harcot is jelent a közösségre, az ember megbecsülésére törökkel.

Sokszor az arcvonások is megváltoznak, átalakulnak a szemünkben, amikor valakit már nem először látunk — még a csúfság, a testi hiba sem lesz olyan szembetűnő.

Szélsőséges, de azért jó példa az elhamarkodott ítéletre, amikor az édesanya, vagy az édesapa az újszülött láttán felkiált: „Jaj, de csúnya!" Arra mondják ezt, aki talán már másnaptól a világon a legszebb lesz számukra.

Változó világban élünk. Munkánkat, vágyainkat sokszor akadályozza még rosszindulat, bürokrácia. Bizony nem közhely az, hogy harcolni kell. Néha az igazságunkért, néha egy-egy jó módszerért, néha meginti másért. Akikkel szemben állunk, azok legtöbbször jóhiszemű, azonban hibát vétő emberek. Máskor pedig tudatos kártevők, egy más, általunk jól ismert világ, a kapitalizmus ügynökei, a mi életünk ellenségei.

Ilyen időkben különös a jelentősége annak, hogy kit, hová sorolunk. Az első látásra ítélés ikertestvérei: a meggondolatlan vélemények sok becsületes embert valósággal áttaszigáltak a másik fél táborába, mert egykönnyen elhangzott feletttük: „Nem jól viszonylik a..." és itt egy meghatározás következett, vagy: „Nem fejlődőképes".

Vannak emberek, akiknek, ha a nevét említjük, mindjárt valamilyen jelző is az eszünkbe jut és odabiggyesztjük: „Ja, az a nagyhangú, az a részeges..."

Lehet, hogy valamikor csakugyan részeges volt az illető. Azonban talán már mértékre szokott, de a jelző vele marad s ha továbbra is felületesen ítélünk, elkíséri a sírig.

Kétszer... Nem! Négyszer — sokszor gondoljuk meg mielőtt valakiről végleg véleményt mondunk. Az ember, az emberi jellem roppant bonyolult. Jó és rossz, erő és erőtlenség keveredik benne. Külső és belső hatásokra változhat valakinek a jelleme, nézete, véleménye, magatartása. Változzon akkor a mi véleményünk is róla.

Harisnyákat tehetünk számokkal ellátott skatulyákba. Ha egyszer jó helyre tettük, akkor nem lesznek sem nagyobbak, sem kisebbek.

De az ember változik.

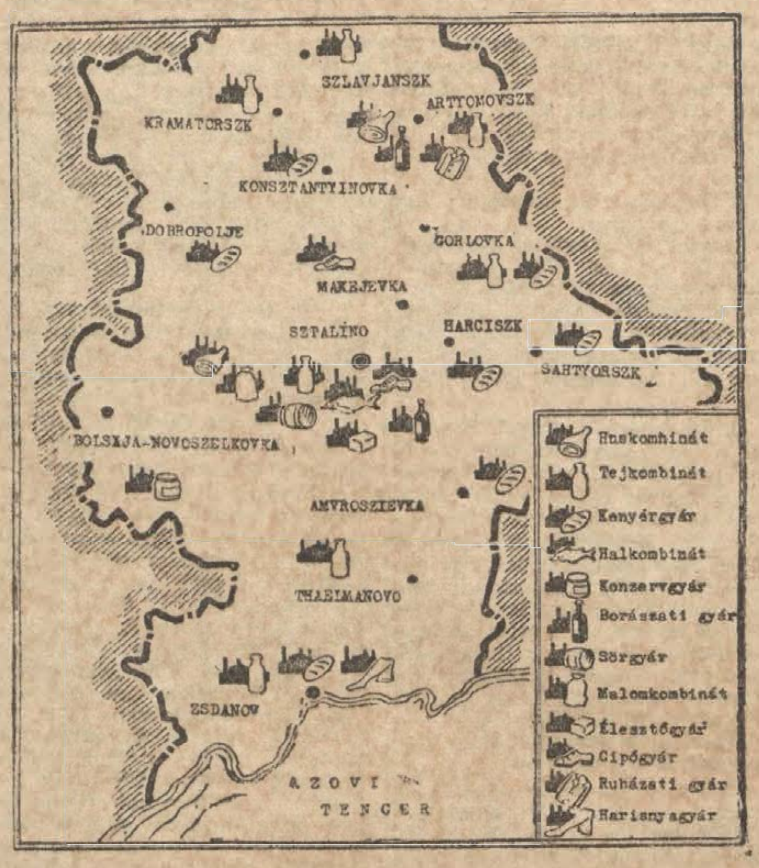
Ismerek egy kezdő írót, tehetséges, de sokkal többre vihette volna ha előbb lát munkához, (már nem fiatal ember) ha előbb kezdenek vele foglalkozni. Csakhogy valamikor rásütötték a bélyeget: dilettáns.

Az volt, vagy nem, ki tudja? Egyszer csak átlépte az ebben az esetben keskeny szakadékot, amely elválasztotta a tehetségesektől. Azóta tehetségesnek ítélik azok, akik olvassák, hallgatják az írásait, de legalább annyian fújják a régi nótát: „Ismerem... Tudom kiről van szó... Az a dilettáns..." Ne rakjunk senkit véglegesen skatulyába.

Most két ünnepi nap következik Gyertyafénnyel, énekkel, beiglivel, gyöngyöző borral, kacagó jókedvvel, kerek szemek fényes mosolyával. Az eszem-iszom és a vígság szüneteiben gondolkodjunk el egy-két percre ezen.

Szántó Tibor

Uj gyárak létesülnek a Donyec-medencében

A Donyec-medencében éppen úgy, mint az egész szovjet országban, sikeresen valósítják meg a tömegfogyasztási cikkek termelésének rohamos fellendítését szolgáló programmot.

A Donyec-medence nehézipari vidék s rövidesen élelmiszeripari központtá is válik. — Nagyméretű élelmiszer üzemek létesülnek Sztalino város keleti részében. Itt találjuk Ukrajna legnagyobb sörgyárát s mellette épül az óriási malomkombinát.

A jövő évben tejfeldolgozó kombinát építkezését kezdik meg. — Tervbevették egy élesztőüzem létesítését is. A sztalinoi terület minden városában élelmiszerüzemi építkezések folynak. Makejevkában, Csaszov-Jarban, Novo Ekonomicseszk városban, s a kurahovkai vizierőmű településén új, nagyteljesítményű kenyérgyárat létesítettek. Ujabb kenyérgyárak épülnek Ambroszijevkában, Sahtyorszkban, Dobropoljeban, Harciszkban, Gorlovkában és Zsdánovban. A konsztantyinovkai gyár naponta néhány tíz tonna jóminőségű péksütemény és cukrászárut készít.

Ujabb élelmiszerüzemek nyílnak meg a Donyec medencében, amelyek a helyi nyersanyagtartalékokat használják fel. A közelmultban fejezték be például a bolse-novoszelkovkai konzervgyár első szakaszának építkezését. Ezen a vidéken szélesen terülnek el a kolhozok és szovhozok kertjei. A gyár már megkezdte a termelést.

Egyre gyorsabb ütemben fejlődik a borászat, a Sztálin-terület számára egészen új élelmiszeripari ágazat. — Artyomovszkban nagyteljesítményű pezsgőkombinát épül, mindjobban kibővítik a sztalinoi borászati gyárat.

A Donyec medencében évente többszázmillió rubelt fordítanak lakóház- és kulturális jóléti építkezésre. A terület városaiban és munkástelepülésein az évben 58 iskolát, 10 kórházat, 30 klubot és kultúrpalotát, 90 bölcsődét és óvódát létesítettek.

Minden, ami a Szovjetunióban történik, a nép javáért történik. A nép javáról való gondoskodás a szovjet kormány és a kommunista párt legfőbb törvénye.

KARÁCSONYI BALLADA

Irta: VASVÁRI LÁSZLÓ

Azokban az esztendőkben 1928-tól, 1929-től igen kemény telek jártak. Mérhetetlen hótömegek borították be a világot, a földrészek és az emberek dideregtek. Jeges viharok, gazdasági válságok tomboltak. A megbomlott egek és tőzsdék dermesztő szenvedéseket zúdítottak a szívekre.

Harmincegyben vagy talán harminckettőben az eddigieknél is több hó esett. Huliott, csak hullott elfogyhatatlan, megállíthatatlan özönléssel, mintha mindörökké be akarná temetni a földet.

A hó rossz is, meg jó is. Nagyon rossz volt például Szeges Péternek, akkor, amikor zimankós hóhordásos éjjeleken a kőbányafölötti hegyoldalakra kapaszkodott fel rongyos bakancsával, fejszével a vállán. A levágni készülő lyukas cipőtalp résein keresztül egyenesen a husát dermesztette, tépte a hó, de mit tehetett Péter, mennie kellett, ha nem akarta, hogy három gyermeke otthon fagyjon meg a lyuknyi szobában, a Ledina mögött. Fát vásárolni? Hogyan is gondolhatott volna erre, amikor fél esztendeje „facérul" tengődött immár. A gyár „leépített", őt is elbocsátották többszáz társával együtt, munka nincs, kereset nincs. Már mind eladogatták azt a kevés holmit, amijük volt, előfordult az is, hogy a gyerekek két napig nem láttak kenyeret. Fát csak tudott lopni, de kenyeret?! Ezeken az éjszakai faszerző útjain sohasem tudta, hogy a havas szél, az éhség, vagy az elkeseredés préseli ki gyulladt szemei alól a könnyeket, csak tapodván a hideg havat szidta, az urakat, az embereket, mindenkit, aki ezt a keserves világot így vezette be.

Máskor meg jó volt a hó. Igaz, hogy a rossz cipőből az agyvelőig földermedt a hidege, de mégis lehetett rajta keresni egypár fillért. Reggelente a rongyosok százával, ezrével állongáltak a városháza hátsó kapujánál. Volt aki már hajnalban odaállt dideregni, nehogy kimaradjon a hólapátolásból.

Harmincegy, vagy harminckettőben karácsony előtti napon Szeges Péter is bejutott a hólapátolók közé. Hajnalban egy szál dróttal megerősítette a bucsúzásnak indult cipőtalpai, megesőkolta alvó gyermekeit, félkézzel megsimogatta elaszott sápadt asszonyát, egész nap valamiféle kis jókedvvel, elégedett örömmel lapátolta a havat a belvárosi utcákon; karácsony, karácsony, egyszer hosszú idő után kenyérrel, krumplival mégis jóllakhatnak a kicsik! A kicsik, az én három gyönyörű kicsinyem!... Estefelé már nem érezte a lábujjait, inkább valami félig fagyott, önmagától mozgó kolonc volt a lába, de csak gyerünk, gyerünk, munka után fizetnek, lehet kenyeret venni, krumplit venni, lehet hazavinni. Már látta a három falánk kölyköt, amint habzsolják a meleg, illatos krumplit, Öcsike sem kérdi: anya nem kapok még?... Hiába, a karácsony, az csak karácsony, a „szeretet" ünnepe...

Feleség otthon annál nehezebben töltötte a napot. Tegnap nagy veszekedés volt az urával. A napokban ott járt náluk egy nagyság, felírta a gyermekeket, adataikat, s meghagyta, hogy a „szentestén" jelenjenek meg a Katolikus Nőegylet helyiségében. Nagyon finom hölgy lehetett, mert Szegesné látta, hogy amikor a Szent Mór utca nevét kijegyezte, ajtatosan keresztet vetett és az utca végén autó várta, abba szállt. A szegény asszony örült, hogy rájuk is gondoltak, és még úgy, gondolatban ellene is mondott mindig elégedetlenkedő urának, — nahát, hiszen nem is olyan rosszak talán azok az urak, most is gondolnak az ő koldus gyermekeivel is! Törődnek vele, hogy azoknak is legyen szegényeknek karácsonyuk... Amikor Péternek elmondta, káromkodott, megmondta magyarul: mit csináljanak az urak a karácsonyfaünnepélyükkel, dehát az ilyen megkeseredett emberre nem szabad hallgatni, és a gyerekek különben is nagyon várják a karácsonyi ajándékot. Bár Péter szigorúan megtiltotta, az asszony ijedtében megmosdatta a gyerekeket ahogy lehetett összefoltozta a szakadt ruháeskákat, elhatározta, hogy akármit mondjon is az ura, azért elviszi a gyermekeket a karácsonyfa ünnepélyre. Ők maguk úgy sem vehetnek semmit a gyerekeknek. Péter hozott ugyan az erdőről egy kis fenyőt, dehát csupaszon mit ér az, venni meg úgysem tudnak semmit sem reá.

A város készült az ünnepre. Hóborított utcákon csomagokkal siettek haza azok az irigylésre méltó, boldog emberek, akiknek állása volt s összekuporgathattak egypár pengőt erre a napra. Szeges Péterné osonva, gyorsan ment három gyermekével az ünnepi izgalmú utcákon, és szinte gyűlölte ezeket az ajándékvivőket. — Hát ő, ő miért nem vihet ajándékot a kicsinyeinek? Ki az oka ennek? Ki a felelős?...

A három gyerek a boldog várakozás izgalmával ment az anyja mellett. Öcsike ugyan hamar megunta a gyaloglást, s a háromévesek szent önzésével fölkéredzkedett anyja karjára. A szája be nem állt egész úton. Anyja győzött a gyerek cipelésétől lihegve válaszolgatni csacsi kis kérdéseire. — Anyi, mit kapunk? Anya, amikor bemegyünk, mindjárt angyalkákat látunk?

Hát angyalkákat nem láttak ugyan mindjárt amint bementek, hanem egy csomó sötét ruhába öltözött, gyűrűs, nyakékes előkelő nénit, egy köver pap bácsit egy rózsaszínű csíkkal a hasán, meg egy fekete kabátba, csíkos nadrágba öltözött bácsit aki egyszer csak kiállt a ragyogó parkettás terem közepére és sokáig beszélt. A gyerekek semmit sem értettek belőle, fogalmuk sem volt arról, hogy mi az a „kereszténi szeretet", „humanizmus", bámulták a ragyogó nagy csillárt, a mennyezetre magasló csillogó karácsonyfát, s alig várták, hogy vége legyen, végre megkaphassák az ajándékot.

Amikor a munkát befejezték, már este volt. Szeges Péter bakancsán elette a drót a nyúvott felsőbőrt, egy darabon, a lába egy lucsok lett estére, de mégis elégedetten ballagott lapátjával a toprongyos seregben a városházára. — Nem igen beszélték az emberek egymással, mindegyik magábamerülten gondolt arra, hogy mi van ma: karácsony... Micsoda karácsony!... Ilyenkor jelentkezik emlékekben a gyermekkor... Mindenkinek volt gyerekkora. Még nekik is.

Mind zenekarban, hegedük szavában a nagydob — dobbant emlékezésükbe az útmester hirdetése, amikor lista szerint leadták a lapátokat: a tanácsnok úrnak halaszthatatlan hivatalos dolga akadt, el kellett mennie a nőegyletbe, nem ért rá aláírni a bérkiutalást, nem lesz ma fizetés. Majd az ünnep után jöjjenek be, akkor mindenki megkapja a bérét. — Nem lehet leírni, ami az emberekből kifakadt erre. Az elkeseredés, a düh durva vad szavai örvénylettek a városháza aknaudvarában, — hát ezt is lehet, a betyár mindenit ennek a világnak! Várja a pénzt otthon az asszony, a gyerekek, — hogy menjenek most haza. — Hiszen karácsony van?! Karácsony!...

Na, dehát volt jogrend is a világon. Az útmester beszólt a földszínen lévő rendőrőrszobába, kijött egy bikanyakú főtörzsőrmester, három rendőrrel és egy-kettőre szétzavarta a nekikeseredett embereket.

Péter ölni tudott volna, amikor hullafáradtan hazafelé vánszorgott, de kit öljön meg? Ki az oka ennek a gazságnak? Ennek az egész szemét életnek? Nem lesz hát krumpli, nem lesz kenyér, hogyan menjen így haza a gyerekei közé? A kapuban sokáig várt önmagában, nem tudott, szégyelt bemenni a családjához. — Hát enni sem tud adni nekik?!... Legjobb volna megdögleni! Élet ez így? Érdemes élni?... Keserű, fekete gondolatai, halálos bánata reménytelenül kongtak a párás ég süket falán; — lázad? Megy vele valamire? Van segítség?... Lábán megfagyott az átlucsosodott rongyos kapca, már nem bírta tovább, elfogyott az ereje bement. Nem volt ereje meglepődni sem a sötét, üres szoba láttán. Meggyújtotta a büdös petróleumlámpát. Ezt is hogy utálta, de hát kikapcsolták a villanyt, mert nem tudták a számlát kifizetni. Az asztalon cédula hevert: — „Ne haragudj, Péterem, mégis elvittem a kicsiket a nőegyletbe. Hadd legyen nekik is karácsonyuk. Jaj, ne haragudj! Ilonka."

Karácsony... — dörömbölt, vonaglott Péter szívében a szó. Karácsony! Kiégett szemei a kopár asztalra meredtek, a cédulára, úgy fájtak, mint az élet, s lassan indult belőlük két olyan keserű könny, mint az epe.

— Jaj, bontsuk ki! — zsibongott követelődzött a három gyerek, amint hazaértek. Ők már az úton meg akarták nézni, mi van az ajándékcsomagban, de anyjuk nem engedte, hadd legyen otthon karácsonyuk.

Szegény, éhes, tó tiszta gyereksze mek vággyal lesték anyjuk kezét, amint kibontotta a szép zsinórt. Mi van a csomagban? Mi lehet benne? Jaj, mi is lehet benne?... — Mindháromban volt tíz szem szaloncukor. Ezenkívül Karcsiéban elromlott szerkezetű kis bádogautó, egy pár zokni, Öcsike csomagjában egy kijavított nadrág, a 10 éves Iluska pedig egy kopott kabátot kapott és egy pár cipőt. Nagyon szép cipő volt. Aranyszínűre festett pántokból összefűzött magassarkú bálicipő negyvenes lábra. Ila, Ila — sikongott örömében, tapsolt, gyorsan levetette a foltozott hosszúszárú cipőjét, belelépett az aranyozott csodában s úgy sétált gyerekes groteszk büszkeséggel le-föl a szobában, mint egy kis dáma. Nem tudta levenni szemét az ajándékcipőről, botladozott benne, s aprókat sikoltott buta, kislányboldogságában.

Apja a kihűlt vaskályha mellől nézte gyerekeit. A szíve fájt, hogy a sajgás remegtette, rázta egész testét. — Karácsony? Ez karácsony?... Tzma van, de munka nincs, dolgozni nem lehet, enni, őrülni nem lehet, a falopáson talán már holnap rájtaérik és bezárják. Mi lesz a gyerekekkel? Hát miért nem szakad le az ég erre a világra, erre a nyomorult életre?!...

Messziről, a fényes, pompás belvárosból súlyos, tompa harangszó hallatszott halkan. — Karácsony... A Ledinán a nyomor azért nem álmodott, mert azon a karácsonyon álmodni sem tudott.

FEITER ÁDÁM KARÁCSONYI AJÁNDÉKA

Azt a notórius élen árót keresik? — nevetett drótkeretes szemüvege mögül a tanácselnök, — nem hiszem, hogy otthon találnák. Kint van az erdőben az egész község, fát vágnak. Éppen az öreg Feiter lenne ilyenkor odahaza? De üljenek le megnézetem.

Amíg a kerékpáros fordul, Greiner elvtárs beszél.

— *Már nem egy mese keletkezett Feiter elvtárs szorgalmáról. Utólérhetetlen munkabírásával, bámulatos szorgalmával évek óta első gazdája Villánynak.*

A tanácselnök hegyesre pödört vastag bajsza vidáman rezeg, amikor nevetve mondani kezdi az egyik történetet, amely Feiter Ádámról kering.

— Mesélik, előfordult egyszer hogy az öreg olyan kora hajnalban indult kaszálni, amikor még korom sötét volt. Nem látta még a füvet sem, amibe a kaszáját vágja. Mellére akasztott hát egy vihartámpát és ahogy az világított, úgy kaszált. Mire a többiek kijöttek, már jókorra terü'eten levágta a füvet. Hogy igaz-e vagy sem, azt nem tudom, de erről az emberről én mindent elhiszek. Nézze ezt a fényképet! — kis képet húz elő a fiókjából — ilyen volt a másodvetésű kukoricája.

A képen a kukoricaföld szélén asszonyi alakot látunk és a tanácselnököt.

A tanácselnök nem apróka legény. Fiatalabb korában két méter magas volt, de a kukorica címere mégis a feje fölé ér.

— Ez másodvetésű kukorica?

— *Annyi termett neki, hogy három hónapig ebből élhetnek az állatai. Pedig másik kukoricája is bőven van.*

A kerékpáros megfordult. Feiter Ádám odahaza van. Most már magam is kíváncsi vagyok erre a „csodaemberre". A kis ház oldalán eső-áztatta kartonlap hirdeti „Bákeház". Az udvaron elszórt szalmaszálat sem látni. Szinte kórházi rend mindenfelé. Mielőtt bemennénk a házba, kint nézünk körül.

A disznóólnál *Feiterné éppen nagy kendőkkel bélelt, kosárba szedi a néhánynapos kismalacokat.*

— Beviszem az istállóba őket, hogy meg ne fagyjanak — mondja és gondosan takargatja a reszkető kis apróságokat.

Az ól mögötti kifutóban négy hízó félben lévő disznó röfög, mellettük apróbb jószágok bámulnak ránk.

— Na, hízóban nem remekel az öreg, — gondolom, de még végére sem értem a gondolatban, mély rögögést hallunk.

— Ide nézzenek! — húzza fel a csapóajtót a tanácselnök.

A vastag szalmán 160 kiló körüli disznó szuszog. Feiter Ádám ezúttal „becsapott".

— A nagyobbikat leadtuk, az most már két mázsa körül járna — magyarázza az asszony, miután bevitte az istállóba a malacokat.

Az istálló melegében jól érzik magukat az apróságok, de jól érzi magát a három ló, a két tehén és a két növendék is.

— Ennek a tehénnek a jövő hónapban lesz borja — mutatja Feiterné.

— Nem kicsi ez az istálló?

— Igy télen jó, mert melegebb. *Ha az udvaron kórházhoz hasonlítottuk a rendet, bent a lakásban még inkább mondhatjuk ezt.* A szobaajtaja fölött falat nem látunk. Elsmerő oklevelek borítják színes tapétaként. Hét darabot számolunk meg nagy sebtében. Amikor az öreg megérkezik már jól körülnéztünk a lakásban. Az új varrógép fölött hatalmas világvevő rádió barnálik, bizonyítva a gazda szorgalmát.

— Nem volt ez mindig így — kezdi a beszédet Feiter Ádám — amikor a szüleim meghaltak, hárman örököltünk két hold földet. Nekem már nem is jutott. Elszegődtem hát Fáni majorba a Montenuovó herceghez napszámosnak. Hosszú volt az út és elhihetik, sokat kellett dolgoznom, hogy összegyűlhessen a pengőket, amin aztán földet vegyek. 36 óta vagyok a magam gazdája, de a munkám azóta sem fogyott el.

— Azt hittük, hogy ma is kint van az erdőben.

— Azt én már elvégeztem.

— Nem is ő lenne a Feiter Ádám ha nem így volna, — nevet a tanácselnök. Ebben is a mezei munkában is, a beadásban is, az adófizetésben is, egyszóval mindenben az elsők között van Ádám bácsi. Mondtam notórius élenjáró, „javíthatatlan" ember. Mások még csak most vágják a fát, ő már ezen is túl van.

— Nincs rá gondom, — vonja vállát Ádám bácsi.

— Mindig erre hivatkozik. Mondja csak, mennyi bort adott be?

— 15 hektót.

— Mennyi volt a beadása?

— Hat hektó meg néhány liter.

— És miért tette ezt?

— Ennyire szerződtem tavaly is ennyire tavalyelőtt is, az idén is. Hiszen volt miből.

— Mekkora szőlője van és mennyi termett rajta?

— Egy hold és kétszáz négyszögöl. Volt rajta 65 hektó.

Most ismét rajtunk a sor. Ismét csodálkozhatunk. De a tanácselnök nem hagyja nyugton az öreget. Kérdezget, faggat és lassan a beszédben fukar Ádám bácsi pompás eredményei sorra előbukkannak.

Búzából 16 és fél mázsát, árpából 20 mázsát, kukoricából 40 mázsát, napraforgóból 13 mázsát termelt holdanként.

— Igy nem csoda, ha elsőként teljesítette beadását — csúszik ki önkénytelenül számon a szó.

— Pedig az én földem is ott van, ahol a többié, az én földemre sem esett több eső — szabadkozik az öreg. — Dolgozni kell, szorgalmasan nem kell megijedni az újtól. Nem ördöngősség ez kérem.

— Nos jövőre már könnyebb lesz a beadás is. Olvasta a vasárnapi „Szabad Nép"-ben?

— Olvastam.

— Ki is számította mennyivel lesz kevesebb a beadása?

— Még nem volt rá időm.

— Akkor adja ide a beadási könyvét!

Amíg a beadási könyv az asztalra kerül, a vasárnapi újságot is megtalálják. Gyorsan fut a ceruza és nemsokára egymás alá sorakozva állnak a következő tételek.

Gabonaneműek 27 mázsa, mázsánként 200 forint, összesen 5400 forint.

534 liter tej két forint negyvenével: 1281 forint, 60 fillér.

164 liter bor 12 forintjával 1968 forint.

227 kiló hús 14 forintjával 3178.— forint.

16 és fél kiló tojás darabokra átszámolva, darabonként egyötvenével 469 forint 50 fillér.

16 és fél kiló baromfi 15 forintjával kilónként 247.— forint.

Mindez összesen kitesz 12.544 forintot és 60 fillért.

— Ezt nem gondoltam volna — csóválja fejét Ádám bácsi. — pedig ezek nem is túlságosan magas árak.

Amikor elbúcsúzunk és kellemes ünnepeket kívánunk, ajándékról nem kell beszélnünk. Feiter Ádám karácsonyi „ajándéka" nem kevesebb, mint 12 és félezer forint és sok-sok dolgozó parasztjának is hasonló „ajándékot" adott a nép állama az új begyűjtési rendelettel.

Örsi Ferenc

ELSŐ AZ ORSZÁGBAN

Éles berregés szakítja meg a beszélgetés egyhangú tompa morajá. Halló, itt a drávaszerdahelyi tanács — veszi fel a hallgatót Hortobágyi Ferenc tanácstitkár... — Ujabb távirat. — Hamar papírt, ceruzát! Amíg előkerül az írószer, megjegyzi: „A Pestmegyei Baromfi és Tojásbegyüjtő Vállalat dolgozói küldték." Még a tanácstitkár a szöveget jegyzi, Jakabovics Béla tanító büszkén újságolja: „Az elsőt szombaton kaptuk. A Rákosi Művek dolgozói küldték. Megköszönték lelkes munkánkat, azt írják, hogy ők sem maradnak el tőlünk: terven felül 1600 vetőgéppel többet adnak a mezőgazdaságnak."

Megérdemlik a drávaszerdahelyiek a Rákosi Művek és a többi üzem, a vállalatok táviratait, jókívánságait és üdvözleteit. Hazánk sokezer községe közül hús- és zsírbeadásban ők lettek az elsők. — Sertésből 364, marhából 266, tejből 101, tojásból 98, baromfiból 107 százalékra teljesítették kötelezettségüket.

— Versenyben voltunk mi az egész országgal — toldja meg Balogh János tsz-elnök.

*

Az iskola tanterme zsúfolásig megtelt derült arcú öregekkel és fiatalokkal. Ünneplőbe öltözött és eljött a falu apraja-nagyja. Az óra 11-et mutat, amikor a miniszteri kiküldött a járási tanács és a pártbizottság tagjai elfoglalják helyüket a díszemelvényen.

— Drávaszerdahely — mondja a miniszteri kiküldött, — mindig az elsők között volt, s munkájuk jutalma nem is maradt el. Olajmécses mellett vakoskodtak itt egy-két éve, jó beadásuk jutalmazásául ma villanyfény ég a házakban, telefont kapott a község. Most az Önök jó munkájának eredményeként is, Népköztársaságunk Elnöki Tanácsának törvényerejű rendelete a begyüjtésről az egész dolgozó parasztságot megjutalmazza: — Itt Drávaszerdahelyen is csak a tsz-nek 222 mázsa gabonával kell kevesebbet beadni jövő évben.

A járási pártbizottság titkára veszi át a szót. — Megköszönöm Drávaszerdahely dolgozó parasztságának becsületes begyüjtési munkáját, akik — miután nem egyszer elsők voltak a járásban, a megyében, most az egész országnak példát mutatnak. Igérem, hogy a járási pártbizottság a drávaszerdahelyiek példamutató hazafias munkáját megismerteti a siklósi járás minden dolgozó parasztjával.

A megyei tanács a begyüjtésben évek óta első „Ormánysági Vörös Csillag" termelőszövetkezetet répavágó géppel jutalmazza. Balogh elvtárs örömmel veszi át az értesítést. „Éppen ilyen kellett nekünk" — súgja szomszédjának, ahogy visszaül a helyére.

Tóth Józsefné tsz-tag ruhacsomagot kapott. Amikor Gál Kálmánnét szólítják, szinte hinni sem akarja, hogy őt is megajándékozzák, de mire átvette a ruhacsomagját, már öntudatosan mondja: „A következő évben még nagyobb odaadással teljesítem a tervet."

Hajdu János — hangzik az emelvényről. — Vajjon mit kaphat ő, tanakodik, hiszen nincs már az asztalon semmi? Hamarosan megtudja: egy vadonatúj fogatos eke a jutalma. Mosolyogva veszi át az értesítőt és megígéri: „Arra törekszem, hogy jövőre több és jobb terményt tudjak adni az államnak."

Hortobágyi Ferenc tanácstitkár elvtárs emelkedik szólásra: — „Elvtársak, a táviratokra válaszolni illik. Javaslom, küldjünk levelet a Rákosi Művek dolgozóinak. A dolgozó parasztok figyelemmel hallgatják a levél szövegét:

„Mi, a drávaszerdahelyi dolgozó parasztok köszönjük a Rákosi Művek dolgozóinak üdvözlő táviratát és a segítséget, melyet az 1600 terven felül készített vetőgéppel nyujtanak a mezőgazdaságnak.

Mi mindig becsülettel teljesítettük beadásunkat, egy hátralékosunk sincs és jövőre sem maradunk el. Az Ormánysági Vörös Csillag termelőszövetkezet tagjai vállalják, hogy a jövő évi kötelezettséget sertésből már január végére 70 százalékra teljesítik.

Mi, drávaszerdahelyi dolgozó parasztok további munkánkban is bebizonyítjuk, hogy szilárd harcosai vagyunk a szocializmus építésének és hűséges szövetségesei a munkásosztálynak."

Elfogadják az elvtársak?

Egyemberként morajlott fel a terem: „Elfogadjuk."

H. I.

A nép képviselője

A megenyhült levegőt ólomszín felhők szőrjék tele fehér pihével az újpetrei határt, a kazlakat, megakadtak a hajlott hátú Gurdon Józsi bácsi bárányborkucsmáján, kabátja gallérján. Verné le de a bolyhos szőr elrejti öreg keze elől a csillogó havat. Baljába veszi hát, mégegyszer összekocogtatja sarkát kopogtat és benyit a képviselőhöz.

— Adjon isten jó napot!

— Magának is, bácsi. Mi jót hozott?

Akárhogy fordul — a két fejkendős parasztasszonyon kívül nincs más a szobában. Rázzák a kezét, tessékelik, üljön már le, ne kéresse magát. — de hol a képviselő? Forgatja kezében a kucsmát szabadkozik. Nem leülni jött ő ide!

— Megkövetem, a képviselő úrral váltanék egy-két szót.., ha itt lenne.

Nevet a két asszony, kivált a fiatalabbik, a haja is kicsúszik homlokára. A komolyabb nézésű is mosolyog, aztán megmondja: „Én vagyok a képviselő. Teppert Józsefnének hívnak, tsz-tag vagyok én, nem úr. Ugyan, ne hajladozzon előttem lánya lehetnék — beszélje el, mi járatban van."

De a hatvanhárom esztendős emberrel nem lehet bírni. Ha már nem ismerte meg a képviselőt első látásra — legalább becsülettel megadja neki a tiszteletet a maga módján. Tudja ő mi illeti meg az országgyűlési képviselőt. Két perc is eltelik, mire belekezd gondja-baja elsorolásába. A szomszédja elszántott két lépés földjét és sehol sem intézkednek, hogy visszaadja. De ez a kisebbik baj! — Hat holdja ott fekszik az út mellett és a gépállomás traktorosai összegázolták, összeturkálták a szélét, utat csináltak rajta.

— Nézzék meg, olyan kemény, mint a kövesút. Nem veszi be az ekét, szántatlan a földem. A villányi szőllőgazdaság kocsisa is annyira rákapott már az új útra, hogy neki áll feljebb, ha lekergetem a földemről. Mondja meg a képviselő úr — nóhát rájár a szám — az elvtársnő, hogy gazdálkodjak most? — Igazság ez?

A képviselőnő feljegyzi a panaszt — Hazamehet nyugodtan Gurdon bácsi. Két héten belül rendezzük az ügyét.

A hálálkodó öreg után Gerevic Károly, a Dózsa párttitkára, a tekintélyesbajszú Varga Pál, komlói bányász, Oberreiter Sebestyén és Gurdon József egyéni gazdák kerülnek beljebb. Együtt járnak mindig, ha a falu ügyeit intézik. Előbb tisztességgel köszöntik képviselőjüket, erősen bizonyítják — azelőtt választás után rájuk se hederített a követ — aztán elmondják, hogy fáért jöttek.

— Mert úgy van az, — kezdi el Gerevic, — hogy van erdőnk és mégsincs fánk. A községi tanács tulajdona, de a bólyi erdőgazdaság kezeli. Az erdőgazdaság a palkonyai munkásoknak megengedte a ritkítást meg a gyökérásást, nekünk meg nincs mivel fűteni a napközit, az óvódát, meg a bölcsődét. Erdőjoga van itt minden újgazdának, meg réginek is, fája meg alig, mert nem termelhet ki. Miért a palkonyaiakkal vágatnak saját erdőnkben?

— Tuskót vágnának ki? — kérdi Teppertné.

— Azt, meg ritkítanánk... hogy is mondjam... Oberreiter bácsi küszködik a magyar nyelvvel, a képviselőnő németre fordítva a szót kisegíti. Kiderül, hogy Oberreiter, meg még több egyéni gazda saját földjére a szőlője végébe akácost ültetett, még tíz-tizenöt éve, hogy a ritkításból nyert fával pótolják a szőlőkarókat. Hatszáz tőkét szeretne pótolni, — szükség lenne a karóra. Az erdészeti hivatal engedélyezte is, de a palkonyai tanácselnök elvette az engedélyt és megtiltotta. Akkora ember az, hogy az erdészeti hivataltól sem mertek szembeszállni vele...

Szaporodnak a kis kékkockás irkában a sorok. Ezt Varga elvtárssal kell elintézni a megyei tanácson, ezt meg a villányi járási tanács is elintézhetné. Majd bemegy hozzájuk holnap délelőtt. Tajti Sándornak tagosítás után másutt adtak földet, azt is meg a régi aranykorona után kell fizetnie. Horváth Istvánnak, Kohlmann Ferencnek két éve igénybevették erdősítésre szőlőiüket. Adtak helyette másikat, de nem fogadták el, erre más vállalta bérbe, de az adóját borbeadását rajtuk követelik. A községi orvos a doktorlakás megjavítását kéri: vegyék be a költségvetésbe.

Délelőtt a választók jöttek hozzá, délután ő keresi fel őket. Ropog a friss hó a lábak alatt, vigyázni kell a lépésre, mert a gyerekek már kipróbálták: csúszik-e? Jobbról-balról köszöngetnek az ismerősök a hosszú újpetrei utcán. Az asszonyok hamut szórnak a síkos útra, aztán összedugják a fejüket: ugyan melyikükhöz nyit be? Most egy villányi ismerőssel beszél: zárszámadás után hálószobabútort vett, azt viszi haza. Nézze meg már a kocsin, ne röstelje a fáradságot. Nem röstelli.

A Dózsában újságolja az elnök: jól osztottak az idén. Szívesen hallgatja az elégedett szót, de aztán kérdez: — Milyen az árpájuk? — Az? — Hát bizony gyenge — csírában érte a fagy. Egészen megfeketedett a mag a földben. Nem is tudjuk, mit csinálunk...

— Cseréljenek ősziárpát tavaszira — ne legyen gond a vetőmagra márciusban. Bár ez a hó sokat segíthet a búzákon, kivált, ha elegendő lesz, — azért gondoskodjanak tavaszi búzáról is. Jobb félni, mint megijedni.

Tanácsokat ad, dicsér, ha jót lát, és nem hagyja megszólatlan a rosszat. A termelőszövetkezet növendék marháin meglátszik a jó gondozás, tiszták a borjak, mintha skatulyából szedték volna ki valamennyit, de a mennyezetről méteres pókhálók lógnak alá. Nyúlna fel seprűvel a gondozó, de megállítja: Hagyd el fiam, ha eddig nem csináltad, most már ne tedd!

— Ne csak akkor takaríts, ha vendégek jönnek!

Az elnök, meg a gondozó majd elsüllyednek szégyenükben.

A gépállomás udvarán a szabadonálló traktorokat betakarta a hó. A javítóműhelyben éppen befejezték a napot, söpörnek, törölgetnek, amikor belép. Hangos szabadsággal válaszolnak köszönésére és olajos ruhájú szerelők, kormosarcú kovácsok veszik gyűrűbe. Van-e panaszuk? De mennyi! Nézzen ide képviselő elvtárs nő: ez egy vadonatúj silózógép. Egy órája szállítottuk ide a vasútról és Vókányba akartuk vinni, már nagyon várják. Hát nem szétesett a kereke! Milyen munka ez?!

Kezébe veszi a kitört vasküllőket — végükön alig látszik a forrasztás. Igért elvtárs, a raktáros, nyomakodik előre: Képviselő elvtársnő, látja ezt a hatalmas csavaralátétet? — Akkora, mint egy bika orrkarika — a Lánchídnál kell ilyen, nem a traktoroknál. Ezerhatszáz darabot küldtek ide, másutt meg hiányzik, nekünk meg leemelték érte a pénzünket. Hát nem disznóság ez?!

Az bizony elvtársak. Adja nekem azt az alátétet. Ujév után felmegyek Pestre, — megmutatom Zsofinyecz elvtársnak, a gépipari miniszternek. Hanem panasz van magukra: összegázolják az út melletti földeket. — Igaz-e ez? — fordul az igazgató felé, aki rábólint. Hát ha igaz, akkor az öreg Gurdon Józsi bácsinak hozzák helyre a kárt, szántsák fel, ahogy illik. Megcsinálják-e igazgató elvtárs?

A gépállomásvezető nyomban kiadja az utasítást az agronómusnak, aki megígéri — egy héten belül megszántják. De neki is lenne egy fontos elintéznivalója:

— Volt nekünk egy igen jó szerelőnk. Felvitték a SZOT-hoz Pestre, mert jó káder. Nagyon szeretnénk, ha visszajöhetne — nem fájna a fejünk a téli gépjavításért. Irtunk egy kérvényt a SZOT titkárságához:

— Hát ő akar-e visszajönni?

— Hogyne akarna, ő szólt nekünk.

— Kérem, adják ide a kérvényt. Helyet csinál magának az asztalon és rájra: Javasolom. Felnéz a traktorosokra és mosolyogva hozzáteszi. — Személyesen is eljárok érdekükben a SZOT-nál és Hegedüs elvtársnál, a földmüvelésügyi miniszternél. Tréfásan hozzáteszi: De össze ne gázolják a földeket és tegyenek igazságot az öreg, Gurdonnak.

A havas téli este kékje borítja a cséplőgépeket, elevátorokat. Az udvaron vontató szalad — ülésén ketten szoronganak: a vezető meg az igazgató szőkefürtű ötéves fiacskája. A traktoros ölében ülve átszellemülten kormányozza a durrogó masinát — alig tudja lehívni az apja. Teppertné elgyönyörködik a kis ördögütőben. Saját fia jut eszébe talán? Aki hat hónapos volt, amikor apját gránát tépte szét a fronton, akit küszködve, egyedül nevelt? Nem tudhatom. De amikor felszáll a kocsira, egy nagy társasjátékot helyez el ölében. Karácsonyra vette — ajándéknak.

Igásszekér döcög a havas sötétségben. Bakján büszketartású, nagybajszos kocsis. Mellette fejkendős, pokróchaburkolózott parasztasszony: özvegy Teppert Józsefné, a nép képviselője viszi magával választói gondját-baját.

Oroszlán Imre

Az „Uj magyar képzőművészet" kiállítása

Az Országos Képzőművészeti Hét keretében december 20-án nyílt meg az MSZT székház nagytermében az „Uj magyar képzőművészet" kiállítás. A kiállításon ismert nevű mesterek mellett budapesti és pécsi képzőművészek szerepelnek alkotásaikkal. A kiállítás azonban nem reprezentálja kellő mértékben az új magyar képzőművészetet.

A kiállításon Rudnay Gyula 10, Glatz Oszkár 2 és Csók István 1 festménye látható. Rudnay kiállított festményeinek nagyrésze évekkel, sőt évtizedekkel ezelőtt készülhetett, ugyanúgy Glatz Oszkár festményei sem új alkotásai közül valók. Csók István „Dunaföldvár" városképe nem mutatja meg Csók nagyságát, igazi értékeit. Előbbi két nagy művész alkotásai éppen ezért nem alkalmasak arra, hogy azokat mint az új magyar képzőművészet alkotásait mutassák be, viszont

Csók műve, habár a kiállítás egyik legértékesebb darabja, egymagában ugyanesak nem reprezentálhatja az új magyar képzőművészetet.

Mellettük több ismerős névvel találkozunk: Kmetty János, Mácsay István, Elekfy Jenő, Bencze László, Sarkantyus Simon és mások képviselik az új haladó képzőművészetet. Témaválasztásuk ezt igazolja, hogy helyesen látják a feladatot: a nagy események, jelenségek mellett vannak az életnek kisebb epizódjai is, vannak lírai vonatkozások, melyek hozzátartoznak az élethez és amelyeket tagadni helytelen lenne. Előadásmódjuk közvetlen, a valóságot tükrözi, így mindenkihez szólnak.

A Képzőművész Szövetség pécsi csoportja helyesen járt el, amikor a Képzőművészeti Alap által rendelkezésre bocsátott festmények mellett a helyi munkacsoport tagjainak festményét is kiállította. A helyi képzőművészeinket és alkotásaikat a pécsi dolgozók jól ismerik; az utóbbi időkben erősen fellendült a képzőművészeti élet Pécsett. Kiállítást kiállítás követ és a dolgozók fokozott érdeklődéssel fordulnak a képzőművészeti események felé. Most kiállított festményeik, néhány műtől eltekintve, azonosak a már látottakkal.

Örömmel kell megállapítani, hogy — nem a kiállítás márkás nevű mestereire gondolunk — színvonal dolgában nem maradnak el a pestiek mögött.

Ugyanakkor azonban minden hiányossága mellett tanulságul is kell szolgáljon ez a kiállítás a pécsiek számára, megmutatva azt, hogy a figurális ábrázolás számukra sem megoldhatatlan feladat.

A kiállítás legnagyobb hibája, hogy nem nyujt egységes, átfogó képet a mai magyar képzőművészetről. Azok, akik a kiállítás anyagát összeválogatták, nem voltak elég körültekintőek, nem mérték fel kellően, hogy milyen jelentősége van egy hasonló kiállításnak olyan kultúrközpontban, mint Pécs. A kiállításnak egyrészt meg kellett volna mutatnia az érdeklődő dolgozóknak az új magyar festészetet, másrészt képzőművészeinknek nyujthatott volna komoly segítséget további fejlődésükben. Ennek különös súlya van azért is, mert Pécsett nincs képtár, s így

ezek nem juthatnak hozzá mindazokhoz a lehetőségekhez, amelyeket Budapest múzeumaival és képtáraival, állandó kiállításaival nyujt

az ott élő képzőművészeknek. Egy ilyen tárgyú kiállítás alkalmas lett volna arra, hogy a pécsi képzőművészek komolyan összemérhessék eredményeiket — hiszen nem vitás hogy ők is részesei az új magyar képzőművészetnek. — a pesti és más vidéki városokban dolgozó képzőművészek eredményeivel, így komoly segítséget nyujtott volna fejlődésükben.

A kiállítás anyagának nem elég tervszerű összeállítása feltétlenül összefügg azzal a ténnyel, hogy az ország több nagy városában rendezett kiállítást egyidőben a Képzőművészeti Alap, másrészt igen rövid idő állt rendelkezésre a kiállítási anyag alapos áttanulmányozása, kiválogatása és összeállítása céljára. Sokkal szerencsésebb lett volna ha ezt a kiállítást múzeumi anyagból rendezik meg.

Ezzel kapcsolatban önkéntelenül felvetődik egy még mindig sürgős és megoldatlan kérdés: a pécsi képtár kérdése.

Pécset kivéve valamennyi nagyobb vidéki városunk rendelkezik képtárral. Pécs Dél-Dunántúl kultúrközpontja és ugyanakkor nem rendelkezik képtárral. Létrehozását a multban elmulasztották, viszont a képzőművészetnek, mint a kultúra minden ágának, más volt a szerepe a multban. Főleg a képzőművészet volt az a terület, amelyet legkevésbbé ismertek a dolgozók. Az a képzőművészet azonban, eltekintve a haladó művészek alkotásaitól, öncélú, vagy a mecénás igényeit kielégítő képzőművészet volt.

Az új, szocializmust építő társadalomban a képzőművészet szerepe is megváltozott. Ugyanúgy, mint minden más művészetnek, feladata van; a dolgozók nevelése. Fontosak azok az alkotások, amelyeket a mult haladó nagyjai hoztak létre, akik a nép élén harcoltak az elnyomatás idején is. Alkotásaik felrázták a tömegeket és harcra buzdították. Még jelentősebb a képzőművészet szerepe a jelenben, amikor nevelői feladata fokozottan megnőtt. „Ebből a szempontból különösen fontosak azok az alkotások, amelyek művészi módon ragadják meg mai életünk jelenségeit és közvetlenül beleszólnak a milliók életébe, alakítják gondolkodásukat, a néphez való hűségre nevelnek, a nehézségek és az ellenség gáncsoskodásának feltárásával felélesztik a helytállás és összefogás szellemét. De jelentősek azok a művek is, amelyek feltárják az élet rejtett oldalait, amelyek a gyerekről és a családról szólnak, vagy a táj és a természet ábrázolásával teszik hitet az élet szépsége mellett." (Szabad Nép, XI. évf. 353 sz.)

A Képzőművész Szövetség pécsi csoportja a TTIT művészeti csoportjával egyetértésben

helyesen látta meg feladatát amikor programmjába vette nagyszámú képzőművészeti kiállítás megrendezését.

Ez egyrészt elősegíti a dolgozók nevelését, másrészt hozzájárul a dolgozók bírálatain keresztül saját fejlődésükhöz. Ez azonban még nem elégséges. A képzőművészet fontos nevelő feladatának Délidunántúlon akkor tehet eleget, ha a lelkes kézdőművészek munkáját egy helyi képtár megteremtésével segítik elő. Addig is gondoskodjék a Képzőművészeti Alap arról, hogy Pécs évente több alkalommal múzeumi képanyagot kapjon; hagyományanyagból és most élő képzőművészeink nagy alkotásaiból. Ehhez vegye igénybe az Országos Múzeumok Központjának segítségét is; hisszük, hogy a Központ szívesen hozzájárul ilyen múzeumi anyag pécsi bemutatásához.

A múzeumi anyag bemutatása mellett a rendelkezésére álló anyagból időnként biztosítson kiállítási lehetőséget jól összeválogatott és összeállított új magyar képzőművészeti anyagából is.

Debitzky István

Megnyilt a Liszt Ferenc-hangversenyterem

A Kossuth Lajos utca 83 sz. alatt lévő Liszt Ferenc hangverseny termet ünnepélyes keretek között nyitották meg. A Himnusz elhangzása után Tamás József a városi tanács titkára megnyitó ünnepi beszédet, amelyben méltatta a hangversenyterem jelentőségét Pécs zenei életében. Utána színvonalas hangverseny következett, amelynek keretében a Zeneművészeti Szakiskola énekkara Antal György vezényletével Liszt: Magyar ünnepi dalát adta elő, majd Hajnal Ernő, Vörösmarty „Liszt Ferenchez" című költeményét szavalta el. Az énekkar Wagner „Tannhäuser" c. operájának bevonulási indulóját adta elő olyan sikerrel, hogy a közönség kívánságára meg kellett ismételni. A hangverseny második részében a Szimfónikus Zenekar szerepelt Csáky Nándor vezetésével. Beethoven Leonora nyitányát adta elő, míg Borsay Pál Liszt Esz-dur zongoraversenyével aratott sikert. A zenekar Kodály Háry János szvitjéből az „Intermezzo"-t játszotta, majd a hangverseny Berlioz Rákóczi indulójával ért véget.

Igazságom védelmében

Polgár István a Pécsi Nemzeti Színház segédrendezője a „Dunántúli Napló" december 20-i számában cikket írt *„Vak-e Djuzsikov? Vagy talán a kritikus felületes?"* címmel. Djuzsikov a pécsi színpadon legutóbb bemutatott *„Nem magánügy"* főszereplője, a „felelőtlen" kritikus pedig én vagyok. A kérdéses cikk megállapításai, mindenekelőtt elvi síkra szeretném terelni:

Mielőtt a részletekre térnénk, vizsgáljuk meg, mi okozza az ellentétet kettőnk véleménye között? Úgy hiszem, főként a rendezői és a kritikus szemléletbeli különbözőség. Míg a rendező elsősorban a színházi siker, *a kritikus az eszmei és művészi érték szemszögéből nézi a művet.* A rendezőnek az a feladata, hogy hiven tolmácsolja az író mondanivalóját és színpadi ötletekkel minél inkább elterelje a közönség figyelmét a mű esetleges szeplőiről. Munkája tehát bizonyos fokig retusáló munka, ha szabad ezt a kifejezést használnom: művészi kozmetika. A rendező annyira elfogódottá válhat saját „kozmetikai" műveletétől, hogy csak a produkciót látja, és szem elől téveszti az eredeti művet. *Ha lándzsát tör a szerző mellett, egyúttal önmagát is védi.*

Ilyesmi történt Polgár István esetében is. Habár kijelenti, hogy Iszajev és Galics darabja nem beteljesedés, csupán „értékes és előremutató kísérlet" a szocialista-realista bohózat megteremtésére, egyetlen kritikai észrevétele sincs, sőt úgy tünteti fel, mintha a mű erényei oktondi akadékoskodásra tennék a legjobb szándékú bírálatot is. Tapintatosan vállon veregetget, amiért „viszonylag" helyesen fogalmaztam meg a darab eszmei értelmét: „a szovjet emberek erőfükhöz mérten segítik egymást", záró sorban azonban odacsíp: „ez nem elég mély eszmei tartalom?" Hát elégnek elég, akár egy dráma tetralógiához is. *A mélység azonban sokkal bonyolultabb követelmény, semhogy egy tárójeles mondatban el lehessen intézni.* Az eszmei mondanivaló hitelessége ugyanis attól függ, hogy milyen mélyen érvényesülő cselekményben, a helyzetekben, a hősökben, vagyis a formában. Jelen esetben a bohózati formában, amely „ugyanolyan komoly igazságot tartalmazhat mint akár a társadalmi dráma, akár a szatíra vagy a vígjáték." Tetszetős tétel ez, magam is aláírom. Kár, hogy Polgár István nem igazolja a gyakorlatban. Ilyenformán még mindig nyitva áll a kérdés: a „Nem magánügy" eszméje a hagyományos bohózati formában kellő meggyőző erővel nyilatkozik-e meg? Semmi kétség ugyanis, hogy *a darab szerzői alig alig tértek el a régi bohózati megoldásoktól, melyek — váltig állítom — szükségképpen gátolják a mondanivaló erőteljes érvényesülését.* Készakarva túlzok: a rosszmájú néző a szinte *csak* félreértésekre épített helyzetkomikumok özönében akár visszájára is fordíthatja a mű alapvető igazságát, mondván: ne válland el mások ügyét, mert úgy jársz, mint Djuzsikov.

Miben látom Iszajev és Galics valóságkozásának legfőbb és valóban példamutató értékét? Abban az eredményes kísérletben, hogy az expozíciót a hősök szocialista eszmei telítettsége teremti meg, a cselekményt a szovjet emberek áldozatvállalási készsége indítja el, sőt *ez a tartalom jelen van később is, a bohózat minden egyes helyzetében.* Jelen van és kibontható, kibontható, de a két tajmiri telefonhívástól eltekintve *gyakran elsikkad a vígjátéki szituációkban.* Polgár István így „süríti össze" kritikám „lényegét": „abban a bohózatban van eszmei mondanivaló, és mégsincs." Holott írásom sommája ekkép hangzanék: „Iszajev és Galics bohózatának annyi a mondanivalója, hogy a szovjet emberek szeretik a munkát és mindenkor készek segíteni egymásnak. Ezt a mondanivalót szolgálja a bohózati forma. S a bohózati forma nem alkalmas arra, hogy ennek a mondanivalónak különleges mélységeit tárja fel." (Kérem kritikám bírálóját, üsse fel a budapesti színházi fesztivál jegyzőkönyvének 3. lapját, ott ugyanis véleményemnek ezt a rejtőző csak stílárisan eltérő megfogalmazását sokszorosítva is megtalálhatja.)

Igaza van Polgár elvtársnak, amikor szinte a sorok között olvasva azt írja, hogy a félreértések zsúfoltságától félt em a mondanivalót. *A mulattatásnak ugyanis csak egyik eszköze a helyzetkomikum és az sem csupán tévedésekből adódhat.* A tévedés mechanizmusa megfelelően alkalmazva pedig — akármilyen „matematikai pontossággal és logikával" dolgozzák is ki őket, — az ábrázolás, többnyire *a jellemrajz vázlatosságához* vezet. A „Nem magánügy" egyébként jól megalapozott jellemű hőseinek jóformán idejük sincs a kibontakozásra, annyira „elfoglalja" őket az a törekvésük, hogy a zűrzavaros helyzetekben feltalálják magukat. Gondoljunk csak Grisko, a takarítónő vagy az artista figurájára. Vajjon el lehet-e mondani ugyanezt *Gogoly „Revizor"*-ának hőseiről? Korántsem.

Polgár István hajlamos arra, hogy a két darab döntő különbségét bizonyos műfaji megoldások (így a helyzetkomikum) arányában lássa, pedig — számos más tényezőn kívül — valószerűség és lélektani hitelesség dolgában *a „Revizor" egyetlen félreértése is fellűnően felül a „Nem magánügy" tucatnyi félreértésétől.* Matematikai számításokkal és logikai okfejtésekkel talán indokolhatóak ezek a tévedések, — jó példa rá Djuzsikov és Nyikolajevna *a cikkíró magyarázata alapján érthetővé vált* viszonya, — a hősök viselkedése, mindvégig „gyanutlan" magatartása azonban annál inkább kétségbevonható bennük. *„Logikai bukfencek" alatt tehát elsősorban lélektani „bukfenceket", felületes megoldásokat értettem. A helyzetek helyenkénti valószerűtlenségét nagyrészt a hősök valószerűtlen magatartása okozza.*

Nem szívesen hivatkozom tekintélyi érvekre de ilyen lélektani valószerűtlenségek *Gyárfás* Miklós, a Vidéki Színházak Ünnepi Hetének hivatalos értékelője szerint is bőven akadnak a bohózatban, különösen eredeti változatában. Gyárfás egy időközben szerencsésen módosított példát szemel ki közülük: „Igen groteszk pillanata az előadásnak, amikor Djuzsikovot a rendőr letartóztatja, szó nélkül elmegy és nem üvölti, hogy neki Tajmirral kell beszélnie... Az író maga is megfeledkezett arról, hogy várják a tajmiri telefont és a főhős kifut a színpadról, anélkül, hogy a telefon egyáltalában eszébe jutna. — *Előfordul sok ilyen a bohózatban. Természetesen vigyázni kell, mert egy bohózatban sok mindent el kell fogadni, sok minden valószínűtlenséget, mert a műfajból az következik, hogy csak egy nevet kell mondanom és a darab összeomlik...* Nem nyulhatok bele túl mélyen a dolgok logikájába, realitásába." (A Vidéki Színházak Ünnepi Hetének jegyzőkönyve, 48. lap.) Gyárfás elvtárs, akinek felszólalására Polgár István hivatkozik, tehát lényegében *ugyanúgy* vélekedik, mint én. De a darab pécsi expozéján *Orbók* Endre, az előadás első számú rendezője is jónéhány olyan lélektani indokolatlanságot sorolt fel (a takarítónő feltűnően ragaszkodása a harmadik emelethez, Djuzsikov összeveszítése Fortunatovval, stb.), amelyet a rendezés „kozmetikája" sem tudott eltüntetni.

Ha már a dramaturgiai bevatkozásoknál tartunk; vitatnám kritikámban kifogásoltam, hogy Pécsett mellőzték a rádiót, akiben „a nehézségek elől megfutamodó ember típusát" ismerhettük volna meg. Kétségtelen, pontatlanság volt tőlem, hogy a győri és a debreceni rendezést egy kalap alá vettem. Polgár elvtárs azonban a rádiós mellőzését *Gellért* Endrének, a budapesti fesztiválon elmondott felszólalásával indokolja, amely szerint „a rádiósban éppen ez a típust nem ismerhettük meg, mert már csak akkor találkozunk vele, amikor megtér." *Ismét elolvastam a kérdéses jegyzőkönyvet, azt a magyarázatot azonban, amelyet Polgár István Gellért elvtárs szájába adhasztalan kerestem.* A légből kapott idézet helyett a kérdésről *Kendé* I., a Színházi Főosztály vezetője a következőket mondta: *„A rádiós jelenlyását az előadás egyik legnagyobb hibájának, kifejezetten hibásnak tartom..* Nem akarom itt a mondanivalót újra részletezni, de véleményem szerint a rádiós jelenet aláhúzása világossá teszi a mondanivalót mindazon nézők számára, akikhez esetleg nem jutott még elég közel a darab mondanivalója."

Ha — mint írásom címe is jelzi, — meg akarjuk védeni az igazságot, legyünk mindvégig hűek hozzá. *Polgár elvtársnak az az észrevétele, hogy kritikám aránytalan,* mivel „sommásan és semmitmondóan" intéztem el a színészi alakításokat: *helytálló.* A jövőben alaposabban és elmélyültebben igyekszem majd méltatni a Pécsi Nemzeti Színház művészeinek munkáját.

GALSAI PONGRÁC

Erőt, egészséget, főhadnagy elvtárs!

1932-ben behívtak katonának. Sokadmagammal megjelentem a hirhedt Üllői-úti laktanyában. Betereltek bennünket egy levegőtlen, hosszú folyosóra. Vastagon lepte a por, eldobott cigarettavégek, köpések nyomai mindenfelé. Hosszan várakoztunk, hogy történjék valami. Egyszerre csak megjelent egy nyalka főhadnagy tükörfényes, rendkívül hosszúszárú csizmában, hetykén félrevágott sapkával a fején. Követte őt egy nagybajuszú őrmester — ez az az időszak volt, amikor a rendőrök számára is kötelezővé tették a bajuszviselést megállapítván, hogy magyar ember nem jár bajusz nélkül...— két-három szakaszvezető és tizedes. A főhadnagy végignézett rajtunk, a jovaglópálcájával csapkodva csizmája szárát és azt mondta az őrmesternek:

— Hozza rendbe ezeket a barmokat!

Az őrmester ránkkiáltott és elüvöltötte magát falrengető hangon:

— Vigyázz!

Álltunk mereven, mint a cövek. A főhadnagy elsétálgatott előttünk és így szólt kedves közvetlenséggel:

— Piszok csürhe! Most majd megtudjátok, mi az, katonának lenni. — És így folytatta hosszú perceken át szitkozódva, káromkodva, gyalázva bennünket, anyánkat, apánkat.

*

A Társadalom- és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat megbízott, hogy a vallás keletkezéséről tartsak előadást a Zrínyi laktanyában. Ahogy közeledtem a laktanya kapuihoz ifiúkori, katonai emlékek kellemetlen ízét éreztem. Felidéztem emlékezetemben a piszkos laktanya, az embertelen megalázó hang. A kapuhoz léptem, s az őrség megkérdezte:

— Mit óhajt az elvtárs?

— Előadni jöttem az ismeretterjesztő társulattól.

— Tessék elvtárs, fáradjon be, rögtön kiállítom a belépőt — mondta — miután megnézte megbízólevelemet. — A főhadnagy elvtárs már telefonon érdeklődött, hogy megérkezett-e az előadó elvtárs.

Miközben a belépőmet írta, jóarcú, fiatal közlegény jött be a szobába, jelentkezett szabályosan:

— Az előadó elvtársért jöttem, én vagyok a klubgondnok — mondta.

Sétálunk együtt a hosszú udvaron át föl az épületbe. Ragyogó tisztaság, ízléses dekorációk, feliratok mindenfelé. Felkísér az óriási előadóterembe, otthonosan, házigazdaként kalauzol. Pillanatokon belül megjelenik egy komolyarcú, mosolygósszemű főhadnagy. Van még néhány perc az előadás kezdetéig, beszélgetünk. Ütemes lépések zaja jönnek a századok, jön a hallgatóság. Ahogy elmennek mellettünk, látom érzem arcukon a megbecsülést, amellyel parancsnokuknak köszönnek. Elfoglalják a helyeket, várják az előadást. — Pedig nem könnyű témáról lesz ma este szó, filozófiai előadás, a vallás keletkezéséről.

A dobogón állunk a főhadnagy elvtárs meg én. Velünk szemben egészséges, fiatal arcok. Hirtelen végigvonul előttem a régi, csúnya emlék a laktanyákról Horthyék korában. Hallani vélem messzi idők emlékeként a Horthy főhadnagy „exhortatioját."

Egyszerre csak sokszáz torokból, szíves melegséggel hangzik fel a köszöntés:

— Erőt, egészséget, főhadnagy elvtárs!

— Elvtársak, ma este a vallások keletkezéséről beszél a tanár elvtárs.

És a laktanyában a katonáknak, gondolkodó embereknek, öntudatos, fiatal elvtársaknak filozófiai előadást tartok a vallás keletkezéséről! Egy teljes órán át beszélek, s hogy mennyire figyeltek rám, bizonyítja az előadás után feltett sok kérdés. Alig győzök válaszolni.

Más a szellem, új szellem, öntudatos emberek hangja. A Horthy korszakban úgy tanították, hogy a katonának csak azért van feje, hogy legyen min tartani a sapkát... A mi katonáinknak azért van fejük, hogy tanuljanak, gondolkozzanak.

Úgy érzem magam, hogy otthon voltam az elvtársak között. Elmúlt belőlem a régi emlékek rosszízű keserűsége a laktanyával szemben.

— Erőt, egészséget, főhadnagy elvtárs!

Scher Tibor

A TUDOMÁNY FÉNYÉNÉL

A HOSSZU ÉLET TITKA

Irta: O. LEPESINSZKAJA Sztálin-díjas

Mindenki szeretné tudni, mi is az az öregség és hogyan lehet küzdeni ellene. Az öregség a szervezet fejlődésének az az állapota, amely megelőzi a fiziológiai, élettani halált. Jól meg kell különböztetnünk az öregkort és az öregedést. Az öregkor állapot, a szervezet fejlődésének utolsó stádiuma, az öregedés pedig az öregség fejlődésének folyamata. Az öregedés folyamata azzal magyarázható, hogy a szervezetben, amely sejtekből és élő anyagokból áll, megöregedik a sejt és az élő anyag is.

Az élő szervezet sejtjeiben egy folyamat megy végbe, amelynél a fehérjék s főként a sejthártyák anyagának egy része összeállnak, nagyobbak, durvábbak lesznek. Ez megnehezíti a szervezet életműködésének fenntartásához legszükségesebb folyamatot, az anyagcserét. Az anyagcsere az évek folyamán egyre csökken s ez idézi elő az öregedést.

Az öregedés elkerülhetetlen folyamat, de a folyamat lehet lassúbb és lehet gyorsabb. Bogomolec akadémikus szerint akár 200 évig is élhet egy ember. Ukrajnában Sefiro biológus 40 000 hosszúéletű emberről gyűjtött adatokat — 100 évesnél idősebb emberekről, — sőt olyan aggastyánokról is megemlékezik, akik 135 éves koruk ellenére még dolgozni tudtak.

Az öregedést a mértéktelen alkoholfogyasztás, a dohányzás, a fertőző betegségek, a helytelen táplálkozás feltétlen sietteti. Bogomolec akadémikus könyvében egy tudóst idéz, aki szerint egyetlen lusta ember sem ér el magas kort. A magas élet kort elért emberek szüntelen munkában töltötték életüket. Ugyanezen tudós véleménye szerint a nevetés jótékony befolyással van a szervezetre, elősegíti a vérkeringést, az egész szervezet életműködését.

Tanulmányoztam, hogy milyen hatással vannak a különböző kémiai anyagok az állati sejthártyákra és igen érdekes jelenséget figyeltem meg. Gyenge szódabikarbónás oldat a kifejlett béka vörösvérsejtjeinek hártyáját megvastagítja, azaz megfiatalítja. E megfigyelés alapján egész sor kísérletet végeztünk annak megállapítására, hogy a szódabikarbónás oldat milyen hatást gyakorol a vörösvérsejtekre.

Megfigyeléseinket az emberi szervezeten is kipróbáltuk. Az első próbakísérletet magamon végeztem. Szódabikarbónás fürdőket vettem. Egy fürdőbe 60—70 gramm szódabikarbónát tettem. A víz hőmérséklete 34—35 fokos volt, a fürdő 15 percig tartott. Hetenkint kétszer vettem fürdőt, összesen tizenötöt, 1—2 hónapi szünet után megismételtem a fürdőket.

A szódabikarbónás fürdők hatására észrevehetően lefogytam. Ez a jelenség kétségtelenül szoros összefüggésben van a fokozott anyagcserével. A fürdők hatására közérzetem javult, izmaim fáradékonysága csökkent, amit azzal lehet magyarázni, hogy a szóda a szervezetben közömbösíti a fáradtság érzését keltő tejsavat.

Egészen véletlenül még egy érdekes megfigyelést tettem. Egy régebben lezajlott tüdőbetegségem miatt a röntgen minden alkalommal nagymennyiségű hegszövetet mutatott ki a tüdőmben. A fürdők után a hegszövetek csökkentek. Ez a jelenség azzal magyarázható, hogy a szódabikarbóna fellazítja a hegszöveteket és azok felszívódnak.

Ma már a Szovjetunióban több gyógyintézet foglalkozik a szódabikarbónás fürdőkkel kapcsolatos kérdéssel. Ezenkívül a Szovjetunió egészségügyi minisztériuma sok intézetet és kórházat bízott meg e módszer kipróbálásával.

Sok levelet kapok olyan emberektől, akik kipróbálták a szódabikarbónás fürdőket s levelükből kitűnik, hogy magasvérnyomásnál, furunkulozisnál, idegrendszeri zavaroknál a szódás oldat hasznos és eredményes. A szóda fokozza az anyagcserét, ezáltal növeli a szervezet ellenállóképességét a különféle betegségekkel szemben. A szódás fürdő javítja a beteg közérzetét, növeli munkaképességét. Mindez a szervezet megerősödésének és megfiatalodásának a jele. A módszert azonban csak az orvos véleményének figyelembevétele mellett szabad alkalmazni.

Figyelemreméltó az is, hogy ez a módszer a növényekre is hatással van. Ha például vetés előtt a répamagot egy százalékos oldatban áztatunk, növekszik a növény terméshozama, a cukortartalma is. A virágok és bokrok gyenge szódabikarbónás oldattal való öntözése meggyorsítja a növények fejlődését és ellenállóbbakká teszi őket a faggyal és szárazsággal szemben.

Kísérleteink azonban még nem elegendők ahhoz, hogy határozott és pontos következtetéseket vonjunk le, habár azt mutatják, hogy a szódabikarbóna igen erős és pozitív hatást gyakorol az élő szervezetre.

Az anyagcsere fokozásának kérdését nemcsak az orvosoknak, hanem az agronómusoknak is tanulmányozniok kell. Gondosan meg kell vizsgálni, hogy a különböző anyagok hogyan segítik elő a fehérjeészecskék lazítását és hogyan növelik az anyagcserét. Azok az anyagok, amelyek lazítják a fehérjeészecskéket — jelen esetben a szódabikarbóna — nagy szerepet játszhatnak az öregség, a magas vérnyomás és egyéb betegségek elleni küzdelemben, valamint a mezőgazdasági növények terméshozamának emelésében.

A karácsonyfánál

Orvosok a dolgozókért!

E hónap 30-án, délután 7 órai kezdettel a dr. Doktor Sándor Kultúrotthonban a Társadalom- és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat egészségügyi szakosztálya „Kérdezz-Felelek" ankétot rendez, melyen a társulat kiváló orvostagjai válaszolnak a dolgozók egészségügyi vonatkozású kérdéseire.

Az ankét elnöki tisztét dr. Lissák Kálmán egyetemi tanár látja el, s egyben válaszol a felmerülő biológiai fejlődéstani kérdésekre.

Az ankéton az alábbi orvosok lesznek jelen: belgyógyászat: dr. Hámory Artur, sebészet: dr. Karlinger Tihamér, ideg- és elmekórtan: dr. Jakab Irén, szülészet-nőgyógyászat: dr. Szontagh Ferenc, gyermekgyógyászat: dr. Varga Ferenc, járványegészségügy: dr. Abády Gyula, üzemegészségügy: dr. Somjai Jenő, társadalombiztosítási problémák: dr. Linka László és Varga Kovács István.

A T. T. I. T. egészségügyi szakosztálya felhívja városunk dolgozóit, hogy az egészségügyi problémáikat írásban adják le a társulat helyiségében, Janus Pannonius u. 11. I. emelet.

A „kérdezz-felelek" ankétra városunk minden dolgozóját szeretettel meghívja a T. T. I. T. egészségügyi szakosztálya.

Karácsonyi gondolatok

Lágy, egyhangú kattogással szalad a vonat. A homályos ablakok mögött egymásután hagyjuk el a kicsiny falvakat, és tovarobog előttünk a lassan fehér köpenybe burkolódzó táj... Hatalmas pelyhekben hull a hó. Az állomásokon topogó tömeg néha megrohamozza vonatunkat, amely egy kicsit zihál a megtett út után és azután újra nekiindul a távolnak.

Körülöttem ember-ember hátán. Mosolygó arcok, örömteli hangok érzékeltetik azt az örömet, amit a megkopott finom bőröndök, szerény papírmasétáskák, aktatáskák és batyúk tartalmaznak. Ma nem utazik senki üres kézzel, mindenki valamit cipel és visz. Közeledik a karácsony...

Kattog a vonat, hull a hó és én emlékezem. Mint a hófödte táj egy-egy részlete, úgy tűnik fel a multból egy-egy emlék...

Hogy is volt?

Akkor is lágyan, hullott a hó. Ott voltam a gyermekseregben, amely az iskolából jövet hatalmas „csúszkát" épített ki az alsó-sétatéren. A tél öröme valahogy mindig nagy derűre hangolja a gyermeksereget. En is örültem, vihánccoltam a többiekkel között. Egyszer-kétszer csúszkáltam is. De azután eszembe jutott valami. Valami igen kellemetlen dolog. Még pedig az, hogy az az egyetlen cipőm van, amit most viselek. Nem voltam nagy gyerek, de megértettem, hogy a „csúszkát" nem nekem találták ki. És nehéz szívvel néztem a csúszkáló, bukfencező társaságot...

...Künn mindjobban hull a hó, és szemembe könny szökik; mert amint ott néztem a víg sereget, arra jött apám és amint látta, hogy én nem csúszkálok a többiekkel, rögtön megértette miről van szó: és az én komoly vasmunkás apám egy könnyes csókot nyomott a hidegtől pirosló arcomra...

Váltók kattognak, csikorgás, fékezés, megáll a vonat. Uj állomás. Uj emberek kászálódnak a vonatra, sipol a kalauz és újra indulunk. En is indulok emlékeim útján.

Hulló hópelyhekkel teli karácsonyest tódul emlékezetembe. Valahol a külvárosban, ahol mi laktunk, szegényesek voltak a karácsonyfák. És szegényes volt az ajándék, amit a fa alatt találtunk. En tudtam ezt. Ez okozta, hogy vágyó szívvel nyomtam orromat a kirakat üvegére és csodálkozó szemekkel néztem a „száguldó" villanyvasutat. Oh ha egyszer én ilyennel játszhatnék!

A hó csak egyre hullott, az üzlet kirakatán túl gyérültek a vásárlók és nemsokára a kirakat is sötétségbe merült. Fázón, dideregve megindultam hazafelé. Talán meglátszott rajtam a szomorkodás, mert valaki megszólított az utcán:

— Mit búsulsz kisfiam?

— Nem busulok én, csak fázom — mondtam, mert hisz nem szerettem elmondani azt, ami a szívemet nyomja. De az ismeretlen nem tágított.

— **Mit kapsz karácsonyra?** kérdezte kis idő mulva.

— Nem tudom. Nem hiszem, hogy kapok valamit, mert én nagyon szegény vagyok, — mondtam kissé bátortalanul, dehát ez volt az igazság és én e mellől nem tántorítottam.

— Tetszett neked a vonat, amit oly sokáig néztél a kirakatban?

— Nagyon, — mondtam sietve.

— Szeretnél ilyennel játszani? — kérdezte az ismeretlen és én bizony újra csak azt tudtam mondani, hogy nagyon.

— No, ha szeretnél ilyennel játszani, akkor gyere el holnap a... utca ... szám alá, ha akarod, hozd el édesanyádat is, hogy ne gyere egyedül.

Nosza lett otthon nagy könyörgés. Anyám sehogysem akarta kedvemet megtenni, dehát oly szépen tudtam kérni, hogy hajlandó volt arra, hogy velem az ismeretlen helyre eljöjjön.

Valahol egy szép palotában lakott az ismeretlen. Ma már nem emlékszem a nevére, csak arra, hogy egy béna kisfiucska volt ott a játszótársam. Egy koravén, kisöreg kisfiúcska, akinek az is szórakozás volt, hogy végtelen örömömet látta, azt hogy a kis villanyvasút, amivel játszani engedtek, mennyire tetszik nekem. Szinte tomboltam örömömben, minden kocsit, minden váltót, állomást külön kézbevettem, megigazítottam és órákig játszottam az ismeretlen kisfiúval. De az este hamar elközelgett, menni kellett. Fájó szívvel hagytam ott a vasutat és mindazt a szép játékot, amit kezembe adtak.

Kéz a kézben, mentünk anyámmal hazafelé. És amint a sötétedő utcákon lassan bandukoltunk, amint élményeimet sorra elmeséltem, észreveszem, hogy anyám könnyezni kezd. Ijedten mondtam:

— Anyám, én nem akarok ilyen kisvasutat!

— Nem is kaphatsz kisfiam ilyen vasutat, ez fáj nekem kicsikém, és fáj az is, hogy ma még olyan idők járnak, hogy amíg te a béna kisfiút szórakoztatod, addig én a konyhában üldögélhetek.

Nem tudtam egy szót sem szólni, de kicsiny kobakomban szeget ütött anyám mondata, gondolkodni kezdtem: miért nem jött be anyám? És amint elgondolkodtam, eszembe jutott, hogy bizony az én kopottas anyám nem szokott ilyen helyen járni, bizony az én édesanyám nem vendégként, hanem alkalmazottként járhat csak ilyen helyre. Megértettem kicsiny fejemmel, hogy vannak olyan emberek, akik felettünk állnak, akikkel mi nem vagyunk egyenrangúak... Ez már rég volt...

Uira kattognak a váltók, csikorognak a fékek és megáll a vonat. Uj állomás. Szinte elmerülök az emlékekben, tudomást sem veszek a körülöttem utazókról, csak emlékezem, gondolkozom...

Visszaemlékezem a havas karácsonyestékre, amikor kicsiny szobánkba befűtött anyám és a kis fenyő gyertyafénye alatt ott voltak szerény ajándékaink. Nem sok, de ami ott volt, az mind a szív ajándéka volt, az anyai és apai szívé, azoké akik szájuktól vonták el a falatot hogy egy-egy sálat, téli zoknit, vagy esetleg, — ez már nagy szó volt — egy pár cipőt kapjunk, én és a kishugom.

Eszembe jut a halkan duruzsoló kályha, a fenyőillat, a gyertyák fénye és minden, amit a karácsony jelent. A karácsony a béke ünnepe. A béke, a szeretet indítja az embereket, hagy az évnek e napján kölcsönösen ajándékokkal lepjék meg egymást, ez a nap indítja a katonákat — amint ezt nagyapám elbeszéléséből tudom — hogy ezen a napon hagyják abba az öldöklést, ezen a napon még a lövészárkokban is hallgatnak a fegyverek.

Es a békéről, a fegyverek hallgatásáról eszembe jut mindennapi életünk. Eszembe jut a világ sora, az emberiség sorsa. Eszembe jut, hogy az emberek milliói akarják, követelik a békét. Az emberek milliói a meghitt karácsonyesteket szeretik, azokat az estéket, amikor a szülők mellett ott vannak az örülő gyermekek, amikor a feleség mellett ott a férj, menyasszony mellett a vőlegény és nem kell senkinek sem aggódnia szerettei életéért.

....A vonat homályos ablaka mögött eltűnik a táj. Besötétedik. És amint körülnézek a vonatfülkében és látom az örömteli, várakozó arcokat — hisz mindenki várja mit szólnak majd hazaérkeztekor a talán nem is várt ajándékokhoz — felvetődik bennem a vágy: mily szép is lenne a világ, ha mindenki mindig ily örömmel telve, ily nyugodtan utazhatna célja felé!

Elnézem az utasokat és szeretném elmondani nekik mire is gondoltam az úton, míg rájuk sem nézve emlékeimben kutatgattam. Szerettem volna elmondani a melletem ülő fiatal lánynak, hogy csak kösse minél szebbre rózsaszín kesztyűjét, és ha munkájához visszatér, úgy dolgozzon, hogy a rózsaszín kesztyűk kötését sohase kelljen felváltani frontra induló katonáknak készülő érmelegítők kötésével. És szerettem volna megkérni a fülkében utazó göndörfürtü fiúcskát, hogy karácsonyra ne ágvút kérjen, mellyel a nagyok rombolnak és pusztítanak, hanem könyvet, építőkockát, építőszekrényt, amely képessé teszi, hogy már most készüljön arra, hogy még szebb jövőnk építéséhez hozzájáruljon.

Nem szó'fam senkihez, de most szeretném megmondani mindannak, akivel együtt utaztam, szeretném elmondani mindenkinek hogy rajtunk is áll, hogy arcaink örömteliek maradjanak, rajtunk áll, hogy családunk békés boldogságát biztosítsuk: ragadjuk meg a szerszámot, az írótollat, a műszert, vagy a tankönyvet és a napról-napra végzett becsületes munka napról-napra közelebb visz bennünket a béke, a boldogság felé...

...Lágy, egyhangú kattogással szalad a vonat. A homályos ablakok mögött apró fénypontokként tűnik fel szülővárosom. A telihold megvilágítja a hófödte tájat, halványan vibrál az esti fényben a Mecsek, hazaérkeztem...

Lassan én is felveszem kabátomat, leveszem táskámat a csomagtartóról amelyben vadonatúj korcsolya csillog és kicsiny villamosvasút. Viszem a kisfiamnak...

Csúszkálj kisfiam a jégen, játssz sokat, nagyon sokat a villamosvasúttal. Ismerd meg azokat az örömöket amelyekben apád csak néha-néha részesülhetett. Ismerd meg azt az életet, amelyben régen csak oly keveseknek lehetett részük. Apád, és minden jószándéku ember mindennapi munkájában ezért dolgozik: legyen az élet még szebb, legyen még boldogabb, Neked kisfiam és mindenkinek!

F. M.

Szovjet tapasztalatok felhasználásával salakelemgyártással kísérleteznek Komlón

A komlói új erőmű mögött sokszáz köbméter, eddig hasznavehetetlennek minősített salak halmozódott fel. Most — szovjet tapasztalatok alapján, az országban elsőízben itt kísérleteznek salaképítőelem gyártásával. Igen nagy jelentősége van annak, hogy az elemek „mésztejjel" teljesen cement nélkül készülnek.

A salakelemgyártás megvalósítására az „EGT" tervezése alapján salakgyártó üzemet létesítettek. Közvetlenül a salakhegy mellett egy rázógépet és osztályozót állítottak fel, ahonnan az őrlőbe kerül a salak. Az aprószemcsés anyagból betont kevernek, amely az úgynevezett „tojógépbe" kerül. Ez percenként 4 darab mennyezet béléstestet nyomási, egy óra alatt 60 négyzetméter elemet gyártanak. Ezzel a teljesítéssel egész Komlót elláthatják salakelemmel.

Az eddigi eredmények alapján úgy számítják, Komló 1954. évi lakásépítkezésénél már be is vezethetik a salakelemek használatát.

Hajnal Lajosné

Nyolcezer literrel több tejet dolgoz fel jövőre az új begyüjtési rendelet segítségével a magyarteleki termelőszövetkezet

Több, mint négy mázsa sajtot, 12 mázsa vajat készített az elmúlt gazdasági évben tejbeadási kötelezettségének teljesítésén felül a magyarteleki Gerő Ernő termelőszövetkezet.

A jólgondozott tehenészet, a saját erőből, egyszerű eszközökkel létrehozott tejfeldolgozó üzem segítette többek között a termelőszövetkezet tagságát ahhoz, hogy ezév őszén 12 forint készpénzt osztottak a nagymennyiségű terményeken kívül munkaegységenként.

A tsz-tagok ezért elhatározták, továbbfejlesztik tehenészetüket: 16 tehenet vásárolnak, a tejfeldolgozást pedig nagyteljesítményű gép beállításával gyorsítják.

A 300 óra/literes tejfölözőgépet mindjárt zárszámadás után megvásárolták.

Terveik további megvalósításához nagy segítséget kaptak az új begyüjtési rendelettől. Az új besorolás szerint ugyanis az eddigi holdankénti 31-el szemben 1954-től kezdve 22 liter tej a beadási kötelességük. Ezzel évente mintegy nyolcezer literrel több jut majd feldolgozásra, szabadpiaci értékesítésre, ami megkettőzi tejtermékből származó ezévi jövedelmüket.

Szinnyey Henrietta

A megyei labdarúgóbajnokság tapasztalatai

5. Az ifjúság nevelésének kérdése

Már szinte megszokássá vált, hogy ha labdarúgásunkkal kapcsolatban bírálatot mondunk, a végén kikötünk az ifjúság nevelésének a hiányosságainál. És ez nem véletlen. Mert ha arról beszélünk, hogy *a megyei bajnokságban szereplő csapatok játékosainál csaknem kivétel nélkül szembetűnő volt a technikai fogyatékosság, a csapatok stilustalanása, joggal okolhatjuk ezért azokat a sportköröket, azokat a vezetőket, akik elhanyagolják az ifjúság nevelésének ügyét.* Mert valljon hüvelyes korban kezdjék az edzők a labdarúgókat tanítani? Ha egy játékos gyerek korában nem tanulta meg a labdarúgást és nem tud bánni a labdával, később már nem lesz komoly labdarúgó. És miután úgy érezzük, hogy a pécsi és megyei labdarúgás betegségében szenved és a korokozó csaknem kizárólag a labdarúgó utánpótlás nevelésének sok hiányossága, a megyei labdarúgóbajnokság értékelésével kapcsolatos cikksorozatunk utolsó fejezetét erre a körokozóra állítjuk rá. Talán nem is szervesen a megyei bajnoksághoz tartozik ez a kérdés, hiszen NB II-es sportköreinket is érinti, mégis helyesnek láttuk, itt foglalkozni ezzel, hiszen az ifjúsági bajnokságot elsősorban a megyei társadalmi szövetség szervezi.

Ha ifjúsági labdarúgásunk pillanatnyi helyzetét a megyei ifi válogatott eredményein keresztül nézzük csak, akkor megállapíthatnánk, hogy az általában a többi megyékkel egyenlő erejű, vagy a legtöbbnél még jobb is. Akkor viszont szomorú az eredmény, ha például a fővárosi fiatalokkal tesszük ezt az összehasonlítást. *Mi technikai téren mélyen a budapesti ifjúsági labdarúgók alatt vagyunk.* Pedig az ifjúság jelenti a labdarúgás utánpótlását. Ezzel nyilván tisztában vannak a sportkörök vezetői, mégsem követnek el mindent az ifi nevelés érdekében. Fecsegünk, vitatkozunk — és itt nemcsak a megyei bajnokságban résztvettekről van szó — nem azt tartja természetes fejlődésnek, hogy ifjúsági gárdájából töltse fel felnőtt csapatát (ha van egyáltalán ifjúsági csapata), hanem „erősít". Ez az „erősítés" a legtöbb esetben abból áll, hogy egy másik sportkör játékosának állást szereznek, de olyan esetek is előfordulnak, hogy az „üzlet" során nagyobb összegű forint, lakás és konyhabútor is szerepel. Ez szinte már a rákfenéig a pécsi „minőségi" labdarúgásnak. Most csak az a kérdés, honnan „biztosítják" ezek a sportvezetők a szükséges pénzt, amikor pontosan el kell számolniok bevételeikkel. *Nem beszélve arról, hogy ha ezeket az összegeket az ifjúság nevelésének költségeire fordítanák, mennyivel több eredményt érnének el.* Valamikor a PVSK-nak, DVAC-nak, PBTC-nek nem kellettek ilyen „erősítések" és semmivel sem volt gyengébb a labdarúgásunk akkor. Nem lehetne tervszerű, lelkiismeretes és türelmes ifjúsági neveléssel egyelőre legalább ezt a színvonalat elérni? *Ehelyett szinte kitermelik azokat az „élőonalbeli sportembereket", akiket egyáltalán nem mutathatunk oda az ifi labdarúgóknak példaképül.*

A sportkörök egy része azzal érvel, hogy nem érdemes az ifjúsági csapattal foglalkozni, mert ha egy kicsit is jó az az ifi, vagy legalábbis azt képzeli magáról, hogy már jó labdarúgó, jön a kiszemelt sportvezetője, állást ígér és már el is veszítik a játékost. *Több olyan ifjúsági játékost ismerünk, akik megígéretteket voltak, azután idő előtt elkerültek valamelyik kis csapatba és eltűntek az ismeretlenség homályában. Ezért nem foglalkoznak sok sportkörnél ifjúsági labdarúgók nevelésével, ezért nyílnak már két-három éve megyénkben az ifjúsági labdarúgóbajnokságok.* És itt le kell feltehetjük a kérdést: mitt tettek a TSB-k ennek a hiányosságnak a felszámolására? Az 1953. évet úgy harangozták be, mint amelyik reformokat hoz majd az ifjúsági labdarúgás területén. Mostmár elmondhatjuk, hogy a reformok elmaradtak, a helyzet ezen a téren éppoly siralmas, mint volt tavaly.

Hétfőn este az Edzők Tanácsa értekezletet tartott az ifjúság nevelésével kapcsolatban és ezen sok értékes szempont jött felszínre. Voltak többen, akik a jelenlegi patronálási rendszerben látták a hibák alapját. Kétségkívül, hogy itt súlyos bajok vannak. *A sportkörök jelentős része a patronálást úgy képzeli el, hogy az iskola 2—3 tehetséges labdarúgójának* — akik kötelesek a patronáló sportkörben szerepelni — *ad sportolási lehetőséget, a többiekkel semmit sem törődik.* Legfeljebb csak a labdarúgással. Hol fejlődjön hát a többi sportág? Nagyon helyesen vetette fel a megyei TSB elnöke, hogy a patronálást *nem úgy kell érteni, hogy az iskola egy-két diákja menjen a sportkörhöz, hanem a sportkör menjen az iskolához, küldje el edzőit a sportköri órákra és így az iskola sportja is megoldódik, viszont a sportkör is nyer ezzel.* Véleményünk szerint más hibák is vannak a patronálási rendszerben és ezek súlyos kihatással vannak az ifjúsági labdarúgásra is. Megfeledkezünk arról, hogy érzelmi alapok is vannak a sportolóknál. Ismerünk diákokat, akik például a Lokomotivot kedvelik, ott sportolnának, mert például a legjobb barátjuk is ott van, de mivel az iskolát mondjuk az Építők patronálják, csak ebben a csapatban játszhatnak. És inkább nem játszanak sehelsem! Sok fiatal tehetség kallódott már el így.

Hiányoznak a komoly középiskolás bajnokságok is. Tíz-tizenkét évvel ezelőtt egyes középiskolák csapata jóval komolyabb játékerőt képviselt a jelenlegi megyei csapatok nagy részénél. *Miért nem rendezik meg rendszeresen és megfelelő időben a középiskolás bajnokságokat?* Egyes iskolai és kollégiumi vezetők ahelyett, hogy rosszindulatból még a jó tanulókat is eltiltják a sportolástól, inkább igyekeznének megszervezni különböző sportágakban a középiskolás bajnokságokat! Így ne csodálkozzunk azon, hogy nincs megfelelő fejlődés, hogy az utóbbi években jóformán alig akad saját nevelésű ifi, aki az élvonalban megállná a helyét.

Az előbb említett hétfői edzői értekezleten Czibulka Mihály, az Edzők Tanácsának titkára egész sereg javaslatot terjesztett elő, amelyek nagy részével feltétlenül egyetértünk. Így például *a következő évben egyik legfontosabb kérdéssé kellene tenni minden területen az idén eredményesen beindult úttörőbajnokságok továbbfejlesztését az 1941—42—43-ban született gyerekekkel.* És itt adják is meg ehhez minden sportkörnek az anyagi lehetőséget. Ne fordulhasson mégegyszer elő, hogy például a Vasas I. Bányász tavalyi járási bajnokságát nyert úttörőcsapata az idén egy mérkőzést sem tudott játszani, mert a pécsi sportkörök nem voltak hajlandók 240 forint útiköltséget áldozni úttörőcsapatuk kiutaztatására. Igenis *kötelezzék az NB II-es és megyei bajnokságban résztvevő csapatokat, hogy vagy ifi, vagy úttörő, vagy mindkettő csapatot szervezzenek* és ezeknek biztosítsák a rendszeres mérkőzéslehetőségeket!

Legyen végre fontos Baranyában az ifi bajnokság. A TSB gondoskodjék pályáról az ifi és úttörőmérkőzések részére. *NB II-es és megyei bajnoki mérkőzések előtt ne az elsőosztályú labdarúgók és városi csapatok játsszanak, hanem az ifjúság!* Ezt a közönség is szívesebben nézi végig. Gondoskodjanak arról, hogy az ifjúsági csapatok edzéseire külön edzők, lehetőleg társadalmi aktívák álljanak rendelkezésre. Meggyőződésünk ugyanis, hogy különösen népesebb gárdával rendelkező sportköröknél a szerződtetett edző a felnőtt anyag mellett nem képes az ifjúságiakkal is behatóan foglalkozni, viszont az ifi nevelésen a társadalmi edzők is sokat tanulhatnának, komoly tapasztalatot szerezhetnének. *Persze komoly hibák vannak az edzőknél is, akiknek elég tekintélyes része a labdarúgást ma már csaknem kizárólag kereseti forrásnak tekinti.* Ez az oka többek között a sok edzőváltásnak, az edzők vándorlásának. Jellemző példa erre, hogy a Játékvezetők Tanácsa a játékvezetők téli edzéseinek vezetésére nem képes Pécsett edzőt találni, mert ingyen senki sem hajlandó az edzéseket levezetni. De az edző sporttársak élénken tudnak panaszkodni, ha valamelyik sportkör netán két-három hónappal késik az illetmények folyósításával. Emiatt mindenesetre ebben az évben több labdarúgóedzőt hallottunk panaszkodni, mint az ifjúsági labdarúgás színvonalának elégtelensége miatt!

Láthatjuk tehát, hogy *egyesegyedül megoldhatnánk a megyei labdarúgás sok égető hiányát az ifjúsági labdarúgás oktatásának kiszélesítése, az ifjúsági labdarúgók nevelésének megtanításával.* Mostmár a TSB-ken és a sportkörökön múlik, hogy ezen a téren az annyira áhított reformok 1953. helyett 1954-ben megvalósuljanak!

*

A megyei bajnokság értékelésének ezzel a végére értünk. Tudjuk, hogy ezzel kapcsolatban nem sikerült mindent elmondanunk, de reméljük, hogy a felvetett hibákból tanulnak az illetékesek. Ebben a percben még csak terv a jövőévi megyei bajnokság beosztása és nem tudjuk, hogy mi lesz a végleges forma. Egy biztos azonban: a jövő évnek fejlődést kell hoznia, meg kell javítani az ifjúsági nevelést, fejlesztenj kell a labdarúgók technikai és taktikai képzettségét, mert ezt sürgetően követeli Baranya labdarúgása!

Tóth Zoltán

Az MTSB sportirodalmi pályázatának végeredménye

A Baranyamegyei Testnevelési és Sportbizottság agitációs és propaganda bizottsága ez év szeptemberében irodalmi pályázatot hirdetett.

A pályázat célja: megyénk sportirodalmának, mint a szocialista sport-agitáció egyik fontos eszközének megteremtése volt. A beérkezett pályaművek színvonala és száma alapján megállapítható, hogy a meghirdetett pályázat ezt a célt részben el is érte. Megyénk sportolói szép számban küldték be írásaikat és bebizonyították, hogy nemcsak a sportpályákon állják meg a helyüket, hanem a tollat is jól forgatják. Munkáinkból, írásaikból kicsendül a szocialista sportunk embertformáló ereje.

A pályázatot a „Dunántúli Napló" ke resztül is közzétette az agit. prop bizottság, annak ellenére a pécsi „hivatásos írók" az Írószövetség helyi csoportjának tagjai egyetlen pályaművet sem küldtek be. Márpedig abból, hogy sportirodalmunk megerősödjék és valóban teljesíteni tudja feladatát, az ő részvételükre és támogatásukra is igen nagy szükség lenne.

A beérkezett pályaműveket a bírálóbizottság feldolgozta, és közülük a legjobbak már meg is jelentek a „Dunántúli Napló" hasáb jain. A bizottság további feladatának tekinti, hogy a pályázat eredményeit továbbfejlessze, megerősítse, megyénk újszülött sportirodalmát.

A legjobb művek sorrendje a következő: 1. Dittrói: Egy úttörőverseny emlékére (elbeszélés), 2. „Kezdő" jelige: Az első győzelem (riport), 3. Vertike: Győzelemmel térlek vissza (útinapló részlet), 4. Gombor: A bánya hőse (riport), 5. Nagy Irén: Városi versenyt nézlem . . . (vers), 6. „Lendület turista"-jeligé: „Természetjáró verseny a Mecseken (riport), 7. Toronyi: Egy sportköri naplóból . . (napló részlet), 8. Szita: Labdaszedőfiú (vers), 9. Paragi: Munkára, harcra, kész! (vers), 10. Czapp, Ripport egy versenyről (riport).

Az MTSB agit. prop. bizottsága az első tíz pályaművet értékes könyvjutalommal díjazta. A bizottság értesíti a pályázat nyerteseit, hogy a helybeliek január 5-től vehetik át a díjakat az MTSB helyiségében (Pécs, Kulich Gyula-utca 4.) míg a vidékieknek postán küldi el a bizottság a jutalmakat.

* A komlói városi TSB minősítő ifjúsági tornaversenyével rendezte meg a város serdülő tornászbajnokságát. A fiatal komlói sportolók jó felkészültségről tettek tanúságot. Legjobban az általános iskola és az általános gimnázium fiataljai szerepeltek. Eredmények: Serdülő fiú II. osztály: 1. Radvánszki, 2 Pilgermayer, 3. Szabó (mindhárom általános iskola). Serdülő lány II. osztály: 1. Takács, 2. Czigony, 3. Schmidt (mindhárom általános gimnázium). Serdülő fiú I. osztály: 1. Dobos, 2. Kovács, 3. Lajkó (mindhárom általános gimnázium). Serdülő lány I. osztály: 1. Csabai, 2. Koczap, 3. Czigány (mindhárom általános gimnázium). Ifjúsági fiú II osztály: 1. Kovács (Munkaerőtartalék), 2. Kalauz (Munkaerőtartalék), Ifjúsági leány I. osztály: 1. Dombóvári (általános gimnázium), 2. Turner (általános gimnázium), 3. Aranyos (Komlói Bányász).

HIREK

PÉNTEK, DECEMBER 25

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2 Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Tel: 13-53

Karácsony 1. n. **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** — Várható időjárás péntek estig: változó felhőzet, helyenként párásság vagy köd. Néhány helyen havazás. Mérsékelt szél. Az éjszakai fagyok fokozódnak, a nappali hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: péntek reggel északon és keleten mínusz 7—mínusz 10, másutt mínusz 3—mínusz 6, délben nyugaton mínusz 2—plusz 1, másutt mínusz 1—mínusz 4 fok között. — A fűtés alapjául szolgáló várható közép hőmérséklet pénteken Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén megyékben és a Tiszántúlon mínusz 5 fok alatt, az ország többi részén mínusz 1—mínusz 4 fok között.

— **December 27-én**, vasárnap este 7 órakor a Vasas II. Kultúrotthonban a Pécsi Term. Tud Ismeretterjesztő Társaság rendezésében Huba János megtartja negyedik hangversennyel egybekötött zenei előadását. Vasas dolgozói nagy érdeklődéssel kísérik az előadás sorozatot.

— **A Pécsi Orvostudományi Egyetem** és az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Baranyamegyei Területi Bizottsága Tudományos Szakosztálya 1953. december 28-án, hétfőn d. u. 6 órakor az I. sz. Sebészeti Klinika tantermében tartja VII. tudományos ülését a következő programmal: 1. Farkas Gyula: Ember heveny halálos colchicinmérgezése. (Bemutatás.) 2. Mester Antal, Barka Ilona és Zsámár Erzsébet: Zsírfelszívódás anhydraemiában. (Előadás.) 3. Daróczy Gyula: Ritka mellkassebészi esetek. (Előadás.)

Elnökség.

— **Találtak egy aktatáskát**, két zálogcédulát, kesztyűket, egy ridikült, zsebkendőt, zsebtükröt, pénztárcát, nylon-hálót. Igazolt tulajdonosa átveheti a pécsi kapitányság házipénztárában.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223,8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát

PÉNTEK

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

Az ország és az országvédelmi népviselet. — Dr. Kodolányi János írása.

A Pécsi Rádió kívánsághangversenye.

SZOMBAT

Jutalomműsor a Pécsi Rádió levelezőinek.

Tarka tarisznya. — A Pécsi Rádió hétvégi zenés, irodalmi műsora.

Beszélgetés Hidegkuti Nándorral, a magyar válogatott labdarúgócsapat kiváló középcsatárával.

20.00: Műsorzárás.

Tervező-mérnök küldöttség az új idényre készülő pécsi keltetőállomáson

A pécsi keltetőállomás 1953-ban közel félmillió naposcsibét keltetett. 1954-ben a tervek szerint már egymillió naposcsibével járul hozzá a baranyai állattenyésztés fejlesztéséhez.

Már most szorgos munka folyik a keltetőállomáson. Negyedmillió forintos beruházás keretében építik folyamatos vízellátást biztosító házi berendezést, a szellőző berendezést, amely — kalorifer beiktatásával — télen meleg, nyáron pedig hideg levegővel árasztja el az üzemi és irodai helyiségeket.

Az új idényre készülő keltetőállomást hétfőn budapesti tervezőmérnök-küldöttség kereste fel, hogy az itt szerzett tapasztalatok alapján, az itt alkalmazott 13 újítással korszerűvé tett berendezések nyomán tervezzék meg az országban a mezőgazdaság fejlesztési programm során épülő százezres csibekeltetőket.

HOL MÜVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

Péntek:

SZINHÁZ:

Csodálatos fenyőfa címmel a gyermekek részére előadást rendez a Színház. (Helyárak: 4, 6, 8 forint) Délelőtt fél 11 órakor. Három a kislány. Délután 3 órakor Luxemburg grófja. Este 7 órakor. (Bérletszünet).

MOZI:

Kossuth: Katka (délelőtt 10 órakor) Augusztusi vasárnap (fél 3, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Nagy Péter (de. 10 órakor) Kis krajcár Péntek, 13 (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Acélkatonák, (délelőtt 11 órakor) Kis krajcár. Péntek, 13. (5, 7, 9 órakor).

Jószerencsét (Pécsszaboles): Szembesítés (délelőtt) Lelemények asszonyok (fél 4, fél 6, fél 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Róma 11 óra (3, 5, 7 órakor)

Táncestély:

A Doktor Sándor Kultúrotthonban 25-én és 26-án este 7 órai kezdettel vidám táncestélyt tartanak.

Szombat:

SZINHÁZ

Csodálatos fenyőfa. Délelőtt fél 11 órakor. Luxemburg gófja. Délután 3 órakor. Három a kislány. Este 7 órakor. (Bérletszünet.)

MOZI

Kossuth: Acélkatonák (délelőtt 10 órakor) Augusztusi vasárnap (fél 3, fél 7, fél 9 órakor.)

Park: Katka (délelőtt 10 órakor) Kis krajcár. Péntek, 13. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Nagy Péter (délelőtt 11 órakor). Kis krajcár. Péntek 13. (5, 7, 9 órakor).

Jószerencsét (Pécsszaboles): Szembesítés (délelőtt) Iga alatt (fél 4, fél 6, fél 8 órakor)

Rákóczi (Mecsekalja): Messzi vizeken (3, 5, 7 órakor

Vasárnap:

SZINHÁZ:

Leányvásár (délután 3 órakor) Nem magánügy (este 7 órakor).

MOZI

Kossuth: Augusztusi vasárnap (fél 3, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Kis krajcár. Péntek, 13. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Kis krajcár, Péntek 13. (5, 7, 9 órakor).

Jószerencsét (Pécsszaboles): Iga alatt (fél 4, fél 6, fél 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Messzi vizeken (7 órakor).

PÉCSI HORIZONT fióküzletünk részére kereskedelemben jártas, oroszul tudó üzletvezetőt keresünk. Részletes életrajzot Horizont Igazgatóságnak Budapest, Gorkij fasor 45 sz. alá kérünk.

FIZIKAI munkásokat azonnalra felvesz a Pécsi Bőrgyár.

ALAPFOKÚ könyvelési tanfolyamot végzett, vagy könyvelési gyakorlattal rendelkező beosztott könyvelőt felveszünk. Kézzel írott önéletrajzot Komlói Szénbányászati Tröszt I. szenelőüzeméhez kérjük küldeni.

A KÖZTISZTASÁGI VÁLLALAT felvesz szemétszállító rakodómunkásokat. Jelentkezni lehet: Rózsa Ferenc-u. 17. Vost Alajos malom-u.) Ugyanott búzaszalma vételre kérünk ajánlatot. 319

GYÓGYHASKÖTŐK, fűzők, térdkötők, lábtalpbetétek: Steiner orvosi kötszerésznél, Budapest VI., Bajcsy Zsilinszky út 37. 312

ADMINISZTRÁCIÓBAN jártas, gyakorlott könyvelőt keres azonnali alkalmazásra komlói munkahellyel Patyolat Mosoda Vállalat. Pécs, Szabadság-u. 13. 324

AZONNAL beköltözhető szoba-konyhás kertes családi ház eladó. Egy ház négy lakással eladó. Egy ház 138 négyszögöl gyümölcsössel eladó. Családi ház azonnal beköltözhető eladó. 487 négyszögöl szőlő sok gyümölcsfával Diósdűlőben eladó Etelerélném belvárosi kettőszoba-konyhás, kisméretű lakásomat nagyobbért, fürdőszobásért. Etelerélném kaposvári lakásomat pécsiért. Vennék Pécsen (környéken) életjáradékra, házat, szőlőt. Címek: INKÖZ-nél. 331

JÓÁLLAPOTBAN lévő 125 cm³ Csepel motorkerékpárt vásárolnánk. Baranyamegyei Kéményseprő Vállalat Pécs, Barcsi Dolores-u. 3. 332

PÉCSI iparivállalat gyakorlott munkaerőszámolót, bérkönyvelőt keres január 1-re. Telefon: 40-96. 336

A PÉCSI Vendéglátó Vállalat értesíti a szőlőkapni kívánó dolgozókat, hogy az ünnepekben a Csalogány-vendéglő (volt Egerszegi) és a Tettye-vendéglő naponta reggel 5 óráig tart nyitva és kitűnő ételekkel italokkal, zenés műsorral várja a dolgozókat.

A PÉCSI Vendéglátó Vállalat megvételre keres nagyméretű magyar terzsaszőnyeget, üvegezett szekrényt, állófogasokat. Cím: Tímár-utca 2.

A PÉCSI Vendéglátó Vállalat vonóra szolgálatosokat felvesz. Jelentkezés: Tímár-utca 2.

MEGVÉTELRE keresünk jókarban lévő íróasztalt. Pécsi Állami Áruház 330

MECSEKI ÚDULÓ körül feketefenyőtoboz leszedését élő fákról kiadjuk. Részletek a Pécsi Erdészet, Nagy Jenő u. 32 alatt.

FELHÍVJUK vásárlóink (közületek, intézmények, vállalatok és magánosok) figyelmét, hogy a folyó évben leszámlázásra, vagy kifizetésre került árukat legkésőbb folyó hó 29-ig feltétlenül szállítsák el telepeinkről, mert az évvégi leltár miatt azokat a jövő évben kiadni már nem áll módunkban. Pécsi TUZÉP Vállalat

HASZNÁLT számológépeket, irodagépeket, valamint plüsst vesz a Pécsi Bőrgyár. 311

OKL. KÖZGAZDA, mérlegképes könyvelői oklevéllel, nagy gyakorlattal, helyettes főkönyvelői, könyvelési csoportvezetői, tervés stat. vezetői vagy utókalkulációi vezetői állást keres családi okok miatt áthelyezéssel, kizárólag Pécsett. Cím: dr. Geiszler István, Kaposvár, Dimitrov-u. 25.

ELADÓ jókarbantartott asztalitűzhely. Pécs, Erzsébet-telep, Kun-u. 6. 159

ELADÓ kombinált vitrin, rekamié, hássózásra fafürdőkád, kárpitozott székek, Gyermekszék, rödli. Szabadság-u. 11. Sarlós.

AJTÓK, szelon, inga-óra, zsebóra eladó. Szabadság-u. 54. 136

EGYPÁR lószerszám prima, alighasznált eladó. Cím: Sásd, Arad-u. 2.

HIZOTT SERTÉS eladó. (150 kg.) Pécs, Hegyalja-u 49. 138

FOLYTONÉGŐ kokszkályha olcsón eladó. Bajcsy Zsilinszky-u. 7. Lakatos-műhely. 148

IDŐSEBB asszonyt keresek házvezetésre. Jelentkezés: Fogarasi-u. 9. Jelentkezés 30-án Horváth Mária. 142

SÖTÉT hálószoba (kisipari), rekamié, fotelek, kárpitozott székek eladók. Kálvária-utca 23. 130

ELADÓ 2 sötét ágy, szekrény. Kis-Rókus-utca 12. 143

JÓKARBANLÉVŐ, fehér konyhaszekrény eladó. Mecsekalja, mozi mellett. 139

OKLEVELES ápolónő gyógymasszást vállal. Ady Endre-u. 9. (Ágoston). 133

RÁDIÓT veszek, javítok, világvevőre alakítok. Hóhmann, Aradi vértanuk-u. 11.

BMW 750 cm³ R. 75, sebességváltó alkatrészeket veszek. Hargita-u. 5. Petőfi-utcából nyílik. 144

125-ös CSEPEL, 250-es PUCH motorkerékpár eladó Baksán. Kenyeres Rezsőnél. 149

JÓKARBANLÉVŐ, két ikerablakot vennék. Sovány György, Szigeti-u. 23. 158

VENNÉK 2 drb foteit asztallal, 3 drb párnázott széket, asztallal. Cím: Pécs, Belgiannisz-u. 5. 5—8-ig.

VILÁGVEVŐ rádió olcsón eladó. Endresz György-u. 64. (Reptér mellett) 160

ELADÓ 350 cm³ Viktoria kifogástalan állapotban. Nagy János, Vasas I. 64. sz. Megtekinthető ünnepek alatt. 131

KÉT iskolásgyermek mellé nagymama helyettesítést keres dolgozó házaspár. Hammer Ernőné, Petőfi-u. 53. 129

ELADÓ mangalica sertés elsőrendűen hízott, éves, 180 kg-os. Megyeri-út 52. Vass.

SINGER női varrógép jóállapotban eladó. Kalinin-u. 8. (Volt Magaslati). 151

ELSŐRENDŰ zsírsertés eladó. Donátusi kápolnától 2 perc. Gál Imre. 155

HOHNER tangóharmónika 120-as eladó. Nyár-utca 17. 154

24x24 mm. 50 FELVÉTELES Tenax fényképezőgép Rodenstock Rodinett nagyítógép 4,5 Trinár lencsével eladó. Kaposvári-u. 16.

100-as KÜHNE, petróleumfűtéses csibekeltetőgép, prima állapotban eladó. Cím: Bor Márton, Pécsvárad. 161

ZSIRSERTÉS 160—170 kg-os eladó. Jankovics-telep, Rigó-u. 7. 156

GYERMEKJÁRÓKA, sportkocsi, alighasznált eladó. Zsinkó István-u. 12. 146

HÁZI szövőszék eladó. Tibor-u. 3/2. 128

VENNÉK Dulovits—Hevessy fotószakkönyveket, fényképező állványt, nagyítógépet, esetleg felszereléssel. Ajánlatokat Pécs, Szabó József-u. 6-ra (Gyermekklinikánál) kérek. 116

BETEGEKKEL, gyermekekkel, öregekkel való foglalkozást vállal egészségügyi dolgozó. Telefon: 34-89. 150

BUTORÁTALAKÍTÁST vállalok. Hargita-utca 5. Petőfi-utcából nyílik. 145

IRÓASZTALOKAT vesz Pannonia Sörgyár.

CSEMEGESZŐLŐ kapható Darvas szőlőben, kis ekét vennék. Pécs, Csoronika-dűlő 5. 83

HIZOTT, éves angol sertés eladó. Ditzmalom-u. 10. Hargitai. 224

SULLYESZTŐS varrógép eladó. Nagy Jenő-utca 7. 118

GYAKORLATTAL gyors- és gépíró állást keres január 15-re vidékre. Cím: Csányi J. Pécs, Antal-u. 8. 120

ELADÓ sötét hálószobabútor, 2 fotel, kerek asztal, szelon. Tolbuchin-u. 42. 125

SZŐLŐOLTVÁNYT vagy gyökeres vadat adnák cserében sima vadvesszőért, vagy pénzért veszek sima vadvesszőt Kiss szőlőtelep, Abasár

RAKODÓMUNKÁSOKAT tehergépkocsira azonnal felvesz Vízműépítő Vállalat, Sallai-utca 38 325

AZONNALI belépésre keres gyors- és gépírót a Pécsi Közlekedési Vállalat. Jelentkezés: Bacsó Béla-u. 4. 329

RÁDIÓT javít, világvevőre alakít, vasalót, rezsót rendbehoz Horgas, Teréz-u. 79

A PÉCSI Papír és Irodaszerértékesítő Vállalat közli, hogy pécsi lerakatánál december 29—30-án az árukiadás leltározás miatt szünetel. 328

ERŐS fizikumú férfi csomagolókat keresünk, akiket kereskedelmi szakmára átképezünk. Pécsi Papírértékesítő Pécs, Perczel-utca. 328

A PÉCSI TUZÉP Vállalat közli vevőivel, hogy a leltározás miatt a Pécsi 14. számú (Vasút-utca) telep folyó hó 30-án, a Pécsi 1. sz. (Rákóczi-út) telep 30-án és 31-én, az összes többi Pécsi és vidéki telep 31-én zárva tartanak. A pécsi kis telepeken és a vidéki telepeken 31-én délig vásárolható tüzelőanyag. Kérjük azonban vevőinket, hogy az évvégi leltár zavartalanságának biztosítására tüzelőanyagukat lehetőleg már 30-án szerezzék be. Pécsi TUZÉP Vállalat.

AZONNALI belépésre keresünk saját szerszámmal rendelkező szakképzett asztalost. Jelentkezés az Északbaranyamegyei Népbolt Igazgatóságán Pécs, Rákóczi-út 50. 332

Harmadik Békekölcsön

I. sorsolása

Salgótarjánban

1953. december 27-én, vasárnap d. u. fél 4 órától.

Kisorsolásra kerül 187.850 darab nyeremény

59.6 millió forint összegben.

A sorsolás nyilvános!

Komlói 49/3 Szerelőipari Vállalat alkalmaz komlói telephellyel villanyszerelő, vízvezetékszerelő, fűtés szerelő, valamint a fűtés szerelésnél betanított segédmunkásokat. Szállást ingyen biztosítunk dolgozóink rendelkezésére, munkaruhát, télen melegruhát kapnak a dolgozók. Üzemi konyhánkon napi háromszori étkezést biztosítunk kedvezményesen, vidéki dolgozóink egyszeri utazását megtérítjük. Naponta utazóknak 60 százalékot térítünk. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezés Komlón Berek-utcai Központunkban.

DUNANTÚLI NAPLÓ

a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó: EGRI GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34.

Előfizetési díj: havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10 sz. Telefon 20-27

A nyomdáért felel: MELLER REZSŐ

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 303. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — HÉTFŐ, 1953 DECEMBER 28

Közöljük a Harmadik Békekölcsön első sorsolásának nyerőszámait

Nagyszerű tettekre lelkesít a mezőgazdaság fejlesztéséről hozott határozat

Még jóformán el sem ült a falvakban, tanyákon az új begyűjtési törvény visszhangja, amikor újabb, nagyszerű karácsonyi ajándékot kapott dolgozó parasztságunk: megjelent a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége és a Minisztertanács közös határozata a mezőgazdasági termelés fellendítéséről. A hosszú karácsonyi ünnepben a határozatot újra mindenki, akinek csak valami köze is van a mezőgazdasághoz. Sokat olvasva melegük lett a termelőszövetkezeti elnököknek és gépállomási traktorosoknak; megdobbant az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok, az agronómusok, a gyárigazgatók, a mezőgazdasági szaktanárok szíve: mindegyikük megtalálta benne, ami éppen rá vonatkozott, amit éppen neki kell megoldania. A párt szava, a kormány szava — a nagyszerű feladatok tettekre ösztönöznek, — még a karácsonyfa alatt megszülettek az első tervek: mit csinálunk már holnap, a saját erőnkből is a határozat végrehajtásáért:

BURGERT RÓBERT, a Pécsi Állami Gazdaság igazgatója:

A talajerő pótlása és növelése — ez az első, amihez most a télen, már januárban alaposan hozzáfogunk. Eddig a mi gazdaságunkban is a talaj ismerete nélkül gazdálkodtunk, bár tízezer hektár természetes rétet, tizenhatezer hektár búzatermést takarítottunk be holdanként — mégis a sötétben tapogatóztunk: nem tudtuk melyik táblába melyik növény adná a legnagyobb termést. A Központi Vezetőség és a Minisztertanács határozata nyomán — később nem lenne idő rá a mezőgazdaságban — még januárban befejezzük gazdaságunk talajtérképének összeállítását. A mi talajainkat vizsgálatát még az Agrártudományi Egyetem professzorai végzik, de januárvégére önálló laboratóriumot rendezünk fel és Nagy Livia agronómus — aki az egyetemen elsajátította a talajvizsgálat csinját-binját — személyesen megvizsgálja a környező termelőszövetkezetek és egyénileg gazdálkodó parasztok talajmintáit és a főagronómussal együtt rendszeres tanácsadást nyújtanak: milyen műtrágyát, mennyi istállótrágyát használjanak, hol kell meszezéssel, vagy más eljárással javítani a talajt.

Eddig a mi állami gazdaságunk — és úgy vélem, a többi sem — nem nyújtott elég gyakorlati segítséget a termelőszövetkezeteknek. Kitől tanulhon meg nagyüzemi módon gazdálkodni a termelőszövetkezeti elnök és brigádvezetők — ha nem a nagyüzemű állami gazdaságoktól? Most véget vetünk ennek az elzárkózottságnak. Kiválasztunk két-három környező termelőszövetkezetet, ahol a járási pártbizottság szerint a legnagyobb szükség van a támogatásra, és ott agronómusaink, szakembereink, jómagam is gyakorlati segítséget nyújtunk: a talajvizsgálatok eredménye és adottságaik alapján segítünk megszervezni vetésforgóikat, megtanítjuk őket a helyes trágyakezelésre, segítünk bevezetni az egyedi takarmányozást és meghonosítani azokat a módszereket, amelyekkel gazdaságunk az ország legjobb tejtermelő állami gazdaságává küzdötte fel magát. Ez nemcsak afféle papíron nyújtott segítség lesz — a párt előtt felelősséget vállalunk az általunk patronált termelőszövetkezet alapos megerősítéséért.

A saját portánkon is akad bőséges tennivaló: 1200 négyszögölön trágyakísérleti parcellát létesítünk, hogy megismerjük az egyes műtrágyák legjobb adagolását. A mezőgazdasági termelés fejlesztéséről szóló határozat előírja, hogy a könnyűipar 1954-ben Kreybig Lajos Kossuth-díjas akadémikus módszere szerint szerves anyaggal szemcsézett műtrágyát állítson elő. Mi kikísérletezzük és megvalósítjuk, amit a határozat javasol: házilag szemcsézzük a szuperfoszfátot és erre megtanítjuk a környező termelőszövetkezeteket és állami gazdaságokat is.

VASTAG MIKLÓS, a villányi járási tanács főagronómusa:

Az a megtiszteltetés ért pártunk és kormányunk részéről, hogy résztvehettem a határozat kidolgozásában. Már Budapesten sokat gondolkoztam — hogy hajthatjuk végre a határozatot a villányi járásban. Első és legfontosabb feladat járásunk területén a talajerő fokozása; itt a legnagyobb az elmaradás. Tagadhatatlan, hogy jó termést takarítottunk be az idén, de ez: nagy részben a jó időjárásnak köszönhetjük. — Földjeink kihasználtak — és megmondhatom, azért, mert nincs a földekhez megfelelő állatállományunk. Évi trágyázási tervünket még háromnegyed részt sem teljesítettük. A trágyahiányt csak fokozta, hogy a meglévő keveset is rosszul kezelték, elvesztette táperejét. Példa Hosszúvíz és Lapáncsa község, ahol jó minőségű földek terülnek el, de a helytelen trágyakezelés miatt mégis rossz volt a termésük. Elhatároztuk, hogy a járási tanács és a gépállomások agronómusai a télen trágyakezelési ismertető előadásokat tartanak a községekben. — Gondoskodunk kellő mennyiségű műtrágyáról is, mert az őszies gyengén telelnek és tavasszal múlhatatlanul szükséges a fejtrágyázás.

A talajerő fokozása jó részt az állatállomány növelésén múlik — az viszont a takarmányozástól függ. Járásunkban kevés a legelő, az is rossz minőségű — feltétlenül megnöveljük hát a pillangós takarmánynövények — a lucerna és a vöröshere vetésterületét, különösen az egyénileg dolgozó parasztoknál. Hogy fennakadás ne lehessen — Pécsán és Kisjakabfalván 50 mázsa vetőmagot tartalékoltunk.

A takarmányok mellett az ipari növények termelését is népszerűsítjük, mert egyrészt jól jövedelmez, másrészt pedig répaszelet és melasz formájában, mint takarmány is sokat jelent. Elmaradott járásunkban a burgonya és zöldségtermesztés, sok olyan termelőszövetkezetünk akad, ahol egyáltalán nem termeltek burgonyát. A bezedeki Szabadságban és az illocskai Közös Erőben pedig — bár földjük alkalmas burgonyatermelésre — csak egy-két holdat ültettek és most úgy vásárolják piacon.

A villányi bornak világhírneve van, — még is elhanyagoltuk eddig. A helytelen kezelés nyomán sokhelyütt kipusztult a szőlő és most a villánykövesdi Új Alkotmány példájára — ahol eddig három holdat telepítettek — pótoljuk majd a hiányokat.

Nagy változást teremtünk járásunk állattenyésztésében: a termelőszövetkezetekben bevezetjük az egyedi takarmányozást, a háromszori fejést, hogy a jelenlegi alacsony hozamokat felemeljük, megnöveljük a tagok jövedelmét.

Nekünk, mezőgazdasági szakembereknek ugyancsak változtatni kell munkánkon. Nem engedhető meg, hogy a papírhalmazok miatt ki sem mozdulhassunk a területre. Kint a mi helyünk a dolgozó parasztok között és helyben, a faluban, a termelőszövetkezetben tudjuk csak jól irányítani a termelést. Megszűnik a szakemberek állandó cserélgetése is — minden agronómus megismerheti, alaposan megismerheti saját területét.

Pártunk és kormányunk határozatba hozta a mezőgazdaság fejlesztését, most rajtunk a sor: a mi munkánktól függ nagymértékben a mezőgazdasági termelés fellendítése,

TÖBB SZENET A HAZÁNAK!

A Pécs VI. kerületi bányászok befejezték 1953 évi tervüket

A pécsbányatelepi András-akna testvéraknája, a Széchenyi-akna is évi tervének befejezéséhez közeledik. András-akna bányászai Széchenyi-aknai társaikkal együtt, derekasan helytálltak a „200 éves a magyar szénbányászat" emlékműszakon. December 12-től 22-ig kétezerkétszázhammincnyolc tonna szenet termeltek terven felül. Az emlékműszak utolsó napjaiban András-akna bányászai be is fejezték évi tervüket és megkezdték a terv túlteljesítését. Megfogadták, hogy terven felül 6000 tonna szenet termelnek népgazdaságunk számára.

December 23-ig 1433 tonna szenet szállítottak terven felül és ezzel elősegítették azt, hogy kerületük — Széchenyi- és András-akna együttvéve — december 23-án a délutáni órákban teljesítette 1953. évi termelési tervét.

*

A Nagymányoki Szénbánya Vállalat nagymányoki üzemének dolgozói már november 21-én teljesítették évi tervüket. A terv teljesítésekor megfogadták az üzem munkásai, hogy évi tervükön felül 3936 tonna jóminőségű feketeszenet termelnek népgazdaságunknak.

A nagymányoki bányaüzem dolgozói már túlteljesítették felajánlásukat is: december 23-án reggel 6 óráig 4285 tonna szenet termeltek évi tervükön felül.

A szászvári bányászok december 16-ra akarták teljesíteni évi tervüket. Az ígéret helyett már december 5-én jelentették: befejeztük az évi tervet. Elhatározták, hogy az év hátralévő napjaiban 5.500 tonna terven felül termelt szénnel járulnak a kormányprogramm minélőbbi megvalósításához. Az 5.500 tonnából szerdán reggel hat óráig már 4.133-at kitermeltek.

*

A Nagymányoki Szénbánya Vállalat 122.2 százalékra teljesítette december 23-ig, esedékes havi tervét. A jó eredmény eléréséhez a hidasi lignitbányászok is hozzájárultak, akik az előző hónapok elmaradásával szemben decemberben átlagosan 123.7 százalékot értek el. — A nagymányoki bányászok 151.5, a mázai bányászok 119.5, a szászvári bányászok pedig 106.3 százalékos havi terv teljesítéssel segítik vállalatukat a további versenyben.

Emeljük a fejési átlagot

A Szilágypusztai Állami Gazdaság három modern tehénistállót kapott az idén. Eldicsekedhettünk a vízvezetékkel, a kisvasúttal, a villannyal, csak eggyel nem — a tejtermeléssel. Istállóátlagunk a 4.5 liter körül ingadozott.

A gazdaság igazgatója, a szakemberek és az állattenyésztési dolgozók összefogtak, hogy megváltoztassák ezt a szégyenteljes „eredményt." Bevezettük és mintaszerűen fenntartottuk az egyedi takarmányozást. Az abraktakarmányokat élesztősítettük, a lucernaszénát lisztté darálva etettük. Négyezernyolcszáz helyett 5520 köbméter silót készítettünk — ezzel biztosítottuk állataink ízletes téli takarmányát. A tehenészek bevezették a tőgymasszázst és az utócsepegtetést, harc folyt minden csepp tejért. Munkánk eredménye nem maradt el: Frick Jánosné tizenhárom tehenével 8.8 literes istállóátlagot ért el, az egész gazdaság tehenészete pedig 7.5—7.8 litert.

Mi, a Szilágypusztai Állami Gazdaság szakemberei bebizonyítjuk, hogy a dolgozókkal összefogva a legjobb módszereket alkalmazva, — még ezt is túl tudjuk teljesíteni.

Kati János agronómus, levelező.

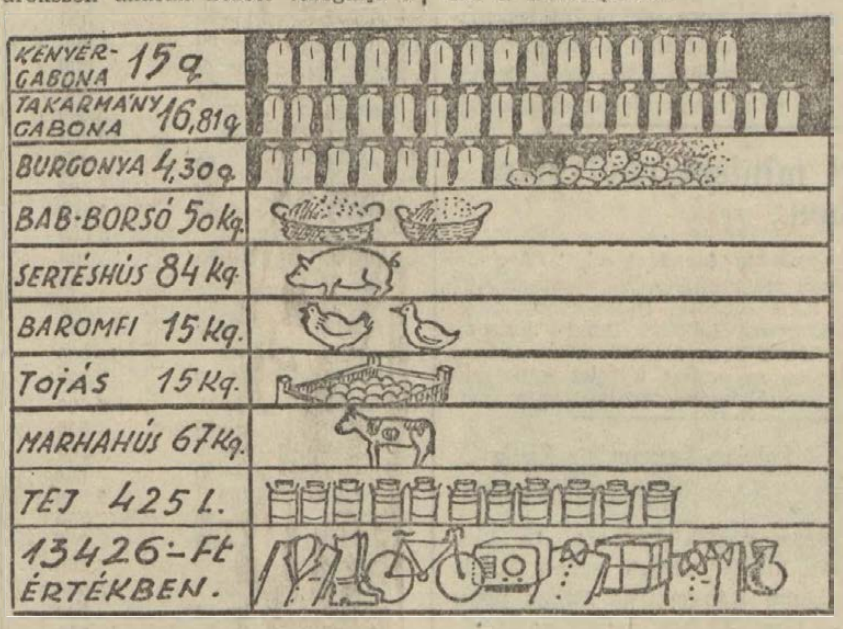
Válasz a mohácsszigeti tanyavilágból

A felső-lögi szállások úgy elvesznek a mohácsszigeti tanyavilágban, hogy a madár is csak tévedésből repül arrafelé. Ilyenkor még hagyján — a fagy sima „betonutat" csinált a dűlőkből — könnyen szaladt autónk Csóka Péter tanyájáig. De mi van itt esős őszökön, meg hólvadáskor?

— Tengőig érő latyak, igazi, vendégmarasztaló szigeti sár. — A kerítés lécein köcsögök száradnak. A fiatalabbik Csóka kinyitja a cserényajtót és tovább ismertet a sziget téli „örömeivel".

— Nem is járkál akkor erre senki, csak akit ezért fizetnek, a postás. Ő sem az úton jön, hanem az árokszéli akácok között válogatja a szárazját. Egyszerre kihoz a városból három-négynapi újságot, aztán megint magunkra maradunk egy hétre.

Zavarban vagyok, hiszen ha ilyen ólomlábakon jut ki a nyomtatott betű, akkor hiába jöttem: nem tudnak itt semmit sem még az új begyűjtési törvényről. De amikor szóváteszem, megtudhatom: a jó hír a szelek szárnyán jár, nem ragad a sárba. Nemcsak újságból olvashatja a híreket az ember, a nagyládán ott a rádió is, meghát működik az eleven rádió — a szomszédolás is. Ismerik már a rendeletet és már ki is számolták: majd tizenhárom és félezer forinttal többet árulhatnak jövőre a szabadpiacon.

Ennyivel több terményt, jószágot, baromfit vihet szabadpiacra a mohácsszigeti Csóka Péter középparaszt — csupán a begyűjtési törvény kedvezményeiből. A közel 13 és félezer forint érték árából kerékpárt, rádiót vehet és tetőtől talpig felöltöztetheti az egész családot.

— Ennyit, csak ennyit, ha úgy gazdálkodnánk, mint eddig. Jövőre másképp lesz! A Nagy Imre beszéde után, ahogy megtudtuk, nem tagosítanak, — egyszerre több, mint felét megtrágyáztuk földjeinknek. Nyolc holdat.

Az öreg Csóka kint szánt valahol — ezért viheti a fia a szót. Családos ember az ifjú Csóka, a maga embere már, — de az öreg kéményen tartja a gyeplőt. Ha itt lenne, csak ő beszélhetne a jövő évi szándékokról.

— Ez az új törvény megint nagy segítség, különösen kifizetődik a jószággal-bánás. Azelőtt is, akármennyi kukoricánk termett, az mindig kevés volt. Az OFA földekért kevesebb a beadás, úgy gondoltuk apámmal, tavasszal még három holdat elvállalunk az őszi négy mellé. Többet dolgozunk az igaz, de több állatot is nevelünk. Most öt disznónk hízik, jövőre tizet fogunk be hízóra.

Csókáék jómódú és jóhírű középparasztok. Tömött góréjuk, téglából épült teli disznóólaik bizonyítják —, nemcsak a szót cséplik, gazdálkodnak is és okosan gazdálkodnak! A felszabadulás előtt csikókat neveltek jó pénzért az olasz és német kereskedőknek. Ahogy beszél újesztendei szándékairól, nem kétséges, meg is csinálja.

— Tehenet sem volt érdemes eddig tartani, sok volt utána a beadás. Most meg az gondolkodik ésszel, aki minél többet tart. Mi is kicseréljük a hitványát és jobb tejelőket veszünk. Igazam van-e?

Hogyne lenne — bár így fordítaná sorsát minden dolgozó paraszt. De csak az állattenyésztésre gondolnak?

Nevet, amikor megkérdezem és a feleségével előhozatja a papírokat: egy hold pannonbükkönyre, kétezer négyszögöl kenderre, egy magyar hold ricinusra meg sok egyébre kötött termelési szerződést. Csak ezért tizennyolc mázsával csökkent a beadása.

— Milyen a búzájuk? Kikelt-e?

— A búzánk? Nem sikerült úgy, ahogy mi szeretnénk, talán egy nagy hó segíthet rajta. Tavasszal megpéti sózom az egészet, hadd erősödjék. Még most a télen megveszem a műtrágyát, legyen kéznél, ha eljön az ideje. Megadunk mi mindent a gabonának, meg a többi növénynek is, ami csak szükséges, de van úgy, hogy nem rajtunk múlik. A Magtermeltető Vállalat már két hónapja hiteget bennünket, nem küldi a gépi szántási utalványt, nem szántathatunk a gépállomással. Pedig hát jó lovaink vannak, de nem versenyezhetnek a traktorral...

... Rég elhagytuk a felső-lögi szállásokat, már valahol a Vörös Fény gyümölcsösénél járunk, de még mindig Csókáékra gondolok. A kormányprogramm megváltoztatja a szigeti parasztemberek gondolkodását is. Csókáéknál, Nagy Gáboréknál, a messze tanyákon megeredt a párt vetése: azon tanakodnak a népek, hogy adhatnának el minél több búzát, hízott disznót, tejet. A maguk hasznára. A haza javára.

Szovjet jegyzék a berlini külügyminiszteri értekezlet összehívásáról

Moszkva (TASZSZ): A Szovjetunió külügyminisztériuma december 8-án azonos szövegű válaszjegyzéket kapott Franciaország, Anglia és az Egyesült Államok kormányától a külügyminiszteri értekezlet összehívása tárgyában vonatkozó november 26-i jegyzékére.

A Szovjetunió külügyminisztériuma december 26-án megküldte Franciaországnak, Anglia és az Egyesült Államok moszkvai nagyköveteségének a szovjet kormány válaszjegyzékét.

Alább közöljük a francia kormány 1953. december 8-i jegyzékének és a szovjet kormány 1953 december 26-i jegyzékének szövegét.

A francia kormány 1953 december 8-i jegyzéke

Franciaország nagykövetsége nagyrabecsülését fejezi ki a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége külügyminisztériumának és az alábbiakat közli:

A francia kormány örömmel állapítja meg, hogy a szovjet kormány, mint november 26-i jegyzékéből kitűnik, hajlandó résztvenni Franciaország, az Egyesült Királyság, az Egyesült Államok és a Szovjetunió külügyminisztereinek értekezletén. Reméli, hogy ez az értekezlet lehetővé teszi majd Németország egységének megvalósítását a szabadság feltételei között és az osztrák államszerződés megkötését.

A francia kormánynak meggyőződése, hogy a tényleges előrehaladás a különösen égető német és osztrák kérdés rendezésében előmozdítja majd más fontos nemzetközi problémák megoldását is, beleértve az európai biztonság problémáját. A francia kormány ezzel kapcsolatban újból megerősíti, hogy az Atlanti Szövetség szabad országainak önkéntes egyesülése, s úgyszintén különböző európai országoknak közös jólétük fejlesztésére és közös biztonságuk biztosítására irányuló politikája tisztán védelmi jellegű és ez országok közös hozzájárulása a béke ügyéhez.

A Szovjetunió kormánya kifejezésre juttatja, hogy tárgyalni óhajt öthatalmi értekezlet összehívásának lehetőségéről. A négy külügyminiszter tervbevett értekezlete lehetőséget ad mindegyik részvevő kormánynak, hogy kifejtse nézetét ebben a kérdésben.

A francia kormány a Német Szövetségi kormánnyal és a berlini német hatóságokkal folytatott tanácskozások után javasolja, hogy a négy külügyminiszter értekezlete 1954 január 4-én üljön össze Berlinben, abban az épületben, amelyet a Szövetséges Ellenőrző Tanács használt.

A szovjet kormány 1953 december 26-i jegyzéke

A szovjet kormány igazolja az 1953 november 26-i jegyzékére kapott december 8-i francia válaszjegyzék vételét. Tudomásul veszi hogy a francia kormány beleegyezett Franciaország, a Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok külügyminiszterei berlini értekezletének összehívásába.

A Szovjetunió kormánya megerősíti a külügyminiszteri értekezlet összehívásának kérdésében régebben kifejtett álláspontját. Az értekezlet jelentőségét abból a szemszögből értékeli, hogy egyrészt az összes résztvevők megfelelő szándéka esetén lehetőség nyílik a nemzetközi feszültség enyhítésére, másrészt szükség van az európai biztonság megőrzésére és a német militarizmus feléledése veszélyének elhárítására.

A szovjet kormány megállapítja: a francia kormány beleegyezik a Kínai Népköztársaság részvételével megtartandó öthatalmi értekezlet összehívásának megtárgyalásába tekintettel arra, hogy az öt nagyhatalom külügyminisztereinek értekezlete mozdíthatná elő természetszerűleg a leghathatósabban a megérett nemzetközi problémák rendezését.

A szovjet kormány szükségesnek látja a külügyminiszterek értekezlete megfelelő előkészítését, fontosnak tartja, hogy biztosítva legyenek az értekezleten való részvétel szükséges feltételei valamennyi kormány számára. Ezért úgy véli, hogy az értekezlet összehívásának legmegfelelőbb időpontja 1954 január 25-e, vagy bármely későbbi nap lenne.

Ami a fenti értekezlet megtartásához szükséges helyiséget illeti, legcélszerűbb volna, ha ebben a kérdésben a négy hatalom berlini főbiztosainak képviselői egyeznének meg.

A szovjet kormány azonos szövegű jegyzéket juttatott el Anglia és az Egyesült Államok kormányához is.

Hogyan öltözködünk 1954-ben

A Divatáru Nagykereskedelmi Vállalat kiállítást rendezett Budapesten. A gazdag választékban kiállított ruhák és ruházati cikkek 1954-ben kerülnek a ruházati boltokba.

A gyermekek részére újfajta napozók, fürdőruhák kerülnek majd forgalomba. Abból a kockás anyagból (alperi), amelyből eddig csak férfiinget készítettek, most bakfisfürdőruhát is előállítottak. Ujdonság lesz a rágombolható felsőrészes short, valamint női fürdőruha saját anyagú kulikabáttal.

Megjelenik az üzletekben a kis blúz-sál selyemből negyven forintért, selyem vállkendő a hűvösebb nyári estékre száz forintért, masni-sál taft anyagból és forgalomba hoznak taft gallér- és mandzsetta garniturát. — Budapest nevezetességeit — Lánchíd, Halászbástya, Vajdahunyad-vár, stb. — ábrázoló sálakat és kendőket is árusítanak majd 30—60 forintos áron.

Jövőre divat lesz a női nyakkendő is és újra divatba jönnek jövőre az olcsó gyapjú férfinyakkendők.

A dolgozók kívánságára jövőre már egész könnyű, kilencven grammos nyúlszőr férfikalapot is készítenek. Érdekes újdonság lesz nyárra a raffiából készült férfisapka.

A dolgozókról való fokozottabb gondoskodást visszatükröző értékes kiállítás anyagát elviszik minden megyeszékhelyre, az ottani kiállításokon meghallgatják a vidéki dolgozók véleményét is és ezek alapján adják ki a megrendelést az iparnak.

A szovjet egészségügyi miniszterhelyettes Delhiben

Delhi (TASZSZ): December 23-án Radzsendra Prasszad indiai elnök fogadta M. D. Kovrigina szovjet egészségügyi miniszterhelyettest. December 24-én M. D. Kovrigina tiszteletére M. A. Menysikov, Delhi szovjet nagykövete fogadást adott. A fogadáson résztvettek: Radzskumari Amrit Kaur asszony, India egészségügyi minisztere, Laksmi Pandit asszony, az ENSZ közgyűlése 8. ülésszakának elnöke, az indiai közélet képviselői és a diplomáciai testület tagjai.

A labdarúgó-válogatottak értekezlete Sebes Gusztávnál

A magyar labdarúgóválogatott csapat valamennyi játékosa — Grosics, Gellér, Buzánszki, Lóránt, Lantos, Bozsik, Zakariás, Budai II., Kocsis, Hidegkuti, Puskás, Czibor, Kovács I., Sándor, Tóth M. Palotás, Csordás és Várhidi — vasárnap délelőtt Sebes Gusztávnál, az OTSB elnökhelyettesénél hosszabb szakmai értekezleten vett részt.

Megtárgyalták a csapatmunka hibáit, amelyeket az edzéseken kell javítani. Ezután a játékosok egyenként mondották el a sajátmaguk tapasztalt észrevételeiket játékukkal kapcsolatban, bírálták egymást, majd egyénenkénti edzés-tervet dolgoztak ki, hogy ezzel is elősegítsék a jövő évi feladatokra való felkészülést.

Az igen fontos és minden tekintetben hasznos értekezlet mintegy 4 és fél óra hosszat tartott.

Belgium Kommunista Pártja politikai bizottságának nyilatkozata

Brüsszel (TASZSZ): A „Le Drapeau Rouge" pénteki száma közölte Belgium Kommunista Pártja politikai bizottságának nyilatkozatát.

A politikai bizottság köszönti a borinagei bányászokat, akik bátor harcukkal nemrégiben arra kényszerítették a vállalkozókat és a kormányt hogy elhalasszák a döntést a hét bánya bezárásának kérdésében. A bányákat a Schuman-terv végrehajtásával kapcsolatban kellett volna bezárni.

A politikai bizottság — hangzik a nyilatkozat, — hangsúlyozza, hogy a borinagei események alátámasztották a Schuman-tervvel kapcsolatos állásfoglalás helyességét.

A Harmadik Békekölcsön első sorsolása Salgótarjánban

December 27-én zsúfolásig megtelt a salgótarjáni acélárugyár kultúrotthona. Itt zajlott le a harmadik békekölcsön első sorsolása.

Tarján Endréné, az OTP vezérigazgatóhelyettesének, a sorsolási bizottság elnökének megnyitó szavai után Galajda János, a salgótarjáni városi tanács VB-elnöke mondott ünnepi beszédet.

— Salgótarján dolgozói nagy örömmel fogadták a hírt, hogy városunkban rendezik meg a harmadik békekölcsön első sorsolását — kezdte beszédét.. — Ez a kitüntetés elsősorban a salgótarjáni dolgozók lelkes munkájának, kiváló eredményeinek köszönhető, akik a felszabadulás első percétől kezdve nagy lendülettel vették és veszik ki részüket az építőmunkából.

Ezután ismertette azokat az eredményeket, amelyeket Salgótarján és egész Nógrád-megye ipari és mezőgazdasági dolgozói értek el a terv teljesítésében, majd a város fejlődéséről, az új építkezésekről beszélt.

Az ünnepi beszéd után Tarján Endréné, az Országos Takarékpénztár vezérigazgatóhelyettese, a sorsolási bizottság elnöke ismertette a harmadik békekölcsön kötvények sorsolásánál alkalmazott új módszert.

Ezután megkezdődött a sorsolás. A sorsolást végző bizottság tagjai elfoglalták helyüket, közöttük Budavári Károly, a miszerfai szénbányák vállalat kitüntetett kétszeres sztahanovista vájárja, Buda Antal, a salgótarjáni acélárugyár sztahanovista drótkötője, Pere Mária, a berceli AMG traktoros brigádvezetője, Hupcsok Antónia, a „Szocialista Munkáért" érdeméremmel kitüntetett salgótarjáni pedagógus, Kiss János, a romhányi cserépkályhagyár sztahanovista dolgozója, akik ellenőrizték a sorsolás lefolyását.

A százezerforintos főnyereményt nyerte:

XV. osztály 02210 sorozat 10-es számú kötvény

Sorozat:	Szám:	Nyeremény:
00096	1—50	500
00219	1—50	200
00224	1—50	200
00226	1—50	200
00367	1—50	200
00473	1—50	200
00496	1—50	200
00525	1—50	200
00598	1—50	200
00811	1—50	200
00964	1—50	200
00986	1—50	200
01217	1—50	200
01253	1—50	200
01263	13	5.000
01487	1—50	200
01651	1—50	200
01663	05	25.000
01670	1—50	500
01673	18	10.000
01735	1—50	500
01740	1—50	200
01802	1—50	200
01870	1—50	200
02041	23	5.000
02179	1—50	200
02882	1—50	200
02907	1—50	1.000
02922	1—50	200
03008	1—50	200
03163	1—50	500
03201	45	10.000
03332	1—50	200
03367	1—50	200
03509	22	5.000
03584	1—50	200
03643	1—50	200
03722	1—50	200
03723	49	5.000
03796	1—50	200
04087	1—50	200
04093	1—50	200
04367	1—50	200
04389	1—50	200
04397	1—50	200
04406	1—50	500
04523	31	5.000
04724	1—50	200
04909	1—50	200
04565	1—50	200
04613	1—50	200
04667	1—50	500
04905	1—50	200
05008	1—50	200
05036	1—50	200
05107	1—50	200
05138	1—50	1.000
05414	1—50	200
05437	1—50	200
05578	1—50	200
05637	24	50.000
05860	1—50	200
06068	1—50	500
06154	1—50	1.000
06200	1—50	500
06304	1—50	500
06308	07	5.000
06311	28	10.000
06315	1—50	200
06338	1—50	500
06377	1—50	1.000
06514	02	5.000
06706	1—50	200
06730	1—50	500
06856	1—50	200
06989	1—50	200
07045	42	10.000
07072	1—50	500
07085	19	5.000
07130	1—50	500
07150	1—50	500
07249	1—50	500
07585	09	5.000
07621	1—50	200
07700	1—50	200
07760	1—50	200
07832	20	5.000
07852	1—50	200
07877	1—50	500
07892	1—50	200
08103	46	25.000
08204	1—50	200
08226	1—50	200
08357	1—50	500
08362	1—50	200
08441	1—50	200
08453	1—50	200
08458	38	5.000
08490	38	10.000
08514	1—50	200
08574	1—50	200
08679	1—50	200
08745	1—50	200
08905	1—50	1.000
09082	38	10.000
09181	1—50	200
09255	1—50	200
09316	1—50	200
09824	1—50	200
10023	1—50	200
10030	33	5.000
10163	1—50	200
10314	1—50	200
10383	1—50	200
10521	1—50	200
10605	1—50	200
10640	1—50	200
10665	1—50	500
10746	12	5.000
10789	14	50.000
10829	1—50	200
10838	1—50	500
11192	47	5.000
11274	1—50	500
11377	1—50	200
11395	1—50	200
11423	1—50	200
11452	05	10.000
11539	1—50	200
11633	35	5.000
11686	1—50	200
11794	1—50	500
11890	1—50	200
11970	1—50	10.000
12033	14	5.000
12040	1—50	200
12156	1—50	200
12398	1—50	1.000
12526	1—50	200
12564	1—50	200
12627	09	5.000
12808	1—50	200
12937	1—50	500
12947	1—50	200
12959	07	5.000
12969	1—50	200
12992	1—50	200
13002	06	5.000
13047	16	5.000
13109	1—50	200
13306	1—50	200
13321	14	5.000
13348	1—50	200
13420	31	5.000
13487	45	25.000
13547	49	10.000
13554	1—50	200
13594	1—50	200
13619	1—50	200
13845	1—50	1.000
13921	1—50	500
14209	1—50	200
14468	1—50	200
14510	1—50	200
14622	19	5.000
14654	1—50	200
14698	1—50	200
14776	1—50	200
14781	1—50	200
14820	1—50	200
14924	1—50	200
15140	1—50	200
15280	1—50	200
15348	1—50	500
15481	1—50	500
15483	1—50	200
15624	1—50	200
15856	31	5.000
16010	02	10.000
16057	1—50	200
16195	1—50	200
16198	1—50	500
16373	43	5.000
16381	1—50	200
16468	1—50	200
16777	1—50	200
16811	15	25.000
16944	1—50	500
16830	1—50	200
16944	04	5.000
16997	1—50	200
17018	1—50	200
17023	1—50	200
17112	1—50	1.000
17321	16	10.000
17346	1—50	200
17450	1—50	500
17499	1—50	200
17534	1—50	200
17705	1—50	200
18157	1—50	500
18212	03	5.000
18224	1—50	200
18257	1—50	500
18362	1—50	200
18483	1—50	200
18582	1—50	200
18748	03	5.000
19001	1—50	200
19035	1—50	200
19081	1—50	500
19166	1—50	200
19210	1—50	200
19356	1—50	200
19440	1—50	200
19538	1—50	200
19570	44	5.000
19770	1—50	200
19785	39	5.000
19971	1—50	200

A jegyzékben feltüntetett sorozatszámokhoz tartozó összes kötvények — a százezer forintos főnyeremény kivételével — mind a tizenhét (I—XVII.) osztályban nyertek.

A kétjegyű számok (pl. 13, 05, 18, 23 stb.) számok a mellettük feltüntetett nagynyereményt nyerték. A sorozathoz tartozó többi negyvenkilenc kötvény kétszáz forintot nyert.

Fenti gyorslista közvetlenül a húzás után készült. Esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk. A hivatalos nyereményjegyzék december 29-én jelenik meg.

Külföldi hírek

PHENJAN

A Koreai Központi Távirati Iroda közölte a Koreai Vöröskereszt Társaság Bizottságának jegyzőkönyvét. A jegyzőkönyvet számos kiváló koreai orvos írta alá.

A jegyzőkönyv kiemeli, hogy a nemzetközi jog szabályainak durva megsértésével és az emberiesség alapelveinek figyelmen kívül hagyásával az amerikai katonai hatóságok széleskörben felhasználták eszközül a Koreai Néphadsereg fogságba esett harcosait orvosi kísérletek céljaira. Sok fogságba esett harcosnál halálhoz, vagy súlyos rokkantsághoz vezetett. Igy a puszani tábori kórházban az amerikai orvosok erőszakkal hajtották az egészséges hadifoglyokat sebészeti operációra. — Ezeknél az operációknál a halálesetek száma elérte a nyolcvan százalékot. Ugyanebben a kórházban egy amerikai sebész a fagy hatását próbálta ki a hadifoglyokon. A fagyasztás után a kísérletezésre felhasznált hadifoglyok többségének végtagját amputálták.

A Koreai Vöröskereszt Társaság Bizottságának tagjai azzal a felhívással fordulnak az egész világ tudományos dolgozóihoz és minden jóakaratú emberhez, emeljék fel tiltakozó szavukat a tudomány ezen barbár megcsúfolása, a hadifoglyok meggyilkolása ellen.

ATHÉN

Az „AVGI" című lap jelentése szerint az EDA képviselői felkeresték Babakosz igazságügyminisztert és memorandumot nyujtottak át neki a görögországi politikai foglyok súlyos helyzetéről.

Az EDA képviselői hangsúlyozták, hogy a politikai foglyok számára újabb korlátozásokat vezetnek be. A foglyokat ütlegelik — amint az az aginai börtönben és másutt történt. Az amfisszai börtönben, valamint a Korfu-szigeti börtönben a foglyokat túlzsúfolt cellákban őrzik. A foglyok élelmezése rendkívül leromlott. A börtönhatóságok nem engedik meg, hogy a foglyok csomagot kapjanak hozzátartozóiktól.

Az EDA képviselői követelték a politikai foglyok helyzetének megjavítását.

Folytatódik a postás sztrájk Franciaországban

(MTI) Mint az „AFP" jelenti, a CGT postás szakszervezetének, valamint a postai alkalmazottak független szakszervezeteinek tagjai úgy határoztak, hogy tovább folytatják a négy napja tartó sztrájkjukat. Ennek következtében a francia főváros legtöbb kerületében változatlanul szünetel a posta kihordása.

Tovább tart a franciaországi repülőterek „biztonsági" személyzetének sztrájkmozgalma. E sztrájk következtében egész Franciaországban csaknem teljesen megbénult a polgári légiforgalom.

„Már most megteremtjük a jövőévi terv teljesítésének feltételeit"

Pécsi Bőrgyár

A Pécsi Bőrgyár dolgozói elhatározták, hogy december 18-ig befejezik évi tervüket. A felajánlást határidő előtt teljesítettük, már december 15-én megkezdtük évi tervünk túlteljesítését.

Amikor teljesítettük az évi tervet, új felajánlásokat tettünk. Elhatároztuk, hogy különböző cikkekből, 649 ezer forint értékben teljesítjük túl a tervet. Ezen az összegen már „túl vagyunk."

A terv túlteljesítése melletti különös figyelmet fordítunk a minőség állandó és fokozatos javítására. Műszaki és fizikai dolgozóink összefogásával növeltük azoknak a böröknek a minőségét és választékát, amelyek közszükségletként szerepelnek. A Rákospalotai Bőrkonfekció üzem számára több kísérletet végeztünk. Például 24 mintatucatból álló kollekciót állítottunk össze színekből, mintákból és minőségekből. A rákospalotai gyár dolgozóira vár már az a feladat, hogy az újfajta bőrmintákból kiválasszák a gyártandó cikkekhez legalkalmasabbakat. Megkezdtük a szijazatbőrök gyártását is, kimondottan a Rákospalotai Bőrkonfekció üzem számára. Kiváló minőségű aktatáskák és cigarettatárcák készülnek majd ebből.

A terv túlteljesítése mellett már nagyban folyik a jövőévi terv teljesítésére való felkészülés is üzemünkben. A Bőripari Igazgatóság 17 üzeme közül mintaüzemek lettünk a műszaki intézkedési terv készítésében. A műszaki intézkedések tervét tehát már leraktuk, ránk vár a feladat, hogy meg is valósítsuk majd azokat. Az elkövetkezendő napokban nagy műszaki konferenciát tartunk a gyárban, amelyben megbeszéljük a jövőévi feladatokat. A műszaki konferenciát követi majd az újév első napjaiban a termelési értekezlet. Addigra — műhelyekre, brigádokra és egyénekre is felbontjuk a tervet, mert mindenegyes dolgozónak ismernie kell már az újév kezdetén januári, sőt első negyedévi tervét.

A terv ismeretében sokkal könnyebb a munka, a dolgozók ellenőrizhetik szinte óránként is saját magukat: vajjon eleget tettek-e feladataiknak.

Elhatározásunk, hogy az év végéig legalább 5 százalékkal túlteljesítjük árutermelési tervünket. Ezt úgy sikerült elérnünk, hogy az áramszolgáltatás terén teljesen függetlenítettük magunkat a Villamosenergia Szolgáltató Vállalattól, saját energiatelepünkkel. váltott műszakokban, három harmadban dolgozunk és a dolgozók mindent megtesznek igéretük valóraváltásáért.

Elmondta:
HARNIK ISTVÁN főmérnök,
Pécsi Bőrgyár

Szigetvári Cipőgyár

Néhány nappal ezelőtt jelentettük, hogy üzemünk teljesítette 1953. évi export termelési tervét.

Gyárunkban azóta is lankadatlanul folyik a verseny az évi terv teljesítéséért. Miután eleget tettünk export-termelési kötelezettségünknek, hatalmas irambanindult meg a harc azért, hogy az évi tervet mennyiségben is, értékben is, legalább 3 nappal határidő előtt befejezzük.

Még a negyedév kezdetén megfogadtuk, hogy elfekvő anyagokból 1000 pár cipőt készítünk. Eddig 815 pár ilyen cipő készült el a gyárban — a fogadalmat valóraváltjuk. Természetesen a minőségre is ügyelünk. Az előírás szerint a gyárban készült cipők 97 százalékának elsőrendűnek kell lennie. Mi rendszeresen túlteljesítjük ezt. December első dekádjában 100.3 százalékra teljesítettük tervünket, és a gyártott cipők 99.07 százaléka elsőrendű volt. A második dekádban 103.4 százalékot értünk el 98.6 százalékos minőséggel. Azóta azonban újból javítottunk. December 21-én 99.72 százalék volt elsőrendű azokból a cipőkből, amelyeket gyártottunk. Emellett 309 pár cipőt adtunk ezen a napon népgazdaságunknak tervünkön felül.

Már most készülünk a jövő esztendő tervének teljesítésére. Üzemünkben állandóan folynak a különböző továbbképző tanfolyamok. Nemrég elhatározták a dolgozók, hogy több munkafolyamatot sajátítanak el. Már eddig is számos dolgozó van, aki például tűzni, bukkolni, és csiszolni is tud. Sokoldalúságuk miatt bármely munka elvégzésére alkalmazhatják őket. Pölöskei Gizella is többféle munkafolyamatot sajátított el, ért a tűzéshez, csiszoláshoz és más munkákhoz is. Jelenleg is van továbbképzés a gyárban. A műszakiak és a legjobb fizikai dolgozók adják át ezen tudásukat a fiatalabb dolgozóknak. Segesdi Józsefné, Lukács Vincéné, Holota Jenőné és Kanyar Károly is azok között vannak, akik lelkiismeretesen tanítják a fiatalokat és a munkamódszerátadással is hozzásegítik gyárunkat tervünk túlteljesítéséhez.

Párosversenyben vagyunk a szegedi „Déma" Cipőgyárral. A novemberi értékelés szerint a mi gyárunk első a versenyben. Reméljük, hogy decemberben is első helyre kerülünk, mert a nívót tartjuk, sőt előre megyünk.

Elmondta:
Bagi Ferenc
statisztikus,
Szigetvári Cipőgyár.

Mikor készülnek el végre a Megyeri-uti kislakások?

Tizenkilenc félig kész épület sorakozik a Megyeri út mentén. Aki először jár errefelé, elégedetten nézi az épülő új családi lakóházakat. De nem úgy e házak jövendő lakói.

A Megyeri uti kislakások még a lucaszéknél is lassabban készülnek. Megértjük tehát azokat, akik már bosszankodnak, az építkezés határidejének sorozatos eltolódása miatt. A házak építését a pécsi Tatarozó Vállalat még 1953 március 31-én megkezdte. Azóta hónapok teltek el és a Lakásépítő Szövetkezet tagsága türelemlenül várja az építkezés befejezését és a lakások átadását. Mi az oka, hogy ily lassan halad, ha egyáltalán halad az építkezés?

MISCHL ANTAL

a Tatarozó Vállalat műszaki osztályának vezetője a következőket mondja:

— A legnagyobb hiba az, hogy nem tudjuk biztosítani a szükséges munkaerőt. Ez egyrészt abból adódik, hogy a vállalati besorolás miatt nálunk a dolgozók fizetése 15 százalékkal kevesebb, mint a hasonló munkát végző dolgozóké, akik az Építőipari Vállalatnál dolgoznak. Így aztán a dolgozók inkább elmennek tőlünk más vállalathoz dolgozni. De nemcsak ez a hiba a kislakás építkezésen. Felettes szervünk, a megyei építési osztály sok esetben nem veszi figyelembe a vállalat kapacitását és így különböző sürgős munkákkal túlterhelik a vállalatot. A meglévő kevés munkaerőnket így kénytelenek vagyunk szétforgácsolni.

— A Megyeri uti kislakások építését még a március 31-én megkötött szerződés alapján megkezdtük. Az akkori tervek szerint 16 lakóház felépítése szerepelt a szerződésben. A szerződésben vállalt kötelezettséget a vállalat két hónappal a kijelölt határidő előtt befejezte. Ekkor azonban elfogyott a hitelkeret. A munkát tovább folytatni nem tudtuk. Július 7-én, miután az építtető újabb hitelt tudott szerezni, újból szerződést kötöttünk még négy lakóház felépítésére. Ezt a szerződést már csak felettes szervünk utasítására voltunk kénytelenek aláírni, mivel már akkor több volt a munkánk, mint amennyit el tudtunk volna végezni. Ugyanakkor ígéretet kaptunk arra, hogy a szerelés elvégzésére a 73/8. sz. Épületszerelő Vállalatot jelölik ki. Ez azonban nem történt meg. Mi kezdtük meg ezt a munkát is, azonban szerelő részlegünk október 1-én a vállalattól különvált és azóta ezt a munkát a Megyei Villamosítási Vállalat végzi. A jelenleg határidő szerint az épületeket december 31-ig tető alá kell hozni és a belső munkálatokat elvégezni. Az épületek teljes befejezését március végére tervezzük, mivel jelenleg még pontos határidőnk az épületek befejezésére nincs.

HOMOLAI GYULA

a Pécsi Város Területi Lakásépítő Szövetkezet Igazgatósági elnöke:

— A kivitelező vállalat elhanyagolta a munkálatok elvégzését. Nem biztosított megfelelő munkaerőt az építkezés gyors befejezésére. Az építkezés megkezdésekor nagy lendülettel láttak munkához s az első hitelkeretünket két hónappal hamarabb kimerítették. Mi mindent megmozgattunk, hogy újabb hitelkeretet biztosítsunk a munkálatok folytatására. Ezalatt körülbelül két hónap kiesés volt az építkezésben. Július 7-én sikerült kiharcolni 500 ezer forintot. Ezután az építkezés már nagyon vontatottá vált. Hiba volt, hogy nem biztosítottuk egyszerre az építkezési keretet és így két hónapos kiesés állhatott be, de a főhiányosság, a kivitelező vállalatot terheli, mert augusztus 11-én a Beruházási Igazgatóság biztosította az egész építkezés teljes befejezéséhez szükséges pénzösszeget, ennek ellenére jelenleg még mindig az utolsó lakóház falazási munkáinál dolgoznak. Mi a magunk részéről minden lehetőt elkövettünk annak érdekében, hogy a lakóházakat még ez évben sorsolás útján átadhassuk tagságunknak.

JÉHN JÓZSEF

a Beruházási Igazgatóság igazgatója:

— Mi több esetben foglalkoztunk ezzel a kérdéssel és megállapítottuk, hogy az építkezés lemaradásáért a felelősség elsősorban a Tatarozó Vállalatot terheli. Igaz voltak hiányosságok, de azokat igyekeztünk kijavítani és segítséget is adtunk a munkák elvégzéséhez. Segítséget adtunk az anyag beszerzésében is és szeptemberre minden anyag biztosítva volt ahhoz, hogy az építkezést befejezhessék. A Tatarozó Vállalat 1953 május 7-én egy nyilatkozatot küldött a Beruházási Igazgatóságnak, hogy az összes munkákat a vízvezetékszerelés kivételével be tudják fejezni. A második szerződés aláírása után a 73. Építőipari Trösztírásban utasította a 73/8. sz. Épületszerelő Vállalatot, hogy a Megyeri uti kislakások szerelési munkáit végezze el. Ez 1953 július 13-án történt. Most már csak a Tatarozó Vállalatnak kellett volna az alvállalkozói szerződést megkötnie a szerelő vállalattal. Ez azonban nem történt meg. A munkálatok állandóan vontatottan mentek. Feld István építési ellenőr több esetben még az építési naplót sem tudta aláírni, mivel az építkezésen nem talált senkit. A minisztérium legújabb utasítása szerint az építkezést teljes egészében 1954 április 1-re kell befejezni.

*

Az építkezés üteme valóban lassú. A Tatarozó Vállalatnak a meglévő nehézségek ellenére is meg kellett volna találnia a lehetőséget arra, hogy az épületeket átadhassák a szövetkezetnek. De hibát követett el a megyei építési osztály is, amikor ahelyett, hogy felülvizsgálta volna a vállalat kapacitását, egyre több és sürgős munkával bízta meg. Így aztán az egyik munkának természetesen mindig várnia kellett, hogy a „sürgősebbet" elvégezzék.

A sok munkát, amivel a Tatarozó Vállalatot elárasztották, a vállalat vezetőségének be kellett volna sorolnia és azután fontossági sorrendben elvégezni.

A dolgozók felháborodása kétségtelenül jogos. Ha valamennyi az építkezésben érdekelt vállalat, szerv és szervezet valóban szívügyének tekintette volna a lakások határidőre történő átadását, — azok — a nehézségek ellenére is — már rég elkészültek volna. A minisztérium most új határidőt állapított meg, a dolgozók jogosan elvárják, hogy ezt a határidőt végre be is tartsák és hogy be akarják tartani, annak rövidesen látható jelei is legyenek.

Sz. L.

„Ötven helyett kilencven kacsát keltettünk száz tojásból"

A Szentmártonpusztai Állami Gazdaság kacsatelep-vezetője vagyok. A felszabadulás előtt csak ötven-hatvan baromfival kísérletezhettem — most többtízezer viziszárnyast bízott rám a népi demokrácia. Munkámban hosszú évek megfigyeléseit és tapasztalatait hasznosítom. Normafüzetünk száz százalékos teljesítménynek veszi, ha petróleumfűtéses gépeinkkel száz tojásból csak ötven kiskacsát keltetünk; — belenyugszik abba, hogy a tojások másik felét a szemétre dobjuk. Miért váljon záptojássá az, az anyag, — amelyből hazánkban többszázezer szárnyast keltethetnek évente? Mi munkatársaimmal megtaláltuk a módját — miként vethetünk véget ennek a kényszerű pazarlásnak. Igaz, a nap huszonnégy órájából sok esetben 18-at is a gépek mellett töltöttünk, — de ötven helyett kilencven (89.92) kiskacsa bujt ki száz tojásból. Többtízezer tojásnál 180 százalékra teljesítettük normánkat és az Alkotmány ünnepén kitüntettek „Az Állami Gazdaságok Kiváló Állattenyésztője" címmel és éremmel.

Munkamódszerem ismertetésekor előrebocsátom: — a legtökéletesebb „keltetőgép" — maga az állat. Gépeim kezelésénél mindig az vezetett, hogy minél jobban utánozhassam a természetes keltetést. Törekvésem megvalósítása során szakítottam egy sor kialakult és megdönthetetlennek vélt módszerrel — a már ismertetett eredménnyel. A legújabban megjelent — tehát valószínűleg leghaladottabb — Gergely-féle viziszárnyas keltetési eljárással szemben én így dolgoztam:

A berakásra kerülő tojásokat osztályoztam, csak egyenlő nagyságúakat teszünk a gépbe — ahogy Gergely is írja. A szennyezett, véres, piszkos tojásokat azonban — bár ezt szigorúan tiltja, — 18—20 Celsius fokos vízben megmostuk, majd felszárítottuk. A gépeket berakás előtt 24 órával felfűtöttük, — a párologtató tálcákat, mivel semmi szükség rájuk, — kiszedtük, majd az átlámpázott, átvizsgált tojásokat beraktuk. Ezután negyvennyolc óra hosszat, — miután a szellőztető nyílásokat is lezártuk, — hozzá sem nyúltunk a géphez és a tojásokhoz — pusztán a melegítő lámpákat vizsgáljuk át.

Ha letelt a két nap, megkezdjük a tojások kezelését. Ez nálunk abban áll, hogy egészen a pattogzásig minden három órában — naponta nyolcszor — a kezelőasztalon megforgatjuk és 48—50 Celsius fokos vízzel megpermetezzük a tojásokat. A Gergely-féle szakkönyv csak 12 napig tartja szükségesnek a permetezést — naponta egyszer, később kétszer, ugyanígy ír a forgatás időtartamáról is. Én ezt kevésnek találom — igen kényelmes megoldás és csak ahhoz az eredményhez elég, amit mi túl akartunk szárnyalni és túl is szárnyaltunk. Az én eljárásom mal szemben külön hűtési idő: is előír — a keltetés elején tíz percet, vége felé háromnegyed, illetve egy órát. Ha olyan sűrűn forgatják és permetezik a tojást, mint mi — erre nincs szükség, nálunk csak a forgatás és permetezés idejéig maradt cint. A tojás kezelése alatt a gépet zárva tartottuk. Amikor a pattogzás megkezdődött, a forgatást megszüntettük, de ügyelünk arra, hogy a kipattant tojások sohasem illjanak nyílással lefelé, mert ez a kis állat biztos pusztulását jelenti. A permetezést tovább végezzük.

A keltetőgép hőmérsékletét én végig, egyenletesen 39 Celsius fokon tartottam, a szellőző nyílásokat a hetedik napon egynegyedére, a második héttől felére nyitottuk ki. A 21. naptól kezdve teljesen nyitva hagytuk.

Szilárd meggyőződésem: villannyal és gázzal fűtött gépeknél még magasabbra emelhetjük a kelési százalékot, ha kétóránként forgatunk és négyóránként permetezünk. Nálunk — mivel a petróleumfűtés miatt a hő nehezen áll be — ezt nem tudtam megcsinálni.

Hiába forgatunk többször, permetezünk akárhányszor is — a keltetés sikere a dolgozókon múlik. Magas eredményt csak öntudatos, vasfegyelmű emberekkel érhetünk el, akik nem sajnálják a fáradságot, az álmatlanságot, akik nem feledkeznek meg olyan dolgokról sem, mint a terem levegőjének párásítása és állandóan egy hőfokon tartása.

Munkamódszereim és eredményeim nincsenek helyi adottságokhoz kötve, — bárhol megvalósíthatók — és meg is kell valósítani mindenütt, ahol géppel keltetnek viziszárnyast. Németh Imre, a Csombárdi Állami Gazdaság kacsatelep-vezetője az én módszeremmel 80 százalékos keltetési eredményt ért el.

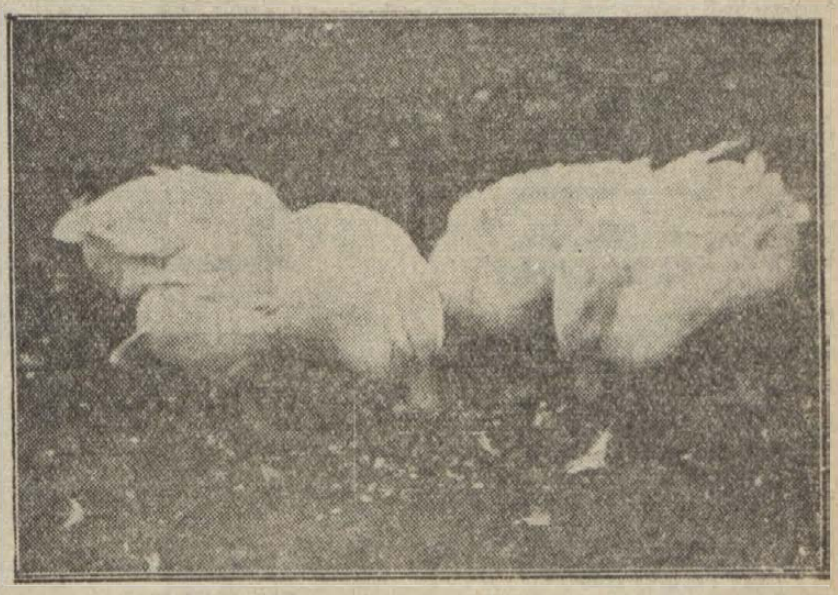
Kérem az illetékes szerveket, adjanak módot rá, hogy gyakorlati keltetési munkamódszeremet a gyakorlatban is átadhassam a megye és az ország keltetőállomásainak.

Nekem a népi demokrácia adta meg tudásom fokozásához a lehetőségeket, az alkalmat a tapasztalatok bőséges megszerzésére, ő tüntetett ki munkámért, — ezt azzal akarom viszonozni, hogy sokezerrel több baromfi kelhessen ki eljárásom segítségével a keltetőállomásokon.

Boha Ferenc
a Szentmártonpusztai Állami Gazdaság kacsatelep-vezetője

*

Kérjük az illetékes hivatali szerveket, megyénk keltetőállomásainak dolgozóit, — észrevételeiket, javaslataikat a „Dunántúli Napló" szerkesztőségén keresztül vitassák meg Boha Ferenc elvtárssal.

A Szentmártonpusztai Állami Gazdaság díjnyertes kacsái. A pekingi és a magyar parlagi kacsa keresztezéséből nagytestű, a betegségeknek ellenálló fajtát tenyésztettek ki.

Letartóztatták és felelősségre vonják a bőrgyári tolvajokat

Jenei Kornél, Munkácsy Mihály utca 7 sz. alatti pécsi lakost lopás miatt 1948-ban a bíróság 6 hónapi börtönbüntetésre ítélte. — Amikor büntetését már kitöltötte, a Pécsi Bőrgyárban kapott állást, ahol a blankos műhelyben dolgozott.

Ez év novemberében találkozott régi ismerősével: Domján Ferenc cipészsegéddel, akit a bíróság már 4 esetben ítélt el. Arról beszélgettek, hogy abból a bőrből, amellyel Jenei a gyárban dolgozik, bizonyos mennyiséget értékesíthetnének Jenei meg is ígérte Domjánnak, hogy amint alkalma lesz, a Pécsi Bőrgyárból, munkahelyéről bőrt lop. — Megállapodtak abban, hogy a gyárból ellopott bőrt átadják közös ismerősüknek: Göttlinger János pécsi cipészmesternek, aki Bajcsy Zsilinszky utca 12 szám alatt lakik.

Néhány nappal a megállapodás után Jenei Kornél, a Pécsi Bőrgyár blankos műhelyében a félig kész bőrökből csíkokat vagdosott le. Ezeket karjára csavarta és úgy hozta ki a gyár területéről. Amikor Jenei látta, hogy így a gyárból zavartalanul viheti ki az ellopott bőrt, minden alkalmat megragadott, hogy a bőröket összegyűjtse és rendszeresen kivigye. Rövid idő alatt 12 kilogramm bőrt lopott el a gyárból és azt Domján Ferencnek és a büntetett előéletű Göttlinger János cipészmesternek átadta, aki kilogrammonként 80 forintot fizetett érte.

A Pécsi Bőrgyár egy másik dolgozója: Szent györgyvári János tímársegéd, Fogaras utca 12 szám alatti lakos, ugyanazt tette, mint Jenei Kornél. Ő Kienle Márton tímársegéddel, Kálvária utca 20 szám alatti lakossal, a Pécsi Bőrgyár dolgozójával állapodott meg abban, hogy alkalomadtán bőrt lop a gyárból, amit értékesítés céljából átad majd neki.

Novemberben, amikor Szentgyörgyvári éjszakai műszakon volt — három félkész talpbőrt rejtett táskájába és hazavitte lakására. A lopott bőrt otthon átadta Kienlének, aki ezért 150 forintot fizetett. November 26-án azután újabb 4 kilogramm talpbőrt lopott a gyárból, átadta Kienlének, aki azt eladta Göttlinger János cipészmesternek.

Kienle Márton tímársegéd, aki ugyancsak a Bőrgyárban dolgozott, december 2-án 14 quadrát bőrt lopott el a gyárból és azt szintén Göttlinger János cipészmesternek adta el.

Göttlingerhez jutott el tehát mindaz a bőrmennyiség, amit Jenei Kornél, Szentgyörgyvári János és Kienle Márton, a Pécsi Bőrgyárból elloptak. Ő biztatta mindhármukat hogy szerezzenek bőrt a részére, mert így a hatóság által kiutalton felül is nagymennyiségű bőr áll majd rendelkezésére.

A bűncselekmény szálai a bőrgyári lopások felderítése után elvezettek a Pécsi Cipészkisipari Szövetkezetbe is. Itt dolgozott Horváth István cipész, Doktor Sándor utca 31 sz. alatti lakos. Horváth az egyik napon találkozott régi ismerősével Takács Péterné háziiparos, Marx utca 71 szám alatti lakossal, aki arra kérte, Horváthot, hogy talpat, talpbélést és bőrhulladékanyagot szerezzen a számára. Horváth ekkor a Pécsi Cipészkisipari Szövetkezet raktárából összeszedte a bőrhulladékot és elutalajdonította. Egy alkalommal Takács Péternének eladott 4 kilogramm, másodízben pedig 6 kilogramm bőrhulladékanyagot, 4 80, illetve 15 forintos áron. Ugyanakkor vixos bőrt is eladott Takács Péternének, aki ezt a bőrhulladékanyaggal együtt 15, illetve 35 forintos áron továbbadta Göttlinger János cipészmesternek.

A pécsi városi és járási ügyészség Jenei Kornél, Szentgyörgyvári János, Kienle Márton, Göttlinger János, Domján Ferenc, Takács Péterné, Horváth István ellen megindította az eljárást ismételten elkövetett társadalmi tulajdon elleni lopás és a közellátás érdekeit veszélyeztető büntett miatt. Ugyanakkor az ügyészség letartóztatta Jenei Kornélt, Szentgyörgyvári Jánost, Kienle Mártont és Göttlinger Jánost.

Valamennyi vádlottat bűncselekményeikért a megyei bíróság rövidesen felelősségre vonja.

Bíráljunk nyomában:

„Végre megkaptam pénzemet"

A „Dunántúli Napló" november 20-i számában cikket írtam „Mi bürokráciamentesen dolgozunk" címmel. A cikk az Erdőgazdaság bürokratikus munkájával foglalkozott. — Cikkem nagy visszhangot keltett az Erdőgazdaságon belül, amit mi sem bizonyít jobban, mint az a tény, hogy olyan nyilatkozatot akartak megíratni velem, amelyben nem az Erdőgazdaságot, hanem a tanácsot vádolom bürokratizmussal.

Teltek-múltak a napok, egy lépést sem tettem már az ügy érdekében, és mégis december elején a posta kézbesítette a diófáért járó pénzösszeget. Csodálkoztam és azon kezdtem gondolkodni, hogy az Erdőgazdaság beszerezte-e azokat az iratokat amelyek után én oly hosszú ideig futkostam és amelyek a diófáért járó összeg kiutalásához kellettek.

Felvetődik a kérdés, vajjon az Erdőgazdaság előbbi vagy pedig a mostani intézkedése volt helyes? Én azt hiszem, hogy az utóbbi, de azt hiszem, pontos és kielégítő választ erre az Erdőgazdaság tud adni.

Gyimesi József
Pécsújhegy, III. dűlő, 182 sz.

MOZIK

HÉTFŐ, DECEMBER 28

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2 Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz gyógyszertár, Doktor Sándor utca 17. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Ármin. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** — Várható időjárás hétfő estig: erősen felhős idő, többfelé havazás, ónoseső, majd eső. Megélénkülő délnyugati, később nyugati-északnyugati szél. A hideg nyugat felől enyhül. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: hétfőn reggel nyugaton mínusz egy—mínusz négy, a Duna—Tisza közén mínusz négy—mínusz hét, keleten mínusz hét—mínusz tíz. Délben nyugaton nulla—olusz három, másutt nulla—mínusz három fok között. — A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet hétfőn mínusz egy—mínusz négy fok között lesz.

— **Pécs Városi Tanács** vb. Pénzügyi osztály adóbevételi csoportja felhívja a háztulajdonosok figyelmét arra, hogy a házbérbevallási ívek benyújtásának határideje december hó 31-én lejár. Felhívjuk az érdekelt háztulajdonosok figyelmét arra, hogy ahol az 1953. évben bármilyen változás volt, a bevallást hivatalunknál (I. em. 50. sz. szobában) a fenti határidőre feltétlen nyújtsák be.

A sportegyesületek új mintaalapszabálya

Az OTSB határozatot hozott az önkéntes sportegyesületek minta-alapszabályának módosítására. 1951-ben az egységes sportegyesületek megszervezése után készítették el az egyesületek minta alapszabályát. A minta-alapszabály azonban ma már nem tükrözi hiven vissza országunkban a politikai, gazdasági és kulturális életet és ezen belül a sport terén tapasztalt fejlődést. A régi alapszabály figyelemen kívül hagyta az egyesület sajátos helyzetét és mechanikusan, gépiesen alkalmazta az OTSB errevonatkozó határozatát. Az alapszabály nem áll minden vonatkozásban összhangban pártunknak június 28-i és október 31-i határozataival. Nem támasztja elégré alá a dolgozókról való fokozottabb gondoskodást, a demokratikus jogokat és kötelességeket, valamint a kollektív vezetést. Hiányossága volt, hogy nem hasznosította a szovjet tapasztalatokat.

Mindezeket figyelembevéve szükségessé vált az eddig érvényben lévő önkéntes sportegyesületi minta-alapszabály módosítása. A módosítás célja, előbbrevinni a magyar sport és testnevelés fejlődését, összhangba hozni államunk politikai, gazdasági, kulturális fejlődését sportunk fejlődésével.

Legfontosabb változása az új minta-alapszabálynak az, hogy fokozottabb mértékben kihangsúlyozza az egyesületek nevelő munkájának jelentőségét, se ezzel kapcsolatban a kommunista nevelési elvek érvényesítését.

Kiemeli az „önkéntes" jelleget a sportegyesületeknél, mely a gyakorlatba eléggé háttérbe szorult. Az egyesületeknek a demokratikus centralizmus elve alapján kell felépülni. Nem foglalkozik meg az új alapszabály ezzel kapcsolatban a kollektív vezetésről sem. Megváltozott a tagság fogalmának meghatározása is és bevezeti az új minta-alapszabály az ifjú sportolók és a sportegyesület barátai rendszerét. Az ifjú sportolók a patronált iskola növendékei közül kerülnek ki, foglalkoztatásukról külön rendelkezéseket adnak ki. A sportegyesület barátaira nem vonatkoznak a tagok számára megállapított jogok és kötelességek. Tanácskozási joggal vehetnek részt a sportkör gyűlésein, bírálati és felszólalási joguk is van, azonban szavazati joggal nem bírnak. Az új rendelkezés lehetővé teszi, hogy a sportkör még szorosabbá fűzze a kapcsolatát az üzem dolgozóival.

Bő terjedelemben foglalkozik az új mintaalapszabály a sport-csoportokkal, a városi választmánnyal és a városi választmány mellett működő központi szakosztályok és klubok létrehozásával. A minőségi sporteredmények emelésére a városi választmány mellett az egyesületek központi szakosztályokat hozhatnak létre. A központi szakosztályokba a sportkörök legjobb eredményt elérő versenyzői kerülnek. A központi szakosztályok sportolói emellett továbbra is saját sportkörük tagjai maradnak és annak színeiben résztvehetnek különböző versenyeken is. A központi szakosztályok vezetői, edzői, tagjai kötelesek a városi választmányhoz tartozó sportkörökkel szoros kapcsolatot tartani és munkájukhoz rendszeres segítséget adni.

Sok hiányosság, visszásság volt tapasztalható sportszerveinknek a TSB khez való kapcsolatában. Az új minta-alapszabály ezt a kérdést is tisztázza. Nem volt kielégítő az eddigi tapasztalatok alapján a DISZ-szervezetek és a sportkörök közötti együttműködés sem. Az új minta-alapszabály a DISZ-el való szoros együttműködés szükségességét világosan leszögezi. Végül az egyesületek anyagi bevételi, és pénzkezelési módjával foglalkozik.

Az önkéntes sportegyesületek új minta-alapszabálya csak akkor éri el célját, ha nemcsak az egyesületi vezetők, hanem a sportolók is magukévá teszik. Sportegyesületeink, sportköreink tanulmányozzák és vitassák meg az új minta-alapszabály egyes pontjait és nézzék meg, hogy gyakorlatban hogy áll nálunk ez a kérdés.

Az új minta-alapszabály pontjainak tudatosítása és érvényesítése nyomán sportolóinknak még jobban kell érezniök, hogy pártunk és kormányzatunk fokozottabban gondoskodik róluk.

☆ **Budapesten** rendezték meg az országos tornász csapatbajnokságokat. A női I. osztályúnk versenyében Baranya (Horváth, Dévai, Csieskár, Kelényi, Dulánszky, Szabó, Varga, Gál) összeállítású csapata második helyen végzett. A versenyt Budapest első csapata nyerte, melyben több válogatott tornászunk szerepelt. A III. osztályú női csapatversenyben Baranya csapata Budapest I. és Fehér megye együttese mögött harmadik lett.

☆ **Pécsi Lendület Sportkör** december 29-én délután 6 órakor az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet, Széchenyi-tér 16. I. emeleti helyiségében tartja évi taggyűlését, melyen minden sporttárs megjelenése kötelező. A taggyűlés után családi est lesz. Ételről és italról jutányos áron a rendezőség gondoskodik.

☆ **Természetjáró Társadalmi Szövetség** december 28-án este fél 8 órakor az MTSB helyiségében vezetői értekezletet tart, melyen minden szakosztályvezető és részortfelelős megjelenése kötelező.

— **Beíratások** a Felnőttek Állami Gépíró, Gyorsíró és Irodakezelő Szakiskolájába (Pécs, Sallai-u. 14. sz. II. em.) a januárban induló tanfolyamra december 28-tól. Hivatalos idő: minden nap délelőtt 9—12 óráig.

Komlói 49/3 Szerelőipari Vállalat alkalmaz komlói telephellyel villanyszerelő, vízvezetékszerelő, fűtés szerelő, valamint a fűtés szerelésnél betanított segédmunkásokat. Szállást ingyen biztosítunk dolgozóink rendelkezésére, munkaruhát, téli melegruhát kapnak a dolgozók. Üzemi konyhánkon napi háromszori étkezést biztosítunk kedvezményesen, vidéki dolgozóink egyszeri utazását megtérítjük. Naponta utazóknak 60 százalékot térítünk. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezés Komlón Berek-utcai Központunkban.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34.
Előfizetési díj: havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon: 20-27
A nyomdáért felel: MELLES BEZSŐ

HOL MULATUNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZÍNHÁZ.
Nincs előadás.

MOZI
Kossuth: Sportbecsület (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).
Petőfi: Kis krajcár. Péntek 13 (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).
Park: Kis krajcár. Péntek, 13. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Jószerencsét. (Pécsszabolcs): Szünnap.

Ráthonyi Róbert a Fővárosi Operettszínház kedvelt komikusa felléptével „Fű a tekintély" című esztrád műsorát mutatják be az Országos Filharmónia budapesti vendégművészei december 28-án fél 6 órakor a Doktor Sándor kultúrotthonban. Műsoron: Vidám jelenetek, magánszámok, valamint Kálmán, Kacsóh, Huszka, Polgár Tibor, Leoncavallo, Miljutyin és Seserbacsov művek. Jegyeket a Horizont könyvesbolt árusítja. Ugyanezt a műsort a pécsszabolcsi Puskin kultúrotthonban héttőn este fél 9 órakor megismétlik.

RÁDIÓ-MŰSOR

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

Kossuth-rádió: 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 4.40—8.30: Reggeli zene. — 5.00: A „Szabad Nép" mai vezércikke. — 6.00: Falurádió. — 6.20: Színházak és mozik műsora. — 6.45: A „Szabad Nép" mai vezércikke. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 8.20: Műsorismertetés. — 8.30: Műsorzárás. — 12.00: Hírek. — 14.00: Időjárás- és vízállásjelentés. — 15.15: Hírek szerből. — 17.40: Hírek, időjárásjelentés. — 18.40: Hírek németül — 19.30: Hírek szerbül. — 20.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 20.10: Mit hallunk holnap? — 22.00: Hírek, sport. — 24.00: Hírek.

Petőfi-rádió: 6.00: Torna. — 6.10: Reggeli zene. — 6.45: a „Szabad Nép" mai vezércikke. — 7.00: Jó reggelt gyerekek! — 7.15: Hírek szlovénül. — 10.00: Hírek — 11.30: Műsorzárás. — 18.25: Hírek szlovénül. — 20.00: Műsorzárás.

December 28., hétfő

KOSSUTH-RADIÓ

5.35: Vasárnapi sporteredmények. — 7.50: Naptár — 11.30: Hanglemezek. — 12.10: Déli hangverseny. — 13.00: A Salgótarjáni Népi Zenekar játszik — 13.30: Operettzene. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.40: Heti zenés kalendárium — 15.30: Táncdalok. — 16.00: Ifjúsági fejtörő. — 16.25: Műsor az úttörők zenei szakköreinek. — 16.40: Rádió válaszol falusi hallgatóinak kérdéseire. — 17.10: Rádió válaszol a hozzáérkezett levelekre. — 17.20: Mickiewicz Megemlékezés a költőről születésének 155. évfordulója alkalmából. — 17.50: Jó munkáért szép muzsikát. — 19.00: Az erdő köszöntése. Részlet Szabó József regényéből — 19.20: Hanglemezek — 20.15: Tegnaptól — holnapig . . . Esti krónika. — 21.00: A Magyar Rádió szimfonikus zenekara játszik. — 21.55: Hanglemezek. — 22.10: Tíz perc külpolitika — 22.20: A Magyar Rádió népi zenekara játszik — 22.50: „Megállék a kanyargós Tiszánál . . ." Petőfi Sándor, Juhász Gyula és Radnóti Miklós költeményei. — 23.00: Huszka operettjeiből.

PETŐFI-RADIÓ

6.30: Ketingők. — 7.35: Színházak és mozik műsora — 8.20: Zenekari muzsika — 9.00: Úttörő műsor. — 9.30: Úttörők énekelnek — 10.10: A Textilszakszervezet Központi Népi Együttesének zenekara játszik. — 10.30: Óvodások műsora — 11.00: Hanglemezek. — 14.00: A Magyar Rádió kísegyüttese játszik. — 14.35: Hanglemezek — 15.25: Polgár-Iszakovszkij: Kéz a kézben. — 15.39: Schneider Hédi zongorázik. — 15.51: A Békéstarhosi Zenei Gimnázium énekkara Svjesnyikov szerzeményeket énekel. — 16.00: A fa terebélyesedik. Irta és elmondja: Enczi Endre. — 16.20: Vaszy Viktor Dékány András: Dalol a sztyeppe — kantáta. — 16.40: Hanglemezek. — 17.20: Ifjúsági lapszemle. — 17.40: Szív küldi szívnek szívesen 18.05: Ember és világ. Előadás — 18.45: Operarészletek. — 19.10: A Moszkvai Rádió összeállítása — 19.40: Sporthíradó

Kísérleti adó műsorából 20.00: Hanglemezek. — 21.00: Erő — egészség. Előadás. — 21.10: Tánczene. — 22.00: Részletek olasz és francia operákból.

December 29., kedd

KOSSUTH-RADIÓ

11.30: Német népdalok. — 12.15: Déli hangverseny. — 13.00: Fiatal művészek hangversenye. — 13.28. Részlet Kenessey Keszkenő c. balettjéből. — 13.30. Balettzene. — 14.15: Úttörő-híradó. — 14.45: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 15.30: Operettrészletek. — 16.00: A Gyermekrádió műsora. — 16.40: Rádió válaszol falusi hallgatóinak kérdéseire — 17.10: Szív küldi szívnek szívesen — 17.40: Színes csokor — Új szovjet versek. — 18.00: A Moszkvai Rádió összeállítása — 18.30: Részletek Vincze Ottó daljátékaiból. — 19.00: Hangos Ujság — 20.15: Hogy volt . . . — 21.30: Egy falu — egy nóta. — 22.20: Hanglemez — 23.00: Mi történt a nagyvilágban? — 23.35: Tánczene.

PETŐFI-RADIÓ

6.30: Görög népdalok. — 7.35: Színházak és mozik műsora — 8.20: Zenekari muzsika — 9.20: A kis iskolások műsora. — 9.40: A Gyermekrádió műsora — 10.10: Szórakoztató zene. — 11.00: Hanglemezek. — 14.00: Délutáni hangverseny — 15.00: A Magyar Rádió kísegyüttese játszik. — 15.40: Irodalmi történet. Kazinczy Ferenc elbeszélése. — 16.10: Hanglemezek. — 17.15: Tudományos előadás — 18.30: Ifj. Magyari Imre és zenekara játszik. — 18.45: Tánczene.

A kísérleti adó műsorából: Huszti kaland. — 22.30: Repül a szán . . . Dalok és esárdások.

December 30., szerda

KOSSUTH-RADIÓ

11.30: Tánczene. — 12.15: Déli hangverseny. — 13.00: Filmzene. — 14.15 Hangverseny gyermekeknek. — 14.40: Román népi zene — 15.30: Hanglemezek — 16.00: Ifjúsági műsor. — 16.40: Rádió válaszol a hozzáérkezett levelekre. — 17.25: Szív küldi szívnek szívesen. — 18.00: Hangverseny ifjú hallgatóink kívánságára. — 18.29: A Magyar Rádió énekkara énekel. — 19.00: Hangos Ujság. — 20.15: Közvetítés a Katona József Színházból: Volpone. — 22.10: Tíz perc külpolitika. — 22.30: Harminchárom harcos év. — Gábor Andor prózai írásaiból. — 23.20: Hanglemezek.

PETŐFI-RADIÓ

6.30: Reggeli zene. — 7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Hanglemezek. — 9.20: Úttörő-híradó. — 9.45: A Gyermekrádió műsora. — 10.10: Hanglemezek — 10.30: Óvodások műsora. — 14.00: A Magyar Rádió kísegyüttese játszik. — 14.41: Hanglemez. — 14.50: Tíz perc tudomány — 15.00: Fall Leó és Huszka Jenő operettjeiből — 15.40: A rádió nyelvművelő előadása — 16.00: Délutáni hangverseny. — 17.00: Üzemi kórusok — 17.25: Magyar népdalok. — 17.40: A béke aratása. — Irodalmi műsora. — 18.00: Hanglemezek. — 18.45: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.15: Hanglemezek. — 19.40: Sporthíradó.

A kísérleti adó műsorából: 20.00: Jó munkáért szép muzsikát — 20.40: Ismeretterjesztő előadás. — 21.00: A Babeisziaráji szökőkút. Puskin elbeszélő költeménye. — 21.35: Népi zenekarok hangversenye. — 22.00: Román művészek hangversenye.

December 31., csütörtök

KOSSUTH-RADIÓ

11.30: Hanglemezek. — 12.15: Déli hangverseny. — 13.00: Kórusok — 13.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik. — 14.15: A rádió gyermekújság műsora. — 15.30: A gyermekrádió műsora — 15.30: Beszélő atlasz. — 15.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 16.00: Új hajtás. Fiatal írók és költők műsora. — 16.30: A Fővárosi Népi Zenekar játszik. — 16.40: Rádió válaszol falusi hallgatóinak kérdéseire. — 17.10: Szilveszter a gyermekrádióban. — 18.00: Az év sporttörténete. — 19.00: Jó munkáért szép muzsikát! — 20.10: Amiket mindenki fütyül. — 21.30: Kabaréműsor. —24.00: Éjféli, újévi köszöntő. — 24.10: Tánczene. —

PETŐFI-RADIÓ

6.30: Fényes Szabolcs: Poljuska — szvit. — 7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Hanglemezek. — 10.30: A menyecskék együttese énekel. — 11.00: Hanglemez — 11.14: Dalok — 14.00: Délutáni hangverseny. — 15.01: A Magyar Rádió kísegyüttese játszik: — 15.28: Hanglemez. — 15.40: Ritkán hallott operarészletek. — 16.30: Fiatalok zenei újsága. — 17.25: Az alapvető és fejlett termelési módszerek alkalmazásának tanulságai 1953-ban — 17.40: Hangverseny Millöcker operettjeiből. — 18.45: Szív küldi szívnek szívesen.

A kísérleti adó műsorából. 19.05: Közvetítés a Magyar Állami Operaházból: Denevér.

Január 1., péntek

KOSSUTH-RADIÓ

6.00—8.00-ig: Újévi zenés köszöntő. — 7.40: Színházak és mozik műsora. — 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. Lapszemle — 8.15: Legjobbaknak szól a nóta — 9.00: Mesélő muzsika. — 10.00: Újévi levél. — 10.00: Kovács Misi új naptára. — 11.00: Operahangverseny. — 12.15: Ujesztendő, vígság-szerző. — 13.30: Boldog újesztendőt! — 14.15: Hanglemezek. — 14.45: „Légyen víg telünk, nyarunk", Költemények. — 15.00: Operettrészletek. — 15.30: Hanglemez. — 16.10: János vitéz. — Petőfi Sándor elbeszélő költeménye — 16.50: Szív küldi szívnek szívesen — 17.20: Budapest — Szilveszter éjjel. — 18.00: Híres operakórusok. — 19.00: Jaj de szépen muzsikálnak. — 20.15: Benjámin László, Kossuth-díjas költő ünnepi krónikája — 20.30: Szivárvány. Zenés irodalmi tarka-est. — 21.00: Tánczene. — 22.10: Tánc éjfélig.

PETŐFI-RADIÓ

8.00: Kicsit ázottan. Hanglemezek. — 8.30: Szórakoztató zene. — 9.30: Miska bácsi lemezesládája. — 10.10: Népi demokratikus országok szórakoztató muzsikája. — 11.00: Bemutatóhangverseny a Magyar Hanglemezgyártó legújabb felvételeiből. — 11.35: Hanglemezek. — 12.30: Petőfi a világirodalomban. Lakatos István előadása. — 13.00: Hanglemezek. — 14.00: Klasszikus operettek. — 15.20: Színes magyar népi muzsika. — 16.00: Művészlemezek. — 16.40: Tizenkét hónap. Szamuil Marsak mesejátéka. — 17.20: Hanglemezek. — 18.00: Simon István és Csepeli Szabó Béla új versei. — 18.45: Petőfi emlékhangverseny. — 19.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 19.30: Tánczene.

A kísérleti adó műsorából: 20.00: Tánczene. — 20.40: Részletek népszerű vígoperákból. — 21.30: Téli örömök. — 22.00: Zenekari hangverseny.

Január 2., szombat

KOSSUTH-RADIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. — 7.30: Színházak és mozik műsora. — 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. Lapszemle 8.15: Egy falu — egy nóta. — 9.00: Zenés fejtörő. — 10.00: Ember György levele. — 10.10: A Magyar Rádió gyermekcirkusza. — 11.00: Épülő szép hazánk. — 12.15: A Magyar Rádió szimfónikus zenekara játszik. — 13.16. Hanglemezek. — 13.30: Polgár Tibor rádió-daljátékai. — 14.15: Hanglemezek — 14.45: Egy hét a külpolitikában. — 15.00: Szív küldi szívnek szívesen. — 15.30: Hanglemezek — 16.00: Zenés irodalmi műsor. — 16.40: Tánczene. — 17.40: Kinesos kalendárium — 19.00: Hanglemezek. — 20.15: Üzemi hangverseny. — 21.15: Tánczene. — 22.10: Az elmult év népszerű operettjeiből. — 23.15: Hangverseny Liszt és Kodály műveiből.

PETŐFI-RADIÓ

8.00: Jó reggelt! — 8.30: Evangélikus vallásos félóra a studióból. — 9.00: Falurádió. — 9.30: Hanglemezek. — 9.45: Görög gyermekek műsora. — 10.00: Szórakoztató zene a Moszkvai Rádió műsorából. — 10.50: Miska bácsi lemezesládája. — 11.35: Kálmán Imre operettjeiből. — 12.30: Az elbeszélés mesterei, Móricz Zsigmond: Virrad. — 13.00: Jó ebédhez szól a nóta. — 14.00: Művészlemezek. — 15.00: Tudományos fejtörő. — 15.20: Puszták dalai. Vaszy Viktor feldolgozása. — 16.00: Operarészletek. — 16.40: A rádió gyermekszínházának műsora. — 17.20: Így írtok ti . . . Örkény István és Kolozsvári Grandpierre Emil szatirái az irodalomról. — 17.40: Szimfónikus táncok. — 18.45: Sporthíradó.

A kísérleti adó műsorából: 21.00: Magyar népi muzsika. — 22.00: Híres operarészletek.

Január 3., vasárnap

KOSSUTH-RADIÓ

11.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik — 12.15: Déli hangverseny. — 13.00: Hanglemezek. — 13.30: A pénzügyőrzenekar játszik. — 14.15: Csajkovszkij: V. szimfónia. — Lehel György előadása. — 14.45: Szendlay László és zenekara játszik. — 15.30: Szív küldi szívnek szívesen — 16.00: Moszkvai jegyzetek Elmondja Lévai Béla. — 16.20: Hanglemezek. — 16.40: Rádió válaszol a hozzáérkezett levelekre. — 17.10: A Belügyminisztérium Népi Együttesének zenekara játszik. — 17.30: Szövetkezeti híradó — 18.00: Egy falu — egy nóta . . . — 19.00: Az épülő kommunizmus nagy országában. — 20.15: Ami a műsorból kimaradt. — 20.45: Tánczene. — 21.30: Bach-Händel könnyű zenéje. Sárai Tibor előadása. — 22.20: Lehár-est. — 23.00: Budapest hangversenytermeiből.

PETŐFI-RADIÓ

6.50: Részletek Goldmark operáiból. — 7.35: Színházak és mozik műsora. — 8.20: Hanglemezek. — 9.20: Úttörőhíradó. — 9.45: Hanglemezek. — 10.10: Rachmaninov műveiből. — 10.40: Fúvószene. — 11.00: Balettzene. — 14.00: Kóczé Gyula és zenekara játszik. — 14.15: Délutáni hangverseny. — 15.20: Mindenki operája. — 16.20: Tudományos híradó. — 16.40: A Közalkalmazottak Szakszervezetének központi énekkarának műsora. — 17.10: Tíz perc közgazdaság. — 17.20: Tanuljunk énekszót oroszul. — 17.40: Tánczene. — 18.00: Két karcolat. Irta Palotai Boris. — 18.45: Szív küldi szívnek szívesen. — 19.10: Hangos-újság. — 19.40: A Tartós békéért, népi demokráciáért c. lap ismertetése.

A kísérleti adó műsorából: 20.00: Tánczene. — 20.40: Operahangverseny. — 21.30: Álomba ringató. — 22.00: Zenekari hangverseny. — 22.35: Schumann—Liszt: Tavaszi álmok.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 304. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — KEDD, 1953 DECEMBER 29

A MAI SZÁMBAN:

Max Reimann nyilatkozata a szovjet kormány új jegyzékéről (2. o.) — Li Szan Csu tábornok levele a semleges hazatelepítési bizottsághoz (2. o.) — „Feleségek felesége" (2. o.) — A Pécsi Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat pártszervezetének munkája a dolgozók igényeinek fokozott kielégítéséért (3. o.) — Ne csak igérgessenek, teljesítsék is a dolgozók kívánságait a kozármislenyi gépállomáson (3. o.) — Mi újság Baranyában? (3. o.) — A városi MSZT munkájáról (4. o.)

Biztosítsuk az egyenletes átmenetet a következő tervévre

„Népi demokráciánk fejlődésének szakaszában nem csökkent, ha-m megnőtt a szén jelentősége. rják a szenet a nehézipari üze-ken kívül a fogyasztási cikke-t gyártó könnyűipari üzemek. ll a szén a mezőgazdaság kor-erősítéséhez, az erőművek, a köz-kedés számára. Az eddigieknél b és jobb szén kell a háztartá-knak, kórházaknak, iskoláknak, a vataloknak." A „200 éves a ma-ar szénbányászat" emlékműszak talmas sikert jelentett a szénter-lésben A pécsi bányászok, mint-Hidas István elvtárs, nehézipari niszter Tatabányán elhangzott avaira válaszoltak volna, decem-r 24-ig 3000 tonna nagykalóriájú keteszenet termeltek terven felül az 1949-es sztálini műszakokhoz sonló lendületet adtak a munká-k. Ebben a versenyben még az ván-aknai bányászok is túlléptek száz százalékot a havi terv tel-sítésében és többszáz tonna szenet rmeltek tervükön felül. A „200 es a magyar szénbányászat" em-kműszak lendülete sokat segített ban is, hogy több üzemünk, mint ke-, András- és Petőfi-akna dol-zói határidő előtt teljesíthették i tervüket.

Az eredményekhez nagymérték-n hozzájárultak a minisztertanács tározatai, amelyek szerint a nap-inti dolgozókra is kiterjesztették hűségjutalmat és átlag 15—20 ázalékkal emelték bányászaink resetét. A bérrendezésről szóló tározat végrehajtása komolyan veli a bányászok életszínvonalát. hát — szívesebben, nagyobb kedv-l dolgoznak, jobb eredményeket nek el. Műszaki vezetőinknek az feladatuk, hogy megtartsák az év itralevő napjaiban, és átvigyék az jesztendőbe a mostani lendületet.

Pécsi Szénbánya Vállalat min-n dolgozója nevében tettük azt vállalást, hogy az év végéig 10 000 nna szenet termelünk tervünkön lül. Ezért minden dolgozónak be-ületbeli kötelessége, hogy a vál-lás teljesítése érdekében a leg-bb munkát adja. Sokan azt mond-ik: „Miért kell annyira igyekez-ünk? Mi úgyis teljesítjük már az i tervünket!" Az igaz, hogy mi befejezzük a tervet, de arra is gon-olnunk kell, hogy több vállalat lósa marad az idén népgazdasá-unknak. Ezt pedig valahonnan pó-lni kell, mert iparunknak szük-ge van a szénre. Az év hátralévő apjaiban tehát még jobban kell olgoznunk, mint eddig. Nemcsak zért, hogy minél több szenet ter-elhessünk terven felül, hanem zért is, hogy jól indulhassunk az jévben, s már az újesztendő első apjától kezdve teljesíthessük ter-ünket.

E cél elérése érdekében műszaki ezetőinknek az eddiginél sokkal agyobb gonddal kell szervezniök a unkát, egy pillanatra sem szabad egfeledkezniök az 1954. évi fel-datokról. A műszaki vezetőknek ell leginkább ismernie ezeket a eladatokat, rájuk vár az a feladat, ogy megismertessenek ezekkel inden üzemükbe, körletükbe, bá-yarészükbe, csapatukba tartozó olgozót. Műszaki vezetőinknek ta-ulniok kell az idei rossz példából: em szorgalmaztuk eléggé a tervek apról napra való teljesítését, nem gyekeztünk, hogy a termelést gyenletessé, ütemessé tegyük. zért süllyedt a tervteljesítésnél atalmas adósságokba a Pécsi Szén-ánya Vállalat is, amelyet csak az v végén tudtunk törleszteni. Fel-éthenül okulnunk kell az 1953. évi apasztalatokból és el kell érnünk, ogy január 3-án, legkevesebb 00 százalékos vállalati tervteljesí-téssel kezdjük meg az újesztendőt, és azontúl is, mindennap teljesítsük tervünket. Ehhez feltétlenül segítséget nyujt az a tény is, hogy kilenc dolgozó híjján sikerült feltöltenünk a munkáslétszámot, tehát kevesebb lesz a pótműszak, frissebbek lesznek az erők. A tervben előírt termeléshez szükséges fejtési homlokhossz is rendelkezésünkre áll. Most az a feladat, hogy az októberi 2,71 tonnáról decemberre 2,50 tonnára csökkent fejteljesítményt újból növeljük, szakszerű, átgondolt vezetéssel, szakszerű bányaműveléssel, a munkaidő gondos kihasználásával és a meglévő létszám helyes elosztásával. Műszaki vezetőink vizsgálják meg, helyes-e üzemükben a létszám jelenlegi elosztása, különösen ügyeljenek arra, hogy a külszínnél és a „bánya egyéb"-nél ne legyen felesleges létszám. A fenntartás és az előkészítés rendszeres biztosítása mellett gondoskodjanak arról, hogy minél nagyobb létszám dolgozhasson szénfalon, végezhessen produktív termelő munkát.

1954. évi tervünk teljesítése azonban — bármiféle intézkedéseket teszünk is — nincs addig biztosítva, amíg nem érvényesül nálunk is az az elv, amelyet a tatabányai bányásztanácskozás célul tűzött ki: „Többet kell törődni az emberrel, a bányásszal." Komoly feladatok várnak műszaki vezetőinkre a munkásvándorlás csökkentésében. A Pécsi Szénbánya Vállalatnál igen sok dolgozó fordul meg, nagy a fluktuáció, mert az idősebb bányászok nem kezelik megfelelően az újmunkásokat, mert az új dolgozók nem élhetnek olyan körülmények között az otthonokban, munkahelyeiken, mint élhetnének, ha az idősebb dolgozók, az otthonok gondnokai, személyzete, szeretettel, megbecsüléssel bánna velük. A munkahelyeken sok még a durva szó a tanítás helyett, az otthonokban nincs megfelelően biztosítva az újmunkások, de általában a bányászok szociális és kulturális igényeinek kielégítése. Sok hiba van még a bérelszámolással és ez pihenőidőt rabol el bányászainktól. Különösen István-aknán sok a bérpanasz. Fizetési napokon hosszú sort alkotnak azok, akik jogos kifogást emelnek egyes bérelszámolási dolgozó hanyag munkája miatt. A dolgozók kedvét szegi egyes üzemekben a szabadságolások rossz ütemezése is. Több panasz érkezett már amiatt, hogy Herczeg István, akinek tulajdonképpen a kapocs szerepét kellene betöltenie az István-aknai üzemvezetőség és az újmunkások között — durván, megengedhetetlen hangon beszél a dolgozókkal — s nem egyszer előfordul az is, hogy egyenesen elutasítja őket, ha jogos havi szabadságukat kérik. Emiatt az újmunkások egy része — akik nem fordulnak az aknászokhoz, vagy az üzemvezetőhöz — igazolatlanul mulasztanak és még önmagukat is megkárosítják. Hidas elvtárs a tatabányai tanácskozáson arra hívta fel a figyelmet, hogy törődjünk többet az újmunkásokkal, szerettessük meg velük a bányát. A régi bányászok fogadják őket szeretettel, s adják át nekik gazdag tapasztalataikat. A műszakiak pedig „kísérjék az új dolgozókat figyelemmel, s legyenek segítségükre."

Az a feladatunk tehát, hogy a meglévő eredményeket tovább növeljük, és javítsuk ki a hibákat, hogy semmi sem állhassa útját azoknak a jó eredményeknek, amelyeket a jövő esztendő első napjától kezdve el akarunk érni.

VERECKEI LAJOS,
a Pécsi Szénbánya Vállalat igazgatója

A FEJLETT MEZŐGAZDASÁGÉRT

Napról-napra egyre több dolgozó paraszt ismerkedik meg a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége és a Minisztertanács nagyszerű — a mezőgazdasági termelés fellendítéséről szóló határozatával. Egyiküknek a hatalmas gépesítés, másikuknak a termelés biztonságát megerősítő intézkedések tetszenek, ez ragadta meg leginkább a figyelmét — de a termelőszövetkezetekben, egyéni portákon egyaránt megegyeznek abban — hogy jókor jött, itt az ideje a nagy segítségnek. Számvetést készítenek a hosszú estékben a dolgozó parasztok és legtöbbször azzal végzik: megfordítják gazdálkodásuk sorát — kétannyi kedvvel mennek a tavasznak, az új évnek, mint eddig.

ERDŐSI ANTAL,
a nagyárpádi termelőszövetkezet elnöke

Az új kormányprogramm nagy segítséget nyújtott termelőszövetkezetünknek eddig is. Évvégi elszámoláskor kilenc forint készpénzt osztottunk a terményen felül munkaegységenkint. Megvalósítottuk a havonkinti előlegosztást a munkaegységekre. Október elején adtunk ezután, ha nem is nagy összeget, de ez mindig emelkedik. A mezőgazdaság fellendítéséről most megjelent határozat tovább segít bennünket: az a véleményem, hogy megvalósításával milliomossá válhatnak termelőszövetkezeteink.

Mi leginkább a gépesítés fokozásának örülünk. Kevés tagunk van, nagy segítséget jelent a sokezer új traktor. Szívesen átadjuk a gépnek a kapálás és az aratás munkáját. Talán még nagyobb segítség lesz, ha az agronómusok gyakrabban felkeresnek bennünket, szakmailag irányítanak és jó tanácsokat adva gazdagabb termést takaríthatunk be.

Nem szorul háttérbe nálunk az állattenyésztés sem: rossz sertéseinket kiselejtezzük és igen jó lesz, ha helyükbe az állami gazdaságtól jó tenyészanyagot vásárolhatunk.

A határozat minden pontja nagyon fontos a mezőgazdaságnak. Ugy vélem, hozzásegít bennünket, hogy jövőre ne kilenc, hanem tizenkilenc forintot osszunk munkaegységenkint.

BOGNÁR LAJOS
9 holdas egyénileg dolgozó paraszt, Márok

A kormányprogramm megjelenéséig — őszintén mondva — nem volt nagy kedvem gazdálkodni. Értek a földhöz, meg akartam mutatni falumbélieknek, hogy miként gazdálkodjanak. 26—27 mázsa búzát takarítottam be minden holdról, kukoricát 35—40 mázsát törtem le. Állatállományom is szépen nőtt — nyolc szarvasmarhám és több, mint húsz sertésem volt. Akármekkora volt bennem az akarat, a jószándék — a rossz nyelvek tavasszal azt suttogták rólam — nézd, ezt a Bognárt, úgy tollasodik, hogy lassan kulákká válik. Ezért, egyszóval az irigység miatt, meg hogy kevés támogatást, biztatást kaptam — tavasszal eladtam a jószágokat.

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló határozatot alaposan megismertem — most majd megmutatom, hogyan kell gazdálkodni. Jól felkészültem a következő évre: beszereztem az ősziek fejtrágyázásához a műtrágyát, a burgonya helyére még most a télen kiszórom. Földemnek nem az ötödrészét, de majd a felét, négy holdat trágyázok. Az állatállományt is feljavítom. Az öreg tehenet és a borjút eladom, helyette jól tejelő tehenet és fajsertést állítok be. Beszélhetnek nekem, amit akarnak most már — az új határozat után arra törekszem, hogy minél gazdagabb legyen a termésem és jól jövedelmező állatok álljanak istállómban meg az ólban.

ZDELLÁR JÁNOS,
a Sopiana Gépgyár igazgatója

A Sopiana Gépgyár dolgozói már az 1953-as évben is gyártottak mezőgazdasági gépeket. Ez évben a „Kolbai"-féle gyűrűs-hengereket készítettük gépállomások és állami gazdaságok számára. Az új kormányprogramm és a minisztertanács most megjelent rendelete értelmében az egyénileg dolgozó parasztok számára is nagy számban készítünk mezőgazdasági kisgépeket. 1954-ben nagy mennyiségben gyártunk majd kézi és gépi meghajtású szecskavágókat, kis és nagy méretű kukorica morzsolókat és kukorica darálókat. Továbbá állami gazdaságok, gépállomások és termelőszövetkezetek részére a „Kolbai"-féle gyűrűs-hengert, amiből 1953 decemberében eddig már 25 készletet készítettünk terven felül.

1954. év első negyedévében többezer gépet kell üzemünknek legyártani. Természetesen ezenkívül még sok szerszámgépet és más ipari gépet is készítünk a jövő évben. A feladatok teljesítésének érdekében már ebben az évben felmértünk minden lehetőséget, s az előkészületeket megtettük a folyamatos munka biztosítására.

A mezőgazdasági gépek fokozott gyártására meg kellett nagyobbítanunk az öntődei formázó teret. Ennek az építése már folyamatban van és ha nem jönnek nagyobb hidegek, január 15-re el is készül. Megjavítottuk a formázógépeket is saját erőnkből. Mivel az asztalos műhelyünk kicsi, erre a célra igényeltünk egy — az üzemhez közel levő — nagyobb helyiséget. Az egyszerű, kisméretű alkatrészek készítését a kisipari szövetkezetekre bízzuk majd. Így gyorsabban és olcsóbban tudjuk a gépeket előállítani és a saját erőnket sem forgácsoljuk szét.

Üzemünkben szakmunkáshiány mutatkozik. Ezen úgy segítünk, hogy az ügyesebb segédmunkásokat — akik már hosszabb idő óta dolgoztak szakmunkásokkal — rövid idő alatt átképezzük szakmunkásokká. Jelenleg a formázógépek kezelésére tanítunk segédmunkásokat.

Nagy gondot fordítunk a mezőgazdasági gépek gyártására, hiszen azok nemcsak egyszerűen parasztságunk munkáját könnyítik meg, hanem a mezőgazdasági termelés fokozását a bőséget is maga után vonja. Célunk nemcsak az, hogy minél több gépet gyártsunk, hanem az is, hogy a gépek valóban jó minőségűek és olcsók is legyenek.

MÁRTON LÁSZLÓ,
a Mezőgazdasági Szerárugyár műsz. oszt. vezetője

Az új kormányprogramm és a Minisztertanács legutóbb megjelent határozata a mezőgazdasági termelés fejlesztéséről nagy feladatok megvalósítása elé állította a Mezőgazdasági Szerárugyárat. Eddig üzemünk csak megrendelések alapján dolgozott, most azonban már megszabták, hogy miből mennyit kell a következő évben legyártani. Üzemünk „súlyponti" üzem lett. 1954-es tervünk 82 százalékát kiemelt gyártmányok teszik ki, amelyekből előre meghatározták a legyártandó mennyiséget. A jövő évben olyan cikkek gyártását is megkezdjük, amelyeket eddig különféle nehézségek miatt nem tudtunk gyártani. Ilyenek lesznek például: feszítőzabla, forgó-karika, stb. Nagy problémát jelentett a szeghiány is az elmult évben a megye dolgozó parasztjai számára. Az egyik gépen kis változást eszközöltünk és a szeggyártást is sikerült megoldanunk. Ezév decemberében az átalakított gép szabadidejében 1200 kiló szeget készíthettünk a hulladék anyagok felhasználásával.

Az 1954-es év első negyedében, — a terv szerint — az üzemnek 700 kiló feszítő-zablát, 300 kiló forgó-karikát, kilenc tonna négykarikás zablát és még különféle méretű láncokat kell gyártani. A jövő évben 1500—2500 kiló szeget is fogunk készíteni havonta.

Műszakilag is készülünk arra, hogy a jövő évi feladatokat maradéktalanul megvalósíthassuk. A szakmunkáshiányt átképzéssel igyekszünk pótolni. Kísérleteket folytatunk már arra is, hogy a nehéz fizikai erőt igénylő munkákat tovább gépesítsük. A lánc készítésénél szeretnénk egy elektromágneses behúzókart létesíteni, amely a munkát jóval megkönnyítené.

A jövőévi munka beindításához minden intézkedést megtettünk, hogy zavartalanul kezdhessük meg az 1954-es évet.

Csatlakozások a szentlőrinci gépállomás felhívásához

Mágocs és a palotabozsoki gépállomás után az újpetreiek is bejelentették csatlakozásukat a szentlőrinciek téli gépjavítási versenyfelhívásához. A gépállomás traktorosai, szerelői, kovácsai, műszaki dolgozói üzemi gyűlésen vitatták meg a versenyszempontokat. Németh Ferenc trakteros — aki évi tervét 130 százalékra teljesítette, vállalta, hogy javítóbrigádjával hét erőgépet javít ki kifogástalan minőségben.

A harkányi és a pécsváradi gépállomás dolgozói is bejelentették a csatlakozásukat a gépjavítási versenyhez. Ki lesz az első, az majd jövő ilyenkor dől el véglegesen, akkor lehet megállapítani, hogy melyik gépállomás végzett minőségi munkát. De a versenyt ennél előbb értékelik a gépállomások között.

Megjutalmazták a legjobb dohánytermelőket

A Dohánybeváltó Vállalat a legjobb eredményt elért dohánytermelőket a jó munka elismeréséül jutalomban részesíti. Az első jutalmat a termelőknek, Kaposnyák Andrásné birjáni parasztasszonynak szombaton adták át. Kaposnyákné 400 négyszögöl földről 201 kiló dohányt adott át a vállalatnak. A megye legjobb dohánytermelője Sári János kozármislenyi dolgozó paraszt, aki 2000 forintos rádiót kapott munkája jutalmául. Jutalmat adtak: Piskón Bányádi Jánosnak, Mágocson Nagy Lászlónak, Nagy Mihály Szüvesztternek, Somogyhásságyon Vangyia Ferencnek. Endrőcön, Szederkényben és Kétújfalun is megjutalmaztak egy-egy termelőt. Az ajándékokat a dolgozó parasztok kívánságainak figyelembevételével vásárolják meg és adják át, hogy még jobb termelési munkára serkentsék a termelőket.

Újabb üzemegységekben gyullad ki a villany

A MEGYEVILL dolgozóinak munkája nyomán december hónapban több állami gazdaság távollevő üzem egységébe jutott és jut el a villanyfény. Peterdpusztán már tizedike óta villanyfénynél dolgoznak, tanulnak és szórakoznak esténként a dolgozók. Részben már kigyúlt és a napokban teljes egészében villanyfény lesz a Somogyhásságyi Állami Gazdaság kisszentlászlói és ripicspusztai üzemegységében, a Csobokapusztai Állami Gazdaság feketeéri üzemegységében, a Nemerőpusztai Állami Gazdaság központi üzemében.

Rövid külföldi hírek

LONDON

A londoni rádió jelenti, hogy a brit kormány kedden minisztertanácsot tart. A minisztertanács ülésén főként a Szovjetunió legutóbbi jegyzékét tárgyalják meg, amely — mint ismeretes — azt javasolja, hogy a négy nagyhatalom külügyminisztereinek értekezletét január 25-én, vagy az azután következő napokban kezdjék meg Berlinben.

LONDON

A londoni rádió beszámol arról, hogy Savage kormányzó ideiglenes kormányt nevezett ki Brit-Guyanában az erőszakkal elmozdított s jelentős részben a Népi Haladó Párt tagjaiból álló kormány helyébe.

PÁRIS

A marokkói gyarmati hatóságok a nép elleni terror fokozására készülnek.

Szombaton rendelet jelent meg, amely szerint minden marokkói, akit „terrorcselekedetek" elkövetésével vádolnak, halállal büntetendő.

PÁRIS

A Patet-Lao-i felszabadító hadsereg csapatai — mint már jelentettük — szombaton este bevonultak Thakhek városba.

A Patet-Lao-i nemzeti kormány hivatalos közleményt adott ki a harcok eredményeiről. A közlemény szerint a francia expediciós hadtest néhány nap alatt csaknem három zászlóaljnyi veszteséget szenvedett és nagymennyiségű fegyvert és lőszert vesztett. A Patet-Lao-i felszabadító hadsereg három nap alatt kétezerkettőszáz katonát ejtett foglyul, továbbá négy 105 mm-es ágyut, 35 katonai tehergépkocsit, tíz tűzérségi vontatót és nagymennyiségű lőszert zsákmányolt.

Mint jelentik, a francia expediciós hadtest repülőgépei pénteken Thakhek kiürítése után napalmbombákkal felgyújtották a várost.

PÁRIS

Az a 207 francia hadifogoly, akiket Ho Si Minh elnök karácsony napján szabadonbocsátott, felhívással fordult az Indokínában lévő francia csapatokhoz. Felhívásukban arra szólítják fel a francia katonákat, hogy együttesen követeljék Indokínából való visszavonásukat és az indokínai kérdés békés tárgyalások útján való rendezését.

Pandit asszony és Krisna Menon nyilatkozata

(MTI) Pandit asszony, az ENSZ-közgyűlés 8. ülésszakának elnöke egy Uj-Delhiben tartott sajtóértekezleten, a londoni rádió tudósítása szerint kijelentette, hogy „a világbéke esélyei véleménye szerint e pillanatban nagyobbak, mint bármikor ezelőtt az utóbbi esztendők során".

A népi Kina ENSZ-tagságáról szólva Pandit asszony hangsúlyozta: „Az ENSZ köreiben tért nyert az a meggyőződés, hogy a Kommunista Kínának nemsokára helyet kell biztosítani ebben a szervezetben".

Krisna Menon India ENSZ-beli küldöttségének vezetője az indiai parlament felsőházában felszólalva foglalkozott az Egyesült Államok és Pakisztán között folyó katonai tárgyalásokkal. Mint az „Indinfo" jelentéséből kitűnik, Krisna Menon hangoztatta, hogy a Pakisztánnak szánt amerikai katonai segély a fegyverkezési verseny fokozásához vezet, majd utalt arra, hogy ez a segély növeli egy harmadik világháború veszedelmét.

Az „Indinfo" jelentése szerint Afganisztán újdelhi nagykövetsége nyilatkozatot tett közzé, mely hangoztatja, hogy Afganisztánban „aggodalmat keltenek azok a jelentések, hogy az Egyesült Államok katonai segélyt készül nyújtani Pakisztánnak".

Megjelent „Az Egyesült Államok Kommunista Pártjának története" című könyv

A Szikra kiadásában megjelent „Az Egyesült Államok Kommunista Pártjának története" című könyv, amelyet William Z. Foster elvtárs írt.

A hatalmas mű felöleli az Egyesült Államok Kommunista Pártja keletkezésének és fejlődésének történetét napjainkig. A több mint hétszáz oldalas művet díszes kivitelben adták ki.

Max Reimann nyilatkozata a szovjet kormány új jegyzékéről

Berlin (MTI) Max Reimann, Németország Kommunista Pártjának elnöke az új szovjet jegyzék közzététele után nyilatkozatot adott a Német Demokratikus Köztársaság vezető rádióállomásának, a Deutschlandsender-nek.

Németország Kommunista Pártjának elnöke nyilatkozatában a többi között hangsúlyozta.

Minden német hazafi örömteli szívvel üdvözli a szovjet kormány jegyzékét, amely utal arra, hogy a berlini tanácskozások a nemzetközi feszültség enyhülésére és a német militarizmus újjászületésének megakadályozására vezethetnek, ha az értekezlet valamennyi résztvevőjét ez a törekvés hatja át.

— Az olyan nyugatnémetországi háborús úszítók, mint Pferdemenges és Krupp, Kesselring és Heusinger, élükön Adenauerral, mindent elkövetnek a berlini értekezlet eredményes munkájának elgáncsolására.

— A német népnek azonban van ereje ahhoz, hogy kudarcra kárhoztassa Németország sírásóinak békeellenes mesterkedéseit. Nyugat-Németország munkásosztályára most az a nagy feladat hárul, hogy egységbe tömörülve a militaristák és revanspolitikusok ellen harcoló hazafiak élére álljon, fokozza e küzdelem erejét, szüntelenül követelje a németek egymásközötti megegyezését, valamint össz-német küldöttség részvételét és meghallgatását a külügyminiszterek értekezletén. Ezenkívül követelnie kell, hogy vessenek véget annak az úszításnak, amely Nyugat-Németországban, más népek ellen folyik. Egész Németországban a béke és a megegyezés légkörét kell megteremteni, mert csak ez biztosíthatja a berlini értekezlet sikerét — mondotta Max Reimann.

Li Szan Csu tábornok levele a semleges hazatelepítési bizottsághoz

Keszon (Uj Kína) Li Szan Csu tábornok, a katonai fegyverszüneti bizottság koreai-kínai küldöttségének rangidős tagja vasárnap felkérte a semleges hazatelepítési bizottságot, vizsgálja felül a felvilágosítások beszüntetéséről szóló többségi határozatot, hogy a koreai-kínai fél kilencven napig folytathassa felvilágosításait és minden hadifogolynak módja legyen a felvilágosítások meghallgatására és hazatelepülési jogának gyakorlására.

A semleges hazatelepítési bizottság — írja Li Szan Csu tábornok — nemcsak elmulasztotta a szükséges intézkedéseket a felvilágosítások kilencven napi megtartásának biztosítására, hanem közvetlenül azután, hogy a felvilágosító tevékenység a koreai-kínai fél erőfeszítései folytán három napra újból megindult, bejelentette a felvilágosítások beszüntetését. A semleges hazatelepítési bizottságnak ez a többségi határozata nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen a pártatlan állásfoglalással.

Li Szan Csu tábornok azután rámutatott, hogy a koreai-kínai fél képtelen volt tervszerűen megkezdeni a felvilágosításokat és később sem folytathatta megszakítás nélkül, mert az amerikai fél szándékosan késleltette a felvilágosításra szolgáló helyiségek felépítését és ügynökeit a felvilágosítások szabotálására és a hadifoglyok elkülönítésének meghiúsítására utasította. Ezenfelül a semleges hazatelepítési bizottság egész idő alatt elmulasztotta, hogy hatásos lépéseket tegyen a titkos ügynökök által a hadifoglyok felett gyakorolt ellenőrzés megszüntetésére és a felvilágosítások megtartásához szükséges feltételek biztosítására. A koreai-kínai fél ilyenformán a december 23-ig eltelt kilencven nap alatt csupán 10 napon át végezhetett felvilágosító tevékenységet és a hadifoglyok 87 százaléka nem részesült felvilágosításban. Majdnem húszezer koreai és kínai hadifogoly nem hallgathatta meg a felvilágosításokat.

A magyar ifjúság megemlékezik a KIMSZ megalakulásának 35. évfordulójáról

Harminczt évvel ezelőtt, 1918 december 30-án alakult meg a Kommunista Ifjúmunkások Magyarországi Szövetsége, a magyar fiatalok forradalmi szervezete.

A magyar fiatalok, a Dolgozó Ifjúság Szövetségének tagjai méltó módon emlékeznek meg az évfordulóról. December 30-án, szerdán délelőtt 11 órakor a Kerepesi-temetőben a DISz Központi Vezetősége, budapesti bizottsága s az alapszervezetek képviselői megkoszorúzzák a magyar ifjúmunkásmozgalom mártírjainak sírját.

Szerdán délután fél hat órakor a DISZ budapesti bizottsága ünnepi aktivaülést tart a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetemen.

Az évforduló alkalmából a DISZ képes falitáblát jelentet meg, amely az ifjúmunkásmozgalom hőseit ábrázolja.

Megalakult az Országos Találmányi Hivatal mezőgazdasági osztálya

Az Országos Találmányi Hivatal a mezőgazdaság fejlesztésére, a mezőgazdasági dolgozók újítómozgalmának fokozottabb támogatására megalakította mezőgazdasági osztályát. Az osztály feladata, hogy a mezőgazdaság területén az újítóknak támogatást nyújtson elgondolásaik megvalósításához. Az osztály dolgozóinak az is feladata, hogy az újítások kidolgozásával kapcsolatos eddigi hosszú kísérleti időt lecsökkentsék.

Az osztályra vár a tapasztalatcserék megszervezése is és az is, hogy biztosítsák az új mezőgazdasági gépek prototípusainak határidőre elkészítését.

Közérdekű bejelentés alapján helyesbítették egy brigád tagjainak bérezését

A 3. számú Mélyépítő Vállalat egyik brigádjának tagjai bejelentették az Állami Ellenőrző Központ Közérdekű Bejelentések Hivatalának, hogy 1952. december 1-től 1953 június 26-ig végzett munkájukat a vállalat az I. bércsoport helyett a II. bércsoport szerint díjazta, s a helytelen elszámolás miatt elestek többszáz forintot kitevő munkabértől.

A bejelentők panaszának kivizsgálására az AEK a közlekedési és postaügyi minisztériumot kérte fel. A minisztérium megállapította, hogy valóban helytelenül bérezték a brigád tagjait, s ezért a bérkülönbözet kifizetésére utasította a vállalatot.

„FELESÉGEK FELESÉGE"

(Petőfiné, Szendrey Júlia)

A Dunántúl egyik kedves helységében, Keszthelyen született 125 évvel ezelőtt, 1828. dec. 29-én Szendrey Júlia. Apja ispán volt a keszthelyi új majorban, később azonban a szatmármegyei Erdődre költözött. Megkapta Károlyi Lajos gróf birtokán az inspektori állást. Két leányát gondosan neveltette. Júlia 12 éves korában Pestre került az egyik legjobb nevelőintézetbe, ahol megtanult németül, franciául, s zongorázni is elég jól tudott. Sorsa alakítására még jobban hatott, hogy tanultsága megnyitotta számára az akkori idők leghaladóbb irodalmát, a franciát.

Különösen George Sand regényeit olvasta szenvedélyesen, mióta 1844-ben visszatért szüleihez. George Sand a mult századi francia irodalom egyik érdekes alakjának írói álneve. Valódi neve Aurore Dupin. Mikor férjétől 1831-ben elválik, sorra jelenteti meg érzelmes regényeit. Eljut valami ábrándos humanizmustól átitatott szocializmusig is, de életmódja nagyobb feltűnést kelt, mint művei. Férfi ruhában jár, rövidre vágatja haját, szivarozik. A kor leghíresebb művészei játszanak hosszabb-rövidebb szerepet életében. Liszt Ferencen kívül különösen Musset és Chopin alkotásain látszik meg hatása.

Szomjas lélekkel olvasta Szendrey Júlia a rendkívüli nő regényeit, akit az első modern asszonynak is szoktak nevezni. Olyan szomjasan, a fiatalság olyan lendületével és hajlékonyságával, hogy Petőfi is a francia írónőre gondolt, amikor egy megyei bálon Nagykárolyban megismerkedett vele. „Szatmárban egy olyan lyánykát ismertem meg, — írta egyik levelében — amilyen Párizsnak is sok volna, a George Sandok hazájának, nem pedig Szatmárnak."

Petőfi első pillantásra megszerette a 17 éves leányt. Megérett a házasságra, kívánkozott a családi élet melegére. Júlia hiúságának is hízelgett, hogy ilyen híres ember az udvarlója, akit akkoriban kezdtek a „legnépszerűbb költő"-nek nevezgetni. Azonban ellenzői is akadtak a házasságnak. Különösen az apa vonakodott leányát hozzáadni az „éhenkórász" költőhöz. Ady Endre szerint az a tény, hogy Petőfi végül megkapta feleségül a Károlyi grófok inspektorának leányát, legalább olyan feltűnő volt a XIX. század közepén, mintha a XX. század elején egy író valódi Károlyi-comtesse-t kapott volna feleségül.

Az apa vonakodása ellenére 1847. szept. 8-án összeesküszik a fiatal pár, s utána Koltóra, Teleki Sándor kastélyába mennek nászútra.

Ennek a házasságnak köszönhető nemcsak a magyar, hanem az egyetemes irodalom is a szerelmi költészet legszebb remekeit. A kezdődő szerelem rajongását és kétségeit *(Te vagy, te vagy barna kislány, — Költői ábránd volt, mit eddig érzék, — Reszket a bokor, mert)*, a házasélet boldogságának tetőpontjait *(Rózsabokor a domboldalon) — Feleségek felesége, — Minek nevezzelek?)* éppúgy megénekli, mint a szerelmi boldogság árnyékában settenkedő elmúlás-gondolatot *(Szeptember végén, — Itt van az ősz)* és a legheveseb szerelmi érzésen is átütő forradalmi meggyőződést. *(Beszél a fákkal a bús őszi szél, — Mit csinálsz, mit varrogatsz ott? — Pacsirtaszót hallok megint).*

Szendrey Júlia maga is irogatott. Az irodalomtörténészek megállapították, hogy Petőfivel kötött házassága után határozottan fejlődött írói művészete. Együtt beszélhették meg alkotásaikat. Több naplójegyzete, kisebb írása meg is jelent már 1847-ben azokban a folyóiratokban, amelyekben Petőfi is dolgozott (*Életképek, Hazánk*). Életének aranykora az 1848. március 15-ét követő napokra esik. Ugy érezhette, hogy végre elérkezett az ő ideje. Szívvel-lélekkel támogatja férjét a politikai munkában. Nemcsak Petőfit bátorítja, sarkalja, maga is megjelenik és szónokol különféle gyűléseken. Bizonyos, hogy neki is nagy része volt Petőfi határozott köztársasági, forradalmi magatartásában.

A szabadságharc alatt született fia, Zoltán. A háború elválasztotta a házastársakat. 1849 július 20-án búcsúzott el férjétől Tordán. Július 31-én, tizenegy nap múlva esett el Petőfi a segesvári csatában. A világosi fegyverletétel után Erdélybe sietett fiával együtt, hogy kutasson férje után. Mikor megbizonyosodott haláláról, 1850 februárjában Erdődre utazott szüleihez, majd áprilisban Pestre. Ekkor és az azután következő években írta szomorú verseit és meséit. Életmódja is igen hasonlított mintaképének, George Sand-nak modernségéhez.

Kortársai közül — úgy tűnik fel a késői szemlélőnek — igazán csak Petőfi értette meg ezt a nyugtalan lelkű, forrongó asszonyt. Mi, az utókor nemcsak azért elevenítjük fel emlékét, mert irodalmunk drágakövei keletkeztek hatására, hanem azért is, mert a forradalom tüzét állandóan szította legnagyobb költőnkben, Petőfiben.

Fábián István
T. T. I. T. irodalmi szakosztály.

A nagyobb árubőségért

A téli fűtési idényben nagymértékben megnövekedett a kereslet a budapesti füstcső és tüzelési eszközgyár készítményei iránt. A negyedik negyedévben csaknem kilencvenezer egyenes- és nyolcvanezer könyökkályhacsővel gyártottak többet, mint az év előző negyedében. Tepsiből több mint négyezer, szénkannából csaknem háromezer darabbal multák felül a harmadik negyedév eredményeit.

*

A budapesti óragyár mérnökei Magyarországon eddig még nem gyártott típusú asztali díszóra tervein dolgoznak. Ötven centiméter hosszú, huszonöt centiméter magas, lakkozott burkolatban foglal majd helyet az egy felhúzásra nyolc napig járó pontos asztali óra. Ütőszerkezete félóránként kellemes, harangszerű csengéssel jelzi az időt. Az óra minden alkatrésze Magyarországon készül.

*

A budapesti csavarárugyár dolgozói éves tervük teljesítése után sem pihennek babéraikon. December elején megkezdték a becsavarható boronafogak gyártását, amiből ebben az évben háromszázezer darabot készítenek a mezőgazdaság részére.

1954-ben megtízszerezi a brucellózis elleni oltóanyag termelését a Phylaxia Állami Oltóanyagtermelő Intézet

Szarvasmarha és sertésállományunk fejlődésének egyik legveszedelmesebb ellensége a brucellozis, a fertőző elvetélés. A Phylaxia Állami Oltóanyagtermelő Intézetben készítik — több más fontos állategészségügyi készítménnyel együtt — a brucellozis megelőző gyógyszerét, a brucellavakcinát is. A brucellozis ellen a himlőoltáshoz hasonló védőoltást alkalmaznak.

Jövőre az idei brucellavakcina mennyiségének több mint tízszeresét adják népgazdaságunknak, ami jelentős hozzájárulás lesz állatállományunk mennyiségi és minőségi felfejlesztéséhez.

Az amerikai monopóliumok felforgató munkája

Newyork (TASZSZ) A „Wall Street Journal" egyik cikke olyan tényeket és adatokat tárt fel, amelyek felfedik az amerikai monopóliumoknak a haladó szakszervezetek és társadalmi szervezetek szétzúzására használt módszereit.

E feladat megoldásában fontos szerepet játszanak a magánnyomozó ügynökségek, amelyeket a nagyiparosok és pénzmágnások által juttatott összegekből létesítenek.

A nyomozás és a provokáció ezen a területen példátlan méreteket öltött. A „Wall Street Journal" szerint az Egyesült Államokban jelenleg több mint ötezer nyomozó „cég" van, amelyek besugókat és provokátorokat szállítanak és költségeik felülmulják az évi százötven millió dollárt.

Ezek a „cégek" pénzt kapnak a monopóliumoktól és az ő utasításukra járnak el. Amint a lap rámutat, a hirhedt „Pinkerton Detectiv Agency" megbízást kapott, hogy bomlassza szét a szakszervezeti szervezeteket a General Motors, a Bethlehem Steel Corporation, a Shell Oil Corporation és négy más társaság üzemeiben. 1934-től 1936-ig csupán a General Motors több mint egymillió dollárt fordított a munkásmozgalomban folytatott kémkedésre.

Akadémiai jutalomban részesítenek hatvan tudóst

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége ebben az évben hatvan olyan kiváló tudóst részesít akadémiai jutalomban, akik tudományos munkájuk területén jelentős eredményeket értek el.

A jutalmakat december 30-án, délután öt órakor ünnepélyesen osztják ki a Magyar Tudományos Akadémián.

Számhiba javítás a Harmadik Békekölcsön gyorslistájához

Az OTP közli, hogy a harmadik békekölcsön salgótarjáni sorsolásának hétfőn közölt gyorslistájában a 16.944 1—50 ötszáz forintos nyereménnyel közölt szám gépelési hiba folytán jelent meg. A helyes szám 16.844 1—50-ig 500 forintos nyeremménnyel. A 16.944 04 ötezer forintot nyert, ennek a sorozatnak a többi kötvényei tehát kétszáz forintot nyertek.

A Szabad Nép gyorslistájából kimaradt a következő nyerőszám: 15.856 31 — ötezer forintot nyert.

A százezer forintos főnyereményt nyerő 2210 sorozathoz tartozó összes kötvények az összes osztályokban 200 forintot nyertek.

PÁRT ÉS PÁRTÉPÍTÉS

A Pécsi Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat pártszervezetének munkája a dolgozók igényeinek fokozott kielégítéséért

A díszes, tűzpiros színű zászló még az asztalon fekszik. Gondos kezek hajtogatták össze, eltakarva az aranysárga fonalból hímzett betűket. Aki közelebbről megnézi — és ezt már sokan megtették — az ezt olvashatja: „A legjobb élelmiszerkereskedelmi vállalat." A versenyzászlót a belkereskedelmi minisztérium bocsátotta országjáró útjára — jelenlegi tulajdonosok pedig a Pécsi Hús- és Tej Kiskereskedelmi Vállalat dolgozói. Ebben nagy része van a pártszervezet munkájának is.

Ahogy az iparban a pártszervezetek munkájának eredményét elsősorban termelési adatokon mérik le, úgy a kereskedelemben is az a pártszervezet munkájának leghűbb tükre, hogyan szolgálják ki a fogyasztókat, hogyan látják el a lakosságot áruval.

A pártszervezet háromesztendős tapasztalata bizonyítja, hogy ez nagyrészt a politikai nevelő munkán múlik: azon, hogy mennyire sikerül megértetni a dolgozókkal a szocialista kereskedelem feladatait. Ennél a vállalatnál is sok új dolgozó van, nagyrészük pedig a főkés kereskedelemben tanulta mesterségét. A pártszervezet ezeket a dolgozókat neveli, formálja.

November 7-e tiszteletére jelentős mozgalom indult a vállalatnál: az új dolgozókat szakmunkássá képezni. A kommunista boltvezetők az elsők között vállalták — az 5-ös és a 30-as boltokban —, hogy egy-egy új nődolgozót az év végéig a legelemibb dolgokra megtanítják és azután fokozatosan szakmunkássá képezik. Ez a mozgalom már eddig is nagy sikereket hozott.

A pártszervezet más módszereket is keresett. A vállalat ellenőrzési csoportja naponta látogatja az üzleteket. Kapusi János elvtárs, a pártszervezet titkára is ellenőr. Azzal bízták meg az ellenőrzési csoportot, hogy munkájukkal neveljék a dolgozókat. Necsak a hibák puszta felsorolására szorítkozzanak, hanem foglalkozzanak az emberekkel, tanítsák meg őket, magyarázzák meg nekik: a kereskedelem legfőbb törvénye a vevő érdeke, a dolgozók igényeinek figyelmes kielégítése. Tóth Józsefnére egy időben sok panasz hullott. A pártszervezethez is eljutott a hír. A vezetőség és a pártcsoport foglalkozott Tóth elvtársnővel, igyekeztek nyesegetni hibáit. Tóth elvtársnő az utóbbi időben már másként dolgozik: udvariasabb a vásárlókkal szemben, igényeiket a lehetőséghez mérten kielégíti, pontos, megbízható.

Nagy figyelmet fordítanak a dolgozók szakmai és politikai oktatására.

Mintegy 160-an tanulnak különböző oktatási formában. Három szakmai iskola működik, ahol egyúttal elméleti kérdésekkel is foglalkoznak. A két politikai iskolán a pártszervezet minden tagja részt vesz. Ezenkívül a fiatalok számára DISZ politikai iskolát is szerveztek.

A dolgozók nevelésében fontos szerepet játszanak a rendszeresen megtartott pártnapok. Mindenkor a legaktuálisabb problémákról szól, szorosan egybekapcsolva a kereskedelem feladataival. Ha már egyszer nem tartják meg, a dolgozók nyomban szóvá teszik, követelik, hogy a pártnapokat ne mulasszák el. Minden csütörtökön előadást tartanak, más-más kérdésről. Az előadások anyagát úgy választják ki, hogy mindenkit érdekeljen, lekösse figyelmét. „Udvariasság", „A kereskedelem munkája", „Az emberekkel való bánásmód" — és még hasonló témákat dolgoznak fel. Hetenként sajtóértekezleten értékelik a kül- és belpolitikai eseményeket.

A pártszervezet a maga munkájával is elősegíti, hogy a dolgozók udvariasak legyenek, hallgassák meg a vásárlók véleményét és azokat valósítsák is meg.

A vállalatvezetőséghez szinte naponta érkeznek újítások, észszerűsítések a kiszolgálás megjavítására. A pártszervezet figyelemmel kíséri az újítások útját, nehogy azok elkallódjanak. A vállalatvezetőség, Árpádi elvtárssal az élen a legrövidebb időn belül választ ad az illető elvtársaknak. Klein Béla javaslatát, hogy a húsboltokban melegített samott-téglát tegyenek a dolgozók lába alá, már meg is valósították. Rövidesen bevezetik Rukóber Istvánné újítását is: felhasználják a törött cukorkásüvegek tetejét. A pártszervezet a hasznos módszereket kezdeményező dolgozókat megdícséri, további jó munkára serkenti őket. Amikor a vállalat dolgozóinak körében híre szaladt, hogy országosan elsők lettek, új kezdeményezés született: tartsunk ennek tiszteltére békemüszakot. A pártszervezet helyeselte a dolgozók javaslatát és egyik szombaton meg is tartották.

A vállalat minden dolgozója a pártszervezet és az ÜB munkája nyomán ismeri feladatait, tervét és versenyeznek azért: ki látja el legjobban munkáját, ki foglalkozik legjobban a vásárlók kívánságával. A díszes kis zászló boltról boltra vándorol, mutatva a legjobb dolgozót. Most Tasnádi elvtársat dícséri, ő a birtokosa. Nem érdemtelenül: a pécsszabolcsi, 18-as húsbolt a legtisztább üzlet, legfigyelmesebb itt a kiszolgálás, legjobban teljesítik az áruforgalmi tervet. A verseny többi kiválói egy-egy értékelés alkalmával tárgy- és pénzjutalmat kapnak. November 7-én mintegy 32-en részesültek jutalomban, sokan oklevelet kaptak. Klimó Jenőné elvtársnő pedig a „Belkereskedelem kiváló dolgozója" címet érdemelte ki.

Sok szó esik arról, hogy jobban meg kell becsülni a kereskedelmi dolgozók áldozatos munkáját. A vállalatnál nemcsak beszélnek erről, hanem cselekszenek is.

Miben jut ez kifejezésre? Nézzünk csak egynéhány példát. A boltok nagyrésze öltözőszekrényt, mosdót, törülközőt kapott. A húsboltok kivételével, mindenütt fűtenek. A füstcsövek beszerzése nagy harccal járt, de a pártszervezet és vállalatvezetőség közösen ezt is megoldotta. A húsboltokban forró teát kapnak a dolgozók, farácsokat szereztek a lábuk alá, bőrmellényt kaptak a dolgozók. A pénztárosok eddig csak pokroccal burkolták be magukat, egy javaslat nyomán őket is bekecscsel látják el. A kiszolgálók mindig tisztán dolgozhatnak: majd mindenkinek két fehér köpenye van.

A pártszervezet munkájának még gyengesége, hogy a pártcsoportok nem tudnak a széttagoltság miatt rendszeresen dolgozni. Meg kell találni erre is a módot, ha másként nem, munka után tartsanak értekezletet, beszéljék meg a tennivalókat. Kapusi elvtárs szerint náluk mindenki népnevelő. Ez helyes: a kereskedelem minden dolgozója népnevelő, megmagyarázza a nehézségeket, harcol az ellenség ellen.

A pártszervezetnek kell azonban olyan népnevelő hálózat, amelyik a vállalat dolgozóival foglalkozik, mert hiszen a többiek csak kifelé, a vásárlók felé dolgoznak.

A Hús és Tej Kiskereskedelmi Vállalat pártszervezete nem önmagában dolgozik, nem távolodik el a kereskedelem feladataitól. Legfőbb célkitűzése, a vállalat munkájának támogatása. S hogy ez a tevékenysége nem meddő, azt eddigi eredményeik bizonyítják.

Az ezredik négyzetméter menyezetelemet készíti a mágocsi Rákosi tsz építőbrigádja

A mágocsi Rákosi termelőszövetkezet tagjai 14 istállót építettek eddig saját erejükből.

Szénporos téglaégetőjük, mészégetőjük van, így a cementen és a tán kívül minden anyagot a harminctagú építőbrigád állít elő.

A menyezet megépítéséhez szükséges épületelemeket is maguk készítik a tsz földjein megtermő cirokból. Ez zet egy-egy istállónál több, mint 18 000 forintot takarítanak meg.

A menyezetelemek gyártását ezév őszén is tovább folytatták. Az építőbrigád hét tagja foglalkozik ezzel. Kedden reggelre már az ezredik négyzetméterrel készültek el. Így nemcsak a maguk istállóinak menyezetburkolását végzik el, de kisegítenek más termelőcsoportokat is.

Necsak ígérgessenek, teljesítsék is a dolgozók kívánságait a kozármislenyi gépállomason

Még javában dübörögnek a traktorok a földeken, végzik az őszi mélyszántást, de gépállomásaink dolgozói előtt máris egy olyan fontos munkaszakasz áll, amelytől nagyban függ a jövőévi bő termés: megkezdődtek az erő- és munkagépjavítások.

Az idei téli gépjavítások egészen másként indultak a tavalyihoz képest. — Több gépállomáson, többek között Szentlőrincen, Bólyban, Palotabozsokon és Pécsváradon a traktorosok és szerelők fogadalmat tettek: nagyobb gondot fordítanak a minőségi munkára, határidő előtt befejezik a gépjavításokat és takarékoskodnak az anyaggal. Gépállomásainkon jelentősen megváltozott a dolgozóknak a munkához való viszonya, hiszen világosan látják, hogy az ő munkájuktól is függ pártunk és kormányunk határozatának végrehajtása: a mezőgazdasági termelés fellendítése.

A munkához való viszony javulását, a munkakedvet elősegítette az is, hogy az idei javítások fedett, meleg helyeken folynak. Pártunk és kormányunk gondoskodott arról is, hogy a gépállomásokon **meleg ételt és melegítő** teát, kávét kapjanak a dolgozók, minden gépállomáson mosdó és pihenő álljon rendelkezésükre. — Egyszóval a párt és kormányhatározat szerint a gépállomást a traktorosok és szerelők második otthonává kell tenni.

Ezt kellene tenni a kozármislényi gépállomáson is, ahol igen sok hiba gátolja a munkát. A dolgozók kapnak ugyan meleg ételt, italt, de nincs egy mosdó, ahol étkezés előtt vagy munka után mosakodjanak. Nincs a gépállomáson pihenő, nincs szórakozási lehetőség, pedig igen nagy szükség volna rá, mert a dolgozók többsége 8—9 kilométerről jár be munkára. A pihenő hiánya miatt nem tudják megtartani a politikai és a szakmai oktatást sem, mert a távol lakó dolgozóknak így a késő esti órákban kellene hazajárniok, ami elveszi kedvüket a tanulástól.

A pihenő és a mosdó létrehozása csupán 1.500 forinton múlik, ugyanis a cementlapokat már lerakták, megérkeztek az ágyak is, csak az a baj, hogy nem kapnak beruházást a meszelésre és a cement beöntésére a megyei igazgatóságtól.

A megyei igazgatóságnál — **elhanyagolják az** ellenőrzést és a segítségadást is. Szűcs Erzsébet elvtársnő, a gépállomás politikai helyettese erről a következőket mondotta: „Ez év augusztus 26-án jöttem a kozármislenyi gépállomásra, de Woik és Józsa elvtársat csak egyszer láttam itt. Akkor is annyiból állt az „ellenőrzés" és a „segítségadás", hogy kiszálltak az autóból és annyit kérdeztek; mi újság és máris mentek tovább. Ugy tekintenek bennünket, mintha nem is a Baranyamegyei Igazgatósághoz tartoznánk.

Ezek a hibák is okai annak, hogy most a téli gépjavítás a kozármislenyi gépállomáson vontatottan indult meg. Megszervezték ugyan a javító brigádokat, minden brigádba osztottak be jó szakembereket, párttagokat is, de nincs a gépállomáson munkaverseny, nem népszerűsítik a jól dolgozó szerelőket, traktorosokat. Ezért elsősorban is a gépállomás vezetői a felelősek. Több olyan erő- és munkagépkezelő van a gépállomáson, aki túlteljesítette tervét az őszi mélyszántásban, jól dolgoznak a gépjavításnál, de kevesen tudnak róluk. Itt vannak például Gölöncsér Viktor szerelő, Tihanyi Ferenc és Farkas Mihály traktorosok, csak nincs, aki népszerűsítse jó munkájukat, keresetüket. Kevesen tudnak a gépállomáson a szentlőrinciek felhívásáról, pedig sok olyan hasznos szempont van a felhívásban, amely segítséget adna, lelkesítené a dolgozókat a nagy téli munkában. A fennálló hibák miatt aztán nem is csoda, hogy eddig mindössze egy G. 35-ös traktort, egy Zetort, három cséplőgépet és néhány munkagépet javítottak ki.

Változtassák meg a téli gépjavítási munkák menetét a kozármislenyi gépállomáson. Ez csak úgy lehetséges, ha többet törődnek a dolgozókkal, mind a megyei igazgatóság tagjai, mind a gépállomás vezetői. A megyéről ne csak igérgessenek, hanem teljesítsék végre a dolgozók kívánságait. — Több segítséget várnak a gépállomás vezetői Józsa és Woik elvtárstól. A verseny megszervezése és a jól teljesítő dolgozók népszerűsítése is sokat segítene, jelentősen meggyorsítaná a téli gépjavítást. Ha a fennálló hibákat rövid időn belül kijavítják, akkor a kozármislenyi gépállomáson is eredményes, jó munkát végezhetnek és pótolni tudják a lemaradást.

MI UJSÁG BARANYÁBAN?

VIRÁGZÓ SZAKKÖRI MUNKA A PÉCSI JÁRÁSBAN

Ezév végéig újabb hét pécsi járási községben avatnak kultúrotthont, hogy ezek a valaha sárba-sötétségbe fulladt kis falvak is bekapcsolódjanak a magyar kulturális élet lüktető érverésébe. Velük együtt már a járás 22 kultúrotthonában gyúlnak ki esténként a hívogató fények, hogy próbára, könyvtárba, szakkörbe, előadásokra szólítsa a tanulni, szórakozni vágyó délszlávnémet- és magyarajkú lakókat.

Talán a szakkörök nagyarányú fejlődése mutatja leginkább, mennyire érdeklődnek az itt élő napi munkájukon túl a művészet, a tudomány időszerű kérdései iránt. A dolgozók ezrei vesznek részt a természettudományi, irodalmi, mezőgazdasági, művészeti, sport-, fényképész-, repülőmodellezési-szakkörök életében.

Aranyosgadány Béke nevű kultúrotthonában például tizenhat szakkör működik. Közülük a fényképészek — termelőszövetkezeti tagok, egyénileg dolgozó parasztok, fiatalok és öregek egyaránt. — elhatározták: a közeljövőben a művészi felvételek feldolgozását, nagyítását is maguk végzik.

Kővágószőlősön, a Mecsek nyugati nyulványai között elterülő, festői fekvésű kis községben a közeljövőben művésztelep nyílik, amely művészi feladatokhoz juttatja a kővágószőlősieket is.

A zóki kultúrotthonban a környék négyezeréves kultúráját kutató régészeti szakkör iránt nyilvánul meg a legnagyobb érdeklődés: a kör tagjai kis úttörőktől hetvenéves öregekig egyforma lelkesedéssel várják a legközelebbi ásatás megkezdését, amelynek maguk is tevékeny részesei lesznek.

Vasas bányászlakta község zenekedvelő bányászai, dolgozó parasztjai szívesen keresik fel kultúrotthonukat. Százakat vonz például az a zenetörténeti előadássorozat, amelynek kíséretében nemcsak a vasasi három nagy zenekar, de pécsi művészek is szerepelnek.

Nem mulnak el üresen, semmitevésben a téli esték a pécsi járásban. Miközben felkészülnek a következő év nagy feladataira, egyre inkább „kimúvelt emberfőkké" válnak nemcsak a fiatalok, hanem gondban-munkában megöregedett, most új életet élő dolgozó parasztok is.

UJ GYÓGYSZERTÁRAKAT ÉPITENEK, A RÉGIEKET ÁTALAKITJÁK ÉS KORSZERÜSITIK 1954-BEN

A pécsi Gyógyszertár Vállalat tervbevette, hogy az 1954-es esztendőben az új kormányprogramm szellemében tovább fejleszti gyógyszertárhálózatát, a régi gyógyszertárakat átalakíttatja, korszerűsíti.

A vállalat tervében szerepel az újmeszestelepi gyógyszertár bebútorozása és megnyitása; valamint a kökönyösi gyógyszertár létesítése, amelynek berendezése máris készül. A jövő évben megkezdik a Komlókenderföldi gyógyszertár építését is. A tervrajz már elkészült és az év elején megkezdik a talajmunkálatokat is.

Ugyanakkor átalakítják és korszerűsítik Pécsett a Bajcsy Zsilinszky utcában lévő régi gyógyszertárat, a pécsbányatelepi gyógyszertárat, vidéken pedig a gyöngyösmelléki, sellyei, göresnyi és himesházai gyógyszertárat. Ezenkívül még tizenkét vidéki gyógyszerész szolgálati lakását is tatarozzák, fürdőszobát létesítenek és bevezetik a vízvezetéket. Egészségügyi szempontból felülvizsgáltatják az Országos Közegészségügyi Intézettel a gyógyszertárak vízellátását is.

A „LEGJOBB ELOSZTÓ NAGYKERESKEDELMI VÁLLALAT"

A Pécsi Vegyianyag Nagykereskedelmi Vállalat ünnepi termelési értekezletet tartott abból az alkalomból, hogy a vállalat a III. negyedévi munkaversenyértékelés szerint az ország „legjobb elosztó nagykereskedelmi vállalata" címet és a vándorzászlót nyerte el. Az értekezletet a vállalat énekkara nyitotta meg, majd Kellner Mihályné szavalata után Szántó Pál igazgató üdvözölte a megjelenteket. Csüri István elvtárs, a belkereskedelmi minisztérium vegyesipari cikk főosztályának vezetője méltatta a vállalat dolgozóinak munkáját. Rámutatott arra, hogy a vállalat a III. negyedévben beszerzési tervét 114, értékesíti tervét pedig 124 százalékra teljesítette. Ezután átadta a vándorzászlót Tihanyi Józsefnek, a pécsi lerakat egyik legjobb dolgozójának és a dolgozók között kiosztotta a bel- és külkereskedelmi miniszter 4000 forintos jutalmát. Szántó Pál igazgató beszámolt arról, hogy a vállalat dolgozói miként érték el az eredményeket, majd kiosztotta a vállalat szakszervezeti bizottságának tárgyjutalmait azoknak a dolgozóknak, akik a gazdasági munka mellett kivették részüket a szakszervezeti munkából is.

A PÉCSI RUHÁZATI BOLT ELNYERTE A „LEGJOBB VIDÉKI IPARCIKK KISKERESKEDELMI VÁLLALAT" CÍMET ÉS A VÁNDORZÁSZLÓT

A bel- és külkereskedelmi miniszter, valamint a Kereskedelmi és Pénzügyi Dolgozók Szakszervezetének elnöke együttesen értékelte az 1953. III. negyedévi kereskedelmi munkaversenyt. Ennek eredményeként a Pécsi Ruházati Bolt elnyerte a legjobb vidéki iparcikk kiskereskedelmi vállalat címet, a vándorzászlót és az ezzel járó pénzjutalmat.

A vállalat a KPDSZ József-utcai székházában ünnepi termelési értekezletet tartott, amelyen Bíró elvtárs, a KPDSZ területi elnöke a Pécsi Ruházati Bolt dolgozóinak átadta a belkereskedelmi miniszter és a szakszervezet vándorzászlaját, valamint a szakszervezet ajándékát. Beszédében hangsúlyozta, hogy ez a büszke cím arra kötelezi a vállalat valamennyi dolgozóját, hogy még fokozottabb mértékben törekedjenek a kormányprogrammot megvalósítani a kereskedelemben, még jobban elégítsék ki a dolgozók igényeit, még udvariasabban bánjanak a vásárlókkal.

Ezután Szlebi Antal, a vállalat igazgatója részletesen ismertette a vállalati munkaverseny és terveredményeket. A vállalat értékesítési tervét 111,7 százalékra teljesítette, hangsúlyozta, hogy a további jó eredmények eléréséhez az szükséges, hogy a vállalat dolgozói tanulmányozzák a Szovjetunió kereskedelmi tapasztalatait. Ezután átadta a III. negyedévben legjobb eredményt elért dolgozóknak a pénz- és tárgyjutalmakat, majd Pusztai Rudolfné a Baranyamegyei Kereskedelmi Iroda képviseletében átnyújtotta a dolgozóknak a belkereskedelmi minisztérium jutalmát. Az ünnepi termelési értekezlet után a vállalat kultúrgárdája kultúrműsort adott.

EMLÉKEST KACSÓH PONGRÁC SZÜLETÉSÉNEK ÉVFORDULÓJÁN

Nyolcvan esztendeje született Kacsóh Pongrác, a „János Vitéz" híres dalszerzője. Ebből az alkalomból a Jogtudományi Egyetem DISZ-Bizottsága, a Társadalom és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat, valamint a „November 7 Kultúrotthon" emlékestet rendezett a kultúrotthon dísztermében. Géger Gyula joghallgató felolvasta dr. Nádor Tamásnak Kacsóh Pongrácról szóló megemlékezését, amelyben rámutatott arra, hogy Kacsóh új színt hozott a magyar zeneirodalomba. A Pécsi Nemzeti Színház tagjai Németh Lili zongorakísérete mellett operettrészleteket adtak elő a „János Vitéz"-ből. Az egyes dalokat Hidasi Gyula, Mátrai Mária énekelte mély átérzéssel.

BORKA LÁSZLÓ

„KÉRDEZZ—FELELEK"-LÁDÁKAT ÁLLITOTTAK FEL A BARANYAI ÜZEMEKBEN

Baranya megye területén több üzemben „Kérdezz—felelek"-ládákat állítottak fel. Ezekbe a ládákba a dolgozók azokat a leveleket teszik be, amelyekben a nemzetközi helyzettel kapcsolatos kérdéseikre kívánnak választ kapni. Ilyen ládát állítottak fel a pécsi posta épületében, a beremendi cementgyárban, Mohácson a Mezőgazdasági Szerárugyárban és több más üzemben is. A ládák felállítása azt mutatja, hogy a dolgozók körében állandóan fokozódik az érdeklődés a nemzetközi események iránt. A felvetett kérdésekre négyhetenként a békebizottsági titkár válaszol.

UJABB ÉTTERMEKET LÉTESITENEK PÉCSETT A JÖVŐ ESZTENDŐBEN

A Pécsi Vendéglátóipari Vállalat most készítette el a jövő esztendei hálózatfejlesztési tervét. Tervbevette, hogy az 1954-es évben a Rákóczi-út és a Bem-utca sarkán, a volt Pécsi Gödör vendéglő helyén egy másodosztályú zenés éttermet létesít, a városi tanács épületében, a volt patika helyén pedig szintén egy nagyobb éttermet nyit meg. **Ugyanakkor a Zsolnay-utcában a 21. szám alatti házban cukrászdát létesít.**

A városi MSZT munkájáról

A Magyar Szovjet Társaság feladata, hogy megismertesse dolgozóinkat a szovjet emberek életével, művészetével, munkájával és békéért folytatott harcával.

A pécsi városi MSZT titkárság ezt a feladatot eddig csak részben tölötte be. Rövid egy év alatt ugyanis háromszor cserélték a titkárt, 1953 tavaszán pedig három hónapig még titkára sem volt.

Megfelelő központi irányítás nélkül — egymás után bomlottak szét az üzemi szervezetek is. Nemcsak nagyüzemeinkben, mint a Dohanygyár, Porcelángyár, Bőrgyár, melyeknek munkájára mindig lehetett számítani, hanem a városi tanács, járási tanács, megyei tanács, s kereskedelmi és hivatali szervezetek munkája is ellaposodott. Az a kevés munka, ami még egyes szervezetekben folyt, nem felelt meg az MSZT jellegének. Egyes helyeken a szakszervezet munkáját végezték — brigádokat szerveztek. Elfeledkeztek a legfontosabbról, hogy a tömegeket a szovjet példa alapján a szocializmus építésére mozgósítsák.

Pártbizottságaink, pártszervezeteink látták ezt, de a kellő segítséget nem adták meg. Nem számoltatták be az MSZT funkcionáriusokat munkájukról. Nem segítették építő bírálatokkal a hiányosságok megszüntetését. De az MSZT funkcionáriusok sem keresték a pártszervezetekkel a kapcsolatot, nem tárták fel nehézségeiket.

Az utóbbi hónapokban végre megkezdték a hibák felszámolását. A városi titkárság elsősorban a kultúr-propagandamunkát igyekszik megjavítani. Eddig üzemekben tartották meg előadásaikat, rendszerint csekély hallgatóság előtt. A továbbiakban a kis üzemi előadások helyett központi előadásokat szerveznek kiváló előadókkal. A november 10. Puskin-emlékesten közel négyszáz dolgozó vett részt. A kulturpropaganda kiszélesítésével már nemcsak az üzemi dolgozókat, hanem az értelmiséget és a tanulóifjúságot is foglalkoztatják. Az általános és középiskolák részére minden hónapban egy-egy előadást tartanak, amelyekkel a nevelők munkáját kívánják megkönnyíteni. Az általános iskolásoknak szánt előadásokban a kötelező olvasmányok témái szerepelnek. Az előadásokat, melyeken 100—130 tanuló vesz részt, filmvetítéssel kötik össze. A középiskolák előadássorozatát „Komszomolerkölcs" címmel nyitották meg, december 16-án.

Hogy az értelmiséggel szorosabb kapcsolatot teremtsenek, megerősítik az egyetemi MSZT szervezeteket, szakosztályokat alakítanak, ahol megvitatják az értelmiségi dolgozókat foglalkoztató problémákat.

A pedagógus és az orvos-egészségügyi szakosztály januárban kezdi meg működését. A nemrégiben alakult képzőművészeti szakosztály — Soltra Elemér elvtárs vezetésével már komoly eredményeket ért el.

Negyvenhét orosz nyelvtanfolyamot indított be az MSZT az 1953—54-es oktatási évben. A dolgozók nagy számban vesznek részt a tanfolyamokon. Azonban az elért eredmények mellett komoly hiányosságok is vannak. Jellegzetes példája ennek az Utfenntartó Vállalat, ahol szintén beindult az orosz tanfolyam. Eleinte jól ment az oktatás, de később jöttek az „előre nem látott nehézségek". A kiküldetések nagyrésze mindig azokra a napokra esett, amikorra az orosz nyelvtanfolyamokat is beütemezték, így a nagyfokú hiányzások miatt sűrűn elmaradt az óra. Csak hosszú ideig tartó szervezőmunka után sikerült ismét a tanfolyamot helyreállítani. Hasonló a helyzet a MEGYEVILL Vállalatnál. Huszonöt résztvevővel indult a tanfolyam, jelenleg már csak tizen vannak.

A kultúrmunka megjavítására a KISZÖV színjátszó csoportjával, tánccsoportjával és énekkarával kötött szerződést az MSZT A kultúrcsoport feladata lesz, hogy központi rendezvényeken szerepeljen és üzemeket látogasson meg. A zeneked velő dolgozók részére januártól központi zenekar ad hangversenyeket. Műsorán Csajkovszkij, Rimszkij-Korzakov, Sosztakovics művei szerepelnek.

A megerősített városi titkárság most rendszeresebben foglalkozik az üzemi szervezetek vezetőségi tagjaival is és segíti őket feladataik teljesítésében. A kezdeti lépéseket tehát megtették a hibák kijavítására. Dolgozóink egyre emelkedő érdeklődése a Szovjetunió iránt azonban az új feladatok egész sorát állítja a városi MSZT titkárság elé. Ezek megvalósítására továbbra is, az eddiginél is jobban kérjék pártbizottságaink és pártszervezeteink segítségét.

Fűteni kell a vasuti várótermeket

Az utóbbi hetekben sűrűn érkeznek szerkesztőségünkbe levelek, amelyekben a dolgozók arról panaszkodnak, hogy a vasuti várótermeket nem fűtik.

A panaszokat kivizsgáltuk és megállapítottuk, hogy jogosak, mert a vidéki várótermekben dideregnek az utasok.

A panaszokra felhívtuk a MAV pécsi Igazgatóságának a figyelmét, amelytől ezzel kapcsolatban a következő választ kaptuk.

„Értesítem a szerkesztőséget, hogy a mai nappal ismételten és nyomatékosan utasítottam az összes állomásokat a váróhelyiségek fűtésére. — Esetleges újbóli panasz esetén kérem hogy szíveskedjék konkretizálni hely szerint, hogy hol és mikor adódott a fenti tárgyú panasz."

Pécs, 1953 december 19.

TOTH JOZSEF
az igazgatóság vezetője.

*

Helyesnek tartjuk, hogy a MAV pécsi Igazgatósága már korábban is kiadta a rendeletet: a várótermeket fűtsék és most újból megismételte, nyomatékosan utasította az összes állomásokat a kiadott utasítás végrehajtására. Felvetődik azonban a kérdés, a MÁV pécsi Igazgatósága miért nem ellenőrizte eddig a rendelet végrehajtását? Ha a MÁV pécsi Igazgatósága ellenőrizné a várótermek fűtését, akkor nem a szerkesztőségtől kérné azt, hogy jelölje meg hol és mikor nem fűtötték a várótermet, s a panaszok is már rég megszűntek volna.

Az üzletek nyitvatartási ideje

A megyei tanács kereskedelmi osztálya közli a vásárló közönséggel és valamennyi kereskedelmi rendszer vezetőjével, hogy az újévi keltős ünnepre való tekintettel az üzletek nyitvatartása az alábbiak szerint módosul.

December 31-én általában szombati záróra alkalmazandó. Azok a boltok, amelyek 17 óra után zárnak egyébként, 17 órakor kötelesek zárni, kivéve az esti nyitvatartó élelmiszerboltokat, amelyeknek 22 óra helyett, 21 órakor kell zárniok.

Január 1-én a mozibüfék kivételével minden üzlet zárva lesz. Január 2-án a tejet és kenyeret árusító élelmiszerboltok 7—10 óráig, továbbá a vasárnap nyitvatartó élelmiszer, cukorka, trafik és virágüzletek rendes vasárnapi műszakkal üzemelnek. Valamennyi iparcikket árusító bolt ezen a napon zárva lesz.

A vendéglátóipari egységek december 31-ről január 1-re reggel 6 óráig tartanak nyitva. Január 1-én és 2-án vasárnapi műszakkal üzemelnek. Január 3-án rendes hétköznapi nyitvatartás.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223,8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát
18.40: Délszláv műsor.
19.00: Magyarnyelvű adás.
Muth József a jövőbe tekint — munkatársunk színes írása.
Hírek.
Látogatás Vörös József vájár új otthonában.
Hogyan harcolnak a vasasi bányászok a terven felüli szénért?
Hanglemezek.
20.00: Műsorzárás.

Városi választmányt alakítanak a pécsvidéki bányászsportkörök

Az OTSB a SZOT országos sportosztályával egyetértve rendelkezést adott ki, melynek értelmében sportegyesületeink súlyponti területeiken városi választmányt hozhatnak létre. A városi választmány célja a minőségi és a tömegsport állandó és tervszerű javítása, és a dolgozóknak minél nagyobb tömegekbe való beszervezése a magyar sport és testnevelés életébe.

Pécsett a Bányász SE országos elnöksége hozzájárulásával a közeljövőben már létre is hozzák a városi választmányt. A Bányász SE pécsi városi választmányához, a pécsújhegyi, mecsekszabolcsi, vasas I-i, a vasas II-i, hosszúhetényi és pécsbányatelepi bányász sportkörök tartoznak. A sportkörök a napokban már meg is tartották sportköri taggyűléseiket, melyeken megválasztották a területi küldötteket, akik december 30-án, szerdán fogják megválasztani a városi választmány tagjait.

A városi választmány létrejöttével régi vajudó problémája oldódott meg a pécsvidéki bányász sportköröknek. A városi választmány létrejöttével olyan lehetőségek nyílnak meg a bányász sportkörök előtt, melyekre önmagukban nem volnának képesek. Nemcsak a tömegsportban, hanem a minőségi sportban is gyökeres változások állhatnak be. A városi választmány mellett létrejövő szakosztályokban a legjobb bányász sportolók sportolnak, akik így sokkal eredményesebben tudják képviselni nemcsak a pécsi bányász sportot, hanem városunk egész sportját is. A központi szakosztályok létrejötte semmivel sem fogja csökkenteni a sportkörök önállóságát. Az egyes sportkörök továbbra is működnek, szakosztályaikban elsősorban a tömegek foglalkoztatására fektetnek súlyt. A minőségi szakosztályokba került sportolók nem veszítik el régi sportköri tagságukat. Egyes versenyeken a sportkörök színeiben is elindulhatnak, nagy országos versenyeken pedig a központi választmány szakosztályaiban képviselik a pécsi bányász sportolókat.

A Bányász SE pécsi városi választmányának szervezési munkái nagy erővel folynak, a szerdán este a SZOT székházban sorrakerülő városi választmány megválasztása után a választmány soraiból megválasztja majd a városi választmány elnökségét, mely hivatott lesz a központi szakosztályok ügyeit vinni.

Miért hagyta abba Bob Mathias a labdarúgást?

Bob Mathias híres amerikai sportoló, a világ egyik legjobb tízpróbása. Emellett azonban a tehetséges és sokoldalú sportember, a stanfordi egyetem labdarúgócsapatának egyik erőssége is.

Idén augusztusban Bob Mathias kijelentette, hogy abbahagyja a labdarúgást. Elhatározását a következőképpen indokolja meg: „Az amerikai főiskolai labdarúgás teljesen elvesztette sportjellegét és a sporttól távoliálló emberek bevételi forrásává, jövedelmező üzletévé vált."

Mathias elhatározása élénk visszhangot keltett az USA-ban, de külföldön is. A „Daily Worker" című lapban Lester Rodney sportújságíró cikkében a következőket írta: „Amikor egy híres sportember elhatározza, hogy abbahagyja a főiskolai labdarúgást és a nyilvánosság előtt leleplezi azt, sok embernek el kell gondolkodnia, mivé fajult a főiskolai sport az Egyesült Államokban." Egy másik sportújságíró Bob Cook, a „New York Herald Tribun" című lapban kénytelen elismerni, hogy Bob Mathias leleplezései súlyos csapást mértek az amerikai sportra."

Bob Mathias nyíltan kijelentette, hogy a főiskolai labdarúgás az Egyesült Államokban már régen olyan rendkívül jellemző üzlet, amelyben aljasság, gonoszság uralkodik. Erről mindenki tud, de mégsem tesznek intézkedéseket a helyzet megváltoztatására. Sőt néhány becsületes sportoló törekvését, hogy az amerikai főiskolák labdarúgóegyesületeiben csakúgy, mint az egész amerikai sportban becsületes sportszellem uralkodjon az egyesületi vezetők, vagyis az üzletemberek minden erővel megakadályozzák.

Labdarúgásunk nagyon távol áll a sporttól, írja Bob Mathias. A mérkőzések előtt az edzők szinte ráuszítják a játékosokat az „ellenség" játékosaira. Az ilyen előkészítés eredményeként a pályán valóságos vadászat folyik az ellenfél legjobb játékosaira, hogy azok sérüléseivel gyengítsék a csapatot. Már ez is elegendő magyarázat arra, miért hagytam abba a labdarúgást."

„Az egész amerikai sportélet — jelenti ki mély fájdalommal Bob Mathias — a dollártól függ. A sportot a fegyverkezési hajsza következtében meggazdagodó pénzmágnások irányítják."

Bob Mathias — nem kivételes lény. „Sok amerikai sportoló álmodik becsületes, igazi sportüzletről — írja a „Daily Worker". — Olyan sportot szeretnének, amelyet nem valakinek erszénye irányít, hanem amelyben egy eszme uralkodik: győzzön a jobb!"

* Budapesten az országos tornászcsapatbajnokságokon a férfi I. osztályúak versenyében Baranya (Kőhegyi, Schill, Varga, Mérő, Héder Farkas, Várkői) csapata harmadik helyen végzett. A bajnokságot Budapest első csapata nyerte, Budapest második csapata előtt. A harmadosztályú csapatversenyben Baranya hatodik lett.

* A budapesti nemzetközi jégkorongtornát Csehszlovákia csapata nyerte Magyarország, Lengyelország és Románia előtt. A magyar válogatott csapat legutolsó mérkőzésén 4:1 arányban győzött Románia válogatottja ellen.

* Az országos ökölvívó csapatbajnokságot SZOT második csapata nyerte a Dózsa együttese előtt. A döntőben a SZOT II. 11:9-re győzött. 3. a Honvéd SE, 4. a SZOT I.

HÍREK

KEDD, DECEMBER 29

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2 Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Dávid. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** — Várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, több helyen még futó havaseső, ónoseső, a magasabb hegyeken kevés havazás. Mérsékelt, időnként élénkebb nyugati-északnyugati szél. A nappali hőmérséklet néhány fokkal az olvadáspont felett, éjszaka fagyok. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: kedden reggel nyugaton nulla—mínusz három, keleten mínusz négy-mínusz hét, délben nyugaton háromhat, keleten egy—négy fok között A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet kedden: nyugaton nulla—plusz három, keleten mínusz egy—mínusz négy fok között.

— **Tanácstagok fogadóórái.** Folyó hó 29-én a Szabadság-úti Általános Iskolában délután 5—6 óráig Kamper János, folyó hó 30-án Gyárvárosi Kirendeltségen délután 5—6 óráig Baracsi István tanácstagok tartanak fogadóórát.

— **Halálozás:** özv. Keszthelyi Pálné temetése kedden 3 órakor lesz.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ
Leányvásár. Szelvénybérlet „B". Este 7 órakor.

MOZI
Kossuth: Sportbecsület (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).
Petőfi: Kis krajcár. Péntek 13 (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Park: Kis krajcár. Péntek. 13. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)
Jószerencsét. (Pécsszabolcs): Szembesítés (fél 6, fél 8 órakor).

ADMINISZTRÁCIÓS teendőkben jártas, hosszú gyakorlattal rendelkező könyvelő, főkönyvelői helyettesi, revizori állást január 16 tól vállal, esetleg vidékre is Ajánlatokat kollektíva megjelöléssel Jánossy Pécs, Iglói utca 1-be kérem. 269

KOMBINÁLTSZEKRÉNY, kombinálttasztal, vasablakok, ajtószárnyak, ablakszárnyak eladók. Apponyi-tér 6. Kövecsné 106

KÜLÖNBEJÁRATÚ bútorozott szoba kiadó férfinek. Kálvária-utca 32. 268

CSÜTÖRTÖK este elvesztettem motorkerékpárom hátsó ülését. Kérem a megtalálóját jutalom ellenében adja le. Árpád. Villanyszerelő Hosszúhetény 454. 266

BÁNYÁSZATI Magasépítő Vállalat felvesz vizsgázott kazánfűtőt, villanyszerelőt, vasbetonszerelőket, ácsokat, kőműveseket, férfi és női segédmunkásokat. A vállalat első területi bércsoportban van, munkaruha, szállás, napi háromszori étkezés biztosítva van. Jelentkezni lehet: Bányatelep, András-akna.

ÉTTERMI csillárokat megvételre keresünk. Megkereséseket Nádor Szálloda irodájában, Pannonia épület. 316

A PÉCSI MÁVAUT Autóbuszközlekedési Vállalat megvételre keres egy kifogástalan állapotban lévő dolgozó szobát, mely könyvszekrényből, íróasztalból és ülőgarnitúrából áll. 317

SZIKVIZKIHORDÓKAT azonnali belépésre felvesz a Baranyamegyei Szikvízipari Vállalat. Jelentkezés: Pécs, Somogyi Béla u. 11. szám 340

KERESÜNK azonnali belépéssel pénzügyi gyakorlattal rendelkező állás-szakvizsgával tartót és gyakorlott könyvelőt. — Fizetés kollektív szerződés szerint. Jelentkezés Komlón az É. M. 49/1 sz. Magasépítési Vállalat főkönyvelőnél. 338

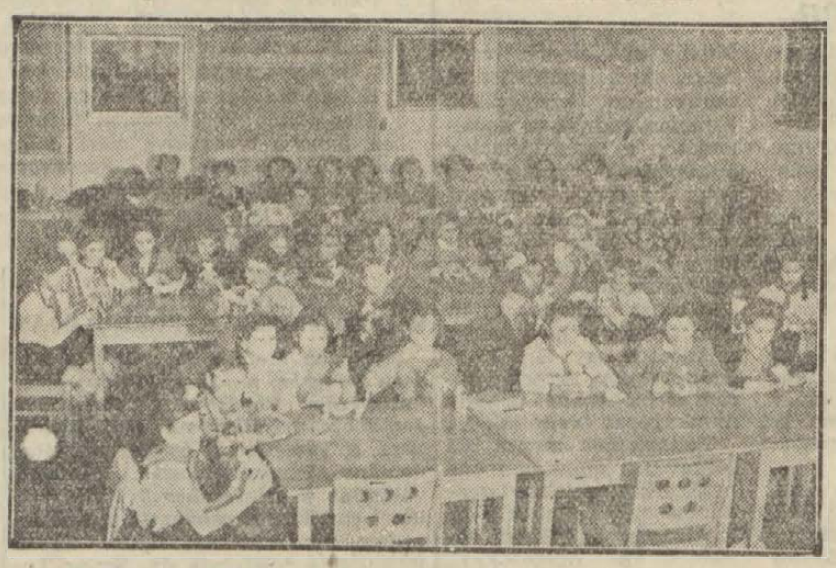
AZ EGYENRUHÁZATI és Felszerelési Vállalat Pécs, Széchenyi-tér 18. sz. felvételre keres szabódolgozókat. Fizetés teljesítménybérben.

MECSEKI ÚDÜLŐ körül feketefenyőtoboz leszedését élő fákról kiadjuk. Részletek a Pécsi Erdészet, Nagy Jenő u. 32 alatt.

IRÓASZTALOKAT vesz Pannonia Sörgyár.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja
Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Magyar u. 16. Tel: 15-32, 15-33, 15-34.
Előfizetési díj havi 11 — forint
Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon 30-27
A nyomdáért felel: MELLER BÉLÁNÉ

JÁTÉKOK ÉS KÉSZÍTŐIK

Kitudná megmondani, miért lágyul önkénytelenül mosolyra az arca annak, aki játékbolt kirakatát nézegeti? Talán, mert a mackók, bugócsigák, apróka járművek és babák eszünkbe juttatják gyermekkorunkat: sok izgalmas felfedezést, nyugtalanító rejtelmeket, a kutatóösztönnel lefejezett hintalovat és a darabokra szedett villamost, melyen ügyességünket próbálgattuk. Játékra nézni — mindnyájan szeretünk, különösen, ha gyermek kezében látjuk.

A November 7 kultúrotthon játékkészítő szakkörén 7—8 éves kislányok bajlódnak ügyetlenkedve ujjaikkal, játékok készítésén. Viaszosvászon mackók, kutyák, cicák, paprikajancsik sorakoznak előttük az asztalon, amely mellett úgy ülnek, mint verebek a dróton. Nemcsak olyan egyenes sorban, de éppenolyan csiripeléssel is. Hát hogyne! Meg kell tárgyalni, hogy Földes Klári cicakisasszonya milyen élethűre sikerült és Hergert Etelka mackója is, épphogy csak nem brummog.

Szakértelemmel tárgyalják az öltéstechnika kérdéseit, megbeszélik a tömés módját. Az ügyesebbek körül gyűrűt formálnak a kíváncsi tanulni vágyók. Garamvölgyiné oktatja a pajtásokat, mellette éppen két „új" gyerek áll. Ők csak másodszor vannak itt. Le nem vennék a szemüket fürge ujjairól, amint egy baba alkatrészeit igazítja egymáshoz.

Az asztalon viaszosvászon, posztó, meg vattadarabok hevernek a varróeszközök mellett.

— Kinek adod majd ezt a cicát? — érdeklődik gyanus ártatlanul egyik szőkecopfos a szembenülőtől.

A készülő cica nem a legtökéletesebb, de első műve a készítőjének.

— A kistestvéremé lesz — mondja a kérdezett és mintha elpirulna cseppet. Félősen eltakarja a cica egyik fülét.

— Nem baj, ha kicsit csámpás a füle — szól bele Garamvölgyiné — a következő már hibátlan lesz. Ugye, Évi?

Az elszomorodott Évi hálásan pillant rá. A következő cica biztosan gyönyörű lesz.

Az Egyetem-utcai és Ágoston-téri általános iskolákból 34 úttörőlány jár ide. Október elején kezdtek tanulni s némelyik előtt olyan szépen kidolgozott, formás játékok állanak, hogy ügyes asszonyok is megirigyelhetnék. Azóta jöttek és jönnek egyre újak is. Cicát, mackót, nyuszit, egeret, meg huzós táskát csináltak most kerül sor a hollandi babára. Hetenként két órára jönnek össze a játékkészítés, ügyeskedés mellett kicserélik az úttörőhíreket, megbeszélik a tanulás dolgát. Magukhozta hulladékanyagból komoly felelősségtudattal varrják a játékokat.

Ötóra felé jár az idő, a pajtások szedelőzködnek. A sokszornyíló ajtón asszonyok szállingóznak a terembe. Arcukon az utcai hideg pirossága, szemükben meleg öröm. Üdvözlik egymást. Nyolcan vannak, akik már egy éve járnak ide, de az újakkal együtt, huszan találkoznak hetenként a játékkészítő-szakkörön.

Bácskai Károlyné, aki ebben a hónapban szakkör-felelős, előveszi a előre kiszabott mintákat. Egyszeriben körülállják. Egy félénkszemű asszonyka hátraszorul. Bácskainé mégis nekiadja az első munkát. — Jó lesz a pólvásbaba? — kérdezi.

A másik rábólint és viszi a zsákmányt. Pázmándy Miklósné is munkát kér. Csak egy hónapja jár ide.

— Szereti a szakkört?

Csinos, fiatal arca nevetésre gömbölyödik. — Másképpen nem jönnék ide. Nem kerget engem senki...

De már Nagy Jánosnét ugyancsak kergetik. A 11 éves kislánya, akit otthon arra tanít meg, amit ő maga tanul. A kislány szenvedélyes játékvarró, a mamája is.

Az asszonyok szakköri munkájához a kultúrotthon biztosít anyagot, az elkészülő játékok pedig bevándorolnak egy nagy szekrénybe. Onnan három pécsi bölcsődébe visz majd az útjuk.

Bekapcsolták a rádiót. Halk zene kúszik körül a teremben, egyik táncoslábú Jancsi-baba úgy áll az asztal közepén, mintha rögtön táncra perdülni volna kedve.

A November 7 kultúrotthon vezetőségének nagy terve van a játékkészítőkkel. Bábcsoportot akarnak alakítani belőlük. Helyben elkészítenék a bábokat, a képzőművész-szakkör pedig a díszleteket. Jövő év folyamán színpadralép az új bábcsoport, még több örömet szereznek a gyerekeknek a szakkör lelkes, szorgalmas asszonyai.

Jó munkát kívánunk? Sok örömet inkább, melyet ők szereznek az ügyes munka során. Érdemes megtanulni örömet szerezni. Mai asszonyoknak való. **Futaky Hajna.**

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 305. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — SZERDA, 1953 DECEMBER 30

Hegedüs András elvtárs beszéde a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén (2—3—4. o.)

Hegedüs András elvtárs beszéde a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén

Tisztelt Központi Vezetőség!

A Központi Vezetőség október 31-i ülésének határozata leszögezte, hogy Magyarországon a szocializmus további építésének kulcskérdése és egész fejlődésünk döntő láncszeme a mezőgazdasági termelés fejlesztése. Ezen fontos megállapítás alapján dolgozta ki a politikai bizottság a mezőgazdaság fejlesztésének programmját, amelyet ma, mint határozati javaslatot a Központi Vezetőség elé terjeszt.

A mezőgazdaság általános fejlesztésére irányuló nagy célkitűzéseket, — amelyeket e tervezet tartalmaz — csak akkor lehet végrehajtani, ha egész pártunk és egész népünk megérti, hogy a mezőgazdasági termelés kérdésének felvetése egyenesen következik népi demokráciánk egész eddigi gazdasági és politikai fejlődéséből. E terv végrehajtása ezért nem is szűken vett parasztkérdés, — mint ahogyan sokan még ma is gondolják, — hanem egész népünk ügye.

A mezőgazdasági termelés gyors fejlesztését nagyon mélyreható gazdasági okok teszik szükségessé. Népgazdaságunkban jelenleg nagy aránytalanság van az ipar és a mezőgazdaság között, ami az iparban is és a mezőgazdaságban is, komoly zavarokat okoz. Közismert, hogy az ipari termelés a felszabadulás előttihez képest több mint háromszorosára nőtt, ugyanakkor a mezőgazdasági termelés egyhelyben topog.

Elsősorban ez az aránytalanság okozta azt, hogy a mezőgazdasági termelés nem tudta megfelelően kielégíteni a lakosság élelmiszerekben mutatkozó szükségleteit, amelyek az utóbbi évek folyamán gyorsan nőttek, mert sokszázezerrel emelkedett a bérből és fizetésből élők száma, és mert városban és falun egyaránt nőtt a dolgozók jogos igénye, több és jobb élelmiszer iránt.

A Központi Vezetőség júniusi határozata és a kormányprogramm — amely új szakaszt nyitott népi demokráciánk történetében — gazdaságpolitikánk alapvető feladatként a dolgozók, elsősorban az ipari munkások, életkörülményeinek állandó javítását jelölte meg. Az e célkitűzés elérése érdekében eddig végrehajtott intézkedések osztatlan örömet okoztak a dolgozók minden rétegében, de még csak kezdeti lépésnek tekinthetők. Ahhoz, hogy tovább tudjunk menni, mindenekelőtt meg kell teremteni az életszínvonal emelésének anyagi feltételeit, elsősorban a mezőgazdasági termelés fejlesztése útján, és biztosítani kell a lakosság bőséges ellátását kenyérrel, hússal, zsírral, tejjel, gyümölccsel és borral, valamint más élelmiszerrel, továbbá nagyobb mennyiségű nyersanyagot kell biztosítani könnyű- és élelmiszeriparunk számára is, hogy a lakosságot jobban el tudjuk látni olyan fontos közszükségleti cikkekkel, mint a cukor, a textiláru, a cipő, stb.

A mezőgazdaságnak az ipari termeléssel szemben való elmaradottságának felszámolása azonban nemcsak gazdasági okokból, hanem a munkás-paraszt szövetség megerősítése szempontjából is szükséges.

A mezőgazdasági termelés elhanyagolása gyengítette a párt befolyását a dolgozó parasztság között. A nehézségeket csak fokozta az, hogy a városi lakosság ellátásának biztosítása érdekében az elmúlt években a mezőgazdasági termelés fejlesztésének segítése, a dolgozó parasztok érdekeltségének növelése helyett a begyűjtés mennyiségét emeltük, amely mögött nem állt a termelés megfelelő növekedése. Ez odavezetett, hogy — felhasználva az iparban kínálkozó munkaalkalmat — nemcsak a nagygazdák, hanem a dolgozó parasztok közül is soktízezer ajánlotta fel földjét és ment el dolgozni a városba, ami a tartalékföldek ugrásszerű megnövekedését eredményezte.

A mezőgazdasági termelés fejlesztésének napirendre tűzése és az a segítség, amelyet az ipari munkásság, fejlett szocialista iparunk ad a falunak, kedvezően fogja éreztetni hatását, mert megteremti a lakosság életkörülményei állandó javításának legfontosabb előfeltételét, az élelmiszerek, bőségét; ugyanakkor a mezőgazdasági termelés felemelése, a virágzó mezőgazdaság, egyben jómódú, megelégedett dolgozó parasztságot is jelent. Mindez megerősíti a munkásosztály és a dolgozó parasztság elszakíthatatlan szövetségét, népi demokráciánk alapját.

Ezek azok a gazdasági és politikai okok, amelyek miatt egész népi demokráciánk továbbfejlődésének alapvető kérdésévé vált a mezőgazdasági termelés növelése. Félreértések elkerülése végett azt is meg kell mondani, hogy a mezőgazdasági termelés fejlesztése és tovább segítése, az ipar és a mezőgazdaság közötti rendkívüli aránytalanság felszámolása után is, a szocializmus építésének fontos részét fogja képezni: továbbra is pártunk politikájának előterében fog állni, annak alapját fogja képezni, mert ez az egyetlen járható útja annak, hogy megvalósítsuk gazdaságpolitikánk alapvető célkitűzését, a dolgozók életszínvonalának állandó emelését. E kérdés napirendre tűzése tehát megfelel egész népünk, munkásosztályunk, dolgozó parasztságunk és értelmiségünk érdekének azért túlzás nélkül mondhatjuk, hogy országos ügy ez, melynek megoldására mozgósítani kell pártunk minden erejét, egész dolgozó népünket, s népgazdaságunk minden erőforrását.

A mezőgazdasági termelés általános fellendítésében támaszkodnunk kell országunk vezető erejére: ipari munkásságunkra és fejlett szocialista nagyiparunkra. Az ipari munkásság és a fejlett szocialista nagyipar nélkül a mezőgazdasági termelés fejlesztésében olyan célkitűzéseket meg valósítani, mint amilyent a központi vezetőség elé terjesztett tervezet tartalmaz, elképzelhetetlen. Ipari munkásaink, fejlett szocialista nagyiparunk segítségével a mezőgazdaságot gyorsan el tudjuk látni gépekkel, a termelés fejlesztéséhez szükséges különféle ipari termékekkel és emellett ipari munkásaink nélkülözhetetlen segítséget tudnak adni a mezőgazdaságnak a fejlett technika alkalmazásában is.

A mezőgazdasági termelés felemelésében nagy segítséget kell, hogy adjon értelmiségünk: a mezőgazdasági szakemberek, mérnökök, tanárok és tanítók szaktudása, tapasztalata is feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a földművelés kulturáltsága rövid idő alatt nagy léptekkel haladjon előre. A pártszervezeteknek úgy kell dolgozniok, hogy régi értelmiségünk zöme a fiatalokkal vállvetve, ezen ügy nagy jelentőségét felismerve, lelkesedéssel és odaadással munkálkodjék a terv maradéktalan végrehajtása érdekében.

A mezőgazdasági termelés általános fellendítésében, a földművelés és állattenyésztés kultúrájának emelésében bátran támaszkodhatunk egész dolgozó parasztságunkra, annak szorgalmára és szakértelmére, népi demokráciánk, pártunk és kormányunk iránti hűségére, hazafias érzelmeire.

Mi jellemzi jelenleg mezőgazdasági termelésünket?

Dolgozó parasztságunk a felszabadulás után nagy erőfeszítéssel és hősies munkával gyorsan helyrehozta a háború okozta károkat. Termésátlagaink és állatállományunk nemcsak elérték, hanem egyik-másik területen meg is haladják a felszabadulás előttit. Sok új módszer honosodott meg: a felszabadulás előttihez képest többszörösére nőtt a tarlóhántás, az őszi mélyszántás. Az elmult években elterjedt a silózás, új kultúrák honosodtak meg (pl. a rizs), s az öntözött terület sokszorosára növekedett. Mindez mutatja, hogy a dolgozó parasztok és termelőszövetkezeti tagok nagy érdeklődéssel fogadják mindazt az újat, amelynek alkalmazásával emelni lehet a termésátlagokat, az állattenyésztés színvonalát és növelni lehet a földművelés kulturáltságát.

A mezőgazdasági termelés egyes területein megmutatkozó fejlődés ellenére is a termésátlagok és az állattenyésztés hozamai — különösen a szükségletek növekedéséhez képest — nem emelkednek kielégítően elsősorban azért, mert a mezőgazdasági termelés alapvető kérdéseinek megoldásában csak kevéssel jutottunk előre. Mindenekelőtt kevés gondot fordítottunk a talaj termékenységének fokozására. Az elmult években a tagosítások miatt és a termelőszövetkezetek túlzott ütemű fejlesztése következtében, a falun termelési bizonytalanság lépett fel, amely odavezetett, hogy sok dolgozó paraszt nemcsak földjeit nem javította, hanem még a szükséges trágyázást sem végezte el. Az alapvető agrotechnikai munkálatokban is — bár a felszabadulás előtti helyzethez képest előrehaladtunk — nagy még a késedelem. Ez vonatkozik nemcsak a tarlóhántásra és az őszi mélyszántásra, hanem a vetésre, a növényápolási és betakarítási munkákra is. Nem sikerült megteremteni az állattenyésztés hozama állandó növekedésének legfontosabb előfeltételét, a szilárd takarmányalapot, sőt, szálas-takarmányaink vetésterülete csökkent. A kukorica vetésterülete nőtt ugyan, de termésátlaga nem mulja felül lényegesen a felszabadulás előttit. Rétjeink és legelőink pedig továbbra is rendkívül elhanyagoltak.

Mindezek miatt meg kell állapítanunk, hogy mezőgazdasági termelésünk, beleértve a növénytermelést és az állattenyésztést is, alacsony színvonalon áll és a jelenlegi helyzetében nem képes megfelelően kielégíteni népünk egyre növekvő szükségleteit.

A mezőgazdasági termelés elmaradottságának egyik legfőbb oka, hogy a mezőgazdaság szocialista átszervezésére irányuló politikában, különösen a középparaszt-kérdésben, hibákat követtünk el.

Elhanyagoltuk az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok támogatását, akiknek kezében van jelenleg is a szántóterület több mint hatvan százaléka. Ahelyett, hogy növeltük volna az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztokkal a termelési kapcsolatokat, leszűkítettük azokat. A gépállomásokon egész ez év júniusáig olyan bérrendszer volt érvényben, amelyik szinte lehetetlenné tette, hogy a gépállomások egyénileg gazdálkodóknak dolgozzanak. 1952-ben a gépállomások mindössze 47 000 normálholdnak megfelelő, a kedvezőbb feltételek mellett ez év őszén már 300 000 normálholdnak megfelelő talajmunkát végeztek az egyénileg gazdálkodóknak. Ez azonban a szükséghez képest még mindig nagyon kevés. Műtrágyát az egyénileg gazdálkodók csak a szerződéses termelés keretében kaptak.

E téren komoly hibát követett el a földművelésügyi minisztérium és a Központi Vezetőség mezőgazdasági osztálya is.

A földművelésügyi minisztérium nagyon kevés érdemleges intézkedést tett az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok termelésének támogatására. A Központi Vezetőség mezőgazdasági osztálya pedig elmulasztotta feltárni a párt Központi Vezetősége előtt azt a súlyos helyzetet, amelybe az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok termelése került.

Sztálin, a Szovjetunió hasonló időszakában, nagyon élesen lépett fel ezzel a hibával — az egyéni parasztság lebecsülésével — szemben. „Vannak emberek, — mondotta — akik azt mondják, hogy az egyéni parasztgazdaság nem fejlődik tovább, azért nem érdemes támogatni..." „Ezeknek az embereknek semmi közük nincs a pártunk vonalához."

Az elmult évek nagy eredménye, hogy a dolgozó parasztság százezrei megindultak a szövetkezés útján és ennek folytán jelenleg négyezerhatszázhetvenhét szövetkezetünk van, 263 700 taggal; kezükben van az ország szántóterületének mintegy 20 százaléka. A termelőszövetkezeteken kívül mintegy 500 állami gazdaság alakult, amelyekhez az ország szántóterületének 13 százaléka tartozik. Ezen fejlődésnek a mezőgazdaság egész jövője és a szocializmus építése szempontjából nagy jelentősége van. Bár a kisüzemi gazdálkodás lehetőségei mezőgazdaságunkban még korántsincsenek teljesen kimerítve: a nagyüzemi gazdálkodás — mégpedig a szövetkezeti nagyüzemi gazdálkodás — a fő útja annak, hogy teljesen felszámoljuk mezőgazdaságunknak az ipartól való elmaradását, s megteremtsük a kizsákmányolástól mentes jómódú falusi életet.

Sok termelőszövetkezet és állami gazdaság már eddig is kimagasló eredményt ért el. Ugyanakkor nagy részük még nem példamutató nagyüzemi gazdaság; termésátlagaik, különösen a kapásoknál, alacsonyak és nem kielégítő az állattenyésztés hozama sem. A termelőszövetkezetek a földművelésügyi minisztérium, az állami gazdaságok, elsősorban a volt állami gazdaságok és erdők minisztériuma hibájából, különösen azok bürokratikus vezetési módszere miatt, nem tudták megfelelően hasznosítani a nagyüzemben rejlő hatalmas lehetőségek kiaknázására azt a segítséget, amit az állam már eddig nyújtott részükre. Közrejátszott ebben még az is, hogy sok termelőszövetkezetben és állami gazdaságban türhetetlen a munkafegyelem, nagy a hanyagság és nem becsülik meg — sőt elherdálják — a társadalmi tulajdont. Emiatt termelőszövetkezeteink jelentékeny része jelenleg még nem elég vonzó és még mindig elég sok olyan állami gazdaság van, amelyik nem mintaképe, hanem szégyene a szocialista nagyüzemi termelésnek.

A kulákgazdaságok területe az elmult években erősen lecsökkent. Míg 1949-ben a szántóterület 17 százaléka tartozott kulákgazdaságokhoz, jelenleg 4,7 százaléka. Ez a csökkenés egyben azt is mutatja, hogy a kulák kizsákmányolás korlátozásának politikája átcsúszott a kulákgazdaságok likvidálására. Ez is csökkentette a mezőgazdasági termelés színvonalát, mert a kulákok által az államnak átadott földek jelentős részét, mint tartalékterületet, nem művelték meg kellőképpen.

A mezőgazdasági termelés felemelésének előfeltétele, hogy pártunk parasztpolitikájában az elmult években elkövetett hibákat kijavítsuk.

A mezőgazdasági termelés színvonalának emelése érdekében mindenekelőtt széleskörű termelési és áruforgalmi kapcsolatokat kell kiépíteni. A város és a falu, az ipar és a mezőgazdaság között. Ilyen kapcsolatok kiépítése gazdaságpolitikánk legfontosabb feladata: „A nép feladata — állapította meg Lenin — döntő, minden egyebet maga alá rendelő fő feladata — az, hogy megteremtsük az összefogást az új gazdaság között, amelyet elkezdtünk építeni és a parasztgazdaság között, amely millió és millió paraszt megélhetésének alapja."

A termelőszövetkezeteket és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztokat a népi demokratikus államnak közvetlenül termelési tevékenységük ben kell segíteni, hogy többet és olcsóbban tudjanak termelni, hogy jövedelmező gazdálkodási ágakat fejlesszenek ki és hogy ezen az úton jómódú élet teremtődjék a faluban. Ezeknek a termelési kapcsolatoknak ki kell terjedni, a növénytermelésben a munkák elvégzését elősegítő gépi munkára; a dolgozó parasztságnak és a termelőszövetkezeteknek minőségi vetőmaggal való ellátására, jóminőségű apaállatokkal való gondoskodásra; a műtrágyagyártás fokozására és kielégítő mennyiségben történő szabadforgalomba hozására; a dolgozó parasztságnak gyümölcsfacsemetével, szőlőoltvánnyal való ellátására.

A népi demokratikus állam ilyen támogatása és segítsége nélkül azok a célok, amelyeket a mezőgazdaságban magunk elé tűztünk, nem érhetők el.

A termelési kapcsolatok kiszélesítése és megerősítése a dolgozó parasztsággal, kedvezően hat nemcsak a mezőgazdasági termelés növelésére, hanem a munkásosztály és a dolgozó parasztság viszonyára, a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségére is.

A termelőszövetkezeteket a mezőgazdasági termelés felemelésére irányuló programm hozzásegíti ahhoz, hogy kibontakoztathassák a szocialista nagyüzemű gazdálkodás fölényét és a tudomány, az élenjáró mezőgazdasági gyakorlat minden vívmányának elterjesztésével, jó vetésforgó bevezetésével és alkalmazásával olyan magas termést érjenek el, amilyent parcellás gazdaságban nem lehet elérni, olyan állatállományt alakítsanak ki, amely nagy hozamával lényegesen felülmulja az országos átlagot. Ez a programm végre lehetővé teszi, hogy érvényre jusson, kibontakozhassék a nagyüzemi termelés fölénye.

A termelőszövetkezetekkel és dolgozó parasztsággal való termelési kapcsolatok kiszélesítésében, a mező gazdasági programm végrehajtásában fontos szerepe van az állami gazdaságoknak és gépállomásoknak. Az állam rajtuk keresztül adja a legnagyobb és legközvetlenebb termelési segítséget a termelőszövetkezeteknek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak. Az állami gazdaságok feladata, hogy árutermelésük fokozása, az önköltség csökkentése mellett minőségi vetőmaggal, tenyészállattal, a tudomány módszereinek gyakorlatban való meghonosításával az egész mezőgazdasági termelés motorjává váljanak. A gépállomások pedig terjesszék ki tevékenységüket mind a termelőszövetkezetek, mind az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok földjeire és ezzel adjanak lehetőséget arra, hogy a földművelés egész mezőgazdaságunkban magasabb színvonalra emelkedjék.

Ahhoz, hogy az állam a dolgozó parasztoknak és termelőszövetkezeteknek termelési színvonaluk növeléséhez nagyobb segítséget tudjon adni, át kell csoportosítani a beruházásainkat. Az elmúlt három évben a mezőgazdaságba — beleértve ez évet is — öt milliárdot ruháztunk be. Ezt az elkövetkezendő három évben két és félszeresére kell emelni, és a mezőgazdasági termelés fejlesztésére csak állami eszközökből mint egy 12—13 milliárd forintot kell fordítani.

A mezőgazdasági beruházások növelésével, a beruházások átcsoportosításával, elsősorban is meg kell gyorsítani a mezőgazdaság gépesítését, mert a földművelés színvonalának emelése enélkül lehetetlen. A mezőgazdaság számára tizennyolcezer új traktort kell adni és ezzel a mezőgazdaság traktorparkját mintegy har mincezerre, azaz a jelenleginek több, mint kétszeresére kell emelni.

Az iparon belül a beruházások átcsoportosításával műtrágyagyártásunkat úgy kell fejleszteni, hogy a mezőgazdaság az 1956. évben hatszázezer tonna műtrágyát használhasson fel, ami háromszorannyit jelent, mint amennyit az 1953. évben és nyolcszor annyit, mint amennyit a nagybirtokos Magyarországon 1939-ben felhasználtak.

A következő három év alatt a mezőgazdasági beruházások növelésével az öntözött területeket újabb százhatvanezer kat. holddal kell növelni, ami kereken tízszerese annak, amennyit 1934-ben a nagybirtokos Magyarországon összesen öntöztek.

Az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak és a termelőszövetkezeteknek nagyarányú támogatást kell adni ahhoz, hogy gyengeminőségű földjeiket megjavítsák, továbbá se-

(Folytatás a 2. oldalon)

Hegedüs András elvtárs beszéde a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén

(Folytatás az 1. oldalról)

gíteni kell gyümölcsösök és szőlők telepítését: erre a célra az elkövetkező három évben csak állami eszközből háromszázhetvenkettő millió forintot kell fordítani.

Nagy összegeket kell fordítani a rétek és legelők megjavítására, beleértve nemcsak azokat a réteket és legelőket, amelyek a termelőszövetkezetek kezében vannak, hanem a községi legelőket is.

Segíteni kell a termelőszövetkezeteket istállók és silók építésében, az állattenyésztéssel kapcsolatos munkák gépesítésében. Csak silók építésére az elkövetkező három év alatt állami eszközökből háromszázhat millió forintot kell fordítani. Az egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztokat is segíteni kell abban, hogy silót tudjanak építeni, erre a célra hitelt kell biztosítani számukra.

Jelentős állami támogatást kell nyújtani mindazoknak az intézkedéseknek a végrehajtásához, amelyek a mezőgazdasági termelés általános színvonalának emelését szolgálják. Így állami támogatással kell végrehajtani a minőségi vetőmagvak cseréjének kiterjesztését, a heterozis kukorica elterjesztését, a dolgozó parasztok és termelőszövetkezetek jóminőségű apaállatokkal való ellátását.

A mezőgazdasági beruházások átcsoportosítása, a mezőgazdasági termelés fokozott állami támogatása széleskörű termelési kapcsolatokat hoz létre a város és a falu között, kedvező feltételeket teremt mind az egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok, mind a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok számára, termésátlaguk gyors emelésére, az állattenyésztés gyors fejlesztésére.

A mezőgazdasági termelés fejlesztéséhez adott termelési segítség mellett nagyon nagy jelentősége van a város és a falu közti áruforgalmi kapcsolatok egészséges alakulásának. A mezőgazdasági termelés elmaradottságához hozzájárult az is, hogy az elmúlt években ezek a kapcsolatok nemcsak nem erősödtek, hanem szűkebb térre szorultak. Emiatt mind a dolgozó parasztok, mind a termelőszövetkezeti tagok érdekeltsége erősen csökkent a mezőgazdasági termelés fokozásában.

Az áruforgalmi kapcsolatokat és a termelés fokozásában való érdekeltséget csökkentette a begyűjtési rendszer túlfeszítettsége. Emellett begyűjtési szerveink gyakran megsértették a törvényességet és sokszor előfordult, hogy olyanoktól vettek igénybe terményeket, akik beadási kötelezettségüket már teljesítették.

Mindez, a szabadforgalmat korlátozó intézkedésekkel együtt, megakadályozta, hogy a dolgozó parasztság jelentős mennyiségű terméket tudjon a szabadpiacra vinni. Ez csökkentette a dolgozó parasztok és termelőszövetkezetek érdekeltségét a termésátlagok fokozásában. Egyben növelte a központi készletből ellátottak számát és odavezetett, hogy a szabadforgalom kifejlesztése helyett, még egészen kis falvakat is, központi készletekből láttunk el zsírral, kenyérrel, hússal.

Pártunk Központi Vezetősége és a kormány eddigi határozatai már sokat javítottak ezen a helyzeten. A begyűjtési kötelezettség háromévi időtartamra történt megállapítása és mintegy átlagos 10—35 százalékos csökkentése, megnövelte a dolgozó parasztság termelési biztonságát és termelési kedvét; már jelenleg is észrevehetően szélesedik a szabadforgalom, ennek következtében javul a dolgozók ellátottsága. Ezenfelül azonban párt- és tanácsszerveinknek segíteniök kell abban, hogy egészséges áruforgalmi kapcsolatok bontakozzanak ki a város és a falu között és a beadási kötelezettsége teljesítése után mindenki szabadon vihesse piacra termékeit.

A város és falu közötti áruforgalmi kapcsolatok egészséges fejlesztésében nagy szerepe van a falu megfelelő árucikkekkel való ellátásának is. Az elmult években ezen a téren jelentkező hibák hátrányosan éreztették hatásukat a mezőgazdasági termelésben; részben azért, mert a dolgozó parasztok termelési kedve csökkent, a falu iparcikkekkel való gyenge ellátottsága miatt részben azért, mert sokszor hiányoztak a mezőgazdasági termeléshez szükséges legalapvetőbb cikkek, mint a kéziszerszám, növényvédőszerek, például a rézgálic vagy a kocsikenőcs.

A város és falu közti egészséges áruforgalom kifejlesztése érdekében iparunknak és belkereskedelmi szerveinknek feltétlenül gondoskodniok kell arról, hogy a falut kielégítő mértékben lássák el megfelelő iparcikkekkel, mert ez növeli a termelési kedvet és ugyanakkor a termelés számára nélkülözhetetlen áruk biztosítását is jelenti. A kérdés fontosságának megfelelően a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló KV-határozattervezet konkrét előírásokat tartalmaz az ipar és a kereskedelem számára.

A mezőgazdaság fejlesztésének e programmja lényegesen különbözik minden eddigi olyan határozattól, amit pártunk és kormányunk a mezőgazdaság fejlesztésére hozott, elsősorban a tekintetben, hogy a kitűzött célok elérésére mozgósítja népgazdaságunk összes igénybevehető erőforrásait, iparunkat, közlekedésünket. A mezőgazdasági termelés fejlesztését elsősorban nem új előírásokkal, új szabályokkal akarjuk megoldani, hanem az ipar és a mezőgazdaság, a város és falu közötti helyes kapcsolat kialakításával, szilárd, sokoldalú termelési és áruforgalmi kapcsolatok kiépítésével.

A programm végrehajtásában az állami és páriszervek, a tanácsok feladata nem utasítások tömkelegének kiadása, hanem a falu és a város közti kapcsolat tényleges fejlesztése: azaz nem adminisztratív úton, hanem gazdasági szervezéssel és politikai tömegmunkával.

Ez az állami, párt- és tanácsszervek elé bonyolultabb feladatot állít, mert mélyen meg kell ismerkedniök a gazdálkodás kérdéseivel, de ugyanakkor elönyösebb eszköze, sőt egyetlen járható útja a mezőgazdasági termelés gyors fejlesztésének, mert kedvező gazdasági helyzetet teremt a mezőgazdaság összes dolgozói számára ahhoz, hogy szorgalmas munkával, szakértelemmel, a mezőgazdasági termelés színvonalát és ezzel jövedelmüket messze az eddigi fölé emeljék.

II.

A termőtalajok termékenységének növeléséről

A mezőgazdasági termelés általános fellendítésének alapja a talaj termelékenységének fokozása. A talaj termelékenységének növelése alatt azt értjük, hogy talajainkat olyan állapotba hozzuk, hogy a termőtalaj megfelelő morzsalékos szerkezetű legyen a növények táplálkozásának egész szakasza folyamán, rendelkezzék jóminőségű elegendő mennyiségű szerves anyaggal, a humusszal, a termesztett növénykultúra természete által megkövetelt nedvességtartalommal és tápanyagmennyiséggel. A talaj termékenységének fokozása a fenti feltételek kialakításában, illetőleg fenntartásában áll.

E kérdésnek nálunk azért is nagy a jelentősége, mert mint közismert, nincs módunk a szántóföldi termelés kiterjesztésére, új területek feltörésére. Viszont annál nagyobb lehetőségünk van a termőföld termékenységének fokozására és ezzel a termésátlagok növelésére. Ezen a téren ha az elmult években itt-ott értünk is el eredményeket, még korántsem tudtuk megállítani és pótolni azt a romlást, amely a kapitalista gazdálkodás viszonyai közt országunk mezőgazdaságában folyt.

A kapitalista viszonyok között, különösen a bérleti gazdálkodásban, a föld termőerejének fokozása helyett, annak kizsarolása folyik. A kapitalista közgazdászok részben ennek a földet kizsaroló kapitalista gazdálkodási módszernek az igazolására állították fel hirhedt elméletüket „A csökkenő földhozadék törvényét".

Hazánkban is százezer holdjával találunk olyan területeket, ahol a talaj szerkezetében végbement rombolás kézzelfoghatóan mutatja a kapitalista talajromboló gazdálkodás hatását. A biharugrai nagybirtok bérlői rövid évek alatt — égetett mész rendszeres használatával — kiégették a talaj humusztartalmát, ezzel teljesen kizsarolták és terméketlenné tették a talajt.

A tények százai is bizonyítják Marx tanításának igazát: „... a tőkés mezőgazdaság minden haladása nemcsak abban a tekintetben haladás, hogyan kell a munkást, hanem egyszersmind abban is, hogyan kell a talajt megrabolni. Minden egyes lépés előre abban az irányban, hogy termékenységet egy adott időszakban növeljék, egyszersmind lépés a termékenység tartós forrásának szétrombolása felé." (Tőke, I. kötet.)

Jórészt a talajt kizsaroló kapitalista gazdálkodási módnak volt a következménye az, hogy a kapitalista gazdálkodás utolsó hat évtizedében — jóllehet közben megnőtt az állatállomány és így az istállótrágyázás lehetősége is és jelentős fejlődés történt a mezőgazdaság gépesítésében — mégis a búza termésátlaga nem nőtt, hanem csökkent.

Mi a mezőgazdasági termelést nem a talaj kizsarolása alapján akarjuk emelni, mint ez a kapitalizmusban történt, hanem ellenkezőleg, a talaj termékenységének növelése útján: az az nem egy-két évig akarunk jó termést elérni, hanem meg akarjuk venni az alapját az állandó magas termelésnek. A szovjet tudósok kimutatták, hogy a talaj termékenységének fokozására és ezzel a termelés átlagos növelésére szinte korlátlanok mélyszövetkezet termésátlagát:

	Őszi búza	t. árpa	ő. árpa	kukorica	zab
	terméseredmény kh-ként q				
1951 évben	13,1	9,5	15,8	23,7	16,5
1952 évben	13,9	12,8	16,5	17,7	12,8
1953 évben	19,—	17,45	22,8	20,4	16,2

A talaj termelékenységének növelése nagyon sokoldalú intézkedéseket követel meg. Egy-két módszer, bármilyen jó is legyen is az, nem vezet eredményre. E célkitűzés megvalósítása megköveteli az egész földművelés színvonalának felemelését, trágyázással a talajerő visszapótlását és növelését: helyes vetésforgóval és agrotechnikával a talaj szerkezetének javítását és gyom mentessé tételét, a termőtalaj fokozott védelmét.

A legfontosabb teendő a talaj táperejének visszapótlása és növelése a trágyázással, mégpedig elsősorban istállótrágyával. Az istállótrágyát ugyanis semmilyen mennyiségű műtrágyával nem lehet pótolni, mert a műtrágya nem növeli a talaj humusztartalmát, nem biztosítja a talaj élet fejlődéséhez megfelelő feltételeket.

Megvan-e az előfeltétele annak, hogy meglévő állatállományunk mellett olyan mértékű istállótrágyázást végezzünk, amely nemcsak pótolja, hanem növeli is a talajerőt?

Meg kell mondani, ehhez állatállományunk korántsem kielégítő, ezért is tovább kell növelnünk állatállományunkat és emiatt is a mezőgazdasági termelés fokozása egyik kulcs kérdésének kell tekinteni a trágya helyes felhasználását. Ezt a kérdést eddig nagyon lebecsültük, akár a szaksajtót nézzük, akár a földművelésügyi minisztérium és a mezőgazdasági szervek munkáját, szinte mindenféle más mezőgazdasági munka fontosabb feladatként szerepelt, mint az istállótrágyázás. Ezért fordulhat elő az, hogy még ma is sok egyéníleg gazdálkodó dolgozó paraszt és termelőszövetkezet udvarán, sőt állami gazdaságokban is, többévi trágya hever felhasználatlanul, ugyanakkor földjeik soványak és kevés termést adnak. Ezen a helyzeten gyorsan és gyökeresen kell változtatni, minden eszközt fel kell használni, hogy az istállótrágyát megfelelően kezeljük, s időben beszántsuk a földbe.

Az istállótrágyázást, a talajerő növelése érdekében ki lehet és ki kell egészíteni műtrágyával, amelyet mindezideig keveset használtunk; bár a mezőgazdaság ez évben már háromszor-négyszerannyi műtrágyát kapott, mint az 1930—1940 közti évek átlagában. Súlyos hiba azonban az, hogy a műtrágyát sok esetben nem ott használják fel, ahol a legnagyobb hozam többletet eredményezi.

A műtrágyázást nem szabad sematikusan, sablonosan végezni. Szinte minden táblára a talaj összetételétől és a termelt kultúrától függően külön-külön kell megállapítani, hogy milyen fajta és mennyiségű műtrágya szükséges. Ehhez természetesen az is kell, hogy termelőszövetkezeteink, dolgozó parasztjaink, de még a helyi párt- és tanácsi szerveink is kitűnően ismerjék szántóföldeik összetételét és az egyes növények műtrágyaigényét. A termőtalaj pontos és jó ismerete éppannyira nélkülözhetetlen a mezőgazdasági termelés fokozásához, mint acélfajtáink ismerete a vasiparban.

Az elkövetkező években a gépállomásokon, az állami gazdaságokban és a nagyobb termelőszövetkezetekben ezért laboratóriumokat kell felállítani, amelyek ingyen végezzék el minden termelőszövetkezet és egyéníleg gazdálkodó dolgozó paraszt számára a talajvizsgálatot és segítsenek megállapítani, hogy a termésátlag fokozása érdekében az egyes kultúráknak milyen fajta és milyen mennyiségű műtrágyára van szükségük.

A talaj termelékenységének fokozásában a trágyázás mellett nagy jelentősége van a helyes vetésforgók alkalmazásának. A legjobb vetésforgónak a mi viszonyaink között is a füves-herés keverékes, 8—9—10 éves vetésforgók bizonyultak, ezért a kialakult területű állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben haladéktalanul hozzá kell fogni az ilyen vetésforgók bevezetéséhez.

Egyéni gazdaságokban és olyan termelőszövetkezetekben, ahol a táblák még nem véglegesek, ilyen hosszú időre szóló vetésforgót természetesen nem lehet alkalmazni, de itt is kívánatos a növényeknek olyan sorrendjét megállapítani, amely nem rontja, hanem fokozza a talaj termőerejét. Ebből a szempontból is nagy jelentősége van a többéves herefélék, különösen a lucernavetésterület növelésének, még a kukorica és egyéb takarmányfélék rovására is, mert ez a növény gazdagítja a föld nitrogéntartalmát és ugyanakkor morzsalékossá teszi a talajt.

A talaj termékenységét nagymértékben növelik az idejében, megfelelő talajművelő eszközökkel és jó minőségben végzett mezőgazdasági munkálatok. A helyes művelési mód megállapításánál, ugyanúgy, mint ahogy a műtrágyázásnál, az eddiginél sokkal inkább figyelembe kell venni a helyi adottságokat, szinte minden táblára, minden egyes növényféleségre külön-külön, az időjárás figyelembevételével kell meghatározni: hogyan kell előkészíteni a talajt a vetésre; mikor kell vetni; hogyan kell megmunkálni a már bevetett területet?

Az agrotechnikai műveletek közül két fontos mezőgazdasági munkának nagy jelentősége van egész országunk földművelése színvonalának felemelésében: az aratás utáni gyors tarlóhántás, amely szinte nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a nedvességet a talajban meg tudjuk őrizni és hogy jó magágyat és gyommentes talajt kapjunk; nem kisebb a jelentősége az őszi mélyszántásnak a tavaszi vetések jó előkészítésében, a talaj termékenységének növelésében és gyommentessé tételében.

A felszabadulás előtti mezőgazdaság elmaradottságát jellemzi, hogy a tarlóhántást az 1930—1940 közti tíz év átlagában mintegy 25 százalékra, a mélyszántást pedig csak 35 százalékra végezték el. Ehhez képest nagy előrehaladás történt, de ez évben is a tarlóhántást csak nagy késedelemmel és mindössze hatvan százalékban végeztük el, a mélyszántási terv teljesítése pedig december 15-én mindössze 75,5 százalék.

Mi az elmaradás oka? Nem az, hogy a dolgozó parasztok és tsztagok nem látják ezen munkálatok jelentőségét, hanem az, hogy a tarlóhántás egybeesik az aratással, a mélyszántás pedig a betakarítással és vetéssel, s így a tarlóhántásra, mélyszántásra legtöbbször egyszerűen nem jut idő. A megoldás: sokkal nagyobb gépi segítséget kell adni mind két alapvető mezőgazdasági munka elvégzéséhez, mind a termelőszövetkezeteknek, mind az egyéníleg dolgozó parasztoknak.

A talaj termelékenységének növeléséhez tartozik a talaj védelme, különösen a szél és eső pusztító hatásaival szemben. Országunkban ez azért bír nagy jelentőséggel, mert szántóterületünk jelentős része, mintegy 2,5 millió az erős erozió veszélyének kitett terület. Évente különösen a nagy záporok idején, sokszázezer holdon romlik a talaj minősége és az egy-egy tavaszi esőzés után — anélkül, hogy tudomást szereznénk róla — szinte tíz és százmilliós károkat okoz népgazdaságunknak.

Nem nézhetjük tétlenül, hogy szántóterületünk ilyen nagy százalékán évről-évre pusztuljon a termőtalaj. Haladéktalanul meg kell kezdeni a talaj adottságaitól függően a vízszintes talajművelés alkalmazását, a fásítást, az évelő füvek vetését, szél által veszélyeztetett területeken pedig mezővédő erdősávokat kell ültetni: s addig, amíg ezek hatása nem érezhető, sávos vetéssel kell védeni a termőtalajt.

Országunkban a gazdag szántóföldeken kívül — amelyek gondos művelés mellett még száraz időjárás esetén is kiváló termést hoznak — nagy területeket, sok tíz- és százezer holdakat találunk, amelyek talajjavítás nélkül kevés termést adnak.

Javításra szoruló talajainkon nagyon nagy fontossága van annak, hogy kidolgozzuk a talaj sajátos agrotechnikáját, amellyel minden nagyobb beruházás nélkül is lényegesen emelni lehet a földművelés technikáját. Legjobb tudósaink és az élenjáró gyakorlati termelők szintén kidolgozták a megfelelő művelési módot. Így például Westsik Vilmos Kossuth-díjas kutató kidolgozta a szabolcsmegyei homok megfelelő agrotechnikáját, szántóföldi művelés mellett. Az általa kidolgozott termelési módszerek segítségével olyan területeken, ahol a homok átlagosan három-négy mázsa rozsot hozott és jobb években sem adott többet, négyhat mázsánál, ahol a burgonya átlagosan mindössze 26 mázsa volt, tíz éves átlaggal tizenkettő mázsa rozsot és nyolcvan mázsa burgonyát takarítottak be holdanként. A földművelésügyi minisztérium, a tanácsok és a mezőgazdasági szervek, felhagyva a mezőgazdaság tűrhetetlen sablonos vezetésével, terjesszék el ezeket a módszereket.

Mindezek az intézkedések: a trágyázás, a helyes vetésforgó alkalmazása, a talaj adottságainak megfelelő művelési mód, a talaj védelme — termelékenyebbé teszik mezőgazdaságunkat, gazdagabbá, termőbbé szántóföldjeinket.

Ez a mezőgazdasági termelés általános fellendítésének alapkérdése, ez az egyik legfontosabb feltétele annak, hogy a mezőgazdaság ki tudja elégíteni a lakosság egyre növekvő igényeit élelmiszerekben és növelni tudja a könnyű- és élelmiszeripar nyersanyagbázisát.

III.

A kenyérgabona-termelés fejlesztéséről

A mezőgazdasági termelés előtt álló feladatok között a legalapvetőbb az ország lakosságának maradéktalan és zavartalan ellátása a legfontosabb élelmiszerrel, kenyérrel, liszttel és tésztafélékkel, hogy soha többé ne fordulhasson elő zavar dolgozóink kenyérellátásában, és ne ismétlődhessék meg olyan helyzet, mint amilyen ez év első félévében volt. E cél érdekében nemcsak az évi rendes szükségletet kell biztosítani, hanem jelentős tartalékokat is kell gyűjteni, hogy az ország lakosságát mindenféle körülmények között el tudják látni kenyérrel. E feladat megoldásához évente legkevesebb 30—32 millió mázsa kenyérgabonát, búzát és rozsot kell termelnünk. Hogy tudjuk biztosítani ezt?

A kenyérgabonafélék vetésterülete az elmúlt években csökkent s a felszabadulás előtti tíz év átlagánál többszázezer holddal kevesebb. Ez évben az előzetes jelentés szerint közel 3,4 millió holdat vetettünk be őszi búzával és rozzsal, azaz több, mint 300.000 holddal többet, mint az elmúlt évben. Ahhoz, hogy ekkora területen elegendő mennyiségű kenyérgabonát tudjunk termelni, kat. holdanként legkevesebb kilenc mázsa termésátlagot kell elérni. Megoldottnak a kenyérgabonakérdést a mi viszonyaink között csak akkor tekinthetjük, ha a jelenlegi vetésterületet fenntartva kenyérgabonából elérjük a kat. holdankénti kilenc mázsa termést, azaz akkor, ha az elmúlt hat év átlagához képest kat. holdanként egy-másfél mázsával emeljük a termésátlagot.

Lehetséges-e ilyen termésátlagnövekedés két-három év alatt? A legjobb állami gazdaságoknak, termelőszövetkezeteknek és az egyéníleg gazdálkodó dolgozó parasztok tízezreinek termésátlagai azt mutatják, hogy igen: ilyen termésnövekedés elérhető.

Önmagától, erőfeszítés nélkül természetesen ilyen eredményt nem lehet elérni, de ha a párt ezt célul tűzi ki és ha a mezőgazdaság általános fellendítésére irányuló intézkedéseken belül erre összpontosítjuk az erőket, akkor ezt a célt feltétlenül elérjük és két-három év alatt a kenyérgabona terméshozama növekedésének eredményeként a kenyérgabonakérdést hazánkban megnyugtatóan oldjuk meg.

Az erők összpontosítása azt jelenti, hogy a kenyérgabona számára kell biztosítani a legjobb területeket, azaz a legjobb előveteményt, és nem szabad megtűrni többek között például azt, hogy ahol csak elkerülhető, kalászos után kalászost vessenek.

Minden termelőnek mindent el kell követnie azért, hogy jó magágyat készítsen és arra kell törekednie, hogy a magágy a vetéskor mindenképpen beéredett legyen. Az őszi vetések határidejét feltétlenül előbbre kell hozni, sokévtizedes tapasztalatok szerint az ország legtöbb megyéjében az október második felében való vetés kevesebb termést ad, mint a szeptembervégi vetés.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Hegedüs András elvtárs beszéde a Magyar Do'gozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén

(Folytatás a 2. oldalról)

A késői vetés káros hatásával kapcsolatban érdemes megemlíteni, hogy ez évben Vas megyében, ahol tavaly október 20-ig elvégezték az őszibúza vetését, a termésátlag kat. holdanként 12.2 mázsa volt, Somogy megyében, ahol a búza termelésének feltételei nem sokkal rosszabbak, mint Vas megyében az őszi vetéssel megkéstek, december 20-án fejezték be és termésük 9.7 mázsa lett, azaz 2.5 mázsával kevesebb, mint Vas megyében.

A kenyérgabona-vetésterületekre kell összpontosítani a műtrágya jelentős részét is, különösen a nitrogén-műtrágyát: azokat a gabonákat, amelyeket nem a legjobb előveteményi, például a kukorica után vetettek, holdanként legalább 50—50 kg, sőt egy mázsa nitrogén-műtrágyával kell tavasszal fejtrágyázni. Azokra a búzavetésekre, ahová a fejtrágyázás céljára nem tudunk biztosítani műtrágyát, fel kell használni az érett istállótrágyát és a komposzt trágyát is.

A tavaszi fejtrágyázás fontosságát azért is alá kell húzni, mert az ezévi száraz időjárás és a novemberi fagyok után vetéseink fejletlenek és most nagyon sok függ a vetések február-március elejei fejtrágyázásától, továbbá korai tavaszi megmunkálásától, azaz szükség szerinti hengerezésétől, vagy fogasolásától. Termelőszövetkezeteink, egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztjaink saját érdekükben, de népünk zavartalan kenyérellátásának biztosításáért is, kövessenek el mindent azért, hogy kenyérgabona-félékből már az 1954-es évben gazdag aratásunk legyen.

A gabonatermelés fejlesztése érdekében el kell terjeszteni ez eddig bevált élenjáró módszereket, így a keresztezett sorú vetést, amely az ezévi összesített adatok alapján a következő eredményt hozta:

Megnevezés:	Állami gazdaságokban keresztsorosan egyirányban vetett gabona termésátlaga q/kh.		termelőszövetkezetekben keresztsorosan egyirányban termésátlaga	
őszi búza	12.2	9.9	9.9	9.2
rozs	10.4	8.6	8.8	7.4
ősziárpa	14.9	12.2	12.6	11.8

Az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok és a termelőszövetkezeti tagok egyénileg is messzemenően érdekeltek abban, hogy kenyérgabonából nagy termést érjenek el. A beadási kötelezettség független a terméseredményektől és csak a szántóföld területétől és minőségétől függ. Minden mázsa többlettermés tehát szabadpiacon kerülhet értékesítésre. Az egy mázsa helyesen alkalmazott nitrogénműtrágya legalább másfél mázsa terméstöbbletet hoz, azaz nyolcvan forintos befektetés félév alatt több, mint három-négyszeresen térül vissza. Az fogasolás, vagy hengerezés, amit tavasszal a búzavetéseken végeznek — persze csak akkor, ha szükséges és ha idejében végzik — könnyen hozhat kat. holdanként egy mázsa terméstöbbletet, azaz 200—300 forintos jövedelemtöbbletet. Párt- és tanácsszerveink ne sajnálják az időt és fáradságot, behatóan tanulmányozzák megyéikben, illetve járásaikban a kenyérgabonatermelés helyzetét, az élenjáró termelőszövetkezetek, dolgozó parasztok és állami gazdaságok tapasztalatait, ezek elterjesztésével biztosítsák a kenyérgabonafélék nagy termésátlagát.

IV.

Szilárd takarmányalap megteremtéséről

A növénytermelésen belül — a kenyérgabonakérdés megoldása mellett — a legfontosabb a takarmánytermelés növelése és ezzel szilárd takarmányalap, azaz jelentős takarmánytartalék létesítése. A takarmány döntőbb szerepet játszik az állati szervezet kialakulásában és a hozamok növelésében, mint az állat fajtája vagy származása. Sehol a világon még nem alakult ki nagy termőképességű, nagyhozamú állomány bőséges takarmány nélkül.

Sok évtized tapasztalata mutatja e kérdés jelentőségét állattenyésztésünk fejlesztése szempontjából.

A felszabadulás előtt Magyarországon az állattenyésztés hozama egyik évről a másikra — egy-egy száraz esztendő után — közel a felére csökkent. Bár a dolgozó parasztság nagy erőfeszítéssel, az 1952-es rossz takarmánytermésű év után a létszám tekintetében fenn tudta tartani állatállományát, a hozamok minden erőfeszítés ellenére is erősen lecsökkentek.

A szilárd takarmányalap megteremtése takarmánynövényeink termésátlagainak növelésétől, továbbá a takarmányfélék veszteségmentes betakarításától és észszerű felhasználásától függ. A szilárd takarmányalap megteremtése érdekében feltétlenül csökkenteni kell a takarmány felhasználáson belül az abraktakarmányokat és növelni kell a zöldtakarmányt, szénaféléket és a silót. Ez olcsóbbá teszi az állattenyésztést és lehetőséget ad nagyobb mennyiségű állattenyésztési hozam előállítására.

A szilárd takarmányalap megteremtésénél gondolnunk kell arra is, hogy országunkban általában a fehérjefélékben van nagyobb hiány, ezért az egyes takarmányfélék termesztésénél a legnagyobb figyelmet a nagy fehérjetartalmú takarmányok, köztük elsősorban a lucerna vetésterületének és termésátlagának növelésére kell fordítani.

Az évelő herefélék és ezen belül a lucerna vetésterületét érdemes növelnünk — egyéb takarmányfélék vetésterületét is érdemes növelnünk, ezzel több és értékesebb takarmányt kapunk.

A lucerna és egyéb pillangósvirágúak vetésterületének kiterjesztése érdekében legszükségesebb a vetőmagalap megteremtése. A lucernamagtermelés fokozása érdekében a mag mázsánkénti árát fel kell emelni a jelenlegi hatszáz forintról ezerötszáz forintra és szerződéses termelés útján nagymennyiségű lucernamagot kell termeltetni.

Összes takarmánynövényeink közül jelenleg a legnagyobb jelentősége a kukorica termelésének van, amelyet közel kettő millió holdon, azaz az ország szántóterületének húsz százalékán termelünk. A kukoricatermésátlag növelésének és a szilárd takarmányalap megteremtésének az egész mezőgazdasági termelés fokozása szempontjából is nagy jelentősége van.

A kukoricatermelés fokozását az elkövetkező években azzal segítjük elő, hogy szerződéses úton heterozis kukoricavetőmagot termelünk és lehetővé tesszük, hogy a dolgozó parasztok és termelőszövetkezetek vetőmagjukat kicseréljék heterozis kukoricára. Sok hazai és külföldi tapasztalat is bizonyítja, hogy a heterozis kukoricából nyert vetőmag kinként másfél-két mázsa terméstöbbletet is adhat. A mezőgazdasági termelés fejlesztése érdekében még komoly pénzügyi áldozatok árán is érdemes ilyen vetőmaggal ellátni az egész országot. Emellett elsősorban az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben el kell terjeszteni a kukorica négyzetes vetését, amely megkönnyíti a növényápolási munkák gépesítését és nagyobb termésátlagot eredményez.

A szilárd takarmányalap létrehozásában országunkban nagy jelentősége van a silózásnak. Segítségével olyan tömegtakarmányokat tudunk értékesíteni, amelyekkel az összes takarmányfélék közül a legnagyobb takarmányérték termelhető: ilyen a silókukorica és az édescirok. Emellett sokmillió mázsa olyan melléktermeket tudunk takarmányként felhasználni, amelyek silózás nélkül teljesen használhatatlanná válnak, vagy értéküknek jelentős részét elvesztik, ilyen többek között a kukorica szára, a cukorrépa és takarmányrépa levele, a napraforgó tányérja.

A silózás terén az elmult években jelentős eredményeket értünk el. A felszabadulás előtthez képest a silózott takarmányok mennyisége megharmincszorozódott. De ugyanakkor kevés gondot fordítottunk a minőségre.

A silótakarmány készítése elsősorban a nagyüzem módszere, ezért pártunk és kormányunk elsősorban az állami gazdaságokban fokozza a silóépítést, de emellett nagy támogatást ad a termelőszövetkezeteknek is. A termelőszövetkezetek csak ebben az évben háromszázezer köbméter állandó jellegű silót építenek és mintegy egymillió köbméter silótakarmányt készítenek.

Kormányunk a háztáji gazdaság szükségletei mértékében silóépítési segélyben részesíti a termelőszövetkezeti tagokat és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztokat is. Ez év őszén az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok közel egymillió köbméter silótakarmányt készítettek s ez több mint húszszorannyi, mint amennyit a nagybirtokos Magyarországon készítettek az összes földesúri nagygazdaságokban.

Ezévben Magyarországon már mintegy ötmillió köbméter silótakarmány készül. Ha ezt csak tejtermelésre használnánk fel, ezáltal mintegy háromnegyedmilliárd liter tejet kapnánk.

Ezzel az eredménnyel azonban korán sem lehetünk megelégedve. Jelenlegi állatállományunk megkövetelt, hogy a silózást a mainak legalább két-háromszorosára emeljük. A silótakarmány felhasználását ki kell terjeszteni nemcsak a téli, hanem a nyárvégi takarmányozásra is, a zöld futószalag hiányainak pótlására.

A takarmánytermelés szempontjából legelhanyagoltabb terület a rét- és legelőgazdálkodás. Rétjeink és legelőink egy része olyan, hogy szégyene egész mezőgazdaságunknak. Termelőszövetkezeteink, állami gazdaságaink nagyrésze, és sok község is, nagyon elhanyagolja a legelőket, azért azok elgazosodnak és hozamuk rendkívül alacsony. Lehet-e ezen segíteni? Érdemes-e legelővel, réttel többet foglalkozni? Feltétlenül!

Több gyakorlati tapasztalat mutatja, hogy a műtrágya értékben a legnagyobb eredményt éppen legelőkön és a réteken adja. A rét és legelő nagyon is meghálálja azt a munkát, amit javítására, nevelésére fordítunk.

Termelőszövetkezeteinknek, tanácsainknak és az állami gazdaságainknak fontos és halaszthatatlan feladata a rétek és legelők rendbehozása.

A mezőgazdasági termelés általános fellendítésén belül a kenyérgabonatermelés felemelése mellett, a takarmánytermelés növelésére, szilárd takarmányalap teremtésére kell az erőket fordítani. Ezzel megteremtjük állattenyésztésünk állandó megszakítás nélküli növelésének legfontosabb alapját, s ezzel egyben nagy lépést teszünk előre a belterjes, magasabb színvonalon álló mezőgazdaság megteremtése felé.

V.

Az ipari- és olajosnövények termeléséről

A növénytermelés harmadik nagy csoportja: az ipari és olajosnövények. A felszabadulás után dolgozó parasztságunk talán ezen a téren ért el legnagyobb eredményt, mert ezen növények vetésterülete a felszabadulás előtthez képest megnégyszereződött, különösen erőteljesen fejlődött a cukorrépatermelés. Ez évben csaknem háromszor annyi cukorrépát termeltünk, mint a felszabadulás előtti tíz év átlagában. Olajosnövényeink közül a napraforgó fejlődött a leggyorsabban: vetésterülete sokszorosa a felszabadulás előttinek és olajtermelésünk ez évben a felszabadulás előtti tíz év átlagához viszonyítva negyvenszeres.

Az ipari és olajosnövények együttes vetésterületének további növelése nem lehetséges, mert vagy a kenyérgabona vagy a takarmányalap rovására menne és ez komoly károkat okozna. Ugyanakkor a könnyű- és élelmiszeriparnak több nyersanyagot kell kapnia ahhoz, hogy a lakosság szükségleteit megfelelően ki tudja elégíteni. Ennek csak egy módja van: a termésátlagok növelése. A legjobb állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok kiváló termésátlagai mutatják legjobban ezen a téren meglévő hatalmas lehetőségeinket.

Ezeket akkor tudjuk a legmegfelelőbben kihasználni, ha azokon a területeken helyezzük el az ipari növényeket, ahol termelésükre a legjobb lehetőségek vannak: ahol a dolgozó parasztok ismerik a növény termelési feltételeit, és ezért kedvvel és szívesen termelik. Gyorsan változtatnunk kell a jelenlegi helyzeten, amikor is teljesen a szerződtető vállalatok alkalmazottainak kénye-kedvére van bízva, hogy mit, hol termeljenek.

A dolgozó parasztság bevonásával haladéktalanul ki kell jelölni azokat a körzeteket, ahol az egyes ipari növények termelésére a legkedvezőbbek a feltételek és itt lehetővé kell tenni, hogy az egyénileg dolgozó parasztok és termelőszövetkezetek ne egy, hanem három évre kössenek szerződéseket.

A szerződéses növények között különösen nagy gondot kell fordítani a cukorrépa tenmésátlagának növelésére, amely a legnagyobb vetésterületű ipari növényünk, továbbá a kender hozamának növelésére, mert ez az a rostos növényünk, amellyel hazánkban a textilipar számára legnagyobb értékű nyersanyagot tudjuk termelni, valamint a dohánytermelésre és különösen a dohány értékes fajtáira. A gyapottermelést az eddiginél kisebb keretek között folytatjuk és közben elő kell állítanunk olyan fajtákat, amelyek meg tudnak birkózni a hideg tavaszi időjárással is, és biztos termést adnak.

Az ipari növények termésátlagának fokozása érdekében legfontosabb az őszi mélyszántás és trágyázás. A termelőszövetkezetek és egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok az ez évben jóváhagyott szerződéses feltételek szerint megszabott átlagoknál több termést adnak be.

Egy mázsa cukorrépáért forintra átszámítva, a különböző szolgáltatásokkal száz mázsán alul az egyéni termelő 27.20 forintot, 150 mázsán felül 42.20 forintot, a termelőszövetkezet 57.20 forintot kap. Emellett igen jelentősek azok a kedvezmények, amelyeket a szerződést kötő termelők a beadási kötelezettségből kapnak.

Az az istállótrágya, amit ősszel hordanak ki és szántanak be a földbe, és az a szántás, amelyet nem tavasszal, hanem ősszel végeznek el, negyven-ötven mázsa cukorrépával is többet jelent, és így sokszáz forint hasznot hoz az egyénileg termelőknek és soktízezer forintot a termelőszövetkezet tagságának.

Mindent el kell követnünk azért, hogy minden ipari növény őszi szántásba, és ősszel trágyázott talajba kerüljön. Ez nemcsak több nyersanyagot jelent a könnyű- és élelmiszeripar számára, hanem egyben növeli az egész mezőgazdaság kultúrált ságát, közvetve hihat a kenyérgabona és a takarmányfélék terméshozamára is.

VI.

A burgonya- és zöldségtermelésről

A mezőgazdaság egyik legfontosabb feladata, hogy nagymennyiségben termeljen burgonyát és zöldségféléket és ezzel biztosítsa a lakosság zavartalan és bőséges ellátását e fontos élelmiszercikkekben.

Burgonyatermelésünk egész mezőgazdaságunkon belül talán a legelhanyagoltabb és legelmaradottabb.

Burgonyából hazánkban a felszabadulás előtt is hallatlanul alacsony termésátlagok voltak. 1930—1940. között a kat. holdankénti átlag mindössze 38 mázsa volt. A felszabadulás után a burgonyatermelésben lényeges változás nem következett be, ez évben pedig viszonylag jó időjárás mellett is a kat. holdankénti termés mindössze hatvan mázsa: ugyanakkor a burgonya vetésterülete a felszabadulás előtthez képest egyéb növények, elsősorban az ipari növények javára csökkent.

A lakosság zavartalan burgonyaellátásának biztosítása érdekében csak a városi lakosság ellátására, tehát a begyűjtési kötelezettség teljesítésére és szabadpiacra, legkevesebb hatvanezer vagon burgonyát kell termelnünk, ami az eddigi átlagnak közel a kétszerese. E cél elérése érdekében burgonyavetésterületünket valamelyest növelni is kell, a fő feladat azonban a burgonyatermelés rendkívüli elmaradottságának gyors felszámolása.

A mi viszonyaink között a burgonyatermelés elmaradottságát mindenekelőtt a vetőgumó elromlása okozza; mint Liszenkó akadémikus kimutatta, a hazánkhoz hasonló vidékeken a Szovjetunióban is nagyon gyorsan, szinte egyik évről a másikra bekövetkezik a vetőgumó leromlása. Amit a legcélszerűbben a vetőgumó nyári vetésben való megtermelésével lehet megakadályozni.

A burgonyánál sokkal inkább, mint bármely más kulturánál, nagyobb gondot kell fordítani a vetőgumók feljavítására és rendszeres cseréjére az egész vetésterületen. Ehhez azonban nagyon sok vetőgumó kell, hiszen csak egy kat. hold burgonya elvetéséhez a mi viszonyaink között legalább 12—18 mázsa szükséges.

Emiatt a vetőburgonya cseréjét nem lehet úgy megoldani, mint a gabonáét. A dolgozó parasztok és termelőszövetkezetek számára nem az egész vetésterületükre, hanem annak csak egy részére tudunk biztosítani egy-egy arányban minőségi vetőgumócserét. A termelőszövetkezetek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok saját gazdaságukban termelték tovább ezt, és így biztosítsák teljes területükre a szükséges vetőgumót.

Ezt a cserét úgy kell kifejleszteni, hogy négy évenként az ország vetőburgonyaszükséglete felcserélhető legyen. A kísérleti gazdaságoknak és a vetőburgonyatermelést végző állami gazdaságoknak fontos feladatuk, hogy olyan minőségi burgonyát állítsanak elő, amely kat. holdanként legalább száz mázsa termést hoz.

A vetőburgonyacsere természetesen nem oldja meg az egész burgonyatermelés felemelésének kérdését. Szükség van a burgonyatermelés fejlesztésére és ezen belül elsősorban a négyzetes-fészkes ültetési módszer elterjesztésére.

Pártunk és kormányunk előtt halaszthatatlan feladat a zöldségtermelés fejlesztése. Ezen kérdés megoldása szempontjából mindenekelőtt hatható intézkedéseket kell tenni a zöldségtermelésnek a multban már kialakult körzeti továbbfejlesztése érdekében.

A zöldségtermelés fejlődését erősen gátolta a MEZŐKER létrehozásával megszervezett zöldségfelvásárlás. Ez a szervezet teljesen összpontosította a zöldségtermelés forgalmát, megakadályozta, hogy a zöldségtermelés területén a falu és a város között egészséges áruforgalmi kapcsolat jöhessen létre.

E hiba kiküszöbölése érdekében meg kell könnyíteni a zöldségfélék felhozását a városba. Ebbe a feladatba be kell vonni a földművesszövetkezeteket, amelyek különböző formákban részben, mint felvásárlók, részben mint bizományosok, foglalkozzanak a zöldségfélék értékesítésével.

Mindezekkel az intézkedésekkel biztosítani kell, hogy az 1953-as évben elkövetett hibákat kiküszöbölve, városaink lakossága már az 1954-es évben kielégítő mennyiségben jusson jóminőségű burgonyához és zöldséghez.

Az ipari növények, de ugyanúgy a zöldségfélék, takarmányfélék egyrésze is gondos növényápolási munkát, többszöri kapálást igényel. Jóllehet ezt minden termelő tudja, mégis szinte minden évben súlyos mulasztásokat követünk el. Ezért erre a jövőben sokkal nagyobb gondot kell fordítani, mert enélkül nagy befektetéseink nem éreztetik kellőképpen hatásukat a terméshozamokban.

VII.

A gyümölcs- és szőlőtermelés fejlesztéséről

Magyarország kiváló lehetőségekkel rendelkezik a gyümölcs- és szőlőtermelés fejlesztéséhez. Kiváló minőségű gyümölcsöt és jóminőségű bort tudunk termelni. Lehetőségünk van arra, hogy gyümölcsből, szőlőből, borból, hazánk lakossága szükségletének kielégítése mellett, jelentősen növeljük exportunkat és ezzel lehetővé tegyük olyan nyersanyagok behozatalának növelését, amelyek dolgozóink iparcikkekkel való ellátottságának megjavítása érdekében szükségesek.

A gyümölcsfaállomány jelenleg mintegy 32 millió. Az ország egy lakosára alig több, mint három gyümölcsfa jut. Feltétlenül szükség van tehát gyümölcsfaállományunk növelésére, a nagyarányú gyümölcsfásítás megindítására is. Az elkövetkező 6 év alatt gyümölcsfaállományunkat 15 millióval akarjuk növelni, a rendes utánpótlás mellett. A gyümölcsfásításban nagy szerepet kell adni a helyi kezdeményezéseknek; gyümölcsfákat kell ültetni tereken, utak mentén, házak körüli kertekben. A helyi tanácsok egyik legfontosabb és egyben legszebb feladata, hogy szervezzék és vezessék a gyümölcsfásítási munkálatokat és kötelességüknek érezzék községük gyümölcsellátásának megjavítását.

A gyümölcstermelési színvonal emelése és a gyümölcsexport növelése érdekében nagy jelentősége van összefüggő, úgynevezett üzemi gyümölcsösök telepítésének. Jelenleg gyümölcsfaállományunknak mindössze húsz százaléka van üzemi gyümölcsösökben.

Üzemi gyümölcsösöket nem a legjobb szántóterületeinken kell létesítenünk, hanem elsősorban a homokon és ott, ahol a szántóföldi termelésnek akadálya van, a talaj viszont gyümölcstermelésre megfelel. Például az őszibarack — és mandulatermelésre kiválóan alkalmas a konárosok egyrésze.

Üzemi gyümölcsösök létesítésére jelentős támogatást kell adni. A termelőszövetkezetek — figyelembevéve, hogy a gyümölcsös a fajtától függően, csak több év multva hoz hasznot — a telepítéshez jelentős támogatást kapnak. Nagy területeken kell létesíteni gyümölcsösöket az állami gazdaságokban is.

A gyümölcstelepítési programmot úgy akarjuk végrehajtani, hogy ezzel nemcsak mennyiségben növekedjék a gyümölcsfaállomány, hanem minőségben is, azaz a legjobb gyümölcseinket és az azokból is a legjobb fajtákat szaporítsuk el.

E cél elérése érdekében ki kell terjeszteni a faiskolai hálózatot és azt úgy kell fejleszteni, hogy 1958-ban a faiskolák már évi négymillió csemetét tudjanak előállítani.

Nagy feladataink vannak a szőlőtermelés színvonalának emelésében is. A legfőbb feladat itt a meglévő szőlőterületeink felújítása, a kipusztult tőkék gyors pótlása.

A jelenlegi begyűjtési rendszer ebben érdekeltté teszi minden termelőszövetkezetet és egyénileg gazdálkodó parasztot: a pótlás után ugyanis jelentős begyűjtési kedvezmény jár, jóllehet, ez nem jelent semmiféle terméskiesést, sőt megteremti az alapját a szőlő termőképessége gyors növelésének. Komoly erőfeszítéssel az elkövetkező három évben szinte teljes egészében pótolni tudjuk egész szőlőterületünkön a tőkehiányt. Ugyanakkor hozzáfogunk új szőlőterületek létesítéséhez is, részben a duna-tiszaközi

(Folytatás a 4. oldalon)

Hegedüs András elvtárs beszéde a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén

(Folytatás a 3. oldalról)

bonokon, ahol a további szőlőtelepítésekre nagy lehetőségek vannak, és ahol a szőlő különösen bő termést ad, és emellett a történelmi szőlővidékeken, mindenekelőtt Tokaj és Badacsony vidékén. Emellett mindenütt, ahol a szőlőtelepítés előfeltételei megvannak, főleg olyan területen, ahol a mezőgazdasági művelés eredményesen nem folytatható, támogatni kell a termelőszövetkezetek és a dolgozó parasztok törekvését új szőlőtelepek létesítésére.

A szőlőt telepítő gazdáknak s termelőszövetkezeteknek államunk azzal is segít, hogy az új telepítésű szőlőterület négy évig teljesen mentes bor-, termény- és állatbeadástól.

Az elmúlt években a gyümölcs és szőlő termésátlagait csökkentette az, hogy nem gondoskodtunk elegendő mennyiségű növényvédőszerről, nagy hiány volt rézgálicban, nikotinos permetezőszerben, stb. Érvényesült olyan helytelen elgondolás is, hogy ezeket a termeléshez nélkülözhetetlen anyagokat csak azok kaphatják meg, akik termékeik egyrészének átadására szerződést kötöttek. Ezt a módszert, mint teljesen helytelent, el kell ítélni, a gyümölcs- és szőlőtermeléshez szükséges minden anyagot, a rézgálicot, a szőlőkarót, háncsot és egyéb anyagokat, szabadon kell a termelők rendelkezésére bocsátani, a kereskedelmi hálózaton, elsősorban a földművesszövetkezeteken keresztül.

Ezeket az anyagokat biztosítani kell még komoly áldozatok, még import árán is.

Hazánk mezőgazdaságának felemeléséhez szorosan hozzátartozik gyümölcs- és szőlőtermelésünk felvirágoztatása, ezért mindent el kell követni gyümölcs-, szőlő- és borgazdaságunk gyors rendbehozására és továbbfejlesztésére.

Hegedüs András elvtárs beszédének második részét a legközelebbi számunkban közöljük.

Schnetzer Tamás, Kossuth-akna III. üzemének vezetője az 1954-es tervévre készül

A III-as üzemet ez év májusában szervezték, hogy megnyissák a vékony, meredek telepeket és gyorsabb ütemben előkészítsék a gázszén feltárását és fejtését. Eddig főleg előkészítési munkákat végeztünk.

A termelés fokozása érdekében az 1954-es év nagy feladatok végrehajtása elé állítja az üzem műszaki és fizikai dolgozóit egyaránt. Eddig két fronton folyt lényegében a termelés, de az új év januárjában egy újabb frontot nyitunk meg. A frontok számát azután havonta, tervszerűen növeljük.

A jövő évben fogjuk megtámadni nagyüzemi jelleggel az elsőrendű gázszénből álló, vastag 10. telepet. A 10. telepi szintes kamrafejtések tömedékelése, a hirdi homokkal történik, ami lehetővé teszi, hogy kellő biztonsággal és jó teljesítménnyel tudjuk végrehajtani. Az iszapolásnál ma még sok a hiba, de ezeket a jövő évben már nagyobb eredménnyel tudjuk leküzdeni. Az iszapolásnál a vizet csövekkel fogjuk elvezetni. Ezek után, ha mindenki betartja a technológiai fegyelmet, jól ácsolt vágatokat hajtanak, elérhető lesz, hogy még iszapolás közben sem kell vízben járni, hanem szárazon, minden nehézség nélkül közlekedhetünk a bányában és végezhetjük mindennapi munkánkat.

A tisztántermelésre is a jövő évben fokozottabb gondot kell fordítanunk. Meg kell értenie minden dolgozónak, hogy nem elégséges csupán az, hogy megtöltsük a csilleket, mert a szénbe kevert meddő és pala a gázszén előállításánál súlyos akadályokat képez, amelyek sokszor semmiképpen nem háríthatók el. Nagy gondot kell fordítania minden dolgozónak arra, hogy minél kevesebb meddő és pala kerüljön a szén közé, de ugyanakkor a MEO-nak is figyelembe kell vennie az adottságokat, amikor a megengedhető arányszámot megállapítja.

Az 1954-es év a szakmunkás utánpótlás terén is nagy feladatokat állít a III-as üzem elé. Az egyre fokozódó feladatok megkövetelik, hogy több szakképzett vájár dolgozzék a szén feltárásán. Eddig a vájáriskolából a fiatal vájártanulók a gyakorlati munkát a tanmezőkben sajátították el. A jövőben ezen változtatunk és a fiatal vájártanulókat a munkahelyekre, idősebb vájárok mellé osztjuk be. Itt sokkal nagyobb a lehetőség arra, hogy a bányászmesterség minden fogását elsajátítsák. A tatabányai bányászok kezdeményezése: „Nevelj új bányászt!" a III-as üzem vájárai között is termékeny talajra talált. A műszaki vezetők és a vájárok valóban azon vannak, hogy minél több becsületes, igazi bányászt nevelhessenek azokból, akik most jönnek a bányába dolgozni. A neveléshez pedig elsősorban szeretetre és türelemre van szükség, hogy az új bányászok tanítómestereiken keresztül szeressék meg a bányát és a bányász nehéz, de szép életét.

A következő évben ki kell szélesíteni a munkaversenyt is. A versenyen belül mindenkinek meg kell adnunk a lehetőséget arra, hogy képességei szerint teljesítse túl a tervét.

A bányászat történetében egy esztendő rövid időnek számít, de kellő akarattal, összefogással és fegyelmezett munkával az 1954-es évben bele tudjuk sűríteni mindazt, ami biztosítja a jövő Komlójának nagyüzemi, biztonságos és eredményes munkáját.

Schnetzer Tamás főmérnök, Komlói Kossuth-akna, III. üzem vezetője.

Párthírek

Értesítjük az SZKP története első évfolyamán tanuló propagandista elvtársakat, hogy részükre a Megyei Előadóiroda Párttörténeti Szakcsoportja 30-án, délután 5 órakor konzultációt tart a tananyagból. A konzultáción az elvtársak részére módszertani segítséget is kívánunk adni. Ezért kérjük a propagandista elvtársakat, hogy a konzultációra hozzák magukkal jegyzeteiket, vitavezetési vázlatukat, előadásukat.

Megyei Pártoktatás Háza

Orvosok a dolgozókért!

Ma este 7 órakor lesz a dr. Doktor Sándor kultúrotthonban az egészségügyi „Kérdezz — felelek" anket.

Az anketon — városunk kiváló orvosain és orvosprofeszorain kívül jelen lesz dr. Kovács Ferenc, Kossuth-díjas akadémikus, budapesti egyetemi tanár, ki a gümős betegségek és a tüdőbajok legújabb gyógyítási lehetőségeiről és eredményeiről tájékoztatja az ankét résztvevőit, a kérdezőket.

Eddig már számos írásban benyujtott kérdés érkezett, a Társadalom- és Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat megyei szervezete azonban ezuton is felhívja a dolgozók figyelmét, hogy egészségügyi vonatkozású kérdéseket személyesen élőszóval is előadhatják az ankét alkalmával, melyre egyébként is minden dolgozót szívesen lát a T. T. I. T. egészségügyi szakosztálya.

„Már 1954 decemberi tervünket teljesítjük"

Amikor megjelent az új kormány programmja — elhatároztuk, hogy mi, a kubikos-brigád tagjai harcolni is fogunk végrehajtásáért.

Brigádommal a novemberi tervet is túlteljesítettük — 280 százalékot értünk el, nyolc forint 56 fillér lett így az órabérünk. A brigád a 49/1 Építési Vállalaton belüli versenyben elsőséget nyert. Hármas-aknai munkahelyünk 152 százalékra teljesítette novemberi tervét. A brigád ha nehezen is, de mégis teljesítette december 21-re tett felajánlását. Hét-nyolc fokos hidegben dolgoztunk, hatodosztályú szeklát termeltünk ki és azt nyolcvan méterre szállítottuk el taszkával. Így értük el, hogy 1953 évi túlteljesítményünk decemberig 212 százalék lett.

— Megnéztük, hol tartunk ötéves tervünk teljesítésével. Kiderült, hogy már 1954 decemberében járunk, pedig még 1953 decembert jelez a naptár. Büszke vagyok brigádom minden tagjára, hogy szívvel-lélekkel harcol a jó eredményekért és bizom abban, hogy az újévben sem csökken majd a lendület.

Célul tűztük ki, hogy december 21-re megalakítjuk III-as aknán az MSZT alapszervezetet, a városi szervezet segítségével. Munkánk nem volt hiábavaló, december 21-ig nyolcvan tagot szerveztünk a Magyar Szovjet Társaságba és még további új tagokra számíthatunk.

Nusszer Péter
sztahanovista brigádvezető, Komló III-as akna.

A vasasi bányászok eddig hatezer tonna szenet adtak terven felül

A széles völgy felett, mintha gólyahad kelepelne. De tél van és bizony nincs itt egy fia gólya sem. A furcsa lármát nem gólyasereg csinálja, hanem a magasban úszó, egymást követő csigák csikorgása.

A völgy felett ívelő kötélpályán jönnek-mennek a csillék. Nincs egy percnyi megállás.

A vasasi Petőfi-akna szállít.

Lent javában folyik a termelés. Leszállunk mi is, mert nem hagy nyugtot a kérdés: teljesítik-e igéretüket a vasasi bányászok, kiadják-e a 9 ezer tonna terven felüli szenet.

December 27-ig hatezer tonnát termeltek évi tervükön felül. De vajjon sikerül-e kiadni a fennmaradó háromezret?

A hetes szint, ötös telepnél mindjárt kiderül, hogy ez nem is olyan könnyű. Sok minden váratlan dologgal kell megküzdeni.

Az itt dolgozó csapat meddőbe ért.

Veibl Ferenc vájár szótlanul áll a szénfal előtt. Szeretne valami épületes mondani, valami olyat, amitől menten eltünne ez az átkozott kőfal és helyette újból szén, jó, fekete liasz-szén lenne. De egyelőre mégsem szól. Gondolkozik. Nézi, latolgatja, hol folytatódik a széntelep, aztán egyszer csak, mintha minden megvilágosodott volna előtte, megragadja a fejtőkalapácsot és kicsit mérgeskedve kiadja a parancsot:

— Na emberek... Lódítsuk ki ezt a kis követ. Ne éktelenkedjen itt előttünk.

Egy fiatal legény — nemrég került a bányához — keserűn felsóhajt:

— Mikor érünk mi majd szénbe?

— Ezen te ne busulj, öregem — üt a vállára egy idősebb társa. — Mi most nekilátunk és a következő váltás már szenelhet.

— Akkor még sem állunk meg hat vagonnál — kezdi újból a legény.

— Miféle hat vagonnál? — ütődik meg a másik.

— Miférlénél?... Hát amit tizennyolcadika óta kiadtunk!

— Né!... Most jövök észhez! Te számoltad, hogy mennyit adtunk ki terven felül?

— Na ez csak természetes! — vágta rá az újonc olyan hangon, mintha egy fejjel nőtt volna a többiek előtt.

Ugy vettük észre, hogy a Veibl csapatnál nem tétováznak. Pedig új és elég nagydőlésű fejtésben dolgoznak, ahol akad nehézség, fejtőrő szerivel. De ők nem ismernek akadályt és ez a titka annak is, hogy már hat vagon szenet adtak évi tervükön felül.

A Veibl csapat eredménye komoly biztatás a siker érdekében.

Azonban nemcsak ők küzdenek szívvel-lélekkel. Mindenütt nagy lendülettel folyik a munka. Most éppen az első szint tizenegyes telepén járunk.

Nimsz József sztahanovista vájár csapata dolgozik előttünk. Széleshomlokú frontfejtésen dolgoznak. Gazdag szénmezőben. Javában folyik a szenelés. Egyik csille a másik után telik. Ahogy nő a csillék száma, úgy gyarapodnak a vonások a csillés gyerek mellett lévő ácsolaton. Szorgalmasan húzza egyiket a másik után.

Megy a munka, telnek a csillék és Nimszék észre sem veszik, hogy már jön a váltás.

— Na komám, mennyitek van? — kérdi az új csapatvezető.

— Tizennyolcadika óta?

— Hát!

— Megállj csak, mindjárt megmondom... Hát van úgy ötvennégy tonna!

— Ötvennégy tonna? Az szép!!...

— Majd csak lesz szép, ha a mait, a holnapit, meg a holnaputánit is hozzáadjuk — válaszolta Nimsz és jószerencsét kívánva megindult felfelé.

Amikor fölértek, furcsán, váratlanul kitakarta magát az ólomszürke, unalmas téli ég. Kék, csodálatosan tiszta derü villant meg a bánya felett s egy pillanatra úgy tünt, mintha az eljövendő tavasz, ide a nehézjárású, fekete bányászokra lobbantotta volna első mosolyát.

A jövő évi versenynaptár

Az OTSB negyedik alkalommal készíti el országos versenynaptárát. Az egységes versenynaptár bevezetése igen nagy fejlődést jelentett sportunk életében. Az országos bajnokság, versenyek, valamint az évi versenynaptárban meghatározott egyéb versenyek értékes segítséget adtak sportolóinknak, edzőinknek és sportszervezeinknek a rendszeres tervszerű sportmunkához.

A versenynaptár bevezetésével versenyzőink az év versenyeire tervszerűen tudtak felkészülni.

Az alsóbb sportszerveknek pedig lehetőségük nyílik az MHK-zók tizezreit, valamint a kezdő és a harmadosztályú minősítésű sportolók, különösen az ifjúsági sportolók rendszeres foglalkoztatására, versenyzésére. Az egységes versenynaptárral lehetőség nyílott az élversenyzők rendszeres foglalkoztatására is. Az edzők, szakvezetők a sportolók évi edzésprogrammját együtt tervezik az évi versenyprogrammal.

A legutóbbi évben már bebizonyosodott, hogy a versenynaptár készítés nem csupán szervezés kérdése.

Azon szerveknek volt jó a versenynaptára, ahol a versenynaptár készítésében nem csupán adminisztratív feladatot láttak.

A legnagyobb hiányosságok az elmult évi versenynaptárnak az volt, hogy a TSB és az egyesületek nem tartották be az OTSB szempontjait és sokszor olyan versenyeket iktattak műsorukba, melyek nem szolgálták sportunk fejlődését. Igen sok volt például az elmult évben a megyék közötti viadal. A megyék helytelenül, főleg olyan sportágakban rendezték ezeket a versenyeket, melyekben nem volt olyan formában országos bajnokság és nem volt semmi különösebb célja a válogatott csapatok létrehozásának. Az egyesületi versenynaptárakban az volt a legnagyobb hiányosság, hogy egyesületeink nem rendeztek kellő számú elsőosztályú versenyt, ezenkívül az egyesületi versenynaptárak jórésze egyes sportágakat teljesen elhanyagolt.

Az 1954. évi versenynaptár sok tekintetben bővebb programmal lép a sportszervezetek elé mint az idei.

A jövő évben az egyesületi szpartakiád helyett szakszervezeti szpartakiádot ír elő az országos versenynaptár. Megrendezik ezenkívül a munkaerőtartalékok, a főiskolák, a hadsereg, a Dózsa, a szövetkezeti dolgozók és a középiskolások szpartakiádjait is. A szpártakiádok ilyen nagyméretű növekedésével akarja az OTSB elérni azt, hogy a különböző sportegyesületek, intézmények, iskolák fiataljai és dolgozói közül mind többen kapcsolódjanak be a rendszeres sportolásba.

Az atlétikában országos gyaloglónapot rendeznek az elkövetkező évben. A birkózásban az öt város versenyét kibővítették öt megye felnőtt és ifjúsági versenyévé. Cselgáncsban a három város válogatott csapatai versenyét vették fel a versenynaptárba.

Kerékpározásban az ötnapos hazai nagy verseny helyett jövőre 11 napos körversenyt rendez az OTSB. Augusztus 20-án az alkotmány tiszteletére először rendeznek meg az országos kerékpáros napot. Ezen a versenyen főleg a falusi kerékpárosokat akarják megmozgatni.

Labdarúgásban előkészíti az OTSB az 1955. évi bajnoki rendszerben történő módosítást, azt, hogy létesítsenek NB II-t állít fel a minőségi színvonal emelése érdekében.

Ökölvívásban, kerékpározásban, síben, természetjárásban is és egész sereg új verseny szerepel az 1954. évi versenynaptárban. A tornasport népszerűsítése érdekében az OTSB kiírta a megye legjobb tornaszakosztálya címért folyó pontversenyt. A minőségi tornászok foglalkoztatását három fordulóban városok közötti béketornaversenyt rendeznek. Az őszásban a sportág népszerűsítése érdekében „tanulj meg úszni"-mozgalmat vezetik be.

Kosárlabdában, röplabdában a vidéki csapatok fejlődése érdekében a jövő évben két fordulós országos bajnokságot rendeznek.

A kosárlabdában az országos bajnokság mellett területi és megyei bajnokságokat is rendeznek. Röplabdában az országos bajnokság mellett csak megyebajnokságot bonyolítanak le. Pécsi viszonylatban ezzel lehetőség nyílt arra, hogy városunk legjobb kosárlabda csapatai ismét az ország legjobb csapataival mérkőzzenek. Az országos bajnokságba való jutásért folyó osztályozó mérkőzésekre Pécsről a Pécsi Lokomotiv férfi és női, valamint a Pécsi Haladás férfi kosárlabdacsapatát hívták meg. Röplabdában még nem vált ismeretessé, hogy melyik pécsi csapat nyer meghívást az osztályozó mérkőzésekre.

Ökölvívásban, birkózásban, súlyemelésben és asztaliteniszben kétfordulós Béke Kupa csapatversenyeket írt ki legfelsőbb sportszervünk.

A nehéz atlétikai sportágakban két csoportot állít fel az OTSB, az asztaliteniszben egy tizennégyes mezőnyű országos jellegű Béke Kupa csapatversenyt bonyolítanak le. Az asztalitenisz versenyen Pécsről a legjobb erőkkel rendelkező sportkör vesz részt: a Pécsi Szpartakusz.

A jövő évi versenynaptár összeállításánál az OTSB figyelemmel volt sportunk fejlesztésére. Nemcsak a minőségi, hanem a tömegsport területén is további javulásra van szükség, hogy a magyar sport kivívott hírnevéhez méltóan tudjon szerepelni az elkövetkezendő években.

HIREK

SZERDA, DECEMBER 30

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Sebestyén. — **IDŐJÁRÁSJELENTÉS** Várható időjárás szerda estig: erősen felhős, párás, több helyen ködös idő. Többfelé ködszitálás, havaseső, a magasabb hegyeken, esetleg keleten havazás. Mérsékelt szél. Az éjszakai lehülés nyugaton gyengül, keleten alig változik. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: szerdán reggel a Tiszántúlon mínusz 5—mínusz 8, máshol mínusz 2—mínusz 5, délben a Tiszántúlon mínusz 1—mínusz 4, máshol nulla—plusz 3 fok. A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet mínusz 1—mínusz négy fok között.

— **Találtak:** 1 db kukoricaháncsból font szatyrot, 1 db zöld honvédségi sapkát, páratlan bőrkesztyűt, 1 db csomagot, 1 db fekete aktatáskát és egy szatyrot. Igazolt tulajdonosaik a pécsi kapitányság házipénztárában átvehetik.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223,8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

Áramszünet miatt hétfői adásunkból elmaradt: Beszélgetés Simkó mesterrel és a villányi szőlőoltványtermelő-telep életéről szóló műsorszámunk. Szerdai adásunkban ezt pótoljuk:

Élenjáró dolgozóink tízperce (Beszélgetés Simkó mesterrel).

Hogyan segíti a villányi szőlőoltványtermelő állami gazdaság a minisztertanács új határozatának a végrehajtását?

Beszélgetés Vereckei Lajossal, a pécsi szénbányák igazgatójával a pécsi bányászok jövőévi feladatairól.

Hírek.

A Pécsi Rádió ifjúsági műsora. — Két neves pécsi labdarúgó: Tura Emil és Kresz Sándor nyilatkozata.

Hanglemezek.

20.00: Műsorzárás.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZINHÁZ

Leányvásár. Szelvénybérlet „B". Este 7 órakor.

MOZI

Kossuth: Sportbecsület (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Petőfi: Kis krajcár, Péntek 13 (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Kis krajcár. Péntek, 13. (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Józsefvárosi. (Pécsszabolcs): Szembesítés (fél 6, fél 8 órakor).

Egészségügyi előadás

Folyó hó 30-án este 7 órakor a Doktor Sándor kultúrotthonban kérdés-felelet estet tartanak egészségügyi vonatkozásban.

Felelősségre vonták a vasuti kocsik fosztogatóit

A pécsi megyei bíróság kedden vonta felelősségre Hegyi János, Keresztúri István, Bánfai István és Csima József vasutasokat.

A vádirat szerint ez év nyarán és őszén a pécsi vasutigazgatóság területén, Pécsett, Szentlőrincen, Nagyharsányban és más vasutállomásokon is rendszeresen feltörték a vagonokat és onnan zsírt, lisztet, búzát, árpát és egyéb árucikkeket elloptak és értékesítettek. Az ellopott áruk értéke mintegy 8000—10.000 forintot tett ki.

A pécsi megyei bíróság ezért bűnszövetkezetben ismételten elkövetett társadalmi tulajdon elleni lopásban bűnösnek mondotta ki őket. Hegyi Jánost, aki 41 esetben törte fel a vasuti kocsikat és sorozatos lopást követett el — 4 évi börtönre, Keresztúri Istvánt 2 évi börtönre, Bánfi Istvánt pedig 2 évi börtönre ítélte.

A bíróság ugyanakkor bűnösnek mondotta ki Csima Józsefet is kétrendbeli lopás és kétrendbeli orgazdaság miatt és ezért 1 évi és 8 hónapi börtönbüntetésre ítélte.

Menetrend szerint indul a szederkényi autóbusz

Valahányszor kint voltam Szederkényben, megállapítottam azt, hogy a bejáró dolgozóknak sokszor félórákat kell várakozniok, amig autóbusszal munkahelyükre érhetnek. A sok panasz után a MÁVAUT a Szederkényből bejáró munkások részére autóbuszjáratot biztosított. Ez az intézkedés azonban nem sokat segített a probléma megoldásában. Nem segítséget azért, mert a bejáró dolgozóknak továbbra is meg kell várniok a mohácsi járatot, hogy a kalauz kezelje a jegyüket. A szederkényi és monyoródi dolgozóknak az a kívánságuk, hogy a MÁVAUT állítson be egy olyan járatot, amelyre nem kell órákhosszat várni.

Lakatos Rózsa
Baranyamegyei Szövetkezetek Szövetsége.

*

A kérdéssel kapcsolatban a MÁVAUT igazgatóságától a következő választ kaptuk:

„A forgalom megjavítása érdekében egy pécsi gépkocsit helyeztünk át a mohácsi vonalra. Egy további gépkocsit pedig Szederkény községből másodrészként közlekedtetünk. A másodrészjárat Szederkényben már nem várja meg a mohácsi kocsik érkezését, hanem menetrendszerinti időben, 6.03 órakor indul Szederkényből.

Pécsi MÁVAUT Igazgatóság

DUNANTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34.
Előfizetési díj: havi 11 — forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon: 20-27
A nyomdáért felel: MELLES REZSŐ

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

AZ MDP BARANYAMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 306. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — CSÜTÖRTÖK, 1953 DECEMBER 31

Hegedüs András elvtárs beszéde a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén (2—3. o.)

Hegedüs András elvtárs beszéde a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén

Hegedüs András elvtárs beszédének első részét tegnapi, szerdai számunkban közöltük.

VIII.

Az állattenyésztés fejlesztéséről

Népünk élelmiszerekkel való ellátásában a kenyérgabona után a legnagyobb jelentősége az állattenyésztésnek van, mert az élelmiszerek között fontosság szempontjából a kenyér után közvetlenül az állattenyésztés termékei: a hús, a zsír, a tej, a tojás következik, ugyanakkor az állattenyésztés jelentős nyersanyagot szolgáltat a könnyűipar számára is: nyersbőrt, gyapjút, stb.

Országunk állatállománya a felszabadulás után gyorsan fejlődött. Dolgozó parasztságunk, termelőszövetkezeteink és állami gazdaságaink dolgozói erőfeszítésének eredményeként állatállományunk jelenleg nemcsak eléri, hanem meghaladja a felszabadulás előttit. A hozam azonban hallatlanul alacsony: az állatállomány számához képest a szarvasmarha- és sertéstenyésztés kevés húst, tehénállományunk pedig kevés tejet ad. Számbelileg ugyanannyi állatlétszámmal, ugyanazon fajtákkal e hozamokat legalább ötven százalékkal tudnánk emelni a takarmányozás és gondozás megjavításával.

Miért van ez? A legfőbb oka az, hogy nem rendelkezünk szilárd takarmányalappal, de hozzájárul ehhez az is, hogy az állattenyésztés fejlesztésében a termelőszövetkezetek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok kevésbbé voltak érdekelve, mint a növénytermelés egyes ágazataiban. Különösen áll ez a szarvasmarhatenyésztésre, amely jelenleg a legelmaradottabb tenyésztési ág, elsősorban azért, mert ezen a területen sértettük meg a legdurvábban az egyénileg gazdálkodók és a termelőszövetkezeti tagok egyéni érdekeit. A szarvasmarhatenyésztők a szabadonvágásra átvett szarvasmarháért mindössze 0.50 Ft-tal kaptak többet mint a beadási kötelezettség teljesítésében átvettért. Ez nem késztette a dolgozó parasztokat arra, hogy hízlalják szarvasmarháikat, ezért az átlagos vágási súly évről-évre csökkent és ez soktízezer mázsával csökkenti a szarvasmarha-tenyésztésből nyert húshozamot.

Különösen súlyos hibák voltak a tehéntartás körül, amit mutat az is hogy össz szarvasmarhaállományunk növekedése mellett a tehénállomány elmaradt; míg az össz szarvasmarha állomány 354.000-rel meghaladja az 1938-ast, addig a tehénállomány éppen csak eléri. A tehénállomány fejlődését elsősorban az akadályozta hogy a tejbegyüjtés kivetése tehenenként történt, függetlenül a föld nagyságától és egy-egy tehénre a tejbeadási kötelezettség viszonylag magas — öt-hatszáz liter — volt.

A minisztertanács rendeletei ezeken a súlyos hibákon részben már segítettek; így jelenleg a beadási árnál lényegesen magasabb, több mint háromszoros a szabadfelvásárlási ár és ez a minőségtől függően még magasabb is lehet.

Párt- és tanácsszerveinknek mindent el kell követniök azért, hogy a dolgozó parasztok és termelőszövetkezetek szarvasmarháikat megjavítva vagy felhízlalva adják át vágásra és ezzel a vágási súlyt darabonként rövid idő alatt legkevesebb egy mázsával felemeljük. Ezen reális célkitűzésnek az elérése — az összlakosságot és még a csecsemőket is figyelembevéve — közel négy kg-mal emeli az elfogyasztható hús mennyiségét. E cél elősegítése érdekében a szarvasmarhafelvásárlás és vágások zömét az eddigitől eltérően a nyári és késő őszi időszakra kell helyezni, hogy a dolgozó parasztság olcsó takarmánnyal tudja szarvasmarháit feljavítani.

A tejbegyüjtés új rendszere lényegesen megnövelte a tehéntartásban mind az egyéni parasztok, mind a termelőszövetkezetek érdekeltségét.

A szarvasmarhatenyésztésben a lehetőségeket növeli az, hogy kiváló hazai szarvasmarhafajtával rendelkezünk, az u. n. magyartarkával, amelyik megfelelő tenyésztői munka mellett sok és magas zsírtartalmú tejet és ugyanakkor jóminőségű húst is ad. Fontos feladat ennek a fajtának tovább-fejlesztése és jó tulajdonságai kibontakozásának elősegítése.

Szarvasmarhaállományunk minősége további javításának célja a tejhozam növelése és a tej zsírtartalmának emelése.

A magyar-tarka tehénfajtának szinte minden egyes egyede képes jó takarmányozás mellett háromezer liter tejet adni, mégis országos átlagban a mi tehénállományunk évente átlagosan csak 1400—1600 liter tejet ad. A tehenek takarmányozásán és gondozásán múlik az, hogy ezen a helyzeten változtassunk és ugyanezzel az állománnyal is sokkalta több tejet termeljünk.

A tejhozamnak átlagosan ötszáz literrel való emelése, ami a takarmányalap megszilárdítása esetén két-három év alatt elérhető, már lehetőséget ad arra, hogy a városban és faluban igazi tejbőséget teremtsünk, mert így megkétszerezhető az áruforgalomba kerülő tej mennyisége.

A tenyésztési munka fejlesztése érdekében ki kell szélesíteni a törzskönyvezést és be kell vonni nemcsak az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek, hanem az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok teheneit is és a törzskönyvezett tehenek számát két-három év alatt legkevesebb százezerre kell emelni. A törzskönyvezett, azaz a legjobb minőségű tehenek számára kell biztosítani a legjobb előfeltételeket, így elsősorban megfelelő mennyiségű takarmányt.

Helyre kell állítani a virágzó szarvasmarhatenyésztést Somogy megyében a Kapos völgyében, Tolna megyében Bonyhád vidékén, Győr-Sopron megyében Moson környékén és a Rábaközben.

A lótenyésztés fejlesztése érdekében elsősorban is azt a nézetet kell felszámolni, amely szerint a gépesítés csökkenti a lótenyésztés fontosságát és megengedhetővé teszi a lóállomány lényeges csökkentését is.

Sok tapasztalat mutatja azt, hogy a mezőgazdaság belterjességének növelése, a haszonállatállomány emelkedése még magasfokú gépesítés mellett sem teszi feleslegessé a jelenlegi lóállomány fenntartását, sőt még annak bizonyos növelését is megköveteli.

Lóállományunk fejlesztésénél az állományt számbelileg nem kell lényegesen növelni, hanem a minőség további javítására kell törekedni. A magyar lótenyésztés méltán jóhírű tenyésztésünk és lóállományunk minőségileg elérte a felszabadulás előttit, lovaink többsége húzóképességben is, gyorsaságban is megfelelő állapotban van.

Lótenyésztésünkben nagy gondot kell fordítani ménállományunk további javítására és a kancaállomány nagyobb arányú csikóztatására. Jelenleg ugyanis kancaállományunknak országosan mindössze 38.9 százaléka ad évente csikót. Ezen százalék felemelése öt százalékkal, amely nem lehetetlenség, évente több mint tízezer db csikóval jelentene többet, amely mind az állomány emelése, mind export szempontjából nagy jelentőséggel bír. Ennek elősegítésére kormányunk elengedi az adót kancák után azon évben, amelyben csikóznak, a törzskönyvezett kancák után pedig két évre.

Az ország lakosságának hússal és zsiradékkal való ellátásában a legnagyobb jelentősége a sertéstenyésztésnek van, mely a hússzükségletek kielégítésében jelenleg lényegesen nagyobb helyet foglal el, mint a szarvasmarha, közel kétszerese annak. Sertésállományunk fejlesztésénél a vágási átlagsúly növelése mellett a legdöntőbb a takarékos takarmányozás, hogy minél kevesebb és olcsóbb takarmányból minél több húst és zsírt tudjunk előállítani.

Ezen cél elérése érdekében tovább kell javítani sertésállományunk minőségét, feltétlenül fenn kell tartani és tovább kell fejleszteni különösen a szaporaság szempontjából a magyar mangalicafajtát, amely sok zsírt ad.

Tovább kell fejleszteni a már meghonosodott nagy fehér hússertést amelyik szapora és gyorsan fejlődő Sertésállományunknak alapját a továbbiakban is e két fajtának kell képeznie. Emellett Bács-Kiskun megye déli járásaiban és Szabolcs megye szatmári részében tovább kell fejleszteni és fel kell virágoztatni a Cornwall-sertés tenyésztését.

A tenyésztők többéves tapasztalatai kétségbevonhatatlanul bebizonyították, hogy különböző sertésfajták keresztezéséből származó növendékek sokkal életképesebbek, gyorsabban hízmak és jobb a takarmány felhasználásuk. Ezért szélesen el kell terjeszteni nemcsak állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben, hanem az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknál is az ú. n. haszonállatkeresztezést. Ebből a célból a községeknek többfajta kant is kell adni.

Az állami gazdaságok sertéstenyészetének mintegy 50 százalékát fokozatosan törzstenyészetté kell fejleszteni, amelyek nemcsak a termelő szövetkezetek, hanem az egyénileg gazdálkodók számára is tudnak nevelni tenyészállatokat: kant és kocasüldőt.

A juhállomány fejlesztésére mind számbelileg, mind minőségileg nagy gondot kell fordítani és a dolgozó parasztokat az eddiginél sokkalta inkább érdekeltté kell tenni a gyapjutermelésben.

Meg kell szüntetni azt a lehetetlen állapotot, amely most a juhtenyésztést jellemzi, hogy a juhtenyésztő a tejből — ami a juhnál csak másodtermék — közel másfélszerannyi jövedelemre tud szert tenni, mint a főtermékből, a gyapjúból, ezért a gyapju árát a jelenlegi 14 forintról fel kell emelni 36 forintra.

A juháliományt számbelileg is jelentősen lehet fejleszteni, éspedig nemcsak ott, ahol nagykiterjedésű juhlegelők vannak, hanem szinte az ország minden területén, és a juhtenyésztés révén állami gazdaságaink, tsz-eink és egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztjaink olyan takarmánynyerési lehetőségeket tudnak kihasználni, amelyet a szarvasmarha vagy a sertés nem hasznosít. Főleg a silózás segítségével nagyobb gondot kell fordítani a juhok téli tartására, mert ez növeli a gyapjuhozamot és a szaporaságot.

Az eddiginél sokkal nagyobb gondot kell fordítani a baromfitenyésztés fejlesztésére is és ennek érdekében meg kell növelni a keltetőkapacitást és még 1954-ben tizenegy millió naposcsibét kell eladni az egyénileg dolgozó parasztoknak, termelőszövetkezeteknek és a városi lakosoknak.

A tyúkfélék közül elsősorban a magyar sárga- és a magyar fehérfajtákat kell tenyészteni, mert ez a két fajta a magyar viszonyokhoz jól alkalmazkodó, jó gondozás és tenyésztés mellett megfelelő mennyiségű tojást és ugyanakkor jó húst ad. Városok körüli termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban létre kell hozni — kizárólag tojástermelés céljából — nagy Leghorn-tenyészeteket is.

Az ország lakosságának hússal való ellátásában a haltenyésztésnek százalékosan jelenleg kicsiny a szerepe, de fejlesztésére nagy lehetőségekkel rendelkezünk, ezért nem hanyagolhatjuk el az állattenyésztésnek ezt az ágát sem. Állami segítséggel és támogatással 1956-ra a tógazdaságok területét a termelőszövetkezetekben a jelenlegi 500 kh-ról mintegy 6500 kh-ra emeljük fel és továbbfejlesztjük az állami tógazdaságokat is. Ezzel az összhalhozam 1956-ra országosan el kell, hogy érje a 200 000 mázsát, ami a jelenleginek négyszerese.

Összefoglalva: az állattenyésztesen belül a fő feladat a hozamok növelése, hogy hússal, zsírral, tejjel, tojással kielégítően tudjuk ellátni lakosságunkat.

IX.

A mezőgazdasági munkák gépesítéséről

A mezőgazdasági termelés általános felemelése a talaj termőképességének fokozása, az állattenyésztés hozamának növelése nagy mértékben a gépesítés színvonalának emelésétől függ.

Mindazok a rendszabályok, melyeket a mezőgazdasági termelés érdekében alkalmazni akarunk, a mezőgazdaság intenzívebbé tételét jelentik és egyben növelik a munkaerőszükségletet. Mezőgazdaságunkban viszont jelenleg is nagy a munkaerőhiány, mert az elmult években soktízezer mezőgazdasági dolgozó ment el a városba, az iparba.

Ezen kérdésnek egyetlen megoldása a mezőgazdasági munkák gyors gépesítése, mert ez megsokszorozza a munka termelékenységét és egyben könnyebbé teszi a mezőgazdasági munkákat, amelyek közismerten a legnehezebb munkák közé tartoznak.

A mezőgazdaság gépesítésének tervezett üteme az elkövetkező három évben átlagosan évente mintegy 60 000 mezőgazdasági dolgozó munkaerejét pótolja. Ez tehát annyit jelent, mintha 1956 végéig a mezőgazdaságban dolgozók számát 180 000-rel növelnénk. Ez a gépesítés a mezőgazdaságban nem tesz feleslegessé munkáskezeket, mert a mezőgazdaság intenzívebbé, belterjesebbé tételével együtt körülbelül hasonló arányban nő a mezőgazdaság munkaerőszükséglete is.

A mezőgazdaság gépesítésének szinte korlátlan lehetőségei vannak a nagyüzemekben, állami gazdaságainkban és termelőszövetkezeteinkben, ezért a mezőgazdasági munkálatokat elsősorban itt, a mezőgazdaság szocialista szektorában kell gépesíteni, de emellett gépi segítséget kell nyújtani az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak is.

A mezőgazdaság gyors fellendítését azért tűzhettük ki célul, mert népgazdaságunk ereje, iparunk fejlettsége a Szovjetunió és a népi demokratikus országok baráti támogatása lehetővé teszik, hogy a mezőgazdaság igényeit megfelelő gépekkel gyorsan ki tudjuk elégíteni. A mezőgazdaság gépesítésére e célra az elkövetkező két-három évben a mezőgazdasági beruházásokból legalább hárommilliárd forintot kell fordítani.

A mezőgazdasági munkák közül ma a legfontosabb feladat az alapvető munkák, a szántás-vetés és egyéb talajmunkák gépesítése. Jelenleg még a mezőgazdaság szocialista szektorában sem sikerült megfelelően gépesíteni ezeket a munkákat. Igaz ugyan, hogy az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek a szántás-vetést szinte teljes egészében gépi végzik, de a munkák nem megfelelő időben történnek. Megkésünk a tarlóhántással, az őszi mélyszántással és legtöbbször a vetéssel is, márpedig ez a késedelem gabonából kat. holdanként könnyen jelent egy-, kettő-, sőt négymázsás terméskiesést is.

Ugyanezen alapvető talajmunkákhoz kell a legnagyobb segítséget adni az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztoknak is. Több év tapasztalata mutatja, hogy az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok jelenlegi fogatellátottságuk mellett nem birnak idejében megbirkózni a nyári és az őszi munkálatokkal. Az idén is, míg az állami gazdaságok, tsz-ek az őszi mélyszántás tervét december 15-ig 93,3 százalékban teljesítették, az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok mindössze 68,5 százaléknál tartanak.

A mezőgazdaságban nagy nehézségeket okoz — különösen a szocialista szektorban — a kapások megmüvelése. Ezért a növényápolási munkákat az eddiginél gyorsabban kell gépesíteni. E cél érdekében el kell látni a mezőgazdaságot négyzetes-vetőgéppel; de négyzetesen kell vetni a legfontosabb kapásnövényeket, a kukoricát, napraforgót, és négyzetesfészkesen kell ültetni a burgonyát, addig is, ameddig elégséges számú géppel nem rendelkezünk.

A növényápolási munkák gépesítése érdekében növelni kell az Universal-traktorok számát; a gépállomásokat és az állami gazdaságokat olyan munkagépekkel, elsősorban kultivátorokkal kell ellátni, amelyek segítségével a növényápolási munkák gépesíthetők. Célul kell kitűzni, hogy 1956-ra az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek növényápolási munkáit legalább 45 százalékban gépesítsük.

A mezőgazdasági munkák között nagy gondot okoz a megtermelt növények veszteségmentes betakarítása. A betakarítási munkák meggyorsítása és veszteségmentessé tétele érdekében tovább kell gépesíteni a kalászosok aratását, részben kombájn, részben aratógép segítségével. Az eddiginél nagyobb mértékben kell gépesíteni a füvek és a pillangósvirágúak kaszálását, és hozzá kell fogni a kukorica, a cukorrépa és a burgonya betakarításának gépesítéséhez is.

A mezőgazdasági munkák gépesítésében talán leginkább az állattenyésztésben maradtunk el. Az állattenyésztés fejlesztése érdekében meg kell gyorsítani az önitató berendezések gyártását, a takarmányelőkészítés, a takarmány- és trágyaszállítás gépesítését.

A mezőgazdaság gépesítése nagy, de végrehajtható feladat elé állítja parunkat. E feladat teljesítése érdekében feltétlenül változtatni kell azon a módszeren, ahogy egészen a legutóbbi időkig az ipar vezetői, maga a kohó- és gépipari minisztérium is a mezőgazdasági gépgyártást és a mezőgazdaság alkatrészekkel való ellátását kezelték. Eddig ugyanis gépgyártásunknak ez a fontos területe a mostohagyermek szerepét játszotta, és a mezőgazdasági gépgyárakat látták el a legrosszabbul anyaggal, ennek fejlesztésére fordították a legkisebb összegeket. Ez a helyzet odavezetett, hogy olyan egyszerű mezőgazdasági gépeket is, mint a vetőgép, az eke, a kultivátor, nem kielégítő minőségben gyártottak.

Ezen a helyzeten gyorsan változtatni kell; az ipar elsőrendű feladatává kell tenni a mezőgazdasági gépek, gépalkatrészek gyártását, a mezőgazdaság gépesítésének biztosítását.

A mezőgazdasági munkák gyors gépesítése azonban korántsem csak az iparon múlik, hanem nagy mértékben a mezőgazdaságban dolgozókon, akik ezeket a gépeket használják, elsősorban a gépállomások és az állami gazdaságok dolgozóin és vezetőin.

Meg kell állapítani, hogy a traktorok kihasználása ebben az évben átlagosan 35 százalékkal emelkedett. Olyan kitűnő traktoristák fejlődtek ki ebben az évben, mint az alsóleperdi állami gazdaság sztahanovistáit; Hegedüs Sándor és Horváth Mihály, akik december 14-ig 3595 normálhold talajmunkát végeztek és ezzel évi tervüket 408 százalékra teljesítették — (sztahanovistáink sikerének egyik magyarázata, hogy gépüket gondosan ápolják, karbantart-

(Folytatás a 2. oldalon)

Hegedüs András elvtárs beszéde a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén

(Folytatás az 1. oldalról)

ják). — A mezőgazdaságban általában továbbra is rendkívül alacsony színvonalon mozog a gépek kihasználása és különösen tűrhetetlen a helyzet a gépek ápolása és karbantartása körül, amely sok gépállásra, alkatrészpazarlásra és a gépek gyors elhasználódására vezet.

Nagyon sok gépállomáson az igazgató és a főgépész nem ellenőrzi rendszeresen a kötelező folyó karbantartás elvégzését. Még mindig előfordul olyan eset, hogy a gépállomási igazgató arra a kérdésre, hogy hogyan kell ellenőrizni az I. számú karbantartás elvégzését a munkában lévő traktoron, azzal válaszol, hogy meg kell nézni, nem poros-e a traktor. Ebből a szempontból még rosszabb a helyzet a gépállomásokat irányító felsőbb szerveknél. Így a gépállomások megyei igazgatóságainál és a földművelésügyi minisztériumban.

Ez persze nemcsak a szakmai hozzáértés hiánya miatt van így. Nagy szerepe van ebben a laza fegyelemnek, a lelketlenségnek, ami egyes gépállomásokon és állami gazdaságokban a traktorosok és műhelymunkások között eluralkodott és a földművelésügyi minisztérium gyenge ellenőrzésének.

A gépállomások munkájának egyik legnagyobb hiányossága az, hogy a gépi munka hatása a termésátlagok növekedésében nem mutatkozik meg, mert a gépi munkák minőségére nem fordítanak gondot. A gépállomások igazgatóinak, főagronómusainak és főgépészeinek jelentős része még mindig nem érti, hogy csak akkor lehet jónak értékelni a gépállomás működését, ha körzetében a termelőszövetkezetek és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok termésátlagai a munkák gépesítése segítségével nőnek. Hiába teljesíti a gépállomás idejében a tervét normálholdakban, ha mázsákban rossz az eredmény, ebben az esetben nem dicséretet, hanem elmarasztalást érdemel.

A mezőgazdaság számára juttatott gépek jobb kihasználása és a munkák minőségének megjavítása érdekében mindenekelőtt meg kell javítani a traktoristák műszaki kiképzését és a mezőgazdaság műszaki káderekkel való ellátottságát. A traktoristák jobb kiképzése érdekében javasolja a Politikai Bizottság, hogy 1954-ben az iparitanulóképzéshez hasonló traktorosgépész-képző tanulóintézeteket kell nyitni másfél éves oktatási időtartammal, emellett az idősebb korosztályok és a katonaviseltek számára a földművelésügyi minisztérium szakoktatási rendszerében 6 hónapos szaktanfolyamokat kell szervezni, ahol a már gyakorlattal rendelkező fiatalok traktoros-gépész oklevelet nyerhetnek.

Növelni kell a körzeti és vezető mechanikusok műszaki képzettségét is és számukra az eddiginél hosszabb tanfolyamokat kell tartani és ugyanakkor nagyobb számban kell a mezőgazdaságba gépésztechnikusokat küldeni.

A mezőgazdaság gépesítése körüli hibák egyik legfőbb oka, hogy a traktorvezetők és mechanikusok a gépállomásokon és állami gazdaságokban a rossz szociális ellátás, a munka szervezetlensége miatt gyakran változnak. Ezen a helyzeten is változtatni kell. Gondoskodni kell arról, hogy a traktoristák és kombájnisták mindennapi életükön keresztül érezzék, hogy pártunk és kormányunk, a gépi munka jelentőségének megfelelően, fokozott megbecsülésben részesíti a jól dolgozó traktorost és kombájnistát. Ezért meg kell javítani életkörülményeiket, biztosítani kell számukra a szórakozás lehetőségeit is és munkaközben el kell őket látni meleg étellel.

Feltétlenül meg kell erősíteni a gép állomások és állami gazdaságok javítóbázisát, alkatrész- és üzemanyagellátását is. A javítóbázis megerősítése érdekében a gépállomások és állami gazdaságok javítóműhelyét megfelelő felszereléssel kell ellátni, munkagépekkel, mérőműszerekkel és a javítóműhelyekbe az iparból önkéntes jelentkezés alapján megfelelő szakembereket kell átirányítani.

Az alkatrészellátást úgy kell megszervezni, hogy az alkatrészhiány miatti gépállás a minimumra csökkenjék.

Mindezekkel az intézkedésekkel biztosítani kell a mezőgazdaság számára adott, hatalmas géppark gazdaságos és takarékos felhasználását a termésátlagok gyors felemelése érdekében.

X.

A mezőgazdasági termelés szakirányításának megjavításáról

A mezőgazdasági termelés általános fellendítésének célkitűzése megköveteli, hogy a mezőgazdaságot irányító szervek, a földművelésügyi minisztérium, a megyei és járási tanácsok, továbbá azok mezőgazdasági osztályai munkájában lényeges változás történjék.

A mezőgazdaság területén mutatkozó elmaradás egyik oka az, hogy a földművelésügyi minisztérium és a volt állami gazdaságok és erdők minisztériuma is bürokratikus módon dolgozott és részben dolgozik még ma is, munkája nem a feladatok tényleges elvégzésére, a gazdaságszervezőmunkára irányul, hanem utasítások tömkelegének gyártására és kiadására.

Hozzájárult mindehhez az is, hogy a központi apparátusok létszáma felduzzadt nemcsak Budapesten, hanem a megyei központokban is. Emiatt mezőgazdasági szakembereink jelentős része nem vesz részt közvetlenül a mezőgazdasági termelés irányításában, hanem különböző irodákban ül, bürokratikus munkát végez, elszakítva a mezőgazdasági termeléstől.

Ezt a képet ki lehet egészíteni még azzal, hogy hasonló bürokratizmus és túlzott centralizálás mutatkozik egyéb, a mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos szerveknél is, különösen a begyűjtési minisztériumban, de a különböző termeltető vállalatok is a szakemberek százait kötik le irodai vagy szakértelmet nem kívánó szervezési munkával.

A mezőgazdaságfejlesztési programm nagy feladatot ró a megyei járási és községi tanácsokra, mezőgazdasági osztályaikra. A mezőgazdaság területén a túlzott centralizálás azzal járt, hogy a járási és megyei tanácsok és mezőgazdasági osztályaik hatásköre rendkívül leszűkült, minden kis kérdésben a földművelésügyi minisztérium dönt. A földművelésügyi minisztérium dönti el jelenleg is még azt, hogy egyes termelőszövetkezetek mely területén létesüljön tógazdaság vagy öntözéses gazdálkodás, hol ültessenek szőlőt vagy gyümölcsöst. A földművelésügyi minisztérium haltenyésztési osztálya például nemrégen még a termelőszövetkezetek tógazdaságainak fejlesztése helyett azzal foglalkozott, hogy sörrel, paprikával és borral itatta el a halászszövetkezetek csárdáit. Mondanom sem kell, hogy ez a túlzott centralizálás az ügyek menetét rendkívüli módon megnehezíti és a helyi kezdeményezéseknek nagyon gyakran szárnyát szegi.

A megyei és járási tanácsok hatáskörének csökkentésével együtt kisebb lett a felelősségük is a mezőgazdasági termelés fejlesztésében. Ez odáig vezetett, hogy egyes megyei és járási tanácsok elnökei sokszor a legfontosabb mezőgazdasági kérdéseket sem ismerik. A somogymegyei tanács elnöke: Dani Imre elvtárs például nem tudta megmondani, hogy mekkora volt a kenyérgabonafélék termésátlaga megyéjében.

A mezőtúri városi tanács elnöke akkor, amikor a sertéspestis ez év nyarán már 600 sertést pusztított el a városban, még nem tudott arról, hogy a területén járvány van. A földművelésügyi minisztérium egyik vezető dolgozójának kérdésére, méltatlankodva felelte, hogy honnan tudná ezt, amikor neki még hivatalosan nem jelentették.

A mezőgazdasági fejlesztési programmot csak akkor lehet végrehajtani, ha megnöveljük a megyei és járási tanácsok felelősségét és egyben hatáskörét a mezőgazdaság fejlesztésében. E célból felül kell vizsgálni a földművelésügyi minisztérium döntési jogkörét és csak a legfontosabb kérdések eldöntését kell meghagyni a minisztérium hatáskörében, a többit bátran át kell adni a megyei és a járási tanácsoknak, illetve azok mezőgazdasági osztályaira kell bízni.

A helyi tanácsok a mezőgazdaság fejlesztésében rájuk rótt feladatokat csak akkor tudják kielégítően elvégezni, ha végrehajtásukra a tanács tagjain kívül szélesen bevonják a mezőgazdaság legjobb dolgozóit, termelőszövetkezeti tagokat, egyénileg gazdálkodókat, az állami gazdaságok és gépállomások élenjáróit. Csak helyeselni lehet azt a több helyről felvetett javaslatot, hogy a feladat megkönnyítése céljából a községi tanácsok mellett hozzunk létre széles mezőgazdasági termelési bizottságokat, amelyekben résztvesznek a falu dolgozóinak legjobbjai, a termelésben nagy tapasztalatokkal bíró, jól gazdálkodó középparasztok és kezdeményezőelkkel segítik a község egész mezőgazdaságának felemelését.

Támogatni kell az ilyen mezőgazdasági termelési bizottságok létrehozását, mert ez széles tömegkapcsolatot teremt a tanácsok és a falusi dolgozók között. Sőt helyeselni kell azt is, hogyha a járási tanácsok és a járás, illetve a megye legjobb mezőgazdasági dolgozóiból szintén létrehoznak mezőgazdasági termelési bizottságot és velük rendszeres időközökben megtárgyalják a járás, illetve a megye mezőgazdasági fejlesztésének legfontosabb kérdéseit. A dolgozó parasztok tömegeinek bevonása a tervek végrehajtásába az egyik legdöntőbb záloga a tervek sikerének.

A dolgozó parasztságra támaszkodva, a mezőgazdasági termelési bizottság segítségével minden járás és megye a programm alapján fogjon hozzá saját területén a mezőgazdaság fejlesztési tervének végrehajtásához, de ne csak fejlesztési tervet dolgozzon ki, hanem főleg konkrét, gyakorlati intézkedéseket tegyen, amelyek ténylegesen és gyorsan előbbreviszik a mezőgazdaság ügyét, azaz dolgozza ki például, hogy melyik községben használja fel a rétek és legelők megjavítására szánt összegeket és ki a felelős azért, hogy hol, mennyi gyümölcsfát ültet, honnan szerzi hozzá a gyümölcsoltványt, hol telepít szőlőket és üzemi gyümölcsösöket stb. A mezőgazdasági programm végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket haladéktalanul, széles körben ismertetni kell a dolgozó parasztsággal, hogy mindenki előtt bebizonyosodjék, hogy a programm végrehajtása késedelem nélkül megkezdődik. Nem kétséges, hogy ez a gyors és operatív végrehajtás száz és százezer dolgozót mozgósít és állít majd a programm mellé.

A mezőgazdasági termelés gyors fellendítése érdekében a mezőgazdasági szakemberek túlnyomó többségét közvetlenül a mezőgazdasági termelés irányítására és szervezésére kell felhasználni.

Milyen formában tehetjük ezt meg?

A legalkalmasabb forma erre kétségtelenül a gépállomás. Bár emellett szakembereket nagy számmal kell küldeni a termelőszövetkezetekbe, állami gazdaságokba és a tanácsok apparátusaiba. A gépállomásokon szélesebb agronómusi hálózatot kell kiépíteni és a gépállomások agronómusait — hasonlóan, ahogy ez a Szovjetunióban történik — oda kell kapcsolni egy-egy nagyobb termelőszövetkezethez.

A gépállomásokat specializálni kell; szőlő-gyümölcs-, zöldségtermelő vidékeken például kertészekkel, öntözött területeken öntözési szakemberekkel kell megerősíteni, akik segíteni tudják a speciális termelési ágak gépesítését is. Biztosítani kell, hogy a jövő év első felében minden 600 kataszter holdnál több szántóterülettel rendelkező termelőszövetkezetben dolgozzék a gépállomás állományában lévő megfelelő képzettséggel rendelkező agronómus.

A gépállomások agronómusait a termelőszövetkezetekben felelőssé kell tenni nemcsak a növénytermelési munkák időben és megfelelő minőségben való elvégzéséért, hanem az állattenyésztés fejlesztéséért is. A jogköröket azonban úgy kell megszabni, hogy ne csökkenthessék a termelőszövetkezetek elnökének és igazgatóságának önállóságát, ne sérthessék a szövetkezeti demokráciát.

A gépállomás agronómusának feladata, hogy segítse és támogassa a termelőszövetkezetet, hogy a tudomány és az élenjáró gyakorlat tapasztalatai figyelembevételével dolgozzék. A gépállomások agronómusai segítsék az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztokat is, ismertessék közöttük azokat a módszereket, amelyekkel terméseredményeiket fokozni tudják és segítsenek nekik abban is, hogy idejében megkapják termelésükhöz mindazt a segítséget, amit a párt és a kormány biztosít számukra.

A gépállomások agronómusokkal való megerősítése mellett képzett mezőgazdasági szakemberekkel kell megerősíteni a nagyobb községek tanácsait is.

A mezőgazdasági szakemberek átcsoportosítását a termelésben önkéntes jelentkezés alapján kell végrehajtani, és a városból falura menő szakemberek számára biztosítani kell háromhónapi fizetést, továbbá megfelelő lakást és meg kell javítani anyagi feltételeiket. Az egyetemet és középiskolát most végző szakembereket kötelezni kell arra, hogy az egyetem elvégzése után, irányító munkakörben, legalább három évig közvetlenül a termelésben — termelőszövetkezetben, gépállomáson, állami gazdaságban — dolgozzanak. Erre a rendszabályra kádernevelés szempontjából is szükség van, mert sokévi tapasztalat mutatja, hogy ilyen, a gyakorlati munkában eltöltött évek nélkül a mezőgazdasági szakemberek tudása nem lesz teljes. A mezőgazdaság fejlesztése a mezőgazdasági szakembereket nagy feladatok elé állítja, de egyben nagy lehetőségeket is biztosít számukra. Lehetővé teszi, hogy szaktudásukat, tapasztalataikat az egész dolgozó nép javára hasznosítsák. Nem kétséges, hogy mezőgazdasági szakembereink döntő többsége — régiek és újak egyaránt — becsülettel eleget tesznek ezen megtisztelő feladatnak. A mezőgazdasági termelés fejlesztésében az eddiginél fokozottabban kell támaszkodni a tudomány legújabb eredményeire.

Hazánkban a mezőgazdasági tudomány a párt és kormány támogatásával a felszabadulást követő években jelentős mértékben fejlődött és jelenleg több mint 40 tudományos intézet és kísérleti gazdaság dolgozik. A mezőgazdasági tudósok és az élenjáró szakemberek résztvettek a mezőgazdaság fejlesztésére előterjesztett programm kidolgozásában is; tudásukkal, tapasztalatukkal segítséget adtak a mezőgazdasági termelés fellendítését célzó intézkedések kidolgozásához.

Ugyanakkor hiba lenne nem látnunk, hogy mezőgazdasági tudományos intézeteink és kísérleti gazdaságaink munkájában még sok hiányosság van; a legfőbb ezek között az, hogy gyenge a kapcsolatuk a mezőgazdasági termeléssel. Ezért a tudományos intézeteket közelebb kell vinni a mezőgazdasági termeléshez.

A mezőgazdasági termelés általános fellendítése érdekében mozgósítani kell a mezőgazdasági szakemberek többezerre menő hadseregét, szakmai tudását, tapasztalatait.

XI.

A falusi pártpolitikai munka feladatairól

A mezőgazdasági termelés általános fellendítése mindenekelőtt a párttagok lelkes és fáradhatatlan munkájától függ. Csak a párt képes mozgósítani a dolgozókat városban és falun egyaránt e hatalmas programm végrehajtására, és irányítani ezt a hatalmas és sokoldalú munkát, amely a mezőgazdaság rendkívüli elmaradottsága felszámolásáért most kezdetét veszi.

A mezőgazdasági termelés fejlesztésében különösen nagy szerepe van a falusi pártszervezeteknek. Ezek a pártszervezetek a felszabadulást követő években sok nehéz harcot sikerrel vívtak meg, ők irányították a földreformot, vezették a harcot a föld megvédéséért, nagy munkát végeztek a termelőszövetkezetek megszervezésében és a termelőszövetkezetek megvédésében is.

Falusi pártszervezeteink azonban az elmult években meggyengültek: sok tapasztalt párttag került el faluról különböző párt- és tanácsfunkciókba, a honvédséghez, s a népgazdaság különböző ágazataiba, az iparba, közlekedésbe ugyanakkor a falusi pártszervezetek csak nagyon kevés dolgozó parasztot vettek fel tagjelöltnek és párttagnak. Gyengítette a falusi pártszervezeteket még az is, hogy a falvak egy részében sok kislétszámú alapszervezet alakult egységes nagyobb létszámú falusi alapszervezet helyett.

A járási pártbizottságok legfontosabb feladata most, hogy felismerve ezt a helyzetet, megerősítsék a falusi pártszervezeteket, növeljék tekintélyüket és biztosítsák, hogy az alapszervezetekben a szervezeti szabályzatnak megfelelő pártszerű vezetés és pártélet folyjék.

A falusi pártszervezetek megerősítése érdekében az eddigi szétaprózott kislétszámú alapszervezetek helyett nagyobb létszámú falusi pártszervezetek létrehozására kell törekedni. Faluban külön alapszervezetet csak termelőszövetkezetben, gépállomáson vagy állami gazdaságban kell alakítani. A többi párttagot egy pártszervezetben kell összefogni. Meg kell erősíteni a falusi szervezeteket, becsületes dolgozó parasztoknak a pártba való felvételével is: minden faluban sok olyan dolgozó paraszt van, aki nemcsak helyesli a párt politikáját, hanem kezdeményezően vesz részt annak végrehajtásában. Falusi pártszervezeteink fontos feladata, hogy fokozott gonddal neveljék ezeket a dolgozó parasztokat és közülük azokat, akik a párttaggal szemben támasztott követelményeknek megfelelnek, vegyék fel tagjelöltnek, illetve a tagjelöltségi idő lejárta után párttagnak.

A falusi pártszervezetek megerősítése érdekében nagyobb számban kell küldeni kommunistákat a falvakba a városokból, különösen az iparból; olyan párttagokat, akik ismerik a falusi életet, akik üzemükben aktívan résztvesznek a pártmunkában és akik így képesek arra, hogy a falusi kommunistáknak segítséget adjanak az elkövetkező nagy feladatok megoldásához. Ilyenmódon egy-két év alatt többezer kommunistát kell falura küldeni.

A falusi pártszervezetek segítségével a mezőgazdasági termelés fejlesztési terve végrehajtásába be kell vonni a dolgozó parasztság széles tömegeit, termelőszövetkezeti tagokat, egyénileg gazdálkodókat, a gépállomások és az állami gazdaságok dolgozóit.

A programm végrehajtása minden községben más és más feladatok végrehajtását követeli meg. A helyi adottságokat pedig úgy lehet teljes mértékben felhasználni a mezőgazdasági termelés fejlesztésére, ha a terv végrehajtására igazi népi mozgalom fejlődik ki, amelyben a dolgozó parasztok száz- és százezrei tevékenyen résztvesznek.

Minden faluban igyekezni kell a pártszervezet körül létrehozni a becsületes pártonkívüli dolgozók csoportját, bevonva ide nagy számban középparasztokat is; s a pártszervezet tárgyalja meg velük, hogy a község mezőgazdasága fejlesztése érdekében mit szándékozik tenni; velük megbeszélve, az ő tanácsaik, javaslataik figyelembevételével és az ő segítségükkel kell megtennie minden szükséges intézkedést a mezőgazdasági termelés felemelésére. Eger város 2. körzeti alapszervezete mellett a pártszervezet vezetősége becsületes pártonkívüli dolgozó parasztokból létrehozott ilyen csoportokat, kikéri véleményüket. A csoport munkája máris érezhető a szőlőtermelés megjavításával kapcsolatos munkák végzésében. Amikor a dolgozó parasztok meghallották, hogy a pártszervezet a szőlőtermeléssel foglalkozik, a pártnapon négy-ötszázan jelentek meg. Nem kétséges, hogy hasonló eredmények lesznek, ha a Kapos völgyében a szarvasmarhatenyésztést, vagy ha Makón a hagymatermelést tárgyalják meg.

A falusi pártszervezeteknek komoly segítséget kell adniuk a helyi tanácsok megerősítéséhez. A községi tanácsoknak, a mezőgazdasági termelés fejlesztéséért folyó harcban nagyon nagy szerepük van; ők kell, hogy szervezzék és irányítsák mindazokat a munkákat, amelyek községük területén a termésátlagok felemeléséért, az állattenyésztés fejlesztéséért folynak.

A községi tanácsok ezt a feladatot csak akkor tudják ellátni, ha a dolgozó parasztság tömegeire tudnak támaszkodni. Ezért a falusi pártszervezeteknek feltétlenül támogatniok kell a községi tanácsok mellett megalakuló mezőgazdasági termelési bizottságot. Elő kell segíteni, hogy ezekbe a bizottságokba a dolgozó parasztság legjobbjai kerüljenek be és nagy számmal vegyenek részt olyan becsületes, földműveléshez jól értő középparasztok is, akiknek szaktudása, tapasztalata nélkülözhetetlen a határozat végrehajtásához.

A mezőgazdasági termelés általános fellendítésére irányuló programm végrehajtásában nagy szerep vár az ifjúságra és az ifjúság szervezetére, a DISZ-re. A falusi ifjúsági szervezet legfontosabb feladatává kell tenni, hogy az élenjáró módszerek elterjedését segítse. A falusi DISZ-szervezet számára ebből a szempontból példaképnek lehet említeni a zalamegyei andráshidai DISZ-szervezetet. Miután az andráshidai állami gazdaság teljesítette a silózás tervét, az állami gazdaság lelkes fiataljai összefogva a falusi fiatalokkal az állami gazdaság silótöltőgépével 70 andráshidai dolgozó parasztnak silóztak. A falusi DISZ-szervezetek tagsága közé is és a vezetőségbe is az eddiginél sokkal nagyobb számban kell bevonni a földműveléshez jól értő dolgozó parasztfiatalokat, továbbá termelőszövetkezetek, gépállomások és állami gazdaságok élenjáró fiatal dolgozóit. A pártszervezetek segítsék a falusi ifjúsági szervezeteket, hogy olyan vezető réteg alakuljon ki, amely helyes irányban tudja nevelni a falu egész ifjúságát, amely képes bevonni az ifjúságot a mezőgazdaság fellendítéséért folyó nagy harcba.

Fel kell használni és új tartalommal kell megtölteni a földművesszövetkezeteket is, hogy a dolgozó parasztok a földművesszövetkezet segítségével érdemlegesen tudják előmozdítani községükben a növénytermelés és állattenyésztés fejlesztésének ügyét. A földművesszövetkezeteknek különösen nagy szerepük van a falusi áruforgalom egészséges fejlesztésében és amellett rajtuk keresztül a dolgozó parasztok jelentős termelési segítséget is kaphatnak, közös daráló létesítésével, közös silózással stb.

A falusi pártszervezetek a pártonkívüli dolgozó parasztoknak a párt

(Folytatás a 3. oldalon.)

Kétszáz tonna edényárut gyárt havonta a Porcelángyár

A Pécsi Porcelángyár dolgozói a kormányprogramm megjelenése után nagy lelkesedéssel kezdték meg nagy feladatuk végrehajtását, dolgozótársaik olcsó, szép és ízléses porcelánedényekkel való ellátását.

Amikor a gyár vezetői megkapták a porcelánedényekre az első tervemelést, azt hitték nem tudják végrehajtani a feladatot. Azóta megkapták a másodikat is, a harmadikat is, s ki tudja hányszor módosították már tervüket ezévben a minisztériumban? A tervmódosítások alapján a Pécsi Porcelángyár havi edénytervе majdnem kétszáz tonnára nőtt. Csak akkor mérhető fel igazán, hogy ez milyen hatalmas mennyiség, ha kiszámítjuk: egy tonna=1.000 kilogramm, egy tányér súlya=45 dekagramm.

Tehát, ha egy tonna súlyú porcelán edényről hallunk, 2.222 szép festett tányérra, vagy még ennél is több csészére, bögrére, kistányérra, sótartóra kell gondolnunk.

Es hányszor 2.222 tányért, bögrét, levesestálat, kistányért, sótartót, süteményestálat készítenek a híres Pécsi Porcelángyárban havonta?!

Pedig komoly nehézségekkel küzdenek a gyár munkásai. Állandóan zavarja őket a munkában az áramhiány! A masszamalom 24 órában nem tud kitermelni annyi masszát, amennyit a nyersgyártó üzemrészek meg nem emésztenének. Legutóbb közel tizenkétórás ipari áramszünet volt, a masszamalom gépei csak 12 órán át működtek. A nyersgyártó üzemrészekben megállt a munka, a kemencék, amelyek az utóbbi napokban kizárólag porcelánedényeket égettek, „felfalták" a nyersgyártók minden „készletét".

A Pécsi Porcelángyár — a Pécsi Bőrgyárhoz hasonóan — most „önállósítja" magát. Agregátoros áramfejlesztőket állítanak be.

Egy 30 kilowattos agregátort már fel szereltek, a bögreautomata alatt. Egy lakatos és egy művezető a napokban utazott el Veszprémbe újabb agregátorokért. Az áramfejlesztők beállításával újból nappali műszakra szervezhetik át a tányérkorongosműhelyben a munkát és jelentősen megszilárdul majd a munkafegyelem is. Az áramkorlátozások alkalmával ugyanis sok dolgozó elaludt a padokon és a „pihenést" akkor sem hagyták abba, amikor már meg lehetett volna kezdeni a munkát. Sok idő veszett így kárba, és nem titok az sem, hogy felszaporodott a gyárban az órabéres órák száma is, sokan becsapták a vállalatot. Még olyan eset is adódott, hogy egyesek ittasan jelentek meg munkahelyeiken, mondván: „Majd kialszom magam, ha kikapcsolják az áramot". Az agregátorok működtetésével véget vetnek a gyárban ennek az áldatlan állapotnak és újból teljes lendülettel folyhat tovább a munka.

A gyár dolgozóinak zöme lázasan készül az újesztendőre. Igaz hogy sokan közülük teljesíthetetlennek tartják még most is az edénytervet, de azért azon iparkodnak, hogy semmiféle adósságot ne vigyenek át belőle az újesztendőre. December 28-án az összes kemencékben csak edényt égettek, mivel más cikkekből már befejezték évi tervüket. A gyári edényválogató hatalmas, oszlopos termében egy négyzetméternyi üres hely sincs, rendkívüli műszakot és rendkívüli brigádokat kellett szervezni a válogatás elvégzésére. A sajtolóműhely dolgozóinak egy részéből új válogatóbrigádokat alakítottak, amelyek segítenek a nagy munkában. Az összefogás hatalmas erejét bizonyítják azok a kiváló eredmények, amelyeket a gyár dolgozói az utóbbi napokban elértek.

Átlagosan 6000 bögrét égetnek és válogatnak rendes körülmények között a gyárban, naponta, de december 29-én 17.000(!) darab bögrét osztályoztak a válogatóban!

A megszokott átlagos hétezer tányér helyett 14.000 tányért küldtek a kemencékből a válogatón át ezen a napon társaiknak, a porcelángyári dolgozók.

December 20-án még negyven százalékos volt az edénygyártás lemaradása. 29-re már csak 10—15 százalék maradt az adósságból, de 31-én estig egyetlen bögrével sem lesznek adósok a dolgozók.

Az új agregátorokkal legelsősorban a nyersgyártási üzemrészt látják el villamosenergiával, hogy azok biztosíthassák a kemencék számára folyamatosan az „égetnivalót". Ezenkívül újabb munkahelyeket szerveznek át, kizárólag edénygyártásra. A 24-es és 30-as műhelyekben eddig nagyfeszültségű szigetelőket állítottak elő, ezentúl kizárólag háztartási edényeket fognak itt gyártani. Az új műhelyekben edénygyártásra irányított műszaki vezetők fogják vezetni a munkát.

Jelenleg egy francia gyártmányú tányérkorongozó automatagép munkábaállításán dolgoznak. A gép — ha elkészül — percenként nyolc tányért készít majd el. 5000 forint jutalmat kapnak azok, akik elősegítik, hogy legalább január 30-án megkezdhesse munkáját. Üzembeállításáig azonban sok problémát kell megoldaniok a gyári szakembereknek. Egyelőre akadályozza munkájukat az áramingadozás, a formák és a különböző sablonok kialakítása és a sűrített levegő hiánya.

Az új, tipikus porcelángyári formák és sablonok készítését már megkezdték

és egy új kompresszor beállításával megoldódik majd a sűrített levegőhiány is. Azután semmi sem állja majd útját annak, hogy a porcelángyári dolgozók a jövő esztendőben még több tányért, ezenkívül csészét, bögrét, sültes, süteményes és leveses tálat, kávés, teás és étkészletet gyártsanak dolgozóinknak.

H. M.

Tizenhatmillió minőségileg jobb cigarettát készítenek éves tervükön felül a Pécsi Dohánygyár dolgozói

December 29-én, kedden a Pécsi Dohánygyár dolgozói is beléptek az éves tervüket teljesítő üzemek sorába. December végéig tizenhatmillió darab kiváló minőségű cigarettát gyártanak tervükön felül.

Az év utolsó hónapjában azonban nemcsak ezért illeti dicséret az üzem dolgozóit. Az eddiginél sokkal nagyobb gondot fordítottak készítményeik minőségére. Keményebb töltéssel megakadályozták, hogy a szivarkák végéből kihulljon a dohány. A bálabontásnál a dohány nedvesítésével szálasabb, sokkal jobb minőségű anyagot nyertek. Ezenkívül üzemszerte minőségi versenyt indítottak, amely hez valamennyi dolgozó csatlakozott, eredményes munkájukat bizonyítja, hogy december 1-től a mai napig nyolcvan százalékkal csökkent a Pécsi Dohánygyár cigarettáira érkező panasz.

1954-től elsősorban a minőség javítására vonatkozó új gyártási technológia bevezetésével tovább javítják a Pécsi Dohánygyár készítményeinek minőségét.

Hegedüs András elvtárs beszéde a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülésén

(Folytatás a 2. oldalról)

szervezet köré megszervezett csoportjai, a mezőgazdasági termelési bizottságok, az ifjúsági szervezetek, földművesszövetkezetek s egyéb társadalmi szervezetek segítségével széleskörű politikai tömegmunkát fejtsenek ki a mezőgazdasági termelés fejlesztése érdekében. Mindenekelőtt magyarázzák meg minden egyes dolgozó parasztnak, termelőszövetkezeti tagnak, államigazdasági és gépállomási dolgozónak, hogy legsajátosabb egyéni érdekük, felhasználva a népi demokratikus állam támogatását, több termésért, nagyobb hozamok eléréséért küzdeni, és e célból használják fel, amennyire csak lehetőségük engedi, a tudomány vívmányait, továbbá az élenjáró tapasztalatokat. A mostani helyzetben különösen fontos összekapcsolni ezt a felvilágosító munkát az új begyűjtési rendszer türelmes megmagyarázásával, amely a jelentős csökkentésekkel nagyban elő segíti a termelés növelésére vonatkozó terveink megvalósítását.

A falusi pártszervezeteknek támogatniok kell mindazokat a kezdeményezéseket, amelyeket a falu dolgozó parasztjai a község mezőgazdasági termelése fokozásának érdekében tesznek; a legelők rendbehozását, daráló létesítését, a község útjainak, tereinek gyümölcsfásítását, műtrágyakísérletek beállítását, közös talajjavítási munkálatokat, közös öntözési lehetőségek megteremtését stb. Ugyanakkor ügyelniök kell arra, nehogy a kulákok és egyéb falusi kizsákmányoló elemek megzavarják a mezőgazdasági termelés fejlesztéséért folyó munkát. A falusi kommunisták ne feledkezzenek meg arról a tapasztalatról, amelyet a termelőszövetkezetek megvédéséért folyó harcban a kulákok és egyéb falusi kizsákmányoló elemek káros tevékenységéről szereztek.

A mezőgazdasági programm végrehajtása a falusi pártszervezetek számára olyan lehetőséget ad a dolgozó parasztság és a párt közötti kapcsolatok megerősítésére, amilyennel a falusi pártszervezetek a földosztás óta nem rendelkeztek.

A falusi pártszervezetek megerősítése és a politikai tömegmunka megjavítása megköveteli a járási pártbizottságok munkájában lévő súlyos hibák és hiányosságok kiküszöbölését és a pártvezetés magasabb színvonalra való emelését.

A járási pártbizottságoknak mindenekelőtt szakítani kell a formális, a bürokratikus módszerekkel, az általános irányítással, az utasítgatással, amely ez idő szerint még nagyon általánosan elterjedt hiba. Igy dolgozik többek között az orosházi járási pártbizottság is. Egyre-másra gyártja a határozatokat, körleveleken keresztül instruálja az alapszervezeteket és nem lehet csodálkozni azon, hogy a járás termelőszövetkezetei nem fejlődnek megfelelően. A járási pártbizottságok tagjainak és a pártbizottságok apparátusa munkatársainak alaposan meg kell ismerniök járásuk egész területét, minden községet külön-külön, s az egyes községek mezőgazdasági termelését. A helyzet ismeretében a járási pártbizottságok községenként vizsgálják meg és ellenőrizzék a helyzetet, s ha elmaradás van, keressék az elmaradás tényleges okát és általános határozatok helyett érdemleges intézkedéseket tegyenek a hibák kiküszöbölésére.

Ahhoz, hogy a járási pártbizottságok így tudjanak vezetni, hogy ne általános utasításokat gyártsanak, hanem tényleges segítséget adjanak az egyes községekben a pártszervezetek megerősítéséhez, a termelés fellendítéséhez, azaz a dolgozó parasztok jómódúvátételéhez, szükséges, hogy a járási pártbizottság tagjai és munkatársai értsenek a mezőgazdasághoz, és ezért a járási és megyei pártbizottságok munkatársainak két éven belül vizsgát kell tenniök alapvető növénytermelési és állattenyésztési ismeretekből.

A járási pártbizottságok irányítását a bürokratikus vezetési módszerek kiküszöbölése érdekében közelebb kell vinni az alapszervezetekhez. A járási pártbizottságokban erős instruktor-csoportot kell szervezni és a járás egyes községeihez kell őket kapcsolni.

A falu politikai életében nagyon nagy szerepük van a gépállomások pártszervezeteinek. Munkájuk megjavítása érdekében a Központi Vezetőség négy évvel ezelőtt központi és megyei politikai osztályokat állított fel és a gépállomásokon politikai-helyettesi funkciót rendszeresített. A gyakorlati tapasztalat azt mutatta, hogy a gépállomások pártszervezetének kettős irányítása — részben a politikai osztály, részben a járási pártbizottság részéről — nem vezet kellő eredményre. A járási pártbizottságok erősödése lehetővé teszi, hogy a gépállomások pártszervezeteit egységesen a járási pártbizottságok irányítsák, ezért a Politikai Bizottság javasolja a gépállomások politikai osztályainak és a politikai-helyettesi funkciónak a megszüntetését és az utóbbiak helyett függetlenített párttitkárok beállítását a gépállomásokon. A gépállomások politikai osztályainak munkatársait és a politikai helyettesek egy részét a gépállomások pártszervezetei függetlenített titkárául kell javasolni, másik részével pedig meg kell erősíteni a megyei és a járási pártbizottságok apparátusát.

Mindezek az intézkedések azt célozzák, hogy a járási pártbizottság közelebb kerüljön a falusi alapszervezethez és szakítva az eddigi bürokratikus módszerekkel, érdemleges segítséget tudjon adni a falusi alapszervezetek munkájának megerősítéséhez, a kommunisták neveléséhez és rajtuk keresztül a falu összes dolgozójának mozgósításához a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségének megerősítése és a mezőgazdasági termelés gyors fejlesztése érdekében.

Elvtársak! Mezőgazdasági termelésünk gyors növelése egész népi demokráciánk központi kérdésévé vált. Ennek megoldásától függ dolgozóink jólétének gyors emelése és népi demokráciánk alapjának a munkás-paraszt szövetségnek további megerősítése.

A feladat, amelyet magunk elé tűztünk, megköveteli, hogy végrehajtására pártunk, népi demokráciánk összes erőit mozgósítsuk, hogy a kommunisták és a pártonkívüliek, munkások, dolgozó parasztok és értelmiségiek vállvetve dolgozzanak ezen úgy sikeréért. Állami szerveink, a minisztériumunk, a megyei, járási, valamint községi tanácsaink, a sajtó és rádió munkájának homlokterébe most a mezőgazdasági termelés fejlesztésének irányítása és szervezése kell, hogy kerüljön.

Nem lehet kétséges, hogy dolgozó népünk alkotóerejére támaszkodva sok harc között megedzett pártunk vezetésével sikerre visszük a mezőgazdasági termelés felemelésének nagy országos ügyét is, és ezzel nagy lépést teszünk előre az igazi jólét megteremtése felé.

Új munkahelyek feltárásával készülnek a pécsi bányászok a jövő esztendőre

Szénhenyi akna.

Zuhan a kas ..

Szél suhog, szén koppan a vasrácsokon s az arcokon hűvösség fut át.

Amikor kilépünk a kasból, egy pillanatra felvillan a fenti világ képe. Az alvó határ, a szántások barna foltja és az imitt-amott sarjadó vetés, az eljövendő aratás ígérete.

Fenn még némaság uralkodik. Zsenge a vetés s még messze az érlelő nyár.

Fenn még csendesek a mezők, de itt a bánya mélyén zeng-zúg az élet. Készülnek a jövőre. Az új földalatti aratásra.

Csakhogy más az aratás a napfényes mezőkön és más a föld alatt! Igaz itt is, ott is meg kell küzdeni, de mégis más ez a földalatti küzdés, mások itt az előkészületek.

A munkahelyek nagyrészén még javában folyik a szenelés. Ömlik a szén, telnek a csillék, de közben készülnek az új munkahelyek.

Mennyi munkába telik, amíg a különböző földrétegekbe ágyazott szénmezőn megindulhat a termelés! Mennyi fáradság, mennyi erőfeszítés kell ahhoz, hogy a többezeréves kőzetekben hozzáférjenek a szénhez.

Előttünk lámpák hosszú sora világítja meg a főirányvágat nyílegyenes folyosóját. Mellettünk a légvezeték sipol. De sorra-rendre elmaradoznak az ide-oda kanyargó vágatok s egyszercsak éktelen dübörgés rázza a levegőt. Itt vagyunk a főkeresztvágat végében. Egymás mellett két lámpa ég, de csak halvány ködfénykarikákat látni. A fúrógép rettenetes lármával tölti be a munkahelyet s szót sem értenénk, ha nem állna meg kisidőre.

Szedeli Gyula vájár megtámasztja a fúrót s kezefejét párszor végighúzza homlokán. Teljesen belepte a por. Kicsit félreáll a jobb levegőre.

Kell is ez a szusszantás, mert igen kemény homokkőbe ért. A fúrórúd is egészen átforrósodott. Nehéz itt boldogulni, kegyetlenül nehéz, de Szedeli nem adja fel a harcot. Tudja, hogy az irányvágatot minél előbb ki kell hajtani, mert innen indulnak ki azok a keresztvágatok, amelyek a széntelepekhez megnyitják az utat. Két keresztvágaton már túl van s most igyekszik a harmadik felé.

— Na, komám, hadd szóljon! — szól oda társának és újból kattogás szaggatja a levegőt.

Közben a rakodógép is megindul. Pompás segítőtárs ebben a nehéz munkában. Percek alatt telezúdítja a csillét. Kézzel legalább negyedórába telne a rakodás, de így nincs vele sok vesződség.

Hamarosan megtelnek a csillék és a vonat megindul. Viszi a meddőt. Mi pedig tovább járjuk a bányát.

Labdavszki Ferenc vájártól már nemcsak palát és homokkövet szállít a csille. Ők már „megütötték" a telepet. Pedig itt sem könnyű az előrehaladás.

Zárt munkahelyen dolgoznak. A gázkitörés állandó veszélye mellett.

Nagy óvatosságra van szükség. Keskeny sávokban lehet csak előre haladni.

Labdavszki féloldalra fekve dolgozik.

— Csend!... Álljatok meg! — kiált le hirtelen a többieknek és a fejtőkalapácsot maga mellé ereszti. Szeme a vájat végét vizsgálja. Úgy vette észre, hogy a vájat vége szemetelni, pattogni kezd. Erre pedig figyelni kell, mert ez a gázkitörés legbiztosabb jele. Haligatózik, nézi a munkahelyet, de a pattogás megállt, az ácsolat, a biztosítás rendben van.

Fejével int a csapatbelieknek s ők már értik ezt, s megerősítik az ácsolatot.

A szikár, vaskeménységű emberből csak a szemefehérje villog ki tisztán. D ebben a fehérségben ott ragyog az a csodálatos belső fényesség, ami az erőslelkű emberek sajátja.

— Hogy haladnak? — érdeklődünk mellé kuporodva.

— Hazudnék, ha azt mondanám, hogy könnyen. Itt nem lehet kapkodni, mert arra hamar ráfizethetünk. Azért a tempó megvan. Eddig 120 métert hajtottunk ki, — mondja aprókat hunyorítva és faragni kezdi az ácsolatot.

Avval a nyugalommal farag, mintha legalábbis felért volna a felső telepre. A felső telep azonban még messze van. Addig még sok métert kell előrehaladni.

— Igaz, igaz, hogy sok verejtékbe kerül, de megéri — magyarázza Fulmer mérnök. — Mert, ha felérnek, megindulhat a legtávolabbi széntelepek előkészítése és lefejtése is.

Kétrétgörnyedve, le-lehajolva és újból kiegyenesedve rójuk tovább a bányát. A légajtóknál úgy zúg a levegő, mintha egy malomkerék kavarná a vizet. De a zúgás egyre halkul s a csillék koccanása is semmibe vész.

De megálljunk! Mi ez?

A folyosó nem megy tovább, csak egy kis lyuk vezet jobbra felfelé. Csend van. Szén potyog halk nesszel, s hangokat hallani. Fenn dolgoznak a gurítóban.

Megindulunk. Mászni kell. A harmadik lépcsőnél meg kell állni. Ácsolatokat adnak fel. A nehéz fát úgy kell felnyomni a legközelebbi lépcsőre, hogy vissza ne csússzon, mert ha . . Ha visszaesik, lesodorja az alattunk lévőket. Az izmok pattanásig feszülnek és az ácsolatok lassan de biztosan kézről-kézre vándorolnak, fel egészen a munkahelyig.

A légvezetéket, az összes csöveket és ácsolatokat így kell felcipelni ide. Azonban ez a gurító nem is olyan meredek Pollák Nándor szerint. Van amikor hatvan-hetvenfokos dőlésben kell dolgozni.

Előttünk, akik ide is nagynehezen kapaszkodtunk fel, szinte lehetetlennek tűnik ez. Pedig így van.

A sztahánovista vájár most igazgatja helyére a légvezetéket.

Harmincfokos a meleg. A munkahely olyan, mint egy meredek domboldal. Minden mozdulásnál attól tart az ember, hogy na most, most csúszik meg, most indul meg a talaj Pollák elvtárs lába alatt. De ő biztosan mozog. Beépíti a légvezetéket, aztán újból neki a szénnek.

Már csak néhány méter van hátra s újesztendőre meglesz a lyukasztás.

Milyen boldogság is az.

Küzd, izzad az ember hosszú napokon át, aztán egyszercsak megszalad a fejtőkalapács és kinyílik a felső szint világa.

Szabad lesz az új szénmező s megindul a földalatti aratás.

H. Gy.

Szilveszter-est Pécsett és Komlón

Komlón a hatalmas bányászfürdő előcsarnokában, emeletein lázas munka folyik, rendezkednek, díszítenek. Szilveszter estéjét készítik elő. Sok győzelem után itt ünnepelnek az 1953-as év utolsó estéjén a komlóiak.

A karneválszerűen feldíszített második emeleten a bányász- és a helyi táncenekar muzsikája mellett a tánckedvelők szórakozhatnak, két zenekar felváltva játssza majd a keringőket, csárdásokat kívánság szerint.

Az első emeleten 500 terítékes éttermet létesítenek, a Vendéglátó Vállalat 2000 adag disznótoros vacsorát készít, ezenkívül étlapszerű vacsorából is nagy lesz a választék. Hajnalban kocsonya, korhelyleves várja a vendégeket, csupán erre a helyre 20 hektóliter bort, 10 hektóliter sört, 5 hektóliter égetett szeszt szállítanak.

Az új fürdőben rendezendő bányász-Szilveszterre összesen 60 000 forint értékű ételt-italt készítenek elő. Az étteremben nyolctagú népi zenekar szolgáltat zenét.

Hasonló a készülődés Komló többi éttermeiben is. A helyi zenekarokon kívül tíztagú budapesti művészegyüttes is szórakoztatja majd a komlóiakat. Az éttermekben 8—10 féle frissen sült húsétel közül választhatnak a vendégek. Komlón erre az éjszakára 10 000 farsangi fánkot és többezer hájas és más meleg tésztákat, mintegy 5000 csésze teát készítenek.

Pécsett a többi között 125 hektó égetett szesz, 200 hektóliter bor, 750 kg sertéshús vár a Vendéglátó Ipar raktáraiban az áruval bőven ellátott vendéglátóüzemek újabb megrendeléseire. A Kossuth Lajos utcai büfében őz, vadnyúl készítményeket, majd a hajnali órákban korhelylevest fogyasztanak. A cukrászüzem szilveszterkor két műszakban dolgozik és Ujévkor is üzemben van. Nyolc vendéglátóipari üzemegységben zene, több táncos-zenés helyen a Pécsi Nemzeti Színház művészei szórakoztatják az Ó és Uj esztendőt ünneplő vendégeket.

Szilveszter napján nyílik meg a „Holdfény" esspresso is.

Bírósági ítéletek

Ez év tavaszán Pandur Károly és Lovas László dencsházai lakosok hat borjút vágtak le és a húst feketén értékesítették. Ezenkívül hét borjút vásároltak, de eladták és ezzel elvonták a közellátás elől. A szigetvári járásbíróság Pandur Károlyt 4 évi, Lovas Lászlót pedig három és fél évi börtönbüntetésre ítélte.

*

A pécsi megyei bíróság Deák Sándort és fiatalkorú társait egyenként három évi börtönre ítélte. Az elítéltek 17—20 év közötti fiatalemberek, akik feltörték a bányatelepi Népbolt tetejét, behatoltak az üzletbe és onnan körülbelül 20.000 forint értékű árut loptak el.

*

Schneller János komlói lakos az országúton ittas állapotban egy autóbuszt feltartóztatott. A vezető és az utasok között lévő rendőr figyelmeztette, hogy tartsa be a közlekedési szabályokat, mert a közlekedés veszélyeztetése bűncselekmény.

Schneller János erre azzal válaszolt, hogy a meginduló autóbusz ablakába egy téglát dobott, amely pontosan a vezető fejét találta volna el, ha az utasok sikoltására nem hajol le.

A komlói járásbíróság ezért Schneller Jánost 8 hónapi börtönre ítélte. A pécsi megyei bíróság a büntetést most egy évi börtönre emelte fel.

*

Bátori Béláné, mohácsi földművesszövetkezeti bérügyi előadó 20.830 forint értékű zsírutalványt lopott el a szövetkezettől. Az utalványokat azután a postán beváltotta, az ellenértéket pedig Mohácson és Pécsett egyik férfi ismerősével elmulatta.

A pécsi megyei bíróság ezért Bátori Béláné bérügyi előadót három évi börtönre ítélte.

*

Csatai István, mohácsszigeti földművesszövetkezeti terményadminisztrátor és Vanesz Károly, terménybeváltó 10 mázsa morzsolt tengerit és 24.84 mázsa napraforgót elsikkasztottak. Ugyanakkor vételi jegyeket és „T"-utalványokat hamisítottak. A megyei bíróság ezért mindkettőt 3—3 évi börtönre ítélte.

Az edzőképzés új rendje

A magyar sport rohamos fejlődésében kétségtelenül nagy részük van a magyar edzőknek. Sportszakembereink igen sok sportágban nemzetközi tekintélyre tettek szert.

Míg a felsőbb fokon edzőképzésünk megfelelő ütemben haladt, addig az alsóbb vonalon az edzőképzés igen sok kívánnivalót hagyott maga után. A társadalmi edzők bár jelentős eredményeket értek el nevelőmunkájukban, oktatómunkájukban igen sok a hiányosság. Sok még az úgynevezett „fekete edző", akinek nincsen edzői képesítése. Ennek következtében sportköreink nagyrészében szakszerűtlenül, gyengén folyik a nevelőmunka és a már jól bevált edzési elvek semmibe vevésével dolgoznak. Kevés csapatunk vezette be még a sokoldalú edzést és a komoly szakosztályi életet. Ezen a téren igen sok hiányosságot tapasztalhattunk az elmult évben.

Egyik nagy hiba volt az is, hogy sportköreink semmibevéve az OTSB errevonatkozó utasítását, a társadalmi edzőket úgy díjazták, olyan fizetést adtak nekik, mely őket nem illette meg. Az OTSB újból szabályozta a társadalmi edzőképzést. Az utasítás kimondja, hogy a társadalmi edzők anyagi ellenszolgáltatás nélkül végzik társadalmi tevékenységüket. A társadalmi edzők a sportkörtől fizetést meghatározott összegű térítést nem vehetnek fel. Azonban a társadalmi edzőket olyan juttatásban kell részesíteni, melyet az általa foglalkoztatott sportolók kapnak, (utazási költségek, versenyekkel kapcsolatos étkezési kiadás, felszerelés). Sportköreink nem fordítottak arra sem kellő gondot, hogy az edzőkkel kötött szerződésüket betartsák. A Pécsi Vasas sportkör fél évig fizetés nélkül dolgoztatta a vele szerződést kötött Farkas József labdarúgó-edzőt, félév után pedig jóval kisebb összegű térítést fizetett az edzőnek, mint amit a szerződés kimond. A társadalmi szövetség mellett működő edzők-tanácsának az egyik feladata az, hogy az edzők érdekeinek a megvédéséért harcoljon. Az edzőktanácsának mindent el kell követni, hogy a jövőben hasonló esetek ne fordulhassanak elő. Juttassák érvényre azt, hogy a sportkör új edzőt addig nem szerződtethet, amíg a régi edző fizetését ki nem egyenlítette.

Hiba volt magában az edzőképzésben is. A társadalmi edzőképzést a TSB-k intézték. Ezeken a tanfolyamokon sokszor olyan egyének kaptak bizonyítványt, akik sem politikailag, sem pedig szakmailag nem feleltek meg annak a követelménynek, amelyet edzőinkkel szemben felállítunk.

Az edzőképzés megjavítása érdekében az OTSB ebben az évben hét sportágban rendez segédoktatói tanfolyamokat. A segédedzők kiképzése 5—8 hónapos konferenciákkal egybekötött egyéni tanulással történik, majd utána néhány hetes gyakorlati táborba mennek az edzők, ahol vizsgát tesznek. Az úgynevezett oktatók képzése a kétéves edzőképző iskola, illetve jelen pillanatban átmenetileg 5—8 hónapos konferenciákkal egybekötött egyéni tanulás és néhány hetes gyakorlati tábor. Ezeken a tanfolyamokon azok vehetnek részt, akiknek segédoktatói minősítésük van, vagy régebben kaptak oktatói minősítést. A szakoktatók képzése kétéves edzőképző iskolán történik. Ezt azok látogathatják és hallgathatják, akiknek oktatói minősítésük van és elvégezték az oktatói tanfolyamot.

Az edzők működési területe és illetése a képesítésüknek megfelelő. A társadalmi oktatók főleg minősítés nélküli vagy ifjúsági és harmadosztályú minősítésű sportolókkal foglalkoznak. Felkészíti a sportolókat az MHK-próbákra és próbáztat. A segédoktató lényegében ugyanezekkel a sportolókkal foglalkozik. Ahol mód van, ott magasabb minősítésű edző mellett működik. Az oktató általában másodosztályú sportolókkal foglalkozik és ezek edzését vezeti. A szakoktató munkaterülete az elsőosztályú sportolókkal való foglalkozás. Magasabb minősítéssel rendelkező sportolókkal (kiváló sportoló, érdemes sportoló, válogatott keret stb.) való foglalkozásra jogosít a mesteri cím.

Ezek a munkaterület beosztások nem merev határok, csupán irányadó szempontok, melyeket gyakorlatban az adott helyzethez viszonyítva mindig a legmegfelelőbben alkalmazzunk. Az OTSB rendelkezésével az edzőképzésnek meghatározott rendszerét vezette be, mely egyrészt biztosítja az edzők szakképzettségét, másrészt pedig ösztönzi őket a továbbfejlődésre, összhangban testnevelésünk és sportunk fejlesztési terveivel és irányzatával.

Bírálatunk nyomában:

Rendbe hozzák a nagyárpádi kanálist

A „Dunántúli Napló" december 15-i számában „Régi panasz — régi ügy" címmel Hoffer Ferenc nagyárpádi tanácstag rámutatott arra, hogy Nagyárpád községben két év óta húzódik már a kanális elkészítése, mert a pécsi Kultúrmérnöki Hivatal, illetve a Vizügyi Igazgatóság semmit sem tett az ügy elintézése érdekében.

Az ügyben eljártunk a megyei tanácsnál, ahol Hoffer Ferenc nagyárpádi tanácstag panaszát kivizsgálták és a következő felvilágosítást adták: „Igaz, hogy a nagyárpádi kanális rendbehozásának ügye már közel két év óta húzódik. Ebben azonban nem egyedül a Kultúrmérnöki Hivatal a hibás, hanem a községi tanács is, amely nem biztosította a hivatal részére a szükséges munkaerőket. Ezen értesítésemmel egyidejűleg utasítottam a községi tanács végrehajtóbizottságát, hogy biztosítsa a Kultúrmérnöki Hivatal részére a munkafeltételeket, (munkaerő, szállás stb.). Ugyanakkor felhívtam a Kultúrmérnöki Hivatalt is, hogy a munkálatokat haladéktalanul kezdje meg. Mindezekután arról értesítem, hogy a kanális rendbehozásának munkálatai január elején megkezdődnek.

VARGA JENŐ
Baranyamegyei Tanács V. B. elnöke.

Fűtik és kivilágítják a pécsváradi vonatot is

A „Dunántúli Napló" november 27-i számában Martyn Gizella, a pécsi Leőwey Klára leánygimnázium tanulója „Miért nem fűtik a pécsváradi vonatot?" címmel cikket írt, amelyben rámutatott arra, hogy a Pécsváradról reggel 5.30 perckor Pécsre induló vonatot nem fűtik és legtöbbször nem is világítják.

Az ügyben a MÁV Pécsi Igazgatóságához fordultunk, ahol a következő felvilágosítást adták: „A fenti tárgyú panaszt kivizsgáltuk. Megállapítottuk, hogy a tanulóifjúság panasza jogos volt. Ugyanis ezeknél a vonatoknál mozdonyvezetőink helytelen felfogása következtében állottak elő a fűtési nehezmények.

A világítással kapcsolatosan a vizsgálat során megállapítottuk, hogy vonatkísérő személyzetünket terheli a mulasztás, mert csak a főkapcsolót kellett volna felkapcsolni és mind a két diákkocsi kivilágítható lett volna.

Érdekelt személyzetünket a jövőre nézve szigorúan utasítottuk, hogy minden eszközzel és minden körülmények között biztosítsa a tanulóifjúságnak a meleg és világos kocsikban való utazás és tanulás lehetőségét.

Tóth József
az igazgatóság vezetője.

Hivatalos fogyasztói árak

Az alábbiakban közöljük a Zöldség- és Gyümölcsösboltokban a mai napon érvényben lévő, hivatalosan megállapított fogyasztói árakat:

Burgonya		1.50
Burgonya (piros zsákos)		1.80
	I. o.	II. o.
Cékla	1.20	—.90
Kelkáposzta	2.60	1.80
Kalarábé	1.40	1.—
Savanyú káposzta	1.80	
Káposzta	—.90	—.60
Vöröshagyma	2.60	
Fokhagyma	5.—	
Gyökér	3.—	2.60
Sárgarépa	—.90	—.70
Retek (fekete)	—.80	—.60
Zeller	3.—	2.60
Torma	6.—	5.—
Körte	6.—	2.60
Dióbél	46.—	44.—
Alma	2.20-tól	7-ig
Citrom	21.—	

HIREK

CSÜTÖRTÖK, DECEMBER 31

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK 1. sz. gyógyszertár, Széchenyi tér 2. Tel: 17-85. 8. sz. gyógyszertár, Kossuth Lajos u. 81. Tel: 23-94. 12. sz. gyógyszertár, Doktor Sándor utca 47. Telefon: 13-53. — **NÉVNAP:** Szilveszter. **IDŐJÁRÁSJELENTÉS:** Várható időjárás csütörtök estig: változó felhőzet, még több helyen havazás, esetleg havaseső. Élénk északkeleti-keleti szél. Az éjszakai lehülés nyugaton fokozódik, a nappali hőmérséklet kissé csökken. Várható hőmérsékleti értékek az ország területére: csütörtök reggel mínusz 3—mínusz 6, délben mínusz 1—plusz 2 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet mínusz 1—mínusz 4 fok között.

FELSZERELÉST KAPTAK A SIKLÓSNAGYFALUSI SPORTOLÓK

Siklósnagyfalusi kis község a siklósi járásban. A községben a nyáron a fiatalok sportkört alakítottak. A sportkört a termelőszövetkezetre építették fel, a tanács segítő támogatásával hamarosan élénk sportélet alakult ki a kis községben. A labdarúgószakosztály után megalakult a női röplabdacsapat majd utána megszervezték az atlétikai szakosztályt. Ambrus János községi VB-titkár irányításával mind jobb és jobb eredményeket értek el a Siklósnagyfalusi fiatalok. A község DISZ-szervezete is szoros kapcsolatban van a sportkörrel, hiszen a sportköri tagok kivétel nélkül mind DISZ-tagok is. A tél beálltával sem halt meg a sport Siklósnagyfalun. A sportkör vezetősége kidolgozta a sportolók téli foglalkoztatási tervét. A tervben asztalitenisz és sakkversenyek szerepelnek.

Az MTSB felfigyelve a kis község sportjára, értékes felszereléssel jutalmazta meg a sportkört. A siklósnagyfalusi fiatalok nagy örömmel és érdeklődéssel bontogatták fel a csomagokat, melyben egy teljes labdarúgófelszerelést, egy női csapatra való röplabdafelszerelést, hálót, labdát, valamint 10 darab teljes atlétafelszerelést találtak. A felszerelést a közelmultban adta át a megyei TSB és a megyei DISZ-bizottság képviselője a lelkes siklósnagyfalusi sportolóknak.

JÓSLATAINK A VASÁRNAPI TOTÓZA

Bp. Kinizsi—Bp. Haladás: 1, 2. — Bp. Elektromos—Kistex: 1, 1. — Pamut Textil—Elzett: 2, 2. — Cázművek—Kinizsi: 1, x. — Lazió—Milan: x, 2. — Bologna—Róma: x, 1. — Legnano—Torino: 2, 1. — Novara—Napoli: 1, 1. — Genoa—Udinese: x, 2. — Lille—Stasbourg: 1, 1. — Stade Francais—Roubaix: x, 1. — Nice—Lens: 1, x. — Pótmérkőzések esélyesei: Spal, Fiorentina, Vörös Meteor, Vörös Meteor.

* **A Városi Testnevelési Sportbizottság** felhívja a pécsi sportkörök figyelmét, hogy a sportolóik minősítéséhez szükséges fényképeket a pécsi Fényképész Szövetkezet üzleteiben (Doktor Sándor-u. 15., Kossuth Lajos-u. 10., Kossuth Lajos-u. 58., Anna-u. 4., Széchenyi-tér 17.) kedvezményes áron a sportköri tagságigazolvány felmutatására elkészíthetik.

HOL MŰVELŐDJÜNK, HOL SZÓRAKOZZUNK?

SZÍNHÁZ

Leányvásár. Szelvénybérlet „B" Este 7 órakor.

Nagy szilveszteri műsor. Bérletszünet. Este 11 órakor.

MOZI

Kossuth: Vidám verseny. Költözik a hivatal. (Uj magyar film). (5, 7, 9 órakor).

Petőfi: Vidám verseny. Költözik a hivatal (Uj magyar film). (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Park: Hősök tavasza. (Olasz film). (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Józsefvárosi. (Pécsszabolcs): Boldogság madara (fél 6, fél 8 órakor).

Műsoros-est

Értesítjük Pécs város dolgozóit, hogy a Doktor Sándor Kultúrotthonban december 31-én este 7 órai kezdettel vidám műsoros szilveszteri összejövetelt rendezünk. Január elsején este 7 órai kezdettel újév köszöntő táncestet rendezünk. Minden dolgozót szeretettel várunk.

ORVOSI ÜGYELET

A Megyei Rendelőintézet a biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ünnepi ügyeletes szolgálatot tart dec. 31-én déli 12 órától jan. 3-án reggel 6 óráig lakásukon a következő orvosokkal: I. tömb: a város nyugati fele, Sztálin u., Széchenyi-tér, Bem u., Bajcsy Zs. u. és a Siklósi úttól nyugatra Pellérd fele eső részen: dec. 31-én déli 12 órától jan. 2-án reggel 6 óráig: dr. Papp István, lakik Szabadság u. 6., tel.: 26—70. — II. tömb: a város keleti fele Pécsvárad fele: dr. Oppe Sándor, lakik: Kossuth u. 83., tel.: 19—17. — III. tömb: Gyárváros—Üszög—Ujhegyi részen: dr. Palotay György, lakik: Ujhegy, tel.: 24—97. — Január 2-án reggel 6 órától január 3-án reggel 6 óráig: I. tömb: dr. Puskás Ödön, lakik: Báthori u. 8., tel.: 30—84. — II. tömb: dr. Germán István, lakik: Sztálin u. 2., tel.: 10—80. — III. tömb: dr. Palotay György, lakik: Ujhegy, tel.: 24—97.

Az orvosi ellátásra szoruló járóképes betegek d. e. 9—10 és d. u. 4—5 óra között keressék fel lakásán az orvost, mert más időpontban a fekvő betegeket látogatja.

Ismételten értesítjük az SZTK biztosítottakat, hogy a hétköznapi ügyeletes szolgálatot az orvos a Megyei Rendelőintézet gyermekgyógyászati osztályán elhelyezett ügyeletes szobában tartja d. u. 6 órától másnap reggel 6 óráig. A sürgős esetek ellátására szorulók az orvost otti keresthetik fel, vagy 30—00 számon távbeszélőn hívhatják a fekvő beteg lakására.

Amennyiben az orvos ezen a számon nem jelentkezne — mivel fekvő beteget látogat — a 08-at, postai udakozót hívják, aki a kihívást üzenet formájában továbbítja az ügyeletes orvosnak.

A Pécsi Rádió mai műsora

A Pécsi Rádió a 223,8 méteres hullámhosszon sugározza műsorát

18.40: Délszláv műsor.

19.00: Magyarnyelvű adás.

A Pécsi Rádió gyermekműsora. Pécsi furcsaságok — munkatársunk szatírája.

Egy „kis" félreértés. — Hangjáték. Hanglemezek.

20.00: Műsorzárás.

AZONNALI belépésre felveszünk Diesel motorszerelőket, valamint gyakorlott karosszéria lakatosokat. Jelentkezni lehet: Pécsi Épületanyagfuvarozó Vállalat bér- és munkaügyi osztályán. Mecseki-út 50. sz.

BUTOROZOTT szobába férfi lakótársat keresek azonnalra. Fürdőszoba van. Cím: 46-21 telefon.

160 KILOGRAMMOS sertés eladó. Telefon: 33-08. sz. 287

ÉTTERMI csillárokat megvételre keresünk. Megkereséseket Nádor Szálloda irodájában, Pannonia épület. 316

KERESÜNK azonnali belépéssel pénzügyi gyakorlattal rendelkező állóeszköznyilvántartót és gyakorlott könyvelőt. — fizetés kollektív szerződés szerint. Jelentkezés Komlón az É. M. 49/1. sz. Magasépítési Vállalat főkönyvelőnél. 338

SZIKVIZKIHORDÓKAT azonnali belépésre felvesz a Baranyamegyei Szikvízipari Vállalat. Jelentkezés: Pécs, Somogyi Béla-u. 11. szám 340

AZ EGYENRUHÁZATI és Felszerelési Vállalat Pécs, Széchenyi-tér 18. sz. felvételre keres szabódolgozókat. Fizetés teljesítménybérben.

BÁNYÁSZATI Magasépítő Vállalat felvesz vizsgázott kazánfűtőt, villanyszerelőt, vasbetonszerelőket, ácsokat, kőműveseket, férfi és női segédmunkásokat. A vállalat első területi béresoportban van, munkaruha, szállás, napi háromszori étkezés biztosítva van. Jelentkezni lehet: Bányatelep, András-akna.

A PÉCSI MÁVAUT Autóbuszközlekedési Vállalat megvételre keres egy kifogástalan állapotban lévő dolgozó szobát, mely könyvszekrényből, íróasztalból és ülőgarniturából áll. 317

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Dolgozók Pártja Baranyamegyei Bizottságának lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: EGRI GYULA
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, Megye-u. 16. Tel.: 15-32, 15-33, 15-34.
Előfizetési díj: havi 11.— forint

Baranyamegyei Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10 sz. Telefon 20-27
A nyomdáért felel: MELLES REZSŐ

A KÜLPOLITIKA HIREI

MOSZKVA

Petrov, a „Krasznaja Zvjezda" hasábjain „Amerikai mesterkedések Pakisztánban" című cikkében elmondja: az amerikai sajtó és rádió az utóbbi hónapokban széleskörű propaganda-kampányt folytat azzal kapcsolatban, hogy az Egyesült Államok „segélyt" nyújtott Pakisztánnak. Az óceánontúli üzletemberek kihasználva Pakisztán súlyos élelmezési helyzetét, bizonyos mennyiségű búzát „ajándékoztak" Pakisztánnak. Hamarosan kiderült azonban, hogy az amerikai „adomány" korántsem önzetlen és annak messzemenő céljai vannak.

Ezekről a célokról Dulles, az Egyesült Államok külügyminisztere meglehetősen nyíltan kijelentette: „Pakisztánnak stratégiai jelentősége van mivel a Pakisztánhoz tartozó északi területek a kommunista Kínával határosak és Pakisztán északi határáról látható a Szovjetunió. Ez a bástya megérdemli, hogy megerősítsék és adományunk ezt meg is erősíti".

BERLIN

Mint a „Hamburger Anzeiger" közli, Róbert Pferdemenges kölni bankár, Hitler egyik pénzelője és Adenauer pénzügyi tanácsadója kijelentette, hogy feladja eddigi hivatását és a jövőben kizárólag politikai tevékenységet kíván folytatni. Más forrásból eredő hírek szerint Adenauer iparügyi miniszterré akarja kinevezni a hírhedt náci bankárt.

BERLIN

Theodor Blank, a bonni kormány hadügyminiszterjelöltje a fasiszta irányzatáról ismert „Deutsche Soldatenzeitung"-nak adott nyilatkozatában kijelentette: a nyugatnémet zsoldoscsapatok megszervezésének előkészületei annyira előrehaladtak, hogy „szükség esetén" bármely pillanatban meg lehet kezdeni Adenauer hadseregének felállítását.

TEHERÁN

A „Keihan" című iráni lap közli, hogy Azmude tábornok, katonai főügyész megfellebbezte annak a katonai bíróságnak az ítéletét, amely Moszadik és Riahi, az iráni hadsereg volt vezérkari főnöke ügyét tárgyalta.

A katonai főügyész kijelentette, hogy a fellebbvitel során követelni fogja: Moszadikot sújtsák tízévi börtönbüntetéssel, Riahit pedig golyóáltali halálbüntetéssel.

MTI

Az „AFP" hírügynökség jelentése szerint Janet Jagant, Brit-Guyana jogtalanul elmozdított miniszterelnökének feleségét pénzbüntetésre ítélték „illegális gyűlés tartása miatt". Janet Jagan kilenc vádlotttársát „megfeddésre" ítélték.

MTI

Nyugati hírügynökségek jelentik, hogy Eisenhower elnök rendkívüli meghatalmazásokkal felruházott háromtagu bizottságot alakított tizenöt vasutas szakszervezetbe tartozó körülbelül egymillió amerikai vasutas előkészületben lévő sztrájkjának megakadályozására.

A háromtagu bizottság megalakítása azt jelenti, hogy az amerikai reakciós munkaügyi törvény értelmében a tizenöt szakszervezethez tartozó dolgozók hatvan napon belül — tehát amíg a bizottság a vasutasok követeléseiről tárgyalásokat folytat a munkáltatókkal és a szakszervezetek vezetőivel — nem sztrájkolhatnak.

PÁRIS

Párisból érkezett jelentések szerint a kormányt támogató MRP és az úgynevezett jobboldali „függetlenek" körében fokozódó erővel jelentkezik az az áramlat, amely azt kívánja, hogy az új köztársasági elnök ne fogadja el a Laniel-kormány formális lemondását és erősítse meg hivatalában. Ez az áramlat napról-napra feltűnőbben szervezkedik és azt javasolja, hogy Laniel miniszterelnök annakidején vesse fel egy kevésbbé kiélezett ügyben a bizalmi kérdést a nemzetgyűlésben, hogy ilymódon elfogadható többségre tegyen szert és tovább vállalhassa a kormányzati ügyek vitelét.

PÁRIS

Párisi politikai megfigyelők arról számolnak be, hogy most Edouard Herriot tisztségének betöltésére irányuló szavazás előtt pár nappal a burzsoá pártok és pártcsoportok körében nagy versengés indult meg a nemzetgyűlés elnöki tisztének betöltéséért. Ugy tudják, hogy most már Paul Reynaud is az önjelöltek sorába lépett. Szó van a radikális-szocialista párt több jelöltjéről is.